L. BODIN, LIBRAIRE
Publie un Catalogue de Livres anciens et modernes envoyé gratuitement.
OUVRAGES SUR LES SCIENCES OCCULTES
(Catalogue spécial)
43, Quai des G^ds Augustins, PARIS

9 #
14576.) C

Ætatis Suæ 78
SAMUEL DALE M.L.

SAMUELIS DALEI, M. L.

PHARMACOLOGIA,

SEU

MANUDUCTIO

AD

MATERIAM MEDICAM:

In qua

Medicamenta OFFICINALIA SIMPLICIA, hoc eſt Mineralia, Vegetabilia, Animalia eorumque partes in Medicinæ Officinis uſitata, in Methodum naturalem digeſta ſuccincte & accurate deſcribuntur.

CUM NOTIS

Generum Characteriſticis Specierum Synonymis, Differentiis & Viribus.

OPUS Medicis, Philoſophis, Pharmacopœis, Chirurgis, &c. utiliſſimum.

Ad calcem adjiciuntur

INDICES NECESSARII.

QUARTA EDITIO,

Indice Gallico, Germanico, Belgico aucta.

Ὁ βίος βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη μακρή. Hipp. Lib. 1. Aphor. 1.

LUGDUNI BATAVORUM.

Impenſis JOH. ARNOLD. LANGERAK.

MDCC. XXXIX.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

CELEBERRIMO

COLLEGIO REGALI

Medicorum Londinenſium,

HÆC

NATURÆ SPOLIA

ET

ARTIS ORGANA

CONSECRAT

Devotiſſimus AUCTOR.

Hunc Librum (cui titulus eſt PHARMACOLOGIA)
dignum cenſemus, ut typis mandetur,

Thomas Burwell, Propræſes.

Samuel Collins.

Edvardus Hulſe.

Richardus Morton.

Joh. Bateman.

Datum 5to Septembris *A. D.* 1692. in Comitiis Cenſoriis ex ædibus Collegii Noſtri.

PRÆFATIO.

SCIENTIA Materiæ Medicæ eſt Res maximi momenti, tam Medicis, quam Pharmacopœis & Chirurgis, ſine quâ quanti errores, quantæ ſtrages! Quis enim medicamenta ægrotantibus præſcribere, propinare, & adminiſtrare valet, ſpe obtinendi beneficia iis adſcripta ab Antiquis, ſi penitus rudis, & ignarus ſit, vel in dubio hæreat, an ſint ipſa, quæ nobis tradita ſunt? *Non ſingendum, aut excogitandum, ſed inveniendum quid Natura faciat, aut ferat*, monente Oraculo illo *Verulamio* noſtro. Quod ſi à ſeculis *Hippocratis*, *Theophraſti*, *Dioſcoridis*, *Galeni*, aliorumque Artis Medicæ Principum, per cuncta ad hæc noſtra hoc obſervatum fuiſſet, Materia Medica nobis incorrupta & perſpicua manſiſſet, omni Mercatorum fraude, & Negotiatorum offuciis purgata, & ſine controverſia facilis & luculenta: Sed, proh dolor! tantus ſtupor & ignavia Rempublicam Medicam hodie opprimit, ut quamplurimi mallent otiosè errare, & eruditè necare (periculoſis impoſturis avidorum Mercatorum, Pharmacopolarum ſive Seplaſiariorum, Anicularum, aliorumque ejuſdem farinæ veneficorum, nimis fidendo, & indulgendo) quam elaborare, examinare, & diſtinctè addiſcere ipſa ſimplicia Medicamenta quotidiani Uſus. Diſertè ſcribit *Galenus*, Lib. I. de Antidoto, cap. 15. *Medicus omnium* (inquit) *ſtirpium, Foſſilium, & Animalium peritiam habeat, conſulo; ſin minus, plurimorum ſaltem, quibus frequenter utimur.* Huic quoque his verbis ſuffragatur *Oribaſius*, *Simplicium medicamentorum, & facultatum quæ in eis inſunt, cognitio ita neceſſaria eſt, ut ſine ea nemo rite medicare queat.* Huc quoque ſpectat *Ætii* ſententia, *Omnium ſimplicium Pharmacorum vires noſſe oportet eum, qui aliquot compoſitum eſt facturus.* Et *Ariſtoteles* haud ineleganter, *Prima laus eſt humanæ ſapientiæ, valde ſimilia poſſe diſtinguere.* Magnus ille Medicinæ parens ſapientiſſimus Hippocrates ubique ferè inculcat, Medicum Rerum Naturalium peritum eſſe debere. Aſpera ſane cenſura quamplurimorum apud nos hodiè medicantium.

Hæc mihi ſtimulum & anſam dederunt inveſtigandi, inſpiciendi, & cogno-

ſcendi Simplicia Medicamenta, Libros Botanicos, & Scriptores Naturales pervolvendo, Res ipſas colligendo, ſummâque, quâ potui, diligentiâ examinando.

Poſtquàm Typis mandaveram priorem meum Tractatum Anno 1693. animadverti plurimas res medicas, quæ jam tum cœperunt obtinere in uſu medicinali à me omiſſas fuiſſe, plurimi quoque Libri eo ſpectantes tum temporis in manus inciderint, qui antea haud impreſſi fuerint, vel quorum ſaltem notitiam nondum habuerim. Verum cùm mihi innotuit ab aliquammultis etiam ingenioſis Librum meum æqui bonique acceptum fuiſſe in Regionibus exteris, quin & plurimos peregrinantes ſe illum non tantùm in *Gallia* & *Hollandia*, verum etiam in *Italia* & in ulterioribus *Germaniæ* oris, vidiſſe; ſubiit conſiderare *Supplementum* ferè neceſſarium, quo majori eſſet uſui aliis regionibus; & cum Iter jam feciſſet uſque ad viciniam *Græciæ*, antiqui iſtius Scientiarum fontis, quod non è re foret adjicere ex *Dioſcoride* exteriſque Pharmacopœis quodcunque non adhuc impreſſum penes me fuit, & non expectandum uſque dum Liber aliam requireret impreſſionem, ſed ſeorſim continuo edendum.

Poſtquam non contemnendum jam progreſſum in conſtituto ſubjecto fecerim, certior ſum factus *Gallorum* Regem mandaſſe ingenioſum Botanicum Tournefortium in *Græciam* Inſulaſque adjacentes, ad inveſtigandas *Dioſcoridis* Plantas, id quod effecit; qua de cauſa ad tempus ab opere deſtiti, ſperabam enim fore, quod cùm inſignis iſte Vir redux fuerit, aliquid ſaltem in lucem ederetur ad dirimendam vexatiſſimam iſtam inter Botanicos quæſtionem de veris antiquorum Græcorum plantis. Verùm enimverò cur viſum fuit præſtantiſſimo Botanico invidere orbi literario alium laborum ſuorum Orientalium fructum præter Corollarium, pauculaſque Obſervationes de Foſſilibus quibuſdam Plantiſque Medicinalibus in Itinerario ſuo ſparſim occurrentes, me ſanè fugit: Si quid ulterius obſervaverit, nondum patet.

Operam dedi, ut ubique de Materia Medica *Dioſcoridis* liquido conſtaret; atque adeò conſului præcipuos Auctores, qui hoc argumentum tractarunt, & quam preſsè potui textui adhæſi; ad ſuppetias etiam meas adhibere lubuit Matthioli Translationem, ut & Commentarium: In his libris concinnandis inivi viam à nemine tritam; qualis nulla (quod ſciam) fit mentio in aliqua Lingua, ideoque tam vivos quàm mortuos conſului, plurimos ſcilicet doctos, eoſque ingenioſos Viros, ut etiam Libros; quoniam verò neceſſe omnino fuit unicuique rei medicæ adjicere virtutes, cum tamen libri inſtitutum brevitatem exigat, atque adeò ut in Epitomen redigeretur, hoc in cauſa fuit, quod eoſdem excerpſi ex Auctoribus, qui id mihi effectum dederunt. Verùm ne Jovis Corvi inſtar furtivis me efferrem plumis, mihique plus tribuerem quàm par eſt, aut meritus ſum, ad calcem uniuſcujuſque tranſcriptionis impoſui Auctoris nomen, unde

mutuò

mutuò accepi, notas ſcilicet characteriſticas, eaſque præſertim ex operibus nuperi mei vicini, & amici longè colendiſſimi, digniſſimi, & ſolertiſſimi D. *Joannis Raii* A. M. τ8 μακαρίτȣ, necnon à Pharmacopœia *Schroderi*; unde accidit, ut nonnulli perperam exiſtimarent primum volumen nihil aliud eſſe quam tranſcriptum ex iſtiuſmodi Auctoribus; & non opus, ut reverà eſt, prorſus novum.

De diviſione & methodo hujus Libelli alibi diſſerui. Quoad finem, hoc mihi negotii credidi ſolum dari, Populo ut inſervirent, quas feciſſem Tabulas; nam proh Deûm atque Hominum fidem! Quanti Luſus de Corio Humano! Quanti lethales Ictus ab imperitis Blateronibus, & Vafris circulatoribus, qui nugis & ſtrophis ſuum captant quæſtum, Materiam Medicam nunquam prælibantes! ignavum & ſordidum Pecus!

Quadraginta quatuor circiter abhinc annis hanc noſtram *Pharmacologiam* primum edidi; quantum verò eruditis placuerit, variæ editiones domi foriſque abunde teſtantur. Nunc demum frequenti amicorum doctorum ſolicitatione adductus, cæteris dudum divenditis, & hanc poſtremam multò auctiorem & emendatiorem publici juris facio. Erat hujus operis propoſitum, Medicinæ Studioſis vera ſimplicia indicare, quibus in medicamentis conficiendis uti deberent, ne à fraudulentis mercatoribus deluſi, venenum potius, quam Pharmacum ſalutare ægrotantibus propinarent: quod ut ægro calamitoſum, ita Medico ignominioſum foret. Hunc autem Laboris mei fructum reportavi, quod & Tyronibus Materiam Medicam inveſtigandi majorem alacritatem ſtudiumque injecerim, & provectioribus in hac ſcientia magiſtris ad aliquid, quod aliis adjumento foret, in lucem edendum auctor fuerim & adjutor. Hujuſmodi Scriptorum tria tantum ad manus pervenerunt, *Catalogi* nempe *Plantarum Uſualium*, quæ in *Hortis Amſtelædamenſi, Haerlamenſi*, & *Chelſiano* enutriuntur. Horum primus â viro clariſſimo *C. Commelino*, alter ab erudito *Ægidio de Koker*, poſtremus autem â diligentiſſimo Herbarum cultore *Iſaaco Rand*, ejuſdem Horti Præfecto, fuit conſcriptus. Hiſce adminiculis freti genuina ſimplicia rite dignoſcent *Pharmacopœi Juniores*, neque nimis credulitati ſe dedant, uti *Pharmacopolæ Viennenſes*, qui, teſte *Cluſio*, *Buphthalmi* radices loco *Ellebori nigri* emebant; nec iis ſimiles, quibus, uti narrat *Johnſonus*, *Oenanthes* venenoſæ radices pro *Pæonia* perfidi venditabant *Rhizotomi*. Quod ad methodum horum Librorum attinet; primus miſcellus eſt, neque alphabeti ordinem, neque methodum quamcunque inſtitutam ſequitur; numeri ſingulis plantis præfixi, locum cujuſlibet Herbæ in Horto (ut ſuſpicor) notant; aliis verò, quoniam nullus accommodatur Index, quamlibet invenire plantam difficile erit & moleſtum. Alteri duo literarum ordine diſpoſiti ſunt; numeri autem annexi areolas, in quibus quæque naſcuntur plantæ, indicant. His addi poteſt *Index Plantarum, quæ in medicum uſum recipi ſolent, â Joſepho Monti, Botan. Profeſſ. & Horti qui eſt Bononiæ Præfecto*, Anno 1724 editus. In duas diſpertitur partes; prior *Indicem* Plantarum medicinalium alphabeticum complectitur, quarum ſingulis adſcribitur numerus Claſſis Phyſicæ, in qua illæ reponi debent: altera pars *Elen-*

chus

chus eſt, quo in varias ſuas *Claſſes* dividuntur *Plantarum Vires.* Hiſce adjungitur *Exoticorum Simplicium Medicamentorum Diſtributio;* hæc in tres dividitur partes, *Animalia* nempe, *Vegetabilia*, ac *Mineralia;* quorum ſingulis *Claſſis* numerus præfigitur. Sequitur *Index Alphabeticus*, una cum *Elencho virium*, quibus ſingula pollent, in triginta ſex *Claſſes* diſtributo. Huic præmittitur opus magis univerſale, quod inſcribitur, *Plantarum genera* à Botanicis inſtituta, juxta *Tournefortii methodum* ad proprias *Claſſes* relata, una cum *Indice Generum Alphabetico.* Totum opus in re Medica, & Herbaria magiſtris potius quam Tyronibus accommodari videtur; hiſce etenim impedimento magis quam auxilio foret, niſi quibus hortos inviſendi plena indulgeatur facultas, vel Librorum Botanicorum ſatis ampla ſuppeditetur copia.

Præter illos jam memoratos, varii intra paucos annos fuerunt editi de *Materia Medica* Libri, quorum quidam Lingua vernacula ſunt conſcripti. Horum primus *Interpretatio Materiæ Medicæ* à *Tournefortio* ſcriptæ dici ſolet; an vero Idiomate ſeu *Gallico* ſeu *Latino*, unquam fuerit editum hocce opus, an ſint tantum notulæ quædam ex Profeſſoris ore inter legendum ab alumno quodam Chartis mandatæ, nondum liquet. In duo capita generalia, *evacuantia* nempe, & *alterantia*, id partitur; hæc autem in alia iterum pro ſingulorum viribus dividuntur, & in ſingulis diviſionibus continentur *Herbæ*, *Animalia*, & *Foſſilia*; horum multis uſus, principia Chemica, ut & deſcriptiunculæ annectuntur. Prælum ſubiit hic Liber *Anno* 1708. Poſt quatuordecim annos ſcilicet *Anno* 1722. *Joſephus Miller*, Pharmacopœus & Botanicus Londinenſis apprime gnarus, patrio ſermone edidit *Botanicum Officinale* ordine Alphabetico ſecundum nomen Officinale Latinum, in quo diſtribuuntur plantæ vel earum partes, quæ apud Anglos in uſum veniunt; accedit quoque virium Epitome. Alterum *Materiæ Medicæ Indicem* Anno 1724. edidit *Jacobus Douglas*, M. D. Opus eſt Miſcellum è Mineralibus, Animalibus, & Vegetabilibus, ordine literarum, ſecundum Latinum nomen diſpoſitum, cui annectuntur variis in columnis nomina Græca & Anglica, &c. ſub finem duæ adduntur Tabulæ, in priori ſimplicia in Mineralogiam, Zoologiam, & Phytologiam reducuntur, quarum quæque in varias iterum Claſſes dividitur. In altera autem Tabula, ſecundum facultates quibus pollent, diſpertiuntur ſimplicia; hæc autem ſecundum partes, quæ in uſum recipi ſolent, iterum diſtribuuntur. Auctorum nomina, qui ſingulas res tractarunt, omittuntur; qua de re *Peritis* in arte potiùs quàm *Tyronibus* adaptari videtur opus. Anno 1727. *Anglice* edidit *Edwardus Strother*, M. D. *Materiam Medicam Pauli Hermanni*, Botanices apud *Leydenſes* quondam *Profeſſoris.* In hoc Libro continentur *Hermanni* ſuper *Materia Medica* Officinarum *Prælectiones*; & quum res ipſas, ut Diſcipulos melius inſtitueret, præ manibus habuerat Profeſſor, eas deſcribere ſupervacaneum ducere potuit; quales autem in hoc opere ſuſtinuit Editor partes, ipſe in *Præloquio* narrat; quod vero argumentum *Interpres anonymus* parum ſatis intellexerit haud eſt dubitandi locus. Quod ad methodum

dum attinet, in Radices, Cortices, Herbas, Semina, &c. dividitur; prout res ipſæ in *Profeſſoris capſis* erant reconditæ; unde idem nomen ſæpius iteratur. Eodem Anno prodiere *Boerhaavii* celeberrimi *Prælectiones* in horto *Leydenſi* quotannis habitæ, opus, uti ex hallucinationibus multis patet, planè ſurreptitium, tametſi *Editor anonymus* in Præfatione affirmat, *Incredibile eſt, quanto cum fervore ejus dogmata à diſcipulis ſunt excepta, quæ ſcribendo collecta, inter ſe collocata, & in unam molem redacta ſunt, unde natum eſt manuſcriptum noſtrum, cujus tanta apud Leidenſes ſtudioſos exſtitit fama, ut variis originem dederit manuſcriptis.* Complectitur notas characteriſticas & derivationes nominum cujuſque plantarum Claſſis in illo horto naſcentium, ſecundum methodum à doctiſſimo Profeſſore in *Indice ſuo altero* inſtitutam; accedunt *Vires* & *Uſus* Plantarum Medicinalium, item quænam plantæ aliarum loco ſubſtitui poſſunt. Prodiit Anno 1730. Anglico ſermone Liber inſcriptus, *Curſus Prælectionum de Materia Medica antiqua & moderna, in Schola Medica* (veriùs in Diverſorio ſeu Taberna ſub Tauri caput, i. e. *The Bull-head Inn, or Tavern*) *apud Cantabrigienſes habitus, ſuper Cimeliis Attenbrokii & Vigani, in Aula Catharina* & *Collegio Reginali depoſitis* à *R. Bradly.* S. R. S. & *Botanices* (uti ſe venditat) in eadem *Academia Profeſſore.* Cimelium antea, quantum conjectare liceat, nunquam vidit. Opuſculum trifariam, in Mineralia nempe, Vegetabilia, & Animalia, dividitur; Mineralibus Medicamenta compoſita, Chemicæ præparationes, Gummi aliaque immiſcentur corpora; Vegetabilia veterum Radicum, Corticum, Lignorum, &c. ſequuntur methodum; tertia pars Inſecta, Piſces, Aves, quadrupedeſque complectitur. Futile prorſus & ineptum opus, erroribuſque ſcatens fœdiſſimis.

His tantummodo inſuper adjiciam *Hiſtoriam Plantarum uſualium compendiariam* à Chomelio *Gallice* conſcriptam. *Methodum* in Materia Medica à *Tournefortio* inſtitutam præcipuè ſequitur Auctor, niſi quod Vegetabilia, quæ ſecundum vires diſpoſuit, tantum tractaverit, ubi poſt nomen cujuſque plantæ Gallicum & illa *J. B. C. B.* aliorumque, ut & Officinarum, quandoque adjiciuntur; hæc excipit partium, quæ in uſum venire ſolent, compoſitorum quæ ingrediantur, ut & virium narratio. Utrum *Tournefortii* Liber huic præceſſerit, an hic ex illo ortum duxerit, neſcio; quater autem ſub prælo ſudavit opus.

Præter jam dicta adminicula, reſtat unum *à Pharmacopœis Societatis Londinenſibus* inſtitutum, memoratu apprime dignum; hi enim, ut Tyrones ſcientia ſtirpium Officinalium aptius imbuantur, certas arcas in horto ſuo Botanico iis colendis aſſignarunt, in quibus ſingulæ ſecundum Indicem ſupra laudatum diſponuntur herbæ, ſuper quibus quidem prælectionem quolibet ab *Aprili* per æſtatem menſe habet Præfectus eruditus. *Præterea*, ut ſtirpes in agris naſcentes melius ediſcant *Pharmacopœi Juniores*, ſex per æſtatem Plantas inveſtigandi gratia inſtituit eadem Societas itinera (menſe *Julii* excepto) quibus confectis, herbarum nomina inter Tyrones quiſque indicat; & qui per æſtivum tempus maxime om-

nium profecerit (Judicio *Præfecti*, &c.) *Raii Synopſin ſtirpium Britannicarum* Pergamena viridi compactam, Laborum accipit mercedem. At Grande Iter eadem cauſa Menſe *Julii* ſuſceptum, nequaquam eſt ſilendum; quod quidem inſtitutum centum abhinc annos invaluiſſe videtur. Clariſſimus enim *Thomas Johnſonus* in *Itinere plantarum* ſuo *inveſtigationis ergo ſuſcepti à decem ſociis in agrum Cantianum*, Anno Domini 1629. hæc habet: *Paucis abhinc elapſis annis, conſuetudo vere laudabilis inter rei herbariæ ſtudioſos crevit, bis aut ſæpius quotannis triduum aut quatriduum iter Plantarum inveſtigationis ergo ſuſcipere.* Quorum quatuor Itinera Annis 1629, 1632, 1634, & 1641. ipſe edidit. Vetus hic Mos jam deſiit obſervari in modum ſupra dictum; ſed nunc horti *Præfectus* menſe *Julii*, cum quinque vel ſex ſociis rei Botanicæ peritis, in *Cantium* aut alium quemlibet locum per dies duos vel tres iter faciunt; & quas collegerint Plantas ad *Congreſſum* generalem Societatis ſupra dictum afferunt, ubi *Præfectus* in præſentia *Magiſtri*, *Gardianorum*, &c. eas demonſtrat, ad cujus Prælectionem cuilibet curioſo datur Acceſſus. Neque hæc ſolùm fecit Societas ad promovendam Rei herbariæ ſcientiam, ſed & *Hybernaculum magnificum*, itemque varia *Hypocauſta*, in quibus ali poſſunt ſtirpes per Hyemem frigoris impatientes, extrui curavit; quorum priori conclave ſatis amplum, *Bibliothecæ Botanicæ* inſtruendæ deſtinatum ſuperſtruitur.

Jam vero tempus eſt, ut ad noſtrum revertamur opus, & Lectori, quid in hac Editione præſtitum ſit, indicemus. Quicquid antea ſub Supplementi forma prodiit, nunc ſuo loco aptius reſtituitur; & id, quod in partes duas dividebatur, opus, integrum magis & concinnum evadit, adeò ut Lectori totam ſimplicium ſingulorum Hiſtoriam uno intuitu contemplari poſthac licuerit. Quicquid in *Materia Medica* novi, vel ab Amicis communicatum habuerim, vel inter legendum Auctores recentius editos invenerim, inſerui, atque nihil, quod ad rem noſtram fecit, omiſi. Quandoquidem autem *Materiam Medicam* unius loci aut civitatis ab alterius multum diſcrepare obſervaverim, totum in hoc opere complecti ſum conatus, neque ſimplex quoddam ab aliis, exteris licet, uſurpatum, prætermiſſi; adeò ut nunc multò latius pateat, quam prius noſtrum tulerat inſtitutum. Synonymis Auctorum paginam ubique attexui, ut Lector ſolers, quid de re qualibet fuſius diſputatum eſt, nullo negotio invenire poſſit. Auctorum *Caſp. Bauhini* Pinace editorum, noſtratium præcipuè, Synonyma itidem inſerui, ut ad Herbarum ſtudium eos magis alliciam, qui ad Medicinam faciendam quoquo modo animum appellunt. Omiſi quidem *Catalogum Cantabrigienſem*, ut & *Catalogum Plantarum Angliæ*, à doctiſſimo celeberrimoque *Raio* conſcriptos, quoniam in *Synopſi* illius *Stirpium Britannicarum*, quam ubique laudavi, uterque comprehendatur. *Threlkeldii Synopſin ſtirpium Hybernicarum* raro citavi; quoniam vero in iſto Libro non numerantur paginæ, plurimum tædii affert Lectori; ſin autem vir quidam Reverendus in iſta gente diutius commoratus eſſet, accuratius multò & emaculatius prodiiſſet iſtud opuſculum.

Præter

Præter Objectiones contra hunc noſtrum Laborem, quæ ſupra in hac Præfatione refelluntur, reſtant & aliæ quædam, quibus obviam ire hoc in loco neceſſe duxi. Objicitur primo, quod deſcriptiones noſtræ nimium breves ſint, ideoque minus uſui accommodatæ. At noſtri non erat inſtituti *Hiſtoriam Plantarum Officinalium* generalem ſcribere (huic enim majus deſtinaveram opus, cujus in Præfatione prioris editionis mentionem feci, cujuſque pars major jampridem eſt confecta, reliquam tamen prorſus abſolvendi ſpem reſecat ætas ingraveſcens) tantummodò autem viâ compendiariâ illas Plantarum partes, quæ in Officinis quotidiano teruntur uſu, ut omnis fraudi & errori præripiatur anſa, depingere. Deindè, me ſtirpes ad *Raianam Methodum*, quæ à paucis intelligitur, diſpoſuiſſe dicunt. Cum verò brevitati ſemper conſului, ſatiùs duxi methodum talem inſtituere, qua ſingulas ejuſdem herbæ partes ſimul tractare poſſem, neque eadem ſæpius repeterem, ut neceſſe eſſet, ſi veterem Radicum, Corticum, Herbarum, Seminum, &c. methodum, vel vires medicas ſecutus eſſem, uti ab aliis factum eſt. Hoc quidem caveri potuiſſet, ſi ordine Elementari omnia diſtribuiſſem; tunc verò Vegetabilia, aliaque congenera ſeparata fuiſſent, quæ legibus Phyſicis uniuntur; & Lectori Philoſophico, tanquam memoriæ ancilla, aptius hæ accommodantur leges: Et ut verum fatear, inter varias recentes Plantarum methodos intra paucos annos editas, *Raianam*, ut naturæ magis conſentaneam, cæteris ſemper antepoſui.

De *Ortu* & Progreſſu ſimplicium Medicamentorum ſcribere, majoris molis eſt, quam Romanam condere gentem. Quædam Caſu, quædam Inſtinctu, aliæ ab Experientia effluxerunt: Multa ab Indis, multa â Brutis derivamus, Barbari enim, & Feræ commodiſſimas res invenerunt, quæ gentes ſapientiſſimas latuerunt.

Reſtat ſolum, ut grates perſolvam debitas amicis noſtris, quorum opera & conſiliis uſi fuimus in concinnandâ hâc *Materiæ Medicæ hiſtoriola.* Hi fuere viri clariſſimi, meum ſupereminentes Præconium, exquiſita Rei Naturalis notitia, D. *Hanſius Sloane*, Bar. *Tancredus Robinſon*, M. D. *Joannes Raius*, A.M. *Leonardus Plukenet*, M.D. *Martinus Liſter*, M.D. *Gulielmus Sherard*, L.L.D. *David Krieg*, M. D. *Samuel Doody*, *Jacobus Petiver*, & *D. Finch*, Pharmacopœi Londinenſes, & *Jacobus Newton.* Horum priores duo adhuc ſunt ſuperſtites, cæteri ſunt emortui. Sic orta eſt Fabrica noſtra rudis indigeſtaque moles; ſublimioribus Ingeniis incudenda, formanda, polienda, & perficienda. Tentamini & cœptis aſpirate, Lectores Benevoli.

Nominum Abbreviatorum Dilucidatio.

A Litera, in prioribus Editionibus in margine poſita fuit ad denotandum, quæ Mineralia, Plantæ, & Animalia indigenæ fuerint, vel in Anglia naſcantur; ſed per errorem accidit, ut Typographus eam ubique ferè adhibuerit, ideoque ei fidendum non eſt.

Ut Lectori etiam facilius ſit invenire quodvis Minerale, &c. *in hoc* Libro *memoratum, addidi quo* Anno *&* Loco *Opera cujuſvis* Scriptoris *typis impreſſa ſint:*

Act. Med. i. Thomæ Bartholini Acta Medica & Philoſophica Hafnienſia, Vol. I. *Hafn.* 1673. 4to. *Act.* &c. ii. Ejuſdem, Vol. ii. Ib. 1675. 4to. *Act.* &c. iii, iv. Ib. 1677. Ejuſdem, Vol. v. 1680. 4to.

Act. Philoſ. & *Tranſact. Philoſ.* Act. Philoſophica Regiæ Societatis Londinenſis, *Lond.* & in 38 Voluminibus contenta ſunt, 4to.

Agricol. Agricola de Re Metallica, *Baſil.* 1657.

Aldrov. Dendr. Aldrovandi Dendrologia, *Bonon.* 1668. *Aldrov. Exang.* Aldrovandus De Animalibus Exanguibus, Ejuſd. 1642. *Aldrov. de Inſect.* Aldrovandus De Inſectis, Ejuſd. 1638. *Aldrov. Muſ. Metal.* Aldrovandi Muſæum Metallicum, Ejuſd. 1648. *Aldrov. Ornith.* i, ii, iii. Aldrovandi Ornithologia, Vol. i, ii, iii. Ejuſd. 1640. *Aldrov. de Piſc.* Aldrovandus De Piſcibus, Ejuſd. 1638. *Aldrov. de Quad.* Aldrovandus de Quadrupedibus, Ejuſd. 1639. *Aldrov. de Quad. Biſulc.* Aldrovandus de Quadrupedibus biſulcis, Ejuſd. 1642. *Aldrov. de Quad. digit.* Aldrovandus de Quadrupedibus digitatis, *Ibid.* 1645. *Aldrov. Hiſt. Serpent.* Aldrovandi Hiſtoria Serpentium, *Ibid.* 1640.

Alpin. Ægypt. Proſperus Alpinus De Plantis Ægypti Liber. 4to. *Patav.* 1640. *Alpin. de Balſ.* Proſperus Alpinus De Balſamo, *Patav.* 4to, 1639. *Alpin. Exot.* Proſperus Alpinus De Plantis Exoticis, Libri duo, 4to. *Venet.* 1627.

Albin. Inſ. Albin Eleazar, *A Natural Hiſtory of Engliſh Inſects*, *Lond.* 1720. 4to.

Amman. Pauli. Ammanni Brevis ad Materiam Medicam in uſum Philiatrorum Manuductio, ad finem Supellectilis Botanicæ, *Lipſiæ* 1675. 8vo.

Ang. & *Anguil.* Aloyſius Anguillara Opuſculum, *Venet.* 1561. 8vo.

Bagliv. Diſſert. ii. Georgius Baglivus Diſſertatio ſecunda, *Lugd. Bat.* 1700. 8vo. *Bagliv. de Fibra Motric.* Idem, De Fibra motrice & Morboſa Specimen, *Lond.* 1703. 8vo.

Barr. Icon. Jacobus Barrelierus. Icones Plantarum per Galliam, Hiſpaniam, & Italiam obſervatarum, *Pariſ.* 1714. fol. *Barr. Spec. Inſect.* Idem Specimen Inſectorum quorundam marinorum mollium, &c. *Ib.* 1714. *Juſ. Obſ.* Antonius de Juſſieu. Plantæ per Galliam, &c. in lucem editum, & ad recentiorum normam digeſtum, *Par.* 1714. fol.

Bellon. de Aquat. Petrus Bellonius de Aquatilibus, Libri duo, *Pariſ.* 1553. 8vo forma longa. *Bellon. des Oyſe.* Ejuſdem l'Hiſtoire des Oyſeaux, *Pariſ.* 1555. fol. *Bellon. Obſ.* Ejuſd. Obſervationes tribus libris expreſſæ, *Antw.* 1605. fol.

Bocc. Plant. Rarior. Paulus Bocconus. Icones & Deſcriptiones rariorum Plantarum Siciliæ, &c. *Oxon.* 1674. 4to. *Bocc. Obſ.* Ejuſd. Oſſervationi naturali, *Bolog.* 1684. 12mo. *Bocc. Muſ. di Fiſ.* Ejuſd. Muſeo di Fiſica, *Venet.* 1697. 4to. *Bocc. Muſ. di Piant.* Ejuſd. Muſeo di Piante Rare, *Venet.* 1697. 4to.

Bod. à Stapel. Joannes Bodæus à Stapel in Theophraſti Hiſtoriam Plantarum, *Amſtelod.* 1644. fol.

Boerh. Ind. A. Hermanni Boerhaave Index alter Plantarum, *Lugd. Bat.* 1720. 4to.

Boet. Anſelmi Boetii de Boet Gemmarum & Lapidum Hiſtoria, *Lugd. Bat.* 1647. 8vo.

Bonan. Philippi Bonanni Recreatio Mentis & Oculi, &c. *Romæ* 1684. 4to.

Bont. Jacobus Bontius in Hiſtoria Naturali Indiæ Orientalis à Gulielmo Piſone edit. *Amſtelod.* 1658. fol.

Breyn. Cent. Jacobi Breynii Exoticarum aliarumque minus cognitarum Plantarum centuria prima, *Gedani* 1678. fol. *Breyn. Prod.* i. Ejuſd. Prodromus faſciculi rariorum Plantarum, &c. *Gedan.* 1680. 4to. *Breyn. Prod.* ii. Ejuſd. Prodromus faſciculi rariorum Plantarum ſecundus, *Gedani* 1689.

Breyn. Hiſt. Cocc. Joannis Philippi Breynii Hiſtoria Naturalis Cocci Radicum Tinctorii, *Gedani* 1731. *Breyn. Sched.* Ejuſd. Schediaſma de Echinis, *Gedani* 1732. *Breyn. Diſſert. Bot.* Ejuſd.

Brom. Chlor. Goth. Olai Bromelii Chloris Gothica, ſeu Catalogus ſtirpium circa Gothoburgum naſcentium, 1694. 8vo.

Buxb. Joannis Chriſtiani Buxbaums Enumeratio Plantarum, *Halæ Magdeb.* 1721. 8vo.

Calc. Muſ. Franciſcus Calceolarium. Muſæum Calceolarium Veronenſe, *Veron.* 1622. fol.

Cam. Joachimus Camerarius de Plantis Epitome utiliſſima, *Francofurti ad Mœnum* 1586. 4to.

Cam.

am. Hort. Ejuſd. Hortus Medicus & Philoſo-hicus, *Ibid.* 1588. 4to.
Camel. Syllab. Georgius Joſephus Camellus. Stirpium Inſulæ Luzonis, &c. Syllabus.
C. B. Pin. Caſparus Bauhinus. Pinax Theatri Botanici, *Baſileæ* 1671. 4to. *C. B. Phyt.* Ejuſdem, Phytopinax, *Ibid.* 1596. 4to. *C. B. Prod.* Ejuſdem, Prodromus Theatri Botanici, *Ib.* 1671. 4to. *C. B. Cat. Baſil.* Ejuſdem, Catalogus Plantarum circa Baſileam ſponte naſcentium, *Baſil.* 1622. 8vo. *C. B. Theat.* Ejuſdem, Theatrum Botanicum, *Baſil.* 1658. fol. *C. B. Matth.* Ejuſdem, In Matthiolo, *Ibid.* 1674. fol.
Cat. Angl. & *Cat. Plant. Angl.* Vid. *Raii C. C.* Idem.
C. Jamaic. & *Cat. Jamaic.* & *Hiſt. Jamaic.* Vid. *Sloanii.*
Cæſ. & *Cæſalp.* Andræas Cæſalpinus. De Plantis, Libri xvi. *Florent.* 1583. 4to.
Chab. Dominicus Chabræus, M.D. Stirpium Icones & Sciagraphia, *Genev.* 1677. fol.
Charlt. Exer. Gualterus Charltonus. Exercitationes de differentiis & nominibus Animalium, *Oxon.* 1677. fol. *Charlt. de Piſc.* Idem De Piſcibus, *Ibid.* 1677. fol.
Cluſ. & *Cluſ. Hiſt.* Carolus Cluſius. Rariorum Plantarum Hiſtoria, *Antw.* 1601. fol. *Cluſ. Exot.* Idem, Exoticorum, Libri decem, *Ibid.* 1605. *Cluſ. Hiſp.* Idem. Rariorum aliquot ſtirpium per Hiſpanias obſervatarum Hiſtoria, *Ibid.* 1576. 8vo. *Cluſ. Pan.* Idem. Rariorum aliquot ſtirpium, per Pannoniam, Auſtriam, & vicinas quaſdam Provincias obſervatarum Hiſtoria, *Ibid.* 1583. 8vo.
Col. & *Colum. Ecph.* Fabius Columna. Minus cognitarum rariorumque ſtirpium Ἔκφρασις i. II. *Romæ* 1616. 4to. *Col. Aquat.* Idem. Aquatilium & terreſtrium aliquot Animalium, &c. Obſervationes, *Ibid.* *Col. Purp.* Idem. Purpura, *Romæ* 1616. 4to. Idem. *Phytobaſanos* ſive Plantarum aliquot Hiſtoria, *Neapoli* 1592. 4to.
Commel. Plant. Uſu. Caſparus Commelinus. Horti Medici Amſtelædamenſis Plantarum Uſualium Catalogus, *Amſtel.* 1724. 8vo. *Commel. Prælud.* Idem. *Præludia Botanica*, ad Publicas Plantarum Exoticarum demonſtrationes, *Lugd. Bat.* 1715. 4to. *Commel. Flo. Mal.* Idem. Flora Malabarica, ſive Horti Malabarici Catalogus, *Ibid.* 1696. 8vo. *Commel. Hort. Amſt.* ii. Idem Horti Medici Amſtelædamenſis Rariorum Plantarum, &c. Pars altera, *Amſtel.* 1701. fol. *Commel. Flor. Mal.* Idem. Flora Malabarica, ſive Horti Malabarici Catalogus, *Lugd. Bat.* 1696. 8vo.
Commel. in Not. Joannes Commelinus. Notæ ad Hortum Malabaricum. *Commel. Hort.* Idem. Catalogus Plantarum Horti Medici Amſtelodamenſis, *Amſtel.* 1689. 8vo. *Commel. Hort. Med.* Idem. Horti Medici Amſtelodamenſis Rariorum Plantarum Deſcriptio & Icones, *Amſtel.* 1697. fol.
Corn. Jacobus Cornutus, M. D. Canadenſium Plantarum, &c. Hiſtoria, *Pariſ.* 1635. 4to.
Cup. Hort. Cath. & *Hort. Cath. Supp.* Franciſcus Cupanus Hortus Catholicus, &c. *Neapol.* 1696. 4to. Supp. Horto Cath. *Ibid.* *Cup. Supp. alt.* Idem. Supplementum alterum ad Hortum Catholicum, *Panor.* 1697. 4to.

Dale, Thomæ, Diſſertatio Medico-Botanica Inauguralis, *Lugd. Bat.* 1723. 4to.
Dill. Cat. Giſſ. Joannes Jacobus Dillenius. Catalogus Plantarum ſponte circa Giſſam naſcentium, &c. *Franc. ad Mœn.* 1719. 8vo.
Dioſc. Pedacius Dioſcorides Anazarbeus. De Materia Medica uſu.
Dod. Rembertus Dodonæus ſtirpium Hiſtoriæ Pemtades ſex, ſive Libri xxx. *Antverp.* 1616. fol.
Dodart. Dodartius. Deſcription de quelques Plantes nouvelles, *Pariſ.* 1676. 8vo.

El. & *Elem. Bot.* Vide Tournefortius.
Ephem. Germ. Ephemerides Medico-phyſicæ Germaniæ ſive Miſcellanea curioſa Medico-phyſica, *Lipſiæ* 4to.

Flo. Lugd. Bat. Flor. Vid. Hermannus.

Gal. & *Galen.* Claudius Galenus.
Garid. Hiſt. Petrus Garidel, M. D. Hiſtoire des Plantes qui naiſſent en Provence & Principalement aux environs d'Aix, *A. Par.* 1719. fol.
Garz. Garzia ab Horto. Aromatum & Simplicium aliquot Medicamentorum apud Indos naſcentium Hiſtoria, ſive Caroli Cluſii Exoticorum Liber ſeptimus, *Antverp.* 1605. fol.
Ger. Joannes Gerardus. *The Herbal, or General Hiſtory of Plants*, *Lond.* 1597. fol.
Ger. Emac. *The Herbal, or General Hiſtory of Plants, corrected and enlarged by Thomas Johnſon.* Lond. 1636. fol.
Geſn. de Aquat. Conradus Geſnerus. Hiſtoria Animalium, Lib. iv. Qui eſt de Piſcium, & Aquatilium Animantium natura, *Francof.* 1620. fol. *Geſn. de Avib.* Ejuſdem, Hiſtoria Animalium, Lib. iii. Qui eſt de Avium natura, *Ibid.* 1617. fol. *Geſn. de Plant.* Ejuſdem, Hiſtoria Plantarum & vires, *Baſil.* 1541. *Geſn. Quadr.* Ejuſdem, Hiſtoria Animalium, Liber primus, De Quadrupedibus viviparis, *Ibid.* 1603. fol. *Geſn. de Quadr. Ovip.* Ejuſdem, 1586. fol. *Geſn. de Serp.* Ejuſdem, Hiſtoria Animalium, Lib. v. Qui eſt de Serpentium natura. *Ibid.* 1621. *Geſn. de Lap.* Ejuſdem de rerum Foſſilium

Lapidum, & Gemmarum, &c. Liber. *Tigur.* 1565. 8vo.

Gœda Inſect. i. Joannes Gœdartius, Metamorphoſis & Hiſtoria Naturalis Inſectorum, Pars i. *Medioburg.* 1662. *Gœda* ii. Ejuſdem, Pars altera, *Ibid.* 1667. *Gœda.* iii. Ejuſdem, Pars tertia & ultima, *Ibid.* 1667, 8vo.

Helw. Lithogr. i. M. Georgius Andreas Helwing. Lithographia Angerburgica, ſive Lapidum, & Foſſilium, in Diſtrictu Angerburgenſi, &c. *Regiom.* 1717. 4to. *Helw. Lithog.* ii. Ejuſd. Pars ii. *Lipſ.* 1720.

Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. Paulus Hermannus, Horti Academici Lugduno-Batavi Catalogus, *Lugd. Bat.* 1687. 8vo. *Herm. Flor.* Ejuſdem, Floræ Lugduno-Batavæ Flores, *Lugd. Bat.* 1690. 8vo. *Herm. Flor.* ii. Ejuſdem, Principio Editionis ii. *Herm. Muſ. Zeylan.* Ejuſdem, Muſæum Zeylanicum, ſive Catalogus Plantarum in Zeylana ſponte naſcentium, *Lugd. Bat.* 1717. 8vo. *Herm. Parad. Bat. Prod.* Ejuſdem, Paradiſi Batavi Prodromus, ſive Plantarum Exoticarum in Batavorum Hortis obſervatarum Index, *Amſtel.* 1691. 12mo. *Herm. Parad. Bat.* Ejuſdem, Paradiſus Batavus continens plus centum Plantas affabre ære inciſas, & deſcriptionibus illuſtratas, *Lugd. Bat.* 1698. 4to.

Hern. Franciſcus Hernandez, Nova Plantarum, Animalium & Mineralium Mexicanorum Hiſtoria, &c. *Romæ* 1651. fol.

Hoffman. Caſparus Hoffmannus, M. D. De Medicamentis Officinalibus tam ſimplicibus, quam compoſitis, Libri duo, *Pariſ.* 1647. 4to.

Hoffman. Flor. Alt. Mauritius Hoffmannus, Floræ Altdorffinæ Deliciæ Hortenſis, ſive Catalogus Plantarum Horti Medici, *Altdorf.* 1660. 4to. *Ejuſd.* Deliciæ Sylveſtris, ſive Catalogus Plantarum in Agro Altdorffino lociſque vicinis ſponte naſcentium, &c. *Altdorf.* 1662. 4to.

H. Beaum. Herbertus à Beaumont, Horti Beaumontiani Exoticarum Plantarum Catalogus, *Hagæ-Comitis* 1690. 8vo.

H. M. & *H. Mal.* i. Henricus Adrianus Van Rheede, Vol. i. *Amſtelæd.* 1678. fol. *Ejuſd.* ii. *Ibid.* 1679. *Ejuſd.* iii. *Ibid.* 1682. *Ejuſd.* iv. *Ibid.* 1683. *Ejuſd.* v. *Ibid.* 1684. *Ejuſd.* vi. *Ibid.* 1686. *Ejuſd.* vii. *Ibid.* 1687. *Ejuſd.* viii. *Ibid.* 1688. *Ejuſd.* ix. *Ibid.* 1689. *Ejuſd.* x. *Ibid.* 1690. *Ejuſd.* xi. *Ibid.* 1692. *Ejuſd.* xii. *Ibid.* 1703.

H. Oxon. Vid. Moriſonus.

H. Reg. Par. Antonius Vallot, Hortus Regius, *Pariſ.* 1665. fol.

Imperat. Hiſtoria Naturale di Farrante Imperato, *Venet.* 1672. fol.

Ind. Med. Index Medicamentorum, *Par.* 1732. fol.

J. B. i. Hiſtoria Plantarum univerſalis, Auctoribus Johanne Bauhino, & Johanne Henrico Cherſero, Tom. i. *Ebrod.* 1650. fol. *J. B.* ii. Ejuſdem, Tom. ii. *Ibid.* 1651. fol. *J. B.* iii. Ejuſdem, Tom. iii. *Ibid.* 1651. fol.

Jonſ. de Avib. Johannes Jonſtonus Hiſtoria Naturalis de Avibus, *Amſtel.* 1657. fol. *Jonſ. de Piſc.* Ejuſdem, Hiſtoria Naturalis de Piſcibus & Cetis, *Ibid. Jonſ. Exang.* Ejuſdem, Hiſtoria Naturalis de Exanguibus aquaticis, *Ibid. Jonſ. de Inſect.* Ejuſdem, De Inſectis, *Ibid Jonſ. de Quad.* Ejuſdem, Hiſtoria Naturalis de Quadrupedibus, *Ibid. Jonſ. de Serpent.* Ejuſdem, De Serpentibus, *Ibid. Jonſ. Dendr.* Ejuſdem, Dendrographias, ſive Hiſtoria Naturalis de Arboribus & Fruticibus, *Francof. ad Mœn.* 1662. fol.

Jonſ. Iter. Thomas Johnſon. Iter Inveſtigationis, ergo ſuſceptum, &c. in agrum Cantianum, *Lond.* 1629. 4to. *Jonſ. Deſcript.* Ejuſdem, Deſcriptio Itineris Plantarum Inveſtigationis in agrum Cantianum, *Ibid.* 1632. Ericetum Hampſtedianum, ſive Plantarum ibi creſcentium, *Ibid.* 1629. Idem, Enumeratio Plantarum in Ericeto Hampſtediano lociſque vicinis creſcentium, *Ibid.* 1632. *Merc. Bot.* i. Mercurius Botanicus ſive Plantarum gratia ſuſcepti Itineris, Anno 1634. Deſcriptio, *Lond.* 1634. 8vo. *Merc. Bot.* ii. Mercurii Botanici Pars altera, ſive Plantarum Gratia ſuſcepti itineris in Cambriam, ſive Walliam, Deſcriptio, *Lond.* 1641. *Ger. Emac. Gerard's Herbal, or General Hiſtory of Plantes enlarged, Lond.* 1636. *fol.*

Kemp. Amœnit. Exot. Engelbertus Kempferus Amœnitates Exoticæ, *Lemgov.* 1712.

Kentm. Johannes Kentmanus, M. D. Nomenclatura Rerum Foſſilium, quæ in Miſnia, &c. *Tigur.* 1565. 8vo.

Klein Echin. Jacobus Theodorus Klein, Naturalis diſpoſitio Echinodermatum. *Gedani* 1734. 4to.

Laet. & *De Laet.* Joannis de Laet, De Gemmis & Lapidibus, *Lugd. Bat.* 1647. 8vo. *De Laet. Ind. Occid.* 8vo. Ejuſdem, Novus Orbis ſeu Deſcriptiones Indiæ Occidentalis, *Ibid.* 1633. fol.

Lang. Hiſt. Lap. Carolus Nicolaus Langius Hiſtoria Lapidum Helvetiæ, &c. *Venet.* 1708. 4to. *Lang. Meth. Teſt.* Ejuſdem, Methodus nova & facilis Teſtacea marina, &c. *Lucern.* 1722.

Liſter & *Liſt. Hiſt. A. A.* Martinus Liſter, M. D. Hiſtoria Animalium Angliæ, tres Tractatus, *Lond.* 1678. 4to. *Liſt. Hiſt. Conch.* Ejuſdem, Hiſtoria ſive Methodus Conchyliorum, *Lond.* 1685. fol. *Liſt. Exer. Anat.* i. Ejuſdem, Exercitatio Anatomica, *Lond.* 1694. 8vo. *Liſt. Exer. Anat.* ii. Ejuſdem, Exercitatio Anatomica al-

altera, *Ibid.* 1695. 8vo. *Liſt. Exer. Anat.* iii. Ejuſdem, Conchyliorum bivalvium utriuſque aquæ, Exercitatio Anatomica tertia, *Ibid.* 1696. 4to.

Lob. Adv. Matthias de Lobel, Dilucidæ ſimplicium Medicamentorum Explicationes, & Stirpium Adverſaria, *Lond.* 1605. fol. *Lob. Obſ.* Plantarum ſeu Stirpium Hiſtoria, *Antverp.* 1576. fol. *Lob. Icon.* Ejuſdem, Plantarum ſeu Stirpium Icones, *Ibid.* 1581. 4to. forma longa. *Lob. Illuſt.* Ejuſdem, Stirpium illuſtrationes, *Lond.* 1655.

Luid. Litho. Brit. Edwardus Luidius Lithophylacii Britannici Ichnographia. *Lond.* 1699. 8vo.

Lugd. Hiſtoria Generalis Plantarum, *Lugd.* 1587. fol.

Marcg. Georgius Marcgravius, Hiſtoria Rerum Naturalium Braſiliæ, Libri octo, *Lugd. Bat.* 1648. fol.

Magnol. Petrus Magnol, M. D. Botanicum Monſpelienſe, ſive Plantarum circa Monſpelium naſcentium Index, *Monſpel.* 1686. 8vo.

Matth. Petrus Andreas Matthiolus, Commentarium in ſex Libros Pedacii Dioſcoridis Anazarbei de Medica Materia, *Venet.* 1565. fol. *Matth. Compend.* Ejuſdem, Compendium, *Venet.* 1571. 4to.

Mer. Pin. Chriſtophorus Merret, Pinax rerum Naturalium Britannicarum continens Vegetabilia Animalia, & Foſſilia, in hac Inſula reperta, inchoatus, *Lond.* 1667, 8vo.

Merc. Bot. Vid. *Jonſtonus.*

Mill. Bot. Joſeph Miller, Botanicum Officinale, *or a Compendious Herbal*, &c. *Lond.* 1722. 8vo.

Mill. Cat. Philippus Miller, Catalogus Plantarum Officinalium, *Lond.* 1730. 8vo.

Mont. Ind. Joſephus Monti, Index Plantarum, quæ in Medicum Uſum recipi ſolent, *Bonon.* 1724. 4to. *Mont. Exot.* Ejuſdem, Exoticorum Simplicium Medicamentorum, *Ibid. Mont. Prod.* Ejuſdem, Catalogi Stirpium agri Bononienſis Prodromus, *Bonon.* 1719. 4to.

Mor. Prælud. Robertus Moriſonus, Hortus Regius Bleſenſis Auctus, &c. Præludiorum Botanicorum Pars prior, *Lond.* 1669. 8vo *Mor. Umb.* Ejuſdem, Plantarum Umbelliferarum diſtributio nova, &c. *Oxon.* 1672. fol. *Hiſt. Oxon.* ii. Ejuſdem, Plantarum Hiſtoriæ univerſalis Oxonienſis, Pars ſecunda, *Oxon.* 1680. fol. *Hiſt. Oxon.* iii. Plantarum Hiſtoriæ Univerſalis Oxonienſis, Pars tertia, *Ibid.* 1699.

Morton. John Morton, M. A *The Natural Hiſtory of Nor hamptonſhire*, *Lond.* 1712. fol.

Mouff. Inſect. Thomas Moufetus, Inſectorum ſive Minimorum Animalium Theatrum, *Lond.* 1634. fol.

Munt. Herb. Brit. Abrahamus Muntingius. De vera Antiquorum Herba Britannica, &c. Diſſertatio Hiſtorico-Medica, *Amſtel.* 1681. 4to. *Munt. Aloid.* Ejuſdem, Aloidarium ſive Aloes, &c. Hiſtoria, *Ibid.* 1680. 4vo.

Muſ. Pet. Jacobus Petiverius. Muſei centuria decem, *Lond.* 1695, &c. 8vo. *Pet. Gazoph.* Ejuſdem, Gazophylacii Naturæ & Artis, Decas 1, &c. *Lond.* 1702. fol.

Muſ. Reg. Soc. Muſæum Regalis Societatis, per Nehemiah Grew, M. D. *Lond.* 1681. fol.

Offic. Nomina uſitata in Officinis Londinenſibus denotat.

Ogilb. Chin. i. John Ogilby, *Hiſtory of China*, Part. I. *Lond.* 1671. Part. II. *Lond.* 1673. fol.

P. B & Phyt. Brit. Phytologia Britannica, Natales exhibens indigenarum ſtirpium ſponte emergentium, *Lond.* 1650. 8vo.

Parad. Bat. Prod. Vid. Hermannus.

Park. Parad. Johannes Parkinſonus. Paradiſus terreſtris, *or a choice Garden*, &c. *of Flowers*, *Lond.* 1656. fol. *Park. Theat.* Ejuſdem, Theatrum Botanicum, &c. *or an univerſal and compleat Herbal*, *Lond.* 1640. fol.

Plin. C. Plinius ſecundus in Hiſtoria Naturali.

Pluk. Almag. Leonardus Pluckenetius, M. D. Almageſtum Botanicum, ſive Phytographiæ Pluknetianæ Onomaſticon, *Lond.* 1696. fol. *Pluk. Amalt.* Ejuſdem, Amaltheum Botanicum, &c. *Ibid.* 1705. fol. *Pluk. Mant.* Ejuſdem, Almageſti Botanici Mantiſſa, *Ibid.* 1700. fol. *Pluk. Phytog.* Ejuſdem, Phytographia ſive Stirpium illuſtriorum & minus cognitarum Icones, *Ibid.* 1691. fol.

Piſ. & Piſon. Ed. 1648. Gulielmus Piſonis, M. D. De Facultatibus Simplicium, *Amſtel.* 1648. fol. *Piſ. Ed.* 1658. Ejuſdem, De Indiæ utriuſque re Naturali & Medica, *Ibid.* 1658. fol. *Piſ. Mant.* Ejuſdem, Mantiſſa Aromatica, *Amſtel.* 1658. fol.

Rand. Ind. Iſaacus Rand, Index Plantarum Officinalium, &c. *Lond.* 1730. 8vo.

Rauwolf. Leonhartius Rauwolfius, Itinerarium in Orient. *Lond.* 1693. 8vo.

Raii Hiſt. i. Joannes Raius, Hiſtoria Plantarum, Tom. 1. *Lond.* 1686. fol. *Raii Hiſt.* ii. Ejuſdem, Tom. 2. *Lond.* 1688. fol. Ejuſdem, Tom. 3. *Ibid.* 1704. *Raii Dend.* Ejuſdem, Dendrologia, 1704. fol. *Raii Cat.* Ejuſdem, Catalogus Plantarum Angliæ & Inſularum adjacentium, *Lond.* 1677. 8vo. *Cat. Cant.* Ejuſdem, Catalogus Plantarum circa Cantabrigiam naſcentium, *Cantab.* 1660. 8vo. *Raii Meth.* Ejuſdem, Methodus Plantarum nova, &c. *Lond.* 1682. 8vo. *Raii Meth. A.* Ejuſdem, Methodus Plantarum emendata

data & aucta, *Ibid.* 1703. 8vo. *Raii Ornith.* Ejuſdem, *The Ornithology of Francis Willoughby Eſq.* &c. *Lond.* 1678. fol. *Raii Ichth.* Vid. Willoughby. *Raii Synop. A.* Ejuſdem, Synop. Methodica Animalium Quadrupedum & Serpentini generis, *Lond.* 1693. 8vo. *Raii Synop. Avi.* Ejuſdem, Synopſis Methodica Avium, &c. *Lond.* 1713. 8vo. *Raii Synop. Piſ.* Ejuſdem, Synopſis Methodica Piſcium, *Lond.* 1713. 8vo. *Raii Synop.* iii. Ejuſdem, Synopſis Methodica Stirpium Britannicarum, *Lond.* 1724. 8vo. *Raii Hiſt. Inſect.* Ejuſdem, Hiſtoria Inſectorum Opus Poſthumum, *Lond.* 1710. 4to.

Rivin. Introd. Auguſtinus Quirinus Rivinus, Introductio generalis in Rem Herbariam, *Lipſ.* 1690. fol. *Rivin. Irr. Mon.* Ejuſdem, Ordo Plantarum quæ ſunt flore irregulari monopetalo, *Lipſ.* 1690. fol. *Rivin. Irr. Tetr.* Ejuſdem, Ordo Plantarum quæ ſunt flore irregulari tetrapetalo, *Lipſ.* 1691. fol. *Rivin. Irr. Pent.* Ejuſdem, Ordo Plantarum quæ ſunt flore irregulari pentapetalo, *Lipſ.* 1699. fol.

Rondel. de Piſc. i. Gulielmus Rondeletius, M. D. Libri de Piſcibus marinis, *Lugd.* 1554. fol. *Rondel. de Aquat.* ii. Ejuſdem, Univerſæ aquatilium Hiſt. pars altera, *Lugd.* 1555. fol.

Ruel. Joannes Ruellius De Natura Stirpium, Libri tres, *Baſil.* 1536. fol.

Rupp. Flor. Jen. Henricus Bernhardus Ruppius, Flora Jenenſis, ſive enumeratio Plantarum, &c. *Franc.* & *Lipſ.* 1726. 8vo.

Salv. de Aquat. Hippolytus Salvianus, Aquatilium Animalium Hiſtoriæ, Liber primus, *Romæ* 1557. fol.

Schrod. iv. Johannes Schroderus, Pharmacopœia, ſive Theſaurus Pharmacologicus, Lib. iv. *Ulmæ Suev.* 1649. 4to. *Schrod.* v. Ejuſdem, v.

Schonef. Ichth. Stephanus Schonevelde Ichthyologia, &c. *Hamb.* 1624. 4to.

Schw. A. Caſparus Schwenckfeld Aviarium Sileſiæ, *Lign.* 1603. 4to. *Schw. Quad.* Ejuſdem, Quadrupedum, *Ibid.* 4to. *Schw. Inſect.* Ejuſdem, Inſectorum, *Ibid.* 4to.

Sib. Phal. Robertus Sibbaldus, Eques Auratus, Phalainologia nova, ſive Obſervationes de Balænis, *Edinb.* 1692. 4to.

Sloan. Cat. Jam. Sir Hans Sloan Bar. Catalogus Plantarum quæ in Inſula Jamaica ſponte proveniunt, *Lond.* 1696. 8vo. *Sloan. Hiſt. V.* i. Ejuſdem, *A Voyage to Jamaica, with the Natural Hiſtory*, Vol. 1. *Lond.* 1707. fol. Ejuſdem, Vol. 2. *Ibid.* 1725.

Tourn. Elem. Bot. Pitton Tournefort, Elemens de Botanique ou Methode pour connoitre les Plantes, *Par.* 1694. 8vo. *Tourn. Inſtit.* Ejuſdem, Inſtitutiones Rei Herbariæ, *Ibid.* 1700. 4to. *Tourn. Cor.* Ejuſdem, Corollarium Inſtitutionum Rei Herbariæ, *Par.* 1703. 4to. *Tourn. Hiſt.* Ejuſdem, Hiſtoire des Plantes qui naiſſent aux environs de Paris, *Ibid.* 1698. 8vo.

Trag. Hieronymus Tragus, De Stirpium, maxime earum quæ in Germania noſtra naſcuntur, *Argent.* 1552. 4to.

Tab. Icones Plantarum ſeu ſtirpium, &c. *Francof. ad Mœnum.* 1590. 4to. forma oblonga.

Turn. William Turner, M. D. The firſt and ſeconde partes of the Herbal, with the third part lately gathered, Collen. 1568. fol.

Volck. Johannes Georgius Volkamerus, M. D. Flora Noribergenſis, ſeu Catalogus Plantarum in agro Noribergenſi, &c. *Norib.* 1700. 4to.

Uſu. In uſu ſunt.

Willugb. Ichth. Franciſcus Willughbeus, Armig. De Hiſtoria Piſcium, Libri quatuor, *Oxon.* 1686. fol. *Willugb. Ornith.* Ejuſdem, Ornithologia, *Lond.* fol.

Worm. Muſ. Olaus Wormius, M. D. Muſeum Wormianum, ſeu Hiſtoria rerum rariorum tam Naturalium, quam Artificialium, &c. *Lugd. Bat.* 1655. fol.

PHARMA-

PHARMACOLOGIÆ
SEU
MANUDUCTIONIS
AD
MATERIAM MEDICAM
PROLEGOMENA ISAGOGICA.

CAP. I.

PHarmacologia eſt deſcriptio rerum medicamentalium ad bene medicandum; Objectum eſt res naturalis medicamentalis quæcunque ad medicandum adaptabilis, ſive figuram ea obtineat nativam, ſive elaborationem aliquam officinalem ſuſtinuerit; verum enim vero, quia nomina plurima occurrunt, quæ vel minùs vulgaria, vel æquivoca ſunt, operæ pretium duxi Pharmacopœiæ tyronibus ſynopſi brevi inſervire, & nomina alphabeticâ ſerie exhibere.

A.

ACetum in genere liquorem quemcumque acidum notare poteſt: in *Officinis* liquorem ſolum acidum denotat, ex potulentis ſuccis factum, e. g. ex vino ſeu uvis in aqua, & hoc recipiendum eſt, quoties *Aceti* ſimpliciter fit mentio.

Acinus non pro uvæ vinaceo apud idoneos autores, ſed pro uva ipſa ſeu fructu toto accipitur, qui ex ſucco, & ex ambiente cute ſeu folliculo conſtat. Angl. *A Grape, not a Grape-ſtone.* Gall. *Des Grains comme ceux de raiſin.* Germ. Körnlein Vollbericht. Belg. *Korl.* Columel. lib. 11. cap. 2. *Cùm expreſſeris vinacea, quæ acinis celantur, eáque jam infuſcata, & propemodum nigra fuerint*, &c. Extenditur & hoc nomen latiùs ad fructus minutiores arborum fruticúmve ſpiſſiùs creſcentes & coactiùs, ut *Hederæ*, &c. & ſic à *bacca* diſtinguitur, quæ rariùs creſcit, ut in *Olea*, *Lauro*, &c. *Jun.* Medici recentiores pro gigarto ſeu vinaceo accipiunt, cùm dicunt *uvæ exacinatæ.*

Acus, *eris*, purgamentum frumenti, palea. A. *The Chaff.* Gal. *Paille, Balle.* G. Spreü / Kley. B. *Kaf.* Porrò *Acus* Plinio dicitur, cùm per

ſe ſpica pinſitur; Palea verò, ubi cum ſtipula teritur in area.

Adeps, A. *A Greaſe or Fat.* Gal. *Graiſſe*, *ſein.* G. Feiſte / Fett / Schmeer / Schmaltz / B. *Smeer*, *Vet*, *Ongel.* pars eſt Sanguinis oleoſa, per vaſa peculiaria in veſiculas appropriatas fluit; generaliterque denotat Pinguedinem mollem, *e. g.* Anſeris, Anatis, Humani, *&c.* uſitatiùs autem pro Axungia uſurpatur.

Ala caulis eſt angulus, quem cum caule vel ramo, vel folium, vel pediculus folii conſtituit, qui ſemper ferè acutus eſt, vel rectus ſaltem, quia pediculi ſurſum nituntur. *Jung.* Non rarò etiam accipitur pro ramulo, ut cum dicimus *caule multis alis brachiato*, vel *in multas alas diviſo*, quia rami veluti totidem alæ cauli adnaſcuntur.

Alabaſtra ſunt folia illa viridia, herbacea, quæ flores ſepiunt. *Junius* exponit *alabaſtrum* Roſæ globum nondum explicitum totum, ſed conniventem.

Alabaſtrum in mineralogia lapis eſt, ut ſuo in loco oſtendimus.

Alburnum Plinio dicitur exterior ligni pars mollior & teredini obnoxia, à colore albo.

Amylum dicebatur quòd χωρὶς μύλου ſine mola pararetur: cujus conficiendi modum vide in capite *De Tritico.*

Antheræ Offic. ſunt ſummitates ſeu cacuminula in florum medio ſtaminibus incumbentia, q. ἄνθος ῥόδου, i. e. flos roſæ. *The Chives.* Gal. *ſommitez*, *ſommets*, *Bourgeons.* G. Zipffels. B. *Noppen.*

Apices idem ſignificant quod *Antheræ.*

Arbor [Δένδρον] eſt planta lignoſa, craſſitudine & altitudine inter omnes maxima, cui caudex pro ſuperficie eſt perennis & naturâ ſimplex, qui in multos ramos majores, quos ἀκρέμονας & ὄζους Græci vocant, & deinde in ramuſculos complures, quos iidem κλάδους, Latini *ſurculos* appellant, dividitur. Anglicè *A Tree.* Gal. *un Arbre.* G. Ein Baum. B. *Een Boom.*

Arilli Offic. Vinacea, gigarta, q. aridula, quòd ſicci ſint, & nullum ſuccum præbeant.

Ariſta Acus exilis ac longa è gluma extans. A. *The Beard or Awn.* G. *Arrête de l'Epy*, *barbe d'épy* (*les petites pointes*, *qui ſont à l'entour de l'épy*, *pour empêcher que les oiſeaux ne mangent le grain.*) G. Die gantze Ahr. B. *Het hair van een Korenaar.*

Aroma eſt odoramentum quodvis, ut Caryophylli, Cinamomum, *&c.*

Aſparagus dicitur primum germen herbarum quod edendo eſt, vel oleris cujuſque turio, antequam in folia explicetur, à σπαίρω. A. *The tender ſprout or ſhoot of any herb from the ground.* G. *les premiéres tiges vertes au commencement*, *puis blanches.* G. Was zu erſt von der Wurtzel hervor komt / ehe dan es laub gewinnet. B. *d'eerſte jonge ſpruyten van 't kruid.* Hinc per Antonomaſiam dicitur herba quædam, quæ grandes profert & edules aſparagos.

Axungia eſt pinguedo Sevo mollior, generaliterque *Porci* denotat. A. *Lard.* Gal. *Graiſſe*, *ſein doux.* G. Schmeer / Schmaltz. B. *Reuſel*, *Seutſel.*

B.

Baccæ dicuntur, qui ſparſim arboribus fruticibuſque adnaſcuntur fructus parvo-rotundi. A. *Bercies.* Gal. *Bayes.* G. Beeren B. *Bezie* & ſic ab Acinis diſtinguuntur; qui ſunt racematim dependentes baccæ. Nos in hoc opere reſtrictiore acceptione voce *Baccæ* utimur pro fructu minore pericarpio ſeu pulpa carnéve molli & humida ſemina includente, & membrana tenuiore tecto.

Balauſtium, ſylveſtris mali Punicæ flos. A. *The flower of the wild Pomegranate tree.* Gal. *les Balauſtes*, *ou fleurs de Grenadier ſauvage.* G. wild Granat-apffel blüthe. B. *de bloem of bloeyſel van een wilden Granaat Appelboom.*

Balſamus vel *Balſamum* denotat genus quoddam odoramenti ex arboribus ſponte exſtillans; ſuntque vel liquidi, vel craſſiuſculi, vel ſolidi.

Bitumen eſt ſevum aut reſina Macrocoſmi.

Bulbus eſt radix ſubrotunda, vel pluribus tunicis in orbem ſe amplexantibus, vel pluribus ſquamis imbricatim ferè diſpoſitis coagmentata, fibras plurimas ex ima ſede ſeu baſi emittens. Interdum latiùs accipitur pro radice quavis uno tubere conſtante etiam ſolidâ & ſubſtantiâ continuâ, nec diviſâ in ſquamas aut tunicarum involucra, fibras ex ima ſede aut baſi emittente. Sic Croci & Colchici radices bulboſæ cenſentur.

C.

Cacumina ſunt idem quod ſummitates.

Cacuminula idem quod Antheræ.

Calyx, folliculus ſeu involucrum floris priuſquam dehiſcat, præcipuè Roſæ: interdum flos ipſe roſæ connivens & nondum expanſus. At nunc frequentiſſimè accipitur pro fol-

folliculo, quo flos primùm, deinde ſemen herbarum & fructus arborum cooperitur. A. *The Cup encloſing or containing the flower.* Gal. *Calice d'une fleur.* G. Worin die Blühme / Saamen / oder Früchte verborgen. B. *een bloemknop, een uytbottende bloem.*

Capillamenta ſunt filamenta illa tenuia, in florum medietate ſurgentia, apicibus plerumque donata. Angl. *Threads.* Gal. *Filets.* G. Die Fäſelein mitten in der Bluhmen. B. *De Draadjes in de blom.*

Capita in Phytologia, rotunda ſunt illa ſeminum receptacula, quæ capita referunt. In Zoologia quid ſint notum eſt.

Capitulum eſt quod conſtat ex pluribus floribus & ſtaminibus arcte in globoſam aut circularem ſive diſci figuram congeſtis, ut in *Cyano*, *Scabioſâ*, *Carduis*, &c.

Capitatæ plantæ nobis in hoc opere dicuntur, quarum flores ex floſculis etiam marginalibus, fiſtuloſis componuntur, quoniam calyx eorum ſquamoſus in ventrem plerumque extumeſcit grandiuſculum & ſubrotundum: cujuſmodi *Carduus*, *Centaurium majus*, *Bardana*, &c.

Capreolus, eſt pars quædam auxiliaris, filamenti aut funiculi æmulus, cincinni in modum contortus, quâ planta quævis vicinis ſtirpibus aliiſve ſtipitibus ſe implicans, in altum enititur. A. *A claſper or tendrel.* Gal. *Pampre, Tendon.* G. Die Giebel. B. *Klawier* Hujuſmodi cernuntur in Vite & Leguminibus.

Caro in Phytologia, ſubſtantiam illam molliorem fructuum ſucculentorum notat, quam aliàs pulpam vocamus, ut pulpa ſeu caro Caſſiæ, caro Prunorum, &c. *Schrod.* In Zoologia eſt ſubſtantia muſcularis, conſtans ex fibris; vel, ut quibuſdam, ex fiſtulis ſeu vaſculis Sanguinem ex arteriis accipientibus, inque venas revertentibus. A. *Fleſh.* Gal. *Chair.* G. Fleiſch. B. *Vlees.*

Catulus apud recentiores Botanicos idem ſonat quod Julus aut nucamentum, ut catuli Salicis aut Juglandis, id eſt Juli. A. *A palm or Catkin.* Gal. *Emouchete, Chaton de certains arbres reſſemblant à une queuë de Chat, comme de Noyer, Avellanier &c.* G. Die bluſt an haſel-ſtauden. B. *Bloeſem van haſelnooten, Katenſtaartjes niet ongelyk.*

Caudex idem eſt in arboribus & fruticibus, quod caulis in Herbis.

Caulis eſt quod ſupra terram ſimplex aſſurgit: unde folia frondeſque ſeu ramuſculi emicant; vel, definiente Jungio, eſt pars herbæ ſuperna, ita in altitudinem exporrecta, ut anteriora à poſterioribus, vel dextra à ſiniſtris non differant. In arboribus, & fruticibus *caudex*, in frumentis *culmus* appellatur. A. *The ſtalk of any Herb, or trunk or body of a Tree.* Gal. *Tige des Herbes.* G. Der Stengel. B. *Steel, ſtruik.*

Cicus & *ciccum*, membrana tenuis acinos in malo Punico diſcriminans. Hinc proverbialis locutio *Ciccum non interdum*, id eſt, Non curo, perinde mihi eſt.

Clavicula idem quod Capreolus. A. *A claſper or tendrel.* Gal. *Tendron.* G. Die Giebel. B. *Klawier.*

Comæ ſunt plantarum ſummitates vel arborum frondes.

Conus in Phytologia dicitur fructus ex compactili lignoſarum ſquamarum ſtrue compoſitus, coni figuram æmulans, hoc eſt, à lata & circulari baſi in mucronem deſinens, qualis eſt *Pini*, *Abietis*, &c. A. *A cone or clog.* Gal. *Fruit formé en cone, comme p. ex. la Pomme de Pin, de Sapin.* G. Zirbel-Nuß. B. *Vrucht, die aan de ſteel dik en rond is, en na boven ſpits word, gelyk als Pyn-appels.* enz.

Cor ſive corculum ſeminis, eſt portiuncula ſeminis unde tum radix, tum germen enaſcitur; medullamque vegetabilium ſignificat. In Zoologia pars eſt ſubſtantiæ carnoſæ & fibroſæ duos ventriculos habens, ſanguinique recipiendo & circumvehendo inſerviens. A. *The Heart.* Gal. *Cœur.* G. Das Hertz. B. *Het Herte.*

Cornua non niſi in Zoologia locum habent.

Cortex, exterior arboris quaſi cruſta, A. *The bark of a Tree or other Plant.* Gal. *Ecorce.* G. die Rinde am baum. B. *de Baſt.* Interior tunica ipſi ligno adhærens *Liber* dicitur. *Cortex* autem à *corium* & *tego*, quia quaſi corium tegit, ut Iſidorus ἐτυμολογίζει.

Corymbus in genere ſignificat quodvis ſummum. Nam prima notio τοῦ κορύμβου eſt in capite Veterum Atticorum tutulus ſeu meta ſuggeſtûs capillorum, autore Scaligero. Verùm apud plantarum ſcriptores Corymbi propriè Hederæ racemi appellantur. Plin. lib. 16. cap. 34. in deſcriptione Hederæ ponit, *Racemis in orbem circumactis, qui vocantur Corymbi.* *Corymbi* nomen extendit *Jungius* ad ſignificandam extremitatem caulis, ita ſubdiviſam, & floribus aut fructibus onuſtam, ut ſphærica figura inde oriatur, ut in *Cepa*, *Porro*, &c. Alii Umbellæ ſynonymum faciunt. *Corymbus* etiam aliàs ſumitur apud re-

centiores Botanicos pro flore compoſito diſcoide, qui in pappos non reſolvitur: qualis in *Chryſanthemo*, *Bellide*, &c. cernitur: Nam hujuſmodi flores in latum extenſi umbellam ſeu corymbum quodammodo æmulantur.

Croci idem ſunt quod apices. *Crocus* autem planta eſt bulboſa florem gerens, cujus ſtamina Officinarum *Crocus* eſt: Ut ſuo loco oſtendimus.

Culmus, frumenti (aut etiam graminis) calamus eſt à radice ad ſpicam. A. *The Stalk of any Corn or Graſs.* Gall. *Chalumeau*, (*le Tuyau, qui porte l'épy &c.*) G. Der Halm. B. *Stroo* (*halm, ſtoppel of ſtronk van 't Koren, die de air onderſteunt.*)

Cyma, *æ*, & *Cyma*, *atis*, q. κύημα, id eſt, partus novellus, qui prima germinatione producitur; eſt ipſorum caulium delicatior teneriórque cauliculus, & dicitur præcipuè de Braſſica: verùm & in genere Cymæ ſunt cauliculi teneriores delicatioreſque ſcaporum, quos à prima ſectione præſtant: imò Cymæ apud Botanicos adhuc latiùs ſumuntur pro ſummitatibus quarumcunque herbarum.

Cytinus, flos eſt mali Punicæ ſativæ. A. *The flower of the Pomegranate Tree.* Gal. *la Fleur de la Pomme du Grenadier domeſtique.* G. Die Blüthe der Granaat-äpffel. B. *Bloem der Granaat-appel.*

D.

Dactylus, Palmula, caryotis, Palmæ arboris fructus, à digiti ſimilitudine ſic dictus. A. *A Date.* Gal. *Dattes ou Dactes.* G. Datteln. B. *Dadel*, *dàyen*, *dalen.*

Digitatum folium nobis cum Jungio dicitur, in quo plures laciniæ ſeu plura ſimplicia folia, quaſi ad unum petioli punctum ſive terminum aptata ſunt, ut in *Pentaphyllo*, *Lupino*, *Cannabe*, *Vitice*, *Trifoliis*, *Fragaria*, &c.

Diſcus eſt media pars floris compoſiti ex compreſſis & confertis floſculis, ita ut unam quaſi apparentem ſuperficiem conſtituant, ut in *Caltha*, *Flore Solis*, &c. à ſimilitudine *diſci*, cujus figura plana erat ac rotunda, ut ex Veteri ſtatua apparet. Hinc Sol Græcis Diſcus appellatur. Erat autem Diſcus moles aliqua è plumbo aliòve metallo, quam jacientes athletæ inter ſe decertabant.

E.

Echinus, aſperum & ſpinoſum eſt Caſtaneæ operculum, & in genere quicquid numeroſa congerie aculeorum ſtipatur, ſive tegmen, ſive caput, ſive cacumen fuerit, à ſimilitudine Echini animalis. A. *A Bur or any prickly Fruit.* Gall. *fruit épineux.* G. Stachlichte Frucht. B. *in 't gemeen vrucht vol ſtekels.* In Zoologia Quadrupedem, & Inſectum marinum cruſtaceum denotat.

F.

Fibræ ſunt veluti ſtamina rebus nonnullis intertexta, v. g. *ligni foliis*, &c. ſic fibras ligneas vocamus corpora ſeu filamenta in longum extenſa, ex quibus maximam partem lignum componitur, vid. lib. 1. cap. 8. Item fibræ dicuntur minutiſſimæ & extremæ radiculæ.

Flos eſt pars plantæ tenuior, colore vel figurâ vel utroque inſignis, fructui prævia eique plurimùm cohærens, & tenello tegendo fovendoque inſerviens, quæ, poſtquam explicatur, brevi aut decidit aut inareſcit. Flos ſimplex & compoſitus ſeu aggregatus, uniformis & difformis, diſcoides, radiatus, &c. quis ſit, vide Raji H. P. lib. 1. cap. 11. pag. 18, 19.

Folia in Mineralogia, folia Auri & Argenti, dicuntur laminæ tenuiſſimæ eorundem metallorum, ſeu Aurum & Argentum in tenuiſſimas laminas diductum. *Folium*, in Phytologia, definiente Jungio, eſt quod à ſede cui adhæret ita in longitudinem & latitudinem extenditur, ut tertiæ dimenſionis termini inter ſe differant, hoc eſt, ſuperficies folii interna ſeu ſuperior caulem reſpiciens ab externa ſeu inferiore. Folii differentia, quidque per folium digitatum, pennatum, triangulatum, &c. intelligimus, vide ſis in Hiſtoria Plantarum Cl. *D. Raji* l. 1. c. 9. p. 13.

Folliculus, eſt theca tenuis, quæ granum, vel ſemen continet involutum. A. *A husk or cod.* Gal. *l'Etui, ou la bourſe qui enferme la ſemence ou le grain.* G. Das Samen-Hauß. B. *Het velletje, ſchelletje, of kafje daar 't koren of 't graan ingroeit.*

Frit Varroni eſt, quod in ſumma ſpica matura minus eſt quàm granum.

Frontatum petalum ſeu floris folium nobis dicitur, quod in extremum latius, & non rarò re-

rectâ lineâ terminatum deſinit, ut in *Calendula* & ſimilibus.

Fructus ſunt grandiores illi ac ſucculenti plantarum fœtus, ſeminum receptacula, ut *Poma*, *Pyra*, *Pruna*, &c. à fruendo; ſed & latiùs extenditur nomen Fructus ad omnem agrorum proventum. Jungio *fructus* dicitur *pars plantæ annua, flori cohærens & ſuccedens, qui, ubi maturuerit, id eſt, ad perfectionem ſuam pervenerit, ſponte à planta abſcedit, & terrâ aliâve commodâ nutrice excepta, novæ plantæ fit initium.* A. *The Fruit.* Gal. *Fruits.* G. Früchte. B. *Vruchten.* Sunt ergo fructus, vel Pericarpia integra cum ſeminibus contentis, vel Semina ſola in iis quibus pericarpium deeſt.

Fruges, quicquid de terræ proventu in alimoniam cedit. Errant ergo qui diſcriminant legumina à frugibus.

Frumenta ſive frumentacea, Botanicis dicuntur quæcunque geniculato culmo & arundinaceis foliis conſtant, ſeménque pultibus aut panificio aptum in ſpicis aut jubis producunt, ut *Triticum*, *Hordeum*, *Milium*, *Panicum*, &c. Frugum enim duo ſunt ſumma genera, Frumentacea & Legumina. Cæterum & Ficuum grana exigua Frumenta dicta ſunt Plinio.

Frutex, definiente *Bodæo à Stapel*, eſt ſtirps inter lignoſas altitudine ac craſſitudine mediocris, cui pro ſuperficie ſtipes perennis, natura multiplex, quíque facilè in naturam arborum ſtolonum abſciſſione tranſcendit. A. *A ſhrub.* Gal. *Arbriſſeau.* G. eine ſtaude / Geſträuch. B. *Heeſter.*

Fundus plantæ [πυθμὴν] *Jungio* eſt limes communis, in quo radix & pars ſuperna cohærent.

G.

Gemma in Mineralogia Lapis pretioſus eſt. A. *A Gemm or Precious Stone.* Gal. *Pierre pretieuſe.* G. Edelſtein. B. *Edelgeſteente.* In Phytologia idem eſt quod Oculus. A. *A Bud.* Gal. *un Bourgeon*, *Bouton.* G. ein Auge / B. *een Botte*, *een Gewas.* Id quod in arboribus tumeſcit cum parere incipiunt. Gemmæ pleniorem deſcriptionem vide Raji l. 1. c. 8. p. 12.

Geniculum eſt nodus quidam herbarum in caule. A. *A joint or knot.* Gal. *Nœud qui ſe trouve aux tiges, ou aux racines des herbes, ou au tuyau de l'épy de bled.* G. ein Knötgen / kraut-ſtengel. B. *Halmknop.*

Glans in Phytologia dicitur, quod cortice conſtat tantùm ſemen continente, cujus pars poſterior, quæ arbori adhæret, calyce proximè cooperitur, parte ſuperiore nuda. *Spigel. Iſag.* Rectiùs Glans dicitur ipſe fructus calyce contentus. In Zoologia eſt penis ſuprema pars præputio in Homine tecta.

Gluma, *utriculus*, folliculus grani ſeu involucrum ſeminum in frumentis, à glubendo, quod eo folliculo deglubitur granum. A. *A The husk or chaff of Corn or Graſs.* Gal. *la Bale, ou la Bourſe qui enferme le grain de l'épy.* G. Der Balck. B. *Het velletje, ſchelletje, of kafje daar 't koren, of het graan ingroeit.*

Granum propriè ſemen frugum dicitur, indè generaliùs quicquid minutum eſt, & ſimilitudinem aliquam habet cum grano frumenti.

Gummi eſt ſuccus plantæ concretus, qui in aqua facilè diſſolvitur, in igne non liqueſcit, nec flammam concipit, ſed duntaxat crepitat, cujus generis ſunt *Gummi Arabicum*, *Gummi Ceraſi*, &c.

H.

Herba (definiente *Bodæo à Stapel*, ex Antiquorum ſententia) eſt ſtirps, cujus ſuperficies eſt ex foliis tantùm, vel etiam ex caule, ſed illo annuo, carnoſo, qui diutiùs durare nequit, lignoſúſque non eſt, niſi cùm exaruerit. In praxi medica pro foliis ſolis, ut plurimùm uſurpatur.

I.

Internodium eſt intervallum inter bina genicula, quale in culmis & arundinibus cernitur. A. *A The ſpace between two joints.* Gal. *l'eſpace entre deux nœuds dans les cannes, & dans les tuyaux de Bled &c.* G. Der Raum zwiſchen den Gliedern am Rohr. B. *De plaats tuſſen twee knoopen, knoppen, of quaſten.*

Juba in Phytologia eſt arundinacea coma laxè effuſa, qualis in Milio eſt.

Julus, nucamentum, quod in *Corylo*, *Juglande*, &c. velut prælongus vermiculus dependet, & nihil aliud eſſe videtur, quàm florum ſtamineorum ſeries. A. *A Catkin, and in Willows a Palm.* Gal. *Emouchete, Chaton de certains arbres, reſſemblant à une queuë de Chat, comme Noyer, Avellanier* &c. G. Die Blüſt an haſel-ſtauden. B. *Bloeyſel van de haſelnoten, Katteſtaartjes niet ongelyk.* Salicum Juli à Juglandis, &c. diverſi ſunt; nam in fertilibus plantis numeroſis vaſculis ſeminalibus conſtant.

L.

Lachryma in Phytologia, eſt humor è plantis, tum ſponte effluens (ſive is concreſcat v. g. in oleum, reſinam, gummi, ſive non) tum facta inciſione emanans. *Schrod.* Spigelius Lachrymam in eo diſtinguit à ſucco, quòd liquor, qui ex contuſa herba exprimitur aut elicitur, Succus vocetur; qui verò vel ſponte, vel inciſione manat, *lachryma.* In Zoologia ſunt humiditates, quæ à glandulis oculi ad oculos humectandos ſecernuntur, quæ ſi nimiæ fuerint, ita ut à puncto lachrymali non recipiantur, extra oculos decidunt, & lacrymarum nomine veniunt.

Lacinia eſt portio folii inter duas fiſſuras (fiſſura eſt profundior ſciſſura) incluſa. A. *A Jag.* Gal. *crenelure*, *laniére.* G. Krinnen / Kerben / B. *een Kerf*, *een ſneede.*

Lanugo in Phytologia eſt mollis foliorum aut fructuum lana, ut *Cydoniorum*, &c. *Jun.* vel (ut *Schroderus* definit) filamenta tenella cuticulæ extimæ inſtar pilorum aut lanæ adnaſcentia. A. *Down.* Gal. *Laineux*, *Cotonneux.* G. Das wöllichte an kräuteren. B. *Wolligheit der bladeren.*

Lapides in Mineralogia ſunt corpora terrea, dura, inductilia: in Phytologia cortices duriores, nucleum includentes, qui quandoque lapides referunt: in Zoologia calculos exhibent in animalibus repertos.

Legumen, legumentum, quicquid ex terræ ſatis in ſiliqua naſcitur, ut *Faba*, *Piſum*, *Cicer*, *Lens*; à legendo, teſte Varrone, quoniam id non ſecatur, ſed legitur manu vellendo. A. *Pulſe.* Gal. *Legume.* G. Allerley gemüſe. B. *Peulvrugt.* Nos in hoc opere leguminibus accenſemus herbas omnes, quæ florem producunt papilionaceum.

Liber, interior tunica arboris ipſi ligno adhærens: *Jun.* Unde Liber adhuc dicitur, in quo ſcribitur ex quacunque ſit materia, quia ante repertum chartæ vel membranæ uſum, de libris arborum volumina compaginabantur. A. *The innermoſt bark of a Tree.* Gal. *Ecorce molle couvrant le Bois.* G. Die innerſte Rinde am Baum. B. *de binnenſte baſt of ſchorſe van een Boom die naaſt de ſtronk is.*

Loculamentum eſt camera quædam ſecluſa & diſtincta in ſeminum vaſculis, uti videre eſt in capitulis Papaverum. *Jun.* A. *A Cell.* Gal. *Niche de grains*, *comme on en voit dans la tête de Pavot.* G. Eine Zelle. B. *Zaadholletje.* Interdum ipſa capſula & ſeminis involucrum.

Locuſtæ in Phytologia ſunt Avenaceæ glumæ ſingulares cum ſeminibus ex longis filis dependentes, ob quandam ſimilitudinem cum locuſtis dictæ. Extenditur hoc nomen ad Graminum paniculatorum grana glumis involuta ſignificanda. In Zoologia Inſectum eſt.

M.

Malicorium, Mali Punici cortex.

Matrix arboris idem eſt quod ejus medulla ſive Cor. In Zoologia Uterum ſignificat.

Medulla in Mineralogia partem molliuſculam denotat, quæ in ſaxis nonnunquam reperitur In Phytologia mediam cujuslibet plantæ partem molliorem & ſpongioſam ſignificat, quam & Cor matricémve appellant, cujus deſcriptionem pleniorem vide *Raii* lib. 1. cap. 4. p. 7. In Zoologia adipem ſignificat in oſſium medietate contentam: vel molliorem illam ſubſtantiam, quæ in ſpina dorſi ac cranio eſt.

Malleolus, definiente *Columella* lib. 3. cap. 5. novellus eſt palmes innatus prioris anni flagello, cognominatúſque à ſimilitudine rei, quòd in ea parte, quæ deciditur ex vetere ſarmento, prominens utrinque Malleoli ſpeciem præbet.

Merges, manipulus ſpicarum, quantum ſc. ſemel inſtrumentum meſſorium Mergus dictum inter metendum capiat.

Minera eſt terra ſive materia, ex qua mineralia & maximè metallica fiunt. A. *The Ore.* Gal. *Mine.* G. Mineral. B. *Mineraal.*

Mineralia ſunt ea, quæ non ſunt Vegetabilia, nec animalia, ut Metalla perfecta & imperfecta.

Mutica ſpica dicitur quæ ariſtis caret, quaſi *mutila.*

N.

Nervus, in Phytologia, prælongum & continuum filamentum folia perreptans, ut in Plantagine, quæ indè quinquenervia & ſeptinervia dicitur. In Zoologiâ eſt pars fibroſa, longa, rotunda, alba, inſtar Cannæ Indicæ poroſa, Spirituum animalium diductioni inſerviens, ut hoc ritu partes corporis mobiles & ſenſibiles ſint.

Nucamentum, idem quod *Julus*, quædam ſcilicet quaſi panicula dependens è ramis nucum aliarúmve arborum. A. *A Catkin or Palm.* Gal. *Emouchete*, *chaton de certains arbres*

bres reſſemblant à une queuë de chat, *comme Noyer &c.* G. Die Nuſs-Blüthe. B. *Katteſtaartjes.*

Nucleus, Veteribus *Nuculeus*, id veſcum quod ſub putamine nucis latet, & generaliùs ſemen quodcunque nucibus vel fructibus incluſum & occultatum.

Nux, agriculturæ ſcriptoribus dicitur omne Pomum, quod foris duro tegitur cortice, intus verò continet quod eſt eſui. *Macrob.* Hi nempe exiſtimarunt Pomum cum Malo haud idem eſſe, ſed Pomi nomen Nuces atque Mala continere. Nux fructum denotat cortice lapideo nucleum occludentem. A. *A Nut.* Gal. *Noix*, (*fruit couvert d'une écorce dure.*) G. Die Nuß. B. *Een Noot.*

O.

Oculus, in Phytologia tuberculum in arborum ſurculis unde germinant: A. *A Bud.* Gal. *Bourgeon*, *Bouton.* G. Reb aug/ kriechendes auge. B. *Botten.* Hinc *inoculatio* inſitionis ſpecies, cujus deſcriptionem vide *Raii H.* lib. 1. cap. 19. pag. 37. *Schroderus* oculos exponit florum prodromos, inque flores explicabiles, nimis reſtrictè, nam Oculus æquè late patet ac Gemma. In Zoologia eſt Organum viſus externum. A. *The Eye.* Gal. *Oeil.* G. Das Auge. B. *Het Oog.*

Oleum, in Mineralogia Bitumen liquidum denotat, ut *Terræ-Petræ.* In Phytologia eſt pinguedo quædam fluida ex fruticibus aut ſeminibus expreſſa, uti eſt *Olivæ*, *Palmæ*, *Amygdalarum*, *Raparum*, &c. A. *Oil.* Gal. *Huile.* G. Oel. B. *Olye.*

Olus, quæcunque herba eſculenta, ab olla nomen ſortita, quòd in cibum veniat. *Jun.* Holus Julio Scaligero ab ὅλος, claro indicio priſcæ frugalitatis, quæ ad victum nihil obſonii ſibi deeſſe exiſtimaret, modo nè deeſſet olus. Hoc enim ὅλον eſt, ſicut Panis πᾶν. Joſ. Scaliger in notis ad Varronem olus deducit ab *oleo* creſco, quod olera in hortum tranſlata ex agreſtibus culta fiant. A. *Potherbs.* Gal. *Herbage*, *herbe à manger.* G. Allerley Küchenkraut. B. *Moes.*

Oſſa in Zoologia notiſſima ſunt. A. *Bones.* Gal. *les Os.* G. Beinen. B. *Beenderen.*

Oſſiculum, os, penetrale fructuum carne contectum, in quo nucleus eſt, ut in ceraſis pruniſque. A. *The ſtone of a Plum*, *Cherry*, *or the like fruit.* Gal. *Noyau d'une Ceriſe*, *ou d'une Prune &c.* G. Das harte / damit der kern beſchloſſen wird. B. *Kraakeſteen.*

P.

Palmula, Dactylus, caryotis. A. *A Date.* Gal. *Datte.* G. Datteln. B. *Dadel.*

Panicula eſt lanoſa coma unde ſemen dependet, ut in Arundine, Milio, Gramine, &c. ſeu (ut Jungius definit) Spica laxè diffuſa, præſertim propendentibus petiolis, ut in *Milio.* Idem valet quod Juba, & opponitur Spicæ.

Pappus, lanugo è floribus veteraſcentibus decidua & volatica, qualis in Carduis, Erigero, Hieracio, &c. cernitur. Hinc Herbarum claſſis Papposa ſeu Pappiflora dicta. A. *The Down growing to the ſeed*, *or wherein the ſeed lies.* Gal. *Aigrette dont chaque ſemence en certaines plantes eſt garnie.* G. Wolle der Kräuter die ſich läſt abblaſen. B. *ſtuyfken*, *Monnikhoofden.*

Pecten arboris, linearum tractus, qui in longum excurrit in materia ſeu ligno, cujuſmodi in pectine conſpiciuntur dentes. A. *The grain of the Wood.* Gal. *Trait*, *ou raye le long du bois.* G. Die Jahre. B. *Den draet van 't hout.*

Pennatum folium, eſt in quo bini lobi ſeu ſi mavis folia partialia, è regione ſibi ad idem quaſi coſtæ punctum ſive ad eandem coſtæ diſtinctionem opponuntur, ut in *Fraxino*, *Juglande*, &c. ſeu folium compoſitum ex foliis partialibus binis ſibi invicem ad coſtam mediam oppoſitis.

Petala nobis F. Columnam ſequutis dicuntur floris folia, ſeu laminæ illæ tenellæ colore inſignes & fugaces. Hoc autem nomine partim ob brevitatem, partim ad Homonymiam evitandam pro floris folio utimur. Hinc monopetalæ herbæ nobis dicuntur, quarum flos unico folio ſeu laminà conſtat, tripetalæ, tetrapetalæ pentapetalæ, &c. quarum flos tribus, quatuor, quinque, &c. foliis componitur.

Pediculus eſt, à quo folium, aut flos, aut fructus dependet. A. *The foot-ſtalk of a leaf*, *flower or fruit.* Gal. *la Queuë d'une feuille*, *fleur*, *ou fruit.* G. Die ſtiele an der Blüthe oder Frucht. B. *De ſteel.* In Zoologia Inſectum eſt.

Perianthium eſt quod florem tegit, & dicitur etiam calyx.

Pericarpium, nonnullis reſtringitur ad ſignificandam pulpam mollem ſeu humidam ſemina ambientem, ut, *Pyris*, *Pomis*, &c. Alii latiùs extendunt id nomen ad ſignifican-

dum

dum thecam aut involucrum ſeminis quodcunque, ſive membranacea, &c. ſit, ut in veſicis Ulmi, Staphylodendri, &c. ſive durum, ut in Caſtanea, ſive carneum, ut in Pomis, &c.

Petiolus idem eſt quod pediculus. A. *A footſtalk.* Gal. *la Queuë.* G. Der ſtengel. B. *de Steel.*

Pinguedo idem eſt quod adeps. A. *Fat.* Gal. *Graiſſe, ſein.* G. Feiſſe/ Fett/ ſchmeer/ ſchmaltz. B. *Smeer, vet, ongel.*

Planta eſt vegetabile integrum.

Pomum generale nomen eſt, quo continetur omnis fructus arboris eſui aptus, ſive is molli corio tegatur, ſive duro, ut ſcil. Nucem & Malum ſub ſe complectatur. Nos cùm arbores quaſdam *Pomiferas* dicimus, Pomi nomen ſtrictius accipimus pro fructu, cujus caro eſculenta nec duro putamine includitur, nec oſſiculum in ſe continet. A. *An Apple or a Pear.* Gal. *Pomme ou Poire.* G. Apfel oder Birn. B. *Appel of Peer.* Alii Pomum à Nuce diſtinguunt, ut Pomum ſit quicquid foris habet quod edendo eſt, & durum intus includit; Nux quicquid foris duriore corio tegitur, intus habet quod eſt eſui.

Pulpa eſt caro ſeu ſubſtantia fructuum ſucculentorum inter corticem ac nucleum comprehenſa, v. g. Pomorum, Ceraſorum, & ſimilium. Primariò ſignificat partem carnoſam in corpore animalis.

R.

Racemus eſt integra uva è multis conſtans acinis. A *A Cluſter of Grapes.* Gal. *Grappe, (Troche de certains fruits attachés enſemble en forme de bouquet.)* G. Der rap oder drap am Trauben. B. *een Bos druyve.* Ad alios etiam fructus extenditur, qui uvæ in modum ex pluribus acinis ſunt conglobati.

Radix, definiente *Jungio*, eſt pars plantæ inferior, quæ intra corpus ſolidius, quod plantæ ſedem præbet, abdita (ſive illud terra ſit, ut plerumque, ſive ſaxum, ſive calx, ſive arena, ſive lignum, ſive quodcunque aliud) & alimento attrahendo deſtinata eſt. Nonnullæ ex plantis ſubmarinis radices habent expoſitas, & minime intra corpus aliquod ſolidius abditas, ſed duntaxat ſaxa in fundo jacentia amplectentes.

Ramus eſt in quem caulis dividitur, éſtque velut brachium plantæ. A. *A Bough or Branch.* Gal. *Un Rameau.* G. Aſt / oder Zweig. B. *Een Tack.*

Reſina eſt liquor pinguis & oleaginoſus ex arbore ſeu ſponte ſeu eâ vulneratâ diſtillans, quæ in aqua non diſſolvitur, ſed in oleo duntaxat, & flammam facilè concipit.

S.

Sagitta, dicitur ſuperior pars ſurculi aut flagelli. Vid. Raii lib. 1. cap. 18. pag. 33.

Scapus eſt caulis rectus in columnæ modum. *Jun.* Eſt enim ſcapus ipſum corpus columnæ inter baſin & epiſtylium. A. *The Shaft.* Gal. *La Tige droite.* G. gerader Stengel. B. *de halm van de kruiden.* Vel Scapus eſt pars caulis ramoſi, qui à fundo ad cacumen unâ quaſi lineâ extenditur, cui rami utrinque adhærent. *Jung.*

Scobs, quod ſerrâ de ligno deteritur. A. *Saw duſt.* Gal. *ſcieure, limure, limaille.* G. ſeylſtaub oder ſägmehl/ ſägſpäne. B. *ſaegſel, ſaegmeel, vylſel.* Sic etiam dicitur limatura, ſeu illa velut farina, quæ limâ abraditur: à Scabendo.

Semen in Officinis minutiores plantarum fructus denotat, ex quibus ſimile naſci poteſt. *Schrod.*

Sevum eſt pinguedo duriuſcula. A. *Sewet.* Gal. *Suif.* G. Unſchlitt. B. *Roet, Schmeer.*

Siliqua eſt folliculus oblongus, cui Leguminum & ſimilium grana includuntur. A. *A Cod or Husk.* Gal. *Gouſſe des legumes.* G. Die hülſen. B. *De Peul.*

Spadix, Ramus Palmæ unà cum fructibus revulſus; inde color quidam Spadiceus denominatur. A. *A colour approaching to Bay or Cheſnut, but with more red in it.* Gal. *Rameau de la Palme arraché avec les dattes.* G. Ein abgeriſſener zweig von einem Dattelbaum. B. *Een afgeſcheurde Tak van een Dadelboom.*

Spica eſt quod culmus extulit, continétque granum, glumam & ariſtam, A. *an Ear of Corn.* Gal. *Epy de Blé.* G. Ahr/ Kornähre. B. *Koorn-aire.* Verùm hoc nomen latiùs extenditur: unde rectè à *Jungio* definitur, quod ex floribus vel ſeminibus ſpiſſè compoſitum eſt, ità ut conus erectus ſed oblongus, ſive admodum acutus indè evadat, ut in Plantagine, Biſtorta, Secali, Hordeo, &c.

Stamina idem ſunt quod Capillamenta, quæ ſic deſcribit *Spigelius*, *Iſag.* lib. 1. cap. 6. Sunt autem ſtamina in floris medio, quod Umbilicus appellatur, partes oblongæ, tenues veluti capillamenta, interdum pauló craſſiores, paululùm prominentes in ſummitate apicibus frequenter præditæ, quæ ſtylum, par-

partem ſimiliter oblongam, ſed paulò craſſiorem, atque è centro umbilici emergentem ambiunt.

Stercus eſt excrementum animalium per anum excretum.

Stirps, planta firmitate prædita *Jun.* in genere Plantæ Synonyma eſt.

Stolones ſunt cauliculi inutiles à radicibus aut caudicis lateribus ſuccreſcentes. A. *Suckers from the root.* Gal. *Rejetton croiſſant au pied de l'arbre.* G. Ein unnutzer Zweig am Stamme oder wurtzel des Baums. B. *Opſlag, ondergewas, waterſchoten. Jo. Bodæus a Stapelt,* Stolonem dici vult, quæ naſcitur circa ſtipites, & avellitur cum radice & corporis parte; quo à Viviradice differt, quæ integra ex arboribus è longinquo extrahitur. Vid. Raii lib. 1. cap. 19. p. 33.

Stylus in Phytologia eſt pars floris medium ejus occupans & rudimento fructûs aut ſeminis cohærens. Dicitur Stylus, quia in longitudinem plerumque extenditur, *Jung.* Vid. *Raii H. P.* lib. 1. cap. 19. p. 33.

Succi, in Officinis vocantur expreſſi liquores, ex radicibus, foliis, floribus, fructibus, &c.

Suffrutex eſt planta humilior, ligneſcens & perennis, à radice non foliata, & ab imo ſtatim ramoſa, vel Planta inter lignoſas minimæ & altitudinis, & craſſitudinis, ſuperficie perenni, non gemmipara, ut *Salvia*, *Ruta*, *Lavendula.*

Summitates ſunt cacuminula herbarum, dicunturque de herbis foliorum minutiorum.

Surculus eſt, quod in ramis ſimplex aſſurgit, tenerum & exile. Eſt etiam ramulus novellus, qui inſpicatur ad ſerendum. A. *A ſmall twig of a tree, alſo a Cyon or graft.* Gal. *Greffe.* G. Ein junger Schoß oder Reiß. B. *Een jongen ſcheute, ſwacke Tack ofte Telgen*, germen arboris anniculum.

T.

Teſta vel ovorum cortex externus appellatur, vel concharum tegumenta.

Thyrſus eſt, quod virgulæ in modum, aut in teli rectitudinem in planta conſurgit: *Caulem autem medium fruticis, qui vulgo thyrſus dicitur:* Servius. Voſſius exponit, *quicquid ſic conſurgit, ut in gracilitatem attenuetur, ut arbores coniferæ, vel coni piceæ.* Apud Botanicos cum Spica confunditur. Item Haſtula frondibus veſtita, quam ſolebant Bacchantes ferre.

Tomentum eſt lana brevis forcipibus deſecta, aut in poliendo à fullone de pannis rudibus aut interpolatis deducta, quâ inferciuntur culcitræ qualeſcunque. *Jun.* A. *Flocks or Flox.* Gal. *Bourre, ou Duvet.* G. Scheerwolle. B. *Scheerwolle, bolſter.* Hinc ad plantas transfertur, quæ molli & lanoſâ comâ in capitulis eminente præditæ ſunt, ut *Carduus tomentoſus*, *Gramen tomentoſum*, &c.

Truncus, caudex arboris ramis & frondibus deſtitutus.

Tuber, eſt fungus ſubterraneus, à tumeo. Hinc dicitur de plantarum radicibus prætumidis, rotundis. Radices tuberoſæ. A *Knobby roots.* Gal. *Racines rondes, bulbes.* G. knollichte Wurtzeln / Tuberoſen. B. *Knollige wortels, Bollen.*

Turiones, tenella arborum, fruticum, aut herbarum cacumina, quaſi teneriones; vel, ut Voſſius vult, quia facilè teruntur. Teneritates ſummitatum ipſarum arborum quæ ſingulis annis creſcunt. *Schrod.*

U.

Venæ in Phytologia ſunt, quæ in plantarum foliis apparent, fibræ in ramulos diviſæ: in Zoologia quid ſint ignotum non eſt.

Verticillatæ plantæ dicuntur, quarum floſculi caulem articulatim velut verticilli amplectuntur foliolis interſperſis, ut in *Pulegio* & *Marrubio* cernitur. Sunt autem Verticilli inſtrumenta quædam rotunda, quæ fuſis adhibentur, ut faciliùs vertantur: Angl. *Wherls.* G. *Peſon de Fuſeau.* G. Spinwirt / ſpinwirtle. B. *Spillewervel*, dicimus.

Villi idem quod fibræ, & pili.

Vimen, omne virgultum lentum ac flexile, ad ligandum aptum, à viendo. A. *A bending twig or wythe.* Gal. *Attache pour paliſſer tous les arbres.* G. Allerhand ſchwancke Reiſer / ſo ſich flechten laſſen. B. *Tien.*

Vinaceum, granum acini, γίγαρτον. A. *A Grapeſtone.* Gal. *Grain, (Pepin dans le Raiſin.)* G. Traubenſtein. B. *Druivenkorlen.* Vide *Acinus.* Accipitur etiam nonnunquam pro totis uvæ expreſſæ reliquiis.

Umbella vocatur floris ſeminiſve velut pedamentum in plures diviſum longiores pediculos, qui ſimul ex eodem faſtigio orti in latius continuò radiantur, ſinguliſque florem ſuſtinent in orbem circumactum, ut in Fœniculo, Anetho, Apio, &c. vel, ut *Jungius*

B

gius definit, eſt extremitas caulis per multas ſubdiviſiones in coni inverſi figuram aptata; à ſimilitudine umbellæ qua mulieres faciem à Sole arcent. In Umbelliferis enim ſummus caulis, ſummique ramuli in plures ab eodem puncto ortos radios dividuntur, ſinguli radii itidem in plures pediculos qui flores ſuſtinent.

Umbilicus, in Phytologia duplex eſt, 1. quod in Pomis vel prominet, vel reconditur ab adverſa pediculi parte: 2. media pars floris unde ſtylus & ſtamina emergunt. In Zoologia eſt umbo, uti dicit *Blancardus*, in medio abdominis ſitus, cui in fœtu inteſtinulum umbilicale conjungebatur, quod poſt partum tum abſcinditur. A. *The Navel.* Gal. *le Nombril.* G. Der Nabel. B. *De Navel.*

Unguis pars ima folii Roſæ albida. Extenditur etiam ad florum aliorum petala. In Zoologia *Ungues* ſunt corneæ extremitates digitorum & pedum. A. *The Nails of the Fingers or Toes.* Gal. *Ongle.* G. Ein Nagel. B. *de Nagel.*

Ungulæ ſunt cornea tegumenta, quibus pedes nonnullorum animalium conteguntur. A. *Hoofs.* Gall. *Cornes de pied de betes*, G. Ein Huff. B. *Klauwen.*

Uniformem florem dicimus, cujus anterior pars poſteriori & dextra ſiniſtræ ſimilis eſt. Vide Raji lib. 1. cap. 11. p. 18.

Urina, eſt excrementum ſeroſum à ſanguine in renibus ſecretum, per ureteres ad veſicam delatum, donec convenienti tempore & loco excernatur. A. *Urine.* Gal. *Urine*, *Piſſat.* G. Urin. B. *De Pis.*

Volva, Pomi medium, in quo ceu loculo latent ſemina. *Scribon.*

Uruncus, quod in infima ſpica ad culmum ſtramenti eſt minus quàm granum.

Uſnea vide Muſcus in Phytologia.

Utriculi ſunt ſeminum in frugibus involucra & operimenta, quæ trita & cribro excuſſa Glumæ ſive Acus dicuntur

Hæc Terminorum explicatio maximâ ex parte à Clariſſimo Raio *mutuata eſt.*

CAP. II.

De Inſtrumentis Pharmacopoëticis.

INſtrumenta medicamentorum præparationi inſervientia varia ſunt, differuntque non modò ratione officii, ſed & materiæ formæque inde dependentis diverſitate. Officii ratione alia medicamentorum præparationi, alia aſſervationi inſerviunt. Materiæ reſpectu, fiunt alia ex lapidibus, alia ex terris, vitris, metallis, lignis, corio, linteo, panno, &c. Forma inſtrumentorum varia exiſtit, prout illorum officium requirit, materiaque permittit. Nos uſitatiora Synopſi damus.

Agitaculum. A. *A pulping Sieve.* Gall. *Un Crible*, *Tamis*, *Etamine.* G. Ein Sieb. B. *Zift Teems.* Eſt Cribrum ex panno cilicino factum ad trajectionem pulpæ utile.

Ahenum. A. *A Braſs Kettle or Pan.* Gal. *une Chaudiere*, *un coquemar*, *un chauderon.* G. Ein Keſſel. B. *Ketel.* Eſt vas cupreum, medicamentis coquendis deſtinatum.

Alembicus. A. *An Alembick.* Gal. *Alembic.* G. Ein Helm. B. *een Helm*, *een Alembick.* Eſt inſtrumentum chymicum quod cucurbitis & veſicis diſtillatoriis ſuper-imponitur, habet formam galeæ, intus concavum, extus convexum, circa infimam partem roſtrum habet cucurbitale, per quod vapores deſcendunt: Conficiuntur ex ære, ſtanno, vel vitro.

Ampullæ. A. *Vials.* Gal. *Phiole*, *Ampoulle.* G. Phiol-Gläſer. B. *Kinderglas*, *Katrol*, *Fioolglas.* Sunt vitra rotunda, quibus collum in ſummitate eſt.

Arculæ. A. *Boxes.* Gal. *Coffrets.* G. Käſtlein/ kiſtlein. B. *Kasjes*, *kiſtjes.* Diverſæ formæ ad reponenda ſimplicia.

Catillus vel *Catillum.* A. *A Porringer.* Gal. *un petit plat.* G. Pfänlein/ Topff. B. *Een ſchotoltje*, *kopje.*

Catinus, vel *Cupella.* A. *A Cupel.* Gal. *Coupele*, (*vaſe à affiner l'Or ou l'Argent.*) G. Ein Kapel. B. *een Kapel*, *een kom.* Eſt ex cineribus oſſium aut aliis rebus conflatum, in quibus Aurum & Argentum à ſordibus ſuis depurantur.

Circulatorium. A. *A Digeſting-glaſs.* Gal. *Vaiſſeau Circulatoire.* G. Circulier-glaß. B. *Omdryfglas*, *Circulierglas.* Eſt vas vitreum, ubi infuſus liquor, aſcendendo, & deſcendendo, quaſi in circulo rotatur. Varia ſunt hujus generis vaſa, ut Alembicus Cæcus, Pelecanus, Gemina, Diota, &c.

Cochleare. A. *A Ladle.* Gal. *Trivelle.* G. Eine Kelle. B. *Troffel.* Quod majus eſt, & ex ære conficitur, vel ex argento aut ſtanno; & minus, quod Anglicè *A Spoon.* Gal. *Cuiller*, *Cuillerée.* G. Ein Löffel. B. *Een Lepel.* dicitur.

Colatorium. A. *Strainer.* Gal. *Colatoire.* G. Ein

Seich=

Seich-Tuch / ein Durch-ſchlag. B. *een Zygdoek*, *een Doorzygtuig.* Eſt cribrum, pannus, linteum, aut aliud quid, per quod aliquid colatur.

Cribrum. A. *A Sieve.* Gal. *Crible*, *Tamis*, *Etamine.* G Ein Sieb. B. *Zifte*, *Teems.* Eſt inſtrumentum vel ex ligno, vel ſerico, vel panno cilicino factum ad ſeparandum pulverem à ſordibus deſtinatum.

Crucibulum. A. *A Crucible.* Gal. *un creuſet.* G. Ein Tiegel. B. *een Smeltkroes.* Eſt vas fuſorium ex terra igni contumaciſſima factum, acutiore baſi, & ferè in ampliorem capacitatem formâ triangulari vel rotundâ deſinens.

Cucurbita. A. *A Cucurbite*, *or Gourd-like Veſſel.* Gal. *Cucurbite.* G. Eine Kolbe. B. *Een kolfs*, *zypglas.* Eſt vas Chymicum turbinatum ex terra vel vitro confectum, deſtillationibus per alembicum inſtituendis aptum.

Fictilia. A. *Earthen Pots or Pans.* Gal. *Vaiſſelles de terre.* G. Irdene Gefäße. B. *Allerhande Vaten van aarde*, *aardewerk.* Variæ formæ.

Forceps. A. *A pair of Tongs.* Gal. *Pincette.* G. Eine Zange. B. *een Tang.* Eſt inſtrumentum quo Carbones Tegulæ, aliaque prehenduntur.

Infundibulum vel *Tritorium.* A. *Funnel or Tunnel.* Gal. *un Entonnoir.* G. Ein Trichter. B. *een Tregter*, *Tremelle.* Eſt vas tranſmittens in ſummitate latum, quod paulatim in fiſtulam cuſpidatam deſinit; & ex metallo vel vitro fabricatur.

Lebes. A. *A Baſon.* Gall. *Marmite*, *Chauderon.* G. Ein eherner Tiegel oder Pfanne. B. *Een Ketel.* Vas eſt vel fictile vel ſtanneum ad colatorandum vel reponendum liquorem.

Lima raſpatoria. A. *A raſping File.* Gal. *Lime*, *Rape.* G. Ein grobe Feile. B. *Een Vyl*, *Raſp.*

Malleus. A. *A Hammer.* Gal. *un Marteau.* G. Ein Hammer. B. *een Hamer.*

Manica Hippocratis. A. *Hippocrates's Sleeve.* Gal. *Chauſſe d'Hippocrate.* G. Hippocratis-Sieb. B. *een Hippocras-zak*, *Hippocrates-mouw.* Eſt ſacculus laneus figurâ pyramidali, quo vina aromatica & medicamentoſa, aliique liquores percolantur.

Matracium. A. *Matras.* Gal. *Cornue*, *Retorte Matras.* G. Ein Retort / Storcken-ſchnabel. B. *een Retort*, *Krombals.* Eſt vitrum circulatorium, habétque formam ferè rotundam, cum collo ſatis longo.

Menſuræ vel *Lagunæ.* A. *Meaſures.* Gal. *Meſures.* G. Allerhand Maaß. B. *Maaten.* Variæ magnitudinis, pro menſurandis vel Spiritibus vinoſis, vel Aquis tum Simplicibus tum Compoſitis, vel Vino, &c. In Medicina tamen uſitatiores ſunt *Cochleare*, quod in ſyrupis, continet Unciam dimidiam; in Aquis Stillatitiis, drachmas tres; *Cyathus*, qui comprehendit Unciam unam cum ſemiſſe; & *Congius*, qui Libras octo continet. V. *Autores de Menſuris*, *præſertim Grævium*, *Bernardum*, & *Cumberlandum* noſtros.

Mortaria. A. *Mortars.* Gal. *des Mortiers.* G. Mörſer. B. *Mortieren*, *Vyzels.* Vaſa ſunt ex ære, marmore, ligno, aut vitro confecta, in quibus piſtillo ferreo, aut ligneo vel vitreo, res quædam contunduntur.

Ollæ & *Ollulæ.* A. *Gally-Pots.* Gal. *Pots.* G. Töpffe. B. *Potte*, *Potjes.* Variæ formæ, & magnitudinis.

Piſtilla. A. *Peſtles.* Gal. *Des Pilons.* G. Die Stöſſer im Mörſel. B. *Stampers.* Inſtrumenta ſunt Pharmaceutica, ex ferro, ligno, aut vitro confecta, quibus res in mortariis tunduntur.

Pondera. A. *Weights.* Gal. *Des Poids.* G. Allerley Gewicht. B. *Gewigte.* In uſu medicinali ſunt Granum, Scrupulus, Drachma, Uncia, Libra.

Granum	cujus ſignum,	*Gr.*
Scrupulus		℈
Drachma		ʒ
Uncia		℥
Libra		℔

Grana viginti	conſtituunt	Scrupulum.
Scrupuli tres		Drachmam.
Drachmæ octo		Unciam.
Unciæ duodecim		Libram.

De his conſulantur Autores varii de Ponderibus & Menſuris, in hiſce enim maxima eſt confuſio, & obſcuritas, adeò ut Antiqui in multis rebus nobis haud intelligendi ſunt.

Porphyrites. A. *A levigating or ſmoothing Stone.* Gal. *Porphyre.* G. Roht-Marmelſtein / Prepariertſtein. B. *een Vryfſteen*, *preparecr-ſteen.*

Prælum, vel *Prelum.* A. *A Preſs.* Gal. *un Preſſoir.* G. Eine Preſſe. B. *een Pers.*

Pyramis. A. *A levigating Pebble.* Gal. *Pyramide.* G. & B. *Idem.* A figura.

Pyxides. A. *Pill-Boxes.* Gal. *des Boëtes pour les Onguens, ou pour les Medicamens.* G. Bleͤcherne Büchſen. B. *Buſſen.* Capſulæ ſunt, in quibus nempe Medicamenta aſſervantur.

Receptaculum vel *Excipulum.* A. *A Recipient, or Receiver.* Gal. *un Recipient, Balon.* G. Ein Empfang-Glaß/ oder Vorlage. B. *een Ontfanger.* Eſt vas amplum, in quo guttæ & vapores deſtillantes excipiuntur.

Retorta ſive *Cornuta.* A. *A Retort.* Gal. *Cornue, Retorte, Matras.* G. Die Retorte. B. *Een retort, krombals.* Vas Chymicum eſt, ex vitro, terra, vel ferro conflatum, figura rotunda, ad cujus latus roſtrum eſt, flexum, retortum, & cavum, per quod deſtillanda ingeruntur & egeruntur.

Rudicula, Spatula, vel *Spatha.* A. *A Spatula.* Gal. *Spatule.* G. Ein Spahten oder Rühr-Schaufflein. B. *een ſpateltje.* Inſtrumentum eſt oblongum, ex argento, chalybe, cupro, ligno, aut ebore confectum, inferiùs latum, quo medicamenta varia abſque manuum inquinatione commodè tractantur.

Rutabulum. A. *A Cole-Rake.* Gal. *Fourgon.* G. Ein Rühr-haken. B. *een Roerſtock.* Inſtrumentum quo Pharmacopœi utuntur in proruendo igne.

Sacculi. A. *Little-Bags.* Gal. *des Sachets.* G. Kleine Beutel. B. *Popjes.* Ex charta, &c. confecti.

Separatorium. A. *A Separating Funnel.* Gal. *un Separatoire, (Vaiſſeau propre à ſeparer.)* G. Scheide-glaß. B. *Schei-glas, ſchei-tuig, ſcheitregter.* Vas eſt Chymicum vitreum oleis ab aqua ſeparandis deſtinatum.

Tegulæ. A. *Tiles.* Gal. *Tuiles.* G. Ziegel. B. *Dakpannen.*

CAP. III.

De Collectione Simplicium.

Tametſi in peregrinis ſimplicibus certum collectionis tempus ſciri nequeat, eorum tamen color, odor, ſapor, ac ſpecies judicium noſtrum ſubeunt, ex quibus omnibus ac ſingulis collectionis debito modo & tempore factæ notas deſumere poſſumus. Ea porrò, quæ noſtris terris innaſcuntur, tum demùm colligere, ac in uſum medicum congerere oportet, cum maximè vigent, aut matura ſunt, vel ad propriæ virtutis perfectionem plus minus accedunt.

Ex *Mineralibus*, optima Metalla cenſentur, quæ maturuerunt.

Ex *Vegetabilibus*, radices evellantur inclinante vere, aut æſtatis initio, poſt primorum foliorum eruptionem, tunc enim ſucco probè concocto turgent: quo tempore eas ſummarum virium, & maximè medicamentoſas eſſe Autores affirmant. *Herbæ* colligendæ ſunt, quando folia magnitudine, colore, & odore vigent, præſertim quæ cacumini ſunt propiora, idque cœlo ſicco, & ſereno, atque tempore meridiano. *Flores* colligendi, quando expliciti pulchritudine ſuâ luxuriant, non dehiſcentes aut decidui: Flores verò Roſarum, pro conficienda conſerva avellendi ſunt, priuſquam aperiantur. *Fructus*, priuſquam decerpantur, probè maturi ſint oportet: niſi datâ operâ immaturi expetantur, ac deinde exſiccentur aëre, vel ſole, & ſi opus ſit, in clibano poſt panis extractionem. *Semina* colligenda ſunt, cum ſiccari cœperunt, & antequam excidant, & in loco ſicco, non calido, ad uſum reponuntur. *Cortices* & *Ligna* avelluntur, quando arbores in pleno vigore ſunt.

Animalia, eorúmque partes, ſumi debent ex iis quæ ad ætatem conſiſtentiæ pervenerunt.

CAP. IV.

De Aſſervatione & Duratione Simplicium.

Simplicia collecta aſſervari ad uſum debent; ſic tamen, ut aſſervatio non extendatur ultra terminum durationis, quia vires cum tempore langueſcunt.

Mineralia pleraque, quia durabilioris ac ſolidioris ſunt ſubſtantiæ, diutiùs ideo integris viribus durare poſſunt.

E Vegetabilibus, Flores quamdiu odorem, colorem, & ſaporem retinent, aſſervari poſſunt; quod tamen ſpatium vix ad annum extenditur; mutandi igitur ſingulis annis. Herbæ diutiùs validæ durare poſſunt: tamen ſingulis annis, præſertim indigenas, mutare convenit. *Semina*, quo calidiora, acriora, & magis aromatica, eo durabiliora ſunt, eóque per biennium aut triennium, ſervari poſſunt, minutiora tamen, ac frigida minora, ſingulis annis renovare expedit. *Fructus* quotannis mutandi ſunt: exotici tamen duriori cortice, ac cruſtâ veſtiti, per duos treſve annos & plures durant. *Radices* parvæ, tenues, raræ, anno quolibet mutandæ: magnæ, craſſâ ſubſtantiâ præditæ, biennium vel triennium integræ manent. *Cortices*, in annum & ultra perdurant.

Ligna, biennium, triennium, vel quadriennium, & ultra perdurant, *Gummi* & *Reſinæ* durabilioris ſunt naturæ.

Animalia, eorúmque partes, vires ſuas vegetas obtinere creduntur, quamdiu incorrupta ſervantur, id quod rancido fœtore, ſapore, ſitu, atque coloris mutatione dignoſci poteſt: molliores tamen partes ſingulis annis mutare præſtat.

CAP. V.

De modo adaptandi Simplicia ad Aſſervationem.

MOdus adaptandi variat, prout res integra in partes diſſecta, repurgata vel ſecus aſſervari poſtulat, vel prout diverſo ſitu eſt collocanda, aliudve expetit, cujus auxilio à corruptione conſervetur.

Flores aſſervantur ut plurimum à caulibus ac foliis ſuis herbaceis ſegregati. *Herbæ* ſeu *Folia*, ſi grandiora fuerint, caulibus craſſioribus, ſeorſim à caulibus decerpta reponuntur: ſin caulibus ſint tenuioribus, unà cum iiſdem aſſervantur, nec raró unà cum floribus. *Radices*, aliæ ſervantur integræ, aliæ in taleolas diſſectæ, ſimiliter adimitur nonnullis lignoſa matrix.

Carnoſæ animalium partes lavantur primùm pro libitu, cum vino vel decocto convenienti, hinc exſiccantur in furno. *Res pingues & oleoſæ* lavantur in aqua aliquoties, donec puræ evaſerint: hinc lento igne liquantur, colantur, effunduntur ve ſuper frigidam, ut ſordes ad fundum ſubſidant, vel in ſpumam colligantur; poſt reponuntur in locum frigidum, quo ſervantur. *Membranoſæ partes*, ut inteſtina, ſecundùm longitudinem ſecantur, abluantur vino vel decocto convenienti, in fruſta diſſecta exſiccantur in clibano, ac ſervantur. *Sanguis* repurgatur à ſero, hinc exſiccatur in furno. *Fella* detrahuntur à jecore, præligatiſque filo viis introitûs & exitûs, ſiccantur in camino ſuſpenſa. *Coagula* exſiccata fumo aut ſole aſſervantur.

CAP. VI.

De loco Aſſervationis Simplicium.

LOcus in genere eligendus eſt purus, aſſervandoque medicamento conveniens, ſublimis, ſiccus, pervius, ſeptentrionem meridionemque ſpectans. Vitandus è contra locus impurus, pulverulentus, ſubterraneus, uliginoſus, inſolatus, infumatus, &c. Cuſtodiendæque ſunt res nè à radiis ſolis urantur, neque ſqualore tecti vel murorum madefiant. Quinimo non abs re foret, in peculiari camera ſeu hypocauſto, ſuper ſcamnis ac aſſeribus, herbas rarâ ſtratificatione, blandi caloris beneficio ſiccare, poſtmodumque vaſis mundis aſſervare.

E Mineralibus; *Terræ*, *Metalla*, & *Lapides*, Scatulis vel arculis ligneis aſſervari poterunt. *Salina* ligneis cuſtodiuntur vel vitris, reponunturque loco ſicco. *Aquea* vitris vel urceis vitreatis.

E Vegetabilibus: *Flores* & *Herbæ* ſiccantur in umbra, ponunturque ſacculis chartaceis vel arculis ligneis, ut à pulvere tutæ ſint. *Semina* & *Fructus* aſſervantur loco ſicco vaſculis ligneis, pyxidibus, chartiſque, ut eo diutiùs & ſine impuritate perdurent, involvuntur. *Radices* aſſervandæ ſunt in aëre ſicco, vaſculis ligneis. *Cortices* & *ligna* arculis ligneis, locoque ſicco aſſervantur. *Gummi*, ac *Reſinæ* ſiccæ, ſicco loco atque ligneis vaſis includuntur; liquidiores in urceis.

Ex Animalibus. *Animalia* eorúmque partes ſicciores in pyxidibus ligneis reponuntur. *Adipes* & *Medullas*, vaſis, aut urceis, vel ſingulis vel vitreatis recondere convenit, locoque frigido ac ſicco aſſervare.

De Collectione & aſſervatione ſimplicium vide plura apud *Laurenbergium Horticult.* & apud *Simonem Pauli* in *Quadripart. Botan.*

CAP. VII.

De Viribus, & Uſibus Foſſilium, Vegetabilium, & Animalium in genere.

HIC maximus differendi campus, univerſam ferè Creationis faciem complectens; ſine his nec lautè, nec commodè, nec omninò vivitur, quæcumque ad ædificium, ad veſtitum, ad victum, ad medicinam, ad navigium, oblectamenta ſenſuum, & delicias, quæcumque ad vitam humanam neceſſaria ſunt, è vaſtiſſimo & locupletiſſimo hoc Naturæ Theſauro abundè ſuppeditantur. Verùm, his miſſis, de eorum tantum viribus ſeu uſibus in medicina verba faciam; tam Antiqui, quam Neoterici, haſce vires & uſus diverſimodè inveſtigârunt; alii, à temperamentis ſeu primis natura-

turalium qualitatibus, calore, frigore, humiditate, ſiccitate. Alii à Saporibus, ut *Grævius*, & *Floyerus.* Alii à Signaturis, & Aſpectu Planetarum. Aliqui ab eſu & paſtu Inſectorum. Quidam à Loco & Tempore creſcendi; ſed hæc incerta omnia; optimus inveſtigandi horum vires nobis modus eſſe videtur experimenta faciendo in corporibus Animalibus, quos effectus & Phænomena res ipſæ producunt in machinis noſtris, vel purgando, movendo Diaphoreſin, Urinam, Vomitum, Narcoſin; vel ſpecificè & alterativè agendo in humores. Horum ferè omnium illuſtria experimenta dedit *Wepferus de Cicuta Aquatica.*

De Chymica materiæ medicæ Analyſi, vide *Wedelii* & *Etmulleri* Opera; item *Raji Hiſtor. Plant.* pag. 55, 56. & *Dodarti Memor.* ad inſerviendam Academiam Regiam in concinnanda Hiſtoria vegetabili, 8vo. *Pariſiis*, 1679.

CAP. VIII.

De Diviſione & Methodo hujus Operis in genere.

MAteriam Medicam in quatuor partes dividimus, videlicet 1. *Mineralogiam*; 2. *Phytologiam* (ſub qua *Botanologia & Dendrologia*) 3. *Zoologiam.* 4. *Anthropologiam.*

Prima pars Foſſilia, Aquas Minerales, Terras, Sales, Sulphura & Bitumina, Mineras, Metalla, & Lapides comprehendit, non vulgaribus methodis, ſed novo ordine naturæ veſtigiis inſiſtente diſpoſita Tabulis Synopticis, & notis Characteriſticis diſtincta, adeò ut Tyrones facili operâ res ipſas certò ediſcant, eaſque memoriæ mandare poſſint. Hæc Mineralium diſpoſitio maxima ex parte noſtra eſt, licèt egregios viros, *Kentmannum*, *Geſnerum*, *Falloppium*, *Cæſalpinum*, *Agricolam*, *Swenckfeldum*, &c. in hac palæſtra ſudaſſe fatemur.

Secunda de Vegetabilibus, Herbis, Fruticibus, Arboribus, eorúmque partibus in officinis uſitatis, agit; in quorum diſpoſitione, nec *Schroderum*, nec ullum materiæ medicæ ſcriptorem imitati fuimus, ſed ipſos naturæ libros & fontes adivimus, optimoſque Botanicos, *Andream Cæſalpinum*, *Fabium Columnam*, *Bauhinos*, *Moriſonum*, *Raium*, *Plukenetium*, *Horti Malabarici Autores*, *Hermannum*, *&c.* pervolvimus. A Flore, ſemine, & conceptaculis, Tabulas & Characteres noſtros præcipuè formavimus; vulgares methodos Alphabeticas, & diſpoſitiones à locis, florendi tempore, vel à qualitatibus deſumptas negleximus, ut incertas & frivolas.

Tertia de Animalibus, Inſectis, Piſcibus, Avibus, Serpentibus, Quadrupedibus, eorúmque partes uſui Medico accommodatas tractat; in hiſce digerendis, non *Geſnerum*, non *Aldrovandum*, nec *Johnſtonum*, ſequuti fuimus; ſed ſummum Philoſophum *Johannem Raium*, Britanniæ noſtræ Lumen & Ornamentum, conſultavimus. Qui non ſolùm Plantas, ſed Animalia, partim in operibus editis, partim in Codicibus Manuſcriptis, accuratiſſimè & feliciſſimè diſpoſuit.

Quarta, de Homine, ſeu ſimplicia ex partibus humani corporis adhuc viventis deſumta, vel ex mortuis differit.

A primo genere initium facere lubet, utità ab ignobilioribus ad nobiliora, ab imperfectioribus ad perfectiora, ab inferioribus ſeu ſubterraneis, ad ſuperiora & altiora paulatim aſcendamus.

Hæc de Diviſione & Methodo noſtra in genere; pro ſubdiviſionibus ſubalternis & harum unicuique ſubordinatis ipſæ Tabulæ per totum librum ſparſæ conſuli poſſint. Ubique Methodum (Memoriæ Matrem) maximè naturalem facilémque obſervavimus, ſine qua confuſio, obſcuritas, & difficultates inſuperabiles oriri ſolent.

PHARMACOLOGIÆ
SEU
MANUDUCTIONIS
AD
MATERIAM MEDICAM
LIBER PRIMUS.

De Mineralogia.

M*Ineralogia eſt rerum Macrocoſmicarum enodatio. Res Macrocoſmicas voco, quæcumque extra familiam Vegetabilium & Animalium collocantur; ſunt tum Primariæ*, i. e. *ad naturam Elementorum propiùs accedentes, ut Aquæ & Terræ: tum Secundariæ*, i. e. *è perittomate Macrocoſmi prognatæ, ut Sulphura, Salia, Metallica, & Lapides.*

Foſſile eſt corpus perfectè mixtum, peculiari formâ, & virtute ſeminariâ, à Deo in prima creatione dotatum, ut ſibi ſimile procreare, ſuamque ſpeciem propagare poſſit. Generatur modo germinationis, & quaſi vegetationis in terræ utero, & interdum in ipſo aëre; de quo vide *Jordanum noſtrum de Thermis & Aquis Mineral. Webſterum de Metall. Boyleum de Occult. Qualitat. Aëris & de Augmento Minerarum.* Metallum perfectum interitus haud capax eſt; in varias formas tranſeat vi Ignis, vel Artis, vel Ævi; Metallum tamen manet, & priſtinam faciem promptè induere poteſt; nobis non licet eſſe tam felices.

Foſſilia dicta, quòd major eorum pars fodiendo è terra eruatur. Ab aliis Mineralia vocantur, qui fodinas *Minas* volunt appellatas, & Venas *Mineras*. Metallica etiam à quibuſdam, à potiore ſpecie, Metallis nempè.

Horum propagatio non minùs admiratione digna eſt, quam Vegetabilium & Animalium; eſt enim multiplicativa, & regenerativa (detur verbis venia) ut cuique in rebus ſubterraneis ſeu foſſilibus verſato notum eſt; hæc etiam cauſa fit, quòd quanquam formæ externæ fiat mutatio, ut in liquore, pulvere, vitris, &c. in metallicum nihilominùs, nullo negotio, redigi poſſint, ut in Mercurio, Auro, Antimonio, &c. videre licet; ſtupendæ ſanè & incorruptibilis natura; Plantis & Animalibus non conceſſa; Homo ipſo metallo vilior.

Foſſilia multifariàm dividuntur ab Autoribus. *Dioſcorides* omnia ſubterranea Metallica vocat. *Avicenna* quatuor ſtatuit, Lapidem, Metallum,

lum, Sulphur, Sales. *Albertus Magnus* tria, Lapidem, Metallum, & media Mineralia, quo nomine reliqua omnia accipit, quia mediam quandam naturam inter lapidem, & metallum habere videntur. Alii omnes diviſiones reprobant præter Lapidem & Metallum. Quidam ſunt pro ſola Terra, & ſucco concreto. *Wormius* foſſilia dividit in media Mineralia, Lapides, & Metalla; Media Mineralia illa vocat, quæ mediam quaſi naturam habent inter Lapides & Metalla; hæc rursùm ſunt vel Terræ, vel Sales, vel Sulphura, vel Bitumina. Diviſionem foſſilium uberiorem vide in *Tabula Swenckfeldi* præfixa *Lib. de Foſſilibus Sileſiæ*.

- Fluida, pellucida, non ardentia: AQUA Medicata.
- Denſa & ſolida.

Nobis Mineralia ſunt vel corpora
- Non ardentia.
  - Friabilia.
    - Dura & ponderoſa.
      - Ex particulis terreis conſiſtentia: LAPIDES.
      - Metallis accedentia. MINERALIA.
    - Leviora & friabiliora.
      - Pellucida, in aqua ſolubilia, ſapore pungente: SAL.
      - Non pellucida, ſapore aſtringente. TERRA.
  - Non friabilia, ductilia, fuſilia, ſplendentia: METALLA.
- Ardentia, in aqua non ſolubilia: SULPHUR.

Cruda, ſuccis, terris, lapidibus permiſta, nondum excocta, aut purgata, ut *Venæ*, & *Mineræ*.

Humida, ut *Succi Minerales*.

Reſidua ex metallis dum liquantur: *Scoriæ*, *Pompholyx*, &c.

Lapidum diviſionem & Tabulam proprio in loco inveniet Lector, videlicet præfixam Sect. VI.

SECTIO PRIMA.

De Aquis Medicamentoſis.

A*Quæ nativæ, quæ uſui Pharmaceutico inſerviunt, tùm ſimpliciores ſunt, tùm minerales.*

I. *Aquæ Simpliciores.*

1. AQua fontana *Offic.* A. *Spring-Water.* Gal. *Eau de Fontaine.* G. Brunnen-Waſſer. B. *Bronwater.* Eſt omnium puriſſima & uſitatiſſima. N. 1. Ad omnia recipitur, ad quæ aqua ſine peculiari mentione alterius, e. g. pluviæ, &c. recipi jubetur. N. 2. Præfertur inter fontanas quæ fluit ab Oriente ad Occidentem, quæ decurrit à montanis locis altioribus, item quæ viſu, guſtu, & olfactu pura, clara, tenuis, levis, ac ſincera deprehenditur, ut & quæ citò incaleſcit, & citò refrigeratur; quæ Hyeme calidior; æſtate frigidior. Aquam hanc injecto pane toſto corrigere, ægrotiſque, loco potûs, ſat grati concedere noſtrates conſueverunt. *Schrod.*

Lotiones in aqua fontana, ſeu Balnea frigida Veteribus in frequenti uſu fuiſſe ad varios morbos ſanandos legimus; nuperrimè etiam plurimùm commendantur à medicis nonnullis eruditis; inter quos eminet D. *J. Floyer*, *Eq. Aurat.* M. D. ſcripto non ità pridem libello de eorum uſibus, titulo *Antiquæ* Ψυχρολουσίας *redivivæ*, &c. in quo p. 22. & 23. Catalogum exhibuit Morborum Aquis Balnearum *St. Chaddi* prope *Lichfeldiam* ſanabilium.

Balnea autem frigida in quatuor genera dividit, *videlicet* primum eſt eorum quæ moderatum obtinent calorem, uno tantùm gradu corporis noſtri humoribus minorem; cujuſmodi ſunt Balnea frigida *Buxtoni* in *Derbia*, & *Briſtoliæ* in *Somerſetia.* 2. Aquæ fluviatiles æſtivo ſole calefactæ. 3. Aquæ fontium frigidiſſimorum, quales ſunt *S. Winifridæ* in Com. *Flint*, & *Serbach* in *Lancaſtria*, *S. Chad* ſupradictæ, &c. 4. Fontes frigidæ minerali quodam imprægnati, ut 1. Sulphuris fœtidi fontes, cujuſmodi ſunt *Godſhallæ* in *Staffordia*, & D. *Nath. Curſoni*, Equ. Aurat. prope *Derbiam*. 2. Aquæ Vitriolicæ. 3. Aquæ vitriolo Cupri infectæ. 4. Fontes Salini & Aqua Marina. 5. Aquæ petrificantes, ut *Newnhamenſes*, in *Warwicenſi* Comitatu, &c. 6. Aquæ bituminoſæ, ad *Willow-Bridge* in *Staffordia*, &c. 7. Aquæ Nitroſæ purgantes. 8. Aquæ plumbo imprægnatæ, ad *Holy-Well*, &c. 9. Aquæ Stanneæ in *Devonia* & *Cornubia*. 10. Alabaſtrites, ut prope *Tutbury* in *Staffordia*. 11. Aquæ margâ tinctæ, ut quæ prope *Hinchley* in *Leiceſtria* habentur. 12. Aquæ calce imbutæ, ut quæ prope *Verulamium* in *Hartfordia*, & *Walſhall* in *Staffordia* occurrunt. Qui plura velint, librum ipſum conſulant: Quem in Latinum verſum in *Hollandia*

landia impreſſum iri audio.

Præter morbos prædictos *S. Chaddi* aquis ſanabiles, aliæ plurimæ medelæ inſignes Balneis frigidis effectæ, per totum librum memorantur, quarum multæ ab eruditis medicis hodie viventibus obſervatæ ſunt.

A. 2. Aqua Putealis *Offic.* A. *Well-Water.* Gal. *Eau de Puit.* G. Brunnen-Waſſer. B. *Put-water.* Fontana vilior, & crudior ut plurimùm habetur; eò quod ponderoſior plerumque ſit ac linguam magis feriens. Verùm ſi ex vivis ſcaturiat ſcaturiginibus, reliquiſque bonitatis ſignis abundat; illius vices ſubire haud inepta eſt.

A. 3. Aqua fluviatilis *Offic.* A. *River-Water.* Gal. *Eau de Riviére.* G. Fluß-Waſſer. B. *Rivier-water.* Quod radiis ſolaribus expoſita fuit, magis habetur digeſta quidem, quàm putealis: Verumtamen in uſurpatione ejus, non erit inutile, ſpectare, undè originem trahat, quoque perlabatur.

A. 4. Aqua Paluſtris *Offic.* A. *Pond-Water.* Gal. *Eau de Marais.* G. Sumpficht-Waſſer. B. *Moeraſſige water.* Peſſima omnium cenſetur, adeóque à Medicina eliminanda.

A. 5. Aqua Marina *Offic.* A. *Sea-Water.* B. Gal. *Eau de Mer.* G. See-Waſſer. B. *Zeewater.* *Præp.* Sal marinus *Offic. Kentm.* 9. Niger quibuſdam. A. *Bay-Salt.* Gal. *Sel noir.* G. Schwartz-Saltz B. *Swart-Zout.* Hic ſal ferè durior & nigrior eſt quàm foſſilis. Evaporatione Aquæ marinæ in calidis regionibus fit. Aquam marinam in receptacula. A. *Salt-Marſhes.* Gal. *Marais ſalans.* G. Saltz-Gruben/ Saltz-Pfannen. B. *Zout-pannen.* dicta infundunt, ubi Solis calore coagulatur. Pro modis conficiendi, vide *Act. Philoſoph. Lond.* n. 51. p. 1025. Ex *Hiſpania* & *Francia* ad nos tranſportatur.

Alium Salis ex aqua marina conficiendi modum *Lemingtoniæ*, in Comitatu *Hantoniæ* uſitatum, ab Inſula cui inædificatur oppidum iſtud, nomine A. *Port-Sea-Salt.* Gal. *Port-Sel-Marin.* G. Port-See-Saltz. B. *Port-Zee-Zout.* dicti meminit D. *Joan. Collins*, in Tractatu ſuo *De Sale & Piſcatura*, p. 18. Aquam ſcilicet marinam in Vaſa A. *Brine-Pans.* Gal. *Marais ſalans.* G. Saltz-Pfannen. B. *Zout-pannen.* dicta Infundunt, ubi primo Solis calore paulùm evaporatur, poſtea ignis vi excoquitur, Sal purgatur, & coagulatur.

Quinetiam Salis genus ex aqua marina coquendo efficitur, cujus parandi modus apud *Shields* prope *Novum Caſtrum* uſitatus (quod genus *Sal Novocaſtrenſis*, i. e. A. *Newcaſtle Salt.* Gal. *Sel de Newcaſtle.* G. Saltz von Newcaſtle. B. *Zout van Newcaſtle.* indè dicitur) ut & in Comitatibus *Dunelmenſi* & *Northumbrico* à D. *Collins* libro prædicto, p. 10. quo lectorem refero.

Sal inſuper in *Lancaſtria* ex arena marina elicitur; modum videbis apud clariſſimum *A. Joan. Raium*, in *Vocum Anglicarum localium Sylloge*, Ed. 3. p. 209. *Camdenum in Britannia*, p. 753. his verbis deſcriptum: *In ora hac maritima multis in locis ſabuli cumulos videas, quibus aquam ſubindè infundunt, donec ſalſuginem contraxerit, quam poſtea ſubditis glebis in candidum ſalem excoquunt.* Nec in *Lancaſtria* tantùm, ſed in *Hantonia*, ut à prædicto D. *Collins*, p. 15. certiores facti ſumus.

Johannes Speed Salis cujuſdam meminit à lateribus lapidum quorundam in fluvio *Were* juxta *Butterbeck* prope *Dunelmum* jacentium exeuntem, qui Solis calore, æſtivo tempore, ab aqua ſalſa rubent refluxûs marini tempore in Salem candidum induratus. A *Camdeno* quoque memoratur in *Britannia*, p. 744. his verbis: *Indè* Vedra *decurrit, crebrò eminentibus ſaxis interpolatus, quibus ſi aqua infundatur, parumque miſceatur, ſalſam imbuit qualitatem.*

Sal Catharticum Amarum A. *Epſom-Salt.* Gal. *Sel d'Epſom.* G. Saltz von Epſom. B. *Zout van Epſom.* vulgò dictum. Sal foſſile non eſt, ſed ex recremento Salis *Bitter* dictum, factum eſt. *Vires.* Calefacit, exſiccat, abſtergit, diſſolvit, adſtringit leniter, conſumit ſuperfluitates, penetrat, digerit, aperit, incidit; Venerem ſtimulat, putredini, veneniſque reſiſtit: Hinc convenit, internè, in cruditatibus ventriculi, appetitu proſtrato, obſtructionibus alvi & urinæ, colicis doloribus, &c. Externè, in ulceribus putridis ac ſerpentibus mundificandis, in tumoribus ſimplicibus ac peſtilentialibus diſcutiendis, in Pruritu & Scabie exſiccanda, &c. *Schrod.*

A. 6. Aqua Pluvialis *Offic.* A. *Rain-Water.* Gal. *Eau de Pluye.* G. Regen-Waſſer. B. *Regen-water.* Eſt aqua levis linguamque minùs feriens, fontanæ vicaria, utimur eâ utplurimùm deſtillatâ. Sunt qui præferunt imbres à Meridie advolantes, vel ab Oriente, utpotè quas radiis ſolaribus magis imprægnatas & digeſtas arbitrantur.

A. 7. Aqua Nivea *Offic.* A. *Snow-Water.* Gal. *Eau de Neige.* G. Schnee-Waſſer. B. *Sneeuw-water.* Pluviali affinis eſt, magíſque penetrans, adeóque & ad ſudorem movendum non inefficax, quas vires naturæ ſalinæ acceptas refert, quâ præ reliquis abundat, vi frigoris

ris condenſata. *Vires.* Odontalgiam pertinaciſſimam aquâ niveâ fuiſſe domitam, ſcribit *Zacut.*

A. 8. Ros *Offic.* A. *Dew.* Gal. *Roſée.* G. Thau. B. *Dauw.* Reliquis omnibus ſubtilitate, adeoque & penetratione antecellit. Præfertur Maialis. *Vires.* Vim habet laxandi, reſiſtit ictibus animalium venenatorum, collectus ab herbis ophthalmicis oculorum affectibus convenit. *Witkel in Schrod.*

II. *Aquæ Minerales.*

SUB *aquis Mineralibus comprehendimus Acidulas & Thermas, quæ nihil aliud ſunt, quàm aquæ mineralibus eſſentiis in Terræ abyſſo imprægnatæ; eſtque ſubſtantia hæc mineralis varii generis*, videlicet.

1. *Metallinæ* vel *Diureticæ*, *Acidulæ* vulgò dictæ: celebriores ſunt *Tunbrigienſes*, in agro *Cantiano*, *Aſtropienſes* in *Northamptonia*, *Knarsburgenſes* & *Scarburgenſes* in agro *Eboracenſi*, *Roadenſes* in agro *Wiltonienſi*, *Ipſwich* in *Suffolcia*, *Spadanæ* in *Epiſcopatu Leodienſi*, *Pyrmontenſes* in *Germania.*

Hæ à vicino noſtro D. *Ben. Allen*. M. B. in *Hiſtoria ſua Chalybeatarum & purgantium aquarum Angliæ* in duo genera dividuntur: Primum eſt earum *quæ copioſum Salem nitroſum continent*, quales ſunt quæ ad *Lecz*, *Witham*, & *Markshall* in *Eſſexiæ* Comitatu, *Knaresborough* in *Eboracenſi* Provincia, *Ilmingtoni* in *Warwicenſi* agro, & *Ayleſham* in *Norfolcia* occurrunt. 2. *Acidulæ* ſeu *Chalybeatæ leviores*, ut *Tunbrigienſes* in *Cantio*, *Wellingburgenſes* in *Northamptonia*, *Iſlingtonienſes* prope *Londinum*, *Felſtedienſes* in *Eſſexia*, & *Oultonienſes* in *Norfolcia.*

Prædictus Autor tertium adhuc Genus harum aquarum conſtituendum arbitratur, cui *Acido-chalybeatarum* nomen convenire cenſet. Hujus generis characteriſticam facit: *Quod ponderoſiores ſint, coloris ſui tenaces, quod mineræ minus, plus ſpiritus contineant, quodque cum gallis colorem Ceraſi inſtar rubentem reddant, ad modum Spirituum Vitriolinorum.* Hanc claſſem eſſe ad quam *Markſhallenſes*, & *Knaresburgenſes* propriè & peculiaritèr pertinent. Hanc diviſionem inſtituiſſe ſibi in animo fuiſſe affirmat, verùm ob nimiam feſtinationem memoria excidit membrum hoc tertium, & omiſſum eſt.

2. *Salinæ* vel *Catharticæ*: celebriores ſunt *Epſomenſis* in *Surreia*, *Barnetinæ* in *Middleſexia*, *Northallenſis* in *Hartfordia*, *Strettamenſis*, *Dulechenſis*, *Actonienſis*, &c.

Hæ etiam à prædicto Autore in tres ſpecies dividuntur: 1. *Seleneticæ*, quæ *Epſhamiæ* in *Surreia*, *Actoni*, & *Kenſingtoniæ* in *Middleſexia*, & *Colceſtriæ* in *Eſſexia* ſcaturiunt. 2. Quæ in terra lutoſa æquabili exiſtunt, ut ad *Richmond*, *Lambeth*, & *Stretham* in *Surreia*, *Dulwich* in *Cantio*, *Northall* & *Barnet* in *Hartfordia*, *Upminſter* & *Brentwood-Weal* in *Eſſexia.* 3. Quæ chalybeatam admixtam habent, ut *Scarburgi* in *Eboracenſi* Comitatu, & ad *Woodham-Ferrers* in *Eſſexia.*

Quod ad vires & uſus prædictarum mineralium aquarum attinet, eas in libro prædicto requirendas omitto.

3. *Sulphureæ* ſeu *Thermæ Bathonienſes* in *Somerſeto*, & *Buxtonienſes* in agro *Derbienſi*, *Aquiſgranenſes* juxta limites *Ducatus Juliacenſis* & *Limburgenſis*, *Borbonenſes* apud *Gallos*, *Baiæ* apud *Italos*, *Badenſes* in *Germania*, *Bollenſes* in Ducatu *Wirtembergico*, *Budaenſes* in regno *Hungariæ*, *Hungaricæ*, &c. *Vires.* Aquarum mineralium Vires, pro diverſitate commixtorum mineralium diſcernendæ, in quibus tamen, cùm impoſſibile ſit, in accuratam earum devenire mixtionem, experientiæ potiores partes dandæ ſunt. *Schrod.*

Qui particulares uſus variarum Aquarum Medicinalium ſcire deſiderat, adeat prolixas diſſertationes Autorum de iis expreſſim ſcribentium, videlicet. *Gab. Falloppium*, *Geſnerum*, *Johannem Bauhinum*, *Henricum ab Heers*, *Baccium*, *Jordanum*, *Autores Venetiis impreſſos*, *Blondellum*, *Wittium*, *Cloſium*, *Liſterum*, *Boyleum*, *Slareum*, *Act. Philoſoph. Lond.* No. 351. p. 564.

SECTIO SECUNDA.

De Terris Medicamentoſis.

EX mineralibus ſunt, quæ terræ faciem adhuc quidem retinentia, à communi tamen terra quodammodo recedunt.

Terræ medicamentoſæ ſunt corpora friabilia, & arida, inductilia, opaca, ſi in aqua ſolutæ fuerint, per filtrum ſeparabilia.

Hæ in quatuor claſſes dividi poſſunt, videlicet 1. *Boli.* 2. *Argillæ.* 3. *Margæ* vel *Lutræ.* 4. *Cretæ.* De quibus, ſuis locis.

Terræ variis modis ab authoribus dividuntur, ratione qualitatum, colorum, ſaporum, odorum, mixturarum, & locorum: vel ratione uſûs; ſic Figuli & Plaſtæ ſibi ſeligunt Argillas & Cretas. Fabri lignarii Rubricas. Pictores Paretonium, Melinum. Fullones Cimoliam & Terram Saponariam. Fabri Argentarii Cretam argentariam. Alii alias. Medici Ter-

Terras praeparatas & ſigillatas. Vide *Caſp. Swenckfeldium de Foſſilibus*, pag. 394. ad pag. 398.

I. *De Bolo.*

EST terra ex pallido rubra, pinguis, & parùm Stiptica, & ad linguam promptè adhærens.

1. Bolus Armena *Offic.* Bolus Armena Orientalis *Mont. Exot.* 13. Bolus Orientalis *Charlt. Foſſ.* 5. *Calc. Muſ.* 111. Bolus Armena ſive Armeniaca *Dougl. Ind* 118. Bolus orientalis, quibuſdem Armena *Worm. Muſ.* 11. Bolus ſeu Terra Armenia *Aldrov. Muſ. Metall.* 269. Bolus Armenius verus *Kentm.* 7. Bolus vera quibuſdam. A. *Bole-Armoniack.* Gal. *Bol d'Armenie.* G. Bolus von Armenie/ Rohtſtein. B. *Bolus van Armenie.* Eſt ſubſtantia terrea, ex flavo pallidè rubicunda, ponderoſa, pinguis, facilè friabilis, ſaporis aſtringentis. Eruitur ex terræ fodinis in Turcia, & ad nos adfertur. Hodie apud nos eſt admodum rara, nam quæ apud Pharmacopolas adhibetur ad colorem Rubricæ accedens, ex *Hiſpania*, aut ex *Normannia* advehitur, ut ſcribit *Aldrov. Matthiolus* ad Rubricam Sinopicam accedere exiſtimat. *Vires.* Alexipharmaca eſt, inhibendo acidum in Sanguine aſtringit aliquomodo, & hinc in Fluxionibus adhibetur, Externè ſiccat, ac cicatriculam inducit vulneribus.

2. Bolus Bohemica, *Offic. Aldrov. Muſ. Metall.* 271. Bolus Bohemicus rubens *Kentm.* 7. A. *Germ. Bole.* Gal. *Bol d'Allemagne.* G. Teutſcher-Rohtſtein. B. *Duitſe Rode-ſteen.* Eſt ſubſtantia terrea ex flavo pallidè rubicunda, ſed minùs intensè quam praecedens, cum aliquot venis flaveſcentibus, ponderoſa, facilè friabilis, ſaporis aſtringentis. Ex fodinis Bohemiæ eruta ad nos advehitur. *Vires.* Eaſdem habet vires cum præcedente, & in Officinis noſtris vulgatiſſima eſt. In febribus exanthematum ſymptomate oppreſſis præſtantiſſima prædicatur, ut ſcribit *Aldrov.*

3. Bolus rubra noſtras *Ind. Med.* XXI. A. *French Bole.* Gal. *Bol François.* G. Frantzöſiſcher Bolus. B. *Franſe Bolus.* Sed nobis eſt incognita, quomodò differt à Bolo noſtro.

4. Bolus Bleſenſis, *Ind. Med.* XXI. A. *Earth of Blois.* Gal. *Terre de Blois.* G. Erd von Blois. B. *Aerde van Blois.* Terra eſt ex rubro palleſcens. De uſu ejus nil inveni.

5. Bolus Toccavienſis *Offic. Charlt. Foſſ.* 5. *Worm. Muſ.* 2. Bolus Hungaricus, *Crato.* Bolus Tokaikus, *Schw.* 370 Bolus Pannonicus verus, *Kentm.* 7. A. *Tranſylvanian Bole.* Gal. *Bole de Toccai.* G. Tockayſcher Bolus. B. *Tockaiſche Bolus.* Notas Boli Armenæ veræ habet, & inſtar butyri in ore liqueſcit. In *Tranſylvania* ad *Toccaum* ſeu *Tockai* effoditur. *Vires.* In Catarrhis & peſte valdè commendatur. A *Cratone* in uſum medicum fuit traductus, qui eam præfert Armenæ, quæ Imperatori ex *Turcia* allata erat. An à priore differat, neſcio.

6. Rubrica Sinopica *Offic. Matth.* 1359. Rubrica Sinopis *Agricol.* 583. Terra Sinopiana *Tourn. Voyag. Ed. Lond.* 2. 159. A. *Earth of Sinope.* Gal. *Craye rouge, ou Crayon rouge.* G. Rohtſtein von Sinope. B. *Roode Aarde van Sinope.* Optima verò eſt ſpiſſa, gravis, jecoris colore, ſibique tota concolor: & quæ, cum diluitur, diffunditur copiosè. Effoditur in *Cappadocia*, *Sinopa* urbe venditur. *Vires.* Vim habet exſiccatoriam, alvum ſiſtit, &c. *Dioſc.*

Sunt qui putant viridem eſſe, arbitrantes colorem viridem in re armoria *Sinople* Gallicè dictum, ex oppido *Sinope* nomen accepiſſe, narrat *Tourneſortius*; veteres eam haud leviorem mollioremve exiſtimâſſe, quàm Bolum quæ in variis *Hiſpaniæ* locis reperitur, & *Almagra* appellatur; denique eſſe *Crocum Martis nativum* cenſet.

7. Bolus Armena lutea *Mont. Exot.* 13. Bolus luteus Theophraſti *Kentm.* 7. Bolus Armenus naturalis flavus *Aldrov. Muſ. Metall.* 270. An Terra Arabica ſigillata ſublutea *Charlt. Foſſ.* 6? A. *Yellow Armenian Bole.* Gal. *Bol. d'Armenie jaune.* G. Gelbe Bolus von Armenie. B. *Geele Bolus van Armenie.* Linguæ adhæret, fortitèr aſtringit; & vim reſiſtendi malignitati eximiam obtinere dicitur.

8 Bolus candidus *Offic.* Bolus candidus Lignicenſis ſeu Terra ſigillata Goltbergenſis. *Charlt. Foſſ.* 5. *Worm. Muſ.* 10 Bolus candidus Lignicenſis *Schw. Foſſ.* 397. Terra ſigillata Lignicenſis *Schrod.* 318. *Aldrov. Muſ. Metall.* 265. Unicornu Minerale *Schrod.* 111. 318. Axungia Lunæ *Chymicis.* A. *White Bole.* Gal. *Bol blanc.* G. Weiſſer Bolus. B. *Witte Bolus.* Effoditur ad Goltbergam in Ligiis, & Strigonium. *Vires.* Capitis dolores mulcet & mitigat, cerebrum roborat, Diarrhœæ & Dyſenteriæ medetur, albumque Uteri fluorem peculiari vi curat

9. Bolus Armena alba *Mont. Exot.* 13. A. *White Armeniam Earth.* Gal. *Bol blanc d'Armenie.*

menie. G. Weiſſer Armenierſche Erde. B. *Witte Armeniaanſe Bolus.* Ex *Armenia* tranſportatur. *Vires* Cum primo convenit. In Officinis noſtris non invenitur.

II. *De Argillis.*

SUNT terræ ponderoſæ, unctuoſæ ac pingues, quæ linguæ promptè adhærent, & in ore detentæ è ſevo quaſi conſtare videantur.

A. 1. Argilla *Offic. Mer. Pin.* 219. *Charlt. Foſſ.* 1. *Worm. Muſ.* 2. *Schw. Foſſ.* 365. *Aldrov. Muſ. Metall.* 227. Argilla noſtras figulina *Ind. Med* XIV. A. *Clay.* Gal. *Argille, ou Terre glaiſe ou Terre graſſe.* G. Töpffer-Erde oder Thon. B. *Kley.* Variæ ſunt ſpecies & colores, in uſu Figulorum & aliorum Mechanicorum, ſed quænam ex omnibus in uſum medicum veniat, me planè neſcire fateor. *Kentmannus* p. 4, & 5. enumerat Argillas candidas micis argenteis internitentes: Cinereas, ex qua Noribergæ cum terra arenoſa fiunt vaſa liquationis, in quibus Orichalcum conficitur. Luteas. Fulvas. Rubras micis argenteis nitentes. Ferrugineas; quibus tinguntur Fornaces, quæ ex ferro fiunt. Bohemicas friabiles, ex quibus eximuntur Granati. *Vires.* Omnes ſpecies Argillarum ſiccant, aſtringunt. & abſtergunt. *Avicen.* Apud *Wormium* Porcellana Chinenſis eſt Argillæ puriſſimæ ſpecies Vide fusè differentem pag. *Muſ.* 3. etiam *Aldrov. Muſ. Metall.* 230. Pulverem fragmentorum horum vaſorum nonnulli in dentifriciis adhibent.

A. 2. Terra Lemnia *Offic. Aldrov. Muſ. Metall.* 262. Terra Lemnia rubra *Worm.* 10. *Charlt. Foſſ.* 5. Lemnia terra *Matth.* 1360. Lemnia vel ſigillata vera *Kentm.* 3. Lemnia terra *Dougl. Ind.* 52. Terra ſigillata Turcica rubra *Mont. Exot.* 14. A. *Earth of Lemnos.* Gal. *Terre ſcellée ou ſigillée.* G. Erde aus der Inſul Lemnus. B. *Roode Aerde van Lemnos.* Eſt ſubſtantia argillacea, ſebacea, pinguis & ponderoſa, ex flavo rufeſcens. Eruta ex terræ fodinis in Inſula *Lemno* & alibi in *Turcia*, undè ad nos adfertur. *Vires.* Sanguinem aliquo modo incraſſat & aſtringit, præſertim ſi particulæ acidiores in Sanguine abundant, nam cum acido efferveſcit: Alexipharmaca ac Sudorifica eſt; Alexipharmaca inhibendo motum Sanguinis peſtilentiali aliquo fermento excitatum, ſudores ciere poteſt conſtringendo vaſa, & ſic exprimendo ſerum aliquod.

A. 3. Terra Lemnia alba *Offic.* Terra Lemnia ſigillata alba *Charlt. Foſſ.* 5 Terra ſigillata Lemnia alba *Worm.* 9. Terra Lemnia vel ſigillata candida *Kentman.* 1. Terra ſigillata Turcica alba *Mont. Exot.* 14. A. *White Earth of Lemnos.* Gal. *Terre blanche de Lemnos.* G. Weiſſe Lemniſche Erde. B. *Witte Aerde van Lemnos.* Aliquantulùm tenax & lubrica eſt, ob pinguedinem, adeò ut linguæ adhæreat ſine mordacitate. Si in aqua reſolvitur, ſimilis erit molli ceræ. In Inſula *Lemno* eruitur. *Vires.* Sanguinis ex utero profluvia, & fluxus muliebres compeſcit, venenis morbiſque malignis reſiſtit; rabidi canis morſui medetur.

A. 4. Terra Eretria *Offic. Matth.* 1392. Terra Eretria cinerea ultramarina, quâ Medici utuntur, *Kentm.* 1. A. *Eretrian Earth.* Gal. *Terre Eretrienne.* G. Eretrianiſche Erde. A. *Eretiaanſe Aerde.* Duæ ſunt Eretriades; una alba eſt, altera cinericea. Optima habetur ad cinericeum colorem vergens, perquam mollis: quæ ſi per æramenta tracta tractim ducatur lineam violaceam refert. *Vires.* Vim habet aſtringentem, & refrigeratoriam, leviter mollientem: cava explet, & ſanguinolenta conglutinat *Dioſc.*

A. 5. Pnigites *Offic. Charlt. Foſſ.* 3. *Worm.* 5. Terra Pnigites *Aldrov. Muſ. Metall.* 259. *Matth.* 1392. A. *Black Earth.* Gal. *Terre noire.* G. Scharze Erde. B. *Zwarte Aerde.* Pinguis eſt, ſpiſſa, mollis, nigra, aſtringens, & acris valdè, ſapore Vitriolum refert. *Vires.* Eoſdem effectus habet quos Cimolia, paulò tamen infirmior eſt. *Dioſc.* Partibus diviſis conſtare affirmat *Wormius.*

A. 6 Ochra *Offic. Mer. Pin.* 218. *Charlt. Foſſ.* 2. *Schrod.* 320. Ochra Anglica *Worm.* 17. Ochra *Aldrov. Muſ. Metall.* 254. Ochra nativa *Calc. Muſ.* 137. Ochra nativa ſive Sil Goſlarienſis *Kentm.* 8. Ochra foſſilis ſeu nativa crocei coloris *Dougl. Ind.* 64. Vitriolum abortivum *Lillar. de Font.* Sil *Plin.* A. *Yellow Oker.* Gal. *de l'Ochre ou Rubrique.* G. Gelbe Ocker. B. *Geel Oker.* Eſt ſubſtantia argillacea, coloris flavi, ſeu lutei, ſaporis aſtringentis. *Vires.* Siccat, aſtringit, diſcutit, excreſcentias reprimit. Uſus ejus rariſſimus eſt. & non niſi externus, ac præcipuè in vibicibus & colliſis, tum quoque in tumoribus duris diſcutiendis *Schrod.*

A. 7. Terra Sileſiaca *Offic.* Terra ſigillata vulgò, ſive Terra Strigenſis. Terra ſigillata Germanica lutea Strigenſis dicta *Schrod.* 111. 317. Sigillata Strigoniana *Charlt. Foſſ.* 5. Terra Sileſiaca ſigillata qui Chymicis Axungiâ Solis dicitur *ejuſd.* 6. Terra ſigillata Germanica, Sigillum Strigonienſe, Axungia Solis Chymicorum *Worm* 12. Terra ſigillata Sileſiaca

ſiaca *Hoffm. Paral. Offic.* 664. Terra ſigillata Sileſiana *Imp. Hiſt. nat.* 128. Terra ſigillata Strigonienſis *Schwenck. Foſſil.* 395. Bolus Sleſianus *Calc. Muſ.* 110. A. *Sealed Earth of Striga.* Gal. *Terre de Strigie.* G. Strigiſche Erde. B. *Strigiſe Aerde.* Terra eſt lutei coloris, ad flavedinem vergens, pinguis, viſcoſa, inſtar butyri in aqua vel ore diffluens. Generatur in Auri fodinis Montis acuti, ſeu D. *Georgii* ad Strigonium oppidum Ducatûs Suidnicenſis inter duriſſimas rupes. Indè eruitur, & ſummâ diligentiâ ordinatione Magiſtratûs præparatur, & in formam orbiculorum impreſſo ſigillo redigitur; montis diverſis prominentiis diſtinctum, cui additur duarum clavium, decuſſatim ſe interſecantium, Scutum, ad dextram Stella infra montem hæc leguntur: *Terra ſigillata Montis acuti.* Hujus Terræ meminit *Wormius* rubei coloris. *Vires.* Hæmoptoicis, Phthiſicis, ulceribusque Pulmonum utilis: Contra omnem Hæmorrhagiam valet: Dyſenteriam aliáque ventris profluvia ſiſtit, *Schwenck.* Magnoperè laudatur à *Sennerto Lib. de Peſte.*

A. 8. Terra ſigillata alba & rubra magni Ducis *Mont. Exot.* 13. A. *White and red Sealed Earth of Tuſcany.* Gal. *Terre ſigillée blanche & rouge de Toſcane.* G. Weiſſe und rohe Siegel-Erde von Toſcanen. B. *Wit en roode Aerde van Toskanen.* *Vires.* Aſtringentia & edulcorantia affirmantur *Mont.*

A. 9. Terra Vitriolata ſigillanda *M. Hoffm. Flor. Altdorf.* Hanc ex crypta Veldenſi, *Dak Seiklock* dicta petitam. Similis eſt terræ Sileſiacæ. *Vires.* Idem cum Sileſiaca in febribus mali moris multiplici experimento notavit *C. Hoffman. Paralip. Offic.* 665.

Terræ Sigillatæ ix. Species apud Pharmacopolas noſtros, Druggiſtas vulgò, venales obſervavi: 1. *Argillam* quandam ſeu terram pinguem, cineream, in orbiculos ſeu placentulas coactam Conſtantinopoli, undè ad nos adfertur, & characteribus Turcicis ſeu Arabicis inſcriptam. Hæc (quamvis rariùs apud nos inveniatur) ſpecies illa eſt, quæ noſtrâ ſententiâ uſurpari debet, cùm in formulis medicamentorum *Terra Sigillata* præſcribitur, ut quæ Terræ Lemniæ veræ vires poſſideat, ideóque pro ea ſubſtitui poſſit, ut Succedaneum. 2. *Terræ Lemnicæ* fruſtula ſeu fragmenta pulveriſata, & cum mucilagine gummi Tragacanthæ in maſſutas compoſita. Hæc etiam rariùs in Officinis invenitur. 3. Eſt Terra quædam pinguis, cinerea, Cimoliæ purpuraſc. perquàm ſimilis, ſi non eadem. 4. Margæ ſpecies è fuſco flavicans. 5. *Bolus Germanica.* 6. *Bolus Armeniaca* vera, ſed rariùs. 7. *Rubrica*, quam ochram rubram vocant Angli. 8. *Cimolia alba*, Hippiatris & Veterinariis. A. *White Lumberſtone.* Gal. *Cimolée blanche.* G. Weiſſe Kreide. B. *Witte Kryt.* dicta. Hæc pro *Terra Samia* vera vulgò venditur, ut ſuo loco oſtendemus. 9. Ex Officina D. *R. B.* Terram quandam Terræ Sileſiacæ titulo accepi è *Rubrica* & *Cimolia alba* in pulverem redactis & commixtis compoſitam. Hæ ſunt omnes, quas hactenus obſervavi, Terræ ſigillatæ ſpeciés, quamvis minimè dubitem quin & aliæ multæ inveniantur apud Pharmacopolas fraudulentos in urbe Londinenſi, & alibi, quibus imperitos fallunt, credulìſque & incautis imponunt. Quocirca liceat mihi fratres & ſymmyſtas Pharmacopœos amicè admonere, ut (quod jam antea dixi) quandocunque in Receptis, quas vocant, Terra Sigillata præſcribitur, vel primo hîc deſcriptam, vel ejus loco Terram Lemniam adhibeant. Vide Hiſtorias & Characteres Terrarum ſigillatarum apud *Wormium* in *Muſæo*, à *p.* 5. ad *p.* 15. etiam *Aldrovandum* in *Muſæo* ſuo *Metallico*, p. 265. 266. 267. Major pars illarum ſunt varia luta & limi ſiccati & ſignati, obſervante *Cæſalpino.* Monet quoque *Schwenckfeldius*, in Sigillata Terra emenda Pharmacopœi ſibi diligenter caveant ab impoſtura. Solent namque circumforanei Lutum aut Argillaceum quiddam, in formam placentarum affabre fictum, & variis notis inſignitum paſſim credulæ plebeculæ obtrudere, magno ſæpè ægrotantium incommodo. Terræ Lemniæ, omnibusque aliis ſigillatis multùm præfertur à medicis Germanicis. *Charlt. Foſſil.*

A. 10. Terra Turcica *Offic.* Terra ſigillata Turcica *Schrod.* 317. Paſtilli Turcicis characteriſticis inſigniti *Worm.* 9. A. *Turkey Earth.* Gal. *Terre de Turquie.* G. Turckiſche Erde. B. *Turkſe Aerde.* Color internus totius maſſæ cinereus, externus rubicundus; cùm veræ Terræ Lemniæ minimè reſpondet. *Vires.* Pro Terra Lemnia communiter venditur, cujus viribus reſpondet.

A. 11. Terra ſigillata Livonica *Offic.* *Worm.* 12. *Charlt. Foſſil.* 6. A. *Sealed Earth of Livonia.* Gal. *Terre ſigillée, ou ſcellée de Livonie.* G. Lieflándiſche Siegel-Erde. B. *Gezegelde Lieflandiſe Aerde.* Rubicundior eſt quàm Terra Sileſiaca. *Vires.* Valdè aſtrictoria eſt; ideóque in Dyſenteria, Diarrhœa, aliiſque profluviis commendatur.

A. 12. Cimolia purpuraſcens *Offic.* *Matth.* 1392. Smectis ſeu Terra Fullonica *Mer. Pin.* 218. Smectis ſeu Terra Saponaria Anglica

Worm. 4. Smectis ſeu Terra Saponaria & Fullonica *Charlt.* 2. A. *Fullers Earth.* Gal. *Smectin, Soletard.* G. Braunroht. B. *Volders-Aarde.* Eſt ſubſtantia argillacea, pinguis, & ponderoſa, è cinericeo purpuraſcens. Ex fodinis Angliæ eruta eſt. *Vires.* Uſus ejus internus, vel nullus, vel rarus in Medicina eſt. Externè ſiccat & aſtringit.

A. 13. Cimolia alba *Offic. Matth.* 1392. Terra Cimolia *Tourn. Voya. ad Angl.* 1. 113. Argilla alba *Charlt. Foſſil.* 1. Cimolia Terra *Calc. Muſ.* 127. Creta Fullonica *Worm.* 3. Creta Cimolia *Aldrov. Muſ. Metall.* l. 245. Terra Candida Saponaria ſive Fullonica *Kentm.* 1. A. *Tobacco-Pipe Clay.* Gal. *Cimolée blanche.* G. Weiſſe Kreide. B. *Witte Kryt.* Eſt ſubſtantia argillacea, unctuoſa, pinguis & ponderoſa, colore albo. Effoditur è fodinis Angliæ. *Vires.* Siccat & aſtringit, vel internè, vel externè. In febribus tàm intermittentibus quàm continuis prodeſt, præcipuúmque fuit in hujuſmodi caſibus *Mayerni* arcanum, uti *Windebancus* olim *Woodwardo* narravit.

Terra Cimolia, quæ nomen a Loco accipit, tantóque apud Antiquos pretio fuit, à *Tournefortio* deſcribitur eſſe Creta alba, gravis & inſipida, ſabulo leviuſculo aut arenulis abundans; hæc Autori noſtro eadem eſſe videtur, atque Creta quæ apud *Pariſios* naſcitur, niſi quod *Terra Cimolia* ſit pinguiuſcula, & Saponi ſimilis, pro quo etiam ab Incolis in linteis abſtergendis uſurpatur, nec enim alio utuntur Sapone; videtur autem natura haud abſimilis *Steatiti*, qui in *Rupe Saponacea* apud *Cornubios* naſcitur, eundémque ad uſum adhibetur. Nec verò nuperus admodum eſt hic uſus, quum etiam apud Antiquos pannis lavandis uſurpata fuit, & ad hanc rem *Cimolia alba* noſtra eſt aptiſſima, eámque ab cauſam nè ad exteras gentes exportetur, lege cautum eſt. Hacce potiſſimùm utuntur, qui fiſtulas, ſeu tubulos ad ſugendum Nicotianæ fumum conficiunt. In placentulas coacta Sigillo aliquo notata, *Terra ſigillata alba.* A. *White Lumberſtone.* Gal. *Cimolée blanche.* G. Weiſſe Kreide. B. *Witte Kryt.* in Officinis dicitur. Eandémque pro *Terra Samia* non infrequenter à Pharmacopolis vendi obſervavimus.

A. 14. Terra Samia *Offic. Charlt. Foſſ.* 3. *Aldrov. Muſ. Metall.* 239. *Matth.* 1391. *Worm.* 5. A. *Eart of Samos.* Gal. *Terre de Samos.* G. Erde aus Samos. B. *Aerde van Samos.* Eſt ſubſtantia argillacea, ſebacea, pinguis, & ponderoſa, albi coloris, ſeu potiùs pallidè ochroleuci, ſaporis aſtringentis. Ex inſula *Samo* olim tranſportabatur, ſed rarò in officinis noſtris Pharmaceuticis invenitur. *Vires.* Sanguinis rejectiones ſiſtit *Dioſc.* Cum terra Lemnia viribus convenit, cui ſuccedaneum eſt.

A. 15. Terra Chia *Offic. Charlt. Foſſ.* 4. *Worm.* 8. *Aldrov. Muſ. Metall.* 247. *Matth.* 1391. *Calc. Muſ.* 125. A. *Eart of Chios.* Gal. *Terre de l'Ile Chie.* G. Erd aus der Inſul Chios. B. *Aerde van Chios.* Ex inſula *Chio* allata eſt, terra cruſtoſa, candida, vergens ad cinereum. Samiæ ſimilis. *Vires.* Ad rugas abſtergendas, ad ambuſta, aliáque, ad quæ Samia commendatur *Worm.* Ejus loco ſubſtitui poteſt vel Samia vel Cimolia alba.

A. 16. Terra Portugallica. A. *Earth of Portugal.* Gall. *Terre de Portugal.* G. Erde von Portugal. B. *Aerde van Portugaal.* Terra eſt colore ſubrubens ad roſam vergens. Stiptica & aſtringens, adeò ut linguæ adhæreat; in placentulas coacta, ſignatura roſæ impreſſa. *Vires.* Valdè aſtrictoria & ſtiptica eſt: in profluviis ventris valet.

Poſtquam hæc ſcripſeram, fragmenta quædam ollarum accepi nomine Terræ Portugallicæ, colore rubentis, inſtar Boli veræ, tactu ſtipticæ & aſtringentis. An Vaſa figulina Luſitanica adverſus venena *Aldrov. Muſ. Metall.* 229.? In omni fluxu ventris etiam laudatur.

A. 17. Terra Noceriana *Mont. Exot.* 14. Terra Bezoartia de Nocera, Species de Terræ Lemniæ *Boccon. Muſ. di Fiſic.* p. 61. A. *Earth of Nocera.* Gal. *Terre de Nocere.* G. Erde von Nocera. B. *Aerde van Nocera.* *Uſu* Terra alba in Nocera invenitur. *Vires.* Alexipharmaca, in Febre maligna & ardore urinæ efficaciſſima *Boc.* Adſtringens & edulcorans eſt. *Mont.*

III. *De Marga.* A. *Morle.* Gal. *La Moëlle de Pierre*, G. Mergel oder Steinmark. B. *Merg in de Steene.*

Marga eſt ſubſtantia terrea, friabilis, levis, media ſubſtantia inter Argillas & Cretas, h. e. non ita ſebacea & pinguis ut Argillæ, nec tam plaſtica ut Cretæ.

A. 1. Marga *Offic. Schrod.* 320. *Mer. P.* 218. *Aldrov. Muſ. Metall.* 221. A. *Marle.* Gal. *Moëlle de Pierre.* G. Steinmark / Mergel. B. *Merg in de ſteenen.* Variæ ſunt ſpecies & colores, ut rufa, griſea, & lutea. Eſt portio quædam pinguis & quaſi medulla in ſaxis nonnullis, dum franguntur, reperta. *Vires.* Siccat, con-

conſtringit, conſolidat, ſarcotica eſt, tartarum ſanguinemque coagulatum reſolvit, *Schrod.* Apud *Kentmannum* variæ Margarum ſpecies occurrunt. Candida, pinguis, mollis. Subcinerea, lapidoſa, quâ artifices utuntur in effingendis imaginibus. Fulva, cruſtacea, quæ reperitur in terrâ arenoſâ, aurum in ſe continens. Dura lutea arenoſa Belgica, quâ incolæ, ſicut aliis in locis, agros ſtercorant.

A. 2. Marga ſaxatilis cinerea *Offic Worm.* 6. Marga Goſelaria cinerea *Agricol.* 579. Marga Goſlarica *Charlt. Foſſ.* 4. A. *Aſh-coloured Marle.* Gal. *Moëlle de pierre cendrée.* G. Aſchfarben Mark. B. *Aſchgraauw Merg in de ſteenen.* in ſaxorum cavitatibus & fiſſuris reperitur. Cinerei eſt coloris, ex cruſtis craſſis conſtans, ſapore aridiuſculo. *Vires.* Aſtringentem & Emplaſticam vim habet, ſanguinis profluvium ſiſtit. Externè cum Terrâ Samiâ viribus convenit.

A. 3. Marga ſaxatilis incarnata *Offic. Worm.* 6. *Charlt. Foſſ.* 4. A. *Reddiſh Marle.* Gal. *Moëlle de pierre incarnée.* G. Fleiſchfärbicht Marck. B. *Vlees-lyf-verwig Merg in de ſteenen.* Ex montibus Bohemicis & Ligiis allata. Terra eſt pinguis & lubrica, colore incarnato, ponderoſa, linguæ adhærens, digitos ſubluteo colore tingens. *Vires.* Prodeſt ruptionibus, fracturis, fluxionibus, Hæmorrhoicis, Dyſentericis; venenis morbisque peſtilentibus reſiſtit.

A. 4. Marga candida *Offic.* Marga Feroenſis *Charlt. Foſſ.* 4. Marga ex inſulis Feroenſibus *Worm.* 6. Stenomarga *Agricol.* 578. *Morton. Northamp.* 62. Agaricus mineralis *Imper.* 129. *Cod. Med.* v. Lac Lunæ *Woodw. Att.* 8. *Plot. Ox.* 58. *Boet.* 413. A. *White Stone-Marle.* Gal. *Agaric mineral, lait de Lune.* G. Weiſſer Stein-Marck. B. *Witte Merg in de Steenen.* In Germania reperitur. Subſtantia eſt fungoſa, alba, friabilis. *Vires.* Refrigerat, aſtringit, Sanguinis eruptiones ſiſtit, menſiumque profluvium Pollinem ejus Chirurgi ulceribus deſiccandis inſpergunt *Geſn.* Coſmetica eſt inſignis *Plot. Anſelmus Boetius* ad lapidem Galactitem refert, quando durior eſt, ſed ſi mollior ſit ad Margæ ſpecies; non putat enim Morochthum, Galactitem, & Melititen lapidem, aliud eſſe quam Margam induratam. Vide *Dan. Major de Lacte Lunæ diſſertationem Medicam.* edit. 1667.

A. 5. Rubrica Fabrilis *Offic. Mer. Pin.* 218. *Matth.* 1359. *Calc. Muſ.* 134. *Dougl. Ind.* 80. Rubrica *Charlt. Foſſ.* 2. *Worm.* 4. *Aldrov. Muſ. Metall.* 257. Rubrica Fabrilis Mollis *Kentm.* 8. A. *Red Oker, Ruddle, Marking-ſtone* Gal. *Ochre rouge.* G. Röhtelſtein. B. *Roode Oker.* Eſt ſubſtantia terrea, ponderoſa, intenſè rubra, ſaporis aſtringentis. Multis in locis reperitur, *v. g.* in agris *Herefordiæ, Lancaſtriæ, Hamptoniæ, Rutlandiæ*, &c. *Vires.* Siccat & aſtringit. Uſus ejus medicus eſt in Emplaſtris vulnerariis & ſiccantibus. In Laterculos coacta pro *Bolo communi*, A. *Common Bole Armoniack.* Gal. *Bole commun d'Armenie.* G. Gemein rohten Bolus. B. *Gemeene Bolus van Armenie.* In Officinis a Pharmacopolis venditur, in placentulas coacta in ſigillo aliquo ſignata *Terra Sigillata rubra*, A. *Red Lumber-Stone.* Gal. *Terre rouge ſigillée.* G. Röhte Siegel-Erde. B. *Roode geſegelde Aerde.* Dicitur. Rubrica laminata *Worm. Charlt. Foſſ.* Rubrica fabrilis dura *Kentm.* Dura eſt, & Fabris lignariis uſitata; non niſi madefacta lineas ducit rubicundas.

A. 6. Terra Tripolitana & Tripolis *Offic.* Tripolis *Schrod.* 320. Terra ſeu Gleba Alana *Calc. Muſ.* 131. Alana terra, vulgò A. *Engliſh Oker.* Gal. *Tripoli.* G. Engliſches gelbe Ocker. B. *Tryppelſteen.* Eſt ſubſtantia terrea, facile friabilis, coloris citrini intenſi, ſaporis aſtringentis. Eruta eſt ex fodinis. *Vires.* Siccat & aſtringit. Uſus ejus in Pharmacopœia vel nullus, vel rarus eſt, niſi quòd pro deſtillandis Spiritibus ſalinis, ſalibus admiſceatur, quò minus ea fluant.

A. 7. Lapis Morochthus *Offic. Boet.* 411. *De Laet.* 140. *Matth.* 1385. *Calc. Muſ.* 275. Morochthus aliis Leucogæa, Leucophragis, Galaxius, Graphida, Galactites *Worm.* 71. *Charlt. Foſſ.* 30. Morochthus *Aldrov. Muſ. Metall.* 668. *Agricol.* 606. A. *White-Marking-Stone.* Gal. *Pierre Morochthus.* G. Weiſſer Marmer. B. *Wit Marmelſteen.* Eſt ſubſtantia mollis, lubrica, colore varians, viridis, aliquando alba, nigra, vel mellis. Reperitur in Anglia, Saxonia, Ægypto, &c. *Vires.* Convenit iis qui ſanguinem expuunt, cœliacis, & veſicæ doloribus; ad fluxus matricis commendatur. Ulcera oculorum ſanat, *Dioſc.*

A. 8. Lapis Galactites *Offic. Boet.* 412. *De Laet.* 140. *Matth.* 1385. Galactites *Aldrov. Muſ. Metall.* 665. *Agricol.* 606. *Calc. Muſ.* 276. A. *Milk-Stone.* Gal. *Pierre Galactites, (ainſi appellée parce quelle rend du lait.)* G. Milch-ſtein. B. *Melk-ſteen.* Subſtantia eſt mollis, cinerei coloris, guſtu dulcis. Invenitur in Saxonia. *Vires.* Laudatur ad fluxiones oculorum, & ulcera *Dioſc.* Nutricum Lac auget *Boet.*

A. 9. Lapis melitites *Offic. de Laet.* 142. *Calc. Muſ.* 276. *Boet.* 416. *Matth.* 1385. Mellitites *Agricol.* 606. A. *The Honey-Stone.* Gal. *Pierre Melitites.* G. Honig-Stein. B. *Honigſteen.*

ſteen. A Galactite tantum colore & dulcedine differt. *Vires.* Ejuſdem cum Galactite effectûs *Dioſc.* Abſtergere paulo magis ac paulo calidior Galactite videtur *Galen.* Ex iiſdem Saxis calcis gignitur Galactites & Melitites *Agricola. lib.* v. *De Nat. Foſſil. Wormius inter* Morochthum, Galactitem, *&* Melititem *hoc diſcriminis ponit, quod* Morochthus *lacteum ſuccum edat, abſque mellis dulcedine, nec albus, nec cinereus exiſtens.* Galactites *verò albus vel cinereus eſt, lacteum ſuccum ſine mellino ſapore promens.* Melitites *verò vario colore, ſuccum lacteum mellis dulcedine exhibet.* Verùm has tres *Jo. de Laet.* lib. *de Gemmis & Lapidibus*, p. 142. inter ſe differre ſtatuit, & hoc modo diſtinguit: *Qui igitur cinereo colore conſtat, aut nigro*, Galactites *fuerit: qui flaveſcit, mellis ſimilitudinem etiam in colore referens, merito dici poſſit* Melitites: *ſubviridis autem* Morochthus. *Nitet autem gemmæ inſtar* Morochthus *magis quam cæteri.*

A. 10. Lapis Thyites *Offic. Matth.* 1386. Thyites *Boet.* 415. *De Laet.* 142. *Aldrov. Muſ. Metall.* 670. A. *The Green Stone.* Gal. *Pierre Thyites.* G. Grünſtein. B. *Groenſteen.* Subviridi eſt colore, Iaſpidem imitatus, cùm diluitur tamen lacteum ſuccum reddit. Vehementer mordet. In Æthiopia gignitur. *Vires.* Tenebras, quæ pupillis obverſantur, expurgat *Dioſc.*

Thyites *Dioſcoridis* quid fuerit, nobis incognitum eſt. At neque ſuperioris ſeculi ſcriptoribus meliùs intellectum. *Fuchſius* lapidem Turcicum eſſe exiſtimat, cujus opinio à *Matthiolo* bene refutatur, ad quem lectorem remitto. *Agricola lib.* 6. *de Nat. Foſſil.* à Morochtho nihil differre judicat.

IV. *De Creta.*

E*ST terra durior, emplaſtica & candida, non ſebacea, neque pinguis, & quod ad linguam promptè hæret.*

A. 1. Creta *Offic. Mer. Pin.* 218. *Schrod.* 320. *Worm. Muſ.* 3. *Charlt. Foſſ.* 2. *Worm.* 3. *Agricol.* 580. Terra Creta *Aldrov. Muſ. Metall.* 241. Creta alba, ſeu candida *Dougl. Ind.* 28. A. *Chalk.* Gal. Craye. G. Kreide. B. *Kryt.* Ex terræ fodinis variis in locis effoſſa. *Vires.* Siccat & abſtergit, Emplaſtica eſt. Uſus ejus internus nonnunquam in ardore Stomachi, Cardialgia falſo dicta. Externus in Vulneribus, Ulceribus, &c. ſiccandis. *Præp.* Calx viva *Offic.* A. *Lime.* Gal. *de la Chaud vive.* G. Ungeleſchter Kalk. B. *Onbeſlagen, levendige ongebluſte Kalk.* Eſt ſubſtantia lapidoſa ex albo cinerea, facta ex Creta ignis violentia in Calcem exuſta; ſaporis acris & mordacis. Uſurpatur externe ſolùm in ulceribus ſordidis, Cancro, Gangrænâ, &c. Interne ſiccat *Calx extincta.* Offic. A. *Slak'd Lime.* Gal. *Chaud fuſée.* G Geleſchter Kalck. B. *Uytgebluſte Kalk.* Eſt Calx viva cum ſufficienti quantitate Aquæ ſoluta. Vide *Cap.* de Lapide Calcario in *Sect. Sextâ* de *Lap. minus pretioſis.*

A. 2. Terra Melitæa *Offic. Schrod.* 317. Terra Melitenſis *Charlt. Foſſ.* 4. *Worm.* 6. *Aldrov. Muſ. Metall.* 253. Terra ex Melita Inſula effoſſa *Calc. Muſ.* 130. Terra Melitenſis. Gratia Sancti Pauli *Mont. Exot.* 14. Terra Sigillata Sancti Pauli vulgò. A. *Earth of Malta.* Gal. *Terre de Malte, ou Terre de Saint Paul.* G. Erde von Maltha. B. *Aerde van Maltha.* Eſt ſubſtantia cretacea, ponderoſa & emplaſtica, colore exalbido, ſapore aſtringenti. In tabellas coacta, & capite Divi Pauli cum vipera ſignata ex Inſula Melitæa ad nos tranſportatur, ſed raro aut nunquam in Officinis Pharmacopolarum noſtrorum invenitur. *Vires.* Ut in externa facie, ita & viribus cum præcedente convenit. Extat Charta quædam lingua Italica exarata, quæ de viribus terræ hujus diſertè agit.

Melitenſis etiam terræ mentionem facit *Schroderus in ſuâ Pharmacop.* lib. *de Terris:* inquit *Paulus Ammannus*, quæ an virtutis ſit Alexipharmacæ, & quidem tantæ, quantæ vulgò æſtimatur, breviter videndum. *Propriè terra Melitenſis* dicitur corpus illud globoſum, quod in ſpelæo S. Pauli in Inſula Maltha reperitur vel effoditur; *impropriè* verò corpus aliquod petroſum, linguam ſerpentinam referens, & huic glebæ adhærens. De utroque referunt Hiſtorici ſequentia: Poſtquam Apoſtolus varia edidit in Inſula Maltha miracula, ſtatim omnia venenata animalia ſuam vim nocivam exuerunt, adeò quidem, ut hodie nulla venenata animalia ibidem reperiantur, imò ſi quæ forſan importentur, ſtatim venenum, & lædendi potentiam perdunt, ex eo, quòd, cùm Apoſtolus Melitæ ſarmenta in ignem conjiceret, viperâ manui adhærente, omni reptilium generi maledixerit, terræ contrà benedicendo. Hinc tanta virtus terræ Melitenſi & gloſſopetris attributa. Aſt quoniam hæc præter narrationem factam aliàs nullibi leguntur, vel firmo etiam experimento ſtabiliuntur, ſidem hanc hiſtoricam tam facilè in noſtra Praxi vix admittimus, præprimis cum ipſe *Niederſtedius in Deſcript. Inſ. Melit. p.* 25.

hàc

hâc de re dubitet. Accedit, quod gloſſopetræ falsò credantur eſſe viperarum linguæ, miraculo Divi Pauli petræ factæ, inferius hæc pluribus demonſtraturus.

A. 3. Plumbum nigrum *Offic.* Nigrica fabrilis *Mer. Pin.* 218. *Charlt. Foſs.* 2. Maſſa nigra ad Pnigitem referenda *Worm.* 5. Ochra nigra *Phil. Tranſ.* No. 240. p. 183. An Creta nigra mollis & dura *Kentman* 7? A. *Black Lead. Wadt*, *Kello.* Gal. *Craye noire.* G. Schwartze Kreide. B. *Zwarte Kryt.* Invenitur in fodinis. Mollis eſt, ſed tamen conſiſtentiæ firmioris, levis, & ſplendens, non petroſa, in fruſta variæ magnitudinis diviſa. *Vires.* Refrigerat, ſiccat, repellit. Uſus præcip. adverſus ſtrumas tumoreſque frigidos & Phlegmaticos. Ad ducendas lineas, & monochromata à pictoribus & fabris uſurpatur. N. B. *Optima cenſetur quæ invenitur in* Anglia, *v. g. apud* Keſwick *in agro* Cumberlandia; *quæ ex* Hiſpania *adfertur fragilis eſt*, *peſſima quæ ex* India Orientali *advehitur.*

A. 4. Creta Selinuſia *Offic.* *Aldrov. Muſ. Metall.* 248. Terra Selinuſia, *Matth.* 1392. *Calc. Muſ.* 126. A. *Earth of Selenuſia.* Gal. *Terre Selenuſienne.* G. Selenuſiſche Erde. B. *Selenuſiaanſe Aerde.* Maximè laudatur, quæ vehementer reſplendet, candida, friabilis, & humore dilui celerrima. *Vires.* Siccat & aſtringit, ad ulcera commendatur. Quamvis terra Eretria, Chia, Selinuſia, Pnigitis & Melia antiquis notiſſimæ fuerint, & in uſu Medico frequentiſſimæ, ut author eſt *Galenus*; tamen ab his, qui nos præceſſerunt, adeo neglectas fuiſſe conſtat, ut nulla ampliùs quod ſciam (inquit *Matthiolus*) ad nos adferatur.

Cretas diverſimodè coloratas enumerat *expertiſſimus Kentmannus.* 1. Cretam Argentariam, in quâ micæ argenteæ internitent. 2. Luteam mollem, quæ facillime lineas ducit. 3. Cæruleam, quæ fabris in pingendis parietibus in uſu eſt. 4. Viridem duram. 5. Nigram mollem & duram, argenteis maculis nitentem. 6. Fabrilem candidam, ex quâ *Cataloni* ad *Matronam* parietes & muros exſtruunt, unde etiam *Algeriæ* portus exſtructus dicitur. Apud *Wormium* invenio Cretam *Umbriam* coloris fuſci, pictoribus maximè expetitam, eâ enim Umbras in picturis exprimere ſolent.

Terra Japonica impropriè ſic dicta non hujus claſſis eſt, non enim præparatio Terræ Indicæ, ſed vegetabilis ſeu fructus *Fauſel* dictæ, ut loco ſuo oſtendemus.

SECTIO TERTIA.

De Sulphuribus Medicamentoſis.

SUlphur eſt reſina ſeu terræ pinguedo inflammabilis, *ſitque ex perittomate macrocoſmico pingui, reſpondente in Phytologia, Oleis, & Reſinis; in Zoologia, Pinguedini Axungiæque.* Sulphur in Oleo ſolubile eſt, & gravem odorem præbet, ex Pyrite efflorefcere videtur, obſervante *Schwenkfeldio*, 394.

I. *De Sulphure.*

EST *Reſina ſive pinguedo terræ chalcanthoſa, aciditate gravida*, Schrod. pag. 501.

Sulphur nativum & vivum *Offic.* Sulphur nativum *Schrod.* 501. *Aldrov. Muſ. Metall.* 364. Sulphur nativum ſeu vivum *Charlt. Foſs.* 12. Sulphur foſſile, *Agricol.* 592. Sulphur foſſile ſeu vivum & nativum *Worm.* 26. Sulphur vivum *Schw.* 394. *Matth.* 1370. Sulphur luteum nativum *Kentm.* 18. Sulphur vivum nativum ſeu ignem non expertum *Dougl. Ind.* 88. A. *Sulphur Vive.* Gal. *Soufre vif.* G. Lebendiger Schwefel. B. *Levendige Zwavel*, *Solpher.* Ex terra effoditur, triplex eſt; vel purum, quale ex Goſlariæ fodinis eruitur: vel impurum, quale ex Iſlandia crudum adfertur: vel fixum, ex monte Veſuvio aliiſque Vulcanibus. Præfertur purum, ſolidum, interdum ſciſſile & ignis expers. *Vires.* Calidum & ſiccum eſt, pectori dicatum; aperit, incidit; putredini, veneno, venenatorumque Animalium morſibus reſiſtit, provocat ſudorem, &c. Hinc conducit in Phthiſi, Tuſſi, Aſthmate, Peſte, Peſtilentialibúſque Febribus. Extrinſecus diſcutit tumores duros, ſanat Lichenes duros, Pruritum, &c. *Schrod.* Præp. ſunt. 1. *Sulphur factitium* Offic. *Schw.* 394. *Worm.* 26. *Schrod.* 501. *Agricol.* 592. *Aldrov. Muſ. Metall.* 364. *Charlt. Foſſ.* 12. Sulphur flavum quibuſdam. A. *Brimſtone.* Gal. *Soufre factice.* G. Geläutert oder getödteter Schwefel. B. *toegemaakte Zwavel.* Vel ex Sulphure vivo impuriori vel ex Pyrite vi ignis educitur. Vel ex effoſſâ glebâ coctâ ſublimatur & concreſcit varia figura, ut in multis *Italiæ* locis, *Sinenſi*, *Puteolani*, & *Volaterrano.* Modum ſublimandi vide apud *Matthiolum*, p. 1371. Quibuſdam in locis ex aquis decoquitur, ut ad *Budam*, aliiſque *Pannoniæ* locis. Eſt ſubſtantia inflammabilis, luculenter ar-

ardens, fumumque magis cœruleum halans. 2. *Sulphur Caballinum* Offic. Sulphur nigrum caballinum *Worm.* 28. *Charlt. Foſſ.* 12. Sulphur caballinum factitium *Kentm.* 19. Sulphur factitium caballinum officinarum *Calc. Muſ.* 174. A. *Horſe Brimſtone.* Gal. *Soufre cabalin.* G. Roß Schweſſel. B. *Zwarte Zwavel.* Nihil aliud eſt quam fæces è coctione Sulphuris vivi impurioris relictæ, & in urceos admixtis nonnunquam ſquamis Martis transfuſæ. 3. *Sulphur commune.* A. *Common Brimſtone.* Gal. *Soufre commun ou jaune.* G. Gemeiner Schweſel. B. *Gemeene Zwavel.* Ex Sulphure vivo & Reſina communi fit, & in rotulas coactum in Officinis ab Aromatopolis venditur.

Apud *Wormium* Sulphur foſſile Vivum ſeu Nativum multiplex: 1. Planè aureum inſtar Cryſtalli pellucidum. 2. Purum ex Goſlariæ fodinis, 3. Impurum & fixum è montibus ardentibus. 4. Subviride nativum Suecicum. Factitium vel ex aquâ decoquitur, ut ad *Budam*; vel ex effoſſâ glebâ coctâ ſublimatur & concreſcit variâ figurâ. Ex Pyrite vario excoquuntur, & fiunt quam plurimæ Sulphuris ſpecies. V. *Kentmannum* p. 20.

II. *De Auripigmento.*

F*Uligo ſive ſuccus eſt Mineralis, pinguis, inflammabilis*, Schrod. p. 498.

1. Auripigmentum, *Offic. Matth.* 1367. *Ind. Med.* xvij. *Worm.* 28. *Kentm.* 17. *Agricol.* 592. Auripigmentum luteum *Aldrov. Muſ. Metall.* 353. Arſenicum croceum Auripigmentum *Charlt. Foſſ.* 12. Arſenicum flavum Auripigmentum *Mont. Exot.* 13. A. *Orpiment.* Gal. *Orpiment, Orpin, Arſenic jaune.* G. Geldgelb / Operment. B. *Rottekruid, Operment.* Eſt ſubſtantia metallica, (vel potius Minera Auri, ut vult Doctiſſimus *Martinus Liſterus, M. D.*) coloris ex viridi flaveſcentis cum aureis micis, ſaporis acris, odoriſque ingrati; in Fodinis reperitur. Auripigmentum apud Pictores in uſu eſt; item in cauſticis medicamentis locum habet: Medici ad Pſilothra ſeu Medicamenta pilos auferentia præcipue utuntur. Turcis *Reuſma* ſeu *Chriſma* vocatur.

2. Arſenicum rubrum Sandaracha Græcorum *Offic.* Arſenicum rubrum, Sandaracha vulgò dictum *Charlt. Foſſ.* 13. Sandaracha *Matth.* 1367. *Worm.* 29. *Agricol.* 592. Auripigmentum rubrum *Aldrov. Muſ. Metall.* 353. Arſenicum rubrum, Sandaracha *Schrod.* 498. Arſenicum rubrum, Riſigallum, Sandaracha Græcorum *Mont. Exot.* 13. Sandaracha nativa *Kentm.* 18. Realgar. *Geoff. Tract.* 163. A. *Red Arſenick.* Gal. *Realgal, Arſenic rouge, Orpin rouge.* G. rohter Schwefel / Feuer-Schwefel oder roth Operment. B. *Rusgeel.* Effoſſa ex fodinis, ejuſdemque naturæ eſt cum Auripigmento, ſolo colore videtur differre, quia ſaturato colore rubro inſtar Cinnabaris. Raro in Officinis noſtris invenitur.

III. *De Bitumine.*

B*Ituminis nomen generaliter denotat quodcunque Minerale pingue. Unde & diverſas ſub ſe Species comprehendit*, concretas vel liquidas.

A. 1. Terra ampelites *Offic. Worm.* Ampelitis terra ſive Pharmacitis *Ind. Med.* viii. 31. *Agricol.* 595. *Aldrov. Muſ. Metal.* 260. Terra Ampelitis ſive Pharmacitis, qua Medici utuntur *Kentm.* 3. Lapis ampelitis *Galeno, Charlt. Foſſ.* 14 Lapis obſidianus *Mer. Pin.* 217. Carbo *Theoph.* Succinum nigrum *Schwenckfeld. Cat. Foſſ.* 394. Terrâ ampelitis *Calc. Muſ.* 128 *Gæbal.* 28. A. *Cannal Coal.* Gal. *Terre Ampelite, ou Pierre noire.* G. Erd-Hartz / Hartz-Erde / Hartz-Pech. B. *Swarte-ſteen of Aarde.* Bituminis terreni genus eſt foſſile, lapideum, friabile, nigrum. *Vires.* Vim ſiccandi & digerendi poſſidet, malignis ulceribus medetur *Aldrov.* Vermes vitium oculos rodentes enecat. V. *Wormii. Muſ.* pag. 31.

A. 2. Gagates & Succinum nigrum *Offic.* Gagates *Mer. Pin.* 217. *Boet.* 335. *Worm.* 31. *Aldrov. Muſ. Metal.* 418. *Gæbel.* 29. Lapis Gagates *Charlt. Foſſ.* 14. *Calceol. Muſ.* 355. A. *Jet.* Gal. *Geeſt, ou Jays, ou Jayet.* G. Berg-wachs. B. *Agaat-ſteen.* Eſt genus terræ nigræ lapideæ cruſtoſæ, adeo Bitumine prægnans, ut Bitumen redoleat, & accenſum picis ferè modo flagret, nigerrimúmque emittat fumum. Differt à Terra ampelite, quod hæc nec flammam emittat, niſi follibus excitetur, nec Bituminis odorem ſpirat; Gagates vero igni admotus flagrat, odorémque bituminis exhibet. *Vires.* Emollit, diſcutit, Colicum morbum ſanare creditur, &c. *Schrod.* Eximii ejus uſus in ſtrangulatu Matricis & Epilepſiâ. Diureticæ quoque facultatis eſt. Oleum ex eo Paralyticis conducit *Sib. Prod.* II. 44. In Hyſtericis, Epilepticis, Hypochondriacis, & Paralyticis commendat *Tournefortius.* Doſ. à guttis Sex ad duodecim. *Wormius* Gagatem duriorem tantùm Ampelitidis lapidis ſpeciem facit, cumque expolitur à *Plinio* Gemmam Samothraciam, à *Nicandro* Lapidem Thracium, nonnullis Lapidem Obſidianum vocari ait. Etiamſi *Agricola* Obſidianum lapidem Gagatis & Thracii ſpeciem eſſe conſtituat, nos tamen, inquit *Aldrovan-*

vandus, ab illis diverſiſſimum eſſe exiſtimamus, *Muſ. Metal.* 710.

A. 3. Lapis Thracius *Offic. Gœbal.* 30. A. *Thracian Stone.* Gal. *Pierre de Thrace.* G. Thraciſcher Stein. B. *Tracierſe Steen.* Naſcitur in flumine quodam *Scythiæ*, cui *Ponto* nomen eſt. *Vires.* Vis ei Gagatis *Dioſc.*

Variæ inter Authores occurrunt opiniones de hoc lapide. *Matthiolus* hiſtoriam ejus ex *Galeno* his verbis tradit, (*Eſt & alius lapis, cujus meminit* Nicander *hunc in modum,*)

Si lapis uratur candenti Thracius igni, &
Poſt madefiat aqua, flagrabit totus: at idem
Mox oleo affuſo, penitùs reſtinguitur: adfert
Thracius hunc ad nos paſtor. de flumine, nomen
Cui Pontus. ———

Verùm nullus ejus in medicina uſus: neque Nicander (*præter graveolentiam, quæ ſuffitu feras fugat, quicquam ei adſcripſit.*) Verum fabuloſum potiùs quàm verum eſſe concludit, cùm nec à ſe ipſo, nec ab amicorum quoquam in *Italia* inveniri potuerit. *Boetius de Boet.* nonnullos cum pro Gagate, alios pro Lithanthrace habere, ait. *Wormius*, ut ſupra diximus, idem cum Terra Ampelitidi facit. In Officinis noſtris *Anglicanis* hodie incognitus eſt. Verùm cùm *Dioſcorides* Gagatis vires ei attribuit, Gagates pro eo ſubſtitui, & uſurpari poteſt.

A. 4. Lithanthrax *Offic. Mer. Pin.* 216. Lithanthrax ſeu Carbo foſſilis *Charlt. Foſſ.* 14. *Boet.* 339. Carbo foſſilis ſeu Lithanthrax *Worm.* 31. *Gœbel* 26. A. *Pit-Coal, or Scotch-Coal.* Gal. *Charbon de Terre.* G. Stein Kohlen B. *Steenkoolen.* In agro *Derbienſi*, &c. reperitur. *Vires.* Exſiccandi & digerendi vi pollet. Ita in Gagatis aut Bituminis indurati ſpeciebus, ut propter mixtionum diverſitatem nihil certè ſtatuere poſſis. *Andreas Libavius* in *Tractatu ſuo de Succino & Gagate*, differentias omnes ſupradictorum ſatis accuratè perſequitur, quem Lector conſulere poterit.

A. 5. Aſphaltos & Bitumen Judaicum *Offic.* Bitumen *Calc. Muſ.* 174. Bitumen Judaicum *Worm.* 30. *Charlt. Foſſ.* 14. *Aldrov. Muſ. Metall.* 381. Bitumen nigrum craſſum *Kentm.* 21. Bitumen Judaicum Aſphaltum *Mont. Exot.* 12. A. *Jews Pitch.* Gal. *Bitumen Judaique.* G. Juden-Pech. B. *Jodenlym.* Eſt ſevum ſeu reſina Macrocoſmi, picis inſtar, durum, &c. Supernatare primum aquis conſpicitur ſeu lacubus, hinc ad littora propulſum concreſcit, denſatur, tenaciſſimúmque redditur. Præfertur reliquis quod Mortui Maris genitura eſt. Hoc non ſolùm in Littore Mortui Maris reperitur nigris calculis ſimilis, ſed & omnes circa Lacum Colles hujuſmodi Bitumine aut Lapide ſulphureo abundant. Vidit *Maundrellus* fruſta ejus duos pedes longa latáque, quæ nigerrima fuerunt, atque expoliri haud ſecùs ac marmor potuerunt, undè patet id reverâ eſſe Foſſile nativum. *Hermannus* in Inſula quadam prope *Caput Bonæ Spei* invenit, undè ex viſceribus terræ originem eſſe concludit. Ejus verò probatio eſt, ut purpuræ modo ſplendeat (ſcilicet in nigrore) ſitque ponderoſum, & validum odorem vibret. *Vires.* Diſcutit, glutinat, emollit, Sanguinem coagulatum reſolvit, & Menſes ciet. Adulteratur cum Pice, undè quod nigrum & ſordidum vitioſum eſt, *Piſaſphaltum artificioſum* nuncupatur. Rariſſimè in Officinis noſtris reperitur, imo ob defectum Aſphalti genuini, cogimur uti.

A. 6. Bitumen *Offic.* Bitumen vulgare Piſſaſphaltum *Mont. Exot.* 12. *Gœbel* 20. Piſſaſphaltos nativum *Schrod.* iv. 208. *Dioſc.* Piſſaſphaltum *Worm. Muſ.* 30. *Charlt. Foſſ.* 14. Bitumen Foſſile *Aldrov. Muſ. Metall.* 382. A. *Common Foſſil-Pitch.* Gal. *Piſſaphaltus.* G. Juden-Pech. B. *Jodenlym.* Naſcitur in *Apollonia* agro circa *Epidaurum*; ex *Cerenniis* Montibus devoluta impetu fluminis rapitur, æſtuque illius exponitur illic; coacta in glebas miſſam Bituminis picem redolet, ibíque concreſcit, *Dioſc.* *Vires.* Cum præcedenti viribus convenit.

A. 7. Naphtha *Offic. Charlt. Foſſ.* 13. *Worm.* 30. *Aldrov. Muſ. Metall.* 388. Naphtha Alba & Nigra *Kemph. Amœn. Exot.* 274. Pharmacum Medeæ *quibuſdam.* Eſt coloris bituminis Babylonii, conſiſtentiâ liquidum, ignis rapaciſſimum, colore nunc albo, nunc nigro. Hæc quoque in Officinis noſtris rarò aut nunquam invenitur, ideóque loco ejus Petroleum uſurpare ſolent. Liquor eſt oleoſus, inſtar ſpiritûs rectificati, tenuiſſimus, pellucidus, penetrantiſſimus, ac flammæ rapax. *Vires.* Cum Bitumine viribus convenit. Sunt qui Camphoram veterum per ſublimationem ex Naphtha factam eſſe volunt, teſte *Agricola.* Alii ſunt qui Naphtham & Petroleum unum & idem eſſe contendunt, verum cùm Naphtha quid ſit nondum certo ſcimus, non audemus determinare.

Naptha præſens, quamvis multis atque eximiis polleat virtutibus in medicina, quas perſequitur *Dioſcorides*, nunquam tamen cognovi uſum, ſcribit *Kempherus*, *Perſis* præſtare alium, quàm ut vernicem ſuam eâ attemperent.

D 2 A.

A. 8. Petroleum *Offic. Worm. Muſ.* 30. *Charlt. Foſſil.* 14. Petroleum Oleum Petræ *Schrod.* iii. 514. Petroleum Oleum de Saxo, Naphtha, Oleum Petræ *Mont. Exot.* 12. Petroleum ſive Oleum terræ *Ind. Med.* xci. Bitumen liquidum, oleo ſimile, quod innatat lacubus *Kentm.* 20. Naphtha ſive Petroleum *Geof. Lect. Ed. Angl.* 133. Oleum Petræ vulgò A. *Oil of Petre, or Rock-Oil.* Gal. *Petrole, ou huile de Petrole.* G. Stein-Oehl oder gemein Peter-Oehl. B. *Steen-oly, Peter-oly.* Eſt liquamen pingue, liquidum, colore nigro, odoris fortis. Duplex eſt; vel Nativum, quod ex petris & ſaxis effluit, vel Artificiale deſtillatum ex carbonibus & foſſilibus. Nativum apud *Pariſios* duplex eſt, videlicet. 1. Petroleum rubrum ſive Gabianum *Ind. Med.* xc. An Petroleum rufum *Schrodero?* 2. Petroleum flavum ſive Italicum *Ind. Med.* ibid. *Vires.* Bitumen Gabianum antihyſtericum & odontalgicum æſtimatur; calefacit & ſiccat, tenuium partium eſt, digerit & reſolvit, cerebro, & nervoſo generi confert, *Schrod.* Petroleum varii coloris eſt, candidum præſtantius.

A. 9. Oleum Terræ *Offic.* A. *Oil of Earth.* Gal. *Huile de Terre.* G. Erd-Oehl. B. *Aard-Olie, Steen-Olie.* Duplex eſt; vel rubrum, vel nigrum. Rubrum ex India Orientali adfertur, eſtque coloris pellucidi rubicundi, odoris fortis Petroleum æmulantis, ſed gratioris, inquit *Schroderus.* Attamen nobis à Petroleo vel non differt, vel Officinis noſtris incognitum eſt, *Schrod.*

Oleum Terræ Indis deſcriptum *Nauhovio*, vix ad nos deductum, ſed in *Aſia* retentum à Regulis, an Petrolei vel Naphthæ ſpecies, haud ita certò definiam. Id verò quod ex Indiis venale ad nos defertur hoc titulo, parari ex oleo Nucum Cocos preſſo, atque terris medicatis commiſto, me docuit vir harum rerum peritiſſimus; ideoque vegetantibus id omninò adſcribendum. *Boerh. Chem.*

Hæc Bituminis genera non niſi ſecundum magis & minus differunt, ut quidam ſtatuunt; ita ut pars ejus ſpirituoſior & ſubtilior ſit Naphtha, huic proxima Petroleum, craſſior & fæculenta Aſphaltum; non ſecùs ac videmus & Succino per deſtillationem primò elici ſpirituoſum & limpidum oleum, quod Naphtham repræſentat, mox oleum flavum & craſſius, quod Petroleum ſimulat; demùm materiam nigram & fæculentam, quod Aſphaltum.

A. 10. Piſſelæum Indicum, *Offic.* Bitumen Barbadenſe, *Boerh. Chem.* Pix liquida Barbadenſis, *Pharmacopolis Lond.* Pix Barbados, *Boerh. Theſaur. Pharm.* 108. A. *Barbadoes Tar.* Gal. *Huile de Poix des Barbades.* G. Theer von der Berbades. B. *Teer der Berbades.* Ex Inſula *Barbados* dicta adfertur; ubi ſub aquis emergit, colore ex nigro rubeſcens, odoris gravis, conſiſtentiæ picis liquidæ. *Vires.* Pulmonicum, Stomachicum, & Sudorificum eſt.

Ex hoc Bitumine, addito olei Aniſi tantillo, Pharmacopolæ noſtri Londinenſes *Balſamum, Chilenſis* nomine celebratum, conficiunt.

A. 11. Succinum, Carabe *Offic.* Succinum *Worm.* 31. *Charlt. Foſſ.* 14. *Boet.* 321. *Calceol. Muſ.* 180. *Aldrov. Muſ. Metall.* 403. *Mer. Pin.* 219. *Gœbel* 10. A. *Amber.* Gal. *Succin, Ambre.* G. Agſtein / Bern-ſtein. B. *Amber, Barnſteen*, Nihil aliud eſt, quàm ſuccus bituminoſus ſeu Reſina terræ optimè digeſta, exindè in mare traducta, atque ibidem præcipuè concreta. Dum bituminoſa illa ſubſtantia adhuc liquida eſt, varia ſeſe involvere ſolent, ut Muſcæ, &c. celeberrimus *Hookius* exiſtimavit *Succinum* eſſe Gummi petrefactum arboris cujuſdam, quæ nobis planè ignota eſt; & ad hanc ſententiam confirmandum, inter alia argumenta, petrefactionem Ligni aliarúmque ſubſtantiarum vegetabilium adducit. Hanc opinionem poſtea in lucem protulit Reverendus *Derhamius*, D. D. in *Experimentis Philoſophicis*, p. 315. Cui aſtipulatus eſt *Thomas Bartholinus in Actis Medicis Hafn.* Vol. I. Obſ. 57. & Vol. II. Obſ. 122. Mihi verò *Succinum* minimè eſſe Gummi, aut arboris reſina, quod hujuſmodi arbor nulla planè viſa eſt; nec petrefactum eſſe Gummi puto, quippe tale nihil, quod ego audiverim, uſquam ſit inventum. Præterea *Ligna petrefacta*, cæteræque materiæ vegetabilis igni leni nihil mutantur; *Succinum* verò & ardet, & odorem mittit, haud ſecùs ac *Bitumen*, atque in cineres tandem reſolvitur. Has igitur ob cauſas id eſſe *Bitumen foſſile*, ut ſupra ſcripſimus, non dubito: eámque opinionem amplexus eſt clariſſimus *Woodwardus*, cujus Rationes in *Hiſtoriam* meam *Harvicenſem* inſerui, p. 275, 276. uti etiam *Hartmannus* in *Succini Pruſſici Hiſtoria*, & *Bocconus in Muſeo della Fiſica*, p. 32. Duo Officinis noſtris eo nomine veneunt, Album ſc. & Flavum, ſeu Citrinum; utrumque quamvis laudibus ſuis haud deſtitutum ſit, attamen præſtat Album, utpote magis digeſtum. Eligendum id ipſum candidum, ſincerum, ſuavè fragrans. Huic ſuccedit Flavum, quod præſtat pellucidum, quodque præ aliis attritu ſuavem halat odorem. *Vires.* Calefacit, exſiccat, roborat, aſtringit leniter. Capiti ac Utero imprimis dicatum eſt. Hinc adhibetur utiliter

in

in Catarrhis, Epilepſia, Apoplexia, Lethargo, Vertigine, Suffocatione ac Inflammatione Matricis, profluvio Sanguinis, ac Seminis, quod ad naturalem ſtatum reducit: In fluore albo mulierum. Cæterùm globuli è Succino ad Oculorum defluxiones miro ſucceſſu auxiliari dicuntur, annexi occipitio. Uſus præcipuè albi, tam internus quam externus eſſe poteſt. *Schrod.*

Pro Succini Hiſtoria, vide *Gœbelium*, *Hartmannum*, *Wigandum*, *Heſſum*, &c. qui de illo fusè ſcripſerunt.

A. 12. Halcyonium, Spuma Maris *Offic.* A. *Froth or Foam of the Sea.* Gal. *Ecume de Mer, ou Merde de Cormarin.* G. Seeſchaum. B. *Zeeſchuym.* Oleoſa quædam aut bituminoſa & tenuis ſubſtantia eſt Maris ſuperficiei innatans, verùm unde ortum habeat mihi hactenùs incognitum fateor. Nonnulli ab excrementis, lacte ſeu ſpermate piſcium, aliorúmque marinorum Animalium partibus originem ejus deducunt. Alii ab aliis Animalibus, quæ gelatinam referunt, Zoologis Zoophyta dictis: alii è ſuccis Plantarum marinarum: alii denique (in quorum ſententiam maximè propendo) mineralibus bituminoſis ſubmarinis ortum ſuum debere arbitrantur, effluviis Maris æſtu & agitatione in Spumam converſis.

SECTIO QUARTA.

De Salibus Medicamentoſis.

Salia nihil aliud eſſe videntur, quàm corpora mineralia pellucida, in aqua ſolubilia. ac in cryſtallinam formam coagulabilia. Salia, quæ medico uſui inſerviunt, adeoque præparatis inde parandis materiam ſuppeditare apta ſunt, triplicis quidem ſunt generis, pro triplici ſcilicet mundi regno, Minerali, Vegetabili, Animali: attamen hoc loco non niſi de Mineralibus agere convenit.

N. B. Titulus cum rebus ſubjectis, inquit *Paulus Ammannus*, non convenit accuratè, niſi Mechanicè. Nam e. g. *Vitriolum*, & aliæ ſpecies Salis hic enumeratæ, non tàm ſunt Salia, quàm Metalla ipſa, ſoluta, cum tota ſua ſubſtantia. Nam ſi quis vel *Cupri* vel *Ferri* metalla in *Aqua Forti* ſolverit, illa, abſtracto menſtruo nonnihil, convertuntur in *Vitriola*, & denuò violentiori igni commiſſa, in priſtina metalla redeunt. Porrò ſi quis vel *Auri* vel *Argenti* in *Aqua Regis* vel *Aqua Forti* ſolverit, illa, evaporato menſtruo aliquouſque, convertuntur totaliter in *Vitriola*, & denuò violentiori igni commiſſa, in priſtina Metalla eodem pondere cádemque ſubſtantiâ redeunt.

I. *De Sale Communi.*

A. SAL Communis *Offic.* Sal ex puteali aqua coctus albiſſimus *Mer. Pin.* 217. Sal excoctus *Kentm.* p. 9. A. *Salt.* Gal. *du Sel.* G. Saltz. B. *Zout.* Nihil aliud eſt quàm ſalſugo Aquæ ſalſæ Fontanæ, quæ humiditatis aqueæ evaporatione inſpiſſata in granula hexaëdrica concreſcit, colore albo. *Vires.* Eiſdem viribùs cum Sale marino pollet.

Modus excoquendi Salem ex aquis Fontium Salinorum in *Ceſtria*, *Wigornia*, & *Staffordia*, ſcribitur à doctiſſimo viro & amico noſtro D. *Johan. Raio*, in *Sylloge Vocum Anglicarum*, p. 204. Item in *Actis Philoſoph. Lond.* N° 53. p. 1060. N° 54. p. 1077. N° 142. p. 1059. & N° 156. p. 489. Nec non à D. *Collins* in *Tractâtu de Sale & Piſcatura*, p. 5. & D. *Plot. Hiſt. Nat. Stafford.* p. 93.

Hoc in loco addere poſſem modum purificandi Salem, qui fit vel diſſolvendo Salem rupeum vel Salem marinum Gallicum in aqua marina, deinde coquendo, clarificando, & in granula coagulando, prout in *Eſſexia* adminiſtratur: idem ferè eſt cum Salis *Ceſtrienſis* depuratione.

N. B. *In culinis noſtris præter hunc Salem non rarò utimur Sale ex aqua marina cum Sale marino coctione facto.* Sal deterioris notæ ad carnes & piſces condiendos adhiberi ſolet. Vide *Aquam marinam.*

Aqua è fontibus ſalinis mediterraneis ad ſiccitatem excoquatur, rurſus ejus Sal tantillo aquæ fontanæ diluatur, cryſtallos verè cubicas dat (ut ſcribit clariſſimus D. *Mart. Liſter*, M. D. in *Exercitatione ſua de Fontibus Medicatis Angliæ*, p. 4.) in medio verò ſuperiore latere, ſive plano, velut quædam perſpicuitas, puta à materiæ deficientia ſive inanitate, habetur: reliqua autem quinque latera ſolida & albida ſunt.

Idem etiam laudatiſſimus Autor obſervat, quòd non obſtante proximâ affinitate, quæ inter Salem puteorum mediterraneorum & marinum intercedit, eos tamen ſpecie inter ſe differre: ſiquidem anguli cryſtallorum Salis puteorum mediterraneorum integri ſunt, ut dictum; cùm anguli Cryſtallorum genuini Salis marini, aut eorum ſaltem aliqui in plana triangularia abſciſſi ſunt, ab uno cuborum latere: unde colligit aquam marinam ab omnibus aliis

aquis diſtinctam eſſe. Qui plura de his velit, eundem doctiſſimum Autorem conſulat, apud quem utriuſque generis figuras inveniat. Videſis etiam *Act. Philoſoph. Lond.* N° 156. p. 492.

II. *De Sale Gemmæ.*

1. SAL Gemmæ *Offic. Charlt. Foſſ.* 7. Sal Gemmeus *Aldrov. Muſ. Metall.* 301. Sal foſſilis qui & Sal Gemmæ in Officinis dicitur, *Worm. Muſ.* 20. Sal foſſilis pellucidus Pannonicus, qui dicitur in Officinis Sal Gemmæ *Kentm.* 9. Sal ex Pannonia effoſſus *Calc. Muſ.* 146. A. *Sal-Gem.* Gal. *Sel Gemme.* G. Stein-Saltz. B. *Steen-Zout.* Eſt ſubſtantia Cryſtallina hexagona, quæ in fodinis lapidum invenitur, ſaporis acris & ſalſi. Ex *Italia* & aliundè ad nos tranſvehitur. In Minori *Polonia* Salem inſtar ingentium ſaxorum, adeò duritie lapideâ ſolidum, ferro exſcindi conſtat, ut nedum molâ teratur ad hominum uſum, ſed ex illo domos & oppida ædificari. Vaſti montes & plagæ ex ſolo Sale conſtantes in *Hungaria* & *Lithuania*, &c. Vide *Cromerum de Polonia. Vires.* Hoc etſi eaſdem vires cum Sale communi obtineat, ſubſtituíque eidem queat, rarioris tamen uſus eſt in Praxi Medica; crebrioris in Chymica, ubi in Solutionibus Metallorum Sali communi antecellit. Commendatur tamen peculiariter. Foreſti experientiâ, ad ſtercora dura eliquanda, adeoque ad Colica tormina arcenda. *Schrod.*

2. Sal foſſilis Marburienſis, Sal foſſilis Angliæ. *Mont. Exot.* 12. A. *Rock-Salt.* Gal. *Sel mineral de Marburg.* G. Saltz von Marburg. B. *Minerale Zout van Marburg.* Ex Marburia in Comitatu *Ceſtrienſi* delatus eſt. Subſtantia eſt cryſtallina, & hexagona, pellucida, ſaporis acris & Salſi. Cum Sale Gemmæ viribus convenit. *Marburiæ* in *Ceſtria*, Anno Dom. 1670. detecta eſt Petra Salis nativi, unde emanat liquor Salſus valdè acutus. Petra hæc inter 33 & 34 ulnas noſtræ menſuræ à terræ ſuperficie aſſurgit, eſtque duritie & puritate Alumini par, inque pulverem comminuta in Salem candidum & acutum abit. Qui plura de hac rupe ſcire deſiderant, *Act. Philoſoph. Lond.* N° 66, p. 1015. conſulant. Ex hoc Salis genere ex *Ceſtriæ* Comitatu per mare ad nos delati prope *Camalodunum*, & *Colcheſtriam*, aliiſque locis efficitur Sal ille, qui apud *Eſſexienſes* A. *Salt upon Salt.* Gal. *Sel ſur Sel.* G. Saltz auf Saltz. B. *Zout boven Zout.* i. e. Sal ſuper Salem, ſeu Sal ex Sale dictus, diſſolvendo Salem foſſilem in Aqua marina, coquendo, clarificando, &c. ut ſuperiùs dictum eſt. Sal foſſilis ſupra dicto modo ſolutus, in cryſtallos cubicas coagulatus, ideoque ab eodem D. *Liſter* pro eâdem Salis ſpecie habetur. *Monti* Salem Catharticum amarum cum Sale foſſili Angliæ non rectè jungit, unum enim nativum eſt, alterum verò artificiale.

Sal Indicum *Offic.* De quo mentio fit non apud veteres tantùm, ſed etiam neotericos, ſed quid ſit non auſim determinare; nam in Officinis noſtris nunquam invenitur, nec unquam, quòd ſciam, in noſtras regiones adfertur, ejúſque loco Sal Gemmeum in Medicamentis recipitur. N. B. *Sunt qui peculiare genus Salis Foſſilis faciunt; alii, qui non eſſe Salis genus, ſed Saccharum, Salis ob ſimilitudinem nomine inſignitum contendunt, quibus ſubſcribo.*

III. *De Sale Nitri.*

A. SAL Nitrum *Offic.* Nitrum *Ind. Med.* lxxxii. *Aldrov. Muſ. Metall.* 321. *Worm.* 21. *Charlt. Foſſ.* 8. *Mer. Pin.* 217. Nitrum, Sal Nitrum, Sal Petræ *Mont. Exot.* 12. Nitrum Moderni, Sal Petræ *Geoff. Prælect* 96. Halinitrum *Schw.* 380. A. *Salt-Petre* Gal. *Salpetre, ou Nitre.* G. Salpeter / Salniter. B. *Salpeter.* Eſt ſubſtantia cryſtallina, alba, ſaporis acris & amaricantis, figuræ pyramidalis, ex terra pingui excocta. Nitrum ex *India Orientali* importatur. Eligendum Nitrum eſt cryſtallinum, purum. *Vires.* Vim diureticam obtinet, bilem temperat, ſitim ſedat, & malignas ſanguinis Phlogoſes ſupprimit, dolores mitigat. Fullones maculas veſtium eo abluunt. Infectores cum eodem coquunt lanas, ut ſorbeant colores.

Pro modis conficiendi Nitrum, vide *Hiſtoriam Regiæ Societatis.* Item *Tranſact. Philoſoph.* No. 6. & *Lazarum Erckerum.* Conf. etiam *Penotum*, *Clark*, *Mayow*, &c.

Ingenioſiſſimus vir D. *Martinus Liſter* in libro ſuo citato figuras cryſtallorum Nitri exhibuit, ut & eorundem deſcriptionem, quam huc tranſcripſi: *Nitrum, in cryſtallos ſexangulas tenues, longas, & æqualiter craſſas concreſcit. Hæ cryſtalli ſua latera parallelogramma habent. Eadem autem deſinunt, ex altera tantùm parte, vel quadam acie, vel mucrone, pyramidis in modum acuminato, ſcilicet, ob varium poſitum duorum planorum laterum. Ex altera verò parte haud poliuntur cryſtalli, ſed ſemper quaſi præfractæ deſinunt; idque moneo, ne Nitri figura*

à me

à me primùm delineata & evulgata, & à quodam, ut video, nuper minùs rectè expoſita, aliquem decipiat.

Notandum autem eſt, mucronem illum acuminatum, quem ferè ex altera parte uniuscujuſque cryſtalli Nitri, ad modum coni figuratum eſſe diximus, ex ipſa priſmi extremitate eſſe conſtitutum, & nullatenus ipſum priſmi corpus extenuari: quod tamen multas de his nitri cryſtallis incautè ſomniare video. De ſimplici autem & primaria harum cryſtallorum concretione loquor: nam fortuita quadam plurimarum coitione id aliquando evenire videtur. At illa quidem differentia notanda eſt, quòd quæ ſic fortuitò coeunt, eædem, ſi denuò aqua diluantur, in perfectam ſui generis ſpeciem tandem ex toto reduci poſſint.

Præter cryſtallos verò ſexangulares è Sale Petræ diluto formatas, ibidem etiam non raró (ſi ſal minùs purgatum ſit) alias quoque cryſtallos cubicas multangulares, neſcio quaſdam reperias: & hæ omnes ſeorſim collectæ, ex nova ſolutione, vel in cryſtallos Nitri ſupra deſcriptas abeunt, vel ſuam originem, ſi alienæ ſunt, fatentur. Sal autem Nitri dictus in ignem impoſitus, illicò flammam tenuem concipit, & ex toto non ſine ſtrepitu abſumitur, omnino nihil capitis mortui, aut Colcotharis, ut Chymici loqui amant, relicto.

Nitrum Antiquorum vel Natron, duplex eſt; vel ſpecies Salis Armoniaci, vel Sàlis calcarii, ſed quid fuerit non auſim determinare. Recentiorum Nitrum Sálne Foſſilis an Animalis ſit, à multis nunc dierum controvertitur. Qui Animalis originis eum eſſe volunt, affirmant nullibi in *India* (unde maxima ad nos copia adfertur) quàm in locis illis, quos *Veſpertiliones maximi* frequentant, inveniri. Sententiæ etiam ſuæ favere exiſtimant, quòd qui in *Anglia* literis Regis patentibus Salis Petræ conficiendi jus habent, terras illas omnes circa Londinum in quas latrinarum ſtercora projici ſolent annuo pretio conduxerunt. Ex altera parte, qui Nitrum Recentiorum Salem foſſilem eſſe opinantur, aquas pluvias terram perluentes in cauſa eſſe volunt, quòd non ubique inveniatur. Quod ad me attinet, quamvis agnoſcam Salem Petræ in Columbariis locisque conſimilibus copioſiſſimè inveniri, obſervavi tamen ſalem quendam nativum in vetuſtis areis terrenis, locisque ejuſmodi opacis, longè diverſum à Sale calcario ingenioſiſſimi viri D. *Martini Liſter*, M. D. qui ibidem etiam invenitur, qui & figurâ ſuâ, & ſapore, & deflagrandi modo, aliiſque accidentibus, cum Sale Petræ communi exactè congruebat. Ab *Aldrovando* Sal Petræ nuncupatur *Muſ. Metall.* 324. at *Boerhavio* Sal Nitri factitii primum eſt, *Nov. Meth. Chem.* Apud *Kentmannum* invenio Nitrum candidiſſimum, plumoſum, & ſtalacticum ex parietibus & cellariis, i. e. Salem Calcarium Liſteri. Flavum plumoſum in cellariis; Nitrum etiam effloreſcens ex terra nigra.

Sal Salis Petræ Offic A. *Salt-Petre-Salt.* Gal. *Sel de Salpetre.* G. 𝔊. 𝔖𝔞𝔩𝔷 𝔳𝔬𝔫 𝔖𝔞𝔩𝔭𝔢𝔱𝔢𝔯. B. *Zout van Salpeter.* Salis marini ſpecies eſt adhærens lateribus & fundo doliorum *Setling-Tubs* dictorum, G. *Refrigeratoires, Refrigerants.* G. 𝔎𝔲̈𝔥𝔩=𝔉𝔞̈ſſ𝔢𝔯. B. *Koelvaten.* In quæ liquor poſt primam Salis Petræ depurationem ex aheno cochlearibus infunditur ad refrigerandum uſque dum digitus abſque læſione in eum immitti poſſit, antequam in vaſa ad cryſtallizandum, A. *Shooting-Trays.* Gall. *Pots deſtinez à la cryſtallization.* G. 𝔈𝔥𝔯𝔦ſ𝔱𝔞𝔩𝔩𝔦ſ𝔦𝔯=𝔊𝔢𝔣𝔞̈ſſ𝔢. B. *Potten om Cryſtalliſatie te doen.* dicta, expromitur. Quotidiani uſus in culinis eſt. Vide D. *Collins* librum ſuperiùs memoratum, p. 125. ubi affirmat coctione validâ glebas effici Sacchari panum conicorum aut Aluminis magnitudine, quæ à *Pharmacopolis* nonnunquam Salis Petræ depurati nomine divenduntur.

IV. *De Alumine.*

A. 1. Alumen rupeum *Offic.* Alumen rupeum ſive cryſtallinum *Ind. Med.* VII. Alumen factitium *Mer. Pin.* 217. Alumen *Schw.* 362. Alumen factitium pellucidum *Calc. Muſ.* 169. Alumen rupeum candidum & pellucidum *Aldrov. Muſ. Metall.* 334. Commune *vulgò* A. *Common Alum* Gal. *De l'Alun commun.* G. 𝔊𝔢𝔪𝔢𝔦𝔫𝔢𝔯 𝔄𝔩𝔞𝔲𝔫/ B. *Gemeene Aluin.* Eſt ſubſtantia alba, Cryſtallina, ſaporis acris, urinoſi, auſteri, & aſtringentis: Invenitur vel in venis per ſe; vel excoquitur ex aquis mineralibus; vel ut in *Anglia*, ex lapidibus ſeu Mineris aluminoſis uſtis (addita Urina, & Kali) extrahitur; ex Pyrite aluminoſo, obſervante *Schwenkfeldio de Foſſil.* p. 362. *Vires.* Exſiccat, aſtringit, incraſſat, &c. Uſus Aluminis crudi præcipuus externus eſt (quamvis ab Empiricis & internè pro febrifugo exhiberi ſoleat) ac imprimis in Angina & Columella laxata. *Præp.* Alumen Zuccarinum, & Saccharinum *Offic.* Ex Alumine rupeo, albumine ovorum & aquâ roſaceâ fit. Alumen magni & varii uſus eſt apud Aurifices, Tinctores ſeu Infecto-

ctores, Librarios, Coriarios, &c. vide *Wormii Muſ.* p. 23, 24.

Figuræ Aluminis, ejuſque pariter deſcriptio à D. *Liſter* libro prædicto traditur his verbis: *Lixivium é cremato Aluminis metallo diuque ſervato percolavimus, ſiccavimuſque: id autem Cryſtallos albas ad hunc modum figuratas dabat; nimirum his figura paululùm compreſſa eſt, ex altera parte, quaſi vertice dicas, planum ſexangulum habet, ex altera & oppoſita parte ſive baſi plano ſimiliter ſexangulo inſidet; ejus autem latera claudunt tria ſexangula plana, quibus alternatim bina plana quadrangula interponuntur, ita quælibet integra aluminis Cryſtallus ex undecim planis conficitur: Scilicet è quinque ſexangulis, & ſenis quadrangulis planis: illa autem ipſa Cryſtallus, quam deſcripſi, quinquaginta circiter grana pendebat. N. B. Simplex autem & primaria univerſorum ſalium concretio bene & diligenter notanda eſt. Nam ubi ea diutiùs proceſſit, Cryſtalli quidem magnitudine augeri videntur: At id ferè fit plurium ſalium integrorum & primariorum conjunctione quadam fortuita, unde veræ & naturalis Cryſtallorum figuræ confuſio oritur.*

Pro modis conficiendi Alumen vide Clariſſimum *Raium de Vocabulis Anglicis inuſitatis*, p. 201. Item *Tranſact. Philoſoph.* No. 142.

A. 2. Alumen Rochi Gallis *Offic.* Alumen Romanum ſive rubrum *Ind. Med.* VII. Alumen Rochæ *Aldrov. Muſ. Metall*, 332. *Worm.* 23. Alumen Rupeum ſeu Rochæ *Charlt. Foſſ.* 9 Alumen factitium ex præduro lapide ſubrubro confectum *Calc. Muſ.* 169. Alumen Romanum *quibuſdam.* A. *Roch-Alum.* Gal. *Alun de Roche.* G. Roß-Alaun. B. *Klip Aluin.* Rupeo ſimile eſt, ſed pallidè rubens. Ex *Italia*, *Smyrna*, &c. ad nos tranſportatur. Conficitur eodem modo quo rupeum, ſed ſine additione Urinæ & Kali, ut nos monuit eruditiſſimus D. *Tancredus Robinſonus*, M. D. in literis ad me datis. *Vires.* Cum priore viribus convenit. Modus efficiendi Alumen rupeum *Solfæ* in *Italia* accuratè traditur à D. *Paulo Boccone* in *Muſeo ſuo della Fiſica*, &c. p. 241, quem conſulat Lector. In pleriſque convenit cum præparatione Aluminis vulgaris.

A. 3. Alumen plumoſum *Offic. Ind. Med.* VII. Alumen plumeum ſive Trichites *Schrod.* III. 477. Alumen plumæ quod Sciſſile Latinis *Aldrov, Muſ. Metall.* 331. A. *Plumoſe or Feather'd Alum.* Gal. *Alun de plume.* G. Feder-alaun. B. *Pluim-aluin.* In Inſula *Melo* reperitur. Naſcitur (Autore *Tournefortio*) particulis majuſculis materiæ levioris atque friabilis, interſtinctis lucidioribus & argenteis filamentis haud paulò tenuioribus quam molliſſimum ſit ſericum, ſpeciemque Pennarum exhibentibus, digitúmque unum aut alterum longis, guſtúque Alumini communi ſimilibus, à quo non aliter differt quam quòd hujuſmodi habeat filamenta, quod ad cætera quidem legitimus ſit Sal, ideóque aliud planè quàm *Lapis Amiantus*, etſi Viri rei naturalis haud imperiti errore magnó utramque idem eſſe judicârunt: Patet verò hæc inter ſe manifeſto differre, quùm prius Aluminis aut Salis combuſtibilis guſtum præ ſe ferat, & in aqua diſſolvi queat; alterum quidem ſit ſubſtantia lapidea & inſipida, quod nec in aqua ſolvi, nec in igne conſumi, ſed oleo ſic molliri poſſit, ut in filamenta facillimè trahatur. Hoc vidit *Tournefortius* (*Itin. Edit. Angl.* Vol. I. p. 128.) in fodinis aluminoſis apud *Melon* Inſulam, ubi olim etiam viderat *Dioſcorides*, qui *Alumen Sciſſile* id vocat, ut ex hoc loco patet: *Optimum eſt Sciſſile, præſertim recens, candidiſſimum, guſtu perquàm aſtringens, gravè olens, calculorum expers, nec glebulosè aut aſſulosè compactum, ſed ſigillatim in capillamenta quædam caneſcentia debiſcens; quale eſt, quod* Trichites, *quaſi capillare nominatur, in* Ægypto *natum.* Diſcrimen utique inter hoc *Alumen Sciſſile* atque *Amiantum lapidem* notavit Scriptor idem: *Reperitur* quoque *lapis huic Alumini perſimilis, qui guſtus judicio dignoſcitur, quod non aſtringat.* In capite etiam de *Amianto* hæc ſunt verba: *Amiantus lapis in Cypro naſcitur, Sciſſo Alumini ſimilis, quo utpote flexili, telas & vela tantum ſpectaculi gratiâ texunt, quæ ignibus injecta ardent quidem, ſed flammis invicta ſplendidiora exeunt.* Nec ignotum fuit hoc alumen *Plinio*, qui ita ſcribit: *Concreti Aluminis unum genus Schiſton appellant Græci, in Capillamenta quædam caneſcentia dehiſcens, unde quidam* Trichitin *potiùs appellavère.* Hiſt. Nat. Lib. XXXV. Cap. XV.

V. *De Borace.*

Borax, Chryſocolla factitia, Santerna Plinii, & Tincar *Offic.* Borax *Charlt. Foſſ.* 9. *Dougl. Ind.* XVIII. Nitrum unde Borax coquitur, *Aldrov. Muſ. Metall.* 324. Nitrum factitium Arabice Borax *Worm.* 21. Nitrum nativum aliorum foſſilium modo in terra repertum durum, & ſpiſſum, ut Lapidi non abs

abs re aſſimilari poſſit. *Tincar* eſt *Arabum*, ex quo Chryſocolla Græcorum, Borax eorundem Arabum, Venetiis conficitur *Calc. Muſ.* 162. Nitrum nativum Sciſſile, durum, ex quo Venetiis Borax coquitur *Kentm.* Baurach. *Mayern. Syntag.* 1. A. *Borace.* Gal. *Borax*, *Boras.* G. Borras / B. *Boras*, *Goud-ſoudeerſel.* Eſt ſubſtantia Cryſtallina alba, glaciei inſtar, & Alumini non abſimilis, ſaporis acris, ſalini, & Nitroſi. *Duplex eſt*, *Nativa & Factitia. Quæ Nativa dicitur facta eſt ex Chryſocolla nativa, calcinata, ſoluta., cocta & cryſtalliſata. Factitia etiam duplex eſt, vel ſimplex, vel compoſita; ſimplicem conficiunt ex Nitro & Urina puerorum invicem commiſtis & coagulatis. De Compoſita vide* Schroderum p. 280. *Vires.* Vim habet Urinam, Fœtum, Secundinas, & Menſes pellendi, & ad Venerem ſtimulandi. N. B. *Chryſocolla* Nativa, *Tincal. tantùm in Ærariis metallis invenitur, & ſolùm ex ære fit. Si quandoque in Aurariis, Argentariis, aut Plumbariis invenitur, venæ illorum cum ære miſcentur. Utuntur illa Aurifices & Pictores. Bonitatem ejus ex colore & vires æſtimant; nam nativa omnis viridis eſt & ad ſaturitatem; quoque magis ad Smaragdi accedit viriditatem, eo melior cenſetur; alia dilutè viret, quæ peſſima.*

VI. *De Vitriolo.*

V*Aria ſunt ejus genera, pro natura mineræ quam in ſe continent, differentia. Præcipua autem quorum hoc tempore eſt exiſtimatio, ſunt.*

A. 1. Vitriolum Cœruleum ſeu Romanum *Offic.* Vitriolum cœruleum *Charlt. Foſſ.* 11. Vitriolum Cyprinum cœruleum *Worm.* 25. Chalcanthum Cyprium *Aldrov. Muſ. Metall.* 339. *Matth.* 1363. Atramentum cœruleum Romanum coctum *Kentm.* 14. A. *Blue or Roman Vitriol and Celeſtial Stone.* Gal. *Couperoſe, Vitriol bleu ou Romain.* G. blauer oder Römiſcher Victriol. B. *Blauwe Roomſe Vitriool of Koperrood.* Eſt ſubſtantia Cryſtallina, cœrulea, ſeu Sapphiri inſtar, compacta, ut ſaccharum candum, ſaporis acidi, auſteri, acris & aſtringentis, fitque vel ex Solutione & Chryſtallizatione Cupri: vel ex *Cypro* aut ex *India Orientali* ad nos adfertur, *Vires.* Calefacit, ſiccat, aſtringit vehementer, conſtipat, vomitum ciet, Lumbricos fugat, *Schrod.* Hoc cæteris ad medicamenta præfertur: valdè ad ſcabiem & ulcera ex Lue Venerea contracta commendatur. *Worm.* Baſis eſt *Pulveris Sympathetici* Digb. Scabiem & lepram ſanat.

A. 2. Vitriolum viride *Offic. Charlt. Foſſ.* 11. Vitriolum viride ſeu Romanum *Tourn Math. Med.* 185. Chalcanthum viride factitium; Atramentum Sutorium Officinarum *Schw.* 373. Atramentum viride durum ſolide coctum 13. A. *Green Vitriol or Copperas.* Gal. *Couperes ou Vitriol verd.* G. Grüner Victriol. B. *Groene Vitriool of Koperrood.* Eſt ſubſtantia Cryſtallina, herbacei coloris, magis granulatum, grumoſumque inſtar Salis communis, ſaporis præcedentis, in *Anglia* variis in locis facta, ex ſolutione & Cryſtallizatione quorundam lapidum ferrugineorum cum aliqua parte ferri, vide *Raium de Vocabulis inuſitatis*, p. 197. Item *Tranſact. Philoſoph.* No. 142.

Wormius etiam hujus generis Vitrioli in *Anglia* parandi modum deſcripſit, quem quia brevis eſt, ipſius verbis huc tranſcribere non pigebit: *Lapides ex quibus vitriolum excoquitur ad littus Orientale Inſulæ* Scheppey *reperiuntur. Ubi ingentem horum copiam collegerunt, per ſpatioſam aream terræ miſtos ſpargunt, donec imbrium illuvie, accedente Solis æſtu & calore in terram ſeu pulverem redigantur ſubtiliſſimum, nitroſum ſulphureo odore prætereuntes offendentem. Interea aqua per hanc terram percolata in ſubjecta vaſa per tubulos & canales derivata in vaſa plumbea ampla ſex vel ſeptem dierum ſpatio coquitur ad juſtam conſiſtentiam, tum in aliud vas plumbeum effunditur immiſſis aſſeribus aliquot, quibus adhærens concreſcat vitriolum omnibus refrigeratis. Nullo alio vaſe coqui aut contineri hoc lixivium poteſt quàm plumbeo; cui ut faciliùs ebulliat, ferri injiciunt particulas, quæ à lixivio plane conſumuntur.* Modus etiam Vitrioli *Brickleiæ* in *Eſſexia* conficiendi à celeberrimo Viro D. *Johan. Raio* vicino & amico noſtro traditus in libello ſupra citato, cum proceſſu *Wormiano* convenit: Eandem methodum in Vitrioli præparandi domibus *Waltoni* & *Ramſeiæ* in eadem *Eſſexia* ſectatam obſervavi. Verùm in *Italia* ejus præparandi modus diverſus eſt, ideòque *Matthioli* verbis dictum damus:

Mineræ glebas in acervos mediocres conjectas igne ſuppoſito accendunt. Sponte autem urunt ſemel accenſæ, donec in calcem ſeu cineres maxima ex parte reducantur. Mineram combuſtam in piſcinas aquæ plenas obruunt, agitando, miſcendoque eam, ut aqua imbuatur ſubſtantia Vitrioli. Aquam hanc Vitriolatam à ſedimento claram hauriunt; & in caldaria plumbea trans-

 fun-

fundunt, quam igne ſuppoſito decoquunt. Verùm dum ebullit, in medio coctura vel parum ſupra vel infra addunt modicum ferri veteris vel glebæ æris, juxta intentionem operantis. Aquam Vitriolatam decoctam in vaſa lignea transfundunt, in quibus frigeſcens congelatur in Vitriolum.

Vitriolum viride à prædicto D. *Liſter* pariter depingitur & deſcribitur his verbis: *Vitriolum autem viride à Pyrite ferreo naſcitur; cujus maturæ & perfectæ cryſtalli perpetuo ex utraque parte mucronatæ ſive acuminatæ ſunt, & ex decem planis lateribus inæqualibus conſtant: ſcilicet, ex quatuor mediis planis pentagonis, & ad ſingula quæque extrema acuminata, terna plana triangula habent; perinde ut in figura repræſentatur.*

Duo ſunt Vitrioli viridis genera, alterum obſcure viride in hac noſtra Inſula naſcitur, in *Goſſario* quod aliàs *Vitriolum Germanicum* dicitur, intenſi & viridi coloris. *Tournefortius* id factum eſſe narrat è fontibus qui minera Vitriolica abundant; alii verò id ibi hunc in modum parari contendunt: Calcinantur Lapides Pyrites dicti, calcinati liberiori aëri exponuntur, ſic enim vel ſpontè effloreſcit Vitriolum, vel per elixationem cum aqua prodit. *Id.*

Hic mentionem aliquam facere libuit Colcotharis, *hoc eſt* Capitis mortui Vitrioli, Chalcitis *vulgò dicti, quia recipitur in nobiliſſimam illam* Theriacæ Andromachi *Offic.* Venetæ *vulgò compoſitionem, ut nigro colore inficiat, iſtam opiatam, inquit* Ammannus. *Negantium ratio ſequens eſt; quòd non ſine ſuſpicione malignitatis vel corroſionis ingrediatur* Theriacam, *cùm ſit eſcharotica & cauſtica; ideò meo quali quali judicio præſtaret illud in prædicta compoſitione plane omitti.* N. B. Colcothar aëri expoſitum nobiliores inde virtutes attrahit; notumque eſt ex praxi Medicinæ quotidiana, quòd Dyſenteriam ſympatheticè curet.

A. 3. Vitriolum album *Offic. Worm.* 25. *Geof. Prælect.* 106. *Charlt. Foſſ.* 11. Chalcanthum candidum *Aldrov. Muſ. Metall.* 339. Atramentum album durum foſſile *Kentm.* 13. A. *White Copperas.* Gal. *Vitriol ou Couperoſe blanc.* G. Weiſer Victriol. B. *Witte Koperrood of Vitriool.* Eſt ſubſtantia alba granuloſa inſtar Sacchari albi concreta, ſapore præcedentis, & ex *Germania* ad nos adfertur. *Goſſelariæ* fodinis Vitriolum album reperitur ſtiriæ figurâ, tranſlucidum. *Vires.* Cum priore viribus convenit. Præ reliquis uſum habet in Collyriis; præparatur quoque ex eo in aqua ſoluto & coagulato vomitivum eximium; quæ ſolvunt in aqua, & coquunt ad conſiſtentiam Sacchari albi *Geof. Prælect.* 106. Ergò errare exiſtimat qui cum *Tournefortio* affirmant id factum eſſe è *Vitriolo Anglico* in aqua ſoluto, & igni cocto, donec aqua evaporetur, quòd reſidit, grumis majuſculis conſtabit Saccharo albo ſimilibus, quod aëri expoſiti ſubflavum externè induunt colorem. Vitrioli magnus uſus eſt in aquis ſtipticis conficiendis, in arte tinctoria & atramentoſa. Vide *Canaparium de Atrament.* Venas ſeu Mineras Vitrioli diverſimodas, vide apud *Kentmannum in Catalogo*, & *Schwenckfeldum de Foſſil.* qui Pyritas Atramentoſas vocat.

SECTIO QUINTA.

De Foſſilibus Metallicis Medicamentoſis.

Ineralia ſunt ea quæ non ſunt Vegetabilia, nec Animalia, attamen in hac Sectione agemus tantùm de foſſilibus metallinis, i. e. Metallis perfectis & imperfectis. Quod ad alia Mineralia attinet, in prioribus Sectionibus ea tradidimus. Hæc dividi poſſunt in tres claſſes, ſcilicet Mineras, Metalla, & Metallis affinia.

I. *De Mineris.*

Inera eſt terra ſive Materia, ex qua Mineralia & maximè Metallica fiunt. Hæ Mineræ in infinitum ferè variant, quoad colores, figuras, mixturas, aliáque accidentia; pro quibus conſulantur Muſea Curioſorum, & Catalogi Foſſilium, præſertim verò illi à *Kentmanno*, & *Schwenckfeldo* editi.

I. *De Magnete.*

A. 1. MAgnes *Offic. Mer. Pin.* 212. *Schw.* 384. *Calceol.* 257. *Boet.* 438. *Aldrov. Muſ. Metall.* 553. *Worm.* 62. *Charlt. Foſſ.* 62. Lapis Magnes *Matth.* 1384. A. *The Load-ſtone.* Gal. *Aymant, Pierre d'Aymant.* G. Magnet oder Segel-ſtein. B. *Magneetſteen, Zeilſteen.* Lapis eſt Polos Mundi oſtendens, ferrum chalybémque attrahens, præſertim ferreo circulo armatus. Reperitur circa ferri fodinas in diverſis locis. *Vires.* Hæmatitidis habet vires, teſte *Galeno*, adeóque aſtringit, ſanguinémque ſiſtit, uſtus craſſos & melancholicos humores educit, ſed uſus eſt rarioris. *Schrod.* Contra Hernias datur. *Hoffman.* Non ſolùm ad ſagittæ ferrum à corpore humano

no extrahendum, ſed omnem aliam ſaburram vulneribus inhærentem, emplaſtris adhibet *Paracelſus.* Vide *Gilbertum de Magnete.*

A. 2. Magnes albus *Mont. Exot.* 13. Magnes candidus *Kentman.* 14. Magnes, ſive candidus *Aldrov. Muſ. Metall.* 560. A. *The White Loadſtone.* Gal. *Aymant blanc.* G. Weißer Magnet, oder Segelſtein. B. *Witte Magneet of Zeilſteen. Vires.* Abſtergit, aſtringit, Antarthriticus, Antiſcorbuticus, & Aperiens eſt, ut ſcribit *Mont.*

Magnetis Mineras ſeu Venas diverſimodè coloratas & mixtas, vide apud *Kentmannum* 27.

II. *De Hæmatite.*

A. 1. HÆmatites *Offic Calc. Muſ.* 269. *Worm.* 64. *Dougl. Ind.* 42. *Aldrov. Muſ. Metall.* 646. *Boet.* 386. *De Laet.* 122. *Charlt. Foſſ.* 27. Hæmatites verus *Schw.* 380. Lapis Hæmatites *Matth.* 1381. A. *Blood-ſtone.* Gal. *Pierre ſanguine*, *Pierre Hematite*, *Feret d'Eſpagne.* G. Rechter Bluht-ſtein. B. *Bloedſteen.* Subſtantia eſt Metallica, mediæ conſiſtentiæ inter lapidem & terram, ponderoſa, fractus inſtar ligni petrefacti fibras oblongas habet, & in modum acuum acutas, coloris obſcurè rubeſcentis, ſaporis terrei & aſtringentis. In ferri fodinis nonnunquam reperitur, cujus Minera quædam eſt, ex eo enim excoquitur ferrum, teſte *Schrodero* & *Boyleo.* Optimus habetur friabilis, ſaturato colore rubro, qui per ſe durus eſt & æqualis, nulla ſorde admiſta, aut venis intermediis. *Vires.* Refrigerat, exſiccat, aſtringit, glutinat, adeóque convenit Ulceribus Oculorum & Pulmonum, oculis lachrymantibus, Sanguinis expuitioni medetur, profluvia, v. g. Hæmorrhagiam, uteri, alvi, &c. compeſcit, *Schrod.*

A. 2. Lapis Schiſtus *Offic. Charlt. Foſſ.* 24. *Matth.* 1382. Schiſtus *Calc. Muſ.* 274. *Worm.* 64. *Aldrov. Muſ. Metall.* 655. *De Laet.* 123. Schiſtus, ſeu Sciſſilis lapis *Boet.* 392. A. *The Cleaving-Stone.* Gal. *Pierre Schiſtus (ainſi nommée parce qu'elle ſe fend aiſement)* G. Schiefer-ſtein. B. *Schilferſteen.* Ex *Germania* tranſportatur. Subſtantia eſt metallica crocei coloris, ſi optimus fuerit, aliàs nigricat, laminas habens tenues, invicem hærentes, ſplendentes, & perſpicuas. *Vires.* Vim habet Hæmatitidis, ſed ad omnia infirmiorem. *Dioſc.* Videtur, inquit *Boetius*, Talci quædam ſpecies. Differentiam nullam inter Schiſtum & Hæmatitidem agnoſcit *Agricola*, præter quæ in figura conſiſtit.

III. *De Smiri.*

A. SMyris & Smerillus *Offic.* Smiris *Mer. Pin. Boet.* 591. *Worm.* 65. *Aldrov. Muſ. Metall.* 653. *Charlt. Foſſ.* 27. A. *Emery.* Gal. *Emery*, *ou pierre d'Emery.* G. Schmirgel. B. *Smrigel-ſteen.* Lapis eſt ferrugineus, ponderoſus, colore ad nigredinem tendente, adeò durus, ut gemmarii eo ad gemmas ſcalpendas, & arma expolienda utantur. *Vires.* Abſtergentem habet facultatem, adeo ut ad gingivas humentes, & dentifricia Smiris pulvis adhibeatur. *Dioſcorides.*

Hæmatitidis ſpecies eſſe videtur, & in ferri fodinis inveniri ſolet; de uſu in Mechanicis, vide *Scriptores de Lap. & Gem.* Item *Wormii Muſ.* p. 65.

IV. *De Cinnabari.*

D*Uorum generum Officinis eſt, alia Nativa, ſive Mineralis, alia Factitia.*

Cinnabaris Nativa *Offic. Schw.* 374. Minium purum, ſeu Cinnabaris nativa *Worm.* 126. Lapis Minium *Aldrov. Muſ. Metall.* 637. Cinnabaris *Matth.* 1355. Minium *Dioſ.* Argenti vivi Minera, Cinnabar foſſilis Dioſcoridis *Calc. Muſ.* 439. A. *Native Cinnabar.* Gal. *Cinabre mineral.* G. Berg-Zineber. B. *Vermilioen, Berg-Cinaber.* Eſt ſubſtantia Metallica, ſeu potiùs Minera Mercurii, ponderoſa, ſtriata, friabilis rubicunda, cum ſtriis argenteis. Reperitur in diverſis *Europæ* locis, v. g. *Hungaria*, *Germania*, &c. Eligenda quæ gravida Mercurio & Sulphure præſtantioribus, adeoque Hungarica, utpote quæ auro aliquantulum pollet. *Vires.* Uſus ejus internus, præterquam quod Antepilepticis nonnunquam permixta deprehenditur, quod ſciam nullus eſt: Exterius autem adhiberi poteſt ad ſanandam Luem Veneream, ſcabiémque in Suffimentis, &c. *Schrod.* Præp. *Argentum vivum*, *Mercurius*, & *Hydragyrus* Offic. Argentum vivum *Worm.* 126. *Charlt. Foſſ.* 50. *Aldrov. Muſ. Metall.* 194. *Matth.* 1357. *Kentm.* 64. *Calc. Muſ.* 439. *Fabr.* 10. A. *Quick-Silver, or Crude Mercury.* Gal. *du Mercure*, *vif Argent.* G. Queck-ſilber. B. *Quickſilver.* Eſt Nativus, de quo hic, & Artificialis, *i. e.* Metallis extractus. Nativus etſi nonnunquam per ſe, ipſa natura operatrice, ſeparatus inveniatur: plerumque tamen ex Cinnabari vi ignis hunc in modum elicitur. Ollam Cinnabari implent, eámque ollæ àlteri, interpoſitâ laminâ ferreâ, ore converſo imponunt, lutóque circum-

cumlito, vi ignis circularis Mercurium vivum ex olla ſuperiori in inferiorem defluere faciunt, ad modum quo deſtillatio per deſcenſum dicta perficitur. Cenſetur bonus, vel qui per retortam propulſus nihil recrementi relinquit; vel qui in cochleari argenteo evaporationi ſuper pruinis expoſitus, maculam in cochleari relinquit flavam, aut albicantem, non nigram aut fuſcam. Pro modis ſeparandi Mercurium è Cinnabari nativa, vide *Tranſact. Philoſoph.* N° 2. & N° 45. *Vires.* Internè mundificat ſanguinem ab inquinamento, præcipuè Venereo: Fugat ac necat Lumbricos; difficilem promovet partum, &c. Externè inunctus, ſanat Scabiem omnis generis. Fugat atque necat Pediculos, reſolvit duros tumores, &c. Imò quoad ejus præparata, nulla res in Officinis eſt, ſi Antimonium excipias, ex qua major Medicamentorum ſupellex elici poſſit, quàm ex Mercurio, Suppeditat enim purgantia, vomitoria, ſudorifera, mundificantia vulnera, Acrimoniam lenientia, ut patebit in formis Medicamentorum inde paratis. Uſus Mercurii crudi internus & externus eſt. Intrinſecus tamen rariùs adhibetur, extrinſecùs ſæpiùs, &c. *Schrod.* Cinnabaris factitia *Offic. Aldrov. Muſ. Metall.* 642. Cinnabaris artificialis *Schw.* 375. A. *Common Vermilion.* Gal. *Cinabre.* G. Gemachter Zinnober. B. *toegemaakte Cinnaber.* Fit ſublimatione Mercurii cum Sulphure, at non eſt hujus loci. N.B. *Cinnabaris Factitia frequentiſſimè in Officinis reperitur, Nativa rariùs.* Mercurii uſus varius in Mechanicis & Metallicis. Vide *Lazarum Erckerum, Alonſum Barbam, Acoſtam*, &c. Vide *Michaelem*, & *Hoffmannum de Cinnabari Nativa.* Item *Tilingium, Clauderum*, &c.

V. *De Cobalto.*

A. COBaltum *Offic.* Cadmia Metallica *Worm. Muſ.* 128. *Charlt. Foſſ.* 51. *Aldrov. Muſ. Metal.* 256. *Matth.* 1338. *Kentm.* 74. *Woodw. Att.* ii. P. I. p. 50. Cadmia Metallaris, aliis Cobaltum Metallicis *Schw.* 370. Cadmia foſſilis, ex qua præp. Zaffera *Woodw. Att.* A. *Cobalt.* Gal. *Cobalt.* G. Kobalt oder Fliegen-Pulver. B. *Kobalt.* Minerale terreum eſt, colore ferè nigrum, Antimonio haud abſimile, æris vel argenti particeps. Foditur copioſè haud procul *Goſlaria* in *Saxonia*; item in *Anglia*; quoque apud Colles *Mendip* in Agro *Somerſetiæ* reperitur. In Officinis noſtris Pharmaceuticis ignotum eſt. *Vires.* Vi cauſtica & erodendi pollet tanta, ut foſſorum manus & pedes exulceret: adeóque inter Venena recenſetur, quippe intùs hauſtum Animalia quæque perimit. *Schrod.* Præp. 1. Flores per ſublimationem ſunt albi & leves; ex quibus fit aut 1. Arſenicum album *Offic. Ind. Med.* xv. Arſenicum factitium album *Aldrov. Muſ. Metall.* 354. Arſenicum *Mont. Exot.* 12. Arſenicum album ſeu cryſtallinum *Schrod.* iii. 498. Arſenicum album, Riſagallum, quibuſdam Realgar *Worm. Muſ.* 29. *Charlt. Foſſ.* 13. A. *White Arſenick or Rats-bane.* Gal. *Arſenic blanc.* G. Weiß Ratzen-Pulver. B. *Witte Rottekruid.* Eſt ſubſtantia metallica, albicans, & ponderoſa, facta ex floribus Cobalti per ſublimationem in vaſis ferreis, ſaporis acris & exurentis. 2. Arſenicum flavum *Offic.* Arſenicum factitium flavum *Aldrov. Muſ. Metall.* 358. Arſenicum citrinum ſeu flavum *Schrod.* iii. 498. Arſenicum citrinum *Pharmacopolis.* A. *Yellow Rats-bane.* Gal. *Arſenic jaune.* G. Gold-gelb. B. *Operment*, *Rotten-kruid.* Eſt ſubſtantia metallica, flava, & ponderoſa, ſaporis acerrimi & urentis; facta per ſublimationem florum Cobalti part. 10. ſulphuris communis part. unum. 3. Arſenicum rubrum factitium *Offic. Woodw. Att.* ii. P. I. p. 50. A. *Red Arſenick.* Gal. *Arſenic rouge.* G. Feuer-Schweffel-oder roth Operment. B. *Rusgeel.* Subſtantia eſt metallica, & ponderoſa, coloris cinnabaris; facta eſt quoque ex floribus ſupraſcriptis cum ſulphure communi & parvæ proportionis cujuſdam ſubſtantiæ metallicæ Spumæ Cupri dictæ. *Vires.* Inter venena loco haud ultimo Arſenicum recenſetur, nec immeritò. 2. Caput Mortuum, ſive Reſidentium, poſt ſublimationem florum, ex hoc cum idonea quantitate Silicum fiunt *Zaffera.* In uſu à pictoribus, figulis, & Vitriariis.

Præter colorem *Ultramarinum* dictum à *Lapide Lazuli* & *Armenio* factum: Aliud cœrulei generis eſt, non tantùm à pictoribus, ſed etiam à Matronis & lotricibus noſtris, ſed frequentiùs à forma ejus. A. *Powder-Blue.* Gal. *Berg-bleau.* G. Berg-blau. B. *Berg-blaauw.* i. e. *Cæruleus pulverizatus*, qui à *Cobalto*, cineribus clavellatis, & ſilicibus albis conficitur; cujus conficiendi modus apud *Saxones* in *Germania*, prout ab amiciſſimo viro D. *Davide Krieg*, M. D. mihi communicatus eſt, ſic ſe habet: „Primo Cobaltum in mola in tenuiſſimum pulverem comminuitur, cumque cineribus clavellatis mixtum, in fornice funditur in vitrum obſcurè cœruleum; deinde iterùm commolitum, & cum idonea quantitate ſilicum alborum mixtum, denuò funditur in vitrum, „ quo tandem pulveriſato, partes tenuiores „ lo-

„ lotione ſeparantur, & poſtea exſiccantur. „ N. 1. Quo plures ſilices poſt primam fuſio- „ nem materiæ admiſcentur, eò major erit „ *Smalti* quantitas, verùm pallidior. 2. Inter „ lavandum, quod primò à maſſa abſcedit pu- „ rius & pallidius eſt poſteriore. *Philoſ. Tranſ.* „ N. 293. 1753.

VI. *De Magneſia.*

A. MAgneſia, *Offic. Geoff. Laet. Ed. Angl.* 178. Manganeſe, *Mer. Pin.* 212. *Schwenck. Not.* in *Boerh. Chem.* 140. Sapo vitri, *Mer. Arſ. Vit.* A. *Soap of Glaſs.* Gal. *Magneſe*, *Magne*, *Maganaiſe.* Corpus eſt metallicum, durum, ponderoſum, & friabile. Hujus mineræ mentionem facit *Geoffroyus*, M. D. in *Prælectionibus ſuis de Materia Medica.* In Officinis Pharmaceuticis rarò aut nunquam invenitur; ſed apud figulos & vitriarios frequens eſt.

VII. *De Pyrite.*

A. PYrites, *Offic. Boet.* 516. *Fabr.* 29. *Charlt. Foſſ.* 17, 52. *Aldrov. Muſ. Metall.* 570. *Worm.* 39, 129. *Schw.* 388. Lapis Pyrites, *Matth.* 1381. Marchaſitæ variæ, ſeu Pyrites, *Mer. Pin.* 212. Marchaſita, *Moderni.* A. *Fire-Stones.* Gal. *Pierre à feu*, *à fuſil*, *Pierre d'Arquebuſade*, *Mondique.* G. Feuer-ſtein. B. *Vuur-ſteen.* Omnibus ferè fodinis invenitur, omnia ferè metalla, ſales, & ſulphura ex utero ſuo ditiſſimo effundens, purus enim Lapis non eſt, omniumque Minerarum feraciſſima eſſe videtur: multâ varietate reperitur, quoad colorem, figuram, mixturam cum metallis, lapidibus, cæteriſque foſſilibus, variâ proportione miſcetur cum Ferri, Plumbi, Stanni, Argenti, Cupri, ſeu Æris, & Aluminis Metallo; item ſimiliter cum ipſo ſilice nigro, cum carbone foſſili, cum lapide calcario, cretaceo, &c.

Vires. Tum crudi quàm uſti vis eſt excalefacere, abſtergere, offuſam oculis caliginem expurgare, duritias concoquere, & concoctas diſcutere, *Dioſc.*

VIII. *De Phrygio Lapide.*

A. LApis Phrygius, *Offic. Boet.* 406. *De Laet.* 134. *Matth.* 1380. *Aldrov. Muſ. Metall.* 689. *Calc. Muſ.* 385. A. *The Phrygian Stone.* Gal. *Pierre Phrygienne.* G. Phrygiſcher Stein. B. *Phrygierſe Steen.* Naſcitur in *Cappadocia.* Eſt gleba pumicoſa; præfertur qui palleſcit, pondere mediocris abſque ſolida compage, ac lineis albis Cadmiæ inſtar diſtinctus eſt. *Vires.* Aſtringendi, expurgandi, & cruſtas inducendi vim habet. Lavatur ut Cadmia, *Dioſc.* Morbis oculi, atque ad ulcera, &c. utilis eſt, *Galen.* In Officinis noſtris Anglicanis hodie ignotus eſt.

IX. *De Sory, Chalcitide, Miſy, & Melanteria.*

SOry, *Chalcitis*, *Miſy*, *& Melanteria Mineralia ſunt inter ſe Origine & Viribus conjunctiſſima. Nimirum ex Sory fit Chalcitis, ex hac Miſy: videatur* Matthiolus *in* Dioſcoridem, *qui inter recentiores primus quid illa ſint demonſtravit. Verùm adhucdum in Officinis noſtratibus ignota ſunt, & in uſum non veniunt, quæ Chalcitidis loco Colchatar ſeu Vitriolum calcinatum Theriacæ immiſcent, cùm tamen genuinum Sory, Chalcitis, & Miſy, monente eodem* Matthiolo, *in* Ducatu Brunſvicenſi *inveniuntur.*

1. Sory, *Offic. Matth.* 1365. *Worm.* 26. *Aldrov. Muſ. Metall.* 341. *Charlt. Foſſ.* 11. *Kentm.* f. 15. Eſt Minerale lapidoſius, & vehementius compactum quam Chalcitis aut Miſy, ſed & craſſiſſimum, fricatum ſcintillas Miſeos emittens.

Sory in eo differt à Melanteria, quod in Sory ineſt virus grave, nauſeam movens, id quod in Melanteria non deprehenditur, *Kentm.*

2. Chalcitis, *Offic. Matth.* 1365. *Worm.* 26. *Aldrov. Muſ. Metall.* 340. *Charlt. Foſſ.* 11. *Kentm.* 15. Minerale eſt æri ſimile, friabile, nec lapidoſum, Sory tenuius, Miſy verò craſſius, tractu temporis ex Sory factum.

3. Miſy, *Offic. Matth.* 1365. *Worm.* 26. *Aldrov. Muſ. Metall.* 341. *Charlt. Foſſ.* 11. *Kentman.* 15. Minerale eſt, aurum colore imitans; aureiſque ſcintillis, dum frangitur, ſplendens; natum ſuper Chalcitim & ex Chalciti, non ſecus ac ærugo naſcitur ſuper æs & ex ære, efflorescentia enim Chalcitis eſt. *Vires.* Adurunt, & eſcharas efficiunt; attamen & nonnihil quoque aſtringunt: differunt tamen inter ſe tenuitate & craſſitie, *Schrod.*

4. Melanteria, *Offic. Matth.* 1365. *Worm.* 26. *Aldrov. Muſ. Metall.* 341. *Charlt. Foſſ.* 11. Melanteria, Atramentum nigrum, *Offic. Schw.* 385. Atramentum nigrum, ſeu ſutorium, Græcis Melanteria, *Kentm.* fol. 14. Duplicis eſt originis, quædam in faucibus cuniculorum, quibus æs eruitur, ſalis modò concreſcit. Alia verò in ſumma facie ſupradictorum locorum coit, quæ terrena eſt. Præſtat quæ ſul-

 phuris

phuris colorem trahit, lævis, pura, æquabilis, & quæ contactu aquæ confeſtim nigreſcit. *Vires.* Vim cauſticam eam obtinet, quam & Miſy, *Dioſc.* In Officinis noſtris nunquam reperitur.

Pro hiſce conſule *Kentman.* p. 15, 16. & *Wormii Muſ.* p. 26.

X. *De Aſio Lapide.*

LApis Aſius, *Offic. Matth.* 1380. *Aldrov. Muſ. Metall.* 692. Aſius vel Aſſius Lapis, quem etiam Sarcophagum vocant, *Worm.* 49. *Charlt. Foſſ.* 21. Sarcophagus, ſive Aſſius Lapis, *De Laet.* 133. Sarcophagus, & Aſius ſeu Aſſius Lapis, *Boet.* 403. A. *Aſſian Stone.* Gal. *Pierre d'Aſſo, ou Pierre Aſſienne.* G. Eß-Stein. B. *Een Zark.* Eſt minerale leve, fungoſum, friabile, ſciſſile, pumiceo colore, ſapore ſalſo. In *Uſu.* Minera, ſalſugo ſubflava ſummo lapidi inſidens, compage tenui, guſtu mordente. *Vires.* Utraque vim habet aſtrictoriam, & modicè erodentem. Ulcera vetera ſiccant, & cicatrici repugnantia ſanant; excreſcentia cohibent; cava explent; tetra ulcera & fungis ſimilia expurgant, *Dioſc.* Longè validior flos ſeu ſalſugo exiſtimatur.

XI. *De Petracorio Lapide.*

LApis Petracorius, *Geoff. Prælect. Angl. Edit.* 179. *Pomet.* A. *The Perigord-Stone.* Gal. *Perigord, Pierre de Perigord, ou Perigeux.* G. Perigord-Stein. B. *Perigord-Steen.* Eſt minerale atræ, duræ, ponderoſæ, & ferrugineæ ſubſtantiæ. Invenitur in Montoſis Delphini. *Uſum* nullum habet in medicina, ſed in officinis figulorum & encauſticorum frequens eſt.

II. *De Metallis Affinibus.*

INter Mineras & Metalla ponemus Metallis finitima, quæ ſi Semi-Metalla appellare libet, non magni refert: & ad hunc locum pertinet Argentum Vivum, ſed quoniam Minera ejus officinalis etiam eſt, ab ea non ſeparandum duximus.

I. *De Antimonio.*

A. ANtimonium, *Offic. Mer. Pin.* 209. *Charlt. Foſſ.* 49. *Worm.* 125. *Schrod.* 421. Stibium, *Aldrov. Muſ. Metall.* 186. *Matth.* 1347. *Schw.* 393. Stibi, *Kentm.* 88. Stibium, *Calc. Muſ.* 458. *Fabr.* 27. A. *Antimony.* Gal. *Antimoine.* G. Spieß-glaß. B. *Antimonie, ſpiesglas, ſpits-glas.* Subſtantia eſt metallica, ſolida, ponderoſa, friabilis, plumbei coloris, cum ſtriis longis, ſplendentibus. Eruitur ex Minera, variis coloribus & in forma pyramidali effuſa. Variis in regionibus eruitur Minera Antimonii, maximè tamen laudatur Hungaricum & Tranſylvanum, utpote quod Sulphure puriori dotatum, aurique minera imbutum eſt. Artifices variis modis bonitatem explorant. Quidam Chartæ luteo colore tinctæ, denteque apri ritè lævigatæ id affricant, certitudinisque notam, rubram lituram, inductione illa poſt ſe relictam ſtatuunt. Alii benè pulveriſati drachmas aliquot fortiſſimo ſpiritu Aceti imbibunt, inque figulina ad lentum ignem, ne Antimonium fluat, evaporare ſinunt: quod ſi poſt evaporationem pulvis Antimonii rubens relinquitur, ulterius de ejus certitudine non dubitant. *Vires.* In Antimonio, inquit *Quercetanus*, ſunt ſexcentæ proprietates variæ ac præſtantes, ut præparantes, expurgantes, vomitiones concitantes, & id genus alia, ut nunquam ſatis laudari queat hoc Medicamentum. Crudo attribuerunt Veteres vim aſtringendi, exſiccandi, meatuſque corporis obſtruendi, excreſcentias carnis abſumendi, cicatrices abducendi, oculorum ulcera & ſordes mundificandi. Sunt & qui ad Epilepſiam arcendam exhibent, etiam in ipſo Paroxyſmo, *Schrod.*

Pro uſu Antimonii in purgandis Metallis, &c. vide *Tranſact. Philoſoph.* N° 138. N° 142. Varietates Mineræ Antimonii vide apud *Kentmannum*, p. 88, 89. Uſus in Mechanicis vide *Wormii Muſ.* 125, 126.

II. *De Biſmutho.*

A. BIſmuthum, *Offic. Charlt. Foſſ.* 49. *Aldrov. Muſ. Metall.* 161. Biſmuthum, plumbum, cinereum, *Worm.* 125. Marcaſita, ſive Biſmuthum, *Schrod.* 456. Marcaſita argentea, *Cæſalp.* Galæna inanis, *Germanis.* Blende, *Woodw. Att.* Tom. I. 182. Biſmuthum, *Idem* Tom. II. P. I. p. 28. A. *Marcaſite of Silver, or Tinglaſs.* Gal. *Marcaſite, Biſmuth*, G. Wißmuth / Marcaſite. B. *Marcaſite, Biſmuth.* Excrementum eſt metallicum in generatione Metalli ex portione aliqua ad generationem Metalli inepta productum, inque corpus minerale albicans, durum, ac fragile mutatum. *Vires.* Recremento Plumbi reſpondet: uſus rariſſimus eſt, & non niſi externus, *Schrod.* Nonnulli ex eo fucum elaborant ad cutim dealbandam.

III.

III. *De Metallis perfectis, quorum Mineræ in uſu Officinis non ſunt.*

I. *De Ferro.*

A. FErrum, *Offic. Aldrov. Muſ. Metall.* 129. *Fabr.* 22. *Charlt. Foſſ.* 47. *Worm.* 122. *Mer. Pin.* 208. *Schrod.* 377. *Schw.* 378. Ferrum, Mars, *Mont. Exot.* 13. A. *Iron.* Gal. *Fer.* G. Eiſen. B. *Yſer.* Metallum eſt ignobilius, conſtans, ut vult *Schroderus*, ex Mercurio & Sulphure minus liquabili, crudiori, ſeu, ſi mavis, ex Sulphure ac Sale, quæ partibus terreis crudioribus immixta ſunt; vel potiùs, ut *Hermannus*, ex Sale alkalico terra Metallica incluſo. Duorum eſt Generum: 1. *Nativum*, quod in fodinis purum reperitur, vel granorum, vel maſſæ inſtar. 2. *Excoctum*, quod in officinis ferrariis è Minera conficitur. *Præp.* 1. Chalybs, *Offic.* A. *Steel.* Gal. *Acier.* G. Stahl. B. *Staal.* Subſtantia eſt metallica, ponderoſa, ferro compactior, & ſolidior, facta ex ferro ſæpiùs candefacto, & in aqua extincto. 2. Ferrugo, ſive Rubigo, *Offic.* Ferrugo, *Charlt. Foſſ.* 53. *Worm.* 131. Ferrugo, ſive Rubigo Ferri, *Aldrov. Muſ. Metall.* 352. Rubigo Ferri, *Matth.* 1344. A. *Ruſt.* Gal. *Rouille.* G. Roſt. B. *Roeſt op Bergſtoffen.* Conficitur, vel ſi aëri exponatur, ſeu alioquin humectatur. 3. Scoria, *Offic. Charlt. Foſſ.* 54. *Worm.* 123. A. *Droſs, or Scales.* Gal. *Ecume, impureté, ſcorie.* G. Schlacken / Metallen-Schaum. B. *Slek, Hamerſlag.* Supernatat hæc Metallo, quamdiu fuſa eſt; frigefacta autem congelatur & fragilis redditur. *Vires.* Diverſis donatum eſt viribus, aſtringendi ſcilicet & aperiendi: ob ſalem alkalicum acidum aſtringit, obſtructiones aperit, & morbos chronicos inde ortos curat: ob terram metallicam acida abſorbet, eorúmque cuſpides obtundit.

Ferri venas, ſeu Mineras varias (A. *Iron Ores.* Gal. *Mines de Fer.* G. Eiſen- oder Ertz-Gruben. B. *Yzer-Mynen.*) Vide apud *Kentmannum* ſæpiùs laudatum, *p.* 89, 90. ad p. 92. & *Wormii Muſ. p.* 123. Pro modo ſeparandi ferrum, vide *Tranſact. Philoſoph.* N° 137. vide etiam *Raium de Vocabulis Inuſitatis*, pag. 186, &c.

II. *De Stanno.*

A. STannum, *Offic. Mer. Pin.* 208. *Aldrov. Muſ. Metall.* 181. *Schrod.* 394. Stannum, ſeu Plumbum candidum, *Calc. Muſ.* 458, 466. Stannum, Jupiter, *Mont. Exot.* 13. Plumbum candidum alias Stannum, *Charlt. Foſſ.* 48. Plumbum candidum, quod & Stannum alias vocatur, *Worm.* 124. Plumbum candidum, *Schw.* 387. *Kentm.* 85. *Fabr.* 16. A. *Tin.* Gal. *Etain, Plomb blanc.* G. Zinn. B. *Tin.* Metallum eſt molle, album, ſplendens cum livore quodam, conſtans, ſecundùm *Schroderum*, ex Mercurio puriore, molliore, fugacioréque quam Metalla duriora, fixiore verò quam Plumbum, & ſulphure albo minùs maturo. Ex Mineris diverſis coloribus eruitur. *Vires.* Præterquam quod Epati convenit, uteri & cerebri morbis peculiariter quoque dicatur, *Schrod. Præp.* Bianca Alexandrina, ſeu Album Hiſpaniæ, *Worm.* 131. *Charlt. Foſſ.* 54. Album Hiſpanicum, *Aldrov. Muſ. Metall.* 164. A. *Spaniſh White.* Gal. *Blanc d'Eſpagné.* G. Weiſs Spaniſch. B. *Spaans Wit.* Ita conficitur, ut ceruſſa ex plumbo. *Uſus* præcipuus eſt ad feminarum fucos, cutim enim dealbat, & candidam reddit. Ex Stanno eruitur Aurum, inquit D. *Merret*, in *Pinace ſuo*, at parvâ quantitate. Argentum ex Minera Stanni quoque eruitur. Stanni Mineras varias (A. *Tin Ores.* Gal. *Mines d'Etain.* G. Zinn-Grube. B. *Tin-Mynen.*) Vide apud *Editores Muſeorum*, & *Scriptores Metallicos.* Pro modis ſeparandi & conficiendi Stannum, vide *Raium de Vocab Inuſitatis*, p. 180. Item *Tranſact. Philoſoph.* N° 69. N° 138.

III. *De Auro.*

A. AUrum, *Offic. Fabr.* 1. *Schrod.* 361. *Worm.* 114. *Charlt. Foſſ.* 45. *Aldrov. Muſ. Metall.* 37. *Mer. Pin.* 208. *Schw.* 367. *Calc. Muſ.* 436. *Kentm.* 58. Aurum, Sol, *Mont. Exot.* 13. A. *Gold.* Gal. *Or.* G. Gold. B. *Goud.* Metallorum cunctorum eſt nobiliſſimum, ſolidiſſimum, colore fulvum, compactum ex principiis ſummè digeſtis, adeoque fixis. *Vires.* Balſami ſeu calidi nativi cordiſque ſummum corroborans nonnulli eſſe volunt, ſed credat quicunque vult. *Præp.* Aurum foliaceum, A. *Leaf-Gold.* Gal. *Or en Feuille.* G. Geſchlagen Gold. B. *Geſlagen Goud.* Eodem modo factum, quo Argentum foliatum. Proſtat ornatûs gratiâ, & ad pilulas obducendas. Vel reperitur in Mineris, *videlicet* Auripigmento, Lapide Lazuli, Silicibus candidis, &c. è quibus ſeparatur Amalgamatione cum Mercurio; vel purum & virgineum reperitur, vel (quod ſæpiſſimè contingit) cum are-

arena mixtum, & lotione ſeparatum: Hinc torrentes, & fluvii, & littora arenoſa Auro abundant, & ditantur. Vide plura apud *Cæſalpinum* in *Metall.* p. 175, 176. Item in *Muſeis Curioſorum editis*, & apud *Scriptores Metallicos*, *Alonſum Barbam*, *Acoſtam*, *Agricolam*, *Erberum*, &c.

IV. *De Argento.*

A. ARgentum, *Offic. Mer. Pin.* 208. *Fabr.* 6. *Aldrov. Muſ. Metall.* 72. *Charl. Foſſ.* 45. *Worm.* 115. *Schrod.* 373. *Schw.* 366. *Calc. Muſ.* 439. *Kentm.* 59. Argentum, Luna, *Mont. Exot.* 13. A. *Silver.* Gal. *Argent.* G. Silber. B. *Zilver.* Metallum eſt nobile, candidum, Auro imperfectius. Ex Minera plumbea ſeu Molybdæna ſive Plumbagine nativa *Dioſcoridis* eruitur. *Vires.* Capitis corroborans perhibetur ſpecificum, ſpirituſque animales confortare, unde & in omnibus capitis affectibus peculiaris efficaciæ cenſetur, quales imprimis Epilepſia, Apoplexia, &c. *Schrod. Præp.* Argentum foliaceum, Offic. A. *Leaf-Silver.* Gal. *Argent en feuille.* G. Geſchlagen Silber. B. *Geſlagen Zilver.* Fit ſæpiùs calefaciendo laminas Argenti, quas inter duo coria tundunt ac cædunt in tantam tenuitatem.

Pro modis ſeparandi & præparandi Argentum, vide Clariſſimum *Raium de Vocabulis Inuſitatis*, 174. Item *Lazarum Erkerum.* Varias Argenti Mineras ſeu Venas (A. *Silver Ores.* Gal. *Mines d'Argent.* G. Silber-Ader/ Silber-Grube. B. *Zilver-Mynen.*) Vide apud *Kentmannum*, p. 59. ad p. 64. *Wormium*, reliquosque *Muſeorum Editores.* Vide *A. Barbam*, *Acoſtam.*

V. *De Plumbo.*

A. PLumbum, *Offic. Mer. Pin.* 209. *Schrod.* 389. *Aldrov. Muſ. Metall.* 160. Plumbum nigrum, *Charlt. Foſſ.* 48. *Fabr.* 27. *Schw.* 387. *Worm.* 124. Plumbum, Saturnus, *Mont. Exot.* 13. A. *Lead.* Gal. *Plomb.* G. Bley. B. *Lood.* Metallum eſt viliſſimum, conſtans, inquit *Schroderus*, ex ſulphure indigeſto, ſale aluminoſo, ac Mercurio naturam Antimonialem æmulante. Ex eadem Minera cum argento eruitur. *Vires.* Refrigerat, aſtringit, incraſſat, &c. Libidinem reprimit, ulcera carnibus implet, cicatrice obducit, excreſcentiiſque liberat, ulceribus cheroniis quæ vocant, malignis, cancroſis, & putredinoſis, tum per ſe, tum quibuſdam permiſtum, convenit, *Schrod.* Recrementa metallica factitia Plumbi ſunt, 1. Lithargyrus, *Offic. Schrod.* 459. *Worm.* 135. *Charlt.* 55. *Aldrov. Muſ. Metall.* 18. Lithargyrium, *Schw.* 383. A. *Litharge.* Gal. *Litharge.* G. Gold-Glett. B. *Glit*, *Goud en Zilver-Glit.* Spumoſum excrementum metallicum eſt è purificatione argenti, vel potiùs nihil aliud eſt quàm plumbum. Duo ejus genera communiter ſtatuuntur, videlicet aureus, qui flavi coloris exiſtit; & argenteus, qui coloris albi; verùm non niſi coctione differunt, aureuſque magis coctus eſt quàm argenteus. *Vires.* Siccat & refrigerat, moderatiſſimè aſtringit, reprimit, occludit, cava explet, extergct. Sarcoticum eſt, *Schrod.* 2. Molybdæna, & Plumbago factitia, *Offic. Schrod.* 460. Molybdæna, ſive Plumbago, *Matth.* 1349. Plumbago, *Worm.* 136. *Charlt. Foſſ.* 56. A. *Plumbage.* Gal. *Plomb de Mer*, *Plombagine*, *Mine de Plomb noire*, *Plomb de Mine.* G. Glantz/ Bley-Ertz/ oder Bley-Weiß. B. *Schuimlood.* Recrementum illud eſt, quod in argenti, aurique purificatione cum plumbo, fornicis folio concretum, & peruſtum adhæreſcit. Suprema ejus pars ad Lithargyrium accedit, infima cinerem, media ex utriſque miſta. *Vires.* Similem Lithargyro vim poſſidet, ad frigidum paululum recedens, ſed nec abſtergentis facultatis eſt particeps. 3. Ceruſſa, & Sandix, *Offic.* Ceruſſa, *Aldrov. Muſ. Metall.* 164. *Worm.* 131. *Charlt. Foſſ.* 54. *Matth.* 1351. Plumbum album quibuſdam. A. *Ceruſe*, *White Lead.* Gal. *Ceruſe.* G. Bley-Weiß. B. *Ceruis*, *Lood-Wit.* Subſtantia eſt metallica, alba, friabilis, ponderoſa, facta ſuſpenſione Plumbi lamellæ ſupra Acetum, ut vapores ab Aceto elevati circumeant. *Vires.* Cum Lithargyro convenit viribus, & potiùs externè quam internè uſurpatur. 4. Minium vulgare, *Offic.* Minium, *Worm.* 131. *Charlt. Foſſ.* 54. Minium, ſeu Sandyx, *Aldrov. Muſ. Metall.* 164. Sandaracha, *Vitruvio.* Plumbum rubrum, *vulgò.* A. *Red Lead.* Gal. *Minium*, *ou Mine de Plomb.* G. Mennig. B. *Menie.* Pulvis eſt metallicus rubicundus, ponderoſus, vel calx Plumbi igne reverberata. *Vires.* Convenit cum Ceruſſa viribus; ſcilicet ad Tumores & Ulcera Gallica, ad partes ambuſtas, & ad lentigines. 5. Plumbum uſtum. *Offic. Matth.* 1345. A. *Burnt Lead.* Gal. *Plomb. brulé.* G. Gebrand Bley. B. *Gebrand Lood.* Eſt Plumbum in calcem redactum vi ignis, videlicet. Fiat S. S. S. ex Plumbi bracteis & Sulphure pulveriſato, uraturque hac ratione Plumbum. *Vires.* Siccat

&

& refrigerat, & cum Minio convenit viribus.

Pro modis ſeparandi & præparandi plumbum, vide *Agricolam* & *Erckherum*.

Plumbi Mineras varias A. (*Lead Ores* Gal. *Mines de Plomb.* G. Bley-Ertz. B. *Lood-Mynen.*) vide apud *Kentmannum*, à p. 84. ad p. 98. etiam apud *Editores Muſeorum*, & *Scriptores de Metallis*.

VI. *De Cupro.*

A. Cuprum, *Offic. Schrod.* 385. *Fabr.* 11. Æs, *Worm.* 120. *Charlt. Foſſ.* 46. *Aldrov. Muſ. Metall.* 97. Æs, Cuprum, *Schw.* 360. Cuprum, Æs Veneris, *Mont. Exot.* 13. A. *Copper.* Gal. *Cuivre.* G. Kupffer. B. *Koper* Ex ignobilioribus duriuſculis eſt, conſtans (ſecundùm *Theophraſtum*) ex Sulphure purpureo, Sale rubro, ac Mercurio citrino. *Vires.* Præterquam quód partes generativas peculiariter confortare creditur; variis facultatibus abundare æſtimatur, adeo ut ſint, qui dicere non vereantur, nullum Metallorum ſalubriorem ſpirare auram quàm Cuprum. *Schrod. Præp.* 1. Æs, *Offic.* Æs flavum, *Worm.* 122. Orichalcum, *Charlt. Foſſ.* 47. *Aldrov. Muſ. Metall.* 126. A. *Braſs.* Gal. *Cuivre Jaune, ou Laiton.* G. Meſſing. B. *Geel-Koper.* Metallum duriùs quàm Cuprum, colore fulvo. Conficitur ex fuſione Cupri cum lapide calaminari. 2. Ærugo, & Æs viride, *Offic. Charlt Foſſ.* 53. Ærugo raſilis, *Matth.* 1343. *Worm.* 131. Ærugo factitia, *Aldrov. Muſ. Metall.* 352. A. *Verdigriſe.* Gal. *Verd de gris, ou Verdet.* Kupffer-grün / Span-grün / Grünſpan. B. *Spaans-groen, Koper-roeſt.* Subſtantia eſt grumoſa, condenſata, cœruleo-viridis, facta ex Cupro & Aceto, hoc modo: Suſpendantur laminæ Cupri, ut vapori aceti & racemorum objectæ ſint, ſic adhæreſcet ærugo. *Vires.* Conſtat ſale ſalſo plus minus cauſtico, habente virtutem acida quævis ulcerum & vulnerum infringendi 3. Flos æris, *Offic. Schw.* 361. *Worm.* 132. *Charlt. Foſſ.* 54. *Matth.* 1341. A. *Flowers of Braſs.* Gal. *Fleur de cuivre.* G. Kupffer-Bluhm. B. *Koper-bloem.* Sunt parva, ſubrubra, ſplendentia granula, ſeminis Milii magnitudine aut minora, quæ laminæ ferreæ, ſupra vaporem ab aqua æri liquefacto, cùm è fornace effluit, inſperſa elevatum, ſuſpenſæ accreſcunt. In fornacibus, ubi Æs ipſum funditur in Tridentino agro, ſæpiùs collegit *Matthiolus* in hunc modum: Cùm Æs in fornace liquatum, in paratum receptaculum extra fornacem diffunderetur, antequam omninò coiret in maſſam, frigidam ſuper ipſum adhuc ignitum infundebat, ſtatimque vapor magnus excitabatur, ſub quo mox ferream laminam, & eam quidem amplam, ſubjiciebat, tamdiuque tenebat, donec ceſſabat vapor. *Vires.* Aſtringit, & excreſcentia coercet; offuſam oculis caliginem emendat, ſed magnoperè mordet, *Dioſc.* Tenuiorum partium facultatis eſt, quàm aut æs uſtum aut ſquama, *Galen.* Nuſquam in officinis noſtris reperitur, quapropter ejus vice ærugine perpetuò utuntur.

Recrementa Metallica Ære conficiendo ſunt, 1. Diphryges, *Offic. Aldrov. Muſ. Metall.* 14. *Worm. Muſ.* 133. *Charlt. Foſſ.* 55. *Schrod.* iii. 359. *Schw.* 376. *Matth. Ed.* 1366. Diophryges, *Calc. Muſ.* 461. A. *Scurf* Genus eſt recrementi metallici, quod ſubſidet, dum Æs in fornace fuſum aquâ frigidâ perfunditur; nobis ignotum eſt, & in Officinis rariſſimè invenitur. *Vires.* Miſtam habet facultatem; continet enim in ſe quiddam & mediocriter aſtringens, & mediocriter acre; quamobrem ulcerum rebellium optimum Medicamentum eſt, *Schrod.* 2. Tutia, *Offic. Dougl. Ind.* XCII. Lapis Tutia, *Woodw. Att.* T. II. P. I. p. 50. Cadmia Fornacia, *Geoff. Prælect.* 182. *Schw.* 370. *Worm. Muſ.* 134. *Charlt. Foſſ.* 55. *Agricola*, Cadmia Botrytis, *Aldrov. Muſ. Metall.* 16. Cadmia Capnitis, *Kentm.* 43. Cadmia Factitia, *Schrod.* iii. 458. A. *Tutty.* Gal. *Tutie.* G. Augen-nicht / Hüttenrauch. B. *Tutie-niet*, *Kleimei*, *Oogniet.* Subſtantia eſt metallica cruſtacea, corticis inſtar, intus lævis ex flavo-cinerea, extùs numeroſis ſub-cœruleis tuberculis aſperata; ſed quid ſit Tutia, inter ſe non conſentiunt Autores: *Garzias* enim ex cujuſdam arboris cinere exuſtæ dicit: ſed *Bontius* ex terra argillæ inſtar glutinoſæ præparari ſcribit. Secundùm *Douglaſ.* fit ex terra quadam argillæ inſtar glutinoſa, in *India Orientali* in fornicibus exſiccata. Alii, quibus & nos conſentimus, corpus quoddam ex fuligine æris, dum in fornace conficitur, concretum eſſe volunt; adhærens ferreis haſtis, ſimilis èſt corticibus arborum, intùs lenis, exteriùs granuloſa, inſtar racemi admodum minutis granulis cinerei coloris aliquantum ad cœruleum vergentis, gravis & ſonora. Triplicis id fit generis; Botrytis, Oſtracitis, & Placitis, nominibus à re quam repræſentare videtur deſumptis. *Vires.* Leniter deſiccat, abſtergit, ulceribus humidis confert,

eadémque ad cicatricem ducit, *Schrod.* Venenum habet pernicioſiſſimum, eapropter intra corpus haud ſumenda. Mures necat; oculorum medicamentis utilis; additur emplaſtris & collyriis, *Schw.* 3. Pompholix, Nil album, *Offic.* Nil album, ſive Pompholyx, *Woodw. Att.* Tom. II. P. I. p. 50. Pompholix, *Worm. Muſ.* 135. *Kentm.* 72. *Charlt. Foſſ.* 55. *Calc. Muſ.* 461. *Aldrov. Muſ. Metall.* 16. *Matth. Ed.* G. 1339. A. *The White Tutty.* Gal. *Calamine blanche.* G. Weiſſer Nicht oder Galmeyſtück. B. *Niet, Witniet.* Pulvis eſt metallicus, albus, ſublimatus ex ære, in fornace coctus, ſeu favilla eſt tenuiſſima & volatilis, quæ, dum Æs in fornacibus perficitur, ſupernæ earum parti adhæreſcit. *Vires.* Convenit cum Tutia viribus. Singulare eſt in oculorum vitiis. 4. Spodium Græcorum, Nihil gryſeum, *Offic.* Spodium, *Matth. Ed.* 1339. *Aldrov. Muſ. Metall.* 16. Spodium factitium, quidam Cinerulam vocant, *Worm. Muſ.* 135. Spodos, *Kentm.* 72. Spodios factitia, quibuſdam Cinerula, *Charlt. Foſſ.* 55. A. *Putty.* Gal. *Tutie griſe.* G. Grauer Nicht. B. *Grauwe Tutia, Spodium.* Pulvis, vel favilla eſt eadem ob gravitatem in pavimentum deſcendens, colore exalbido. *Vires.* Viribus cum Pompholyge convenit, ſed in Officinis rari uſûs eſt.

Cupri Mineras, ſeu Venas diverſas A. (*Copper Ores* Gal. *Mines de Cuivre.* G. Kupffer-Ertz. B. *Kopermynen.*) vide apud *Kentmannum*, à p. 65. ad p. 72. *Wormium* in *Muſ.* p. 120, 123. reliquaque *Muſea*, &c.

SECTIO SEXTA.

De Lapidibus in genere.

L*Apides ſunt corpora terrea, dura, inductilia, vi lapidefica, ex materia fluida lapideſcente coagulata.*

Lapides ſunt vel

- Minùs pretioſi, habentque figuram
  - Nullam; ſuntque vel
    - Opaci,
      - Duri, & ſolidi, ad Mechanicam utiles, colore
        - Albo: *Alabaſtrum.*
        - Viridi: *Ophitis.*
        - Cœruleo: *Lapis Lazuli,* & *Armenus.*
      - Molles, & facilè friabiles,
        - Poroſi, læves.
          - Spongiæ ſimilis: *Pumex.*
          - In Spongia repertus: *Lapis Spongiæ.*
        - Solidi, & ponderoſi; ad æs conficiendum utiles: *Lapis Calaminaris.*
    - Diaphani,
      - Plumoſi: *Amianthus.*
      - Striati, lucidi: *Talcum.*
      - Squamoſi: *Lapis Specularis.*
  - Certam.
    - Mathematicam,
      - Rhomboidem: *Selenites.*
      - Sexangulam: *Cryſtallus.*
      - Rotundam; eſtque alius alio imprægnatus: *Aëtites.*
      - Oblongam, ſuperficie
        - Aſpera, *Lapis Judaicus.*
        - Plana: *Belemnites, Lapis Lyncis.*
    - Aliquam rem animatam repræſentans. *Oſteocolla.*
- Pretioſi;
  - Diaphani (quæ Gemmæ dicuntur) ſuntque vel
    - Integri,
      - Duri, colore aliquo imbuti,
        - Rubro, è
          - Croco & Lacca Indica mixto: *Rubinus.*
          - Rufo-nigricantes: *Granatus.*
          - Flavo-rubicundi: *Hyacinthus.*
        - Aureo: *Topaſius.*
        - Viridi: *Smaragdus.*
        - Cœruleo
          - Cum viridi mixto, quæ aquæ marinæ colorem refert: *Beryllus.*
          - Sine mixtura: *Saphirus.*
        - Purpureo: *Amethyſtus.*
      - Molles, parvi, colore

Alb

Albi : *Aſteria Gemma.*
Verſicolores : *Opalus.*
Non integri, ſecundùm
Partes : *Sardus.*
Totum : *Onyx.*
Opaci, pulchri, magni,
Molliores, verſicolores : *Jaſpis.*
Duri, colore viridi ſanguineis punctis vel venis diſtincto. *Heliotropium.*

In Herbis, Verbis, & Lapidibus magna eſt virtus. *Canon eſt notiſſimus Phyſicorum; de viribus Herbarum & Verborum agere non eſt hujus loci: quod attinet ad Lapides, hoc loco ſubjungemus duntaxat* Pauli Ammanni *verba*: " Si per virtutem intelligas molem, inquit, magna procul dubio inerit virtus; „ exemplo tibi ſit motus lapidum projectorum. Contra, ſi medicam facultatem conſideres, multa in illorum hiſtoria erunt „ falſa, dubia, & ſuperſtitioſa. " Hinc etiam ſuccinctam illorum hiſtoriam trademus, qui pleniorem deſiderat, adeat *Kentmannum de Foſſil.* à p. 32. ad p. 57. *Boetium de Boot.* & *Johan. de Laet. Edit. An.* 1647. Item doctiſſimum *Wormium in Muſ.* à p. 36. ad p. 112. & *Cæſalpinum de Metall.* à p. 74. ad p. 164.

I. *De Lapidibus minùs pretioſis.*

I. *De Arena.*

A. ARena maris, *Offic.* Arena marina, *Kentm.* 57. Arena littoralis, *Mer. Pin.* 211. *Matth.* 1390. A. *Sea-Sand.* Gal. *Sable de Mer.* G. das Sand am Meer. B. *Zeeſand. Vires.* Arena è litoribus Sole fervefacta, Hydropicorum tumores exſugit, ſi capite tenus in ea obruantur. Torreri ſolet ad aridos fotus, pro milio, aut ſale, *Dioſc.* Apud Mechanicos in uſu ad vitrificandum & poliendum. Vide *Nerium de Arte Vitraria.*

II. *De Lapide Arenoſo.*

A. LApis arenoſus, *Offic. Aldrov. Muſ. Metall.* 724. Saxum arenarium, *Worm.* 37. *Boet.* 512. *Mort. Northb.* 98. *Charlt. Foſſ.* 16. Ammites, vel Hammites, *Mer. Pin.* 211. A. *Sand-ſtone or Free-ſtone.* Gal. *Ammites, ou Pierre ſablonneuſe.* G. Sandſtein. B. *Zandſteen, Morzelſteen.* Lapis eſt aſper, & veluti ex arenis compoſitus. Variis in locis invenitur.

III. *De Spongiæ Lapide.*

A. SPongiæ Lapis Offic. Lapis Spongiæ, *Boet.* 407. *De Laet.* 135. *Schrod.* 357. *Worm.* 54. *Charlt. Foſſ.* 23. Lapides in Spongiis, *Matth.* 1390. Spongites, *Aldrov. Muſ. Metall.* 671. A. *Spungeſtone.* Gal. *Pierre d'Eponge* G. Schwamſtein. B. *Sponsſteen.* Lapis eſt prorſus friabilis, in Spongiis concretus, colore candido vel gryſeo. *Vires.* Extenuat, abſque inſigni caliditate, ad calculos renum, veſicæque frangendos utilis; valet etiam ad ſtrumas diſcutiendas, *Schrod.* Vide plura apud *Wormium*, l. c.

IV. *De Pumice.*

A. PUmex, *Offic. Schrod.* 355. *Matth.* 1371. *Kentm.* 37. *Boet.* 400. *Geſn. de Lap.* 31. *De Laet.* 130. *Worm.* 47. *Charlt. Foſſ.* 21. Scyrus Lapis, *Aldrov. Muſ. Metall.* 696. Lapis *Pumex* dictus, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 53. A. *Pumice-ſtone.* Gal. *Pierre Ponce.* G. Beimſtein / Reiſtein. B. *Puimſteen.* Lapis eſt eroſus, poroſus, ſpongioſus, exiguiſque cavernulis ſeu foraminibus plenus. Invenitur in *Germania*, unde ad nos adfertur. *Vires.* Refrigerat, ſiccat, extenuat; ulcera leviter purgat; cicatrices explet, & emendat, *Schrod.* In *Veſuvio*, *Ætna*, aliiſque montibus æſtuantibus copioſè reperitur cum Sulphure. Vide uſus in *Muſ. Wormii*, p. 47.

V. *De Oſteocolla.*

A. OSteocolla, *Offic. Schrod.* 355. *Dougl. Ind.* 66. *Worm.* 53. *Charlt. Foſſ.* 22. Oſteocollus, *Aldrov. Muſ. Metall.* 626. *Schw.* 387. Oſteocollus cruſtaceus, *Geſn. de Rar. Foſs.* 30. Oſſifragus lapis, *Boet.* 416. A. *The Bone-binder.* Gal. *Oſteocole, Pierre des rompus.* G. Bein-bruch / Bruchſtein / Beinwell / Walſtein / Sand-ſtein. Stein-bein. B. *Wal-ſteen, Beenlym.* Eſt ſubſtantia mediæ conſiſtentiæ inter terram & lapidem, alba, friabilis, cruſtacea, ſabuloſa, Oſſiſque figuram æmulans, excreſcens in arena, aliiſque locis lapidoſis. *Vires.* Celebratur ad oſſa citò glutinanda; quippe Materiam Callo idoneo citiſſime ſuppeditat, adeòque glutinationem maturat *Schrod. Vires.* Fluorem album ſiſtit;

ſtit; Febres intermittentes arcet. Bene tamen monet *Hildanus*, *Cent.* III. *Obſ.* XC. quod in juvenibus laudabili corporis habitu præditis, cautè ſit adhibenda; callum enim non ſine deformitate formare ſolet; ideò ſaltem in ſenioribus extenuatis, quibus languet calor nativus, adhibendum hunc lapidem eſſe cenſet. In Officinis quibuſdam, ſcribit *Wormius*, pro Oſteocolla, Stalactitis quandam ſpeciem vendunt, albam, poroſam, levem, mollem, facile in liquorem ſolubilem, ſapore ſubſalſo. Vide plura apud *Worm.* in *Muſ.* p. 53. De Oſteocolla Tractatum conſcripſit *Thomas Eraſtus*.

VI. *De Adarce.*

A. ADarces, *Offic. Boet.* 402. *Matth.* 1377. *Aldrov. Muſ. Metall.* 213. Adarce, *J. B.* 3, 804. *Chab.* 575. Eſt tanquam concreta ſalſilago, humidis & paluſtribus locis ſiccitate emergens, & arundinibus ac herbis agglutinata, colore flori Lapidis Aſſii ſimilis, & omni forma Alcyonia, & aliquantum cavo proxima, ut videri poſſet lacuſtre Alcyonium. *Vires.* Ad evellendas lepras, lentigines, lichenas, & vitia cutis in facie ſimilia accommodatur; & in ſumma vis ei ineſt acris: Humorem evocat, qui in alto concreſcit; & Iſchiadicis prodeſt, *Dioſc.*

Utrùm Adarces *Dioſcoridis* idem ſit cum eo D. *Plot* in *Hiſt. Nat. Oxonienſi*, p. 126. non auſim determinare; neque an vires eædem ſint, à quoquam hactenus, quod ſciam, exploratum fuit. *Plotii* Adarces nihil aliud eſt, quàm concretio particularum lapidearum, colore exalbido, quas aqua ad occurſum aquæ alterius, chalybeatæ ſcilicet, præcipitat, adeoque gramina, virgultas, aliáque corpora, quæ præterfluit, incruſtat.

Hujuſmodi incruſtationem obſervârunt multi eruditi Autores; ut v. g. *Pancirollus* quatuor circiter ab urbe *Roma* milliaribus extra *Portam Hoſtienſem*, vulgò *Sancti Pauli*, & D. *Martinus Liſter*, M. D. in aquæductu *Arcueil* ad *Pariſios*, qui exinde malam de ea opinionem concipiunt; poſterior utique doctiſſimus & laudatiſſimus Vir inde colligit quicquid in Aquæductibus, tuborum aquas deferentium latera cruſtâ petrosa obducit: idem in renibus & veſica, præſertim infirmiorum & teneriorum effectuum veriſimile eſſe. Vide *Iter ad Pariſios*, & *Exercitat. de Calculo Humano.*

Qui plura de Adarce velit, *Boetium* conſulat, p. 403.

VII. *De Lapide Calaminari.*

A. I. LApis Calaminaris, *Offic. Mer. Pin.* 211. *Dougl. Ind.* 50. *Schrod.* 348. Cadmia foſſilis, alias lapis Calaminaris, *Worm.* 128. *Charlt. Foſſ.* 51. Cadmia foſſilis, *Aldrov. Muſ. Metall.* 256. *Worm.* 128. *Matth.* 1338. Cadmia Lapis, *Calc. Muſ.* 460. A. *Calaminar-ſtone* Gal. *Pierre Calaminaire, ou Calamine.* G. Calmey/ Calmey-ſtein. B. *Calamint-ſteen, Calmy-ſteen.* Lapis eſt foſſilis, ſubflavus, mediæ conſiſtentiæ inter lapidem & terram, ſapore terreo, & terræ fodinis extractus, e. g. ex Collibus *Mendipenſibus*, &c. *Vires.* Siccat leniter, exterget, aſtringit; ulcera carne replet, cicatricem inducit. Adhibetur ſolùm externè, creberrimòque uſu infantum excoriationibus exſiccationis ergo inſpergitur. N. B. *Utuntur eo & ærarii ad conficiendum æs; cuprum enim pallere facit: Unde ex hoc Lapide Cadmia Botrytis, Oſtracitis, Placitis,* Offic.

A. 2. Calaminaris Lapis Biturigum, ſeu Cadmia foſſilis, *Cod. Med.* XXIV. A. *Calamine of Berry.* Gal. *Calamine de Berry.* G. Calmey von Berri. B. *Calmyſteen van Berri.* A quo à ſuperiore differt, neſcio.

VIII. *De Lapide Hibernico.*

A. LApis Hibernicus, *Offic. Mer. Pin.* 213. *Dougl. Ind.* 50. Lapis fiſſilis Hibernicus, *Charlt. Foſſ.* 16. Tegula Hibernica, *Full. Pharm. Ext.* 281. Ardeſia Hibernica, Tegula Hybernica, *Ind. Med.* LVII. A. *Iriſh Slate.* Gal. *Pierre d'Irlande.* G. Irrländiſcher Stein B. *Yrlandſe Steen.* Lapis eſt foſſilis, ex nigro-ſubcœruleus ſapore terreo. In fodinis *Angliæ* & *Hiberniæ* reperitur. *Vires.* In contuſionibus non infrequentèr uſurpatur; Sanguinem enim coagulatum reſolvit. Alii in Febribus quartanis valere ajunt. Uſus ejus ſummus eſt in omni Hæmorrhagia, in fluxu uteri, & Hæmoptoicis.

IX. *De Unicornu Foſſili.*

A. UNicornu foſſile, *Offic. Geoff. Prælect.* 73. *Schrod.* 359. *Ind. Med.* CXXV. *Bocc. Muſ. Foſſ.* 62. Cornu foſſile, *Worm.* 54. *Charlt.* 23. Cornu foſſile, vulgò Monocerotis Cornu, *Boet.* 425. Ceratitis, *Aldrov. Muſ. Metall.* 630. *Geſn. Lap. Fig.* 154. Ebur foſſile, *Cluſ. Exot.* 168. *Ind. Med.*

Med. xlvii. *Mont. Exot.* 5. Lapis Arabicus, *Cæſalp.* 611. Turqueſia, *Ind. Med.* xlvii. Dens Elephanti petrefactus; *aliis*, Lithomarga, alba. A. *The Unicorn-ſtone.* Gal. *Unicorne mineral.* G. Gegraben Einhorn / gegraben Elffenbein. B. *Minerale Eenhorn.* Eſt ſubſtantia lapidea, colore, lævore, & forma, quandoque cornu referens; quandoque durius, quandoque mollius; cortice exteriore duro, flaveſcente, nigro, aut ſubcinereo; medullâ molli, friabili compacta, linguæ firmiter adhærente, ſapore aſtringente, & exſiccante. In fodinis reperitur. *Vires.* Cum Terra Lemnia viribus convenit; & contra morbos malignos commendatur. Æmulatur vires Unicornu; præſertim vi reſiſtendi venenis, compeſcendi motus convulſivos infantum; ſæpe etiam uſurpatur in variolis, & morbillis, *Koning. Theſaur. Rem.* Ex eo calcinato fit Torqueſia factitia.

X. *De Lapide Lazuli, & Armeno.*

A. 1. LApis Lazuli, *Offic. Schrod.* 352. *Calc. Muſ.* 467. *Geoff. Prælect.* 74. *Worm.* 65. *Boet.* 273. *Charlt. Foſſ.* 27. Cœruleus Lapis, *Matth.* 1354. Lapis Cyanus, ſive Lazuli, *Aldrov. Muſ. Metall.* 870. Cœruleus, *Ejuſd.* 349. Cœruleus nativus, *Theoph. de Lap. Ed. Lugd. Bat.* 1647. Cyanus, ſeu Lapis Lazuli, *De Laet.* 90. Cœruleum nativum, *Schw.* 375. *Woodw. Att.* Tom. ii. P. I. p. 42. A. *Azure-ſtone.* Gal. *Pierre d'Azur.* G. Laſur-Stein. B. *Azuur-Steen.* Lapis eſt opacus, ſapphiri colore, aut florum Cyani, aureis punctulis aut flammulis exornatus, Armeno durior. In fodinis aureis & cupreis reperitur. Genera tantùm duo ſunt: fixus, i. e. colorem in igne non mutans, qui ferè ex *Oriente* affertur; & non fixus, qui in *Germania* reperitur. *Vires.* Convenit viribus cum Lapide Armeno, ſed imbecilliùs eas exercet. Purgandi facultate præditus eſt; præcipuè contra melancholicos omnes affectus valet; Quartanam, Apoplexiam, morbum comitialem, lienis vitia, aliosque complures, à melancholico ſucco originem ducentes, *Schrod.* Quo jure recipiatur in nobiliſſimam compoſitionem *Confectionis Alkermes*, cum doctiſſimo *Paulo Ammanno*, ignoro: Nam purgare dicitur melancholicum humorem, cùm tamen prædicta Confectio ſit cordialis, & confortativa.

A. 2. Lapis Armenus, *Offic. Calc. Muſ.* 468. *Geoff. Prælect.* 76. *Schrod.* 346. *Worm.* 66. *Charlt. Foſſ.* 27. Lapis Armenus Officinarum, *Woodw. Att.* Tom. I. p. 195. N. 26. Lapis Armenus, *Boet.* 292. *Matth.* 1352. Armenium, *Schw.* 366. *Aldrov. Muſ. Metall.* 351. Azutum, ſive Cœruleum foſſile, *Mer. Pin.* 218. A. *Armenian ſtone.* Gal. *Pierre Armenienne.* G. Armenier-Stein oder Berg-blau. B. *Armenier-Steen.* Per *Woodwardum*, *Copper Ore of a Sky or pale-blue Colour.* Opacus eſt Lapis, maculis viridibus, cœruleis & ſubnigris, relucens, & ſicut Lapis Lazuli, punctis aureis; adeoque non differunt inter ſe, niſi ſolâ maturitate. In fodinis argenteis reperitur. *Vires.* Deſiccat mediocriter; extergit cum levicula acrimonia, & leviſſima aſtrictione. Internè propinatus purgat ſine noxa, ſolùm per inferiora humorem melancholicum: Hinc conducit in Mania, Melancholia, Epilepſia, & ſimilibus, *Schrod.* Atra bili vexatis maximè confert, iis vomitum & alvum ciens; etiam parva quantitate abſtergit, & cum Ophthalmicis miſcetur, *Schw.* N. B. *Ex Lapide Lazuli fit color ille cyaneus, quem Ultramarinum vocant; azureum verò ex Lapide Armeno, vel cyano Germanico, faciunt.* Vide *Boetium de Boot.* in *Hiſtor. Lap.* lib. ii. cap. cxxiii. cxl. cxli. *De Laet.* cap. xxvi. pag. 90.

XI. *De Thermolitho.*

A. THermolithus, *Offic.* Lapis Schiſtos, *Charlt.* 17. Lapis Schiſtus Cornubienſis diu calorem retinens, *Mer. Pin.* 214. A. *The Warming-ſtone.* Gal. *Pierre Schiſtus de Cornuaille ou qui ſe fend.* G. Warm-Stein. B. *Warm-ſteen.* In Agro *Cornubienſi* reperitur. Hunc in Catalogo Simplicium medicinal. officinalium ad calcem Pharmacopœiæ D. *Shipton* inſertum invenio; ſed de uſu ejus medico nihil occurrit inter Autores.

XII. *De Ardeſia.*

A. HArdeſia vulgaris, ſive Ardeſia, *Ind. Med.* lvii. Lapides ſciſſiles, & cruſtoſi, *Mer. Pin.* 212. A. *Slates* Gall. *Ardoiſe.* G. Schiefer-Stein. B. *Ley.* Cœrulei coloris. De viribus nihil invenio.

XIII. *De Amianto.*

A. AMiantus, *Offic. Boet.* 382. *Geſn. de Lap.* f. 6. *Aldrov. Muſ. Metall.* 657. Amianthus, *Worm.* 55. *Calc. Muſ.* 286. *Schrod.* 346. *Charlt. Foſſ.* 23. Lapis Amiantus, *Matth.* 1387. *Laet.* 118. Amianthus, ſive Asbeſtus, *Ind. Med.* viii. A. *Earth-Flax.* Gal. *Amiante.* G.

Feder-Weiß. B. *Amiant*, (*een ſoort van Bergſtof, of ſteen aluin, gelyk, die in 't vuur niet verbrand en geen ſcherpe ſmaak heeft.*) Lapis eſt ſciſſilis, & filamentoſus: Ignis injuriæ reſiſtit, atque non ſolùm uri non poteſt, ſed ignitus purior redditur. *Vires:* Veneficiis reſiſtere creditur omnibus, præcipuè tamen veneficarum, *Schrod.* In uſu medico rarò occurrit.

In *Cambro-Britannia*; & *Scotiæ* regno, reperitur. Vide Hiſtoriam in *Tranſact. Philoſoph.* N° 166. pag. 823.

XIV. *De Talco.*

A. TAlcum, *Offic. Boet.* 394. *Geoff. Prælect.* 67. *Schrod.* 357. *De Laet.* 128. *Aldrov. Muſ. Metall.* 685. Talcum, aliàs Stella Terræ, *Charlt. Foſſ.* 24. *Worm.* 57. Talcus foſſilis, *Calc. Muſ.* 458. Stella Terræ *quibuſdam.* A. *Talck.* Gal. *Talc.* G. Talch. B. *Talck.* Lapis eſt ex tenuiſſimis laminis flexibilibus, veluti bracteis argenteis, conſtans; igni reſiſtens, ac fixus. Optimum cenſetur, quod à *Venetiis* ad nos tranſportatur, & Talcum viride, *Mont. Exot.* 14. dicitur. *Vires.* Potiſſimus ejus uſus eſt externus, & coſmeticus, *Schrod.*

XV. *De Lapide Speculari.*

A. LApis Specularis, *Offic. Boet.* 397. *Kentm.* 26. *Mont. Exot.* 14. *Schrod.* 356. *Worm. Muſ.* 56. Lapis Specularis Neotericis, *Charlt. Foſſ.* 23. Glacies Mariæ, ſeu Lapis Specularius, *Koning.* A. *Muſcovy-glaſs.* Gal. *Pierre ſpeculaire, ou Miroir d'Ane.* G. Muſcovitſch Glaß. B. *Muſcoviſch Glas*, (*Een ſoort heldere of van doorſchynende ſteen, waar van men glaaſen voor venſters maakte.*) Lapis eſt foſſilis, inſtar Cryſtalli, pellucidus, ac in bracteas tenuiſſimas ſciſſilis. Perperam creditur, inquit doctiſſimus *Paulus Ammannus*, Mariæ glacies, non ſecùs, atque olim putabatur eſſe ἀφροσελήνη, vel σεληνίτης; utrumque enim fabuloſum eſt: Prius, quia dubium eſt, an Maria θεοτόκος tali glacie fuerit uſa: Poſterius, quia nec imaginem Lunæ continet, nec ad motum ejus creſcit, vel decreſcit. *Ex Muſcovia, Hiſpania*, & aliundè ad nos tranſportatur. *Vires.* Uſus eſt à chirurgis in ſanandis ulceribus ſordidis. Prodeſt in partu difficili; & eſt arcanum contra Epilepſiam, *Koning. Theſaur. Remed.* Uſum etiam habet in coſmeticis.

XVI. *De Selenitide.*

A. SElenites, *Offic. Charlt. Foſſ.* 23. *Kentm.* 32. *Worm.* 56. *Aldrov. Muſ. Metall.* 678. *Boet.* 396. *Geſn. de Lap.* 45. Lapis Specularis argenteus, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 52. Cryſtallus calcaria, *Mont. Exot.* 14. A. *The Selenite.* Gal. *Pierre Selenites.* G. Frauen-Eiß oder Marien-glaß. B. *Zeker geſteente, helder, honigagtig, wit van verwe.* Lapis eſt foſſilis, rhomboides, pellucidus, ac in bracteas tenuiſſimas ſciſſilis. Variis in locis invenitur, præſertim prope fontes purgantes: e. g. *Epſom* in *Surreia*, & alibi. *Vires.* Cum teſtaceis viribus convenit: Sanguinis fluxum ſiſtit, unde *Stanch*, apud *Northamptonienſes*, nomen acquirit. Inter edulcorantia ponit *Mont.* Externè in coſmeticis adhibetur. N. B. *In Catalogo Simplicium Pharmacopœiæ Collegii noſtri* Londinenſis *præfixo cum Lapide Speculari confunditur.*

XVII. *De Cryſtallo.*

CRyſtallus, *Offic. Aldrov. Muſ. Metall.* 934. *Charlt. Foſſ.* 35. *Worm.* 99. *Schrod.* 349. *Boet.* 217. *Matth.* 1388 *Laet.* 56. *Kentm.* 46. *Mont. Exot.* 14. *Geoff. Prælect.* 77. Lapis Cryſtallus, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 50. A. *Cryſtal.* Gal. *Criſtal.* G. Cryſtall. B. *Kryſtal.* Lapis eſt tranſparens, hexagonus, aquam in glaciem congelatam omnino referens; quæ eligenda eſt, puriſſima, pellucidiſſima, ac eximiè intenſa. Invenitur variis in locis: In agro *Derbienſi* effodi ſcribunt Autores; ſed doctiſſimus *Chriſtophorus Merret*, M. D. ſolummodo Fluores eſſe credit, quæ ibi effodiuntur. *Vires.* Facultatis eſt aſtrictoriæ, adeoque confert Dyſenteriæ, Diarrhœæ, Cœliacæ paſſioni, Choleræ, Fluxui Uterino, &c. *Schrod.* In Catalogo Simplicium omittitur. Vide plura apud *Stenonem de Solido intra Solidum.*

XVIII. *De Alabaſtro.*

A. ALabaſtrum, & Alabaſtritis, *Offic. Mer. Pin.* 211. *Worm.* 42. Alabaſtrum, *Aldrov. Muſ. Metall.* 748. *Kentm.* 54. *Charlt. Foſſ.* 18. Alabaſtrites, ſeu Alabaſtrum, *Boet.* 490. Lapis Alabaſtrites, *Matth.* 1386. Alabaſtrites, *Schrod.* 345. A. *Alabaſter.* Gal. *Albâtre.* G. Alabaſter. B. *Albaſter.* Lapis eſt candidus, notiſſimusque, marmoris ſpecies, ſed mollior. In agris *Staffordienſi. Derbienſi*, & alibi, reperitur. *Vires.* Combuſtus reſinâ aut pice excep-

ceptus durities diſcutit, Stomachi dolores cum Cerato levat, Gingivas comprimit, *Dioſc.*

A. 2. Alabaſtrum citrinum, *Mont. Exot.* 14. A. *Yellow Alabaſter.* Gal. *Albâtre jaune.* G. gelb Alabaſter. B. *Geele Albaſter.* *Viribus* cum præcedente convenit. *Mont.*

A. 3. Gypſum, *Offic. Mer. Pin.* 213. *Kentm.* 25. *Worm.* 46. *Charlt. Foſſ.* 20. *Boet.* 398. *Aldrov. Muſ. Metall.* 673. *Matth.* 1376. A. *Tarras*, *Plaiſter of Paris.* Gal. *Platre.* G. Gypß. B. *Pleyſter.* Quid ſit Gypſum inter Autores controvertitur; alii enim calcem alabaſtri, alii aluminis Scajolæ, alii lapidis Specularis, alii Selenitidis, eſſe contendunt: Nobis autem calx eſt ex lapidibus quibuſdam exalbidis, & opacis micis Talci ſcintillatis uſtis, ſed exiguâ, & brevi uſtione. Præſtantiſſimum reperitur, ſecundùm D. *Chriſtophorum Merret*, M. D. in agro *Derbienſi*, quo utuntur ad domorum areas & concamerationes. Eruditiſſimus vir D. *Martinus Liſter*, M. D. in *Itinere ſuo ad Lutetiam Pariſiorum*, hujus Gypſi, ſeu Alabaſtritidis, ad *Montmartre* fodinas eſſe refert; quodque ibidem igni aperto expoſita, uratur; duriſſimum autem genus duarum triúmve horarum ſpatio ſatis coquitur. Se etiam fodinas ejus vidiſſe ait prope *Clifford-Moor* in *Eboracenſi* Provincia, ubi *Hall-plaſter* dicitur. *Vires.* Exſiccat, Sanguinis fluxum ſiſtit. Uſus eſt in re ſtatuaria, & pictoria; item in ædibus obducendis, ut *Pariſiis*, &c.

XIX. *De Lapide Calcario.*

A. LApis Calcarius, *Offic. Schw.* 370. *Geoff. Prælect.* 65. *Aldrov. Muſ. Metall.* 745. *Schrod.* 348. *Mer. Pin.* 213. Saxum Calcarium, *Worm.* 45. *Charlt. Foſſ.* 20. *Boet.* 522. Calcaria, *Kentm.* 55. A. *Lime-Stone.* Gal. *Pierre à Chaux.* G. Kalck-Stein. B. *Kalck-Steen.* In totâ *Angliâ* reperitur; gryſei & varii coloris eſt. Hujus plurimæ differentiæ; omnium verò illa communis nota eſt, in calcem uri poſſe. Optimus ad *Barrow* in agro *Leiceſtrienſi.* *Præp.* 1. Calx viva. 2. Calx lota. 3. Lixivium. 4. Spiritus.

Sub cenſu lapidis calcarii enumerantur Creta alba, ejusque alba Argilla; item ipſi ſilices in montibus cretaceis inventi; ipſi etiam igniti ex aqua demiſſi diſſiliunt: Item Selenites, ipſumque Gypſum, ejusque differentiæ plurimæ: Item Stalactites, aut quivis ex aqua confectus. Vide *Cap. de Creta.*

XX. *De Marmore.*

A. MArmor album, *Offic. Worm.* 42. Marmor candidum, *Aldrov. Muſ. Metall.* 749. *Kentm.* 52. Marmor, *Schrod.* 354. Marmor Parium, *Boet.* 489. *Charlt. Foſſ.* 17. A. *White Marble.* Gal. *Marbre blanc.* G. Weiſſer Marmor. B. *Witte Marmelſteen.* Ab alabaſtro vulgari tantùm duritie diſtat, & ſplendore, cùm politus eſt. *Vires.* Internè ſumptum calculum reſolvit, *Galen.*

XXI. *De Ophite.*

A. SErpentinus, & Ophites, *Offic.* Ophites, *Charlt. Foſſ.* 18. *Worm.* 43. *Schrod.* 354. *Aldrov. Muſ. Metall.* 752. Ophites veterum; Serpentina recentiorum, *Boet.* 501. Lapis Ophites, *Matth.* 1389. A. *The Spleen-ſtone or Ophite.* Gal. *Pierre ſerpentine.* G. Ein Schlangen-ſtein. B. *Serpentyn-ſteen.* Marmor eſt inſtar Porphyritis duriſſimum, colore viridi ſaturato, dilutis ejuſdem coloris maculis quaſi aſperſum. *Vires.* Veterum omnes alligant contra capitis dolores, ac ſerpentium ictus, *Dioſc.* Vid. *Wormius.*

XXII. *De Porphyrite.*

A. POrphyrites, *Offic. Worm.* 44. *Charlt. Foſſ.* 20. *Boet.* 505. A. *Porphyry or Red Marble.* Gal. *Porphyre.* G. Rother Marmel-ſtein. B. *Vryſ-ſteen*, *Prepareer-ſteen.* Marmor eſt duriſſimum, rubrum. Ex *Ægypti* confiniis, *Maris Rubri*, & *Æthiopiæ*, ad nos tranſportatur. *Vires.* Lithontripticon eſſe creditur, & cum Ophite viribus convenire. Integras columnas è Porphyrite videmus *Romæ*, & variis *Italiæ* locis, *T. Robinſon*, M. D.

XXIII. *De Ludo Paracelſi.*

A. LUdus Paracelſi, *Offic. Charlt. Foſſ.* 17. Silex ille, quem *Helmont* Ludum Paracelſi vocat, *Worm.* 39. Ludus Helmontii, *Grew. Muſ. R. S.* 311. A. *Waxen-Vein.* Gal. *Pierre de couleur d'Ambre jaune Veinée, & pour céte raiſon nommée en d'autres langues Veine de Cire.* G. Wachs-Adern. B. *Waſch-Ader.* Lapis eſt Succini citrini colore, magis tamen opacus, variæ magnitudinis, venarum inſtar lapidem obſcurè cinereum tranſcurrens. In maritimis ſaxoſis ſæpius invenitur. *Vires.* A *Paracelſo* pro Lithontriptico commendatur. D. *Grew* diureticum probum eſſe exiſtimat, & ad are-

arenulas expellendas uſui eſſe poſſe. *Præparationem* ejus lege apud *Charltonum de Lithiaſi*; p. 231.

XXIV. *De Lithocolla.*

A. LIthocolla, *Offic. Matth.* 1390. A. *The Bonegluer.* Gal. *Lithocole (eſpece de Ciment des Anciens Grecs.)* G. Stein-leim. B. *Steen-lym.* Eſt glutinum, inquit *Dioſcorides*, quo lapides conjunguntur: conflatur autem ex marmore, lapide Pario, & taurino glutine. *Vires.* Poteſt candente Specillo admotum incommodos oculis pilos replicare, *Dioſc.*

XXV. *De Molari.*

A. LApis Molaris, *Offic. Aldrov. Muſ. Metall.* 721. *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 53. Lapides Molares, *Charlt. Foſſ.* 17. *Boet.* 524. Molæ, *Worm.* 41. Molares, *Mer. Pin.* 212. A. *The Mill-Stone.* Gall. *Pierre de Meule.* G. Mühl-Stein. B. *Molenſteen.* In agro *Derbienſi* effodiuntur. Hunc in Catalogo Simplicium Officinalium ad calcem Pharmacopœiæ D. *Shipton* inſertum invenio, ob quam rationem neſcio, cùm uſus ejus in *Anglia*, quantum novi, ſolus eſt ad frumentum comminuendum.

XXVI. *De Cote.*

A. COS, *Offic. Worm.* 41. *Charlt. Foſſ.* 17. *Aldrov. Muſ. Metall.* 718. Cotes, *Boet.* 52. Cotes, *Kentm.* 35. Cotes, Novaculæ, *Mer. Pin.* 211. Lapis Naxius, *Matth.* 1390. A. *The Whetſtone.* Gal. *Pierre naxienne (Dont les Couteliers ſe ſervent).* G. Wetzſtein. B. *Wetſteen.* Lapis durior eſt, ferramentis acuendis aptus: Eſtque vel Olearius, colore flavicante, A. *The Hons.* Gal. *Pierre à aiguiſer jaunâtre, qu'on mouille avec de l'huile.* G. Probier-Stein. B. *Oly-Slyp-ſteen.* Vel aquaticus, iſque vel albicante colore, A. *The Grind-ſtone.* Gal. *Pierre à aiguiſer, blanchâtre qu'on mouille avec de l'eau.* G. Schleiff-Stein. B. *Slypſteen.* Vel nigricante, A. *The Wetb-ſtone,* dictus. Gal. *Pierre à aiguiſer noirâtre.* G. Wetz-Stein. B. *Wetſteen.* *Vires.* Ramatum attritum Alopecias pilis explere, mammas prohibere ne intumeſcant, lienem extenuare cum aceto potum, & comitialibus prodeſſe, *Dioſc.*

XXVII. *De Lapide Varioloſo.*

A. LApis Variolarum, *Offic. Ind. Med.* lxv. Variolites Lucernenſis niger variolis, ſeu puſtulis variolis ſimillimis, partim albeſcentibus, partim verò puniceis, & quaſi jam ad Siccitatem tendentibus undique inſignitus, *Lang. Hiſt. Lapid.* 40. Variolites Lucernenſis niger, *ejuſdem Icon.* 41. A. *The Small-Pox-ſtone.* Gall. *Pierre de petite Verole.* G. Der Kinder-Blatters-Stein / Pocken-Stein. B. *Pokjes-ſteen.* Invenitur in torrente *Emniæ Lucernenſis.* *Uſu.* Lapis. *Vires.* Hunc lapidem amuleti loco appenſum, & geſtatum, variolarum expulſionem promovere, plures credunt, *Lang.*

XXVIII. *De Silice.*

A. SIlex, *Offic. Boet.* 515. *Mer. Pin.* 213. *Worm.* 39. *Charlt. Foſſ.* 16. *Aldrov. Muſ. Metall.* 724. *Kentm.* 44. Lapis Silex dictus niger, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 53. Silex niger, *Imp.* A. *The Flint.* Gal. *Caillou.* G. Kieſelſtein. B. *Kegel.* Ubique reperitur. *Vires.* Silicum communium uſus eſſe poteſt, ad tartaream mucilaginem incidendam, calculum reſolvendum, ac proinde ad obſtructiones reſerandas. Extrinſecus frequenti uſu in dentifriciis adhibentur, *Schrod.*

XXIX. *De Bononienſi Lapide.*

A. LApis Bononienſis, Phoſphorus Bononienſis, Spongia Solis, Lapis Lucidus, *Mont. Exot.* 14. Lapis Bononienſis, *De Laet.* 206. *Charlt. Foſſ.* 20. *Worm. Muſ.* 46. Lapis illuminabilis, *Aldrov. Muſ. Metall.* 683. Phoſphorus Kircheri *quibuſdam.* Fosforo o Pietra lucida di Bologna, *Bocc. Obſ. Nat.* 224. A. *Bononian Phoſphorus or Light-carrier.* Gal. *Pierre de Bologne.* G. Belonier-Stein. B. *Steen van Boulogne.* Aiunt, quòd ſinguiari proprietate polleat lucem imbibendi, & retinendi; verùm hanc facultatem non niſi præparatus obtinet. Modum præparandi docet *Wormius Muſ.* pag. 46. *Vires.* Cauſticæ ſeu eſcharoticæ, & emeticæ facultatis eſſe ſcribit *Mont.*

II. *De Lapidibus Medicamentoſis formatis.*

I. *De Aëtite.*

A. AEtites, Aquilæ lapis, *Offic.* Ætites, ſeu Aquilinus lapis, *Worm.* 77. *Charlt. Foſſ.* 31. Ætites, *Schrod.* 345. *Schw.* 361. *Kentm.* 34. *Aldrov. Muſ. Metall.* 580. Lapis ætites, *Boet.* 375. *De Laet.* 114. *Matth.* 1389. Ætitæ, *Geſn. de Lap.* 10. p. 9. *Geoff. Prælect.* 68. Ætites, Ochreo ferreus, *Woodw. Att.* Tom. ii. P. I. pag. 9. A. *Eagle-Stone.* Gal. *Pierre d'Aigle.* G. Adlerſtein. B. *Arend-ſteen,* (*die men vind in de neſten van Arenden.*) Lapis eſt veluti prægnans alio in utero ſonante, colore fuſco, pullo, aut cinereo, externè ſcabro, & plerumque ovali: Præfertur orientalis. *Vires.* Partum promovet, ſi feminibus alligetur; ſin brachio, eundem retinet: obſervare autem expedit, ſtatim à partu eſſe removendum, ne uterum ad ſe trahat, &c. *Schrod.* *Aëtitis* effectum naturalem magni faciunt vulgariter, ob alicujus ſignaturæ veſtigia, dum *in partu difficili* prodeſſe creditur: quod non negabo. Aſt naturali huic effectui ſuperſtitiones ſtatim adjunxerunt *Galenus*, *Plinius*, & alii. Quis enim probabit. 1. Aëtitem brachio adligatum abortum præcavere? Qui tamen effectus priori eſt contrarius. 2. Aëtitem tam vehementer trahere, ut uterus excidat? Obſervationes, quoad poſterius, adducit *Wormius*, p. 78. & *Valeriola.* Verùm, meo judicio, hæ Obſervationes vacillant. Notum enim eſt ex Anatomicis, quòd uteri par ligamentorum latum ſ. ſuperius, factum ſit à natura, & juxta communem, margini oſſis Ilei, mediante Peritonæo, alligatum, ne uteri fundus in ſinum excidat. Quomodo ergo hic lapis præſtabit? Profectò, niſi laxandi vis, vel rumpendi hæc ligamenta tribuatur aëtiti ab allegatis Autoribus, non poterit admitti *Valeriolæ* obſervatio, quam refert de Muliere quadam *Valentiana*, niſi potiùs Obſtetricis violentiâ (veluti ſæpiùs contingere ſolet) uterus ſimul protractus fuerit; & tamen hæc abſurda Anatomicis Obſervationibus affatim inſeruntur. 3. Probatio veneni admixti, hoc lapide facta, nulla eſt. 4. Fallibilis quoque character eſt, ſi pulvere ejuſdem pani admiſto, velimus fures deprehendere: interdum alias ob cauſas deglutitio poteſt impediri. 5. Nec amorem conciliat, vel divitias auget; quandoquidem contrarium exemplum ſuggeſſerunt ante aliquot annos Novellæ *Viennenſes* de quodam, qui quadrilibrem aëtitem in currum Archiducis *Auſtriaci* non ſine terrore projecit. 6. Si ergo dicere debeo, quod res eſt, *Potiùs obtinebit aëtites terræ ſigillatæ vires, in morbis malignis, & venenis adſumptis, &c.* Huc *Amman.*

A. 2. Geodes, *Offic. Boet.* 380. *Kentm.* 35. *Woodw. Att.* Tom. ii. P. I. 9. *Geſn. de Lap.* 11. *Aldrov. Muſ. Metall.* 590. *De Laet.* 116. Lapis Geodes, *Matth.* 1390. *Calc. Muſ.* 324. *Worm.* 6. A. *The Baſtard Eagle-ſtone.* Gal. *Pierre d'Aigle batarde.* G. Baſtert Adlerſtein. B. *baſtert Arendſteen.* Variis in locis ſabuloſis, & glareoſis reperitur in *Anglia.* Lapis eſt rotundus, aut oblongus, colore rubiginis, & pugni ſæpe magnitudine, terram, aut lutum, aut arenam, continens. *Vires.* Vim aſtringendi, & ſiccandi, ei tribuit *Dioſcorides:* Quæ obſcurant oculos, ut caligines, & id genus alia diſcutiendo purgare, & cum aqua illitum, inflammationes mammarum, & teſtium ſedare, ſcribit ille.

A. 3. Terra Sicula; Bezoardicum Minerale, *Mont. Ind. Exot.* 14. Bezoar Minerale, *Aldrov. Muſ. Metall.* 805. Lapis Bezoar Mineralc Siculus, *Bocc. Obſ. Ed. Ital.* 379. Lapis Bezahan Siculus albus, Orientali fragilior, *Cup. Hort. Cath. Supp.* i. 246. Lapis Bezoar foſſilis, *Geoff. Prælect.* 69. *De Laet. de Lap.* 114. Belzuar Mineralis Siciliana, *Bocc. Muſ. di Fiſica*, 55. A. *Mineral Bezoar or Sicilian Earth.* Gal. *Bezoard mineral, ou Terre Sicilienne.* G. Bezoard Mineral oder Erde von Sicilien. B. *Berg Bezoar.* *Siciliæ* indigena eſt. *Vires.* Alexipharmaca æſtimatur; edulcorat, & aperit, *Mont.* In febribus malignis commendat *Aldrov.*

II. *De Lapide Judaico.*

A. LApis Judaicus, *Offic. Schrod.* 352. *Calc. Muſ.* 298. *Kentm.* 28. *Boet.* 408. *De Laet.* 136. *Aldrov. Muſ. Metall.* 711. *Matth.* 1386. *Geſn. de Lap.* 128. *Charlt. Foſſ.* 29. Judaicus Lapis, *Worm.* 69. *Schw.* 382. Spinos Echini, *Woodw. Att.* Tom. ii. P. II. pag. 19. A. *Jews-Stone.* Gal. *Pierre Judaique.* G. Juden-ſtein. B. *Jodenſteen.* Lapis eſt Olivæ ſimilis, ſubrotundus, tener, & friabilis, ſtriis ſecundùm longitudinem diſcurrentibus, & æquidiſtantibus, ac ſi arte torno factæ eſſent; colore eſt exalbido, vel ſubcinereo. Reperitur variis in locis. *Vires.* Medetur difficultati urinæ; calculos veſicæ, præcipuéque renum, pellit. Echini marini Ovarii dicti ſpinulæ petrefactæ eſſe videntur.

III. *De Lapide Chelidonio.*

LApis Chelidonius, *Offic. Aldrov. Muſ. Metal.* 791. *Lang. Hiſt. Lapid.* 115. Chelidonius, *Worm. Muſ.* 72. *Boet.* 343. Bufonites minor caſtaneo ſubfuſci coloris, *Luidii Lithop. Brit.* p. 70. N° 1361. *Teeth of the* Lupus Piſcis, *Woodw. Attempt.* Tom. ii. P. II. pag. 27. *Occhio di Serpe*, Melitenſis dictus. A. *The Swallow-ſtone.* Gal. *Pierre d'Hirondelle.* G. Schwalbſtein. B. *Zwaluw-ſteen.* In Inſula *Melitenſi* invenitur, grani lentis, vel piſi magnitudine. Aliqui putant in ventriculis Hirundinum juvenum inveniri, ut ſcribit *Wormius in Muſeo ſuo*, p. 72. Sed nunquam lapides hos invenire potuit *Anſelmus Boetius*, p. 344. Mihi varii ſunt generis; figurâ, magnitudine, & colore, diſcrepantes; qui, non ex Hirundinibus, ſed Terrâ *Melitenſi*, ſunt petiti, *Lang.* loco citato, p. 116. *Vires.* Hunc Epilepſiæ puerorum convenire volunt, brachio alligatum, vel collo ſuſpenſum, *Schrod.*

IV. *De Lapide Lyncis.*

A. LApis Lyncis; Belemnites, *Offic. Geoff. Prælect.* 70. Lapis Lyncis, *Schrod.* 353. *Geſn. de Lap.* 92. Belemnites, *Worm.* 70. *Charlt. Foſſ.* 29. *Mer. Pin.* 211. *Aldrov. Muſ. Metall.* 618. *Schw.* 369. Belemnites Lapis, ſeu Dactylus Idæus, *Boet.* 476. *De Laet.* 150. Belemnites parvus, *Kentm.* 34. A. *Thunder-Bolts* vulgò. Gal. *Belemnite, ou Pierre de Lynx.* G. Luchs-ſtein. B. *Losſteen*, *Lochsſteen.* Lapis eſt teres pyramidalis, variis coloribus inſignitus. Multis in locis reperiuntur. *Vires.* *Germani* contra Incubum, & nocturnas oppreſſiones valere putant; ad vulnerumque conſolidationem commendant, *Worm. Communiter laudatur* (inquit *Ammannus*) *cum Lapide Judaico, & Nephritico, pro ſummo medicamento lithontriptico; ſed, meo judicio, ſine ratione, vel experientia. Nam adhuc in quæſtione eſt, an detur reverâ lithontripticum medicamentum? Dico revera; ut diſtinguam à Diureticis, quorum effectum videmus, Lithontripticorum verò non item. Sive enim magiſteria horum, ſive alios liquores contra Lithiaſin adhibeamus, nullo tamen negotio intentionem noſtram adſequimur. Etenim ſi tali virtute gauderent, etiam extra corpus poſſet hæc probari. Dicis;* ♒ ⊕. *hoc ab extra, præſtat: Cur autem non ad intra? Forſan, quia in tanta doſi ad intra exhiberi nequit? Vel quia, ſine alteratione, ad partem adfectam non pervenit? Si ſuſtines, medicamenta lithontriptica in corpus adſumpta, demum virtutes calculum imminuendi, ibidem accipere, falſus es, & petis principium: Sic enim perinde eſſet, utrum Diaphoreticum, vel Lithontripticum exhiberem. Cur enim Diaphoreticum in corpus adſumptum non poſſet hac ratione lithontripticam induere virtutem?* Ammannus.

A. 2. Ceraunia, ſive Fulminaris lapis, *Offic.* Ceraunias, *Boet.* 480. *Worm.* 74. *Charlt. Foſſ.* 30. *De Laet.* 155. *Aldrov. Muſ. Metall.* 606. *Schw.* 372. *Kentm.* 30. Ceraunia, vel Ceraunias, *Geſn. de Lap.* 61. A. *Thunder-Stones.* Gal. *Pierre de Foudre, de Tonnerre.* G. Donner-ſtein / Donnerkeil. B. *Donderſteen*, *Donderkloot.* Cunei pyramidalis plerumque figura, colore aut nigro, aut fuſco. In Germania reperitur. *Vires.* Mulierculæ in defluxionibus in genas, mammillas, &c. affricant: In Hydrope, & Ictero, etiam proficuus dicitur. *Witz. in Schrod.*

V. *De Aſtroitide.*

A. AStroites, ſeu Stellaris lapis, *Offic. Cod. Med.* xvi. Aſtroites primus, *Boet.* 298. Aſtroites quartus, *Plot. Hiſt. Nat. Ox.* p. 88. *Tab.* ii. *Fig.* 7. *Lithog. Brit.* N° 163. *Charlt. Foſſ.* 28. *Worm.* 67. *Schw.* 366. *Mer. Pin.* 211. Stellaris Lapis, *De Laet.* 97. *Aldrov. Muſ. Metall.* 872. Stellaris Lapis primus, *Geſn. de Lap.* 35. A. *Star-ſtone.* Gal. *Pierre étoilée.* G. Stern-ſtein. B. *Een Starreſteen.* Lapis eſt poroſus, moderatè durus, colore albido, ad capitis humani magnitudinem quandóque excreſcens. In fodinis tàm Angliæ, quàm Germaniæ reperitur. *Vires.* Antiloimicus putatur; & vermes necare exhibitus infantibus, ad gr. 4. *Witz. in Schrod.*

VI. *De Oſtracite.*

A. OStracites, *Offic. Worm.* 79. *Aldrov. Muſ. Metall.* 594. *Charlt. Foſſ.* 31. *Geſn. de Lap.* 85. *Boet.* 393. Lapis Oſtracites, *Matth.* 1390. Oſtracis Lapis, *De Laet.* 179. A. *Hobgoblins-claw* vulgò. Gal. *Oſtracite.* G. Oſtracit-ſtein. B. *Oſtracites*, (*een ſoort van zeer harde koſtelyke ſteen een ſchelp van oeſter gelykende.*) Teſtæ Oſtrei eſt ſimilis, cruſtoſus, & ſciſſilis, teſtâ ſuperiori ablatâ. *Vires.* Menſes ſiſtit; mammarum inflammationibus ſuccurrit; cutim glabram reddit, *Dioſc.*

III.

III. *De Lapidibus pretioſis opacis.*

I. *De Achate.*

A. Achates, *Offic. Worm.* 96. *Mer. Pin.* 209. *Boet.* 245. *Charlt. Foſſ.* 34. *De Laet.* 79. *Schw.* 357. *Aldrov. Muſ. Metall.* 904. *Calc. Muſ.* 247. *Geoff. Prælect.* 78. Lapis Jaſpis Achates Antiquorum, Agatha vulgò dictus, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 44. A. *The Agate.* Gal. *Agate.* G. Ein Achate. B. *Agaat.* Lapis eſt variorum colorum: ab Onyche differt, quod hæc zonis & cruſtis variorum colorum; Achates verò lineis & maculis ludat; à Jaſpide duritie & lævore. *Vires.* Venenis peſtiferis, ut & Viperarum, & Scorpionum ictibus reſiſtere creditur: Cor recreat; ſitim febricantium ore contenta ſedat.

II. *De Sardo.*

A. Sardus, Sarda; Carneolus, *Offic.* Sardus, Sarda, *Geoff. Prælect.* 78. Sardius Lapis, *Schrod.* 331. Sardius Lapis, ſive Corneolus, *Aldrov. Muſ. Metall.* 923. Sardius, ſive Carneolus, *Boet.* 230. Sarda, *Laet.* 60. *Kentm.* 48. Corneolus, vel potiùs Carneolus, *Worm.* 92. *Charlt. Foſſ.* 35. Carniolus, *Schw.* 371. Carneolus, Sardius Lapis, Sardonyx, *Mont. Exot.* 14. Lapis Sarda aut Corniola ſanguinis diluti coloris, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 50. A. *The Cornelian.* Gal. *Cornaline.* G. Carneol. B. *Zardus*, *Carneool.* Gemma eſt ſemiperſpicua, loturæ carnis, ſeu carni ſanguinolentæ ſimilis. In Sardinia invenitur. *Vires.* Pulvis ad omnem ſanguinis fluxum propinatur: Geſtatus fertur animum exhilarare, timorem pellere, audaciam præſtare, faſcinationes prohibere, ac corpus contra venena quævis tueri, imprimis autem ſanguinem undecunque fluentem, peculiari proprietate ſiſtere; ventrique alligatus partum conſervare, *Schrod.*

III. *De Sardonyche.*

A. Sardonyx, *Offic. Boet.* 233. *Kentm.* 49. *Charlt. Foſſ.* 34. *De Laet.* 70. *Worm.* 97. *Calc. Muſ.* 241. Sardonyx Indica, *Geoff. Prælect.* 78. A. *The Sardonyx.* Gal. *Sardoine.* G. Ein Sardonier. B. *Sardonyxſteen.* Ex Sardio, & Onyche, à natura ſimul compoſita eſt. Qui plura de Sardonyche velit, conſulat *Jo. de Laet.*

IV. *De Chalcedonio.*

A. Chalcedonius, *Offic. De Laet.* 76. *Geſn. de Lap.* 79. Chalcedonius, *Boet.* 238. Chalcedonius, aliàs Carchedonias, *Charlt. Foſſ.* 34. Chalcedonius, ſeu Carcedonius, *Worm.* 98. A. *The Chalcedony.* Gal. *Chalcedoine.* G. Chalcedonier. B. *Chalcedonierſteen.* Gemma eſt quaſi per nubem, vel levi aliquo colore tincta, ſemiperſpicua, Sculpturæ propter duritiem contumax. *Vires.* Contra omnia atræ bilis ſymptomata commendatur.

Boetius hanc differentiam inter Onychen, Sardonychen, & Chalcedonium ponit: Quòd Sardonyx ſit, dum Onychi Sardius rubicundus color diſtinctè adjunctus eſt; Chalcedonius dum abeſt rubicundus, & niger color diſtinctus: Onyx, verò propriè, dum adeſt, niger; & abeſt, rubicundus.

V. *De Memphite.*

Lapis Memphites, *Offic. Matth.* 1388. Memphites, *Aldrov. Muſ. Metall.* 707. Sardonyx Arabica, *aliis*, Memphites *Geoff. Prælect.* 79. A. *Memphis-ſtone.* Gal. *Pierre Memphite.* G. Memphis-ſtein. B. *Memphis-ſteen.* Invenitur calculorum magnitudine, pinguis, verſicolor. In Ægypto juxta Memphim reperitur. *Vires.* Trito & illito, quæ urenda aut ſecanda ſunt, ſine periculo obſtupeſcere, ita ut non ſentiant cruciatum, *Dioſc.*

Hic Lapis, quis fuerit à *Dioſcoridis* temporibus, in tenebris delituit. *Boetius in Capite de Onyche*, hæc habet: *Dum zona alba imagine ſcalpitur, ac nigra zona loco ſtrati ſubſternitur, à nonnullis* Memphitis, *hodie* Camehnia *vocatur à Gemmariis, quaſi alia gemma eſſet*, & pag. 565. à Ludovico Dulci hæc citat: Memphites à Memphi *civitate dicta eſt. Bibita, aut cum aceto macerata, ſtuporem inducit membris, ut abſque dolore amputari poſſint.*

VI. *De Onyche.*

A. Onyx, *Offic. Worm.* 97. *Aldrov. Muſ. Metall.* 915. *De Laet.* 62. *Charlt. Foſſ.* 34. *Kentm.* 49. Onyx & Camehnia, *Boet.* 241. Onychites, *Schw.* 386. Lapis Onyx dictus, ſive Unguis Humani candorem referens, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 50. A. *The Onyx-ſtone.* Gal. *Pierre d'Onyx.* G. Onyx-ſtein. B. *Onyx-ſteen.* Gemma eſt opaca, vel minùs lucida, humani unguis ſimilitudine, colore, & ſplen-

ſplendore. Duobus ad minimum coloribus, albo & nigro, zonis diſtinctis conſtans, magis opaca eſt quàm diaphana. Nigram ejus partem *Plinius* Morion Indicum, vel Pramnion vocat. An Morion, *Schw*? *Vires.* Mentis paſſionibus conducere, ſenſusque vivificare, creditur.

VII. *De Lapide Nephritico.*

A. Lapis Nephriticus, *Offic. Charlt. Foſſ.* 33. *Schrod.* 329. *Worm.* 95. *Boet.* 259. *De Laet.* 81. Lapis Indicus Nephriticus, *Aldrov. Muſ. Metall.* 706. Lapis Nephriticus, *Calc. Muſ.* 333. *Mont. Exot.* 14. A. *The Nephritick-ſtone.* Gal. *Pierre Nephretique.* G. Lenden-ſtein/ Grieß-ſtein. B. *Graveel-ſteen.* Eſt lapis admodum variegatus, ex colore viridi, aliisque permiſtus, plerumque ex viridi albo, flavo, cœruleo, nigróque colore, ſemper tamen viriditatem refert. Adfertur ex America; nonnullis tamen Hiſpaniæ & Bohemiæ locis reperitur. *Vires.* Amuletum eſt adverſus Nephritidis & Stomachi dolores.

VIII. *De Jaſpide.*

A. Jaſpis, *Offic. Boet.* 250. *De Laet.* 79. *Calc. Muſ.* 253. *Schw.* 381. *Aldrov. Muſ. Metall.* 884. *Charlt. Foſſ.* 32. *Worm.* 93. *Kentm.* 50. *Mont. Exot.* 14. A. *The Jaſper.* Gal. *Jaſpe.* G. Jaſpis. B. *Jaſpis (edel Geſteente).* Gemma eſt opaca, colore viridi, interdum ſanguineo. Reperiuntur in India, &c. *Vires.* Cum Carneolo viribus convenit. Vide *Schwenkfeldum de Foſſil.* p. 381.

IX. *De Heliotropio.*

A. Heliotropium, *Offic.* Heliotropius, *Worm.* 94. *Aldrov. Muſ. Metall.* 895. *Boet.* 257. *De Laet.* 80. *Charlt. Foſſ.* 33. *Calc. Muſ.* 219. Lapis Porraceus guttatim, punctulatim, vel fibratim ſanguineus, Heliotropium dictus, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 50. A. *The Heliotrope*, or *Common Blood-ſtone.* Gal. *Pierre d'Heliotrope.* G. Stein von Heliotropium. B. *Heliotropi-ſteen.* Gemma eſt opaca, colore viridi, ſanguineis punctis vel venis diſtincta. *Vires.* Venenis reſiſtit; ſanguinem undecunque fluentem ſiſtit.

X. *De Malachite.*

A. Malachites, *Offic. Charlt. Foſſ.* 33. *Calc. Muſ.* 218. *Aldrov. Muſ. Metall.* 900. *Worm.* 95. Malachites vel Molochites, 263. *De Laet.* 87. A. *The Malachite.* Gal. *Malachite.* G. Ein Malachit. B. *Een Malachit.* Ad Jaſpidis, vel Praſii ſpecies referri poteſt. Opaca eſt, Malvæ inſtar viridis. Invenitur in Cypro, Miſnia, & Comitatu Tirolenſi. *Vires.* Pro extinguendo æſtu febrili exhibetur *Witz. in Schrod.*

XI. *De Praſio.*

A. Praſius, *Offic. Charlt. Foſſ.* 33. *Calc. Muſ.* 217. *Kentm.* 47. *Boet.* 203. *Worm.* 95. *Aldrov. Muſ. Metall.* 897. Praſus, ſive Praſius, *De Laet.* 42. Lapis, Praſius dictus; *aliis*, Plaſma, aut Nilium, aut Leda. Lapis Nephriticus viridis Mali Aurantii foliorum virore, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 51. A. *The Green Stone.* Gal. *Pierre Praſius.* G. Grün-ſtein. B. *Een ſoort van Groen Geſteente.* Maxima ex parte viridis eſt, ſed raro ſine punctis atris, & aliquando albis diſtinctus. Mater Smaragdi à multis putatur, quòd aliquando in eo reperiatur. *Vires.* Smaragdi vires habet, verùm minores, *Boet.*

VI. *De Lapidibus pretioſis diaphanis, ſeu de Gemmis.*

PRæfationis loco doctiſſimi *Pauli Ammanni* de Gemmarum nominibus, pretio, operationibus (cujus ſententiæ & nos ſubſcribimus) verba proponemus:

„ Magna varietas hic occurrit circa *nomina*
„ Gemmarum, dum quaſdam veteribus cogni-
„ tas, nunc planè vel ignoramus, vel aliis ti-
„ tulis indigitamus: Major (varietas) circa
„ illarum eſt *pretium*, quod hactenus ex inſti-
„ tuto hominum planè dependet: Maxima
„ tandem circa earum *operationes* conſpicitur,
„ quæ infinitis adulteriis, ſuperſtitionibus, &
„ fabulis repletæ ſunt. Primum & ſecundum
„ ad nos, ut ſic, non pertinet: Ideo potiùs
„ de tertio erimus ſoliciti; & quoniam intùs
„ adſumuntur, non debent eſſe adulteratæ;
„ debent etiam determinatum & naturalem e-
„ dere fructum. Verùm *adulteria gemmarum*
„ quis omnia novit, quæ Judæis, Luſitanis,
„ &

„ & aliis impoſtoribus in uſu ſunt? Duo adducam hîc: 1. *Quatenus Occidentales pro Orientalibus venduntur.* Præſuppono enim, ex hypotheſi recepta, gemmas Orientales cæteris præſtare: Quod conſtat etiam ex lucis congenitæ in Orientalibus excellentia. Quis enim neſcit, v. g. Adamantis Indici & noſtratis differentiam? 2. *Quatenus fluores pro gemmis ſubſtituunt;* uno verbo, Vitrum pro Adamante. *Worm.* pag. 101. Effectus gemmarum debet eſſe naturalis; qui etiam iiſdem, juxta *Pet. Johan. Fabrum*, Lib. iv. *Panchym. S.* IV. pag. 521. reverâ ineſt, quamvis corporeâ mole non parùm præpeditus. Quo ipſo omnes excludo fabulas & ſuperſtitiones, quæ loco effectûs determinati, lapidibus pretioſis deſignaverunt Autores. Exempla habes in *Wierio de Cur. Maleſ. læſor.* pag. 411, 412. Quibus ſequeſtratis, relinquentur pauci, de quibus noſtra Praxis gloriari poterit. Exemplum ſit Adamas, omnium gemmarum præſtantiſſima: Quid eſt in illo (ſcil. Adamante) quo Praxis noſtra gloriari poſſit? Parùm, vel nihil. Nam falſum & fabuloſum eſt; quod 1. *Reſiſtat incudi & malleo innoxiè.* 2. *Sit gemma reconciliationis, ſimultates matrimonii*, ut ſic, *extinguendo.* 3. *Pulvinari ſuppoſitus, index ſit adulterii.* 4. *Intuitus hæreditarii Adamantis, ſtatis temporibus factus, enixum prolis congeneris producat, &c.* Remove nunc alia fabularum ſiparia: Quid virium ſupererit in medicina? Dicis; Curat Dyſenteriam. Quî vero curabit eam, dum in communi dicitur inteſtina exulcerare? Atque ſit ita; quis ſtatuet huic remedio pretium? Nam infra ℨj. quantitatem vix operabitur; ſupra hoc pondus *Adamas nobis eſt inæſtimabilis.* Idem judica de *Amethyſto*, qui reſiſtere putatur ebrietati, ſi intùs adſumatur: Nam ut Periaptum hoc impoſſibiliter præſtabit. Jam verò conſtat, eum eſſe in numero pretioſorum lapidum, & ſi tantùm ℨij. 6. Vallenſibus venirent, quis tam pretioſum remedium pro ebrietate præcavenda, exceptis Principibus, ſibi poſſet comparare? Accedit, quòd nunc ebrietatem magis accerſere, quàm averruncare, homines conentur. Fragmenta quinque Lapidum pretioſorum, ſcil. *Sapphiri*, *Granati*, *Smaragdi*, *Hyacinthi*, *Sardæ* vel *Carneoli*, quod attinet, fateor, illa eſſe in Officinis receptiſſima. Verùm ſi uſum vel facultatem eorum examinabis, deprehendes, quòd *tantùm opinio lapides iſtos pretioſos praxi noſtræ intulerit*, ut Principibus & Magnatibus perſuaderetur, in illis ſingulare confortans latitare; quod tamen citiùs in viliſſimo ſilice, vel alio Simplicium reperietur, quàm in iſtis. Ego dico, quod ſentio. Qui contrarium ſuſtinet, illi probatio incumbet: Nam *ſine ratione vel experientia erubeſcat Practicus loqui.* Jam ratio, cur hi lapides pretioſi ſint, vel debent eſſe confortantes, deeſt: Experientia vacillat. Ergo plus eſt in titulo, quàm pyxide!"

Pro formatione Gemmarum vide *Boyleum de Gemmis*, & *Tranſact. Philoſoph.* N° 18. pag. 23, 102

I. *De Rubino.*

A. RUbinus, *Offic. Worm.* 103. *Schrod.* 329. *Mont. Exot.* 14. *Schw.* 390. *De Laet.* 11. *Calc. Muſ.* 235. *Geoff. Prælect.* 83. *Charlt. Foſſ.* 37. Rubinus verus, *Boet.* 144. Carbunculus, *Kentm.* 50. Carbunculus, ſive Rubinus, *Aldrov. Muſ. Metall.* 957. A. *The Ruby.* Gal. *Rubis, ou Carboncle.* G. Rubin. B. *Rubyn.* Gemma eſt diaphano-rutilans, rubenſque, ac limam reſpuens. Nobiliores in Inſula Zeilan naſcuntur. *Vires.* Tradunt, geſtatum & ebibitum venenis reſiſtere, ac in peſte præſervare, triſtitiam arcere, libidinem coërcere, malas cogitationes, & terrentia ſomnia avertere, animum exhilarare, corpus incolume conſervare, &c. *Schrod.* In Medicina Officinis noſtris præſcribitur; verum neſcio quomodo in Catalogo Simplicium omittitur.

II. *De Granato.*

A. GRanatus, *Offic. Worm.* 104. *Schw.* 380. *Charlt. Foſſ.* 37. *Boet.* 152. *Schrod.* 328. *De Laet.* 17. *Mont. Exot.* 14. A. *The Granate.* Gal. *Grenat.* G. Granat. B. *Granaat.* Gemma eſt pellucida, ex flavedine rubens, ignis inſtar, Cinnabaris nativi vel factitii colorem fere referens. *Vires.* Exſiccat, corroborat; medetur cordis palpitationi, Melancholiæ reſiſtit, & veneno, exſpuitionem ſanguinis ſiſtit; collo ſuſpenſus iiſdem virtutibus vulgò celebratur, *Schrod.*

III. *De Hyacintho.*

A. HYacinthus, *Offic. Charlt. Foſſ.* 38. *Kentm.* 50. *Mont. Exot.* 14. *Schrod.* 328. *Aldrov. Muſ. Metall.* 962. *Schw.* 381. *Worm.* 104. *De Laet.* 27. *Boet.* 159. *Geoff. Prælect.* 79. A. *The Iacinth.* Gal. *Hyacinte.* G. Ein Hyacinth. B.

B. *Hiacint.* Gemma eſt pellucida, ex flavedine, aut croceo colore rubens, igniſque flammas imitans. *Vires.* Vim habet cor corroborandi, & à peſte tuendi; ſingulare quoque eſt ſpecificum contra ſpaſmum, & contracturas, *Schrod.* Adulteratur vitro Saturni, quòd a vera Gemma, pondere & duritie facilè diſtinguitur.

IV. *De Amethyſto.*

A. AMethyſtus, *Offic. Kentm.* 48. *Boet.* 162. *Charlt. Foſſ.* 35. *Worm.* 99. *De Laet.* 24. *Aldrov. Muſ. Metall.* 966. *Schw.* 362. *Calc. Muſ.* 189. *Geoff. Prælect.* 84. *Mont. Exot.* 14. A. *The Amethyſt.* Gal. *Ametiſte.* G. Amethyſt/ Ametiſt. B. *Amethiſt.* Gemma eſt violacei coloris, qui ex mixtione rubri & cœrulei coloris emanat. Reperiuntur in India, Armenia, Arabia, &c. *Vires.* Putatur geſtatus ebrietatem prohibere, idque vini colore, quo præditus eſt, indicari, quaſi illum pro facultatis characteriſmo habeat, *Boet.*

V. *De Sapphiro.*

A. SApphirus, *Offic. Aldrov. Muſ. Metall.* 971. *Geoff. Prælect.* 80. *Kentm.* 48. *Mont. Exot.* 14. *Calc. Muſ.* 223. *Boet.* 183. *Worm.* 104. *Schrod.* 320. *Charlt. Foſſ.* 38. *De Laet.* 30. Sapphirus mas cœruleus, *Schw.* 391. Lapis Sapphirus, *Matth.* 1387. A. *The Sapphire.* Gal. *Saphir.* G. Sapphier. B. *Zapphier.* Gemma eſt pellucida, colore cœruleo ſeu cyaneo conſtans, perquam tranſlucido, cœlique ſereni colorem referens ſplendore, & perſpicuitate ſummâ. Invenitur in Zeilan, &c. *Vires.* Frigida eſt & ſicca, aſtringens, conſolidans, alexipharmaca, cordialis, & ophthalmica, *Schrod.*

VI. *De Beryllo.*

A. BEryllus, *Offic. Boet.* 214. *Calc. Muſ.* 221. *Mont. Exot.* 14. *De Laet.* 44. *Aldrov. Muſ. Metall.* 952. *Kentm.* 47. Berillus, ſive Beryllus, *Charlt. Foſſ.* 40. A. *The Beryl.* Gal. *Beril.* G. Beryll. B. *Een edele Geſteente, Beryl genaamt*, Kriſtal *gelyk.* Gemma eſt pellucida, quæ marinæ aquæ colorem refert, ex viridi cœrulea. In India variis in locis reperiuntur. *Vires.* Contra hoſtium pericula, vitia hepatis, ſuſpiria, eructationes, ac morbos oris, faciei, & gulæ, valere creditur.

VII. *De Smaragdo.*

A. SMaragdus, *Offic. Boet.* 195. *Calc. Muſ.* 212. *Geoff. Prælect.* 80. *Schrod.* 331. *Kentm.* 47. *De Laet.* 33. *Aldrov. Muſ. Metall.* 973. *Charlt. Foſſ.* 38. Smaragdus à nonnullis Praſinus, *Worm.* 105. *Mont. Exot.* 14. A. *The Smaragd or Emerald.* Gal. *Emeraude.* G. Smaragd. B. *Een Emeraud*, (*zeker groen Geſteente.*) Gemma eſt quâ nihil viridius, pellucida & diaphana, tantique ſplendoris exiſtit, ut oculos intuentium perſtringat. Reperiuntur in India, &c. *Vires.* Omnem alvi ſanguiniſque fluxum, ac præcipuè Dyſenteriam, ebibitus ſiſtit; venenatis itemque morſibus, Peſti, Febribus peſtilentibus, reſiſtere creditur, *Boet.*

VIII. *De Topaſio.*

DUO *ipſius ſunt genera* (*videlicet*) *Chryſopaſius & Chryſolithus; Chryſopaſius veterum Chryſolithus hodie appellatur, & Chryſolithus veterum Topaſius & Chryſopaſius Neotericis Gemmariis nuncupatur.*

A. 1. Chryſolithus, *Offic. Charlt. Foſſ.* 39. *Mont. Exot.* 14. Chryſolithus Modernorum, *Worm.* 106. Topazius Veterum quem recentiores perperam vocant Chryſolithon, *De Laet.* 46. Topaſius Veterum, *Boet.* 207. Topazius, *Aldrov. Muſ. Metall.* 976. Topaſius, ſive Chryſolithus, *Geoff. Prælect.* 82. A. *The Chryſolite.* Gal. *Chriſolite.* G. Chryſolith. B. *Chriſolyt.* Viridis eſt gemma ac diaphana, aureo fulgore ſplendens. Invenitur in India, &c. *Vires.* Sanguinis eruptiones ſiſtit, bilem, iramque, & phrenitidem mitigat. *Boet.*

A. 2. Topaſius, & Chryſopaſius, *Offic.* Topaſius, *Charlt. Foſſ.* 39. Topazius Neotericorum; Veterum Chryſolithus, *Worm.* 106. Topazius, *Schw.* 406. *Kentm.* 47. Chryſolithus Veterum, *Boet* 210. *De Laet.* 49. *Mont. Exot.* 14. Chryſolithos, *Schrod.* 327. Chryſolithos, ſive Topaſius, *Geoff. Prælect.* 82. Chryſolithus, *Vet.* A. *The Topaz.* Gal. *Topaze.* G. Topaſ. B. *Topaas.* Gemma eſt diaphana & pellucida, aurei coloris. *Vires.* Natura ſolaris ex ſignatura judicatur. Proinde creditur timores nocturnos, & melancholiam minuere, intellectum confortare, moleſtiſque inſomniis adverſari, &c. *Schrod.*

IX. *De Opalo.*

A. **O**Palus, *Offic. Boet.* 190. *Calc. Muſ.* 207. *Geoff. Prælect.* 83. *Kentm.* 47. *De Laet.* 52. *Aldrov. Muſ. Metall.* 978. Opalus, olim Pederos, *Worm.* 107. Opalus, ſeu Opalis, *Charlt. Foſſ.* 40. A. *The Opal.* Gal. *Opale.* G. Oball. B. *Opaal, (een Ooſtindiſche Geſteente van veele aangenaame Verwen.).* Gemma eſt omnium pulcherrima; nam in eo apparent reflectione varii colores, ut in Iride. In India reperiuntur. *Vires.* Arbitrantur Autores hanc omnium aliarum gemmarum vires habere.

X. *De Aſteria Gemma.*

A. **A**Steria Gemma, *Offic.* Aſteria, aut Solis Gemma, *Boet.* 226. A. *The Baſtard Opal, or Star-Gemm.* Gal. *Pierre étoilée.* G. Sieg-ſtein. B. *Sterre-ſteen, (een ſoort van koſtelyk Steen vol Stralen.)* Perſpicua eſt hæc Gemma, Chryſtalloque ſimilis, durior tamen. Opali Species eſſe cenſetur; at in Officinis noſtris neutrum invenitur. *Vires.* Geſtata ſomnum conciliare, & ſomnia terrifica abigere creditur, *Boet.*

XI. *De Adamante.*

ADamas, *Offic. Worm.* 102. *Calc. Muſ.* 202. *Kentm.* 47. *Schw.* 358. *Aldrov. Muſ. Metal.* 945. *Charlt. Foſſ.* 36. *Boet.* 115. *De Laet.* 1. *Geoff. Prælect.* 83. A. *The Diamond.* Gal. *Diamant.* G. Ein Diamant. B. *Diamant.* Gemma eſt duriſſima, & pretiociſſima, ſine colore, aquæ inſtar diaphana. Ex India Orientali tranſportatur. *Vires.* Pro viribus conſule Præfationem noſtram de Gemmis.

Hactenus *Mineralogia*, ſeu de *Foſſilibus* in re medica vulgariter uſitatis; quorum omnium innumeras ſpecies, ſeu varietates (quoad mineras ſuas A. *Ores.* Gal. *Mine.* G. Ertz-Grube. B. *Mynen* dictas) colore, figurâ, mixturâ, aliiſque accidentibus differentes, enumerare hujus loci non eſt, ne tædio lectori ſint, & opus hoc brevitati ſtudens, nimis intumeſcere faciant. Qui hos Naturæ luſus obſervare gaudet, vel criticè diſtinguere in animo habet, adeat inſignem Catalogum *Johannis Kentmanni*, à *Geſnero*, inter Autores de re foſſili editum; item *Olai Wormii* locupletiſſimum *Muſeum*, *Anſelmum Boetium de Boot*, & *Johannem De Laet de Lapidibus*, *Gemmis*, &c. *Agricolam de Foſſilibus*, *Fallopium*, & *Cæſium de Mineralibus*, *Borrichium de Metallicis*, *Aldrovandi Muſeum Metallicum*, *Becheri Phyſicam Subterraneam*, *Sagaciſſimum Cæſalpinum de Metallicis*, *Muſea varia edita*, *Schwenckfeldum de Foſſilibus*, &c. Hæc extra Officinas ſunt, & ad inſtitutum noſtrum haud pertinent: Sic etiam apparatus, & modus ſeparandi varia Foſſilia à mineris ſuis, eáque purgandi, & præparandi in uſum Officinarum, nihil ad nos; nudam enim & ſimplicem Materiæ Medicæ faciem, ut in noſtris Officinis apparet, hîc deſcribere, & uſus exhibere, solùm in animo habeo: qui prævias operationes accuratè ſcire deſiderat, pervolvat magna Volumina *Agricolæ*, *Erckeri*, *Alonſi Barbæ*, &c. Nec variæ & multiplices præparationes, & compoſitiones Medicamentorum ex Mineralibus, Vegetabilibus, & Animalibus in hoc opere deſcriptis, noſtri penſi ſunt; Pharmacopœiam enim non damus. Cùm *Zwelferiana*, ſive *Auguſtana*, *Schroderiana*, *Londinenſis*, *Bateanea*, &c. omnium manibus teruntur; horum materiam, ſeu partes ſimplices denudare, explicare, & deſcribere, totus ſudo, & unicè incumbo; ubique brevis eſſe laboro, perſpicuus tamen & nervoſus, quantum in me eſt.

PHAR-

PHARMACOLOGIÆ

SEU

MANUDUCTIONIS

AD

MATERIAM MEDICAM

LIBER SECUNDUS.

De PHYTOLOGIA.

PHYTOLOGIA *eſt pars illa Pharmacologiæ, quæ agit de Plantis.*

Claſſes Phytologiæ ſunt tres; videlicet. 1. *Lithophytologia, quæ agit de Plantis ſubſtantiæ Lapideæ.* 2. *Botanologia, quæ enodat Herbas.* 3. *Dendrologia, quæ exhibet Arbores & Frutices.*

Expeditis Libro primo Foſſilibus & Subterraneis, quibus jam gaudent Officinæ noſtræ, ut pedem promoveamus ad ea quæ ſupra terram proveniunt, inſtituti noſtri poſtulat ratio.

Hic verò Animus non eſt Hiſtoriam proponere, quod operis foret immenſi, ſed ſolummodò Plantas Officinales in vulgari uſu, novâ Methodo diſponere, cum Tabulis, Notis Characteriſticis, Nominibus ſynonymis, Uſibus & Viribus, ut Materia Medica hactenus neglecta, & tenebris involuta, clariùs eluceſcat; & Tyronibus pulchrior & illuſtrior appareat. Qui plenam & prolixiorem harum rerum Hiſtoriam deſiderat, adeat clariſſimos & diligentiſſimos Scriptores, *Carolum Cluſium, Johannem Bauhinum, Bodæum Stapelium, Johannem Raium,* &c.

PHYTO-

PHYTOLOGIÆ

Tabula Generalis.

Plantæ ſunt, vel Subſtantiæ

- Lapideæ; quæ Lithodendra nonnullis nuncupantur. CLASSIS PRIMA.
- Herbaceæ: CLASSIS SECUNDA, quæ ſunt, vel
  - Imperfectæ; quæ partibus præcipuis, flore ſcilicet & ſemine, carere videntur. SECT. I.
  - Perfectiores; quæ flore & ſemine donantur: Hæ vel ſunt ſemine
    - Minutiſſimo, & nudis oculis vix conſpicuo; quæ ſunt vel
      - Cauliferæ. SECT. II.
      - Dorſiferæ, ſeu EPIPHYLLOSPERMÆ. SECT. III.
    - Majore; quæ vel ſunt Plantula ſeminali
      - Bifolia, ſeu bivalvi, biniſque Cotyledonibus inſtructa; ſunt autem vel flore.
        - Imperfecto ſeu ſtamineo; hoc eſt, ſolis ſtaminibus, cum ſtylo & calyce compoſito SECT. IV.
        - Perfecto, ſeu petalode, foliis illis fugacibus inſtructo: Hæ vel ſunt eodem
          - Compoſito, ſeu ex pluribus floſculis in unum totalem florem coeuntibus aggregato: Qui vel
            - Planifolius, naturâ plerumque plenus, plantâ lacteſcente, SECTIO V.
            - Diſcoides: hoc eſt, ex plurimis brevibus, compreſſis & confertis floſculis, in unam quaſi apparentem ſuperficiem digeſtis compoſitus, ſuccedente ſemine, vel
              - Pappo innaſcente alato. SECT. VI.
              - Solido & pappo diſtincto, in CORYMBIFERIS. SECT. VII.
            - Fiſtularis, hoc eſt, ex pluribus concavis oblongis floſculis. HERBÆ CAPITATÆ. SECT. VIII.
          - Simplici, ſeu ex petalis tantùm cum Staminibus & Stylo conſtantem: Hæ ſunt vel ſeminibus
            - Nudis; hoc eſt, nullo præter perianthium vaſculo aut tegmine donatis; ad ſingulos flores
              - Singulis. SECT. IX.
              - Binis, floribus.
                - Pentapetalis, in umbellæ formam plerumque diſpoſitis. UMBELLIFERÆ. SECT. X.
                - Monopetalis in quatuor lacinias diſſectis, foliis caules ad nodos ſtellatim ambientibus, STELLATÆ. SECT. XI.
              - Quaternis, vel foliis in caule
                - Ex adverſo, binis floribus labiatis, caules utplurimùm verticillorum in modum ambientibus, VERTICILLATÆ. SECT. XIII.
                - Alterno vel nullo ordine poſitis; floribus monopetalis, margine quinque partito; quæ, ob folia, in pleriſque ſpeciebus aſpera, ASPERIFOLIÆ denominantur. SECT. XII.
              - Pluribus quatuor, nullo certo aut definito numero. POLYSPERMÆ. SECT. XIV.
            - Conceptaculis propriis & à Periantho diverſis donatis, vel
              - Pericarpio molli, ſeu pulpâ per fructûs maturitatem humidâ ſemina ambiente, vel fructu
                - Majore, cortice craſſiore tecto, ſemine majore. POMIFERÆ SECT. XV.
                - Minore, membrana tenui veſtito, ſeminibus etiam minoribus BACCIFERÆ. SECT. XVI.

H Ma-

a b

Materiâ per maturitatem ſicciore, vel in
- Conceptaculis pluribus & diſtinctis, eidem flori ſuccedentibus ſemina continent. MULTISILIQUÆ. SECT. XVII.
- Solitariis & ſingulis, aut conjunctis, quas florum reſpectu, dividimus in
  - Monopetalas SECT. XVIII.
  - Tetrapetalas, flore
    - Uniformi, ſeu SILIQUOSAS, & SILICULOSAS. SECT. XIX.
    - Difformi, papilionem alis expanſis quadantenus referente, quas idcirco PAPILIONACEAS vocant. SECT. XX.
  - Pentapetalas. SECT. XXI.

Unifolia aut aphylla, id eſt, ſingulis, aut nullis Cotyledonibus donata, ideóque foliis ſuccedentibus ſimilibus, è terra exit; ſuntque vel
- Flore perfecto, ſeu petalode; quæ vel ſunt radice
  - Bulboſâ; hoc eſt, ex pluribus tunicis, exteriore interiorem ambiente, contexta. SECT. XXIII.
  - Tuberoſa, fibroſâve, in bulboſis affinibus nobis dictis. SECT. XXIII.
- Flore imperfecto ſeu ſtamineo, ſunt vel
  - Caule geniculis nodoſis non intercepto, vel non tereti. GRAMINIFOLIÆ. SECT. XXIV.
  - Culmiferæ, hoc eſt, quæ caulem teretem, geniculatum, & concavum edunt, ſingulis foliis ad ſingula genicula eam involventibus. FRUMENTA, & GRAMINA. SECT. XXV.

Lignoſæ: CLASSIS TERTIA, in qua de Arboribus & Fruticibus, ſunt vel caudice
- Simplici, non ramoſo, hoc eſt, unicam tantum una vice in ſummo faſtigio gemmam maximam producentes, folio Irino, i. e. ſtriato & nervoſo, nervis ſecundúm longitudinem productis, flore tripetalo, & ſpathiferæ. SECT. I.
- Ramoſo, ſunt vel fructu
  - A Flore ſejuncto ſeu remoto. SECT. II. quæ, vel
    - Nuciferæ, putamine duriore nucleum claudentes oſſeo & fragili. MEMB. I.
    - Glandiferæ, putamine coriaceo, & molliore, exteriùs vel
      - Tegumento echinato undique incluſo. MEMB. II.
      - Calyce excepto ſuperiore parte nuda. MEMB. III.
    - Coniferæ. MEMB. IV.
    - Bacciferæ. MEMB. V.
    - Lanigeræ. MEMB. VI.
  - Flori contiguo, quæ vel
    - Flore, fructuve aggregato. SECT. III.
    - Flore ſimplici, nec è pluribus floſculis confecto: in quibus, Flos vel
      - Summo fructui inſidet; unde fructus à calyce floris velut umbilicatus eſt. SECT. VI. qui, vel
        - Major Polypyrenus, ſeu plures nucleos continens. POMIFERÆ UMBILICATÆ. MEMB. I.
        - Minor Polypyrenus, BACCIFERÆ UMBILICATÆ. MEMB. II.
      - Imo fructui adhæret; ſunt vel fructu.
        - Calyce ſeu cupula excepto: SECT. V. eóque, vel
          - Monopyreno; fructu per maturitatem, vel
            - Humido Majore; PRUNIFERÆ CALYCULATÆ. MEMB. I.
            - Sicco; NUCIFERÆ CALYCULATÆ. MEMB. II.
          - Dipyreno; GLANDIFERÆ CALYCULATÆ. MEMB. III.
          - Tetrapyreno; fructu humido; BACCIFERÆ

CA-

- CALYCULATÆ. MEMB. IV.
- Non calyculato, hoc eſt, cujus flos cum calyce ſuo decidit: Hæ vel ſunt fructu
  - Subrotundo breviore, eoque vel per maturitatem
    - Humido,
      - Majore
        - Monopyreno; PRUNIFERÆ. SECT. VI.
        - Polypyreno; POMIFERÆ. SECT. VII.
      - Minore; BACCIFERÆ. SECT. VIII.
    - Sicco; SECT. IX.
  - In longitudinem producto; SILIQUOSÆ. SECT. X.
  - quæ ſunt vel flore
    - Uniformi. MEMB. I.
    - Difformi. MEMB. II.

His addimus Partes Stirpium minùs cognitarum, Ligna & Gummi: SECT. XI.

CLASSIS PRIMA,

SEU

LITHOPHYTOLOGIA.

De Plantis Subſtantiæ Lapideæ.

Plantæ Subſtantiæ Lapideæ, referentes, vel
- Fruticem: CORALLINA.
- Muſcum: CORALLIUM.

I. *De Corallio.*

S*Ubſtantiâ lapideâ, ſolidâ, & minimè poroſâ, aut ſpongioſâ, à Poro dicto reliquiſque lapideis marinis diſtinguitur.*

A. 1. Corallium album, *Offic. Raii Hiſt.* i. 62. *Calc. Muſ.* 7. *Worm.* 232. *Boet.* 318. *J. B.* iii. 805. *Ger.* 1381, 1576. *Hiſt. Oxon.* iii. 655. Corallium album majus, *Park.* 1300. Corallium album Officinarum, *Chab.* 572. Corallium album, *Tourn. Inſt.* 572. *El. Bot.* 445. *C. B.* 366. A. *White Coral.* Gal. *Corail blanc.* G. Weiſſe Corallen. B. *Witte Koraal.* In Uſu eſt integra Planta. In Mari Tyrrheno & Siculo invenitur. *Vires.* Appenſum, ut pectus contingat; Hæmorrhagiam mulierum ſiſtit, *Schrod.* In fluxibus, Cardialgia, & morbis ab acido productis plurimùm valere dicitur.

A. 2. Corallium rubrum, *Offic. Raii Hiſt.* i. 60. *Worm.* 231. *J. B.* iii. 805. *Ger.* 1381. *Emac.* 1575. Corallium rubrum majus *Park.* 1299. Corallium rubrum, *C. B.* 366. *Tourn. Inſt.* 572. *El. Bot.* 445. *Hiſt. Oxon.* iii. 655. Corallum, ſive Corallium, *Chab.* 572. Coralium, *Calc. Muſ.* 3. Corallium verum, *Boet.* 318. A. *Red Coral.* Gal. *Corail rouge.* G. rohte Corallen. B. *Rode Koraal.* Uſu venit integra Planta. *Cum albo reperitur. Vires.* Exſiccat, refrigerat, aſtringit. Ventriculum, & jecur roborat, fluxus quoſcunque ſiſtit. *Schrod.*

Corallium, quod aliqui *Lithodendron* appellârunt, inquit *Dioſcorides*, marinum eſſe fruticem conſtat, qui alto extractus, duratur ſtatim atque emergit, tanquam effuſo aëre protinus concreſcat; cujus, aut potiùs *Sextii Nigri* opinionem etiam *Plinius* ſectatus eſt, & ante eum *Ovidius* in *Libro Metamorphoſeon*,

—— Quo primùm contigit auras,
Tempore dureſcit: mollis fuit herba ſub undis.

Experientia hoc falſi convincit. Teſtantur enim viri fide digniſſimi, inquit eruditiſſimus D. *Raius*, qui ejus piſcationi (ut loquuntur) interfuerunt, non minùs ſub undis, quàm ſupra undas durum & lapideum eſſe, cortice duntaxat molli, & muſcoſo (qui tamen facilè deraditur) integi.

Machina, quâ ad Corallium extrahendum utuntur indigenæ ad Promont. *Cau de Creux* in Catalonia, eſt crux lignea, grandis, cujus centro, ut in aquis promptè ſubſidat, affigitur globus plumbeus magni ponderis: Huic autem adnectitur funis validus, prælongus. Unicuique cruci, ſeu extremo crucis rete orbiculare appenditur. Demiſſâ in aquas cruce, cùm Urinatores in imo mari rupem invenerunt cavernoſam, Corallii fœtam, is cui funis regendi cura demandatur, in ejus cava unum vel alterum Machinæ crus impellit, adeóque Corallium (ſi quod inibi oritur) retibus implicitum abrumpunt & extrahunt, qui ſupernè in lembis præſtolantur.

H 2 R.

R. H. pag. 61. quibus plura de Corallio adeat lector. Item in Epiſtolis *Boccone*, *Fer. Imperatum* in Hiſtoria, & *Ganſium*, &c.

A. 3. Corallium nigrum, *Raii Hiſt.* i. 61. *Hiſt. Oxon.* iii. 655. *Worm. Muſ.* 233. *Calc. Muſ.* 10. *Miſc. Cur. Dec.* 11. A° 1. 57. Corallium nigrum, ſive Antipathes, *J. B.* iii. 804. *Ger.* 1382. *Emac.* 1575. *Chab.* 573. *Park. Theat.* 1300. Corallum nigrum, *C. B. Pin.* 366. *Rar. Muſ. Beſl.* T. xxviii. Keratophyton arboreum, nigrum, *Boerh. Ind. A.* 6. Lithophyton nigrum, arboreum, *Tourn. Inſt.* 574. Lithophyton nigrum, majus, & craſſius, *Elem. Bot.* 446. Pſeudo-corallium nigrum, *Boet.* 319. A. *Black Coral.* Gal. *Corail noir.* G. Schwartze Corallen. B. *Zwarte Koraal.* In mari Italico, ſed rarius, Oceano Americano frequentius reperitur. *Vires.* Cum reliquis convenit viribus, *Dioſc.*

A. 4. Aſtroites Stellaris, & Stellæ Lapis, *Mont. Exot.* 7. Aſtroites diſtinctiſſimè Stellas æmulans, *Muſ. Swam.* 6. Aſtroites, *Geſn. de Fig. Lap.* 35. *Worm. Muſ.* 68. *Plot. Hiſt. Oxon.* 87. *Tab.* ii. f. 6, 7. Lapidis Aſtroitidis, ſive Stellaris primum genus, *Boet.* 298. *Cat. Jamaic.* 2. *Hiſt. Vol.* I. pag. 54. *Tab.* xxi. Stellatus Lapis, *Aldrov. Muſ. Metall.* 872. *Fig.* 877, 878, 879. Stellarius Lapis, *Laet. de Gemm.* 97. A. *Star-Stone.* Gal. *Pierre étoilée.* G. Stern-Stein. B. *Starre-ſteen.* In mare prope Jamaicæ Inſulam reperitur. *Vires.* Cum Coralliis viribus convenit.

II. *De Muſco marino lapideo, ſeu Corallina.*

A. Corallina, *Offic. J. B.* iii. 810. *Raii Hiſt.* i. 65. *Chab.* 577. *Tourn. Inſt.* 570. *El. Bot.* 444. Corallina Anglica, *Ger.* 1379. *Emac.* 1571. Muſcus maritimus, ſive Corallina Officinarum, *C. B* 363. Muſcus marinus, ſive Corallina alba Officinarum, *Park.* 1295. A. *Sea-Coralline*, *White Worm-Seed.* Gal. *Coralline*, *ou Mouſſe marine*, *ou Brion.* G. Meer-Moß / Coraal-Moß. B. *Koraal-Moſch.* Rupibus marinis, petris, & etiam conchis accreſcit, ubique ferè apud nos. *Vires.* In pulverem craſſiuſculum contrita, ad interraneorum vermes necandos, atque etiam expellendos, non immeritò celebratur.

CLASSIS SECUNDA,

SEU

BOTANOLOGIÆ

SECTIO PRIMA.

De Plantis Imperfectis.

Plantas imperfectas voco, quæ flore, & ſemine carere videntur.

Hæ ex loco natali diſtingui poſſunt in

- Aquaticas; quæ vel
  - Marinæ conſiſtentiæ tenerioris & herbaceæ referentes
    - Herbas
      - Majores, & latifoliæ: *Fucus.*
      - Minores, & graminifoliæ: *Alga.*
    - Muſcum
      - Majorem: *Lichen marinus.*
      - Minorem: *Muſcus marinus.*
    - Fungum, ſubſtantia vel
      - Molliore: *Spongia.*
      - Duriore: *Alcyonia.*
  - Aquarum dulcium alumnæ, foliis trifidis: *Lens Paluſtris.*
- Extra aquas naſcentes; quæ vel ſunt ſubſtantiæ
  - Craſſioris ad carnes, aut ligna accedentis:
    - Lamellati, & pileati: *Fungi.*
    - Lamellis carentes,
      - Arborei,
        - Solidi: *Agaricus.*
        - Membranacei: *Auricula Judæ.*
      - Terreſtres,
        - Capitati, *Phalloides.*
        - Globoſi: *Crepitus Lupi.*
        - Subterranei: *Tubera Terræ.*
  - Tenuioris, & ſiccioris, ad herbæ naturam propiùs accedentis. Hæ vel ſunt
    - Cauliferæ, & ramoſæ: *Muſci.*
    - Caule carentes, cruſtæ modo in arboribus reptantes: *Lichen Arboreus.*

I. De

I. *De Alga graminea.*

NOTÆ *ſunt: planta ſubmarina conſiſtentiæ herbaceæ foliis gramineis in foliorum ſinu ſemina continentes*, R. Meth. Auct. *p.* 4.

A. Alga, *Offic. Ger. Emac.* 1569. Alga, & Ulva, *Chab.* 569. Alga anguifolia vitrariorum, *C. B.* 364. *J. B* iii. 794. *Raii Hiſt.* i. 75. Fucus marinus, ſive Alga marina graminea, *Park.* 1292. *Hiſt. Oxon.* iii. 647. *Raii Synop.* 7. A. *Graſs-Wrack.* Gal. *Algue.* G. See-Graß / Meer-Graß. B. *Wier-Moſch*, *Zee-Gras.* In littoribus marinis ubique reperitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vim habet refrigeratoriam, non podagræ modo, ſed etiam inflammationibus utilem, *Dioſc.*

II. *De Fuco.*

PLantæ *ſunt ſubmarinæ, conſiſtentiæ mollioris, folliculacei, plerumque dichotomi, ſeminiferi duplicis generis folliculos habens, alios ventoſos & aëre duntaxat plenos, alios ſeminibus fœtos.* Raii Meth. Auct. *p.* 4.

A. 1. Quercus marina, *Offic. Ger.* 1378. *Emac.* 1567. *Park. Theat.* 1294. *Aldrov. Dendr.* 160. Fucus maritimus, vel Quercus maritima veſiculas habens, *Pin.* 365. *Tourn. Inſt.* 566. *Boerh. Ind.* A. 9. Fucus, ſive Alga marina latifolia vulgatiſſima, *Raii Hiſt.* i. 70. *Synop.* iii. 40. Fucus marinus vulgatiſſimus latifolius, foliis Quercinis veſiculis donatis, *Hiſt. Oxon.* iii. 647. A. *Common Sea-Wrack.* Gal. *Chêne de Mer.* G. See-Eiche. B. *Zee-Eike.* *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

Deſcriptio, quam Quercus ſuæ marinæ *Theophraſtus* tradit, adeò brevis eſt, & imperfecta, ut Botanicis inter ſe altercandi occaſionem præbuerit. *Cluſius*, & *Cæſalpinus*, Corallinæ fruticoſæ ſpeciem quandam eſſe volunt, quibuſcum conſentire non poſſum; ſed huc potiùs referendam cenſeo, quòd *Theophraſtus* Quercum ſuam marinam, folium oblongum, craſſum, & carnoſum habere prodiderit.

A. 2. Fucus, *Offic.* tertius, *Dioſc.* Fucus marinus, Rocella tinctorum dictus Alga tinctoria, *J. B.* iii. 797. *Raii Hiſt.* i. 74. *Tourn. Inſt.* 566. Fucus marinus, Rocella tinctorum, *C. B.* 365. Alga cornu cervi diviſura, *ejuſd.* 364. Alga tinctoria, *Hiſt. Oxon.* iii. 646. Air Fucus, ſive Alga membranacea purpurea parva, *R. Synop.* iii.? A. *Purple Sea-Wrack.* Gal. *Algue Pourprée.* G. Purpurfärbig See-Graß. B. *Purper Zee-Gras.* In Mari Mediterraneo reperitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Adverſus ſerpentes dedit *Nicander.* Hoc fuco quidam putant mulieres ſuum colorem mentiri, cum tamen ſit radicula ejuſdem nominis, qua ſeſe fucant, *Dioſc.*

A. 3. Vitis marina, & Lenticula marina, *Offic.* Lenticula marina, *Calc. Muſ.* 19. Lenticula marina ſerratis foliis, *Ger. Emac.* 1615. *Park. Theat.* 1281. Fucus folliculaceus ſerrato folio, *C. B. Pin.* 365. *Tourn. Inſt.* 568. *Raii Hiſt.* i. 72. *Hiſt. Oxon.* iii. 647. Fucus folliculaceus, ſerratus, Sargazo, *Mont. Exot.* 7. Sargaſo, *Piſ.* A. *Sea-Lentils.* Gal. *Herbe flottante.* G. Meer-Linſen. *B. Water-Linſen*, *Eendengroen*, *Krooſt.* In rupibus maritimis invenitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Contra difficultates urinandi utuntur Luſitani & Batavi. *Piſon.*

III. *De Muſco Marino.*

A. 1. LIchen marinus, *Offic. Ger.* 1377. *Emac.* 1566. *Raii Hiſt.* i. 77. *Synop.* x. Marinus platyphyllos, *Pluk. Almag.* 216. Fucus marinus; Lactuca marina dictus, *Park.* 1293. Fucus primus, *Dioſc.* Fucus marinus Lactucæ folio, *Hiſt. Oxon.* iii. 645. Fucus Lactucæ folio, *El. Bot.* 443. *Tourn. Inſt.* 568. Muſcus marinus Lactucæ folio, *C. B.* 364. Lactuca marina; Bryon Theophraſti, Dioſcoridis, & Plinii, *Chab.* 572. Bryon marinum Lactucæ foliis, *Calc. Muſ.* 19. Lactuca marina, ſive Intybacea, *J. B.* iii. 801. A. *Oiſtergreen.* Gal. *Hepatique de Mer.* G. See-Leber-Kraut. B. *Zee-Leever-Kruit.* Petris, ſcopulis, ipſiſque teſtis adnaſcitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Alga viribus convenit.

A. 2. Muſcus marinus, *Offic.* Muſcus marinus capillaceus Dioſcoridis, *Parkinſon.* 1288. *Hiſt. Oxon.* iii. 649. Muſcus marinus capillaceus Dioſcoridis, & Donati, *R. H.* 79. Muſcus marinus verus Dioſcoridis, *Donat.* pag. 61. A. *Sea-Moſs.* Gal. *Mouſſe de Mer.* G. Meer-Moß. B. *Zee-Moſch.* In Mari Adriatico invenitur, in ſcopulis, teſtaceiſque. Planta eſt gracilis, capillacea, caulis expers. *Uſu.* Tota planta. *Vires.* Præcipua eſt ſpiſſandi vis, & collectiones cohibendi, & podagras; quas refrigerare opus ſit, *Dioſc.*

Hæc planta *Conſtantino* pro Muſco marino *Dioſcoridis* accipitur; cum quo potiùs conſentio, quàm cum iis qui pro Muſco illo Co-

rallinam Officin. habent. *Parkinſonius* noſter pro Fuco capillaceo folio *Theophraſti* habet.

IV. *De Spongia.*

A. SPongia globoſa, *C. B.* 368. *Imp.* 635. *Tourn. Inſt.* 575. *J. B.* iii. 816. *Raii Hiſt.* i. 80. *Hiſt. Oxon.* iii. 653. Spongia marina alba, *Ger.* 1383. *Emac.* 1577. Spongia marina uſualis, *Park.* 1303. A. *Spunge.* Gal. *Eponge.* G. Bade-Schwämme. B. *Een Spons.* Eſt ſubſtantia mollis, laxa, rara, poroſa, levis coloris, ſpadicei, albicantis, vel flaveſcentis ſaporis, & odoris nullius evidentis. Saxis, conchis, aliiſque marinis adnaſcitur. In *Uſu* eſt integra planta. *Vires.* Uſus ejus internus, vel nullus, vel rarus eſt, quia non ſolvitur ventriculo, unde, ob intumeſcentiam, rurſus ejicitur vel ſupra vel infra, ac ideo pro veneno habetur: Potiùs in uſu eſt Chirurgico ad ſanguinem ſiſtendum. Vide *Imperatum & Archigenis Fragmenta* apud *Ætium de Spongiæ Uſu*, Cap. clxx.

V. *De Alcyonio.*

QUænam *ſint corpora illa* Alcyonia *Græcis dicta, & unde originem habeant, inter Botanicos controvertitur, & adhuc dubium manet.* Plinius *nidos quarundam avium in mari exſtructos eſſe tradit.* Imperatus, *minuta palea & pilorum fruſtula, in maſſas agitatione maris conglobata, tradit.* Schrochius *arundinum cum foliis ſuis progeniem eſſe, quodque in pluribus, quæ diſſecuit, & aperuit, plantam ipſam obvolutam in medio invenerit, affirmat.* Dioſcorides *quinque ſpecies enumerat. Harum quatuor in hoc capite exhibemus; quintam*, Lib. iii. in *Capite vel* Oſtreorum, *vel* Myrtillorum; *quorum ſcilicet progenies eſt. Eorum autem utrumvis ſecundum* Dioſcoridis *cenſeri poteſt, notis ſcilicet nullis in textu propoſitis reclamantibus.*

A. 1. Alcyonium durum, *Offic.* Alcyonium durum ſive primum Dioſcoridis Imperato, *C. B.* 368. *Tourn. Inſt.* 576. Alcyonium ſpongioſum Officinarum, *J. B.* iii. 816. *Chab.* 579. *Raii Hiſt.* i. 82. *Hiſt. Oxon.* iii. 654. Alcyonium ſpongioſum Dioſcoridis, flavum marinum quorundam, *Donat.* 11. Alcyonium primum Dioſcoridis, *Calc. Muſ.* 21. Alcyonium, ſeu eorum ruſcum, *Worm.* 48. A. *Hard-Baſtard-Spunge.* Gal. *Ecume de Mer*, *Merde de Cormarin dure.* G. Harter unechter Schwamm. B. *Harde baſtaert-Spons.* *Uſu.* Tota planta. In feminarum ſmegmata aſſumuntur contra lentigines, lichenes, lepras, vitiligines, nigritias, & maculas in facie, reliquoque corpore, *Dioſc.*

A. 2. Alcyonium vermiculatum, *Offic.* Alcyonium vermiculare Imperati, *C. B.* 368. Alcyonium vermiculare, *Imperat.* 639. *Hiſt. Oxon.* iii. 654. Alcyonium tertium Dioſcoridis, *Cæſalpin.* 608. Alcyonium vermiculatum purpureum candidum & flaveſcens, *Tourn. Inſt.* 576. A. *Vermiculate Baſtard-Spunge.* Gal. *Ecume de Mer en forme de petits Vers.* G. Geſprenckelt unechter Schwamm. B. *Baſtaert-Spons, Wormtjes niet ongely*.. *Uſu.* Planta integra. *Vires.* Iis qui difficili urina vexantur, aut arenulas in veſica colligunt, idoneum eſt; item renibus affectis, aquæ inter cutem, lieni, *Dioſc.*

A. 3. Alcyonium ſtuppoſum, *Offic.* Alcyonium ſtuppoſum Imperati, *J. B.* iii. 817. *Raii Hiſt.* i. 82. Alcyonium ſtuppoſum, *Imp.* 640. *Tourn. Inſt.* 576. Alcyonium ſtuppoſum dictum, *Chab.* 579. Alcyonium ſtuppoſum vel quartum Dioſcoridis & Imperati, *C. B.* 368. *Hiſt. Oxon.* iii. 654. A. *Thready Baſtard-Spunge.* Gal. *Merde de Cormarin.* G. Fäſericht unechter Schwamm. B. *Vezelagtig baſtaert-Spons.* *Uſu.* Planta. *Vires.* Ejuſdem cum præcedenti vires obtinet, verum haud parum imbecilliores, *Galen.*

A. 4. Alcyonium tuberoſum, *Offic. J. B.* iii. 817. *Raii Hiſt.* i. 82. *Hiſt. Oxon.* iii. 654. Alcyonium tuberoſum ficûs formâ, *Imp.* 641. *Tourn. Inſt.* 576. Alcyonium formâ fructûs alicujus ficûs, *C. B.* 368. A. *Tuberoſe-Baſtard-Spunge.* Gal. *Merde de Cormarin.* G. Kochichter unechter Schwamm. B. *Tuberoſe baſtaert-Spons.* *Uſu.* Integra Planta. *Vires.* Dealbandis dentibus aptum eſt: In alia Smegmata, Pſilothraque, aſſumitur cum ſale miſtum, *Dioſc.*

VI. *De Fungo.*

FUngi *nihil ferè habent commune cum plantis perfectioribus; nec enim color iis herbaceus, nec textura analoga, neque flos ullus, aut folium propriè dictum. Breviſſimo temporis ſpatio plerique oriuntur, & brevis pariter ævi ſunt*, Raii Synop. pag. 8.

A. 1. Fungus, *Offic.* Fungus eſculentus, 12 *Park.* 1317. Fungus pileolo lato & rotundo, *C. B.* 370. *Tourn. Inſt.* 556. Fungus pileolo lato & rotundo livido, *Hiſt. Oxon.* iii. 636. Fungus campeſtris albus ſupernè, infernè rubens,

bens, *J. B.* iii 824. *Raii Hiſt.* i. 87. *Synop.* 11. *Buxb.* 119. *Chab* 581. Fungus parùm rubens infernè, pileo albo plano, quandoque umbilicato, *Sterb.* p. 28. *Tab.* F. Amanita campeſtris alba ſupernè, infernè rubens, *Dill. Cat.* 177. A. *The Mushrome or Champignon.* Gal. *Champignon, ou Potiron.* G. Pilß: B. *Paddeſtoele, Paddebrood.* In paſcuis ſterilioribus in autumno reperitur. *Uſu.* Integra planta in culinis aceto condita; in Officinis autem raró aut nunquam uſurpatur.

A. 2. Crepitus Lupi, *Offic.* Lupi Crepitus, ſive Fungus ovatus, *Park.* 1323. Fungus rotundus orbicularis, *C. B.* 374. *Hiſt. Oxon.* iii. 641. Fungus orbicularis, ſeu Lupi Crepitus, *Ger.* 1385 *Emac.* 1582. Fungus pulverulentus dictus Crepitus Lupi, *J. B.* iii. 848. *Chab.* 591 *Raii Hiſt.* i. 104. *Synop.* 16. Fungorum noxiorum 26. generis 1 Species, *Sterb.* 273. *Tab.* 29. F. Lycoperdon vulgare, *El. Bot* 441. *Tourn. Inſt.* 563. *Buxb.* 201. Boviſta Officinarum, *Dill Cat.* 196. A. *Puff-balls, Bull-fiſts, Molli-puffs.* Gal. *Veſſe de Loup.* G. Weiberfiſt. B. *Wolfs-veeſt, Boviſt, Dult, Bult.* In paſcuis ubique ferè in Autumno invenitur. *Uſu.* Integræ plantæ. *Vires.* Siccat & aſtringit, unde vulneribus inſperſus ſanguinem ſiſtit, ulcera inveterata deſiccat, hæmorrhoidum fluxum cohibet: Oculis tamen inimicus cenſetur, *R. H* p 105. Pulvis eſt ſummum remedium contra Hæmorrhagiam, *Boerh.*

A. 3. Lycoperdon maximum, *Offic.* Lycoperdon Alpinum maximum, *El. Bot.* 441. Lycoperdon Alpinum maximum, cortice lacero, *Tourn. Inſt.* 563. Fungus maximus rotundus, pulverulentus dictus, Germanis Po-fiſt. Gal. *Veſſe de Loup.* B. *Boviſt. J. B.* iii. 848. *Raii Hiſt.* i 105. *Synop.* 16. *Hiſt. Oxon.* iii. 641. Fungi rotundi orbicularis ſecundum genus, *C. B.* 375. Fungorum noxiorum 26 generis 2 ſpecies, *Sterb* 270. *Tab.* 28. C. Boviſta maxima alba, *Dill Cat.* 196. A. *Great-duſty-Muſchrome.* Gal. *Grande Veſſe de Loup.* G. Groſſer Staub voller Schwamm. B. *Aldergrootſte witte Boviſt.* In pinguioribus paſcuis, & ad fimeta reperitur. *Uſu.* Planta integra. Caput humanum magnitudine interdum æquat. *Vires.* Ad compeſcendas ſanguinis eruptiones etiam periculoſiſſimas commendatur: in quem uſum tonſores eos adſervare multis Germaniæ in locis obſervavit *Cluſius.*

A. 4. Boletus, *Offic.* Tubera Cervina, *C. B.* 376. *Park.* 1320. *Hiſt. Oxon.* iii. 638. Tubera perniciosa terreſtria ſive cervina, *Sterb.* 315. *Tab.* 32. B. Tuberum genus quibuſdam Cervi Boletus, *J. B.* iii. 851. *Raii Hiſt.* i. 111. Cervi Boletus, *Chab.* 591. A. *Deers-balls.* *Champignon qui n'eſt pas bon à manger.* G. Hirſch-Brunſt / Hirſch-Schwamm. B. *Herts-wannen, herts-ſpongie.* E terra effodiuntur. *Uſu.* Integra planta magnitudine Juglandis, inæqualis, externè cineracco colore, internè ex albo purpuraſcente, guſtu grato. *Vires:* Rari uſûs eſt, nec adhibetur, niſi quod nonnulli ad libidinis ſtimulum, lactiſque incrementum eum commendent. Extrinſecus commendatur ad uterinas aſcenſiones compeſcendas, & partûs difficultatem, *Schrod.*

A. 5. Auricula Judæ, & Fungi Sambuci, *Offic.* Fungus membranaceus auriculam referens, ſive Sambucinus, *C. B.* 372. *Raii Hiſt.* i. 106. *Synop.* 18. Fungus membranaceus auriculam referens, *Hiſt. Oxon.* iii. 642. Fungus Auriculæ Judæ, coloris ex cineraceo nigricantis, pernicioſus, in Sambuci caudice naſcens, *J. B.* iii. 840. Fungus Auriculæ Judæ, coloris ex cineraceo nigricantis, pernicioſus, *Chab.* 588 Fungus Sambucinus, ſive Auricula Judæ, *Ger. Emac.* 1481. Fungus Sambuci, vel Auricula Judæ, *Sterb.* 256. *Tab.* 27. H. Fungus Sambucinus, *Park.* 1320. Agaricus Auriculæ formâ, *El. Bot.* 441. *Tourn. Inſt.* 562. *Boerh. Ind. A.* 14. *Buxb.* 7. Agaricum Auriculæ formâ, *Mich. Nov. Gen.* 124. *Tab.* 66. 1. Peziza auriculam referens, *Dill. Cat.* 195. A. *Jews-Ear.* Gal. *Oreille de Judas.* G. Judas Oehrlein / Holderſchwamm. B *Judas Ooren.* Eſt imi trunci veteris excreſcentia ſpongioſa, lævis, coriacea, & membranacea, auriculæ inſtar, ſubtus incana & cinerea, ſupra nigricans, ſaporis terrei, & aquei, odoris nullius. *Uſus* eſt integræ plantæ. *Vires* In lacte decoctus, aut aceto maceratus, in Angina, aliiſque oris aut gutturis tumoribus aut inflammationibus exhiberi ſolet ad gargariſandum, aut guttur eluendum. *R. Cat.* pag. 22. Inhibet motum ſanguinis, ergo aſtringit.

A. 6. Agaricus, *Ger.* 1183. *Emac.* 1366. *Sterb.* 245. *Tab.* 27. C. Agaricus, ſive Fungus Laricis, *C. B.* 375. *Elem. Bot.* 441. *Tourn. Inſt.* 562. Agaricus ex Larice, *Park.* 249. Agaricum, *J. B.* i. 268 *Raii Hiſt.* i. 107. A. *Agarick.* Gal. *Agaric.* G. Lercken-ſchwämme/Dannen-ſchwämme. B. *Lorken-zwamme.* Eſt trunci Laricis excreſcentia fungoſa, ex rotundo anguloſa, inæqualis, pugni magnitudine, ſubſtantia internè candidiſſima, leviſſi-

viſſima, friabili, paucis fibris intertexta, ex cortice calloſo, cinereo ſubrufo, cui incluſa exempta. Vel Notæ optimi Agarici hoc diſticho continentur:

Res frangi præſto pretioſus Agaricus eſto,
Candidus & ſplendens, bonus in libra leve pendens.

Optimus habetur hodie qui in ſylvis Tridentinis & Noricis oritur. Non, ut reliqui Fungi, nocte unâ prodit, ſed annum integrum ad ſui perfectionem requirit. *Uſu* eſt integra planta. *Vires.* Purgat pituitam, præcipuè craſſam & lentam, & bilem utramque. Corrigitur cum Zingib. Caryophyll. Sal. Gemm. Cryſtal. Tart. &c. *Præp.* Agaric. Troch. Pil. de Agarico. Vide plura apud *Bellonium de Arbor. Conif. & Campegium in Gall. Pentapharm.*

A. 7. Fungus typhoides coccineus, *Offic.* Fungus typhoides coccineus Melitenſis, *Bocc. Plant. rar.* 80. *Raii Hiſt.* ii. 1851. Fungus Melitenſis ejuſd. *Muſ. di Fiſica* 56. Tab. 4. Fungus typhoides coccineus tuberoſus Melitenſis, *Ejuſd.* 69. Fungus typhoides Lubernenſis, *Filli Hort. Piſan.* 64. Cynomorion purpureum Officinarum, *Mich. Nov. Gen.* 17. *Tab.* 12. A. *Scarlet Muſhrome.* Gal. *Champignon rouge éclatant.* G. Scharlache Piltze. B. *Scharlaken-rood Paddeſtoel.* In ſcopulo Melitæ Inſulæ adjacente invenitur. Aſtringit maxime, unde ei præcipua laus in cohibendo ſanguinis profluvio; cujus in pulverem ſoluti ſcrupulum aut amplius in vino aut juſculo dilutûm hauriunt, *Bocc.*

A. 8. Phalloides, *Offic.* Fungus phalloides, *J. B.* iii. 843. *Chab.* 388. *Raii Hiſt.* i. 103. *Synop.* 15. Fungus virilis penis effigie, *Ger. Emac.* 1583. Fungus fœtidus, penis imaginem referens, *C. B.* 374. *Hiſt. Oxon.* iii. 640. Phallus Hollandicus, *Park.* 1322. Phallus Adriani Junii, *Sterb.* 277. *Tab.* 30. A. Boletus phalloides, *Tourn. Inſt.* 562. *Buxb.* 41. *Vires.* Magnæ eſſe utilitatis in ferventi & intolerabili artuum cruciatu refert *Adrian Jun.* A Ruſticis in Saxonia externè applicatur in artuum cruciatibus, *Buxb.* 41.

A. 9. Tubera, *Offic. C. B,* 376. *J. B.* iii. 849. *Chab.* 591. *Raii Hiſt.* i. 110. *Synop.* 20. *Sterb.* 308. *Tab.* 32. A. *Hiſt. Oxon.* iii. 638. Tubera Matthioli, *El. Bot.* 442. *Tourn. Inſt.* 565. Tubera terræ, *Ger.* 1385. *Emac.* 1583. Tubera terræ edibilia, *Park.* 1319. A. *Truffles or Trubs.* Gal. *Truffes.* G. Tartuffeln. B. *Tartuffels.* E terra effodiuntur. *Uſu.* Integra Planta magnitudine varia, tuberculis extantibus inæqualis, externâ facie rugoſâ, nigra, internâ ſubſtantia alba, guſtu fatuo, odore nonnihil gravi, *Vires.* Venerem ſtimulant, cocta & pro Emplaſtro impoſita Anginoſis proſunt. Vaſcula ſeminalia in Tuberibus Terræ obſervavit D. *Tancredus Robinſon*, *M D.* viginti abhinc annis. Vid. *Tranſact. Phil.* In juſculis & acetariis frequens eorum uſus.

In Italia Tubera terræ quærendi & colligendi modo ridiculo utuntur. Porcellum ſcilicet in paſcua, ubi eorum proventus eſt, agunt, qui odore inventa roſtro eruit; eumque inſequitur quidam, qui eruta colligit.

VII. *De Muſco.*

Muſcus autem, quamvis res notiſſima ſit, ejuſque ſpecies ab unoquoque primo ſtatim aſpectu agnoſcantur, non tamen ità facile eſt eam definire, aut generalem aliquam deſcriptionem cudere, quæ omnibus Muſcis & ſolis conveniat. Solent autem Muſci cenſeri aridiores illæ & exſuccæ, plerumque decolores, ſubſtantiæ, quæ oriuntur vel in opacis, vel in muris, tectis, arboribus, petris, aliiſque locis ſterilioribus, immodice frigore aut calore peruſtis, aut etiam ſiccis, & ſqualidis, in quibus plantæ perfectæ non provenire, nec durare poſſunt; aut ſaltem plantis perfectioribus minus commoda & propitia ſunt, R. H. p. 112.

A. 1. Muſcus, *Offic.* Muſcus Uſnea, *Chab.* 559. Muſcus arboreus: Uſnea Officinarum, *C. B.* 361. *Raii Hiſt.* i. 114. *Synop.* iii. 64. Muſcus arboreus villoſus, *J. B.* iii. 763. *Synop.* 22. Muſcus arboreus vulgaris & Quercinus, *Park.* 1372. Muſcus Quernus, *Ger.* 1369. *Emac.* 1558. Conſerva arborea cinerea vulgaris longa, *Dill. Cat.* 200. Muſco fungus arboreus vulgaris comoſus cinereus, *Hiſt. Oxon.* iii. 635. Lichen arboreus villoſus, *Buxb.* 189. A. *Hairy Tree-Moſs.* Gal. *Mouſſe d'arbre, ou Uſnée commune.* G. Eichen Moß. B. *Fyne Eiken-Moſch.* Ex arboribus adultis villi dependent incani, lignoſi, tenuibus contexti filis; guſtu adſtringente. In Anglia rarior eſt. *Uſu.* Integra planta. *Vires.* Muſcus omnis aſtringit, *Schrod.*

A. 2. Muſcus pulmonarius Offic *C. B.* 361. Muſcus arboreus pulmonarius *Raii Hiſt.* i. 116. *Synop.* 22. Muſcus pulmonarius ſive Lichen arborum, *Park.* 1313. Lichen arborum, *Ger.* 1377. *Emac.* 1566. Lichen arboreus ſive Pulmonaria arborea, *J. B.* iii. 759. *Mich. Nov. Gen.* 86. *Tourn. Inſt.* 549 *Boerh. Ind.* A. 17. *Buxb.* 188. Lichen arboreus ſive Impetigo Morbus, & Mentagra quædam, atque Pulmonaria

ria arborea fungoſa, *Aldrov. Dendr.* 176. Pulmonaria, Lichen arboreus, *Chab.* 558. Lichenoides peltatum arboreum maximum platyphyllum, *Dill. Cat. Giſſ.* 208. *Raii Synop.* iii. 76. Muſco-fungus arboreus platyphyllos ramoſus è viridi fuſcus, *Hiſt. Oxon.* iii. 634. A. *Tree Lungwort*, *Oak Lungs.* Gal. *Hepatique des bois, ou Herbes aux poumons.* G. Lungen-Kraut. B. *Platte en breede Boom-moſch.* Eſt planta imperfecta, muſcoſa, conflata quaſi ex foliis latis coriaceis, rugoſis invicem incumbentibus, supernâ parte viridantibus, infernâ albicantibus, ſaporis terreſtris & aſtringentis. Arboribus, præſertim Quercui, adnaſcitur. *Uſu.* Integra planta. *Vires.* Siccat & aſtringit, unde ſanguinem profluentem compeſcit, vulnera recentia glutinat, alvum ac menſes ſiſtit. Utuntur eâ vulgò ad Pulmonum affectiones, &c. Vide plura apud *Falloppium de Muſco*, & *Ephem. German.*

A. 3. Muſcus pyxidatus, *Offic. Ger.* 1371. *Emac.* 1560. *Rand. Ind.* 59. *Park.* 1308. *J. B.* iii. 767. *Raii Hiſt.* i. 113. Muſcus pyxoides, *C. B.* 361. *Prod.* 152. Muſco-fungus pyxidatus vulgatior minor, *Hiſt. Oxon.* iii. 632. Lichen pyxidatus major, *Tourn. Inſt.* 549. *Mich. Nov. Gen.* 82. *Boerh. Ind.* A. 18. *Buxb.* 190. Lichenoides tubuloſum pyxidatum cinereum, *Dill. Cat.* 204. *Raii Synop.* iii. 68. A. *Cup-Moſs.* Gal. *Mouſſe en forme de boëte.* G. Kelch-Moos. B. *Aard-Moſch met de gedaente van Busjes.* In aridioribus. *Uſu.* Integra Herba. *Vires.* In Tuſſi convulſivo puerorum ſpecifica æſtimatur.

A. 4. Lichen cinereus, *Offic.* Lichen cinereus terreſtris, *Raii Cat. Angl.* 185. *Hiſt.* i. 117. *Synop.* ii. 23. *Buxb.* 188. *Ind. Med.* lxvii. *Pluk. Almag.* 216. *Vaill. Plant. Explicat. Tab.* xxi. *Fig.* 16. Lichen Pulmonarius maximus, a cinereo rufeſcens, inferne ſubrufus, receptaculis florum rubris, plano-orbiculatis, *Mich. Plant. Gen.* 84. Lichen Pulmonarius, ſaxatilis, rufeſcens, ſuperne planus, inferne reticulatus, *Tourn. Inſt.* 549. *Hiſt. Par.* 483. Lichen Pulmonarius ſaxatilis digitatus, *Vaill. Bot. Par.* 116. Lichen pulmonarius, ſaxatilis digitatus major cinereus, *Rup. For. Jen.* 297. Lichen maritimus, *Boerh. Ind.* A. 16. Lichenoides peltatum terreſtre cinereum majus, foliis diviſis, *Dillen. Cat. Giſſ.* 208. *Raii Synop.* iii. 76. *Mart. Edit.* ii. 77. Muſco-fungus terreſtris latifolius cinereus Hepaticæ facie *Hiſt. Oxon.* iii. 632. Muſcus terreſtris Hepaticæ facie vulgo A. *Ground-Liverwort.* Gal. *Hepatique terreſtre cendrée.* G. Erd-Leber-Kraut. B. *Leverkruit.* In paſcuis ſiccioribus non infrequens reperitur. *Uſu.* Tota planta. *Vires.* Adverſus morſum Canis rabidi egregium eſt medicamentum.

A. 5. Lichen arboreus pullus, *Offic.* Lichen cruſtæ modo arboribus adcreſcens pullus, *Tourn. Inſt.* 548. *Boerh. Ind.* A. 16. Lichenoides cruſta folioſa ſcutellata, pullus, *Dillen. Cat. Giſſ.* 206. *Raii Synop.* iii. 72. Muſcus cruſtæ aut Lichenis modo arboribus adnaſcens, *Ejuſd. Synop.* i. 14. ii. 23. *Hiſt.* i. 16. Muſco-fungus, lichenoides minor vulgaris pullus, *Hiſt. Oxon* iii. 634. *Tree-Liverwort.* Gal. *Pulmonaire de Chêne.* G. Baum-Leber-Kraut. B. *Boom-lever-kruit.* Ad arbores. *Uſu.* Tota planta. *Vires.* Hæc pro ſpecie Pulmonariâ arboreâ uſurpatur. Omnes hæ plantæ habent vim calefacientem, roborantem, & paulo adſtringentem; hinc ubi roborantia requiruntur, hæc data in Hæmorrhagiis conveniunt; dicitur eſſe optimum remedium in Aſthmate & tuſſi inveterata, *Boerh. Hiſt. Plant.*

VIII. *De Lenticularia.*

Ativitas in aqua, atque in ejus ſuperficie ſedes; habitus totus ſimplex foliaceus: Radiculæ tenues, capillaceæ, pellucidulæ, Boerh. Ind. A. 19.

A. Lens paluſtris, *Offic. Ger.* 680. *Emac.* 829. *Rand. Ind.* 51. *Raii Synop.* iii. 129. *J. B.* iii. 784. *Chab.* 566. *Raii Hiſt.* i. 117. Lens paluſtris vulgaris, *Hiſt. Oxon.* iii. 619. Lens paluſtris ſive aquatica vulgaris, *Park.* 1262. Lenticula paluſtris vulgaris, *C. B.* 362. *Boerh. Ind.* A. 19. *Dill. Cat.* 105. *Buxb.* 184. Lenticularia minor monorrhiza foliis ſubrotundis utrinque viridibus, *Mich. Nov. Gen.* 16. A. *Ducks-Meat.* Gal. *Petite Lentille des Marais, ou Lentille d'Eau.* G. Waſſer-Linſen. B. *Waterlinſen.* In aquoſis frequens. *Uſu.* Integra planta. *Vires.* Vis ei refrigerans, unde inflammationibus, Podagræ, & Ignibus ſacris convenit. Agglutinat etiam in pueris Hernias inteſtinorum, *Matth.* De flore & ſemine hujus plantulæ, vide *Dill. Append.* p. 118.

SECTIO SECUNDA.

Herbæ ſemine minutiſſimo & nudis oculis vix conſpicuo.

Herbæ ſemine minutiſſimo ſunt vel eodem

- Caulibus ipſis aut pediculis privatis innaſcente inſidenteve: Hujus generis ſunt vel
  - Imperfectiores ſuperficie perenni,
    - Caule carentes, foliis in ſuperficie terræ reptatricibus latè ſe diffundentes, pediculis ſemina ſuſtinentibus è foliis enatis: *Lichen*
    - Cauliferæ,
      - Majores, ſemina in ſpicis clavas referentibus producentes: *Licopodium.*
      - Minores vaſculis ſeminalibus.
        - Caules terminantibus: *Polytrichum aureum,*
        - E lateribus caulium egredientibus: *Muſcus.*
  - Perfectiores, ſuperficie annua
    - Monophyllæ,
      - Spicatæ, folio integro ſimplici: *Ophiogloſſum.*
      - Paniculatæ, folio è multis ſegmentis compoſito: *Lunaria.*
    - Polyphyllæ, foliis teretibus, caules ad nodos in orbem ambientibus multis, radiorum in modum; foliis & caulibus pyxidatim articulatis: *Equiſetum.*
- Foliis averſis adnaſcente; foliis
  - Integris & indiviſis, oblongis,
    - Nullo ad baſin folii ſinu *Phyllitis.*
    - Sinu in baſi uniuſcujuſque ad pediculum fuſcato: *Hemionites.*
  - Diviſis
    - Pinnatis aut laciniatis, ſimplici diviſurâ,
      - Majores, folio
        - Breviore & latiore, radice purgatrice: *Polypodium.*
        - Longiore & anguſtiore: *Lonchitis.*
      - Minores, folio
        - Craſſiore laciniato dentato: *Scolopendria.*
        - Tenuiore pinnato: *Trichomanes.*
    - Surculoſis aut ſemel duntaxat ſubdiviſis
      - Majores, pinnis brevibus dentatis: *Filix Mas.*
      - Minores, pinnis
        - Denſius diſpoſitis anguſtioribus, pediculis brevibus aut nullis inſidentibus, filici mari ſimilis: *Dryopteris.*
        - Rarius diſpoſitis, latioribus, & obtuſioribus pediculis longiuſculis
          - Tenuibus, nigris, foliis tenuioribus: *Capillus Veneris.*
          - Craſſioribus & viridioribus: *Adianthum album.*
    - Ramoſis aut bis ſubdiviſis
      - Majores; pinnulis non dentatis, ſeminibus
        - Averſæ foliorum parti adnaſcentibus: *Filix Fœmina.*
        - In ſurculis in ſummitatibus foliorum congeſtis, paluſtrium alumnæ: *Oſmunda Regalis.*
      - Minores; pinnulis craſſioribus, longioribus, & anguſtioribus: *Adianthum Nigrum.*

I. *De Lycopodio.*

E*ST muſci genus fertile, pediculis deſtitutum, capſulæ in clavam denſe congeruntur*, Raii Synop. ii. 107.

A. Lycopodium, *Offic. Buxb.* 204. Muſcus clavatus ſive Lycopodium, *Ger.* 1374. *Emac.* 1562. *Hiſt. Oxon.* iii. 623. *Park.* 1307. *Raii Hiſt.* i. 120. *Synop.* 25. Muſcus ſquamoſus vulgaris repens, clavatus, *T. Inſt.* 553. Muſcus terreſtris repens ſive clavatus, *C. B.* 360. Muſcus terreſtris repens à Trago pictus, *J. B.* iii. 766. Muſcus terreſtris repens Tragi, *Chab* 559. Plicaria & Cingularia, *Polonis.* A. *Clubmoſs.* Gal. *Mouſſe terreſtre, ou Pied de loup.* G. Gürtel-kraut / Teuffels-Klau / barlapp. B. *Wolfs-klaauw.* In ericetis & montoſis, Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Planta integra, Flos ſive Pulvis clavarum citrinus. *Vires.* Refrigerat & ſiccat. Uſus præcipui in calculo expellendo, in fluxu alvi. Extrinſecus in laxitate dentium, in conſolidatione & ſiccatione vulnerum, *Schrod.* In extirpanda Plica, *Ephem. Ger. Anno* 2. p. 94. In Epilepſia puerorum flos multum valet, inque Cardialgia eorundem,

dem, & torminibus ventris flatulentis, *R. Synop.* In affectibus pulmonum laudatur. *Buxb.*

II. *De Polytricho aureo.*

P*Lanta eſt caulifera minor vaſculis ſeminalibus caules terminantibus*, R. M. p. 62.

A. Adianthum aureum, & Polytrichum aureum, *Offic.* Adianthum aureum majus, *Raii Hiſt.* i. 123. *Synop.* 28. *Cat. Angl.* vii. 123. Polytrichum aureum majus, *C. B.* 356. *Park.* 1051. Polyt. Apuleii, & majus quibuſdam, *J. B* iii. 760. Polytrichum Apuleii majus, *Chab.* 558. Polytrichum vulgare & majus capſula quadrangulari, *Dill. Cat.* 221. Muſcus ſaxatilis aut ſylveſtris Trago, *El. Bot.* 439. Muſcus capillaceus major, pediculo & capitulo craſſioribus, *T. Inſt.* 550. *Buxb.* 219. Aureus capillaris medius, *Herm. Hort. Lugd. Bat* 431. Muſcus coronatus major pileolo villoſo aureo, *Hiſt. Oxon* iii. 630. *Boerh. Ind.* A. 21. Muſcus capillaris ſeu Adianthum aureum, *Ger.* 1371. Muſcus capillaris ſeu Adianthum aureum majus, *Ger. Emac.* 1559. A. *Golden Maiden-Hair.* Gal. *Perce-mouſſe* G. Gůlden Wiederthon oder Venus-Haar/ Frauen-Haar. B. *Vrouwen-hair*, *Venus-hair.* In paludoſis. *Uſu.* Integra planta. *Vires* Ob ſignaturam commendatur ad capillos generandos, *Schrod.* In Pleuritide commendatur Decoctio.

III. *De Muſco trichoide.*

P*Lanta eſt caulifera minor ramoſa, vaſculis ſeminalibus è lateribus caulium egredientibus*, R. M. p. 62.

A. Uſnea Cranii Humani, *Offic.* Muſcus ex cranio Humano, *Ger.* 1374. *Emac.* 1563. *Park.* 1313. Muſcus ex cranio, *Chab.* 560. Muſcus cranio humano innatus. Uſnea Officinarum noſtratium, *Raii Synop* 36. A *Moſs of a Dead Man's Scull* Gal. *Uſnée humaine* G. Moß aus eines Menſchen Hirnſchal. B. *Moſch van Menſchen Bekkeneel.* In Hybernia frequens, unde ad nos delatus eſt. *Uſu.* Integra planta *Vires* Celebratur à plurimis Autoribus in Hæmorrhagia. Ingreditur autem compoſitionem famoſi illius *Unguenti Armarii* dicti.

Uſnea humana duplex eſt, Prior in Officinis noſtris uſitata ex Hibernia adfertur, & nihil aliud eſt quam *Muſci vulgaris terreſtris ſpecies minor*, *Adianthi aurei capitulis*, nec ab eo differt, qui ſaxis & arboribus adnaſcitur; cui planè ſimilem, nec figurâ, nec odore diſtinguendum; oſſibus equinis & bovinis in campis jacentibus adnaſcentem obſervavit *D. Doody*, Pharmacopœus Londinenſis, rei herbariæ apprimè gnarus:

Altera cruſtacea eſt, *Lichenis petræi* in modum craniis adnaſcens, in iiſque ſe diffundens, quæ ab Autoribus præcedenti anteferter, & peculiari quadam virtute ad diverſos morbos depellendos & curandos dotata eſſe creditur, *Ephem. Germ. Ann.* 2. *Obſerv.* 53. *Raii Hiſt.* i. 117.

IV. *De Lichene.*

L*Ichen herbula eſt ex meris foliis in terræ ſuperficie radiculis demiſſis ſe diffundentibus conſtans: è foliis autem oriuntur pediculi capitula ſuſtinentes*, R. Synop. p. 20.

A 1. Hepatica vulgaris Lichen, *Offic.* Lichen ſive Hepatica vulgaris, *Raii Hiſt.* i 124. *Synop.* 40. Lichen petræus cauliculo pileolum ſuſtinente, *C. B.* 362. *Dill. Cat.* 210. *Buxb.* 185. *Boerh. Ind.* A. 17. Lichen petræus pileatus, *Park* 1315. A. *Liverwort.* Gal. *Hepatique.* G. Stein-Leber-Kraut. B. *Steen-lever-kruit.* In humidis umbroſis ad fluviorum ripas. *Uſu.* Integra planta. *Vires.* Hepatica eſt inſignis hæc plantula. Uſus præcipuè in obſtructionibus Hepatis & Veſicæ, quorum ſignaturas in foliis gerit: Hinc in Hectica, in Ictero, in Scabie, & Lichenibus, in Gonorrhœa, in Febri. Extrinſecus ſiſtit ſanguinem in vulneribus, *Schrod*

A. 2. Hepatica ſtellata, *Offic.* Hepatica terreſtris, *Ger.* 1375. *Emac.* 1565. item, Hepatica altera, *Ger.* ib. Hepatica ſtellata, *Ger. Emac.* ib. item, Hepatica petræa, *Ger.* 1576. *Emac* ib. Lichen ſive Hepatica, *Chab.* 557 Lichen ſive Hepatica fontana, *J. B.* iii. 758. Lichen petræus latifolius ſive Hepatica fontana, *C. B.* 362. Lichen petræus ſtellatus, *Ejuſd. Raii Hiſt* i. 125 *Synop.* 40. Lichen ſive Hepatica vulgaris, *Park.* 1314. Lichen ſeu Hepatica minor vulgaris, *Ejuſd.* Lichen acaulis ſive Hepatica vulgaris, *Hiſt. Oxon.* iii. 623. Lichen caulifer petræus ſtellatus, *Ejuſd.* Lichen petalodes polymorphos, *Dill Cat.* 210. A *Star-Liverwort.* Gal. *Hepatique étoilée.* G. Stern-Stein-leber-kraut. B. *Starre-ſteen-Leverkruid.* In uliginoſis & umbroſis locis. *Uſu* Integra planta. *Vires.* Cum priore convenit Vulgus ea plus utitur, quam medici, *Koning.*

V. *De Ophiogloſſo.*

P*Lanta eſt ſingularis & ſui generis, unifolia, ſpica linguam ſerpentinam imitante è medio folio egreſſa*, R. Synop. p. 21.

A. Ophiogloſſum, *Offic. J. B.* iii. 708. *Ger.* 327. *Emac.* 404. *Raii Hiſt.* i. 126. *Synop.* 44. *Dill. Cat.* 67. *Buxb.* 239. Ophiogloſſum vulgatum, *C. B.* 354. *Hiſt. Oxon.* iii 595. *Tourn. Inſt.* 548. *Boerh. Ind. A.* 27. Ophiogloſſum ſive Lingua ſerpentina, *Park.* 506. A. *Adders-tongue.* Gal. *Herbe ſans Couture, Langue de Serpent, petite Serpentaire.* G. Natter-Zünglein. B *Adderstong, Speer-kruid, Nater-tong.* In pratis & paſcuis humidis Aprili vel Maio. *Uſu.* Integra planta. Vulnerarium eſt inſigne, tum intus ſumptum, tum extrinſecus applicatum, *R. H.* ib. Imprimis commendatur hernioſis, *Buxb.*

VI. *De Lunaria.*

N*Otæ hujus ſunt folium ſingulare pinnatum, adnatum cauliculo racemulis floſculorum & ſeminum onuſto*, R. Synop. p. 22.

A. Lunaria, *Offic.* Minor, *Ger.* 328. *Emac.* 405. *Park.* 507. *Raii Hiſt.* i. 127. *Chab.* 544 *Raii Synop.* 44. Lunaria racemoſa minor vel vulgaris, *C. B.* 354. *Hiſt. Oxon.* iii. 594. Lunaria Botrytis, *J. B.* Oſmunda foliis lunulatis, *El. Bot.* 436. *Tourn. Inſt.* 547. *Dill. Cat.* 64. *Boerh. Ind.* A. 127. *Buxb.* 248. A. *Moon-wort.* Gal. *Lunaire, ou Taure.* G. Mond-Rauten / Mond-Kraut. B. *Maankruit.* In montoſis non raro. *Uſu.* Integra planta. *Vires.* Cum Ophiogloſſo viribus convenit. Ex Lunaria Walli unguentum conficiunt, quod regioni renum illitum habetur inter certiſſima Dyſenteriæ remedia, *D. Needham.* Menſes etiam ſiſtit, *D. Eales.* Albos fluores ſupprimit, *Bobart.*

VII. *De Equiſeto.*

E*Quiſetum folia habet ſetis ſimilia rotatim circa caules ad genicula naſcentia: cum caulis, tum folia pyxidatim articulantur*, R. Synop. p. 20.

A. 1. Cauda Equina, & Equiſetum majus, *Offic.* Equiſetum majus, *Ger.* 955. *Emac.* 1113. *Raii Hiſt.* i. 128. *Synop.* 42. Equiſetum majus paluſtre, *Park.* 1200 Equiſetum majus aquaticum, *J. B.* iii. 729. *Chab.* 551. *Hiſt. Oxon.* iii. 621. Equiſetum paluſtre longioribus ſetis, *C. B.* 15. *Tourn. Inſt.* 533. *Boerh. Ind.* A. 2. 106. *Dill. Cat.* 50. A. *Great Marsh Horſe-tail.* Gal. *Prêle, ou grande Queuë de Cheval.* G. Schaafftheu / Roß-Schwantz. B. *Groote Paardeſtaert.* In paluſtribus & aquoſis provenit. In uſu ſunt caules cum foliis ſuis. *Vires.* Vulnerarium eſt, inſpiſſat, aſtringit. *Uſus* præcipuè in Hæmorrhagiis ſiſtendis, in exulceratione & vulneratione Renum & Veſicæ, &c. *Schrod.*

A. 2. Cauda Equina minor & Equiſetum minus, *Offic.* Equiſetum ſegetale, *Ger.* 956. *Emac.* 1114. Equiſetum arvenſe longioribus ſetis, *C. B.* 16. *Park.* 1202. *Raii Hiſt.* i. 128. *Synop.* 42. *Hiſt. Oxon.* iii. 621. *Tourn. Inſt.* 533. *Dill. Cat.* 38. *Boerh. Ind.* A. 2. 107. Equiſetum minus terreſtre, *J. B.* iii. 730. *Elem. Bot.* 424. Equiſetum minus terreſtre ſive arvenſe, *Chab.* 551. A. *Corn Horſe-tail.* Gal. *petite Queuë de Cheval.* G. Roß-Schwantz Pferde-ſchwantz / Schafftheu. B. *Kleine Paardeſtaart.* Inter ſegetes ſolo humidiore. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Polygonum femina, *Offic.* Equiſeti facie Polygonum femina, *J. B.* iii. 732. *Chab.* 552. Cauda Equina femina, *Ger.* 957. *Emac.* 1114. Equiſetum paluſtre brevioribus foliis polyſpermon, *C. B.* 15. *Hiſt. Oxon.* iii. 621. *Raii Hiſt.* i. 129. *Synop.* 42. *Boerh. Ind.* A. 2. 107. Equiſetum alterum brevioribus ſetis, *Park.* 1201. Pinaſtella Ruppio, *Buxb.* 261. Pinaſtella ſurrectior, *Rupp. Flor. Jen.* 275. A. *Female Horſe-tail.* Gal. *Queuë de Cheval femelle.* G. Pferde Schwantz Weiblein. B. *Duiſentknoop Wyfje.* In ſtagnis & lacubus, & ad fluviorum ripas. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria eſt planta.

Herbæ ſemine minutiſſimo, caule carentes, Epiphylloſpermæ.

I. *De Phyllitide.*

F*OLIIS eſt integris & indiviſis*, R. Synop pag. 22.

A. Lingua Cervina, & Phyllitis, *Offic.* Phyllitis, *Ger.* 976. *Emac.* 1138. *Raii Hiſt.* i. 134. *Synop.* 44. Phyllitis Lingua Cervina, *Chab.* 557. Phyllitis ſive Lingua cervina vulgi, *J. B.* iii. 756. Phyllitis ſive Lingua cervina vulgaris, *Park.* 1046. Lingua cervina Officinarum, *C. B.* 353. *Elem. Bot.* 434. *Tourn.*

Inſt.

Inſt. 544. *Boerh. Ind.* A. 23. Lingua cervina vulgaris, *Hiſt. Oxon.* iii. 560. A. *Harts-tongue.* Gal. *Langue de Cerf.* G. Hirſch-Zunge. B. *Herts-tong.* Folio lato, glabro, nullo ad baſin appendice, ſaporis ſubaſtringentis. In umbroſis ſaxoſis. In *Uſu* ſunt Folia. *Vires.* Uſus præcipuè in Liene tumido, fluxu alvi, exſpuitione ſanguinis. Extrinſecùs mundificat vulnera ac ulcera, *Schrod.* Pulvis herbæ exſiccatæ in palpitatione cordis, in ſuffocatione uterina, in motibus convulſivis, mira præſtat, *R. Cat. Angl.* p. 232. Si cum vino coquatur præſtare contra venena & morſum rabidi canis, ut & viſcerum obſtructiones, *Dioſc.* Datur etiam in laxis Rachiticis, corporibuſque Scorbuticis, *Boerh.*

II. *De Hemionitide.*

F*Oliis integris eſt & indiviſis, ſinu in baſi uniuſcujuſque ad pediculum falcato, cum appendice utrinque producto*, R. Meth. p. 63.

Hemionitis, *Offic. J. B.* iii. 758. *Ger.* 977. Hemionitis vulgaris, *C. B.* 353. *Raii Hiſt.* i. 135. *Hiſt. Oxon.* iii. 560. *Tourn. Inſt.* 546. *Elem. Bot.* 436. *Boerh. Ind.* A. 24. Hemionitis major, *Ger. Emac.* 1138. *Park.* 1047. Hemionium ſive Hemionitis, quibuſdam Splenium, *Chab.* 557. A. *Mules Fern.* Gal. *Hemionite.* G. Maul-Eſel-Farren-Kraut. B. *Gemeene Hemionitis.* In Italia provenire dicitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Ex Aceto pota Lienem abſumit, *Dioſc.* Herba eſt Splenetica, & iiſdem pollet viribus, quibus & Lingua cervina, *Bobart.* Eſt planta adſtringens, vulneraria, pectoralis, conducit in morbis Spleneticis, & in ſputo ſanguineo, *Boerh.*

III. *De Aſplenio ſive Ceterach.*

P*Arvitate ſuâ & foliorum laciniis, quæ breves ſunt & obtuſæ, non conjugatim, ſed alternatim diſpoſitæ, à congeneribus differt*, R. Synop. p. 23.

A. Aſplenium Ceterach, Scolopendria, *Offic.* Aſplenium, Scolopendrium, Ceterach, *Chab.* 556. Aſplenium ſive Ceterach, *J. B.* iii. 749. *Ger.* 978. *Emac.* 1140. *Raii Hiſt.* i. 139. *Synop.* 45. *Park.* 1046. *Hiſt. Oxon.* i. 561. *Elem. Bot.* 434. *Tourn. Inſt.* 544. Ceterach Officinarum, *C. B.* 354. A. *Spleenwort or Miltwaſt.* Gal. *Ceterach, ou vraye Scolopendre.* G. Zecht oder klein Miltzkraut. B. *Miltkruid, Steenvaren.* In Saxorum crepidinibus & antiquis muris. In *Uſu* ſunt Folia Septembri collecta. *Vires.* Saporis acerbi, abſterg. ſpleneticum eſt. Uſus præcipuè in duritie Lienis, Ictero, Febri quartana: Urinam movet, calculum comminuit, Menſes ciet, *Schrod. Præp.* Syr. de Scolopendrio.

IV. *De Polypodio.*

F*Oliis laciniatis aut pinnatis à reliquis differt*, R. Synop. p. 22.

A. Polypodium Quercinum, *Offic.* Polypodium, *J. B.* iii. 746. *Ger.* 972. *Emac.* 1132. *Raii Hiſt.* i. 137. *Synop.* 45. *Dill Cat.* 55. Polypodium vulgare, *C. B.* 357. *Park.* 1039. *Hiſt. Oxon.* iii. 562. *Elem. Bot.* 431. *Tourn. Inſt.* 540. *Boerh. Ind.* A. 24. *Buxb.* 266. Polypodium, quibuſdam filicula, *Chab.* 558. Filix Polypodium dicta, *Herman. Cat.* 258. A. *Polypody of the Oak.* Gal. *Polypode de Chêne.* G. Engelſüß. B. *Eyken-varen.* In muris & ædium tectis, inque aggeribus terrenis umbroſis ad radices aut truncos arborum. Quod Quercui innaſcitur reliquis in medicina præfertur. *Uſu.* Radix oblonga eſt, foris ruſeſcens, intus herbacèa, ex viridi palleſcens, multis nodis & tophis quaſi acetabulis geniculata, ſaporis ſubacris, dulcis, quodammodo aſtringentis, nauſeoſi. *Vires.* Educit bilem aduſtam & pituitam lentam. Hinc utiliſſimum in obſtructionibus Meſenterii, Hepatis, ac Lienis, & inde natis paſſionibus Hypochondriorum, Scorbuticis. Raró autem ſola datur, ſed aliis purgantibus ferè admiſcetur, & quia ſegniter purgat, plerumque in decoctis vel infuſionibus, raró in aliis formulis adhibetur, *Schrod.*

V. *De Lonchitide.*

A*Nguſtia & longitudine foliorum, ut & loco natali à Polypodio differt*, R. Synop. p. 45.

A. Lonchitis, *Offic.* Aſpera, *Ger.* 978. *Emac.* 1140. *Raii Hiſt.* i. 138. *Synop.* 45. Aſpera minor, *Park.* 1042. Minor, *C. B.* 359. Lonchites altera foliis Polypodii, *J. B.* iii. 744. Lonchitis altera foliis Polypodii, Aſplenium ſylveſtre nonnullis, *Chab.* 556. Lonchitis vulgatior folio vario, *Hiſt. Oxon.* iii. 569. Filix ſive Lonchitis altera foliis Polypodii, *Pluk. Almag.* 152. Polypodium anguſtifolium folio vario, *Elem. Bot.* 431. *Tourn. Inſt.* 540. *Boerh. Ind.* A. 25. *Buxb.* 257. A. *Rough Spleenwort.* Gal. *Lonkite.* G. Engelſüß-Baumfarn. B. *Boom-varen.* In humidioribus

bus, nemoroſis, aſperis, & ericetis. *Uſu.* Folia. *Vires.* Herba eſt vulneribus glutinandis, in eiſque inflammationem excitari non patitur. Pota ex aceto Lienem abſumit, *Dioſc.* Radix eſt aperiens & diuretica, hinc urinam movet, *Boerh.*

Lonchitis *Dioſcoridi* duplex eſt, altera foliis Porri, quam ſolum *Plinius* novit, cujus ſemen triangulum, & lanceæ cuſpidi ſimile, unde etiam planta ipſa ſibi cognomentum arrogavit, nec unquam reperiſſe, nec ab aliis inventum vidiſſe ſcribit *Matthiolus*.

VI. *De Trichomane.*

P*Arvitate ſuâ & foliis Viciæ aut Securidacæ æmulis à reliquis diſtinguitur*, R. Synop. p. 23.

A. Trichomanes, *Offic.* Capillus Veneris, *Pharmacopolis.* Trichomanes, *Park.* 1051. *Raii Hiſt.* i. 140. *Synop.* 46. Trichomanes Mas, *Ger.* 985. *Emac.* 1146. Trichomanes ſive Polytrichum, *J. B.* iii. 754. *Dill. Cat.* 105. Trichomanes ſive Polytrichum Officinarum, *C. B.* 356. *Hiſt. Oxon.* iii. 591. *Elem. Bot.* 431. *Tourn. Inſt.* 539. *Boerh. Ind.* A. 25. *Buxb.* 321. Polytrichum, *Cod. Med.* xciii. Trichomanes, Polytrichum, Callitrichum, *Chab.* 556. A. *English Black Maiden-hair.* Gal. *Polytric.* G. Stein-bruch. B. *Steenbreeke*, *Wederdood.* In petris & aggeribus umbroſis, & muris antiquis. *Uſu.* Folia ſeu Herba integra, Septembri collecta: Saporis eſt ſubaſtringentis. N. B. Officinis noſtris *Adianthi veri* ſeu *capilli Veneris* ſuccedaneum eſt, & in frequenti uſu. *Vires.* Præcipuæ hujus plantæ, de quibus inter Medicos ferè convenit, ſunt vitiis Pulmonis & Thoracis auxiliari, calculo renum & urinæ ſtillicidio ſubvenire, *R. H.* p. 140. Adiantho, Capillo Veneris & Rutæ murariæ facultatibus omnibus reſpondet, *Schrod.* Vim nullam aperitivam in his plantis capillaribus invenio. Quando præmiſſa ſunt aperientia, poſſunt uſurpari; ſi & humores ſunt tenues, abſorbent illos.

VII. *De Filice Mare.*

F*Oliis eſt ſurculoſis aut ſemel duntaxat ſubdiviſis, hoc eſt, in quibus mediæ coſtæ ſeu ſcapo ſurculi utrinque pinnati hinc indè adnaſcuntur; majoribus pinnulis, brevibus, dentatis*, R. Method. p. 63.

A. Filix mas, *Offic. Ger.* 969. Filix, *Chab.* 553. Filix mas vulgaris, *Park.* 1036. *Raii Hiſt.* i. 143. *Synop.* 47. *Buxb.* 112. Filix mas non ramoſa, pinnulis latis, denſis, minutim dentatis, *Ger. Emac.* 1129. Filix non ramoſa dentata, *C. B.* 358. *Hiſt. Oxon.* iii. 578. *Tourn. Inſt.* 536. *Elem. Bot.* 428. *Dill. Cat.* 103. *Boerh. Ind.* A. 26. Filix vulgò mas dicta, ſive non ramoſa, *J. B.* iii. 737. A. *Common Male Fern.* Gal. *Fougêre mâle.* G. Waldfarn/ Farnkraut. B. *Groote gemeene Varen.* In aggeribus ſepium umbroſis. *Uſu.* Radix craſſa, foris nigricans, intus pallida, fibroſa, multis appendicibus involuta & implexa, ſaporis amarulenti ſubaſtringentis. *Vires.* Planta hæc cum Filice Femina viribus convenit: Peculiariter tamen Rachitidi morbo confert, *R. H.* p. ib. Expellit Vermes & Calculos.

Laborantes lienis incremento recreat. Radix & potu & illitu cum axungia vulneribus ſagitta arundinacea factis eſt auxilio, *Dioſc.*

VIII. *De Dryopteride.*

P*Innis denſiùs diſpoſitis, anguſtioribus, pediculis brevibus aut nullis inſidentibus, filici mari ſimilis*, R. Meth. p. 64.

A. Dryopteris, *Offic.* Dryopteris adverſariorum, *Ger. Emac.* 1135. Dryopteris ſive Filix Querna repens, *Park.* 1041. Filix Querna, *C. B.* 358. Filix minor non ramoſa, *J. B.* iii. 740. *Chab.* 555. *Tourn. Inſt.* 537. *Elem. Bot.* 429. *Raii Hiſt.* i. 46. *Synop.* 48. Filix paluſtris ſive aquatica, *Raii Cat. Cant. App. Alt.* 7. *Cat. Angl.* 108. Filix non ramoſa minor ſylvatica repens, *Hiſt. Oxon.* iii. 580. Polypodium tenerum minus, *Boerh. Ind.* A. 25. A. *Oak-Fern.* Gal. *Petite Fougere aquatique.* G. Eich-Farren-Kraut. B. *Kleine Water-Varen.* In locis paluſtribus & putridis. *Uſu.* Integra planta. *Vires.* Pſilothrum eſt cum radicibus trita: Illinitur enim primum, poſtquam corpus exudavit, mox ſudor abluitur, & recens imponitur, *Dioſc.* Facultatem habet ſepticam.

Hujus uſum *Rondeletius* pernicioſum eſſe compertum affirmat, cùm ab ignaris quibuſdam Delphinatûs Pharmacopœis vice Polypodii medicamentis immitteretur. In Pharmacopolarum quorundam officinis aliquando inveni ſub titulo *Adianthi albi.*

IX. *De Adiantho Albo.*

P*Innulis latioribus, obtuſioribus, craſſioribus, & viridioribus Rutæ accedentibus, pediculis longiuſculis a reliquis diſtinguitur.*

A.

A. Adianthum album, Ruta muraria, Salvia vitæ, *Offic.* Adianthum album, *Raii Hiſt.* i. 146. *Synop.* 48. Adianthum album murarium, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 10. Ruta muraria, *C. B.* 356. *Tourn. Inſt.* 541. *Elem. Bot.* 433. *J. B.* iii. 753. *Chab.* 555. *Boerh. Ind.* A. 26. Ruta muraria ſive Salvia vitæ, *Park.* 1050. *Ger.* 983. *Emac.* 1144. Filicula petræa Rutæ facie, *Hiſt. Oxon.* iii. 585. Muraria ſemper virens vulgaris, *Dill. Cat.* 73. A. *True White Maiden-Hair.* Gal. *Rue de Mur.* G. Maur-Raute. B. *Steen-Ruite.* Creſcit in muris & pontibus, inque petrarum fiſſuris. *Uſus* eſt Herba integra. *Vires.* Adiantho cæteriſque capillaribus temperamento & facultatibus non multùm abſimilis eſt, *R. Cat. Angl.* p. 7. Hæc ſumenda eſt, ubi Medici *Adianthum album* præſcribunt.

X. *De Capillo Veneris vero.*

P*Innulis tenuibus nigris, foliis etiam tenuioribus à priore differt*, R. Method. p. 64.

A. 1. Adianthum vulgare, Capillus Veneris, *Offic.* Adianthum, *Cod. Med.* 1111. Adianthum ſive Capillus Veneris, *J. B.* iii. 751. *Raii Hiſt.* i. 147. Adianthum, Capillus Veneris, *Chab.* 555. Adianthum verum, ſive Capillus Veneris verus, *Park.* 1049. Adianthum foliis Coriandri, *C. B.* 355. *Tourn. Inſt.* 543. *Elem. Bot.* 433. *Hiſt. Oxon.* iii. 587. Capillus Veneris verus, *Ger.* 982. *Emac.* 1143. A. *True Maiden-Hair.* Gal. *Cheveux de Venus, Capilli Veneris.* G: Frauen-Haar / Frauen-oder Venus-Haar. B. *Venus-Hair, Vrouwen-Hair.* Ex Gallia & Italia advehitur. *Uſus* eſt Foliorum ſeu Herbæ integræ: Saporem & odorem habet præcedentis. *Vires.* Exſiccat, attenuat, aperit, extergit, Pulmonum renumque vitiis medetur, Hepatis & Lienis obſtructiones reſerat, Urinam & Menſes ciet. Pro Adiantho albo in Officinis Pharmacopolarum venditur. Hæc ſumenda eſt cum medici *Capillum Veneris* præſcribunt, non *Trichom.*

A 2. Adianthum Canadenſe vel Capillus Veneris Canadenſis, *Cod. Med.* 1111. Adianthum Americanum, *Corn.* 7. *Raii Hiſt.* i. 148. *Fill. Hort. Piſ.* 3. *Tourn. Inſt.* 543. *Elem. Bot.* 433. *Boerh. Ind.* A. 26. Adianthum fruticoſum Americanum, *Park. Theat.* 1049. Adianthum fruticoſum Braſilianum, *C. B. Prod.* 150. *Pin.* 355. *Chomel.* 83. Adianthum fruticoſum Americanum ſummis ramulis reflexis, & in orbem expanſis, *Pluk. Phytog.* 124. *Almag.* 10. *Hiſt. Oxon.* iii. 588. A. *Canada or American Maiden-Hair.* Gal. *Capillaire de Canada.* G. Frauen-Haar aus Canada. B. *Vrouwen-Hair van Canada.* *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore convenit viribus, cui ſuccedaneum eſſe ſcribit *Chomel.* 83 In Officinis noſtris raro invenitur.

XI. *De Filice Femina.*

N*Otæ hujus folia ramoſa ſeu bis ſubdiviſa, magnitudo inſignis, radix repens*, R. Synop. p. 25.

A. 1. Filix femina, *Offic. Ger.* 969. *Emac.* 1128. *Raii Hiſt.* i. 149. *Synop.* 49. *Buxb.* 113. Filix femina vulgaris, *Park.* 1037. Filix ramoſa major pinnulis obtuſis, non dentatis, *C. B.* 357. *Tourn. Inſt.* 536. *Elem. Bot.* 428. Filix major & prior Trago, ſeu ramoſa repens, *J. B.* iii. 735. Filix ramoſa repens vulgatiſſima, *Hiſt. Oxon.* iii. 583. Thilypteris, *Dill. Cat.* 174. A. *Female Fern, or Common Brakes.* Gal. *Fougere Femelle.* G. Groß Farn-Kraut. B. *Varen Wyfje.* In paſcuis ſterilioribus. In *Uſu* eſt Radix, longa, foris nigricans, intus albida, ſapore amaricante & aſtringente. *Vires.* Splenetica eſt, ſubaſtringit, aperit. Uſus præcipue in obſtructionibus viſcerum, & imprimis Lienis & Uteri. Extrinſecus commendatur ad ambuſta, *Schrod.* Aqua diſtillata ex hac planta eſt ſpecificum remedium contra lumbricos, *Boerh.*

A. 2. Filix florida, Oſmunda regalis, *Offic.* Filix florida ſive Oſmunda regalis, *Ger. Emac.* 1131 *Raii Hiſt.* i. 151. Filix ramoſa non dentata, florida, *C. B.* 357. Filix floribus inſignis, *J. B.* iii. 736. Filix botryitis ſive florida major pinnulis non dentatis ex adverſo naſcentibus, *Hiſt. Oxon.* iii. 593. Filix ramoſa floribus inſignis, *Chab.* 554. Oſmunda regalis, *Ger.* 971. Oſmunda regalis ſive Filix florida, *Park.* 1038. *Elem. Bot.* 436. Vulgaris & paluſtris, *T. Inſt.* 547. *Buxb.* 248. A. *Oſmund Royal.* Gal. *Oſmonde, ou Fougere aquatique.* G. Waſſer-Farn. B. *Water-Varen.* In paluſtribus putridis & Sylvis humidis. In *Uſu* eſt Radix craſſa multas ex uno capite perplexas & inter ſe convolutas emittens radiculas, foris nigricantes, intus albicantes, ſaporis ſubacris, & ſubamari, odoris non ingrati. *Vires.* Ad Hernias & Ulcera exploratiſſimi commodi eſt. Rachitidi morbo remedium præſtantiſſimum & quaſi proprium aut ſpecificum cenſetur.

XII. *De Adiantho Nigro.*

F*Olia firmiora & denſiora, glabra & ſplendentia*, R. H. p. 152.

A. 1. Adianthum nigrum, *Offic.* Adianthum nigrum Officinarum, *J. B.* iii. 742. *Raii Hiſt.* i. 152. *Synop.* 50. Adianthum nigrum vulgare, *Park.* 1049. Adianthum foliis longioribus pulverulentis, pediculo nigro, *C. B.* 355. *Hiſt. Oxon.* iii. 588. *Boerh. Ind.* A. 26. Onopteris mas, *Ger.* 975. *Emac.* 1137. Filicula quæ Adianthum nigrum Officinarum, *El. Bot.* 432. Filicula quæ Adianthum nigrum Officinarum, pinnulis obtuſioribus & acutioribus, *T. Inſt.* 542. *Buxb.* 113. A. *Common Black Maiden-hair.* Gal. *Capillaire noir.* G. Schwartze Frauen-Haar. B. *Zwart Vrouwen-hair.* In aggeribus umbroſis ad radices arborum. *Uſu.* Folia ſeu herba integra. *Viribus* cum Adiantho albo & Capillo Veneris convenit. Hæc ſumenda eſt, cùm Medici *Adianthum nigrum* præſcribunt.

A. 2. Adianthum album, *Cod. Med.* 1111. Adianthum album folio Filicis, *J. B.* iii. 741. *Chab.* 555. *Raii Hiſt.* i. 152. *Fill. Hort. Piſ.* 4. Filicula fontana major ſive Adianthum album folio Filicis, *C. B. Pin.* 358. *Chomel.* 83. *Tourn. Inſt.* 542. *Elem. Bot.* 432. *Boerh. Ind.* A. 26. *Rupp. Flor. Jen.* 278. *Buxb.* 113. Dryopteris alba, *Ger. Emac.* 1135. *Park. Theat.* 1041. A. *White Oak-Fern.* Gal. *Capillaire blanc.* G. Weiſſe Frauen-Haar. B. *Watervaren.* In rupibus & montoſis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis Adianthis convenit virtutibus, quibus pro ſuccedaneo eſt.

XIII. *De Agno Scythico.*

AGnus Scythicus, *Offic.* Agnus Scythicus Borometz, *J. B.* i. 406. *Chab. Append.* 598. Agnus Tartaricus, *Act. Philoſ. Lond.* N. 247. p. 461. Agnus Scythicus vegetabilis Boramitz dictus ex Muſeo Breyniano, *Ejuſd.* N. 390. Frutex Tartaricus, *C. B.* 512. Planta-Animal ſeu Borometz, Agnus Scythicus, *Park. Theat.* 1618. A. *The Scythian or Tartarian Lamb.* Gal. *Ce Zoophyte eſt une eſpece de Melon appellé Agnus Scythicus & Borametz; ce Melon eſt fait comme un Agneau.* G. Scythiſch-oder Tartariſch Lam. B. *Een Plant een Lam verbelende, en dierhalven een Schytiſche of Tartariſe Lam genaamt.* Ex China & Tartaria allata eſt. *Uſu.* Lanugo *Poco Sempie Offic.* A. *Golden Moſs.* Gal. *Peau velue ou couverte d'une laine friſée & douce au toucher, comme celle d'un Agneau nouveau né dans l'Agnus Scythicus mûr.* G. Gulden-Moß. B. *Gulden-Mos. Muſ. Reg. Soc.* p. 386. Colore eſt luteſcente obſcuro, unam circiter quartam unciæ longa, ſerici inſtar ſplendens. *Vires.* Adverſus Hæmoptyſin uſurpatur. Doſ. Sex grana. Tres autem doſes curationem perficere traduntur. D. *Brown* apud Chinenſes in frequenti uſu eſſe refert ad ſanguinem è vulneribus recentibus fluentem ſiſtendum, quemadmodum apud nos Aranearum telæ.

Non opus eſt ut hic repetam mirabilem & fabuloſam hiſtoriam hujus plantæ, quæ à *Dureto*, *Scaligero*, aliiſque eorum ſequacibus traditur. Sufficiat dixiſſe, quòd in arcula rariorum *Chinenſium* ad Regiam Societatem *Londin.* miſſa inerat, quòd plus pedem longa erat, carpum humanum craſſa, protuberantiis variis inæqualis, & propè extremum pediculos quoſdam emittens 3 aut 4 uncias longos filicino cauli exactè ſimiles, lanugine prædicta obtectos. Similitudo, quam obtinet cum Filicibus quibuſdam arboreis Jamaicenſibus fecit, ut hic tantiſper eam collocem, donec pleniorem ejus cognitionem & hiſtoriam conſequar; qui plura deſiderat, adeat Diſſertatiunculam de Agno vegetabili Scythico, &c. *Tranſ. Philoſ. Lond.* No 390. p. 353.

SECTIO TERTIA.

De Herbis flore imperfecto ſeu ſtamineo.

F*Lorem imperfectum voco, quicunque foliis illis tenellis, fugacibus, coloratis caret, quæ nos petala dicimus, adeóque ſolo calyce & ſtaminibus componitur. Sub ſtaminibus etiam ſtylum comprehendimus, quo pauciſſimi flores carent*, R. H. p. 154.

Her-

Herbæ flore imperfecto ſeu ſtamineo ſunt vel

Sexu diſtinctæ vulgò dictæ, hoc eſt, in quibus ab ejuſdem plantæ ſemine editis, aliæ flores abſque ſemine producunt, aliæ ſemine fœcundæ ſunt; ſuntque vel

- Scandens, fructibus ſquamoſis, in racemos congeſtis amaris: *Lupulus.*
- Erectæ; feminibus
  - Solitariis, h. e. ad ſingulos floſculos ſingulis foliis
    - Ex adverſo binis
      - Integris ſpinulis urentibus minax: *Urtica.*
      - Digitatis, è cujus corticibus linteamina fiunt: *Cannabis.*
    - Alternatim naſcentibus, ſeminibus nunc muricatis, nunc lævibus: *Spinachia.*
  - Binis cohærentibus teſticulorum fere in modum: *Mercurialis.*

Sexu carentes, in quibus ab eodem ſpecie ſemine editis nulla ejuſmodi diverſitas obſervatur; ſuntque vel ſemine

- Flori conjuncto ſeu contiguo
  - a. Rotundo aut paululum compreſſo aliúſve cujuſcunque figuræ præter triquetrum: hæ vel ſunt flore floríſque calyce
    - b. Sedi ſeu baſi ſeminis fructúſve cohærente, ſemine vel
      - Nudo, nullo ſcilicet præter calycem vaſculo clauſo,
        - Quinquifido: *Chenopodium.*
        - Trifido: *Blitum*
      - Floſculo à Perianthio diſtincto incluſo, herba in parietinis & ruderibus naſcente: *Parietaria.*
      - Vaſculo à flore diſtincto protecto, eoque vel
        - Bivalvi, è duobus laminis ſeu valvulis conniventibus tantùm, non cohærentibus compoſito: *Atriplex.*
        - Subrotundo, membranaceo, undique clauſo, quod per maturitatem horizontaliter rumpitur, ſeminibus in ſingulis vaſculis ſingulis; comâ ſpecioſâ & immarceſcibilis: *Amaranthus.*
    - Summo ſemini aut fructui innaſcente, vel
      - Vaſculo incluſo
        - Verrucoſo, oſſeo, in ſpicis prælongis, anguſtis, folio lato, glabro, radice eſculenta: *Beta.*
        - Molliore & Membranaceo, nullis verruculis ſcabro
          - In ſex loculamenta diviſo, foliis rotundis craſſis, duris Hederæ: *Aſarum.*
          - Simplici, nec diviſo in cellulas, ſtriato, floſculis & ſeminibus
            - In ſummis caulibus & ramulis foliis ſubrotundis eleganter crenatis: *Alchymilla.*
            - Ad latera caulium è foliorum alis exeuntibus ſeminibus
              - Cochleatis: *Kali.*
              - Oblongis: *Camphorata.*
              - Ovato-acuminatis: foliis vel
                - Integris: *Herniaria.*
                - Diſſectis: *Perce-pier.*
      - Nudo, foliis anguſtis: *Knawell.*
  - Triquetro, vel
    - Lucido ſeu ſplendente; lateribus atque etiam angulis
      - Æqualibus, florum calycibus
        - Hexaphyllis; foliis mollibus: *Lapathum.*
        - Pentaphyllis; in ſpicas diſpoſitis
          - E foliorum alis egreſſas: *Fegopyrum.*
          - In ſummis caulibus radice intorta: *Biſtorta.*
        - Quadriphyllis, in aquoſis naſcens; *Potamogeiton.*
      - Inæqualibus, foliis Perſicæ, floſculis tetraphyllis in ſpicas congeſtis: *Perſicaria.*
    - Non ſplendente
- Minor floribus pentaphyllis in foliorum ſinubus, cauliculis, crebris geniculis interceptis, foliis parvis anguſtis: *Polygonum.*
- In eadem planta à flore aliquantulum remoto fructu echinato aut aſpero

Monoſpermò, foliis laciniatis: *Ambroſia.*
Bina intùs ſemina claudente foliis ſubrotundis: *Xanthium.*
Tricocco, foliis
Apetalis: *Ricinus.*
Roſaceis: *Ricinoides.*

I. *De Lupulo Salictario.*

NOTÆ *Lupuli characteriſticæ ſunt caules volubiles, fructus ſquamoſi in racemis laxis*, Raii Synop. p. 28.

A. Lupulus, *Offic.* Lupulus mas & femina, *C. B.* 298. *J. B.* ii. 151. *Chab.* 121. *Raii Hiſt.* i. 156. *Synop.* 52. *Tourn. Inſt.* 535. *Boerh. Ind.* A. ii. 104. *Dill. Cat.* 152. *Buxb.* 198. Lupulus ſativus & ſylveſtris, *Park.* 176. Lupus Salictarius, *Ger.* 737. *Emac.* 884. Convolvulus perennis heteroclitus, floribus herbaceis, capſulis foliaceis, ſtrobili inſtar, *Hiſt. Oxon.* ii. 37. A. *Hops.* Gal. *Houblon.* G. Hopffen. B. *Hop.* In ſepibus. Floret Julio vel Auguſto. *Uſu.* Folia, flores, & turiones. *Vires.* Flores amari ſaporis, anodynique ſunt, & diſcutiunt. Uſus præcipuè in obſtructione Lienis ac Hepatis, & inde in Ictero, in hypochondriacis affectibus, &c. Ciet Menſes & Urinam. Extrinſecus ſedat dolores, auxiliatur contuſionibus, luxationibus, tumoribus. Turiones mundificant ſanguinem, adeoque à Scabie præſervant, *Schrod.*

II. *De Cannabe.*

NOTÆ *hujus characteriſticæ ſunt folia digitata, corticis filamenta valida & tenacia, ad funes & linteamina texenda idonea*, R. Synop. p. 28.

A. Cannabis, *Offic. Chab.* 478. *Ger.* 512. Cannabis ſativa, *C. B.* 320. *Hiſt. Oxon.* iii. 433. *Park.* 597. *Raii Hiſt.* i. 158. *Synop.* 53. *Boerh. Ind.* A. ii. 104. *Tourn. Inſt.* 535. *Buxb.* 53. Cannabis, mas & femina, *J. B.* iii. 447. *Ger. Emac.* 708. A. *Hemp.* Gal. *Chanvre.* G. Hanff. B. *Kennip.* Seritur in agris. *Uſu.* Semina ſubrotunda, parva, quæ ſub tenui cortice ex cinereo ſpadiceo lucido includunt medullam albidam, ſapore ſubdulci, *Vires.* Semen genitale imminuit, uſu continuato; Tuſſi opitulatur, Ictero ſubvenit; & caput vaporibus replet, *Schrod.*

A. 2. Bangue, *Offic. Park.* 1624. *Garz. ab Hort.* 233. *C. à Coſta* 290. *Raii Hiſt.* i. 159. Bangue Cannabi ſimile, *J. B.* iii. 440. Cannabis Indica trifoliata, ſive Bangüe Indorum, *Pluk. Almag.* 80. *Phytog.* 273. Cannabis peregrina gemmis fructuum longioribus Bangue dicta, *Hiſt. Oxon.* iii. 433. Cannabi ſimilis exotica, *C. B.* 330. *Com. Flor. Mal.* 68. Althææ alia ſpecies foliis Cannabinis à Garzia ab Horto Bangue dicta, *Herm. Hort. L. Bat.* 26. Kalengi Cansjava, *H. M.* Tom. x. 119. Tab. 60. Tſyeru-Cansjava, *ejuſd.* 121. *Tab.* 61. A. *Bang.* Gal. *Bangue, Chanvre des Indes.* G. Indianiſcher Hanpff. B. *Indiaanſe Kennip.* In Inſula Zeilania ſuccrevit. *Uſu.* Fragmenta foliorum cum pediculis ſuis, & ſemina ſplendentia cinerei coloris, magnitudine & forma Cannabis ſeminum. *Vires.* Infatuat, ut Opium, ſomnum conciliat; multi autem affirmant, ad libidinem ciendam, & Venerem ſtimulandam magnæ eſſe efficaciæ. Verùm enimverò, noſtrâ ſententiâ, pernicioſa eſt planta, & non ſine periculo ſumenda.

Qui plura deſiderat de hâc Indica Cannabe, adeat Tomum decimum *Hort. Malab.*

III. *De Urtica.*

FOlia *integra, ſpinulis urentibus minax*, R. Method. p. 65.

A. 1. Urtica, *Offic.* Urtica vulgaris, *Chab.* 478. Urtica racemifera major perennis, *Raii Synop.* 54. Urtica major vulgaris, *J. B.* iii. 445. *Raii Hiſt.* i. 160. *Dill. Cat.* 91. *Buxb.* 341. Urtica major vulgaris & media ſylveſtris, *Park.* 440. Urtica urens, *Ger.* 570. *Emac.* 706. Urtica urens maxima, *C. B.* 232. *Hiſt. Oxon.* iii. 434. *Tourn. Inſt.* 534. *Boerh. Ind.* A. 2. 105. A. *Common Stinging Nettle.* Gal. *Grande Ortie.* G. Brenneſſel. B. *Groote brandende Netelen.* Ad ſepes, & in locis ruderatis. In *Uſu* ſunt Radix longa lutea, folia, & ſemina parva compreſſa, ſpadicea, quibus ſapor ſubacris & tenuis. *Vires.* Diuretica & Lithontriptica eſt; Sanguinem depurat, Hæmoptyſin. Hæmorrhagiam & Menſes ſiſtit: peculiariter Cicutæ adverſatur, ut & Hyoſcyamo.

A. 2. Urtica Romana. *Offic.* Urtica pilulifera, folio profundiùs Urticæ majoris, in modum ſerrato, ſemine magno Lini, *Raii Synop.* 54. Urtica pilulifera facie Urticæ vulgaris, ſemine Lini, *Hiſt. Oxon.* iii. 435. Urtica Romana, *Ger.* 570. *Emac.* 706. *Park.* 440. *Raii Hiſt.* i. 161. Urtica urens, pilulas ferens, prima Dioſcoridis, ſemine Lini, *C. B.* 232. *Tourn. Inſt.* 534. *Boerh. Ind.* A. 2. 105. *Buxb.* 341.

341. Urtica Romana ſive mas cum globulis, *J. B.* iii. 445. *Chab.* 478. A. *Roman Nettle.* Gal. *Ortie Romaine.* G. Römiſche Brenneſſel. B. *Roomſe brandende Netelen.* In arenoſis. *Uſus.* Semina ferè orbicularia, compreſſa, lævia, ſplendentia, è ſpadiceo nigricantia, ſaporis ſubacris, cum quadam tenuitate. *Vires.* Uſus crebri eſt in Pulmonum affectibus, Aſthmate, Tuſſi contumace, Pleuritide, Peripneumonia, *Schrod.*

IV. *De Spinachia.*

NOTÆ *genericæ ſunt: Planta tota glabra, & innoxia, foliis ſingulatim alterno ordine poſitis, ſeminibus in nonnullis plantis muricatis*, R. H. pag. 162.

A. Spinachia, *Offic. Ger.* 260. *Emac.* 330. *Raii Hiſt.* i. 162. Spinachia ſive Spinacia, *Chab.* 330. Spinachia ſive Olus Hiſpanicum, *Park. Parad.* 496. Spinachia vulgaris capſula ſeminis aculeata & ſterilis, *El. Bot.* 425. *Tourn. Inſt.* 533. *Boerh. Ind.* A. i. 103. *Buxb.* 311. Spinachia mas & femina, *J. B.* ii. 963. Spinachia ſemine ſpinoſo, & non ſpinoſo, *Hiſt. Oxon.* ii. 598. Lapathum hortenſe, ſeu Spinachia ſemine ſpinoſo; *C. B.* 114. A. *Spinache.* Gal. *Epinars* G. Spinat. B. *Spinagie.* In hortis ſeritur. In *Uſu* ſunt folia ſeu herba: culinaris potiſſimùm eſt. *Vires.* Laxat alvum, lenit aſperitatem Pulmonum, refrigerat Ventriculum, ac Hepar. Continuus uſus melancholicum generat ſanguinem, *Schrod.* Febricitantibus & Senibus aſtrictione alvi commendatur *S. Pauli.* In omni penè ægritudine pro cibo deligi poteſt. Extrinſecus Ventriculo & Hepati impoſita Cataplaſmatis inſtar, eorum inflammationes, doloremque tollere creditur, *Raii Hiſt.*

V. *De Mercuriale.*

CUjus *notæ, Folia in caule bina oppoſita, per margines crenata, Florum calices triphylli, Fructus in femina didymi*, i. e. *bini conjuncti, ſinguli ſingula ſemina continentes. Calices triphylli etiam in femina fructui ſubſunt*, R. Meth. p. 20.

A. 1. Mercurialis, *Offic. Schrod.* iv. 102. Mercurialis mas, *Pharm. Edinb.* 12. Mercurialis mas & femina, *Ger.* 262. *Emac.* 332. *Park.* 295. *J. B.* ii. 977. *Chab.* 307. *Raii Hiſt.* 163. Mercurialis annua glabra vulgaris, *R. Synop.* 54. Mercurialis teſticulata ſive mas Dioſcoridis & Plinii, *C. B.* 121. *Hiſt. Oxon.* ii. 612. *Tourn. Inſt.* 534. *Boerh. Ind.* A. 2. 106. *Buxb.* 215. Mercurialis ſpicata ſive femina Dioſcoridis & Plinii, *ejuſd.* A. *French Mercury.* Gal. *Mercuriale.* G. Bingelkraut Weiblein. B. *Bingelkruit.* In hortis & locis incultis reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Calfacit, & ſiccat, abſtergit, alvum movet, bilem ac aquas purgat. Extrinſecus vulvæ adhibita Menſes & Secundinas trahit; tumores emollit; creberrimi uſûs eſt in clyſteribus, *Schrod.* Hæc à *Knanthio* malè cum ſequenti confunditur.

A. 2. Cynocrambe, *Offic. Ger.* 263. *Emac.* 333. Cynocrambe mas & femina, ſive Mercurialis repens, *J. B.* ii. 979. Cynocrambe ſive Mercurialis repens, *Chab.* 308. Cynocrambe mas & femina, *Raii Hiſt* 163. Mercurialis perennis repens Cynocrambe dicta, *Synop.* 53. Mercurialis ſylveſtris Cynocrambe dicta, vulgaris, *Park.* 295. Mercurialis ſylveſtris perennis Cynocrambe dicta, *Hiſt. Oxon.* ii. 613. Mercurialis montana teſticulata & ſpicata, *C. B.* 112. *Dill. Cat.* 37. *Tourn. Inſt.* 534. *Boerh. Ind.* A. 2. 106. *Buxb.* 215. A. *Dog's-Mercury.* Gal. *Mercuriale ſauvage, ou Chou de Chien.* G. Hunds-Kraut/ Hunds-kôle. B. *Wild-Bingel kruit.* In ſylvis & ſepibus. Vere floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Hæc quamvis *Prævotio*, *Moriſono*, aliiſque, eaſdem cum præcedente vires obtinere dicatur; effectus tamen, quos in nonnullis propè *Salopiam* eam comedentibus produxit, eam ſoporiferæ & malignæ qualitatis participem eſſe convincunt. Planta eſt venenata; malè itaque pro Officinarum Mercuriali hanc offert *Rahfeld* in *Hodego* ſuo *Botanico*, p. 23. *Buxb.*

Quænam planta ſit *Cynia* ſeu *Cynocrambe Dioſcoridi* dicta, *Botanici certant, & adhuc ſub judice lis eſt. Cæſalpinus* Atriplicis ſpeciem eſſe vult. *C. Bauhinus* Parietariæ. *Lonicerus* ad Apocynum eam refert. *Matthiolus* ad plantas quas hic exhibeo, quæ quidem cum *Dioſcoridis* deſcriptione aliqualiter conveniunt, præſertim femina.

A. 3. Phyllon, *Offic.* Phyllon Arrhenogonon & Thelygonon, *Chab.* 308. Phyllon Arrhenogonon & Thelygonon folio incano Monſpeſſulana, *J. B.* ii. 981. Phyllon Thelygonon, *Ger.* 263. Phyllon Arrhenogonon ſive marificum, & Thelygonon ſive feminificum, *Ger. Emac.* 333. Phyllon marificum & feminificum, *Park.* 296. *Raii Hiſt.* i. 164. Phyllon teſticulatum & ſpicatum, *C. B.* 122. Mercurialis perennis maritima incana Phyllon dicta, *Hiſt. Oxon.* ii. 613. Phyllon fruticoſa incana teſticulata & ſpicata, *El. Bot.* 425. *Tourn. Inſt.* 534. *Boerh. Ind.* A. 2. 106.

A. *Childrens Mercury.* Gal. *Eſpece de Mercuriale dite Phyllon, qui en Grec ſignifie feuille.* (*On a ſans doute donné ce Nom à ce genre de plante comme pour dire feuille par excellence.*) G. Kinder-bingel-Kraut. B. *Grys-Zee Bingel-kruit.* In hortis curioſorum apud nos reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Mauritanis ad muliebres morbos magno in uſu eſt, *Cluſ.* Illius decoctum demorſis à cane rabido commendant aliqui, *Magnol.*

VI. *De Ambroſia.*

F*Ructu echinato monoſpermo, a flore remoto, foliis laciniatis â reliquis differt.*

Ambroſia, *Offic. Ger.* 950. *Emac.* 1108. *Raii Hiſt.* 1. 164. *Chab.* 376. Ambroſia hortenſis, *Park.* 88. Ambroſia hortenſis lanuginoſa, *Hiſt. Oxon.* iii. 4. Ambroſia maritima, *C. B.* 138. *Tourn. Inſt.* 438. *Boerh. Ind.* A. 2. 102. Ambroſia *quibuſdam*, *J. B.* iii. 190. Ambroſia foliis Abſynthii odoratis humilior, *Herm. Hort. L. Bat.* 32. A. *Oak of Cappadocia.* Gal. *Ambroſie.* G. Ambroſien-Kraut / Tauben-Kraut / Eiche aus Cappadocia. B. *Ambroſie-kruit.* Apud nos in hortis colitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Repellendi & reprimendi facultatem obtinet, *H. Ox.* Vim habet aſtringentem, inquit *Galenus.* Planta eſt odoratiſſima, viribus calidis & aromaticis pollens: hinc inter Cardiacas & Cephalicas refertur, *Boerh. Hiſt. Plant.* 569.

Ambroſia à *Dioſcoride* in hunc modum deſcribitur: *Puſillus frutex eſt, ramoſus, trium palmarum altitudine: foliis Rutæ, circa imum caulem exiguis: cauliculi ſeminibus, perinde quaſi racemulis, gravidi, qui nunquam florem pariunt, odore vinoſo ſuavi: radice tenui ſeſquipedali.* Cujus deſcriptionis brevitas non levis controverſiæ & diſſenſionis inter Autores occaſio fuit. *Nicander*, referente *Anguillara*, pro Lilii ſpecie eam habet; *Cordus* ad Tanacetum refert; *Lonicerus*, *Lacuna*, aliique ad Abrotonum: *Tabernæmontanus* ad Artemiſiam; *Matthiolus* ad Naſturtii genus; *C. Bauhinus*, & ſequaces ad plantam hîc traditam; quibus & nos potiùs conſentimus. *N. B.* Catalogus *Pharmacopœiæ Londinenſi* præfixus, Ambroſiam à Botrye non diſtinguit, ſed utramque unius plantæ ſynonymam facit.

VII. *De Xanthio.*

C*Haracteriſticæ ſunt flores ſtaminei, inutiles, nec fructui contigui: fructus durus, echinatus, binis intus cellulis bina ſemina, h. e. in ſingulis ſingula continens*, R. H. p. 165.

A. Bardana, *Offic.* Bardana minor, *Ger.* 664. *Emac.* 809. *Schrod.* iv. 25. *Schw.* 28. Lappa minor, Xanthium Dioſcoridis, *C. B.* 198. Xanthium, *Elem. Bot.* 348. *Tourn. Inſt.* 439. *Boerh. Ind.* A. 2. 103. Xanthium, ſive Lappa minor, *J. B.* iii. 572. *Raii Hiſt.* 165. *Synop.* 55. *Chab.* 514. *Hiſt. Oxon.* iii. 604. *Park.* 1223. *Buxb.* 342. Marrallumetee Malab. *Act. Philoſoph. Lond.* No. 224. p. 318. A. *Louſe-Burr.* Gal. *Petit Glouteron.* G. Klein Kletten-Kraut. B. *Kleyne Klitten.* Ad rivulos viget Julio & Auguſto. *Uſu.* Radix, Lappulæ & Herbæ. *Vires.* Guſtu eſt amaro & ſubacri. Uſus præcipuus (ſecundum *Matthiolum*) in minera lepræ educenda (cum Rhabarbaro exhibetur radix) in Lipothymia. Extrinſecùs in Struma, & Tumoribus diſcutiendis (epithema) in capillis luteo colore tingendis. Herba Cancrorum ardori efficax eſt extinguendo, *Schrod.*

VIII. *De Ricino.*

N*Otæ ſunt caudex lignoſus, fructus tricocci muricati; in ſurculo peculiari racematim ferè diſpoſiti: ſemen Ricino animalculo ſimile*, R. H. p. 166.

A. 1. Cataputia major, Ricinus, *Offic.* Granadilla Peruviana, *Pharmacop.* Ricinus, *Ger.* 399. *Emac.* 496. Palma Chriſti, *Cod. Med.* lxxxviii. Ricinus vulgaris, *C. B.* 432. *J. B.* iii. 642. *Raii Hiſt.* i. 166. *Hiſt. Oxon.* iii. 347. *Tourn. Inſt.* 532. *Boerh. Ind.* A. 253. Ricinus, Palma Chriſti, *Chab.* 529. Ricinus ſive Cataputia major vulgatior, *Park. Theat.* 182. Nhambu-Guacù Braſilienſibus, *Mar.* 77. Nhambu-Guacù ſive Ricinus Americanus, *Piſ.* 180. A. *Mexico Seeds.* Gal. *Ricin.* G. Wunder-Baum oder Türckiſcher Hanff. B. *Wonderboom*, *Mollekruid.* Seritur apud Germanos & Gallos. *Uſu.* Nuclei, ſeu Semen: Fructus oblongi ſunt, ovales, fabâ equinâ minores, includentes ſub pelliculâ corticoſâ, lividâ, & maculosâ glabrâ nucleum bipartitum, album, pinguem, ſaporis ſubdulcis, acris, nauſeoſi. *Vires.* Potenter bilem & pituitam, ἄνω καὶ κάτω pellit. Ad necandos vermes in corpore humano inſigne eſt remedium. Rariſſimi itidem uſûs eſt. *Harlow in Med. Curioſ ſub titulo Mexico-ſeeds.*

IX.

IX. *De Ricinoide.*

FLOS *Roſaceus è pluribus petalis in orbem poſitis conſtans, calice multifolio inſidente, fructus in tres capſulas fiſſilis*, Tourn. Inſt. pag. 655.

A. 1. Heliotropium tricoccum, *Offic. C. B.* 253. *Raii Hiſt.* i. 165. *J. B.* iii. 606. *Ger.* 265. *Emac.* 335. *Park.* 439. Heliotropium minus quorundam, Heliotropium tricoccum Plinii, verrucaria, *Chab.* 521. Heliotropium tinctorium tricoccum, *Pluk. Almag.* 182. Ricinus humilis Althææ folio, fructu verrucoſo rotundo, *Hiſt. Oxon.* iii. 349. Ricinoides ex qua paratur *Tourneſol* Gallorum, *Tourn. Inſt.* 655. A. *Turn-ſole.* Gal. *Heliotrope, Tourneſol, Herbe aux Verrües.* G. Sonnen-Wende. B. *Klein Kreeft-kruit.* In Gallia Narbonenſi Julio & Auguſto. *Uſus.* Panno ſucci intinctus. Ad nos adfertur, & in Officinis Pharmacopolarum ad uſum Tinctorum, &c. venditur; in uſu Medico occurrit, eſtque adverſus Carcinomata & Ulcera gangrænoſa efficaciſſima, ſtrumoſoſque tumores, *Matth.*

A. 2. Nuces è Barbadoes, *Offic* Ricinus Americanus, *Ger.* 399. *Emac.* 496. *Park.* 183. *Raii Hiſt.* i. 166. Ricinus Americanus major ſemine nigro, *C. B.* 432. *Hiſt. Oxon.* iii 348. Ricinus major Americanus *Curcas* dictus, & Faba purgatrix Indiæ Occiduæ, *J. B.* iii. 643. *Chab.* 529. Ricinoides Americana Goſſypii folio, *Tourn. Inſt.* 656. *Boerh. Ind.* A. 253. Ricinoides, ſeu Pineus purgans, vel Pinhones Indici, *Cod. Med.* xcvii. Munduy-Guacù, ſive Nux Cathartica Americana, *Piſ.* 169. Mundubi Guacù Braſilienſibus, Pinhones Luſitanis, mihi Nux Cathartica, *Marcg.* 96. Quauhay-ohuatli. 1. Avellana Cathartica, *Hernand.* 87. A. *Barbadoes-Nuts.* Gal. *Noix de Barbades.* G- Barbadoes-Nuß. B. *Boom-achte Ricinus.* In Inſula Barbadoes, & alibi Indiæ Occidentalis creſcit. *Uſu.* Fructus eſt oblongus, ovalis, Fabæ minoris magnitudine, unâ parte convexâ, alterâ depreſſa, includens ſub pellicula corticoſa duriuſcula nigra nucleum candidum ſaporis præcedentis. *Vires.* Cum Ricino ut facie, ità & viribus convenit.

A. 3. Palma Chriſti, *Tourn. Mat. Med.* 75. Ricinus Americanus tenuiter diviſo folio, *Breyn. Cent.* 116. *Raii Hiſt.* i. 167. Ricinoides arbor Americana folio multifido, *Tourn. Inſt.* 566. *Boerh. Ind.* A. 253. Avellana purgatrix *C. B. Pin.* 418. *Raii Hiſt.* ii. 1386. Avellana purgatrix Novi Orbis, *J. B.* i. 322. *Chab.* 22. Avellanæ purgatrices, *Park. Theat.* 1621. Nuces purgantes, *Ger.* 1362. *Emac.* 1546. A. *Purging-Nuts.* Gal. *Paume de Chriſt.* G. Wunder-Baum. B. *Wonderboom met ſyn geſneden Bladeren.* Americæ incola eſt. *Uſu.* Nuces colore ex albido. *Vires.* Vehementer purgat.

A. 4. Grana Tiglia & Lignum Moluccenſe, *Offic.* Lignum Moluccenſe, foliis Malvæ, fructu Avellanæ minore, cortice molliore & nigricante, Pavana incolis, *C. B.* 393. Lignum Moluccenſe Pavana dictum, fructu Avellanæ, *J. B.* i. 342. Lignum Moluccenſe, *Park.* 1664. Pavana Moluccenſis, *Jonſ. Dendr.* 458. Guajapala, Lignum Moluccenſe ſeu Pavana, *Herm. Muſ. Zayl.* 30. Guajapala, Nepalam, Waijapali. Ricinus arbor Indica cauſtica purgans, *ejuſd.* 15. Pinus Indica nucleo purgante, *C. B.* 492. Pinei nuclei Maluccanni ſive purgatorii, *J. B.* i. 322. Nuclei Maluccani, *Park.* 1641. Quauhayohautli 111. ſeu ſemina arboris cucurbitinæ, nuclei Pinus formâ purgante, *Hernand.* 87. Ricinus arbor fructu glabro, Grana Tiglia Officinis dicto, *P. B. P.* 370. Palma Chriſti Indica, *Tourn. Mat. Med* 75. Cadel avanacu, *H. M.* ii. 61. *Tab.* 33. *Raii Hiſt.* ii. 1855. A. *Purging-Nuts.* Gal. *Aveline purgative du Bois des Molucques.* G. Purgierende-Nuß. B. *Purgeerende Nooten.* In Malabar & alibi colitur. *Uſu.* Lignum ſpongioſum, leve, rarum, atque pallidum, tenui cortice cinereo obductum, ſaporis acris, mordacis, & cauſtici, nauſeoſi, odoris nullius. Fructus eſt oblongus, ovalis, Ricini vulgaris magnitudine, unâ parte gibbus, alterâ depreſſus, colore nigricante, ſaporis acris, exurentis, & nauſeoſi. *Vires* utriuſque. Calfaciunt, incidunt, attenuant, cauſticæ ſunt naturæ, ergo in Officinis noſtris raró in uſu occurrunt.

X. *De Lapatho.*

NOta, *ſemen triquetrum ſplendens, flos Hexaphyllos,* i. e. *ſex foliis compoſitus, quorum tria ſemen obtegunt*, R. H. p. 169.

A. 1. Rhaponticum, *Offic. Alpin. Exot.* 187. Rhaponticum Thracicum, *Bocc. Muſ.* 127. Rhaponticum folio Lapathi majoris glabro, Rha & Rheum Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 116. Rha verum antiquorum, *Ger. Emac.* 393. Rhabarbarum, *Raii Hiſt.* i. 170. Rhabarbarum Officinarum, *Elem. Bot.* 75. Rhabarbarum fortè Dioſcoridis & antiquorum, *Tourn. Inſt.* 89.

Rhabarbarum rotundifolium verum ſive Lapathum ſativum rotundifolium ampliſſimum flore albo, vel Rheum antiquorum, *Munt. Herb. Brit.* 192. Rhabarbarum Moſcoviticum, *Mont. Plant. Gen.* p. 6. Rhabarbarum Witſoniarum, *Ogilb. Chin.* ii. 680. quoad fig. Lapathum præſtantiſſimum Rhabarbarum Officinarum dictum, *Hiſt. Oxon.* ii. 577. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 352. *Boerh. Ind.* A. ii. 84. *Pluk. Almag.* 204. Lapathum exoticum, folio ampliſſimo inſtar foliorum Braſſicæ, *Rupp. Flor. Jen.*44. Hippolapathum maximum rotundifolium exoticum, ſive Rha-ponticum Thracicum, ſed veriùs Rhabarbarum verum, *Park. Theat.* 154. A. *True Rhapontick.* Gal. *Rapontic.* G. Rhapontich. B. *Raponticum.* In hortis Botanicis non infrequens. Maio floret. *Nat. Offic. Uſu.* Radix, ſed rarius. Radix hujus plantæ craſſa eſt, oblonga, ramoſa, foris fuſca intùs crocea, laxa, & rara, per tranſverſum ſecta, ſpiras oſtendens, ſaporis amaricantis, & ſubaſtringentis, odoris non ingrati. *Vires.* Vix differt à Rhabarbaro vero, niſi quod hoc acrius ſit, minus ſolidum, magiſque croceum. Reſpectu facultatum purgantium, Rhabarbaro debilior, aſtringentium fortior eſt hæc radix. Vulnerarium, ac Anodynum eſt. Uſus in Diarrhœis, Dyſenteriis, Convulſis, Ruptis, Orthopnoicis, ad febres periodicas atque ad morſus venenatos. Doſ. in pulvere ʒii. Infuſione ʒvi.

An *Rhaponticum* antiquorum & *Rhabarbarum* modernorum ſit una & eadem ſpecies plantæ a Botanicis controvertitur (ut rectè obſervat clariſſimus & eruditiſſimus D. *Raius*) aliis eandem eſſe affirmantibus, aliis negantibus: Nonnulli etiam ſibi non conſtant, & nunc eandem, nunc diverſam affirmant; quorum ſententias & rationes vide apud *J. Bauhinum* in *Appendice*, Tom. ii. *Hiſtoriæ Plantarum*, p. 1069. Id tamen hoc in loco cum *Alpino* obſervabo: Plantam hanc verum eſſe *Dioſcoridis* Rhaponticum, à Rhabarbaro autem Officinarum omnino diſtinctum.

A. 2. Rhabarbarum, *Offic. J. B.* 11, 989, 1075. *Chab.* 311. *Mont. Exot.* 7. *Ind. Med.* xcvii. *Ger.* 316. *Ogilb. Chin.* i. 212. Rhabarbarum Officinarum, *C. B. Pin.* 116. Rhabarbarum genuinum Officinarum, *Park. Theat.* 156. Rhabarbarum ſiccatum, *Ger. Emac.* 393. Rhabarbarum lanuginoſum ſive Lapathum Chinenſe longifolium, *Munt. Herb. Brit.* 196. *Raii Hiſt.* ii. 1077. Lapathum Bardanæ folio undulato glabro pro Rhabarbaro vero miſſum, *Rand.* Rhabarbarum ſeu Rheum Officinarum, *Geoff. Tract.* 296. A. *True Rubarb.* Gal. *Rhubarbe.* G. München-Rhabarber / oder Patienter-Kraut-Wurtzel. B. *Rhabarber.* Duplex venale proſtat: Unum Orientale, ex regno *Chinenſi* adfertur, quod ponderoſum eſt, aureis ac rufis venulis præditum, amaricans & adſtringens, odoratum, flavo magis colore, & quod madefactum croceo colore manum fricantis tingit, præſtantioribus viribus inſignitum: Alterum ex *Moſcovia*, quod ponderoſum eſt, ac obſcuriùs flaveſcit, & vilius cenſetur. Nuper ex Moſcovia præcipue importatur, & meliùs eſt curatum. *Vires.* Purgat benigne bilem flavam, pituitamque viſcoſam, ac tartaream in Ventriculo, primaque regione ſtabulanteam. Hepati ſpecifice confert, curat Icterum, & quia vim quoque adſtrictoriam obtinet, in omnibus morbis diſſolutis, Dyſenteria, Diarrhœa, &c. præ aliis commendatur. In Pueris contra Vermes, & in Morbis Chronicis multum laudatur.

Radix hæc *Dioſcoridi* & *Galeno* ignota fuit, unde malè quidam *Rheum* eorum cum noſtro *Rhabarbaro* confundunt: Nam *Rheum Dioſcoridis* minus habet vim purgatricem, & notis veri *Rhabarbari* caret. *Rhabarbarum* enim ſubſtantiâ compactum eſt, ponderoſum & aridum, ſapore amarum, odore acri, colore exterius rufeſcente, intùs ex rufo flaveſcente [cum venis aliquot intenſioribus] ac maceratum vel manducatum tingens croceo colore. *Rhaponticum* non eſt compactum, ſed rarum, non ponderoſum, ſed leve, non odoratum ſimiliter *Rhabarbaro*, *J. Le Brun.*

A. 3. Hippolapathum, *Offic.* Hippolapathum rotundifolium, *Ger.* 313. *Emac.* 389. Hippolapathum rotundifolium vulgare, *Park.* 154. Lapathum hortenſe rotundifolium ſive montanum, *C. B.* 115. Lapathum folio rotundo Alpinum, *J. B.* ii. 987. *Tourn. Inſt.* 504. Lapathum Alpinum folio ſubrotundo, *Hiſt. Oxon.* ii. 578. Lapathum domeſticum rotundifolium, *Schw.* 289. An Rhabarbarum rotundifolium fimbriatum. *Munt. Herb. Brit.* 194? A. *Baſtard Monks Rubarb.* Gal. *Rhubarbe batarde des Moines.* G. Unechter-München-Rhabarber. B. *Patientie, ofte Patich met ronde Bladeren.* In Hortis. In *Uſu* ſunt Radix & Folia. Radix craſſa, oblonga, foris fuſca, intus intenſe flava. Folia ſubrotunda, glabra, venoſa, ſaporis ſubaſtringentis. *Vires.* Cum priore convenit. Mulierculis Botanopolis Londinenſibus pro Rhabarbaro Monachorum venditur.

A. 4. Rhabarbarum Monachorum, *Offic.* Hippolapathum ſativum, *Ger.* 313. *Emac.* 389.

Raii

Raii Hiſt. i. 171. Lapathum hortenſe latifolium, *C. B. Pin* 115. *Cod. Med.* lxv. *Boerh. Ind.* A. 2. 85. *Tourn. Inſt.* 504. Lapathum majus ſive Rhabarbarum Monachorum, *J. B.* ii. 985. Lapathum majus ſive Rhabarbarum, *Chab.* 309. Lapathum domeſticum, *Schw.* 289. Lapathum ſativum ſive Patientia, *Park. Theat.* 154. Lapathum ſativum antiquorum aut longifolium ſive Patientia. *Munt. Herb. Brit.* 198. A. *Monks Rubarb.* Gal. *Rhubarbe des Moines.* G. München-Rhabarber. B. *Munnik-Rhabarber.* In hortis nutritur. *Uſu.* Radix longa, craſſa, ramoſa, foris rufa, intus crocea. *Vires.* Radix Rhabarbari Monachorum eandem purgandi facultatem cum vero Rhabarbaro habere creditur, modò in duplo uſurpetur.

A. 5. Lapathum hortenſe, ſive ſecundum Dioſcoridis, *Cod. Med.* lxv. Lapathum hortenſe folio oblongo ſive ſecundum Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 114. *Tourn. Inſt.* 504. *Elem. Bot.* 404. *Boerh. Ind.* A. ii. 84. Lapathum ſativum lapas, *J. B.* ii. 985. Eandem cum præcedente ſuſpicatur D. *Raius.*

A. 6. Hydrolapathum, *Offic.* Hydrolapathum magnum, *Ger.* 312. *Emac.* 389. Hydrolapathum majus, *Park.* 1225. Lapathum aquaticum folio cubitali, *C. B.* 116. *Hiſt. Oxon.* ii. 579. *Tourn. Inſt.* 504. *Boerh. Ind.* A. ii. 85. *Dill. Cat.* 111. *Buxb.* 178. Lapathum paluſtre maximum, *Schw.* 218. Lapathum maximum aquaticum ſive Hydrolapathum, *J. B.* ii. 986. *Raii Hiſt.* i. 171. *Synop.* 55. Lapathum maximum aquaticum, *Chab.* 309. Britannica antiquorum vera ſive Lapathum longifolium nigrum paluſtre, *Munt. Herb. Brit.* 150. A. *Great Water-Dock.* Gal. *Patience, Parelle.* G. Mengel-Wurtz / Streis-Wurtz / Rot-ritter. B. *Groote of Waterpatig.* In aquis oritur. *Uſu.* Tota planta, ſed præcipue radices. *Vires.* Icteritiam diſcutit, omnia putreſcentia, ut Eryſipelata ulcerata & integra, Herpetes, Phagadænica, Gangrænas, &c. inhibet & ſanat: Hæmorrhoidas & Menſes ſiſtit, Nervis eorumque incommodis medetur. Venena ac Serpentes abigit. Omnes Anginæ ſpecies depellit, variaque rheumata aufert.

Hanc plantam veram & genuinam Dioſcoridis Britannicam eſſe contendit *Muntingius*, ſiquidem deſcriptionibus ejus, inquit doctiſſimus D. *Raius*, quæ apud veteres extant, tum facie tum viribus per omnia reſpondeat.

A. 7. Lapathum acutum Oxylapathum, *Offic.* Lapathum acutum, *Ger.* 311. *Emac.* 388. *Raii Hiſt.* i. 175. *Synop.* 56. *Schw.* 118. *Hiſt. Oxon.* ii. 578. Lapathum ſylveſtre anguſtifolium, *Schrod.* iv. 90. Lapathum acutum majus, *Park.* 1214. Lapathum folio acuto plano, *C. B. Pin.* 115. *Tourn. Inſt.* 504. *Boerh. Ind.* A. 2. 85. *Cod. Med.* lxv. Lapathum acutum ſive Oxylapathum, *J. B.* ii. 983. *Dill. Cat.* 108. *Munt. Herb. Brit.* 209. *Buxb.* 177. Lapathum rumex, Lapathum acutum, *Chab.* 508. A. *Sharp-pointed Dock.* Gal. *Patience ſauvage, Parelle.* G. Grindt-Wurtzel. B. *Wilde Patig, Peerdig.* In humidioribus. *Uſu.* Radix ſimplex, craſſa, exterius fuſca, interius lutea, ſaporis ſubaſtringentis, ſemina triquetra & ſpadicea, ſaporis aſtringentis. *Vires.* Radix uſûs crebri & præcipui eſt in ſcabie extergenda ac ſiccanda, ſanguine deſpumando. Internè in Scorbuto & Ictero commendatur. Pulvis ſeminis hepar roborat, & fluxus alvi ſiſtit, *Buxb.*

A. 8. Lapathum ſanguineum, *Offic. Park.* 1226. *Schw.* 289. Lapathum ſativum ſanguineum, *Ger.* 313. *Emac.* 390. Lapathum ſanguineum ſive ſanguis Draconis herba, *J. B.* ii. 988. *Chab.* 310. *Munt. Herb. Brit.* 211. Lapathum folio acuto rubente, *C. B.* 115. *Raii Hiſt.* i. 174. *Synop.* 56. *Hiſt. Oxon.* ii. 579. *Boerh. Ind.* A. ii. 85. *Tourn. Inſt.* 504. *Buxb.* 178. *Cod. Med.* lxv. A. *Blood-Wort.* Gal. *Sang de Dragon, ou Patience rouge.* G. Drachen-Bluht / roht-blätterichte Mengel-Wurtz. B. *Bloed-Kruit, Draken-Bloet.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Folia, Semen. *Vires.* Folia alvum cient in juſculo. Semen pulverizatum & in aliquo decocto aſtringente potum ſingularem habet efficaciam in ſiſtendis nimiis menſibus & ſimilibus fluxibus, *Cam.*

At perperam eos omnino facere, qui ſuccum hujus Lapathi Sanguinem Draconis Officinarum vel nuncupant vel ſuſpicentur, *Chab.*

XI. *De Acetoſa.*

Semen triquetrum ſplendens, flos hexaphyllos, quorum tria ſemen obtegunt, foliis acidis, R. H. p. 169.

A. 1. Acetoſa vulgaris, Oxalis, *Offic.* Acetoſa vulgaris, *Park.* 742. *Raii Hiſt.* i. 178. Acetoſa pratenſis, *C. B.* 114. *Hiſt. Oxon.* ii. 582. *Tourn. Inſt.* 502. *Boerh. Ind.* A. ii. 85. *Dill. Cat.* 67. *Buxb.* 4. Acetoſa major vulgatiſſima, *Schw.* 5. Acetoſa vulgaris ſive Rumex campoſerinus, *Munt. Herb. Brit.* 221. Oxalis ſeu Acetoſa, *Ger.* 319. *Emac.* 396. *Park. Parad.* 486. *Chab.* 311. Oxalis vulgaris folio longo, *J. B.* ii 989. Lapathum Acetoſum vulgare,

re, *Raii Synop.* iii. 56. A. *Common Sorrel.* Gal. *Grande Oſeille*, *Surelle*, *Vinette.* G. Gemeine Sauramppfer. B. *Velt-Zuring.* In pratis & paſcuis. Æſtate floret. *Uſu.* Folia ſucculenta, glabra, acuminata, colore atrovirenti, ſapore acido; Radix fibroſa, lutea, ſapore aſtringente; Semina, triquetra, ſpadicea. *Vires.* Cardiaca imprimis eſt & hepatica, reſiſtit putredini, appetitum excitat, choleram reprimit, ſitim ſedat, unde in febribus ſimplicibus ac peſtilentibus uſitatiſſima eſt, *Schrod.*

A. 2. Acetoſa arvenſis, *Offic.* Acetoſa minor ſeu Lujula, *Ind. Med.* 111. Acetoſa arvenſis lanceolata, *C. B.* 114. *Raii Hiſt.* i. 180. *Dill. Cat.* 52. *Hiſt. Oxon.* ii. 584. *Boerh. Ind.* A. ii. 86. *Tourn. Inſt.* 503. *Buxb.* 4. Acetoſa minor lanceolata, *Park. Theat.* 744. *Munt. Herb. Brit.* 222. Acetoſa lanceolata major, *Schw.* 8. Oxalis parva auriculata repens, *J. B.* ii. 992. *Chab* 312. Oxalis tenuifolia, *Ger.* 320. *Emac.* 397. Lapathum acetoſum repens lanceolatum, *Raii Synop.* 56. A. *Sheeps Sorrel.* Gal. *Petite Oſeille*, *ou Oſeille ſauvage.* G. Klein-blättrichter Sauramppfer. B. *Kleine Velt-Zuring*, *Schaaps-Zuring.* In arvis. *Uſu.* Folia. *Vires.* Palato gratior eſt quàm vulgaris, belleque omnia præſtat, quæ illa, *Chab.*

A. 3. Acetoſa Romana rotundifolia, *Offic. Munt. Herb. Brit.* 224. Acetoſa rotundifolia hortenſis, *C. B.* 114. *Raii Hiſt.* i. 180. *Hiſt. Oxon.* ii. 583. *Boerh. Ind.* A. ii 86. *Tourn. Inſt.* 503. *Buxb.* 4. Acetoſa Sabaudica, *Schw.* 214. Oxalis Franca ſeu Romana, *Ger.* 320. *Emac.* 397. Oxalis ſativa Franca ſive Romana rotundifolia, *Park.* 743. Oxalis folio rotundiore repens, *J. B.* ii. 991. *Chab.* 311. A. *French Sorrel.* Gal. *Oſeille ronde*, *ou franche.* G. Spaniſche Sauramppfer. B. *Roode Roomſe Zuring.* In hortis. *Uſu.* Folia. *Vires.* Eædem cum reliquis.

XII. *De Fegopyro.*

N*Otæ ſunt floſculi pentaphylli ſpecioſi, in ſpicis è foliorum alis egreſſis, Semine triquetro cum congeneribus convenit, ejus tamen colore ſordidiore & farinâ eſculentâ ab iiſdem differt*, R. Synop. p. 58.

A. Fegopyrum, *Offic. Raii Hiſt.* i. 182. *Synop.* 57. *Schw.* 273. Fagopyrum, *Hiſt. Oxon.* ii. 590. *Volck.* 160. Fagopyrum vulgare erectum, *Elem. Bot.* 412. *Tourn. Inſt.* 511. *Boerh. Ind.* A. 2. 88. *Buxb.* 108. Fagotriticum, *J. B.* ii. 993. *Chab.* 312. Tragopyron, *Ger.* 82. *Emac.* 89. *Park.* 1141. Frumentum Saracenicum, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 263. Eryſimum Theophraſti folio hederaceo, *C. B.* 27. *Buck-Wheat or Brank.* Gal. *Blé noir*, *ou Sarraſin.* G. Heidenkorn/ Buchweitzen. B. *Boekweit.* Seritur in agris, Julio floret. *Uſu.* Semen triangulum colore ſordidum. *Vires.* Minus nutrit quam Hordeum aut Secale, plus tamen quam Panicum & Milium. Pulticulæ ex Ptiſana & farina facilè digeruntur, gignuntque mediocrem ſanguinem; Tuſſientibus & difficulter mingentibus proſunt, *Schw.*

XIII. *De Perſicaria.*

F*Loſculis tetraphyllis in ſpicis ſummos caules terminantibus, à reliquis hujus familiæ diſtinguitur*, R. Synop. p. 33.

A. 1. Perſicaria non maculata, Hydropiper, *Offic.* Perſicaria acris ſive Hydropiper, *J. B.* iii. 780. *Chab.* 564. *Hiſt. Oxon.* ii. 589. *Dill. Cat.* 166. *Buxb.* 256. Perſicaria vulgaris acris ſive Hydropiper, *Raii Hiſt.* i. 182. *Synop.* 58. Perſicaria urens ſive Hydropiper, *C. B.* 101. Perſicaria vulgaris acris ſive minor. *Park.* 856. Perſicaria minor acris, *Schw.* 154. Hydropiper, *Ger.* 361. *Emac.* 445. Hydropiper Luſitanis erva pulgera, *Marcg.* 25. Potincoba Luſitanis pulgera, *Piſ.* 221. An Schovanna-modela-muccu, *H. M.* xii. 147. *Tab.* 76? A. *Lakeweed*, *Arſmart*, *or Water-pepper.* Gal. *Curaige*, *Perſicaire*, (*Plante aquatique qui a le gout de poivre.*) G. Waſſer-Pfeffer. B. *Waterpeper.* In aquoſis. *Uſu.* Folia. *Vires.* Extrinſecus in Vulneribus, Tumoribus induratis. Ulceribus inveteratis, *Schrod.* Inter diuretica potentiſſima eſt. *Nob. Boyleus* aquam diſtillatam in calculo laudat. Ad ulcera ſordida mundificanda maximè commendat *Theophr.*

A. 2. Perſicaria maculata, *Offic.* Perſicaria, *Chab.* 564. Perſicaria maculoſa, *Ger.* 361. *Emac.* 445. *Raii Hiſt.* i. 183. *Synop.* 58. Perſicaria mitis, *J. B.* iii. 779. *Dill. Cat.* 112. Perſicaria mitis maculoſa, & non maculoſa, *C. B.* 101. *Hiſt. Oxon.* ii. 588. *Tourn. Inſt.* 509. *Boerh. Ind.* A. ii. 87. Perſicaria major mitis, *Schw.* 154. Perſicaria mitis vulgaris ſeu maculoſa, *Park.* 856. A. *Spotted Arſmart.* Gal. *Perſicaire.* G. Flöh-Kräut / Mücken-Kraut. B. *Perſik-kruid*, *Vloo-kruid.* In aquoſis & humidis. Floret Julio

Julio & Auguſto. *Uſu.* Folia. *Vires.* Subaſtringens & acerbus eſt guſtu. Inflammationibus incipientibus & recentibus vulneribus prodeſt impoſita, *Schw.*

XIV. *De Polygono.*

Planta eſt exigua, caule provoluto, & crebris geniculis nodoſo, ſemine triquetro in foliorum alis; R. Synop. p. 33.

A. Centinodium, Polygonum, *Offic.* Polygonum mas vulgare, *Ger.* 451. *Emac.* 565. *Raii Hiſt.* i. 184. *Synop.* 59. Polygonum majus, *Schw.* 163. Polygonum mas vulgare majus, *Park.* 443. Polygonum latifolium, *C. B.* 281. *Hiſt. Oxon.* ii. 591. *Dill. Cat.* 158. *Tourn. Inſt.* 510. *Boerh. Ind.* A. ii. 88. Polygonum vulgare latifolium, *Buxb.* 265. Polygonum ſive Centinodia, *J. B.* iii. 374. *Chab.* 453. A. *Common Knotgraſs.* Gal. *Renouée, Centinode, Sanguinaire, Trainaſſe.* G. Weg-Graß/ oder Weg-Trit/ Denn-graß/ Bluht-kraut. B. *Duiſent-knoop, Verkens-gras, Kreupel-gras, Knoop-gras.* In locis glareoſis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Siccat & aſtringit, vulnerarium eſt. Uſus præcipuè in ſiſtendis fluxibus quibuſcunque, *Schrod.*

XV. *De Biſtorta.*

Flores pentaphylli, ſemina triquetra, angulis acutis; radices intortæ, R. Synop. p. 34.

A. Biſtorta, *Offic.* Biſtorta, Serpentina, *Chab.* 507. Biſtorta major, *Ger.* 322. *Emac.* 399. *Raii Hiſt.* i. 186. *Synop.* 59. Biſtorta major rugoſioribus foliis, *J. B.* iii. 538. *Dill. Cat.* 89. Biſtorta radice minùs intorta, *C. B.* 192. *Hiſt. Oxon.* ii. 585. *Tourn Inſt.* 511. *Boerh. Ind.* A. ii. 86. *Buxb.* 39. A. *Biſtort or Snake-weed.* Gal. *Biſtorte.* G. Rohte Natterwurtz/ Krebswurtz. B. *Herts-tonge.* In humidioribus. Floret Junio. *Uſu.* Radix oblonga, craſſa, foris ex ſpadiceo nigricans, intùs rufeſcens, ſaporis aſtringentis, odoris nullius; folia oblonga acuminata, glauca. *Vires.* Refrigerat, ſiccat, & validè aſtringit. Uſus præcipuè in ſiſtendis fluxibus quibuſcunque; Abortum prohibet, & Veneno reſiſtit.

XVI. *De Potamogeitone.*

Potamogeitonis notæ ſunt, in aquis naſci; flores ſpicati, quadrifolii, quorum ſingulis quaterna continentur ſemina; florum ſpicæ pediculis oblongis inſidentes, R. Synop. p. 62.

A. Potamogeiton, *Offic.* Potamogeiton fontalis, fluvialis, *Chab.* 562. Potamogeiton rotundifolium, *C. B.* 193. *Raii Hiſt.* i. 188. *Synop.* 60. *Dill. Cat.* 112. *Tourn. Inſt.* 233. *Boerh. Ind.* A. 196. *Buxb.* 269. Potamogeiton rotundiore folio, *J. B.* iii. 776. Potamogeiton latifolium, *Ger.* 675. *Emac.* 821. Potamogeiton majus rotundifolium, *Hiſt. Oxon.* ii. 586. Fontalis major latifolia vulgaris, *Park.* 1254. A. *Pond-weed.* Gal. *Epi d'Eau.* G. Saam-kraut/ Schwammen-kraut. B. *Fonteyn-kruid, Swem-kruid, Swam-kruit.* In aquis ſtagnantibus & piſcinis frequens. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Refrigerat & inſpiſſat: pruriginibus utile, & contra vetera ulcera & nomas, *Dioſc.* Refrigerandi vim habet, *Buxb.*

XVII. *De Atriplice.*

Notæ ſunt, vaſculis è duabus valvulis conniventibus compoſitis ſemina incluſa habere & quidem ſingula in ſingulis, R. Hiſt. p. 191.

A. 1. Atriplex, *Offic.* *Chab.* 305. Atriplex alba hortenſis, *J. B.* ii. 970. *Raii Hiſt.* i. 191. Atriplex ſive Olus aureum, *Park. Parad.* 488. Atriplex hortenſis alba, ſive pallidè virens, *C. B.* 119. *Hiſt. Oxon.* ii. 606. *Tourn. Inſt.* 505. *Boerh. Ind.* A. ii. 89. Atriplex ſativa alba, *Ger.* 256. *Emac.* 325. Atriplex ſpuria hortenſis candida, *Volck.* 53. A, *White Drache.* Gal. *Arroche, Bonnes-Dames, Prudes Femmes, Follettes.* G. Milden/ Melden/ Melde. B. *Hof-Melde.* In hortis. *Uſu.* Folia triangula. Semina rotunda compreſſa. *Vires.* Refrigerat & humectat, cocta eſtur ut olus; in alvo ſolvenda celebris eſt. Uſus Officinalis præcipuè externus eſt in Clyſteribus & Epithematibus paregoricis, *R. H.* De vi ſeminis purgante, vide *Matth.*

A. 2. Halimus, *Offic.* *Chab.* 67. Halimus Cluſii, *J. B.* i. 227. Halimus latifolius, *Ger. Emac.* 523. Halimus latifolius, ſive fruticoſus, *C. B.* 120. Halimus latifolius, ſive Portulaca marina incana major, *Park.* 724. Atriplex Halimus dicta latifolia, *Raii Hiſt.* i. 194. Atriplex latifolia, ſeu Halimus fruticoſus latifolius, *Hiſt. Oxon.* ii. 607. *Tourn. Inſt.* 505. *Boerh. Ind.* A. ii. 89. Atriplex maritima fruticoſa, Halimus dicta latifolia, *Pluk. Almag.* 61. A. *Tree-Sea-Purſlane.* Gal. *Halimus, eſpe-*

ce d'Arroche, (*eſt un petit arbriſſeau*). G: Meer-Gewächs / Meerwurtzel. B. *Boomagtig Halimus*. In ſepibus mari proximis, regionibus calidioribus, floret æſtate. *Uſu*. Radix. Folia. *Vires*. Radix convulſa, rupta, torminaque mitigat, drachmæ pondere in aqua mulſa pota: eadem lactis ubertatem facit. Folia decoquuntur ciborum gratiâ, *Dioſc*.

A. 3. Portulaca maritima, *Offic*. Portulaca marina noſtras, *Park*. 734. Halimus ſive Portulaca marina, *C. B.* 120. *Raii Hiſt*. i. 195. Halimus vulgaris ſive Portulaca marina, *Ger. Emac*. 523. Atriplex maritima anguſtiſſimo folio, *Hiſt. Oxon*. ii. 608. *Tourn. Inſt*. 505. Atriplex maritima Halimus dicta, ſurrectior & vulgaris, *Pluk. Almag*. 61. Atriplex maritima fruticoſa, Halimus & Portulaca marina dicta, anguſtifolia, *Raii Synop*. 63. A. *Common Sea-Purſlane*. Gal. *Eſpece d'Arroche*, (*plante croiſſant aux lieux maritimes*). G. Meer-Portulak. B. *Gemeene Zee-Porcelein*. In paluſtribus maritimis frequens. Julio & Auguſto floret. *Uſu*. Folia. *Vires*. Hujus foliis & tenellis ramulis chrithmi modo muria conditis, hyberno tempore ad excitandum appetitum in acetariis utuntur non Batavi tantùm, ſed & Britanni, *Raii Cat. Angl*. Calida eſt planta, *Magnol. Bot. Monſp*. Pro Coſmetico commendat *D. Stubbs*.

XVIII. *De Chenopodio*.

N*OTÆ ſunt ſemina rotunda in nonnullis ſpeciebus paululum compreſſa, in aliis ad ſphæricam figuram accedentia, ſemina ſolitaria, quibus perianthia pro vaſculis ſunt, interdum arctè, interdum laxiùs ea amplectentia, plerumque quinquefida*, Raii Meth. A. 23.

A. 1. Atriplex ſylveſtris, *Offic*. *J. B.* ii. 972. *Raii Hiſt*. i. 197. *Chab*. 305. Atriplex ſylveſtris altera, *C. B.* 119. *Ger. Emac*. 326. Atriplex ſylveſtris folio ſinuato, ſaturatè virente, ſpicâ rubrâ, *Hiſt. Oxon*. ii. 604. Atriplex ſylveſtris vulgatior ſinuata, *Park*. 747. Blitum Atriplex ſylveſtris dictum, *Raii Synop*. 63. Chenopodium folio laciniato comâ purpuraſcente, *Tourn. Inſt*. 506. *Boerh. Ind*. A. ii. 90. *Buxb*. 69. Chenopodium folio ſinuato candicante, *Dill. Cat*. 106. A. *Wild Orache*. Gall. *Arroche ſauvage*. G. Wilde Melde. B. *Wilde Melde*. In fimetis. Æſtate floret. *Uſu*. Herba, ſemina parva, compreſſa, rotunda, nigra, ſplendentia. *Vires*. Alvum mollit. Panas diſcutit ſive crudum ſive coctum illinatur. Semen cum aqua mulſa potum Regium morbum ſanat, *Dioſc*.

A. 2. Atriplex olida, *Offic. Ger*. 258. *Emac*. 327. *Raii Hiſt*. i. 198. Atriplex fœtida, *C. B. Pin*. 119. *Cod. Med*. xvi. *J. B.* ii. 974. *Hiſt. Oxon*. ii. 605. Atriplex fœtida & vulvaria, *Chab*. 307. Atriplex olida ſive ſylveſtris fœtida, *Park. Theat*. 749. Blitum fœtidum Vulvaria dictum *R. Synop*. 64. Chenopodium fœtidum, *El. Bot*. 406. *Tourn. Inſt*. 506. *Boerh. Ind*. A. ii. 90. *Dill. Cat*. 106. *Buxb*. 68. Atriplex-Chenopodia fœtida, *Hort. Monſp*. 29. A. *Stinking Orache*. Gal. *Arroche puante*. G. Stinckende Melde. B. *Stinkende Melde*. In locis ruderatis & in fimetis. Auguſto floret. *Uſu*. Herba. *Vires*. Uterina eſt, menſes provocat, fœtum mortuum ſecundinamque expellit, in Hyſtericis multùm prodeſt.

A. 3. Pes anſerinus, *Offic. Ger*. 258. Atriplex dicta Pes anſerinus, *J. B.* ii. 975. *Chab*. 306. Atriplex ſylveſtris latifolia, *C. B.* 119. *Raii Hiſt*. i. 198. *Hiſt. Oxon*. ii. 604. Atriplex ſylveſtris latifolia, ſive Pes anſerinus, *Ger. Emac*. 328. *Park*. 749. Blitum Pes anſerinus dictum, *R. Synop*. 64. Chenopodium Pes anſerinus primum Tabernæmontani, *Elem. Bot*. 406. *Tourn. Inſt*. 506. *Boerh. Ind*. A. ii. 90. *Dill. Cat*. 168. *Buxb*. 68. Atriplex-Chenopodia latifolia, *Hort. Monſp*. 28. A. *Gooſe-foot*. Gal. *Patte d'Oye*. G. Gänſe-Fuß / Säu-Todt. B. *Ganſe Voet*. In fimetis. Julio floret. *Uſu*. Herba. *Vires*. Viribus præſtat, quibus & præcedentes.

A. 4. Bonus Henricus, Tota bona, Mercurialis, *Offic*. Bonus Henricus, *J. B.* ii. 965. *Ger*. 259. *Emac*. 329. Bonus Henricus, Tota bona, *Chab*. 303. Bonus Henricus Officinarum, *Volck*. 67. Bonus Henricus falſò Mercùrialis, *Pharm. Edenb*. 4. Blitum Bonus Henricus dictum, *Raii Hiſt*. i. 195. Blitum perenne Bonus Henricus dictum, *Synop*. 64. Blitum perenne Spinachiæ facie, *Hiſt. Oxon*. ii. 599. Atriplex Chenopodia folio triangulo, *Hort. Monſp*. 29. Chenopodium folio triangulo, *El. Bot*. 406. *Tourn. Inſt*. 506. *Dill. Cat*. 67. *Buxb*. 70. Lapathum unctuoſum folio triangulo, *C. B.* 115. Lapathum unctuoſum ſive Bonus Henricus, *Park*. 1226. *Munt. Herb. Brit*. 207. A. *Engliſh Mercury*. Gal. *Toute bonne*, *Bon-Henri*. G. Guter Heinrich / Schmerbel. B. *Algoede*, *goede Hendrik*, *Lammekensoir*. In locis ruderatis ad ſemitas. Floret Aprili & Maio. *Uſu*. Folia. *Vires*. Refrigerat & humectat, cocta eſtur ut olus, alvum ſolvit, ad ulcera ſordida purganda & glutinanda confert,

eſt

eſt etiam anodyna, & dolores Podagræ mitigat. Uſus externus in Clyſteribus præcipué.

A. 5. Botrys, *Offic. Ger.* 950. *Emac.* 1108. *Pharm. Edenb.* 4. *Raii Hiſt.* i. 196. Botrys vulgaris, *Park.* 89. Botrys plerisque Botanicis. *J. B.* iii. 198. Botrys Ambroſioides vulgaris, *C. B.* 138. Botrys ſive Ambroſia, *Cod. Med.* xxii. Atriplex odora ſeu ſuaveolens, *Hiſt. Oxon.* ii. 605. Atriplex Chenopodia Ambroſioides folio ſinuato, *Hort. Monſp.* 29. Chenopodium Ambroſioides folio ſinuato, *El. Bot.* 406. *Tourn. Inſt* 506. *Boerh. Ind.* A. ii. 90. A. *Oak of Jeruſalem.* Gal. *Piment*, *Botris.* G. Türckiſcher Beyfuß / Trauben-kraut / B. *Druiven-kruid*, *Piment.* In hortis. *Uſu.* Herba integra, foliis profundiùs laciniatis, ſaporis ſubacris, aromatici, odoris fragrantis & grati. *Vires.* Planta eſt Thoracica & Uterina. Specificum eſt ad pulmonum & uteri affectus; in torminibus infantum remedium eſt.

A. 6. Botrys Mexicana, *Cod. Med.* xxii. Botrys Ambroſioides Mexicana, *C. B. Pin.* 136. *Raii Hiſt.* i. 196. Botrys Americana, *Park. Theat.* 89. Atriplex odorata ſuaveolens Americana, Mexicanave, *Hiſt. Oxon.* ii. 605. Chenopodium Ambroſioides Mexicanum, *Tourn. Inſt.* 529. *Elem. Bot.* 406. *Boerh. Ind.* A. ii. 90. Epazoth; Atriplex odorata Mexicana, *Hern.* 159. A. *Mexico Thea.* Gal. *Thé du Mexique.* G. Mexiſcher Thee. B. *Mexiſe Thee.* In hortis Botanicis reperitur. *Uſu.* Herba, radix. *Vires.* Stomachum corroborat, Aſthmaticis & obſtructis confert: decoctum radicum dyſenterias coercet, diſſipat inflammationes, & noxia venenis pellit Animalia, *Hern.*

XIX. *De Blito.*

Semina rotunda ſeu compreſſa, ſingularia ſeu ſolitaria, quibus floſculi ipſi pro vaſculis ſunt, R. H. p. 195.

A. 1. Blitum album, *Offic. Park. Parad.* 488. Blitum album majus, *Ger.* 252. *Emac.* 320. *C. B.* 118. *Tourn. Inſt.* 507. *Hiſt. Oxon.* ii. 599. *Boerh. Ind.* A. ii. 91. *Dill. Cat.* 164. *Buxb.* 40. Blitum pulchrum album magnum, *J. B* ii. 967. *Raii Hiſt.* i. 200. A. *Great White Blite.* Gal *Blete blanche.* G. groſſe weiſſe Mayer. B. *Groote witte Mayer.* In hortis. *Uſu.* Folia. *Vires.* Refrigerat & humectat, eſtur oleris modo, alvo utile eſt, *Dioſc.*

A. 2. Blitum rubrum, *Offic. Park. Parad.* 489. Blitum rubrum majus, *Ger.* 252. *Emac.* 320. *Raii Hiſt.* i. 200. *C. B. Pin.* 118. *Tourn. Inſt.* 507. *Elem. Bot.* 407 *Boerh. Ind.* A. ii. 91. *Hiſt. Oxon.* ii. 599. Blitum pulchrum, rectum, magnum, rubrum, *J. B.* ii. 966. *Buxb.* 40. Blitum, *Chab.* 304. A. *Red Blites.* Gal. *Blete rouge.* G. rohte Mayer. B. *Groote roode Mayer.* In hortis colitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore convenit.

A. 3 Blitum, *Cod. Med.* xxi. Blitum ſylveſtre ſpicatum, *Tourn. Inſt.* 507. *Herb. Par.* 399. *Mart. Hiſt.* 106. *Vaill. Bot. Par.* 21. Blitum minus album, *C. B. Pin.* 118. *Hiſt. Ox.* ii. 599. *J. B* ii. 967. *Raii Hiſtor.* i. 200. *Boerh. Ind.* A. ii. 91. *Ger.* 252. *Emac.* 321. Blitum album ſylveſtre minus, *Park. Theat.* 752. A. *Small White Blite.* Gal. *Petite Blete blanche.* G. Kleine weiſſe Mayer. B. *Kleyne witte Mayer.* In hortis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Refrigerat, humectat, & emollit, &c. *Cam. Epit.* 235.

XX. *De Parietaria.*

Calycum & totius comæ hirſutie, aſpera & veſtium tenaci; ſeminibus ſplendentibus, quibus floſculi ſunt pro vaſculis, à reliquis differt, R. H. p. 205.

A. Helxine, Parietaria, *Offic.* Parietaria, Helxine, Perdicaria, *Chab.* 307. Parietaria, *Ger.* 261. *Emac.* 331. *J. B.* i. 976. *Raii Hiſt.* i. 206. *Synop.* 66. Parietaria vulgaris, *Park.* 436. Parietaria Officinarum & Dioſcoridis, *C. B.* 121. *Hiſt. Oxon.* ii. 600. *Tourn. Inſt.* 509. *Boerh. Ind.* A. 2. 92. A. *Pellitory of the Wall.* Gal. *Parietaire.* G. Tag und Nacht / St. Peters-kraut / Glaß-kraut / Maur-kraut. B. *Glas-kruid.* In muris. *Uſu.* Folia. *Vires.* Abſtergit, & leniter aſtringit, refrigeratque. Uſus internus rarior eſt; tamen prodeſt in morbis pectoris, in Stranguria, & Calculo. Uſus in enematis ad ventris, uteri, & renum dolores. Extrinſecus in Tumoribus, Eryſipelate, ambuſtis, & vulneribus conducit, *Schrod.*

XXI. *De Alchimilla.*

Hujus Notæ ſunt, floſculi in ſummis caulibus umbellatim congeſti, octo foliis herbaceis com-

compoſiti, vaſculis ſeminalibus ſingulis bina ſemina continentibus inſidentes, Raii Synop. p. 39.

A. Alchimilla, *Offic. Ger.* 802. *Emac* 949. *Raii Hiſt.* i. 208. *Synop.* 66. Alchimilla vulgaris, *C. B.* 319. *Tourn. Inſt.* 508. *Boerh. Ind.* A. 2. 92. *Dill. Cat.* 67. Alchimilla major vulgaris. *Park.* 538. Alchimilla perennis viridis major, foliis ex luteo virentibus, *Hiſt. Oxon.* ii. 195. Pes Leonis ſive Alchimilla, *J. B.* ii. 3981. *Chab.* 172. A. *Lady's Mantle.* Gal. *Pied-de-Lion.* G. Sannaw / Löwen-Fuß. B. *Onzer Vrouwen Mantel*, *Leeuwen-Voet.* In pratis & paſcuis. Floret Maio. *Uſu.* Folia ſubrotunda, plicata, anguloſa, crenata, ſaporis aſtringentis. *Vires.* Vulneraria eſt, conſolidat, aſtringit, extergit, ſanguinem incraſſat; ſiſtit menſes & alba mulierum profluvia, *Schrod. R. H.* pag. 209.

XXII. *De Percepier.*

S*ITU florum in foliorum alis, calicibus quadripartitis, ſeminibus in ſingulis utriculis ſingulis ab Alchimilla differt, ut omnino genere diſtinctum ſit*, R. Meth. A. pag. 23.

A. Percepier, *Offic.* Percepier Anglorum, *Ger. Emac.* 1594. *Raii Hiſt.* i. 209. *Synop.* 67. *Dill. Cat.* 60. Perchepier Anglorum quibuſdam, *J. B.* iii. 74. *Chab.* 392. *Boerh. Ind.* A. 2. 93. Polygonum Selinoides, *Park.* 448. Chærophyllo nonnihil ſimilis, *C. B.* 152. Alchimilla annua minima hirſuta foliis infernè albicantibus, *Hiſt. Oxon.* ii. 195. *Buxb.* 11. Alchimilla montana minima, *Tourn. Inſt.* 508. A. *Parſley piert.* Gal. *Percepier*, *ou Perchepier.* G. Engliſche Stein-brech. B. *Engelſe Steenbreek.* Inter ſegetes, & in ſolo reſtibili ſteriliore. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vehementer & repentè urinas ciere, & calculum comminuere creditur, *Raii Synop.*

XXIII. *De Knawel.*

N*OTÆ ſunt, florum calices ſtellati, in quinque acuta ſegmenta diviſi, ſinguli ſingulis ſeminibus inſidentes, in caulium & ramulorum divaricationibus, inque ſummis ramulis*, Raii Method. A. 24.

A. 1. *Knawel. Offic. Dill. Cat. Giſſ.* 87. *Boerh. Ind.* A. 2. 93. *Knawel* folio & flore viridi, *Rupp. Flor. Jen.* 76. *Buxb.* 174. Polygonum Selenoides ſive *Knawel*, *Ger.* 453. *Emac.* 566. Polygonum Germanicum vel *Knawel* Germanorum, *Park.* 447. *Raii Hiſt.* i. 213. *Synop.* 68. Polygonum Germanis *Knawel*, *Hiſt. Oxon.* ii. 594. Polygonum 3. Dodonei ſive tenuifolium, *J. B.* 377. Polygonum anguſtiſſimo & acuto vel gramineo folio, minus repens, *C. B.* 281. Herniaria anguſtiſſimo folio minor repens, *Hort. Monſp.* 97. Alchimilla ſupina gramineo folio, minore flore, *Tourn. Inſt.* 508. A. *German Knot-graſs.* Gal. *Sanguinaire.* G. Weg-graß B. *Knoop-gras*, *duizend-Knoop.* In agris arenoſis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Eaſdem vires cum Polygono vulgari habet, *Buxb.* Lithontriptica herba æſtimatur, *Ger.*

A. 2. Polygonum cocciferum, *Offic. C. B. Pin.* 281. Polygonum Polonicum cocciferum, *J. B.* iii. 378. *Chab.* 454. Polygonum cocciferum Polonicum, *Breyn. Hiſt.* cocc. rad. 11. *Knawel* incanum, flore majore perenne, *Raii Hiſt.* i. 213. *Synop.* iii. 160. *Dill. Cat. Giſſ.* 61. *Knawel* folio & flore albicante, *Rupp. Flor. Jen.* 76. *Buxb.* 174. Polygonum Germanicum incanum flore majore perenne, *Pluk. Almag.* 302. Polygonum anguſtiſſimo & acuto vel gramineo folio montanum, *Sch. Bot.* 120. Alchimilla gramineo folio, majore flore, *Tourn. Inſt.* 508. *Elem. Bot.* 409. A. *Polonian Knawel.* Gal. *Renouée*, *Knavel de Pologne.* G. Pohlniſch Knawel. B. *Poolſe Knaewel.* In arenoſis locis, ſed rariùs. *Coccum tinctorium* ſeu *Polonicum*, hujus radicibus adnaſcens, nihil aliud eſt quam nidus ſeu ovulum cujuſdam Inſecti extra purpurei, intra ſanguineo ſucco turgens, ad tingendum chermeſinum colorem utile *Vires.* Eaſdem vires cum polygono vulgari habet, *Buxb.* De *Cocco* vid. *Breynius* de Hiſt. Nat. Cocci radicum.

XXIV. *De Camphorata.*

V*Aſculum habet herbaceum, ex quo quatuor ſtamina parva prodeunt, quorum quilibet apicem rubrum, vel potius roſeum in medio ſulcatum ſuſtinet: Succedit flori ſemen nigrum oblongum*, Magnol. Bot. Monſp. 47.

Camphorata, *Offic.* Camphorata hirſuta, *C. B.* 486. *Raii Hiſt.* i. 210. *Hiſt. Oxon.* iii. 614. Camphorata Monſpelienſium, *J. B.* iii. 379. *Chab.* 454. Camphorata major Monſpelienſium, *Park.* 568. A. *Stinking Ground-pine.* Gal. *Camphrée.* G. Kampffer. B. *Kampher.* In hortis Botanicis nonnunquam reperitur. *Uſu.* Herba. *Vires* Siccat & aſtringit, nervoſum genus roborat, confert in doloribus Arthriticis, Spaſmis, Paralyſi, defluxionibus oculorum, Catarrhis. Cephalica eſt planta, *Park.* Ad vulnera efficacem eſſe dicit *Lob.* In Hydropis curatione exhibent alii, *Magnol.*

XXV. *De Kali.*

N*Otæ ſunt, fructus ad ſingulos flores ſinguli, aliàs aculeati, aliàs læves, ſemina vel potiùs nucleos continentes cochleatos, ſeu ſerpentis adinſtar in ſpiram convolutos*, Raii Meth. *A.* 24.

A. 1. Kali, *Offic.* Kali cochleatum majus, *Park. Theat.* 279. Kali majus cochleato ſemine, *C. B. Pin.* 289. *Raii Hiſt.* i. 212. *Hiſt. Oxon.* ii. 209. *Ger. Emac.* 535. *Tourn. Inſt.* 247. *Boerh. Ind.* A. 2. 93. Cali vulgare, *J. B.* iii. 702. Salicornia altera, *Ger.* 428. A. *Glaſs-wort.* Gal. *Soude, ou la Marie.* G. Glaß-Wurtz. B. *Krabbe-quaad.* In Salſis maritimis. *Uſu.* Herba.

Varia hujus plantæ præparata in uſu ſunt 1. *Alumen Catinum*, Offic. *Soda* quibuſdam, aliis *Cineres Clavellati.* A. *Pot-Aſhes.* Gal. *Salicore, ou Salicote, Alun catin, Cendres gravelées.* G. Pott-Aſche. B. *Pot-As.* Fit ex cineribus hujus herbæ, magna quantitate uſtæ, in maſſam nigro-cineream concreſcentibus. *Vires.* Acre eſt, mordax, & cauſticum, herbæque, è qua fit, vires obtinet, ſed validiores. 2. *Axungia vitri*, Offic. *Sal vitri nonnullis.* A. *Salt of Glaſs or Sandiver.* Gal. *Sel de Verre, ou Salin, ou Ecume de Verre.* G. Glaß-Saltz. B. *Glas-Zout.* Salis genus eſt, colore cinereo, ſeu griſeo, ut vocant, guſtu pariter acri & mordaci, qui dum vitrum in fornace funditur ollarum marginibus adhæreſcit; ad hunc autem locum pertinet, quia vitrum nihil aliud eſt quàm cineres clavellati, & arena vel lapides ſimul fuſa & vi ignis unita. *Vires.* Sodæ vires obtinet, & in uſu eſt apud Veterinarios ad emundandos equorum oculos. Utile etiam eſt ad dentes repurgandos, Ulcera manantia, Herpetes, Impetigines exſiccandos, quin & Scabiei conducit. Aurifabri ad aurum ferruminandum eo utuntur. 3. *Lixivium*, Offic. A. *Sope-Lye.* Gal. *Leſſive.* G. Lauge. B. *Loog.* Cinerum prædictorum in aqua ſolutio eſt; acris eſt, erodentis & cauſticæ naturæ. *Vires.* Utile eſt ad cutem emaculandam, ad Alphos, Lentigines, Ephelides, aliaque ejus vitia extergenda; verùm in ejus uſu cauto opus eſt, nè cutem ipſam violet & erodat. Ex hoc Lixivio efficitur celebre illud cauſticum Officinis *Lapis Infernalis* dictum. *Sapo*, Offic. A. *Sope.* Gal. *Savon.* G. Seiffe. B. *Zeep.* Qui ex lixivio prædicto fit, eſtque trium generum. 1. *Sapo Communis.* A. *Common Sope.* Gal. *Commun Savon noir.* G. gemeine ſchwartze Seiffe. B. *Gemeene zwarte Zeep.* Fit ex oleo viliori, ſevo, & lixivio ana ad conſiſtentiam coctis, è quo, addita fuligine, fit *Sapo Niger.* 2. *Sapo Caſtilienſis.* A. *Caſtile Sope.* Gal. *Savon de Caſtille.* G. Blaue Seiffe. B. *Blaauwe Zeep.* Eodem quo præcedens modo fit; verùm pro oleo communi adhibetur oleum Olivarum, Indico alióve ſimili medicamine cæruleo colore tingitur, & ad conſiſtentiam coctus in laterculos ſcinditur. 3. *Sapo Venetus* vel *Albus.* A. *White or Venice Sope.* Gal. *Savon de Veniſe.* G. Weiße oder Spaniſche Seiffe. B. *Spaanſe Zeep.* Hujus parandi modum vide in Topographicis, &c. Obſervationibus amici & vicini noſtri clariſſimi *D. J. Raii.* *Vires.* Sapo aperit, digerit, & extergit, Urinam ciet, obſtructiones Hepatis & Lienis reſerat, arenulas pellit. Extrinſecus adhibitum attrahit, ambuſtis cute non exulcerata medetur, præſertim niger, omne genus pediculorum interimit, imprimis feros. N. B. *Lixivium*, Offic. *Non ex* Soda *tantum fit, ſed ex cineribus cujuſcunque generis ligni concremati.* 4. *Sal Alkali*, Offic. Propriè & ſtrictè loquendo pro ſale duntaxat ex cineribus clavellatis extracto accipitur, verùm ſenſu latiori & generali ad duo ſignificanda extenditur: nimirum, 1. Sal Volatile, quod ex animalium partibus vel excrementis elicitur, cujuſmodi ſunt Sal Cornu Cervi, Urinæ, &c. 2 Fixum, quod ex cineribus plantarum elicitur, ut Sal Kali, Abſinthii, &c. At neque ex hac herba ſola conficitur Soda, ſed nonnullis in locis Fucos aliaſque plantas marinas urunt ad eum uſum. Item ad cineres clavellatos pro Sapone communi efficiendo ſilicem feminam urunt una cum ſtramine, in lixivio cinerum ligni prius macerato *Harvici* inſuper mihi narratum eſt, quod lixivium, quo ibi utuntur ad linteamina mundanda, è Lupuli viminum exſiccatorum cineribus paratum eſſe.

2. Kali Hiſpanicum, *Cod. Med.* lxiii. Kali Hiſpanicum ſupinum annuum, ſedi foliis brevibus, *Act. Reg. Par. An°* 1717. p. 93 *Fig.* p 98 A. *Alicant Glaſs-Wort.* Gal. *Soude d'Alicante.* G. Spaniſche Glaß-Wurtz. B. *Spaanſe Krabbe-quaad.* *Uſu.* Cineres Sode de Alicantia dicti.

XXVI. *De Herniaria.*

N*Otæ ſunt folia adverſa; Serpylli minora; cauliculi humi ſparſi, floſculis herbaceis & ſeminibus numeroſiſſimis onuſti*, Raii Synop. 69.

A. 1. Herniaria, *Offic. Ger.* 454. *Emac.* 569. *Dill. Cat.* 88. *Raii Synop.* 69. *Hiſt.* i. 214. Herniaria glabra, *J. B.* iii. 378. *Tourn. Inſt.* 507. *Boerh. Ind.* A. 2. 96. *Buxb.* 155. Millegrana major, ſive Herniaria vulgaris, *Park. Theat.* 446. Polygonum minus, ſive Millegrana major, *C. B.* 281. Polygonum minus ſive Millegrana major, Herniaria glabra, *Hiſt. Oxon.* ii. 593. A. *Rupture-wort.* Gal. *Herniole, Turquette.* G. Bruch-oder Harn-Kraut. B. *Duizendknoop, Duizentgrein.* In arenoſis & glareoſis. Floret Junio & Julio. *Uſu.* Herba, ſive planta integra. *Vires.* Refrigerat, & ſiccat. Uſus præcipuè eſt in Hernia curanda, Urina cienda, Renum & Veſicæ calculo atterendo, Ventriculi ac aliarum partium mucilagine incidendâ, educendâ, Bile ac aqua expellenda, adeóque in Ictero curando, *Schrod.*

A. 2. Arenaria, *Offic.* Herniaria Alſines folio, *Tourn. Inſt.* 507. *Elem. Bot.* 408. *Boerh. Ind.* A. 11. 96. Paronychia, Alſines folio incana, *J. B.* iii. 366. *Chab.* 448. *Raii Hiſt.* ii. 1026. Polygonum maritimum folio Alſines, *Hiſt. Oxon.* ii. 594. Anthyllis maritima Alſines folio, *C. B. Pin.* 282. Anthyllis maritima incana, *Park. Theat.* 281. Anthyllis altera, *Ger.* 497. Anthyllis marina incana Alſine-folio, *Ger. Emac.* 622. Alſine maritima centumgrana Cæſalpino dicta, *Pluk. Almag.* 20. A. *Sea-Chickweed.* Gal. *Mort-geline maritime.* G. See-Hüner-Biß. B. *Zant-kruit.* In maritimis & vineis. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Illita Paronychiis atque favis remedio eſt, *Dioſc.*

XXVII. *De Amarantho.*

C*Omâ ſpecioſâ & immarceſcibili, ſemina capſulis membranaceis oblongis per maturitatem tranſverſim ſeu horizontaliter diſſilientibus*, Raii Method. A. 25.

Amaranthus, Flos Amoris, *Offic.* Amaranthus maximus, *C. B.* 120. *Raii Hiſt.* i. 201. *Boerh. Ind.* A. 2. 97. *Tourn. Inſt.* 234. Amaranthus paniculâ ſparsâ, *Ger.* 254. *Emac.* 322. Amaranthus purpureus major paniculis ſparſis, *Park. Parad.* 371. Amaranthus paniculis procumbentibus ſemine albo, ſeu Quinva, *Hiſt. Oxon.* ii. 602. Blitum maximum ſive Amaranthus major, ſemine albo, *J. B.* ii. 968. *Chab.* 304. A. *Flower-gentle.* Gal. *Amarante, ou Paſſe-velours, ou Fleur de Jalouſie.* G. Sammet-Blumen / Tauſentſchön / Flör-Amor. B. *Fluweel-bloemen.* In hortis colitur. *Uſu.* Flores. Auguſto floret. *Vires.* Refrigerat, & ſiccat, modicè aſtringit. Hinc uſus in Fluxionibus cunctis, ut expuitione ſanguinis, Diarrhœa, Dyſenteria, fluxu uterino, &c. *Schrod.*

XXVIII. *De Beta.*

F*Ructu verrucoſo oſſeo, cui flos inſidet, à reliquis differt*, R. H. p. 204.

A. 1. Beta alba, *Offic. Ger Emac.* 318. *Raii Hiſt.* i. 204. Beta, *Chab.* 302. Beta alba vel palleſcens, quæ Sicula & Cicla Officinarum, *Hiſt. Oxon.* ii. 596. *Boerh. Ind.* A. 2. 94. Beta communis alba, *Park. Parad.* 489. *Ger.* 251. Beta candida, *J. B.* ii. 961. Beta alba vel palleſcens, quæ Cicla Officinarum, *C. B.* 118. *Tourn. Inſt.* 502. A. *White Beet.* Gal. *Bete ou Poirée blanche.* G. Weißer Mangold / oder Rüben. B. *Witte Beet.* *Uſu.* Radix, folia, & ſemina. Radix eſt lignoſa, craſſa, longa, & candida. Folia ſunt craſſa & ſucculenta, ſapore nitroſo. Semina rotunda & aſpera, fuſca. *Vires.* Laxat alvum, ob nitroſitatem, Errhinum eſt. Uſus internus ejus potiſſimus culinaris eſt, in acetariis, &c. Externus in Errhinis, & Clyſteribus. Ex V. Herbis emollientibus eſt.

A. 2. Beta rubra, *Offic. Ger.* 251. *Emac.* 318. *Raii Hiſt.* i. 204. *Chab.* 302. *J. B.* ii. 961. Beta rubra vulgaris, *C. B.* 118. *Hiſt. Oxon.* ii. 596. *Tourn. Inſt.* 502. Beta communis rubra, *Park. Parad.* 489. A. *Red Beet.* Gal. *Betterave.* G. Rohter Mangold / oder rohte Rüben. B. *Rode Beet.* Cum priore. *Uſu.* Radix, folia. Radix craſſa eſt & alba. Folia rubentia, breviora quàm præcedentis. *Vires.* Eaſdem habet cum præcedente. Coquitur cum lenticula, ut ventrem ſiſtat: quod magis radice ejus præſtatur, *Dioſc.*

N. B. Quæ folio eſt obſcuriore Beta nigra *Offic.* dicitur.

XXIX. *De Aſaro.*

N*Otæ ſunt Cytini in ſex lacinias diviſi: laciniæ ſunt Calyx floris, cui ſubeſt fructus*

ctus hexacoccus: Folia craſſa, ſplendentia.

A. 1. Aſarum, *Offic. Ger.* 688. *Emac.* 836. *C. B.* 197. *J. B.* iii. 548. *Chab.* 510. *Raii Hiſt.* i 207. *Tourn. Inſt.* 501. *Boerh. Ind.* A. 2. 95. *Dill. Cat.* 36. *Buxb.* 28. Aſarum vulgare, *Park.* 266. Aſarum vulgare rotundifolium, *Hiſt. Oxon.* iii. 511. Nardus ruſtica, *Hoff. Flo. Altorff.* A. *Aſſarabacca.* Gal. *Cabaret, Nard ſauvage, Oreille d'homme, Oreilette, Girard Rouſſin, Rondelle.* G. Haſelwurtz. B. *Haſelwortel.* In hortis colitur. Vere floret. *Uſu.* Radix & folia. Radices tenues, fibroſæ, ſpadiceæ, ſaporis acris, purgativi, nauſeabundi, cum levi quadam aſtringentia, odoris non ingrati. Folia ſunt ſubrotunda, ſplendentia. *Vires.* Craſſam pituitam, bilemque utramque per vomitum, ac nonnunquam per ſeceſſum violenter expurgat. Diureticum eſt, ac emmenagogum inſigne, Hepar, Lienem, Veſicamque fellis aperit: Hinc utile in Arthritide, Hydrope, Febribus, præcipuè tertiana & quartana, in Ictero, &c. *Schrod.* Radix pro Ipecacoanna venditur, & etiam non multum abeſt, quoad virtutes, *Boerh. Hiſt. Plant.* 558.

A. 2. Aſarum Virginianum, Serpentaria nigra, *Offic.* Aſarum Virginianum folio cordato Cyclaminis more maculato, *Hiſt. Oxon.* iii. 511. Aſarum Virginianum Piſtolochiæ foliis ſubrotundis Cyclamini more maculatis, *Pluk. Almag.* 53. *Phytog.* 78. *Raii Hiſt.* iii. 129. Aſarum Cyclamini folio Virginianum, *Baniſ. MSS. Cat.* Serpentaria major Officinarum, *Bobart.* A. *Black Snakeweed.* Gal. *Biſtorte.* G. Natterwurtz. B. *Herts-tonge.* Ex Virginia ad nos delata eſt, & Botanopolis noſtris pro vero venditur, quod ſapore & odore refert.

SECTIO QUARTA.

De Herbis flore aggregato, planifolio.

F*LOS aggregatus nobis dicitur, qui ex pluribus floſculis in unum totalem florem coeuntibus conſtat; quorum unuſquiſque non tantum folio ſeu bracteâ coloratâ, verùm inſuper vel ſtaminibus, vel ſtylo ſaltem conſtat, & ſinguli ſingulis ſeminibus cohærent,* R. H. p. 217.

Herbæ flore aggregato, planifolio, ſunt vel ſeminibus

- Papposis ſeu alatis
  - Latiuſculis & compreſſis, brevibus; caulibus
    - Gracilioribus, firmioribus, ſolidioribus & minùs concavis, capitulis minoribus: *Lactuca.*
    - Majoribus, tenerioribus & fiſtuloſis, capitulis grandioribus, foliis Carduorum more ſpinoſis, ſpinulis mitioribus: *Sonchus.*
  - Oblongis & anguſtis, calycibus Lactucæ minoribus: *Chondrilla.*
  - Teretiuſculis, ſtriatis tamen, non anguloſis longioribus
    - Maximis foliis longis, in acutum deſinentibus, non laciniatis, flore circa meridiem ſe claudente; radice,
      - Annua, calyx ejus minimè ſquamoſus fit, ſed ex ſimplici ſegmentorum compoſitus: *Tragopogon.*
      - Perenni, calyx oblongus, gracilis, ſquammis grandioribus compoſitus: *Scorzonera.*
    - Minoribus,
      - Non repentes, foliis plerumque laciniatis, caule
        - Non ramoſo, nudo, foliis vacuo, flore magno; *Dens leonis.*
        - Ramoſo, foliis cincto, floribus plerumque minoribus, in ſingulis caulibus pluribus; ſemine
          - Citrino aut rufo: *Hieracium.*
          - Nigro: *Pulmonariæ Gallorum.*
      - Rēptatrices, flagellis emiſſis, foliis longioribus pilis obſitis: *Piloſella.*
- Pappis deſtitutis, foliis & caulibus.
  - Lævibus floribus
    - E Lateribus caulium & ramulorum exeuntibus foliis
      - Laciniatis, radice perenni: *Cichoreum.*
      - Integris, radice annuâ: *Endivia.*
    - Summos caules & ramulos terminantibus flore
      - Cæruleo: *Seſamoides.*
      - Flavo: *Lampſana.*
  - Spinoſis, carduorum in modum lactis lineis notatis: *Scolymus Theophraſti.*

Her-

Herbæ flore aggregato, ſeminibus pappoſis.

I. *De Lactuca.*

N*Otæ ſunt, ſemina brevia, latiuſcula & compreſſa, utrinque acuminata; caules quàm Sonchi graciliores, firmiores, & minùs concavi, capitula minora*, R. H. pag. 220.

A. 1. Lactuca, *Offic.* Lactuca ſativa, *C. B.* 122. *Raii Hiſt.* i. 220. *Hiſt. Oxon.* iii. 57. *Ger.* 239. *Emac.* 306. *Tourn. Inſt.* 473. *Boer. Ind.* A. 82. *Buxb.* 174. Lactuca ſativa vulgaris non capitata, *J. B.* ii. 997. Lactuca vulgaris ſativa, *Chab.* 313. Lactuca hyemalis, *Park. Parad.* 498. A. *Garden-Lettuce.* Gal. *Laitue cultivée, ou domeſtique.* G. Garten-Lattich. B. *Tamme Latouwe.* Seritur in hortis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Folia ac ſemen. Folia ſunt longa, lata, rugoſa, coloris pallidè virentis, ſaporis non ingrati. Semina parva, oblonga, compreſſa, pallida, utrinque acuminata, ſaporis aquei. *Vires.* Refrigerat, conciliat ſomnum, bilis ferveſcentiam ac æſtum compeſcit, lac auget, alvum leniter movet, ventriculo convenit. Extrinſecus ſedat dolorem capitis, medetur ambuſtis, &c. Dum adhuc tenera eſt, antequàm excauleſcat, commanducata, certo certiùs Veneri adverſatur, & libidinem extinguit, *Raii Hiſt.* Idem confirmat *Boerhavius* exemplo Principis Angliæ, *Hiſt.* 128, 129. Semen. Eſt ex ſeminibus frigidis, quæ minora dicunt. Valet ad Gonorrhœam virulentam, ad Urinæ ardorem, &c. *Schrod. Præp. Aq. deſtill. Syr. è Succo.*

A. 2. Lactuca ſylveſtris, *Offic.* Lactuca ſylveſtris odore viroſo, *C. B.* 123. *Tourn. Inſt.* 473. *Boerh. Ind.* A. 81. *Buxb.* 174. Lactuca ſylveſtris major odore Opii, *Ger. Emac.* 309. *Raii Hiſt.* i. 221. *Synop.* 69. Lactuca ſylveſtris lato folio, ſucco viroſo, *J. B.* ii. 1002. *Chab* 314. Lactuca ſylveſtris Opii odore vehementi ſoporifero & viroſo, *Hiſt. Oxon.* iii. 58. Lactuca ſylveſtris Endiviæ foliis, odore viroſo, *Park.* 813. A. *Wild Lettuce.* Gal. *Laitue ſauvage.* G. Wilder Lattich. B. *Wilde Latouw.* Ad ſepes. Junio floret. *Uſu.* Herba, Semen. *Vires.* Dolores mitigat, *Dioſc.*

A. 3. Lactuca ſylveſtris, *Cod. Med.* lxiv. Sylveſtris Coſta ſpinoſa, *C. B. Pin.* 123. *Raii Hiſt.* i. 223. *Synop.* iii. 69. *Tourn. Inſt.* 473. *Elem. Bot.* 376. *Boerh. Ind.* A. 81. *Dill. Cat. Giſſ.* 159. *Rupp. Flor. Jen.* 167. *Buxb.* 175. Lactuca ſylveſtris laciniata, *Park. Theat.* 813. *Hiſt. Oxon.* iii. 58. Lactuca ſylveſtris foliis diſſectis, *Ger. Emac.* 309. *Mer. Pin.* 68. *Merc. Bot.* i. 46. *Phyt. Brit.* 65. Lactuca ſylveſtris, ſeu Endivia multis dicta, folio laciniato, dorſo ſpinoſo, *J. B.* ii. 1003. *Chab.* 314. A. *Jagged leaved wild Lettuce.* Gal. *Laitue ſauvage avec une tige épineuſe.* G. Leber-Diſtel / Ganß-Zunge / Wilder Lattich. B. *Wilde ſtekende Latouw.* Ad ſepes. Junio floret. *Uſu.* Herba, ſemina. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit.

Lactuca ſylveſtris ſativæ ſimilis eſt (ut ſcribit *Dioſcorides*) ſed longior caulis, & folia graciliora, & aſperiora; amaro guſtu eſt. Quæ de viribus Lactucæ ſylveſtris veteres prodiderunt, quod ſcilicet ſemen ejus non minus quam ſativæ libidinum imaginationes in ſomno amolitur & venerem arcet; an huic plantæ conveniant, dubitat D. *Raius.* Narcoticam eam eſſe & ſoporiferam, adeoque (ut recte obſervat) viribus Papaveri ſimilem, ut *Dioſcorides* & *Plinius* tradunt, Opii vehemens & viroſus odor abunde convincit. Verum omnia in genere opiata irritare potiùs quam extinguere appetitum ad venerem, ſaltem modice ſumpta, non ſecus ac vinum ac alii generoſi liquores, quibus & viribus quodammodo reſpondeant, videntur, *Raii Hiſt.*

Cum priore ſequentes ſumuntur indiſcriminatim.

A. 4. Lactuca capitata, *C. B. Pin.* 123. *Tourn. Inſt.* 473. *Elem. Bot.* 376. *Cod. Med.* lxiv.

A. 5. Lactuca Romana longa dulcis, *J. B.* ii. 998. *Elem. Bot.* 376. *Tourn. Inſt.* 473. *Cod. Med.* lxiv.

A. 6. Chondrilla prima, *Offic. Dioſc.* Chondrilla cœrulea, *Ger.* 224. *Emac.* 286. *Buxb.* 71. Chondrilla cœrulea altera Cichorei ſylveſtris folio, *C. B.* 130. *Boerh. Ind.* A. 83. Cærulea ſive purpurea, *Park.* 785. Chondrille vel Chondrilla, *Chab.* 317. Chondrille vel Chondrilla cœrulea, *J. B.* ii. 1019. *Raii Hiſt.* i. 227. Lactuca ſylveſtris perennis, purpureo-cœruleo, laciniato longo folio, *Hiſt. Oxon.* iii. 59. Lactuca perennis humilior flore cœruleo, *Tourn. Inſt.* 473. *Elem. Bot.* 376. A. *Gum Succory.* Gal. *Chondrille.* G. Chondrillen-Kraut / klein Sonnen-wirbel. B. *Blauwe Chondrille.* In Italia & Germania in locis

locis incultis creſcit. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Menſes ſiſtit, *Dioſc.*

Hanc plantam Chondrillam primam eſſe Dioſcoridis exiſtimo.

II. *De Chondrilla.*

N*Otæ ſunt, florum capitula ſeu cauliculos Lactucæ minores habere caulibus ſecundum longitudinem preſſius junctos, Folia alterna, lævia, Lactuca anguſtiora, ſemina oblonga, & anguſta.*

A. Chondrilla altera, *Offic.* Chondrilla viminea, *J. B.* ii. 1021. *Chab.* 317. Chondrilla [rectius Lactuca] viminea, *Raii Hiſt.* i. 223. Chondrilla cichoroides, *Dill. Cat.* 119. Chondrilla juncea, *Ger.* 226. *Emac.* 288. Chondrilla juncea viſcoſa arvenſis, quæ prima Dioſcoridis, *C. B.* 130. *Tourn. Inſt.* 475. *Elem. Bot.* 377. *Boerh. Ind.* A. 84. *Buxb.* 71. Chondrilla viminalibus virgis, *Park.* 782. Lactuca ſylveſtris viminea, *Volck.* 237. Lactuca ſylveſtris perennis lutea, juncea, viminalibus virgis, *Hiſt. Oxon.* iii. 58. A. *Gum Succory with yellow Flowers.* Gal. *Condrille.* G. Acker-Condrillen/ Bieß-Condrillen. B. *Akker-Chondrillen.* In arenoſis Germaniæ, Italiæ, &c. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Caules & folia concoquendi vim habent. Succus incommodos palpebrarum pilos reflectit, *Dioſc.*

Hanc pro Chondrilla ſecunda Dioſcoridis, *Folium ferens oblongum, circumroſum, humi ſparſum; caulem ſucco madentem luteo: radice tenui, rotunda, lævi, vegeta, flaveſcente, ſuccoſa,* potius habendam exiſtimo, quam Chondrillam bulboſam, *C. Bauhini.*

Dioſcorides duo hujus plantæ genera memorat. De priore hæc habet: *Caulem, flores & folia habet Cichorio ſimilia: qua ex cauſa nonnulli ſylveſtris* Intybi *ſpeciem eſſe pronunciarunt, verum tenuior tota eſt.* Ideoque neque Chondrilla juncea viſcoſa arvenſis, *C. B.* neque Chondrilla prior legitima *Cluſii* eſſe poteſt, cum earum utraque flores luteos habeat, ſecus quàm Cichoreum, quod cœruleos obtinet.

III. *De Soncho.*

S*Onchus à reliquis diſtinguitur, capitulis grandioribus, caulibuſque tenerioribus & fiſtuloſioribus, ſemine compreſſo.* R. Synop. p. 41.

A. 1. Sonchus aſper, *Offic. Ger.* 229. Sonchus aſperior, *Ger. Emac.* 291. Sonchus aſper laciniatus, *Park.* 804. *C. B.* 124. *Boerh. Ind.* A. 85. *Raii Hiſt.* i 223. *Synop.* 70. *Hiſt. Oxon.* iii. 61. *Dill. Cat.* 119. Sonchus aſper laciniatus, folio Dentis leonis, *Tourn. Inſt.* 474. Sonchus laciniatus ſpinoſus, *Chab.* 316. *J. B.* ii. 1016. A. *Prickly Sowthiſtle.* Gal. *Laitron épineux.* G. Gänſe-Dieſtel. B. *Stekende Hazen-Latouw met geſnede Bladeren.* In locis cultis, hortis, &c. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Soncho nonnulli utuntur hyeme in acetariis. Suſpirioſos & Aſthmaticos juvare, & Stranguriam ſanare dicitur. Vis ei refrigerans, unde Inflammationibus quibuſcunque utiliter imponitur, *R. Cat. Angl.* p. 278.

A. 2. Sonchus lævis, *Offic. Ger.* 229. *Emac.* 292. *Park.* 805. *Raii Hiſt.* i. 222. *Synop.* 70. Sonchus levis laciniatus latifolius, *C. B.* 124. *Tourn. Inſt.* 474. *Boerh. Ind.* A. 85. *Hiſt. Oxon.* iii. 60. *Dill. Cat.* 94. Sonchus laciniatus, non ſpinoſus, *J. B.* ii. 1015. Sonchus laciniatus lævis ſive non ſpinoſus, *Chab.* 316. A. *Smooth Sowthiſtle.* Gal. *Laitron doux, ou Palais de Liévre.* G. Haſen-kohl. B. *Kleine Haze-Latouw.* In hortis, cultis, &c. Maio, &c. floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum priore & Lactuca viribus convenit.

A. 3. Hieracium, *Offic. Rand. Cat.* 43. Hieracium majus folio Sonchi vel Hieracium Sonchites, *C. B.* 126. Sonchus Hieracites major repens calyculo hirſuto inter ſegetes, *Hiſt. Oxon.* iii. 61. Sonchus repens, multis Hieracium majus, *J. B.* ii. 1017. *Raii Hiſt.* i. 226. *Synop.* 71. *Tourn. Inſt.* 474. *Boerh. Ind.* A. 84. *Dill. Cat.* 154. *Buxb.* 307. Sonchus repens multis, quibuſdam Hieracium majus, *Chab.* 316. (Figura autem eſt tranſpoſita.) Sonchus arboreſcens, *Ger.* 231. *Emac.* 294. Aſter arboreſcens paluſtris Hieracii facie, *Herm. Hort. L. Bat.* 577. Hieracium majus Dioſcoridis, *Ger. Emac.* 296. Hieracium majus Sonchites, *Park.* 788. A. *The greater Hawkweed.* Gal. *Cichorée jaune, Herbe de l'Eprevier.* G. Groſſe Gänſe-Diſtel / groß Sonchen-Kraut. B. *Groot Sonchen-Kruit.* In arvis. Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Vim refrigerandi habet & modicè ſubaſtringendi, inflammationibus prodeſt. Herba cum radice illita, vibratis à Scorpione ictibus auxiliatur. *Dioſc.*

IV. *De Hieracio.*

D*Iffert à reliquis, caulibus gracilioribus; ſeminibus longioribus, non compreſſis, ſed te-*

retiuſculis aut anguloſis, R. Synop. p. 42.

A. 1. Hieracium minus, *Offic.* Hieracium leporinum, *Ger.* 233. Hieracium minus ſive leporinum, *Ger. Emac.* 296. Hieracium folio Chondrillæ, caule viminco lævi, *Boerh. Ind.* A. 86. Hieracium minus præmorſa radice, *Park.* 793. *Hiſt. Oxon.* iii. 64. Hieracium minus præmorſa radice, ſive Fuchſii, *J. B.* ii. 1031 *Raii Hiſt.* i. 230. Hieracium minus præmorſa radice ſive Hieracium minus Fuchſii, *Chab.* 321. Hieracium Chondrillæ folio glabro, radice ſucciſa majus, *C. B.* 127. *Tourn. Inſt.* 470. *Buxb.* 156. *Dill. Cat.* 81. A. *The leſſer Hawkweed.* Gal. *Petite Herbe d'Eprevier.* G. Klein Habich-Kraut. B. *Klein Haviks-kruid met afgebeete Wortelen.* In paſcuis ubique Junio & Julio floret. *Uſu.* Folia, ſed raro aut nunquam ſuccus. *Vires.* Vim ſuam ad ea ad quæ ſuperior impendit, *Dioſc.* Si aſſumatur, viſum acuit, & atram bilem pellit, virtus eſt ut in Soncho, niſi quod paulo plus amareſcit, & multo melior eſt, *Boerh. Hiſt. Plant.* 131.

A. 2. Hieracium Officinarum, *Mill. Bot. Offic.* 231. Hieracium longius radicatum, *Ger.* 234. *Emac.* 298. *Park.* 790. *Raii Hiſt.* i. 230. *Synop.* 72. Hieracium dentis leonis folio obtuſo majus, *C. B.* 127. *Tourn. Inſt.* 470. *Hiſt. Oxon.* iii. 66. *Boerh. Ind.* A. 87. *Dill. Cat.* 94. Hieracium macrocaulon junceum, ſive minus, primum Dodonæo, *J. B.* ii. 1031. Hieracium macrocaulon & macrorrhiſon, flore Hedypnoidis luteo, *Chab.* 321. A. *Long-rooted Hawkweed.* Gal. *Herbe d'Eprevier.* G. Habich-Kraut. B. *Alderkleinſte Haviks-kruit met afgebeete Wortelen.* In paſcuis. Junio, Julio, & Auguſto floret. *Uſu.* Folia vulgò. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit. Herba pota laterum doloribus remedium eſt.

A. 3. Herba Coſta, *Offic.* Herba Coſta Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 161. Coſta herba in Italia alibi Ingraſſia di Porci, *Cam. Hort.* 49. Herba Coſtæ vel Coſta pulmonaria, *Buxb.* 158. Hieracium Alpinum latifolium hirſutie incanum, flore magno, *C. B.* 128. *Hiſt. Oxon.* iii. 69. *Boerh. Ind.* A. 86. *Tourn. Inſt.* 472. Hieracium 1. Cluſii, *Ger.* 237. Hieracium 1. latifolium Cluſii, *Ger. Emac.* 301. *Raii Hiſt.* i. 239. Hieracium latifolium Pannonicum 1. Cluſii, *Raii Synop.* 73. Hieracium latifolium Pannonicum ſive primum Cluſii, *Park.* 800. Hieracium Pannonicum latifolium Cluſii, *Chab.* 320. Hieracium Pannonicum latifolium 1. Cluſio, Piloſellæ majori, ſive Pulmonariæ luteæ accedens, *J. B.* ii. 1026. Hieracium montanum, non ramoſum, caule aphyllo, flore pallidiore, *Raii Cat.* 162. Dens leonis foliis integris, caule raris foliis veſtito, monanthes fere, *Raii Hiſt.* i. 244. A. *Hungarian Hawkweed.* Gal. *Herbe de l'Eprevier de Hongrie.* G. Hungariſch Habich-kraut. B. *Hongariſch Haviks-kruit.* In montoſis cretaceis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* In affectibus pulmonum magnis extollitur laudibus, *Buxb.* Singularis uſus in Phthiſi, *Cam.*

V. *De Pulmonaria Gallica.*

A *Reliquis Hieraciis differt ſemine parvo, brevi, nigro; ab Auricula muris, quod folia pilis longis hirta non ſint, quemadmodum illius, & in pleriſque ſpeciebus laciniata aut dentata,* R. Meth. p. 30.

A. Pulmonaria Gallica, & Pulmonaria aurea, *Offic.* Pulmonaria Gallorum, *Ger.* cujus deſcriptionem vid. 662. Pulmonaria Gallica ſive aurea, *Dill. Cat.* 95. Pulmonaria Gallica ſive aurea latifolia, *Ger. Emac.* 304. Hieracium murorum folio piloſiſſimo, *C. B.* 129. *Raii Hiſt.* i. 239. *Synop.* 74. *Tourn. Inſt.* 471. *Hiſt. Par.* 97. *Boerh. Ind.* A. 87. *Buxb.* 159. Hieracium latifolium hirſutum folio unico cauli inſidente, *Hiſt. Oxon.* iii. 70. Piloſella major quibuſdam, aliis Pulmonaria flore luteo, *J. B.* ii. 1033. *Chab.* 324. A. *French or Golden Lungwort.* Gal. *Pulmonaire.* G. Buchlattich / Franſch- oder gülden Lungen-kraut. B. *Franſch Longen-kruit.* In ſylvis, muris antiquis, & aggeribus umbroſis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Pulmonaria maculoſa viribus convenit.

VI. *De Piloſella.*

N*Otæ; ſemine eſſe parvo, nigro, flagellis reptatricibus*, R. H. p. 242.

A. Auricula muris, Piloſella, *Offic. Chab.* 323. Piloſella repens, *Ger.* 513. *Emac.* 638. *Raii Hiſt.* i. 242. *Synop.* 75. Piloſella minor vulgaris repens, *Park.* 689. Piloſella major repens hirſuta, *C. B.* 262. *Dill. Cat.* 83. *Buxb.* 260. Piloſella majori flore, ſive vulgaris repens, *J. B.* ii. 1039. Piloſella monoclonos repens vulgaris minor, *Hiſt. Oxon.* iii. 77. Dens leonis, quæ Piloſella Officinarum, *Tourn. Inſt.* 469. *Boerh. Ind.* A. 89. A. *Common Mouſe-Ear.* Gal. *Piloſelle, Oreille de Souris.* G. Mauß-öhrlein / Nagel-kraut. B. *Muyſen-Oor, met min ruyge Bladeren.* In paſcuis ſiccio-

cioribus Junio & Julio floret. *Uſu.* Folia oblonga, piloſa, ſaporis ſubacris & aſtringentis. *Vires.* Aſtringit, abſtergit, conſtipat: Sternutatoria eſt & vulneraria, Dyſenteriam, Alvi Uterique fluxus ſiſtit, bilem æſtuantem ſedat & incraſſat, Hernias curat. Extrinſecus medetur ulceribus oris (in collutionibus) Hæmorrhagiam narium ſedat (pulvis inditus.) *Schrod.* Herpetem miliarem ſanat (ſuccus illitus) D. *Hulſe, Præp. Aq. Syr.*

VII. *De Dente Leonis.*

AB Hieracio floribus in ſingulis caulibus ſingulis differt, R. Synop. p. 46.

A. 1. Dens Leonis, Taraxacum, *Offic.* Dens Leonis, *Ger.* 228. *Emac.* 290. *Raii Hiſt.* i. 244. *Synop.* 76. Dens Leonis vulgaris, *Park.* 780. *Hiſt. Oxon.* iii. 74. Dens Leonis latiore folio, *C. B.* 226. *Tourn Inſt.* 468. *Boerh. Ind.* A. 88. *Dill. Cat.* 50. *Buxb.* 96. Hedypnois ſive Dens Leonis Fuchſii, *J. B.* ii. 1035. Sive Dens Leonis, *Chab.* 323. A. *Dandelion.* Gal. *Piſſenlit*, *Dent de Lion.* G. Löwen-Zahn/ Pfaffen-Röhrlein / Munchs-Kopff/ Korlkraut. B. *Paarde-Bloemen*, *Hengſte-Bloemen*, *Papen-Kruid*, *Kanker-Bloemen*, *Honds-Rozen*, *Schorft-Bloemen.* In hortis & paſcuis ubique. Per totam æſtatem floret. *Uſu.* Radix, ac Folia. *Vires.* Hepatica eſt, cum Endivia conveniens, quo tamen potentiùs operatur. Uſus præcipue in febribus putridis inveteratis, *Schrod.*

Plus lotii derivat in veſicam quam pueruli retinendo ſunt, præſertim inter dormiendum, eoque tunc imprudentes & inviti ſtragula permingunt, unde Gallis *Piſſenlit*, Anglis *Piſſabed*, quaſi Lectiminga & Urinaria herba dicitur, *Raii Hiſt.* In Phthiſi, Tabe, & Cachexia commendat *Park.*

A. 2. Hæmorrhoidalis, *Offic.* Dens Leonis maritimus minor radice tuberculis prædita, *Hiſt. Oxon.* iii. 75. Dens Leonis tuberoſus, Hæmorrhoidalis, *Mont. Ind.* 41. Dens Leonis tuberoſa radice, *Tourn. Inſt.* 468. *Elem. Bot.* 373. Cichoreum bulboſum, *J. B.* ii. 1038. *Raii Hiſt.* i. 247. Cichoreum bulboſum, vel ſtrumoſum, *Chab.* 315. Chondrilla marina Lobelio, *Ger.* 226. *Emac.* 288. Chondrilla bulboſa, *Park. Theat.* 784. Chondrilla bulboſa ſive Chondrilla 2. Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 130. A. *Bulbous Succory.* Gal. *Cichorée avec la racine en forme de bulbe.* G. Wegwart mit Kolb-Wurtzel. B. *Wegwaart met een bollagtige Wortel.* In maritimis. *Uſu.* Bulbulæ radicum. *Vires.* Anodynæ ſunt ſeu dolores lenientes, *Mont.* Ad ſtrumas plurimum conferunt, *Chab.*

VIII. *De Scorzonera.*

FLOS à calycis radiis non ſuperatur, R. H. p. 248.

A. 1. Scorzonera noſtra & Hiſpanica Viperaria, *Offic.* Scorzonera Hiſpanica major, *Park. Parad.* 301. *Raii Hiſt.* i. 248. Scorzonera latifolia ſinuata, *C. B.* 275. *Hiſt. Oxon.* iii. 81. *Tourn. Inſt.* 476. *Boerh. Ind.* A. 89. *Buxb.* 297. Viperaria Hiſpanica, *Ger.* 598. Viperaria ſive Scorzonera Hiſpanica, *Ger. Emac.* 736. Tragopogon Hiſpanicus ſive Eſcorzonera, aut Scorzonera, *J. B.* ii. 1060. *Chab.* 332. A. *Vipers-graſs.* Gal. *Scorzonere*, *Cercifi d'Eſpagne*, G. Schlangen-Mord. B. *Scorzonera.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Radix oblonga digitum craſſa, foris pallidè rufeſcens, intus candida, ſaporis ſubdulcis, tenuis & grati, odoris nullius. Sicca ex Hiſpania ad nos adfertur. *Vires.* Alexipharmaca eſt. Uſus præcipue in morſibus ſerpentum, Peſte, Febre, Melancholia, Epilepſia, Vertigine, &c. Commendatur ad Uteri ſuffocationem, *Schrod.*

A. 2. Scorzonera ſubcœrulea, *Offic.* Scorzonera anguſtifolia ſubcœrulea, *Hiſt. Oxon.* iii. 83. *C. B. Pin.* 275. *Chom.* 275. *Raii Hiſt.* i. 249. *Tourn. Inſt.* 476. *Elem. Bot.* 378. Scorzonera elatior anguſtifolia Pannonica, *Park. Theat.* 410. Viperina 6ª, *Ger.* 598. Viperina anguſtifolia elatior, *Ger. Emac.* 737. Tragopogonis ſpecies ſive Scorzonera major anguſtifolia ſubcœruleo flore, *J. B.* ii. 1062. *Chab.* 332. A. *Hungarian Vipers-graſs.* Gal. *Scorzonere de Hongrie.* G. Hungariſch Schlangen-Mord. B. *Giftwortel*, *Slangen-wortel*, *Adder-kruid.* In montoſis. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cùm priore convenit, & indiſcriminatim ſumuntur, *Chomel.*

IX. *De Tragopogone.*

INſigni notâ à reliquis differt, quod calycis floris radii ipſius foliâ ſeu petala longitudine excedant: folia herbæ gramineæ imitantur, R. Synop. p. 76.

A. 1. Tragopogon, *Offic. Chab.* 331. *Park. Parad.* 514. Tragopogon luteum, *Ger.* 595. *Emac.* 735. *Raii Hiſt.* i. 252. *Synop.* 76. Tragopogon pratenſe luteum majus, *C. B.* 274. *Hiſt. Oxon.* iii. 79. *Tourn. Inſt.* 477. *Herb. Par.* 157. *Dill. Cat.* 91. *Boerh. Ind.* A. 90.

Buxb. 392. Tragopogon flore luteo, *J. B.* ii. 1058. Tragopogon luteum majus, *Schw.* 209. A. *Yellow Goatsbeard.* Gal. *Barbe de Bouc.* G. Bocks-bart mit gelbe Bluhmen. B. *Boks-baart met geele Bloem, Salſafi.* In pratis & paſcuis, Junio & Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Radices valde nutriunt, unde tabidis & macilentis conducunt. Vitiis pectoris, tuſſi & reſpirationi difficili, nec non pleuritidi mederi dicuntur. Urinæ ſtillicidio ſubveniunt, & calculum expellunt, lancinationibus æſtuantibus ventriculi & thoracis auxiliantur.

A. 2. Behen album, *Offic.* Behen album Ranwolfii, *J. B.* iii. 36. *Chab.* 448. Serratulæ affinis capitulo ſquammoſo luteo, ut & flore, *C. B.* 235. Scorzoneræ affinis Behen album dicta, radice repente, *Hiſt. Oxon.* iii. 84. A. *White Ben.* Gal. *Behen blanc.* G. Weiß Behen. B. *Witte Behen.* Ad radices montis *Libani* invenit *Ranwolfius*, & *Behen album* verum eſſe vult, ſed de Behen albo & rubro Arabum, vide Cap. *De Limonio.*

X. *De Zacyntha.*

NOTÆ *ſunt, Calyx ſquamoſus, qui flore delapſo formam rotulæ radiatæ aſſumit, radiis Melonis coſtarum in modum elatis: unaquæque autem coſta capſulæ ſpecies eſt, ſemen unicum includens*, Raii Meth. *A.* 30.

A. Zacintha, Cichoreum verrucarium, *Offic.* Cichoreum verrucoſum, Zacintha, *Mont. Ind.* 40 Zacintha, ſive Cichoreum verrucarium, *Tourn. Inſt.* 476. *Elem. Bot.* 378. *Boerh. Ind.* A. 90. *Park. Theat.* 779. Cichoreum verrucarium ſive Zacintha, *Ger. Emac.* 289. *Raii Hiſt.* i. 255. Zacintha, *Rupp. Flor. Jen.* 169. Cichoreum verrucarium ſive Zacintha, Hieraciis adnumerandum, *J. B.* ii. 1013. Cichoreum verrucoſum, verrucaria, *Chab.* 315. Chondrilla verrucaria foliis cichorei viridibus, *C. B. Pin.* 130. Intybus ſive Endivia lutea, verrucaria, *Hiſt. Oxon.* iii. 53. A. *Wart Succory.* Gal. *Cichorée de Zante (ainſi appellée parce qu'elle croit en abondance dans cette Ile de l'Archipel).* G. Zantiſche Wegwart. B. *Wegwaart groeyende in overvloed in Zante, zynde een Eiland in de Middellandſe Zee.* In hortis reperitur. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Diuretica eſt planta & edulcorans, ſanguinis nimium fervorem compeſcens, *Mont.* Mira hujus plantæ facultas dicitur ad tollendas verrucas, &c. *R. H.*

Herbæ flore aggregato ſeminibus pappo deſtitutis.

XI. *De Cichoreo.*

A *Reliquis dignoſcitur floribus è lateribus caulium & ramorum exeuntibus velut ſpicatim*, R. Synop. p. 47.

A. 1. Cichoreum ſativum, ſeris, *Offic.* Cichoreum, *J. B.* ii. 1007. *C. B.* 125. *Ger.* 220. *Emac.* 280. *Parad.* 497. *Hiſt. Oxon.* iii. 55. *Buxb.* 73. *Raii Hiſt.* i. 255. A. *Garden Succory.* Gal. *Cichoreé domeſtique.* G. Wegwart/ Hindleufte. B. *Cichorei.* In hortis. Floret Junio. *Uſu.* Flores, Folia, & Radix. Flores ſunt pulchri, cærulei, ſaporis amari; Folia laciniata, hirſuta; Radix craſſa, oblonga, foris fuſca, intus candida. Tota planta amara eſt. *Vires.* Hepatica eſt nobiliſſima, aperit. Diuretica etiam eſt, attenuat, extergit. Uſus præcipue in Hepatis obſtructione & febribus, Hæmorrhagias ſiſtere creditur, *Schrod. Eſt ex ſeminibus frigidis minoribus.*

A. 2 Cichoreum agreſte ſylveſtre, *Offic.* Cichoreum ſylveſtre ſive Officinarum, *C. B.* 125. *Hiſt. Oxon.* iii. 55. *Tourn. Inſt.* 479. *Boerh. Ind.* A. 91. *Buxb.* 72. Cichoreum ſylveſtre, *Raii Hiſt.* i. 255. *Synop.* 77. *Ger.* 222. *Emac.* 284. *Park.* 775. *J. B.* ii. 1007. *Chab.* 315. *Dill. Cat.* 159. A. *Wild Succory.* Gal. *Cichorée ſauvage* G. Wilde Wegwart. B. *Wilde Cichorei.* Secus vias, & in agrorum limitibus. Junio floret. *Uſu.* Flores, folia, & ſemen. Floribus & foliis cum præcedente convenit. Semina ſunt parva, oblonga, anguloſa, fuſca, ſapore aqueo. *Vires.* Aqua è floribus diſtillata, inflammationibus & caligini oculorum impoſita, potenter remedium affert, *R. Cat. Angl.* p. 70. Folia cocta & aceto comeſta Gonorrhœam reprimunt, *Matth.* Vires quoque ſativi habet.

XII. *De Endivia.*

A *Cichoreo differt foliis brevioribus non laciniatis, & quod annua planta ſit*, R. H. p. 254.

A. Endivia, Scariola, Intybus, *Offic.* Endivia ſativa, *Park.* 774. Intybus ſativa, *Ger.* 221. *Emac.* 282. *Raii Hiſt.* i. 254. Intybum, *Park. Parad.* 495. Intybus ſativa latifolia ſive

En-

Endivia vulgaris, *C. B.* 125. *Hiſt. Oxon.* iii. 53. Intybum ſativum latifolium, *J. B.* ii. 1011. Intybus vel Intybum, *Chab.* 315. Cichoreum latifolium ſive Endivia vulgaris, *Elem. Bot.* 381. *Tourn. Inſt.* 479. *Boerh. Ind.* A. 91. A. *Endive.* Gal. *Endive, ou Scariole.* G. Endivien. B. *Endivie.* Seritur in hortis. Junio floret. *Uſu.* Folia & Semina. Folium eſt latum, glabrum, non acuminatum. Semina ſunt Cichoreo conſimilia, colore pallidiora. *Vires.* Hepatica eſt nobiliſſima, refrigerat, abſtergit, aperit. Diuretica etiam eſt. Uſus frequentiſſimi in febribus bilioſis, *Schrod. Eſt ex ſeminibus frigidis quæ minora dicuntur.*

XIII. *De Lampſana.*

F*Loribus caules & ramulos terminantibus cum Hieracio convenit, à Cichorio differt; ſeminibus ſolidis ſeu pappo deſtitutis cum hoc convenit, ab illo diverſum eſt*, R. Synop. p. 77.

A. Lampſana, *Offic. Ger.* 199. *Emac.* 255. *Raii Synop.* 77. *Dill. Cat.* 95. *Tourn. Inſt.* 479. *Herb. Par.* 108. *Boerh. Ind.* A. 93. Lampſana vulgaris, *Park.* 810. Lampſana Dodonæi, *J. B.* ii. 1028. *Raii Hiſt.* i. 256. Lampſana ſive Lapſana Papillaris, *Chab.* 318. Soncho affinis Lampſana domeſtica, *C. B.* 124. Intybus ſive Endivia erecta lutea Napifolia, Lampſana dicta, *Hiſt. Oxon.* iii. 54. A. *Nipplewort.* Gal. *Lampſane.* G. Sonchen-kraut / Wilder Kohl. B. *Een zoort van wilde Kool of Moes.* In hortis & in cultis frequens. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Efficax eſſe cenſetur in ſanandis papillis ulceratis, unde & nomen Papillaris ſortita eſſe videtur, *R. H.* Reſiccantem ac extergentem, & nonnihil digerentem facultatem obtinet: folia cauliſque coquuntur, & in cibum recipiuntur, *Hiſt. Oxon.*

Quæ veteribus fuerit Lampſana non facile eſt nobis explicare; *Dioſcoridi* ſylveſtre eſt olus, plus nutriens quam Lapathum, ac cujus caules & folia cocta eduntur. Lampſanæ autem nomine variæ ac diverſæ à ſcriptoribus Botanicis donatæ fuere plantæ.

XIV. *De Seſamoide.*

F*Lore eſt radiato, floſculis marginalibus iis, quæ diſcum medium componunt, multo longioribus*, R. Meth. p. 31.

A. Seſamoides parvum *Offic.* Seſamoides parvum Matthioli, *Ger.* 397. *Emac.* 493. *Raii Hiſt.* 257. Chondrilla Seſamoides dicta, *Park.* 787. Chondrilla cœrulea Cyani capitulo, *C. B.* 130. Catanance quorundam, *Elem. Bot.* 380. *Tourn. Inſt.* 478. *Boerh. Ind.* A. 92. Catanance Dalechampii flore Cyani folio Coronopi, *J. B.* iii. 26. *Chab.* 342. Cichorium cœruleum Coronopi foliis anguſtis calyculis ſqammatis argenteis, *Hiſt. Oxon.* iii. 55. A. *Baſtard Succory.* Gal. *Cichorée bâtarde.* G. Seſamoides Kraut. B. *Seſamoides-Kruit.* In aridis locis transmarinis calidioribus. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Detrahit bilem, pituitoſoſque humores, illitum ex aqua tumores ac tubercula diſcutit, *Dioſc.*

Seſamoidis duæ ſpecies à Dioſcoride memorantur & deſcribuntur. Verum deſcriptiones ejus adeò breves ſunt & obſcuræ, ut quænam ſit major ejus ſpecies ad hanc uſque diem dubium & incertum maneat; nonnullis ad Helleborum eam referentibus, aliis ad Reſedam, aliis ad Thymelæam: De minore etiam ſpecie variæ opiniones ſunt, verùm quam hic exhibeo cum deſcriptione Dioſcoridis, quam ſubjungo, omnium optimè convenit.

Seſamoidi parvo cauliculi ſunt dodrantales, folia Coronopi, minora, hirſutiora: & in cauliculorum cacumine capitula florum pene purpureorum medio, &c.

XV. *De Scolymo Theophraſti.*

N*OTÆ ſunt Folia ſpinoſa Carduo ſimilia, floſculi & ſemina foliolo ad ſingula appoſito ſeparata*, R. Meth. *A.* p. 31.

A. Scolymus, *Offic.* Scolymus chryſanthemus, *C. B.* 388. *Tourn. Inſt.* 480. *Boerh. Ind.* A. 91. Scolymus Theophraſti ſive Eryngium luteum Monſpelienſium, *Park.* 972. Eryngium luteum facie Cardui, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 238. Carduus chryſanthemus Narbonenſis, *Ger. Emac.* 1155. *Raii Hiſt.* i. 258 Carduus ſpurius chryſanthemus Narbonenſis, *Volck.* 87. Spina lutea, *J. B.* iii. 84. Spina lutea, Scolymus Theophraſti, Eryngium luteum Monſpelienſium, *Chab.* 353. Cichorium luteum Scolymoides ſpinis horridum Narbonenſe, *Hiſt. Oxon.* iii. 55. Cichorio affinis, chryſanthemus aculeata Cardui facie perennis, *Pluk. Almag.* 104. A. *Golden Thiſtle.* Gal. *Epine jaune.* G. Gülden Diſtel. B. *Geele Keuys-Diſtel.* In Italia reperitur. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum Eryngio viribus convenire creditur.

SECTIO QUINTA.

De Herbis flore compoſito diſcoide pappoſis.

Herbæ flore diſcoide pappoſæ ſunt vel floribus erumpentibus

- Ante Folia
  - In ſingulis caulibus ſinguli radiatis, flavis; foliis ſubrotundis, ſubtus præcipuè incanis: *Tuſſilago.*
  - In uno caule pluribus, in thyrſum diſpoſitis, nudis; foliis ſubrotundis Bechii, ſed majoribus: *Petaſites.*
- Poſt folia, diſco
  - Radiato, foliis lævibus ſive mollibus
    - Subrotundis, flore flavo majore, radice ſcorpioide aut brachiatâ, facultate deleteriâ: *Doronicum.*
    - Oblongis
      - Integris
        - Maximis ſubtus incanis, floribus etiam amplis, radice craſſâ, aromaticâ: *Helenium.*
        - Minoribus florum petalis
          - Aridioribus & exſuccis, unde durabiliores ſunt, nec citò marceſcunt, coloreſque diu retinent ſiccati.
            - Frontatis, aut velut bullatis, flavicantibus: *Stœchas citrina.*
            - Cuſpidatis, foliis laciniatis, ſpinoſis: *Carlina.*
          - Succulentioribus & citò marceſcentibus,
            - Maritimæ: *Tripolium.*
            - Terreſtres
              - Foliis odoratis & glutinoſis: *Conyza.*
              - Inodoris, floribus
                - Majoribus in umbellæ formam diſpoſitis: *Doria.*
                - Minoribus brevibus pediculis in ſpicas ſecundum caules & ramulos excurrentes: *Virga aurea.*
      - Laciniatis floribus in ſummis caulibus velut in umbellam diſpoſitis: *Jacobæa.*
  - Nudo, foliis
    - Digitatis, floribus velut in umbella diſpoſitis: *Eupatorium.*
    - Laciniatis, floribus flavis: *Senecio.*
    - Integris, terreſtres,
      - Majores foliis
        - Subrotundis maximis: *Cacalia.*
        - Oblongis: *Baccharis.*
      - Minores tomentoſæ & incanæ: *Gnaphalium.*

I. *De Tuſſilagine.*

C*Harateriſticæ ſunt Flores folia antevertentes, & brevi marceſcentes, in ſingulis cauliculis ſinguli, radiati: folia ſubrotunda, ſubtùs incana*, R. Synop. p. 47.

A. Tuſſilago, Farfara, *Offic. Chab.* 513. Tuſſilago, *J. B.* iii. 563. *Ger.* 666. *Emac.* 811. *Park.* 1220. *Raii Hiſt.* i. 259. *Synop.* 78. *Hiſt. Oxon.* iii. 130. *Dill. Cat.* 37. Tuſſilago vulgaris, *C. B.* 197. *Tourn. Inſt.* 487. *Boerh. Ind.* A. 101. *Buxb.* 328. A. *Colts-foot.* Gal. *Pas d'Ane*, *Patte de Cheval*, *Tuſſilage.* G. Roßhuf oder Huff-Lattich / Brand-Lattich. B. *Hoefblad*, *Paards-Klaauw.* In locis humidis, Februario vel Martio floret. *Uſu.* Radix, folia, & flores. Radix tenuis, longa, candida, ſaporis ſubacris cum levi lentore, odoris nullius. Folia ſubrotunda ſubtus incana, ſaporis & odoris ut ſupra. Flores lutei & radiati. *Vires.* Planta eſt Thoracica. Uſus præcipuè internè in Tuſſi, Orthopnœa, Vomiciſque pectoris, quibus ſingulis & fumus ejus ore hiante attractus mederi creditur. Extrinſecus folia recentia impoſita ulceribus calidis & inflammationibus proſunt, *Schrod.*

II. *De Petaſite.*

N*Otæ diagnoſticæ ſunt flores folia antevertentes, in eodem caule plures in Thyrſum diſpoſiti, nudi, brevi unà cum caulibus exareſcentes: folia ſubrotunda Bechii, ſed majora*, Raii Synop. pag. 48.

A. Petaſites, *Offic. Ger.* 667. *Emac.* 813. *Raii Hiſt.* i. 260. *Synop.* 78. *Chab.* 513. Petaſites vulgaris, *Park.* 419. Petaſites major & vulgaris, *C. B.* 197. *Tourn. Inſt.* 451. *Boerh. Ind.* A. 118. *Dill. Cat.* 37. Petaſites vulgaris rubens rotundiori folio, *J. B.* iii. 566. *Hiſt. Oxon.* iii. 95. A. *Butter-Burr.* Gal. *Chaperonniere*, *Herbe aux teigneux*, *Glouteron*, *Petaſite.* G. Peſtilentz-wurtz / negen kraffe.

B. *Dok-*

B. *Dokke-bladeren*, *Peſtilentie-wortel.* In aquoſis. Martio floret. *Uſu.* Radix oblonga, craſſa, ramoſa, reſinoſa, foris fuſca, intus albicans, ſaporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Sudorifica eſt, ac alexipharmaca, in Peſte. Commendatur etiam in Lipothymia Uterina, ſpiritûs difficultate, Tuſſi, Aſthmate; facit & ad latos ventris Lumbricos: Urinam etiam & Menſes ciet. Extrinſecus ad Bubones & Ulcera maligna prodeſſe dicitur, *R. H.* p. 260.

III. *De Conyza.*

HErba eſt flore compoſito, in pappos abeunte, foliis integris, odorata, hirſuta & glutinoſa, Raii Hiſt. p. 261.

A. 1. Conyza major, *Offic. Ger. Emac.* 481. *Raii Hiſt.* i. 261. Conyza major vera, *Hiſt. Oxon.* iii. 114. Conyza major verior Dioſcoridis, *Park.* 125. Conyza mas Theophraſti, major Dioſcoridis, *C. B.* 265. *Boerh. Ind.* A. 116. Conyza major Monſpelienſis odorata, *J. B.* ii. 1053. Conyza pulicaria, *Chab.* 327. Virga aurea foliis glutinoſis & graveolentibus, *Elem. Bot.* 386. Virga aurea major foliis glutinoſis & graveolentibus, *Tourn. Inſt.* 484. A. *Greater Fleabane.* Gal. *Coniſe.* G. Donnerwurtz / Dürr-wurtz. B. *Donder-kruid.* In Italia, &c. juxta vias paſſim provenit. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Suffitu venenatas beſtias fugat, culices abigit, & pulices necat, *Dioſc.*

A. 2. Conyza media, *Offic. Ger. Emac.* 482. *Raii Hiſt.* i. 262. *Synop.* 79. *Schw.* 55. Conyza media Aſteris flore luteo, vel tertia Dioſcoridis, *C. B.* 265. *Hiſt. Oxon.* iii. 113. Conyza media Matthioli, flore magno luteo, humidis locis proveniens, *J. B.* ii. 1050. *Chab.* 327. (cujus Fig. eſt tranſpoſita.) Herba Dyſenterica, *Cat. Altdorf. Deliſ. Sylv.* Aſter pratenſis autumnalis Conyzæ folio, *El. Bot.* 384. *Tourn. Inſt.* 482. *Buxb.* 29. A. *Common Fleabane.* Gal. *Coniſe commune.* G. Gelbe Muntz. B. *Gemeene Donder-kruid.* Locis humidis, & aquoſis, Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Ad profligandam Scabiem Unguentum ex radice & foliis parant nonnulli, *R. H.* p. 261. Ex vino rubro Dyſentericis auxiliatur; Ictericos juvat, Menſes trahit, Stranguriam ſolvit, *Schw.* Decoctio Herbæ ad urinam ciendam à vulgo commendatur. In Officinis noſtris malè ſubſtituitur Arnicæ, *Buxb.*

A. 3. Conyza minor vera, *Offic. Ger. Emac.* 481. *Raii Hiſt.* i. 261. *Hiſt. Oxon.* iii. 114. *J. B.* ii. 1054. *Chab.* 328. Conyza minor vera Penæ, *Park.* 127. Conyza femina Theophraſti, minor Dioſcoridis, *C. B.* 265. Virga aurea minor foliis glutinoſis & graveolentibus, *Tourn. Inſt.* 484. A. *Small true Fleabane.* Gal. *Petite Coniſe.* G. Kleine Dürrwurtzel. B. *Kleyne Donder-kruid.* In calidioribus regionibus juxta mare reperitur. Autumno floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum prima viribus convenit.

IV. *De Conyzoide.*

NOtæ ſunt, ſemifloſculi plerumque integri, quamvis pappum longitudine non multum ſuperent, hic etiam mox ab initio comparet longus, floſculos occultans, Dill. Nov. Gen. 142.

A. Conyza, *Offic. Germ.* Conyza cœrulea acris, *C. B.* 265. *Raii Hiſt.* i. 270. *Synop.* 80. *Ger. Emac.* 484. *Hiſt. Oxon.* iii. 315. *Boerh. Ind.* A. 116. Conyza odorata cœrulea, *Park.* 126. Conyzoides, *Dill. Cat.* 154. Senecio ſive Erigeron cœruleus, aliis Conyza cœrulea, *J. B.* ii. 1043. Senecio cœruleus, *Chab.* 325. Aſter arvenſis cœruleus acris, *Tourn. Inſt.* 481. *Buxb.* 30. A. *Blue Fleabane.* Gal. *Seneçon.* G. Kreutz-Wurtz / Grind-Kraut / Baldgreiſz. B. *Kruis-Kruid*, *Kruis-Wortel*, *Grind-Kruit.* In ſterilioribus paſcuis, Julio vel Auguſto floret *Uſu.* Herba. *Vires.* Suppurationes accelerare tradit, *Fontan.* In Officinis noſtris dicitur Conyza (ſcribit *Buxbaums*) & adverſus incantamenta & faſcinationes utilis eſſe cenſetur.

V. *De Aſtere.*

HErba eſt flore compoſito in pappos abeunte, inodorata, foliis integris & indiviſis, innoxia, R. Synop. p. 79.

A. 1. Tripolium, *Offic. Chab.* 333. Tripolium majus & minus, *J. B.* ii. 1064. Tripolium vulgare majus, *Ger.* 333. *Emac.* 413. Tripolium majus ſive vulgare, *Park.* 673. Tripolium majus cœruleum, *C. B.* 267. Aſter maritimus cœruleus Tripolium dictus, *Raii Synop.* 80. Aſter maritimus purpureus Tripolium dictus, *Raii Hiſt.* i. 270. Aſter cœruleus glaber, littoreus, pinguis Tripolium majus dictus, *Hiſt. Oxon.* iii. 121. Aſter maritimus paluſtris cœruleus Salicis folio, *Elem.*

Elem. Bot. 384. *Tourn. Inſt.* 481. A. *Sea Star-wort.* Gal. *Eſpargoute de Mer*, (*eſpece d'Aſter.*) G. Meer-Stern-Kraut. B. *Zee-Sterre-Kruid*, *blaauwe Kamille*, *blaauwe Madelieven.* In ſalſis maritimis, Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* In vino pota ℥ij. aquam urinamque per alvum extrahit, *Dioſc.*

A. 2. Conyza, Pulicaria. *Offic.* Conyza minor, *Raii Hiſt.* i. 262. *Synop.* 79. *Schw.* 56. Conyza minima, *Ger. Emac.* 482. Conyza minor flore globoſo, *C. B.* 266. *Boerh. Ind.* A. 116. Conyzæ mediæ ſpecies, flore vix radiato, *J. B.* ii. 1050. *Chab.* 328. Aſter paluſtris, parvo flore globoſo, *Tourn. Inſt.* 483. Aſter parvus paluſtris, parvo flore globoſo, *Dill. Cat.* 160. Chryſanthemum Conyzoides paluſtre minus, flore globoſo, *Hiſt. Oxon.* iii. 19. A. *Small Fleabane.* Gal. *Petite Coniſe.* G. ſchmall Dürrwurtz. B. *Ganſebloem van aanſien als het Sterre-kruit.* In locis ubi per hyemem aquæ ſtagnarunt. Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Aperit, penetrat, extergit, cerebrum purgat, & pituitam è capite elicit; ſternutamenta movet, pulices necat, *Schw.*

VI. *De Helenio.*

P*Artium omnium magnitudine, radicis etiam ſapore amaro, & aromatico, à reliquis differt*, Raii Synop. p. 49.

A. Enula campana, Helenium, *Offic. Chab.* 360. Helenium, *Ger.* 649. *Emac.* 793. *Raii Hiſt.* i. 273. *Synop.* 81. *Hiſt. Oxon.* iii. 129. *Elem. Bot.* 385. Helenium vulgare, *C. B.* 276. *Dill. Cat.* 118. Helenium ſive Enula campana, *J. B.* iii. 108. *Park.* 654. Aſter omnium maximus, Helenium dictus, *Tourn. Inſt.* 483. *Boerh. Ind.* A. 94. A. *Elecampane.* Gal. *Aunée*, *Enule campane.* G. Alant-Wurtz. B. *Alant-Wortel*, *Galant-Wortel.* In pratis & paſcuis humidis, Junio & Julio floret. *Uſu.* Radix oblonga, craſſa, foris fuſca, intus alba, ſaporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Pulmonica eſt, Stomachica, Alexipharmaca, Sudorifica, &c. Uſus præcipuè in Tuſſi, Aſthmate, in cruditatibus Ventriculi emendandis, ureteribus reſerandis, in peſte, contagioſiſque morbis arcendis. Externè in Scabie, Spaſmo, & Iſchiadico dolore commendatur, *Schrod.*

VII. *De Doronico.*

N*Otæ ſunt, flores aurei, ſpecioſi, ſparſi, in ſummis caulibus & ramulis, in longos pediculos excurrentibus ſingulares. Semina parva nigricantia; folia lata & ſubrotunda, radices tuberoſæ venenatæ*, R. H. p. 274.

A. 1. Doronicum, *Offic.* Doronicum, *Cod. Med.* xlvi. Doronicum Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 141. Doronicum vulgare, *Park.* 319. *Raii Hiſt.* i. 274. Doronicum majus Officinarum, *Ger.* 600. *Emac.* 759. *Hiſt Oxon.* iii. 127. Doronicum radice Scorpii, *C. B.* 184. *Dill. Cat. Giſſ.* 83. *Tourn. Inſt.* 487. Aconitum Pardalianches, *Mont. Plant. Var. Ind.* 35. A. *Leopards-Bane.* Gal. *Doronic.* G. Gemſem-Wurtzel / Schwindel-Kraut. B. *Doronicum.* In Hortis curioſorum Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Calfacit & ſiccat, tumores diſcutit, alexipharmaca eſt, &c. *Schrod.* ſed credat qui vult: verùm enimverò, noſtrâ ſententiâ, venenoſa eſt planta, & non ſine periculo ſumenda; cui tamen, quidam Moderni minimè aſtipulantur.

A. 2. Doronicum minus, *Offic. Ger.* 600. *Park.* 319. *Raii Hiſt.* i. 277. Doronicum minus Officinarum, *Ger. Emac.* 759. *Hiſt. Oxon.* iii. 127. Doronicum Plantaginis folio, *C. B.* 184. *Tourn. Inſt.* 487. Doronicum folio ferè Plantaginis oblongo, *J. B.* iii. 18. *Chab.* 339. A. *Leſſer Leopards-bane.* Gal. *Petit Doronic.* G. Klein Gemſen-Wurtzel. B. *Kleyne Doronicum.* In montoſis Maio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum priore convenit, & ſumitur indiſcriminatim, *Cod. Med.* xlvi.

A. 3. Doronicum radice dulci, *C. B. Pin.* 184. *Chom.* 313. *Raii Hiſt.* i. 275. *Tourn. Inſt.* 487. Doronicum folio ſubrotundo ſerrato, *J. B.* iii. 17. *Hiſt. Oxon.* iii. 127. Doronicum brachiatâ radice, *Park. Theat.* 320. Doronicum radice repente, *Ger.* 621. *Emac.* 760. A. *Creeping Leopards-bane.* Gal. *Doronic commune.* G. Gemeine Gemſem-Wurtzel. B. *Gemeen Doronicum.* In montoſis gaudet. Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Hæc venatores, paſtoreſque montani, adverſus vertigines commendant, *Raii Hiſt.*

A. 4. Arnica, *Offic. Schrod.* 20. Arnica Officinarum, *Buxb.* 98. Arnica Schroderi, *Rupp. Flor. Jen.* 141. Doronicum ſive Aliſma & Arnica Germanorum, *Cod. Med.* xlvi. Doronicum Germanicum, *Park.* 320. *Raii Hiſt.* i. 276. Doronicum Plantaginis folio alterum,

terum, *C. B.* 185. *Tourn. Inſt.* 487. *Boerh. Ind.* A. 100. *Hiſt. Oxon.* iii. 127. *Buxb.* 98. Doronicum Germanicum foliis ſemper ex adverſo naſcentibus villoſis, *J. B.* iii. 19. *Chab.* 339. Calendula Alpina, *Ger. Emac.* 603. 740. A. *German Leopards-bane.* Gal. *Doronic de Hongrie.* G. Ungariſche Gemſen-Wurtz. B. *Hungariſche Doronicum.* In montoſis reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Planta. *Vires.* Calefacit & ſiccat, partium eſt tenuium, ſudorifica & diuretica, nonnunquam & vomitoria, &c. *Schrod.* Planta vulneraria & diſcuſſoria reperta eſt frequenti experientiâ, utpote unica & optima Panacea ab alto lapſorum, *Ephem. Ger. Anno* 9. & 10. Incolæ utuntur loco Hellebori, in peſte pecorum, *Hoff. Cat. Altd.*

VIII. *De Virga Aurea.*

N*Otæ ſunt, flores minores aureis brevibus pediculis, in ſpicas ſecundum caules & ramulos excurrentes, folia integra*, Raii Meth. A. 53.

A. Virga aurea, *Offic. Chab.* 332. *Ger.* 348. *Emac.* 430. *Raii Hiſt.* i. 278. *Synop.* 81. *Buxb.* 338. Virga aurea vulgaris. *Park.* 542. *Hiſt. Oxon.* iii. 124. Virga aurea anguſtifolia minus ſerrata, *C. B.* 268. *Boerh. Ind.* A. 97. Virga aurea vulgaris latifolia, *J. B.* ii. 1062. *Tourn. Inſt.* 484. *Dill. Cat.* 164. A. *Golden Red.* Gal. *Verge dorée.* G. Feder-Kraut / Heidniſch Wund-kraut. B. *Heidens-Wond-kruid, Gulde roede.* In ericetis ac montoſis ſylvis. Auguſto floret. *Uſu.* Folia & flores. Folia longa, hirſuta, ſerrata, ſaporis amari & aſtringentis. Flores lutei. *Vires.* Vulneraria eſt celeberrima; nec non Lithontriptica & Diuretica. Confert Diarrhœæ & Dyſenteriæ; ſanguinis expuitioni medetur, *Schrod.*

IX. *De Doria.*

F*Oliis integris, oblongis, à Jacobæa differt: Flores lutei in umbellæ formam diſponuntur*, Raii Meth. *A.* 53.

A. 1. Herba Doria, *Offic.* Herba Doria Lobelii, *Ger.* 349. *Emac.* 431. *Raii Hiſt.* i. 279. Herba Doria vulgaris, *Park. Theat.* 541. Doria, *Dill. Cat. Giſſ.* 164. Doria Narbonenſium, *Boerh. Ind.* A. 98. Virga aurea major vel Doria, *C. B.* 268. Virga aurea major carnoſis ſucculentis foliis ad caulem latis, *Hiſt. Oxon.* iii. 123. Aliſma Matthioli ſive Doria, *J. B.* ii. 1064. Aliſma ſive Damaſonium, Doria & virga aurea Monſpelienſium, *Chab.* 333. Jacobæa pratenſis altiſſima Limonii folio, *Elem Bot.* 387. *Tourn. Inſt.* 485. A. *Dori'as Wound-wort.* Gal. *Verge dorée.* G. Groß-Gulden Wund-Kraut. B. *Gulden-kruit.* Ad ripas fluviorum oritur. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Vulneraria eſt inſignis; cum Virga aurea viribus convenit.

A. 2. Conſolida Saracenica, Solidago, *Offic.* Solidago Saracenica, *Ger.* 347. *Emac.* 429. *Raii Hiſt.* i. 279. Solidago Saracenica vera, Salicis folio, *Park.* 539. Virga aurea anguſtifolia ſerrata, *C. B.* 268. Virga aurea alias Conſolida Saracenica. *Schrod.* 177. Virga aurea anguſtifolia ſerrata ſive Solidago Saracenica, *J. B.* ii. 1063. *Hiſt. Oxon.* iii. 124. Virga aurea anguſtifolia ſerrata, quibuſdam etiam Solidago Saracenica dicta, *Chab.* 333. Jacobæa Alpina, foliis longioribus ſerratis, *Tourn. Inſt.* 485, *Elem. Bot.* 387. Doria (quæ Jacobæa) Alpina foliis longioribus ſerratis, *Boerh. Ind.* A. 98. A. *Saracens Conſound.* Gal. *Verge dorée.* G. Der Heiden-Wund-Kraut. B. *Heidens-Wond-Kruid.* Septembri floret. *Uſu.* Folia longa, lata, glabra, per ambitum crenata, ſapore aromatico & aſtringente. *Vires.* Vulneraria eſt inſignis, uſu interno & externo adhiberi apta; medetur & Fiſtulis, Ulcera maligna mundificat, ac ſanat, *Schrod.*

X. *De Jacobæa.*

A *Cæteris pappoſis non lacteſcentibus foliis laciniatis, floribus flavis, radiatis, in umbellas digeſtis differt*, R. Synop. p 82.

A. 1. Jacobæa, *Offic. Ger.* 218. *Emac.* 280. Jacobæa, S. Jacobi flos, *Chab.* 330. Jacobæa vulgaris, *J. B.* ii. 1057. *Raii Hiſt.* i. 284. *Synop.* 82. Jacobæa vulgaris major, *Park.* 668. Jacobæa vulgaris laciniata, *C. B.* 131. *Hiſt. Oxon.* iii. 108. *Tourn. Inſt.* 485. *Boerh. Ind.* A. 99. *Dill. Cat.* 154. *Buxb.* 165. Erigeron majus, *Schw.* 66. A. *Ragwort or Seggrum.* Gal. *Jacobée, Herbe ou Fleur de S. Jaques.* G. St. Jacobs-Kraut. St. Jacobs-Blum. B. *St. Jacobs-Kruid.* In paſcuis humidioribus ad vias & locis incultis. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Senecione vires & facultates eaſdem obtinet, *Trag.* Imprimis autem vulneribus, inflammationibus, & fiſtulis medetur, *R. H.* p. 285. Calidam, cataplaſmatis formâ, adverſus ventris tormina (quæ miſerè Dyſen-

ſenteriâ affectos excruciant, & tantùm non intermittunt) ſenci ſucceſſu fuiſſe abdomini applicatam obſervat *Hofman*. Ad anginas, tonſillarumque inflammationes utile gargariſmate, quas diſcutit, & perſanat, *Schw.*

A. 2. Jacobæa Alpina, ſive Achyllea, *Cod. Med.* lxi. Jacobæa foliis ferulaceis flore minore, *Tourn. Inſt.* 486. *Hiſt.* 474. *Vaill. Bot. Par.* 108. *Mart. Hiſt.* ii. 43. Achyllea montana, *Lugd.* 772. Ageratum ferulaceum, *ejuſd.* 1184. Chryſanthemum Alpinum foliis Abrotani multifidis, *C. B. Pin.* 134. Chryſanthemum Alpinum, 11. *Cluſ. Pan.* 567. *Hiſt.* 334. Chryſanthemum Alpinum 11. Cluſii, *Park. Theat.* 1371. *Raii Hiſt.* i. 341. *Ger. Emac.* 744. Chryſanthemum Alpinum, & Scherianum, Jacobææ affine, *J. B.* ii. 1058. Chryſanthemum Alpinum, & Scherianum, Jacobææ affine, *Chab.* 531. A. *Five-leav'd Mountain Ragwort.* Gal. *Jacobée des Alpes.* G. St. Jacobs-Kraut. B. *Sint Jacobs-Kruid van de Alpes.* Apud nos in curioſorum hortis. *Uſu.* Folia. *Vires.* In Aſthmate confert, vel in fumo, vel in Tiſane, ut Theæ in uſum venerit, *Tourn.*

XI. *De Cacalia.*

NOtæ ſunt, *Calix floris integer, tubi cylindrici formâ, ad margines duntaxat denticulatus, floſculi quadrifidi, folia ſubrotunda, integra, ſerrata*, R. Meth. A. p. 34.

A. Cacalia, *Offic.* Cacalia quibuſdam, *J. B.* iii. 569. Cacalia incano folio, *Ger. Emac.* 815. *Raii. Hiſt.* i. 291. Cacalia folio rotundo incano, *Park.* 1221. Cacalia foliis craſſis, hirſutis, *C. B.* 198. *Hiſt. Oxon.* iii. 94. *Tourn. Inſt.* 452. Cacalia ſive Leontice veterum quibuſdam; aliis vero Tuſſilaginis ſpecies, *Chab.* 513. A. *Strange Coltsfoot.* Gal. *Cacalia.* G. Fremder Hufflattig. B. *Cacalia.* Ad ſylvarum margines, inter frutices, & umbroſis in locis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* In Tuſſi & Scabritie arteriæ aſperæ commendatur. Succus ejus defluens prodeſt arteriæ aſperæ ſimiliter ut Glycyrrhiza, *Galen.*

XII. *De Senecione.*

CAlix longus, cylindricus, *ſimplici velut palorum vallo conſtans, folia diſſecta*, Raii Method. A. 34.

A. Erigerum, Senecio, *Offic.* Senecio vulgaris, *Park.* 671. *Raii Hiſt.* i. 291. *Synop.* 83. Senecio minor vulgaris, *C. B.* 131. *Hiſt. Oxon.* iii. 106. *Tourn. Inſt.* 456. *Boerh. Ind.* A. 117. *Dill. Cat.* 46. Senecio ſive Erigeron, *Chab.* 325. Senecio vulgaris ſive Erigeron. *J. B.* ii. 1041. Erigeron, *Ger.* 217. *Emac.* 278. Erigeron minus, *Schw.* 66. A. *Groundſel, or Simſon.* Gal. *Panicault, Chardon Roland, Chardon a cent têtes.* G. Kreutz-Kraut / St. Jacobs Kraut. B. *Kruis-Diſtel, Kruis-Wortel, Endeloos.* In locis cultis, arvis &c. Omni anni tempore occurrit. *Uſu.* Herba. *Vires.* In Cholera, Ictero, intemperie ſanguinis, Iſchiadico dolore, Fluore muliebri. Extrinſecus in mammis inflammatis, Scabie capitis, Strumis, dolore Ventriculi. Urina remorata, Arthritide, & Vulneribus, *Schrod.*

XIII. *De Helichryſo.*

NOtæ ſunt, *Calicis ſquamæ lucidæ, auratæ, aut argentatæ, in nonnullis ſpeciebus florum petala mentientes*, Raii Meth. A. 34.

A. 1. Stœchas citrina, *Offic. Schrod.* 201. *Ger.* 520. Stœchas citrinum, *Schw.* 201. Stœchas citrina ſive Amaranthus luteus, *Ger. Emac.* 646. Stœchas citrina tenuifolia Narbonenſis, *J. B.* ii. 154. *Chab.* 369. *Raii Hiſt.* i. 281. Elichryſon ſive Stœchas citrina anguſtifolia, *C. B.* 264. *Tourn. Inſt.* 452. *Dill. Cat.* 156. *Boerh. Ind.* A. 126. *Buxb.* 101. Helichryſum ſeu Chryſocome anguſtifolia vulgaris, *Hiſt. Oxon.* iii. 87. Chryſocome ſive Coma aurea & Stœchas citrina vulgaris, *Park.* 69. Gnaphalium luteum tenuifolium Narbonenſe, *Volck.* 193. A. *Goldylocks.* Gal. *Immortelle, ou Amarante jaune.* G. Rhein-Blume / oder Stein-Blumen. B. *Rhyn-Bloemen.* In hortis colitur. Maio floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* In obſtructione Hepatis, Urinæ, Lienis, Menſium, Sanguinem coagulatum reſolvunt, Catarrhos exſiccant, Lumbricos fugant, *Schrod.* Regium morbum ſanat, *Schw.*

A. 2. Stœchas citrina Germanica, *Offic.* Stœchas citrina Germanica latiore folio, *J. B.* iii. 153. *Chab.* 369. *Raii Hiſtor.* i. 281. Elichryſum ſeu Stœchas citrina latifolia, *C. B.* 264. *Tourn. Inſt.* 453. *Dill. Cat.* 175. *Buxb.* 171. Helichryſum ſive Chryſocome caulibus deciduis, latiore folio Germanica, *Hiſt. Oxon.* iii. 88. Amaranthus luteus latifolius, *Ger. Emac.* 646. Gnaphalium luteum,

Volck.

Volck. 193. A. *German Goldy-locks.* Gal. *Immortelle*, *ou Amarante jaune d'Allemagne.* G. Teutſche Rhein-Blume. B. *Duitſche Rhein-Bloemen.* In Germania reperitur. Julio floret. *Uſu.* Herba, Coma. *Vires.* Excalefacit, ſiccat, aperit, & abſtergit: Omnibus cerebri morbis à frigido provenientibus celebratur.

A. 3. Chryſocome, *Offic.* Chryſocome peregrina major fruteſcens, *Breyn. Cent.* 145. Elychryſon Orientale, *C. B.* 264. *Prod.* 123. *Park.* 69. *Tourn. Inſt.* 453. *Boerh. Ind.* A. 120. Helichryſum ſive Chryſocome fruteſcens latifolia flore corymbifero toto aureo, *Hiſt. Oxon.* iii. 86. Heliochryſum Orientale ſive Amaranthus luteus, *Park. Parad.* 374. Stœchas citrina floris magnitudine, & colore ſpecioſâ, *J. B.* iii. 154. *Chab.* 369. Gnaphalium luteum peregrinum ſpecioſo flore, *Volck.* 193. A. *Oriental Goldy-locks.* Gal. *Immortelle ou Amarante Oriental.* G. Orientaliſche Rhein-Blumen / gelbe breit blätterigte Rhein-Blumen. B. *Ooſt Rhein-Bloemen.* In Creta Inſula reperitur. Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Excalefacit, & aſtringit: his conveniens, quos jecur, aut pulmonis inflammatio malè habet, contra purgationes Vulvæ decocta cum Hydromelite aſſumitur, *Dioſc.*

A. 4. Pes Cati, *Offic.* Gnaphalium montanum ſive Pes Cati, *Park.* 690. Gnaphalium montanum *Parad.* 375. Gnaphalium montanum album, *Ger.* 516. *Emac.* 640. *Raii Hiſt.* i. 283. *Synop.* 83. Gnaphalium minus album, *Schw.* 88. Gnaphalium montanum flore rotundiore, *C. B.* 263. Elichryſum montanum flore rotundiore, *Tourn. Inſt.* 453. *Dill. Cat.* 60. *Boerh. Ind.* A. 129. *Buxb.* 102. Piloſella minor quibuſdam aliis Gnaphalii genus, *J. B.* iii. 162. Piloſella Gnaphalii genus; Piloſella minor, *Chab.* 373. *Hiſt. Oxon.* iii. 89. Hiſpidula, *Schrod.* 81. A. *Cat's-foot.* Gal. *Pied de Chat.* G. Katzen-Fuß. B. *Katte-Voet.* In montoſis cretaceis reperitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Siccat, & aſtringit, ad pulmonum exulcerationem, & ſanguinis expuitionem æſtimatur Syrupus, *H. Ox.* In tuſſi convulſivo puerorum commendatur.

XIV. *De Bacchare.*

N*Otæ ſunt*, *Calix ſquamoſus*, *& ferè cylindricus*, Raii Meth. A. 34.

A. 1. Baccharis, *Offic.* Monſpelienſium, *Ger.* 647. *Emac.* 792. *Raii Synop.* 83. *Parkinſon.* 114. *Dill. Cat.* 149. Conyza major, *Schw.* 55. Conyza major vulgaris, *C. B.* 265. *Raii Hiſt.* i. 292. *Tourn. Inſt.* 454. *Boerh. Ind.* A. 116. *Buxb.* 81. Conyza major Matthioli, Baccharis quibuſdam, *J. B.* ii. 1051. Conyzæ majoris genus, Baccharis quibuſdam, *Chab.* 327. Eupatorium montanum Verbaſci folio, vulgariùs Baccharis dictum, *Hiſt. Oxon.* iii. 99. A. *Plowman's Spikenard.* Gal. *Coniſe*, (*on l'appelle Baccharis*, *parce qu'on s'eſt imaginé*, *que cette plante*, *avoit une odeur vineuſe.*) G. Gemeine Dürrwurtz. B. *Gemeene Donder-kruid.* In montoſis ſiccioribus, & in aggeribus. Autumno floret. *Uſu.* Folia, Radix. *Vires.* Radix in aqua decocta, ruptis, vulſis, ex alto præcipitatis, ſpirandi difficultati ſalutaris, &c. Folia aſtringunt, capitis dolori proſunt, &c. odor ſomnum gignit, *Dioſc.*

Quænam planta ſit Baccharis *Dioſcoridis* inter Botanicos ſcriptores dubium adhuc manet, aliis ad Conyzam, aliis ad Gnaphalium, nonnullis ad Aſterem eam referentibus.

A. 2. Herba vulneraria ſeu Virga aurea vulgò Germanica, *Offic.* Eupatorium Germanicum vulnerarium foliis crenatis, folio luteo, *Hiſt. Oxon.* iii. 99. Conyzæ affinis Germanica, *C. B.* 266. Conyzis affinis Herba vulneraria ſive Solidago Saracenica 111. Tragi hirſuta, *J. B.* ii. 1051. Conyzis affinis Herba vulneraria Solidago Saracenica tertia Trago dicta, *Chab.* 328. Jacobæa latifolia hirſuta graveolens, *Buxb.* 166. A. *German Golden-rod.* Gal. *Verge dorée d'Allemagne.* G. Teutſches Wundkraut. B. *Duitſche Gulde roede.* In montoſis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Eaſdem cum Virga aurea obtinet, quo nomine etiam in Officinis Germaniæ venditur, ut affirmat *Buxb.*

XV. *De Eupatorio cannabino.*

F*Oliis digitatis*, *floribus nudis*, *purpureis*, *à congeneribus differt*, R. Synop. p. 83.

A. Eupatorium Avicennæ, Eupatorium cannabinum, *Offic.* Eupatorium cannabinum, *Park.* 595. *C. B.* 320. *Tourn. Inſt.* 455. *Boerh. Ind.* A. 118. *Dill. Cat.* 140. *Raii Hiſt.* i. 293. *Synop.* 83. Eupatorium cannabinum alterum, *Ger.* 574. Eupatorium cannabinum mas, *Ger. Emac.* 711. Eupatorium cannabinum vulgare, foliis trifidis profundè dentatis, *Hiſt. Oxon.* iii. 97. Eupatorium adulterinum, *J. B.* ii. 1065. *Chab.* 334. *Schw.* 69. A. *Hemp-Agrimony.* Gal. *Eupatoire.* G. Hanff-Odermennig. B. *Boelkens-Kruid*, *Koninginne-Kruid.* Ad fluminum ripas, Julio floret. *Uſu* eſt Herba,

 quæ

quæ foliis eſt digitatis, ſapore amaro, odore fragranti. *Vires.* Hepaticum eſt, & Vulnerarium. Uſus præcipuè in Cachexia, Catarrhis, & Tuſſi, inque Urina & Menſibus retentis, *Schrod.* Extrinſecus è nobiliſſimis eſt Vulnerariis. Radix verò inſtar Hellebori albi purgat, teſte *Geſnero*, *Buxb.*

XVI. *De Filagine.*

F*Olia tomento obducta, flores nudi, floſculis præ parvitate vix conſpicuis*, R. Synop. p. 51.

A. 1. Gnaphalium, *Offic.* Gnaphalium vulgare majus, *C. B.* 263. *Raii Hiſt.* i. 295. Gnaphalium Germanicum, *J. B.* iii. 158. Gnaphalium Germanicum Fuchſii, *Chab.* 370. Gnaphalium minus ſive Herba impia, *Park.* 686. *Raii Synop.* 84. Gnaphalium vulgare capitulis rotundis ſeſſilibus ad angulos floridum, *Hiſt. Oxon.* iii. 92. Gnaphalium vulgare, *Schw.* 87. Filago ſive Herba Impia, *Ger.* 517. *Emac.* 642. Filago ſeu Impia, *Tourn. Inſt.* 454. *Boerhav. Ind.* 119. *Buxb.* 110. Filago elatior capitulis densè conglobatis, *Dill. Cat.* 140. A. *Common Cudweed.* Gal. *Herbe à coton.* G. Ruhr-kraut. B. *Roer-Kruid.* In ſiccioribus, Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Aqua deſtillata ad Cancrum mammillarum uſui eſt, *Dod.* Siccat, & aſtringit. Hinc Hæmorrhagiæ, Dyſenteriæ, nimio Menſium fluxui, atque Anginæ conducit, *R. H.* p. 295.

Gnaphalii hiſtoriam adeo paucis perſtrinxit *Dioſcorides*, ut non modo difficile, ſed etiam impoſſibile videatur (ut rectè obſervat *Matthiolus*) ut quiſquam conjicere ac diſcernere poſſit, quænam planta ſit, quæ verum repræſentat: Nos ad ſpeciem vulgatiſſimam potiùs referendam cenſuimus, ut quæ omnium frequentiſſima occurrat.

A. 2. Leontopodium, *Offic.* Leontopodium majus, *Park.* 684. quoad deſcriptionem, Gnaphalium Alpinum, *Ger.* 517. *Emac.* 641. Gnaphalium Alpinum magno flore, folio oblongo, *C. B.* 264. *Hiſt. Oxon.* iii. 92. Gnaphalium Alpinum pulchrum, *J. B.* iii. 161. *Chab.* 371. *Raii Hiſt.* i. 296. Filago Alpina capite folioſo, *Tourn. Inſt.* 454. A. *Lions-foot.* Gal. *Pied de Lion.* G. Löwen-Fuß. B. *Leeuwen-Voet.* In montoſis, Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Appenſum ad amatoria prodeſſe & tubercula diſcutere tradunt, *Dioſc.* Herba contuſa oleo & cocta plebs ad livores, concuſſiones, cæſa & verbera utuntur feliciter, *Lob.*, *Buxb.*

SECTIO SEXTA.

De Herbis Corymbiferis.

Hæ ſunt vel

- Veræ
  - Diſco radiato,
    - Spinoſæ, foliis marginalibus, ſiccioribus: *Carlina.*
    - Læves, floris totalis foliis marginalibus, frontatis, fronte
      - Crenatâ, diſco medio concolore iiſdem floribus
      - Integrâ & æquali, latâ & ſubrotundâ, Tanaceti foliis: *Othonna.*
      - Floribus
        - Sparſis aut ſolitariis, colore flavo, foliis
          - Integris;
            - Elatiores & majores: *Flos Solis.*
            - Humiliores & minores ſeminibus incurvis: *Calendula.*
          - Laciniatis, *Chryſanthemum.*
          - Tenuiter diſſectis: *Buphthalmum.*
        - In umbellæ formam diſpoſitis, foliis
          - Integris anguſtis ſerratis: *Ptarmica.*
          - Tenuiſſimè diſſectis: *Millefolium.*
      - Diverſi ab iiſdem coloris flavi, ſcilicet cùm folia marginalia alba ſint; ſuntque floribus vel
        - Sparſis, foliis
          - Integris, ad margines crenatis, caule
            - Nudo, flore in faſtigio ſingulari minore: *Bellis Minor.*
            - Folioſo, elatior, floribus majoribus: *Bellis Major.*
          - Multifariam in ſegmenta tenuiſſima diviſis,
            - Radice
              - Non fervido: *Chamæmelum.*
              - Fervido: *Pyrethrum.*
        - In umbellæ formam diſpoſitis, foliis laciniatis pallidis, odo-

a. b. c

ro

a b re vehementiore: *Partheni-um.*

Nudo, ſeu non radiato, caule

Determinato, floſculis ſcilicet eum finientibus

Singularibus,

Fruteſcens, ſuperficie perenni, foliis in caule ſigillatim poſitis, odoratis: *Chamæcypariſſus.*

Herbaceâ ſuperficie annuâ foliis in caule bijugis, ſemine cornuto: *Bidens.*

Pluribus velut in umbellam diſpoſitis; foliis

Integris,

Latis, elatior & major, *Coſtus hortorum.*

Anguſtis, per margines inciſis, humilior & minor: *Ageratum.*

Diſſectis & velut alatis: *Tanacetum.*

Indeterminato, floribus eum non finientibus, verùm ſecundùm ejus longitudinem velut in ſpicas diſpoſitis; foliis

Integris, longis, anguſtis: *Draco Herba.*

Diſſectis,

Fruticeſcens, caulibus perennibus, lignoſis, foliorum ſegmentis tenuiſſimis: *Abrotanum.*

Superficie annuâ,

Amarore inſignis, odore vehementiore, folio incano: *Abſinthium.*

Minùs amaro, odore remiſſiore, folio ſubtùs incano, ſupernè virente: *Artemiſia.*

Anomalæ ſunt vel

Flore compoſito propriè dicto, ſingulis florem totalem componentibus, floſculis ſingulis ſeminibus inſidentibus, ſuiſque privatis calycibus donatis, *Scabioſa.*

Flore compoſitum imitante, ſeu potiùs capitulo vel ſpicâ floſculorum denſâ, & congeſtâ florum compoſitum exprimente; foliis

Perianthiorum æmulis capitulorum baſes cingentibus, majores & elatiores,

c Radice non vivaci, foliis ad margines non ſpinoſis, in caule adverſis; caulibus concavis, iiſdémque & foliorum coſtis ſpinis brevibus, horridis; capitulis è ſquamis, ſinúbus ſuis ſemina amplexis in mucrones oblongos exeuntibus, compoſitis; foliorum adverſorum baſibus conjunctis ſeu continuis: *Dipſacus.*

Ad capitulorum baſes nullis; foliis laciniatis, capitulis in ſphæricam rotunditatem coactis: *Echinopus.*

I. *De Carlina.*

NOTÆ *ſunt, Flores diſcoides radiati, in capitulis ſquamoſis & ſpinoſis, Cardui facie; ſeminibus foliis canaliculatis à ſe mutuò ſeparatis, pilorum penicillo coronatis, petalis marginalibus nullis ſeminibus inſidentibus*, Raii Meth. A. 36.

A. 1. Chamæleon albus, Carlina, *Offic.* Carlina ſive Chamæleon albus Dioſcoridis, *Ger.* 995. *Emac.* 1157. Carlina humilis, *Park. Theat.* 968. *Raii Hiſt.* i. 288. Carlina acaulos magno flore, *C. B.* 380. *Tourn. Inſt.* 500. *Boerh. Ind.* A. 101. Carlina caulifera vel acaulis, *J. B.* iii. 64. Carlina, Carolina, *Chab.* 353. Carlina major, *Schw.* 39. Carduus Xeranthemos flore albo ampliore acaulis, *Hiſt. Oxon.* iii. 162. A. *Carline Thiſtle.* Gal. *Carline, ou Cameleon blanc, ou Chardonnerette.* G. Eberwurtz. B. *Everwortelen, Diſtelen.* In paſcuis ſterilioribus Germaniæ & Italiæ. Junio floret. *Uſu.* Radix oblonga, craſſa, foris rufa, intus albida, ſaporis acris, gravis, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Alexipharmaca eſt & ſudorifica, Peſtis contagia arcet, curatque, ſi tempeſtivè propinetur. Diuretica quoque eſt & emmenagoga; Hydropicis confert, tineas ventris necat, *Schrod.*

A. 2. Carlina cauleſcens flore magno albente, *Cod. Med.* xxviii. *Tourn. Inſt.* 500. *Boerh. Ind.* A. 101. Carlina cauleſcens magno flore, *C. B. Pin.* 380. *Elem. Bot.* 401. *Rupp. Flor. Jen.* 172. *Volck. Flor. Nor.* 87. *Buxb.* 57. Carlina caulifera, *J. B.* iii. 64. *Raii Hiſt.* i. 288. Carlina cauleſcens, *Park. Theat.* 968. Carduus Xeranthemos, flore albo cauleſcens, *Hiſt. Oxon.* iii. 162. A. *Carline Thiſtle with a Stalk.* Gal. *Carline, ou Cameleon noir.* G. Eberwurtz. B. *Everwortel, Diſtel.* In hortis. *Uſu.* Radix. *Vires.* Eiſdem viribus pollet ut præcedens, cujus varietas æſtimatur. Hujus pariter atque præcedentis radices quotannis à rhizo-

tomis copioſa eruuntur, & Lipſiam deportantur venales, *Rupp.*

A. 3. Carlina ſylveſtris, *Offic. Raii Hiſt.* i. 288. Carlina ſylveſtris major, *Ger.* 997. *Emac.* 1159. *Park. Theat.* 969. *Mer. Pin.* 22. Carlina ſylveſtris vulgaris, *Cluſ. Hiſt.* clvi. *Tourn. Inſt.* 500. *Elem. Bot.* 401. *Dill. Cat. Giſſ.* 167. *Boerh. Ind.* A. 101. Carlina ſylveſtris quibuſdam, aliis Atractylis, *J. B.* iii. 81. *Chab.* 353. *Raii Synop.* iii. 175. *Buxb.* 58. Carlina ſcandens, *Wedel.* 175. Cnicus ſylveſtris ſpinoſior, *C. B. Pin.* 378. Heracantha, *Rupp. Flor. Jen.* 172. Carduus vulgaris, *Merc. Bot.* i. 27. *Phyt. Brit.* 23. Carduus Xaranthemos vulgaris annuus, *Hiſt. Ox.* iii. 162. A. *Common wild Carline Thiſtle.* Gal. *Saffran ſauvage.* G. Feld-Saffran. B. *Wild Veld-Saffraan, Dry-Diſtel.* In paſcuis ſiccioribus. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Eandem proprietatem cum præcedente ei attribuit *Camerarius in Epit. Germanica*, p. 220. Contra Sodam commendat *Wedelius in Amœnit. Materiæ Medicæ*, p. 175.

II. *De Flore Solis.*

NOTÆ *ſunt, Barbulæ medium diſcum cingentes flavæ & cuſpidatæ, flores & ſemina foliolis canaliculatis ſeparata, hæc etiam ſumma parte duobus foliolis ornata,* Raii Method. *A.* 36.

A. 1. Flos Solis, *Offic. Raii Hiſt.* i. 314. Flos Solis major, *Ger.* 612. *Emac.* 751. Chryſanthemum Peruvianum ſive Flos Solis, *Park. Parad.* 295. Chryſanthemum Indicum, Flore & Semine maximis annuum, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 142. *Pluk. Almag.* 98. Chryſanthemum Indicum maximum annuum, non ramoſum, *Hiſt. Oxon.* iii. 19. Helenium Indicum maximum, *C. B.* 276. Herba maxima, *J. B.* iii. 107. Herba maxima, Sol Indianus, *Chab.* 360. Chimalath Peruviana, Flos Solis, *Hern.* 228. Corona Solis Tabernæmontani, *Elem. Bot.* 391. *Tourn.* 489. *Boerh. Ind.* A. 102. A. *Sun-Flower.* Gal. *Soleil, ou Herbe au Soleil, ou Fleur au Soleil.* G. Sonnen-Bluhme. B. *Zonneblom.* In hortis colitur. Auguſto floret. *Uſu.* Germina Floris, Semina oblonga, tumidiuſcula, & nonnihil compreſſa, nigra. *Vires.* Germina cocta Venerem ſtimulant. Semina pectus leniunt, & ardorem extinguunt, liberalius autem devorata capitis dolorem excitant. Traumatica eſt planta.

A. 2. Battata Canadenſis, *Offic.* Battatas de Canada, *Park.* 1383. *Parad.* 516. Flos Solis pyramidalis, parvo Flore, tuberoſa Radice, Heliotropium Indicum quorundam, *Ger. Emac.* 753. *Raii Hiſt.* i. 335. Flos Solis tuberoſus, Indicus, ſive Adenes Canadenſis, *Griſl. virid. Luſitan.* Corona Solis parvo Flore, tuberoſa Radice, *Elem. Bot.* 391. *Tourn. Inſt.* 489. *Boerh. Ind.* A. 102. Helianthemum Indicum tuberoſum, *C. B.* 277. Helenium Indicum tuberoſum, *H. R. P.* 85. Chryſanthemum Indicum Radice tuberoſa, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 142. *Pluk. Almag.* 99. Chryſanthemum perenne majus foliis integris Americanum tuberoſum, *Hiſt. Oxon.* iii. 23. Chryſanthemum Canadenſe ſtrumoſum, *Florent. Schw. Cat. Leyd.* 22. Flos Solis Farneſianus ſive Aſter Peruanus tuberoſus, *Col. Ecyb.* ii. 11. Flos Solis tuberoſus ſeu Flos Farneſianus, *Aldin.* 91. A. *Jeruſalem Artichoke.* Gal. *Topinambours, ou Poires de terre.* G. Indianiſche Zucker-Wurtzel / Erdſchocke von Jeruſalem. B. *Artichokke onder de Aarde, Aart-peeren.* In hortis apud nos colitur. *Uſu.* Radix in culinis.

III. *De Calendula.*

NOTÆ *ſunt, Flores diſcoides radiati, flavi aureive petalis frontatis & crenatis, ſemina incurva & aſpera, externis longioribus, internis brevioribus, folia oblonga integra,* Raii Meth. A. 36.

A. 1. Calendula, *Offic.* Calendula ſativa, *Raii Hiſt.* i. 337. *Hort. Monſp.* 28. Calendula ſimplici flore, *Ger.* 601. *Emac.* 739. Calendula ſimplex, *Park. Parad.* 298. Caltha flore ſimplici *J. B.* iii. 101. *Cod. Med.* xxv. *Hiſt. Oxon.* iii. 13. Caltha vulgaris, *C. B.* 275. *Tourn. Inſt.* 498. *Boerh. Ind.* A. 113. Chryſanthemum, Caltha, Calendula, *Chab.* 358. A. *Marigold.* Gal. *Souci.* G. Ringelblumen. B. *Gouds-bloem.* In hortis frequens. Florere Majo incipit. *Uſu.* Folia & flores. *Vires.* Flores cardiaci cenſentur, hinc & Hepatici & Alexipharmaci; ſudores movent, Variolas expellunt, Ictero medentur, Menſes cient, Partum promovent (fumus ſubditus parturienti) Aqua diſtillata, oculis inſtillata, eorum rubori & inflammationi medetur, *R. H.* p. 338. *Præp. Aq. Conſ.*

A. 2. Calendula ſive Caltha, *Cod. Med.* xxv. Calendula minor arvenſis, *Rupp. Flor. Jen.* 138. Caltha arvenſis, *C. B. Pin.* 276.

Raii Hiſt. i. 338. *Tourn. Inſt.* 499. *Elem. Bot.* 399. *Herb. Par.* 182. *Vaill. Bot. Par.* 26. *Boerh. Ind.* A. 113. *Hiſt. Oxon.* iii. 14. *Mart. Hiſt.* i. 135. Caltha minima. *J. B.* iii. 103. Caltha ſive Calendula minima, *Chab.* 359. Calendula arvenſis, *Ger.* 603. Calendula ſylveſtris, *Ger. Emac.* 741. A. *Wild Marigold.* Gal. *Souci ſauvage.* G. Wilde Ringel-blumen. B. *Wild Gouds-blom.* In arvis variis locis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum hortenſi viribus convenit.

IV. *De Chryſanthemo.*

NOTÆ, *Flos flavus aureuſve, ſemina ſtriata nuda, abſque capitulo ſive corolla foliolorum*, Raii Meth. *A.* 36.

A. 1. Chryſanthemum, *Offic.* Chryſanthemum foliis Matricariæ, *C. B.* 134. *Raii Hiſt.* i. 340. *Tourn. Inſt.* 491. *Elem. Bot.* 393. *Boerh. Ind.* A. 105. Chryſanthemum veterum ſeu majus folio valde laciniato, *Chab.* 359. Chryſanthemum majus folio valde laciniato flore croceo, *J. B.* iii. 104. A. *Dioſcorides bis: Corn Marygold.* Gal. Chryſanthemum (*comme qui diroit Fleur dorée, car la Fleur de cette plante eſt jaune & reſplendiſſante comme l'or.*) G. Gold-Blume mit Metter-kraut-Blätteren. B. *Ganſebloem met ſeer diep geſneede Bladeren.* In hortis colitur, ſed rarius. Æſtate floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Cum cerato triti ſteatomata diſcutere produntur, *Dioſc.*

A. 2. Chryſanthemum ſegetum, *Ger. deſcript.* 604. *Emac.* 743. *Raii Synop.* iii. 182. *Hiſt.* i. 339. Chryſanthemum ſegetum vulgare glaucum, *Hiſt. Oxon.* iii. 15. Chryſanthemum ſegetum noſtras, *Park. Theat.* 1370. Chryſanthemum folio minus ſecto glauco, *J. B.* iii. 105. *Tourn. Inſt.* 492. Chryſanthemum arvenſe folio glauco dentato, *Rupp. Flor. Jen.* 136. Bellis lutea foliis profunde inciſis majus, *C. B. Pin.* 262. A. *Corn Marygold.* Gal. *Souci des bleds.* G. Korn-Ringelblumen. B. *Groote Ganſe-blôm met geſnede Bladeren, die van de tamme Heul gelyk.* Inter ſegetes frequens. *Uſu. Flores. Vires.* A Germanis contra icterum extollitur, *Rupp.*

V. *De Leucanthemo.*

NON *ulla alia in re à Chryſanthemo differt quam colore; floſculorum*, Raii Meth. *A.* 36.

A. 1. Bellis major, *Offic. J. B.* iii. 114. *Chab.* 362. *Ger.* 509. *Emac.* 634. *Schw.* 28. *Raii Hiſt.* i. 350. *Synop.* 91. Bellis major vulgaris ſive ſylveſtris, *Park.* 528. Bellis ſylveſtris caule folioſo major, *C. B.* 261. Bellis polyclonos ſylveſtris major caule folioſo, *Hiſt. Oxon.* iii. 28. Leucanthemum vulgare, *Elem. Bot.* 393. *Tourn. Inſt.* 492. *Boerh. Ind.* A. 107. *Dill. Cat.* 82. Bellidioides vulgaris, *Act. Reg. Par.* An. 1720. 281. A. *Ox-Eye Daiſie.* Gal. *Marguerite Pasquettes.* G. Maſſuſſelen / Maßlieben / Monatblümlein. B. *Madelieven, Maagdelieven, Maargrieten, Kerſouwen.* In paſcuis & inter ſegetes. Maio floret. *Uſu.* Folia & flores. *Vires.* Herba integra in Zythogalo decocta & pota adverſus Aſthma, Phthiſin, Orthopnœam ſingulare remedium cenſetur. Utilis eſt in vulneribus & rupturis, *R. H.* Flores a mulierculis Botanopolis Londinenſibus pro Buphthalmi floribus venduntur.

A. 2. Buphthalmum Germanicum, *Offic.* Buphthalmum vulgare, *Raii Hiſt.* i. 341. *Synop* iii. 18. *Ger. Emac.* 747. Buphthalmum Tanaceti minoris folio, *C. B. Pin.* 134. *Chomel.* ii. 692. *Boerh. Ind.* A. 106. *Tourn. Inſt.* 49. *Elem Bot.* 396. *Rupp. Flor. Jen.* 136. *Dill. Cat. Giſſ.* 159. *Buxb.* 47. Buphthalmum Matthioli ſive vulgare Millefolii foliis, *Park. Theat.* 1370. Chamæmelum Chryſanthemum quorundam, *J. B.* iii. 122. Chamæmelum Chryſanthemum quorundam: Buphthalmum multis, *Chab.* 363. Chryſanthemum perenne brevioribus & incanis foliis, Tanaceti inſtar alatis, *Hiſt. Oxon.* iii. 20. A. *Common Ox-Eye.* Gal. *Eſpargoutte, Oeil de Boeuf.* G. Rinds-auge / Kröten-dill / Hunds-dill / Hunds-blume. B. *Koedil, Koe-oog, ſtinkende Kermille, Padde-bloem.* Ad ſepes & vias. Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Aperit, Icterum curat, & virtutem habet vulnerariam. In Officinis noſtris raro invenitur.

VI. *De Aſteriſco.*

CAlix *ſtellatus, radiis folioſis, florum ſuperantibus, ſuccingit florem, ſemina plana, marginata plerumque, non pappoſa, nec criſtata,* Boerh. Ind. *A.* 104.

A. Inguinalis, Aſter Atticus, *Offic.* Aſter Atticus, *Ger.* 392. *Emac.* 486. *Raii Hiſt.* i. 358. Aſter Atticus luteus verus, *Park.* 128. Aſter luteus foliolis ad florem rigidis, *C. B.* 266. Chryſanthemum conyzoides foliis circa florem rigidis, *Hiſt. Oxon.* iii. 18. Chryſanthe-

themum Aſteris facie, foliis ad florem rigidis, *Herm. Cat.* Aſteriſcus annuus foliis ad florem rigidis, *El. Bot.* 398. *Tourn. Inſt.* 497. *Boerh. Ind.* A. 104. *Act. Reg. Par.* An. 1720. 332. A. *Golden Star-wort.* Gal. *Eſpargoute, étoilée.* G. Meyer-kraut / Bruch-kraut / Scharten-kraut / Stern-kraut. B. *Sterre-kruid.* In hortis Botanicorum. Maio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Vulneraria eſt, ſed in uſu rarò occurrit. Folia ſeu Herba ferventi ſtomacho, oculorum inflammationibus, procidua ſedi, ac inguinum tumoribus auxiliantur. Aqua Florum, ſi bibatur, anginæ & puerorum comitiali malo opitulatur, *Dioſc.*

VII. *De Othonna.*

HUjus *Notæ ſunt, Floris calyx integer oblongus, petala lata, ſemina longa compreſſa: folia laciniata Tanaceti æmula,* Raii Hiſt. i. 342.

A. Othonna, *Offic.* Othonna; Tagetes Indicus; Flos Africanus, *Chab.* 358. Tagetes Indicus minor ſimplici flore, ſive Caryophyllus Indicus, ſive Flos Africanus, *J. B.* iii. 98. *Raii Hiſt.* i. 343. *Boerh. Ind.* A. 114. *Tourn. Inſt.* 488. *Elem. Bot.* 390. Flos Africanus minor ſimplici flore, *Ger.* 611. *Emac.* 750. Flos Africanus minor ſimplex, *Park. Parad.* 304. Tanacetum Africanum ſive flos Africanus minor; *C. B.* 133. Chryſanthemum Africanum Tanaceti folio procumbens, ſive minus flore ſimplici, *Hiſt. Oxon.* iii. 16. Tlapalcoſatli Coaxochitl, Caryophyllus Mexicanus V. *Hern.* 156. Tagetes minor flore luteo-rubeſcente, *Act. Reg. Par.* An. 1720. 315. A. *African Marygold.* Gal. *Oeillet d'Inde.* G. Indianiſche Neglein / Sammet oder Studenten-Blume. B. *St. Anthonis-Bloem.* In hortis ſeritur. Æſtate floret. *Uſu.* Succus inſpiſſatus. *Vires.* Oculorum medicamentis adjicitur, ubi expurgare eſt opus: abſtergit enim omnem caliginem, *Dioſc.*

VIII. *De Ptarmica.*

NOTÆ *ſunt, Flores in umbella, barbulis diſco medio concoloribus; folia integra ad margines ſerrata,* Raii Hiſt. i. 344.

A. Ptarmica, *Offic. Ger.* 483. *Emac.* 606. *Raii Hiſt.* i. 344. *Synop.* 91. Ptarmica vulgaris, *Park.* 858. Ptarmica vulgaris folio longo, ſerrato, flore albo, *J. B.* iii. 147. *Boerh. Ind.* A. 111. *Tourn. Inſt.* 496. *Dill. Cat.* 122. Ptarmica; Pyrethrom ſylveſtre, *Chab.* 368. Dracunculus ſerrato folio pratenſis, *C. B.* 98. Dracunculus pratenſis viridis ſive Ptarmica vulgaris folio ſerrato, *Hiſt. Oxon.* iii. 40. Achillea foliis integris minutiſſime ſerratis, *Act. Reg. Par.* An. 1720. 321. A. *Speez-wort, Baſtard Pellitory.* Gal. *Sternutatoire, (ainſi appellée parce que cete plantte fait éternuer, quand on met dans le nez une de ſes feuilles.)* G. Dorant / oder Weiſſer Spitzer Rheinfaren. B. *Wilde Pyrethrum.* In pratis. Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Guſtu acri eſt & fervido. Pulvis naribus inditus ſternutamenta movet. Cruda additur acetariis ad frigiditatem eorum temperandam & corrigendam, *R. H.*

IX. *De Millefolio.*

FLores *in umbellæ formam diſpoſiti barbulis medio diſco concoloribus; folia tenuiſſimè diſſecta,* R. Synop. p. 56.

A. 1. Millefolium, *Offic.* Millefolium vulgare, *Park.* 693. *Raii Hiſt.* i. 345. *Synop.* 91. Millefolium vulgare album, *C. B.* 140. *Tourn. Inſt.* 496. *Dill. Cat.* 140. *Boerh. Ind.* A. 112. *Hiſt. Oxon.* iii. 38. *Buxb.* 217. Millefolium terreſtre vulgare, *Ger.* 914. *Emac.* 1072. Millefolium Stratiotes pennatum terreſtre, *J. B.* iii. 136. Millefolium terreſtre album, *Schw.* 137. Achillea vulgaris flore albo, *Act. Reg. Par.* An. 1720. 320. A. *Yarrow.* Gal. *Mille-feuille.* G. Schaaf-Garbe / Tauſend-blat / Garben-kraut / Jungfern-augen-Brauen / Schaaf-ripp. B. *Geruwe, Duiſend-blad.* In paſcuis. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Medetur Ulceribus, Tumoribus, ac Inflammationibus, ſine repulſione. Uſu interno convenit in Hæmorrhagiis ac fluxionibus omnis generis; extrinſecus adhibetur in Cephalalgia, vulneribus conſolidandis, tumoribus Herniæ, & penis, ictibus venenatis, *Schrod.*

A. 2. Achillea, *Offic.* Achillea ſive Millefolium nobile, *Ger.* 915. *Emac.* 1073. *Act. Reg. Par.* An. 1720. 320. *Raii Hiſt.* i. 346. Achillea ſideritis ſive nobilis odorata, *Park.* 695. Achillea Millefolia odorata, *J. B.* iii. 140. *Chab.* 367. Millefolium majus album odore Camphoræ, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 427. *Pluk. Almag.* 250. Millefolium nobile, *Elem. Bot.* 397. *Tourn. Inſt.* 496. *Dill. Cat.* 122. Millefolium nobile Tragi, *Boerh. Ind.*

A. 112.

A. 112. Milleſolium nobile & Stratiotes vera, *Hiſt. Oxon.* iii. 38. Tanacetum minus album odore Camphoræ, ſive Achillea Dioſcoridis, *C. B.* 132. A. *Achilles his Iron-wort.* Gal. *Millefeuille (dite Achillea, parce qu'on pretend que cete plante a été premierement miſe en uſage par Achille.)* G. Edel Garbe / Weißer Reinfaren. B. *Geruwe, Duyſentblat.* In Germania, Italia, & Gallia provenit. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Sanguinis fluxus ſeu profluvia ubicunque ſiſtit. Extrinſecus Vulneraria eſt inſignis.

X. *De Bellide.*

N*Otæ ſunt, Florum barbulæ diverſi à medio diſco coloris: caules nudi monanthes*, Raii Synop. 91.

A. Bellis minor, Symphytum minimum, Conſolida minima, *Offic.* Bellis ſylveſtris minor, *C. B.* 261. *Act. Reg. Par.* An. 1720. 278. *Raii Hiſt.* i. 349. *Synop.* 91. *Tourn. Inſt.* 491. *Elem. Bot.* 392. *Dill. Cat.* 46. *Boerh. Ind.* A. 108. Bellis minor ſylveſtris ſimplex, *Park.* 531. Bellis minor ſylveſtris, *Ger.* 510. *Emac.* 636. Bellis minor ſylveſtris ſpontanea, *J. B.* iii. 111. *Chab.* 361. Bellis minor pratenſis ſeu vulgaris, *Hiſt. Oxon.* iii. 31. A. *Common Daiſie.* Gal. *Pasquerette, ou Pasquette.* G. Maßlieben / Maſſuſelen / Monatblümen. B. *Madelieven, Maagdelieven, Margrieten.* In pratis & paſcuis. *Uſu.* Radix, Folia & Flores. *Vires.* Vulneraria eſt inſignis: exterius in emplaſtris & fomentis adhibetur: interius ſuccus ejus vulnerariis potionibus admiſcetur, *R. H.* Mulierculis noſtris uſitatum eſt, herbam cum floribus Infantibus ad alvum laxandam exhibere, *Schrod.* Radices exterius uſurpantur ad Scrophulas & Strumas, *Needham.* Extractum ſive eſſentia ſanguinem coagulatum reſolvit, *S. Pauli.*

XI. *De Pyrethro.*

F*Lore majore & radicis acri fervidoque ſapore à Chamæmelo differt*, R. H. p. 353.

A. Pyrethrum, *Offic.* Pyrethrum Officinarum, *Ger.* 618. *Emac.* 758. Pyrethrum vulgare Officinarum, *Park. Theat.* 858. Pyrethrum flore Bellidis, *C. B. Pin.* 148. *Chomel.* 140. Pyrethrum corymbiferum flore Bellidis, *Hiſt. Oxon.* iii. 33. Bellis montana fruteſcens acris. *H. Monſp.* 31. An Buphthalmum Canarienſe Leucanthemum, *Pluk. Almag.* 73. *Phytog.* 272. 6? A. *Pellitory of Spain.* Gal. *Pyrethre, ou Racine Salivaire.* G. Bertram / Geifer-Wurtz / Zahn-Wurtz / Speichel-Wurtz. B. *Bertram-kruid, Vuurwortel, Tand-wortel, Quyl-wortel.* Ex Orientis partibus infertur. *Uſu.* Radix longa, craſſa, foris ſubrufo colore nigricans, intus albida, ſapore acri & admodum fervido. *Vires.* Optimum remedium habetur in Paralyſi linguæ cum vocis amiſſione. Ad dentium dolorem radix maſticata in uſu eſt, *R. H.* Ad Venerem ſtimulat, quartanam curat, in Hemicrania juvat, *Schrod.*

Hoc eſſe legitimum Pyrethrum affirman *Moriſonus* vel *Bobertus*, nam quod verum à nonnullis exiſtimatur, eſt planta Umbellifera. Impoſuit auctoribus corrupta *Dioſcoridis* lectio, in floris ſiquidem deſcriptionem exemplaria pro ἀνθέμȣ perperam ſubſtitutam habent vocem ἀνήθȣ, *Hiſt. Oxon.* iii. 34.

XII. *De Chamæmelo.*

N*Otæ ſunt, Folia tenuiſſimè diſſecta; flores ſparſi, ſatis grandes, foliis marginalibus albis diſcum flavum cingentibus*, R. H. p. 353.

A. 1. Chamæmelum, *Offic. Ger.* 616. *Emac.* 755. *Mer. Pin.* 25. *Park. Parad.* 289. Chamæmelum vulgare, *Mer. Bot.* i. 28. *Phyt. Brit.* 26. *Park. Theat.* 85. *Pharm. Edinb.* 6. Chamæmelum Officinarum, *Act. Reg. Par.* An. 1720. p. 317. Chamæmelum nobile ſeu Leucanthemum odoratius, *C. B. Pin.* 135. *Tourn. Inſt.* 494. *Elem. Bot.* 395. *Boerh. Ind.* A. 109. *Dill. Cat. Giſſ.* 78. *Rupp. Flor. Jen.* 139. Chamæmelum nobile, *Buxb.* 65. Chamæmelum odoratiſſimum repens flore ſimplici, *J. B.* iii. 118. *Raii Hiſt.* i. 353. *Synop.* iii. 185. *Hiſt. Oxon* iii. 35. Chamæmelum Romanum ſeu Chamæmelum odoratiſſimum repens flore ſimplici, *Chab.* 362. Chamæmelum vulgarius odoratum, *Schw.* 47. Chamomilla Romana Officinarum, *Buxb.* 65. A. *Camomile.* Gal. *Camomille.* G. Römiſche Camillen. B. *Roomſche Camille.* In paſcuis uliginoſis. Junio floret. *Uſu.* Folia, ſeu Herba & Flores. *Vires.* Digerit, laxat, mollit, mitigat dolorem, Menſes & Urinam ciet; eapropter uſus inſignis eſt in dolore Colico, in cruciatibus ſpaſmi flatulenti, & convulſionibus. Extrinſecus ejus uſus eſt in paregoricis, emollientibus, maturantibus cataplaſma-

plaſmatis, clyſteribus, &c. *Schrod.* Inter omnes plantas quotquot in Balnea contra calculum recipiuntur nihil floribus Chamæmeli efficacius, *R. Cat. Angl.* p. 65.

A. 2. Chamæmelum flore pleno, *Park. Theat.* 85. *Parad.* 290. Chamæmelum Anglicum flore multiplici, *Ger.* 616. *Emac.* 755. Chamæmelum nobile flore multiplici, *C. B.* 135. Chamæmelum repens odoratiſſimum perenne flore multiplici, *J. B.* iii. 119. *Raii Hiſt.* i. 353. Chamæmelum Romanum, *Volck.* 101. Chamæmelum Romanum ſive nobile, flore multiplici, *Chab.* 362. A. *Double Camomile.* Gal. *Camomille double.* G. Gemeine Camillen. B. *Roomſe Camillen met dubbelde bloemen.* In hortis colitur, & eâdem ſpecie cum præcedente eſſe videtur.

A. 3. Chamæmelum vulgare, *Offic. Park. Theat.* 85. quoad iconatem; *Buxb.* 65. Chamæmelum *Ger.* 615. quoad etiam iconatem, & *Emac.* 753. *Raii Synop.* iii. 189. Chamæmelum vulgare, Leucanthemum Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 135. *Cod. Med.* xxxiv. *Tourn. Inſt.* 494. *Elem. Bot.* 395. *Boerh. Ind.* A. 109. *Hiſt. Oxon.* iii. 35. *Dill. Cat. Giſſ.* 78. *Rupp. Flor. Jen.* 139. *Vaill. Bot. Par.* 34. Chamæmelum vulgare amarum, *J. B.* iii. 116. *Raii Hiſt.* i. 355. Chamæmelum majus foliis tenuiſſimis, caule rubente, *Hort. Monſp.* Chamæmelum elatius, foliis obſcure virentibus, ſemine nigro, *Pluk. Almag.* 97. Anthemis ſive Chamæmelum, *Chab.* 362. Chamomilla Officinarum, *Volck. Flo. Nor.* 100. A. *Wild or Dogs-Camomile.* Gal. *Camomille ſauvage.* G. Wilde Camillen. B. *Wilde Kamille.* In locis incultis & inter ſegetes. Junio floret. *Uſu.* Herba, flores. *Vires.* Cum prima viribus convenire creditur.

A. 4. Cotula fœtida, *Offic. Ger.* 617. *Emac.* 757. *Park. Theat.* 86. *Raii Hiſt.* i. 355. Chamæmelum fœtidum, *C. B.* 135. *Tourn. Inſt.* 494. *Boerh. Ind.* A. 109. *Dill. Cat. Giſſ.* 122. *Raii Synop.* 92. *Rupp. Flor. Jen.* 139. Chamæmelum caninum fœtidum, *Schw.* 47. Chamæmelum fœtidum, ſive Cotula fœtida, *J. B.* iii. 120. *Chab.* 363. Chamæmelum annuum præcox fœtidum ſemine aureo, *Hiſt. Oxon.* iii. 36. A. *May-weed.* Gal. *Camomille puante.* G. Kröten-Dill oder Hunds-Dill. B. *Padde-blom, ſtinkende Camille.* Inter ſegetes. *Uſu.* Folia. *Vires.* Decoctio non aliter quàm Caſtoreum contra præfocationem Uteri inſeſſu, fomentationibus ac odoratu ſaluberrima eſt, *Trag.* Decoctum hujus aut Succus expreſſus à nonnullis ad Scrophulas cum ſucceſſu propinari ſolet, *Cat. Angl.* p. 81.

XIII. *De Parthenio*

NOtæ ſunt, *Flores velut in umbellâ, barbulis albis diſcum medium luteum ambientibus: odor gravis*, R. Synop. p. 93.

A. Matricaria, Parthenium, *Offic.* Matricaria *Ger.* 526. *Emac.* 652. *Raii Hiſt.* i. 357. *Synop.* 93. *Pharm. Edinb.* 12. *Schw.* 133. Matricaria vulgaris ſimplex, *Park.* 83. Matricaria vulgaris ſive ſativa, *C. B.* 133. *Hiſt. Oxon.* iii. 32. *Tourn. Inſt.* 493. *Boerh. Ind.* A. 110. *Dill. Cat.* 140. Matricaria vulgò minus Parthenium, *J. B.* iii. 129. Parthenium, Matricaria, *Chab.* 364. Matricaria Officinarum, *Act. Reg. Par.* A. 1720. p. 283. A. *Feverfew.* Gal. *Matricaire (parce qu'elle eſt un bon remede pour les maladies de la Matrice.)* G. Mertram oder Mutter-kraut. B. *Moederkruid.* Ad Sepes. Junio floret. *Uſu.* Folia cum floribus. *Vires.* Uſus præcipuus in affectibus Uteri frigidis ac flatulentis, in obſtructione Menſium, in impotentia Veneris, in Hydrope; purgat per Urinam, nonnunquam & per alvum, &c. In Febribus putridis, in calculo Renum, in Vertigine, & in Arthritide valet, *Schrod.*

XIV. *De Bidente.*

NOtæ ſunt, *Semen cornutum ſeu bidens, folia in caule bijuga, flores interdum radiati, aliàs nudi*, R. Meth. *A.* 37.

A. 1. Acmella, *Offic.* Akmella, Ahamella, *Herm. Muſ. Zeyl.* 17. Chryſanthemum bidens Zeylanicum Acmella dictum, *Breyn. Diſſert. Bot.* 12. Chryſanthemum Bidens ſeu Bidens Zeylanicum, flore luteo, Lamii folio, Acmella dictum, *Ejuſd.* 20. Cannabina aut Bidens Urticæ folio Indica lithontriptica, *D. Hotton, Act. Philoſ. Lond.* N. 257. p. 365. Senecio Indiæ Orientalis Ocymi majoris folio profundè crenato, *Pluk. Almag.* 343 *Phytog.* 315. Ceratocephalus Ballotes foliis Acmella dictus, *Act. Reg. Par.* A. 1720. p. 326. A. *Acmella, Athmella, and Admella.* Gal. *Acmellà.* G. Achmella. B. *Akmella.* In Inſula Zeylanica ſat copioſè reperitur, unde in Europam tranſportatur. *Uſu.* Folia, ſemen. *Vires.* Diaphoretica eſt & anodyna, humores viſcidos tenaces attenuat, obſtructiones reſerat, materiam tartaream in renibus vel veſicâ concretam reſolvit, calculoſque aliquo modo frangit. Semen in Colica, Febribus, & Pleuritide

ritide optimum eſt remedium, *Breyn. Diſſert.* p. 14.

A. 2. Bidens, *Offic.* Bidens, Verbaſina, *Mont.* 38. Bidens foliis tripartito diviſis, *Tourn. Inſt.* 462. *Elem. Bot.* 367. *Herb. Par.* 60. *Boerh. Ind.* A. 122. *Buxb.* 39. Verbeſina, *Dill. Cat.* 166. Verbeſina ſive Cannabina aquatica, flore minus pulchro, elatior ac magis frequens, *J. B.* ii. 1073. Cannabina aquatica folio tripartito diviſo, *C. B.* 321. Eupatorium aquaticum fœmina, *Ger. Emac.* 711. *Raii. Hiſt.* i. 360. *Synop.* 93. Eupatorium aquaticum alterum, *Park.* 596. Chryſanthemum Cannabinum Bidens, folio quinque partito, ſive vulgare, *Hiſt. Oxon.* iii. 17. Chryſanthemum aquaticum folio tripartito diviſo, *Herm. Flor.* ii. 47. Ceratocephalus vulgaris tripteris & pentapteris folio, *Act. Reg. Par.* A. 1720. p. 327. A. *Water-Hemp Agrimony.* Gal. *Eupatoire femelle batarde.* G. Weib Waßer-doſt / Weib Waßer-Kunigund-kraut. B. *Water-boelkens-kruid-Wyfje.* In aquoſis. Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Hepaticum eſt & vulnerarium, *Buxb.*

De Corymbiferis floribus non radiatis.

XV. *De Chamæcypariſſo.*

Notæ *ſunt, Superficies fruticoſa, perennis, folia odorata; flores ſolitarii ramulos terminantes*, R. H. p. 358.

A. Abrotanum fœmina, Chamæcypariſſus, *Offic.* Abrotanum fœmina, *Pharm. Edinb.* 1. *Schw.* 223. Abrotanum fœmina vulgare, *Park.* 95. *Raii Hiſt.* i. 359. Abrotanum fœmina foliis teretibus, *C. B.* 136. *Hiſt. Oxon.* iii. 11. Abrotanum fœmina ſive Santolina, *Park. Parad.* 449. Chamæcypariſſus, *J. B.* iii. 133. *Ger. deſc.* 951. *Emac.* 1109. Chamæcypariſſus; Santolina, *Chab.* 366. Santolina foliis teretibus, *Elem. Bot.* 365. *Tourn. Inſt.* 460. *Boerh. Ind.* A. 123. *Act. Reg. Par.* An. 1719. 311. A. *Lavender-Cotton.* Gal. *Aurone femelle.* G. Garten-Cypres. B. *Lage Cypres.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Convenit qualitatibus cum Abrotano mare, uſuſque præcipui eſt in obſtructionibus Hepatis, Renum, & Ureterum; Icterum curat; Ventris Lumbricos interimit, tum ſemen, tum herba ipſa in lacte cocta, & pota, *R. H.* Folia ſicca ad ſiſtenda alba fœminarum profluvia conferre ſcribit *Matthiolus.*

XVI. *De Coſto hortorum.*

Notæ *ſunt, Flores lutei nudi in umbellam aggeſti, folia integra, lata, in ambitu crenata, odor validus*, R. H. p. 363.

A. Balſamita mas, Coſtus hortorum, *Offic.* Balſamita mas, *Ger.* 523. *Emac.* 648. Balſamita mas, ſive Coſtus hortorum major, *Park. Parad.* 482. Balſamita major, *Boerh. Ind.* A. 125. *Hiſt. Oxon.* iii. 3. *Act. Reg. Par.* An. 1719. 280. Coſtus hortorum major, *Park.* 78. Mentha hortenſis corymbifera, *C. B.* 226. Mentha corymbifera ſive Coſtus hortenſis, *J. B.* iii. 144. *Raii Hiſt.* i. 363. Mentha corymbifera Græca, Romana, Saracenica, ſive Coſtus hortenſis, *Chab.* 368. Tanacetum foliis & odore Menthæ, *Herm. Cat.* 697. *Tourn. Inſt.* 461. Tanacetum hortenſe Lepidii foliis ſerratis, Ageratum intenſe redolens, *Pluk. Almag.* 361. Tanacetum hortenſe foliis & odore Menthæ, *Hort. Lugd. Bat.* 697. Ageratum latifolium ſerratum, *Hort. Monſp.* 7. Mentha Sarracenica, *Offic. Germ.* A. *Coſtmary.* Gal. *Coq, Herbe du Coq, Paté.* G. Frauen-kraut. B. *Bak-kruit.* In hortis colitur. Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Sanat cruditates Stomachi, ructus, vomitus, fœtores oris, tormina, cardialgias ex Stomacho, dolores capitis ex eodem, *Hofman.*

Prodeſt etiam in Cachexia, ad uterinos frigidos affectus utiliter adhiberi ſolet, menſeſque provocat. Semen lumbricos expellit, *Hiſt. Oxon.* Sanat vulnera. Specifice Opio aliiſque venenis aſſumptis reſiſtere creditur, *Buxb.*

XVII. *De Agerato.*

Notæ *ſunt, Flores lutei, nudi, in umbellæ formam diſpoſiti, folia integra profundè ſerrata*, R. H. p. 364.

A. Ageratum, Eupatorium Meſues, *Offic.* Ageratum foliis ſerratis, *C. B.* 221. *Boerh. Ind.* A. 125. Ageratum pleriſque, Herba Julia quibuſdam, *J. B.* iii. 142. Ageratum, Herba Julia, *Chab.* 367. Ageratum vulgare ſive

Coſtus hortorum minor, *Park.* 78. *Raii Hiſt.* i. 364. Achillea lutea Agerati folio longiore, *Act. Reg. Par.* An. 1720. 322. Balſamita fœmina, *Ger.* 523. Balſamita fœmina, ſive Ageratum, *Ger. Emac.* 648. Ptarmica lutea ſuaveolens, *Elem. Bot.* 393. *Tourn. Inſt.* 497. A. *Maudlin.* Gal. *Ageratum (comme qui diroit Plante qui ne viellit point : Ce Nom vient de ce qu'on prétend, que la fleur d'une eſpece d'Ageratum ſe garde longtems ſans perdre ſa couleur, ni ſembler viellir).* G. Leber-Balſam. B. *Ageratum.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Planta cum foliis & floribus. *Vires.* Temperamento & viribus cum præcedente convenit. *R. H.*

XVIII. *De Tanaceto.*

CHaracteriſticæ ſunt, *Flores nudi, flavi, in umbellæ formam digeſti, folia laciniata,* R. Synop. p. 58.

A. Tanacetum, *Offic. Ger.* 525. *Emac.* 650. *Chab.* 365. *Raii Hiſt.* i. 365. *Synop.* 93. Tanacetum vulgare, *Park.* 80. *Parad.* 482. Tanacetum vulgare luteum, *C. B.* 132. *Tourn. Inſt.* 461. *Hiſt. Oxon.* iii. 2. Tanacetum vulgare flore luteo, *J. B.* iii. 131. A. *Tanſie.* Gal. *Tanéſie.* G. Reinfaren. B. *Ryn-vaar, Worm-kruid.* In agrorum marginibus, Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Temperamento & viribus cum Parthenio convenit. Vulnerarium, Uterinum, ac Nephriticum eſt. Uſus præcipuus in Lumbricis, torminibus Ventris, Calculo Renum & Veſicæ, Menſibus obſtructis, Flatibus & Hydrope. *Schrod.* Aqua diſtillata Vermes necat.

XIX. *De Buphthalmo.*

NOtæ ſunt, *Folia tenuia, Chamæmeli flos radiatus, calyx ſquamoſus.*

Buphthalmum, *Offic. Chab.* 364. Buphthalmum Cotulæ folio, *C. B.* 134. *Raii Hiſt.* i. 341. Buphthalmum peregrinum, *Alp. Exot.* 321. Buphthalmum alterum Cotulæ folio, *Park.* 1371. Buphthalmum peregrinum Alpino, *ejuſd.* 1371. Buphthalmum verum, *Ger.* 607. *Emac.* 746. Buphthalmum tenuifolium folio Millefolii ferè, *J. B.* iii. 124. *Hiſt. Oxon.* iii. 16. Chryſanthemum Cotulæ folio, *Her. Cat.* 145. Chryſanthemum folio Cotulæ, *Flor.* ii. 46. Chryſanthemum alterum Cotulæ latiori folio, *P. Al.* Cotula flore luteo radiato, *Elem. Bot.* 396. *Tourn. Inſt.* 495. A. *Ox-Eye.* Gal. *Oeil de Boeuf, Eſpergoutte.* G. Rinds-Auge. B. *Koe-oog.* In locis orientalibus ſponte oritur; apud nos in hortis curioſorum nutritur. Junio floret. *Uſu.* Herba, flos. *Vires.* Herba vulneraria eſt. Flores cum cerato triti tumorum duritias diſcutiunt, *Dioſc.*

Buphthalmi nomine variæ donantur plantæ; *Imperatus* hoc legitimum eſſe ſtatuit, cui & nos ſubſcribimus; Buphthalmum enim fœniculi folia habere affirmat ipſe *Dioſcorides.*

XX. *De Abſinthio.*

NOtæ ſunt, *Flores nudi, caulis indeterminatus, folia incana, amaror inſignis,* Raii Synop. pag. 58.

A. 1. Abſinthium vulgare, *Offic. Park.* 98. *Raii Hiſt.* i. 366. *Synop.* iii. 188. Abſinthium vulgare majus, *J. B.* iii. 168. *Hiſt. Oxon.* iii. 7. Abſinthium latifolium ſive Ponticum, *Ger.* 937. *Emac.* 1096. Abſinthium Ponticum ſeu Romanum Officinarum, ſeu Dioſcoridis, *C. B.* 135. *Tourn. Inſt.* 457. *Boerh. Ind.* A. 126. A. *Wormwood.* Gal. *Abſinthe, Aluyne.* G. Wermuth. B. *breede gemeene groote Alſem.* In locis incultis, floret Julio. *Uſu.* Folia & ſummitates. *Vires.* Stomachicum, Hepaticum, & Spleneticum imprimis eſt. Ventriculum & Hepar roborat, appetentiam ad cibum excitat, obſtructiones reſerat, & inde natos affectus tollit, ut Icterum, Hydropem, &c. Febribus putridis etiam diuturnis confert; vitioſos humores per urinam expurgat; pellit præterea interraneorum vermes, tandémque à tineis conſervat, *R. Cat. Angl.* p. 2.

Cum *Gerardo, C. Bauhino*, aliiſque, hanc ſpeciem Abſinthium Ponticum *Dioſcoridis* eſſe exiſtimo: Vulgare enim *Romanum* eſt, ſic olim dictum, quòd fuerit Plebi Romanæ ſacrum, & quod in agro Romano, antiquiſque ruderibus paſſim inveniatur; *Ponticum* verò, à Ponto, in quo plurimùm naſci traditur: Unde falluntur, qui *Vulgare* aliud à *Romano* & *Pontico* exiſtimant.

A. 2. Abſinthium Romanum, *Offic.* Abſinthium Ponticum ſive Romanum vulgare, *Park.* 98. *Raii Hiſt.* 367. Abſinthium tenuifolium Ponticum Galeni, *Ger.* 937. *Emac.* 1096. Abſinthium Ponticum tenuifolium incanum, *C. B.* 138. *Tourn. Inſt.* 457. *Boerh. Ind.* A. 126. Abſinthium Ponticum vulgare, folio inferiùs albo, *J. B.* iii. 175. *Hiſt. Oxon.* iii. 8. A. *Roman Wormwood.* Gal. *Abſinthe Romaine.* G. Römiſcher Wermuth. B. *Fyne Roomſche Al-*

Alſem. In hortis colitur. Julio floret. *Uſu.* Folia ac ſummitates. *Vires.* Cum priore convenit. Sed mitiori, palato etiam magis grato. Ex longo uſu comarum hujus, quæ Saccharo adſervatæ fuerant, Hydropicos quoſdam quaſi deploratos ſanitati reſtitutos ſe noviſſe, ſcribit *Matth.*

A. 3. Abſinthium Alpinum, *Cod. Med.* ii. Abſinthium Alpinum candidum humile, *C. B. Pin.* 339. *Prod.* 71. *Tourn. Inſt.* 458. A. *Mountain Wormwood.* Gal. *Abſinthe des Alpes.* G. Alpiſcher Wermuth. B. *Alſem van de Alpes.* In Alpibus Sabaudorum. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenire videtur.

A. 4. Abſinthium Ponticum Antiquorum; an Abſinthium Orientale fruticoſum, incanum, amplo folio tenuiſſimo diviſum, *Tourn. Cor.* 33? *Boerh. Ind.* A. 126? A. *Pontick Wormwood.* Gal. *Abſinthe Romaine des Anciens.* G. Römiſcher Wermuth. B. *Roomſche Alſem.* Videtur mihi id genus eſſe Abſinthii, cujus meminit *Tournefortius* in Itinerariis, quodque *Abſinthium Ponticum Antiquorum* putat; hoc recentioribus, illo teſte, ignotum eſt, etiamſi plus viginti jam annis in Regiis apud Pariſios hortis viguerit.

A. 5. Abſinthium Seriphium, *Offic.* Abſinthium marinum album, *Ger.* 940. *Emac.* 1099. *Raii Hiſt.* i. 370. *Synop.* iii. 188. *Boerh. Ind.* A. 126. Abſinthium Seriphium ſive marinum Anglicum, *Park.* 102. Abſinthium Seriphium Belgicum, *C. B.* 139. *J. B.* iii. 178. *Hiſt. Oxon.* iii. 9. *Tourn. Inſt.* 458. A. *Sea Wormwood.* Gal. *Abſinthe marine.* G. See-Wermuth. B. *Nederlandſche Zee-Alſem.* In locis maritimis, Julio floret. *Uſu.* Folia ac ſummitates. *Vires* eædem cum reliquis. Mulierculæ Botanopolæ Londinenſes Abſinthium Romanum vocant.

A. 6. Abſinthium Seriphium Gallicum, *Offic. C. B. Pin.* 139. *Tourn. Inſt.* 458. *Elem. Bot.* 363. *Hiſt. Oxon.* iii. 9. *Magnol. Bot.* 1. *Chomel.* 431. Abſinthium Seriphium tenuifolium marinum Narbonenſe, *J. B.* iii. 177. *Chab.* 373. *Raii Synop.* iii. 189. Abſinthium Seriphium Narbonenſe, *Park. Theat.* 102. *Raii Hiſt.* i. 370. Abſinthium minus tenuifolium altè inciſis foliis, cinereum, ſalſum, Hiſpanicum, *Barr. Obſ.* 1008. *Icon.* 460. A. *French Sea-Wormwood.* Gal. *Eſpece d'Abſinthe marine, qui croit proche de la Mer Mediterranée, en Languedoc, & en Provence.* G. Frantzöſiſcher See-Wermuth. B. *Franſche Zee-Alſem.* In maritimis Narbonenſibus & Anglicanis. *Uſu.* Herba. *Vires* eædem cum reliquis maritimis.

A. 7. Abſinthium Santonicum, *Offic.* Abſinthium Santonicum Gallicum, *C. B.* 139. *Tourn. Inſt.* 458. *Magnol. Bot. App.* 289. *Hort. Monſp.* 2. A. *French Wormſeed.* Gal. *Barbotine, Poudre à vers, Semence contre les vers, Santoline, Semencine, Xantoline.* G. Frantzöſiſche Wurm-Saamen. B. *Franſch Worm-kruid, Zever-zaad.* In Gallia Narbonenſi reperitur cum Seriphio Gallico permixtum. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Seriphio viribus convenit, *Dioſc.*

A. 8. Santonicum & Semen Sanctum, *Offic.* Sementina, *Ger.* 941. *Emac.* 1100. Abſinthium Santonicum Alexandrinum, *C. B.* 139. *Raii Hiſt.* i. 368. *Hiſt. Oxon.* iii. 7. Abſinthium Santonicum Alexandrinum, ſive Sementina, & Semen Sanctum, *Park.* 102. Lumbricorum Semen vulgare & Matthioli, *J. B.* iii. 180. A. *Wormſeed.* Gal. *Semence contre les Vers.* G. Wurm-Saamen. B. *Worm-zaad.* Ex Alexandria adfertur. *Uſu.* Semina parva, oblonga, quaſi ex ſquamoſis tuniculis compacta, flaveſcentia, amara ſunt cum acrimonia, & odore graviuſculo. *Vires.* In Lumbricis cujuſcunque generis enecandis, fugiendis, & expellendis, *Schrod.* V. plura apud *Febrium in Hiſtor. Abſinthii.*

A. 9. Abſinthium Santonicum Judaicum, *C. B. Pin.* 139. *Raii Hiſt.* i. 369. *Chomel.* 445. *Hiſt. Oxon.* iii. 8. Lumbricorum Semen Rauwolfio, *J. B.* iii. 180. Lumbricorum Semen, ſive Abſinthium Santonicum Rauwolfii, *Chab.* 375. Scheba Arabum. A. *Arabian Wormſeed.* Gal. *Semencine d'Arabie.* G. Wurm-Saamen von Arabien. B. *Arabiſche Wurm-kruid.* Ex Judæa ad Alexandriam tranſportatur.

Non levis eſt controverſia inter Botanicos de Lumbricorum ſeminibus Officinarum: aliis Zedoariæ ſemina eſſe affirmantibus, aliis Abſinthii. Zedoariæ ſemina non eſſe audacter affirmare auſim, quia hæc rotunda ſunt & fuſca, & vaſculo tricapſulari contenta; quæ notæ Lumbricorum ſemini *Offic.* noſtratibus ſuperiùs deſcripto nullatenus conveniunt. Alii idcirco, ut dixi, Abſinthii cujuſdam ſemina eſſe opinantur, cujus *C. Bauhinus* in *Pinace*, pag. 139. non pauciores quatuor ſpecies producit; quarum primam & ſecundam, non tantùm unam & eandem plantam eſſe credo, verùm illam ipſam quæ noſtra Lumbricorum ſemina profert. *Rauwolfius* eam in *Palæſtina* ubique provenire ſcribit. Utrum ad caput de Abſinthio propriè pertineat, an ad illud de Abrotano potiùs referendá, impræſentiarum determinare non libet.

A. 10. Santonicum viride, *Offic.* Chouan,

O 3 *Po-*

Pomet. A. *Green Wormſeed.* Gal. *Semencine verte.* G. Grüner Wurm-Saamen. B. *Groene Wurm-kruid.* Semini Lumbricorum ſuperiùs deſcripto ſimile eſt, majus duntaxat, & coloris luteo-viridis. *Vires.* Cum priori viribus convenit.

Huic ſimile, ſi non idem, me vidiſſe aliquando memini apud Pharmacopolas Londinenſes. *Pometus* ad Pariſios è Turcia primò allatum eſſe affirmat.

A. 11. Heliochryſum, *Offic. Chab.* 369. Heliochryſon, *Park. Parad.* 374. Heliochryſon quorundam, foliis Abrotani, *J. B.* iii. 150. Eliochryſon foliis Abrotani, *C. B.* 264. Coma aurea, ſive Heliochryſon, *Ger.* 520. *Emac.* 645. Abſinthium tenuifolium corymbis æqualibus ſeu compactis, *Hiſt. Oxon.* iii. 8. Abſinthium corymbiferum annuum, *Elem. Bot.* 363. *Tourn. Inſt.* 458. A. *Golden Cudweed.* Gal. *Immortelle, ou Amarante jaune.* G. Stœchas-Bluhmen / gelbe Rein-Bluhmen. B. *Rhyn-blom* In hortis apud nos colitur. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Contra ſerpentum ictus, coxendicum dolores, urinæ ſtillicidia, ruptaque commendatur; ciet menſes, & ſanguinem concretum diſſolvit, diſtillationes ſiſtit, *Dioſc.*

XXI. *De Abrotano.*

EST *Herba, caule indeterminato, flore nudo, fruticoſa, foliorum laciniis anguſtioribus, longioribus, minuſque incanis quàm Abſinthii*, R. Synop. p. 58.

A. 1. Abrotanum mas, *Offic. Ger.* 947. *Emac.* 1105. *Raii Hiſt.* i. 371. Abrotanum vulgare, *J. B.* iii. 192. Abrotanum, *Chab.* 376. Abrotanum mas vulgare, *Park.* 92. Abrotanum mas anguſtifolium majus, *C. B.* 136. *Tourn. Inſt.* 459. *Boerh. Ind.* A. 127. Abrotanum mas vulgare Fuchſii, *Hiſt. Oxon.* iii. 11. A. *Southernwood.* Gal. *Aurone male.* G. Stabwürtz. B. *Averoon, Averuyt.* In hortis colitur. Julio floret. *Uſu.* Folia ac ſummitates. *Vires.* Subaſtringit, & validè diſcutit; reſiſtit putredini ac veneno, morſibus venenatorum animalium medetur; vermes necat; urinam movet; impetus hyſtericos diſcutit; regium morbum ſolvit. Extrinſecùs uſus eſt in oſſibus exſiccandis, roborandiſque; ad Alopeciam etiam tollendam commendatur, *Schrod.*

A. 2. Artemiſia tenuifolia, *Offic. Hiſt. Oxon.* iii. 6. Artemiſia tenuifolia ſeu Leptophyllos, aliis Abrotanum, *J. B.* iii. 194. Artemiſia tenuifolia ſeu Leptophyllos, quibuſdam Abrotanum ſylveſtre, *Chab.* 375. Abrotanum campeſtre, *Ger.* 948. *Emac.* 1106. *Raii Hiſt.* i. 371. *Synop.* iii. 190. *C. B. Pin.* 136. *Park. Theat.* 94. *Tourn. Inſt.* 459. *Boerh. Ind.* A. 127. Abrotanum inodorum, *Schwenck.* 5. A. *Fine-leav'd Mugwort.* Gal. *Armoiſe.* G. Beyfuß. B. *Fyne Byvoet.* In locis arenoſis reperitur. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Dolorem ventriculi & nervorum mitigat. Pro Artemiſia vendi Pharmacopœis Germanicis à vetulis aliquoties vidit *Buxbaum.* Præcedentis loco ſubſtituitur, *Ind. Med.* i.

XXII. *De Artemiſia.*

NOtæ *ſunt, Caulis indeterminatus, folia diſſecta, ſubtus incana, ſuperne viridia; odor & ſapor remiſſior quàm Abſinthio, flores purpuraſcentes, non deorſum nutantes*, Raii Synop. p. 59.

A. 1. Artemiſia, *Offic. Chab.* 375. Artemiſia vulgaris, *J. B.* iii. 184. *Raii Hiſt.* i. 372. *Synop.* iiii. 190. *Park.* 90. Artemiſia vulgaris major, *C. B. Pin.* 137. Artemiſia latifolia vulgaris major, *Hiſt. Oxon.* iii. 5. Artemiſia vulgaris major, caule & flore purpuraſcentibus, & albicante, *Tourn. Inſt.* 460. *Boerh. Ind.* A. 127. Artemiſia mater herbarum, *Ger.* 945. *Emac.* 1103. A. *Mugwort.* Gal. *Armoiſe commune avec des feuilles larges.* G. Gemeine Beyfuß. B. *Gemeene breede Byvoet.* Ad agrorum margines. Floret Julio. *Uſu.* Summitates. Mollugo foliorum eſt *Moxa Germanorum.* *Vires.* Uterina eſt; Menſes, Fœtum, Secundinas pellit; ſordes abſtergit, *Schrod.*

A. 2. Artemiſia Chinenſis, cujus mollugo *Moxa* dicitur, *Pluk. Phytog. Tab.* 15. *Almag.* 50. *Hiſt. Oxon.* iii. 5. Artemiſia orientalis vulgaris facie, *Act. Philoſoph. Lond.* N° 276. p. 1020. Muſia pattree, *Malab.* Moxa *Kempf.* Ed. *Angl. App.* 27. *Amænit. Exot.* 589, 600. An Ytzecuinpatli, *Hern?* A. *Mugwort of China.* Gal. *Armoiſe de la Chine.* G. Beyfuß aus China. B. *Chineeſche Byvoet.* In China oritur. *Uſu.* Mollugo foliorum *Moxa* dicta hoc modo præparata: *Recipiantur folia exſiccata probè, & caule ſuo decerpta, conterantur manibus eouſque donec excuſſo pulviſculo viridi lanuginoſæ interiores fibræ velut ſubtegmen ſubſtratæ remaneant.* Sin madefiant ſudore manus, repetendum opus eſt ad deſideratam teneritudinem. *Vires.* Celebre eſt remedium in curatione Podagræ per uſtio-

uſtionem apud Gentes Orientales, & etiam inter Europæos. V. *Buſclough*, & D. *Gul. Temple*, Eq. Aurat. de *Moxa.*

XXIII. *De Dracone Herba.*

F*Loſculis in ſpicis diſpoſitis, foliis integris, longis, & anguſtis, à reliquis diſtinguitur.*

A. Dracunculus, *Offic.* Dracunculus hortenſis, *C. B.* 98. Dracunculus hortenſis ſive Tarchon, *J. B.* iii. 148. *Chab.* 168. Draco Herba, *Ger.* 193. *Emac.* 249. *Hiſt. Oxon.* iii. 33. *Boerh. Ind.* A. 127. *Raii Hiſt.* i. 373. Draco Herba, ſive Tarchon, & Dracunculus hortenſis, *Park. Parad.* 500. Abrotanum Lini folio acriori & odorato, *Tourn. Inſt.* 459. Abrotanum mas Lini folio acriori & odorato, *Elem. Bot.* 364. A. *Tarragon.* Gal. *Eſtragon* (*eſpece d'Aurone*). G. Dragun / Kayſers-Salat. B. *Dragon.* In hortis apud nos colitur. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Excalefacit, incidit, digerit, aperit, menſes provocat, flatus diſſipat, appetentiam excitat, pituitam educit, & cerebrum humidum purgat.

XXIV. *De Gnaphalio.*

N*Otæ ſunt, Folia tomentoſa, calix hæmiſphæricus, ſquamoſus; floſculi tubuloſi, quinquefidi, foliolis interſtincti: Semina ſolida calyptra munita*, Boerh. Ind. *A.* 119.

A. Gnaphalium, *Cod. Med.* lv. Gnaphalium maritimum, *C. B. Pin.* 263. *Raii Hiſt.* i. 294. *Synop.* iii. 180. *Tourn. Inſt.* 461. *Elem. Bot.* 366. *Boerh. Ind.* A. 119. Gnaphalium maritimum multis, *J. B.* iii. 157. Gnaphalium Centunculus, *Chab.* 370. Gnaphalium legitimum, *Pluk. Almag.* 171. Gnaphalium marinum, *Ger.* 516. *Emac.* 640. *Merc. Bot.* ii. 22. *Phyt. Brit.* 48. *Mer. Pin.* 47. Gnaphalium marinum ſeu Cotonaria, *Park. Theat.* 687. Chryſanthemum perenne Gnaphaloides maritimum, *Hiſt. Oxon.* iii. 21. Polium Gnaphaloides, *Alp. Exot.* 146. *Tourn. Voy.* i. 21. A. *Sea-Cud-weed, or Cotton-weed.* Gal. *Pied de Chat.* G. See Ruhr-kraut. B. *Zee-Roer-kruit.* *Uſu.* Herba. *Vires.* De ejus virtute nil commemoratur, ut dicit *Boerhavius.*

De Herbis Corymbiferis affinibus.

I. *De Scabioſa.*

Q*UOD floſculi florem componentes, ſuis ſinguli calycibus, à flore delapſo reſiduis donantur, à reliquis differt*, R. Synop. p. 59.

A. 1. Scabioſa, *Offic.* Scabioſa major vulgaris, *Ger.* 582. *Emac.* 719. Scabioſa vulgaris pratenſis, *Park.* 484. Scabioſa pratenſis hirſuta quæ Officinarum, *C. B.* 269. *Tourn. Inſt.* 464. Scabioſa major communior hirſuta, folio laciniato, *J. B.* iii. 2. *Raii Hiſt.* i. 374. *Synop.* iii. 191. *Hiſt. Oxon.* iii. 45. *Boerh. Ind.* A. 129. A. *Scabious.* Gal. *Scabieuſe.* G. Scabioſen. B. *Schorft-kruid, Scabieuſe, Apoſteem-kruid.* In paſcuis. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Alexipharmaca ac Pulmonica eſt. Uſus præcipuus in Apoſtematibus, Pleuritide, Angina, Tuſſi, Aſthmate, Peſte, fiſtuloſis ulceribus. Extrinſecus in Scabie, Pruritu, Impetigine, &c. *Schrod.*

A. 2. Morſus Diaboli, & Succiſa, *Offic.* Morſus Diaboli, *Ger.* 587. *Emac.* 726. Morſus Diaboli vulgaris flore purpureo, *Park.* 491. Succiſa glabra, *C. B.* 269. Succiſa ſive Morſus Diaboli, *J. B.* iii. 11. *Chab.* 338. *Raii Hiſt.* i. 380. Succiſa ſive Morſus Diaboli Officinarum, *Volck.* 374. Scabioſa pratenſis noſtras præmorsâ radice, *Hiſt. Oxon.* iii. 45. Scabioſa radice, ſuccisâ, flore globoſo, *Raii Synop.* iii. 191. Scabioſa integrifolia glabra radice præmorsâ, *Herm. Cat.* 538. Scabioſa folio integro, *Hort. Monſp.* 180. *Elem. Bot.* 370. Scabioſa folio integro glabro, flore cœruleo, *Tourn. Inſt.* 466. A. *Devil's bit.* Gal. *Succiſa* (*eſpece de Scabieuſe, ainſi nommée à cauſe de ſa racine, qui eſt comme rongée, ou mordue*). G. Teuffels-Abbiß. B. *Duivels-beet.* In pratis & paſcuis, Auguſto floret. *Uſu.* Folia, flores, & radix. *Vires.* Alexipharmaca & vulneraria eſt, ut Scabioſa; cum qua & reliquis facultatibus convenit, &c. *Schrod.*

II. *De Dipſaco.*

N*Otæ ſunt, caules ſpinoſi, floſculi ſquamis disjuncti, ſinguli ſingulis ſeminibus inſi-*

dentes

dentes, in capitula congeſti, R. H. p. 381.

A. 1. Dipſacus ſativus, Carduus Fullonum, *Offic.* Dipſacus ſativus, *C. B.* 385. *J. B.* iii. 73. *Ger.* 1005. *Emac.* 1167. *Park.* 983. *Raii Hiſt.* i. 382. *Synop.* iii. 192. *Hiſt. Oxon.* iii. 168. Dipſacus, Carduus Fullonum, *Chab.* 352. A. *Manured Teaſel.* Gal. *Chardon à Bonnetier*, *Chardon à carder.* G. Weber-Karten. B. *Tamme Kaarden.* Seritur in agris. Junio floret. Uſus præcipuus ad pannos depectendos. *Vires.* Radix commendatur in verrucis abigendis, & in Rhagadibus ani ſanandis, ſi in vino decoquitur, *Buxb.* Scrophulas ſanat; coctus in vino purgat per urinam non ſecús ac Aſparagus, *Raii Hiſt.*

A. 2. Dipſacus ſylveſtris, ſive Labrum Veneris, *Offic.* *J. B.* iii. 74. *Raii Hiſt.* i. 382. *Synop.* iii. 192. Dipſacus ſylveſtris, *Ger.* 1005. *Emac.* 1167. *Park* 984. Dipſacus ſylveſtris, aut Virga paſtoris major, *C. B.* 385. *Hiſt. Oxon.* iii. 168. *Boerh. Ind.* A. 233. *Tourn. Inſt.* 466. Dipſacus, ſive Carduus Fullonum ſylveſtris, *Chab.* 352. Dipſacus, Labrum Veneris ad agrorum margines, *C. B.* 35. *Merc. Bot.* i. 32. A. *Wild Teaſel.* Gal. *Chardon de Foulon.* G. Wilde Karten-Diſtel. B. *Groote Wilde Kaarden.* In locis incultis, Junio floret. *Uſu.* Vermiculi in echinis reperti. Hos impari numero penna anſerinâ incluſos, Febre quartanâ laborantium collis amuleti aut remedii loco appendere vulgus noſtratium ſolet, *R. H.* pag. 382.

A. 3. Virga Paſtoris, *Offic.* *Park.* 984. Virga Paſtoris vulgaris, *J. B.* iii. 74. *Chab.* 352. Dipſacus minor, ſive Virga Paſtoris, *Ger. Emac.* 1168. *Merc. Bot.* i. 32. *Raii Hiſt.* i. 382. *Synop.* iii. 192. Dipſacus ſylveſtris capitulo minore, vel Virga Paſtoris minor, *C. B.* 385. *Hiſt. Oxon.* iii. 168. *Boerh. Ind.* A. 133. A. *Shepherd's-rod* Gal. *Verge de Berger.* G. Kleine wilde Karten-Diſtel. B. *Kleyne Wilde Kaarden.* Ad ſepes in humidis & aquoſis, Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Aquam foliorum in appetitu depravato mulierum laudat *Æginet.* Pulvis commendatur in Hæmoptyſi ad ℥i. *Prax. Mayern.* 167.

III. *De Echinopo.*

INſigni Capitis in ſphæricam figuram conglobati notâ ab aliis plantis facile dignoſcitur, R. H. p. 383.

A. 1. Crocodilion, *Offic.* Echinopus, *Chab.* 351. Echinopus major, *J. B.* iii. 69. *Tourn. Inſt.* 463. *Boerh. Ind.* A. 135. Scabioſa, Cardui folio, Sphærocephala elatior, *Herm. Cat.* 539. Carduus globoſus, *Ger.* 990. *Emac.* 1151. Carduus Sphærocephalus latifolius vulgaris *C. B.* 381. *Raii Hiſt.* i. 383. *Hiſt. Oxon.* iii. 163. Carduus Sphærocephalus ſive globoſus major, *Park. Parad.* 332. A. *Glove-Thiſtle.* Gal. *Echinopus* (*plante ainſi nommée, parce que ſes têtes ont la figure d'un petit heriſſon*). G. Groſe Eberwurtz / Spher-Diſtel / Bollen-Diſtel. B. *Echinopus.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix, ſemen. *Vires.* Radix pota ſanguinem copioſum per nares pellit: datur lienoſis, eos evidenter adjuvans Semen urinam ciet, *Dioſc.*

Crocodilion à *Dioſcoride* ita deſcribitur: *Chamæleontis nigri figuram habet: naſcitur in ſylvis, radice longâ, lævi, aliquantulum latâ, odore ut Naſturtii acri.* Sed quænam planta ſit, quamvis variæ eo nomine à Botanicis Scriptoribus appellentur, non ita facile eſt determinare. Nonnulli *Carlinam* eſſe volunt; alii *Eryngium maritimum.* Utraque opinio à *Matthiolo* ſolidè refutatur, cujus rationes apud Auctorem requirendas omitto. *Andreas Lucana*, *Adverſariorum auctores*, *& Lobelius in Obſervationibus*, plantam, quam hîc exhibeo, *Crocodilii* nomine donant; quorum auctoritati impræſentiarum ſententiam meam ſubmitto, ut quæ deſcriptioni ſuperiùs datæ præcipuè convenire videatur.

A. 2. Spina alba, *Offic.* Spina alba quibuſdam capite echinato, *J. B.* iii. 71. Acantha Caucas, ſive Spina alba, *Chab.* 351. Carduus globoſus acutus, *Ger. Emac.* 1151. Carduus Sphærocephalus acutus minor, *Park.* 977. Carduus Sphærocephalus capitulo longis ſpinis armato, *C. B.* 382. *Hiſt. Oxon.* iii. 163. *Raii Hiſt.* i. 383. Echinopus folio Acanthi aculeati tenuiter laciniato, flore albo, *Boerh. Ind.* A. 135. Echinopus Creticus capite magno aculeato, *T. Coroll.* 34. Scabioſa acanthoides conglobato capite longis ſpinis munito, *Pluk. Almag.* 333. A. *Prickly Globe-Thiſtle.* Gal. *Epine blanche ſauvage*, *Chardon commun*, *ou Artichaut ſauvage.* G. Spitzige Spher-Diſtel. B. *Witte Weg-Diſtel.* In hortis curioſorum apud nos colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix, Semen. *Vires.* Radix cœliacis efficax eſt, urinam ciet, decocta dentium dolori prodeſt. Semen convulſis Infantibus, & à Serpente demorſis auxiliatur, *Dioſc.*

Spina alba *Dioſcoridis*, quam his verbis deſcribit: *Folia fert albi Chamæleontis, anguſtiora, aliquantum hiſpida, & aculeata: caulem ſupra*

ſupra bina cubita altum, pollicari aut ampliore craſſitudine, albicantem, intùs cavum: in cacumine capitulum ineſt ſpinoſum, echini marini æmulum, ſed minus, & oblongum: Flores purpurei, in quibus ſemen, ceu cnicum, ſed rotundius. Eſt etiam planta controverſa, quæque eruditorum nonnullorum ingenia vexavit, eoſque in partes diſtraxit. *Anguillarius* aliique eam eſſe, quam hic damus, affirmant, quorum opinio maximè veriſimilis videtur, Auctoriſque deſcriptioni præ aliis convenire, ideoque eam ita appellavi.

A. 3. Spina Arabica, *Offic.* Carduus ſpinoſiſſimus Sphærocephalus rigidis aculeis armata, *C. B.* 385. Carduus ſpinoſiſſimus Sphærocephalus, Cardui Arabici nomine miſſus, *Park. Theat.* 978. A. *Arabian Thiſtle.* Gal. *Chardon d'Arabie.* G. Arabiſche Diſtel. B. *Arabiſe Diſtel.* In hortis facilè aſſueſcit. Æſtate floret. *Uſu.* Radix, folia. *Vires.* Folia ad Sanguinis rejectiones, menſium abundantiam, cæteraſque fluxiones radix etiamnum valet, *Dioſc.*

Spina Arabica *Dioſcoridis* eſt etiam alia planta ambigua; nec mirum, cùm nihil aliud de eo dicat, quàm *quod naturâ Spinæ albæ ſimilem eſſe conſtet.* Quod adeò obſcurum eſt, ut nodum hunc *Gordianum* ſolvere ferè impoſſibile fuerit. *C. Bauhinus* eumque ſecutus *Parkinſonus*, Plantam, de qua hîc agimus, eo nomine miſſum affirmantes, ut huc referrem mihi auctores fuerunt; quamvis *Cæſalpinus* & *Anguillarius* ad aliam plantam, nimirùm ad Carduum tomentoſum *Adverſariorum* Spinam Arabicam *Dioſcoridis* retulerunt.

A. 4. Ritro, *Offic.* Echinopus minor, *J. B.* iii. 72. *Chab.* 351. *Tourn. Inſt.* 463. Carduus globoſus minor, *Ger.* 990. *Emac.* 1151. *Park. Parad.* 332. Carduus Sphærocephalus cœruleus minor, *C. B.* 381. *Raii Hiſt.* i. 383. *Hiſt. Oxon.* iii. 163. Scabioſa Cardui folio Sphærocephala humilior, *Herm. Cat.* 539. *Pluk. Almag.* 333. A. *Little Globe-Thiſtle.* Gal. *Petite Echinopus.* G. Kleine Spher-Diſtel. B. *Kleine Munniks-kruyne.* In hortis etiam colitur, Julio florens. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum prima viribus convenit.

Ritro, Tetralicis & Chalceios plantarum meminit *Theophraſtus*, poſteriorum duarum etiam *Plinius*, nullis deſcriptionibus additis; unde quænam plantæ ſint Botanicorum nemo certò determinare poteſt. *Lobelius* in *iconibus* Echinopum, *Chab.* pro Ritro, *Tetralice* & *Chalceio* ejuſdem Auctoris accipit. *Anguillar.* & *Lobelius* Ritro nomine hanc plantam appellantes, ut eam hîc collocarem me induxerunt. Huc etiam tranſcribam quicquid de iis *C. Bauhinus* in Pinace, pag. 381. habet.

Ῥύθρος Theophraſtus 6. Hiſt. 3. *hæc ſolum habet: alia ſupernè cacumine tantum ramos ſpargunt quemadmodum* Ruthrum. *Sunt tamen qui velint mendosè pro* ἠρυγγίου *apud* Theophraſtum *legi, quod ex* Pliniana, lib. 21 cap. 16. *loci illius* Theophraſti *interpretatione colligitur, cum ibi non* Ruthrum, *ſed* Eryngium *legatur.*

Hæc libuit aſpergere, cùm huic & ſequentibus, hæc nomina à quibuſdam tribuantur: Ut verborum brevitas obſtat quo minus certi quid ſtatui poſſit.

Τετράλιξ (*quam cum reliquis aculeatis plantis enumerat* Theophraſtus 6. Hiſt. 3.) *inquit, â quibuſdam vocata, æſtate floret: Et* Plinius, lib. 21. cap. 16. *quædam æſtate florent, ut* Tetralix. *Sed non eſt confundenda cum Erica, quam* Athenienſes Tetralicen *vocant, eodem,* lib. 11. cap. 16. *auctore.*

Χάλκειος (Ærariam Gaza *vertit*) *apud* Theophraſtum & Plinium *eſſe volunt, cum tamen ejus hiſtoria apud neutrum extet: Sic* Theophraſtus 6. Hiſt. 3. *inter natura ſpinoſas* Chalceios *quæ tamen non aculeatis foliis conſtat: Et* Plinius, lib. 21. cap. 16. *Item* Acarna, Leucacanthos, Chalceos, &c. *in foliis non habent aculeos.*

IV. *De Globularia.*

F*Loſculi in globulum coacti, quorum unuſquiſque calice privato ſuſtinetur, ſemen unicum à flore delapſo, reſiduum continente,* Raii Meth. *A.* 43.

A. Globularia, *Offic. Mont. Ind.* 43. Globularia vulgaris, *Tourn. Inſt.* 467. *Elem. Bot.* 371. *Boerh. Ind.* A. 131. Globularia Monſpelienſium Bellis cœrulea, *Park. Theat.* 529. Bellis cœrulea Monſpeliaca, *Ger.* 512. *Emac.* 637. *Raii Hiſt.* i. 381. Bellis cœrulea caule folioſo, *C. B. Pin.* 262. Scabioſa, Bellidis folio, humilis, Globularia dicta, caule folioſo, *Hiſt. Oxon.* iii. 51. Aphyllanthes Anguillar. ſive Globularia bellidi ſimilis, *J. B.* iii. 13. *Chab.* 338. A. *French Daiſie.* Gal. *Globulaire.* G. Frantzöſiſche Maßlieben. B. *Franſe Maagdelieven.* In hortis curioſorum. Æſtate floret. *Uſu* Herba. *Vires.* Vulneraria eſt planta, *Mont.*

SECTIO SEPTIMA.

De Herbis Capitatis.

H*Erbæ capitatæ notæ ſunt, Flores ex floſculis fiſtuloſis compoſiti, ſemina cum pappo calice ſquamoſo incluſa, in formam ſubrotundam capitis æmulam conglobata.*

Herbæ Capitatæ ſunt vel Capitibus

- Maximis eſculentis; foliis aliàs levibus, aliàs ſpinoſis: *Scolymus.*
- Minoribus foliis
  - Spinoſis, aculeis
    - Crebris & rigidioribus: *Carduus.*
    - Mitioribus & mollioribus
      - Foliorum circulo obvallatis: *Cnicus.*
      - Nullo ejuſmodi circulo cinctis; ſeminibus
        - Pappo deſtitutis, levibus: *Carthamus.*
        - Pappo coronatis: *Cirſium.*
  - Spinis deſtitutis
    - Per margines ſerratis, capitulis levibus
      - Major: *Centaurium majus.*
      - Minor, foliis laciniatis, & ſerratis: *Serratula.*
    - Per margines æqualibus, capitulis
      - Lappaceis, ſquamis in mucrones hamatos deſinentibus, foliis maximis: *Bardana.*
      - Spinoſis: *Calcitrapa.*
      - Levibus, floſculis marginalibus
        - Minus profundè diſſectis, ore in latum expanſo: *Cyanus.*
        - Profundius in longas & anguſtas lacinias diſſectis: *Jacea.*

I. *De Cinara.*

C*Inara nobis dicitur Cardui genus capite maximo, conum Pineum æmulante, ſquamis craſſioribus & majoribus, unguibus carnoſis, eſculentis*, R. H. p. 299.

A. 1. Cinara, Scolymus, *Offic.* Cinara hortenſis foliis non aculeatis, *C. B. Pin.* 383. *Buxb.* 74. *Tourn. Inſt.* 442. *Boerh. Ind.* A. 139. Cinara maxima alba, *Ger.* 991. *Emac.* 1153. Cinara ſativa alba, *Park. Parad.* 519. Carduus domeſticus, capite majore cum ſquamis diſpanſis viridibus, *Hiſt. Oxon.* iii. 157. Carduus ſive Scolymus maximus non ſpinoſus, *Chab.* 350. Carduus ſive Scolymus ſativus non ſpinoſus, *J. B.* iii. 48. *Raii Hiſt.* i. 299. Artiſchocus levis, *Schw.* 235. Scolymus maximus non ſpinoſus, *J. B.* A. *Artichoke.* Gal. *Artichaut.* G. Strobildorn. B. *Artiſchokken.* In hortis colitur. Floret Julio aut Auguſto. *Uſu.* Radix. In culinis autem capita. *Vires.* Aperit, Urinam ciet, & Icterum curat. Venerem in utroque ſexu irritare dicuntur capita, *Buxb.*

A. 2. Cinara, *Cod. Med.* xxxv. Cinara hortenſis aculeata, *C. B. P.* 383. *Tourn. Inſt.* 442. *Elem. Bot.* 351. *Boerh. Ind.* A. 139. *Volck. Flor. Nor.* 110. *Rupp. Flor. Jen.* 150. Cinara ſylveſtris, *Ger.* 991. *Emac.* 1153. *Park. Par.* 519. Carduus ſive Scolymus ſativus ſpinoſus *J. B.* iii. 48. *Raii Hiſt.* i. 299. Carduus hortenſis foliis ſpinoſis, *Hiſt. Oxon.* iii. 158. A. *The prickly Artichoke.* Gal. *Chardon épineux.* G. Erdſchocke. B. *Artichokke met ſcherpe Bladere.* In hortis colitur. Prioris varietas æſtimatur.

A. 3. Scolymus ſylveſtris, *Offic.* Scolymus Dioſcoridis, *Park. Theat.* 973. Cinara ſylveſtris, *Ejuſd. Parad.* 519. *Ger.* 992. *Emac.* 1153. *Raii Hiſt.* i. 300. Cinara ſylveſtris latifolia, *C. B. Pin.* 384. *Tourn. Inſt.* 442. *Cod. Med.* xxxvi. Carduus Scolymus ſylveſtris, *J. B.* iii. 51. Carduus ſive Scolymus ſylveſtris; Scolymus Dioſcoridis, *Chab.* 350. Carduus ſive Cinara ſylveſtris latifolia, *Hiſt. Oxon.* iii. 158. A. *Wild Artichoke, or Cardonett.* Gal. *Arichaud ſauvage.* G. Wilde Erdſchocke. B. *Wilde Artichokke.* In Italia & Gallia occurrit. *Uſu.* Flos. *Vires.* Contra ſterilitatem valere, & gravidarum partus ad juſtum tempus conſervare, vulgus arbitratur. Lac coagulat, *Magnol.*

A. 4. Cactos, *Offic.* Carduus eſculentus, *Park. Parad.* 519. Carduus ſpinoſiſſimus elatior Chardone dictus, *Hiſt. Oxon.* iii. 158. Cinara ſpinoſa, cujus pediculi eſitantur, *C. B.* 383. *Raii Hiſt.* i. 300. *Tourn. Inſt.* 442. *Boerh. Ind.* A. 139. A. *The Chardon.* Gal. *Chardon.* G. Artiſchocke / Erdſchocke. B. *Cardons.* In Italia invenitur. *Uſu.* Pediculi foliorum terrâ obruti, candidi à cute emundati. *Vires.* Cum reliquis viribus conveniunt.

niunt. Hyeme crudi cum ſale & pipere in cibos veniunt, *C. B.*

A. 5. Coſtus nigra, *Offic.* Cinara ſylveſtris Cretica, *C. B.* 384. *Park.* 972. *Raii Hiſt.* i. 300. *Tourn. Inſt.* 443. Carduus Agriocinara Cretenſium, ex quo Coſtus nigra Officinarum, *J. B.* iii. 52. *Hiſt. Oxon.* iii. 158. Agriocinara Cretenſium, *Chab.* 350. *Append.* 630. A. *Candy Artichoke.* Gal. *Artichaud de Candie.* G. Candiſche Erdſchocke. B. *Wilde Candiſe Artichokken.* In Creta reperitur. *Uſu.* Radix nigra, capita. *Vires.* Capita Cinaræ inſtar cruda à paſtoribus vulgò comeduntur.

Bellonius Pharmacopolas Gallicos radicem hujus pro *Coſto Indico vero* divendere ſcribit, & apud veteres in uſu fuiſſe credit.

II. *De Carduo.*

Carduus *foliis ſpinoſis, ſeu aculeis rigidioribus armatis, floribus purpureis, ſeminibus papposis à reliquis capitatis diſtinguitur.*

A. 1. Carduus Mariæ, *Offic. Ger.* 989. *Emac.* 1149. *Raii Hiſt.* i. 312. *Synop.* 87. Carduus Mariæ vulgaris, *Park.* 975. Carduus Marianus, ſive lacteis maculis notatus, *J. B.* iii. 52. Carduus Marianus ſive lacteus, *Chab.* 348. Carduus albis maculis notatus vulgaris, *C. B.* 381. *Hiſt. Oxon.* iii. 155. *Tourn. Inſt.* 440. *Boerh. Ind.* A. 136. *Dill. Cat.* 129. *Buxb.* 56. A. *Ladies-Thiſtle.* Gal. *Chardon de Nôtre Dame, ou Chardon argentin, ou Artichaut ſauvage.* G. Marien-dieſtel/ Vieh-dieſtel. B. *Melkdiſtel.* In aggeribus foſſarum & ad agrorum margines. Julio floret. *Uſu.* Folia lata, laciniata, ſplendentia, & glabra, venis lacteis inſperſa. *Vires.* Pectoralis imprimis cenſetur, æmulaturque Carduum Benedictum. Uſus præcipuus in Pleuritide, Ictero, & Hydrope, *Schrod.* Culinaris potiùs quam medicinalis videtur.

A. 2. Carduus Eriocephalus, *Offic. Ger. Emac.* 1152. *Merc. Bot.* i. 27. *Phyt. Brit.* 22. *Mer. Pin.* 20. *Boerh. Ind.* A. 137. *Buxb.* 56. Carduus capite rotundo tomentoſo, *C. B. Pin.* 382. *Hiſt. Oxon.* iii. 155. *Tourn. Inſt.* 441. *Rupp. Flor. Jen.* 150. Carduus capite tomentoſo, *J. B.* iii. 57. Carduus tomentoſus Corona fratrum dictus, *Park. Theat.* 978. *Raii Hiſt:* i. 311. *Synop.* iii. 195. A. *Woolly-headed Thiſtle.* Gal. *Chardon Eriocephalus.* G. Eriocephalus Dieſtel. B. *Eriocephalus Diſtel.* Inter ſepes & in montoſis. Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* In cancroſis capitis & mammis commendatur, *Chom.*

A. 3. Carduus Hæmorrhoidalis, *Offic. Chom.* 762. *Cod. Med.* 28. Carduus vinearum repens Sonchi folio, *C. B. Pin.* 377. *Boerh. Ind.* A. 136. *Dill. Cat. Giſſ.* 113. Carduus vulgatiſſimus viarum, *Ger. Emac.* 1173. *Raii Hiſt.* i. 310. *Synop.* iii. 194. *Hiſt. Oxon.* iii. 156. *Mer. Pin.* 21. Carduus vulgatiſſimus radice repente ceanothos Theophraſti, *Merc. Bot.* i. 27. *Phyt. Brit.* 23. Carduus ceanothos ſive viarum & vinearum repens, *Park. Theat.* 959. Carduus ſerpens levicaulis, *J. B.* iii. 59. Cirſium arvenſe Sonchi folio radice repente flore purpuraſcente, *Tourn. Inſt.* 448. *Rupp. Flor. Jen.* 151. *Buxb.* 72. A. *The common creeping way Thiſtle.* Gal. *Chardon aux hemorrhoides, Chardon aux Anes.* G. Feigwurtzel-Diſtel. B. *Speen-diſtel.* Junio floret. *Uſu.* Nodi ſeu nidi inſectorum in caule reperti. *Vires.* In dolore Hæmorrhoidalium valet.

A. 4. Acanthium, *Offic.* Acanthium vulgare, *Park.* 979. *Raii Hiſt.* i. 313. Acanthium album, *Ger.* 988. *Emac.* 1149. Spina alba latifolia tomentoſa ſylveſtris, *C. B.* 382. Spina alba ſylveſtris Fuchſio, *J. B.* iii. 54. *Chab.* 311. Carduus tomentoſus Acanthium dictus vulgaris, *Raii Synop.* 87. Carduus tomentoſus latifolius ſylveſtris; Spina alba vel Acanthium dictus, *Herm. Cat.* 119. Carduus alatus tomentoſus latifolius vulgaris, *Hiſt. Oxon.* iii. 152. Carduus tomentoſus Acanthi folio vulgaris, *Tourn. Inſt.* 441. *Dill. Cat.* 122. *Boerh. Ind.* A. 136. *Buxb.* 55. Carduus Acanthium dictus, *Volck.* 84. Carduus leucanthemus, *Schw.* 38. A. *Cotton-Thiſtle.* Gal. *Chardon commun, ou Artichaut ſauvage, ou Epine blanche ſauvage.* G. Wollichte-Diſtel/ Weg-Diſtel. B. *Weg-Diſtel.* Ad vias & in incultis locis. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Folia & Radices. *Vires.* Ad remedia opiſthotoni bibuntur, *Dioſc.* Ad Ulcera antiqua & cancroſa commendat *Borell. Obſ.* Radix deſiccat, & modice adſtringit. Stomachicis & cruenta expuentibus competit. Semen adverſatur venenis, convulſiſque infantibus auxiliatur, *Schw.*

A. 5. Acarna, *Offic.* Acarna Theophraſti, *Ger.* 1012. *Emac.* 1175. Acarna major caule non folioſo, *C. B.* 379. *Park.* 966. Acarnæ ſimilis Carduus polyacanthus, *Leon di Cardi Maſchio.* Caſabonæ, *Chab.* 356. Polyacanthus Caſabonæ Acarnæ ſimilis, *J. B.* iii. 92. *Raii Hiſt.* i. 315. Carduus polyacanthus folioſo cau-

caule, Acarna dictus, *Herm. Cat.* 120. Carduus polyacanthus caule non folioſo Acarna major dictus, *Pluk. Almag.* 85. Carduus cæruleus procerior, ſpinis ternis per intervalla foliorum marginibus donatus, *Hiſt. Oxon.* iii. 159. Carduus ſeu Polyacantha vulgaris, *Elem. Bot.* 350. *Tourn. Inſt.* 441. A. *Fiſh-Thiſtle.* Gal. *Acarna (ainſi nommée comme qui diroit plante épineuſe).* G. Fiſch-Dieſtel. B. *Viſch-diſtel.* In Italia ſponte oritur, apud nos in hortis colitur. Julio floret.

A. 6. Acanus, *Offic.* Acanus Theophraſti, *Park.* 975. *Raii Hiſt.* i. 314. Carduus latifolius acinos obſoletæ purpuræ ferens, *C. B.* 380. A. *Theophraſtus his Thiſtle.* Gal. *Chardon de Theophraſte.* G. Theophraſtus-Dieſtel. B. *Theophraſtus-Diſtel.* In Inſula Creta reperitur, ubi antequam in caulem abeat, comeditur. *Vires.* De viribus hujus Cardui nihil invenio inter auctores.

Hanc ſtirpem Acanon veteribus dictam fuiſſe judicat *Bellus* conjecturis non deſpiciendis fretus, quas apud ipſum vide, *R. H.* p. 314. Conſule etiam *Parkinſonum* in *Theatro ſuo Botanico.* p. 974.

III. *De Cnico.*

Capitula ſuccinctâ coronâ ex foliis plurimis complicatis conſtructa, Boerh. Ind. *A.* 140.

A. 1. Carduus Benedictus, *Offic. J. B.* iii. 77. *Chab.* 351. *Ger.* 1008. *Emac.* 1171. *Park. Parad.* 530. *Raii Hiſt.* i. 303. Carduus luteus; procumbens, ſudorificus, & amarus, *Hiſt. Oxon.* iii. 160. Cnicus ſylveſtris hirſutior, ſive Carduus Benedictus, *C. B.* 378. *Tourn. Inſt.* 450. *Boerh. Ind.* A. 140. Carduo-Cnicus ſylveſtris hirſutior, *Pluk. Almag.* 82. A. *Holy Thiſtle.* Gal. *Chardon benit.* G. Kardobenedicten-Kraut. B. *Karde-benedikt, gezegende Diſtel.* In hortis ſeritur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Folia & Semina. Folia laciniata, hirſuta, ſpinulis brevibus armata, ſapore amaro inſigni prædita. Semina oblonga, ſtriata, fuſca, intus albida. *Vires.* Herba Cardiaca, Alexipharmaca, ac Sudorifica eſt, Veneno ac putredini reſiſtit, Febres etiam inveteratas & quartanas curat. Semen vires eaſdem obtinet, *Schrod.*

A. 2. Atractylis, *Offic. Ger.* 1008. *Emac.* 1171. *Raii Hiſt.* i. 304. Atractylis lutea, *C. B.* 379. Atractylis flore luteo, *Park.* 963. Atractylis vera flore luteo, *J. B.* iii. 83. *Chab.* 353. Cnicus Atractylis lutea dictus, *Hort. Lugd. Bat.* 164. *Tourn. Inſt.* 451. *Boerh. Ind.* A. 140. Carduus luteus erectus, reticulatus, ramis fuſum referentibus, *Hiſt. Oxon.* iii. 160. Carduo-Cnicus Atractylis dicta, *Pluk. Almag.* 82. A. *Diſtaff-Thiſtle.* Gal. *Saffran ſauvage.* G. Feld-Saffran/ Wilder-Saffran. B. *Baſtert Saffraan.* In hortis curioſorum. Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum Carduo Benedicto viribus convenit.

A. 3. Carduus pinea, *Offic.* Carduus pinea Theophraſti, *Alp. Exot.* 126. *Raii Hiſt.* i. 301. Carduus Creticus humillimus integris & anguſtis foliis, *Hiſt. Oxon.* iii. 159. Carduus humilis gummifer, magno flore ſimplici cæruleo, *Ejuſd.* 158. Carduus pinea ſeu Ixine Theophraſti, *Park.* 970. Carlina acaulos gummifera, *C. B.* 380. Cinara acaulis gummifera, *Raii Hiſt.* i. 301. Cnicus Carlinæ folio, acaulos, gummifer, aculeatus, flore purpureo & flore albo, *Tourn. Coroll.* 33. Chamæleo albus Apulus purpureo flore gummifer, *Raii Hiſt.* i. 301. Chamæleo albus verus acaulis, *Park.* 967. A. *The Pine-Thiſtle.* Gal. *Cameleon blanc, Carline, ou Chardonnerette.* G. Fichten-Diſtel. B. *Pyn-Diſtel.* In Inſula Creta invenitur. *Vires.* De viribus conſule *Col.*

IV. *De Cirſio.*

Foliis integris, ſpinulis mitioribus, brevioribus, & minus pungentibus ab aliis differt.

A. Cirſium, *Offic.* Cirſium foliis non hirſutis, floribus compactis, *C. B.* 377. *Raii Hiſt.* i. 306. *Hiſt. Oxon.* iii. 149. *Tourn. Inſt.* 447. Cirſium foliis non hirſutis, *Ger. Emac.* 1182. Cirſium montanum capitulis compactis, *Park.* 962. Cirſium Monſpelianum, folio longo glabro Matthioli, *Chab.* 346. Carduus cirſium Monſpeliacum, folio longo glabro Matthioli, *J. B.* iii. 44. Carduo-Cirſium foliis non hirſutis floribus compactis, *Pluk. Almag.* 83. A. *Melancholy Thiſtle.* Gal. *Le Cirſium.* G. Melancholey-Dieſtel. B. *Melancholyk-Diſtel.* Juxta Monſpelium variis in locis. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Loco laboranti alligatum, dolores varicum ſedare ſcripſit *Andreas.*

V. De

V. *De Carthamo.*

F*Oliis levibus, viridibus, floribus crocei coloris in capitulis modice ſpinoſis, ſemina alba quadrangula continens pappo deſtituta à reliquis differt.*

A. 1. Carthamus, Cnicus, *Offic.* Carthamus ſive Cnicus *J. B.* iii. 79. *Ger.* 1006. *Emac.* 1169. *Raii Hiſt.* i. 302. *Synop.* 88. Carthamus Officinarum flore croceo, *Tourn. Inſt.* 457. *Boerb. Ind.* A. 139. Cnicus ſativus ſive Carthamum Officinarum, *C B.* 378. *Hiſt. Oxon.* iii. 145. Cnicus ſive Carthamus ſativus, *Park.* 259. Cnicus, Cnecus, Carthamus, *Chab* 354. Carduus ſativus, Cnicus ſeu Carthamus dictus, *Pluk. Almag.* 82. A. *Baſtard Saffron.* Gal. *Saffran ſauvage, Saffran batard.* G. Wilder Saffran B. *Wilde Saffraan, Baſterd Saffraan.* Seritur in agris & hortis. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Flores & Semina oblonga, anguloſa, alba, includentia ſub cortice duriuſculo pulpam albicantem, ſapore dulci. *Vires.* Floſculi alvum emolliunt: & Ictero mederi dicuntur. Præcipuus uſus eſt ad tingendum. Semen pituitam viſcoſam ac aquas vomitu ac dejectione purgat: confert maxime pectori: Stomacho adverſatur, *Schrod.* Præp. *Elect.*

A. 2. Chamæleon niger, *Offic. Ger.* quoad deſcript. 997. *Emac.* 1160. *Chab.* 352. Chamæleon niger verus, *Park.* 970. Chamæleon niger umbellatus, flore cæruleo hyacinthino, *C. B.* 380. Chamæleon niger Dioſcoridis Maranthæ, *J. B.* iii. 63. *Raii Hiſt.* i. 314. Carthamus aculeatus, Carlinæ folio, flore multiplici veluti umbellato, *Tourn. Coroll.* 33. Carduus Chamæleon dictus, capitulis pluribus minoribus cæruleis, corymbatim diſpoſitis, *Hiſt. Oxon.* iii. 159. A. *Black Chameleon.* Gal. *Cameleon noir, ou Carline.* G. Wieſen-Knopff. B. *Zwarte Chameleon.* In Græcia. Floret Junio. *Uſu.* Radix oblonga, craſſa, foris fuſca, intus alba. *Vires.* Acerrimæ facultatis eſt, ſuccus cutem adurit, eſt tamen ad ulcera maligna depurganda utilis, *Bellon. Epiſt. ad Cluſ.*

VI. *De Calcitrapa.*

C*Apitulorum ſquamis in aculeos rectos, oblongos, & rigidos exeuntibus: foliis non ſpinoſis à reliquis differt.*

A. 1. Carduus ſtellatus, *Offic. Ger.* 1003. *Emac.* 1166. *Schw.* 250. *Raii Hiſt.* i. 317. *Synop.* 87. Carduus ſtellatus foliis Papaveris erratici, *C. B.* 387. *Dill. App.* 15. Carduus ſtellatus ſive Calcitrapa, *J. B.* iii. 89. *Chab.* 355. *Tourn. Inſt.* 440. Carduus ſtellatus ſive Calcitrapa vulgaris, *Park.* 989. Jacea ramoſiſſima, capite longis aculeis ſtellatim naſcentibus armato, *Hiſt. Oxon.* iii. 144. Jacea ſtellata, folio Papaveris erratici, *Boerh. Ind.* A. 140. *Herm. Flor.* ii. 40. Crupina capite ſtellato, foliis Papaveris erratici, *Dill. Nov. Plant. Gen.* 140. A. *Star-Thiſtle.* Gal. *Chauſſetrape, ou Chardon étoilé.* G. Stern-Dieſtel. B. *Sterre-Diſtel.* Juxta vias publicas inque incultis & ſterilioribus locis. Æſtate floret. *Uſu.* Flos, Semen. *Vires.* Aqua florum, vel pulvis ſeminum Calculum expellit. Radix urinas (etiam) mirum in modum pellit, calculumque deturbat: adverſus diuturnas febres utilis: ſanguinem à vitioſis humoribus expurgat, *Schw.*

A. 2. Calcitrapa, *Offic.* Carduus ſtellatus luteus foliis Cyani, *C. B. Pin.* 387. *Raii Synop.* iii. 196. *Tourn. Inſt.* 440. *Elem. Bot.* 349. Carduus ſolſtitialis, *Ger.* 1003. *Emac.* 1166. *Mer. Pin.* 21. Carduus ſolſtitialis Dodonæi, *Park. Theat.* 989. Spina ſolſtitialis, *J. B.* iii. 90. *Raii Hiſt.* i. 317. Jacea ſtellata, ſpina ſolſtitialis dicta, foliis Cyani, *Herm. Flor.* ii. 40. *Boerh. Ind.* A. 141. Jacea lutea capite ſpinoſo minori, *Hort. Lugd. Bat* 332. Leucacantha veterum, Carduus vel Spina ſolſtitialis, *Chab.* A. *St. Barnaby's Thiſtle* Gal. *Chauſſetrape.* G. Species von Stern-Dieſtel. B. *Geele Sterre-Diſtel.* In Sepibus: Junio floret. *Uſu.* Herba, Semina. *Vires.* Aperiens ſeu deobſtruens, eſt planta Lithontriptica ſanguinis nimium fervorem compeſcens, *Mont.*

VII. *De Jacea.*

A *Cyano differt figura floſculorum, ex quibus totalis flos componitur, profundius, ſcilicet in longas & anguſtas lacinias diviſis*, R. Synop. p. 89.

A. 1. Jacea, *Offic* Jacea nigra, *Ger.* 588. *Emac.* 727. *Raii Hiſt.* i. 325. *Synop.* 89. *Chab.* 342. Jacea nigra vulgaris, *Park.* 468. Jacea nigra vulgatior, *Schw.* 110. Jacea nigra pratenſis latifolia, *C. B.* 271. *Hiſt. Oxon.* iii. 139. *Tourn. Inſt.* 443. *Dill. Cat.* 91. *Boerh. Ind.* A. 142. *Buxb.* 146. Jacea nigra vulgaris capitata & ſquamoſa, *J. B.* iii. 27. A. *Knapweed, or Matfellon.* Gal. *Jacée.* G.

 Flocken.

Flecken-Bluhme. B. *Swarte Jacea.* In paſcuis nimis frequens. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Contra Tonſillarum tumores valet. Ad Hernias & vulnera utilis, *Schw.*

A. 2. Stœbe, *Offic.* Stœbe argentea major, *Ger.* 590. *Emac.* 730. Stœbe major foliis Cichoraceis, mollibus, lanuginoſis, *C. B.* 273. Stœbe Salmantica prima Cluſii, *Park.* 476. *Raii Hiſt.* i. 324. Stœbe Salmanticenſis prior Cluſii ſive Jacea Intybacea, *J. B.* iii. 36. *Chab.* 344. Jacea Intybacea, *Volck.* 222. Jacea major foliis Cichoraceis mollibus, flore ſtamineo, *Hiſt. Oxon.* iii. 140. Jacea foliis Cichoraceis, villoſis altiſſima, *Elem. Bot.* 352. *Tourn. Inſt.* 444. *Boerh. Ind.* A. 142. *Silver-Knapweed.* Gal *Jacée argentine.* G. Verſilberte Flecken-Bluhme. B. *Silver-verwige Jacea.* In hortis apud nos colitur. Julio floret. *Uſu.* Herba, Semina. *Vires.* Folia & ſemen aſtringunt, quapropter decoctum Dyſentericis infunditur, auribus quoque purulentis inſtillatur. Illita folia oculis ab ictu cruentis proſunt, & erumpentis ſanguinis impetus cohibent, *Dioſc.*

Tam brevis eſt & imperfecta *Stœbes* deſcriptio apud *Dioſcoridem*, ut Botanicos in varias diſtraxerit ſententias, &, ut diverſis plantis id nominis attribuerent, induxerit. Cujus hic loci ſynonyma exhibeo, æquo aut forte potiori jure hoc nomen ſibi vendicare poſſit, cùm in calidioribus regionibus frequens naſcatur, quam *Jacea magna*, cujus iconem *Matthiolus* exhibet, eáve quam *Dodonæus* è *Bibliotheca Cæſarea* hauſit. Quomodo vires hujus cum ea *Dioſcoridis* conveniunt, experimentis factis tempus prodet.

VIII. *De Cyano.*

NOtæ ſunt, *Folia non ſpinoſa, capitula levia, floſculi marginales minùs profundè diſſecti, ore in latum expanſo, ut infundibulum ferè imitentur,* Raii Synop. p. 89.

A. 1. Cyanus major, *Offic. Ger.* 592. *Emac.* 732. *Raii Hiſt.* i. 322. Cyanus major vulgaris *Park.* 481. Cyanus montanus latifolius, vel Verbaſculum cyanoides, *C. B.* 274. Cyanus hortenſis, *Tourn. Inſt.* 447. *Boerh. Ind.* A. 146. Cyanus Alpinus radice perpetua, *J. B.* iii. 23. *Chab.* 340. *Hiſt. Oxon.* iii. 134. A. *Great Blue-Bottle.* Gal. *grand Bluet, Blaveole, Aubifoin, Caſſe-lunette, Peroole.* G. Groſſe blaue Korn-bluhme. B. *Groote Korenblom.* In hortis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Folia & Flores. Folia longa, lata, lanuginoſa. Flores cærulei, laciniati, odoris non ingrati. *Vires.* Alexipharmaca & Uterina eſt.

Frigidæ, temperatæ, atque adeo repellentis facultatis; in Eryſipelate, morbo regio, palpitatione cordis & uterina ſuffocatione prodeſſe dicitur, *Hiſt. Oxon.*

A. 2. Cyanus minor, *Offic.* Cyanus minor, Baptiſecula, *Mont.* 38. Cyanus vulgaris, *Ger.* 592. *Emac.* 732. Cyanus minor vulgaris, *Park.* 482. Cyanus ſegetum, *C. B.* 273. *Tourn. Inſt.* 446. *Boerh. Ind.* A. 146. Cyanus ſegetum vulgaris minor annuus, *Hiſt. Oxon.* iii. 134. Cyanus, *J. B.* iii. 21. *Chab.* 340. *Dill. Cat.* 96. *Raii Synop.* 81. *Hiſt.* i. 321. A. *Small Blue-bottles.* Gal. *Petit Bluet.* G. kleine blaue Korn-bluhme. B. *Kleine Korenblom.* Inter ſegetes, Junio floret. *Uſu.* Folia, & Flores. Folia longa, acuminata, & laciniata, albicantia, ſaporis aſtringentis. Flores cærulei, fiſtuloſi, ſapore aqueo, & aſtringenti. *Vires.* Aqua ſtillatitia florum utilis eſſe dicitur in oculorum inflammationibus, rubedine, lippitudine, in hydrope, *Schrod.*

IX. *De Centaurio Majore.*

NOtæ ſunt, *Capitula ſquamata, levia, ſeu aculeis deſtituta, folia per ambitum ſerrata, magnitudo inſignis,* R. H. p. 329.

A. 1. Centaurium majus, *Offic. Chab.* 344. Centaurium magnum, *Ger.* 436. *Emac.* 546. *Raii Hiſt.* i. 329. Centaurium majus vulgare, *Park.* 469. Centaurium majus folio in lacinias plures diviſo, *C. B.* 117. *Tourn. Inſt.* 449. *Boerh. Ind.* A 145. Centaurium majus juglandis folio, *J. B.* iii. 38. *Hiſt. Oxon.* iii. 131. A. *Great Centory.* Gal. *grande Centaurée.* G. Rhen Pontich. B. *Groote Centauri.* In hortis Botanicis. Julio floret. *Uſu.* Radix longa, recta, craſſa, foris rufa, intùs rubens, ſaporis amari. *Vires.* Vulneraria eſt, ſaporis ſubdulcis ac ſubacris; Uſus in fluxibus alvi, Dyſenteria; Menſes profluviumque à contrario ſiſtit; prodeſt in Hernia, Sanguine coagulato, expuitione Sanguinis, in Febribus ſtomachicis. Hepar aperit, ac roborat; ſummoperè laudatur à nonnullis in obſtructione venarum Meſeraicarum, & in morbis hinc ortis, *Schrod.*

A. 2. Rhaponticum falſum, *Offic.* Rhaponticum folio Helenii incano, *C. B.* 117.

Rha-

Rhaponticum Enulæ folio latiore, *Park.* 156. Rha capitatum Lobelii, *Ger.* 316. *Emac.* 393. Centaurium majus, Rha capitatum folio Enulæ ſubtùs incano & hirſuto, *J. B.* iii. 41. *Raii Hiſt.* i. 331. *Chab.* 345. *Hiſt. Oxon.* iii. 132. Centaurium majus folio Helenii incano, *El. Bot.* 355. *Tourn. Inſt.* 449. *Boerh. Ind.* A. 143. A. *Rapontick.* Gal. *Rhapontic.* G. Rapontich. B. *Raponticum.* In hortis Botanicorum nonnunquam reperitur. Radix craſſa, oblonga, denſa, foris fuſca, intus ad croceum tendens, per tranſverſum ſecta, ſpiras oſtendens, ſaporis amaricantis, ſubacris, & ſubaſtringentis, odoris non ingrati.

A. 3. Rhaponticum, *J. B.* ii. 989. *Chab.* 310. Rhaponticum ſiccatum, *Ger.* 317. *Emac.* 395. Rhaponticum genuinum, *Park.* 155. *Vires.* Cum præcedente viribus, ut facie convenit.

Radix hujus plantæ pro Rhapontico Antiquorum *per errorem in Officinis noſtris ſubſtituitur & venditur.* Quænam ſit genuinum *Dioſcoridis* Rhaponticum, ſuperiùs in Capite de Lapathis oſtendi.

X. *De Serratula.*

F*Oliis non ſpinoſis à Carduo, iiſdem ſerratis à Jacea differt, omnium partium parvitate à Centaurio majore diſtinguitur.*

A. Serratula, *Offic. C. B.* 235. *J. B.* iii. 23. *Buxb.* 301. *Raii Hiſt.* i. 331. *Synop.* 88. *Dill. Cat.* 168. *Boerh. Ind.* A. 144. Serratula Tabernamontani, *Chab.* 341. Serratula purpurea, *Ger.* 576. *Emac.* 713. Serratula vulgaris flore purpureo, *Park.* 474. Serratula vulgaris foliis laciniatis, *Hiſt. Oxon.* iii. 133. Jacea nemorenſis, quæ Serratula vulgo *Elem. Bot.* 353. *Tourn. Inſt.* 444. *Herb. Par.* 105. A. *Saw-wort.* Gal. *Serrette.* G. Purpur-Scharten-kraut. B. *Schaer.* In ſylvis, & in pratis, Julio floret. *Uſu.* Herba figurâ foliorum valdè variat. *Vires.* Vulneraria eſt, ulcera mundat, & carne replet, hæmorrhoidum dolores mulcet, enterocelas ſanat, *R. Synop.* pag. 88. Herba & radix datur utiliter in caſu ab alto, *Buxb.*

XI. *De Bardana.*

N*Otæ ſunt, Capitula ſquamata, lappacea, ob ſquamarum ſcilicet mucrones aduncos, folia ampliſſima*, R. Synop. pag. 54.

A. 1. Bardana major, Lappa, *Offic.* Bardana major, *Ger.* 665. *Emac.* 809. *Raii Hiſt.* i. 332. *Synop.* 88. *Schw.* 27. Bardana vulgaris major, *Park.* 1222. Lappa major, Arcium Dioſcoridis, *C. B.* 198. *Hiſt. Oxon.* iii. 146. *Tourn. Inſt* 450. *Boerh. Ind.* A. 146. *Dill. Cat.* 168. *Buxb.* 179. Perſonata ſive Lappa major aut Bardana, *J. B.* iii. 570. Perſonata, Lappa major, Bardana, *Chab.* 514. A. *Bur-dock.* Gal. *Bardane, Glouteron, Herbe aux teigneux.* G. Groſſe Klette. B. *Croote Klitten.* Ad vias publicas, &c. Junio floret. *Uſu.* Radix, folia, & ſemina. Radix oblonga, craſſa, foris nigra, intus alba, ſaporis ſubdulcis, odoris grati. Semina oblonga, ſtriata, fuſca, craſſiuſcula, ſapore ſubamaro. *Vires.* Siccat, eſt pulmonica, diuretica, diaphoretica, extergens, ſubaſtringens: Hinc convenit in aſthmate, calculo, expuitione ſanguinis, in vulneribus inveteratis, tumore lienis, aliarumque partium, in arthriticis morbis. Semen inſigne cenſetur Lithontripticum. Folia imponuntur vulneribus inveteratis, articulis luxatis, ambuſtis, &c. *Schrod.* In febribus & paſſionibus hyſtericis plantis pedum applicantur non ſine ſucceſſu.

A. 2. Arctium, *Offic.* Lappa major montana capitulis tomentoſis ſeu Arctium, *C. B.* 198. *Tourn. Inſt.* 450. *Boerh. Ind.* A. 146. *Dill. Cat.* 162. *Buxb.* 174. *Hiſt. Oxon.* iii. 147. Bardana major altera, *Ger. Emac.* 810. *Raii Hiſt.* i. 332. Bardana major lanuginoſis capitulis, *Park.* 1222. Bardana montana, *Schw.* 28. Perſonata ſeu Lappa altera cum capitulis villoſis, *Chab.* 514. Perſonata altera cum capitulis villoſis, *J. B.* iii. 571. Perſonata montana capitulis magis tomentoſis, *Raii Synop.* 88. A. *Woolly-headed Burdock.* Gal. *Glouteron, Glatteron.* G. Groſſe Klette / Groß Docken-kraut. B. *Berg-Klitten.* In locis ruderatis, & ad vias, Julio floret. *Uſu.* Radix, ſemen. *Vires.* Cum priore viribus pollet. Decocta cum ſemine radix in vino dentium dolores mulcet, ſi contineatur in ore decoctum: ambuſta pernioneſque foventur eodem: bibitur adverſus coxendicum dolores & ſtranguriam è vino, *Dioſc.*

SECTIO

SECTIO OCTAVA.

De Herbis Monoſpermis.

H*Erbæ Monoſpermæ ſemine nudo Notæ ſunt*, *Flos petalodes; Semina nuda, ad ſingulos flores ſingula.*

Herbæ Monoſpermæ ſunt vel ſeminibus
- Pappo innaſcente, alatis, floſculis in ſummis caulibus exiguis, velut in umbella, caule tereti & inani, foliis per intervalla binis veſtito: *Valeriana.*
- Pappo carentibus, foliis
  - Simplicibus,
    - Terreſtres, caule
      - Dichotomo, ſeu in binos ramos divaricato, & utroque ramo in alios binos, &c. *Valerianella.*
      - Ramoſo, floribus
        - Speciosis, in foliorum alis alternatim exeuntibus: *Mirabilis Peruviana.*
        - In ſpicas congeſti: *Dentillaria.*
    - Maritimæ, caulibus nudis, floſculis in ſummitate: *Limonium.*
  - Variæ & tenuitèr diſſectis, glaucis, floribus ad papilionaceos accedentibus: *Fumaria.*
  - Triangulatis, umbellatarum in modum, floribus ſtaminoſis, ſeminibus ſtriatis: *Thalictrum.*
  - Pinnatis, cauli ſimplici, rectà aſſurgente, vel non ramoſo, vel ramos è lateribus emittente, floribus in ſpicas congeſtis.
    - Craſſiores & habitiores, ſeminibus denſiùs ſtipatis, tetragonis: *Pimpinella.*
    - Tenuiores & productiores, floſculis rariùs diſpoſitis, ſeminibus echinatis, floribus hexaphyllis flavis: *Agrimonia.*

I. *De Valeriana.*

N*Otæ ſunt, folia in caule bina adverſa, flores monopetali velut in umbella, ſemina ad ſingulos flores ſingula*, R. Synop. p. 60.

A. 1. Phu majus, ſive Valeriana major, *Offic. Park.* 119. Valeriana hortenſis, *Ger.* 917. *Emac.* 1075. Valeriana hortenſis flore albo, *Rivin. Mon. irr.* Tab. 3. Valeriana hortenſis, Phu Olus atri folio Dioſcoridis, *C. B.* 164. *Hiſt. Oxon.* iii. 101. *Tourn. Inſt.* 132. Valeriana major hortenſis, *Mor. Umb.* 52. *Boerh. Ind.* A. 74. Valeriana major odoratâ radice, *J. B.* iii. 209. *Raii Hiſt.* i. 388. A. *Garden Valerian.* Gal. *Valerienne des Jardins.* G. Baldrian / Theriacks-kraut. B. *Hof-Valeriana.* Junio floret. *Uſu.* Radix & folia. Radix oblonga, rugoſa, digitum craſſa, ſubtus fibroſa, foris ex cinereo fuſca, intus pallida, ſapore & odore aromatico ad Nardum accedenti. *Vires.* Alexipharmaca, Sudorifica, ac Diuretica eſt. Uſus præcipuus in imbecillitate Viſus, Peſte, Aſthmate, Tuſſi, Pleuritide obſtructione Hepatis, Lienis, Ureterum, Hernia, Ictero, &c. *Schrod.* Vulneraria eſt.

A. 2. Valeriana ſylveſtris, *Offic.* Valeriana, *Rivin. Mon. irr.* Tab. 2. Valeriana ſylveſtris major, *Ger.* 917. *Emac.* 1075. *Park.* 122. *C. B.* 164. *Raii Hiſt.* i. 388. *Synop.* iii. 200. *Hiſt. Oxon.* iii. 101. *Tourn. Inſt. Boerh. Ind.* A. 74. Valeriana major ſylveſtris, foliis latioribus, *Mor. Umb.* 50. Valeriana ſylveſtris magna aquatica, *J. B.* iii. 209. *Chab.* 411. Valeriana ſive Phu majus ſylveſtre, *Phyt. Brit.* 127. Phu Dioſcoridis, *Col. Phytob.* 113. Phu Dioſcoridis verior, *Col. Ecph.* i. 210. Phu & Valeriana Officinarùm Germanorum, *Volck.* 39. A. *Great Wild Valerian.* Gal. *Valerienne ſauvage.* G. Wild-Baldrian. B. *Groote Wilde Valeriaan.* In ſylvis & dumetis, præſertim humidis, & ad aquas. Maio, Junio, & Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Pulvis ad cochlear ſemiſſe in vino aut quovis liquore exhibitus, certum eſt remedium contra Epilepſiam. Pueris tamen minore doſi exhibetur in lacte, *Columm.* Ruptis, convulſis, & ex alto præcipitatis utilis. Ad oris & gingivarum inflammationes, exulcerationes, & aphthas prodeſt, *H. Ox.* Contra febres tertianas valet, *Schwab.*

A. 3. Phu minus, & Valeriana minor, *Offic.* Valeriana minor, *Ger.* 916. *Emac.* 1075. *Rivin. Mon. irr.* Tab. 3. *Raii Hiſt.* i. 388. Valeriana ſylveſtris minor, *Park.* 122. *Raii Synop* iii. 200. Valeriana paluſtris minor, *C. B.* 164. *Hiſt. Oxon.* iii. 101. *Tourn. Inſt.* 132. *Boerh. Ind.* A. 74. Valeriana minor pratenſis vel aquatica, *J. B.* iii. 211. *Chab.* 411. Valeriana minor perennis paluſtris, *Mor. Umb.* 50. A. *Small Valerian.* Gal. *Petite Valerienne.* G. Kleine Baldrian. B. *Kleyne*

Wilde

Wilde ofte Water-Valeriaan. In pratis humidis, Maio floret. *Uſu.* Radix, & folia. *Vires.* Ut in externa facie cum ſylveſtre, ita in viribus convenire creditur, ſed mitiori.

A. 4. Nardus Celtica, *Offic. J. B.* iii. 205. *Chab.* 410. *Ger.* 919. *Emac.* 1079. *Raii Hiſt.* i. 391. Nardus Celtica Dioſcoridis, *C. B.* 165. Nardus ſive Spica Celtica, *Park.* 117. A. *Celtick Spikenard.* Gal. *Nard Celtique.* G. Celticher Nardus / Magdalenen-Bluhmen. B. *Spikenard.* *Uſu.* Radix cum foliis. Radices fibroſæ ſunt, capillares, nigricantes, cum foliis parvis ex viridi flaveſcentbus, ſaporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis, graviuſculi. *Vires.* Ut genere & facie externa cum Valeriana, ita & viribus convenire videtur, *R. H.* pag. 391. Calefacit, & ſiccat; viriúmque earundem eſt cum *Spica Indica*, majore tamen utilitate adhibetur in urina cienda, ventriculo roborando, flatibus diſcutiendis. Extrinſecùs additur Malagmatis, Unguentiſque calefacientibus, *Schrod.*

A. 5. Nardus montana, *Offic. Ger.* 920. *Emac.* 1079. *Chab.* 410. Nardus montana tuberoſa, *Park.* 116. Nardus montana radice olivari, *C. B.* 165. *Raii Hiſt.* i. 392. Valeriana Nardus dicta radice olivari, *Hiſt. Oxon.* iii. 103. A. *Mountain-Spikenard.* Gal. *Nard de Montagne.* G. Berg-Spicanarde. B. *Berg-Spikenard.* In montibus Neapolitanis. Æſtate floret. *Uſu.* Radix cum foliis. *Vires.* Ad eadem ad quæ Celticum efficax, *Dioſc.*

II. *De Valerianella.*

S*Eminibus pappo deſtitutis à Valeriana differt, caulibus dichotomis ab aliis ferè omnibus plantis*, Raii Meth. A. p. 44.

A. Lactuca agnina, *Offic. Ger.* 242. *Emac.* 310. *Park.* 812. *Phyt. Brit.* 64. *Mer. Pin.* 68. Valeriana campeſtris inodora major, *C. B.* 165. *Raii Hiſt.* i. 392. Valerianella arvenſis præcox humilior, ſemine depreſſo, *Mor. Umb.* 53. *Raii Synop.* iii. 201. *Tourn. Inſt.* 132. *Boerh. Ind.* A. 75. *Herm. Cat.* 617. *Dill. Cat.* 47. Pſeudovaleriana annua arvenſis præcox, humilis, ſemine compreſſo rotundo, *Hiſt. Oxon.* iii. 104. Locuſta Herba prior, *J. B.* iii. 323. Locuſta Herba, Pes Locuſtæ *Chab.* 437. A. *Lamb's-Lettuce, or Corn-Sallet.* Gal. *Mache, Blanchette, Poule graſſe, Salade de Chanoine.* G. Lämmer-Lattich / Feld-Rapantſelchen. B. *Vette Koes, Korn-Sala.* Inter ſegetes, & in hortis, Vere floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Refrigerat, & humectat, facultatéque & temperamento haud diſſimilis Lactucæ, cujus loco hybernis & primis Veris menſibus inter olerum obtinet locum.

III. *De Dentellaria.*

H*Ujus notæ ſunt, Fructus oblongi, hirti, villis armati; flores è tubo oblongo in quinque ſegmenta expanſi, & in ſpicas congeſti, folia alterna*, R. Meth. A.

A. Dentellaria, *Offic, Ind. Med.* lxv. Plumbago, Molybdena, Dentillaria, *Mont.* 50. Plumbago Plinii, *Ger.* 1069. *Emac.* 1254. *Raii Hiſt.* i. 394. *Hiſt. Oxon.* iii. 599. Plumbago quorundam, *Tourn. Inſt.* 140. *Elem. Bot.* 117. Dentellaria Rondeletii, *J: B.* ii. 941. *Chab.* 294. Lepidium Dentellaria dictum, *C. B. Pin.* 97. Lepidium Monſpeliacum Dentellaria dictum, *Park. Theat,* 885. A. *Lead-wort.* Gal. *Dentelaire.* G. Bley-Wurtz / Flöh-kraut. B. *Vloo-kruit.* In Gallia & Italia naſcitur. Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cauſtica eſt planta. Dolores dentium mitigat carpis applicata, aliis vero manu tantum retenta.

IV. *De Limonio.*

A *Congeneribus diſtinguitur loco natali, & caulibus nudis, ramoſis*, Raii Synop. p. 62.

A. Limonium & Behen rubrum, *Offic.* Limonium, *Ger.* 332. *Emac.* 411. *Raii Hiſt.* i. 395. *Synop.* iii. 201. *Chab.* 508. Limonium majus vulgatius, *Park.* 1234. Limonium maritimum majus, *C. B.* 192. *Hiſt. Oxon.* iii. 600. *Boerh. Ind.* A. 76. *Tourn. Inſt.* 342. Limonium majus, multis, aliis Behen rubrum, *J. B.* iii. 876. A. *Sea-Lavender.* Gal. *Behen rouge, Limoine.* G. Rohter Behen oder Wiederſtoß. B. *Limoen-kruit.* In maritimis, Junio floret. *Uſu.* Radix & folia. *Vires.* Aſtringit; proinde Diarrhœæ, Dyſenteriæ, Hæmorrhagiæ, & nimio Menſium fluxui medetur, *R. H.* p. 395. In Officinis Pharmacopolarum radices duæ nomine Behen albi & rubri oſtenduntur, ſed quid ſint non auſim determinare; inter Auctores enim controvertitur. *C. Bauhinus* utrumque Serratulæ affinis capitulo ſquamoſo, luteo, ut & flore, titulo comprehendit. Behen

Q aut

aut Arabibus, ut *Seraphioni*, ſunt radices Paſtinacæ radicibus ſimiles; ſcribit *Haly-Abbas*, Behen & Paſtinacæ ſylveſtris radices nullum inter ſe diſcrimen habere: Hinc *Johannes Coſta* ſuper *Meſuem* pro Behen albo & rubro Carotæ albæ & rubræ radices ſubſtituit, ut nos monuit eximius ille Botanicus *Leonard. Plukenet*, M. D. Nec Veteribus tantùm, ſed etiam Modernis, quid ſint hæ radices inter ſe minimè convenit; alii enim Behen rubrum Limonii maritimi, alii Valerianæ rubræ, alii Biſtortæ, alii Tormentillæ, alii Caryophyllatæ ſpeciem eſſe autumant. Nos verò, cum Neotericis radicem Limonii, vel ipſum Behen rubrum eſſe, vel pro ſuccedaneo ejus haud temerè uſurpari poſſe opinamur. Quod ad Behen album attinet, ejus tractationem ad caput de Lychnide rejicimus.

V. *De Mirabilia Peruviana.*

NOtæ ſunt, *Semina oblongo-rotunda, ſulcata, pentagona, umbilicata, nucleum farinaceum continentia, flores è tubo in pentagonum orbem diſpoſiti, folia, & rami conjugati*, Raii Meth. A. p. 45.

A. Mirabilia Peruviana, *Ger.* 272. *Emac.* 343 *Park. Parad.* 364. *Raii Hiſt.* i. 398. Mirabile Peruvianum, *Hiſt. Oxon.* iii. 598. Solanum Mexiocanum flore magno, *C. B. Pin.* 168. Jeſminum Mexicanum ſive Flos Mexicanus multis, *J. B.* ii. 814. Jeſminum Mexicanum, Flos Mexicanus, *Chab.* 268. Haquilin, Mirabili Pervana, *Hern.* 279. Jalapa flore purpureo, *Tourn. Inſt.* 129. *Boerh. Ind.* A. 78. *Chom.* 58. Jalapa flore vario eleganti, *Elem. Bot.* 705. A. *Marvel of Peru.* Gal. *Belle de Nuit, Merveille de Nuit.* G. Nachtſchön. B. *Nagtſchoon.* In hortis colitur. Auguſto floret. *Uſu.* Folia, radix. *Vires.* Folia contuſa tumores frigidos diſſipant; radix recens ad unciam unam vel duas (in aqua cocta) epota egregiè purgat Hydropicos, *Boerh. Hiſt. Plant.* p. 123. Duàs drachmas radicis intùs ſumptas egregiè aquas educere, ſcripſit *Cortuſius* ad *Cluſium*, *Hiſt. Plan.* 395.

VI. *De Fumaria.*

NOtæ ſunt, *Folia Umbellatarum in modum diviſa: flores ſpicati ad papilionaceos accedentes, in calcar quoddam retorſum producti, pediculo è media parte egreſſo hærentes*, R. Synop. p. 62.

A. Fumaria, *Offic. Chab.* 377. Fumaria purpurea, *Ger.* 927. *Emac.* 1088. Fumaria vulgaris, *Park.* 287. *J. B.* iii. 201. *Raii Hiſt.* i. 405. *Synop.* iii. 204. Fumaria Officinarum & Dioſcoridis, *C. B.* 143. *Tourn. Inſt.* 422. *Boerh. Ind.* A. 308. Fumaria vulgaris latifolia, ſiliquis curtis non bivalvibus, *Hiſt. Oxon.* ii. 261. Herba Melancholifuga, *Cat. Altd.* A. *Fumitory.* Gal. *Fumeterre, Pied de geline.* G. Erd-Rauch / Katzen-Kerbel / Dauben-Kerbel / Dauben-kropff. B. *Aardrook, Duyvekervel, Gryſe-com.* In ſatis & aggeribus, Maio floret. *Uſu.* Planta integra. *Vires.* Splenetica eſt, ac hepatica; attenuat; feroſos, bilioſos, ac aduſtos humores ſenſim expurgat, viſcera reſerat, reſerata roborat, ſanguinem purificat. Hinc uſus præcipuus in Scorbuto, aliiſque morbis Meſenterii, & Lienis, in Ictero, in Scabie omnis generis, & ſimilibus, *Schrod.*

VII. *De Agrimonia.*

NOtæ ſunt, *Folia pinnata, flores hexapetali, fructui lappaceo inſidentes, cui bini intus nuclei*, R. Synop. p. 61.

A. Agrimonia, Eupatorium Græcorum, *Offic.* Agrimonia, *Ger.* 575. *Emac.* 712. *Raii Hiſt.* i. 400. *Synop.* iii. 202. Agrimonia vulgaris, *Park. Theat.* 594. Agrimonia Officinarum, *Tourn. Inſt.* 301. *Boerh. Ind.* A. 79. Agrimonia ſeu Eupatorium, *J. B.* ii. 398. *Chab.* 172. Eupatorium Veterum ſive Agrimonia, *C. B. Pin.* 321. Eupatorium Veterum ſive Agrimonia inodora, vel minus odora, *Hiſt. Oxon.* ii. 614. A. *Agrimony.* Gal. *Aigremoine.* G. Odermennig. B. *Agrimony, Edel-Lever-kruit.* In agrorum marginibus, Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Hepatica nobiliſſima imprimis eſt, vulnerariaque, & ſplenetica; ideoque uſu creberrimo venit in morbis ab Hepatis imbecillitate ortis, uti ſunt Hydrops, Cachexia, Icterus. In uſu etiam eſt in Catarrhis, Tuſſi, Menſibuſque retentis. Extrinſecus adhibetur ſæpiſſimè in Balneis, & Lotionibus, *Schrod.*

VIII. *De Pimpinella.*

FOlia pinnata, *flores ſpicati, ſemina quadrata quibus inſident flores tetrapetali, ſtaminoſi*, R. Synop. p. 62

A. 1.

A. 1. Pimpinella & Sanguiſorba, *Offic.* Pimpinella hortenſis, *Ger.* 889. *Emac.* 1045. *Mer. Pin.* 94. Pimpinella vulgaris ſive minor, *Park. Theat.* 582. *Raii Hiſt.* i. 401. Pimpinella, Sanguiſorba minor hirſuta lævis, *C. B. Pin.* 160. *Hiſt. Oxon.* iii. 263. *Tourn. Inſt.* 157. *Elem. Bot.* 129. *Boerh. Ind.* A. ii. 99. Pimpinella, Sanguiſorba minor, *Merc. Bot.* i. 59. *Phyt. Brit.* 92. *Chab.* 398. Sanguiſorba minor, *J. B.* iii. 113. *Raii Synop.* iii. 203. *Dill. Cat. Giſſ.* 55. *Buxb.* 293. Sanguiſorba minor montana lævis hirſuta, *Rupp. Flor. Jen.* 50. A. *Burnet.* Gal. *Pimprenelle.* G. Bibinell / Bibernell / Bluht-kraut / Megel-kraut. B. *Kleine Bevernel*, *tamme kleine Pimpinel.* In montoſis paſcuis, Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Alexipharmaca, vulneraria, ac pulmonica eſt. Uſus præcipuus in Catarrhis, affectibus Pulmonum, Phthiſi ex eroſione, in morbis malignis, in profluviis alvi, Hæmorrhoidum; præcavet Abortum, corroborat. Extrinſecùs in Hæmorrhagia quacunque utiliter adhibetur, *Schrod.*

A. 2. Cuminum ſylveſtre, *Offic. Ger.* 908. *Emac.* 1067. *Park. Theat.* 872. *Raii Hiſt.* i. 402. *Chab.* 384. Cuminum ſylveſtre capitulis globoſis, *C. B. Pin.* 146. Cuminum ſylveſtre primum valde odoratum, globoſum, *J. B.* iii. 23. Cuminoides vulgare, *Tourn. Inſt.* 300. *Elem. Bot.* 250. *Boerh. Ind.* A. 132. Paſtinaca tenuifolia Cretica capitulis globoſis, *Mor. Umb.* Tab. 4. Daucus odoratus Creticus Sanguiſorbæ capitulis villoſis; *Pluk. Almag.* 130. Umbelliferis affinis capitulis globoſis & villoſis, *Hiſt. Oxon.* iii. 265. A. *Wild Cumin.* Gal. *Cumin ſauvage.* G. Wilder Kümmel. B. *Wilde Komyn.* In Inſula Creta, &c. locis glareoſis. *Uſu.* Semen. *Vires.* Adverſus tormina, inflationéſque commendatur; ſingultus ſedat, ſugillata tollit, teſtium inflammationes repellit.

IX. *De Thalictro.*

CHaracteriſticæ ſunt, *Folia umbellatarum in modum diviſa*, *flores ſtaminoſi*, *ſemina ut in umbelliferis ſtriata*, R. Synop. p. 101.

A. 1. Thalictrum, *Offic.* Thalictrum ſeu Thalietrum, *Merc. Bot.* 72. *Phyt. Brit.* 120. Thalictrum ſeu Thalietrum majus, *Ger.* 1060. *Emac.* 1251. *Raii Hiſt.* i. 403. *Synop.* iii. 203. *Mer. Pin.* 117. Thalictrum majus vulgare, *Parkinſon. Theat.* 263. *Hiſt. Oxon.* iii. 324. Thalictrum majus ſiliquâ anguloſâ aut ſtriatâ, *C. B. Pin.* 336. *Mor. Umb.* 61. *Boerh. Ind.* A. 44. *Tourn. Inſt.* 270. *Elem. Bot.* 234. *Dill. Cat. Giſſ.* 130. *Rupp. Flor. Jen.* 55. *Buxb.* 315. Thalictrum nigrius caule & ſemine ſtriato, *J. B.* iii. 486. *Chab.* 489. A. *Meadow-Rue.* Gal. *Talitron.* G. Große Wieſen-Raute. B. *Water-ruit*, *Poel-ruit.* In pratis & locis humidis, Junio floret. *Uſu.* Herba, radix. *Vires.* Ulcera antiqua ad cicatricem perducit, *Dioſc.* Aperit, incidit, alvum movet, urinam ciet, icterum ſanat, peſti reſiſtit. Radix optimum Rhabarbari ſubſtitutum eſſe creditur: Si ſumatur ad unciam unam vel duas purgat ut Rhabarbarum; unde in Germania *Rhabarbarum Pauperum*, aliis *Pſeudo-Rhabarbarum* dicitur. Quibuſdam in locis in Italia teſtante *Camerario*, utuntur contra Peſtem, in Saxonia contra Icterum.

A. 2. Pſeudo-Rhabarbarum, *Offic.* Thalictrum majus flavum, ſtaminibus luteis vel glauco folio, *C. B. Pin.* 336. *Boerh. Ind.* A. 44. *Hiſt. Oxon.* iii. 324. *Mor. Umb.* 61. *Tourn. Inſt.* 270. *Rupp. Flor. Jen.* 55. *Buxb.* 316. Thalictrum ſpecioſiſſimum glaucum ſemine & caule ſtriato, *J. B.* iii. 486. *Chab.* 489. *Raii Hiſt.* i. 403. Thalictrum majus album Hiſpanicum, *Park. Theat.* 264. Thalictrum majus Hiſpanicum, *Ger. Emac.* 1252. Thalictrum flore luteo, caule anguloſo, folio minore, *Boerh. Ind.* 7. A. *Spaniſh Meadow Rue.* Gal. *Talitron.* G. Spaniſche Große Wieſen-Raute. B. *Valſe Rhabarber.* In pratis, & hortis curioſorum. Æſtate floret. *Uſu.* Radix flava, amara. *Vires.* Priore viribus convenit. Hujus radicem quidem Rhizopolæ inepte pro Rhabarbaro venditant, *Ruppius.*

X. *De Pareira Brava.*

A. PAreira brava, *Offic. Mont. Exot.* 7. *Dale Diſſert. Med.* Pareira brava, *Cod. Med.* lxxxix. *Chomel.* 261. Caapeba, Pareira brava, *Lochn. Sched.* p. 29. Caapeba Braſilienſibus, *Worm. Muſ.* 158. Caapeba, *Piſ.* i. 94. Caapeba ſive Convolvulus Colubrinus, *Ejuſd.* ii. 312. Caapeba Braſilienſibus, Luſitanis *Erva de Noſſa ſennora aut Cipo de Cobras Marcg.* 25. *Raiz & Erva de Noſſa ſennora Worm. Muſ.* 157. Convolvulus Braſilianus flore octopetalo monococcus, *Raii Hiſt.* ii. 1331. An Convolvulus Americanus ſub Jalapiæ nomine receptus, *Pluk. Almag.* 114? *Phytog.* 25?

SECTIO NONA.

De Herbis Umbelliferis.

UMbelliferæ dicuntur hoc genus plantæ, quia earum pleræque flores geſtant in Umbella; hujus quidem generis ſpecies omnes flores in caulis & ramorum faſtigiis coacervatos geſtant, non tamen ſemper in Umbellæ formam diſpoſitos. Notæ ergo Umbellatarum certiores & characteriſticæ, quæ omnibus in univerſum & ſolis conveniunt, ſunt Flores pentapetali & ad ſingulos bina ſemina nuda ſimul juncta, R. H. p. 406.

Herbæ Umbelliferæ ſunt vel folio

- Compoſito, pinnato, aut triangulato; ſemine, vel
  - Lato, plano, & compreſſo, ſeu foliaceo; foliis.
    - Latiſſimis; flore
      - Albo, petalis cordatis, radice lignoſiore: *Sphondylium.*
      - Pallidè luteo, foliis
        - Minùs ramoſis & propemodum pinnatis, ſemine minore, radice carnoſa, eſculenta: *Elaphoboſcum.*
        - Ramoſioribus, radice minus carnoſa, ſuccifera: *Panax.*
    - In lacinias anguſtas diviſis, ſucco limpido: *Seſeli Creticum.*
    - In tenues lacinias diviſis; ſemine
      - Minore, foliis fœniculaceis
        - In ſegmenta longiora & capillacea diviſis radice annua: *Anethum.*
        - In ſegmenta paulò latiora tripartito diviſis & ſubdiviſis, radice perenni: *Peucedanum.*
      - Magno oblongo;
        - In medio tumidiore, alâ foliaceâ ſinuoſâ in ſummo bifidâ cincto, colore albente, ſapore acri: *Thapſia.*
        - Compreſſiore, per maturitatem nigro, caulis medullâ fungoſâ, igni concipiendo idonea: *Ferula.*
  - Tumidiore, & teretiuſculo aut rotundo, (a)
    - Longo, quibuſdam roſtrato dicto,
      - Glabro, minor annua odorata: *Cerefolium.*
      - Striato, foliis
        - Latioribus major, ſemine maximo, odorata, radice perenni, foliis Filicis æmulis: *Myrrhis.*
        - In tenues lacinias diſſectis; foliorum ſegmentis
          - Crebrioribus, capillaceis, radice perenni: *Meum.*
          - Paucioribus majoribus radice annua, ſemine odorato, incurvo: *Cuminum.*
    - Breviore
      - Striato,
        - Glabro,
          - Majore,
            - Per maturitatem nigro tumido & ferè rotundo, foliis latis: *Smyrnium.*
            - Per maturitatem albente aut minus colorato; foliis
              - Latiſſimis
                - Ramoſioribus odoratis: *Angelica.*
                - Tripartito diviſis & ſubdiviſis, radice perpetua, acri: *Imperatoria.*
              - Minus latis
                - Apii, magna & elata, radice perpetua, odore valido nec ingrato: *Leviſticum.*
                - Seſelios; ſummis ſegmentis tripartitis: *Seſeli.*
          - Minore, radicibus
            - Tuberoſis multiplicibus, foliis odore & ſapore Elaphoboſci: *Siſarum.*
            - Cauliformibus ſtrigoſioribus & lignoſioribus, foliis
              - Pinnatis aut minùs ramoſis
                - Formâ, odore, & ſapore Elaphoboſci: *Siſon.*
                - Foliis Sanguiſorbæ radice fervida: *Pimpinella Saxifraga.*
                - Foliis profunde laciniatis, radice dulci, ſemine aromatico: *Carum.*
              - Ramoſioribus ſeu triangulatis

a b c

La-

- Latioribus
  - In pauciora & obtuſiora ſegmenta diviſis: *Apium.*
  - In plura & acutiora: *Cicuta.*
- Anguſtioribus in ſegmenta ſeu folia ſimplicia diviſis
  - Breviora, acuta, umbellâ ſubluteâ, ſemine per maturitatem
    - Rufeſcenti: *Selinum.*
    - Albeſcenti: *Crithmum.*
  - Longa, anguſta, per margines ſerrata ſemine aromatico: *Ammi.*
- In ſegmenta tenuiſſima capillacea diviſis
  - Oblonga: *Fœniculum.*
  - Breviora, radice
    - Eſculenta, *Staphylinus.*
    - Fervida: *Pyrethrum.*
- Imis latis, ſummis tenuibus, ſemine dulci aromatico: *Aniſum.*
- Hirſuto: *Daucus.*
- Sphæriceæ rotunditatis; Cimicum tetro odore: *Coriandrum.*
- Integro aut laciniato
  - Subrotundo & à caule perforato: *Perfoliata.*
  - In quinque lacinias diviſo, ſemine hiſpido & lappulaceo: *Sanicula.*

De Umbelliferis ſemine lato & compreſſo, ſeu foliaceo, aut etiam ala foliacea cincto.

I. *De Sphondylio.*

N*Otæ ſunt, Folia latiſſima, flores albi, petalis cordatis*, R. Synop. p. 63.

A. 1. Sphondylium, *Offic. Ger.* quoad deſcript 856. *Emac.* 1009. *Raii Hiſt* i. 408. *Synop.* iii. 205 *Mer. Pin.* 116. Sphondylium vulgare *Park. Theat.* 953. Sphondylium, *Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giſſ.* 150. Sphondylium vulgare hirſutum, *C. B. Pin.* 157. *Merc. Bot.* 71. *Phyt. Brit.* 118 *Rupp. Flor. Jen.* 221. *Tourn. Inſt.* 320. *Elem. Bot.* 270. *Mor. Umb.* 38. *Hiſt. Oxon.* iii. 313. *Buxb.* 311. Sphondylium quibuſdam, ſive Branca Urſina Germanica, *J. B.* iii. 160. Branca Urſina Officinarum, *Volck.* 68. A. *Cow-Parſnep.* Gal. *Berce*, *Brance-Urſine batarde.* G. Bärenklau. B. *Duits Beeren-klaauw.* In paſcuis & agrorum marginibus. Julio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Semen egregium eſt in Hyſterico paroxyſmo, D. *Willis de Morbis Convulſivis.* Accenſetur quinque herbis emollientibus, *Buxb.* ac etiam *Schrod.*

A. 2. Aſa fœtida, *Offic. C. B. Pin.* 499. *Worm. Muſ.* 222. *Mont. Exot.* 11. *Schrod.* iv. 184. *Park. Theat.* 1569. Aſa fœtida noſtras Officinarum, *J. B.* iii. 133. Aſſa fœtida, *Ind. Med.* xvi. Altith ſeu Aſa fœtida, Javanis & Malaiis Hin dicta, *Bont.* 41. Aſa fœtida Diſgunenſis, Hingiſch, Umbellifera Leviſtico affinis inſtar Pæoniæ ramoſis; caule pleno maximo; ſemine foliaceo, nudo, ſolitario, Brancæ urſinæ vel Paſtinacæ ſimili; radice Aſam fœtidam fundente, *Kemph. Amœn. Exot.* 535. *Fig.* 536. A. *Devil's Dung.* Gal. *Aſſa fœtida.* G. Teuffels-Dreck. B. *Duyvels-Drek.* Perſiæ incola eſt. *Uſu.* Gummi, quæ ex radice vel ſponte fluit, vel arte exprimitur, ſubſtantiæ eſt reſinoſæ, aridioris, ceræ inſtar, lentum ac ſequax, ex variis ſplendentibus granis, externè incarnati coloris, internè albicans, in maſſam coactum, ſaporis acris & nauſcoſi, odoris gravis, Allium redolentis. Duæ hujus proſtant ſpecies, una impura & turbida, altera pura & tranſlucens; hæc à lacte ſponte affluente, illa torculari expreſſa ex India Orientali & aliunde ad nos tranſportatur. *Vires.* Calefacit, incidit, &c. Uſus internus præcipuus in ſuffocatione Uteri, Peripneumonia, ac Vulneribus, aliàs rarò adhibetur. Extrinſecus in tumido Liene, Uteri ſuffocatione, &c. *Schrod.*

Cujuſnam plantæ ſuccus ſit Aſſa fœtida, inter eruditos & rei Botanicæ peritiſſimos diu multumque diſceptatum eſt. Nonnulli Benzoinum & Aſſam unum idemque gummi genus eſſe volunt, quod è caulibus aut radicibus Laſeris vulneratis effluit, differentiam omnem loco natali deberi. Alii Aſſam fœtidam à quadam ferulæ ſpecie produci contendunt. *Bontius* notis in *Garciam ab Horto*, p. 41. duas dari plantarum ſpecies, Aſſam fœtidam ſuppeditantes, affirmat. Prima (inquit) ſarmentoſa eſt, fermè, ut Salix aquatica,

tica, ex cujus ſtolonibus inciſis Aſſa fœtida per torcular exprimitur, quæ, ut reliqui ſucci, ſole indurata, in conſiſtentiam evadit. Secunda ſpecies longè fœcundior exiſtit, eſtque ſuccus expreſſus è plantæ cujuſdam radicibus craſſiſſimos Raphanos referentibus, quæ folia Tithymalli habet. D. *Mandeſlo*, qui in Perſia peregrinatus eſt, duo etiam Aſſæ fœtidæ ſucco prægnantium plantarum genera agnoſcit, verum ea paulò aliter deſcribit. Alterum fruticoſum ſeu ſarmentoſum foliis parvis Oryzæ ſimilibus. Alterum Rapi folio, colore viridi, folio ficum referente. Hinc nonnulli poſteriorum *Bontii* deſcriptionem ſequuti Plantam Aſſæ fœtidæ productricem, Tithymalli quandam ſpeciem eſſe ſtatuunt. Alii, iique, totius Materiæ Medicæ apprimè gnari, quique in Orientalibus regionibus diu commorati ſunt, Phillyreæ ſpeciem eſſe volunt. *Kempherus* autem in libro ſuo ſupra citato bene deſcribit & depinxit, unde apparet plantam, quæ Aſſam fœtidam producit e Spondylii genere eſſe, idcirco hunc ei locum aſſignavimus.

II. *De Elaphoboſco.*

N*Otæ ſunt, Radices carnoſæ, eſculentæ, folia vix triangulata, flores lutei*, R. Synop. p. 26.

A. 1. Paſtinaca, *Offic.* Paſtinaca latifolia ſativa, *Ger.* 870. *Emac.* 1025. *Raii Hiſt.* i. 410. *Park. Theat.* 944. *Parad.* 506. *Raii Synop.* iii. 206. *C. B. Pin.* 155. *Mer. Pin.* 91. *Mor. Umb.* 39. *Hiſt. Oxon.* iii. 314. *Tourn. Inſt.* 319. *Elem. Bot.* 369. *Boerh. Ind.* A. 67. *Rupp. Flor. Jen.* 221. *Buxb.* 252. Paſtinaca ſativa latifolia Germanica luteo flore, *J. B.* iii. 150. *Chab.* 391. A. *Parſnep.* Gal. *Panais, Paſtenade des Jardins.* G. Mören / Weiße Mören / Zahme Mören. B. *Tamme Paſtinake.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Radix in culinis. Semen in Officinis. *Vires.* Semen Dodonæus calidius & ſiccius eſſe, urinam movere, & flatus diſcutere aſſerit, *R. H.* p. 410.

A. 2. Paſtinaca ſylveſtris, Elaphoboſcum, *Offic.* Paſtinaca ſylveſtris latifolia, *C. B. Pin.* 155. *Raii Hiſt.* i. 409. *Synop.* iii. 206. *Tourn. Inſt.* 319. *Elem. Bot.* 269. *Boerh. Ind.* A. 66. *Mor. Umb.* 39. *Hiſt. Oxon.* iii. 314. *Rupp. Flor. Jen.* 221. *Buxb.* 252. Paſtinaca latifolia ſylveſtris, *Ger.* quoad deſcript. 870. *Emac.* 1025. *Park. Theat.* 944. *Mer. Pin.* 91. Paſtinaca, *Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giſſ.* 131. Paſtinaca Germanica ſylveſtris, quibuſdam Elaphoboſcum, *J. B.* iii. 149. *Chab.* 391. Elaphoboſcum erraticum, *Merc. Bot.* i. 33. *Phyt. Brit.* 36. Bancia, *Offic. Valck.* 320. A. *Wild Parſnep.* Gal. *Panais ſauvage, Paſtenade ſauvage.* G. Wilde Mören. B. *Wilde Paſtinake.* In agrorum limitibus. Julio floret. *Uſu.* Radix, Semen. *Vires.* Cum priore viribus convenit, a quibus non aliter quam cultu differre exiſtimat *J. Bauhinus.*

A. 3. Panax Herculeum, *Offic.* Panax Heracleum majus, *Ger.* 850. *Emac.* 1003. *Raii Hiſt.* i. 410. Panax Paſtinacæ folio, *C. B. Pin.* 156. Panax Heracleum. *Hiſt. Oxon.* iii. 315. Panax Heracleum alterum, ſive peregrinum Dodonæi, *Park. Theat.* 948. Paſtinaca olus atri folio, *Boerh. Ind.* A. 67. Paſtinaca ſylveſtris, altiſſima, *Tourn. Inſt.* 319. *Elem. Bot.* 269. Panax coſtinum, *C. B. Pin.* 156. *Bot. Monſp.* 197. Panax vel Panices peregrinum, *Mor. Umb.* 40. Sphondylio vel potiùs Paſtinacæ Germanicæ affinis Panax vel Pſeudo-coſtus flore luteo, *J. B.* iii. 156. A. *Hercules his Allheal.* Gal. *Panacée.* G. Heydens Iſop. B. *Panax met bladeren van Paſtinake.* In hortis curioſorum. Junio floret. Ex hujus vulnerato, præſertim circa radicem, caule ſuccus æſtivis menſibus manat, ſponte concreſcens, in Officinis *Opopanax* dictus. Opopanax, *C. B. Pin.* 494. *Schrod.* iv. 408. *Raii Hiſt.* i. 411. *Chomel. Plant. Uſu* 191. *Mill. Bot. Offic.* 321. *Park. Theat.* 1544. *Rand. Ind. Pl. Offic.* 64. Cujus ſigna bonitatis ſunt color extus flavus, intus albus aut ſubflavus; ſapor valdè amarus, odor gravis, conſiſtentia pinguis, facile in aqua ſolubilis, levis, tenera, friabilis, Galbani inſtar lacteſcens, dum reſolvitur ad lacteum liquorem propiùs accedens. *Vires.* Emollit, digerit, flatus diſcutit, purgat pituitam craſſam & lentam, è partibus remotis, cerebro, nervis, ſenſoriis, juncturis, thorace, *Schrod.*

Hujus Plantæ Radix pro *Pſeudo-coſto* à nonnullis habetur, alii autem cum *Caſparo Bauhino* diverſam eſſe Plantam putant, uti *Parkinſonus*, ob hanc ſcilicet rationem, quod planta, cujus Radix eſt *Pſeudo-coſtus*, haud talem producat ſuccum flavum vel Gummi, qualem altera; hujuſmodi verò argumentum parum valet, quùm hoc locis natalibus deberi poſſit, quumque folia cæteræque plantæ partes, fatente ipſo, in utriſque ſint eadem.

III. *De Seſeli Cretico vel Tordylio.*

F*Oliis latis Paſtinacæ, ſemine fimbriâ granulatâ aut criſpâ cincto à reliquis differt*, R. H. p. 412.

A. Seſeli Creticum, *Offic. Ger.* 894. Seſeli Creticum Tordylion, *Bot. Monſp.* 239. Seſeli Creticum minus, *C. B. Pin.* 161. *Ger. Emac.* 1050. Tordylium ſive Seſeli Creticum minus, *Park. Theat.* 906. *Raii Hiſt.* i. 412. Tordylium Narbonenſe minus, *Tourn. Inſt.* 320. *Elem. Bot.* 271. *Boerh. Ind.* A. 68. *Raii Synop.* 266. Tordylium erectum hirſutius ſeminis limbo granulato minore, *Hiſt. Oxon.* iii. 316. Caucalis minor pulchro ſemine, ſive Bellonii, *J. B.* iii. 84. Caucalis minor pulchro ſemine, Tordylium & Seſeli Creticum multis, *Chab.* 395. A. *Hartwort of Candy.* Gal. *Seſeli de Crete.* G. Weiße Hirſch-Wurtz. B. *Seſeli uit Crete.* In hortis Botanicis. In *Uſu* eſt Semen, ſed rarius. *Vires.* Nephriticum eſt, Uterinum, ac Pulmonicum. Uſus præcipuus in Stranguria, & Urina remorata; dolores diſcutit, Menſes ciet, Catarrhorum expectorationem promovet, *Schrod.* In Catalogo ſimplicium Pharmacopœiæ Londini hoc cum ſequente neſcio quomodo confunditur.

IV. *De Seſeli Maſſilienſi.*

S*Emine foliaceo, foliis tenuiter diviſis, ſucco limpido ſeu aqueo, à reliquis diſtinguitur*, R. H. p. 414.

A. Seſeli Maſſilienſe, *Offic. Raii Hiſt.* i. 414. *Chab.* 385. Seſeli Maſſilienſe alterum, *Ger.* 894. *Emac.* 1051. *Park. Theat.* Seſeli Maſſilienſe Ferulæ folio, *C. B. Pin.* 161. Seſeli Maſſilienſe nuperorum, folio aliquatenus ſimili Viſnagæ, *J. B.* iii. 33. Seſeli Maſſilioticum Ferulæ folio, *Schrod.* 157. Seſeli procerius rigidiuſculo folio Ferulæ latiore & craſſiore, *Pluk. Almag.* 345. Seſeli tenerifolium Viſnagæ inſtar, tenuiter diſſectum, *Ejuſd.* 344. Libanotis Maſſilienſis Ferulæ folio, *Hiſt. Oxon.* iii. 310. A. *Italian Hartwort.* Gal. *Seſeli de Marſeille Fenouil tortu.* G. Seſelſaamen / Berg-Kümmel. B. *Zaad van Ferkel uyt Marſeille. Uſu.* Semen. *Vires.* Uſus præcipuus in morbis capitis, Epilepſia, in imbecillitate viſus, Spaſmo, &c. in Pulmonum ac pectoris affectibus, Tuſſi, Catarrhis; in Hepatis obſtructione, Hydrope, Ventriculi cruditate; in Calculo Renum ac Veſicæ; in Menſibus obſtructis. Specifica Antidotus eſt Cicutæ, *Schrod.*

V. *De Oreoſelino.*

N*Otæ ſunt, Folia Petroſelini aut Cicutæ ſimilia, flores roſæ formæ*, R. Meth. A.

A. 1. Petroſelinum montanum, *Offic. Schrod.* iv. 123. Oreoſelinum, *Mor. Umb.* 41. *Ger.* 863. quoad deſcript. *Emac.* 1015. *Rivin. Irr. Pent. Buxb.* 244. Oreoſelinum, *Offic. Rupp. Flor. Pruſ.* 221. Oreoſelinum majus, *Hiſt. Oxon.* iii. 317. Oreoſelinum Apii folio minus, *Tourn. Inſt.* 318. *Boerh. Ind.* A. 68. *Elem. Bot.* 269. Oreoſelinum ſive Apium montanum, & Apium montanum Dalechampii, *Chab.* 397. Apium montanum vulgatius, *Park. Theat.* 927. Apium montanum nigrum, *C. B. Pin.* 153. Apium montanum, folio ampliore, *Ejuſd.* Apium montanum Dalechampii, *J. B* iii. 103. Apium montanum nigrum, *Ejuſd.* 104. *Raii Hiſt.* i. 413. Libanotis montana Apii hortenſis foliis nigrioribus, *Pluk. Almag.* 215. A. *Mountain-Parſley.* Gal. *Perſil des Montagnes.* G. Berg-Peterſilien. B. *Berg-Peterſelie.* In locis montanis reperitur. *Uſu* Radix, Semen. *Vires.* Calefacit & ſiccat, alexipharmacum eſt, ſudorificum, diureticum, diſcutiens. Uſus præcipuus in calculo renum ac veſicæ, in Peſte, in flatibus, in ſtranguria, *Schrod.*

A. 2. Gentiana nigra, *Offic. Germ.* Daucus montanus Apii folio major, *C. B. Pin.* 150. Daucus ſelinoides major, *Park. Theat.* 898. Libanotis Theophraſti nigra, *Ger.* 858. *Emac.* 1010. Libanotis altera quorundam, aliis dicta Cervaria nigra, *J. B.* iii. 165. *Raii Hiſt.* i. 413. Libanotis altera quorundam, aliis Cervaria nigra, *Chab.* 387. Libanotis nigra ſeu Saxifragia Venetorum, *Mor. Umb.* 42. Libanotis nigra Theophraſti, *Hiſt. Oxon.* iii. 318. Laſerpitium minus Paludapii folio, ſemine criſtato, *Pluk. Almag.* 207. Oreoſelinum Apii folio majus, *Tourn. Inſt.* 318. *Elem. Bot.* 269. *Boerh. Ind.* A. 67. Cervaria, *Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giſſ.* 160. Gentiana nigra Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 221. A. *Mountain-Dauke.* Gal. *Ioyſſelinum (comme qui diroit Perſil qui parfume.)* G. [illegible] Hirſchwurtzel / Wehr-Kümmel. B. *Wilde* [illegible]. In montoſis Italiæ Julio floret. *Uſu.* Semen.

Vires.

Vires. Calefacit, aperit, incidit, urinam & menſes ciet, partum expellit, tumores diſcutit.

VI. *De Thyſſelino.*

A*B Oreoſelino non aliter differt, quàm quòd ſucco lacteo turgeat*, Raii Meth. A. 48.

A. Oelnizium, *Offic. Germ.* Thyſſelinum Apinum paluſtre, *Mont* Thyſſelinum, *Rivin. Irr. P. Buxb.* 318. Thyſſelinum anguſtifolium *Rivini*, Olſenitium Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 222. Thyſſelinum Plinii, *Lob. Icon.* 711. *Tourn. Inſt.* 319. *Elem. Bot* 269. *Boerh. Ind.* A. 67. Thyſſelinum, *Mor. Umb.* 42. *Hiſt. Oxon.* iii. 317. Thyſſelinum ſive Apium ſylveſtre, *Park. Theat.* 928. Apium ſylveſtre ſive Thyſſelinum, *Ger.* 867. *Emac.* 1020. Apium ſylveſtre lacteo ſucco turgens, *C. B. Pin.* 153. *Raii Hiſt.* i. 413. Apium ſylveſtre Dodonæi, *Chab.* 397. Apium ſylveſtre Dodonæi, Thyſſelinum quorundam, planta ſucco lacteo turgens, locis humidis proveniens, *J. B.* iii. 188. A. *Milky Parſley.* Gal. *Thyſſelinum.* G. Peterſilien voll Milch-Saft. B. *Wilde Eppe vol Melk-Sap.* In locis humidis. Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Vi radix celebratur Alexipharmaca, *Buxb.* Planta, aperiens & diuretica eſt, *Mont.*

VII. *De Anetho.*

S*Emine foliaceo, foliis in tenuiſſima ſegmenta Fœniculi æmula diviſis, à reliquis differt*, R. H. p. 415.

A. Anethum, *Offic. Ger.* 878. *Emac.* 1033. *Raii Hiſt.* i. 415. *Mor. Umb.* 36. *J. B.* iii. 6. *Chab.* 384. *Dill. Cat. Giſſ.* 136. *Rivin. Irr. Pent.* Anethum hortenſe, *C. B. Pin.* 147. *Hiſt. Oxon.* iii. 311. *Tourn. Inſt.* 318. *Elem. Bot.* 268. *Boerh. Ind.* A. 65. *Buxb.* 20. *Rupp. Flor. Jen.* 222. Anethum hortenſe ſive vulgare, *Park. Theat.* 886. A. *Dill.* Gal. *Anet.* G. Dillen. B. *Dil.* In hortis. Julio floret. *Uſu.* Folia, Semen. *Vires.* Herba, ſed præcipuè Semen, digerit & diſcutit, maturat tumores, auget lac, conciliat ſomnum: Venereos appetitus minuit, ſingultui vomituique medetur, *Schrod.* In culinis hujus herba condiuntur Cucumeres juniores.

VIII. *De Peucedano.*

N*Otæ ſunt, Folia in tenues lacinias tripartito diviſa & ſubdiviſa, latiores & longiores quàm Anethi*, R. Synop. p. 64.

A. Peucedanum, *Offic. Ger.* 896. *Emac.* 1054. *Chab.* 386. *Raii Hiſt.* i. 416. *Synop.* iii. 206 *Mer. Pin.* 93. Peucedanum vulgare, *Park. Theat.* 880. Peucedanum Germanicum, *C. B. Pin.* 149. *Mor. Umb.* 36. *Tourn. Inſt.* 318. *Elem. Bot.* 268. *Boerh. Ind.* A. 66. *Buxb.* 258. *Rupp. Flor. Jen.* 222. Peucedanum minus Germanicum, *J. B.* iii. 36. Peucedanum majus brevioribus foliis Germanicum, *Hiſt. Oxon.* iii. 312. Peucedanum, Pinaſtrellum, Fœniculum porcinum, *Merc. Bot.* i. 58. *Phyt. Brit.* 90. A. *Hogs Fennel.* Gal. *Queue de pourceau, Fenouil de Porc.* G. Haarſtrang. B. *Varkens-Venkel.* In Foſſis paluſtribus. Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Expectorat, mucilaginem tartaream bilemque educit. Uſus præcipuus in affectibus pectoris, Tuſſi, Inflationibus, in obſtructione Hepatis, Lienis, Renum. Ciet urinam, & calculoſis prodeſſe creditur, *Schrod.* Veteres affectibus omnibus circa nervos conſiſtentibus, ut Lethargo, Phreneſi, Epilepſiæ, Vertigini, Paralyſi, convenire aiunt, *R. H.* p. 416.

IX. *De Thapſia.*

N*Otæ ſunt, Folia tenuiter diſſecta: Semen alâ foliaceâ ſummâ parte bifida cinctum, ſapore acri*, R. H. p. 417.

A. 1. Thapſia, *Offic.* Thapſia ſive Turbith Garganicum ſemine latiſſimo, *J. B.* iii. 50. *Chab.* 388. *Tourn. Inſt.* 322. *Elem. Bot.* 272. *Boerh. Ind.* A. 60. *Raii Hiſt.* i. 418. Thapſia Thalictri folio, *Hiſt. Oxon.* iii. 319. Turpethum Garganicum, *Schrod.* iv. 250. A. *Deadly Carrots.* Gal. *Thapſie, ou Turbith Batard.* G. Thapſia. B. *Thapſia met bladeren van Carooten.* In hortis curioſorum aliquando colitur. *Uſu.* Radix longa & acris, foris nigra, intus candida. *Vires.* Radix ejuſque ſuccus aut decoctum ſupernè infernéque cum violentia purgat, ideoque intra corpus exhiberi non debet, *R. H.* p. 418. Perperam ab impoſtoribus in *Hiſpania* pro *Turbith* vendebatur ejus radix, magno Reipublicæ detrimento. *Meſues Turbith nigrum* appellat, & ab eo ad humores tenues evacuandos uſurpabatur, *Hiſt. Oxon.* Vetulæ *Salmanticenſes* hujus radice utebantur ad provocandos menſes, aliaſque dejectiones cum mollientibus, teſte *Cluſio.*

A. 2. Turbith cinericium, Pſeudo-turbith, *Offic.* Thapſia Ferulæ facie ſive Turbith Gallo-

Gallorum, *J. B.* iii. 45. *Chab.* 388. *Raii Hiſt.* i 420. Thapſia fœniculi folio, *C. B. Pin.* 148. *Park. Theat.* 877. Thapſia ferulacea ſemine folioſo plano, *Hiſt. Oxon.* iii. 319. Seſeli quæ Ferulæ facie Thapſia, ſive Turbith Gallorum, *Boerh. Ind.* A. 50. A. *French Turbith.* Gal. *Thapſie, ou faux Turbith, Turbith de France.* G. Frantzöſiſche Turbith. B. *Franſſe Turbith.* In montoſis Aquitaniæ invenitur. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum ſuperiore convenit.

A. 3. Gingidium, *Offic. Cam. Hort.* 67. *Icon.* xvi. Gingidium Dioſcoridis, *Rauwolf.* 11. *Till. Hort. Piſ.* 68. *Tourn. Itin.* 323. Gingidium fœniculi folio, *C. B. Pin.* 151. Gingidium verum Syriacum, *Park. Theat.* 890. Anetho ſimilis planta ſemine lato laciniato, *J. B.* iii. 7. *Raii Hiſt.* i. 416. Anetho ſimilis planta, Gingidium verum Dioſcoridis, *Chab.* 382. Thapſia Orientalis, Anethi folio, ſemine eleganter crenato, *Tourn. Cor.* 22. *Boerh. Ind.* A. 60. Thapſia ferulacea ſeminis margine inciſo, *Hiſt. Oxon.* iii. 319. A. *Oriental Pick-tooth.* Gal. *Thapſie Oriental.* G. Spaniſch Zahnſtecher-Kraut, Spaniſche Kerbel. B. *Spaanſe Kervel.* Oriente reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Urinam ciet. Decoctum ex vino potum veſicæ prodeſt. Olus hoc crudum, coctum, conditumve eſtur, magna Stomachi utilitate, *Dioſc.*

X. *De Ferula.*

F*Oliis Fœniculaceis, ſeminibus oblongis, per maturitatem nigricantibus, medulla fungoſa, ab aliis diſtinguitur*, R. H. p. 420.

A. 1. Galbanifera planta, *Offic.* Ferula fruticoſa ſemper virens, foliis Aniſi, Galbanifera, ex qua Galbanum Officinarum, *Par. Bat. Prod.* 334. *Pluk. Almag.* 144. Ferula Africana Galbanifera, Liguſtici foliis & facie, *Par. Bat.* 163. *Raii Hiſt.* iii. 252. *Boerh. Ind.* A. 65. *Till. Hort. Piſ.* 61. Aniſum Africanum fruticeſcens folio & caule vere cæruleo tinctis, *Pluk. Phytog.* xii. f. 2. Aniſum fruticoſum Africanum Galbaniferum, *Hiſt. Oxon.* iii. 297. Oreoſelinum Africanum, Galbaniferum fruteſcens Aniſi folio, *Tourn. Inſt.* 319. Oreoſelinum Aniſoides arboreſcens Liguſtici foliis & facie flore luteo Capitis Bonæ Spei, *Breyn. Prod.* ii. 79. A. *The Galbanum Plant.* Gal. *Ferule donnant le Galbanum.* G. Galbanum-Pflantze. B. *Ferula gom Galbanum dragende.* In hortis curioſorum colitur. Ex hujus planta exſudat Galbanum, *Offic. C. B. Pin.* 494. *Chomel. Plant. Uſu* i. 186. *Raii Hiſt.* i. 421. *Schrod.* iv. 195. *Mill. Bot. Offic.* 206. *C. Com. Plant. Uſu.* 73. *J. B.* iii. 51. *Chab.* 388. à Byzantio ad nos delatum. Succus eſt pinguis, non tamen Oleo ſolubilis, ſed aquâ, mediâ quodammodo naturâ conſtans inter gummi & reſinam; accenditur enim igne ut Reſina, humore aqueo ſolvitur ut Gummi; colore flaveſcente aut rufo, ſubſtantia molli & Ceræ inſtar ductili, ſapore amaricante cum acrimonia, odore gravi. *Vires.* Emollit & digerit; Uſus intrinſecus eſt in menſibus ciendis, fœtibus vivis & mortuis, nec non ſecundinis pellendis. Extrinſecùs etiam prodeſt in partu ac menſibus, in ſuffocatione uteri, Vertigine, Epilepticis, Hyſtericis, Syncopticis, &c. *R. H.* p. 421.

A. 2. Ferula Africana Galbanifera fruteſcens Myrrhidis folio, *C. Comm. Hort. Amſt.* 11. p. 115. *Till. Hort. Piſ.* 60. A. *Another Galbanum Plant.* Gal. *Ferule d'Afrique portant le Galbanum.* G. Africaniſche Galbanum-Pflantze. B. *Africaanſe Ferula.* Hæ duæ ſpecies (ſcribit Doct. *Commelinus*) ſauciatæ ſuccum fundunt lacteum, qui in lachrymam omnibus notis Galbano ſimillimam & convenientem concreſcit, *Plant. Uſu.* ed. iii. p. 73.

A. 3. Ferula Galbanifera, *J. B.* iii. 52. *Lob. Icon.* 779. *Tourn. Inſt.* 321. *Elem. Bot.* 271. *Boerh. Ind.* A. 64. *Till. Hort. Piſ.* 60. *Chab.* 388. Ferula latiore folio, *Park. Theat.* 875. *Hiſt. Oxon.* iii. 309. Ferula altera, *Ger.* 899. Ferulago, *Ger. Emac.* 1056. Ferulago latiore folio, *C. B. Pin.* 148. *Chomel. Plant. Uſu.* A. *Small Fennel-Giant.* Gal. *Petite Ferule.* G. Kleine Ferula. B. *Kleyne Ferula.* In hortis Botanicis. A *Lobelio* dicitur oriri ex ſemine reperto Antverpiæ in Galbani lachrymis.

A. 4. Ferula, *Offic. Ger.* 898. *Emac.* 1056. Ferula tenuiore folio, *Park. Theat.* 875. Ferula major ſeu fœmina, *Mor. Umb.* 35. Ferula major ſeu fœmina Plinii, *Boerh. Ind.* A. 64. Ferula fœmina Plinii, *C. B. Pin.* 148. *Tourn. Inſt.* 321. *Elem. Bot.* 271. Ferula tenuiore folio, ſeu Fœmina Plinii, *Hiſt. Oxon.* iii. 309. Ferula folio Fœniculi, ſemine latiore & rotundiore, *J. B.* iii. 43. *Chab.* 388. *Raii Hiſt.* i. 420. A. *Fennel-Giant.* Gal. *Ferule.* G. Rieſen-Fenchel. B. *Ferula.* In hortis Botanicorum aliquando colitur. Julio floret. *Uſu.* Medulla caulium, Semen, Succus ſeu Gummi Sagapenum Officinarum dictus. *Vires.* Viridis medulla pota ſanguinem ſpuentibus

tibus & cœliacis prodeſt, ſanguinis eruptiones ſiſtit, capitis dolores lenit. Semen potum torminibus auxiliatur, *Dioſc.*

A. 5. Sagapenum, *Offic.* *C. B. Pin.* 494. *Raii Hiſt.* i. 1844. *Matth.* ii. 801. *Schrod.* 214. *Park. Theat.* 1544. *Ger.* 898. *Emac.* 1056. *Mill. Bot. Offic.* 384. *Chomel. Plant. Uſu* 190. Sagapenum veterum, *J. B.* iii. 156. Ab Alexandria tranſportatur. Optimum cenſetur ſincerum, tranſlucidum, foris colore fulvo vel rufo, intus exalbido, guſtu acri, odore gravi, porrumque æmulans. *Vires.* Attenuat, aperit, purgat lentos, & craſſos, imò & ſeroſos humores, ex Ventriculo, Inteſtinis, Utero, Renibus, Cerebro, Nervis, Juncturis, Pectore: Hinc prodeſt in Hydrope, Tuſſi inveterata, Aſthmate, Cephalalgia, Spaſmo, Epilepſia, Paralyſi, Tremore artuum, in obſtructione & tumore ſplenis, dolore Colico. Menſes ciet; ſed fœtum enecat, urinam movet, *Schrod.*

A. 6. Panax Aſclepium, *Offic.* *Mor. Umb.* 35. Panax Aſclepium Ferulæ facie, *Ger. Emac.* 1057. Libanotis Ferulæ folio & ſemine, *C. B. Pin.* 158. Libanotis quibuſdam, flore luteo, ſemine Ferulæ, *J. B.* iii. 41. *Chab.* 386. *Raii Hiſt.* i. 421. Libanotis Ferulæ folio & ſemine, ſive Panax Aſclepium Ferulæ facie Lobelii, *Park. Theat.* 881. Ferula minor *Elem. Bot.* 271. Ferula minor ad ſingulos nodos umbellifera, *Tourn. Inſt.* 321. *Boerh. Ind.* A. 65. A. *The All-heal of Eſculapius.* Gal. *Panax d'Eſculape.* G. Panax-Kraut/ Allheilwurtz des Aeſculapius. B. *Panax-kruit.* In Iſtria provenit. Æſtate floret. *Uſu.* Flores, Semen. *Vires.* Auxiliarem vim habent Flores & ſemina contra ulcera, phagedænas, & tubercula, ſi trita & cum melle imponantur: adverſus ſerpentes, ſi vino bibantur, *Dioſc.*

A. 7. Libanotis altera, *Offic.* Libanotis Fœniculi folio, ſemine foliaceo; *C. B. Pin.* 158. Panax Aſclepium Anguillaræ & Camerarii, *Park. Theat.* 883. Ferula folio glauco, ſemine lato oblongo, quibuſdam Thapſia ferulacea, *J. B.* iii. 45. *Chab.* 388. *Raii Hiſt.* i. 420. *Tourn. Inſt.* 321. *Boerh. Ind.* A. 64. A. *Candy All-heal.* Gal. *eſpece de Laſerpitium.* G. Thapſier / Candiſche Heilwurtz. B. *Thapſia.* In inſula Candia reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix, herba, ſemen. *Vires.* Trita omnis herba communiter Hæmorrhoidum profluvia ſiſtit; Sedis inflammationes, & Condylomata mitigat. Siccæ radices ulcera purgant, menſes & urinas cient. Potum ſemen ad eadem pollet, *Dioſc*

A. 8. Ammoniacum, *Offic.* *C. B. Pin.* 494. *Raii Hiſt.* ii. 1844. *Chomel. Plant. Uſu* 182. *Math.* ii. 803. Ammoniacum, *Mill. Bot. Offic.* 30. Gummi Ammoniacum, *Schrod.* iv. 184. Gum. Ammoniacum, *Park. Theat.* 1544. *Ger.* 898. *Emac.* 1056. Ab India Orientali & aliundè ad nos defertur. Gummi eſt ſtillans ex Ferula quadam, inquit *Schrod.* Eligendum eſt ſincerùm, inſtar Olibani, in grumos condenſatum, odore gravi, Caſtoreum utcunque æmulans, ſapore amarum, digitis tractatum molleſcens, bene coloratum, exteriùs flavum, interiùs candidum. *Vires.* Emollit, attenuat, reſolvit, digerit, maturat, attrahit valide, ut quoque ſpinas carni infixas eliciat; alvum movet, ſplenicum eſt. Uſus præcipuus eſt in doloribus Arthritidis, in reſolvenda mucilagine tartarea, viſcoſa, craſſa, ac contumaci Pulmonum, Meſenterii; & hinc in obſtructionibus contumacibus Lienis, Hepatis, Uteri, &c. Extrinſecus in Scirrhis, Tophiſque juncturarum, in Scrophulis, aliiſque tumoribus durioribus reſolvendis, &c. *Schrod.*

Unius Ferulæ *Dioſcorides* meminit, ex qua *Sagapenum* colligitur. *Galbanum* verò, & *Ammoniacum* Ferulæ quoque ὀπὸς ſive liquores eſſe refert. Verùm, an iſtæ cum priore differant, nec ne, non exponit. Fieri autem poteſt, ut ex unius generis Ferulæ differentes ſucci colligantur, pro regionum videlicet, ubi naſcuntur, varietate. Veluti enim Laſer *Cyrenis* natum diverſum eſt à liquore, qui in Media & Syria provenit: ita Ferulam in Media *Sagapenum*, juxta Cyrenem *Ammoniacum*, in Syria *Galbanum* proferre poſſe apparet, *Dod. Pempt.* 322.

Quanquam Regiones diverſæ diverſa Gummi ex eadem planta, uti opinatur *Dodonæus* (ut ſupra citata) producere queant; tamen è poſterioribus inventis patet, *Sagapenum* ex una planta, *Galbanum* ex aliis naſci; utrum verò *Ammoniacum* etiam ex Ferula, ut *Dioſcoridi* viſum eſt, an ex alia quadam planta ortum ducat, nondum innoteſcit. Noſtrum autem *Galbanum*, uti modò vidimus, unius plantæ fœtus eſt; unde conjecturat *Joſephus Millerus*, id genus eſſe, quod è Turcia affertur, quodque optimum eſſe putat, à *Lobelii* planta produci; ex *Hermanni* vero planta id quod ex India apportatur, quodque quum ſit

ma-

magis fuſcum, ſiccius & ſordibus ſtipitibuſque oppletius, haud jam in pretio eſt.

De Umbelliferis ſemine tumidiore & minùs compreſſo donatis.

XI. *De Libanotide.*

NOtæ *hujus generis characteriſticæ ſunt folia tenuiter diſſecta, ſemina tumida, nucis Myriſticæ parvæ figurâ, fungoſâ ſubſtantiâ nucleum ambiente*, R. H. p. 424.

A. Libanotis, *Offic. Chab.* 386. Libanotis Ferulæ folio, ſemine anguloſo, *C. B. Pin.* 158. Libanotis Cachryophorus quibuſdam floribus luteis, *J. B.* iii. 40. *Raii Hiſt.* i. 424. Libanotis Galeni Cachrys verior, *Ger.* 858. quoad deſcript. *Emac.* 1010. Libanotis Ferulæ folio, ſive Cachryfera, ſive Cachrys vera, *Park. Theat.* 881. Cachrys ſemine fungoſo, lævi *Hiſt. Oxon.* iii. 267. Cachrys ſemine fungoſo ſulcato, plano majore, foliis Peucedani anguſtis, *Mor. Umb.* 62. *Tourn. Inſt.* 325. *Elem. Bot.* 276. A. *Fennel-Herb-Frankincenſe.* Gal. *Libanotis*, (*ce nom vient du mot Grec* λίβανος, *Encens, parce que la racine de cette plante a une odeur d'Encens*). G. Weyrauchs-Wurtz / Fenchel-Kraut. B. *Wierooks-wortel.* In montibus Italiæ, & Siciliæ, &c. Maio floret. *Uſu.* Radix & ſemen. *Vires.* Vim habet excalefaciendi, & vehementer exſiccandi; quare abſtergentibus medicamentis inſeritur, *Dioſc.*

XII. *De Laſerpitio.*

NOtæ *ſunt, Quatuor alæ foliaceæ per longitudinem decurrentes in ſingulis ſeminibus. Alæ hæ membranaceæ in binis ſeminibus, dum adhuc viridia & conjuncta ſunt, ſex tantum videntur, binis illis ad baſin ſingulorum ſeminum arctè ſibi invicem commiſſis*, R. Meth. A. p. 48.

A. 1. Laſerpitium, *Offic. Ger.* 853. quoad deſcript. *Emac.* 1006. Laſerpitium Gallicum, *C. B. Pin.* 156. *Raii Hiſt.* i. 426. *Bot. Monſp.* 300. *Park. Theat.* 937. *Tourn. Inſt.* 324. *Elem. Bot.* 274. Laſerpitium è regione Maſſiliæ allatum, *J. B.* iii. 137. Laſerpitium lobis anguſtioribus lucidis, ſaturatè virentibus, plurifariam diviſis, *Pluk. Phytog.* 198. *Almag.* 207. Laſerpitium anguſtifolium foliis conjugatim poſitis quinquefidis, *Hiſt. Oxon.* iii. 321. Laſerpitium foliis anguſtioribus dilutè virentibus, *Mor. Umb.* 28. Silphium ſive Laſerpitium, *Chab.* 399. A. *Laſerwort.* Gal. *Laſerpitium.* G. Laſer-kraut. B. *Laſer-kruit.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Excalefacit; ſugillatis, ſtrumis, ac tuberculis medetur; Iſchiadicis, excreſcentiiſque circa ſedem tollendis convenit, Veneri reſiſtit, ac commendat, *Dioſc.*

A. 2. Thapſia Officinarum, *Chom.* 64. Gentiana alba, *Offic. Buxb.* 180. *Rupp. Flor. Jen.* 223. Laſerpitium foliis latioribus lobatis, *Mor. Umb.* 29. *Tourn. Inſt.* 324. *Elem. Bot.* 275. *Volck.* 241. *Boerh. Ind.* 61. *Pluk. Almag.* 207. Laſerpitium latifolium vulgatius ſeminis alis planis, *Hiſt. Oxon.* iii. 321. Libanotis Theophraſti minor, *Ger.* 857. *Emac.* 1010. *Park. Theat.* 951. *Raii Hiſt.* i. 427. Libanotis latifolia altera ſive vulgatior, *C. B. Pin.* 157. Libanotis Theophraſti quorundam, ſive Seſeli Æthiopicum, Matthiolo Cervicaria alba, *J. B.* iii. 164. *Chab.* 387. A. *The Leſſer Herb-Franckincenſe of Theophraſtus.* Gal. *Thapſie ou Faux Turbith.* G. Thapſier. B. *Thapſia, of valſe Turbith.* In montibus Helvetiæ & Pyrenaicis reperitur. Julio floret. *Uſu.* Radix, ſed in Officinis noſtris non invenitur. *Volck.* Radix vim habet alexipharmacam & uterinam, *Buxb.*

XIII. *De Scandice.*

SEminibus *in roſtrum productis, Geranii moſchati roſtra referentibus, ab aliis umbelliferis abundè diſtinguitur*, R. Synop. p. 103.

A. Scandix, *Offic. Mor. Umb.* 47. Scandix, *Rivin. irr. Pent. Dill. Cat. Giſſ.* 73. Scandix ſemine roſtrato vulgaris, *C. B. Pin.* 152. *Tourn. Inſt.* 326. *Elem. Bot.* 276. *Boerh. Ind.* A. 70. *Hiſt. Oxon.* iii. 304. *Raii Synop.* iii. 207. *Rupp. Flor. Jen.* 223. *Buxb.* 295. Scandix vulgaris ſeu Pecten Veneris, *Park. Theat.* 207. Pecten Veneris *J. B.* iii. 71. *Chab.* 392. *Raii Hiſt.* i. 428. *Merc. Bot.* i. 57. *Phyt. Brit.* 88. Pecten Veneris, ſive Scandix, *Ger.* 884. *Emac.* 1040. *Mer. Pin.* 91. A. *Shepherd's-Needle, or Venus's-Comb.* Gal. *Peigne de Venus.* G. Nadel-Kerbel / Venus-Strahl / Venus-Kam. B. *Naelde-Kervel.* Inter ſegetes frequens. Maio & Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Stomacho & Ventriculo utile eſt; decoctum, Veſicæ, Renibus, & Jecinori confert, *Dioſc.*

Nonnulli radicem cum Malva tuſam, omni corpori infixam extrahere aiunt, *Buxb.*

XIV. *De Cerefolio.*

F*Oliis ad Petroſelinum accedentibus, radice annuâ, omnium partium parvitate à Cicutaria differt*, R. H. p. 430.

A. Chærofolium, *Offic.* Chærophyllum ſativum, *C. B. Pin.* 152. *Raii Hiſt.* i. 430. *Tourn. Inſt.* 314. *Elem. Bot.* 264. *Boerh. Ind.* A. 70. *Buxb.* 63. Chærephyllon, *J. B.* iii. 75. *Chab.* 393. Cerefolium vulgare, *Park. Parad.* 494. *Ger.* 882. Cerefolium vulgare ſativum, *Ger. Emac.* 1338. Cerefolium ſativum, *Mor. Umb.* 46. *Hiſt. Oxon.* iii. 303. Cerefolium Officinarum ſive Chærophyllon Tournefortii, *Rupp. Flor. Jen.* 228. A. *Chervil.* Gal. *Cerfeuil.* G. Körffel-kraut / Kerbel-kraut / Körbel / Kurbel / Körbel-kraut. B. *Kervel.* In hortis. Maio floret. *Uſu.* Folia, & ſemen. *Vires.* Partium eſt tenuium, diureticum, emmenagogon, ac lithontripticum; Sanguinem coagulatum reſolvit, ſomnum ſuaviter inducit. Extrinſecus uſus inſignis eſt in dolore colico, in urina retenta, *Schrod.*

Hanc plantam *Fuchſius* pro Gingidio *Dioſcoridis* accepit, cui *Chomelius* ex citatis ſuffragari videtur: Hanc autem ſententiam rejicit *Matthiolus*, qui duas alias plantas, ut ex Commentariis liquet, profert; quarum unam in priore Editione ipſe elegi: Jam verò, cum Tournefortio ſentire inducor Plantam à *Rauwolfio* memoratam, & è *Camerario* in *Horto ſuo Medico*, N°. xvi. depictam, eſſe veriorem. Hanc in Capite præcedente de *Thapſia* videre licet. Deſcripta etiam eſt à *Tournefortio* in *Itinerar. Edit. Anglic.* p. 323.

XV. *De Cicutaria.*

N*Otæ hujus ſunt, Semina longa, glabra, per maturitatem nigra; folia Magnæ Cicutæ, ſed latiora*, R. Synop. iii. 207.

A. Cicutaria vulgaris, *Offic. J. B.* iii. 71. *Chab.* 404. *Raii Hiſt.* i. 429. *Synop.* iii. 207. Cicutaria alba, *Merc. Bot.* i. 29. *Phyt. Brit.* 28. Mer. *Pin.* 26. Cicutaria alba Lugdunenſis, *Ger. Emac.* 1038. Cerefolium ſylveſtre, *Dill. Cat. Giſſ.* 51. *Rupp. Flor. Jen.* 228. *Rivin irr. Pent.* Cerefolium ſylveſtre perenne ſeminibus lævibus nigris, *Mor. Umb.* 46. *Hiſt. Oxon.* iii. 303. Chærophyllum ſylveſtre, *Buxb.* 64. Chærophyllum ſylveſtre perenne, Cicutæ folio, *Tourn. Inſt.* 314. *Elem. Bot.* 264. *Boerh. Ind.* A. 70. Myrrhis ſylveſtris, *Park. Theat.* 935. Myrrhis ſylveſtris ſeminibus lævibus, *C. B. Pin.* 160. A. *Wild Cecely*, *Cow-weed.* Gal. *Cicutaire.* G. Wilde Körbel. B. *Wilde Kervel.* Ad ſepes frequens. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Sativo convenit. *R*adix vim habet venenatam. Novimus, qui exiſtimantes ſe colligere Paſtinacas Germanicas, hyemali tempore, has forte fortuna oſtenderunt foliis deſtitutas, ex quarum eſu licet pauco, inciderunt in grandia Symptomata, Suffocationes, Torpores, & Veſaniam, *Buxb.* ex *J. B.*

XVI. *De Myrrhide.*

S*Emine ſtriato, oblongo, magno, per maturitatem nigro, folio Filici æmulo, aromatico, à reliquis differt*, R. Method. p. 88.

A. 1. Myrrhis, *Offic. Chab.* 393. Myrrhis magno ſemine, longo, ſulcato, *J. B.* iii. 77. *Raii Hiſt.* i. 431. *Hiſt. Oxon.* iii. 301. Myrrhis major vel Cicutaria odorata, *C. B. Pin.* 160. *Tourn. Inſt.* 315. *Elem. Bot.* 264. Myrrhis major vulgaris, ſive Cerefolium majus, *Park. Theat.* 935. Myrrhis perennis ſemine ſtriato, alba, major, odorata, *Mor. Umb.* 44. *Boerh. Ind.* A. 69. Cerefolium magnum, *Ger.* 882. Cerefolium magnum ſive Myrrhis, *Ger. Emac.* 1039. Odorata, *Rivin. irr. Pent.* A. *Sweet Cecily.* Gal. *Cerfeuil muſqué, ou d'Eſpagne.* G. Welſcher Körbel. B. *Myrrhis, welriekende Kervel.* In hortis colitur. Junio floret *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum Cerefolio temperamento & viribus convenit, *R. H. pag.* 431.

A. 2. Daucus Creticus, *Offic. Chomel.* 517. *Chab.* 389. Daucus Creticus verus, *Ger.* 874. *Emac.* 1029. Daucus Creticus verus Dioſcoridis, *Park. Theat.* 896. Daucus foliis Fœniculi tenuiſſimis, *C. B. Pin.* 150. Daucus Creticus ſemine hirſuto, *J. B.* iii. 56. *Raii Hiſt.* i. 463. Myrrhis annua ſemine ſtriato, villoſo, incano, *Mor. Umb.* 67. *Tourn. Inſt.* 315. *Elem. Bot.* 264. *Boerh. Ind.* A. 69. Myrrhis tenuifolia, annua Cretica, ſemine albo pubeſcente, *Hiſt. Oxon.* A. *Carrots of Creet*, *or Candy-Carrots.* Gal. *Semences de Carotte de Candie.* G. Vogelneſt-ſaamen. B. *Wortel-zaad uyt Candie.* Ex Inſula Creta adfertur. *Uſu.* Semina oblonga, incana, acuminata, villoſa, ſapo-

ſaporis & odoris fragrantis. *Vires*. Uterinum imprimis eſt, & diureticum. Flatus diſcutit. Uſus præcipuus in Menſibus obſtructis, Suffocatione, & dolore Matricis, in Colica flatulenta, in Singultu, Dyſuria, Tuſſi chronica, &c. *Schrod.*

XVII. *De Meo.*

F*Oliis conſtat omnium herbarum tenuiſſimis, quibus ut & ſemine magno, oblongo, ſtriato, ab aliis diſtinguitur*, R. Synop. p. 64.

A. 1. Meum & Meum Athamanticum, *Offic.* Meum, *Ger.* 895. *Emac.* 1052. *Chab.* 383. *Raii Hiſt.* i. 432. *Synop.* iii. 207. *Merc. Bot.* ii. 26. *Phyt. Brit.* 75. *Mer. Pin.* 77. *Boerh. Ind.* A. 49. Meum vulgatius, *Park. Theat.* 888. Meum foliis Anethi, *C. B. Pin.* 148. *Tourn. Inſt.* 312. *Elem. Bot.* 261. *Rupp. Flor. Jen.* 225. Meum vulgare, ſeu Radix Urſina, *J. B.* iii. 11. Meum Athamanticum, *Mor. Umb.* 4. Meum vulgare, tenuifolium, *Hiſtor. Oxon.* iii. 270. A. *Spignel.* Gal. *Meum.* G. Beer-Wurtzel. B. *Beerwortel.* In pratis, & paſcuis, ſed rarò. Junio floret. *Uſu.* Radix oblonga, craſſa, & ramoſa, cortice foris ferrugineo, intùs pallido, aliquantulum gummoſo, includente medullam albicantem, ſapore & odore Leviſtico gratiori, & fragrantiori. *Vires.* Flatus diſcutit. Uſus præcipuus in inflatione ac ructu Ventriculi, in Menſibus ac Urina ciendis, in Uteri ſuffocatione, in torminibus Ventris, in Catarrhis, tartaroque Pulmonum expectorando. Multas ingreditur compoſitiones, & ipſam Theriacam, *Schrod.*

A. 2. Mutellina, *Offic.* Mutellina, Meum umbellâ purpuraſcente, *Mont. Ind.* 48. Mutellina, *J. B.* iii. 66. *Raii Hiſt.* i. 453. Mutellina ſive Mutrina: Meum Alpinum quorundam, *Chab.* 389. Meum Alpinum umbellâ purpuraſcente, *C. B. Pin.* 148. Meum Alpinum Germanicum, illis Mutellina dictum, *Park. Theat.* 889. Seſeli pumila Alpina, umbellâ purpuraſcente, *Hiſt. Oxon.* iii. 287. Phellandrium Alpinum umbellâ purpuraſcente, *Tourn. Inſt.* 307. *Elem. Bot.* 256. A. *German or Mountain Spignel.* Gal. *Meum de Montagne* G. Teutſche Berg-Beer-wurtzel. B. *Duitſe Berg-Beer-wortel.* In montoſis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Eaſdem cum priore ei attribuit *Mont.*

XVIII. *De Cymino.*

A*B Ammi differt radice annua, foliis in lacinias minùs crebras, nec adeò tenues diſſectis, omnium partium quantitate minore, ſemine etiam anguſtiore*, R. H. p. 433.

Cyminum, *Offic.* Cyminum, ſive Cuminum Sativum, *J. B.* iii. 22. *Raii Hiſt.* i. 433. Cyminum ſive Cuminum, *Chab.* 384. Cuminum vulgare, *Park. Theat.* 887. Cuminum ſemine longiore, *C. B. Pin.* 146. Cuminum, *Mor. Umb.* 4. *Hiſt. Oxon.* iii. 271. *Boerh. Ind.* A. 49. Cuminum ſativum Dioſcoridis, *Ger.* 907. *Emac.* 1066. Fœniculum Orientale Cuminum dictum, *Tourn. Inſt.* 312. A. *Cummin.* Gal. *Cumin.* G. Kümmich / Kümmel. B. *Komyn.* In Inſula Melita copioſè ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Semina ſtriata, oblonga, ex cinereo ſpadicea, ſapore acri, aromatico, & ingrato, odore fragranti. *Vires.* Attenuat, digerit, reſolvit; Flatus diſcutit, ideóque utile eſt in Colica, Tympanite, & Vertigine, *Schrod.*

XIX. *De Angelica.*

E*Jus notæ ſunt, Folia latiſſima, ſemina ſtriata, magna, & craſſa, per maturitatem alba; ſuccus lacteus per ſiccitatem flavicans*, R. H. pag. 434.

A. 1. Angelica, *Offic. Chab.* 400. *P. Parad.* 529. Angelica ſativa, *C. B. Pin.* 155. *J. B.* iii. 140. *Ger.* 846. *Emac.* 999. *Park. Theat.* 939. *Raii Hiſt.* i. 434. *Synop.* iii. 208. *Boerh. Ind.* A. 53. *Rupp. Flor. Jen.* 222. *Phyt. Brit.* 8. *Mer. Pin.* 8. *Mor. Umb.* 9. *Hiſt. Oxon.* iii. 280. Imperatoria ſativa, *Tourn. Inſt.* 317. *Elem. Bot.* 267. A *Angelica.* Gal. *Angelique de Jardins.* G. Engel-würtz / Angelick-würtz / Bruſt-würtz. B. *groote of tamme Engel-Wortel.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Radix, folia, & ſemen. Radix eſt oblonga, ex capite craſſiore in fibras ſæpe pollicares, aut longè tenuiores diviſa, foris ex flavo rufeſcens, medullâ interiore albâ, ſaporis acris, ſuaviter amaricantis, odoris fragrantis, & aromatici. *Vires.* Bezoardica, & Cordialis nobiliſſima eſt; calefacit, & ſiccat, aperit, attenuat; Sudorifica, & Vulneraria eſt; Menſes movet, Fœtum expellit, Suffocationi Uteri maxime conducit; malignis morbis, Venenis, ipſique Peſti medetur, *Schrod.*

A. 2. Angelica ſylveſtris, *Offic. Buxb.* 20. *Mor. Umb.* 9. *Park. Theat.* 940. *Ger.* 846. *Emac.* 999. *Raii Hiſt.* i. 434. *Synop.* iii. 208. *Merc. Bot.* i. 19. *Phyt. Brit.* 8. *Mer. Pin.* 8. Angelica ſylveſtris major, *C. B. Pin.* 155. *Boerh. Ind.* A. 51. *Hiſt. Oxon.* iii. 280. *Rupp. Flor. Jen.* 222. Angelica ſylveſtris magna & vulgatior, *J. B.* iii. 144. Angelica ſylveſtris vulgatior, *Chab.* 400. Angelica aquatica, *Dill. Cat. Giſſ.* 156. Angelica paluſtris, *Rivin. Irr. Pent.* Imperatoria pratenſis major, *Tourn. Inſt.* 317. *Elem. Bot.* 267. A. *Water-Angelica.* Gal. *Angelique ſauvage.* G. Wilder Engel-wurtz. B. *Angelica, water Angelica.* In aquoſis gaudet. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Eiſdem cum Sativa viribus pollere creditur, quamvis languidior ſit, *Raius.*

A. 3. Herba Gerardi, *Offic. Ger.* 848. *Emac.* 1001. *Merc. Bot.* i. 42. *Phyt. Brit.* 58. *Mer. Pin.* 61. Podagraria, *Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giſſ.* 90. Podagraria Rivini & Lobelii, *Rupp. Flor. Jen.* 225. Podagraria vulgaris, *Park. Theat.* 943. Angelica Podagraria dicta, *Mor. Umb.* 9. Angelica ſylveſtris minor ſeu erratica, *C. B. Pin.* 155. *Raii Hiſt.* i. 435. *Synop.* iii. 208. *Boerh. Ind.* A. 53. *Tourn. Inſt.* 313. *Elem. Bot.* 262. Angelica ſylveſtris repens, *J. B.* iii. 145. *Chab.* 400. *Hiſt. Oxon.* 281. A. *Gout-weed.* Gal. *Petite Angelique ſauvage.* G. Klein Wilder Angelik-Würtz. B. *Gerards-kruid, kleine wilde kruypende Angelica.* Ad ſepes, præcipuè hortorum. Junio & Julio floret. *Uſu.* Radix, herba. *Vires.* Podagram juvat, unde nomen.

A. 4. Archangelica, *Offic. J. B.* iii. 143. *Raii Hiſt.* i. 454. *Chab.* 400. Angelica Scandiaca ſive Archangelica Tabernæmontani, quæ umbellâ eſt flavâ, ſemine rotundiore, *C. B. Pin.* 155. *Boerh. Ind.* A. 53. Archangelica ſeu Angelica Tabernæmontani, ſeu Scandiaca, *Herm. Prælect.* Angelica prima, *Boerh. Hiſt. Plant.* 84. Imperatoria Archangelica dicta, *Tourn. Inſt.* 317. *Elem. Bot.* 267. A. *Great Wild Angelica.* Gal. *Archangelique,* (*ainſi nomme-t-on cette plante, à cauſe des grandes vertus qu'elle poſſede*). G. Groſʒe Wilder Engel-Würtz. B. *Grote wilde Angelica.* In hortis colitur, ſed rariùs. *Uſu.* Radix. *Vires.* Prima, Secunda, & Tertia, (i. e. Species, *Ind. Alt.*) ut dicit *Boerhavius*, recipiuntur in medicina, ſed omnium maxima Secunda, *Hiſt. Plant.* p. 84. Apud nos autem nunquam.

XX. *De Imperatoria.*

NOtæ ejus ſunt, *Folia lata, tripartitò diviſa & ſubdiviſa: radices craſſæ, obliquæ, ſemen ſtriatum, majus*, R. H. p. 436.

Imperatoria & Aſtrantia, *Offic.* Imperatoria, *J. B.* iii. 137. *Chab.* 399. *Rupp. Flor. Jen.* 222. *Mor. Umb.* 17. *Hiſt. Oxon.* iii. 278. *Raii Hiſt.* i. 436. *Ger.* 848. *Emac.* 1001. Imperatoria major, *C. B. Pin.* 156. *Tourn. Inſt.* 317. *Elem. Bot.* 267. *Boerh. Ind.* A. 53. *Buxb.* 167. Imperatoria ſive Aſtrantia vulgaris, *Park. Theat.* 942. A. *Maſterwort.* Gal. *Imperatoire, Otruche, Benjoin François.* G. Meyſter-wurtz / Magiſtrantz / Oſtritz. B. *Meeſter-wortel.* In hortis colitur. Floret Auguſto. *Uſu.* Radix oblonga, pollicem craſſa, rugoſa, quaſi cirroſa, & geniculata, foris fuſca, intus alba, ſaporis acris, aromatici, odoris fragrantiſſimi. *Vires.* Alexipharmaca, ac Sudorifica eſt. Uſus præcipuus in venenatis morbis, ac ictibus, in capitis affectibus phlegmaticis, paralyſi, apoplexia, &c. in cruditate ventriculi, & colico dolore, *Schrod.* In colicis, & flatuoſis, divinum eſt remedium, *Hofman.*

XXI. *De Smyrnio.*

SEmine majore tumido, per maturitatem nigro, à congeneribus diſtinguitur*, R. H. p. 436.

A. Hippoſelinum & Smyrnium, *Offic.* Hippoſelinum, *Ger.* 866. quoad deſcript. *Emac.* 1019. *Raii Hiſt.* i. 437. *Phyt. Brit.* 59. *Mer. Pin.* 63. Hippoſelinum ſive Smyrnium vulgare, *Park. Theat.* 930. Hippoſelinum Theophraſti, vel Smyrnium Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 154. Macerone; quibuſdam Smyrnium, ſemine magno, nigro, *J. B.* iii. 126. Macerone, *Chab.* 399. Smyrnium, *Raii Synop.* iii. 208. *Tourn. Inſt.* 316. *Elem. Bot.* 265. *Boerh. Ind.* A. 54. Smyrnium majus, *Mor. Umb.* 11. *Hiſt. Oxon.* iii. 277. Olus atrum quibuſdam. A. *Alexanders.* Gal. *Maceron.* G. Groß Eppich. B. *Groote Eppe, Peterſeli van Alexandrie.* In rupibus maritimis, Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Alit bene, & præſtat eadem quæ Apium, ſed efficacius, *R. H.* p. 437. Eſt aperiens, diuretica, emmenagoga, ſudorifica, anticolica, & Aſthmati optimè conducit, &c. *Boerh.*

XXII. *De Leviſtico.*

E*Jus notæ ſunt, Folia Apii majora, odor validus, magnitudo & ſtatura inſignis*, R. H. p. 437.

Leviſticum, *Offic. Hiſt. Oxon.* iii. 275. Leviſticum vulgare, *Ger.* 855. *Emac.* 1008. *Park. Theat.* 936. *Raii Hiſt* i. 437. Liguſticum, *Mor. Umb.* 7. Liguſticum vulgare, *C. B. Pin.* 157. Liguſticum vulgare foliis Apii, *J. B.* iii. 122. *Boerh. Ind.* A. 52. Leviſticum Officinarum, Liguſticum, *Chab.* 401. Angelica montana perennis Paludapii folio, *Tourn. Inſt.* 313. *Elem. Bot.* 262. A. *Lovage.* Gal. *Leveſche, Ache de Montagne.* G. Lieb Stöckel/ Bad-kraut. B. *Lavas.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Radix, folia, ſemen. Radix eſt oblonga, craſſa, in fibras craſſiores diviſa, foris fuſca, intus pallida, ſaporis acris, & aromatici, odoris jucundi & fragrantis. Semina oblonga, compreſſa, ſtriata, ſaporis acris, aromatici, ſubdulcis, odoris fragrantis. *Vires.* In facultatibus porrò tam vicinum eſt Angelicæ, & Imperatoriæ, ſupra dictis, ut non putem neceſſariam eſſe commemorationem, *Hofman.* Alexipharmacum eſt, ac diureticum, vulnerariumque, *Raii Hiſt.*

XXIII. *De Seſeli Vulgari.*

S*Eminibus magnis, oblongis, ſtriatis; fimbria foliacea à reliquis differt.*

Seſeli vulgaris & Siler montanum, *Offic.* Seſeli ſive Siler montanum vulgare, *J. B.* iii. 168. Siler montanum Officinarum, *Ger.* 892. *Emac.* 1048. *Raii Hiſt.* i. 439. Siler montanum, *Hiſtor. Oxon.* iii. 276. Siler montanum majus, *Boerhav. Ind.* A. 92. *Mor. Umb.* 7. Siler montanum vulgò Seſelios, *Parkinſon. Theat.* 909. Liguſticum, quod Seſeli Officinarum, *C. B. Pin.* 162. *Tourn. Inſt.* 323. *Elem. Bot.* 274. A. *Common Hart-wort.* Gal. *Livéſche, Sermontaine.* G. Roß-Kümmel/ Silermontan. B. *Zaad van Siler.* In hortis Botanicis colitur. Junio floret. *Uſu.* Semina oblonga, ſtriata, ex viridi ſpadicea, donata per marginem fimbriâ exiguâ, folioſâ, ſaporis acris, amaricantis, & aromatici, quaſi ex corticibus Aurantiorum & Cumino mixti, odoris fragrantis. *Vires.* Semen Sileris majoris acredinis eſt quàm ullum aliud Seſeli, eoque menſtruis ciendis perquàm commendatum, *Bod.* Calefacit, & ſiccat; Menſes, & Urinas ciet, flatus diſcutit, *Schrod.*

XXIV. *De Bulbocaſtano.*

R*Adice eſculentâ, foliis tenuiùs inciſis, ſemine longiuſculo, glabro, ab aliis Umbellatarum generibus facilè diſtinguitur*, Raii Synop. p. 105.

A. Bulbocaſtanum, *Offic. J. B.* iii 30. *Ger.* 906. *Phyt. Brit.* 17. *Buxb.* 47. *Raii Hiſt.* i. 440. *Synop.* iii. 209. *Chab.* 385. *Mor. Umb.* 5. Bulbocaſtanum majus & minus, *Ger. Emac.* 1065. Bulbocaſtanum minus, *Mer. Pin.* 17. Bulbocaſtanum majus folio Apii, *C. B. Pin.* 162. *Hiſt. Oxon.* iii. 274. *Boerh. Ind.* A. 70. *Tourn. Inſt.* 307. *Elem. Bot.* 257. Nucula terreſtris major, & minor, *Park. Theat.* 893. A. *Earth-Nut, Kipper-Nut, Pig-Nut, and Hawk-Nut.* Gal. *Terrenoix.* G. Erd-nuß/ Erd-keſten/ Schäfernuß/ Erd-eychlen/ Grund-eychlen/ Acker-eychlen/ Erd-feygen. B. *Aard-akers, Aard-noten, Muizen met Staarten.* In paſcuis, ſolo arenoſo aut glareoſo frequens. Vere floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Venerem ſtimulat, multum nutrit. Cruenta mingentibus, & etiam ſpuentibus auxiliatur, *Trall.*

XXV. *De Oenanthe.*

O*Enanthe aquatica radicibus tuberoſis, è multis glandibus compoſitis & loco natali aliis diſtinguitur*, R. Synop. iii. 210.

A. 1. Oenanthe Petroſelini folio, venenoſa, *Offic.* Oenanthe Cicutæ facie Lobelii, *Park. Theat.* 894. *Raii Hiſt.* i. 441. *Synop.* iii. 210. Oenanthe ſucco viroſo, Cicutæ facie Lobelii, *J. B.* iii. 193. *Chab.* 408. *Hiſt. Oxon.* iii. 288. Oenanthe ſive Filipendula viroſa maxima, Cicutæ facie, *Merc. Bot.* i. 54. *Phyt. Brit.* 81. Oenanthe Chærophylli foliis, *C. B. Pin.* 162. *Boerh. Ind.* A. 51. *Tourn. Inſt.* 313. *Elem. Bot.* 262. Oenanthe Apii folio maxima, ſucco viroſo, Cicutæ facie, *Mor. Umb.* 16. Oenanthe Cicutæ facie, *Mer. Pin.* 84. Filipendula Cicutæ facie, *Ger.* 901. quoad deſcript. *Emac.* 1059. A. *Hemlock, Drop-wort.* Gal. *Filipendule.* G. Rechter Steinbruch/ Wilder Garbe. B. *Roode Steenbreke, wilde Gerwe, Drop-wortel.* In aquoſis variis in locis, & circa Bathoniam copioſiſſimè. Junio floret. *Vires.* Sunt maximè venenatæ. Si hæc planta guſtetur, mortem illicò homines convellendo infert, *Boerh.*

Inex-

Inexcuſabilis eſt (inquit *Johnſonus* apud *Gerardum*) quorundam noſtris temporibus ignorantia, qui radices hujus herbæ *Pæoniæ radicum* loco vendunt. Quin ſibi compertum aſſirmat, Mulierculas rhizotomas, & Botanopolas Londinenſes, radices haſce ſub nomine *Leviſtici Aquatici* vendere.

Quin venenoſæ, & malignæ ſint hujus plantæ radices, nullus jam relinquitur dubitandi locus, *Raii Synop.* iii. 210. *Hiſt. Plant.* 257. *Philoſoph. Tranſact.* N°. 238. p. 84.

A. 2. Oenanthe aquatica, *C. B. Pin.* 162. *Raii Hiſt.* i. 441. *Synop.* iii. 210. *Tourn. Inſt.* 313. *Elem. Bot.* 262. *Boerh. Ind.* A. 51. *Merc. Bot.* i. 53. *Phyt. Brit.* 81. *Rupp. Flor. Jen.* 225. *Buxb.* 238. Oenanthe, *Rivin. Irr. P. Dill. Cat. Giſſ.* 115. Oenanthe paluſtris ſive aquatica, *Park. Theat.* 895. *Mer. Pin.* 84. Oenanthe aquatica, anguſtifolia, erecta, vulgaris, *Hiſt. Oxon.* iii. 289. Oenanthe ſive Filipendula aquatica, *J. B.* iii. 191. *Chab.* 407. Filipendula aquatica, *Ger. Emac.* 1060. A. *Water-Drop-wort.* Gal. *Oenanthe aquatique.* G. Waßer-Oenanthe. B. *Water Oenanthe.* In pratis humidis, & aquoſis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Dicitur eſſe reſolvens, & amiciſſima corpori humano, *Boerhav. Herb.* 80. Si nihil certi de ejus viribus nobis conſtat, putamus tamen (ſcribit *Matthiolus*) à cæteris Filipendulis non multum differre. Apud nos non eſt in uſu.

XXVI. *De Siſaro & Amomo.*

Foliis Paſtinaceis, ſeminibus oblongis, anguſtis, ſtriatis, à reliquis diſtinguitur.

A. 1. Siſer, *Offic.* Siſer, Siſar, Siſarum, *Chab.* 401. Siſer vulgare, *Park. Theat.* 945. Siſarum, *Raii Hiſt.* i. 442. *Ger.* 871. *Emac.* 1026. *Park. Parad.* 506. *Mor. Umb.* 13. Siſarum Germanorum, *C. B. Pin.* 155. *Buxb.* 303. *Rupp. Flor. Jen.* 228. *Tourn. Inſt.* 309. *Boerh. Ind.* A. 54. *Hiſt. Oxon.* iii. 283. Siſarum multis, *J. B.* iii. 153. A. *Skirret.* Gal. *Chervi.* G. Sierlein / Zucker-Wurtzel / Klingel-Rübelein. B *Suiker-Wortel.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Radix. Eſt uſus potiùs Culinaris, quàm Officinalis. *Vires.* Saporis ſubamari, ſubaſtringentis; ventriculo convenit, appetitum excitat, diuretica ac lithontriptica eſt; bene nutrit, facilè concoquitur, ſpecifica antidotus eſſe cenſetur Mercurii vivi, *Schrod.*

A. 2. Secacul, *Offic.* Siſarum Syriacum, *C. B. Pin.* 155. *Raii Hiſt.* i. 443. Siſarum alterum Syriacum, *Park. Theat.* 945. Paſtinaca Syriaca & Sacacul Arabum quibuſdam, *J. B.* iii. 66. Paſtinaca Syriaca Rauwolfii, Secacul Arabum & Maurorum quorundam, *Chab.* 390. Apium Syriacum radice amplâ eduli, *Hiſt. Oxon.* iii. 292. A. *Syrian Skirret.* Gal. *Chervi de Syrie.* G. Syriſche Zucker Rüblein/ Zucker-wurtzel. B. *Syriſe Zuiker-wortel.* Circa Halepum reperitur. *Uſu.* Radix longa, craſſa, intus candida, lævis, externè verrucoſa. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Amomum, *Offic.* Siſon, *Mor. Umb.* 14. Siſon Dioſcoridis, *Hiſt. Oxon.* iii. 283. Siſon vulgare ſive Amomum Germanicum, *Park. Theat.* 914. Siſon, ſive Officinarum Amomum, *J. B.* iii. 107. *Mer. Pin.* 113. *Bot. Monſp.* 242. *Raii Hiſt.* i. 443. Siſon Cordi, *Merc. Bot.* 69. *Phyt. Brit.* 114. Siſon, Sinon, Sinnon, ſive Officinarum Ammonum, *Chab.* 398. Siſon quod Amomum Officinis noſtris, *C. B. Pin.* 154. Sium aromaticum, Siſon Officinarum, *Tourn. Inſt.* 308. *Boerh. Ind.* A. 57. *Raii Synop.* iii. 211. *Dill Cat. Giſſ.* 139. Petroſelinum Macedonicum Fuchſii, *Ger.* 864. *Emac.* 1016. A. *Baſtard-Stone-Parſley.* Gal. *Amome.* G. Cellery. B. *Baſtaartſteen, Peterſely.* Locis humidis & lutoſis naſcitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Semina perpuſilla, fuſca, ſtriata, guſtu acriuſculo, aromatico. *Vires.* Diuretica & lithontriptica eſt. In Officinis Pharmacopolarum noſtrorum ſemen plantæ ſupraſcriptæ non ſine errore pro Amomo vero venditur. *Amomum Veterum*, vexatiſſimum, apud Botanicos Scriptores, Vegetabile eſt, aliis aliud quid eſſe contendentibus: quodnam ſit in Capite de Cardamomo oſtendemus, hujus enim loci non eſt.

A. 4. Selinum ſegetale, *Offic. Park. Theat.* 932. Selinum Sii foliis, *Ger. Emac.* 1018. *Raii Hiſt.* i. 443. *Merc. Bot.* ii. 33. *Phyt. Brit.* 112. *Mer. Pin.* 112. Sium terreſtre umbellis rarioribus, *Hiſt. Oxon.* iii. 283. Sium terreſtre ſeu ſegetale, *Mor. Umb.* 15. Sium arvenſe, ſive ſegetum, *Tourn. Inſt.* 308. *Raii Synop.* iii. 211. Siſon alterum vel Amomo congener Sii foliis noſtras, *Pluk. Almag.* 247. A. *Hone wort.* Gal. *Siſon.* G. Honig-Wurtzel / Zucker-Mehrlein. B. *Honing-wortel.* Inter ſegetes, ſolo humido & lutoſo. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Contra tumores valet.

A. 5. Sium, *Offic.* Sium majus, *Ger.* 200. Sium majus latifolium, *Ger. Emac.* 256. *Raii Hiſt.* i. 443. *Hiſt. Oxon.* iii. 282. Sium aqua-

quaticum primum, latifolium, majus, *Mor. Umb.* 15. Sium latifolium, *C. B. Pin.* 154. *Rupp. Flor. Jen.* 230. *Tourn. Inſt.* 308. *Elem. Bot.* 258. *Boerh. Ind.* A. 55. Sium maximum latifolium, *J. B.* iii. 175. *Chab.* 404. Sium Dioſcoridis, ſive Paſtinaca aquatica major, *Park. Theat.* 1240. *Phyt. Brit.* 114. *Mer. Pin.* 113. Sium latifolium foliis variis, *Raii Synop.* iii. 211. A. *Water-Parſnep.* Gal. *Grand Sium.* G. Waßer-Eppig. B. *Groot-Sium.* In fluviis, & locis paludoſis, Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cruda, coctáque eſa calculos rumpunt, atque excernunt, urinas cient, menſes & partus extrahunt, Dyſentericis in cibo auxiliantur, *Dioſc.*

A. 6. Berula, *Offic. Chom.* 539. Sium, *Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giſſ.* 142. Sium erectum umbellatum ſive Paſtinaca aquatica, *Raii Hiſt.* i. 444. *Merc. Bot.* i. 69. *Phyt. Brit.* 114. Sium ſive Apium paluſtre, foliis oblongis, *C. B. Pin.* 154. *Raii Synop.* iii. 211. *Rupp. Flor. Jen.* 230. *Tourn. Inſt.* 308. *Elem. Bot.* 258. *Boerh. Ind.* A. 55. *Buxb.* 305. Sion ſive Apium paluſtre foliis oblongis, *Bot. Monſp.* 243. Sium umbelliferum, *J. B.* iii. 172. *Chab.* 173. Sium medium *ejuſd.* 174. & *J. B.* 173. Sium minus alterum, *Park. Theat.* 1241. Sium majus anguſtifolium, *Ger. Emac.* 256. Sium erectum foliis ſerratis, *D. Doody.* Naſturtium aquaticum, *Ger. Icon.* 200. A. *Upright-Water-Parſnep.* Gal. *Berle.* G. Waßer-Paſtenach. B. *Water-Paſtinake.* In aquoſis gaudet. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires* Antiſcorbutica eſt, & cum priore viribus convenit.

XXVI. *De Pimpinella Saxifraga.*

N*Otæ ſunt, Semen ſtriatum minus; folia Pimpinellæ pinnata; radix fervida*, R. Synop. p. 67.

A. 1. Pimpinella Saxifraga, *Offic. Ger.* 887. *Emac.* 1044. *Mer. Pin.* 94. *Raii Hiſt.* i. 445. *Synop.* iii. 213. Pimpinella, *Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giſſ.* 152. Pimpinella Saxifraga major, *Merc. Bot.* 59. *Phyt. Brit.* 92. Pimpinella Saxifraga major umbellâ candidâ, *C. B. Pin.* 109. *Rupp. Flor. Jen.* 230. *Buxb.* 260. *Mor. Umb.* 12. *Hiſt. Oxon.* iii. 284. Saxifraga magna Dodonæi, *Mag. H. Monſp.* 178. Saxifraga hircina major, *Park. Theat.* 947. Saxifragia major umbellâ candidâ, *Herm. Cat.* 537. Saxifragia hircina major, *J. B.* iii. 109. Tragoſelinum majus umbellâ candidâ, *Elem. Bot.* 259. *Tourn. Inſt.* 309. *Boerh. Ind.* A. 54. A. *Burnet-Saxifrage.* Gal. *Boucage, Perſil de Bouc.* G. Rohter Steinbruch. B. *Steenbreuk, Bevernaert.* In Sylvis, Junio floret. *Uſu.* Radix, herba, ſemen. *Vires.* Herba Pimpinellæ, radix & ſemen Petroſelini facultatibus pollent; ſed in expellendo ac ſedando dolores efficacioribus multo, *Raii Hiſt.* p. 446.

A. 2. Pimpinella Saxifraga minor, *Offic.* Pimpinella Saxifraga minor foliis Sanguiſorbæ, *Raii Hiſt.* i. 445. *Synop.* iii. 213. Pimpinella Saxifraga major altera, *C. B. Pin.* 159. Pimpinella Saxifraga major noſtras, *Park. Theat.* 946. Pimpinella Saxifragia minor, foliis Sanguiſorbæ, *Chab.* 398. Pimpinella Saxifraga minor, *Mor. Umb.* 12. Pimpinella Saxifraga vulgaris, Pimpinellæ minoris folio, *Hiſt. Oxon.* iii. 285. Saxifragia hircina minor foliis Sanguiſorbæ, *J. B.* iii. 111. Saxifragia minor foliis Sanguiſorbæ, *Hort. Lugd. Bat.* 537. Tragoſelinum alterum majus, *Tourn. Inſt.* 309. *Elem. Bot.* 259. *Boerh. Ind.* A. 54. A. *Smaller Burnet-Saxifrage.* Gal. *Petite Boucage.* G. Kleiner Steinbruch. B. *Kleyne Steenbreuk, of Bevernaert.* In paſcuis ſiccioribus, Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit, cui ſuccedaneum eſt.

XXVII. *De Caro.*

F*Oliis pinnatis, pinnis in multas lacinias diſſectis, ſeminibus oblongis, ſtriatis, radice dulci, eſculentâ, ab aliis Umbelliferis diſtinguitur*, R. Hiſt. p. 446.

A. Carum, *Offic.* Carum ſive Careum, *Ger.* 879. *Emac.* 1034. *Raii Hiſt.* i. 446. *Synop.* iii. 213. *Mer. Pin.* 22. Carum, *Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giſſ.* 64. *Rupp. Flor. Jen.* 227. Carum vulgare, *Park. Theat.* 910. Carum ſive Carui, *Mor. Umb.* 24. *Hiſt. Oxon.* iii. 296. *Hort. Lugd. Bat.* 121. Caros, *J. B.* iii. 69. Caros, Carus, Carum, & Careum, *Chab.* 391. Carui, *Tourn. Inſt.* 306. *Elem. Bot.* 256. *Boerh. Ind.* A. 59. Cuminum pratenſe, Carui Officinarum, *C. B. Pin.* 158. A. *Carawaies.* Gal. *Semence de Carui.* G. Carbe oder Feld-Kummel. B. *Carui-zaad.* In pratis & paſcuis, Junio floret. *Uſu.* Semina parva, ſtriata, oblonga, tenuia, paulum incurva, fuſca, ſaporis acris, aromatici odoris fragrantis. *Vires.* Stomachicum eſt, ac diureti-

reticum; ſiquidem flatus diſcutit, concoctionem promovet, urinam ciet, cerebrum corroborat, lactis abundantiam præbet, *R. H.*

XXVIII. *De Apio.*

SEmine ſtriato minore, foliis latioribus, odore gravi à reliquis differt.

A. 1. Apium & Eleoſelinum, *Offic.* Apium vulgare ſive paluſtre, *Mer. Pin.* 9. *Park. Theat.* 926. Apium vulgare ingratius, *J. B.* iii. 100. Apium paluſtre Helioſelinum, *Chab.* 396. Apium paluſtre ſive Officinarum, *Raii Hiſt.* i. 447. *Synop.* iii. 214. Apium Officinarum ſive paludapium, *Merc. Bot.* i. 20. *Phyt. Brit.* 9. Apium paluſtre & Apium Officinarum, *C. B. Pin.* 154. *Tourn. Inſt.* 305. *Elem. Bot.* 254. *Boerh. Ind.* A. 58. *Hiſt. Oxon.* iii. 293. *Rupp. Flor. Jen.* 229. Apium paluſtre Paludapium dictum, *Mor. Umb.* 21. Eleoſelinum, ſeu Paludapium, *Ger.* 862. *Emac.* 1014. A. *Smallage.* Gal. *Ache*, *Perſil des marais.* G. Eppich oder Merck. B. *Juffrouw Merk.* In paludoſis, rivulis, & foſſis majoribus. Junio floret. *Uſu.* Radix, Herba, Semen; Radix inter quinque radices aperientes recenſetur: Semen annumeratur ſeminibus calidis minoribus. Radix pollicem craſſa eſt albicans, & à craſſiori capite in tenues, numeroſas fibras divaricata, ſaporis ſubacris, odoris fragrantis. Semina parva, ſtriata, ſaporis & odoris Radicum. *Vires.* Radix Urinam & Menſes movet, calculum pellit, Regium morbum ſolvit: Semen efficacius eſt quàm radix, & ad eadem ad quæ ſativi Apii ſemen commendatur, *R. H.* p. 447.

A. 2. Petroſelinum vulgare, *Offic. Park. Theat.* 922. Petroſelinum, *Ejuſd. Parad.* 491. Apium hortenſe, *Ger.* 861. *Emac.* 1013. *Raii Hiſt* 1448. Apium hortenſe, ſive Petroſelinum vulgò *C. B. Pin.* 153. *Tourn. Inſt.* 305. *Elem. Bot.* 254. *Boerh. Ind.* A. 58. *Rupp. Flor. Jen.* 229. *Hiſt. Oxon.* iii. 292. Apium hortenſe multis, quod vulgò Petroſelinum palato gratum, *J. B.* iii. 97. Apium, Selinum, Petroſelinum, *Chab.* 396. Apium ſativum vel hortenſe, vulgatius latifolium planum, *Mor. Umb.* 22. A. *Parſley.* Gal. *Perſil.* G. Peterlein / peterſilg / Garten Eppig. B. *Peterſelie.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Radix, Herba, Semen. Radix inter quinque radices aperientes recenſetur: eſtque oblonga, craſſa, albida, ſaporis ſubacris, & aromatici odoris fragrantis. Semina parva ſunt, oblonga, ſtriata, atro-viridia, ſaporis acris. *Vires.* Attenuat, aperit, extergit, diuretica eſt. Uſus præcipuus in Obſtructione Pulmonum, Hepatis, Lienis, Renum, ac Veſicæ, &c. *Schrod.*

A. 3. Apium Pyrenaicum Thapſiæ facie, *Tourn. Inſt.* 305. *Boerh. Ind.* A. 58. Seſeli Pyrenaicum Thapſiæ folio, *Pluk. Almag.* 344. *Raii Hiſt.* ii. 1808. Seſeli Pyrenaicum Thapſiæ facie *D. Fagon*, *Schol. Bot.* 161. *Parad. Bat.* 229. Selinum Pyrenaicum, lobis foliorum acutioribus, *Vaill.* A. *Mountain Parſley*, *or The ſecond Baſtard Turbith.* Gal. *Seconde eſpece de Thapſie*, *ou faux Turbith.* G. Berg Peterlein. B. *Berg - Peterſelie.* In Alpibus Pyrenaicis invenitur. *Uſu.* Radix. Adhibetur apud Hiſpanos pro radice Turbithi, ut affirmat *Chomel.* noxiam attamen ineſſe facultatem.

A. 4. Bunium, *Offic.* Bunium Dalechampii, *J. B.* iii. 29. *Chab.* 385. Daucus Petroſelini vel Coriandri folio, *C. B. Pin.* 150. Daucus Petroſelini vel Coriandri folio, ſeu Bunium Dalechampii, *Park. Theat.* 900. *Raii Hiſt.* i. 449. Saxifraga montana minor Petroſelini vel Coriandri folio, *Hiſt. Oxon.* iii. 274. A. *Wild Parſley.* Gal. *Perſil ſauvage.* G. wilde Peterſilge. B. *Wilde Peterſelie.* In locis ſaxoſis & aſperis. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Urinam ciet, excalefacit, ſecundas evocat: lieni, veſicæ, renibus utile eſt, *Dioſc.*

XXIX. *De Aniſo.*

FOlia ima à ſummis plurimùm differunt: Semen odore & ſapore eſt gratiſſimo; parva & annua eſt herba, R. H. p. 449.

A. Aniſum, *Offic. Ger.* 880. *Emac.* 1035. *Park. Theat.* 911. *Raii Hiſt.* i. 450. Aniſum veteribus, *J. B.* iii. 92. Aniſum vel Aneſum, *Chab.* 396. Aniſum Herbariis, *C. B. Pin.* 159. Aniſum vulgare, *Mor. Umb.* 25. *Buxb.* 21. Aniſum Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 229. Aniſum vulgatius minus annuum, *Hiſt. Oxon.* iii. 297. Apium Aniſum dictum, ſemine ſuaveolente, *Tourn. Inſt.* 305. *Boerh. Ind.* A. 59. A. *Aniſe.* Gal. *Anis.* G. Anys / Aniß. B. *Anys.* In Malta copioſè ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Semina, quæ oblonga ſunt, rotunda, in obtuſum acumen deſinentia, parva ſtriata, colore ex viridi fuſco, ſaporis & odoris fragrantis. Quatuor ſeminibus calidis majoribus annu-

annumeratur. *Vires.* Cephalicum, Hepaticum, Pneumonicum, ac Stomachicum eſt. Uſus præcipuus in inflatione Ventriculi, Tuſſi, &c. *Schrod.*

XXX. *De Cicuta.*

M*Agnitudine ſua, caule maculato & cavo; ſemine ſtriato, minore, tumido, foliis multifariam diviſis in minutas particulas, qualitate noxia & deleteria à reliquis umbelliferis differt,* R. Synop. p. 68.

A. 1. Cicuta, *Offic. Ger.* 903. *Emac.* 1061. *J. B.* iii. 100. *Dill. Cat. Giſſ.* 116. *Rivin. Irr. Pent. Raii Hiſt.* i. 451. *Synop.* iii. 215. *Mer. Pin.* 26. Cicuta major, *C. B. Pin.* 160. *Tourn. Inſt.* 306. *Elem. Bot.* 255. *Boerh. Ind.* A. 56. *Buxb.* 73. *Rupp. Flor. Jen.* 229. *Mor. Umb.* 18. Cicuta vulgaris, *Merc. Bot.* i. 29. *Phyt. Brit.* 27. Cicuta major vulgaris, *Park. Theat.* 933. *Hiſt. Oxon.* iii. 290. A. *Hemlock.* Gal. *Grande Cigue.* G. Groſze Schierling / Wüterich. B. *Scheerling, Dulle Kervel.* In foſſis & aggeribus agrorum. Julio floret. *Uſu.* Radix, Herba, Semen. *Vires.* Frequens ejus uſus modernis eſt in tumore Lienis, *Schrod.* Vid. Plura apud *Wepferum in Hiſtoria Cicut. Aquat.*

A. 2. Cicuta minor, *Offic. Mor. Umb.* 18. Cicuta minor ſeu fatua, *Park. Theat.* 933. Cicuta minor, Petroſelino ſimilis, *C. B. Pin.* 160. *Hiſt. Oxon.* iii. 290. *Chom.* 781. Cicutaria tenuifolia, *Ger.* 905. *Emac.* 1063. *Raii Hiſt.* i. 451. *Synop.* iii. 215. *Mer. Pin.* 26. Cicutaria Apii folio, *J. B.* iii. 179. *Chab.* 405. Cicutaria fatua, *Merc. Bot.* 29. *Phyt. Brit.* 28. Cynapium, *Rivin. Irr. P. Rupp. Flor. Jen.* 228. *Dill. Cat. Giſſ.* 124. *Buxb.* 91. A. *The leſſer Hemlock, or Fools-Parſley.* Gal. *petite Cigue.* G. kleine Schirling. B. *Wilde Kervel, minſt ſtinkende dulle Kervel.* In hortis oleraceis, &c. Junio floret. *Uſu.* Herba.

A. 3. Seſeli Peloponenſe, *Offic.* Seſeli Peloponeſiacum recentiorum, *Park. Theat.* 907. Seſeli Peloponenſe Matthioli ſive Cicutaria quorundam, *J. B.* iii. 184. Cicutaria latifolia fœtida, *C. B. Pin.* 161. *Tourn. Inſt.* 322. *Elem. Bot* 273. *Boerh. Ind.* A. 56. Cicutaria maxima fœtida, *Chab.* 405. Cicutaria latifolia fœtidiſſima, *Raii Hiſt.* i. 451. *Mor. Umb.* 18. *Hiſt. Oxon.* iii. 291. Cicuta latifolia fœtidiſſima, *Ger.* 903. *Emac.* 1062. A. *Great broad-leaved Hemlock.* Gal. *Cigue avec des feuilles larges.* G. Groſzer breit-blätterigter Schierling. B. *Stinkende dulle Kervel.* In montibus Rhætiæ invenitur. *Uſu.* Radix, Semen. *Vires.* Eiſdem viribus cum Seſeli Maſſilienſi præditum eſt, *Dioſc.*

XXXI. *De Phellandryo.*

N*Otæ ſunt, Caulis craſſiſſimus, folia ampliſſima, & multifariam in minutas particulas ad modum Cicutæ diviſa, florum petala æqualia, bifida,* R. Meth. *A.* p. 52.

A. Phellandrium, *Offic. Tourn. Inſt.* 306. *Elem. Bot.* 256. *Dill. Cat. Giſſ.* 115. *Rupp. Flor. Jen.* 226. *Rivin. Irr. Pent. Boerh. Ind.* A. 56. Phellandrium vel Cicutaria aquatica quorundam, *J. B.* iii. 183. Phellandrium, *Raii Synop.* ii. 215. Phellandrium Plinii quibuſdam, aliis Cicutaria aquatica, *Chab.* 405. Cicutaria paluſtris, *Ger.* 905. *Emac.* 1063. *Raii Hiſt.* i. 452. *Merc. Bot.* 29. *Phyt. Brit.* 28. *Mer. Pin.* 26. Cicutaria paluſtris tenuifolia, *Park. Theat.* 933. *C. B. Pin.* 161. *Mor. Umb.* 18. *Hiſt. Oxon.* iii. 291. Cicuta paluſtris Cordi, *Volck.* 110. A. *Water-Hemlock.* Gal. *Phellandruym, Cigue aquatique.* G. Waſſer-Schierling. B. *Water-Scheerling of dulle Kervel.* In aquis cœnoſis & rivis pigrioribus. Æſtate floret. *Uſu.* Herba, Semen. *Vires.* Apud chirurgos laudatur in diſcutiendis tumoribus inflammatoriis & frigidis, imo nil tutius in Scirrhoſis & Cancroſis tumoribus adhiberi poteſt, *Boerh.* Folia hujus plantæ à *Blancardo* commendatur, in virulentis inflammationibus Penis. Interne Emetica facit, *Mont.*

XXXII. *De Saxifraga.*

N*Otæ ſunt, Foliorum ſegmenta anguſta, acuta; flores ex luteo pallidi, ſemina brevia, ſtriata, rufeſcentia,* R. Synop. p. 69.

A. Saxifraga vulgaris, *Offic. Rand. Ind.* 80. *Mill. Bot.* 399. Saxifraga Anglica facie Seſeli pratenſis, *Ger.* 890. *Emac.* 1047. *Raii Hiſt.* i. 453. *Mer. Pin.* 109. Saxifraga Anglica umbellata, ſive facie Seſeli pratenſe, *Merc Bot.* i. 67. *Phyt. Brit.* 109. Saxifragia Anglorum foliis latioribus, radice nigra, flore candido (rectius luteolo) ſimilis Silao, *J. B.* iii. 171. Silaum quibuſdam flore luteolo, *Ejuſd.* 170. *Boerh. Ind.* A. 91. Silaus vel Silaum quibuſdam, *Chab.* 402. Silao ſimilis Saxifragia Anglorum, *Ejuſd.* Seſeli pratenſe,

Rivin. Irr. Pent. Buxb. 301. *Dill. Cat. Giſſ.* 120. *Rupp. Flor. Jen.* 225. *Mor. Umb.* 17. Seſeli pratenſe noſtras, *Park. Theat.* 905. *Raii Synop.* iii. 216. Seſeli pratenſe Silaus forte Plinio, *C. B. Pin.* 162. Seſeli pratenſe Monſpelienſium, *Hiſt. Oxon.* iii. 287. Angelica pratenſis Apii folio, *Tourn. Inſt.* 313. *Elem. Bot.* 263. A. *Meadow Saxifrage.* Gal. *Percepierre*, *Saxifrage.* G. Weiſer Steinbruch. B. *Witte Steenbreek.* In pratis & paſcuis. Junio floret. *Uſu.* Herba, Semen, in Officinis noſtris ſubſtituuntur pro Saxifraga alba. *Vires.* Succus, Decoctum, Aqua diſtillata hujus plantæ vel Semen in pulvere efficax eſt, in Urina cienda, calculo atterendo & expellendo, flatibus diſcutiendis, Colico dolore leniendo, *Raii Hiſt.* p. 453.

XXXIII. *De Ammi.*

Foliis in longas & anguſtas lacinias diſſectis, circum oras crenatis ab aliis differt, Raii p. 454.

A. 1. Ammi vulgare, *Offic. Ger.* 831. *Emac.* 1036. *Raii Hiſt.* i. 455. Ammi vulgatius, *Park. Theat.* 912. Ammi majus, *C. B. Pin.* 159. *Tourn. Inſt.* 304. *Elem. Bot.* 254. *Boerh. Ind.* A. 57. Ammi vulgare majus latioribus foliis, ſemine minus odorato, *J. B.* iii. 27. *Hiſt. Oxon.* iii. 295. Ami, Ammi, Amium & Ammium, *Chab.* 285. A. *Common Biſhops-weed.* Gal. *Semence d'Ammi commune.* G. Gemein Ammey-ſaat. B. *Ammi.* In hortis colitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Semina ſunt parva, ſtriata, Petroſelino minora, ex cinereo ſpadicea, ſaporis amaricantis, acris, odoris fragrantis. In Officinis noſtris pro Ammi vero ſubſtituuntur; unum eſt è quatuor ſeminibus calidis minoribus.

A. 2. Ammi verum, *Offic* Ammi Creticum, *Ger.* 881. *Emac.* 1036. *Park. Theat.* 912. Ammi alterum ſemine Apii, *C. B. Pin.* 159. Ammi odore Origani, *J. B.* iii. 27. *Raii Hiſt.* i. 455. *Hiſt. Oxon.* iii. 295. *Chab.* 385. A. *True Biſhops weed.* Gal. *Ammi de Candie.* G. Cretiſch Ammey-ſaat. B. *Ammi van Candien.* Ex Alexandria Ægypti adfertur. *Uſu.* Semina parva, ſtriata, Petroſelino minora, è rufo ſpadicea, ſaporis acris aromatici, odoris fragrantis ad Origanum accedentis; in Officinis noſtris raro aut nunquam inveniuntur. *Vires.* Incidit, aperit, exſiccat; valet in dolore Colico & Uterino, in Menſibus & Urina obſtructis, in Inflatione Ventriculi, &c. *Schrod.*

XXXIV. *De Gingidio.*

Umbella à flore delapſo, clauſa, ejuſque radiis prælongis, rigidis, duris ab aliis omnibus Umbelliferis diſtinguitur, R. H. p. 456.

A. Viſnaga, *Offic.* Gingidium umbellâ longâ, *C. B. Pin.* 151. *Hiſt. Oxon.* iii. 275. Gingidium Hiſpanicum, *Ger.* 885. *Emac.* 1042. Viſnaga, *J. B.* iii. 31. *Chab.* 386. *Raii Hiſt.* i. 456. *Boerh. Ind.* A. 49. Viſnaga ſeu Gingidium, *Mor. Umb.* 6. Viſnaga Gingidium appellatum, *Park. Theat.* 890. Fœniculum annuum, umbellâ contractâ oblongâ, *Tourn. Inſt.* 311. A. *Spaniſh Pick-tooth.* Gal. *Cerfeuil d'Eſpagne.* G. Spaniſch Zahnſtecher-kraut / Spaniſch-Kerbel. B. *Spanjaarts-Kervel.* In hortis apud nos colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Radii umbellarum pro dentiſcalpiis multis in uſum veniunt, *R. H.* Vires habet eaſdem ac Fœniculum, *Bauh.*

XXXV. *De Crithmo.*

Notæ ſunt, Foliis eſſe quodammodo Fœniculaceis, verùm ſegmentis brevioribus & latioribus multo, R. H. p. 456.

A. Crithmum, Fœniculum marinum, Herba S. Petri, *Offic.* Crithmum marinum, *Ger.* 427. *Emac.* 533. *Raii Hiſt.* i. 457. *Synop.* iii. 217. *Mer. Pin.* 31. Crithmum marinum vulgare, *Park. Theat.* 1286. Crithmum ſive Fœniculum marinum, *Merc. Bot.* i. 31. *Phyt. Brit.* 32. Crithmum ſive Fœniculum maritimum minus, *C. B. Pin.* 288. *Mor. Umb.* 20. *Boerh. Ind.* A. 57. *Tourn. Inſt.* 317. Crithmum multis ſive Fœniculum marinum, *J. B.* iii. 194. *Hiſt. Oxon.* iii. 289. Critmum ſive Crithmum, *Chab.* 408. A. *Sampire.* Gal. *Bacile*, *Fenouil marin*, *Paſſepierre*, *Herbe de S. Pierre.* G. Meer-Fenchel. B. *Zee-Venkel*, *Zee-Peterſelie.* In clivis & rupibus maritimis. Julio floret. *Uſu.* Herba, Semen. *Vires.* Urinam provocat, viſcera ab obſtructionibus expedit, appetentiam ciborum excitat, *Raii Hiſt.* p. 457.

XXXVI.

XXXVI. *De Fœniculo.*

NOtæ ſunt, *Folia obſcurè viridia in longa & capillacea ſegmenta diviſa, ſemina ſtriata oblonga*, R. Synop. p. 69.

A. 1. Fœniculum, *Offic.* Fœniculum vulgare, *Ger.* 877. *Emac.* 1032. *Park. Theat.* 884. *Raii Hiſt.* i. 457. *Synop.* iii. 217. Fœniculum vulgare minus, acriore & nigriore ſemine, *J. B.* iii. 2. *Tourn. Inſt.* 311. *Elem. Bot.* 260. Marathrum ſive Fœniculum, *Chab.* 381. Fœniculum vulgare Germanicum, *Boerh. Ind.* A. 48. *Rupp. Flor. Jen.* 224. *Mor. Umb.* 3. *Hiſt. Oxon.* iii. 270. *C. B. Pin.* 147. A. *Fennel, or Finckle.* Gal. *Fenouil.* G. Fenchel. B. *Venkel.* In hortis. Julio floret. *Uſu.* Radix, Herba, Semen; Radix oblonga, craſſa, pallida, ſaporis ſubdulcis & acris, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Folia diuretica, carminativa, ac bechica ſunt, ventriculum roborant, lac augent, viſum confortant, aſperam arteriam leniunt. Radix, quæ una ex quinque radicibus aperientibus eſt, & Semen, quod annumeratur quatuor ſeminibus calidis majoribus, inſuper uſus eſt creberrimi in humorum ac flatuum diſcuſſione. Aqua ex ſemine Ophthalmica eſt, *Schrod.*

A. 2. Fœniculum dulce, *Offic. Ger.* 877. *Emac.* 1032. *Park. Theat* 884. *C. B. Pin.* 147. *Boerh. Ind.* A. 48. *Mor. Umb.* 3. *Hiſt. Oxon.* iii. 270. *Raii Hiſt.* i. 458. Fœniculum dulce majori & albo ſemine, *J. B.* iii. 4. *Tourn. Inſt.* 311. *Elem. Bot.* 260. *Rupp. Flor. Jen.* 224. *Chab.* 381. Fœniculum majori & albo ſemine, *Boerh. Ind.* A. 48. A. *Sweet Fennel.* Gal. *Fenouil doux*, *Fenouil de Florence.* G. Süſſer Fenchel. B. *Soete Venkel.* Ex Germania adfertur. *Uſu.* Semina oblonga, ſtriata, albida, ſaporis dulcis, acris & ſuavis, odoris fragrantis. *Vires.* Cum præcedente convenit.

A. 3. Fœniculum ſylveſtre, *Offic.* Fœniculum ſylveſtre perenne, Ferulæ folio breviori, *Tourn. Inſt.* 311. *Vaill. Bot. Par.* 54. Fœniculum ſylveſtre, Ferulæ folio breviori, *Elem. Bot.* 260. Seſeli perenne, folio glauco breviori, *Boerh. Ind.* A. 50. Meum latifolium adulterinum, *C. B. Pin.* 148. Meum alterum Italicum quibuſdam, *J. B.* iii. 15. *Raii Hiſt.* i. 433. *Chab.* 383. Meum ſpurium, *Mor. Umb.* 5. *Ger.* 895. Meum alterum Italicum, *Ger. Emac.* 1052. Meum ſpurium Italicum, *Park. Theat.* 889. Saxifraga montana minor Italica, foliis in breviores partes diviſis, *Hiſt. Oxon.* iii. 272. A. *Baſtard Spignel.* Gal *Fenouil ſauvage.* G. Wild Fenchel. B. *Baſtaart, of wilde Venkel.* In collibus aridis. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Exſiccata valde fit urens, & ſtomachum movet: Extrinſecus eſcharoticum eſt, *Boerh.*

A. 4. Seſeli Maſſilienſe, *Offic. Ger.* 834. *Emac.* 1051. Seſeli Maſſilienſe Fœniculi folio, quod Dioſcoridis cenſetur, *C. B. Pin.* 161. *Park. Theat.* 903. Seſeli Maſſilienſe folio Fœniculi craſſiore, *Bot. Monſp.* 239. Seſeli Maſſilioticum Fœniculi folio, *Schrod.* 137. Fœniculum tortuoſum, *J. B.* iii. 16. *Raii Hiſt.* i. 460. *Boerh. Ind.* A. 48. *Tourn. Inſt.* 311. *Elem. Bot.* 260. Fœniculum tortuoſum Monſpelienſium, Seſeli Maſſilienſe multis, *Chab.* 384. Saxifraga montana minor, Fœniculum Tortuoſum dicta, *Hiſt. Oxon.* iii. 273. A. *French Hartwort.* Gal. *Seſeli de Marſeille, ou Fenouil tortu.* G. Seſelſaamen / Berg-Kümmel. B. *Zaad van Venkel uit Marſeille.* In hortis Botanicis. Auguſto floret. *Uſu.* Semina alba ſtriata, ſaporis aromatici cum quadam acrimonia. *Vires.* Calidum & ſiccum eſt, Menſes & Urinam movet. Hujus ſemine utimur ad *Theriacæ* confectionem, ſcribit *Magnol.*

A. 5. Myriophyllon, *Offic.* Millefolium aquaticum, *Ger.* 678. *Emac.* 827. *Raii Hiſt.* i. 459. Millefolium aquaticum vulgatius, *Park. Theat.* 1256. Millefolium aquaticum umbellatum capillaceo breviúque folio, *C. B. Pin.* 141. Millefolium aquaticum Fœniculo ſimile umbelliferum, *J. B.* iii. 8. Fœniculo ſimile Millefolium aquaticum umbelliferum, *Chab.* 384. A. *Water-Fennel.* Gal. *Fenouil aquatique.* G. Waſſer-Fenchel. B. *Water-Duyſent-blad.* In paludoſis oritur. Aprili floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria eſſe planta creditur.

XXXVII. *De Pyrethro.*

R*Adice fervida, Semine nigricanti à reliquis differt.*

A. Pyrethrum verum, *Offic.* Pyrethrum ſylveſtre, *Ger.* 618. *Emac.* 758. Pyrethrum umbelliferum, *C. B. Pin.* 148. *Raii Hiſt.* i. 462. *Chomel.* 140. Pyrethrum umbelliferum primum, *Park. Theat.* 891. Pyrethrum umbelliferum Matthioli, *J. B.* iii. 20. Pyrethrum Geſneri, *Chab.* 384. Pyrethrum umbelliferum latiore folio, *Hiſt. Oxon.* iii. 296. A. *True Pel-*

Pellitory of Spain. Gal. *Pied d'Alexandre*, *Pyrethre ſauvage.* G. Echt Spaniſch / Mauer-Kraut / Bertram. B. *Wild Bertram-kruid.* In hortis Botanicorum colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix pollicis craſſitudine, colore exterius ex fuſco flaveſcente, interius nigro, ſapore acri admodum & fervido. *Vires.* Ad dentium dolores tollendos cum ſua cauſa non infeliciter in ore continetur. In Lethargicis affectibus, Paralyſi, &c. uſurpatur. Pyrethrum folia caulemque emittit ut Daucum ſylveſtrem aut Fœniculum, umbellamque Anethi circinnatæ rotunditatis, radix longa eſt, pollicis craſſitudine, guſtu fervidiſſimo, *Dioſc.*

XXXVIII. *De Dauco.*

S*Emine villoſo*, *foliis tenuiter inciſis ab aliis umbelliferis differt.*

A. 1. Daucus vulgaris ſeu noſtras, *Offic.* Daucus vulgaris, *Raii Synop.* iii. 218. *Merc. Bot.* i. 32. *Phyt. Brit.* 34. *Tourn. Inſt.* 307. *Elem. Bot.* 257. *Boerh. Ind.* A. 62. Paſtinaca ſylveſtris tenuifolia, *Ger.* 873. *Emac.* 1028. *Mer. Pin.* 91. *Park. Theat.* 901. Paſtinaca ſylveſtris tenuifolia Dioſcoridis, vel Daucus Officinarum, *C. B. Pin.* 151. *Mor. Umb.* 31. *Hiſt. Oxon.* iii. 305. Paſtinaca ſylveſtris ſive Staphylinus Græcorum, *J. B.* iii. 61. *Raii Hiſt.* i. 465. *Chab.* 390. Staphylinus, *Dill. Cat. Giſſ.* 150. Staphylinus ſylveſtris, *Rivin. Irr. Pent. Buxb.* 313. *Rupp. Flor. Jen.* 224. A. *Wild Carrot*, *or Birdsneſt.* Gal. *Carote ſauvage.* G. Wilder Vogelneſt. B. *Daukus.* In paſcuis & agris. Junio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Uterina imprimis eſt & diuretica. Uſus præcipuus eſt in Tuſſi, Pleuritide, Stranguria, Calculo; ciet Menſes & Molas, ſedat Uteri ſuffocationes, ſtimulat Venerem. Seminis ʒii. infuſæ in Vino albo & potæ Hyſtericis paroxyſmis medentur, *R. H.* p. 465.

A. 2. Daucus ſativus, *Offic.* Daucus ſativus radice lutea & alba, *Tourn. Inſt.* 307. *Elem. Bot.* 257. *Raii Synop.* iii. 218. *Boerh. Ind.* A. 62. Paſtinaca ſativa tenuifolia, *Ger.* 873. *Emac.* 1028. *Raii Hiſt.* i. 465. *Park. Parad.* 508. Paſtinaca tenuifolia ſativa radice lutea vel alba, *C. B. Pin.* 151. *Mor. Umb.* 31. *Hiſt. Oxon.* iii. 305. Paſtinaca ſativa ſive Carota rubra, lutea & alba, *J. B.* iii. 64. Paſtinaca veterum ſive Staphylinus, *Chab.* 390. Staphylinus Rivini & Græcorum, *Rupp. Flor. Jen.* 224. Staphylinus. *Rivin. Irr. Pent. Buxb.* 212. A. *Carrots.* Gal. *Carotte.* G. Rothe / gelbe und weiße Mören. B. *Kroontjes-kruid*, *wilde Peenzaad.* In hortis & agris ſeritur. Julio floret. *Uſu.* Radix. Culinaria eſt.

XXXIX. *De Petroſelino.*

F*Olia Apio hortenſi ſimilia*, *ſemen parvum*, *oblongum*, *hirſutum*, *à reliquis differt*, R. Meth. *A.* p. 52.

A. 1. Petroſelinum Macedonicum, *Offic.* Petroſelinum Macedonicum verum, *Ger.* 864. *Emac.* 1016. Petroſelinum Macedonicum quibuſdam, *Park. Theat.* 924. Apium Macedonicum, *C. B. Pin.* 154. *Tourn. Inſt.* 305. *Elem. Bot.* 254. *Raii Hiſt.* i. 463. *Hiſt. Oxon.* iii. 293. *Boerh. Ind.* A. 59. Apium ſive Petroſelinum Macedonicum multis, *J. B.* iii. 102. *Chab.* 397. Apium ſemine villoſo ſeu incano Macedonicum, *Mor. Umb.* 21. Daucus Macedonicus Apii folio, *Herm. Flor.* ii. 17. A. *Macedonian Parſley.* Gal. *Perſil de Macedoine.* G. Macedoniſche Peterſilien oder Cellery. B. *Peterſelie uyt Macedonie.* Colitur in hortis curioſorum. Julio floret. *Uſu.* Semina parva, ſtriata, villoſa, atro-viridia, ſaporis acris, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Uſus præcipuus in Urina ac Menſibus ciendis. Adhibetur & Morbis veneficio introductis, *Schrod.* Falſo à quibuſdam (ut obſervat *Volckamerus*) ſibi ſapientibus Pharmacopæis ex compoſitione *Theriacæ*, &c. rejicitur, atque in hujus locum *Smyrnium perfoliatum Creticum ſeu Olus atrum* inepto prorſus conatu, ſubſtituitur, *Flor. Nor.* 325.

A. 2. Selinum montanum, *Offic.* Selinum ſive Apium peregrinum, *Park. Theat.* 928. Apium peregrinum foliis ſubrotundis, *C. B. Prod.* 81. *Pin.* 154. *Hiſt. Oxon.* iii. 293. Apium ſemine villoſo, incano, peregrinum primum Cluſii, *Mor. Umb.* 21. Viſnaga minor quorundam, Selinum peregrinum Cluſii, ſemine hirſuto, *J. B.* iii. 94. Daucus tertius Dioſcoridis, *Raii Hiſt.* i. 462. Daucus peregrinus foliis ſubrotundis pinnatis, *Herm. Flor.* ii. 17. A. *Stone-Parſley.* Gal. *Livéche*, *Sermontaine.* G. Berg-Peterſilie / Berg-Peterlein. B. *Berg-Peterſelie.* In hortis Botanicorum nonnunquam colitur. *Uſu.* Semen. *Vires.* Cum præcedenti viribus convenire creditur.

XL. *De Caucalide.*

SEmine aculeato echinato aut hiſpido ab aliis umbelliferis abunde diſtinguitur, R. Synop. p. 114.

A. 1. Caucalis, *Offic.* Caucalis lato Apii folio, *Hiſt. Oxon.* iii. 307. *C. B. Pin.* 152. Caucalis arvenſis echinata latifolia ejuſd. *Raii Hiſt.* i. 464. *Synop.* iii. 219. *Tourn. Inſt.* 323. *Elem. Bot.* 273. *Boerh. Ind.* A. 63. Caucalis altera ſeu ſecunda, *Ger.* 868. Caucalis Apii foliis, floribus rubris, *Merc. Bot.* 1. 28. *Phyt. Brit.* 24. Caucalis Apii foliis, flore rubro, *Ger. Emac.* 1021. *Mer. Pin.* 23. Caucalis ſeu Echinophora tertia λεπτόφυλλος purpurea colore. *Ejuſd.* Caucalis arvenſis latifolia purpurea, *Park. Theat.* 920. Caucalis Anglica flore rubente, *Ejuſd.* Lappula canaria latifolia ſive Caucalis, *J. B.* iii. 80. *Chab.* 393. Echinophora ſemine magno, *Rivin, Irr. Pent. Buxb.* 99. *Rupp. Flor. Jen.* 223. A. *Baſtard Parſley.* Gal. *Caucalis.* G. Kletten Kerbel/ Feld-kletten. B. *Akker-klitten.* In arvis reperitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Crudum coctumve olerum modo eſtur, Urinam movet, *Dioſc.*

A. 2. Pſeudo-Selinum, *Offic.* Caucalis minor floſculis rubentibus, *Ger. Emac.* 1022. *Raii Hiſt.* i. 468. *Synop.* iii. 219. *Merc. Bot.* i. 27. *Phyt. Brit.* 24. *Mer. Pin.* 23. Caucalis, *Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giſſ.* 136. Caucalis minor flore rubente, *Park. Theat.* 921. *Hiſt. Oxon.* iii. 308. Caucalis ſemine aſpero, Floſculis rubentibus, *C. B. Pin.* 152. *Boerh. Ind.* A. 63. *Buxb.* 60. Caucalis rugaris, *Rupp. Flor. Jen.* 224. Anthriſcus quorundam ſemine aſpero hiſpido, *J. B.* iii. 83. *Chab.* 402. Daucus annuus minor, floſculis rubentibus, *Tourn. Inſt.* 308. A. *Hedge. Parſley.* Gal. *Faux Perſil.* G. Hecken Peterſilgen / Acker-Kletten. B. *Akker-klitten met roode Bloemen.* In dumetis & ad ſepes. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Urinam movet, & menſtrua provocat.

XLI. *De Coriandro.*

SEminum ſtriatorum figura perfectè ſphærica ab aliis diſtinguitur, R. H. p. 470.

A. Coriandrum, *Offic. J. B.* iii. 89. *Chab.* 395. *Raii Hiſt.* i. 470. *Synop.* iii. 221. *Ger.* 859. *Emac.* 1012. Coriandrum majus, *C. B. Pin.* 158. *Tourn. Inſt.* 316. *Elem. Bot.* 266. Coriandrum vulgare, *Park. Theat.* 918. A. *Coriander.* Gal. *Coriandre.* G. Koriander / Schwindel. B. *Koriander*, *Koliander.* In arvis ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Stomachicum imprimis eſt, claudit Ventriculum, exhalationeſque ſupprimit, quò minùs caput gravent, ructuſque producant: inſuper & Strumas diſcutere creditur, *R. Hiſt.*

XLII. *De Perfoliata.*

FOliis integris, ſubrotundis à caule perforatis à reliquis differt.

A. Perfoliata, *Offic. Chab.* 408. *Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giſſ.* 124. *Merc. Bot.* i. 57. *Phyt. Brit.* 90. Perfoliata Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 227. Perfoliata vulgaris, *Ger.* 430. *Emac.* 536. *Raii Hiſt.* i. 470. *Mer. Pin.* 92. *Park. Theat.* 580. *Hiſt. Oxon.* iii. 299. Perfoliata vulgatiſſima ſive arvenſis, *C. B. Pin.* 277. *Boerh. Ind.* A. 72. *Buxb.* 255. Perfoliata ſimpliciter dicta, vulgaris, annua, *J. B.* iii. 198. Bupleurum Perfoliatum rotundifolium annuum, *Tourn. Inſt.* 310. *Elem. Bot.* 259. *Raii Synop.* iii. 221. A. *Thorow-wax.* Gal. *Perce feuille.* G. Durchwachs / Bruchwurtz. B. *Deurblad*, *Deurwaſch.* Inter ſegetes. Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Vulneraria eſt. Uſus præcipuus in vulneribus recentibus, Enterocelis (imprimis umbilici) tumidis artubus, ſtrumis, &c. prodeſt, *Schrod.*

XLIII. *De Bupleuro.*

FOLIIS integris oblongis a reliquis diſtinguitur.

A. Bupleurum, *Offic. Ind. Med.* xxiii. Bupleurum folio ſubrotundo ſive vulgatiſſimum, *C. B. Pin.* 278. *Rupp. Flor. Jen.* 226. *Raii Hiſt.* i. 473. *Tourn. Inſt.* 309. Bupleurum anguſtifolium Herbariorum, *Elem. Bot.* 259. Bupleurum anguſtifolium, *Buxb.* 47. Bupleurum perenne anguſtifolium, *Mor. Umb.* 26. Bupleurum perenne longis & anguſtis foliis incurvis, *Hiſt. Oxon.* iii. 300. Auricula leporis umbella lutea, *J. B.* iii. 200. *Chab.* 409. A. *Hares-Ear.* Gal. *Oreille de Liévre.* G. Haſen-Oehrlein. B. *Haſen-Ooren.* In collibus provenit. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Calefacit, aperit, & diſcutit: Uri-

Urinam & Sudorem pellit, vulnera mundificat, *Zwing. Theat.*

XLIV. *De Seſeli Æthiopico.*

P*Lanta eſt fruticoſa Umbellam in faſtigio geſtans, foliis integris, glabris.*

A. Seſeli Æthiopicum, *Offic.* Seſeli Æthiopicum frutex, *Ger.* 1233. *Emac.* 1421. *Raii Hiſt.* i. 476. *Park. Theat.* 907. *Mor. Umb.* 16. *Hiſt. Oxon.* iii. 298. Seſeli Æthiopicum Salicis folio, *C. B. Pin.* 161. Seſeli Æthiopicum fruticoſum, Periclymeni folio, *J. B.* iii. 197. Bupleurum arboreſcens Salicis folio, *Tourn. Inſt.* 310. *Elem. Bot.* 260. *Boerh. Ind.* A. 71. *Rupp. Flor. Jen.* 226. B. *Schrub Hartwort.* Gal. *Seſeli d'Ethiopie.* G. Strauchichte Hirſch-Wurtzel / Weiſſer Entzian. B. *Heeſteraehtig Seſeli uyt Morenland.* In hortis curioſorum nonnunquam reperitur. Auguſto floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Semen Maſſilienſi Seſeli multò acrius eſt & odoratius, unde eximiarum virium eſſe creditur.

XLV. *De Sanicula.*

N*Otæ ſunt, Semina lappulata, folia ſubrotunda, in quinque lacinias altius inciſa*, R. Synop. p. 72.

A. Sanicula, *Offic. Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giſſ.* 64. Sanicula Officinarum, *C. B. Pin.* 319. *Hiſt. Oxon.* ii. 616. *Boerh. Ind.* A. 73. *Rupp. Flor. Jen.* 225. *Buxb.* 293. *Tourn. Inſt.* 326. *Elem. Bot.* 277. Sanicula ſive Diapenſia, *Ger.* 801. *Emac.* 948. *Raii Hiſt. i.* 475. *Synop.* iii. 221. *Mer. Pin.* 109. Sanicula vulgaris Diapenſa, *Merc. Bot.* i. 66. *Phyt. Brit.* 108. Sanicula vulgaris, ſive Diapenſia, *Park. Theat.* 532. Sanicula mas Fuchſii, ſive Diapenſa, *J. B.* iii. 639. Sanicula Diapenſa, *Chab.* 528. A. *Sanicle.* Gal. *Sanicle.* G. Sanickel. B. *Zanikel.* Sylvis & ſepibus. Majo floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Vulneraria eſt è præcipuis, utilis in conſolidandis ulceribus, fiſtulis, rupturis, eroſionibuſque, *Schrod.*

XLVI. *De Aſtrantia nigra.*

A. AStrantia nigra, *Offic. Ger.* 828. *Raii Hiſt.* i. 475. Aſtrantia, *Rivin. Irr. Pent. Buxb.* 33. Aſtrantia major, *Mor. Umb.* 7. *Elem. Bot.* 263. *Rupp. Flor. Jen.* 226. Aſtrantia nigra major, *Hiſt. Oxon.* iii. 279. Aſtrantia major corona floris purpuraſcente, *Tourn. Inſt.* 314. *Boerh. Ind.* A. 73. Aſtrantia nigra ſive Veratrum nigrum Dioſcoridis, *Ger. Emac.* 978. Helleborus niger, Saniculæ folio major, *C. B. Pin.* 186. *Park. Theat.* 213. Sanicula fœmina quibuſdam, aliis Helleborus niger, *J. B.* iii. 638. *Chomel* 567. A. *Black Maſterwort.* Gal. *Otruche noir.* G. Schwartz Meiſter-wurtzel. B. *Zwarte Meeſter-wortel.* In hortis Botanicis colitur. Julio floret. *Uſu.* Radix nigra, fibroſa. *Vires.* Humores melancholicos purgat, *Dodonæus* Veratro nigro *Dioſcoridis* forma & viribus reſpondere ait. *Hildanus* ad curationem ſcirrhi Lienis præſcribit, *R. H.*

XLVII. *De Eryngio.*

N*Otæ ſunt, Folia ſpinoſa; flores in ſummis caulibus & ramulis in capitula congeſti, quibus radiata ſubſunt folia, caules ſolidi, & minime ſpinoſi*, R. Synop. p. 60.

A. 1. Eryngium, *Offic.* Eryngium marinum, *Chab.* 355. *Ger.* 999. *Emac.* 1062. *Park. Theat.* 986. *J. B.* iii. 86. *Raii Hiſt.* i. 384. *Synop.* iii. 222. *Mer. Pin.* 36. Eryngium marinum ſeu vulgare, *Merc. Bot.* 34. *Phyt. Brit.* 39. Eryngium maritimum, *C. B. Pin.* 386. *Hiſt. Oxon.* iii. 165. *Tourn Inſt.* 327. *Elem. Bot.* 278. *Boerh. Ind.* A. 134. A. *Eryngo.* Gal. *Panicaut, Chardon à cent têtes, Chardon Roland.* G. Drachen-Dieſtel oder Manns-Treu. B. *Zee-kruis-Diſtel.* In littoribus arenoſis. Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Hepatica, Nephritica, & Alexipharmaca eſt. Uſus præcipuus in obſtructis Menſibus, Urina, Hepate, Veſica biliaria, Liene, &c. Et hinc in Ictero, & Colica, *Schrod.*

A. 2. Eryngium vulgare, *Offic. C. B. Pin.* 386. *J. B.* iii. 85. *Raii Hiſt.* iii. 384. *Synop.* 222. *Tourn. Inſt.* 327. *Elem. Bot.* 278. *Rupp. Flor. Jen.* 222. *Buxb.* 105. *Boerh. Ind.* A. 134. *Hiſt. Oxon.* iii. 165. Eryngium, *Chab.* 354. Eryngium mediterraneum, *Ger.* 999. *Emac.* 1062. Eryngium mediterraneum ſeu campeſtre, *Park. Theat.* 986. A. *Common Eryngo.* Gal. *Panicaut.* G. Gemeine Drachen-Diſtel/ Manns-Treu. B. *Gemeene Velt-kruys-Diſtel.* In Anglia rarius eſt, in tranſmarinis autem frequens. Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Eryngium trifolium, *Offic. Alpin. Exot.*

Exot. 153. *Park. Theat.* 987. *Raii Hiſt.* i. 386. *Hiſt. Oxon.* iii. 167. A. *Trefoil-Eryngo.* Gal. *Panicaut à trois feuilles.* G. Dreyblätterichte Manns-Treu. B. *Driebladige Kruys-diſtel.* In hortis curioſorum nonnunquam colitur. *Uſu.* Radix. *Vires.* Vim habet ad movendam Urinam, & ad Venerem augendam, *Alp.*

SECTIO DECIMA.

De Herbis Stellatis.

S*Tellatæ dicuntur hoc genus herbæ, quia folia caules ſtellæ radiantis in modum ambiunt. Floribus ſunt monopetalis, verùm in quatuor ſegmenta, totidem folia imitantia partitis; ſingulis autem floſculis bina naturaliter ſuccedunt ſemina,* R. H. pag. 477.

Hæ vel ſunt floribus

- Per caules magis ſparſis, foliis ad ſingula genicula
  - Quaternis, floribus & ſeminibus caules ad genicula verticillatim ambientibus, flore luteo, foliis hirſutis: *Cruciata.*
  - Pluribus quatuor, radice
    - Rubrâ, floribus ex luteo herbidis: *Rubia.*
    - Alba, vel fuſca, foliis
      - Mollibus & glabris, floribus luteis, ſucco acido: *Gallium.*
      - Aſperis & veſtibus adhærentibus, floribus pallidis: *Aparine.*
- In ſummis caulibus umbellatim diſpoſitis: *Aſperula.*

I. *De Cruciata.*

F*Oliis quaternis, hirſutis, floſculis verticillatis, luteis, à reliquis differt.*

A. Cruciata, *Offic. Ger.* 965. *Emac.* 1123. *Raii Hiſt.* i. 479. *Synop.* iii. 223. Cruciata vulgaris, *Park. Theat.* 566. *Volck.* 129. Cruciata hirſuta, *C. B. Pin.* 335. *Dill. Cat. Giſſ.* 67. *Hiſt. Oxon.* iii. 328. *Rupp. Flor. Jen.* 3. *Bux.* 88. Cruciata vel Crucialis, Gallii ſpecies quibuſdam, *Chab.* 549. Gallium latifolium, Cruciata quibuſdam, flore luteo, *J. B.* iii. 717. A. *Croſswort.* Gal. *Croiſette* G. Creutz-Wurtz / Sperenſtich. B. *Kruyswortel, Cruciate.* Ad ſepes, & in dumetis, Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria eſt è præcipuis; valet & ad Ramices in vino pota. Expectorat quoque viſcidos humores, auctore *Cam.*

II. *De Rubia ſeu Erythrodano.*

F*Oliis pluribus quatuor, radice rubrâ, floribus ex luteo herbidis, ab aliis differt.*

A. 1. Rubia tinctorum, *Offic. Ger.* 957. *Emac.* 1118. *Raii Hiſt.* i. 480. *Synop.* iii. 223. Rubia, Rubia tinctorum, *Chab.* 546. Rubia ſativa, *J. B.* iii. 714. Rubia tinctorum ſativa, *C. B. Pin.* 333. *Hiſt. Oxon.* iii. 326. *Rupp. Flor. Jen.* 34. *Volck.* 361. *Buxb.* 287. *Boerh. Ind. A.* 147. *Tourn. Inſt.* 114. *Elem. Bot.* 92. Rubia major ſativa ſive hortenſis, *Park. Theat.* 274. A. *Madder.* Gal. *Garance.* G. Ferber-Roht. B. *Mee-Crabbe.* In agris, & hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Radix oblonga, tenuis, ſucculenta, extùs & intùs rubicunda, ſaporis ex dulci-amaricantis, & aſtringentis, odoris nullius. *Vires.* Vulneraria eſt. Uſus præcipuus in obſtructione Hepatis, Lienis, & imprimis Uteri; proinde in Ictero, Hydrope, Urina obſtructa, Sanguine coagulato. A Tinctoribus adhibetur hujus radix ad coloris rubri præparationem, *Schrod.*

A. 2. Rubia ſylveſtris & Rubeola, *Offic.* Rubia ſylveſtris, *Park. Theat.* 274. Rubia ſylveſtris aſpera, *Hiſt. Oxon.* iii. 326. Rubia ſylveſtris aſpera, quæ Sylveſtris Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 333. *Raii Hiſt.* i. 480. *Synop.* iii. 223. *Boerh. Ind.* 147. Rubia ſylveſtris Monſpeſulana major, *J. B.* iii. 715. *Tourn. Inſt.* 114. *Elem. Bot.* 92. A. *Wild Madder* Gal. *Garance ſauvage.* G. Wilder Meyer / Groß Stern Meyer-kraut. B. *Wilde Mee-krabbe.* In ſepibus reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum ſativa viribus convenit.

III. *De Mollugine.*

F*Lores huic albi, folia latiora,* Raii Meth. A. p. 54.

A. 1. Mollugo, *Offic.* Mollugo vulgatior, *Park. Theat.* 565. *Raii Hiſt.* i. 481. *Synop.* iii. 223. *Hiſt. Oxon.* iii. 330. Mollugo montana anguſtifolia, vel Gallium album latifolium, *C. B. Pin.* 334. Rubia ſylveſtris læ-

vis, *ejuſd.* 333. *Phyt. Brit.* 106. *Merc. Bot.* i. 65. Rubia anguloſa aſpera, *J. B.* iii. 715. Gallium album *ejuſd.* iii. 721. Gallium album; Mollugo vulgatior quibuſdam, *Chab.* 549. Gallium album latifolium pratenſe, *Rupp. Flor. Jen.* 3. *Buxb.* 134. Gallium album vulgare, *Tourn. Inſt.* 115. *Elem. Bot.* 94. *Dill. Cat. Giſſ.* 82. Alyſſum, *Plin. lib.* xxiv. *cap.* 11. A. *Baſtard-Madder.* Gal. *Caille-lait*, *petit Muguet.* G. unechter Meyer / Weiſſer Meyer / Weiß Wallſtroh / B. *Water Walſtroo.* In ſepibus, & dumetis, Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Rubiæ ſativæ viribus pollet, ſed mitior eſt.

Alyſſum foliis tantùm & ramis minoribus, ab Erythrodano diſtare ſcribit Plinius.

A. 2. Mollugo montana, *Offic.* Mollugo montana latifolia racemoſa, *C. B. Pin.* 334. *Boerh. Ind.* A. 148. Mollugo montana latifolia erectior, *Hiſt. Oxon.* iii. 330. Rubia ſylvatica lævis, *J. B.* iii. 716. *Chab.* 546. *Raii Hiſt.* i. 481. Gallium ſive Mollugo montana, *Ger.* 967. *Emac.* 1127. Gallium flore albo majus, ſive Mollugo montana, *Park. Theat.* 564. *Buxb.* 135. Gallium album latifolium ſylvaticum, *Rupp. Flor. Jen.* 2. Gallium montanum latifolium ramoſum, *Tourn. Inſt.* 115. *Elem. Bot.* 94. *Dill. Cat. Giſſ.* 132. A. *Mountain-Wild-Madder.* Gal. *Muguet ſauvage.* G. Wilder Meyer. B. *Wilt Walſtroo.* In montoſis, Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis convenire creditur. Hoc malè pro Matriſylva, i. e. Aſperula, in Officinis noſtris vendi obſervat *Buxb.*

IV. *De Gallio.*

F*Oliis anguſtis, mollibus, glabris, floribus luteis, ſucco acido, à reliquis hujus generis differt.*

A. Gallium, *Offic. Chab.* 548. Gallium luteum, *Ger.* 967. *Emac.* 1126. *Park. Theat.* 564. *C. B. Pin.* 335. *Raii Hiſt.* i. 442. *Synop.* iii. 224. *Dill. Cat. Giſſ.* 82. *Hiſt. Oxon.* iii. 327. *Tourn. Inſt.* 115. *Elem. Bot.* 94. *Boerh. Ind.* A. 148. *Rupp. Flor. Jen.* 2. *Mer. Pin.* 44. *Merc. Bot.* i. 37. *Phyt. Brit.* 45. *Buxb.* 134. Gallion verum, *J. B.* iii. 70. A. *Cheeſe-Kening.* Gal. *Petit Muguet.* G. Meyer-kraut / Walſtroh. B. *Walſtroo.* In paſcuis ſiccioribus. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Herba, aut pulvis ipſius Hæmorrhagiam & ſanguinis profluvia ſiſtit; quod facit ſanguinem incraſſando & coagulando; commendaturque contra cancrum & cancroſa ulcera. Decoctum herbæ acopon cenſetur, laſſitudinibus utile, *R. H.* p. 483. Vim habet lac coagulandi; ſanguinis profluvia ſiſtit, *Buxb.* Planta eſt hypnotica, & ſoporifera, *Rupp.*

V. *De Aparine.*

F*Oliis aſperis & tenacibus, floribus albis, ſeminibus ſphæricis, lappulatis, à reliquis differt.*

A. Aparine, *Offic. Ger.* 963. *Emac.* 1126. *Raii Hiſt.* i. 484. *Synop.* iii. 225. *J. B.* iii. 713. *Dill. Cat. Giſſ.* 67. *Hiſt. Oxon.* iii. 331. *Phyt. Brit.* 9. *Merc. Bot.* i. 20. *Mer. Pin.* 9. Aparine vulgaris, *C. B. Pin.* 333. *Park. Theat.* 567. *Boerh. Ind.* A. 150. *Tourn. Inſt.* 114. *Elem. Bot.* 93. *Rupp. Flor. Jen.* 4. *Buxb.* 23. A. *Cleavers*, or *Gooſe-graſs.* Gal. *Grateron ou Riéble.* G. Kleb-kraut. B. *Kleef-kruyt.* Ad ſepes. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Viperarum, phalangiorumque morſibus auxiliatur; aurium dolori medetur; diſcutit ſtrumas; ſanguinis abundantiam reprimit; Morbum regium ſanat; Aqua deſtillata in calculo & arenulis inſigne eſt remedium, *D. Needham.* Decoctio mirè Gonorrhœæ prodeſt ſimplici, *D. Palmer.*

VI. *De Aſperula.*

F*Lores ſummos cauliculos occupant velut in umbella*, R. Synop. p. 74.

A. Aſperula odorata, Aſpergula, Aſperula, *Offic.* Aſperula odorata, *S. Paul.* 25. Aſperula, *Ger.* 966. *Emac.* 1124. *Raii Hiſt.* i. 483. *Synop.* iii. 224. Aſperula aut Aſperula odorata, *Park. Theat.* 563. Aſperula ſeu Rubeola montana odorata, *C. B. Pin.* 334. Aſperula odorata flore albo, *Boerh. Ind.* A. 149. *Hiſt. Oxon.* iii. 331. Aſperula ſylvatica, *Rupp. Flor. Jen.* 4. Rubiis accedens Aſperula quibuſdam, ſive Hepatica ſtellaris, *J. B.* iii. 718. *Chab.* 548. Aparine latifolia humilior montana, *Tourn. Inſt.* 114. *Elem. Bot.* 93. *Buxb.* 23. Matriſylva Trago, *Volk.* 281. Hepatica ſtellata, *Chom.* 501. A. *Woodroof.* Gal. *Hepatique.* G. Hertz-Freud / Leberkraut. B. *Walmeeſter, Onſe lieve Vrouwe Bed-ſtroo.* In ſylvis & dumetis. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Uſus præcipuus in obſtructo Hepate, & meatu biliario; & hinc in Ictero, ac in Hepate cali-

calidiore refrigerando, *Schrod.* Utuntur mulierculæ in ſcabie puerorum, aquæ dulci incoquentes. Aliæ pro confortandis artubus eodem modo uſurpant, *Hofman.* Vino & cereviſiæ medicatæ additur. In noſtris Officinis (ſcribit *Buxbaum*) ex ignorantia Pharmacopœorum exulat, & in illius locum malè ſubſtituitur *Mollugo montana latifolia*, C. B.

VII. *De Synanchica.*

Notæ *ſunt*, *Folia ad ſingula genicula quaterna, flores velut in umbella*, Raii Method. A. p. 55.

A. Rubia Synanchica, *Offic.* Rubia cynanchica, *C. B. Pin.* 333. *J. B.* iii. 723. *Raii Hiſt.* i. 485. *Chab.* 548. *Hiſt. Oxon.* iii. 330. Rubeola vulgaris quadrifolia, lævis, floribus purpuraſcentibus. *Tourn. Inſt.* 130. *Elem. Bot.* 106. *Buxb.* 286. *Dill. Cat. Giſſ.* 125. *Raii Synop.* iii. 225. Synanchica Lugdunenſis, *Ger. Emac.* 1120. Aſperula repens Geſneri, ſeu Saxifraga altera Cæſalpini, *Park. Theat.* 453. A *Squinancywort.* Gal. *Rubia Synanchica (ainſi nommée à cauſe quelle eſt propre pour guerir l'Angine, ou l'Eſquinancie)* G. Brein = Wurtz / kleine Röthe. B. *Kleine Rotte.* In ſterilibus & cretaceis. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Ad anginam tum ſumpta, tum admota, utiliſſima eſſe creditur.

SECTIONIS DECIMÆ

APPENDIX.

De Herbis, quibus terna ſingulis floribus ſuccedunt ſemina.

De Naſturtio Indico.

Notæ *ſunt*, *Folia peltata, pediculo in medio inſerto; flores irregulares, pentapetaloides cum calcari retrorſum producto, ſemina nuda, ad ſingulum florem terna, rugoſa, majora*, R Meth. A.

A. 1. Naſturtium Indicum, *Offic. Ger.* 196. *Emac.* 252. *Park. Parad.* 280. *Raii Hiſt.* i. 487. Naſturtium Indicum majus, *C. B. Pin.* 306. Naſturtium Indicum folio peltato ſcandens, *J. B.* ii. 175. *Chab.* 124 Viola Indica ſcandens, Naſturtii ſapore & odore, flore flavo, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 628. Viola acris Americana, ſive Acriviola folio peltato minor & vulgaris, *Pluk. Almag.* 388. Violæ affinis umbilicato ſeu peltato folio ſcandens, ſapore Naſturtii, Americana minor, *Breyn. Prod.* ii. 103. Acriviola, *Volck. Flor. Nor.* 11. *Boerh. Ind.* A. 244. Cardamindum minus & vulgare, *Tourn. Inſt.* 430. *Elem. Bot.* 341. *Rupp. Flor. Jen.* 230. *Till. Hort. Piſ.* 31. Pelon Mexixquiliti ſeu Pelon Chili, ſive Naſturtium Peruvianum, *Hern.* 161. A. *Indian Creſs.* Gal. *Petite Capucine.* G. Indianiſche Kreſſe. B. *Indiaanſe Kerſſe.* Peruviæ indigena eſt; apud nos autem in hortis frequens colitur. Per totam æſtatem floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Ventriculo ex frigida cauſa imbecilli, aut ex flatu dolenti ſubvenit flos. Acetariis, & in oloribus adhibetur. Adverſus contumacem ac malignam ſcabiem, itemque vulnera recentia commendatur.

A. 2. Cardamindum ampliori folio & majori flore, *Chomel.* 536. *Tourn. Inſt.* 430. *Elem. Bot.* 341. *Till. Hort. Piſ.* 30. Cardamindum majus, *Rupp. Flor. Jen.* 230. Acriviola maxima odorata, *Boerh. Ind.* A. 244. Viola Indica ſcandens, Naſturtii maxima odorata, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 629. Viola acris Americana ſive Acriviola folio peltato maxima, flore odorato eleganti, *Pluk. Almag.* 388. Violæ affinis umbilicato (ſeu peltato) folio ſcandens, ſapore Naſturtii Americana maxima, flore variegato, *Breyn. Prod.* ii. 104. A. *The Great or Sweet Indian Creſs.* Gal. *Grande Capucine.* G. Groſſe Indianiſche Kreß. B. *Aldergrootſte Indiaanſe Kerſſe.* In hortis apud nos colitur. Æſtate floret. *Uſu.* & *Viribus* cum priore convenit.

SECTIO UNDECIMA.

De Herbis Aſperifoliis.

Herbæ *Aſperifoliæ ſunt quibus folia in caulibus alterna, flores monopetali, marginibus quinquepartitis, inciſuris aliàs profundioribus, aliàs levioribus; ſingulis autem floribus quatuor plerumque ſuccedunt ſemina*, Raii. Hiſt. p. 488.

Sunt vel ſeminibus ad ſingulos flores,

- Quaternis, Perianthio
  - Oblongo, integro, foliis maculis albis variis: *Pulmonaria.*
  - Breviore, & ad modum floris expanſo; ſeminibus
    - Aſperis & lappaceis, foliis mollibus & graviter odoratis: *Cynogloſſum.*
    - Rugoſis, caput viperinum aut galeam referentibus, flore
      - In quinque lacinias totidem folia imitantes diviſo; radicibus
        - Albis, florum laciniis
          - **Obtuſis**, & ſubrotundis; foliis longis, acutis: *Bugloſſa.*
          - Acutis, foliis brevibus, & latioribus: *Borago.*
        - Rubris: *Anchuſa.*
      - Corniculato; parte ſuperiore longiùs excurrente, inferiore breviore: *Echium.*
      - Lævibus non ſplendentibus floribus in ſpicis longis, recurvis, *Heliotropium.*
      - Splendentibus, & velut politis floribus
        - Cylindraceis tubuloſis; foliis amplis, longis: *Symphytum.*
        - In quinque lacinias expanſis, ſeminibus duris: *Lithoſpermum.*
- Binis, flores cylindraceo, tubuloſo, folio glauco: *Cerinthe.*

I. *De Pulmonaria.*

NOtæ *ſunt*, *Perianthium oblongum*, *integrum*, *folia maculoſa*, R. Synop. 75.

A. 1. Pulmonaria maculoſa, *Offic. Ger.* 662. *Emac.* 808. *Raii Hiſt.* i. 488. *Park. Parad.* 448. *Phyt. Brit.* 100. *Mer. Pin.* 99. Pulmonaria Italorum ad Bugloſſam accedens, *J. B.* iii. 595. *Tourn. Inſt.* 136. *Elem. Bot.* 113. *Dill. Cat. Giſſ.* 38. Symphytum maculoſum ſive Pulmonaria latifolia, *C. B. Pin.* 259. *Hiſt. Oxon.* iii. 444. *Pluk. Almag.* 358. Symphytum maculoſum ſive Pulmonaria, *Chab.* 518. A. *Sage of Jeruſalem.* Gal. *Pulmonaire*, *Herbe aux Poumons.* G. Fleckigt Lungenkraut. B. *Longe-kruid.* In hortis colitur. Aprili floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Pneumonica & cardiaca cenſetur. Conſolidat, & glutinat. Uſus ejus præcipuus eſt in ulceribus pulmonum, aliiſque eorundem affectibus, phthiſi, expuitione ſanguinis, &c. Extrinſecus in vulneribus, *R. H.*

A. 2. Pulmonaria foliis Echii, *Cod. Med.* xcv. *Chomel.* 86. *Ger.* 662. *Emac.* 808. *Raii Hiſt.* i. 489. *Synop.* iii. 226. *Tourn. Inſt.* 136. *Elem. Bot.* 113. *Boerh. Ind.* A. 193. *Merc. Bot.* ii. 30. *Phyt. Brit.* 99. *Mer. Pin.* 99. Pulmonaria anguſtifolia rubente cæruleo flore, *C. B. Pin.* 260. *Hiſt. Oxon.* 444. Pulmonaria Batavica maxima foliis longioribus, maculis majoribus conſperſis, *ejuſd.* Pulmonaria anguſtifolia, *Park. Parad.* 248. Pulmonaria rubro flore, foliis Echii, *J. B.* iii. 597. Pulmonaria anguſtifolia altera, rubro flore, foliis Echii, *Chab.* 519. Symphytum maculoſum ſeu Pulmonaria maxima, foliis quaſi ſaccharo incruſtatis, *Pluk. Phytog.* 227. *Almag.* 358. *Raii Hiſt.* iii. 266. Symphytum maculoſum ſive Pulmonaria anguſtifolia, rubente-cæruleo flore, *Pluk. Almag.* 259. A. *Narrow-leav'd Sage of Bethlehem.* Gal. *Pulmonaire*, *Pulmonée*, *Herbe aux Poumons.* G. Lungenkraut. B. *Longe-kruid.* In hortis quoque colitur. Majo floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum præcedente convenit.

II. *De Cynogloſſo.*

NOtæ *ſunt*, *Semina aſpera*, *lappacea*, *compreſſa*, *extremitatibus acutis*, *ſurſum ad ſtylum directis.*

A. Cynogloſſa, *Offic.* Cynogloſſum, *Ger.* 659. *Raii Synop.* iii. 226. Cynogloſſum vulgare, *J. B.* iii. 598. *Raii Hiſt.* i. 489. *Dill. Cat. Giſſ.* 89. Cynogloſſum majus vulgare, *C. B. Pin.* 257. *Ger. Emac.* 804. *Park. Theat.* 511. *Hiſt. Oxon.* iii. 448. *Buxb.* 91. *Tourn. Inſt.* 139. *Elem. Bot.* 116. *Mer. Pin.* 32. *Merc. Bot.* i. 31. *Phyt. Brit.* 33. *Boerh. Ind.* A. 192. *Rupp. Flor. Jen.* 9. A. *Hound's-Tongue.* Gal. *Langue de chien.* G. Hunds-Zunge. B. *Honds-tonge.* Ad vias, Junio floret. *Uſu.* Radix, folia. Radix oblonga eſt, craſſa, extus fuſca, intus albicans, ſaporis fatui, muſcoſi, aliquando ſubdulcis, ſaporis graviuſculi. *Vires.* Refrigerat, ſiccat. Uſus in ſiſtendo fluxu alvi, Gonorrhœâ, ac Catarrhis exſiccandis: Sanguini etiam ſiſtendo. Strumas & Scrophulas ſanat, & ad omnis generis ulcera & vulnera conducit, *R. H.* p. 490.

Populus medicorum uno ore vim ſoporiferam attribuit Cynogloſſo, nullum tamen ejuſmodi ejus virtutem adhuc obſervare potuit D. *Fuller.*

III.

III. *De Boragine.*

H*Ujus notæ ſunt, Semina rugoſa; flores ſtellati, laciniis acutis, apicibus in umbonem acutum coeuntibus*, R. H. p. 493.

A. Borago, *Offic.* Borrago, *Park. Parad.* 249. *Chab.* 515. Borrago hortenſis, *Ger.* 653. *Emac.* 797. *Raii Synop.* iii. 228. *Hiſt. Oxon.* iii. 437. Borrago floribus cæruleis, *J. B.* iii. 574. *Tourn. Inſt.* 133. *Boerh. Ind.* A. 188. Borago floribus cæruleis & albis, *Raii Hiſt.* i. 493. Bugloſſum latifolium, Borrago, *C. B. Pin.* 256. A. *Borrage.* Gal. *Bourrache*, *Bouroche.* G. Boragen / Boretſch / Burretzch. B. *Bernagie.* In hortis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Radix, herba, & flores. *Vires.* Cordialis eſt è præcipuis, hinc ille verſiculus:

Dicit Borrago, gaudia ſemper ago.

Flores inter quatuor cordiales famoſos recenſentur. Præparatis tribuunt vim roborandi cor (& muniendi in febribus peſtilentibus, & ictu ſerpentum, aliiſque venenis) lipopſychiam removendi, lætitiam melancholicis excitandi, ac ſanguinem depurandi, *R. H.* Succum expreſſum commendat *Boerhavius*, tum in omni morbo inflammatorio, Podagrâ, Phrenitide, Paraphrenitide, & Peripneumonia. Flores è quatuor floribus cordialibus: Solatium ferunt omnibus triſtibus.

IV. *De Bugloſſo.*

E*Jus notæ ſunt, Semina rugoſa; flores in quinque ſegmenta obtuſa, ſeu orbiculata expanſi*, R. Syn. p. 75.

A. 1. Bugloſſum, *Offic. Park. Parad.* 249. Bugloſſum vulgare, *Raii Hiſt.* i. 495. *Chab.* 515. Bugloſſum vulgare majus, *J. B.* iii. 578. Bugloſſum anguſtifolium majus, *C. B. Pin.* 256. *Tourn. Inſt.* 134. *Boerh. Ind.* A. 188. Bugloſſum perenne majus ſativum, *Hiſt. Oxon.* iii. 438 Bugloſſa vulgaris, *Ger.* 655. *Emac.* 798. A. *Bugloſs.* Gal. *Bugloſe commune*, *Bougloſe.* G. Ochſen-Zunge. B. *Oſſe-Tong.* In hortis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Radix, folia, flores; Sunt hi è numero quatuor florum cordialium. *Vires* eaſdem obtinet, quas Borago. Flores ſcilicet inſignem habent uſum in melancholicis & hypochondriacis affectibus, *R. H.* p. 493.

A. 2. Bugloſſum ſylveſtre, *Offic.* Bugloſſum ſylveſtre minus, *C. B. Pin.* 256. *Park. Theat.* 765. *Tourn. Inſt.* 134. *Boerh. Ind.* A. 188. *Elem. Bot.* 110. Bugloſſum ſylveſtre aſperum minus annuum, foliis undulatis, *Hiſt. Oxon.* iii. 439. Bugloſſa ſylveſtris minor, *Ger. Emac.* 799. *Raii Hiſt.* i. 494. *Synop.* iii. 227. *Merc Bot.* i. 24. *Phyt. Brit.* 17. *Mer. Pin.* 17. Echium Fuchſii ſeu Borago ſylveſtris, *J. B.* iii. 581. A. *Wild Bugloſs.* Gal. *Bugloſe ſauvage.* G. Wilde Ochſen-Zunge. B. *Wild Oſſe-Tong.* Inter ſegetes. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit.

V. *De Anchuſa.*

A*Nchuſa ab Echio, Bugloſſo, aliiſque congeneribus radicis ſanguineo ſucco, differt*, R. H. p. 496.

A. 1. Anchuſa, *Offic. Chab.* 516. *Park. Parad.* 250. Anchuſa Monſpeliana, *J B.* iii. 583. *Raii Hiſt.* 496. Anchuſa puniceis floribus, *C. B. Pin.* 255. *Boerh. Ind.* A. 189. Anchuſa minor purpurea, *Park Theat.* 517. Ancuſa, Alcibiadion, *Ger.* 656. *Emac.* 800. Bugloſſum radice rubrâ, ſive Anchuſa vulgatior, floribus cæruleis, *Tourn. Inſt.* 134. Bugloſſum radice rubrâ, ſive Anchuſa vulgatior, *Elem. Bot.* 110. Bugloſſum perenne minus puniceis floribus, *Hiſt. Oxon.* iii. 438. A. *Alkanet.* Gal. *Orcanette.* G. Ochſen-Zunge. B. *Oſſe-Tong*, *Schaaps-Tong.* In hortis Botanicorum alitur. Junio floret. *Uſu.* Radix longa, craſſa, & lignoſa, cortice rubro colore tingente, ſaporis aſtringentis. *Vires.* Radix oleo ſoluta rubro colore tingit. Petroleo infuſam & illitam ad vulnera recentia, & puncturas commendant, *R. H.* Radix aſtringit; vulneraria, alexipharmaca, ac uterina eſt; partum extrahit, renum vitiis, lieni, & bile ſuffuſis datur, ad ambuſta, ulcera vetera, & ignem ſacrum commendatur; demorſis à ſerpentibus opitulatur. Radix eſt valde aperiens, paulò tamen aſtringens; internè exhibetur in decoctis contra Diarrhœam, *Boerh. Hiſt. Plant.* 273.

A. 2. Anchuſa lutea, *Offic. Ger.* 656. *Emac.* 800. *J. B.* iii. 583. *Raii Hiſt.* i 497. Anchuſa lutea major, *Park. Theat.* 515 *C. B. Pin.* 255. Anchuſa lutea rarior & elegantior, *Chab.* 516. Symphytum Echii folio ampliore,

radice rubrâ, *Elem. Bot.* 114. Symphytum Echii folio ampliore, radice rubrâ, flore luteo, *Tourn. Inſt.* 138. A. *Yellow Alkanet.* Gal. *Orcanette jaune.* G. Gelbe Ochſen-Zunge. B. *Grote geele Oſſe-tong.* In Germania & Gallia reperitur. Junio floret. *Uſu.* Radix; ſed in Officinis Anglicanis nunquam reperitur. *Vires.* Cum Hyſſopo & Naſturtio pota latas ventris tineas excutit, *Dioſc.*

Tres ſpecies Anchuſæ à *Dioſcoride* deſcribuntur; quænam autem plantæ ſint, inter Auctores non convenit, aliis eas aliò referentibus. *Cæſalpinus* & *Thalius* Echium vulgare eo nomine inſigniunt, *Turnerus*, *Dodonæus*, & *Cordus* duas ſpecies Bugloſſi conſtituunt, quo argumento neſcio; cum nota illa characteriſtica, nimirùm quod *radix manus inficiat ſanguineo colore*, nulli eorum conveniat. Recentiores Botanici plures hujus plantæ ſpecies proponunt, à quibus binæ illæ, quas hîc exhibeo, 2da & 3tia *Dioſcoridis* cum *C. Bauhino* rectè cenſeri poſſe exiſtimo, prima major duntaxat ſecundæ ſpeciei eſſe videtur.

VI. *De Echio.*

F*Lore corniculato ſeu incurvo, & ex anguſto principio in latum expanſo ſuperiore parte longius excurrente, inferiore breviore, à reliquis Aſperifoliis diſtinguitur*, R. Syn. p. 76.

A. 1. Echium, *Offic. Chab.* 517. *Rivin. Irr. M. Dill. Cat. Giſſ.* 96. Echium vulgare, *C. B. Pin.* 254. *Raii Hiſt.* i. 498. *Synop.* iii. 277. *J. B.* iii. 586. *Hiſt Oxon.* iii. 440. *Tourn. Inſt.* 135. *Boerh. Ind.* A. 194. *Ger. Emac.* 802. *Park. Theat.* 414. *Rupp. Flor. Jen.* 176. *Mer. Pin.* 34. *Buxb.* 100. *Chom.* 100. *Phyt. Brit.* 36. A. *Vipers-Bugloſs.* Gal. *Herbe aux Viperes*, *Bugloſe ſauvage.* G. Wilde Ochſen-Zunge. B. *Slangen-hooft.* Secus vias & ſemitas, Junio floret. *Uſu.* Radix, herba, flores. *Vires.* De hujus viribus nihil certi traditum invenio, *R. H.* p. 498. Ad Epilepſiam, & fervorem radicem ſumendam præcipit *Wirtemb.* Lumborum dolores ſedat, *Dioſc.*

A. 2. Lycopſis, *Offic. Chab.* 516. Lycopſis Ægyptiaca, *C. B. Pin.* 255. *Park. Theat.* 518. *Raii Hiſt.* i. 499. Lycopſis Dioſcoridis quibuſdam, *J. B.* iii. 584. Lycopſis Dioſcoridis & Rauwolfii, *Hiſt. Lugd. App.* 28. Echium Orientale longioribus floribus, *Hiſt. Oxon.* iii. 441. Echium ferox Ægyptium, flore carneo, *Boerh. Ind.* 79. Echium latiſſimo folio, Lycopſis dictum, flore dilutè purpuraſcente, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 225. A. *Wall-Bugloſs.* Gal. *Lycopſis* (*ainſi nommée comme qui diroit face de Loup.*) G. Wall-Ochſen-Zunge. B. *Wal-Oſſe-Tong.* Circa Alepum reperitur. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum oleo illita vulneribus medetur, & cum farina hordeacea ignibus ſacris: Sudores peruncta movet, *Dioſc.*

De Lycopſi magna inter Botanicos lis eſt: aliis nomen illud uni, aliis alteri plantæ attribuentibus. *Matthiolus*, *Lacuna*, *Dalechampius*, & *Caſtor Durantes* Cynogloſſum eſſe volunt; quorum primus *Ruellium* & *Fuchſium* ejuſdem opinionis eſſe ait. Verùm *Ruellius* Linguam Canis eſſe non poſſe, ut multi ſui temporis Herbarii voluerunt, deſcriptionibus utriuſque collatis affirmat. *Cordius* Echium vulgare, *Dodonæus* (in editione Gallica) Bugloſſum majus, *Lonicerus*, Bugloſſum ſylveſtre, veram *Dioſcoridis* Lycopſin eſſe autumant, quorum nullius opinioni conſentire poſſum; & plantam à *Rauwolfio* inventam genuinam potiùs Dioſcoridis Lycopſin eſſe exiſtimo, quàm præcedentium quamlibet, aut eam, quæ à *C. Bauhino* ſub eo nomine exhibetur.

A. 3. Onoſma, *Offic. J. B* iii. 586. Lycopſis, *C. B. Pin.* 255. *Raii Synop.* iii. 227. Lycopſis Anglica, *Ger.* 658. *Emac.* 802. *Park. Theat.* 519. Echium alterum, *Merc. Bot.* i. 31. *Phyt. Brit.* 35. Echium alterum ſeu Lycopſis Anglica, *Mer. Pin.* 33. Echium ramoſius annuum flore ſuave-rubente, *Hiſt. Oxon.* iii. 441. A *Stone Bugloſs.* Gal. *Onoſma.* G. Stein Ochſen-Zunge. B. *Steen-Oſſe-Tong.* In Inſula Jerſeia obſervavit eruditiſſimus D. *Sherardus*, LL. D. *Uſu.* Folia. *Vires.* In vino pota partus extrahit, *Dioſc.*

Onoſma inſuper planta eſt, quæ Botanicos Auctores in varias ſententias diſtraxit, & quo referenda ſit incertos reddidit. *Dioſcorides* enim *folia Anchuſæ ſimilia habere* ſcribens, *caule autem*, *flore*, *& ſemine deſtitui*, magnum altercandi occaſionem præbuit. Error hic *Dioſcoridis* inde oriri videtur, quod primo poſt exortum anno eam invenerit, cum folia tantum promit, quemadmodum Cynogloſſum, Bugloſſum, Echium, aliæque id genus plantæ, ad quas & hanc refero, ni *Dioſcorides* ipſe diverſis in Capitibus de iis egiſſet. Eſt autem error vulgaris, in quem & alii inciderunt; quomodo enim planta quævis produci poteſt, ſi fructu & ſemine carent? Ab icone, quam exhibet *J. Bauhinus*, & foliorum cum Anchuſa ſimilitudine, ad hanc plantam potius retuli.

VII.

VII. *De Heliotropio.*

S*Eminibus lævibus non ſplendentibus*, *floribus in ſpicis longis recurvis*, *foliis lanuginoſis à reliquis differt*, R. Meth. p. 95.

A. 1. Heliotropium majus, *Offic. Ger.* 264. *Emac.* 334. *Park. Theat.* 438. *Raii Hiſt.* i. 501. Heliotropium majus Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 253. *Tourn. Inſt.* 139. *Hiſt. Oxon.* iii. 452. *Boerh. Ind.* A. 190. Heliotropium majus flore albo, *J. B.* iii. 604. Heliotropium Herba Cancri, *Chab.* 521. A. *Turnſole.* Gal. *Grande Heliotrope*, *Herbe aux Verrues*, *Tourneſol.* G. Sonnen-Wende / Krebs-Bluhme. B. *Sonnewende*, *Tourneſol*, *Kreeft-kruyd.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Herba, Semina triangula, brevia, cinerea. *Vires.* Decoctum pituitam bilemque per alvum extrahit; ictis á Scorpionibus prodeſt. Semen carnis excreſcentias reprimit, verrucas penſiles tollit; menſes & fœtus educit.

A. 2. Heliotropium minus, *Offic. Ger.* 264. *Emac.* 334. *Raii Hiſt.* i. 501. *Park. Theat.* 438. Heliotropium minus ſupinum, *Tourn. Inſt.* 139. *Boerh. Ind.* A. 191. *C. B. Pin.* 253. Heliotropium ſupinum alterum, *Ejuſd.* Heliotropium minus quorundam, *J. B.* iii. 605. Heliotropium humi fuſum flore minimo, ſemine magno, *Tourn. Corol.* 7. A. *Small Turnſole.* Gal. *petite Heliotrope*, *Herbe aux Verruës*, *Tourneſol.* G. Kleine niedriege Sonnen-Wende / Krebs Bluhme. B. *Kleyn Kreeft-Kruit.* In hortis etiam colitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

VIII. *De Lithoſpermo.*

N*Otæ ſunt*, *Semen lapideum ſplendens*, *flores in quinque ſegmenta expanſi*, R. Synop. p. 76.

A. Lithoſpermum ſive Milium Solis, *Offic. Chab.* 518. *J. B.* iii. 590. *Raii Hiſt.* i, 503. *Synop.* iii. 228. *Merc. Bot.* i. 48. *Phyt. Brit.* 69. Lithoſpermum majus erectum, *C. B. Pin.* 258. *Tourn. Inſt.* 137. *Boerh. Ind.* A. 190. Lithoſpermum minus, *Ger.* 486. *Emac.* 609. *Mer. Pin.* 73. Lithoſpermum vulgare minus, *Park. Theat.* 432. Lithoſpermum erectum vulgare majus, flore ochroleuco (rectius albo) *Hiſt. Oxon.* iii. 446. A. *Gromwell.* Gal. *Gremil*, *Herbe aux Perles.* G. Meer-Hirſe / Stein-ſamen. B. *Paarl-Kruyt*, *Steen-Breek.* In agrorum marginibus, & viis publicis. Maio & Junio floret. *Uſu.* Herba, Semen. Semina ſunt rotunda, glabra, ſplendentia, cinerea, lapidea, ſaporis farinacei. *Vires.* Calculum expellit, Renes abſtergit, urinam ciet, partum pellit, *Schrod.*

IX. *De Symphyto.*

F*Loribus cylindraceis pendulis*, *ſeminibus ad ſingulos flores quaternis lucidis ab aliis differt*, R. Synop. p. 77.

A. Symphytum, Conſolida major, *Offic. C. B. Pin.* 258. *Tourn. Inſt.* 138. *Hiſt. Oxon.* iii. 444. *Boerh. Ind.* A. 195. Symphytum magnum, *J. B.* iii. 593. *Raii Synop.* iii. 230. Symphytum majus, *Chab.* 518. Symphytum majus vulgare, *Park. Theat.* 523. Conſolida major, *Ger.* 660. *Emac.* 806. *Raii Hiſt.* i. 505. *Mer. Pin.* 28. Conſolida major ſive Symphytum majus, *Merc. Bot.* i. 30. *Phyt. Brit.* 30. A. *Comfrey.* Gal. *Grande Conſoude*, *ou Confiere*, *Oreille d'Ane.* G. Wall-Wurtz / Schmer-Wurtz. B. *Heelwortel*, *Waalwortel.* In aquoſis ad rivos & foſſas. Maio floret. Reperitur cum flore albo & purpureo. *Uſu.* Radix, Herba, Flores. Radix eſt oblonga, ſurculoſa, craſſa, extus nigra, intus alba, ſaporis ſubdulcis, mucilaginoſi. *Vires.* Vulnerarium eſt celeberrimum: Fluxum alvi vulnerumque ſanguinem ſiſtit, & fracturas Oſſium conſolidat, dolorem Podagræ & Iſchiadicum lenit.

X. *De Cerinthe.*

S*Emina in hoc genere unicuique flori bina ſuccedunt lævia*, *per maturitatem nigra*, *quo à reliquis omnibus hujus generis differt*, R. H. p. 506.

A. Cerinthe, *Offic.* Cerinthe major, *Ger.* 431. *Emac.* 538. *Raii Hiſt.* i. 506. Cerinthe major flore luteo & rubro, *Park. Theat.* 520. Cerinthe quorundam major, verſicolore flore, *J. B.* iii. 602. *Tourn. Inſt.* 80. *Boerh. Ind.* A. 195. Cerynthe veteribus, Cerinthe quorundam, *Chab.* 520. Cerinthe, ſeu Cynogloſſum montanum majus, *C. B. Pin.* 258. *Hiſt. Oxon.* iii. 445. A. *Honey-Wort.* Gal. *Melinet.* G. Honig Wurtzel / groſſe Hunds-Zunge. B. *Grote Maru.* In hortis curioſorum reperitur. Vere floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* De viribus nil certi traditur.

SECTIO

SECTIO DUODECIMA.

De Herbis Verticillatis.

VErticillatæ dicuntur hæ plantæ, quia floſculi caulem articulatim velut verticilli ampleĉtuntur, foliolis interſperſis. Notæ ſunt folia in caule ex adverſo bina, flores monopetali, labiati plurimùm aut galeati, ſemina ad ſingulos flores quaterna, quibus floris calyx pro vaſculo inſervit, R. H. p. 508.

Plantæ Verticillatæ ſunt vel

- a. Fruticoſæ, hoc eſt, quarum Superficies perennat, flore
  - b. Galeato & labiato, ſeu utrinque labiato,
    - Grandi, in ſpicis laxis è verticillis aliquantulum diſtantibus compoſitis, foliis latis obtuſis.
    - Minore, foliis
      - Oblongis & anguſtis, florum verticillis.
        - In ſpicas digeſtis
          - Breviores, floribus denſius ſtipatis,
            - Habitiores, cum foliis in ſumma Spica: *Stœchas.*
            - Minores & tenuiores ſeu graciliores, longis inſidentes pediculis Spicæ triticeæ æmulas: *Lavendula.*
          - Longiores, è verticillis rarioribus compoſitas, foliis virentibus: *Hyſſopus.*
        - Ad caulium nodos, foliis intermiſtis
          - Major, in magnum fruticem adoleſcens: *Roſmarinus.*
          - Minor & humilior: *Satureia.*
      - Brevibus & latiuſculis, florum verticillis in ſpicas breves & habitiores digeſtis,
        - Villoſas, odore ſuavi ſed vehementi: *Marum.*
        - Non villoſas, foliis
          - Latioribus brevibus & viridioribus: *Thymum.*
          - Oblongis incanis & ad margines crenatis: *Polium.*
  - Galea carente, foliis latioribus radice
    - Reptatrice foliis quernis: *Chamædrys.*
    - Non repente foliis ſubtus incanis
      - Elatior & lignoſior: *Teucrium.*
      - Humilior & odoratior: *Marum Syriacum.*
- Herbaceæ, hoc eſt, quarum caules non perennant, floribus.
  - Quadripartitis aut quinquepartitis, vix labiatis, tubo brevi; foliis
    - Integris, odore
      - Suavi, radice reptatrice florum verticillis
        - Nullo manifeſto aquatica: *Lycopus.*
        - In ſpicas digeſtis: *Mentha.*
        - Ad caulium nodos, foliis intermiſtis: *Pulegium.*
    - Laciniatis,
      - Seu circumſcriptione
        - Subrotundis: *Cardiaca.*
        - Longioribus: *Verbena.*
  - Galeatis & labiatis, ſeu utrinque labiatis, tubo productiore
    - In capitula ſquamoſa congeſtis in ſummis caulibus & ramulis, ſquamis
      - Majoribus, glabris: *Dictamnus.*
      - Minoribus,
        - In Spicas excurrentibus: *Origanum.*
        - Humilior & minor odoratiſſima: *Majorana.*
    - In Spicas diſpoſitis
      - Rariores, è verticillis paulo à ſe invicem remotioribus compoſitas, odore
        - Suavi, foliis Majoranæ, *Ocymum.*
        - Minus grato, foliis rugoſis,
          - Floribus hiantibus
            - Majoribus: *Sclaræa.*
            - Minoribus: *Horminum.*
          - Urticæ odore fœtido: *Galeopſis.*
      - Denſiores & habitiores, verticillis proxime admotis foliis
        - Incanis, Urticæ foliorum æmulis, odore Menthæ: *Nepeta.*
        - Virentibus,

Elatior,

a b

- Elatior, folio Crenato: *Betonica.*
- Humilior, folio circum oras æquali: *Prunella.*

Ad caulium nodos è foliorum alis exeuntibus

- Seſſilibus, pediculis brevibus aut nullis, verticillis
  - Denſe ſtipatis, multis floribus congeſtis
    - Elatior odore gravi, foliis incanis acutis: *Stachys.*
    - Humiliores foliis
      - Incanis ſerratis odore vehementiore: *Marrubium.*
      - Viridioribus Origani odore remiſſiore: *Clynopodium.*
  - Minoribus & minùs denſis
    - Foliis Urticæ odore fœtido: *Lamium.*
    - Flagellis reptatricibus, foliis ſubrotundis, crenatis, florum galeis reflexis: *Chamæciſſus.*
- Pediculis innitentibus
  - Oblongis, floſculos plures ſparſos ſuſtinentibus, foliis & odore Menthæ: *Calamintha.*
  - Brevibus, flores multos confertos geſtantibus, foliis
    - Atrovirentibus & latioribus odore citri: *Meliſſa.*
    - Serpylli: *Acinos.*
    - Et odore Lamii: *Ballote.*
    - A Lamio differentibus: *Sideritis.*

Galeâ carentibus, labiatis, foliis

- Integris
  - Odoratis, Allium ſpirantibus
    - Elatior, Salvifolia, floribus Spicatis, ſylvatica: *Scorodonia.*
    - Humilior, reptatrix, paluſtris, foliis Chamædryos: *Scordium.*
  - Inodoris duorum generum caulibus aliis erectis, qui flores ſuſtinent; aliis ſupinis & repentibus, floribus Spicatis: *Bugula.*
- Trifidis, facie & odore Pinus: *Chamæpitys.*

De Herbis Verticillatis fruticoſis.

I. *De Salvia.*

NOtæ *ſunt, Flores magni, hiantes, in ſpicis laxis à verticillis aliquantulum diſtantibus compoſitis, folia lata, obtuſa, rugoſa, odor validus & vehementior,* R. H. p. 509.

A. 1. Salvia hortenſis major, *Offic.* Salvia, *Chab.* 432. Salvia major, *Ger.* 623. *Emac.* 764. Salvia major vulgaris, *Park. Theat.* 49. *Hiſt. Oxon.* iii. 399. Salvia major, an Sphacelus Theophraſti? *C. B. Pin.* 237. *Tourn. Inſt.* 180. *Boerh. Ind* A. 166. *Rupp. Flor. Jen.* 179. Salvia latifolia, *J. B.* iii. 304. *Raii Hiſt.* i. 509. *Buxb.* 292. A. *Common Sage.* Gal. *Grande Sauge.* G. Groſſe Salbey. B. *Grove Salie.* In hortis. Junio floret. *Uſu* Folia & Flores: *Vires.* Diuretica eſt; Menſes ob craſſitiem remoratas ciet, nimios emendat. Prodeſt in Paralyſi, Vertigine, Tremore, Catarrhis. Extrinſecus Aphthas oris abſtergit, *Schrod.*

A. 2. Salvia hortenſis minor, *Offic.* Salvia minor, *Ger.* 623. *Emac.* 764. *Raii Hiſt.* i. 510. Salvia minor aurita & non aurita, *C. B. Pin.* 237. *Hiſt. Oxon.* iii. 400. *Tourn. Inſt.* 181. *Boerh. Ind.* A. 166. *Rupp. Flor. Jen.* 180. Salvia minor auriculata, *J. B.* iii. 305. *Chab.* 432. Salvia minor ſive pinnata, *Park. Theat.* 50. A. *Sage of Vertue.* Gal. *Sauge franche,* ou *petite Sauge.* G. Kleine Salbey. B. *Fyne Salie.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Folia & Flores. *Vires.* Cum priore convenit, ſed mitior.

A. 3. Salvia folio tenuiore, *Cod. Med.* ciii. *C. B. Pin.* 237. *Tourn. Inſt.* 181. *Elem. Bot.* 149. *Raii Hiſt.* i. 510. Salvia Indica, *Ger.* 623. *Emac.* 765. Salvia minor aurita odoratiſſima Hiſpanica, *Park. Theat.* 50. Salvia tenuifolia, *J. B.* iii. 306. Salvia minor tenuifolia, *Chab.* 432. *Hiſt. Oxon.* iii. 400. A. *Spaniſh Sage.* Gal. *Sauge de Catalogne.* G. Spaniſche Salbey. B. *Smalle Salie.* In hortis colitur. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum prioribus convenit.

II. *De Phlomide.*

N*Otæ ſunt, Flos tubuloſus, ſuperne in duo labia fiſſus, quorum ſuperius in inferius procumbit; calix è quinque planis compoſitus*, Raii Meth. *A.* 58.

A. Phlomis, *Offic.* Phlomis, Verbaſcum Salvifolium, *Mont. Plant. Ind.* 50. Phlomis fruticoſa Salviæ folio latiore, & rotundiore, *Tourn. Inſt.* 177. *Boerh. Ind.* A. 160. Phlomis fruticoſa Salviæ folio, flore luteo, *Elem. Bot.* 147. Salvia fruticoſa lutea latifolia, ſive Verbaſcum ſylveſtre quartum Matthioli, *Park. Theat.* 51. *Raii Hiſt.* i. 511. Salvia ſylveſtris Verbaſci latis foliis, *Cupan. Hort. Cath.* 199. Pſeudo-ſalvia major lutea vulgatior latifolia, *Hiſt. Oxon.* iii. 397. Verbaſcum latis Salviæ foliis, *C. B. Pin.* 240. Verbaſcum Matthioli, *Ger.* 625. *Emac.* 767. A. *Yellow Sage.* Gal. *Boüillon ſauvage.* G. Wild Wull-Kraut. B. *Wild Wolle-Kruit.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Adſtringit, & inter Plantas vulnerarias enumeratur, *Mont.*

III. *De Lavendula.*

N*Otæ ſunt, Flores in Spicas tenuiores, triticearum æmulas, longis pediculis inſidentes congeſti*, R. H. p. 512.

A. 1. Lavendula, *Offic.* Lavendula major ſive vulgaris, *Park. Theat.* 72. *Hiſt. Oxon.* iii. 352. *Raii Hiſt.* i. 512. Lavendula flore cæruleo & albo, *Ger.* 467. *Emac.* 583. Lavendula latifolia, *C. B. Pin.* 216. *Tourn. Inſt.* 198. *Boerh. Ind.* A. 152. *Rupp. Flor. Jen.* 190. *Buxb.* 181. Pſeudo-nardus, quæ vulgo Spica, *J B.* iii. 281. Spica *Officinarum German.* A. *Greater Lavender.* Gal. *Grande Lavande, Lavende mâle*, ou *Aſpic*, ou *Nard.* G. Lavendel. B. *Lavendel met brede bladeren.* In hortis colitur. Julio floret. *Uſu.* Herba & flores. *Vires.* Partium eſt tenuium, cephalica, & nervina. Uſus præcipuus in Catarrhis, Paralyſi, Spaſmo, Vertigine, Lethargo, Tremore artuum. In Urina, menſibus, ac Fœtu pellendo, in torminibus ventris flatulentis. Extrinſecus in lixiviis capitis ac artuum, in Maſticatoriis, *Schrod.*

A. 2. Spica Lavendula vulgaris, *Offic.* Lavendula anguſtifolia, *C. B. Pin.* 216. *Tourn. Inſt.* 198. *Boerh. Ind.* A. 152. *Buxb.* 131. *Rupp. Flor. Jen.* 191. Lavendula minor ſive Spica, *Ger.* 468. *Emac.* 584. *Raii Hiſt.* i. 513. *Hiſt. Oxon.* iii. 552. *Park. Theat.* 73. Pſeudo-nardus quæ Lavendula vulgò, *J. B.* iii. 282. Pſeudo-nardus fœmina ſive Lavendula, *Chab.* 425. A. *Common Lavender, or Spike.* Gal. *Lavande commune & femelle.* G. gemeine Lavendel. B. *Lavendel.* In Hiſpania & Gallia provenit. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Eædem cum priore. Præparatur *Oleum Spicæ.* Uteri motus ac dolores compeſcit umbilico illitum, *Schrod.*

IV. *De Stœchade.*

S*Picis habitioribus piloſis, ſquamulis imbricatis ab aliis differt*, R. H. p. 513.

A. 1. Stœchas Arabica, *Offic.* Stœchas Arabica vulgò dicta, *J. B.* iii. 277. *Raii Hiſt.* i. 514. Stœchas purpurea, *C. B. Pin.* 216. *Rupp. Flor. Jen.* 190. *Tourn. Inſt.* 201. *Boerh. Ind.* A. 153. Stœchas vulgaris, *Park. Theat.* 67. Stœchas ſive Spica hortulana, *Ger.* 469. *Emac.* 585. Stœchas brevioribus ligulis, *Hiſt. Oxon.* iii. 353. Stœchas ſive Stichas, *Chab.* 434. A. *French Lavender.* Gal. *Stecas Arabique.* G. Arabiſch Stechas. B. *Arabiſche Stœchas.* In Hiſpania & Gallia provenit. Majo floret. *Uſu.* Flores ſunt capitula oblonga, ſquamata, ornata floſculis oblongis galeatis, & labiatis, ſaporis ſubacris, amaricantis, odoris fragrantis & gratiuſculi. Eligendæ ſpicæ recentes odoratæ & ſubamaræ. *Vires.* Abſtergit, attenuat, & aperit. Uſus præcipuus in affectibus capitis & nervorum, ſcilicet in Vertigine, Apoplexia, Paralyſi, Lethargo: In morbis pectoris idem præſtat quod Hyſſopus; inſuper Urinam & Menſes ciet, Veneris reſiſtit, affectibus Hypochondriacis ſuccurrit. Extrinſecus in Lotionibus capitis, ſuffitu, &c. *Schrod.*

A. 2. Tragium alterum, *Offic.* Tragium alterum Dioſcoridis quibuſdam, foliis Trichomanis, *J. B.* iii. 279. Tragium alterum Dioſcoridis, ſecudus Arabum & Halepenſium, *Chab.* 425. Stœchadi ſerratæ affinis, *C. B. Pin.* 216. *Hiſt. Oxon.* iii. 354. *Raii Hiſt.* i. 514. Secudus vel Sucudus Avicennæ, *Rauwolf.* A. *Baſtard Dittany.* Gal. *Tragium.* G. Tragium. B. *Bok-ſtinkende Kruid Tragium genaamt.* Circa Halepum invenit *Rauwolfius*, udis præſertim locis. *Uſu.* Herba, Radix. *Vires.* Tam crudam quam

quam coctam Dyſentericis prodeſſe dicit, *Dioſc.*

Tragium alterum à *Dioſcoride* in hunc modum deſcribitur: *Folia Scolopendrii habet, & radicem ſylveſtris Raphani tenuem, candidam. Folia autem Autumno hirci virus olent; exinde ſibi Tragii nomen adoptavit. Provenit in montibus & præcipitiis*, unde non immerito à *Rauwolfio* pro vero ſupponitur.

V. *De Roſmarino.*

M*Agnitudine ſua & ſtatura inſigni, floribus ad caulium nodos foliis intermiſtis, foliis oblongis, anguſtis, prona parte candidis, ſupinâ obſcuriùs virentibus, à congeneribus differt*, R. H. p. 515.

A. Roſmarinus, *Offic.* Roſmarinum coronarium, *Ger.* 1109. *Emac.* 1292. Roſmarinus coronarius fruticoſus, *J. B.* ii. 25. *Raii Hiſt.* i. 515. Roſmarinus hortenſis anguſtiore folio, *C. B. Pin.* 217. *Hiſt. Oxon.* iii. 214. *Tourn. Inſt.* 195. *Boerh. Ind.* A. 179. *Rupp. Flor. Jen.* 189. Libanotis ſive Roſmarinus coronarius, *Chab.* 104. Libanotis coronaria ſive Roſmarinum vulgare, *Park. Theat.* 71. A. *Roſemary.* Gal. *Romarin.* G. Roſmarein. B. *Roſmaryn.* In hortis. Vere floret. *Uſu.* Folia, Flores (Anthos dicti) & Semen. *Vires.* Cephalica ſunt è præcipuis, Nervina ac etiam Uterina. Uſus præcipuus in affectibus Capitis ac Nervorum, Apoplexia, Epilepſia, Paralyſi, Vertigine, Caro, &c. Viſum acuunt, fœtorem anhelitus emendant, Hepatis, Lienis, ac Uteri obſtructiones reſolvunt, Ictero ac fluori albo mulierum medentur, Corque confortant, *Schrod.*

VI. *De Hyſſopo.*

S*Picis florum longis, è verticillis rarioribus compoſitis, floribus verſus unam partem ſpectantibus, ſegmento ſupremo, quod pro galea eſt, bifido, & ſurſum reflexo, foliis virentibus à reliquis diſtinguitur*, R. H. p. 516.

A. Hyſſopus, *Offic.* Hyſſopus vulgaris, *Park. Theat.* 1. *Hiſt. Oxon.* iii. 361. Hyſſopus Officinarum cærulea ſive ſpicata, *C. B. Pin.* 217. *Tourn. Inſt.* 200. *Boerh. Ind.* A. 160. *Rupp. Flor. Jen.* 191. *Buxb.* 164. Hyſſopus vulgaris ſpicatus anguſtifolius, *J. B.* iii. 274. *Raii Hiſt.* i. 579. Hyſſopus Arabum, *Ger.* 464. *Emac.* 576. Hyſſopum ſive Hyſſopus, *Chab.* 423. A. *Hyſſop.* Gal. *Hyſſope.* G. Iſpen/ Iſop. B. *Hyſop*, *Yſop.* In hortis ſeritur. Julio ac Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Attenuat, aperit, & abſtergit. Uſus præcipuus in affectibus Pulmonum tartareis Tuſſi, Aſthmate. Extrinſecus adhibetur crebro ad ſugillationes oculorum, ad uterum mundificandum, auriumque tinnitus tollendos, ad oris abſterſionem. *Schrod.* Pro Hyſſopo, Vid. *Epiſtolas Salmaſii & Beverovicii.*

VII. *De Satureia.*

N*Otæ ejus ſunt, Flores galeati & labiati, in ſpicam digeſti ad caulium nodos foliis intermiſtis, ſtatura minor & humilior*, R. Meth. p. 96.

A. 1. Satureia, *Offic. Chab.* 423. Satureia hortenſis, *Park. Theat.* 4. *Raii Hiſt.* i. 518. Satureia Æſtiva hortenſis, *Ger.* 461. *Emac.* 575. Satureia ſativa, *J. B.* iii. 272. *Boerh. Ind.* A. 161. *Tourn. Inſt.* 197. *Buxb.* 293. *Rupp. Flor. Jen.* 189. Satureia hortenſis ſive Cunila ſativa Plinii, *C. B. Pin.* 218. Satureia annua Cunilla dicta vulgaris, *Hiſt. Oxon.* iii. 411. A. *Summer Savory.* Gal. *Sariette*, *Savorée.* G. Saturey/ Käſe-kraut/ Kellen. B. *Boon-Kruid, Keulen.* In hortis ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Eſt inter herbas calidas, & acres quæ Urinam & Menſes movent: facultatibus cum Thymo, Serpyllo, & Hyſſopo convenire aiunt, *R. H.* p. 518.

A. 2. Thymbra, *Offic.* Satureia hortenſis, *Ger.* 461. *Emac.* 575. Satureia vulgaris, *Park. Theat.* 4. Satureia montana, *C. B. Pin.* 218. Satureia perennis hortenſis vulgaris, *Hiſt. Oxon.* iii. 411. Satureia durior, *J. B.* iii. 272. *Raii Hiſt.* i. 518. Satureia durior ſive Thymbra, *Chab.* 423. Satureia montana durior flore in pediculis ramoſis ex alis foliorum, *Boerh. Ind.* A. 161. Satureia hortenſis ſive Thymbra legitima Dioſcoridis, *Griſl. V. Luſit.* Calamintha fruteſcens, Satureiæ folio, facie & odore, *Tourn. Inſt.* 194. A. *Winter Savory.* Gal. *Sariette*, *Sadrée*, *Savorée* G. Winter-Saturey/ Winter-Iſop. B. *Winter-Keulen.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Thymbra vera, *Offic.* Thymbra legitima, *Tourn. Cor.* 13. Thymbra Græca, *J. B.* iii. 373. Thymbra ſive Satureia Cretica legi-

legitima, *Park. Theat.* 4. Satureia Cretica, *C. B. Pin.* 218. *Ger. Emac.* 576. *Raii Hiſt.* i. 519. Satureia Cretica latiore folio, *Hiſt Oxon.* iii. 412. Satureia fruteſcens Arabica, folio fimbriato, hirſuto, *Breyn. P.* ii. 88. Satureia Cretica folio rigido, brevi, craſſo, *Boerh. Ind.* A. 161. Tragoriganum *Alpin. Exot.* 78. An Hyſſopum montanum Cilicium quibuſdam, *J. B.* iii. 277? A. *True Savory.* Gal. *Thymbre.* G. Saturey / Sadaney / Pfeffer-kraut. B. *Keulen uyt Kandie.* In Inſula Creta reperitur. *Uſu.* Herba, ſed in Officinis noſtris advena eſt. *Vires.* Urinam & menſes provocat, tuſſientibus cum melle valet.

A. 4. Satureia Spicata, *Offic. C. B. Pin.* 218. *Boerh. Ind.* A. 161. Satureia Sti. Juliani, *Ger.* 461. *Emac.* 576. *Raii Hiſt.* i. 518. Satureia Spicata Sti. Juliani, *Park. Theat.* 4. Satureia foliis tenuibus ſive tenuifolia Sti. Juliani quorundam, *J. B.* iii. 273. Satureia tenuifolia Sti. Juliani quorundam: Thymbra vera, ſive genuina aliis, *Chab.* 423. Thymbra Sti. Juliani, ſive Satureia vera Lobelio, *Elem. Bot.* 166. *Tourn. Inſt.* 198. A. *Rock Savory.* Gal. *Perce-pierre.* G. Felſen Saturey / Spitzichte Saturey. B. *Keulen van St. Juliaensberg.* In collibus & muris. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit.

Saxifragam primam *Matthioli* pro hac planta *C. Baubinus* habet, *Parkinſonus* autem diverſam facit, quem conſule.

VIII. *De Thymo.*

Differt à Satureia, cui aliàs ſimilis eſt, odoris fragrantia, & floribus in oblonga capitula congeſtis, R. H. p. 519.

A. Thymum verum, *Offic.* Thymum Creticum, *Ger.* 459. *Emac.* 574. Thymum Creticum ſive Antiquorum, *J. B.* iii. 262. Thymum legitimum capitatum, *Park Theat.* 6. Thymus capitatus, qui Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 219. *Raii Hiſt.* i. 519. *Tourn. Inſt.* 196. *Boerh. Ind.* A. 155. Hyſſopus capitata minor, Thymi odore, *Hiſt. Oxon.* iii. 360. A. *True Thyme.* Gal. *Thym de Crete.* G. Thymian. B. *Thym.* In Creta ſponte oritur, in hortis apud nos reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Attenuat, incidit, aperit, uſus præcipuè in vitiis Pulmonum anhelosis & orthopnoicis; Menſes & urinas ciet, partus & ſecundinas expellit. Vermes necat, pituitam per alvum trahit, tumores diſcutit, concretum ſanguinem diſſolvit. Iſchiadicis ſubvenit.

IX. *De Maro.*

Foliis Thymi majoribus, capitulis & verticillis lanuginoſis, odoris fragrantia, ab omnibus Verticillatis diſtinguitur, R. H. p. 520.

A. Marum, *Offic. Ger.* 544. *Emac.* 670. *Raii Hiſt.* i. 520. Marum vulgare, *Park. Theat.* 12. *Hiſt. Oxon.* iii. 372. Maſtichina, *Boerh. Ind.* A. 156. Sampſuchus ſive Marum Maſtichen redolens, *C. B. Pin.* 244. Clinopodium quibuſdam, Maſtichina Gallorum, *J. B.* iii. 243. *Chab.* 419. Thymbra Hiſpanica, Majoranæ folio, *Tourn. Inſt.* 197. *Rupp. Flor. Jen.* 190. *Elem. Bot.* 166. Clinopodium Thymi majore folio, verticillis lanuginoſis Maſtichen olens, *Pluk. Almag.* 110. A. *Herb-Maſtick.* Gal. *Maron*, ou *Marjolaine d'Angleterre.* G. Amber-Kraut. B. *Maſtik van de Francen.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Planta eſt Sudorifica, cephalica, & aperiens. In morſibus animalium venenatorum conducit, uti & in halitu cadaveroſo, *Boerh. Hiſt. Plant.* p. 22.

X. *De Serpyllo.*

Notæ ſunt, Folia brevia & latiuſcula, flores in capitula in ſummis ramulis habitiora & laxa congeſti, R. H. p. 520.

A. 1. Thymus, *Offic.* Thymus vulgaris folio tenuiore, *C. B. Pin.* 219. *Tourn. Inſt.* 196. *Boerh. Ind.* A. 155. Thymum durius, *Ger.* 458. *Emac.* 573. *Raii Hiſt.* i. 521. Thymum durius vulgare, *Park. Theat.* 7. Thymum vulgare durius, *Hiſt. Oxon.* iii. 401. Thymum vulgare rigidius, folio cinereo, *J. B.* iii. 263. Thymus vel Thymum, *Chab.* 411. A. *Thyme.* Gal. *Thym.* G. Thymian. B. *Thym*, *Hooy-Tym.* In hortis colitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* In affectibus tartareis Pulmonum, ac Artuum, omnia viſcera reſerat, appetitum excitat, *Schrod.*

A. 2. Thymus ſylveſtris, *Offic.* Thymus Narbonenſis Zygis dictus, *Hiſt. Oxon.* iii. 402. Narbonenſis Zygis dictus Serpyllum Creticum, *Ger.* 456. *Emac.* 571. Serpyllum Narbonenſe, *Park. Theat.* 7. Serpyllum folio Thymi, *C. B.*

Pin. 220. *Raii Hiſt.* i. 523. Serpyllum ſylveſtre, Zygis Cluſio, Thymo vulgari rigidiori ſimile, *J. B.* iii. 271. Thymbra Hiſpanica Coridis folio, *Tourn. Inſt.* 117. *Elem. Bot.* 166. A. *Wild Thyme.* Gal. *Thym ſauvage.* G. Wilder Thymian. B. *Wilde Thym.* In hortis curioſorum colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Thymo viribus convenit.

A. 3. Serpyllum verum, *Offic.* Serpyllum majus, *Park. Theat.* 8. *Raii Hiſt.* i. 522. Serpyllum vulgare majus, *C. B. Pin.* 200. *Hiſt. Oxon.* iii. 403. *Raii Synop.* iii. 231. *Boerh. Ind.* A. 135. *Tourn. Inſt.* 197. *Elem. Bot.* 165. Serpyllum majus flore purpureo & albo, *Ger.* 456. *Emac.* 570. Serpyllum latifolium, *Pet. Herb. Brit.* 31. A. *Great Mother of Thyme.* Gal. *Serpolet.* G. Thymians Groſsmutter / Groſser Garten-Quendel. B. *grove Quendel.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Menſes & Urinam ciet; torminibus, ruptis, vulſis & jecorinis inflammationibus auxiliatur, capitis dolores mulcet, maximè vero Phreneticis & Lethargicis convenit, cruentos vomitus ſedat, adverſus Serpentes prodeſt, *Dioſc.*

A. 4. Serpyllum citratum, *Offic.* *Ger.* 458. *Emac.* 573. *Park. Theat.* 6. *Raii Hiſt.* i. 522. *Synop.* iii 231. *Mer. Pin.* 112. *Dill Cat. Giſſ.* 134. *Rupp. Flor. Jen.* 189. *Buxb.* 301. *Rivin. Irr. Mon.* Serpyllum alterum citratum, *Phyt. Brit.* 112. Serpyllum foliis citri odore, *C. B. Pin.* 220. *Tourn. Inſt.* 197. *Elem. Bot.* 165. *Boerh. Ind.* A. 155. *Hiſt. Oxon.* iii. 403. Serpyllum citri odore, *J. B.* iii. 270. A. *Lemon. Thyme.* Gal. *Serpolet ſauvage citronné.* G. Citronen-Quendel. B. *Quendel ruykende als Citroen.* In montoſis. Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit.

A. 5. Serpyllum, *Offic.* Serpyllum vulgare, *Ger.* 455. *Emac.* 570. *Hiſt. Oxon.* iii. 403. *Raii Hiſt.* i 521. *Synop.* iii. 230. *J B.* iii 269. Serpyllum vulgare minus, *C. B. Pin.* 220. *Park. Theat.* 8. *Tourn. Inſt.* 197. *Elem. Bot.* 165. *Boerh. Ind.* A. 155. *Rupp. Flor. Jen.* 189. *Buxb.* 300. Serpylli vulgaris primum genus, *Mer. Pin.* 112. Serpyllum, *Rivin. Irr. M. Dill. Cat. Giſſ.* 134. Serpyllum vulgare, Saxifranga, *Merc. Bot* i. 68. *Phyt. Brit.* 112. Serpyllus vel Serpyllum, *Chab.* 412. A. *Mother of Thyme.* Gal. *Serpolet ſauvage.* G Feld-Quendel. B. *Quendel.* In paſcuis ſiccioribus. Junio & Julio floret *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Thymo convenire videtur, Urinam & Menſes movet.

A 6 Saxifraga Dioſcoridis, *Matth.* fol. 976. Saxifraga vera Dioſcoridis, *C. B. Meth.* 693. *Lugd.* iv. Saxifraga, *Matth. Comp.* 642. *Cam. Epit.* 716. Saxifraga vera Dioſcoridis Matthioli, *Park. Theat.* 426. A. *The true Saxifrage of Dioſcorides according to Matthiolus.* Gal *Saxifrage de Dioſcoride & de Matthiol.* G. rechter Steinbrech des *Dioſcorides* nach dem Matthiolo. B *Regte Steenbreek van Dioſcorides deſelve als van Matthiolus* In petris & aſperis. *Uſu* Herba. *Vires.* Cocta in Vino febricitantibus opitulatur Stranguriæ prodeſt, ſingultum ſedat, calculos veſicæ frangit, & urinam ciet, *Dioſc.*

Hæ ſunt vires Saxifragæ ſuæ à *Dioſcoride* attributæ, verum huic plantæ non rectè ex ſententia noſtra adſcribuntur, in eo *Matthiolum* tantùm ſecutus. Quænam ſit vera Antiquorum Saxifraga in capite de *Lychnide* oſtendere conatus ſum, & plantæ illi vires haſce convenire exiſtimo: Quænam planta hæc ſit aliis multis præter illum Botanicis non apparet adeoque à nonnullis ſuſpecta eſt.

XI. *De Tragorigano.*

V*Erticillis denſis à Thymo & Serpyllo differt.*

A. 1. Tragoriganum, *Offic.* Tragoriganum Creticum, *C. B. Pin.* 223. *Park. Theat.* 16. *Raii Hiſt.* i. 523. *Hiſt. Oxon.* iii. 373. Tragoriganum Cretenſe, *Ger. Emac.* 668. Tragoriganum quibuſdam nigrius, folio duro, flore purpureo, *J. B.* iii. 261. Tragoriganum foliis Thymbræ majoribus, duris, nigricantibus, punctatis, flore purpureo minore, *Pluk. Almag.* 374. A. *Goats Marjoram.* Gal. *Origan de Bouc.* G. Trag oder Bocks-Doſten. B. *Bockx-Orego.* In Creta Inſula invenitur. Martio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Calfacit, Urinam ciet, Menſes provocat, Stomachum imbecillum corroborat.

A. 2. Tragoriganum alterum, *Offic.* Tragoriganum Cluſii, *Ger.* 543. *Emac.* 668. Tragoriganum Hiſpanicum, *Park. Theat.* 16. Tragoriganum anguſtifolium, *C. B. Pin.* 223. *Raii Hiſt.* i. 523. *Hiſt. Oxon.* 373. Tragoriganum tenuioribus foliis, flore candido, *J. B.* iii. 261. *Chab.* 411. Tragoriganum Creticum minus & tenuius, *Alp. Exot.* 79. A. *Spaniſh Goats Marjoram.* Gal. *Origan de Bouc d'Eſpagne.* G. Spaniſch ſchmall-blätterich Bocks-Doſten. B. *Spaanſe Bokx-Orego.* In regno Valentino reperitur. Martio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit.

XII. *De Polio.*

N*Otæ ſunt*, *Folia oblonga circa margines crenata*, R. H. p. 524.

A. 1. Polium montanum, *Offic.* Polium montanum album, *C. B. Pin.* 221. *Ger.* 528. *Emac.* 653. *Raii Hiſt.* i. 524. *Hiſt. Oxon.* iii. 355. *Tourn. Inſt.* 206. *Mat. Med.* 264. *Elem. Bot.* 175. *Chom. Plan. Uſu* 367. Polium montanum Monſpeliacum, *Park. Theat.* 24. A. *White Poley Mountain.* Gal. *Polion blanc des montagnes.* G. Berg-Poley. B. *Witte Berg-Polium.* In Italia & Gallia provenit. Floret æſtate. *Uſu.* Herba. Eligendæ recentes odoratæ. *Vires.* Urinam & Menſes ciet; Hydropicos & Ictericos juvat; venenatis morſibus auxiliatur, *R. H.* Incidit, aperit.

Polium duplex facit *Dioſcorides*, montanum & alterum: de Polio autem montano ſic ſcribit: *Tenuis frutex eſt*, *candidus*, *dodrantalis*, *ſemine refertus*; *capitulo in cacumine quandam corymborum ſpeciem præ ſe ferente*, *parvo*, *cano hominis capillo ſimili*, *graviter olente*, *non ſine quadam ſuavitate.* Alterum *fruticoſius*, *non uſque adeo valens odore*, & *viribus infirmius.* *Polii montani* deſcriptio, quam ſupra citavimus adeo brevis eſt, ut Medici locis in diverſis alias aliaſque plantas pro eo acceperint. *Tournefortius*, uti & *Chomelius*, montanum tam album quam luteum, *C. B. Pin.* in ſuam *Materiam Medicam* retulit. Horum prius *Hermannus* & *Kokerus* Officinale eſſe putant, uti etiam alterum *Commelinus* & *Philippus Millerus.* *Ruppius* verò *Polium Lavendulæ folio Pinacis* pro eo accipit, & *Joſephus Millerus Randuſque* Polium maritimum erectum Monſpeliacum ejuſdem Auctoris. De poſteriore ita ſcribit *Magnolius*: *Multo minus*, *nec tam grati odoris eſt*, *quod* Polium montanum *album*, à *C. B.* in *Pin.* dicitur; quam ob cauſam etſi *album* in *Officinis* præferri debeat, cætera tamen non omiſerim.

Præter modo dictum in Officinis etiam habemus alium quoddam, ſed rarius, eo quod eſt *Cretæ* incola quodque ſit longè gratioris odoris, efficacius eſt, & prioribus anteferendum.

A. 2. Polium alterum, *Offic.* Polium montanum, *Offic.* *Rupp. Flor. Jen.* 178. Polium Lavendulæ folio, *C. B. Pin.* 220. *Tourn. Inſt.* 206. *Boerh. Ind.* A. 183. *Hiſt. Oxon.* iii. 356. Polium montanum Lavendulæ folio, *Park. Theat.* 25. *Raii Hiſt.* i 525. Polium Lavendulæ folio flore albo, *Ger. Emac.* 655. Ajuga folio integro, *Rivin. Irr. M.* A. *Poley Mountain with Lavender Leaves.* Gal. *Autre Polion blanc des montagnes.* G. Berg-*Polium* mit Lavendel-Blättern. B. *Polium met Bladeren van Lavendel.* In hortis Botanicorum. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit, ſed minus efficacius.

A. 3. Polium montanum, *Offic.* *Chom. Pl. Uſu* 92. Polium montanum luteum, *C. B. Pin.* 220. *Chom. Pl. Uſu* 367. *Raii Hiſt.* i. 525. *Ger.* 528. *Emac.* 653. *Hiſt. Oxon.* iii 355. *Tourn. Inſt.* 206. *Mat. Med.* 264. *Elem. Bot.* 175. *Boerh. Ind.* A. 183. Polium montanum vulgare, *Park. Theat.* 24. A. *Yellow Poley Mountain.* Gal. *Le Polion jaune des montagnes.* G. Berg-gelbe Poley. B. *Polium met gele Blom.* In Hiſpania & Gallia Narbonenſi provenit. Junio & Julio floret *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum albo viribus convenire dicitur.

A. 4. Polium montanum, *Offic. Mill. Bot. Offic.* 352. *Rand. Ind. Plant. Offic.* 69. Polium maritimum erectum Monſpeliacum, *C. B. Pin.* 221. *Raii Hiſt.* i. 524. *Tourn. Inſt.* 206. *Elem. Bot.* 175. *Hiſt. Oxon.* iii. 355. Polium Monſpeſſulanum, *J. B.* iii. 299. *Chab.* 431. Polium montanum minus, *Park. Theat.* 23. A. *Ereck or Mountain Poley.* Gal. *Petit Polion des montagnes.* G. Klein Berg-Poley. B. *Kleine Berg-Polium.* In locis maritimis, & collibus arenoſis Galliæ Narbonenſis. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum prioribus convenit.

XIII. *De Teucrio.*

S*Taturâ ſuâ*, & *magnitudine*, *foliis latioribus à Chamædry differt*, *quacum floribus galeâ carentibus convenit*, R. H. p. 526.

A. 1. Teucrium, *Offic.* *C. B. Pin.* 247. *Raii Hiſt.* i. 526. Teucrium multis, *J. B.* iii. 290. Teucrium latifolium, *Ger.* 532. *Emac.* 654. Teucrium majus vulgare, *Park. Theat.* 103. Teucrium ſive Teucris, *Chab.* 419. Teucrium calice tubulato, flore pallidè luteolo, *Boerh. Ind.* A. 181. Chamædrys fruticoſior ſive Teucrium vulgare flore ochroleuco, *Hiſt. Oxon.* iii. 421. Chamædrys fruteſcens, Teucrium vulgò, *Elem. Bot.* 174. *Tourn. Inſt.* 205. A. *Tree-Germander.* Gal. *Groſſe Germandrée.* G. Staudicht Gamanderlein. B. *Grote Gamander.* In Italia & Sicilia provenit. Æſtate floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Calfacit, & ſiccat. Hepatica, ac ſplenetica eſt; confert in ſerpentium ictibus. Ut in externa facie chamædryn refert, ita iiſdem viribus pollet.

A. 2.

A. 2. Polium Creticum, *Offic.* Polium anguſtifolium Creticum, *C. B. Pin.* 221. *Park.* 25. *Raii Hiſt.* i. 525. *Hiſt. Oxon.* iii. 356. Teucrium fruteſcens, Stœchadis Arabicæ folio & facie, *Tourn. Cor.* 14. Teucrium calice campanulato, Stœchados facie, *Boerb. Ind.* A. 181. Roſmarinum Stœchados facie, *Alp. Exot.* 103. A. *Poley of Candia.* Gal. *Polion de Crete.* G. Cretiſch Poley. B. *Polium uyt Candie.* In Inſula Creta abundat. *Uſu.* Summitates. *Vires.* Cum Polio albo viribus convenit, quocum in Officinis Pharmacopolarum confunditur, & pro eo venditur.

XIV. *De Chamædry.*

R*Adice repente, foliis parvis Quercui ſimili diviſura ab aliis diſtinguitur.*

A. Chamædrys, Triſſago, *Offic.* Chamædrys, *Chab.* 427. Chamædrys vulgaris, *Park. Theat.* 104. *Raii Hiſt.* i. 527. Chamædrys minor, *Ger.* 530. *Emac.* 656. Chamædrys minor repens, *C. B. Pin.* 148. *Hiſt. Oxon.* iii. 422. *Tourn. Inſt.* 205. *Boerb. Ind.* A. 182. Chamædrys vulgò vera exiſtimata, *J. B.* iii. 288. *Elem. Bot.* 173. A. *Germander.* Gal. *Germandrée*, ou *Chênette*, *Petit Chêne.* G. Klein Batengel oder Edel Gamanderlein. B. *Kleyne Kruypende Chamædrys*, *of Bathengel.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Tenuium eſt partium. Potenter urinam ac ſudores movet; confert in febribus, Scorbuto, ſanguine coagulato, & imprimis in arthritide, ictero, & urina ſuppreſſa, *Schrod.* Addit *Matthiolus* in peſtilentia, lumbricis, capitis morbis frigidis, *Buxb.*

XV. *De Maro Syriaco.*

M*Arum Cortuſi vel Syriacum floribus in ſingulis foliorum alis ſingulis à Chamædry differt, cum Scorodonia convenit, à qua, texturâ & facie externa abundè diſtinguitur*, Raii Meth. A. 61.

Marum Syriacum, *Offic.* *Ger.* 544. *Emac.* 670. Marum Syriacum vel Creticum, *Parkinſ. Theat.* 13. *Hort. Lugd. Bat.* 409. *Boerb. Ind.* A. 182. Marum Syriacum vulgò, *Herm. Flor.* ii. 84. Marum Cortuſi, *J. B.* iii. 242. *Raii Hiſt.* i. 527. *Hiſt. Oxon.* iii. 420. *Rupp. Flor. Jen.* 177. Marum Creticum, *Alp. Exot.* 288. Marum Veterum, Marum Cortuſi, *Chab.* 418. Majorana Syriaca vel Cretica, *C. B. Pin.* 224. Chamædrys incana, maritima, fruteſcens, foliis lanceolatis, *Tourn. Inſt.* 205. *Elem. Bot.* 174. Tragoriganum Thymi latioribus foliis, ſubtus incanis, flore magno ſuavè-rubente, *Pluk. Almag.* 374. Thymum Creticum fruteſcens; Marum fortè odoratiſſimum, foliis Serpylli incanis, *Breyn. Prod.* ii. 99. A. *Syrian Herb Maſtick.* Gal. *Maron*, ou *Marjolaine d'Angleterre.* G. Syriſch Majoran / Wild-Doſten. B. *Syriſch Majoraan.* In hortis apud nos colitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Planta eſt egregia in Phlegmate à ſtomacho, Hydrope, Anaſarca, in Vitiis Uterinis; conducit etiam in Morſibus venenatis, & halitu fœtido, ſpiritus ejus longè ſuperans Aquam Reginæ Hungariæ, *Boerbav. Hiſt. Plant.*

De Plantis Verticillatis, Herbaceis.

XVI. *De Mentha.*

N*Otæ ſunt, Flos ſpicatus, quadripartitus, galeâ, & labello à ſegmentis lateralibus vix diſcernendis; odor ſuavis; radices reptatrices*, R. Synop. p. 78.

A. 1. Mentha, *Offic.* Mentha anguſtifolia ſpicata, *C. B. Pin.* 226. *Raii Hiſt.* i. 532. *Tourn. Inſt.* 189. *Elem. Bot.* 158. *Boerb. Ind.* A. 185. Mentha Romana, *Ger. Emac.* 680. Mentha Romana anguſtifolia ſive Cardiaca, *Park. Theat.* 31. Mentha Romana ſive præſtantior anguſtifolia, *Hiſt. Oxon.* iii. 367. A. *Spear-Mint.* Gal. *Mente.* G. Krauſe-Müntze. B. *Kart-Munte.* In hortis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Tenuium eſt partium. Uſus præcipuus in ventriculi imbecillitate, cruditate, ſingultu, vomitu, flatibus, ardore, hepatis obſtructione, inteſtinorum dolore, capitis vertigine, &c. *Schrod.*

N. B. Mentha ſativa *Ger.* eaſdem vires habet, adeoque in defectu ſubſtitui poterit.

A. 2. Mentaſtrum, *Offic.* *Ger. Emac.* 684. *Merc. Bot.* i. 50. *Phyt. Brit.* 74. *Mer. Pin.* 77. *Rivin. Irr. M.* Mentaſtrum ſpicatum folio longiore candicante, *J. B.* iii. 221. *Raii Hiſt.* i. 532. *Synop.* iii. 234. Mentaſtrum ſpicatum, *Chab.* 414. Mentha ſylveſtris folio longiore, *C. B. Pin.* 227. *Tourn. Inſt.* 189. *Elem. Bot.* 158. *Hiſt. Oxon.* iii. 368. A. *Horſe-Mint.* Gal. *Mente ſauvage, Chevaline.* G. Wilde Müntze. B. *Wilde Munte.* In pratis humidis, ſed rarius. Julio floret. *Uſu.* Herba. Eaſdem vires cum priore habet.

A. 3. Men-

A. 3. Mentha ſylveſtris, *Offic.* Mentha ſylveſtris rotundiore folio, *C. B. Pin.* 227. *Tourn. Inſt.* 189. *Chomel.* 177. *Buxb.* 213. Mentaſtrum, *Ger. Emac.* 683. quoad deſcript. *Mer. Pin.* 77. Mentaſtrum folio rugoſo rotundiore, Spontaneum flore ſpicato, odore gravi, *J. B.* iii. 219. *Raii Hiſt.* i. 532. *Synop.* iii. 234. *Hiſt. Oxon* iii. 368. *Rupp. Flor. Jen.* 184. Mentha Scorodoniæ foliis, A. *Round-leaved Horſe-Mint.* Gal. *Mente ſauvage (avec les feuilles preſque rondes.)* G. Weiße Waßer-Müntze. B. *Witte Water-Munte.* In aquoſis variis in locis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Stomachica & Hyſterica eſt, *Chomel.*

A. 4. Mentha Piperis ſapore, *Offic.* Mentha Saxifraga anguſtiore folio ſpicata ſapore acri fervido, *Pluk. Mant.* 129. Mentha ſpicis brevibus & habitioribus foliis Menthæ fuſcæ, ſapore fervido Piperis, *R. Synop.* iii. 134. Mentha paluſtris ſpicis brevioribus & habitioribus, foliis oblongis, ſapore Piperis, *Raii Hiſt.* iii. 284. Mentha piperata acuta, *Pet. Herb. Brit.* 31. A. *Pepper-Mint.* Gal. *Mente d'un gout poivré.* G. Pfeffer-Müntz. B. *Peper-Munt.* In aquoſis, & ad foſſas nonnunquam reperitur. Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires* In calculo renum, & veſicæ remedium ſpecificum æſtimatur. Aqua deſtillata Aqua Colica à quibuſdam dicitur.

A. 5. Mentha aquatica, Siſymbrium, *Offic.* Mentha rubra, *Offic. Volck. Flo. Nor.* 287. Mentha aquatica rubra, *Park. Theat.* 1243. Mentha aquatica ſive Mentaſtrum, *Cod. Med.* lxxvi Mentha aquatica ſive Siſymbrium, *J. B.* iii. 223. *Chab.* 415. *Ger. Emac.* 684. *Raii Hiſt.* i. 533. *Synop.* iii. 233. *Merc. Bot.* i. 50. *Phyt. Brit.* 77. *Mer. Pin.* 76. Mentha paluſtris ſpicata, *Rivin. Irr. M. Dill. Cat. Giſſ.* 168. Mentha aquatica, *Ger.* 555. Mentha rotundifolia paluſtris ſive aquatica major, *C. B. Pin.* 227. *Tourn. Inſt.* 189. *Boerh. Ind.* A. 185. *Hiſt. Oxon.* iii. 370. *Rupp. Flor. Jen.* 185. A. *Water-Mint.* Gal. *Mente, ou Baume aquatique.* G. Waßer-Müntz. B. *Roode Water-Munt.* In humidioribus. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis convenit.

Hæc planta ab illiterato quodam medicaſtro Londinenſi pro magno adverſus calculum arcano habebatur: quæ ne detegi poſſet, adeò cautus erat, ut quoties eâ uti occaſionem habuit, ſe in conclave quoddam ſeu cameram incluſit, uſquedum eam in particulas adeò minutas diſcidiſſet, ut quænam planta eſſet invenire ferè impoſſibile foret: Tandem minuto ejus fruſtulo ad D. D. *Watſon* allato, in horto ſuo illud depoſuit, quo germinante, ſecretum revelatum eſt. Non immeritò laudatur etiam in dolore ventriculi; unde Aqua diſtillata à quibuſdam *Aqua Colica* nuncupatur.

A. 6. Auricularia, *Offic.* Auricularia Indorum ad ſurditatem efficax, A. *Ear-wort,* vulgò *Marlow.* Mentaſtrum minus, *Ger. Emac.* 685. Mentaſtrum hirſutum, *Park. Theat.* 34. Mentaſtri aquatici genus hirſutum ſpicâ latiore, *J. B.* iii. 222. *Chab.* 415. *Raii Hiſt.* i. 533. *Synop.* iii. 234. Mentha paluſtris folio oblongo, *C. B. Pin. Hiſt. Oxon.* iii. 369. *Tourn. Inſt.* 189. *Rupp. Flor. Jen.* 185. *Buxb.* 214. A. *Cylonian Plant.* Gal. *Plante de Ceylan, Mente aquatique.* G Ceylonische Pflantze / Waßer-Müntz. B. *Ceylonſe Plant, Water-Munt.* In aquoſis, & ad ripas fluviorum non infrequens. Auguſto & Septembri floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Efficaciſſimum in ſurditate eſt remedium.

D. *Marlow* in obſervationibus ſuis cujuſdam plantæ meminit *Plantæ Zeylanicæ* nomine, abſque alia deſcriptione aut nota, qua poſſit dignoſci, & beneficia ejus ad poſteros derivari; unde inter eruditos Botanicos dubium exortum eſt, quænam ſpecies plantæ eſſet, quam hac appellatione intelligit. Omnes quidem conſentiunt Menthæ quandam ſpeciem fuiſſe, quænam verò, adhuc dubium manet. Ingenioſus vir D. *Pluckenet* Menthæ cujuſdam verticillatæ in *Marilandia* naſcentis, cujus nomen in *Mantiſſa*, p. 129. exhibet, eſſe opinatur. Digniſſimus vir D *Sloane* Menthæ aquaticæ ſpeciem quandam eſſe exiſtimat; neque rejicienda eſt ejus conjectura, quoniam in minutis quibuſdam ejus fragmentis, à D. *Finchio* Pharmacopœo Londinenſi, viro ingenioſo D. *Marlow* prædicti ſucceſſore, apud quem omnium ejus Arcanorum ſpecimina, variorum etiam præparationes inveniuntur, Menthæ aquaticæ odorem exquiſitum obſervavi. Idémque candidus vir D. *Finchius* hanc herbam, non obſtante exotico nomine ei à D. *Marlow* impoſito, Anglicanæ originis eſſe mihi affirmavit: quin & fragmenta à prædicto D. *Finchio* mihi donata cum planta ipſa, cujus Synonyma è *C. B. Pin.* aliiſque dedi, conveniunt, ſententiâ confirmor, nimirum eas rectè à me collatas eſſe.

XVII. *De Pulegio.*

F*Lorum denſis verticillis, ſapore & odore acriore à Mentha differt*, R. Synop. p. 79.

A. 1 Pulegium, *Offic. J. B.* iii. 256. *Chab.* 420. *Buxb.* 273. *Raii Hiſt.* i. 533. *Synop.* iii. 235. Pulegium regium, *Ger.* 545. *Emac.* 671. *Hiſt. Oxon.* iii. 371. Pulegium latifolium, *C. B. Pin.* 222. *Boerh. Ind.* A. 186. *Rupp. Flor. Jen.* 185. Pu-

185. Pulegium vulgare, *Park. Theat.* 29. Pulegium vulgare ſive mas, *Merc. Bot.* i. 62. *Phyt. Brit.* 92. Mentha aquatica ſeu Pulegium vulgare, *Tourn. Inſt.* 189. Mentha paluſtris, ſive Pulegium, *Cod. Med.* lxxvi. A. *Penny-Royal.* Gal. *Pouliot, ou Pouliot - Thim.* G. Poley. B. *Poley.* In aquoſis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Uſus præcipuus in Menſibus ciendis, Fluore albo, Fœtu ejiciendo; nauſea ac tormina Ventris diſcutit; Calculum, & Urinam pellit, Ictero, ac Hydropi medetur, *Schrod.*

A. 2. Pulegium erectum, *Offic.* An Pulegium latifolium alterum, *C. B. Pin.* 222? A. *Upright Penny-Royal.* Gal. *Pouliot.* G. Poley. B. *Poley.* In aquoſis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente convenit.

A. 3. Pulegium cervinum, *Offic.* Pulegium anguſtifolium, *Ger.* 546. *Emac.* 672. *Raii Hiſt.* i. 534. *C. B. Pin.* 222. *Boerh. Ind.* A. 186. *Hiſt. Oxon.* iii. 371. *Rupp. Flor. Jen.* 186. Pulegium anguſtifolium ſive cervinum, *Park. Theat.* 30. Pulegium cervinum anguſtifolium, *J. B.* iii. 257. Pulegium cervinum anguſtifolium Monſpelienſium odoratius, *Chab.* 420. Mentha aquatica Satureiæ folio, *Tourn. Inſt.* 190. A. *Hart-Penny-Royal.* Gal. *Pouliot de Cerf.* G. Hirſch-Poley. B. *Harts-Poley.* In hortis, ſed rarius. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Eaſdem vires habet cum priore, ſed efficaciores.

A. 4. Mentha criſpa, *Offic.* *Park. Theat.* 31. Mentha criſpa verticillata, *C. B. Pin.* 227. *Raii Hiſt.* i. 531. *Tourn. Inſt.* 189. *Boerh. Ind.* A. 185. Mentha verticillata, *Rivin. Irr. Mon. Raii Synop.* iii. 232. Mentha criſpa verticillata folio rotundiore, *J. B.* iii. 215. Mentha rotundiore folio glabro Pulegii flore, *Hiſt. Oxon.* iii. 369. Mentha ſativa rubra, *Ger.* 552. *Emac.* 680. A. *Criſped or Curled Mint.* Gal. *Mente domeſtique, rouge.* G. Krauße Müntz. B. *Cruys-Munt met rondagtige Bladeren.* In aquoſis reperitur. Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* In Imbecillitate ventriculi pulvis quotidie ſumptus commendatur, *Stockerus.* In vomitu laudat *Etmullerus.*

A. 5. Calamintha paluſtris, *Offic.* Calamintha aquatica, *Ger. Emac.* 684. *Merc. Bot.* i. 25. *Phyt. Brit.* 18. *Mer. Pin.* 18. *Raii Hiſt.* i. 530. Calamintha arvenſis verticillata, *C. B. Pin.* 229. Calamintha arvenſis verticillata ſive aquatica Belgarum, Lobelio, *Park. Theat.* 36. Mentha ſeu Calamintha aquatica, *Raii Synop.* iii. 232. Mentha arvenſis verticillata hirſuta, *J. B.* iii. 217. *Chab.* 413. *Hiſt. Oxon.* iii. 369. *Tourn. Inſt.* 189. *Boerh. Ind.* A. 185. *Dill. Cat. Giſſ.* 145. *Rupp. Flor. Jen.* 185. *Buxb.* 213. Mentha alba Officinarum, *Volk. Flo. Nor.* 287. A. *Water-Calamint.* Gal. *Calament des marais.* G. Wilde Poley / Korn-Müntz. B. *Water of Veld-Mente, Water-Calament.* In locis humidis. Julio floret. *Uſu* Herba. *Vires.* Cum prioribus viribus convenit

Quænam planta ſit Polycnemon *Dioſcoridis* inter Botanicos etiamnum controvertitur, aliis ad aliam eam referentibus. Nos, cum *Lobelio*, ad hanc potiùs quam ad Bugulam vel Prunellam reducendam cenſuimus, quod *Dioſcoridis boni odoris & acris* eſſe ſcribat, quod de earum neutra dici poteſt.

A. 6. Mentha fuſca, *Offic.* Mentha fuſca ſive vulgaris, *Park. Theat.* 31. *Raii Synop.* iii. 232. Mentha cardiaca, *Ger.* 553. *Emac.* 680. Mentha hortenſis verticillata Ocymi odore, *C. B. Pin.* 227. *Chomel.* 436. *Hiſt. Oxon.* iii. 369. Mentha verticillata minor acuta, non criſpa, odore Ocymi, *J. B.* iii. 216. A. *Red Mint* Gal. *Mente commune.* G Hof-Müntz. B. *Hof-Munte.* In hortis, & aquoſis *Uſu.* Herba. *Vires.* Cun reliquis Menthæ ſpeciebus convenit.

XVIII. *De Lycopſide.*

F*Oliis rugoſis ad baſin laciniatis, & odore carentibus à Mentha differt*, R. Synop. p. 125.

A. Lycopus, *Offic.* Lycopus paluſtris, glaber, *Elem. Bot.* 159. *Tourn. Inſt.* 191. *Boerh. Ind.* A. 186. *Raii Synop.* iii. 236. *Dill. Cat. Giſſ.* 135. *Rupp. Flor. Jen.* 186. *Buxb.* 205. Marrubium aquaticum, *Ger.* 565. *Emac.* 700. *Raii Hiſt.* i. 535. Marrubium aquaticum vulgare, *Park. Theat.* 1230. Marrubium aquaticum quorundam, *J. B.* iii. 318. *Chab.* 436. Marrubium paluſtre glabrum, *C. B. Pin.* 230. Pſeudo-marrubium aquaticum vulgare, *Hiſt. Oxon.* iii. 378. Pſeudo-marrubium paluſtre, *Rivin.* A. *Water-Horehound.* Gal. *Marrube aquatique,* G. Waßer-Andorn / Glied-Kraut. B. *Water-Andoren.* In aquoſis, & ad rivulos. Julio floret, *Uſu.* Herba. *Vires.* In claſſe Plantarum aſtringentium numerat. *Mont.*

XIX. *De Verbena.*

A *Congeneribus differt foliis rugoſis, laciniatis, & floribus in ſpicis longiſſimis anguſtis, nullis intermiſtis foliis*, R. Synop. p. 79.

A. Verbena, *Offic.* Verbena communis, *Ger.* 580. *Emac.* 718. *Merc. Bot.* i. 76. *Phyt. Brit.* 128. *Mer. Pin.* 124. Verbena communis flore cæruleo, *C. B. Pin.* 269. *Boerh. Ind.* A. 187. *Hiſt. Oxon.* iii. 408. *Tourn. Inſt.* 200. Verbena vulgaris, *J. B.* iii. 443. *Raii Hiſt.* i. 535. *Synop.* iii. 236. Verbena mas, ſive recta & vulgaris, *Park. Theat.* 678. A. *Vervain.* Gal. *Vervéne.* G. Eiſen-Kraut/ Eiſen-reich/ Eiſen-hart/ Dauben-kraut. B. *Yzer-Kruid, Yzer-hard.* In areis, & compitis. Æſtate floret. *Uſu.* Radix, Herba, *Vires*, Cephalica, alexipharmaca, & vulneraria eſt. Uſus præcipuè in dolore, aliiſque affectibus capitis, in tuſſi inveterata, in obſtructionibus Hepatis, ac Lienis, Ictero, Dyſenteria; Calculum atterit, & expellit; Febrem Tertianam fugat, &c. *Schrod.*

Amuletice ſtrumam Verbenæ radicem curare ſunt qui ſtatuunt, modum *Marcellus Empiricus* edocet. Ab anicula quadam pro Amuleto uſurpatur collo alligata.

XX. *De Dictamno.*

F*Oliis valdè tomentoſis & incanis, atque capitulorum ſquamis majoribus à reliquis differt*, R. H. p. 537.

Dictamnus Creticus, *Offic.* *C. B. Pin.* 222. *Park. Theat.* 27. *Raii Hiſt.* i. 537. *Hiſt. Oxon.* iii. 357. *Boerh. Ind.* A. 178. *Rupp. Flor. Jen.* 191. Dictamnus Creticus ſive vera, *J. B.* iii. 253. Dictamnus vel Dictamnum, *Chab.* 420. Dictamnum Creticum, *Ger.* 651. *Emac.* 795. Origanum Creticum latifolium, tomentoſum ſeu Dictamnus Creticus, *Elem. Bot.* 167. *Tourn. Inſt.* 199. A. *Ditany of Creet, or Candy.* Gal. *Dictame de Crete.* G. Cretiſcher Dictam. B. *Dictamnus uyt Kandie.* In Creta creſcit. Julio floret. *Uſu.* Folia eligenda valdè tomentoſa, recentia, odorata. *Vires.* Uterina imprimis eſt herba ac alexipharmaca. Uſus præcipuus in obſtructis menſibus, in partu accelerando, in ictibus venenatis, in ſpiculis extrahendis, *Schrod.*

XXI. *De Majorana.*

N*Otæ ſunt, Flores in capitula ſquamoſa congeſti in ſummis caulibus & ramulis, capitulis & ſquamis minoribus quàm in Dictamno, foliaque minùs tomentoſa & incana*, R. H. p. 538.

A. 1. Majorana, Amaracus, Sampſucum, *Offic.* Majorana vulgaris, *C. B. Pin.* 224. *Raii Hiſt.* i. 538. *Tourn. Inſt.* 199. *Elem. Bot.* 168. *Boerh. Ind.* A. 178. *Rupp. Flor. Jen.* 190. Majorana vulgaris æſtiva, *Park. Theat.* 11. *Hiſt. Oxon.* iii. 358. Majorana major, *Ger.* 538. *Emac.* 664. Majorana majori folio & ſemine nota, *J. B.* iii. 241. Sampſucum, Amaracus; Majorana, *Chab.* 419. A. *Sweet Marjoram.* Gal. *Marjolaine.* G. Majoran. B. *Majoleyn.* In hortis. Julio floret. *Uſu.* Herba, ſemen. *Vires.* Cephalica, & uterina eſt. Uſus præcipuus in affectibus capitis, ac nervorum; hinc & uteri, & ventriculi: ciet menſes (in peſſario) confortat cerebrum, ejuſque flatus diſcutit, *Schrod.*

A. 2. Majorana tenuifolia, *Cod. Med.* lxxi. *C. B. Pin.* 224. *Raii Hiſt.* i. 538. *Ger.* 539. *Emac.* 664. *Park. Theat.* 11. *Tourn. Inſt.* 200. *Elem. Bot.* 168. Majorana tenuior & lignoſior, *J. B.* iii. 241. Majorana hortenſis odorata perennis, *Hiſt. Oxon.* iii. 359. A. *Marjoram gentle or perennial.* Gal. *Marjolaine Gentille.* G. Majoran/ Meyeran. B. *Edele Majolyn.* In hortis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente convenit.

A. 3. Origanum, *Offic.* *Rivin. Irr. Mon. Dill. Cat. Giſſ.* 133. Origanum vulgare ſpontaneum, *J. B.* iii. 236. *Raii Hiſt.* i. 539. *Synop.* iii. 236. *Elem. Bot.* 167. *Buxb.* 245. Origanum vulgare, *Merc Bot.* i. 55. *Phyt. Brit.* 85. Origanum Anglicum, *Ger.* 541. *Emac* 666. Origanum ſylveſtre, Cunila bubula Plinii, *C. B. Pin.* 223. *Tourn. Inſt.* 199. *Boerh. Ind.* A. 179. *Rupp. Flor. Jen.* 191. Origanum ſylveſtre vulgare Tragi, *Hiſt. Oxon.* iii. 359. Origanus ſive Origanum, *Chab.* 418. Majorana ſylveſtris, *Park. Theat* 12. A. *Wild Marjoram.* Gal. *Origan commun*, ou *ſauvage.* G. Wollgemuht/ oder Doſten. B. *Wilde Orego, Wilde Majolyn.* In dumetis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Aperit, abſtergit. Uſus præcipuus in obſtructione pulmonum, hepatis, ac uteri; & in tuſſi, aſthmate, & ictero. Auget lac, &c. *Schrod.*

A. 4. Majorana oleracea, *Offic.* Majorana major, Anglica, *Ger.* 538. *Emac.* 664. *Raii Hiſt.*

Hiſt. i. 539. Majorana latifolia ſive major Anglica, *Park. Theat* 12. Majorana hortenſis viridis tenuior, *Hiſt. Oxon.* iii 359. Origanum Onites, *C. B. Pin* 223. *Raii Synop.* iii 296. *Tourn. Inſt.* 199. A. *Pot-Marjoram.* Gal. *Origan Onites.* G. Winter-Majoran / Engliſch Majoran. B. *Engelſe Majolyn.* In hortis, inter olera ſeritur. Æſtate floret. *Uſu.* Herba in culinis pro olere. *Vires.* Iiſdem cum Origano vulgari viribus pollet.

XXII. *De Origano.*

A *Majorana capitulis ſquamoſis, longioribus, in ſpicas excurrentibus, præcipue differt,* Raii Meth. A. 61.

A. 1. Origanum Creticum, *Offic. Ger.* 541. *Emac.* 666. *Raii Hiſt.* i. 540. *J. B.* iii. 238. *Chab.* 418. *C. B. Pin.* 223. *Boerh. Ind.* A. 119. *Hiſt. Oxon.* iii. 360. Origanum ſylveſtre ſive vulgare, *Park. Theat.* 15. Origanum minus Chium odoratiſſimum flore albo ex Triumfetti, *Hort. Maur.* 133. A. *Origany of Creet.* Gal. *Origan de Crete.* G. Cretiſcher Wollgemuht. B. *Orego.* In Creta Inſula. Junio floret. *Uſu.* Flores ſunt capitula ſquamata, oblonga, colore fuſco, ſapore acerrimo, odore aromatico, jucundo. Eligendæ ſpicæ recentes, odoratæ. *Vires.* Uſus præcipuus in obſtructione Pulmonum, Hepatis, ac Uteri.

N. B. *In Officinis noſtris epitheta* Origani Cretici & vulgaris *non diſtinguuntur: ergo ubi Medici præſcribunt* Flor. Origani, *intellige* Origani Cretici; *& quando præſcribunt* Herbam, *intellige* Vulgaris; *nam folia, ſeu herba* Origani Cretici *nunquam in Officinis reperiuntur.*

A. 2. Origanum Heracleoticum, *Offic. Ger.* 541. *Emac.* 666. *Raii Hiſt.* i. 539. Origanum Heracleoticum verius, *Park. Theat* 15. Origanum Heracleoticum Matthioli, aliis forte Creticum, *J. B.* iii. 237. Origanum Heracleoticum Matthioli, Origanum, Creticum quibuſdam, *Chab.* 418. Origanum Heracleoticum, Cunila gallinacea Plinii, *C. B. Pin.* 223. *Tourn. Inſt.* 199. *Hiſt. Oxon.* iii. 360. *Rupp. Flor. Jen.* 191. A. *Baſtard-Marjoram.* Gal. *Origan*, ou *Marjolaine batarde.* G. Unechter Majoran / Wild-Doſten. B. *Baſtert Majolyn.* Reperitur in hortis. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Excalfacit; demorſis à ſerpente convenit; ruptis, convulſis, & hydropicis datur, *Dioſc.*

XXIII. *De Ocymo.*

N*Otæ ſunt, Folia Majoranæ, odor ſuavis Citri, vel Caryophylli; flores in ſpicas laxas è verticillis rarioribus compoſitas digeſti,* R. H. p. 540.

A. 1. Ocimum, Baſilicum, *Offic.* Ocimum medium citratum, *Ger.* 547. *Emac.* 673. Ocimum vulgatius, *C. B. Pin.* 226. *Raii Hiſt.* i. 547. *Tourn. Inſt.* 204. *Boerh. Ind.* A. 170. *Rupp. Flor. Jen.* 178. Ocimum medium vulgatius & nigrum, *J. B.* iii. 247. *Chab.* 419. Ocimum vulgare majus, *Park. Theat.* 18. Baſilicum ſeu Ocimum medium vulgatius, *Hiſt. Oxon.* iii. 406. A. *Common Baſil.* Gal. *Grand Baſilic.* G. Baſilien-Kraut. B. *Groot welriekent Baſilicum.* In hortis ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Herba, ſemen. *Vires.* Expurgat Pulmones, Menſes movet.

A. 2. Ocimum caryophyllatum, *Offic.* Ocimum minimum, *C. B. Pin.* 226. *J. B.* iii. 247. *Chab.* 419. *Raii Hiſt.* i. 541. *Tourn. Inſt.* 204. *Boerh. Ind.* A. 170. *Hiſt. Oxon.* iii. 407. Ocimum vulgare minus, *Park. Theat.* 18. Ocimum minus caryophyllatum, *Ger.* 547. *Emac.* 673. A. *Buſh-Baſil.* Gal. *Petit Baſilic Gentil.* G. klein Baſilien-Kraut. B. *Edel Baſilicum.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Semen.

XXIV. *De Hormino.*

N*Otæ ſunt, Floris labium ſuperius reverà galeam refert,* Raii Meth. A. 62.

A. 1. Horminum ſativum, *Offic. C. B. Pin.* 238. *Raii Hiſt.* i. 542. *Boerh. Ind.* A. 166. Horminum ſativum genuinum Dioſcoridis, *Park. Theat.* 56. Horminum ſylveſtre foliis purpureis, *Ger.* 628. *Emac.* 771. Horminum comâ purpuro-violaceâ, *J. B.* iii. 309. *Hiſt. Oxon.* iii. 393. *Rupp. Flor. Jen.* 178. *Tourn. Inſt.* 178. *Elem. Bot.* 147. Horminum, *Chab.* 433. A. *Purple-Spiked-Clary.* Gal. *Ormin*, *Hormin*, ou *Orvale des jardins.* G. Wald-Scharley. B. *Kleyne Scarley.* In hortis curioſorum apud nos ſeritur. Julio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Ad Venerem ſtimulandam cum vino bibi volunt, Purgat cum melle argemas, albugineſque: extrahuntur etiam aculei ex corpore, *Dioſc.* Nervos excitat; homines inebriat; in Hydrope optimè convenit;

nit; vim habet calefacientem, *Boerh. Hiſt. Plant.*

A. 2. Oculus Chriſti, *Offic.* Horminum ſylveſtre, *Ger.* 628. *Emac.* 771. Horminum ſylveſtre Lavendulæ flore, *C. B. Pin.* 239. *Park. Theat.* 57. *Raii Hiſt.* i. 545. *Synop.* iii. 237. *Tourn. Inſt.* 178. *Elem. Bot.* 147. *Boerhaev. Ind.* A. 165. *Hiſt. Oxon.* iii. 395. Gallitrichis affine Maru, ſi non genus aliquod, Sclarea Hiſpanica, *J. B.* iii. 313. A. *Wild Clary.* Gal. *Horminon ſauvage.* G. Wilder Scharley. B. *Wilde Scarley met bloem van Lavendel.* In glareoſis. Junio floret. *Uſu.* Semen rotundum, nigrum. *Vires.* Oculis inditum utile eſt ad excutiendam eorum caliginem, & educendum corpuſcula, quæ in illos inciderunt.

A. 3. Horminum ſylveſtre, *Offic.* Horminum ſylveſtre latifolium, *Ger. Emac.* 771. *Raii Hiſt.* i. 546. Horminum ſylveſtre latifolium verticillatum, *C. B. Pin.* 238. *Tourn. Inſt.* 178. *Elem. Bot.* 147. *Hiſt. Oxon.* iii. 395. Horminum Germanicum humile, *Park. Theat.* 56. Horminum Gallitricho affinis planta, Horminum ſylveſtre latifolium Cluſio, *J. B.* iii. 314. *Chab.* 435. A. *Wild Clary.* Gal. *Horminon ſauvage.* G. Breit-blätterichter wilder Scharley. B. *Wilde Scarley met brede bladeren.* In Germania frequenter occurrit. Æſtate floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Viribus magis pollet quàm Sativum.

XXV. *De Sclarea.*

N*Otæ ſunt, Floris galea labio multò major, & falcata, labium tripartitum, mediâ poſitione bifida, & excavata,* Raii. Meth. A. 62.

A. 1. Horminum, Sclarea, *Offic.* Horminum ſativum vulgare, ſive Sclarea, *Park. Theat.* 55. *Hiſt. Oxon.* iii. 392. Horminum Sclarea dictum, *C. B. Pin.* 234. *Raii Hiſt.* i. 543. Sclarea, *Tab. Icon.* 373. *Tourn. Inſt.* 179. *Elem. Bot.* 148. *Boerh. Ind.* A. 163. Gallitrichum, *Chab.* 433. *Ger.* 668. Gallitrichum ſativum, *J. B.* iii. 309. Gallitrichum ſive Horminum, *Ger. Emac.* 768. A. *Clary.* Gal. *Toute-Bonne, Orvale.* G. Garten-Scharlach. B. *Scarley.* In hortis, Junio & Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires,* Calfacit, & ſiccat; abſtergit, & attenuat. ſi ſuccus hauriatur, reddit hominem temulentum. Eſt planta antihyſterica; in partu difficili, & menſtruis obſtructis convenit, uti & in fluore albo, & Venere ſtimulanda ſingulariter prodeſt, &c. *Boerh. Hiſt. Plant.*

A. 2. Æthiopis, *Offic. Ger.* 634. *Emac.* 779. *Chab.* 435. *Raii Hiſt.* i. 543. Æthiopis multis, *J. B.* iii. 315. Æthiopis foliis ſinuoſis, *C. B. Pin.* 241. Sclarea vulgaris lanuginoſa, ampliſſimo folio, *Tourn. Inſt.* 179. *Elem. Bot.* 148. Sclarea Æthiopica ſive Æthiopis, laciniatis, & non laciniatis foliis, *Park. Theat.* 57. Horminum Æthiopicum incanum foliis ſinuoſis Æthiopis dictum, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 318. *Volk. Flor. Nor.* 214. Horminum Æthiopicum foliis ſinuoſis, *Hiſt. Oxon.* iii. 392. A. *Ethiopian Clary.* Gal. *Orvale d'Ethiopie.* G. *Æthiopiſch* Scharley. B. *Æthiopiſe Moorſe Schaarley.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Iſchiadicis, Pleuriticis, Arteriæ Scabritiei auxiliatur, *Dioſc.*

A. 3. Sclarea pratenſis, *Offic.* Sclarea pratenſis foliis ſerratis, flore ſuave-rubente, *Cod. Med.* lix. *Tourn. Inſt.* 179. *Boerh. Ind.* A. 165. Sclarea foliis ſerratis, *Elem. Bot.* 148. Horminum pratenſe foliis ſerratis, flore ſuave-rubente, *Hort. Reg. Par.* Gallitricum ſylveſtre vulgò ſive ſylveſtris Sclarea flore purpureo magno, *J. B.* iii. 311. A. *Meadow-Clary.* Gal. *Orvale des prés.* G. Feld-Scharley. B. *Velt-Scharley.* In pratis. Varietas eſt *Hormini pratenſis foliis ſerratis,* C. B. Pin. 234. Buxb. 161.

XXVI. *De Galeopſi.*

N*Otæ ſunt, Folia Urticæ; odor fœtidus; ſemina parva, per maturitatem nigra: floris labium ſuperius in cochlearis formam excavatum, inferius tripartitum, medio ſegmento obtuſo, longe lato utrinque reflexo, lateralibus, parvis, brevibus,* R. Meth. A. p. 62.

A. 1. Galeopſis, *Offic.* Galeopſis vera, *Ger. Emac.* 704. *Mer. Pin.* 44. Galeopſis legitima Dioſcoridis, *Park. Theat.* 908. *Raii Hiſt.* i. 548. *Synop.* iii. 237. Galeopſis Dioſcoridis, *Merc. Bot.* i. 37. *Phyt. Brit.* 45. Galeopſis ſive Urtica iners magna fœtidiſſima, *J. B.* iii. 853. Galeopſis procerior fœtida ſpicata, *Tourn. Inſt.* 185. *Elem. Bot.* 154. *Boerh. Ind.* A. 162. *Rupp. Flor. Jen.* 182. *Dill. Cat. Giſſ.* 97. Lamium maximum ſylvaticum fœtidum, *C. B. Pin.* 134. Stachys ſylvatica, *Rivin. Irr. Buxb.* 312. Stachys fœtida ſepium flagellis reptatricibus, *Hiſt. Oxon.* iii. 382. A. *Hedge-Nettle.* Gal. *Ortie puante.* G. Groſſe

taube

taube oder todte Neßel / Hecken-Neßel. B. *Stinkende doove Netels.* Ad ſepes. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Folia, ſemen. *Vires.* Duritias & carcinomata diſſipant; ſtrumas, panos, & parotides diſcutiunt; ad putreſcentia, gangrænas, & nomas commendatur, *Dioſc.* Ad ſuffocationes uterinas optima eſt planta. *Boerh.*

A. 2. Panax coloni, *Offic. Ger.* 858. *Emac.* 1005. Marrubium aquaticum acutum, *Ger.* 565. Galeopſis anguſtifolia fœtida, *J. B.* iii. 804. Galeopſis paluſtris, Betonicæ folio, flore variegato, *Tourn. Inſt.* 185. *Dill. Cat. Giſſ.* 109. *Boerh. Ind.* A. 162. *Rupp. Flor. Jen.* 183. Stachys paluſtris fœtida, *C. B. Pin.* 216. *Hiſt. Oxon.* iii. 383. Stachys paluſtris, *Rivin. Irr. Mon. Buxb.* 312. Sideritis Anglica, ſtrumoſâ radice, *Park. Theat.* 587. *Raii Hiſt.* i. 563. *Synop.* iii. 242. *Mer. Pin.* 113. Sideritis 1. gravis odoris, *Merc. Bot.* i. 68. *Phyt. Brit.* 113. A. *Clowns All-heal.* Gal. *Ortie puante.* G. Brauner Waßer-Andorn. B. *Spitſe Water - Andoren.* In aquoſis, & ad fluvios. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria herba eſt inſignis. Cum Lamio etiam in viribus convenit.

XXVII. *De Nepeta.*

F*Oliis Urticæ incanis, odore Menthæ graviore, floribus in ſpicas habitiores digeſtis à congeneribus differt*, R. Synop. p. 80.

A. Nepeta, Mentha Cataria, *Offic.* Nepeta major vulgaris, *Park. Theat.* 38. *Raii Synop.* iii. 237. Nepeta, *Riv. Irr. Mon. Dill. Cat. Giſſ.* 126. *Buxb.* 233. *Rupp. Flor. Jen.* 191. Mentha Cattaria, *J. B.* iii. 225. *Raii Hiſt.* i 548. Mentha Cattaria ſive Nepeta, *Chab.* 415. Mentha Cattaria vulgaris & major, *C. B. Pin.* 228. *Hiſt. Oxon.* iii. 414. Mentha felina ſive Cattaria, *Ger.* 554. *Emac.* 682. *Mer. Pin.* 77. Mentha felina, vel Cattaria, *Merc. Bot.* i. 50. *Phyt. Brit.* 74. Cataria major vulgaris, *Tourn. Inſt.* 202 *Elem. Bot.* 171. *Boerh. Ind.* A. 174. A. *Nep.* Gal. *Herbe à Chat.* G. Katzen-kraut. B. *Katte - kruid*, *Nepte.* Ad ſepes non raro. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Partium eſt tenuium. Uſus præcipuus in Morbis Uterinis (ſcilicet obſtructionibus) ſterilitate, fœtu pellendo, tum quoque in tartaro Pulmonum incidendo, &c. *Schrod.*

XXVIII. *De Betonica.*

N*Otæ ſunt, Flores in ſpicas habitiores digeſti; caules non ramoſi, folia crenata*, R. Synop. p. 80.

A. Betonica, *Offic. Ger.* 557. *Emac.* 714. *Raii Hiſt* i. 550. *Synop.* iii. 238. *Mer. Pin.* 15. *Rivin. Irr. Mon. Dill. Cat. Giſſ.* 126. Betonica vulgaris, *Merc. Bot.* i. 23. *Phyt. Brit.* 15. Betonica purpurea, *C. B. Pin.* 235. *Tourn. Inſt.* 202. *Elem. Bot.* 172. *Boerh. Ind.* A. 154. *Rupp. Flor. Jen.* 186. *Buxb.* 37. Betonica vulgaris purpurea, *J. B.* iii. 301. Betonica vulgatior flore purpureo, *Park. Theat.* 614. Betonica ſive Vetonica, *Chab.* 431. A. *Wood Betony.* Gal. *Betoine.* G. Betonien. B. *Betoni.* In ſylvis & dumetis. Julio floret. *Uſu.* Folia, & Flores. *Vires.* Cephalica, Hepatica, Splenetica, Thoracica, Uterina, nec non Vulneraria, Arthritica, & demum Diuretica eſt. *Schrod.* Præparantur *Aqua*, *Conſerva*, *Syrupus.* Vid. Plura apud *Humelbergium* in *Commentar. Anton. Muſæ de Herbâ Betonicâ Boerh. Hiſt. Plant.*

XXIX. *De Prunella.*

S*Picis brevibus habitioribus cum Betonica convenit, parvitate & humilitate ſua, foliiſque circum oras æqualibus & non crenatis ab eadem differt*, R. Synop. p. 81.

A. Prunella, *Offic. Ger.* 577. *Emac.* 632. *Raii Hiſt.* i. 551. *Synop.* iii. 238. *Mer. Pin.* 98. Prunella vulgaris, *Park. Theat.* 526. *Mer. Bot.* i. 61. *Phyt. Brit.* 98. *Hiſt. Oxon.* iii. 363. Prunella flore minore vulgaris, *J. B.* iii. 428. Prunella ſive Brunella, *Chab.* 473. Prunella major folio non diſſecto, *C. B. Pin.* 260. *Tourn. Inſt.* 182. *Elem. Bot.* 151. *Boerh. Ind.* A. 169. *Buxb.* 43. *Rupp. Flor. Jen.* 180. Prunella, *Rivin. Irr. Mon. Dill. Cat. Giſſ.* 91. A. *Self-heal.* Gal. *Herbe au Charpentier*, *Brunelle.* G. Brunellen. B. *De Brune*, *Brunelle.* In paſcuis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba, Flores, *Vires.* Abſtergit & conſolidat. Uſus præcipuus in vulneribus imprimis Pulmonum, in ſanguine coagulato. Extrinſecus in Vulneribus & creberrime in Angina aliiſque affectibus oris & faucium uſurpatur, *Buxb.* Planta eſt amantiſſima in omni morbo inflammatorio, in omnibus hæmorrhagiis & Dyſenteriis, ut &

in ſputo & mictu cruento convenit, *Boerh. Hiſt. Plant.*

XXX. *De Acino.*

NOtæ ſunt, *Folia Serpylli aut Ocymi minoris, florum cauliculi oblongi, ſtriati, collo anguſto, ventre turgidiore. Flores ſecundùm caules ex alis foliorum exeuntes, non in capitula congeſti in ſummis caulibus, quo à Serpyllo differt*, R. Meth. *A.* p. 64.

A. Acinos, *Offic. Dill. Cat. Giſſ.* 125. *Rivin. Irr. Mon.* Acinos Rivini, *Rupp. Flor. Jen.* 188. Acinos Anglica, *Merc. Bot.* i. 16. *Phyt. Brit.* 2. Acinos multis, *J. B.* iii. 259. *Raii Hiſt.* i. 553. *Synop.* iii. 238. *Chab.* 411. *Buxb.* 5. *Boerh. Ind.* A. 176. Acinos ſive Ocymum ſylveſtre, *Hiſt. Oxon.* iii. 404. Acinos Ocymum ſylveſtre, *Ger.* 548. *Emac.* 675. Acinos Clinopodium arvenſe Ocymi facie, *C. B. Pin.* 225. *Tourn. Inſt.* 195. *Elem. Bot.* 163. Acinos minus ſeu vulgare, *Park. Theat.* 21. A. *Wild Baſil.* Gal. *Baſilic ſauvage.* G. Stein-Poley / Wilde Baſilien. B. *Wilde Baſilicum.* In montoſis cretaceis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Menſes & alvum ſiſtit. Illita panos ignemque ſacrum ſanat, *Dioſc.* Ad Calaminthas accedit, ſed paulo minores, *Boerh.*

N. B *Mulierculis Botanòpolis* Londinenſibus *pro* Polio montano *hæc planta venditur.*

XXXI. *De Stachy.*

VErticillis *denſis, foliorum canitie & lanugine à reliquis differt. Adde, floris labium ſuperius elatum, bifidum & cochlearis modo concavum, inferius tripartitum, lateralibus ſegmentis adeò parvis, ut crenæ potiùs videantur*, R. Meth. *A.* p. 63.

A. Stachys, *Offic. Ger.* 563. *Emac.* 695. *Raii Hiſt.* i. 554. Stachys Dioſcoridis, *Park. Theat.* 47. Stachys minor Italica, *C. B. Pin.* 236. *Tourn. Inſt.* 186. *Elem. Bot.* 155. *Boerh. Ind.* A. 154. Stachys folio candicante, denſiore, non ſerrato, minor, *Hiſt. Oxon.* iii. 381. A. *Baſe Hore-Hound.* Gal. *Sauge ſauvage.* G. Niedriger Andorn / kleiner Italiäniſcher Andorn. B. *Italianſe Andoorn.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Vim habet excalfactoriam, & acrem, menſes & ſecundas pellit, *Dioſc.* Valdè fœtet & graveolet, hinc planta eſt Antihyſterica, Antiapoplectica, & Antepileptica. *Boerh.*

XXXII. *De Marrubio.*

NOtæ ſunt, *Flores in verticillis denſis è calycibus ſtriatis ſegmentis acutis ſeu ſpinoſis circa caulium nodos totius plantæ canities, odor vehemens & gravis; folia obtuſa, ſerrata, rugoſa*, R. Synop. p. 81.

A. 1. Marrubium album, Praſſium, *Offic. Phyt. Brit.* 73. *Merc. Bot.* i. 51. Marrubium, *Chab.* 436. Marrubium album, *Ger.* 561. *Emac.* 693. *Mer. Pin.* 75. *Raii Hiſt.* i. 556. *Synop.* 239. *Buxb.* 209. *J. B.* iii. 316. Marrubium album vulgare, *C. B. Pin.* 230. *Hiſt. Oxon.* iii. 376. *Park. Theat.* 44. *Tourn. Inſt.* 192. *Elem. Bot.* 161. *Boerh. Ind.* A. 156. *Rupp. Flor. Jen.* 187. A. *White Hore-bound.* Gal. *Marrube blanc.* G. Weiſſer Andorn. B. *Witte Andoren, Malrouwe.* Ad vias publicas. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Calfacit & ſiccat. Uſus præcipuus in obſtructione Pulmonum, Hepatis, Lienis, Uteri, adeoque in Phthiſi, in expuitione ſanguinolenta, in partu difficili, Lochiiſque remoratis, in Ictero, *Schrod.* Præparatur. *Syrupus.*

A. 2. Alyſſum Galeni, *Offic. Ger.* 379. *Emac.* 465. Alyſſum Galeni Cluſio, *Park. Theat.* 590. Alyſſon, *Mont.* 36. Alyſſon verticillatum foliis profundè inciſis, *C. B. Pin.* 232. Marrubium Alyſſon dictum, *Raii Hiſt.* i. 557. Marrubium Alyſſon dictum, foliis profundè inciſis, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 409. *Pluk. Almag.* 242. Marrubium verticillatum foliis profundè inciſis, *Ejuſd. Flor.* ii. 67. *Boerh. Ind.* A. 156. Marrubium album foliis profundè inciſis, Flore cœruleo, *Hiſt. Oxon.* iii. 377. Marrubium, Hiſpanicum, Supinum, calyce ſtellato & aculeato, *Elem. Bot.* 161. *Tourn. Inſt.* 192. A. *Galen's Mad-wort.* Gal. *Alyſſum de Galien.* G. Alyſſen. B. *Alyſſon.* In hortis curioſorum colitur. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Marrubio albo viribus convenire creditur.

A. 3. Pſeudo-dictamnus, *Offic. Park. Theat.* 27. Pſeudo-dictamnus verticillatus inodorus, *C. B. Pin.* 222. *Tourn. Inſt.* 188. *Elem. Bot.* 157. *Boerh. Ind.* A. 173. *Hiſt. Oxon.* iii. 379. *Rupp. Flor. Jen.* 184. *Schol. Bot.* 61. Pſeudo-dictamnus acetabulis minoribus, *Herm. Flor.* ii. 67. Pſeudo-dictamnum, *Germ.* 651. *Emac.* 797. Dictamnum adulterinum, quibuſdam Verticillatum, vel potiùs Gnaphalium veterum, *J. B.* iii. 255. Dictamnus ſpurius inodorus acetabulis Moluccæ minoribus, *Herm. Hort.*

Lugd. Bat. 220. Marrubium pſeudo-dictamnum dictum, *Raii Hiſt.* i. 557. Marrubio congener ſive Praſio dictamnus major inodorus, *Pluk. Almag.* 242. Gnaphalium veterum, Centunculus, Dictamnum adulterinum quibuſdam, *Chab.* 410. A. *Baſtard Dittany.* Gal. *Faux Dictamne, Dictam batard.* Gal. falſcher *Dictam*, unechte Eſch-Wurtz. B. *Valſch Dictamnum.* In hortis colitur. Julio floret. *Uſu.* Herba, *Vires.* Cum Marrubio ut in externâ facie, ita & viribus convenit.

XXXIII. *De Cardiaca.*

N*Otæ ſunt, Folia circumſcriptione ſubrotunda & profundè laciniata: floris labium ſuperius in canalem inflexum, & inferiore multò longius, inferius tripartitum; calix valdè brevis, & ſeminibus ad ſummitatem uſque repletus,* R. Meth. *A.* p. 64.

A. Cardiaca, *Offic. J. B.* iii. 320. *Raii Hiſt.* i. 571. *Synop.* iii. 239. *Park. Theat.* 41. *Tourn. Inſt.* 186. *Elem. Bot.* 155. *Ger.* 569. *Emac.* 705. *Boerh. Ind.* A. 180. *Dill. Cat. Giſſ.* 122. *Buxb.* 55. *Phyt. Brit.* 21. *Mer. Pin.* 20. *Rivin. Irr. Mon.* Cardiaca Lycopus Ruellii, *Chab.* 437. Marrubium Cardiaca dictum, *Hiſt. Oxon.* iii. 378. Marrubium Cardiaca dictum, fortè primum Theophraſti, *C. B. Pin.* 230. A. *Mother-wort.* Gal. *Agripaume.* G. Hertz-Geſpann / Hertz-Geſperr / Mutter-Wurtz. B. *Hart-geſpan.* In hortis & in fimetis. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Urinam & menſes ciet, pectus à pituita detergit, lumbricos necat, palpitationem cordis, & cardialgiam in infantibus juvat, in lienis morbis, & affectibus hyſtericis utilis æſtimatur.

XXXIV. *De Clinopodio.*

F*Olia fert Majoranæ ſylveſtris, flores in verticillis denſis circa caulium nodos, quorum tubi quam in Marrubio longiores; labia ſuperiora rotundata, elata & plerumque bifida, inferiora tripartita, ſegmento medio latiſſimo,* R. Meth. *A.* p. 64.

A. Clinopodium, *Offic. Dill. Cat. Giſſ.* 132. *Rivin. Irr. Mon.* Clinopodium majus, *Raii Hiſt.* i. 558. *Phyt. Brit.* 28. Clinopodium vulgare, *Merc. Bot.* i. 29. Clinopodium quorundam Origani facie, *J. B.* iii. 250. Clinopodium Origano ſimile, *C. B. Pin.* 224. *Cat. Monſp.* 71. *Hiſt. Oxon.* iii. 374. *Tourn. Inſt.* 195. *Elem. Bot.* 163. *Boerh. Ind.* A. 158. *Rupp. Flor. Jen.* 188. *Buxb.* 75. Clinopodium, Acinos, *Ger.* 548. *Emac.* 675. *Mer. Pin.* Acinos ſive Clinopodium majus, *Park. Theat.* 22. A. *Great Wild Baſil.* Gal. *Falreque, grand Baſilic ſauvage.* G. Groſſe wilde Poley / groſſe wilde Baſilien. B. *Grote wilde Baſilicum.* Ad ſepes paſſim. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Bibitur ad convulſa, rupta, ſtrangurias, Serpentium ictus: Menſes & partus pellit. Alvum ſiſtit, *Dioſc.*

XXXV. *De Lamio.*

F*Loribus in verticillis ad caulium nodos, foliis Urticæ; Seminibus majuſculis è calycibus brevibus, maturitate illico decidentibus, & odore fœtido ab aliis differt,* R. Synop. p. 82.

A. 1. Lamium album, Urtica mortua, *Offic.* Lamium album, *Ger.* 568. *Emac.* 702. *Raii Hiſt.* i. 559. *Synop.* iii. 240. *Mer. Pin.* 69. Lamium album, non fœtens, folio oblongo, *C. B. Pin.* 231. *Boerh. Ind.* A. 157. Lamium vulgare flore albo, *Merc. Bot.* i. 46. *Phyt. Brit.* 66. Lamium vulgare album, ſive Archangelica flore albo, *Park. Theat.* 604. *Tourn. Inſt.* 183. *Elem. Bot.* 152. *Dill. Cat. Giſſ.* 38. *Hiſt. Oxon.* iii. 384. *Rupp. Flor. Jen.* 181. Galeopſis ſive Urtica iners, floribus albis, *J. B.* iii. 322. *Buxb.* 133. A. *White Archangel.* Gal. *Ortie morte blanche.* G. Weiſſe todte Neſſel / taube Neſſel. B. *Doove Netelen met witte blom.* Ad ſepes. Aprili & Majo floret. *Uſu.* Herba, Flores. *Vires.* Ad fluorem album & ad Scrophulas ſpecifice celebratur. Planta eſt aperiens (ut affirmat *Boerhaavius*) emolliens, incidens, diuretica & lithontriptica; in ſuffocationes uterinas valet: Radix ad Icterum commendatur.

A. 2. Lamium rubrum, *Offic. Ger.* 568. *Emac.* 703. *Raii Hiſt.* i. 559. *Synop.* iii. 240. *Mer. Pin.* 69. *Merc. Bot.* i. 46. *Phyt. Brit.* 65. Lamium annuum vulgare rubrum, *Hiſt. Oxon.* iii. 385. Lamium vulgare folio ſubrotundo, flore rubro, *Park. Theat.* 604. Lamium purpureum fœtidum folio ſubrotundo, ſive Galeopſis Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 230. *Dill. Cat. Giſſ.* 38. *Tourn. Inſt.* 183. *Elem. Bot.* 152. *Rupp. Flor. Jen.* 181 *Boerh. Ind.* A. 157. Galeopſis ſive Urtica iners, folio & flore minore, *J. B.* iii. 323. *Buxb.* 133. A. *Red Archangel.* Gal. *Ortie morte rouge.* G. Rohte taube Neſſel B. *Doove Netelen met rode blom.*

Ad ſepes. Primo vere floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Ad Dyſenteriam commendatur, ad Sanguinem in vulneribus ſiſtendum valet. Herba tuſa & impoſita valere creditur ad tumores quoſcunque diſcutiendos, nec non ad inflammationes, plagas, ulcera putrida, & vulnera, *Buxb.*

A. 3. Leucas montana, *Offic.* Lamium luteum, *Ger.* 567. *Emac.* 702. *Park. Theat.* 606. *Raii Hiſt.* i. 560. *Synop.* iii. 240. *Mer. Pin.* 69. Lamium folio oblongo luteum, *C. B. Pin.* 231. *Hiſt. Oxon.* iii. 385. Lamium flore luteo, *Merc. Bot.* i. 46. *Phyt. Brit.* 65. *Rivin. Irr. Mon.* Lamium ſpurium flore luteo, *Volk. Flor. Nor.* 239. Galeopſis, *Chab.* 435. Galeopſis ſive Urtica iners flore luteo, *J. B.* iii. 323. *Rupp. Flor. Jen.* 183. *Tourn. Inſt.* 181. *Elem. Bot.* 154. *Boerh. Ind.* A. 162. Galeobdolon, *Dill. Cat. Giſſ.* 49. A. *Yellow Archangel.* Gal. *Ortie morte jaune.* G. Gelbe taube Neſſel. B. *Doove Netelen met geele blom.* In ſylvis & dumetis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Contra animalium venena, præcipuè marinorum opitulatur, *Dioſc.*

A. 4. Milzadella, Lamium maculatum, Urtica lactea, *Offic. Mont. Ind.* 48. Lamium luteum foliis maculatis, *Sath. Hort. Ed.* Lamium maculatum, *C. B. Pin.* 231. *Raii Hiſt.* i. 560. *Hiſt. Oxon.* iii. 385. Galeopſis lutea, amplioribus foliis maculatis, *Tourn. Inſt.* 186. *Elem. Bot.* 154. *Boerh. Ind.* A. 162. A. *Spotted Archangel.* Gal. *Ortie morte.* G. Taube Neſſel. B. *Doove Netelen met wit geſtreepte bladeren.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Lamio albo convenit, *Mont.*

XXXVI. *De Sideritide.*

O*Dore gravi & fœtido cum Lamio convenit, ſed foliorum figurâ differt,* R. Meth. *A.*

A. 1. Sideritis, *Offic.* Sideritis hirſuta procumbens, *C. B. Pin.* 233. *Raii Hiſt.* i. 564. *Tourn. Inſt.* 191. *Vaill. Bot. Par.* 184. *Hiſt. Oxon.* iii. 388. *Buxb.* 302. Sideritis Cluſio Hiſpanica, hirſuta, *J. B.* iii. 426. Sideritis prima herba Judaica, *Park. Theat.* 584. Sideritis herba Judaica, *Ger.* 559. Sideritis Judaica Lobelii, *Ger. Emac* 690. A. *Iron-wort.* Gal. *Crapaudine.* G. Eiſen-Wurtz / Glied-Kraut. B. *Glit-kruid.* In petroſis Italiæ, Hiſpaniæ, &c. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Illita folia ſuapte vi vulnera ſine inflammationis periculo jungunt, *Dioſc.*

De Sideritide agentes multùm inter ſe diſſentiunt Botanici, & plures plantæ ſunt, quibus id nominis ab eis attribuitur. *Dioſcorides* tres Sideritidis ſpecies deſcribit; quarum primam ſtirpem à me hoc in loco exhibitam eſſe exiſtimo, ut quæ judicio noſtro meliùs conveniat cum brevi *Dioſcoridis* deſcriptione, *lib.* iv. *cap.* 29. quam quævis alia. *Sideritin* (inquit loco citato) *aliqui Heracleam vocant: Folia habet Marrubii, ſed longiora, ſatis ad frondem Quercus aut Salviæ accedentia, minora tamen & aſpera: Caules edit quadratos, dodrantem altos, aut etiam majores, non injucundi guſtus, aliquantumque ſubaſtringentis; in quibus per interſtitia orbiculatæ vertebræ, ut in Marrubio ſpectantur: & ſemen in iis nigrum: naſcitur in petroſis.* Secundam Sideritidem Pimpinellam ſanguiſorbam, *Offic.* P. 190. *Pharmacolog. noſt.* eſſe, cum nuperis Botanicis conſentio, Tertiam, Geranium Robertianum ſeu Gratiam Dei, *Offic.* p. 342. ejuſd. *Pharmacolog.*

A. 2. Sideritis, *Offic. Chab.* 472. *Schrod.* 158. Sideritis vulgaris, *Ger. Emac.* 697. *Raii Hiſt.* i. 563. Sideritis vulgaris hirſuta, *J. B.* iii. 425. *Hiſt. Oxon.* iii. 387. Sideritis vulgaris Cluſii, *Park. Theat.* 585. Sideritis vulgaris hirſuta erecta, *C. B. Pin.* 233. *Boerh. Ind.* A. 171. A. *The other Iron-wort.* Gal. *Crapaudine.* G. Eiſen-kraut. B. *Glit-kruid.* In Germania, Italia, & Francia frequens reperitur. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Ad Vulnera & Hernias commendatur, vehementer exſiccat, ideo ad alba menſtrua ſiſtenda convenit, *Magnol.* A priore non ſpecifice differre à quibuſdam videtur, ſed ejuſdem eſſe varietas.

A. 3. Sideritis flore luteolo & Officinarum, *Rivin. Irr. Mon.* Sideritis pratenſis vulgatiſſima, *Rupp. Flor. Jen.* 187. Sideritis foliis hirſutis profunde crenatis, *C. B. Pin.* 233. *Tourn. Inſt* 191. *Elem. Bot.* 160. *Hiſt. Oxon.* iii. 388. Sideritis Monſpeſulana, *J. B.* iii. 426. *Chab.* 472. Sideritis Monſpelienſis Lobelii, *Park. Theat.* 585. A. *German Iron-wort.* Gal. *Crapaudine des prés.* G. Feld-Eiſen-kraut. B. *Veld-Glit-kruid.* In pratis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedentibus convenit, & in Officinis Germanorum in uſum venit.

A. 4. Sideritis arvenſis latifolia glabra, *C. B. Pin.* 233. *Raii Hiſt.* i. 566. *Park. Theat.* 587. *Ger. Emac.* 699. *Hiſt. Oxon.* iii. 389. *Boerh. Ind.* A. 171. Sideritis glabra arvenſis, *J. B.* iii. 427. *Chab.* 473. Sideritis flore albo, barba luteola, *Rivin. Irr. Mon. Dill. Cat.*

Giſſ.

Giſſ. 154. *Rupp. Flor. Jen.* 186. Betonica arvenſis annua flore ex albo flaveſcente, *Tourn. Inſt.* 203. A. *Iron - wort with ſmooth Leaves.* Gal. *Sideritis.* G. Wund-kraut. B. *Klit-kruyt.* Inter ſegetes. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit. A *Dillenio* Sideritis eſſe Officinarum exiſtimatur.

XXXVII. *De Chamæciſſo.*

FOliis ſubrotundis, flagellis reptatricibus, odore fœtido, florum labio ſuperiore bifido & reflexo ab aliis diſtinguitur, R. Synop. p. 83.

A. Hedera terreſtris, Chamæciſſus, *Offic. Merc. Bot.* i. 41. *Phyt. Brit.* 57. Hedera terreſtris, *Ger.* 705. *Emac.* 856. *Raii Hiſt.* i. 567. *Mer. Pin.* 60. Hedera terreſtris vulgaris, *C.B.Pin.* 306. *Park.Theat.*676. *Hiſt. Oxon.* iii. 409. Chamæciſſus ſive Hedera terreſtris, *J.B.* iii. 855. *Chab.* 649. *Buxb.* 64. Chamæciſſus, *Rivin. Rupp.Flor.Jen.*188. Chamæclema vulgaris, *Boerh. Ind.* A. 172. Calamintha humilior folio rotundiori, *Tourn. Inſt.* 194. *Elem. Bot.* 163. *Dill. Cat. Giſſ.* 45. *Raii Synop.* iii. 243. A. *Ground Ivy.* Gal. *Lierre terreſtre, Terrette, Herbe de S. Jean, Rondotte.* G. Gunderman / oder Gundels-Reben. B. *Hondsdraf, Aardveil, Onderhave.* Ad ſepes. Aprili floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria eſt. Uſus creberrimi in tartaro, tam Pulmonum quàm Renum, aliarumque partium, incidendo, reſolvendo, adeoque confert obſtructionibus inde natis, & Ictero, &c. *Schrod.*

Syrupus ex hac planta factus valet ad tuſſim convulſivam, maximè ad ſputum & mictum ſanguinis conveniens, *Boerh.*

XXXVIII. *De Calamintha.*

NOtæ ſunt, Flores plures ſimul pediculis oblongis ramoſis è foliorum ſinubus egreſſis inſidentes, rari & ſparſi, é tubo oblongo in duo labia hiantes, quorum ſuperius bifidum rotundatum, alatum, inferius tripartitum, R. Meth. *A.* p. 65.

A. 1. Calamintha montana, *Offic.* Calamintha, *Chab.* 417. Calamintha vulgaris, *Park. Theat.* 36. *Raii Hiſt.* i. 569. *Synop.* iii. 243. Calamintha vulgaris Officinarum, *Ger. Emac.* 687. *Mer. Pin.* 18. Calamintha vulgaris vel Officinarum Germaniæ, *C. B. Pin.* 228. *Tourn. Inſt.* 194. *Elem. Bot.* 169. *Boerh. Ind.* A. 175. *Rupp. Flor. Jen.* 187. *Volk. Flor. Nor.* 75. Calamintha montana vulgaris, *Hiſt. Oxon.* iii. 413. *Merc. Bot.* i. 25. *Phyt. Brit.* 19. Calamintha flore magno vulgaris, *J. B.* iii. 228. A. *Calamint.* Gal. *Calament de montagne.* G. Berg-Muntz. B. *Berg-Calamenth.* In viis publicis, ſed rarius. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Stomachica ac Uterina eſt imprimis: Menſes ciet, Fœtum ejicit, Urinam movet. Tuſſi medetur, Hepar reſerat, *Schrod.*

A. 2. Calamintha, *Offic.* Calamintha odore Pulegii, *Ger. Emac.* 687. *Raii Hiſt.* i. 569. *Synop.* iii. 243. *Mer. Pin.* 18. Calamintha flore minore odore Pulegii, *J. B.* iii. 229. *Chab.* 416. *Hiſt. Oxon.* iii. 413. Calamintha altera odore Pulegii foliis maculoſis, *Park. Theat.* 36. Calamintha Pulegii odore ſeu Nepeta, *C. B. Pin.* 228. *Tourn. Inſt.* 194. *Elem. Bot.* 169. *Boerh. Ind.* A. 175. *Rupp. Flor. Jen.* 188. Calamintha Pulegii odore Nepeta vera Antiquorum. *Merc. Bot.* i. 25. *Phyt. Brit.* 19. A. *Field Calamint.* Gal. *Calament des champs.* G. Feld-muntz. B. *Veld-Calamenth.* In aggeribus ſepium & agrorum marginibus. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit, cui ſuccedaneum eſt, & pro ea *Mulierculis Botanopolis Londinenſibus* non infrequens venditur.

A. 3. Calamintha magno flore, *Cod. Med.* xxiv. *Hiſt. Oxon.* iii. 412. *C. B. Pin.* 229. *Tourn. Inſt.* 194. *Elem. Bot.* 165. *Boerh. Ind.* A. 175. Calamintha montana præſtantior, *Ger.* 556. *Emac.* 687. *Park. Theat.* 37. *Raii Hiſt.* i. 569. Calamintha montana flore magno ex calice longo, *J. B.* iii. 229. Calamintha montana flore magno ex calyce magno, *Chab.* 416. A. *Mountain Calamint.* Gal. *Calament de montagne.* G. Berg-Muntz. B. *Berg-Kalamenth.* In hortis. Julio floret. *Uſu.* Herba, *Vires.* Cum prioribus convenit. Tres illæ ſpecies ſumantur indiſcriminatim, *Cod. Med.*

XXXIX. *De Meliſſa.*

FOliis atro-virentibus, odore Citri, floribus in uno pediculo è cujuſque folii ſinu egreſſo pluribus confertis, à reliquis diſtinguitur, R. H. p. 570.

A. 1. Meliſſa, *Offic. Ger.* 558. *Emac.* 689. *Phyt. Brit.* 74. *Raii Hiſt.* i. 570. Meliſſa vulgaris, *Park. Theat.* 40. Meliſſa hortenſis, *C. B. Pin.* 229. *Tourn. Inſt.* 193. *Elem. Bot.* 164. *Boerh. Ind.* A. 167. *Rupp. Flor. Jen.* 187. Meliſſa vulgaris odore Citri, *J. B.* iii. 232. *Hiſt. Oxon.* iii. 408. Meliſſa; Apiaſtrum,

Chab. 417. A. *Baulm.* Gal. *Meliſſe*, ou *Herbe de Citron*, *Citronelle.* G. gemeine Meliſſe. B. *Meliſſe*, *Citroen-kruit.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Herba, Flores. *Vires.* Uſus magni eſt in affectibus Cephalicis, Cardiacis, Uterinis, Stomachicis, adeoque in Melancholia, in ſomnis turbulentis, Paralyſi, Apoplexia, Epilepſia, Vertigine, Lipothymia, cruditate ventriculi, remoratis Menſibus, ac Lochiis puerperarum, ſuffocationeque Uteri; emendat inſuper fœtorem anhelitus, &c. *Schrod.*

A. 2. Pſeudo-meliſſa, *Offic.* Meliſſophyllum, *Rivin. M. Irr. Knaut. Meth.* 93. *Rupp. Flor. Jen.* 187. Meliſſophyllum Fuchſii, *Park. Theat.* 40. Meliſſa Tragi, *Chom.* 692. Meliſſa Fuchſii, *Lob. Icon.* 515. *Mer. Pin.* 76. *Raii Synop.* iii. 242. *Ger. Emac.* 690. Meliſſa humilis, latifolia, maximo flore purpuraſcente, *Tourn. Inſt.* 193. *Boerh. Ind.* A. 167. Meliſſa adulterina quorundam amplis foliis & floribus non grati odoris, *J. B.* iii. 233. *Chab.* 417. Lamium montanum Meliſſæ folio, *C. B. Pin.* 331. *Raii Hiſt.* i. 561. *Hiſt. Oxon.* iii. 385. A. *Baſtard Baulm.* Gal. *Meliſſe bâtarde.* G. Falſcher Meliſſe. B. *Valſe Meliſſe.* In ſylvis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria à quibuſdam exiſtimatur. In ſuppreſſione Urinæ multum laudatur; Aperitiva eſt planta, *Chomel.*

XL. *De Ballote.*

O*Dore fœtido Lamium refert, à quo differt, floribus in ſingulis pediculis è ſingulis foliorum egreſſis pluribus confertis, calycibus minùs patulis & longioribus*, R. Synop. p. 84.

A. Marrubium nigrum, Ballote, *Offic.* Marrubium nigrum, *Ger.* 566. *Emac.* 701. *Raii Hiſt.* i. 571. *Mer. Pin.* 75. Marrubium nigrum ſive Ballote, *J. B.* iii. 318. *Chab.* 436. Marrubium nigrum fœtidum Ballote dictum, *Park. Theat.* 1230. Marrubium nigrum fœtidum, Ballote Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 230. *Hiſt. Oxon.* iii. 377. Marrubiaſtrum, *Rivin. Irr. Mon.* Ballote, *Tourn. Inſt.* 185. *Elem. Bot.* 153. *Raii Synop.* iii. 244. *Boerh. Ind.* A. 175. *Rupp. Flor. Jen.* 183. *Dill. Cat. Giſſ.* 135. *Buxb.* 35. Ballote, Marrubium nigrum fœtidum, *Merc. Bot.* i. 23. *Phyt. Brit.* 14. A. *Black Horehound.* Gal. *Marrube noir*, ou *Marrube puant.* G. Schwartzer Andorn. B. *Stinkende Andoren.* Ad ſepes. Junio floret. *Uſu.* Herba, ſed rarius. *Vires.* Remedium eſt in Hypochondriacis & Hyſtericis affectibus, *D. Bowle.*

Vis ejus efficax adverſus canis morſus, foliis ex ſale illitis. Ferventi cinere flacceſcunt folia, & condylomata reprimunt, purgant & ſordida ulcera cum melle, *Dioſc.*

Planta eſt optimæ virtutis, eſtque, inquit *Boerhaavius*, Caſtoreum ruſticorum, inter uterina habetur, & contra inſultus Epilepticos, Apoplecticos, & Hyſtericos optimus eſt.

XLI. *De Caſſida.*

N*Otæ ſunt, Floſculi oblongi in ſingulis foliorum alis ſinguli, calyx clauſus ſeu operculatus, crepidæ aut calceamenti calcaneum referens*, R. Synop. iii. 244.

A. Scutellaria, *Offic. Buxb.* 298. *Rivin. Irr. Mon.* Scutellaria aquatica, vulgò Tertianaria dicta, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 546. *Volck. Flor. Nor.* 344. Scutellaria aquatica, anguſtifolia vulgaris, *Herm. Flor.* ii. 77. Scutellaria paluſtris repens cærulea, *Hiſt. Oxon.* iii. 416. Caſſida paluſtris vulgatior flore cæruleo, *Tourn. Inſt.* 182. *Elem. Bot.* 150. *Boerh. Ind.* A. 177. *Dill. Cat. Giſſ.* 117. *Rupp. Flor. Jen.* 180. *Raii Synop.* iii. 244. Tertianaria aliis Lyſimachia galericulata, *J. B.* iii. 435. Lyſimachia galericulata, *Ger.* 387. n. 6. *Emac.* 477. *Mer. Pin.* 74. Lyſimachia cærulea galericulata, *Merc. Bot.* i. 49. *Phyt. Brit.* 71. Lyſimachia cærulea galericulata ſeu Gratiola cærulea, *C. B. Pin.* 246. *Raii Hiſt.* i. 572. A. *Hooded Willow-herb.* Gal. *Toque.* G. Caſſida. B. *Caſſida.* In paluſtribus. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Inſigni amarore eſt prædita hinc in febribus tertianis utilis eſſe prædicatur, *Buxb.*

XLII. *De Chamæpity.*

F*Oliis Pineorum æmulis, odore reſinoſo, floribus galeâ ſeu labio ſuperiore carentibus, à reliquis differt*, R. Synop. p. 84.

A. 1. Chamæpitys, Iva arthritica, *Offic.* Chamæpitys ſive Iva Moſchata, *Chab.* 430. Chamæpitys mas, *Ger.* 421. *Emac.* 525. *Mer. Pin.* 26. Chamæpitys, Iva arthritica ſive Moſchata, *Merc. Bot.* i. 28. *Phyt. Brit.* 27. Chamæpitys Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 178. Chamæpitys vulgaris, *Park. Theat.* 283.

Raii Hiſt. i. 573. *Synop.* iii. 244. Chamæpitys lutea vulgaris ſeu folio trifido, *C. B. Pin.* 249. *Tourn. Inſt.* 208. *Elem. Bot.* 177. *Hiſt. Oxon.* iii. 424. *Boerh. Ind.* A. 183. *Buxb.* 67. Chamæpitys vulgaris odorata flore luteo, *J. B.* iii. 295. A. *Ground Pine.* Gal. *Ive muſcate, Ivette.* G. Schlag-Kräutlein / oder Vergiß mein nicht. B. *Veld-Cypres.* In agris arenoſis, ſed rarius. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Nervoſum genus roborat, Diuretica eſt & emmenagoga, confert in Arthriticis doloribus, *Schrod.*

Vulnera glutinat, nomas cohibet, menſes movet, fœtum pellit, abortum provocat. In urinæ difficultate, & in mictura ſanguinis multum commendatur, *Hiſt. Ox.* Ictero medetur ſi ſeptem diebus in vino potetur, *Dioſc.*

A. 2. Chamæpitys altera, *Offic.* Chamæpitys Moſchata, *Cod. Med.* XXXIV. Chamæpitys Moſchata foliis ſerratis, an prima Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 244. *Tourn. Inſt.* 208. *Elem. Bot.* 177. *Boerh. Ind.* A. 183. *Raii Hiſt.* i. 574. Chamæpitys ſive Iva Moſchata Monſpelienſium, *J. B.* iii. 425. Chamæpitys ſive Iva Moſchata Monſpelienſium, *Chab.* 420. Chamæpitys, Iva Moſchata Monſpeliaca, *Ger.* 422. *Emac.* 525. Chamæpitys, Anthyllis altera herbariorum, *Park. Theat.* 282. A. *French Ground Pine.* Gal. *Ivette de France.* G. Frantzöſiſche Erdpin / Feld-Cypreße. B. *Tweede Veld-Cypres.* In Gallia frequens reperitur. Junio floret. *Uſu.* Herba.

A. 3. Chamæpitys tertia ſeu mas, *Offic.* Chamæpitys odoratior, *Park. Theat.* 283. Chamæpitys Incana exiguo folio, *C. B. Pin.* 249. Chamæpitys folio non laciniato, *J. B.* iii. 297. Chamæpitys folio non laciniato ſeu tertia Dioſcoridis Matthiolo, *Chab.* 431. *Raii Hiſt.* i. 574. Chamæpitys tertia Dodonæi, *Ger. Emac.* 532. A. *Italian Ground-Pine.* Gal. *Ivette d'Italie.* G. Italiäniſche Erdpin / Erdkifer. B. *Derde of Italiaanſe Veld-Cypres.* In Italia non infrequens. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Hæ duæ vim ſuperioris obtinent, ſed non uſque adeò efficacem, *Dioſc.*

XLIII. *De Bugula.*

N*Otæ ſunt, Flores galeâ carentes, caules duûm generum, alii teretes & repentes, alii quadrati & erecti, flores ſuſtinentes in ſpicam laxam diſpoſitos*, R. Synop. p. 84.

A. Bugula, Conſolida media, *Offic.* Bugula, *Ger.* 500. *Emac.* 631. *Merc. Bot.* i. 24. *Phyt. Brit.* 17. *Raii Hiſt.* i. 575. *Synop.* iii. 245. *Mer. Pin.* 17. *Dill. Cat. Giſſ.* 49. *Buxb.* 46. *Rupp. Flor. Jen.* 187. *Tourn. Inſt.* 208. *Elem. Bot.* 177. *Boerh. Ind.* A. 184. *Rivin. Irr. Mon.* Bugula vulgaris ſylvatica cærulea, *Hiſt. Oxon.* iii. 391. Bugula vulgaris flore cæruleo, *Park. Theat.* 525. Bugula Conſolida media pratenſis cærulea, *C. B. Pin.* 260. Conſolida media, quibuſdam Bugula, *J. B.* iii. 430. Conſolida media, ſymphytum medium, Bugula, *Chab.* 474. A. *Bugle.* Gal. *Bugle, petite Conſoude.* G. Guntzel. B. *Zegegroen, ingroen.* In ſylvis & pratis humidis. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria eſt inſignis.

Tam intrinſecus quàm extrinſecus adhibita: confert & ictero, hepatis obſtructioni, urinæ retentioni, herniis, &c. *Schrod.*

XLIV. *De Scorodonia.*

O*Dore Allii & Salviæ foliis, quodque flos galeâ careat, ab aliis diſtinguitur*, R. Synop. p. 85.

A. Scorodonia, Salvia ſylveſtris, *Offic.* Scorodonia, *Dill. Cat. Giſſ.* 156. *Rupp. Flor. Jen.* 177. *Buxb.* 296. *Rivin. Irr. Mon.* Scorodonia ſive Salvia agreſtis, *Ger.* 536. *Emac.* 662. *Raii Hiſt.* i. 576. *Synop.* iii. 247. Scorodonia ſive Scordium alterum quibuſdam, & Salvia agreſtis, *Park. Theat.* 111. Scordotis ſive Scordium foliis Salviæ, *J. B.* iii. 293. *Chab.* 430. Salvia agreſtis, Salvia boſci, Scorodonia, *Merc. Bot.* i. 66. *Phyt. Brit.* 108. Salvia agreſtis ſive Scorodonia, *Mer. Pin.* 108. Scordium alterum ſive Salvia agreſtis, *C. B. Pin.* 247. *Boerh. Ind.* A. 183. Chamædrys elatior Salviæ folio, flore ochroleuco, *Hiſt. Oxon.* iii. 423. Chamædrys fruticoſa ſylveſtris Meliſſæ folio, *Tourn. Inſt.* 205. *Elem. Bot.* 173. A. *Wood Sage.* Gal. *Sauge ſauvage, (eſpece de Germandrée)* G. Wilde Salbey. B. *Wilde Salie.* In ſylvis & dumetis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria eſt è præcipuis, Menſes & Urinam ciet. Lui Venereæ prodeſſe creditur. Ut odore, ſic viribus cum Scordio convenit.

Geſnero in remediis Scordio præfertur. In ulceribus gangrænoſis claudendis celebravit *Hildanus.* Vide *R. Hiſt.* loc. ſupracitato.

XLV. *De Scordio.*

O *Dore Allii, Foliis & facie Chamædryos, loco paluſtri & reptatu ſuo, quodque flos galea careat, ab aliis diſtinguitur*, R. Synop. p. 85.

A. Scordium, *Offic. Ger.* 534. *Emac.* 661. *Raii Hiſt.* i. 576. *Synop.* iii. 246. *Mer. Pin.* 110. *Merc. Bot.* ii. 32. *Phyt. Brit.* 110. *Boerh. Ind.* A. 183. *Dill. Cat. Giſſ.* 125. *C. B. Pin.* 247. *J. B.* iii. 292. *Chab.* 419. *Rupp. Flor. Jen.* 177. *Buxb.* 296. *Volck. Flor. Nor.* 341. *Rivin. Irr. Mon.* Scordium legitimum, *Park. Theat.* 111. Chamædrys paluſtris, Allium redolens, *Hiſt. Oxon.* iii. 423. Chamædrys paluſtris caneſcens, ſeu Scordium Officinarum, *Tourn. Inſt.* 205. *Elem. Bot.* 172. A. *Water-Germander.* Gal. *Scordium*, ou *Chamarraz.* G. Scordium oder Knoblochs-Kraut. B. *Water-look.* In paluſtribus, ſed rarius. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Alexipharmacum, ac ſudorificum eſt. Uſus præcipuus in peſte, peſtilentialibuſque morbis; febribus malignis (tam præſervando quàm curando) in obſtructionibus hepatis, ac lienis; in pulmonibus purulentis ac mucilagine refertis: lumbricos necat. Extrinſecus mundificat vulnera, & ulcera; lenit dolores podagricos, *Schrod.*

SECTIO DECIMA TERTIA.

De Herbis ſemine nudo Polyſpermis, Hoc eſt, *in quibus ſingulis floribus plura quatuor ſuccedunt ſemina, nullo certo aut definito numero.*

P RO *Seminibus nudis, cum reverendiſſimo & doctiſſimo* D. Raio, *habeo quæcunque folliculos aut tegmina privata ſponte non exuunt.*

Herbæ ſemine nudo Polyſpermæ ſunt vel flore
a Perianthio tecto,
b Triphyllo; flore
c Tripetalo, aquaticæ foliis Plantaginis: *Plantago aquatica.*
c Polypetalo, calyce
- Cum flore deciduo; foliis integris, ſubrotundis; radicibus tuberoſis, perennibus, flore flavo: *Chelidonium minus.*
- A flore ſuperſtite, foliis tripartito diviſis, floribus cæruleis: *Hepatica nobilis.*

b Pentaphyllo, unà cum flore deciduo; ſeminibus in globulum congeſtis, flore pentapetalo: *Ranunculus.*
b Decaphyllo ſeu in decem ſegmenta diviſo, ſeminibus
- Caudatis, aut plumoſis; foliis pennatis; radice aromatica: *Caryophyllata.*
- Nudis, abſque ullis appendicibus; foliis venoſis,
  - Digitatis, in eodem pediculo
    - Ternis; ſeminibus pulpæ molli eſculentæ innaſcentibus: *Fragaria.*
    - Quinis, aut ſeptenis; flore
      - Pentapetalo: *Pentaphyllum.*
      - Tetrapetalo: *Tormentilla.*
  - Pinnatis, incanis, aut tomentoſis, reptatrix: *Argentina.*

a Abſque perianthio aut nudo, polyphillo, caule indeterminato, foliato, ſpecioſum florum thyrſum proferente; foliis pinnatis; radicibus
- Tuberoſis, bulbillis ab extremis fibrarum filamentis dependentibus, ſeminibus in circulum diſpoſitis: *Filipendula.*
- Fibroſis, ſeminibus incurvis, in globulum congeſtis: *Ulmaria.*

I. *De Chelidonio.*

C *Alyce triphyllo cum flore polypetalo, luteo, deciduo, & foliis integris, ſubrotundis à congeneribus differt*, R. Synop. p. 86.

A. Chelidonium minus, *Offic. Ger.* 669. *Emac.* 816. *Chab.* 484. *Park. Theat.* 617. *Raii Hiſt.* 579. *Synop.* iii. 246. *Mer. Pin.* 26. *Boerh. Ind.* A. 29. Chelidonium minus, ſive Scrophularia minor, *Merc. Bot.* i. 28. *Phyt. Brit.* 27. Chelidonia rotundifolia minor, *C. B. Pin.* 309. Scrophularia minor ſive Chelidonium minus vulgò dictum, *J. B.* iii. 468.

Fi-

Ficaria, *Dill. Cat. Giſſ.* 39. Ficaria vulgaris, *Rupp. Flor. Jen.* 127. *Buxb.* 110. Ranunculus vernus rotundifolius minor, *Tourn. Inſt.* 286. Ranunculus præcox rotundifolius radice granuloſâ, *Hiſt. Oxon.* ii. 446. Ranunculus Chelidonides rotundifolius præcox radice granulatâ, *Pluk. Almag.* 314. Ranunculus rotundifolius minor, *Hort. Monſp.* 169. A. *Pile-wort.* Gal. *Arondeliere*, *Petit Chelidoine*, ou *Petit Scrophulaire.* G. Scharbocks-Kraut. B. *kleine Gouwe*, *klein Speen-kruit.* In pratis. Martio, & Aprili floret. *Uſu.* Radix, herba. *Vires.* Spleneticum eſt. Uſus præcipui eſt in Ictero, Scorbuto, Hæmorrhoidum fluore, Scrophulis, & Strumis. Extrinſecus ſpecificè mariſcas ſeu ficos ani curat, dentiumque putredini maximoperè ſubvenit, *Schrod.*

Habita eſt, inquit *Boerhaavius*, pro ſummo arcano in Hæmorrhoidibus, vel in decocto ſumpta, vel extra applicata. Infantibus, quibus inteſtina in Hernia procubuerunt prodeſt.

II. *De Hepatica Nobili.*

C*Alyce triphyllo*, *non deciduo*, *foliis trifidis ab aliis differt.*

A. Trifolium aureum, Hepatica nobilis, *Offic.* Trifolium Hepaticum flore ſimplici, *C. B. Pin.* 330. *Hiſt. Oxon.* ii. 433. *Raii Hiſt.* i. 580. Trifolium Hepaticum, ſive Trinitatis Herba flore cæruleo, *J. B.* ii. 389. Trifolium Hepaticum, *Chab.* 164. Hepatica nobilis ſive trifolia, *Park. Theat.* 1368. Hepaticum trifolium, *Ger.* 1032. *Emac.* 1203. Hepatica trifolia cæruleo flore, *Boerh. Ind.* A. 30. Hepatica nobilis flore ſimplici cæruleo, *Hort. Lugd. Bat* 310. Hepatica flore ſimplici cæruleo, *Rupp. Flor. Jen.* 127. Hepatica flore cæruleo, *Buxb.* 153. Ranunculus Hepaticus trilobatus vernus flore cœleſti, *Pluk Almag.* 314. Ranunculus tridentatus vernus, *Elem Bot.* 241. Ranunculus tridentatus vernus flore ſimplici cœruleo, *Tourn. Inſt.* 286. Ranunculus tridentatus vernus flore ſimplici, *Hort. Monſp.* 169. A *Noble Liver-wort.* Gal *Hepatique.* G. Edel Leberkraut. B. *Edel Leverkruit.* In hortis. Vere floret *Uſu.* Folia. *Vires.* Vulneraria à recentioribus Medicis cenſetur. Ventriculum corroborat, & aſtringit, itaque in omni morbo convenire, ubi nimis laxa ſunt aſtringenda; hinc in potibus vulnerariis, quibus Diabetes adeſt, vel in ſputo cruento, vel in mictu Sanguinis; in Herniis laudatur; in Dyſenteria, folia pulverizata egregia ſunt; folia ejus decocta conducunt in Ictero, ut in Scabie, & ulceribus fœtidis, & angina. Tota planta convenit in obſtructionibus Renum, Veſicæ, & Hepatis, *Boerh.* Apud Belgas ingreditur in compoſitione Syrupi Cichorei.

III. *De Ranunculo.*

N*Otæ ſunt*, *Flores pentaphylli unà cum calyce pentaphyllo decidui*; *ſemina unicuique plurima ſuccedentia in globulum congeſta*, Raii Synop. pag. 86.

A. 1. Ranunculus acris, *Offic.* Ranunculus pratenſis erectus acris, *C. B. Pin.* 178. *Raii Hiſt.* i. 583. *Synop.* iii. 248. *Boerh. Ind.* A. 30. *Tourn. Inſt.* 289. *Elem. Bot.* 241. *Hiſt. Oxon.* ii. 439. *Dill. Cat. Giſſ.* 52. *Buxb.* 277. *Rupp Flor. Jen.* 81. Ranunculus pratenſis maculatus ſurrectis cauliculis, *Merc. Bot.* i. 63. *Phyt. Brit.* 103. Ranunculus rectus non repens, flore ſimplici luteo, *J. B.* iii. 416. *Chab.* 465. Ranunculus pratenſis erectus acris vulgaris, *Park. Theat.* 329. Ranunculus ſurrectis cauliculis, *Ger.* 804. *Emac.* 951. *Mer. Pin.* 102. A. *Upright Meadow-Crowfoot.* Gal. *Renoncule des prez*, *Bacinet.* G. Brennender Wieſen, Hahnen-Fuß. B. *Recht Velt Hanevoet* In pratis, & paſcuis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cauſtica eſt planta: ſi contuſa recens, & cuti applicatur, dolorem, inflammationem, &c. excitat. Apud ruſticos, & milites in uſu ſunt radices ad febrem intermittentem curandam.

A. 2. Ranunculus, *Offic.* Ranunculus pratenſis repens, *Park. Theat.* 329. *Raii Hiſt.* i. 581. *Synop.* iii. 247. Ranunculus pratenſis repens hirſutus, *C. B. Pin.* 179. *Tourn. Inſt.* 289. *Elem. Bot.* 241. *Rupp. Flor. Jen.* 81. *Boerh. Ind.* A. 31. *Dill. Cat. Giſſ.* 65. *Buxb.* 276. Ranunculus pratenſis etiamque hortenſis, *Ger.* 804. *Emac.* 951. *Mer. Pin.* 102. Ranunculus repens fiore luteo ſimplici, *J. B.* iii. 419. *Chab.* 466. Ranunculus pratenſis hirſutus repente cauliculo, *Merc. Bot.* i. 63. *Phyt. Brit.* 103. Ranunculus pratenſis procumbens, aut inclinans hirſutus, *Hiſt. Oxon.* ii. 439. A. *Crowfoot.* Gal. *Pié de Corbin*, ou *Renoncule rampante.* G. Hanenfuß. B. *Kruipende Velt-Hanevoet.* In pratis. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Hic Ranunculus innoxius eſt, & cum oleribus ſæpe decoquitur menſe Aprili.

A. 3. Ranunculus bulboſus, *Offic. Ger.* 806.

Emac. 953. *Park. Theat.* 329. *Raii Hiſt.* i. 581. *Synop.* iii. 247. *Mer. Pin.* 101. *Merc. Bot.* i. 63. *Phyt. Brit.* 102. Ranunculus tuberoſus major, *J. B.* iii. 417. *Chab.* 466. Ranunculus pratenſis radice verticilli modo rotunda, *C. B. Pin.* 179. *Dill. Cat. Giſſ.* 68. *Tourn. Inſt.* 289. *Elem. Bot.* 241. *Boerh. Ind.* A. 31. *Hiſt. Oxon.* ii. 439. *Chomel.* 652. *Rupp. Flor. Jen.* 81. A. *Bulboſe Crowfoot.* Gal. *Renoncule*, *Grenouillette*, (*dont la racine eſt en navets.*) G. Hanenfuß mit Kolbe-wurtzeln. B. *Knobbelachte Hanevoet.* In pratis. Maio floret. *Uſu.* Herba, radix. *Vires.* Cauſtica eſt planta. Radix hujus adurit, exulcerat, puſtulas excitat; quare in erodendis & exſiccandis duris tumoribus mirificè conducit; verrucas penſiles, & id genus vitia tollit; *Trag.* Perdit tamen hanc vim exſiccata. *Cammer.*

A 4. Ranunculus paluſtris, *Offic. Ger.* 814. *Raii Synop.* iii. 249. Ranunculus paluſtris rotundifolius, *Ger. Emac.* 962. *Mer. Pin.* 100. *Raii Hiſt.* i. 585. Ranunculus paluſtris Apii folio lævis, *C. B. Pin.* 180. *Boerh. Ind.* A. 31. *Tourn. Inſt.* 291. *Elem. Bot.* 241. *Hiſt. Oxon.* ii. 441. *Dill. Cat. Giſſ.* 90. *Buxb.* 277. *Rupp. Flor. Jen.* 81. Ranunculus paluſtris flore minimo, *J. B.* iii. 858. *Chab.* 467. Ranunculus paluſtris Sardonius, lævis, *Park. Theat.* 1215. Ranunculus Apii folio, vel paluſtris rotundiore folio, *Merc. Bot.* i. 63. *Phyt. Brit.* 101. A. *Round-leaved Water Crowfoot.* Gal. *Renoncule des marais*, *Baſin*, ou *Pie-pou.* G. Rund-blätterichter Waßer-Krähen Fuß / Waſſer-Hahnen Fuß. B. *Water-Hanevoet.* In aquoſis gaudet. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Folia, flores, & cauliculi recentes illitu exulcerant, & cruſtas non ſine dolore gignunt: quare ungues ſcabros extricant, ſcabiem eximunt, ſtigmata delent: formicantes verrucas, & penſiles, alopeciaſque pauliſper illitu tollunt; *Dioſc.*

A. 5 Ranunculus flammeus, *Offic.* Ranunculus flammeus major, *Ger.* 814. *Emac.* 961. *Raii Hiſt.* i. 587. *Synop.* iii. 250. *Mer. Pin.* 101. Ranunculus paluſtris flammeus major, *Park. Theat.* 1215. Ranunculus longifolius paluſtris major, *C. B. Pin.* 180. *Rupp. Flor. Jen.* 81. *Boerh. Ind.* A. 34. *Hiſt. Oxon.* ii. 443. *Tourn. Inſt.* 292. *Elem. Bot.* 241. *Buxb.* 278. Ranunculus folio longo maximus, Lingua Plinii, *J. B.* iii. 865. *Chab.* 470. Ranunculus aquaticus lanceatus major, *Merc. Bot.* i. 63. *Phyt. Brit.* 102. A. *Great Spear-wort.* Gal. *grande Renoncule des Marais.* G. Groſſer lang-blätterichter Waßer-Hahnen-Fuß. B. *Grote Egel-kolen.* In foſſis paluſtribus. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 6 Flammula, *Offic.* Ranunculus flammeus minor, *Ger.* 814. *Emac.* 961. *Raii Hiſt.* i. 587. *Synop.* iii. 250. *Mer. Pin.* 101. Ranunculus paluſtris flammeus minor ſive anguſtifolius, *Parkinſon. Theat.* 1214. Ranunculus longifolius paluſtris minor, *C. B. Pin.* 180. *Buxb.* 278. *Tourn. Inſt.* 292. *Elem. Bot.* 241. *Rupp. Flor. Jen.* 83. *Boerh. Ind.* A. 34. *Hiſt. Oxon.* ii. 443. *Dill. Cat. Giſſ.* 74. Ranunculus longifolius aliis Flammula, *J. B.* iii 864. Ranunculus longifolius Flammula dictus, *Chab.* 470. A. *Spear-wort.* Gal. *Renoncule des Marais.* G. Groſſer-Spehrwurtz. B *Egel-kolen.* In pratis aquoſis, locisque uliginoſis frequens. Junio floret. *Uſu* Herba. *Vires.* Cum reliquis vi cauſticâ convenit. Foliis ludit nunc æqualibus, nunc ſerratis, unde Ranunculus flammeus ſerratus, *Ger. Park.* Paluſtris ſerratus. *C B.*

A. 7. Ranunculus montanus, *Offic.* Ranunculus montanus maximus albus, *Park. Theat.* 334. Ranunculus montanus Aconiti folio albus flore majore, *C. B. Pin.* 182. *Tourn. Inſt.* 290. *Rupp. Flor. Jen.* 81. Ranunculus Aconiti folio, *Ger. Emac.* 954. Ranunculus flore albo Alpinus major, *J. B.* iii. 861. *Chab.* 468. *Raii Hiſt.* i. 589. A. *Mountain Crowfoot with a white Flower.* Gal. *Renoncule des montagnes*, *Aconit*, *Tuë loup.* G. Berg-Hahnen-Fuß mit weiſſen Bluhmen. B. *Berg-Hanevoet.* In montium ſylvoſis locis. Maio & Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis Ranunculis viribus convenit.

A. 8. Thora, *Offic. Chab.* 530. Thora Valdenſis, *Ger. Emac.* 966. *Raii Hiſt.* i. 591. Thora folio Cyclamini, *J. B.* iii. 650. Aconitum Pardalianches alterum, ſeu Thora minor, *C. B. Pin.* 184. Aconitum Pardalianches, ſeu Thora minor, *Park. Theat.* 317. Ranunculus Aſphodeli radice dictus Pthora minor, *Hiſt. Oxon.* ii. 449. Ranunculus Cyclaminis folio, Aſphodeli radice major, *Tourn. Inſt.* 285. *Boerh. Ind.* A. 35. Ranunculus rotundifolius Alpinus flore parvo, grumosâ radice, Phthora major dictus, *Pluk. Almag.* 313. Ranunculus Alpinus Cyclaminis folio, Ranunculus Alpinus rotundifolius flore parvo, grumosâ radice, Thora major dicta, *Volck.* 352. Ranunculus radice Aſphodeli Thora dictus; *Herm. Flor.* ii. 4. Aconitum Pardalianches ſive Thora major. *Schol. Bot.* 16. *Item* Thora mon-

montis Baldi, ſive Sabaudica, *Ger.* Aconitum Pardalianches primum ſeu Thora major, *C. B.* Pardalianches ſeu Thora major, *Park.* Ranunculus Aſphodeli radice, dictus Phthora major, *H. Ox.* A. *Leopard-bane.* Gal. *Aconit, Etrangle Leopard (eſpece de Renoncule venimeuſe)* G. Leopards-Gifft / Wolffs-Wurtz. B. *Wolffs-wortel.* In montibus Helveticis reperitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vi cauſtica prædita eſt.

IV. *De Eranthemo.*

F*Oliis tenuiſſimè diſſectis, radice annua, floribus polypetalis à reliquis differt.*

A. 1 Flos Adonis, *Offic. Park. Parad.* 293. *Chab.* 364. *Raii Hiſt.* i. 596. *Synop.* iii. 251. *Merc. Bot.* ii. 21. *Phyt. Brit.* 43. Flos Adonis flore rubro, *Ger.* 310. *Emac.* 387. *Mer. Pin.* 39. Flos Adonis vulgò aliis Eranthemum, *J. B.* iii. 125. Adonis hortenſis flore minore atro-rubente, *C. B. Pin.* 178. *Buxb.* 6. *Boerh. Ind.* A. 35. Adonis Æſtivalis flore minore ruberrimo, *Hiſt. Oxon.* iii. 27. Ranunculus arvenſis foliis Chamæmeli flore phœniceo, *Tourn. Inſt.* 291. Ranunculus foliis Anthemidis, floribus rubicundis & ſplendentibus, *Hort. Monſp.* 168. A. *Red Maithes.* Gal. *Fleur d'Adonis.* G. Adonien mit tunckel rothen Bluhmen / Adonis-Rößlein. B. *Bruinettekens, Duivels-oog.* In arvis naſcitur, ſed rariùs. Junio & Julio floret. *Uſu.* Flos. *Vires* Ad dolores colicos & nephreticos leniendos utilem eſſe ſcribit *Parkinſonus.*

A. 2. Pſeudo-Helleborus niger, *Offic.* Helleborus niger tenuifolius, Buphthalmi flore, *C. B. Pin.* 186. Helleborus niger ferulaceus, *Park. Theat.* 214. Helleborus Hippocratis, *Tab. Icon.* 721. Buphthalmum ſive Helleborus niger ferulaceus, *Ger.* 607. *Emac.* 746. Buphthalmum Dodonæi, aliis Conſiligo tenuifolia, *J. B.* iii. 637. *Chab.* 528. *Raii Hiſt.* i. 597. Adonis præcox perennis flore luteo, caule plano, *Hiſt. Oxon.* iii. 26. Adonis montanus perennis flore amplo, luteo, *Rupp. Flor. Jen.* 126. *Buxb.* 6. Adonis Hellebori radice, Buphthalmi flore, *Hort. Lugd. Bat.* 10. *Volck. Flor. Nor.* 13. *Boerh. Ind.* A. 35. Ranunculus fœniculaceis foliis, Hellebori nigri radice, *Hort. Reg. Monſp.* 168. *Tourn. Inſt.* 291. A. *Baſtard-Black-Hellebore.* Gal. *Hellebore noir d'Hippocrate.* G. Schwartze Nieswurtz von Hippocrates. B. *Swart Nies-kruyd van Hippocrates.* In montoſis. Aprili floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Radix amara eſt, & acris, & venditur loco Hellebori nigri radicis, ſed deleterium eſt, *R. H.* Verrucas tollit, ut Ranunculus, *D. Palmer.*

V. *De Myoſuro.*

F*Loſculi herbacei, pentapetali; ſemina in ſpicam oblongam caudæ muris æmulam excurrunt*, Raii Synop. p. 282.

A. Myoſuros, *Offic. J. B.* iii. 512. *Chab.* 501. *Raii Hiſt.* ii. 1332. *Synop.* iii. 251. *Dill. Cat. Giſſ.* 50. *Rupp. Flor. Jen.* 83. *Buxb.* 231. Myoſuros, ſive Cauda murina, *Merc. Bot.* i. 52. *Phyt. Brit.* 79. Cauda muris, *Ger.* 345. *Emac.* 426. *Mer. Pin.* 24. Holoſteum Loniceri Cauda muris vocatum, *Park. Theat.* 500. Holoſteo affinis Cauda muris, *C. B. Pin.* 190. Plantagini ſeu Holoſteo affinis Cauda muris, *Hiſt. Oxon.* iii. *Sect.* 8. *Tab.* 17. Ic. ult. ſine Deſcript. Adonia puſilla, ſegetalis, gramineis foliis ſpiſſis, flore obſoleto, ſpicâ caudam murinam æmulante, *Pluk. Almag.* 12. Ranunculus gramineo folio, flore caudato, ſeminibus in capitulum ſpicatum congeſtis, *Tourn. Inſt.* 293. *Boerh. Ind.* A. 34. A. *Mouſe-Tail.* Gal. *Queue de Souris.* G. Mäuſe-Schwäntzlein. B. *Muyſe-Staart.* In arvis, & ad vias. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Viribus Plantaginis & Coronopi à quibuſdam convenire creditur.

VI. *De Caryophyllata.*

S*Eminibus caudatis, foliis pinnatis, radice aromatica à congeneribus differt*, Raii Synop. pag. 89.

A. Caryophyllata, *Offic. Ger.* 842. *Emac.* 994. *Raii Hiſt.* i. 606. *Synop.* iii. 253. *Mer. Pin.* 22. Caryophyllata vulgaris, *Park. Theat.* 136. *C. B. Pin.* 321. *Dill. Cat. Giſſ.* 97. *Tourn. Inſt.* 294. *Elem. Bot.* 244. *Boerh. Ind.* A. 42. *Hiſt. Oxon.* ii. 430. *Rupp. Flor. Jen.* 86. *Buxb.* 58. Caryophyllata vulgaris, Herba Benedicta, *Merc. Bot.* i. 27. *Phyt. Brit.* 23. Caryophyllata vulgaris flore parvo luteo, *J. B.* iii. 398. Caryophyllata; Janamunda, *Chab.* 172. A. *Avens.* Gal. *Benoite, Herbe S. Benoit*, G. Benedicten wurtzel-kraut. B. *Gezegent kruyd, gezegent wortel.* Ad ſepes. Maio & Junio floret.

ret. *Uſu.* Radix, herba. *Vires.* Cephalica, ac cardiaca eſt. Uſus præcipui internè in catarrhis exſiccandis, ſanguine coagulato reſolvendo, *Schrod.* Vis medica aromatica eſt. Radicem hanc circa plenilunium menſe Februarii effodere præcipit *Boerhaavius.* Radix exſiccata, & in aqua cocta, ſudores expellit; & ore detenta, oris ſcorbutum ſanat, gingivas roborat, & dentes firmat. Apud Germanos imprimis laudatur, quod ad Podagram curandum optimum ſit remedium, *ejuſd.*

VII. *De Fragarioide.*

NOtæ ſunt, *Folia terna ſummo pediculo inſidentia, priori ſimile, ſed flagellas repentias non habet, fructus eſt ſiccus.*

A. Fragarioides, *Offic.* Fragaria ſterilis, *C. B. Pin.* 327. *Raii Hiſt.* i. 611. *Synop.* iii 254. *Tourn. Inſt.* 296. *Elem. Bot.* 246. *Boerh. Ind.* A. 42. *Dillen. Cat. Giſſ.* 60. *Buxb.* 116. Fragaria minime veſca, *Parkinſon. Theat.* 758. Fragaria minime veſca, ſive ſterilis, *Merc. Bot.* i. 36. *Phyt. Brit.* 43. *Mer. Pin.* 39. *Ger. Emac.* 998. Fragaria, non frugifera, vel non veſca, *J. B.* ii. 395. *Chab.* 165. Comaroides, *Pent. Anth.* 290. Pentaphylloides foliis ternis Quinquefolii albi effigie, *Herm. Flor.* ii. 7. A. *Barren Strawberry.* Gal. *Fraiſier ſterile.* G. unfruchtbar Erdbeer-kraut. B. *onvrugtbaar Aardbezien-kruyt.* In paſcuis ſterilioribus. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Aſtringentem facultatem habet. Cum Fragaria viribus convenire facit *Mont.*

VIII. *De Fragaria.*

NOtæ ſunt, *Folia venoſa in ſingulis pediculis terna; Fructus molli eſculentâ pulpâ conſtans; ſeminibus exteriùs adnaſcentibus, odore fraganti; cauliculi reptatrices,* R. Syn. p. 89.

A. Fragaria, *Offic. Ger.* 844. *Emac.* 997. *Raii Hiſt.* i. 609. *Synop.* iii. 254. Fragaria vulgaris, *C. B. Pin.* 326. *Tournefort. Inſt.* 295. *Elem. Bot.* 245. *Boerh. Ind.* A. 41. *Hiſt. Oxon.* ii. 186. *Phyt. Brit.* 42. *Dill. Cat. Giſſ.* 50. *Rupp. Flor. Jen.* 86. *Buxb.* 116. *Park. Theat.* 758. Fragaria vulgaris, ſive Trifolium frugiferum, *Merc. Bot.* i. 36. Fragaria ferens fraga alba & rubra, *J. B.* ii. 395. A. *Strawberry.* Gal. *Fraiſier.* G. Erdbeer-kraut. B. *Aardbezien-kruyt.* In ſylvis, & dumetis. Maio floret. *Uſu.* Folia, fructus. *Vires.* Herba diuretica eſt uſuſque crebri in Ictero, Gargariſmis, Balneis, & Cataplaſmatis, &c. Fructus, i. e. Fraga, *Offic.* Refrigerant & humectant, Splenetica ſunt, ac nephritica; venenis reſiſtunt, *Schrod.* In tertianis, quartaniſve Febribus, inſtar Corticis Peruviani inſervit. Semina ſunt remedium lithontripticum. Unum tamen hîc incommodum eſt, quod ſub hac herba ſemper Bufones lateant; hincque multos mortuos eſſe homines teſtantur Auctores, unde nonnulli edere nolunt, niſi ſint lavatæ, *Boerh.*

IX. *De Contrayerva.*

PLanta eſt *flore anomalo, carnoſo, pedem anſerinum referente; ipſemet autem flos fit fructus carnoſus ejuſdem formæ, intra quamplurima nidulantur ſemina ſubrotunda, & apicibus donata,* Plum. Nova Gen. 29.

A. Drakena, Contrayerva, *Offic. Mont. Exot.* 7. Drakena radix, *Ger. Emac.* 1621. *Raii Hiſt.* ii. 1339. *J. B.* ii. 740. Contrayerva radix, *ejuſd.* ii. 741. Drakena radix Cluſii; Bezoardica radix Tabernæmontani, *Chab.* 245. Contrayerva Hiſpanorum ſive Drakena radix, *Park. Theat.* 421. Contrayerva, *Worm. Muſ.* 154. *Ind. Med.* xl. *Barr. Icon.* 482. *Obſ.* 1398. *Bocc. Muſ. Fiſic.* 277. *Tab.* ii. 101. *Ejuſd. Muſ. Plant.* 168. *Tab.* 121. Cyperus longus odorus Peruanus, *C. B. Pin.* 14. *Park. Theat.* 218. Dorſtenia Sphondilii folio, dentariâ radice, *Plum. Nov. Gen.* 29. *Tab.* 8. A. *Counter-Poiſon.* Gal. *Contrayerva.* G. Gifft-wurtzel. B. *Giftwortel.* Ex America importatur. *Uſu.* Radix oblonga, nodoſa, fibroſa, foris rufa, intus pallida, ſaporis aſtringentis, odoris aromatici. *Vires.* Calida, aromatica, & alexipharmaca eſt: incidit, leviter aſtringit; unde cor confortat, & corroborat. Venéna expellit; noxia repellit; febres omnes tollit.

X. *De Pentaphyllo.*

FOliis *venoſis, ſingulis pediculis quinis, flore pentapetalo à congeneribus differt,* Raii Synop. p. 90.

A. Pentaphyllum, & Quinquefolium, *Offic.* Pentaphyllum vulgatiſſimum, *Park. Theat.* 398. *Raii Hiſt.* i. 611. *Synop.* iii. 255. Pentaphyllum ſive Quinquefolium vulgare, *Merc. Bot.* i. 57.

i. 57. *Phyt. Brit.* 89. Pentaphyllum ſeu Quinquefolium vulgare, *Mer. Pin.* 92. Pentaphyllum ſive Quinquefolium vulgare repens, *J. B.* ii. 397. *Buxb.* 254. Pentaphyllum ſive Quinquefolium, *Chab.* 169. Pentaphyllum minus procumbens flore luteo, vulgare, radiculos emittens ex geniculis, *Hiſt. Oxon.* ii. 189. Quinquefolium vulgare, *Ger.* 836. (figura tranſpoſita) *Emac.* 987. Quinquefolium majus repens, *C. B. Pin.* 325. *Tourn. Inſt.* 297. *Elem. Bot.* 246. *Boerh. Ind.* A. 40. *Dill. Cat. Giſſ.* 97. *Rupp. Flor. Jen.* 84. A. *Cinquefoil or Five-fingers.* Gal. *Quinte-feuille.* G. Fünff-finger-kraut / Fünff-blad. B. *Vyf-vinger-kruit.* Ad ſemitas. Æſtate floret, *Uſu.* Radix, herba. *Vires.* Vulnerarium eſt, & adſtringens. Siſtit fluxus alvi, & hæmorrhoidum, nariumque, hæmorrhagiam. Utile eſt in expuitione ſanguinis, & tuſſi. Prodeſſe dicitur & in calculo & eroſione renum, in hernia, & febribus, &c. *Schrod.*

XI. *De Argentina.*

F*Oliis pinnatis à reliquis differt.*

A. Argentina, Potentilla, *Offic.* Anſerina, *Offic. Germ. Volck. Flor. Nor.* 34. Argentina, *Ger.* 841. *Emac.* 993. *Mer. Pin.* 10. *Merc. Bot.* i. 21. *Phyt. Brit.* 10. *Raii Hiſt.* i. 617. Potentilla, *C. B. Pin.* 321. *Park. Theat.* 593. Potentilla ſeu Argentina, *J. B.* ii. 398. Potentilla, Argentina, Anſerina, *Chab.* 172. Anſerina Officinarum, *Volck. Flor. Nor.* 34. Pentaphylloides Argentina dicta, *Raii Synop.* iii. 256. Pentaphylloides argenteum alatum ſeu Potentilla, *Tourn. Inſt.* 298. *Elem. Bot.* 247. *Boerh. Ind.* A. 41. *Dill. Cat. Giſſ.* 84. *Rupp. Flor. Jen.* 85. *Buxb.* 253. Pentaphylloides, Potentilla, ſive Argentina *Herm. Flor.* ii. 7. Pentaphylloides minus ſupinum ſeu procumbens foliis alatis argenteis & ſerratis, flore luteo, *Hiſt. Oxon.* ii. 193. A. *Wild Tanſie.* Gal. *Argentine, Bec d'Oye.* G. Grenſich / Genſerich. B. *Zilver-kruid, Ganſeryk, Zilver-ſchoon.* In locis aquoſis. Junio floret. *Uſu.* Herba, ſemina, radix. *Vires.* Ut genere, ſic viribus cum Fragaria, Pentaphyllo, & Tormentilla convenit, *R. H.* p. 617. Hæc *Vires* poſſidet æmulas Corticis Peruviani. Si hæc herba contuſa exprimatur, tumque ejus ſuccus aſſumatur unâ horâ ante paroxyſmum, febres intermittentes tollit per unam duaſve doſes, ſi febris ſit bonæ indolis, uti Cortex Peruvianus. Cum cancris fluviatilibus decocta eſt optimum remedium in fluxu albo; ut etiam ſi quis à nimia deambulatione pedes habeat inflammatos, ſubjungendo plantam ſanato. Semina & radix adſtringunt; hinc diarrhœam & hæmorrhagiam curant. Semina præſtant in fluxu nimio menſtruorum, in inflammatione veſicæ, *Boerh.*

XII. *De Tormentilla.*

F*Oliis ſeptenis in eodem pediculo, flore tetrapetalo à reliquis differt.*

A. Tormentilla, *Offic. Ger.* 840. *Emac.* 992. *Raii Hiſt.* i. 617. *Synop.* iii. 257. *J. B.* ii. 598. *Merc. Bot.* i. 73. *Phyt. Brit.* 121. *Mer. Pin.* 118. *Buxb.* 322. *Dill. Cat. Giſſ.* 68. Tormentilla, Heptaphyllum, *Chab.* 171. Tormentilla vulgaris, *Park. Theat.* 394. Tormentilla ſylveſtris, *C. B. Pin.* 326. *Tourn. Inſt.* 298. *Elem. Bot.* 247. *Rupp. Flor. Jen.* 53. Quinquefolium minus repens, luteum, flore tetrapetalo, *Boerh. Ind.* A. 40. Pentaphyllum, aut potiùs Heptaphyllum, flore aureo tetrapetalo, Tormentilla dictum, *Hiſt. Oxon.* ii. 190. A. *Tormentil.* Gal. *Tormentille.* G. Tormentill / Hertz-Wurtz / Feig-Wurtz / Blut-Wurtz / Rothgüntzel. B. *Zeven-blad.* In paſcuis. Junio floret. *Uſu.* Radix, herba. Radix dura, nodoſa, craſſa, in obliquum acta, fibroſa, colore rubente, ſapore adſtringente. *Vires.* Siccat, & adſtringit; hinc in fluxionibus quibuſcunque alvi, uteri, &c. exhibetur. Præterea diaphoretica eſt, & alexipharmaca; unde & omnibus medicamentis, quæ adverſus venena, peſtem, variolas, & morbillos, alioſve morbos malignos componuntur adhibenda, præſertim ſi cum fluxu alvi conjuncti ſint, *R. Hiſt.* p. 618.

XIII. *De Plantagine Aquatica.*

F*Oliis Plantagineis, flore tripetalo, & loco natali ab aliis differt.*

A. Plantago aquatica, *Offic. J. B.* iii. 787. *Chab.* 567. *Raii Hiſt.* i. 618. *Synop.* iii. 257. Plantago aquatica latifolia, *C. B. Pin.* 190. *Boerh. Ind.* A. 45. Plantago aquatica major, *Ger. Emac.* 417. *Park. Theat.* 1245. *Hiſt. Oxon.* iii. 618. *Mer. Pin.* 95. Plantago aquatica major, Limonium verum Dioſcoridis & Antiquorum, *Merc. Bot.* 60. *Phyt. Brit.* 94. Plantaginoides, *Knaut. Meth.* 157. Aliſma,

Dill. Cat. Giſſ. 126. Aliſma, *Rivin.* & *Cordi*, *Rupp. Flor. Jen.* 47. *Buxb.* 12. Aliſma, Doronicum Pannonicum, *Mont. Plant. Var. Ind.* 36. Ranunculus paluſtris Plantaginis folio ampliore, *Tourn. Inſt.* 292. *Elem. Bot.* 241. A. *Water Plantain.* Gal. *Plantain aquatique.* G. Waßer-Wegrich. B. *Grote water Weegbree.* In aquoſis. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Guſtus docet plantam eſſe acrem; ſed. Botanici plerumque dicunt eſſe plantam frigidam, ut obſervat *Boerhaavius.*

Procidentiam ani curare, rubentem podagram, capitis dolorem è cauſa calida mulcere, cruento ſputo, urinæque mederi tradit *Schwenckfeld.* Succus lac in mammillis conſumit, *Roſlin.*

XIV. *De Sagitta.*

F*Oliis eſt alatæ ſagittæ formam referentibus; floribus tripetalis; ſemina flori unicuique ſuccedunt in capitulum congeſta, denſeque ſtipata*, Raii Meth. A. p. 67.

A. Sagitta, *Offic. J. B.* iii. 789. *Chab.* 567. *Dill. Cat. Giſſ.* 143. *Nova Gen.* 104. *Raii Synop.* iii. 258. Sagitta minor, *Ejuſd. Hiſt.* i. 619. Sagitta aquatica minor latifolia, *C. B. Pin.* 194. *Buxb.* 289. *Rupp. Flor. Jen.* 48. *Boerh. Ind.* A. 46. Sagittaria minor, *Ger.* 336. *Emac.* 416. *Mer. Pin.* 107. Sagittaria minor latifolia, *Park. Theat.* 1247. Sagittaria ſive Sagitta minor, *Merc. Bot.* i. 66. *Phyt. Brit.* 107. Sagittaria Europæa minor latifolia, *Hiſt. Oxon.* iii. 618. Ranunculus paluſtris folio Sagittato minori, *Tourn. Inſt.* 292. *Elem. Bot.* 241. A. *Arrow-head.* Gal. *Sagette.* G. Pfeil-Haupt/ groß Pfeil-Kraut. B. *Serpents-tong, Slangen-tong.* In rivulis & aquis. Majo & Junio floret. *Uſu.* Herba, Semen. *Vires.* Temperamento eſt frigido humidoque & iiſdem cum Plantagine aquatica viribus pollet, *Matth.* Idemque etiam affirmat *Boerhaavius*, ſed odor guſtuſque eam indicant eſſe calidi temperamenti.

XV. *De Clematide.*

N*Otæ ſunt, Semina plumulis longis adnaſcentibus cincinnata, flos quadrifolius ſeu cruciatus, ſapor in pleriſque ſpeciebus fervidus*, R. Meth. *A* p. 69.

A. 1. Atragene, *Offic.* Viorna, *Ger.* 739. *Emac.* 886. *Mer. Pin.* 125. Viorna vulgi, *Herm. Flor.* ii. 12. *Merc. Bot.* i. 77. *Phyt. Brit.* 130. Clematis ſylveſtris latifolia, *C. B. Pin.* 300. *Boerh. Ind.* A. 46. *Tourn. Inſt.* 295. *Elem. Bot.* 244. *Dill. Cat. Giſſ.* 143. Clematis ſylveſtris latifolia ſive Viorna, *Park. Theat.* 380. Clematis latifolia ſeu Atragene quibuſdam, *J. B.* ii. 125. *Raii Hiſt.* i. 620. *Synop.* iii. 258. Clematis Athragene Theophraſti quibuſdam, *Chab.* 116. Flammula ſepium foliis integris, *Rupp. Flor. Jen.* 54. *Buxb.* 114. A. *Travellers Joy.* Gal. *Viorne.* G. Reiſiger Freude/Breit-blätterichte Wald-Rebe. B. *Lynen.* In ſepibus. Julio floret. *Uſu.* Tota planta. *Vires.* Flore, Cortice, Semine, & Radice, vim urendi habet.

Cortex applicatus cuti veſiculas facit; in Ophthalmia multum valet.

A. 2. Flammula Jovis, *Offic.* Flammula Jovis ſurrecta, *Ger.* 741. *Emac.* 888. *Park. Theat.* 382. *Parad.* 393. Flammula recta, *C. B. Pin.* 300. Flammula ſurrecta, *Rupp. Flor. Jen.* 54. *Buxb.* 114. Clematis ſive Flammula ſurrecta alba, *J. B.* ii. 127. *Raii Hiſt.* i. 621. *Tourn. Inſt.* 294. *Elem. Bot.* 244. *Boerh. Ind.* A. 46. *Hiſt. Oxon.* iii. 316. *Chab.* 117. A. *Upright Ladies-Bower.* Gal. *Flammule.* G. Auffrechte Wald-Rebe. B. *Recht opſtaande Flammula, wit Vier-kruid.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu* Herba cum floribus. *Vires.* Vim urendi cum reliquis habet.

A. 3. Clematis altera, *Offic.* Clematis cærulea vel purpurea repens, *C. B. Pin.* 300. *Tourn. Inſt.* 294. *Elem. Bot.* 244. *Boerh. Ind.* A. 46. Clematis peregrina cærulea ſive rubra. *Ger.* 740. *Emac.* 887. *Raii Hiſt.* i. 622 Clematis peregrina flore rubro vel purpureo ſimplex, *Park. Theat.* 381. *Parad.* 392. Clematis ſive Flammula flore purpureo & cæruleo ſcandens, *J. B.* ii. 128. *Chab.* 117. Clematis flore ſimplici, *Rupp. Flor. Jen.* 54. A. *Virgins Bower.* Gal. *Liſeron.* G. Wald-Reben/ Lienen/ Jungfern Ancher. B. *Brandende Clim.* In ſepibus Italiæ & Hiſpaniæ reperitur, Julio & Auguſto floret, *Uſu.* Folia, Semen. *Vires.* Semen tritum pituitam bilémque detrahit. Folia illita Lepras purgant, *Dioſc.*

XVI. *De Filipendula.*

N*Otæ ſunt, Flores polypetali, radices tuberoſæ, glandulis oblongis ab extremis fibrarum filamentis pendulis, ſemina in circulo diſpoſita*, R. Synop. p. 92.

A. Fili-

A. Filipendula, *Offic.* *J. B.* iii. 189. *Ger.* 900. *Emac.* 1058. *Raii Hiſt.* i. 623. *Synop.* iii. 259. *Mer. Pin.* 38. Filipendula vulgaris, *Park. Theat.* 434. *Hiſt. Oxon.* iii. 320. *Buxb.* 111. Filipendula Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 129. Filipendula vulgaris, an Molon Plinii? *C. B. Pin.* 163. *Tourn. Inſt.* 293. *Elem. Bot.* 243. *Boerh. Ind.* A. 43. Filipendula vulgaris, Oenanthe, *Merc. Bot.* i. 35. *Phyt. Brit.* 41. Oenanthe, Filipendula, *Chab.* 407. Saxifraga rubra vulgò. A. *Dropwort.* Gal. *Filipendule.* G. Rother Stein-brech / wilde Garbe. B. *Roode Steenbreek, wilde Gerwe.* In pratis & paſcuis. Junio floret. *Uſu.* Radix, Herba. *Vires.* Diuretica eſt. Uſus præcipuus eſt in tartarea mucilagine Pulmonum, Renum, ac Articulorum, in Colica flatulenta, in albo mulierum profluvio; inque nimio lochiorum fluxu uſus eſt eximii, *Schrod.*

Pulverem ejus Succumve ad Epilepſiam commendat *Tab.* Folia infuſa vel decocta in Ictero conveniunt, *Boerh.*

XVII. *De Ulmaria.*

A *Filipendula differt radicibus fibroſis, magnitudine qua illam excellit, & ſeminibus intortis in globulum congeſtis,* R. Synop. p. 93.

A. Ulmaria, Regina prati, *Offic.* Ulmaria, *J. B.* iii. 488. *Raii Hiſt.* i. 623. *Synop.* iii. 259. *Boerh. Ind.* A. 295. *Tourn. Inſt.* 265. *Dill. Cat. Giſſ.* 97. *Buxb.* 340. *Rupp. Flor. Jen.* 81. Ulmaria vulgaris, *Park. Theat.* 592. *Hiſt. Oxon.* iii. 323. Ulmaria Regina prati, *Merc. Bot.* i. 77. *Phyt. Brit.* 130. *Mer. Pin.* 126. Ulmaria Regina prati, *Ger.* 886. *Emac.* 1043. Ulmaria Barba capri floribus compactis, *C. B. Pin.* 164. A. *Meadowſweet.* Gal. *Reine des Prez, Barbe de Chevre.* G. Geiß-baart. B. *Geiten-baart, Reinette.* In pratis humidis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Sudorifica & alexipharmaca eſt, convenit in fluxibus omnis generis, in Diarrhœa, Dyſenteria, fluxu Menſtruo, nec non in expuitione Sanguinis, reſiſtit Peſti, *Schrod.* Antiſpaſmodica, Antiepileptica, corroborans & adſtringens eſt, *Boerh.*

XVIII. *De Anemone.*

N*Otæ ſunt, Semina in capitulum oblongum congeſta, pappo ſeu lanugine copioſâ cincta,* R. Meth. *A.* p. 69.

A. 1. Anemone hortenſis, *Offic.* Anemone Geranii Rupertiani folio cæruleo: an Dioſcoridis? *C. B. Pin.* 174. *Tourn. Inſt.* 277. *Hiſt. Oxon.* ii. 426. Anemone Geranifolia, *Ger.* 304. *Emac.* 377. *Raii Hiſt.* i. 625. *J. B.* iii. 405. Anemone Geranii folio, radice tuberoſa, flore cæruleo & albo, *Chab.* 462. Anemone tenuifolia ſive Geranifolia cærulea, *Park. Parad.* 208. A. *Garden Anemone.* Gal. *Anemone, Coquelourde des jardins.* G. *Garten-Anemone*, Anemonen Röſslein. B. *Hof-Anemone.* In hortis colitur. *Uſu.* Herba, Radix. *Vires.* Acrem vim habet. Commanducata radix pituitam trahit, *Dioſc.*

A. 2. Anemone ſylveſtris, *Offic.* Anemone Matthioli, *Ger.* 304. *Emac.* 377. Anemone ſylveſtris alba major, *C. B. Pin.* 176. *Raii Hiſt.* i. 627. *Rupp. Flor. Jen.* 128. *Tourn. Inſt.* 277. *Elem. Bot.* 239. *Boerh. Ind.* A. 37. *Buxb.* 23. *Hiſt. Oxon.* ii. 425. Anemone ſylveſtris latifolia alba ſive tertia Matthioli, *Park. Parad.* 202. Anemone magna alba, plurimâ parte anni florens, *J. B.* iii. 411. Anemone magna alba, capitulo tuberoſo caule denſa lanugine caneſcente, *Chab.* 464. A. *Wild Anemone.* Gal. *Anemone, ou Paſſe-fleur ſauvage.* G. Groſſe weiſſe wilde Anemonen Röſslein. B. *Wilde grote witte Anemone, Windblom.* In hortis colitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

XIX. *De Anemonoide.*

N*Otæ ſunt, flore ſingulari, polypetalo & nudo, in caulis faſtigio proveniente, tum & ipſe caule, indiviſo tribuſque foliis arcte circumcincto, ad Anemonem genuinam quam proxime accedat; capite tamen quod gerit Ranunculi ab ea inſigniter differt,* R. Meth. *A.* 190.

A. Anemonoides, *Offic.* Anemonoides flore albo, *Boerh. Ind.* A. 36. Anemonoides flore majore, *Dill. Cat. Giſſ.* 39. Anemone nemoroſa flore majore, *C. B. Pin.* 176. *Buxb.* 20. Anemone nemorum alba, *Ger.* 306. *Emac.* 387. *Raii Hiſt.* i. 614. *Synop.* iii. 259. Anemone nemorum, *Merc. Bot.* i. 19. *Phyt. Brit.* 8. *Mer. Pin.* 8. Ranunculus phragmites albus vernus, *J. B.* iii. 412. *Chomel.* 653. *Tourn. Inſt.* 285. *Elem. Bot.* 241. Ranunculus, nemoroſus albus ſimplex, *Park. Theat.* 325. Ranunculus *Chab.* 465. Nemoroſa flore roſeo, albo expanſo, *Rupp. Flor. Jen.* 128. A. *Wood Anemone.* Gal. *Renoncule des bois, Anemone des bois,* G. Wald Wind-blum. B. *Wout-Anemone, Wind-*

bloem van de boſſen. In ſylvis & dumetis. Martio & Aprili floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Acris & calida eſt planta cutem exulcerans.

XX. *De Pulſatilla.*

NOtæ *ſunt*, *Semina cincinnata*, *plumulis longis adhærentibus flores hexapetali*, R. Meth. *A.* p. 69.

A. Pulſatilla, *Offic.* *Chab.* 464. Pulſatilla vulgaris, *Ger.* 314. *Emac.* 385. *Park. Theat.* 341. *Mer. Pin.* 99. *Raii Hiſt.* i. 633. *Merc. Bot.* iii. 31. *Phyt. Brit.* 100. *Buxb.* 274. Pulſatilla Anglica purpurea, *Park. Parad.* 199. Pulſatilla folio craſſiore & majore flore, *C. B. Pin.* 177. *Tourn. Inſt.* 284. *Elem. Bot.* 240. *Raii Synop.* iii. 260. *Boerh. Ind.* A. 39. *Dill. Cat. Giſſ.* 37. *Rupp. Flor. Jen.* 129. Pulſatilla purpurea cæruleáve, *J. B.* iii. 409. Pulſatilla folio craſſiore flore majore dilutiore, *Hiſt. Oxon.* ii 428. A. *Paſque Flower.* Gal. *Paſſe-fleur.* G. Keuchen-kraut. B. *Keukenkruit,Keuken-ſchelle.* In montibus apricis etiamque in hortis pro ornamento. Aprili floret. *Uſu.* Herba, *Vires.* Cum Anemone viribus convenit. Herba eſt Vulneraria, Radix quoque eſt acris & ſternutationem provocat. Dicitur quoque vim habere alexipharmacam, *Buxb.* 274.

SECTIO DECIMA QUARTA.

De Herbis Pomiferis.

POmiferas *voce*, *quæ fructus plantarum omnium maximos producunt*, *cortice craſſo tectos*, *flores nudos*, *monopetalos*, *margine quinquepartito*, *ſummo fructui inſidentes*, R. Hiſt. p. 637.

Herbæ Pomiferæ ſunt vel carne ſeu pulpâ

- Dulci vel inſipida, ſemine
  - Thyreoide, duobus in ſummitate eminentibus angulis velut cornuto, flore albo: *Cucurbita.*
  - Ad margines æquali abſque eminentiis, a
    - a Magno, lato, rhomboide,
      - Albo, lineâ circa margines elatâ cincto, fructu maximo: *Pepo.*
      - Nigro, nulla in margine elatâ lineâ in medulla fungoſa, aut rubente pulpa latitante: *Citrullus.*
    - Minore, ſemine per maturitatem
      - Albo, anguſto, oblongo, fructu majore,
        - Æquali, tuberculis non exaſperato, Moſchum redolente, carne delicata: *Melo.*
        - Tuberculis ſpinoſis bullato, carne magis inſipidâ & aqueâ: *Cucumis.*
      - Nigro aut pullo, minore & breviore, fructu itidem minore undique hiſpido; Olivæ figurâ, pulpa purgatrice: *Cucumis aſininus.*
- Amarâ pulpâ intus fungoſâ leviſſima, ſemine parvo, albo, duro: *Colocynthis.*

I. *De Cucurbita.*

NOtæ *ſunt*, *Semen thyreoides*, *duobus in ſummitate eminentibus angulis velut cornutum*, *flos albus*, *cortex fructûs durus & quaſi lignoſus*, R. H. p. 638.

A. Cucurbita, *Offic.* Cucurbita lagenaria, *Ger.* 777. *Emac.* 923. Cucurbita lagenaria major, *Park. Theat.* 769. Cucurbita lagenaria flore albo, folio molli, *C. B. Pin.* 313. *Hiſt. Oxon.* ii. 23. *Boerh. Ind.* A. ii. 80. Cucurbita lagenaria, *J. B.* ii. 216. *Raii Hiſt.* i. 632. *Tourn. Inſt.* 107. *Elem. Bot.* 89. *Chab.* 129. A. *The Gourd.* Gal. *Courge*, *Calebaſſe.* G. Kurbs / Kurbis. B. *Kawoerden.* In hortis, ſed rarius. Junio floret. *Uſu.* Semen recenſetur in numero quatuor frigidorum majorum. *Vires.* Sitim ſedat, urinam ciet, & ventrem movet, ſemen genitale minuit, & Veneris appetentiam extinguit; præterea convenit viribus cum Cucumere, *R. H.* p. 639.

II. *De Pepone.*

A *Reliquis diſtinguitur totius plantæ magnitudine*, *ſemine rhomboide*, *linea circa margines elata cincto*, R. H. p. 639.

A. Pepo, *Offic. Park. Parad.* 526. Pepo oblongus, *C. B. Pin.* 311. *Hiſt. Oxon.* ii. 26. *Raii*

Raii Hiſt. i. 641. *Tourn. Inſt.* 105. *Elem. Bot.* 88. *Boerh. Ind.* A. ii. 78. *Rupp. Flor. Jen.* 42. Pepo maximus oblongus, *Ger.* 773. *Emac.* 919. A. *Common Pumpion*, *or Melon.* Gal. *Citrouille.* G. Plutzen/ Pfeben. B. *Pompoen, Pepoen.* In hortis in fimetis ſeritur. Julio floret. *Uſu.* In Culinis fructus; in Officinis Semen, ſed rarò in uſu occurrit. *Vires.* Convenit viribus cum Cucumere.

III. *De Colocynthide.*

SEmine albo, parvo, duro, in pulpa fungoſa amara latitante, à reliquis differt.

A. 1. Colocynthis, *Offic. Ger.* 768. *Emac.* 915. *J. B.* ii. 232. *Chab.* 133. *Raii Hiſt.* i. 642. Colocynthis vulgaris, *Park. Theat.* 160. Colocynthis fructu rotundo minor, *C. B. Pin.* 313. *Tourn. Inſt.* 108. *Chomel.* 67. A. *Coloquintida.* Gal. *Coloquinte.* G. Coloquinth. B. *Koloquint appel.* Ex Alepo adfertur. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Pituitam craſſam ac glutinoſam ex profundioribus & remotioribus partibus expurgat, ut ex Cerebro, Nervis, Articulis, Pulmonibus. Unde commendatur & cum ſucceſſu exhibetur in Cephalalgia, Hemicrania inveterata, Apoplexia, Epilepſia, Vertigine, Aſthmate, Tuſſi, Dyſpnœa, Morbis Articularibus frigidis, dolore Colico flatulento, Hydrope, &c. *R. H.* p. 643.

A. 2. Colocynthis fructu rotundo major, *C. B. Pin.* 313. *Tourn. Inſt.* 109. *Chomel.* 67. *Boerh. Ind.* A. ii. 80. *Hiſt. Oxon.* ii, 27. Colocynthis major rotunda, *Park. Theat.* 160. A. *The greater Coloquintida.* Gal. *Coloquinte,* ou *Eſpece de Courges.* G. Groſze Coloquinth. B. *Groote Koloquinth.* Ex Aſia advehitur. *Uſu.* Fructus, ut ſcribit *Chomel.* *Vires.* Eaſdem vires cum priore obtinet.

IV. *De Citrullo.*

EJUS notæ ſunt, Semina rhomboïdea, nullâ in margine elatâ linea, in carne ſeu pulpâ rubente latitantia, colore nigricante, R. H. p. 643.

A. Citrullus, *Offic.* Citrullus Officinarum, *Ger.* 767. *Emac.* 913. Citrullus folio Colocynthidis ſecto, ſemine nigro; quibuſdam Anguria, *J. B.* ii. 235. Citrullus, Anguria, Tetranguria, *Chab.* 133. Anguria Citrullus dicta, *C. B. Pin.* 312. *Raii Hiſt.* i. 643. *Tourn. Inſt.* 106. *Elem. Bot.* 89. *Hiſt. Oxon.* ii. 228. *Boerh. Ind.* A. ii. 79. *Rupp. Flor. Jen.* 43. Anguria ſive Citrullus vulgatior, *Park. Theat.* 771. Citrullus jacea Braſilienſibus, *Marcg.* 22. Citrullus jacea ſive Anguria, *Piſ.* 262. A. *Citruls.* Gal. *Citrouille.* G. Citrullen. B. *Water-Meloen.* In hortis, ſed rarius. *Uſu.* Semen. E numero quatuor frigidorum majorum eſt. *Vires.* Cum Cucurbita, Cucumere, & Melone temperamento & viribus omnino convenit.

V. *De Melone.*

SEmine albo, anguſto, oblongo, cum Cucumere convenit; fructu majore, non ſpinoſo, Moſchum redolente, carne delicata ab eodem differt, R. Hiſt. p. 644.

A. Melo, *Offic. Ger.* 771. *Emac.* 917. *Raii Hiſt.* i. 644. *Park. Parad.* 525. Melo vulgaris, *C. B. Pin.* 310. *Hiſt. Oxon.* ii. 29. *Tourn. Inſt.* 104. *Elem. Bot.* 88. *Boerh. Ind.* A. ii. 77 *Rupp. Flor. Jen.* 41. Melones, *J. B.* ii. 242. A. *Musk Melon.* Gal. *Melon.* G. Melaun/ Pfeben / Melonen. B. *Meloen.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Semen. Eſt è quatuor ſeminibus majoribus frigidis *Vires.* Hepaticum eſt & Nephriticum, ea propter confert Tuſſi, Phthiſi, & Febribus, medetur Stranguriæ, Urinæ ardorem, ſitimque ſedat, &c. Vide & reliqua ſemina frigida majora, cum quibus in omnibus convenit, *Schröd.*

VI. *De Cucumere.*

NOtæ ſunt, Fructus tuberculis ſpinoſis bullati, ſemina pulpâ humidâ copioſâ, gelatinæ emulâ, contenta, R. H. p. 645.

A. Cucumis hortenſis, *Offic.* Cucumis ſativus, *Park. Theat.* 772. Cucumis vulgaris, *Ger.* 762. *Emac.* 910. *Raii Hiſt.* i. 645. *Hiſt. Oxon.* ii. 31. *J. B.* ii. 245. *Chab.* 134. Cucumis ſativus vulgaris, *C. B. Pin.* 310. *Tourn. Inſt.* 104. *Elem. Bot.* 87. *Boerh. Ind.* A. ii. 77. *Rupp. Flor. Jen.* 41. A. *Cucumber.* Gal. *Concombre.* G. Gurcke / Cucummer. B. *Komkommer.* In hortis frequens ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Fructus; Semen, è numero quatuor frigidorum majorum eſt. *Vires.* Refrigerat, abſtergit, aperit; Urinam ducit, uſus creberrimi eſt in emulſionibus Antipleuriticis, Antinephriticis, &c. *Schrod.*

VII. *De Cucumere ſylveſtri ſeu Aſinino.*

F*Ructu parvo undique hiſpido, Olivæ figurâ, ſemine nigro, quod per maturitatem cum impetu ejaculatur, pulpâ purgatrice ab aliis diſtinguitur.*

A. Cucumis agreſtis, *Offic.* Cucumis agreſtis ſive aſininus, *Park. Theat.* 161. Cucumis ſylveſtris ſive aſininus, *J. B.* ii. 248. *Chab.* 135. *Raii Hiſt.* i. 647. Cucumis aſininus, *Ger.* 766. *Emac.* 912. Cucumis ſylveſtris aſininus dictus, *C. B. Pin.* 314. *Tourn. Inſt.* 104. *Elem. Bot.* 87. *Hiſt. Oxon.* ii 33. Cucumis, elaterium Rivini, *Rupp. Flor. Jen.* 41. Cucumis, elaterium Officinarum, *Boerh. Ind.* A. 77. Guarerva-oba ſive Cucumer aſininus, *Piſ.* 264. A. *Wild Cucumber.* Gal *Concombre ſauvage.* G. Eſels Kurbiß. B. *Ezels Komcommer, ofte Wilde Komcommer.* In hortis non infrequens. Junio floret *Uſu.* Fructus. Præparatur elaterium, *Offic.* Eſt Fructuum maturorum ſuccus inſpiſſatus, lubricus, viſcoſus, vel ſponte, vel lævi compreſſione emiſſus, coloris fuſci, ſaporis acris, amaricantis, nauſeoſi, odoris viroſi. *Vires.* Purgat pituitam ſeroſoſque humores vomitu & dejectione, movet menſes, fœtumque interimit, *Sylv.* & *Schrod.*

VIII. *De Momordica.*

N*Otæ ſunt, Fructus verrucoſis tuberculis exaſperatus minimus, carne pauca, unica intùs cavitate, quæ ſponte aperitur & ſemina continet calyptra ſeu pileolo quodam involuta, plerumque crenata; flores ad centrum uſque in quinque lacinias finduntur*, R. Meth. *A.* p. 71.

A. Momordica, Balſamina, *Offic.* Momordica, *Schrod.* iv. 105. Momordica Officinarum, *Volck. Flor. Nor.* 293. Momordica vulgò, *Hort. Lugd. Bat.* 429. Momordica vulgaris, *Tourn. Inſt.* 103. *Elem. Bot.* 87. *Boerh. Ind.* A. ii. 76. *Rupp. Flor. Jen.* 41. Momordica, Balſamina, Cucumeraria, Pomum mirabile, *Chab.* 135. Momordica Balſamina mas, *Ger.* 290. *Emac.* 362. *Park. Theat.* 714. Momordica, Balſamina rotundifolia repens ſeu mas, *C. B. Pin.* 306. *Raii Hiſt.* i. 647. Balſamina Cucumerina Indica, folio integro, fructu variegato, *Chom. in Not. Hort. Mal.* viii. 22. *Flor. Mal.* 52. Balſamina Cucumeraria, *J. B.* ii. 251. Cucumis puniceus Cordi, *Hiſt. Oxon.* ii. 33. Piperitis, *Tourn. Mat. Med.* 357. Balia-Mucca-Piri, *Hort. Mal.* viii. 21. *Tab.* ii. Cucumerina Indica, folio integro, fructu variegato, *Chom. in not.* A. *Male Balſam-Apple.* Gal. *Pomme de merveille.* G. Balſam-Apffel. B. *Balſem-appel.* In hortis colitur. Auguſto floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Refrigerat, parumque ſiccat, vulneraria eſt, dolores ac præſertim hæmorrhoidum mitigat. Extrinſecus ſauciatis confert nervis, Herniæ, ambuſtis, &c. *Schrod.* Balſamum ex fructu hujus plantæ oleo inſolatæ per longum tempus factum, valet optimè in vulneribus, ulceribus, maximè hæmorrhoidibus, matricis ulceribus, rupturis, &c. *Pharm. Bat.*

Antequam *C. Bauhinus* pinacem ſuum ediderat, duos tantum novi Botanices ſcriptores, qui *Momordicæ* nomen meminerunt: Poſt eum *Schroderus*, *Chabræus*, D. *Hermannus*, D. *Volckamerus*, & D. *Tournefortius* ejus mentionem fecerunt, nemo tamen eorum eo nomine *Balſaminam fœminam* intelligit, ſed omnes hanc plantam; neque quiſquam Botanices Auctor, aut auditus mihi aut cognitus eam unquam ita appellat, neque vires ab ipſo D. *Bates* Balſamo Momordicæ attributæ hujus virtutibus diſconveniunt.

SECTIO DECIMA QUINTA.

De Herbis Bacciferis.

B*accas voco fructus herbarum quoſcunque membrana tenuiore veſtitos, pericarpio ſeu pulpâ intus per maturitatem humidâ aut molli ſemina ambiente, eiſdemve intermixta*, R. Synop. p. 94.

Herbæ Bacciferæ ſimplicibus acinis ſunt vel
- In racemos diſpoſitis, ſcandentes,
  - Capreolis, cauliculis,
    - Spinoſis
      - Foliis Tami lævibus: *Salſaparilla.*
      - Foliis Plantagineis: *China.*
    - Non ſpinoſis, foliis vitigineis: *Bryonia.*
  - Cauliculis volubilibus, foliis Convolvuli: *Tamnus.*
- Magis ſparſis, foliis

La-

- Latioribus & majoribus,
  - Nervoſis,
    - Ἐπιφυλλόκαρποι
      - Cum lingula ſeu folio ſecundario in medio folio: *Hypogloſſum.*
      - Fructu ſolo ſeu bacca è medio folio enata, foliis
        - Majoribus & latioribus non ſpinoſis: *Laurus Alexandrina.*
        - Minoribus, myrti æmulis, in mucronem ſpinoſum & pungentem exeuntibus: *Ruſcus.*
    - In caulibus fructus gerentes, flore
      - Cylindroide oblongo, elatior, radice nodoſa: *Polygonatum.*
      - Campaniformi, humilior foliis binis ternisve: *Lilium Convallium.*
  - Minus nervoſis, ſeu paucioribus nervis conſpicuis, & mollioribus; fructu
    - Nudo
      - Acaulis, pomo magno, radice grandi: *Mandragora.*
      - Cauliferæ
        - Monococcos & tetraphyllos: *Herba Paris.*
        - Baccis pluribus flore ſtellato in quinque aut ſex ſegmenta acuta partito & expanſo, fructu
          - Magno
            - Sicco, foliis integris: *Capſicum.*
            - Succulento, foliis pinnatis: *Pomum amoris.*
          - Minore
            - Caule perenni, foliis Capſici: *Dulcamara.*
            - Caule annuo, fructu in racemulis minore: *Solanum.*
    - Occultato, calycibus florum in veſicas excreſcentibus, Solani foliis & flore, fructu rubro majore, Ceraſi æmulo: *Alkekengi.*
- Tenuiſſimis & capillaceis, turionibus eſculentis: *Aſparagus.*

Ad hoc etiam genus retulimus Capſicum, *ob convenientiam cum* Solano *in partibus præcipuis, quamvis nonnulli fortaſſe baccæ deſcriptionem huic plantæ minimè convenire objicient*, R. H. p. 653.

I. *De Salſaparilla.*

C*Apreolis cum Bryonia alba convenit, foliorum forma cum nigra, caulibus ſpinoſis ab utroque differt.*

A. 1. Salſaparilla, *Offic.* Smilax aſpera Peruviana, *Park. Theat.* 173. Smilax aſpera Peruviana ſive Salſaparilla, *C. B. Pin.* 296. *Raii Hiſt.* i. 656. Smilax Peruviana Salſaparilla, *Ger.* 709. *Emac.* 859. Smilax viticulis aſperis Virginiana, folio hederaceo leni, Zarza nobiliſſima, *Pluk. Phytog. Tab.* iii. f. 2. *Almag.* 348. Smilaci affinis Salſaparilla, *J. B.* ii. 117. Sarſaparilla, *Chab.* 115. Ivapecanga Braſilienſibus, Sarſaparilla Hiſpanis, *Marcg.* 11. Ivapecanga vulgò Sarſaparilla herba, *Piſon.* 258. Mecapatli ſeu Zarca-parilla, *Hernand.* 288. An Cari-villandi? *H. M.* Part. 7. p. 59. T. 31. A. *Sarſaparilla.* Gal. *Sarce-pareille.* G. Sarſa Parill. B. *Zalza Paril*, *ſtekende Winden.* Ex Peruvia ad nos adfertur. *Uſu.* Radices tenues, calami craſſitie, longæ, ſarmentoſæ, enodes plures ex uno capite prodeuntes, foris rugoſæ & plicatæ, ex fuſco pallidæ, intùs candidæ, farinaceæ, ſaporis & odoris nullius evidentis. *Vires.* Partium eſt tenuium & ſudorifera, Specificum eſt ad Luem Veneream, Arthritidem, &c. Sudores movet. An Salſaparilla & China inter ſe ſpecifice differunt, non auſim determinare. Vide Uſus apud *Auctores varios Medicos ſimul impreſſos Venetiis in fol.*

A. 2. Smilax aſpera, *Offic. Ger.* 709. *Emac.* 859. *J. B.* ii. 115. *Chab.* 115. Smilax aſpera fructu rubro, *Park. Theat.* 173. *Raii Hiſt.* i. 655. Smilax aſpera fructu rubente, *C. B. Pin.* 296. *Tourn. Inſt.* 564. *Elem. Bot.* 512. *Boerh. Ind.* A. ii. 60. A. *Rough Bind-weed.* Gal. *Liſet piquant.* G. Scharffe oder ſtechende Winde. B. *Steekende Winde met roode vrugt.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Folia, viticuli, baccæ. *Vires.* Noxios humores per ſudorem & tranſpirationem evacuat, cutis vitia expurgat, venena arcet, articulorum dolores ſedat. Succedaneum eſt Sarſaparillæ.

II. *De China.*

B*Accis aureis, foliis Plantagineis, & radice nodoſa ab aliis differt.*

In Catalogo ſimplicium ad Pharmacopœiam una duntaxat ſpecies Chinæ ponitur, at in Officinis

ficinis Pharmacopolarum duas oſtendunt & vendunt.

A. 1. China, *Offic. Chab.* 116. China vulgaris Officinarum, *Ger. Emac.* 1618. China Radix, *C. B. Pin.* 296. *Ogilb. Chin.* i. 213. ii. 678. China Radix Officinarum, *Park. Theat.* 1578. Chinæ Radix, *J. B.* ii. 120. *Raii Hiſt.* i. 657. *Acoſt. Cluſ. Exot.* 274. China Orientalis ſeu Smilax aſpera Chinenſis *Lampatam* dicta in *MSS. Herman.* Sankira, Smilax minus ſpinoſa fructu rubicundo, radice virtuoſa Chinæ dicta, *Kemph. Amœn. Exot.* 781. A. *China Root.* Gal. *Eſquine.* G. Bockenwurtz. B. *China-wortel.* A regione China ad nos adfertur. *Uſu.* Radix craſſa, tuberoſa, nodoſa, lævis, lignoſa, foris fuſca, intus ex candido rubeſcens, ſaporis & odoris nullius evidentis. Dum recens unctuoſa & acris. *Vires.* Leniter ſiccat & ſubaſtringit, diaphoretica eſt, diuretica, diſcutiens, aperiens, Hepatica. Hinc convenit in Cachexia, Hydrope, Paralyſi, Arthritide, Cephalœa, Ictero, Lue Venerea, tumoribus ſcirrhoſis & œdematoſis, *Schrod.* Præfertur Orientalis, quæ eſt recens, ſapore inſipida, interiùs candicans aut ſubrubens. Vide Plura de viribus & uſu Radicis Chinæ apud *Veſalium* in *Epiſtolâ de Radice China*, item apud *Braſavolum* in *Volum. Auctorum de Morbo Gallico.*

Quod *China Officinarum* non ſit Radix cujuſdam *Senecionis*, ut nuperus quidam aſſeruit, ſed *Smilacis* hujus mihi plane liquet ex Specimine, quod haud ita pridem vidi in *Muſeo inſtructiſſimo Sloanei* celeberrimi, qui ſub hoc nomine id ex *India Orientali* accepit; eademque ita Radicem refert, quæ ſub eodem nomine à quibuſdam *Americæ* regionibus allata eſt, quæque *Smilacis* Radix eſt, ut diſtinguendi cauſam non videam. Veriſimile mihi videtur hoc *Pharmacum*, uti etiam *Zinziber* alioſque Orientis fœtus, ab *Hiſpanis* ex *Aſiaticis* in *Americanas Colonias* fuiſſe tranſlatum.

A. 2. China Occidentalis, *Pharmacop.* China ſpuria nodoſa, *C. B. Pin.* 297. *Raii Hiſt.* i. 658. Pſeudo-China Radix, *Chab.* 116. Pſeudo-china, *Ger. Emac.* 1618. *Park. Theat.* 1579. Pſeudo-china radix Cluſii, *J. B.* ii. 122. Kabaloſſa Riributnawel, Smilax Indica ſpinoſa folio Cinnamomi; Pſeudo-china quibuſdam, *Muſ. Zeylan.* 22. Smilax aſpera, fructu nigro, radice nodoſâ magnâ lævi farinaceâ China dicta, *Cat. Jam.* 105. *Hiſt. Ejuſd.* 231. *Tab.* 145. Jupicanga, *Piſon.* ed. 1648. p. 99. Jupicanga vulgo radix China, *Ejuſd* ed. 1658. p. 257. Olcacatzan ſeu Pahuatlanica China Mexicana, *Hern.* 212. Altera Olcacatzan ſeu Pahuatlanica, *Nieremb.* 321. A. *American China.* Gal. *Eſquine d'Amerique.* G. Americaniſche China. B. *Americaanſe China-wortel.* Ex America ad nos tranſportatur. *Uſu.* Radix eſt oblonga, craſſa, nodoſa, tuberoſa & lævis, foris rufa, intus ſubrubens. A ſuperiori non ſpecificè differre mihi videtur.

III. *De Bryonia.*

N*Otæ ſunt, Capreoli ad ſcandendum, caules non ſpinoſi, folia vitiginea, vis cathartica vehementior*, R. Synop. p. 95.

A. Bryonia alba, *Offic. Ger.* 720. *Emac.* 869. *Raii Hiſt.* i. 659. *Synop.* iii. 261. *Merc. Bot.* i. 24. *Phyt. Brit.* 17. *Mer. Pin.* 16. Bryonia alba vulgaris, *Park. Theat.* 178. Bryonia aſpera ſive alba, baccis rubris, *C. B. Pin.* 297. *Tourn. Inſt.* 102. *Elem. Bot.* 85. *Boerh. Ind.* A. ii. 61. Bryonia aſpera incana alba, baccis rubris, *Hiſt. Oxon.* ii. 4. Vitis alba vel Bryonia, *J. B.* ii. 143. Vitis alba, Bryonia, *Chab.* 120. A. *White Briony.* Gal. *Vigne blanche, Couleuvrée.* G. Stickwurtz / Römiſche Rüben. B. *Quartel-beſien, wilde Wyngaart.* Ad ſepes. Majo floret, *Uſu.* Radix, *Vires.* Purgat validè ſeroſos & pituitoſos humores. Splenetica, Uterina, & Jecoraria eſt, utpote quorum obſtructiones aperit. Hydropicorum aquas per vomitum, ac ſeceſſum educit, menſes ciet, fœtum ejicit, ſuffocationes uteri arcet, Aſthmata ſanat, podagricis convenit, *Schrod.*

Impoſtores, nebulones, circulatores, & agyrtæ nonnulli ex hujus radice mira quædam monſtra effingunt, quæ cum aliquot dies ſiccæ arenæ mandaverint, pro Mandragoris poſtea diſtrahunt.

IV. *De Tamno.*

C*Aules huic volubiles, folia Convolvuli majoris, fructus in racemis per maturitatem rubentes, flores hexapetali*, R. Synop. p. 95.

A. Bryonia nigra, *Offic. Ger.* 721. *Emac.* 871. *Raii Hiſt.* i. 660. *Mer. Pin.* 16. Bryonia ſylveſtris nigra, *Park. Theat.* 178. Bryonia lævis ſive nigra racemoſa, *C. B. Pin.* 297. *Hiſt. Oxon.* ii. 5. Bryonia nigra, Sigillum Beatæ Mariæ Officinarum, *Merc. Bot.* i. 24. *Phyt. Brit.* 17. Vitis nigra quibuſdam, ſeu Tamnus Plinii folio Cyclamini, *J. B.* ii. 147. Vitis nigra, ſive Bryonia nigra quibuſdam, *Chab.* 120. Tamnus racemoſa, flore minore luteo-palleſcente, *Tourn. Inſt.* 103. *Elem. Bot.*

85. *Boerh.*

85. *Boerh. Ind.* A. ii. 62. *Raii Synop.* iiii. 262. A. *Black Briony.* Gal. *Couleuvrée ſauvage.* G. Schmär-Wurtzel. B. *Wilden - wyngaart.* Ad ſepes. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Incidit & attenuat lentam pituitam, præſertim in thoracis affectibus, *R. H.* p. 661. Urinam renumque ſabulum, menſiumque ſaburram impellit potu, *Lobel.* De vi purgatrici nihil dum comperi, *C. Hoffm.* Exulcerantem vim ineſſe dicit *Geſn.* Vires inſunt violentes, dicitur quoque aliquid venenati habere, hinc malè ſæpe pro Bryonia adhibetur, *Boerh. Hiſt. Plant.* 498.

V. *De Phytolacca.*

F*Loris ſtylus in baccam abit, ſemina radiatim diſpoſita ſunt in baccis, fructus racemoſi,* Raii Meth. *A.* p. 73.

A. Phytolacca, *Offic. Cod. Med.* xci. Phytolacca Americana, *Elem. Bot.* 249. Phytolacca Americana majori fructu, *Tourn. Inſt.* 299. *Boerh. Ind.* A. ii. 70. *Chomel* 787. Solanum racemoſum Americanum, *Raii Hiſt.* i. 662. *Pluk. Almag.* 353. *Phytog.* ccxxv. Solanum magnum Virginianum rubrum, *Park. Theat.* 347. Solanum racemoſum tinctorium Americanum, foliis & ſeminibus Amaranthi, *Hort. Lugd. Bat.* 574. Solanum racemoſum Indicum, *Hort. Reg. Par.* 167. A. *Pork Phyſick.* Gal. *Phytolacca.* G. & B. *Phytolacca.* Americana eſt incola, apud nos in hortis ſeritur. *Uſu.* Folia. *Vires.* Anodina eſt optima.

VI. *De Hippogloſſo, Lauro Alexandrina, & Ruſco.*

P*Lantæ ſunt epiphyllocarpæ, foliis Myrti æmulis, nervoſis, mucrone acuto.*

A. 1. Hippogloſſum, Biſlingua, Uvularia, *Offic.* Hippogloſſum ſive Biſlingua, *Park. Theat.* 702. Hippogloſſum mas & fœmina, *Ger.* 761. *Emac.* 908. Bonifacia ſive Biſlingua, *J. B.* i. 575. Hippogloſſum, Biſlingua, Bonifacia, *Chab.* 45. Laurus Alexandrina, fructu pediculo inſidente, *C. B. Pin.* 305. Ruſcus anguſtifolius fructu folio innaſcente, *Tourn. Inſt.* 79. *Elem. Bot.* 70. *Boerh. Ind.* A. ii. 63. A. *Double-tongue.* Gal. *Herbe aux Langues.* G. Zungen-Bladt. B. *Tongen-blad.* In hortis botanicis. Vulneraria eſt.

A. 2. Laurus Alexandrina, *Offic. J. B.* i. 574. *Chab.* 46. *Raii Hiſt.* i. 663. Alexandrina genuina, *Park. Theat.* 700. Laurus Alexandrina fructu folio inſidente, *C. B. Pin.* 305. Hippogloſſum Matthioli, *Ger.* 761. *Emac.* 909. Ruſcus latifolius fructu folio inſidente, *Tourn. Inſt.* 79. *Elem. Bot.* 70. *Boerh. Ind.* A. ii. 63. A. *Laurel of Alexandria.* Gal. *Laurier Alexandrin.* G. Alexandriniſcher Lorbehr. B. *Tonge-blat.* In hortis botanicis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria ac diuretica eſt.

A. 3. Ruſcus, Bruſcus, *Offic.* Ruſcus ſive Bruſcus, *Ger.* 759. *Emac.* 907. *Mer. Pin.* 107. Ruſcus, *J. B.* i. 579. *Chab.* 46. *C B. Pin.* 470. *Park. Theat.* 253. *Raii Hiſt.* i. 664. *Synop.* iii. 262. Ruſcus myrtifolius aculeatus, *Tourn. Inſt.* 79 *Elem. Bot.* 70. *Boerh. Ind.* A. ii. 63. Ruſcus, Bruſcus, Oxymyrſine, *Merc. Bot* i. 65. *Phyt. Brit.* 107. A. *Butchers Broom.* Gal. *Bruſc, petit Houx, Bouis piquant.* G. Mäußdorn / Bruſch. B. *Steekende-Palm, Muizen - doorn.* In ſepibus & dumetis. *Uſu.* Radix. Recenſetur inter quinque Radices aperientes. *Vires.* Attenuat, incidit, aperit. Uſus præcipuus in obſtructione Hepatis, Urinæ, Menſium, &c. *Schrod.*

VII. *De Polygonato.*

F*Oliis nervoſis cum Lilio convallium convenit; magnitudine ſua, caule multis foliis veſtito, floribus cylindraceis è foliorum ſinubus exeuntibus & deorſum dependentibus ab eadem differt,* R. Synop. p. 96.

A. Polygonatum, Sigillum Solomonis, *Offic. Chab.* 505. Polygonatum, *Ger.* 756. *Emac.* 903. *Raii Hiſt* i. 664. *Synop* iii. 263. *Mer. Pin.* 96. Polygonatum vulgare, *Park. Theat.* 696. Polygonatum vulgare, Sigillum Solomonis Officinarum, *Merc. Bot.* i. 61. *Phyt. Brit.* 96. Polygonatum latifolium vulgare, *C. B. Pin.* 303. *Hiſt. Oxon.* iii. 537. *Tourn. Inſt.* 78. *Elem. Bot.* 69 *Dill. Cat. Giſſ.* 58. *Rupp. Flor. Jen.* 38. *Buxb.* 265. Polygonatum, vulgò Sigillum Solomonis, *J. B.* iii. 529. A. *Solomon's - Seal.* Gal *Cachet de Salomon.* G. Weiß - wurtz. B. *Zalomons-Zegel.* In ſylvis, ſed rarius. Majo floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Vulnerarium eſt, & aſtringens; fluxiones quaſcunque ſiſtit; Oſſa fracta & Hernias conſolidat, *R. H.* pag. 667.

VIII. *De Lilio Convallium.*

N*Otæ ſunt, Caulis nudus; flores parvi, campanulati; baccæ rubræ; folia nervoſa, bina ternave*, R. Syn. p. 96.

A. Lilium convallium, *Offic. Ger.* 331. *Emac.* 410. *Raii Hiſt.* i. 669. *Synop.* iii. 264. *Mer. Pin.* 72. *Chab.* 505. *Merc. Bot.* i. 47. *Phyt. Brit.* 68. Lilium convallium Tournefortii, & Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 38. Lilium convallium album, *C. B. Pin.* 304. *Tourn. Inſt.* 77. *Elem. Bot.* 69. *Boerh. Ind.* A. ii. 64. *Dill. Cat. Giſſ.* 56. *Buxb.* 193. Lilium convallium flore albo, *Park. Parad.* 349. Lilium convallium vulgò, *J. B.* iii. 531. *Hiſt. Oxon.* iii. 539. A. *Lily-convally.* Gal. *Muguet* G. Meyen-Blühmlein. B. *Mei-bloemen, Lelitjes van den Dale* In ſylvis, & umbroſis. Maio floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Cephalici ſunt. Uſus præcipui in morbis capitis frigidis, ut Apoplexia, Paralyſi, Vertigine, Epilepſia, & in Lipothymia, *Schrod.* Vide plura de *Lilio Convallium* apud *Hieronymum Heroldum in Epiſtolis ad Matthiolum & Camerarium.*

IX. *De Monophyllo.*

C*Ujus notæ, floſculi tetrapetali, ſtellati, ſpicatim digeſti; folia è terra exorta (duo enim, vel tria in caule ſunt) ſingularia, baccæ rubræ, ut in Lilio convallium*, R. Meth. *A.* p. 73.

A. Monophyllon, *Offic. Ger.* 330. *Emac.* 409. *Raii Hiſt.* i. 668. Monophyllon ſive Unifolium, *Park. Theat.* 505. Unifolium, *Rupp. Flor. Jen.* 73. Unifolium ſive Ophrys unifolia, *J. B.* iii. 534. *Chab.* 506. Lilium convallium minus, *C. B. Pin.* 304. *Hiſt. Oxon.* iii. 539. Smilax unifolia humillima, *Tourn. Inſt.* 654. *Elem. Bot.* 512. *Boerh. Ind.* A. ii. 64. A. *One-blade.* Gal. *Monophyllon ainſi nommée, comme qui diroit plante a' une ſeule feuille.*) G. Einbladt. B. *Eenblad.* In ſylvis, & dumetis. Maio & Junio floret. *Uſu.* Flos. *Vires.* Inter Alexipharmaca, & Vulneraria enumerat *Mont.* & *Park.*

X. *De Mandragora.*

N*Otæ ſunt, quòd caules nullos producat præter pediculos, flores, & fructus ſuſtinentes; radices grandes, anthropomorphas quodammodo*, R. H. p. 668.

A. Mandragora, *Offic.* Mandragora fructu majore, *Hiſt. Oxon.* iii. 531. Mandragora fructu rotundo, *C. B. Pin.* 169. *Raii Hiſt.* i. 668. *Tourn. Inſt.* 76. *Elem. Bot.* 67. Mandragora, *Rupp. Flor. Jen.* 37. Mandragoras, *Chab.* 524. Mandragoras mas, *Ger.* 281. *Emac.* 352. *Park. Parad.* 377. *J. B.* iii. 617. Mandragoras mas vulgatior, *Park. Theat.* 343. A. *Mandrake.* Gal. *Mandragore.* G. Alraum. B. *Mandragers-kruit.* In hortis botanicis. Majo floret. *Uſu.* Folia, cortex radicum, & fructus. Folia acuminata ſunt, cubitum circiter longa, ſeſquipalmum lata, coloris atrovirentis, odoris fœtidi. N. B. *Mulierculæ botanopolæ Londinenſes folia Hyoſcyami lutei pro foliis Mandragoræ ad Unguenti Populei confectionem non raro vendunt.* Cortex radicis eſt colore ex cinereo ferrugineo, intus albidus, foris ſcaber, ſapore amaricante, odore viroſo. *Vires.* Soporiferus, ac narcoticus eſt. Extrinſecùs uſus eſt in oculorum rubore, ac dolore, in Eryſipelate, in tumoribus duris, ſtruma, ſchrophula, &c. *Schrod.* Vide plura de Mandragora apud *Deuſingium* in *Faſciculo Diſſertat.*

XI. *De Herba Paris.*

C*Aulibus non ramoſis, determinate ſeu ex una diſtinctione foliatis, quatuor plerumque foliis; unico in ſingulis flore & bacca, ab aliis diſtinguitur*, R. Synop. p. 96.

A. Herba Paris, *Offic. Ger.* 328. *Emac.* 61. *Raii Hiſt.* i. 670. *Synop.* iii. 264. *Merc. Bot.* i. 42. *Phyt. Brit.* 58. *Mer. Pin.* 61. *Park. Theat.* 390. *J. B.* iii. 613. *Chab.* 523. *Tourn. Inſt.* 233. *Elem. Bot.* 200. *Dill. Cat. Giſſ.* 61. *Buxb.* 154. *Boerh. Ind.* A. ii. 72. Paris Rivini, *Rupp. Flor. Jen.* 74. Solanum quadrifolium bacciferum, *C. B. Pin.* 167. *Pluk. Almag.* 352. Solano congener, non ramoſum tetraphyllum, *Hiſt. Oxon.* iii. 532. A. *Herb. Paris.* Gal. *Raiſin de Renard.* G. Wolffs-Beer / Stern-Kraut. B. *Wolfs-beſſen.* In ſylvis umbroſis. Majo floret. *Uſu.* Baccæ. *Vires.*

Vires. Uſus baccarum internus alexipharmacus, in peſte, venenatis morbis, veneniſque aſſumptis, *Schrod.* Folia contuſa, & formâ Cataplaſmatis applicata, conducunt in bubonibus peſtilentialibus, aliiſque tumoribus calidis. In mania eſt planta optima, *Boerh. Hiſt. Plant.* 515. Ad dolorem iſchiadicum ſedandum externè commendat *Tackenius.* In contuſionibus lividis, *Helmontius. Buxb.* in hyſtericis non ſine ſucceſſu adhibuit.

XII. *De Ipecacuanha.*

FLores & baccæ ſunt racemoſæ, unde ab Herba Paris differt.

A. Ipecacuanha, *Offic. Pomet.* 46. *Piſ.* (1648.) 101. (1658.) 231. *Act. Philoſ. Lond.* N°. 238. 69. *Mont. Exot.* 7. *Dougl. Ind.* 46. *Piſ.* (ed. 1648.) 101. (ed. 1658.) 231. *Comm. Cat. Plant. Uſual.* (ed. 111.) 95. Hipecacuanha, *Bagliv. Prax.* 74. Ipecacuanna Braſilienſibus, *Marcg.* 17. *Raii Hiſt.* i. 669. Ipepocoanha, *Marl. ob.* Igpecaya ſive Pygaya, *Laet.* 566. *Purch. Pilg.* Vol. iv. 1311. Herba Paris Braſiliana polycoccos, *Raii Hiſt.* i. 669. Periclymenum parvum Braſilianum alexipharmacum, *Pluk. Almag.* 288. Periclymeno accedens planta Braſiliana, floſculis congeſtis albis, *Hiſt. Oxon.* iii. 535. *Cod. Med.* 61. Ipecacuana, *Stroth. Mat. Med.* i. 60. *Tourn. Mat. Med.* 189. A. *Braſilian Root.* Gal. *Ipecacuana.* G. Braſilianiſche Einbeer. B. *Rode loop-Wortel.* Ex Braſilia importatur. *Uſu.* Radix parva, tenuis, nodoſa, foris fuſca, intus fere buxei coloris, ſapore amaricante. *Vires.* In fluore albo multum valet. Specificum eſt, ac fermè infallibile remedium in fluxibus dyſentericis, aliis hæmorrhagiis ſanguineis, colliquationibus humorum; &c. *Bagli.* Infuſa vel in pulvere ſumpta per vomitum, & ſeceſſum purgat, & non ſolum in Dyſenteria, ſed etiam in affectibus ventriculi datur cum ſucceſſu.

XIII. *De Solano.*

NOtæ ſunt, Flores monopetali, quinquepartiti, aut ſtellati, apicibus in umbilico oblongis, erectis, coitu ſuo umbonem componentibus, ſemina parva, compreſſa, Raii Synop. p. 97.

A. 1. Solanum Officinarum, *Offic. Comm. Flor. Mal.* 252. *C. B. Pin.* 166. *Tourn. Inſt.* 148. *Boerh. Ind.* A. ii. 66. *Buxb.* 305. *Dill. Cat. Giſſ.* 152. *Rupp. Flor. Jen.* 36. Solanum vulgare, *Park. Theat.* 346. *Raii Hiſt.* i. 672. *Synop.* iii. 265. *Hiſt. Oxon.* iii. 520. Solanum hortenſe, *Ger.* 268. *Emac.* 339. *Mer. Pin.* 114. Solanum hortenſe ſive vulgare, *J. B.* iii. 608. Solanum ſive Solatrum, *Chab.* 522. Solanum ſive Solatrum vulgare, *Merc. Bot.* i. 69. *Phyt. Brit.* 114. Nilentſiunda, *Hort. Mal.* Part. 10. p. 145. T. 73. Aguaraquiyà, *Piſon.* 224. Aguara-quyà Braſilienſibus, *Marcg.* 55. A. *Nightshade.* Gal. *Morelle.* G. Nacht Schatten / Sau-Kraut. B. *Nacht-ſchade.* Ad vias. Auguſto floret. *Uſu.* Herba, ſemen. *Vires.* Refrigerat. Uſus præcipuus externè in Eryſipelate, in dolore capitis, in æſtu febrili mitigando, in parotidibus, *Schrod.*

A. 2. Solanum lignoſum, Dulcamara, *Offic.* Solanum lignoſum, ſeu Dulcamara, *Park. Theat.* 350. *Raii Hiſt.* i. 672. *Synop.* iii. 265. *Merc. Bot.* i. 69. *Phyt. Brit.* 115. Solanum ſcandens, ſeu Dulcamara, *C. B. Pin.* 167. *Tourn. Inſt.* 149. *Elem. Bot.* 124. *Boerh. Ind.* A. ii. 67. *Dill. Cat. Giſſ.* 82. *Rupp. Flor. Jen.* 36. *Buxb.* 306. Amara-dulcis, *Ger.* 279. *Emac.* 350. Dulcamara, ſeu Amara-dulcis, *Mer. Pin.* 34. Glycypicros, ſive Amara-dulcis, *J. B.* ii. 109. *Chab.* 114. A. *Bitter-ſweet.* Gal. *Morelle, (Vigne ſauvage, ſa racine eſt apellée Douce-amere).* G. Je länger je lieber / Hindiſch-Kraut. B. *Alfrank.* Aquoſa, & rigua amat. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Urinam ciet, & Hydropem ſanat.

A. 3. Amomum Plinii, *Offic. Ger.* 289. *Emac.* 361. Solanum fruticoſum bacciferum, *C. B. Pin.* 166. *Raii Hiſt.* i. 673. *Tourn. Inſt.* 149. *Elem. Bot.* 124. *Boerh. Ind.* A. ii 67. *Rupp. Flor. Jen.* 37. Fruticoſum Americanum, dictum Amomum Plinii, *Park. Theat.* 352. Amomum, Plinii ſeu Pſeudocapſicum, *ejuſd. Parad.* 431. Strychnodendros, *J. B.* iii. 614. Apollinaris Solani ſpecies ex Apennino; Strychnodendros; Solanum arboreſcens, *Chab.* 523. A. *Tree-Nightshade.* Gal. *Eſpece de Solanum en arbriſſeau.* G. Baumichter/Staudichter Nacht-Schatten. B. *Valſe Freſili-peper, Boom-nagt-ſchade.* In Inſula Madera ſponte oritur. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Cum Solano viribus convenit.

A. 4. Battata Virginiana, *Offic. Park. Theat.* 1383. Battata Virginiana ſive Virginianorum, & Pappus, *Ger.* 781. *Emac.* 927. Papas Americanum, *J. B.* iii. 621. Papas Americanum, Pycnocomum Opanank Inſulæ Virginiæ radix: Chunno, *Chab.* 523. Papas ſeu Battatas Virginianum, *Park. Parad.* 517. Solanum tuberoſum eſculen-

eſculentum, *C. B. Pin.* 167. *Prod.* 89. *Raii Hiſt.* i. 675. *Synop.* iii 265. *Hiſt. Oxon.* iii. 522. *Tourn. Inſt.* 149. *Elem. Bot.* 124. *Boerh. Ind.* A. ii. 67. *Rupp. Flor. Jen.* 37. *Buxb.* 306. A. *Virginia, commonly Iriſh Potatoes.* Gal. *Battates de Virginie.* G. Virginianiſche Potatoes / Erd-Apffel. B. *Aard-Appelen.* In Virginia ſponte oritur, apud nos in hortis colitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Radix. In Culinis, in Officinis nunquam. *Vires.* Cum Battata Hiſpanica viribus convenire creditur, ſed parum ſoporifera eſt.

XIV. *De Lycoperſico.*

A *Solano fructu in plures cellulas diviſo differt; floris figurâ convenit*, Raii Meth. A. p. 74.

A. Poma amoris, *Offic. Ger.* 275. *Emac.* 346. Poma Amoris majora fructu rubro, *Park. Parad.* 379. Solanum pomiferum fructu rotundo, ſtriato, molli, *C. B. Pin.* 167. *Raii Hiſt.* i. 675. *Hiſt. Oxon.* iii. 520. Mala aurea odore fœtido, quibuſdam Lycoperſicon, *J. B.* iii. 620. Mala aurea, *Chab.* 525. Lycoperſicon Galeni, *Tourn. Inſt.* 150. *Elem. Bot.* 125. *Boerh. Ind.* A. ii. 69. *Rupp. Flor. Jen.* 37. A. *Love-Apples.* Gal. *Pomme dorée, ou Pomme d'Amour.* G. Gold-Apffel. B. *Appelen der liefde.* In hortis ſata. Æſtate florent. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Cum Solano, & Mandragora viribus convenit. Inter plantas ophthalmicas reponit *Mont.* ſed de ejus virtute diſputatur, inquit *Boerhaavius*, & lis nondum eſt compoſita; qui potiùs ad venenatas, quàm ad medicatas plantas eſſe referendas dicit. De Solano vide plura apud *Velſchium* in *Epiſtol.* apud *Fabrum* in *Strychnomania.*

XV. *De Melongena.*

A *Solano differt, quod fructus ejus ſolidus ſit, carnoſus, & ſine cavitate; cum Solano, quod mollis ſit, cavus, ſucculentus*, R. Meth. A.

Mala inſana, *Offic. Ger.* 274. *Emac.* 345. Mala inſana Syriaca, *Park. Theat.* 392. Malum inſanum folio non ſpinoſo, *Munt.* Solanum pomiferum fructu oblongo, *C. B. Pin.* 167. *Raii Hiſt.* i. 673. *Hiſt. Oxon.* iii. 524. *Herm. Muſ. Zeyl.* 37. Solani ſpecies Fockii dicta, *Bont.* 123. Solanum pomiferum fructu rotundo, *J. B.* iii. 618. Melongena fructu oblongo, *Tourn. Inſt.* 151. *Elem. Bot.* 126. *Boerh. Ind.* A. ii. 70. Melongena Arabum, Melanzana: Solanum pomiferum, *Chab.* 524. Belingela, *Piſ.* 210. Belingela Luſitanis, *Marcg.* 24. A. *Mad Apples.* Gal. *Mayenne.* G. Doll-Apffell. B. *Dol-Appel.* In hortis apud nos colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Hæc planta reddit homines ſoporoſos, & furibundos, *Boerh. Hiſt. Plant.* 511. In acetariis, & bellariis iis utuntur Itali & Hiſpani, *Raii Hiſt.*

XVI. *De Capſico.*

F*Oliis integris, fructu oblongo, per maturitatem ſicco, ab aliis differt.*

A. Capſicum, Piper Indicum, *Offic.* Capſicum vulgare, *Elem. Bot.* 127. Capſicum ſiliquis longis propendentibus, *Rupp. Flor. Jen.* 37. *Tourn. Inſt.* 152. *Boerh. Ind.* A. ii. 68. Capſicum longioribus ſiliquis, *Ger.* 292. *Emac.* 364. Capſicum majus vulgatius, oblongis ſiliquis, *Park. Theat.* 355. Piper Indicum vulgatiſſimum, *C. B. Pin.* 102. *Raii Hiſt.* i. 676. Piper, Capſicum, *Chab.* 297. Piper Calecuticum ſive Capſicum oblongius, *J. B.* ii. 943. Solanum Capſicum dictum vulgatiſſimum, *Hort. Lugd. Bat.* 574. Solanum urens Capſicum dictum, ſive Piper Indicum vulgatiſſimum, *Hiſt. Oxon.* iii. 528. Piper Indicum ſiliquâ flavâ vel aureâ, *Comm. Flor. Mal.* 215. Capo-Molago, *Hort. Mal.* ii. 109. Quiya ſive Piper Braſilienſe, *Piſ.* 225. Quiya Braſilienſibus, *Marcg.* 39. Lada Chilli, *Bont.* 131. Chilli, Piper ſiliquoſum Mexicanum, *Hern.* 135. A. *Guiney pepper.* Gal. *Poivre d'Inde, de Guinée, du Breſil, Corail de jardin, Piment.* G. Indianiſcher Pfeffer. B. *Breſiliſe Peper.* In hortis ſata. Junio floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Inter medicos raró in uſu occurrit; apud Hiſpanos in cibariis & condimentis. V. plura apud *Gregorium de Regio* in *Libro de Capſicis.*

XVII. *De Bella Donna.*

F*Lores habet campaniformes, concavos, & tubuloſos, margine in quinque ſegmenta acuta diviſo; fructus major, in duas cellas diviſus malignus, & venenatus*, R. Meth. A. p. 74.

A. Solanum lethale, *Offic. Ger.* 269. *Emac.* 340. *Raii Hiſt.* i. 679. *Park. Theat.* 346. *Mer. Pin.*

Pin. 114. Solanum Melanoceraſus, *C. B. Pin.* 166. Solanum maniacum, *Chab.* 523. Solanum maniacum multis, ſeu Bella Donna, *J. B.* iii. 611. Solanum furioſum, luridè purpureo flore calathoide, Melanoceraſus, *Pluk. Almag.* 352. Solanum ſomniferum, *Merc. Bot.* i. 70. *Phyt. Brit.* 115. Solano congener flore campanulato vulgatius, latioribus foliis, *Hiſt. Oxon.* iii. 532. Bella Donna Cluſ. *Pan.* 504. *Elem. Bot.* 68. *Raii Synop.* iii. 265. *Dill. Cat. Giſſ.* 143. Bella Donna majoribus foliis & floribus, *Tourn. Inſt.* 77. *Boerh. Ind.* A. ii. 69. *Rupp. Flor. Jen.* 204. A. *Deadly Nightshade.* Gal. *Belladona.* G. Wald Nachtſchatten / Tödliche Nachtſchatten / Dollewurtz. B. *Dolmakende Nagtſchade.* In locis ruderatis, & ad ſemitas. Junio & Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Recentia mammis impoſita, earum duritias, & tumores emolliunt; diſcutiunt, & ſanant etiam cancroſas, *R. H.* Intus ſumpta maligna eſt & lethalis planta.

XVIII. *De Halicacabo.*

N*Otæ ſunt, Fructus in calycibus in veſicas intumeſcentibus occultati,* R. H. p. 681.

A. 1. Alkekengi, Halicacabum, *Offic.* Alkekengi Officinarum, *Tourn. Inſt.* 151. *Elem. Bot.* 126. *Boerh. Ind.* A. ii. 66. *Dill. Cat. Giſſ.* 83. Alkekengi Tournefortii, *Rupp. Flor. Jen.* 38. Solanum veſicarium, *C. B. Pin.* 166. Solanum veſicarium vulgatius repens, fructu & veſicâ rubra, *Hiſt. Oxon.* iii. 526. Halicacabum, *Ger.* 271. *Emac.* 342. Solanum, Halicacabum vulgare, *J. B.* iii. 609. *Chab.* 522. *Raii Hiſt.* i. 681. Solanum veſicarium ſive Alkekengi, *Park. Parad.* 532. Halicacabum, *Rivin.* Halicacabum ſive Alkekengi vulgare, *Park. Theat.* 462. A. *Winter-Cherry.* Gal. *Alkekenges, Coquerelles.* G. Hertzſaamen / Hertz-Körner / Juden-Kirſchen / Teuffels-Kirſchen. B. *Kriekjes van over Zee.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu* Fructus. *Vires.* Nephritica, diuretica, & lithontriptica eſt. Uſus præcipuus in calculo renum & veſicæ, in Ictero, & ſanguine coagulato, *Schrod.* Morbo articulari efficacius eſſe creditur.

A. 2. Solanum ſomniferum, *Offic. Ger. Emac.* 339. *Park. Theat.* 345. Solanum ſomniferum verticillatum, *C. B. Pin.* 166. *Chab.* 522. *Hiſt. Oxon.* iii. 526. *Comm. Flor. Mal.* 253. Solanum ſomniferum antiquorum, *Alp. Exot.* 71. Solanum verticillatum, *J. B.* iii. 610. *Raii Hiſt.* i. 682. Solanum, Alkekengi Mexicanum, *Hern.* 296. Alkekengi fructu parvo verticillato, *Tourn. Inſt.* 151. *Elem. Bot.* 126. *Boerh. Ind.* A. ii. 66. Pevetti, *Hort. Mal.* iv. 113. Baccifera Indica floribus ad foliorum exortus fructu ſulcato decapyreno, *Raii Hiſt.* ii. 1632. A. *Sleepy-Nightſhade.* Gal. *Solane dormitif.* G. Schlafmachender Nachtſchatten / Nachtbeer. B. *Slaapmakende Nachtſchade.* In hortis Botanicorum. Julio floret. *Uſu* Radix, fructus. *Vires.* Radix vim habet ſomniferam, Opio tamen mitiorem. Fructus urinam vehementer ciet; unde Hydropicis exhibetur. Decoctus dentium doloribus auxiliatur. Radicis ſuccus cum melle Oculorum hebetudines tollit, *Dioſc.*

XIX. *De Aſparago.*

N*Otæ ſunt, folia tenuiſſima, capillacea, turiones craſſi, eſculenti,* R. Synop. p. 97.

A. 1. Aſparagus, *Offic. Park. Parad.* 503. *Raii Hiſt.* i. 683. *Synop.* iii. 267. Aſparagus ſativus, *Ger.* 953. *Emac.* 1110. *Mer. Pin.* 11. Aſparagus ſativa, *C. B. Pin.* 489. *Tourn. Inſt.* 300. *Elem. Bot.* 249. *Boerh. Ind.* A. ii. 65. *Rupp. Flor. Jen.* 126. Aſparagus hortenſis & pratenſis, *J. B.* iii. 725. Aſparagus ſive Aſpharagus, *Chab.* 550. Aſparagus domeſticus, *Hiſt. Oxon.* ii. 3. Aſparagus vulgaris, *Merc. Bot.* i. 21. *Phyt. Brit.* 12. A. *Sparrow-graſs.* Gal. *Aſperge.* G. Spargen / Corallen-Kraut. B. *Aſpergies, Coraal-kruyt.* In hortis. *Uſu.* Radix, ſemen. Recenſetur radix inter quinque radices aperientes. *Vires.* Diuretica ac lithontriptica eſt. Hepar, Lienem, & Renes infarctu liberat; ideoque in decoctis eò reſpicientibus frequentiſſima eſt. Externè adhibetur in gargariſmis, pro lenienda Odontalgia, & laxitate Gingivarum, *Schrod.*

A. 2. Aſparagus ſylveſtris, *Dioſc.* Aſparagus pratenſis, *J. B.* iii. 725. *Chab.* 550. Aſparagus ſylveſtris, tenuiſſimo folio, *C. B. Pin.* 490. *Tourn. Inſt.* 300. *Elem. Bot.* 249. *Boerh. Ind.* A. ii. 65. *Bot. Monſp.* 30. A. *Wild Sparrow-graſs.* Gal. *Aſperge ſauvage.* G. Wilder Spargen. B. *Wilde Spargies.* Circa Monſpelium obſervatur. Solâ tranſplantatione à Sativo differt.

A. 3. Aſparagus petræa, Corruda, *Offic.* Aſparagus petræa, *Ger.* 953. *Emac.* 1110. Aſparagus petræus, ſive Corruda, *Raii Hiſt.* i. 683. *Hiſt. Oxon.* ii. 3. Aſparagus petræus, ſive Corruda aculeata, *Park. Theat.* 454. Aſpa-

paragus foliis acutis, *C. B. Pin.* 490. *Tourn. Inſt.* 300. *Elem. Bot.* 249. Aſparagus ſpinoſus Corruda dictus, *Rupp. Flor. Jen.* 126. Corruda, *J. B* iii. 726. Corruda ſive Aſparagus ſylveſtris, *Chab.* 550. A. *Rock-Sparrow-graſs.* Gal. *Aſperge ſauvage.* G. Stein-Spargen / Dorn-Spargen. A. *Steen-Aſpergies*, *Wilde Aſpergies.* Ad ſepes, & in dumetis Italiæ, &c. frequens. Auguſto floret. *Uſu.* Turiones, radix. *Vires.* Cum Sativo viribus convenit; cujus vice eo utuntur Monſpelienſes Pharmacopœi.

XX. *De Phytolacca.*

F*Loris ſtylus in baccam abit; ſemina radiatim diſpoſita ſunt in baccis; fructus racemoſi*, R. Meth. A. 73.

A. Phytolacca, *Offic. Ind. Med.* xci. Phytolacca Americana, majori fructu, *Tourn. Inſt.* 299. *Boerh. Ind.* A. ii. 70. *Rupp. Flor. Jen.* 115. *Chomel.* 787. Phytolacca Americana, *Elem. Bot.* 248. Solanum racemoſum Americanum, *Raii Hiſt.* i. 662. *Pluk. Almag.* 353. *Phytog.* 215. *Sloan. Cat.* 84. *Hiſt. Jam.* i. 199. Solanum magnum Virginianum rubrum, *Park. Theat.* 347. Solanum Indicum racemoſum, *Hort. Reg. Par.* 167. Solanum Virginianum rubrum, maximum, racemoſum, baccis torulis canaliculatis, *Hiſt. Oxon.* iii. 522. Solanum racemoſum tinctorium Americanum, foliis & ſemine Amaranthi, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 574. Solanum ſpurium racemoſum, foliis Amaranthi, *Volck. Flo. Nor.* 363. A. *Virginia Red Weed, or Pork-Phyſick.* Gal. *Phytolacca d'Amerique.* G. Americaniſche Phytolacca. B. *Phytolacca.* Americana eſt planta; apud nos autem in hortis curioſorum reperitur. *Uſu.* Folia, radix. *Vires.* Folia anodyna exiſtimantur. Radicum ſuccus purgat vehementer.

XXI. *De Oxycocco.*

N*Otæ hujus, Folia Serpylli; viticulæ tenues, ſupinæ; floſculi tetrapetaloides; baccæ ſublongæ; locus paluſtris*, R. Meth. A. p. 75.

A. 1. Oxycoccos, *Offic.* Oxococcus Tournefortii, *Rupp. Flo. Jen.* 74. Oxycoccus ſive Vaccinia paluſtria, *J. B.* i. 525. *Chab.* 41. *Raii Synop.* iii. 267. *Tourn. Inſt.* 565. Oxycoccum Cordi, *Volck.* 316. Vaccinia paluſtria, *Ger.* 1367. *Emac.* 1419. *Raii Hiſt.* i. 685. *Merc. Bot.* i. 75. *Phyt. Brit.* 126. *Mer. Pin.* 123. Vaccinium paluſtre, *Park. Theat.* 1229. Vitis Idæa paluſtris, *C. B. Pin.* 471. *Pluk. Almag.* 392. A. *Moor Berries.* Gal. *Couſſinets des marais.* G. Mooß-Beeren. B. *Veenbeſien.* In paluſtribus, lociſque putridis. Junio floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Fluxus alvi, vomitumque ſiſtit; ſitim ſedat; ventriculum corroborat; æſtum febrilem compeſcit; peſti reſiſtit.

A. 2. Uva Gruina, *Offic.* Vitis Idæa paluſtris Virginiana, fructu majore, *Raii Hiſt.* i. 685. Vitis Idæa paluſtris Americana, oblongis ſplendentibus foliis, fructu grandiore, rubro, pluribus intus acinis referto, *Pluk. Almag.* 392. *Phytog.* Tab. 320. f. 6. A. *Crane-Berries.* Gal. *Couſſinets des marais.* G. Craniſche-Beeren. B. *Craniſe-beſien.* Ex Nova Anglia tranſportatur. *Uſu.* Baccæ. *Vires.* Ad ſcorbutum præſtare creditur. In culinis noſtris etiam reperitur.

SECTIO DECIMA SEXTA.

De Herbis Multiſiliquis, ſeu Corniculatis.

P*Lantas multiſiliquas voco, quæ ad ſingulos flores producunt ſiliquas, ſeu cornicula disjuncta*, R. Hiſt. p. 686.

Herbæ multiſiliquæ ſunt vel foliis
- Craſſis, ſucculentis
  - Majores latifoliæ, foliis
    - Ad radicem multis
      - In globulos ſine pediculis congeſtis; floribus in ſurculis reflexis in ſummis caulibus, *Sempervivum.*
      - Pediculis inſidentibus; floribus cylindraceis, non deciduis, in ſpicas digeſtis; *Umbilicus Veneris.*
    - Ad radicem nullis, radice inodorâ tuberoſâ: *Telephium.*
  - Minores: *Illecebra.*
- Texturæ rarioris & minus ſucculentis, quibus
  - Folia
    - Digitata; flores non decidui; radices

a b

a b

ces catharticæ: *Helleborus Niger.*
Pinnata, Fraxini ſimilia; flores in ſpicas digeſti; ſemina nigra, majuſcula, ſplendentia: *Fraxinella.*
Flores
Cucullati; folia circumſcriptione ſubrotunda, laciniata; ſemina rugoſa: *Aconitum.*
Corniculati.
Unico cornu ſeu calcari retrorſum extenſo; ſemina triquetra,
Nigra; minora folia in tenues lacinias diſſecta: *Delphinium.*
Fuſca, majuſcula, rugoſa, folia vitiginea, Ricino ſimilia *Staphis agria.*
Pluribus corniculis recurvis, penduli, ſemina nigra, lucida; folia umbelliferarum modo diviſa: *Aquilegia.*
Expanſi majores, roſei; ſemina majuſcula, rotunda, per maturitatem nigra; radices tuberoſæ: *Pæonia.*

I. *De Sempervivo.*

N*Otæ ſunt, Folia in globulos oculi bovini æmulos congeſta, lata, & ſucculenta; flores in ſurculis reflexis in ſummis caulibus ſtellati*, Raii Synop. pag. 98.

A. Sedum majus, Sempervivum majus, *Offic.* Sedum majus vulgare, *C. B. Pin.* 289. *Raii Hiſt.* i. 687. *J. B.* iii. 687. *Hiſt. Oxon.* iii. 474. *Tourn. Inſt.* 262. *Elem. Bot.* 228. *Boerh. Ind.* A. 286. *Park. Theat.* 730. Sedum, ſeu Sempervivum majus, *Mer. Pin.* 110. Sedum; Aizoon; ſempervivum majus vulgare, *Merc. Bot.* i. 67. *Phyt. Brit.* 110. Sedum, ſive Aizoon majus vulgare, *Chab.* 538. Sempervivum tectorum majus, *Rupp. Flor. Jen.* 132. Sempervivum majus, *Ger.* 411. *Emac.* 510. *Raii Synop.* iii. 269. *Buxb.* 300. *Dill. Cat. Giſſ.* 142. A. *Houſelcek.* Gal. *Joubarbe.* G. Groß-Haußwurtz. B. *Huislook*, *groote Donderbaart.* In domorum tectis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Refrigerat, & validè aſtringit Uſus præcipuus intrinſecus in febribus bilioſis. Sedat ſitim, & compeſcit ardorem, *Schrod.*

II. *De Telephio.*

F*Olia non conglobantur in capitula; flores velut in umbella pentapetali.*

A. 1. Telephium, Craſſula, Fabaria, *Offic.* Telephium, ſive Fabaria, vel Anacampſeros, *Cod. Med.* cxv. Telephium vulgare, *C. B. Pin.* 287. *Raii Hiſt.* i. 689. *Hiſt. Oxon.* iii. 467. *Buxb.* 315. Telephium, ſive Craſſula major vulgaris, *Park. Theat.* 726. *Mer. Pin.* 117. Telephium vulgare, Fabaria, *Merc. Bot.* i. 72. *Phyt. Brit.* 120. Fabaria Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 103. Anacampſeros, vulgò Faba craſſa, *J. B.* iii. 681. *Tourn. Inſt.* 264. *Elem. Bot.* 230. *Boerh. Ind.* A. 288. *Dill. Cat. Giſſ.* 168. *Raii Synop.* iii. 269. A. *Orpine.* Gal. *Joubarbe des Vignes*, *Feve epaiſſe.* G. Knaben-Kraut / Fette-Henne / Wund-Kraut / Foß-Zwang. B. *Smeer-wortel*, *Hemel-Sleutel.* In agris. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria eſt, & aſtringens. Uſus præcipuus in conſolidanda inteſtinorum eroſione per dyſenteriam introducta; in curanda hernia; in ambuſtis medendis, *Schrod.*

A. 2. Rhodia radix, *Offic. Ger.* 426. *Emac.* 532. *Raii Hiſt.* i. 690. *Park. Theat.* 729. *Mer. Pin.* 104. *C. B. Pin.* 286. *J. B.* iii. 683. *Chab.* 536. Rhodia (vel Roſea) radix, *Merc. Bot.* ii. 31. *Phyt. Brit.* 105. Roſea Rivini & Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 72. Telephium radice Roſam ſpirante, majus, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 589. Telephium luteum minus, radice Roſam redolente, *Hiſt. Oxon.* iii. 468. Anacampſeros radice Roſam ſpirante, *Elem. Bot.* 230. Anacampſeros radice Roſam ſpiranrante major, *Tourn. Inſt.* 264. *Boerh. Ind.* A. 269. *Raii Synop.* iii. 269. A. *Roſe-wort.* Gal. *Racine ſentant les Roſes.* G. Roſen-Wurtzel. B. *Roze-wortel.* In montoſis reperitur. Vere floret. *Uſu.* Radix tuberoſa, fragilis, foris fuſca, intùs albida, odore & ſapore roſeo. *Vires.* Calfacit & ſiccat, Cephalica eſt. Uſus præcipuus in dolore capitis.

III. *De Cepæa.*

N*Otæ ſunt, Folia ſucculenta Portulacæ ſimilia; flores ſtellati in caulibus à medio ſummum tenus.*

A. Cepæa, *Offic. Ger. Emac.* 621. *C. B. Pin.* 288. *J. B.* iii. 679. *Chab.* 536. *Raii Hiſt.*

Hiſt. i. 690. Cepæa Matthioli, *Park. Theat.* 727. Sedum Cepæa dictum, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 555. *Tourn. Inſt.* 263. *Boerh. Ind.* A. 287. *Buxb.* 300. Sedum annuum album, oblongo Portulacæ minoris folio, *Hiſt. Oxon.* iii. 473. A. *Baſe-Orpine.* Gal. *Cepæa.* G. Cepeen-Kraut. B. *Wilde Porcelein.* In hortis ſeritur. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Folia in vino pota Urinæ ſtillicidio, & veſicæ ſcabie laborantibus opitulantur, *Dioſc.*

IV. *De Illecebra.*

F*Olia parva teretiuſcula, ſapore acri, flores pro parvitate plantulæ ſpecioſi, lutei.*

A. Illecebra, *Offic.* Illecebra minor ſeu Sedum tertium Dioſcoridis, *Park. Theat.* 733. Vermicularis ſeu Illecebra minor acris, *Ger. Emac.* 517. Sempervivum minus vermiculatum, acre, *C. B. Pin.* 283. Sedum parvum acre flore luteo, *J. B.* iii. 695. *Raii Hiſt.* ii. 1041. *Synop.* iii. 270. *Hiſt. Oxon.* iii. 471. *Tourn. Inſt.* 263. *Elem. Bot.* 229. *Boerh. Ind.* A. 286. *Rupp. Flor. Jen.* 102. *Dill. Cat. Giſſ.* 88. *Buxb.* 299. Sedum tertium Dioſcoridis ſive Illecebra minor, *Mer. Pin.* iii. Sedum minimum flore luteo, Dioſcoridis Aizoon tertium, *Chab.* 541. Sedum ſive Sempervivum minimum acre, *Merc. Bot.* i. 68. *Phyt. Brit.* 111. A. *Wall-Pepper.* Gal. *Pain d'Oiſeau, Petite Joubarbe.* G. Maur-Pfeffer. B. *Muur-Peper.* In muris & tectis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Strumas diſcutit. Acris eſt planta, ac vehementer excalefaciens. Intrinſecus ſuccus aliquo liquore extractus vomitum movet, craſſos, pituitoſoſque ac bilioſos humores potenter educit, unde in febribus quartanis mirè confert. Inter antiſcorbutica recenſetur. Extrinſecus rubificat, veſicas excitat, ac tandem exulcerat, *Dioſc.*

V. *De Umbilico Veneris.*

F*Oliis rotundis crenatis, floribus cylindraceis, non deciduis, à reliquis differt.*

A. 1. Umbilicus Veneris, *Offic. Ger.* 423. *Emac.* 528. *Mer. Pin.* 126. *Merc. Bot.* i. 77. *Phyt. Brit.* 131. Umbilicus Veneris vulgaris, *Park. Theat.* 740. Cotyledon major, *C. B. Pin.* 285. *Tourn. Inſt.* 90. *Elem. Bot.* 76. *Boerh. Ind.* A. 287. Cotyledon vera, radice tuberoſa, *J. B.* iii. 683. *Raii Hiſt.* ii. 1878. *Synop.* iii. 271. Cotyledon, Umbilicus Veneris, *Chab.* 537. Cotyledon Dioſcoridis, Umbilicus Veneris vulgaris, *Rupp. Flor. Jen.* 31. Sedum luteum murale Spicatum, folio umbilicato rotundo, *Hiſt. Oxon.* iii. 470. A. *Navel-wort.* Gal. *Nombril de Venus, Ecuelles d'eau.* G. Nabel-kraut. B. *Groot Navel-kruit.* In ſaxis & muris. Aprili floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Refrigerat, cum Sempervivo viribus convenit.

Leviter aſtringere, refrigerare, repercutere & abſtergere aſſerit *Gal.* Succus inflammationibus, ignibus ſacris, ſtrumis & pernionibus illitu auxiliatur; ſtomachi ardorem mitigat, &c. Folia cum radice comoſa calculoſis proſunt, & Urinam cient, *Dioſc.*

A. 2. Cotyledon, *Offic.* Cotyledon radice tuberoſa longa repente, *Mor. Hort. Bleſ.* 257. *Chomel.* 807. *Tourn. Inſt.* 90. *Elem. Bot.* 76. *Raii Hiſt.* ii. 1878. Cotyledon flore luteo radice repente, *Dodart. Mem.* 73. Cotyledon flore luteo maxima, *Hort. Lugd. Bat.* 191. Sedum luteum umbilicatum ſpicatum radice repente majus, *Hiſt. Oxon.* iii. 471. A. *Creeping Navel-wort* Gal. *Seconde eſpece du Nombril de Venus.* G. Zweyter Nabel-Kraut. B. *Tweede Navel-kruit.* In hortis, ſed rarius. Junio & Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

VI. *De Pæonia.*

N*Otæ ſunt, Flores roſei maximi, ſemina majuſcula rotunda, per maturitatem nigra, radices tuberoſæ; folia compoſita*, R. H. p. 693.

A. 1. Pæonia mas, *Offic. Ger.* 830. *Emac.* 980. *Boerh. Ind.* A. 292. *Park. Theat.* 1381. *Parad.* 341. *Raii Hiſt.* i. 693. *Mer. Pin.* 96. Pæonia mas præcocior, *J. B.* iii. 492. *Chab.* 490. Pæonia folio nigricante ſplendido, quæ mas, *C. B. Pin.* 323. *Tourn. Inſt.* 273. *Elem. Bot.* 238. Pæonia ſimplex latiore folio trifido, *Hiſt. Oxon.* iii. 454. A. *Male Peiony.* Gal. *Pivoine mâle.* G. Männliche Paeonien Blumen / Gicht-Wurtz / Pfingſt Roſen. B. *Pæoni Manneken met enkelde blom.* In hortis. Maio floret. *Uſu.* Radix, Semen. Radix craſſa, tuberoſa, foris fuſca, intùs pallida eſt, ſaporis ſubdulcis, odoris nullius. Semina ſunt grana ſubrotunda, nigra, lucida, ſub cortice craſſiuſculo membranaceo includentia pulpam albicantem, ſaporis ſubdulcis, odoris nullius. *Vires.* Uſus præcipuus eſt in affectibus Cephalicis, Epilepſiâ, Incubo, &c. Uterinis, Men-

Menſibus obſtructis, Lochiis purgandis, doloreque poſt partum mitigando, Hepatis obſtructione, *Schrod.*

A. 2. Pæonia fœmina, *Offic.* *Ger.* 830. *Emac.* 981. *Mer. Pin.* 96. *Raii Hiſt.* i. 694. Pæonia fœmina vulgaris, flore ſimplici, *Park. Theat.* 1380. *Parad.* 490. Pæonia communis vel fœmina, *C. B. Pin.* 323. *Hiſt. Oxon.* iii. 454. *Tourn. Inſt.* 274. *Elem. Bot.* 238. *Boerh. Ind.* A. 294. Pæonia fœmina vulgatior, *J. B.* iii. 492. *Chab.* 490. A. *Female Peiony.* Gal. *Pivoine femelle.* G. Weibliche Paeonien. B. *Pœonie Wyfje.* In hortis. Maio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum priore convenit viribus.

A. 3. Pæonia, *Offic.* Pæonia fœmina multiplex, *Ger.* 831. *Emac.* 981. Pæonia fœmina vulgaris, flore pleno, rubro, *Park. Theat.* 1380. *Parad.* 341. Pæonia fœmina, flore pleno, rubro, majore, *C. B. Pin.* 324. *Tourn. Inſt.* 274. *Boerh. Ind.* A. 295. *Hiſt. Oxon.* iii. 455. Pœonia flore pleno, rubro, *J. B.* iii. 493. Pæonia fœmina polyanthos, *Chab.* 490. A. *Common Peiony.* Gal. *Pivoine femelle commune.* G. Gemeine Paeonien. B. *Pœonie wyfje met rode dubbelde bloem.* In hortis frequens. Maio floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Cum mare viribus convenit. Vide plura de Pæoniæ hiſtoriâ & qualitatibus apud *Hunerwolfium in Anatomiâ Pæon.*

A. 4. Pæonia flore albicante, *Offic.* Pæonia flore pleno albicante, *Park. Parad.* 342. Pæonia flore ex albido pleno major, *C. B. Pin.* 323. *Raii Hiſt.* i. 695. *Tourn. Inſt.* 274. *Boerh. Ind.* A. 295. Pæonia fœmina polyanthos flore albo, *Ger.* 831. *Emac.* 982. Pæonia albo flore pleno, ſive polyanthos alba fœmina, *J. B.* iii. 494. A. *White flowered Female Peiony.* Gal. *Pivoine femelle avec des fleurs blanches.* G. Paeonien Weiblein mit weiſſen Bluhmen. B. *Grote Pæoni met wittagtige dubbelde blom.* In hortis reperitur. Maio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

VII. *De Helleboro albo.*

F*Lore ſex foliolis conſtructo, ſemine triquetro, foliis nervoſis, tenuioribus, liratim ſtriatis, radice fibroſâ, purgatrice, emeticâ & ſternutatoria vi prædita ab aliis diſtinguitur*, R. H. p. 168.

A. Helleborus albus, Elleborus, *Offic.* Helleborus albus, *Ger.* 356. *Emac.* 440. *Raii Hiſt.* i. 168. Helleborus albus flore ſubviridi, *C. B. Pin.* 186. *Hiſt Oxon.* iii. 485. Helleborus albus flore ex viridi albeſcente, *J. B.* iii. 634. Helleborus, Veratrum, *Chab.* 527. Helleborus albus vulgaris, *Park. Theat.* 217. *Parad.* 346. Veratrum flore ſubviridi, *Tourn. Inſt.* 272. *Elem. Bot.* 237. *Boerh. Ind.* A. 296. A. *White Hellebore.* Gal. *Ellebore blanc.* G. Weiſſe-Nieſſwurtz. B. *Wit Nies-kruit.* Montanis & aſperis gaudet inter Germanos. In *Uſu* eſt Radix oblonga, aliquando pollice craſſior, foris fuſca, intus alba, numeroſis albicantibus fibris ſtipata, ſaporis acris, paulum amaricantis, ſubaſtringentis, ingrati & nauſeoſi. *Vires.* Ob violentiam purgationis, quam per ſuperiora & inferiora exercet, uſum purgandi internum ſoli ferè Helleboro nigro relinquit. Extrinſecus ſternutationes movet, ſcabies, impetigines, & ſerpigines ſanat, *Schrod.*

Planta eſt, inquit *Boerhaavius*, equis magis quam hominibus idonea.

VIII. *De Helleboro nigro.*

N*Otæ ſunt, Folia digitata, flores non decidui, radices catharticæ*, R. H. p. 697.

A. 1. Helleborus niger, *Offic.* Helleborus, ſive Elleborus, *Cod. Med.* lviii. Helleborus niger verus, *Ger.* 825. *Emac.* 976. *Park. Theat.* 211. *Parad.* 344. *Raii Hiſt.* i. 697. Helleborus niger flore roſeo, *C. B. Pin.* 186. *Boerh. Ind.* A. 297. *Hiſt. Oxon.* iii. 359. Helleborus niger flore albo, *J. B.* iii. 634. *Chab.* 527. Helleborus niger anguſtioribus foliis, *Elem. Bot.* 235. *Tourn. Inſt.* 272. *Rupp. Flor. Jen.* 130. Melampodium, *Pharm. Bat.* p. 71. A. *Black-Hellebore.* Gal. *Ellebore noir.* G. Chriſtwurtz / Nieſſwurtz. B. *Swart Nies-kruit.* In hortis botanicis. Januario floret. *Uſu.* Radices, quæ ſunt tenues, fibroſæ, nigricantes, ex imo capite propendentes, ſaporis acris, pungitivi, amari, ingrati & nauſeoſi. *Vires.* Purgat potenter humores melancholicos. Utilis eſt in Mania, Inſania, Hypochondriaca paſſione, Elephantiaſi, Herpete, Cancro, Quartana, Vertigine, Epilepſia, Apoplexia, Scabie, *Schrod.* In paſſione Hyſterica, & affectione Hypochondriaca remedium ſpecificum & efficaciſſimum exiſtimatur, *Purcel.*

A. 2. Helleboraſter, *Offic.* Helleboraſter minor flore viridante, *Park. Theat.* 212. Hellebo-

lleboraſter minor, *Park. Parad.* 344. Helleboraſtrum, *Ger.* 825. *Emac.* 976. *Mer. Pin.* 61. Helleborus niger hortenſis flore viridi, *C. B. Pin.* 185. *Merc. Bot.* ii. 23. *Phyt. Brit.* 57. *Raii Hiſt.* i. 697. *Synop.* iii. 271. *Boerh. Ind.* A. 296. *Tourn. Inſt.* 272. *Elem. Bot.* 235. *Rupp. Flor. Jen.* 131. Helleborus niger ſylveſtris, ramoſus, latiore folio deciduo, *Hiſt. Oxon.* iii. 359. Helleborus niger vulgaris flore viridi vel herbaceo, radice diuturna, *J. B.* iii. 636. *Chab.* 527. A. *Bear's-Foot.* Gal. *Ellebore noir.* G. Bärsfuß / Schwartze Nies-wurtz / Chriſt-wurtz. B. *Kleyn Vier-kruid.* In locis montoſis. Martio & Aprili floret. *Uſu.* Radix, Folia. *Vires.* Folia adverſus variolas alioſque morbos contagioſos (in cereviſia pota) mire commendat D. *Johnſon.* Radix eaſdem facultates cum genuino habet, & ſumuntur indiſcriminatim. Purgat inferiorem ventrem, pituitam & flavam bilem ducens, *J. B.* Hippitriaci & Pecuarii in lue jumentorum huic plurimùm confidunt, ſcilicet boum palearia, equorum cutem infra cervicem, pecudum aures ſtylo pertundunt, dein fibras radicum hujus per vulnus tranſadigunt, unde *Peg-Roots* dicuntur.

A. 3. Helleboraſtrum, *Offic. Cod. Med.* lviii. *Pharm. Bat.* 57. *Mer. Pin.* 61. Helleboraſter, *Rupp. Flor. Jen.* 131. Helleboraſter maximus, *Ger.* 826. *Emac.* 976. *Raii Hiſt.* i. 698. *Synop.* iii. 271. Helleboraſter maximus ſive Conſiligo, *Park. Theat.* 212. Helleborus niger fœtidus, *C. B. Pin.* 185. *Tourn. Inſt.* 272. *Elem. Bot.* 235. *Boerh. Ind.* A. 296. *Merc. Bot.* ii. 24. *Phyt. Brit.* 57. Helleboraſter niger ramoſus anguſtifolius ſemper virens elatior, *Hiſt. Oxon.* iii. 359. Helleborus niger ſylveſtris, adulterinus etiam, hyeme virens, *J. B.* iii. 880. Helleborus ſylveſtris adulterinus etiam hyeme virens, *Chab.* 528. A. *Setter-wort.* Gal. *Pié de Griffon.* G. Schmalblätterigte-Nieſewurtzel. B. *Wild Vier-kruid.* In ſylvoſis, ſed rarius. Februario & Martio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Pulvis foliorum exſiccatorum pauca quantitate verminantibus pueris exhibetur, optimumque & certiſſimum remedium vulgò æſtimatur. Adnotat autem bene *Tragus* internis corporis partibus adhiberi non debere, ſed ab illo cavendum tanquam à peſtilentiſſima herba.

IX. *De Fraxinella.*

FOliis *Fraxini*, *floribus in ſpica ſpecioſis*, *ſeminibus magnis*, *nigris ſplendentibus ab aliis differt*, R. H. p. 698.

A. 1. Dictamnus albus, Fraxinella, *Offic.* Dictamnus albus vulgo, ſive Fraxinella, *C. B. Pin.* 222. Fraxinella, *Ger.* 1056. *Emac.* 1245. *Tourn. Inſt.* 430. *Elem. Bot.* 341. *Boerh. Ind.* A. 299. *Hiſt. Oxon.* iii. 456. Fraxinella vulgaris, *Park. Theat.* 417. Fraxinella flore purpureo & albo, *Park. Parad.* 333. Fraxinella Officinis Dictamnus, *J. B.* iii. 494. *Buxb.* 217. *Raii Hiſt.* i. 698. Fraxinella, Dictamnus albus, *Chab.* Fraxinella & Dictamnus albus Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 235. A. *Baſtard Dittany.* Gal. *Dictam blanc*, *Fraxinelle.* G. Weißer Diptam / Eccherwurtz. B. *Eſſen-kruid.* In hortis. Julio floret. *Uſu.* Radices ſive radicum cortices, craſſiuſculæ, albicantes, Cannulæ in modum convolutæ, ſaporis amariuſculi, odoris nullius. *Vires.* Cordialis eſt, Alexipharmaca, Uterina, Cephalica, Vermes necat. Uſus præcipui in morbis malignis, in Epilepſia, aliiſque affectibus capitis, in obſtructione Uteri, &c. *Schrod.*

Duas Tragii ſpecies *Dioſcorides* memorat, verùm adeò obſcurè de iis ſcripſit, ut non leves controverſiæ inter Botanicos de earum prima inde exortæ ſint, varias plantas eo nomine appellantes. *Geſnerus* Polygonum bacciferum pro eo habet, *Dodonæus*, in *Hiſtoria Gallica*, Atriplicem olidam quam Tragium Germanicum vocat; *Ponæ* & *Bellus* Androſæmum fœtidum, Tragium Creticum Bellonio dictum, *Lobelius* Tragium *Dioſcoridis* Fraxinellam noſtram eſſe arbitratur, in cujus opinionem & ipſe propendeo, quod nulla alia ex prædictis planta, *Lentiſco ſemine folio & ramis ſimilis*, *ſingulis tamen minoribus*, dici poteſt.

Alterum *Dioſcoridis* Tragium *Rauwolfius* Stœchadis ſpeciem fuiſſe credidit, ut ſuo loco oſtendi.

A 2. Aniſum Indicum, *Offic.* Aniſum ſtellatum ſeu Sinenſe & Philippenſe, *Cod. Med.* x. Aniſum Indicum ſtellatum, *Ger. Emac.* 1035. Aniſum peregrinum, *C. B. Pin.* 159. Aniſum exoticum Philippinarum Inſularum, *Park. Theat.* 1569. Zingi fructus ſtellatus ſive Aniſum Indicum, *J. B.* i. 586. *Chab.* 36. *Raii Hiſt.* ii. 1835. Fœniculum Sinenſe, *Redi Exper. Nat.* 172. Cardamomum Sibērienſe Pata-

vinorum, *Hort. Beſtan.* Euonymo ad Philippinarum Inſularum, Aniſum ſpirans, nuculas in capſulis ſtelliformiter congeſtis, proferens, *Pluk. Almag.* 140. A. *Indian Aniſe.* Gal. *Anis des Indes.* G. Indianiſcher Anieß. B. *Indiaanſe Anys.* A ſimilitudine ſeminum Aniſi quoad odorem, & A. *Stellate Aniſe.* Gal. *Anis étoilé.* G. Stern-Anieß. B. *Sterre-Anys.* a figura capſulæ ſeminum ſtellam referente. Ex India Orientali ad nos tranſportatur. *Uſu.* Theculæ, quæ fuſci coloris ſunt, ſingulæ ſingula ſemine coloris fuſci ſplendentis, Lenticulæ circiter magnitudine continent *Vires.*

X. *De Caltha Paluſtri.*

NOtæ ſunt, *Flos Ranunculi, ſed nudus abſque perianthio, ſiliquæ radiatim diſpoſitæ, folia integra ſubrotunda*, R. Meth. *A.* p. 78.

A. Populago, *Offic. Raii Synop.* iii. 272. *Dill. Cat. Giſſ.* 52. *Elem. Bot.* 237. Populago flore majore, *Tourn. Inſt.* 273. *Boerh. Ind.* A. 298. Caltha paluſtris, *J. B.* iii. 470. *Chab.* 485. *Raii Hiſt.* i. 700. *Merc. Bot.* i. 25. *Phyt. Brit.* 19. Caltha paluſtris major, *Ger.* 670. *Emac.* 817. *Mer. Pin.* 18. Caltha paluſtris vulgaris ſimplex, *Park. Theat.* 1213. Caltha paluſtris flore ſimplici, *C. B. Pin.* 276. *Rupp. Flor. Jen.* 105. *Buxb.* 50. Pſeudo-Helleborus ranunculoides pratenſis rotundifolius ſimplex, *Hiſt. Oxon.* iii. 461. A. *Marsh Marigold.* Gal. *Souci de marais.* G. Kuh-Bluhme/ Gold-Wieſen-Bluhme. B. *Water-Gouds-blom.* In aquoſis. Majo floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Lumborum doloribus propitia eſt, *Dioſc.* Herba eſt cauſtica ſeu valde acris, & Helleboro ſimilis, *Boerh. Hiſt.* 378.

XI. *De Butomo.*

HUjus notæ ſunt, *Folia graminea triangula; caules nudi in ſummo florum umbellas ſuſtinentes; in aquis naſci*, Raii Meth. *A.* p. 78.

A. Butomus, *Offic. Mont. Ind.* 65. *Cæſ.* 553. *Raii Synop.* iii. 273. *Elem. Bot.* 235. Butomus flore roſeo, *Tourn. Inſt.* 271. *Boerh. Ind.* A. 299. *Buxb.* 49. *Rupp. Flor. Jen.* 124. *Dill. Cat. Giſſ.* 97. Juncus floridus, *J. B.* ii. 524. *Park. Theat.* 1197. *Raii Hiſt.* i. 701. Juncus floridus paludoſus, *Chab.* 198. Gladiolus paluſtris Cordi, *Ger.* 27. *Emac.* 29. *Mer. Pin.* 46. Gladiolus aquaticus ſive paluſtris Cordi, *Merc. Bot.* i. 38. *Phyt. Brit.* 47. Sedo affinis juncoides umbellata paluſtris, *Hiſt. Oxon.* iii. 468. A. *Water Gladiola.* Gal. *Jonc fleuri.* G. Blühende Binſen. B. *bloeyend Water-liſch.* In aquoſis frequens. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Aperiens ſeu deobſtruens eſt planta, *Mont.*

XII. *De Apocyno.*

CUjus notæ *ſiliquæ ad ſingulos flores geminæ, unicapſulares, univalves, ab interiori latere per longitudinem dehiſcentes, & in his ſemina cum propendente lanugine imbricum modo ſtylo nutritivo incumbentia; Succum lacteum fundere; folia in caulibus bina adverſa*, R. Meth. *A.* p. 78.

A. 1. Apocynon Syriacum, *Offic. Mont.* 37. Apocynum Ægyptiacum, lacteſcens ſiliquâ Aſclepiadis, *C. B. Pin.* 303. Apocynum erectum incanum latifolium Ægyptiacum floribus croceis, *Par. Bat.* 27. *Tourn. Inſt.* 91. Apocynum erectum majus latifolium Ægyptiacum flore luteo ſpicato, *Breyn. Prod.* ii. 14. *Pluk. Almag.* 34. *Hiſt. Oxon.* iii. 609. Apocynum Ægyptiacum floribus ſpicatis, *Elem. Bot.* 78. Apocynum Syriacum Cluſii, *Raii Hiſt.* ii. 1088. Beidelſar oſſar, *Alpin. Ægypt.* 85. Beidelſar Alpini ſive Apocynum Syriacum, *J. B.* iii. 136. Apocynum Syriacum & Ægyptiacum Beidelſar Alexandrinum Alpini, *Chab.* 119. Oſſar, *Hon. Belli Epiſt. ad Cluſium* cccvi. A. *Dogs Bane* Gal. *Apocyn.* G. Hunds-todt. *Honden-dood.* In hortis curioſorum nonnunquam reperitur. Autumno floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum adipe in panis cocta; canes, lupos, vulpes, &c. enecat in cibo data, *Dioſc.*

A. 2. Pſeudo-Ipocacuanna fuſca, *Offic.* Apocynum erectum folio oblongo flore umbellato petalis reflexis coccineo, *Cat. Jam.* 89. *Hiſt.* i. 206. *Tab.* 129. *Raii Hiſt.* iii. 537. Apocynum Curaſſavicum fibroſa radice, floribus Aurantii, Chamænerii foliis anguſtioribus, *Herm. Parad. Bat. Prod.* 213. *Parad. Bat.* 36. *Pluk. Phytog.* lxxxvi. 6. *Almag.* 36. Apocynum erectum Salicis latiori folio umbellatum, floribus Aurantiis, *Ejuſd. Phytog.* 138. *Almag.* 36. Apocynum Novæ Angliæ ſubhirſutum radice tuberoſa floribus Aurantiis, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 646. Apocynum Canadenſe anguſtifolium, flore Aurantio, *Mor. Hort. Bleſ.* 232. Apocynum erectum minus latifolium Americanum flore umbellato Aurantio, petalis reflexis, radice tuberosâ, *Breyn. Prod.* ii. 15. A. *Baſtard Ipocacuanna* Gal. *Ipecacuana batard.* G. Unechter Braſilianiſcher Einbeer. B. *baſtert, of*

valſe roode Loop-wortel. Ex America importatur nomine Ipocacuanna. Radix eſt fuſca & venenoſa facultate prædita.

XIII. *De Periploca.*

NOtæ *ſunt*, *Flos ad baſin uſque in quinque lacinias, ſtellæ in modum diſpoſitas ſectus*, R. Meth. *A.* 78.

A. Scammonia Monſpeliaca. *Offic.* Scammonia Monſpeliaca foliis rotundioribus, *C. B. Pin.* 294. *Chomel.* 58. Scammonia Monſpeliaca dicta, *Park. Theat.* 164. Scammonea Monſpeliaca flore parvo, *J. B.* ii. 136. Scammonia Monſpeliaca ſive Valentina, *Chab.* 119. Scammonia Valentina, *Cluſ. Hiſt. Hiſp.* 126. Scammonia Valentina, *Ger.* 716. *Emac.* 866. Scammonei Monſpeliaci varietas, *Lob. Obſ.* 341. *Hiſt. Oxon.* iii. 611. Apocynum latifolium Scammonea Valentina, *Raii Hiſt.* ii. 1088. Apocynum ſcandens Monſpeliacum Scammonei foliis rotundioribus, *Par. Bat.* 54. Periplo- Monſpeliaca foliis rotundioribus, *Tourn. Inſt.* 93. *Elem. Bot.* 79. *Boerh. Ind.* A. 315. A. *Italian or French Scammony.* Gal. *Scammonée Italienne, ou Françoiſe.* G. Italianiſche oder Frantzöſiſche Scammoneum. B. *Italiaanſe of Franſe Scammoni.* In hortis botanicis. Auguſto floret. *Uſu.* Succus concretus. *Vires.* Succos concretos purgationes moliebantur majori Doſi quam veri Scammonei, & minori affectu, *Magnol.*

XIV. *De Aſclepiade.*

SUcco limpido, *ſiliquis ſingularibus Ciconiæ roſtrum referentibus ab aliis differt*, R. H. p. 1090.

A. Aſclepias, Vincetoxicum, Hirundinaria, *Offic. Chab.* 119. Aſclepias flore albo, *Ger.* 751. *Emac.* 898. *Park. Theat.* 387. *C. B. Pin.* 303. *Raii Hiſt.* ii. 1091. *Hiſt. Oxon.* iii. 611. *Tourn. Inſt.* 94. *Elem. Bot.* 80. *Boerh. Ind.* A. 312. Aſclepias ſive Vincetoxicum multis, floribus albicantibus, *J. B.* ii. 138. Apocynum Aſclepias dictum, *Par. Bat.* 43. Vincetoxicon, *Rupp. Flor. Jen.* 20. *Buxb.* 336. A. *Swallow-wort.* Gal. *Domte-venin.* G. Schwalben-wurtz. B. *Swaluwe-wortel.* In hortis. Junio floret. *Uſu* eſt Radix. *Vires.* Alexipharmaca ac Sudorifica eſt inſignis. Uſus præcipui in Peſte, aliiſque venenoſis affectibus, in obſtructionibus Menſium; in Palpitatione Cordis, ac Lipothymia, in Hydrope, &c. *Schrod.*

XV. *De Vinca Pervinca.*

NOtæ *ſunt*, *Sarmenta longa, repentia; folia glabra, colore & conſiſtentia Hederaceorum; Flores ampli; ſiliquæ ad ſingulos flores geminæ, non lanigeræ*, R. Synop. p. 159.

A. 1. Vinca pervinca, *Offic. Ger.* 747. Vinca pervinca minor, *Ger. Emac.* 894. *Raii Synop.* iii. 268. Vinca pervinca vulgaris, *Park. Theat.* 340. Pervinca vulgaris anguſtifolia, *Elem. Bot.* 99. Pervinca vulgaris anguſtifolia flore cæruleo, *Tourn. Inſt.* 120. *Dill. Cat. Giſſ.* 39. *Boerh. Ind.* A. 311. *C. B. Pin.* 301. *Raii Hiſt.* ii. 1091. *Hiſt. Oxon.* iii. 613. *J. B.* ii. 130. *Merc. Bot.* ii. 19. *Phyt. Brit.* 28. Clematis Daphnoides minor, ſeu Vinca pervinca minor, *Mer. Pin.* 27. Clematis Daphnoides, Vinca pervinca, *Chab.* 118. A. *Periwinkle.* Gal. *Pervenche.* G. Ingrün. B. *Maagde-palm, Vinkoorde.* Ad ſepes. Maio floret. *Uſu* eſt Herba. *Vires.* Vulneraria eſt inſignis. Uſus præcipuus in fluxionibus alvi, Dyſenteria, Hæmorrhoidibus, eruptione Sanguinis, Hæmorrhagia narium, profluvio Menſium, ac vulneribus ſeroſo liquore manantibus, *Schrod.*

A. 2. Vinca, *Rivin.* Vinca pervinca Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 21. *Buxb.* 336. Vinca, pervinca ſive Clematis Daphnoides, *Cod. Med.* cxx. Pervinca vulgaris latifolia, *Elem. Bot.* 99. Pervinca vulgaris latifolia flore cæruleo, *Tourn. Inſt.* 119. *Boerh. Ind.* A. 311. Clematis Daphnoides major, *C. B. Pin.* 302. *Raii Hiſt.* ii. 1091. *Synop.* iii. 268. *Hiſt. Oxon.* iii. 613. Clematis Daphnoides major flore cæruleo, *J. B.* ii. 132. Clematis Daphnoides ſive Pervinca major flore cæruleo, *Chab.* 118. Clematis Daphnoides latifolia ſive Vinca pervinca major, *Park. Theat.* 380. Clematis Daphnoides, *Ger.* 747. Clematis Daphnoides ſive pervinca major, *Emac.* 894. A. *The Greater Periwinkle.* Gal. *Grande Pervenche.* G. Groſze Ingrün. B. *Groote Maagde-Palm met blaauwe Bloemen.* In aggeribus foſſarum, ſed rarius. Aprili floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit, & indiſcriminatim uſurpantur.

XVI. *De Staphide agria.*

FOliis & *ſiliquis atque etiam viribus cum Aconitis convenit, flore cum Delphinio*, R. H. p. 705.

A. Staphis agria, *Offic. Ger.* 398. *Emac.* 495. *Raii Hiſt.* i. 705. *Park. Theat.* 222. *J. B.* iii. 641. *C. B. Pin.* 324. *Hiſt. Oxon.* iii. 461. Staphis agria, Pedicularia, *Chab.* 528. Delphinium Platani folio, Staphis agria dictum, *Tourn. Inſt.* 428. *Elem. Bot.* 379. *Boerh. Ind.* A. 301. Aconitum urens Ricini fere foliis, flore cæruleo magno, Staphis agria dicta, *Pluk. Almag.* 357. A. *Staves-acre.* Gal. *Staphis aigre, Herbe aux poux.* G. Leuß-Kraut / Leuß-Wurtz. B. *Luis-Kruit.* In hortis curioſorum. *Uſu.* Semina ſunt rugoſa, nigricantia, triquetra, ſaporis acris & fervidi, exurentis, ingrati & nauſeoſi odoris. *Vires.* Extrinſecus ejus uſus eſt apophlegmatiſans in maſticatoriis, gargariſmis, odontalgicis ac abſtergentibus, in ulceribus ac papulis, &c. *Schrod.*

XVII. *De Delphinio.*

NOtæ *ſunt, Folia in tenuiſſimas lacinias diſſecta, flores unico corniculo retrorſum extenſo ſeu calcari donati, ſemina nigra triquetra*, R. Hiſt. p. 708.

A. Conſolida regalis, Delphinium, *Offic.* Conſolida regalis ſativa, *Ger.* 922. *Emac.* 1082. Conſolida regalis hortenſis flore majore ſimplici, *C. B. Pin.* 142. *Hiſt. Oxon.* iii. 456. Conſolida regalis erectior flore majore, *J. B.* iii 211. *Chab.* 379. Delphinium majus ſive vulgare, *Park. Parad.* 276. *Raii Hiſt.* i. 708. Delphinium hortenſe, flore majore & ſimplici, *Elem. Bot.* 339. *Tourn. Inſt.* 427. *Boerh. Ind.* A. 302. A. *Larks-ſpur.* Gal. *Pied d'Alouette.* G. Ritter-Sporen. B. *Ridder-Sporen.* In hortis. Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Vulneraria eſt; conſolidat enim & glutinat. Viſum acuit & roborat.

XVIII. *De Aquilegia.*

NOtæ *ſunt, Folia Umbelliferarum modo diviſa, flores penduli cum pluribus corniculis recurvis, ſemina nigra, lucida*, R. Synop. p. 101.

A. Aquilegia, *Offic.* Aquilegia cærulea, *Ger.* 935. *Emac.* 1093. *Mer. Pin.* 9. Aquilegia ſylveſtris, *C. B. Pin.* 144. *Tourn. Inſt.* 428. *Elem. Bot.* 340. *Dill. Cat. Giſſ.* 82. *Rupp. Flor. Jen.* 131. Aquilegia ſylveſtris flore ſimplici, *Buxb.* 25. Aquilegia flore ſimplici, *J. B.* iii 484. *Raii Hiſt.* i. 706. *Synop.* iii. 273. Aquilegia, *Chab.* Aquilegia vulgaris flore ſimplici, *Park. Theat.* 1367. Aquilegia flore cæruleo, *Merc. Bot.* ii. 16. *Phyt. Brit.* 9. A. *Columbines.* Gal. *Ancolie, Gant de notre Dame.* G. Agley / Tyriacks-Kraut. B. *Akelyen.* In ſylvis, ſed rarius. Junio floret. *Uſu.* Herba, Flores, Semen. *Vires.* Aperit hepar & Lienem, ac imprimis meatum biliarium, unde regio medetur morbo; ciet urinam & menſes, vulnera conſolidat. Extrinſecus frequens ejus uſus eſt in Gargariſmis, *Schrod.*

XIX. *De Aconito.*

NOtæ *ſunt, Folia circumſcriptione ſubrotunda, laciniata, flores cucullati, ſemina rugoſa*, R. Hiſt. p. 702.

A. 1. Napellus, *Offic.* Napellus verus cæruleus, *Ger.* 823. *Emac.* 972. Napellus verus, *Park. Theat.* 318. Napellus verus flore cæruleo, *Park. Parad.* 215. *Buxb.* 233. Napellus flore cæruleo, *Rivin. Rupp. Flor. Jen.* 234. Aconitum cæruleum ſeu Napellus primus, *C. B. Pin.* 183. *Tourn. Inſt.* 425. *Elem. Bot.* 337. *Boerh. Ind.* A. 300. *Hiſt. Oxon.* iii. 463. Aconitum magnum Napellus, *Chab.* 531. Aconitum magnum purpureo flore, vulgò Napellus, *J. B.* iii. 655. *Raii Hiſt.* i. 702. A. *Monks - Hood.* Gal. *Chaperon de moine.* G. Münchs-Kappen / Narren-Kappen / blau Eiſen-Hütlein. B. *Wolfs-Wortel, Munniks-kapjes.* In hortis reperitur. Julio floret. *Vires.* Facultate eſt hominibus aliiſque animalibus exitiali & pernicioſa, *R. H.*

A. 2. Aconitum Ponticum, *Offic.* Aconitum luteum Ponticum, *Ger.* 821. *Emac.* 970. Aconitum lycoctonum. *Chab.* 531. Aconitum lycoctonum luteum, *C. B. Pin.* 183. *Hiſt. Oxon.* iii. 462. *Tourn. Inſt.* 425. *Elem. Bot.* 337. *Boerh. Ind.* A. 300. Aconitum luteum Ponticum ſerotinum flore albido, *Park. Theat.* 310. Aconitum folio Platani, flore luteo palleſcente, *J. B.* iii. 652. *Raii Hiſt.* i. 704. *Dill. Cat. Giſſ.* 97. Napellus flore luteo, *Rivin. Irr. P. Buxb.* 233. *Rupp. Flor. Jen.* 234. A. *Wolf's-bane.* Gal. *Pattelovine*, ou *Etrangle-loup.* G. Wolffs-Wurtz mit weißlichten Bluhmen. B. *Wolfs - wortel met wittagtige bloemen.* In hortis colitur. Julio floret. *Vires.* Maligna eſt planta, hominibus aliiſque animalibus pernicioſa, *Raii Hiſt.*

Hoc eſt Aconitum alterum *Dioſcoridis*, Lycoctonum & Cynoctonum dictum: cujus cùm tres faciat ſpecies, hoc ad tertiam refertur, quam Ponticum vocari ait, *Foliaque habere Platani, ſed longiora, nigriora, & crebriore diviſura: caulem filicis pediculo ſimilem, nudum, cubitali altitudine: Semen verò in ſiliquis oblongis recondere, ac radicibus tandem eſſe in Squillæ marinæ modum nigreſcentibus*, Chab.

A. 3. Anthora Antithora, *Offic.* Anthora, *Park. Parad.* 215. Anthora ſive Antithora, *Chab.* 530. Anthora ſive Aconitum ſalutiferum, *Ger.* 820. *Emac.* 969. Antithora flore luteo Aconiti, *J. B.* iii. 660. *Raii Hiſt.* i. 705. Aconitum ſalutiferum ſive Anthora, *C. B. Pin.* 184. *Tourn. Inſt.* 425. *Elem. Bot.* 338. *Boerh. Ind.* A. 300. Aconitum ſalutiferum luteum tenuifolium ſive Anthora, *Hiſt. Oxon.* iii. 463. A. *Healthful Wolf's-bane.* Gal. *Anthor.* G. Wolff-Wurtz/ Heil-Gifft oder Gifft-Heil. B. *Wolfs-wortel.* In hortis botanicis. Junio floret. *Uſu.* Radix parva, craſſa, brachiata, foris fuſca, intùs albida, ſaporis acris, odoris ingrati. *Vires.* Cardiaca eſt. Uſus præcipui in morbis ac ictibus venenatis, ait *Schrod.* Sed credat qui velit. Iſtius radices in compoſitione celebris Antidoti *Orvietan* dicti uſurpantur, *Magnol. H. Monſp.*

SECTIO DECIMA SEPTIMA.

De Herbis flore Monopetalo vaſculiferis.

Herbæ flore monopetalo ſunt vel flore

- Uniformi, vaſculo diviſo in loculamenta (a)
  - Bina, foliis in caulibus (b)
    - Alternis; vaſculo
      - Operculo tecto, quod per maturitatem abſcedit, vi narcotica & viroſa: *Hyoſcyamus.*
      - Bivalvi, foliis pinguibus, flore è tubo longo in latitudinem expanſo, margine integro & anguloſo, colore rubente; vaſculo oblongo conoide: *Nicotiana.*
    - Ex adverſo binis, nervoſis; ſapore amaro: *Gentiana.*
  - Terna, ſeminibus in ſingulis cellulis binis majuſculis, vicinis plantis ſe circumvolvendo ſcandens, ſucco lacteo turgeſcens; flore campanam referente, margine integro: *Convolvulus.*
  - Quaterna, fructu ſpinoſo maximo, flore tubo oblongo, calathoide, facultate viroſa: *Stramonium.*
- Difformi
  - Calcari donato, pericarpio ſubrotundo, bivalvi; flore rictum exprimente, caule multis foliis cincto: *Linaria.*
  - Corniculato, cum labello in palæ formam producto; pericarpio grandi, in ſena loculamenta diviſo: *Ariſtolochia.*
  - Auriculato parvo; pericarpio bivalvi; foliis in caule ex adverſo poſitis: *Scrophularia.*
  - Dactylothecam referente
    - Pendulo; calyce floris bivalvi: *Digitalis.*
    - Calyculo quinquepartito, radice repente: *Gratiola.*
  - Galeato; ſeminibus compreſſis, florum calycibus tumidioribus, minutioribus; foliis ad margines ſerratis: *Euphraſia.*

I. *De Hyoſcyamo.*

Notæ *ſunt, Folia in caule alternatim ſita, vaſcula ſeminalia operculo tecta, quòd per maturitatem abſcedit, calyx oris quadripartitis acuminatis inſignis, vis narcotica & viroſa*, R. Synop. p. 101.

A. 1. Hyoſcyamus, *Offic.* *Chab.* 525. *Rivin. Irr. M.* 102. Hyoſcyamus niger, *Ger.* 283. *Emac.* 353. *Mer. Pin.* 64. Hyoſcyamus vulgaris, *J. B.* iii. 627. *Raii Hiſt.* i. 711. *Synop.* iii. 274. *Buxb.* 161. *Park. Theat.* 362. Hyoſcyamus niger vulgaris, Apollinaris, Alterculum, *Merc. Bot.* i. 43. *Phyt. Brit.* 61. Hyoſcyamus niger vel vulgaris, *C. B. Pin.* 169. *Hiſt. Oxon.* ii. 494. *Dill. Cat. Giſſ.* 93. *Tourn. Inſt.* 118. *Elem. Bot* 98. *Boerh. Ind.* A. 229. *Rupp. Flor. Jen.* 200. A. *Henbane.* Gal. *Endormie noire*, *Mort aux - Poules.* G. Bilſen-Kraut / Zigeuner-kraut / Doll-kraut. B. *Bilſem-kruit.* In incultis & ruderatis. Junio floret. *Uſu.* Radix, Herba. *Vires.* Refrigerat & emollit mirè, ſomnum inducit, dolores ſedat, acrimoniam mitigat, at rationem perturbat. Unde internus ejus uſus rariſſimus eſt, exhibetur tamen ad hæmoptyſin curandam, *Schrod.* Semina

na in Hæmorrhagiis adhibentur. Paratur quoque ex ſemine Oleum, cujus ad parandum ſomnum miræ ſunt vires temporibus illiti, eſt etiam in uſu in Gonorrhœa, & nimiis menſibus, regioni lumborum & perineo applicatum, *Buxb.*

A. 2. Hyoſcyamus albus, *Offic.* *J. B.* iii. 627. *Ger.* 283. *Emac.* 353. *Park. Theat.* 262. *Raii Hiſt.* i. 712. *Chab.* 525. Hyoſcyamus albus major, vel tertius Dioſcoridis, & quartus Plinii, *C. B. Pin.* 169. *Hiſt. Oxon.* ii. 494. *Tourn. Inſt.* 118. *Elem. Bot.* 98. *Boerh. Ind.* A. 229. A. *White Henbane.* Gal. *Jusquiame blanc*, *Hannebanne.* G. Weiſſe Bilſen-Kraut / Sau-Bonen / Schlaff-Kraut. B. *Groot Bilſem-Kruit.* In hortis Botanicorum, ſed rariùs. *Uſu.* Semina parva, rotunda, compreſſa, ex cinereo-fuſca, ſaporis pinguis aliquantulum viſcoſi, odoris narcotici, & ingrati. *Vires.* Exhibetur ad Hæmoptyſin curandam. Uſus mitior & tutior eſt quàm nigri multò.

II. *De Nicotiana.*

N*Otæ ſunt, Flos è tubo longo in latitudinem expanſus; vaſculum ſeminale, bivalve, ſeminibus minutiſſimis innumeris refertum; folia in caulibus alternatim poſita*, R. Hiſt. p. 713.

A. 1. Nicotiana, Petum, Tabacum, *Offic.* Nicotiana major latifolia, *C. B. Pin.* 169. *Tourn. Inſt.* 117. *Elem. Bot.* 97. *Boerh. Ind.* A. 230. *Hiſt. Oxon.* ii. 492. *Rupp. Flor. Jen.* 19. *Buxb.* 234. Nicotiana major, ſive Tabacum majus, *J. B.* iii. 629. Tabacco latifolium, *Park. Parad.* 363. *Raii Hiſt.* i. 717. Tabacum, *Pharm. Bat.* 152. Tabacum, Nicotiana, *Chab.* 526. Petum, ſive Tabacum, *Piſon.* 206. Hyoſcyamus Peruvianus, *Ger.* 285. *Emac.* 357. A. *Tobacco.* Gal. *Nicotiane*, *Tabac*, *Herbe à la Reine.* G. Taback. B. *Tabacq.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Folia lata, & longa, acuminata, mollia, & pinguia; ſaporis acris; odoris viroſi, & narcotici. Hyoſcyamus luteus à Mulierculis Botanopolis Londinenſibus non ſine errore pro foliis hujus plantæ ad Unguentum conficiendum non rarò venditur. *Vires.* Abſtergit, incidit, reſolvit; aliquantulum aſtringit; reſiſtit putredini. Sternutatoria eſt, ac apophlegmatizans, anodyna, vulneraria, vomitoria, &c. *Schrod.* Vide plura apud *Everhardum*, *Magnenum*, *Neandrum*, *Simonem Pauli*, *Thorium*, *Scriverium*, &c.

A. 2. Nicotica minor, *C. B. Pin.* 170. *Tourn. Inſt.* 117. *Elem. Bot.* 97. *Hiſt. Oxon.* ii. 492. *Boerh. Ind.* A. 230. Petum Rivini, *Rupp. Flor. Jen.* 19. Petum Anglicanum, *Pharm. Bat.* 161. Tobacco Anglicum, *Park. Theat.* 711. Priapeia, quibuſdam, Nicotiana minor, *J. B.* iii. 630. *Chab.* 527. (figurâ tranſpoſitâ) *Raii Hiſt.* i. 715. Hyoſcyamus luteus, *Ger.* 284. *Emac.* 256. Hyoſcyamus, flore luteo, *Rivin. Irr. Mon.* 103. A. *Engliſch Tobacco.* Gal. *Jusquiame jaune.* G. Toback mit kleinen Blätteren. B. *Tobacq met kleine bladeren.* In hortis ſeritur. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum Hyoſcyamo viribus convenit.

Hæc planta pro Mandragora, & Nicotiana, â Mulierculis Botanopolis Londinenſibus non rarò venditur.

III. *De Gentiana.*

N*Otæ ſunt, Folia nervoſa, in caulibus ex adverſo bina; flores calathoides, margine in lacinias aliquot totidem folia imitantes plerumque diviſo; ſapor amarus*, Raii Synop. p. 102.

A. 1. Gentiana, *Offic.* *Chab.* 503. Gentiana major, *Ger.* 351. *Emac.* 432. *Raii Hiſt.* i. 716. Gentiana major lutea, *C. B. Pin.* 187. *Tourn. Inſt.* 80. *Elem. Bot.* 96. *Boerh. Ind.* A. 204. *Hiſt. Oxon.* iii. 484. *Park. Parad.* 350. Gentiana vulgaris major Ellebori albi folio, *J. B.* iii. 520. A. *Gentian.* Gal. *Gentiane.* G. Enzian / Bitter-Wurtz. B. *Maldergeer.* In hortis curioſorum. Junio floret. *Uſu.* Radix oblonga, craſſa, foris fuſca, intus ex flavo rufeſcens, ſaporis intensè amari. *Vires.* Alexipharmaca eſt; aperit, attenuat. Uſus præcipui in peſte, aliiſque venenatis affectibus; in obſtructione hepatis, lienis, &c. *Schrod.*

A. 2. Gentiana cruciata, *Offic.* *Cod. Med.* liv. *C. B. Pin.* 188. *Raii Hiſt.* i. 717. *Hiſt. Oxon.* iii. 483. *Tourn. Inſt.* 81. *Elem. Bot.* 96. *Boerh. Ind.* A. 205. *Dill. Cat. Giſſ.* 133. Gentiana minor cruciata, *Park. Parad.* 350. *Ger.* 351. *Emac.* 433. Gentiana minor ſeu vulgi cruciati, *J. B.* iii. 522. *Chab.* 503. Gentianella perennis, radice cruciatim pertuſa, *Rupp. Flor. Jen.* *Buxb.* 136. A. *Croſs-wort Gentian.* Gal. *Croſette Gentianelle.* G. kleiner Enzian. B. *Kleyne Gentiaan.* In aſperis locis, & hortis, Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Stomachica, & febrifuga eſt, *Tourn. Herb. Par.* 453.

Hujus

Hujus radices à recentioribus magnis laudibus efferuntur contra peſtilentiam, & venenoſorum animalium ictus, *Buxb.* Cum autem amara ſit, & foliis, & radice, veriſimile eadem præſtare quæ reliqua amara, *Raii Hiſt.*

A. 3. Gentianella verna, *Offic.* Gentianella verna major, *Ger. Emac.* 436. *Raii Hiſt.* i. 718. *Hiſt. Oxon.* iii. 483. *Mer. Pin.* 45. Gentianella Alpina verna, *Phyt. Brit.* 46. Gentianella major, *Park. Theat.* 403. Gentianella verna, *Parad* 352. Gentianella Alpina magno flore, *Pluk. Almag.* 166. Gentianella Alpina latifolia, magno flore, *C. B. Pin.* 187. *Rupp. Flor. Jen.* 16. Gentiana Alpina magno flore, *J. B.* iii. 523. *Tourn. Inſt.* 80. *Boerh. Ind.* A. 205. Gentiana Alpina flore magno cæruleo, Violæ Marianæ, *Chab.* 503. Gentiana Alpina pumila anguſtifolia, magno flore, *El. Bot.* 96. A. *Gentianel.* Gal. *Gentianelle.* G. Berg-Gentianel mit Glocken-Bluhmen. B. *Groote Alpiniſe Lente Gentiaan.* Summis Alpium jugis ſponte reperitur; in hortis autem frequenter nutritur. Aprili & Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Amariſſimus eſt totius plantæ ſapor, ideóque jecinoris vitiis, nempe regio morbo, & obſtructionibus auxiliatur, *J. B.*

A. 4. Pneumonanthe, *Offic. Ger.* 355. *Emac.* 438. *Merc. Bot.* ii. 30. *Phyt. Brit.* 95. Gentianella autumnalis Pneumonanthe dicta, *Park. Parad.* 352. Gentianella paluſtris anguſtifolia, *Buxb.* 136. Gentiana paluſtris anguſtifolia, *C. B. Pin.* 188. *Raii Hiſt.* i. 719. *Hiſt. Oxon.* iii. 483. *Pluk. Almag.* 167. Gentiana anguſtifolia autumnalis major, *Tourn. Inſt.* 81. *Boerh. Ind.* A. 205. *Rupp. Flor. Jen.* 17. Gentianæ ſpecies, Calathiana quibuſdam radice perpetuâ, ſive paluſtris, *J. B.* iii. 524. Gentianæ ſpecies paluſtris, Calathiana viola quibuſdam, *Chab.* 504. A. *Marsh-Gentian.* Gal. *Gentiane de marais.* G. Lungen-bluhme. B. *Longe-Bloem.* In ericetis humidioribus reperitur. Autumno floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Efficax à recentioribus adverſus peſtilentes morbos habetur, & ad virulentorum animalium morſus & ictus. Alii præclaras ei vires in ſanandis pulmonum affectionibus ac hepatis aſcribunt, *J. B.* Gentianæ viribus convenit, multò tamen imbecillior eſt.

A. 5. Gentianella autumnalis, *Offic.* Gentianella fugax minor, *Ger. Emac.* 437. *Mer. Pin.* 45. Gentianella fugax autumnalis minor, *Merc. Bot.* i. 37. *Phyt. Brit.* 46. Gentianella autumnalis Centaurii minoris foliis, *Park. Theat.* 406. *Hiſt. Oxon.* iii. 481. Gentiana viii. ſeu fugax altera, *Cluſ. Pan.* 289. *Hiſt.* 315. Gentiana pratenſis, flore lanuginoſo, *C. B. Pin.* 188. *Raii Synop.* iii. 275. *Tourn. Inſt.* 81. *Dill. Cat. Giſſ.* 172. Gentianæ ſpecies quibuſdam, an Cordo Pneumonanthe, aut Gentiana fugax altera Cluſii? *J. B.* iii. 526. A. *Baſtard Gentian.* Gal. *Gentiane batarde.* G. Kleiner Himmels-Stengel. B. *Wilde Gentiaan.* In montoſis cretaceis; & paſcuis ſiccioribus. Septembri floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Iiſdem facultatibus cum majore Gentiana pollere creditur.

Hæc planta præſtantiſſimum eſt ſtomachicum, & è gratiſſimis herbis amaris, Centaurium minus longe ſuperans, cujus loco, in frequenti nunc dierum uſu eſſe incipit apud ingenioſos Medicos & Pharmacopœos Londinenſes.

IV. *De Convolvulo.*

NOtæ *ſunt, Cauliculi perticis, aut plantis vicinis ſe circumvolvendo ſcandentes; vaſculum ſeminale in terna loculamenta, quorum unumquodque ſemina bina majuſcula, anguloſa continent diviſum; flos campanulatus, margine integro; ſuccus lacteus*, R. Syn. p. 102.

A. 1. Scammonium, *Offic.* Scammonium Syriacum, *Ger.* 716. *Emac.* 866. Scammonia Syriaca, *C. B. Pin.* 294 *Raii Hiſt.* i. 722. Scammonea Syriaca legitima, *Park. Theat.* 163. Scammonea Syriaca, flore majore Convolvuli, *J. B.* ii. 163. Scammonea & Scammoneum, *Chab.* 123. Convolvulus Syriacus & Scammonia Syriaca, *Hiſt. Oxon.* ii. 12. *Tourn. Inſt.* 83. *Elem. Bot.* 73. *Boerh. Ind.* A. 245. A. *Scammony.* Gal. *Scammonée.* G. Scammonium. B. *Scammonie.* In Aſia, & Syria. *Uſu.* Succus concretus. *Vires.* Expurgat valide humores bilioſos, acres, ſeroſos è partibus remotis, adeoque creberrimi uſûs eſt, non modo per ſe, ſed & cum aliis permiſtum, *Schrod.* Probatur quod nitidum, ſplendidum, citò liqueſcens, friabile, colore cùm frangitur cinericeo, non valde ponderoſum, tactu linguæ lacteſcens, nec vehementer calefaciens.

A. 2. Mechoacana alba, *Offic.* Mechoacan, *J. B.* ii. 149. *Ger.* 723. *Emac.* 873. Mechoacan Rhabarbarum album, *Chab.* 120. Bryonia, Mechoacana alba, *C. B. Pin.* 297. Bryonia alba Peruana, ſive Mechoacan, *Park. Theat.* 179. Convolvulus Americanus Mechoacan dictus, *Raii Hiſt.* i. 723. *Tourn. Inſt.* 84. Jeticucu Braſilienſibus, ſeu Radix Mechoacan,

Marcg.

Marcg. 41. *Piſ.* 253. Tacuache ſeu Radix Michuacanica, *Hern.* 164. A. *White Mechoacan.* Gal. *Mecoacan*, *Couleuvrée*, *Rhubarbe blanche.* G. Weiß-Rhabarber / Mechoacan. B. *Witte Mechoacanna*, *Rhabarber van Mechoaca.* *Uſu.* Radix craſſa, ſubſtantia laxiori quàm Jalapii, carnoſa, ſurculoſa, alba, ex America ad nos allata. *Vires.* Pituitoſos, aquoſos, ſeroſoſque humores, ex toto corpore, ac imprimis ex capite, ac nervoſo genere, pectoréque blandè ac ſine moleſtia educit, *Schrod.* Eligatur recens albicans, ponderoſa.

A. 3. Jalapium, Mechoacana nigra, *Offic.* Jalapium, *Ger. Emac.* 872. Jalapium, *Rand. Ind.* 45. Convolvulus Americanus Jalapium dictus, *Raii Hiſt.* i. 724. Mechoacan nigricans, ſive Jalapium, *Park. Theat.* 180. Bryonia Mechoacana nigricans, *C. B. Pin.* 298. *Prod.* 137. *J.* B. 151. Bryonia Mechoana nigricans, ſive Jalapa, 120. A. *Jalap.* Gal. *Jalap.* G. Jalap. B. *Jalaap.* *Uſu.* Radix oblonga, craſſa, reſinoſa, in taleolas transverſas ſecta; Mechoacanna nigricantior, & ponderoſior, ſaporis acris, & nauſeoſi: Ex India ad nos tranſportatur. *Vires.* Expurgat validè humores noxios omnes, imprimis autem ſeroſos, *Schrod.*

A. 4. Turbith, & Turpethum, *Offic.* Turbith, *Hern.* 179. Turbith Alexandrinum Officinarum, *Ger.* 335. *Emac.* 415. Turbith Officinarum & Garziæ, atque Acoſtæ, *Breyn. Prod.* ii. 101. Turbith Officinarum, *Park. Theat.* 1610. Turpethum repens foliis Althææ, vel Indicum, *C. B. Pin.* 149. Turpetum verum ſeu album *Cleyeri.* Convolvulus Indicus, alatus, maximus, foliis Ibiſco nonnihil ſimilibus, anguloſis, *Raii Hiſt.* ii. 1882. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 177. *Tourn. Inſt.* 84. Convolvulus Zeylanicus alatus maximis foliis, Ibiſco nonnihil ſimilibus, anguloſis. Tiraſtawalu. Turbith Arabum legitimum & Officinarum, *H. Muſ. Zeyl.* 26. A. *Turbith.* Gal. *Turbith.* G. Turbith. B. *Turbith-wortels.* *Uſu.* Modo cortex, modo radix oblonga, craſſa, reſinoſa, foris fuſca, intus albida, ſaporis ſubacris, & nauſeoſi: Ex India ad nos transferuntur. *Vires.* Craſſos, viſcoſoſque humores, ſive pituitam, fortiter & à remotioribus partibus, juncturiſque elicit; unde & diuturnis morbis maximè conducit.

A. 5. Soldanella, Braſſica marina, *Offic. Chab.* 123. Soldanella, *Merc. Bot.* i. 72. *Phyt. Brit.* 115. Soldanella marina, *Ger.* 690. *Emac.* 838. *Mer. Pin.* 114. *Raii Hiſt.* i. 626. Soldanella maritima minor, *C. B. Pin.* 293. Soldanella vulgaris volubilis marina, *Park. Theat.* 161. Braſſica marina, ſive Soldanella, *J. B.* ii. 160. Convolvulus maritimus Soldanella dictus, *Raii Synop.* iii. 276. Convolvulus maritimus noſtras rotundifolius, *Hiſt. Oxon.* ii. 11. *Boerh. Ind.* A. 245. *Tourn. Inſt.* 83. *Elem. Bot.* 73. A. *Scottish Scurvy-graſs, or Soldanella.* Gal. *Soldanelle*, *Chou de Mer.* G. Meer-winde. B. *Zee-winde*, *Zee-kool.* In maritimis arenoſis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Aquam validè educit, adeoque confert in Hydrope, Scorbuto, &c. *Schrod.*

A. 6. Smilax lævis, *Offic.* Smilax lævis, Convolvulus major, *Chab.* 121. Smilax lævis ſive lenis major, *Ger.* 712. *Emac.* 861. Convolvulus major, *J. B.* ii. 154. *Raii Hiſt.* i. 725. *Synop.* iii. 275. Convolvulus major albus, *C. B. Pin.* 294. *Park. Theat.* 163. *Tourn. Inſt.* 82. *Elem. Bot.* 72. *Mer. Pin.* 28. Convolvulus major flore albo, *Merc. Bot.* i. 30. *Phyt. Brit.* 30. Convolvulus vulgaris major albus, *Hiſt. Oxon.* ii. 12. *Boerh. Ind. A.* 246. Scammoneum Germanicum, *Hoffm. Cat. Altdorff.* A. *Great Bindweed.* Gal. *Grand Liſet*, ou *Liſeron.* G. Groſſe weiſſe Winde / Zaun-Glocken. B. *Groot Winde.* Ad ſepes, & in hortis. Æſtate floret. *Uſu.* Radix, herba, & aqua diſtillata in Officinis Hallenſibus aſſervantur. *Vires.* Expurgat humores bilioſos, acres, & ſeroſos. Radix vim habet catharticam: Hinc *Hoffmanno* Scammoneum Germanicum appellatur. Decocto plantæ, mulierculæ prægnantes pro avertendo abortu, & ſedandis doloribus vagis; & ne intempeſtivi terrores damnum afferant, utuntur. *Buxb.* 80. Decoctum inter bilem benigne evacuantia enumerat *Prevo. Med. Paup.*

A. 7. Helxine ciſſampelos, *Offic.* Helxine ciſſampelos multis, ſive Convolvulus minor, *J. B.* ii. 157. Convolvulus minor arvenſis, *C. B. Pin.* 294. *Tourn. Inſt.* 83. *Elem. Bot.* 72. *Boerh. Ind. A.* 245. Convolvulus minor vulgaris, *Park. Theat.* 171. *Mer. Pin.* 29. *Raii Hiſt.* i. 725. *Synop.* iii. 275. Convolvulus minor, *Merc. Bot.* i. 30. *Phyt. Brit.* 30. *Chomel.* 761. Convolvulus vulgaris flore minore purpureo, *Hiſt. Oxon.* ii. 13. Convolvulus minor; Jaſione veterum; Helxine ciſſampelos, *Chab.* 121. Smilax lævis minor, *Ger.* 712. *Emac.* 861. *A. Small Bind-weed.* Gal. *Liſeron de vigne.* G. Kleine Winde / Korn-Winde. B. *Klein-Winde.* In arvis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Foliorum ſuccus potu dejicit alvum, *Dioſc.*

A. 8. Cantabrica, Convolvulus minimus, *Offic. Mont. Ind* 39. Convolvulus minimus, Spicæ foliis, *Ger.* 713. *Emac.* 862. *Mer. Pin.* 28. *Phyt. Brit.* 30 Convolvulus ſpicæ foliis, *Park. Theat.* 172. *Raii Hiſt.* i. 726. Convolvulus Linariæ folio, *C. B. Pin.* 295. *Hiſt. Oxon.* ii. 17. Convolvulus Linariæ folio, aſſurgens, & humilior, *Tourn. Inſt.* 83. *Boerh. Ind.* A. 247. Volvulus terreſtris Dalechampii, *J. B.* ii. 160. A. *Lavender-leaved Bindweed.* Gal. *Petit Liſeron.* G. Alder kleinſte Winde. B. *Alderkleinſte Winde.* In agris. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Contra vermes æſtimatur, *Mont.*

A. 9. Batatas, *Offic. C. B. Pin.* 91. *J. B.* ii. 790. Batatas planta peregrina, Indica Camotes, Amotes, & Aies etiam dicta Cluſii, *Chab.* 259. Battatas Occidentalis Indiæ, *Park. Theat.* 1383. Battatas Hiſpanorum, *Parad.* 517. Convolvulus Indicus Batatas dictus, *Raii Hiſt.* i. 728. *Pluk. Almag.* 114. Convolvulus Indicus radice tuberoſâ eduli, cortice rubro Batatas dictus, *Parad. Bat. Prod.* 325. Indicus Orientalis Inhamæ, ſeu Batatas, Siſarum Peruvianorum, ſeu Battata Hiſpanorum, *Hiſt. Oxon.* ii. 11. Battata radice tuberoſâ eſculentâ, Spinachiæ folio, flore albo, fundo purpureo, ſemine poſt ſingulos flores ſingulo, *Cat. Jamaic.* 53. *Hiſt.* i. 150. Siſarum Peruvianum, ſive Battatas Hiſpanorum, *Ger. Emac.* 925. Jetica vulgo Batata, *Piſ.* 93. Jetica Braſilienſibus, *Marcg.* 16. Kappa-kelengu, *Hort. Mal.* vii. 95. A. *Spaniſh-Potatoes.* Gal. *Battates.* G. Peruvianiſche Zucker-Rüben. B. *Battatas.* Utriuſque Indiæ multis in locis ſponte oritur. *Uſu.* Radix. *Vires.* Temperata eſt, & cocta, vel aſſa ventrem emollit. Eſtur, aut cruda, aut cocta, in deliciis ob ſaporem æſtimatur.

A. 10. Cneoron album, Dorycnium, *Offic.* Cneoron album folio Oleæ argenteo molli, *C. B. Pin.* 463. Cneoron album foliis argenteis, *Ger. Emac.* 1598. *Chab.* 47. Dorycnium, *Alpin Exot.* 73: Dorycnium Imperati, *J. B.* Dorycnium Creticum Alpini, *Park. Theat.* 361. Doricnio D'Alcuni overo Convolvulo retto di Candia, *Pon. Bal. Ital.* 131. Convolvulus rectus odoratus Ponæ, *Raii Hiſt.* i. 731. Convolvulus major rectus Creticus argenteus, *Hiſt. Oxon.* ii. 11. *Boerh. Ind.* A. 247. Convolvulus argenteus umbellatus erectus, *Elem. Bot.* 73. *Tourn. Inſt* 84. A. *Rock-Roſe.* Gal. *Cneorum.* G. Stein = Röſlein. B. *Cneorum.* In Candia reperitur. Julio floret. De viribus & uſu nil invenio apud Auctores.

V. *De Soldanella Alpina.*

NOtæ *ſunt, Caules erecti, folia rotunda, ſiliquæ teretiuſculæ, erectæ; ſed præcipue flores campanulati, margine fimbriato*, Raii Method. A. pag. 82.

A. Soldanella Alpina, *Ger.* 690. Soldanella Alpina major, *Ger. Emac.* 838. *Park. Theat.* 167. Soldanella Alpina rotundifolia, *C. B. Pin.* 295. *Tourn. Inſt.* 82. *Elem. Bot.* 72. Soldanella Alpina rotundifolia, major, *Hiſt. Oxon.* ii. 285. Soldanella montana quibuſdam, *J. B.* iii. 817. *Chab.* 281. A. *Mountain Bindweed.* Gal. *Soldanelle des Alpes.* G. Alpiſche Winde. B. *Winde van de Alpes.* In Alpibus. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Inter plantas vulnerarias enumerat *Mont.*

VI. *De Campanula.*

NOtæ *ſunt, Flos campanulatus in quinque plurimum lacinias ad margines ſectus ſummo fructui inſidens; vaſculum ſeminale in terna loculamenta diviſum, ſucco lacteo ſcatere*, Raii Method. A. p. 82.

A. 1. Campanula eſculenta, Rapunculus, *Offic.* Campanula radice eſculentâ, flore cæruleo, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 107. *Boerh. Ind.* A. 248. *Tourn. Inſt.* 111. *Elem. Bot.* 90. *Dillen.* 107. *Rupp. Flor. Jen.* 24. *Buxb.* 52. Rapunculus *Chab.* 260. Rapunculus eſculentus, *C. B. Pin.* 94. *Raii Hiſt.* i. 739. *Synop.* iii. 277. *Hiſt. Oxon.* ii. 455. Rapunculus eſculentus vulgaris, *Park. Theat.* 647. Rapunculus vulgaris campanulatus, *J. B.* ii. 795. Rapuntium parvum, *Ger.* 369. *Emac.* 453. *Mer. Pin.* 104. *Merc. Bot.* i. 64. *Phyt. Brit.* 105. A. *Rampions.* Gal. *Réponce, Clochette bleuë.* G. Kleine Rapuntzel. B. *Eetbare Rapuncen.* In aggeribus foſſarum. Julio floret. *Uſu.* Radix in culinis, ſemina in Officinis. *Vires.* Semen oculorum Fluxiones cohibet. Succus aurium dolores ſedat, *Dioſc.*

A. 2. Trachelium, Cervicaria, *Offic.* Trachelium majus, *Ger.* 364. *Emac.* 448. *Raii Hiſt.* i. 732. *Mer. Pin.* 119. Trachelium majus flore purpureo, *Park. Parad.* 354. Trachelium majus, ſive Cervicaria, *Merc. Bot.* i. 73. *Phyt. Brit.* 122. Campanula, Cervicaria, *Chab.* 263. Campanula vulgatior foliis Ur-

Urticæ, major, & aſperior, *C. B. Pin.* 94. *Hiſt. Oxon.* 459. *Boerh. Ind.* A. 249. *Tourn. Inſt.* 109. *Elem. Bot.* 90. *Raii Synop.* iii. 276. *Dill. Cat. Giſſ.* 126. *Rupp. Flor. Jen.* 23. Campanula major & aſperior, folio Urticæ, *J. B.* ii. 805. *Luxb.* 52. A. *Throat-wort.* Gal. *Gantelet.* G. Nacken=Kraut. B. *Hals-kruid.* In ſylvoſis, & ad ſepes. Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Ad anginas commendatur, etiamque in tumoribus & inflammationibus oris, &c.

A. 3. Medium, *Offic.* Medium Dioſcoridis *Rauw.* 284. Medium Dioſcoridis Rauwolfio, *J. B.* ii. 805. *Chab.* 26. Viola Mariana peregrina, *Park. Theat.* 646. Viola Mariana, laciniatis foliis, peregrina, *C. B. Pin.* 94. Campanula foliis profundè inciſis, fructu duro, *Tourn. Corol.* 3. A. *Syrian Bell-Flower.* Gal. *Gant Nôtre Dame.* G. Syriſche Milch = Klöcklein mit zerkerbten Blättern. B. *Syriſe Klokjes.* In Syria & Græcia reperitur. *Uſu.* Radix, ſemen. *Vires.* Radix menſes ſiſtit; ſemen menſtrua pellit, *Dioſc.*

Hanc cum *Rauwolfio Dioſcoridis* potius medium habendum eſſe exiſtimo, quàm Violam Marianam, quam *Matthiolus* pro eo exhibet, quod melius convenit cum brevi illius deſcriptione à *Dioſcoride* tradita, *lib.* 4. *cap.* 18. in his verbis: " Modion in ſaxis, & opacis naſ-,, citur; folia habet Iridis; caulem tricubita-,, lem, & in eo florem grandem, purpureum, ,, rotundum; ſemine cnici minuto; radicem ,, dodrantalem, craſſitudine baculi, guſtu ,, acerbo."

VII. *De Viola Mariana.*

A *Campanula differt fructu in quinque cellas diviſo, & floris marginibus minùs profundè ſectis*, R. Meth. A.

A. Viola Mariana, *Offic. Ger.* 362. *Emac.* 447. Viola Mariana flore purpureo, *Park. Parad.* 354. Viola Mariana Dodonæi, quibuſdam Medium, *J. B.* ii. 804. *Chab.* 267. Campanula hortenſis folio & flore oblongo, *C. B. Pin.* 94. *Raii Hiſt.* i. 732. *Hiſt Oxon.* ii. 459. *Boerh. Ind.* A. 249. *Tourn. Inſt.* 109. *Elem. Bot.* 90. *Rupp. Flor. Jen.* 23. A. *Coventry-Bells.* Gal. *Violette de Mer.* G. Coventry=Glöcklein/ Purpur-rothe Milch = Glöcklein. B. *Zee-Viole.* In ſylvis, & montoſis; apud nos tantum in hortis reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix in Officinis raro, in culinis autem inter olera. *Vires.* Refrigerat, ſiccat, parùm aſtringit.

VIII. *De Stramonio.*

N *Otæ ſunt, Flos ex oblongo tubo calathoides; conceptaculum ſeminis grande, ſpinoſum, in quatuor loculamenta diviſum; facultas viroſa*, Raii Hiſt. p. 747.

A. 1. Stramonium, *Offic.* Stramonium majus album, *Park. Parad.* 360. *Raii Hiſt.* i. 748. Stramonium ſpinoſum, *Ger.* 277. *Emac.* 348. Stramonium ſive Datura, *Rupp. Flor. Jen.* 30. Stramonium fructu ſpinoſo, oblongo, flore albo, *Tourn. Inſt.* 119. Stramonium fructu ſpinoſo, oblongo, *Elem. Bot.* 99. Stramonia altera major, ſive Tatura quibuſdam, *J. B.* iii. 624. Stramonia altera minor, ſive Tatula quibuſdam, *Chab.* 525. Stramonia ſive Datura major fœtida, pomo ſpinoſo, oblongo, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 583. Solanum fœtidum pomo ſpinoſo, oblongo, *C. B. Pin.* 168. A. *Thorn-Apple.* Gal. *Pomme épineuſe.* G. Stech=apffel. B. *Doorn-Appel.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Folia, ſemina. *Vires.* Tota planta narcotica eſt, ejuſque uſus internus periculoſus. Extrinſecus refrigerat, valetque in ambuſtis.

A. 2. Datura, *Offic.* Datura Cochinenſis ſpinoſiſſima, *Zanon.* 76. Datura fructu ſpinoſiſſimo, *Gartz. ab Hort.* 1. Stramonium ferox, *Boc. Plant. Rar.* 50. *Elem. Bot.* 99. *Boerh. Ind.* A. 261. *Tourn. Inſt.* 119. Stramonia ſive Datura ferox, pomo craſſioribus & robuſtioribus aculeis donato, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 583. *Hiſt. Oxon.* iii. 607. Solanum fœtidum, pomo grandiore aculeis donato, *Mor. Prælud.* 310. *Raii Hiſt.* i. 748. Solanum fœtidum, pomo grandiore ſpinoſiſſimo, *Hort. Reg. Par.* 168. A. *Dutroy.* Gal. *Datura (eſpece de Stramonium).* G. Igel=Kolber/ Stachel-Nuß. B. *Doorn-Appel van Peru.* In India Orientali oritur. *Uſu.* Semina rugoſa, renis formâ, foris fuſca, intus exalbida. *Vires.* Semen in pulverem redactum, & in potu exhibitum mentem turbat, & alienat, inſaniam quandam viginti quatuor horas durantem inducens. Miſer, qui eum hauſit, diu velut mente alienatus remanet, aut ridens, aut ejulans, aut dormiens, plerumque etiam alteri colloquens & reſpondens, ut interdum etiam ſanâ mente eſſe credas, tametſi

mentis non ſit compos, neque eum agnoſcat, cum quo ſermones confert, & colloquii habiti planè ſit immemor, poſtquam ad ſe redit, *R. H.* p. 749.

Herbæ tetrapetaloides, vaſculiferæ.

IX. *De Veronica.*

N*Otæ ſunt, Floſculi parvi, tetrapetaloides, petalis ad ungues junctis, quorum calyces non decidunt unà cum flore, ut in tetrapetalis ſiliculoſis, ſed à flore delapſo reſtant ad ſeminis uſque maturitatem; flores etiam è ſinubus foliorum exeunt; vaſcula ſeminalia in bina loculamenta diviſa, & compreſſa*, R Syn. p. 119.

A. 1. Veronica mas, Betonica Pauli, *Offic.* Veronica, *Rivin. irr. Mon.* 93. *Chab.* 425. *Dill. Cat. Giſſ.* 83. Veronica Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 197. *Buxb.* 331. Veronica mas, *Merc. Bot.* i. 76. *Phyt. Brit.* 128. Veronica mas ſupina & vulgatiſſima, *C. B. Pin.* 246. *Raii Hiſt.* i. 851. *Synop.* iii 281. *Tourn. Inſt.* 143. *Elem. Bot* 120. *Boerh. Ind. A.* 224. Veronica mas vulgaris ſupina, *Park. Theat.* 550. Veronica vulgatior folio rotundiore, *J. B.* iii. 282. Veronica ſupina vulgaris foliis ſerratis, *Hiſt Oxon.* ii. 318. Veronica vera & major, *Ger.* 502. *Emac.* 626. *Mer. Pin.* 124. A. *Male Speedwell.* Gal. *Veronique mâle.* G. Ehren-preyß. B. *Eer en Prys.* In paſcuis ſiccioribus. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria inſignis ac ſudorifica eſt. Uſus præcipuus in eroſione ac obſtructione Pulmonum ac Lienis; hinc & imprimis in Colica, Phthiſi, Scabie, Pruritu, Peſte, Vulneribus, &c. *Schrod.*

A. 2. Chamædrys ſpuria anguſtifolia, *Offic. J. B.* iii. 285. *Chab.* 418. *Raii Hiſt.* i. 847. *Chomel.* 678. Chamædrys ſpuria major anguſtifolia, *C. B. Pin.* 249. Veronica ſupina, *Ger.* 503. *Emac.* 628. Veronica Teucrii facie, *Park Theat.* 551. Veronica ſupina facie Teucrii, pratenſis, *Tourn. Inſt.* 144. *Elem. Bot.* 121. *Hiſt. Oxon.* ii. 319. *Buxb* 331. *Rupp. Flor. Jen.* 198. A. *Germander-Speedwell.* Gal. *Groſſe Germandrée.* G. Groſſe-Bathengel. *Grote Gamanderlyn.* In hortis botanicis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit. Infuſio foliorum *The Europææ* vocatur.

A 3. Chamædrys ſpuria latifolia, *Offic. Chomel.* 678. *J. B.* iii. 286. *Chab.* 418. Chamædrys ſpuria minor rotundifolia, *C. B. Pin.* 249. Veronica minor, foliis imis rotundioribus, *Hiſt. Oxon.* ii. 320. *Tourn. Inſt.* 144. *Elem. Bot.* 121. *Rupp. Flor. Jen.* 197. *Buxb.* 331. A. *Baſtard-Germander.* Gal. *Germandrée.* G. Klein Bathengel oder Edel Gamanderlein. B. *Gamanderlyn.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedenti convenit.

A. 4. Anagallis aquatica, Becabunga, *Offic.* Anagallis aquatica vulgaris ſive Becabunga Officinarum, *Merc. Bot.* i. 19. *Phyt. Brit.* 7. Anagallis ſive Becabunga, *Mer. Pin.* 6. *Ger.* 496. *Emac.* 620. Anagallis aquatica minor, folio ſubrotundo, *C. B. Pin.* 252. Anagallis aquatica flore cœruleo, folio rotundiore, minor, *J. B.* iii. 790. Anagallis aquatica, *Chab.* 568. Anagallis aquatica vulgaris ſive Becabunga, *Park. Theat.* 1236. Becabunga major & minor Officinarum, *Chomel.* 537. Beccabunga, *Rivin. Irr. M.* 100. Beccabunga Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 199. *Buxb.* 332. Veronica aquatica rotundifolia Becabunga dicta, minor, *Raii Synop.* iii. 280. Veronica aquatica major, folio ſubrotundo, *Hiſt. Oxon.* ii. 323. *Boerh. Ind.* A. 225. *Tourn. Inſt.* 145. *Elem. Bot.* 122. *Raii Hiſt.* i. 852. Becabunga major Officinarum, *Volck.* 58. A. *Brooklime.* Gal. *Creſſon aquatique.* G. Bach-bungen. B. *Beeke-boom, Water-kers.* In rivulis. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Calfacit, moderate humectat. Uſus præcipuus in ſcorbuto; urinam, Calculum renum & veſicæ inſigniter expellit; Menſes ciet; fœtum mortuum ejicit, &c. *Schrod.*

X. *De Cuſcuta.*

L*Ongiſſimis filamentis, aphyllis, contiguis plantis ſeſe circumvolvens floribus monopetalis, tetrapetaloidibus, vaſculis ſeminalibus rotundis à reliquis diſcriminatur.*

A. 1. Cuſcuta, *Offic. Park. Theat.* 10. *Merc. Bot.* i. 31. *Phyt. Brit.* 33. *Raii Hiſt.* ii. 1903. Cuſcuta major, *C. B. Pin.* 219. *Raii Synop.* iii. 281. *Tourn. Inſt.* 652. *Elem. Bot.* 513. *Dill. Cat. Giſſ.* 143. *Rupp. Flor. Jen.* 21. *Buxb.* 89. Cuſcuta ſive Caſſutha, *Ger.* 462. *Emac.* 577. *Mer. Pin.* 32. Caſſuta ſive Cuſcuta, *J. B.* iii. 266. *Chab.* 422. A. *Dodder.* Gal.

Goutte,

Goutte, ou *Augure de Lion*, *Cuſcute*. G. Filß-kraut / Todtern. B. *Schorſte*, *Vilt-kruid*. In Ericetis. *Uſu*. Herba. *Vires*. Splenetica imprimis eſt; hinc Hepatica. Abſtergit, ſubaſtringit, aperit, Melancholicum humorem corrigit; utilis in Scabie, Ičtero nigro, obſtructionibus Hepatis, ac Lienis, *Schrod*.

A. 2. Epithymum, *Offic. Park. Theat.* 10. Epithymum ſive Cuſcuta minor, *C. B. Pin.* 219. *Raii Hiſt.* ii. 1903. Cuſcuta minor, *Tourn. Inſt.* 652. *Elem. Bot.* 513. *Rupp. Flor. Jen.* 21. Cuſcuta minor, ſeu Epithymum, *Buxb.* 89. A. *Dodder of Thyme*. Gal. *Epithym*, *Barbe de Moine*. G. Thym-Seide. B. *Kleine Schorſt*. *Uſu*. Integræ plantæ ſeu filamentorum ruforum. *Vires*. Purgat blandè melancholicos & ſeroſos humores. Uſus præcipuus in ſcabie, ulceribus, affectibus melancholicis, in Hypochondriorum, & Lienis paſſionibus & obſtructionibus, *Schrod*.

Herbæ pentapetaloides, vaſculiferæ.

XI. *De Anagallide.*

N*Otæ ſunt*, *Folia ex adverſo bina*, *ſubtus maculoſa; flores in ſingulis foliorum alis ſinguli, pediculis longis, tenuibus, hærentes petalis ad ungues junctis, adeo ut flores integri decidant; vaſcula ſeminalia per maturitatem tranſverſim, ſeu horizontaliter diſſilientia*, R. Synop p. 145.

A. 1. Anagallis terreſtris mas, *Offic.* Anagallis mas, *Ger.* 494. *Emac.* 617. *Raii Hiſt.* ii. 1023. *Mer. Pin.* 7. Anagallis flore phœniceo, *C. B. Pin.* 252. *Tourn. Inſt.* 142. *Elem. Bot.* 119. *Boerh. Ind.* A. 204. *Hiſt. Oxon.* ii. 568. *Raii Synop.* iii. 282. *Dill. Cat. Giſſ.* 126. *Rupp. Flor. Jen.* 14. *Park. Theat.* 558. Anagallis mas flore phæniceo, *Merc. Bot.* i. 19. *Phyt. Brit.* 7. Anagallis phœnicea mas, *J. B.* iii. 369. Anagallis phœnicea, *Buxb.* 19. Anagallis, *Chab.* 452. A. *Male Pimpernel*. Gal. *Mouron mâle*. G. Rohter Gauch-heil / Vogel-Kraut. B. *Manneke Guychel-heyl*. In arvis. Junio floret. *Uſu* eſt Herba. *Vires*. Alexipharmaca, ac pulmonica eſt, moderate calida, & ſicca; unde & pro vulneraria habetur.

A. 2. Anagallis terreſtris fœmina, *Offic.* Anagallis fœmina, *Raii Synop.* iii. 282. *Ger.* 494. *Emac.* 617. *Raii Hiſt.* ii. 1024. *Mer. Pin.* 7. Anagallis fœmina, flore cæruleo, *Merc. Bot.* i. 19. *Phyt. Brit.* 7. Anagallis cærulea, *Buxb.* 19. Anagallis, cæruleo flore, *C. B. Pin.* 252. *Rupp. Flor. Jen.* 15. *Dill. Cat. Giſſ.* 132. *Hiſt. Oxon.* ii. 569. *Boerh. Ind.* A. 204. *Tourn. Inſt.* 142. *Elem. Bot.* 119. *Park. Theat.* 558. Anagallis cærulea fœmina, *J. B.* iii. 369. *Chab.* 452. A. *Female Pimpernel*. Gal. *Mouron femelle*. G. Blau Gauch-Heil. B. *Guychel-heyl wyfje*. In arvis, ſed rarius. *Uſu* eſt Herba; & *viribus* cum priore convenit.

XII. *De Androſace.*

N*Otæ ſunt*, *Vaſcula rotunda; calyces magnos, quinquifidos, expanſos, floſculis in umbellam ſparſos, parvos pentapetaloides; folia parva, nervoſa, Plantaginea, crenata*, R. Meth. *A.* p. 84.

A. Androſaces, *Offic. Chab.* 458. Androſace annua ſpuria, *Ger.* 425. *Emac.* 531. Androſace Matthioli altera, *J. B.* iii. 368. *Raii Hiſt.* ii. 1086. Androſace altera major Matthioli, *Park. Theat.* 560. Androſace vulgaris latifolia annua, *Elem. Bot.* 101. *Tourn. Inſt.* 123. *Boerh. Ind.* A. 201. *Rupp. Flor. Jen.* 13. Auriculæ urſi affinis, Androſace dicta major, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 82. Saniculæ affinis planta, Androſace dicta major, *Hiſt. Oxon.* ii. 556. Alſine affinis, Androſace dicta major, *C. B. Pin.* 251. A. *Summer Navel-wort*. Gal. *Androſace*. G. Manns-Harniſch / Nabel-kraut. B. *Androſace*. In arenoſis naſcitur. Aprili floret. *Uſu*. Herba. *Vires*. Copioſam hydropicis urinam ciet, in vino pota; podagricis utiliter illinitur, *Dioſc*.

XIII. *De Primula & Paralyſi.*

N*Otæ ſunt*, *Caules foliis nudi, flores è tubo longo in folia ſeu potiùs lacinias quinque bifidas expanſi, eorumque calyces oblongi, concavi, laxi, ſtriati: Folia rugoſa, molliora, minus craſſa ſeu ſpiſſa*, R. Synop. p. 158.

A. 1. Primula veris, *Offic.* Primula veris minor, *Ger.* 636. *Emac.* 781. *Mer. Pin.* 98. Primula veris vulgaris, *Park. Theat.* 535. *Raii Hiſt* ii. 1080. *Synop.* iii. 284. Primula veris, floribus ex ſingularibus pediculis, majoribus, ſim-

ſimplicibus, *J. B.* iii. 497. *Buxb.* 271. *Tourn. Inſt.* 125. Primula veris pallido flore humilis, *Elem. Bot.* 101. *Boerh. Ind.* A. 198. Primula veris, ſive Verbaſculum ſylvaticum majus, ſingularibus floribus ſingularibus cauliculis inſiſtentibus, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 508. Verbaſculum ſylvarum majus, ſingulari flore, *C. B. Pin.* 241. Verbaſculum ſylveſtre majus, ſingularibus floribus ſingularibus cauliculis inſiſtentibus, *Hiſt. Oxon.* ii. 555. A. *Primroſe.* Gal. *Primerole.* G. Schlüßel-bluhme. B. *Sleutel-bloem*, *St. Pieters-kruid.* In ſylvis & ſepibus. Vere floret. In uſu ſunt, Folia, Flores. *Vires.* Calida eſt & ſicca. Uſu efficaci pollet ad medendum Melancholicis & pituitoſis affectibus.

A. 2. Paralyſis, *Offic.* Paralyſis vulgaris pratenſis flore flavo, ſimplici, odorato, *Park. Parad.* 244. Primula veris major, *Ger.* 635. *Emac.* 780. *Raii Hiſt.* ii. 1081. *Synop.* iii. 284. *Mer. Pin.* 97. Primula pratenſis, herbæ Paralyſis, *Merc. Bot.* i. 61. *Phyt. Brit.* 98. Primula veris odorata flore luteo ſimplici, *J. B.* iii. 495. *Dill. Cat. Giſſ.* 44. *Buxb.* 270. *Tourn. Inſt.* 124. *Elem. Bot.* 101. Primula veris major floribus luteis odoratis, *Rupp. Flor. Jen.* 13. Primula veris umbellata odorata pratenſis, *Herm. Flor.* ii. 86. Primula veris ſive Verbaſculum pratenſe odoratum, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 505. Verbaſculum pratenſe odoratum, *C. B. Pin.* 241. *Hiſt. Oxon.* ii. 554. A. *Cowſlips, or Paigles.* Gal. *Prime-vere*, G. Himmel-Schlüßel-Bluhme. B. *Sleutel-blom.* In paſcuis. Aprili floret. In uſu ſunt, Herba, Flores. *Vires.* Calfacit & ſiccat, saporis eſt ſubacris ac ſubamari, ſubaſtringit, anodyna eſt. Uſus præcipuus in affectibus capitis, Apoplexia, Paralyſi: in articulorum doloribus, Arthritide, &c.

A. 3. Herba Petri, *Offic.* Primula pratenſis inodora lutea, *Ger.* 635. *Emac.* 780. *Raii Hiſt.* ii. 1081. *Synop.* iii. 284. *Mer. Pin.* 97. Primula pratenſis inodora lutea pallida, *Merc. Bot.* i. 61. *Phyt. Brit.* 98. Primula veris caulifera pallido flore inodoro aut vix odoro, *J. B.* iii. 496. *Dill. Cat. Giſſ.* 44. *Buxb.* 270. Primula veris caulifera, flore ſimplici, pallido, vel luteo, inodoro, *Chab.* 491. Primula pratenſis inodora luteo-pallida, *Rupp. Flor. Jen.* 13. Primula veris ſive Verbaſculum pratenſe vel ſylvaticum inodorum, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 505. *Volck. Flor. Nor.* 343. Primula veris flore pallido elatior, *Boerh. Ind.* A. 199. *Tourn. Inſt.* 124. *Elem. Bot.* 101. Paralyſis altera odorata flore pallido polyanthos, *Park. Parad.* 244. Verbaſculum pratenſe aut ſylvaticum inodorum, *C. B. Pin.* 241. *Hiſt. Oxon.* ii. 554. A. *Great Cowſlips, or Oxſlips.* Gal. *Primerole, Brayes de Coucou.* G. Große-Schlüßel-Bluhmen / St. Peters Schlüßel. B. *Groote Sleutel-Bloem*, *St. Pieters-kruid.* In ſylvis & dumetis. Vere floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* In Anaſarca in Vino albo per noctem infuſa commendat *Stockerus.*

XIV. *De Auricula Urſi.*

A Primula differt foliis levioribus & denſioribus, floris calice breviore ut florum tubi ferè nudi appareant, foliorum quorundam rudimentis in caulis vertice, è quibus florum pediculi exeunt, R. Meth. *A.* p. 83.

A. Auricula Urſi, *Offic.* Auricula Urſi flore luteo, *Ger.* 640. *Emac.* 784. *Raii. Hiſt.* ii. 1082. *Elem. Bot.* 100. *Tourn. Inſt.* 120. *Boerh. Ind.* A. 200. *J. B.* iii. 490. *Chab.* 492. *Rupp. Flor. Jen.* 14. Auricula Urſi flore flavo, *Park. Parad.* 239. Auricula Urſi, Sanicula Alpina, *Mont. Ind.* 37. Sanicula Alpina lutea, *C. B. Pin.* 242. *Hiſt. Oxon.* ii. 557. A. *Yellow Bears-Ears.* Gal. *Oreille d'Ours.* G. Bären-öhrlein. B. *Beeren-oor.* In Alpibus & montoſis oritur, apud nos in hortis colitur. Vere floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Herba Traumatica & Expectorans æſtimatur. Cum Sanicula viribus convenire creditur.

XV. *De Cortuſa.*

A Paralyſi & Auricula Urſi differt floſculis campaniformibus in quinque crenas diviſis, & foliis ſubrotundis laciniatis rugoſis, Raii Meth. *A.* 191.

A. Cortuſa, Sanicula montana, *Offic. Mont.* 41. Cortuſa, *J. B.* iii. 499. *Boerh. Ind.* A. 206. Cortuſa Sanicula Alpina quibuſdam, *Chab.* 490. Sanicula Alpina ſive Cortuſa Matthioli, *Park. Theat.* 533. *Parad.* 240. *Raii Hiſt.* ii. 1084. Sanicula Alpina Cluſii ſive Cortuſa Matthioli, *Ger.* 645. *Emac.* 788. Sanicula montana latifolia ſinuata, *C. B. Pin.* 243. *Hiſt. Oxon.* ii. 558. Auricula Urſi laciniata ſeu Cortuſa Matthioli flore rubro, *Tourn. Inſt.* 121. A. *Bears-Ear Sanicle.* Gal. *Cortuſa.* G. & B. *Cortuſa.* In montoſis. Vere floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Expectorat, *Mont.*

XVI. *De*

XVI. *De Lyſimachia.*

H*Ujus notæ ſunt, Capſulæ bivalves, flores lutei, folia Salicis oblonga, ad genicula interdum terna aut quaterna*, R. Synop. p. 144.

A. Lyſimachia, *Offic.* Lyſimachia lutea, *Ger.* 386. *Emac.* 474. *J. B.* ii. 901. *Raii Hiſt.* ii. 1021. *Synop.* iii. 282. *Mer. Pin.* 75. *Merc. Bot.* i. 49. *Phyt. Brit.* 71. Lyſimachia lutea major, quæ Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 245. *Dill. Cat. Giſſ.* 126. *Buxb.* 206. *Tourn. Inſt.* 141. *Elem. Bot.* 118. *Boerh. Ind.* A. 202. Lyſimachia lutea major vulgaris, *Park. Theat.* 544. Nummularia erecta Rivini, *Rupp. Flor. Jen.* 14. Blatiaria ſpuria altera lutea, *Volk. Flor. Nor.* 65. Blattariæ affinis planta major flore luteo, *Hiſt. Oxon.* ii. 491. A. *Yellow Willow-herb.* Gal. *Soucy d'eau, Pelleboſſe, Corneille.* G. Weyderich. B. *Wederich, Joden-kruid.* Ad rivos. Junio floret. *Uſu* eſt Herba. *Vires.* Vulneraria eſt, ſed in uſu raro occurrit. Adſtringentem facultatem habet, *Mont.*

XVII. *De Nummularia.*

A *Foliorum figura rotunda nummi æmula dicta, flagellis reptatricibus, floribus é foliorum alis exeuntibus, locoque natali, in aquoſis ſe manifeſtat*, R. Synop. p. 161.

A. Nummalaria, *Offic. Ger.* 505. *Emac.* 630. *Raii Hiſt.* ii. 1099. *Synop.* iii. 283. *Mer. Pin.* 83. Nummularia vulgaris, *Park. Theat.* 555. Nummularia major lutea, *C. B. Pin.* 309. *Hiſt. Oxon.* ii. 567. *Dill. Cat. Giſſ.* 98. Nummularia vulgaris ſive major lutea, *Merc. Bot.* i. 53. *Phyt. Brit.* 80. Nummularia ſupina ſive Nummularia Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 14. Nummularia ſive Centimorbia, *J. B.* iii. 370. *Chab.* 453. Lyſimachia humi fuſa, folio rotundiore flore luteo, *Tourn. Inſt.* 141. *Elem. Bot.* 119. *Buxb.* 206. A. *Money-wort.* Gal. *Herbe aux Ecus, Monoyére, Nummulaire.* G. Pfennig-Kraut / Egel-Kraut. B. *Penning-Kruit.* In aquoſis. Majo floret. *Uſu.* eſt Herba. *Vires.* Refrigerat, ſiccat, & ſubaſtringit, vulneraria eſt. Uſus præcipuus in Pulmonum exulceratione, Venis ruptis, Tuſſi ſicca infantum: in fluxu cujuſcunque generis, Diarrhœa, Dyſenteria, Hæmoptyſi. Commendatur in Scorbuto, Herniiſque omnis generis.

XVIII. *De Trifolio paludoſo.*

F*Oliis formâ & magnitudine fabaceorum, tribus in eodem pediculo, floribus in thyrſo ſpecioſis, interiùs candidis filamentis criſpis pubeſcentibus, locoque natali ab aliis diſtinguitur*, R. Synop. p. 161.

A. Trifolium paluſtre paludoſum, *Offic.* Trifolium paluſtre, *J. B.* ii. 389. *C. B. Pin.* 327. *Raii Hiſt.* ii. 1099. Trifolium paludoſum, *Ger.* 1024. *Emac.* 1194. *Park. Theat.* 1212. *Mer. Pin.* 121. Trifolium aquaticum ſive paludoſum, *Merc. Bot.* i. 73. *Phyt. Brit.* 123. Trifolium fibrinum, *Offic. Germ.* Trifoliata paludoſa, *Hiſt. Oxon.* ii. 149. Acopa Dioſcoridis, *Ejuſd.* iii. 604. Menyanthes paluſtre, *Elem. Bot.* 71. Menyanthes, *Rupp. Flor. Jen.* 17. Menyanthes paluſtre triphyllum, *Tourn. Inſt.* 117. *Boerh. Ind.* A. 205. *Raii Synop.* iii. 285. *Dill. Cat. Giſſ.* 55. *Buxb.* 214. Menyanthes trifoliata paluſtris Antiſcorbutica, floribus fimbriatis in ſpicam diſpoſitis, *Pluk. Almag.* 247. Acopa Dioſcoridis, *Hiſt. Oxon.* iii. 604. A. *Buck-beans, or Marſh Trefoil.* Gal. *Meniante.* G. Biber-klee / Lungen-klee. B. *Water-Dry-blad.* In paluſtribus & aquoſis. Majo floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Nonnulli ad morbum articularem, alii ad Scorbuticos affectus, ad Febres intermittentes & Catarrhos eum commendant, & in Hydropicis affectibus valde proficuum fore exiſtimant, *R. Synop.* p. 310.

XIX. *De Centaurio Minore.*

N*Otæ ſunt, Flores ſplendidi, purpurei, è tubo oblongo in quinque ſegmenta acuta expanſi, in ſummis caulibus crebri, umbellam mentientes, ſemina minutiſſima, amaror inſignis*, R. Synop. p. 159.

A. Centaurium minus, *Offic. C. B. Pin.* 278. *Raii Hiſt.* ii 1092. *Synop.* iii. 286. *Chab.* 447. *Boerh. Ind.* A. 223. *Tourn. Inſt.* 122. *Elem. Bot.* 102. *Dill. Cat. Giſſ.* 127. *Buxb.* 60. Centaurium minus vulgare, *Park. Theat.* 272. *Merc. Bot.* i. 28. *Phyt. Brit.* 25. Centaurium minus flore purpureo, *J. B.* iii. 353. Centaurium minus rubrum, *Hiſt. Oxon* ii. 566. Centaurium flore phœniceo, *Rupp. Flor. Jen.* 17. Centaurium parvum, *Ger.* 437. *Emac.* 547. *Mer. Pin.* 24. A. *Centory.* Gal. *Petite Centaurée.* G. Fie-

G. Fieber-oder Tauſend-Gulden-Kraut. B. *Kleine Santory, Duiſent-gulden-kruit.* In paſcuis ſiccioribus. Julio floret. *Uſu* eſt Herba cum floribus. *Vires.* Spleneticum & Hepaticum eſt. Calfacit & ſiccat, amarum eſt citra mordacitatem, unde & leniter aſtringens, extergens, aperiens, vulnerarium, bilioſos & pituitoſos humores quàm léniſſime per alvum educit, ſerum per poros diſcutit. Hinc utile in Febribus, Ictero, Menſtruis ſuppreſſis, Scorbuto, Arthritide, Lumbricis, & ſpecificè in morſu canis rabidi.

XX. *De Verbaſco.*

N*Otæ ſunt, Folia in caulibus alterno ordine ſita; flores in thyrſis oblongis conferti; Capſulæ bivalves conicæ aut turbinatæ,* R. Synop. p. 160.

A. 1. Verbaſcum, Tapſus barbatus, *Offic.* Verbaſcum mas latifolium luteum, *C. B. Pin.* 239. *Raii Hiſt.* ii. 1094. *Synop.* iii. 287. *Tourn. Inſt.* 146. *Elem. Bot.* 123. *Boerh. Ind.* A. 227. *Rupp. Flor. Jen.* 195. *Buxb.* 330. Verbaſcum vulgare, flore luteo magno, folio maximo, *J. B.* iii. 871. Verbaſcum, *Chab.* 493. Verbaſcum foliis incanis mas latifolium, floribus luteis arcte caulibus adhærentibus ſine foliis anguſtis inter flores emanantibus, *Hiſt. Oxon.* ii. 485. Verbaſcum album vulgare, ſive Tapſus barbatus communis, *Park. Theat.* 60. Tapſus barbatus, *Ger.* 629. *Emac.* 773. *Mer. Pin.* 117. Tapſus barbatus Officinarum, *Merc. Bot.* 72. *Phyt. Brit.* 119. A. *Mullein.* Gal. *Bouillon blanc*, ou *Mollaine*, ou *Bonhomme.* G. Königs-kertze / Woll-kraut. B. *Wolle-kruit manneke.* In aggeribus foſſarum. Julio floret. In *Uſu* ſunt, Folia, Flores. *Vires.* Emollit, diſcutit, dolores lenit. Uſus præcipuus in morbis Pectoris, Tuſſi, expuitione ſanguinolenta, torminibus ventris, *Schrod.*

A. 2. Verbaſcum nigrum, *Offic.* *Ger.* 631. *Emac.* 775. *Mer. Pin.* 123. Verbaſcum nigrum vulgare, *Park. Theat.* 61. Verbaſcum nigrum flore ex luteo purpuraſcente, *C. B. Pin.* 240. *Tourn. Inſt.* 147. *Boerh. Ind.* A. 228. *Rupp. Flor. Jen.* 195. Verbaſcum nigrum flore parvo apicibus purpureis, *J. B.* iii. 873. *Chab.* 294. *Raii Hiſt.* ii. 1095. *Synop.* iii. 288. *Buxb.* 330. Verbaſcum foliis viridibus craſſioribus, *Hiſt. Oxon.* ii. 485. A. *Black Mullein.* Gal. *Bouillon noir.* G. Schwärtzlich Woll-kraut. B. *Swart Wolle-kruit met gele purpurachte bloem.* In aggeribus foſſarum. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Radix, Folia, Flores. *Vires.* Radix aſtringit, in alvi profluvio prodeſt. Folia & Flores cum priore viribus conveniunt, *Dioſc.*

A. 3. Verbaſcum album, *Offic.* Verbaſcum mas foliis longioribus, *Park. Theat.* 60. Verbaſcum flore albo parvo, *J. B.* iii. 873. *Chab.* 494. *Raii Hiſt.* ii. 1090. *Synop.* iii. 287. Verbaſcum Lychnitis Matthioli, *Ger. Emac.* 775. *Merc. Bot* i. 76. *Phyt. Brit.* 127. Verbaſcum Lychnitis flore albo parvo, *C. B. Pin.* 240. *Tourn. Inſt.* 147. *Elem. Bot.* 123. *Boerh. Ind.* A. 228. Verbaſcum foliis incanis, floribus albis, parvis racematim provenientibus, cum Staminibus itidem albis, *Hiſt. Oxon.* ii. 486. A. *Mullein with white Flowers.* Gal. *Bouillon à petites fleurs blanches.* G. Woll-kraut mit weiſſen Bluhmen. B. *Wolle-kruit met witten bloem.* Secus vias variis in locis reperitur. Auguſto floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit.

XXI. *De Blattaria.*

F*Lorum ſitus in ſpicis rarior, & foliorum color viridior, capſulæ figurâ Sphærica à Verbaſco differt,* Raii Meth. *A.* p. 85.

A. Blattaria, *Offic.* Blattaria lutea, *J. B.* iii. 874. *Raii Hiſt.* ii. 1096. *Synop.* iii. 288. Blattaria vulgaris lutea, *Chab.* 495. Blattaria lutea folio longo laciniato, *C. B. Pin.* 240. *Tourn. Inſt.* 147. *Elem. Bot.* 123. *Boerh. Ind.* A. 147. *Buxb.* 40. *Rupp. Flor. Jen.* 195. Blattaria Plinii, *Ger.* 633. *Emac.* 776. *Mer. Pin.* 16. Blattaria major flore luteo, vel Blattaria Plinii, *Merc. Bot.* 24. *Phyt. Brit.* 16. Blattaria lutea minor ſeu vulgaris, *Park. Theat.* 64. Blattaria annua ramoſa, floribus luteis ſtaminibus purpureis, *Hiſt. Oxon.* ii. 489. A. *Moth Mullein.* Gal. *Herbe aux Mites.* G. Motten-kraut / Schaben-kraut. B. *Motten-kruid.* In lutoſis aggeribus. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Verbaſco viribus convenire creditur.

XXII. *De Polemonio.*

F*Oliis longis pinnatis Viciæ ferè in modum, floribus amplis, deorſum nutantibus, vaſculis ſeminalibus, turbinatis, in tria loculamenta diviſis, per maturitatem in ſummitate dehiſcentibus, ſemina parva, oblonga, nigricantia continentibus,*

bus, ab aliis hujus generis differt, R. Meth. *A.* p. 86.

A. Polemonium, *Offic.* Polemonium vulgare cæruleum, *Elem. Bot.* 122. *Tourn. Inſt.* 146. *Boerh. Ind.* A. 272. *Raii Synop.* iii. 288. *Rupp. Flor Jen.* 24. Valeriana Græca, *Ger.* 918. *Emac.* 1076. *Park. Theat.* 122. *Raii Hiſt.* ii. 1102. Valeriana Græca violacea, *Mor. Umb.* 55. Valeriana Græca quorundam, *Chab.* 412. Valeriana Græca quorundam flore cæruleo & albo, *J. B.* iii. 212. Valeriana cærulea, *C. B. Pin.* 164. Valeriana ſpuria Violaceo flore, *Volck. Flor. Nor.* 394. Vulneraria alata Blattariæ flore cæruleo, *Hiſt. Oxon.* iii. 605. A. *Greek Valerian*, *or Jacob's Ladder.* Gal. *Valeriane Grecque.* G. Griechiſcher Baldrian. B. *Griekſe Valerian.* In ſylvis. Æſtate floret. *Uſu.* Radix, Herba. *Vires.* Radix ex vino bibitur contra venenatas beſtias ac dyſenteriam; ac ex aqua adverſus urinæ difficultatem & iſchiadem: ex aceto drachmæ pondere lienoſis. Dentium quoque dolores mitigat commanducata, *Dioſc.* Herba vulneraria eſt inſignis *Sim. Paul.*

Hæc etiam planta ab antiquis ita imperfectè deſcribitur, ut quænam ſit adhuc in tenebris lateat; nonnulli enim Valerianæ, alii Lychnidis ſpeciem eam facient. Ego peritiſſimum illum Botanicum D. *Joſephum Pitton-Tournefort*, M. D. præ aliis ſequi prætulerim, qui huic plantæ hoc nomen attribuit: & *Dioſcoridis* deſcriptionem ſubnectere.

Polemonia ramis exilibus, utrinque pinnatis: foliis paulò quàm Rutæ majoribus, ac longioribus, Calaminthæ aut Sanguinariæ proximis quibus in ſummis velut corymbi dependent nigro ſemine, &c.

XXIII. *De Lujula.*

F*Oliis in eodem pediculo ternis, flore pentapetaloide, ſapore acido, vaſculo ſeminali pentagono, quod per maturitatem levi tactu diſſiliens cum impetu ſemina ejaculatur, ab aliis diſtinguitur*, R. Synop. p. 161.

A. Acetoſella, Lujula, Alleluja, *Offic.* Acetoſella & Lujula ſive Alleluja Officinarum, *Buxb.* 5. Acetoſella vulgo, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 2. Acetoſella vulgaris & Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 101. Trifolium acetoſum vulgare, *C. B. Pin.* 330. *Hiſt. Oxon.* ii. 183 *Park. Theat.* 746. *Raii Hiſt.* ii. 1098. Trifolium acetoſum vulgare Lujula, Alleluja Officinarum, *Merc. Bot.* i. 74. *Phyt. Brit.* 123. Oxys alba, *Mer. Pin.* 90. *Ger.* 1030. *Emac.* 1201. *Raii Synop.* iii. 281. Oxys flore albo, *Tourn. Inſt.* 88. *Elem. Bot.* 76. *Boerh. Ind.* A. 319. Oxys ſive Trifolium acidum flore albo, *J. B.* ii. 387. Oxys ſive Trifolium acidum, *Chab.* 168. A. *Wood Sorrel.* Gal. *Petite Ozeille.* G. Buchkampffer. B. *Klaver-Zuuring, Kockoeks-broot.* In opacis frequens. Aprili floret. *Uſu* eſt Herba. *Vires.* Ut ſapore ita & viribus cum Acetoſa convenit, ideoque æſtum febrilem mitigat, ſitim ſedat, & Ventriculi ardores; jecur refrigerat & corroborat, *Raii Hiſt.* Uti ſapore.

XXIV. *De Malva.*

N*Otæ ſunt, Flores monopetali pentapetaloides, calyx geminus, exterior in tres, interior in quinque lacinias, diviſus, folia integra ſubrotunda, ſemina in rotulæ aut caſeoli formam circumacta*, R. Synop. p. 88.

A. 1. Malva, *Offic.* *Chab.* 298. Malva vulgaris, *Park. Theat.* 299. *Raii Hiſt.* i. 599. *Synop.* iii. 251. Malva vulgaris procerior, *Merc. Bot.* i. 49. *Phyt. Brit.* 73. Malva vulgaris flore majore, folio ſinuato, *J. B.* ii. 949. *Tourn. Inſt.* 95. *Elem. Bot.* 81. *Boerh. Ind.* A. 268. Malva ſylveſtris, *Ger.* 785. *Emac.* 930. *Mer. Pin.* 75. Malva ſylveſtris folio ſinuato, *C. B. Pin.* 314. *Dill. Cat. Giſſ.* 106. *Buxb.* 206. *Rupp. Flor. Jen.* 10. Malva ſylveſtris, procerior, ſeu elatior, rectave, flore majore, ſubrubente aut purpureo, venis ſaturatè purpureis picto, folio ſinuato, *Hiſt. Oxon.* ii. 521. A. *Common Mallows.* Gal. *Mauve commune.* G. Weiße Pappeln / Haſen - Pappeln. B. *Kaasjes-Kruit, Malowe.* Ad ſepes. Junio floret. *Uſu.* Radix, Folia, Flores, Semen. *Vires.* Humectat, emollit, lenit dolores, laxat alvum, urinæ acrimoniam mitigat. Inter quinque herbas emollientes enumeratur.

A. 2. Malva minor, *Offic.* Malva vulgaris flore minore folio rotundo, *J. B.* ii. 949. *Chom.* 700. *Tourn. Inſt.* 95. *Elem. Bot.* 81. *Boerh. Ind.* A. 267. Malva ſylveſtris minor, *Park. Theat.* 299. *Raii Hiſt.* i. 599. *Synop.* iii. 251. Malva ſylveſtris pumila, *Ger.* 785. *Emac.* 930. *Merc. Bot.* i. 49. *Phyt. Brit.* 75. *Mer. Pin.* 75. Malva ſylveſtris folio rotundo, *C. B. Pin.* 314. *Rupp. Flor. Jen.* 10. *Buxb.* 207. *Dill. Cat. Giſſ.* 90. Malva ſylveſtris perennis procumbens flore minore albo, folio rotundo, *Hiſt. Oxon.* ii. 521. A. *Small wild or Dwarf Mallow.* Gal. *Petite Mauve.* G. kleine Pappeln. B. *Kleine Malowe.* Cum priore.

re. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum priore viribus convenit & ſumuntur indiſcriminatim.

A. 3. Malva criſpa, *Offic.* *J. B.* ii 952. *Ger.* 785. *Emac.* 831. *Park. Parad.* 495. *Raii Hiſt.* i. 597. Malva criſpa ſive laciniosa, *Chab.* 299. *Rupp. Flor. Jen.* 11. Malva foliis criſpis, *C. B. Pin.* 315. *Cod. Med.* lxxi. *Tourn. Inſt.* 95. *Elem. Bot.* 81. *Boerh. Ind.* A. 268. Malva annua foliis criſpis, *Hiſt. Oxon.* ii. 520. A. *French Mallows.* Gal. *Mauve Crepue.* G. Gekräuſelte Pappeln. B. *Gekronkelde Mauluwe.* In hortis ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum reliquis Malvis convenit.

A. 4. Malva arborea, *Offic.* Malva hortenſis, *Ger.* 782. *Emac.* 928. Malva roſea folio ſubrotundo, *C. B. Pin.* 315. *Tourn. Inſt.* 94. *Elem. Bot.* 81. *Boerh. Ind.* A. 269. *Rupp. Flor. Jen.* 11. Malva roſea, *Offic. Germ.* Malva roſea ſive hortenſis, *J. B.* ii. 951. *Chab.* 299. *Raii Hiſt.* i. 600. Malva hortenſis roſea, *Park Parad.* 369. A. *Hollyhocks.* Gal. *Mauve des Jardins.* G. Groſſe Pappeln / Pappel-oder Stock-Roſen. B. *Stock-Roſen.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Folia, Flores. *Vires.* Humectat, minùs tamen quam vulgaris Malva. Uſus præcipuus in tonſillarum morbis, oris putredine, in fluxu Menſtruorum, &c. *Schrod.* Vide plura apud *Joan. Dan. Horſtium de Malva arboreſcente cum replicatione adverſus Auguſtini Thonneri querimoniam.*

A. 5. Malva arborea maritima, *Offic.* Malva arborea marina noſtras, *Park. Theat.* 301. *Merc. Bot.* ii. 25. *Phyt. Brit.* 72. *Mer. Pin.* 75. *Raii Hiſt.* i. 601. *Synop.* iii. 252. *Cod. Med.* lxxi. Althæa arborea maritima Gallica, *Tourn. Inſt.* 97. A. *Sea Mallow-tree.* Gal. *Mauve en arbre.* G. Baum-Pappeln. B. *Boom-Malowe.* In hortis frequens. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Eædem cum præcedentibus.

XXV. *De Althæa.*

Folio productiore minuſque rotundo, molliore & magis incano, locoque natali à Malva differt, R. Synop. p. 89.

A. Althæa, Biſmalva, Ibiſcus, *Offic.* Althæa Dioſcoridis, *Breyn. Prod.* ii. 12. Althæa Dioſcoridis & Plinii, *C. B. Pin.* 315. *Dill. Cat. Giſſ.* 144. *Tourn. Inſt.* 97. *Elem. Bot.* 82. *Boerh. Ind.* A. 269. Althæa vulgaris, *Park. Theat.* 303. *Raii Hiſt.* i. 602. *Synop.* iii. 252. Althæa, Ibiſcus, *Ger.* 787. *Emac.* 933. *Merc Bot.* i. 19. *Phyt. Brit.* 6. *Mer. Pin.* 6. Althæa ſive Biſmalva, *J. B.* ii. 954. *Chab.* 301. Malva Biſmalva Officinarum dicta, *Volck.* 272. Malva ſylveſtris, aut paluſtris, aut Ibiſcus, *Hiſt. Oxon.* ii. 523. Malva paluſtris mollis & incana P. Herman, *Buxb.* 207. *Rupp. Flor. Jen.* 12. A. *Marſh-mallow.* Gal. *Guimauve.* G. Eibiſch / Heil-Wurtz. B. *Heemſt, witte Maluwe.* In paluſtribus maritimis. Junio floret. *Uſu.* Radix, Herba, Semen. *Vires.* Emollit, laxat, diſcutit, dolores lenit, tumores maturat, acrimoniam Urinæ mitigat & corrigit. Uſus præcipuus in affectibus Veſicæ, &c. *Schrod.* Inter quinque herbas emollientes numeratur.

XXVI. *De Alcea.*

Foliis laciniatis à Malva differt, R. Synop. p. 89.

A. Alcea, *Offic.* Alcea vulgaris, *J. B* ii. 953. *Raii Hiſt.* i. 604. *Synop.* iii. 252. *Dill. Cat. Giſſ.* 144. Alcea vulgaris major, *C B Pin.* 316. Alcea vulgaris ſive Malva verbenacea, *Park. Theat.* 301. Alcea vulgaris, *Mer. Pin.* 3. *Merc. Bot.* 17. *Phyt. Brit.* 3. Alcea vulgaris major flore ex rubro roſeo, *Tourn. Inſt.* 97. *Boerh. Ind.* A. 270. *Hiſt. Oxon.* ii. 527. Malva verbenacea, *Ger.* 785. *Emac.* 931. A. *Vervain Mallow* Gal. *Alcée*, ou *Mauve ſauvage.* G. Sigmars-Kraut. B. *Sigmaars-Kruit.* In ſepibus Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Malva viribus convenit.

Ex emplaſticorum & emollientium medicamentorum numero eſt Celebratur ab Empiricis ad caliginem oculorum Aquâ decocta torminibus inteſtinorum remedio eſt, *R. H.* Totius corporis calidis doloribus apprimè conducit, *J. B.* Cum vino aut aqua pota, dyſentericis ruptiſque medetur, *Dioſc.*

XXVII. *De Alcea Indica.*

Notæ ſunt, Flos amplus pentapetalos; vaſculum ſeminale majuſculum, in quinque loculamenta diviſum, ſeminibus intus reniformibus.

A. 1. Bamia Moſchata, *Offic* Alcea ſive Bamia Moſchata Ægyptiaca, *Breyn. Prod* i. 2. Alcea Ægyptia Moſchata, *Park. Theat.* 301. Alcea Ægyptiaca villoſa, *C. B. Pin.* 317. *Raii Hiſt.* ii. 1066. Bamia, Belmuſcus Honorio Lello

Bello, *Chab.* 302. Althea Ægyptiaca moſchata Abel Moſch dicta, *Hiſt. Oxon.* ii. 533. Abel Moſch vulgò, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 25. Moſch id eſt Bamia Moſchata, *Alp. Exot.* 197. Ketmia Ægyptiaca ſemine Moſchato, *Tourn. Inſt.* 100. *Boerh. Ind.* A. 272. A. *Moſch-ſeed.* Gal. *Ambrette*, ou *Graine muſquée.* G. Mußkus-Saat. B. *Muskus-Zaat.* In Ægypto creſcit. *Uſu.* Semina fuſca, reniformia, odoratiſſima, ſeu Muſcum redolentia. *Vires.* Leviter exſiccatis pulverem Caovæ admiſcent Ægyptii, ut roborandi capitis, ventriculi, cordiſque, majorem acquirerent efficaciam. Apud nos in ſuffimentis recipiuntur.

XXVIII. *De Abutilo.*

F*Oliis mollibus, Althææ, floribus è foliorum alis exeuntibus Alceæ thecis bivalvibus cum ſolitariis in ſingulis ſeminibus ab aliis hujus generis differt*, R. Meth. *A.* p. 77.

A. Abutilon, *Offic.* *Elem. Bot.* 83. *Tourn. Inſt.* 99. *Boerh. Ind.* A. 274. *Rupp. Flor. Jen.* 31. Althæa lutea, *Ger.* 790. *Emac.* 935. *Raii Hiſt.* i. 699. Althæa Theophraſti flore luteo, *C.B. Pin.* 316. *Hiſt. Oxon.* ii. 531. Althæa Theophraſti flore luteo quibuſdam Abutilon, *J. B.* ii. 958. *Chab.* 302. Althæa lutea ſive Abutilon Avicennæ putatum, *Park. Theat.* 305. Alcea Indica, Abutilon dicta major, pericarpio membranaceo, orbiculari, compreſſo, vertice corniculis extùs coronato, intùs in decem aut duodecim loculamenta diviſo, *Pluk. Almag.* 17. A. *Yellow Mallow.* Gal. *Guimauve.* G. Ibiſch mit gelben Bluhmen. B. *Geele Heemſt.* In hortis ſeritur. Julio floret. *Uſu.* Folia, Semen. *Vires.* Folia externè ulcera mundant. Semen & urinam provocat, calculum expellit.

Planta eſt aperiens & vulneraria, *Mont.* 77.

XXIX. *De Goſſipio.*

V*Aſculo ſeminali in terna loculamenta diviſo, & molliſſima lanugine candida ſeminibus intermixta, aut adhærente, repleto ab aliis differt.*

A. Bombax, *Offic.* Goſſipium ſive Xylon, *Ger.* 753. *Emac.* 901. Goſſipium fruteſcens annuum, *Park. Theat.* 1553. Goſſipium fruteſcens ſemine nigro, *C. B. Pin* 430. Xylon ſive Goſſipium herbaceum, *J. B.* i. 343. *Raii Hiſt.* ii. 1064. *Tourn. Inſt.* 101. *Elem. Bot.* 84. *Boerh. Ind.* A. 273. Goſſipium herbaceum ſemine albo, *Hiſt. Oxon.* iii. 517. A. *Cotton-buſh.* Gal. *Coton.* G. Baum-wollen / Bomeſin. B. *Boom-woll*, *Catoen.* In Inſulâ Melita & alibi. In *Uſu* ſunt, Semina nigra, rotunda. *Vires.* Pulmonarium eſt, Tuſſientibus & Aſthmaticis maximè proficuum; auget Semen, *Schrod.*

Herbæ flore monopetalo irregulari.

XXX. *De Pinguicula.*

N*Otæ ſunt, Cauliculi nudi, unicum in ſummitate florem violam referentem calcari donatum geſtantes, vaſculum ſeminale bivalve ſubrotundum, folia humi ſtrata, pallida, humore pingui madentia*, R. Meth. *A.* p. 90.

A. Pinguicula, *Offic.* Pinguicula Geſneri, *J. B.* iii. 546. *Raii Hiſt.* i. 751. *Synop.* iii. 281. *Tourn. Inſt.* 167. *Elem. Bot.* 136. *Rupp. Flor. Jen.* 192. Pinguicula Geſneri, Cuculata Hiſtoriæ Lugdunenſis, *Chab.* 510. Pinguicula ſeu Sanicula Eboracenſis, *Ger.* 644. *Emac.* 788. *Park. Theat.* 552. *Mer. Pin.* 94. Pinguicula vel Liparis, *Merc. Bot.* i. 59. *Phyt. Brit.* 92. Sanicula montana flore calcari donato, *C. B. Pin.* 243. Viola paluſtris Pinguicula vel λιπαρόν, dodecatheon Plinii, *Hiſt. Ox.* A. *Butter-wort.* Gal. *Graſſette.* G. Butter-Wurtz / Schmeer-Wurtz / Berg-Sanikel. B. *Butter-wortel*, *Berg-Sanikel.* In montoſis humidis. Majo floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria eſt planta, & ad ramices puerorum eximia. Syrupus ex ea factus purgat pituitam ſatis ſtrenuè.

XXXI. *De Linaria.*

C*Haracter genericus eſt, Flos rictum exprimens; calcari donatus, cui ſuccedit vaſculum bivalve*, Raii Synop. pag. 105.

A. 1. Linaria, *Offic* *Rivin. Irr. Mon.* 83. *Chab.* 480. *Dill. Cat. Giſſ.* 98. *Rupp. Flor. Jen.* 196. Linaria lutea vulgaris, *Ger. Emac.* 550. *Raii Hiſt.* i. 752. *Synop.* iii. 281. *J. B.* iii. 456. *Mer. Pin.* 72. *Buxb.* 194. Linaria vulgaris noſtras, *Park. Theat.* 458. Linaria vulgaris lutea, flore majore, *C. B. Pin.* 212. *Tourn.*

Inſt. 170. *Elem. Bot.* 138. *Boerh. Ind.* A. 231. *Hiſt. Oxon.* ii. 499. Linaria vulgaris flore luteo, *Merc. Bot.* i. 47. *Phyt. Brit.* 69. A. *Toad Flax.* Gal. *Lin ſauvage*, *Linaire.* G. Scheiß-kraut / Harn-kraut / Flachs-kraut / Lein-kraut. B. *Vlas-kruid*, *Wild vlas.* Ad agrorum margines. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Diuretica eſt. Uſus præcipuus in Ictero & obſtructione Hepatis; in Urinæ difficultate, in Hydrope. Extrinſecus imponitur abdomini in Stranguria; ano, in Hæmorrhoidum dolore, *Schrod.*

A. 2. Elatine, Veronica fœmina, *Offic.* Elatine, *Chab.* 452. *Rivin. Irr. Mon.* 86. Elatine Veronica fœmina Fuchſii, *Mer. Pin.* 35. Elatine Dioſcoridis ſive Veronica fœmina, *Merc. Bot.* i. 33. Elatine folio ſubrotundo, *C. B. Pin.* 252. *Park. Theat.* 553. *Phyt. Brit.* 36. *Rupp. Flor. Jen.* 197. *Buxb.* 101. Elatine mas folio ſubrotundo, *J. B.* iii. 372. Veronica fœmina Fuchſii ſive Elatine, *Ger.* 501. *Emac.* 625. Linaria ſegetum, Nummulariæ folio villoſo, *Elem. Bot.* 137. *Tourn. Inſt.* 169. Linaria Elatine dicta folio ſubrotundo, *Raii Hiſt.* i. 759. *Synop.* iii. 282. *Magnol. Hort. Monſp.* 120. Linaria hirſuto folio ſubrotundo, flore ex herbido flaveſcente, *Hiſt. Oxon.* ii. 503. *Boerh. Ind.* A. 232. A. *Female Fluellin.* Gal. *Elatine.* G. Ehrenpreiß-Weiblein. B. *Eer en preys-wyfje.* In arvis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria eſt. Succus expreſſus, tum intus ſumpta, tum exterius applicata, ulcera ſordida & cancroſa perfecte ſanare dicitur, *R. H.* Oculorum fluxionibus & inflammationibus auxiliatur, foliis cum polenta tritis & impoſitis. Eadem cocta ſorbitionis uſu dyſenteriam ſiſtit, *Dioſc.*

A. 3. Cymbalaria, *Offic. Rivin. Irr. Mon.* 86. *Chab.* 538. *C. B. Pin.* 306. Cymbalaria Italica, *Ger. Emac.* 529. Cymbalaria Italica hederacea, *Park. Theat.* 681. Cymbalaria floſculis purpuraſcentibus, *J. B.* iii. 685. *Rupp. Flor. Jen.* 197. Linaria Cymbalaria dicta, *Raii Hiſt.* i. 759. Linaria hederaceo folio ſeu Cymbalaria, *Elem. Bot.* 139. Linaria hederaceo folio glabro, ſeu Cymbalaria vulgaris, *Tourn. Inſt.* 169. *Raii Synop.* iii. 282. Linaria folio glabro, ſubrotundo, hederæ folio clematitis, *Hiſt. Oxon.* ii. 503. *Boerh. Ind.* A. 232. A. *Ivy-loaded Toad-Flax.* Gal *Cymbalaria* (*Eſpece de Linaire.*) G. Cymblaria. B. *Cymblaria.* In fodinis & muribus. *Uſu.* Herba. *Vires.* Planta eſt aſtringens ſecundum *Mont.* 61. Pro Umbillico Veneris ab Italis uſurpatur, unde à *Lonicero* Umbillicus Veneris nominatur.

XXXII. *De Antirrhino.*

NOtæ ſunt, *Flos rictum exprimens, clauſus nonnullis dictus, labio ſuperiore bifido, inferiore tripartito, calcari carens. Vaſculum ſeminale in bina loculamenta diviſum vituli caput & nares referens, è tribus foraminibus ſemina fundens*, R. Meth. *A.* p. 90.

A. Antirrhinum, *Offic.* Antirrhinum minus, *Ger.* 439. *Emac.* 549. Antirrhinum ſylveſtre medium, *Park. Theat.* 1334. *Mer. Pin.* 9. Antirrhinum primum Matthiolo, *Merc. Bot.* i. 20. *Phyt. Brit.* 9. Antirrhinum arvenſe, *Rivin. Irr. M.* 82. *Dill. Cat. Giſſ.* 127. Antirrhinum arvenſe majus, *C. B. Pin.* 212. *Tourn. Inſt.* 168. *Elem. Bot.* 137. *Boerh. Ind.* A. 233. *Rupp. Flor. Jen.* 196. Antirrhinum arvenſe minus, *Hiſt. Oxon.* ii. 505. Antirrhinum anguſtifolium ſylveſtre, *J. B.* iii. 464. *Raii Hiſt.* i. 760. *Synop.* iii. 283. Antirrhinum anguſtifolium quibuſdam, minus aliis, *Chab.* 483. A. *Snap Dragon*, *or Calves Snout.* *Oeil de Chat*, *Mouron Violet.* G. Kalb-Schnabel / Löwen-Maul. B. *Orant*, *Apen-hooft*, *Knaptandekens-kruid*, *Kalfs-ſnuyt*, *Gaperkens*, *Kalfs-neus.* In arvis arenoſis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* In ſuffuſionibus oculorum, & in paſſione Hyſterica à quibuſdam commendatur. A ſuperſtitioſis vetulis contra incantamenta & veneficia utilis eſſe creditur, *Buxb.* 23.

XXXIII. *De Ariſtolochia.*

NOtæ ſunt, *Flos ſemifiſtularis ſeu corniculatus, labello in palæ formam producto, pericarpium grande in ſena loculamenta diſpertitum*, R. Hiſt. p. 761.

A. 1. Ariſtolochia longa, *Offic. J. B.* iii. 560 *Ger.* 696. *Emac.* 846. *Raii Hiſt.* i. 762. *Chab* 512. Ariſtolochia longa vera, *C. B. Pin.* 307. *Park. Theat.* 291. *Tourn. Inſt.* 162. *Elem. Bot.* 132. *Hiſt. Oxon.* iii. 509 A. *Long-rooted Birth-wort.* Gal. *Ariſtoloche longue.* G. Rechte lange Holl-Wurtz / Oſterlucey. B. *Groote Oſterlucey.* Provenit in Gallia Narbonenſi. Vere floret. *Uſu.* Radix oblonga, rotunda, craſſa, rugoſa, foris fuſca, intus ſublutea, ſaporis amari & acris, odoris non ingrati. *Vires* Cephalica, Hepatica, & Pulmonica imprimis eſt: attenuat, aperit. Hinc prodeſt

deſt ad tartaream mucilaginem reſolvendam expectorandamque ; ad Menſes ciendos, tumores internos rumpendos, venena diſcutienda. Extrinſecus adhibetur uſu creberrimo ad exſiccanda & mundificanda vulnera, *Schrod.*

A. 2. Ariſtolochia rotunda, *Offic. Ger.* 696. *Emac.* 846. *Raii Hiſt.* i. 761. *J. B.* iii. 559. Ariſtolochia rotunda vulgatior, *Park. Theat.* 291. Ariſtolochia rotunda flore ex purpura nigro, *C. B. Pin.* 307. *Hiſt. Oxon.* iii 509. *Tourn. Inſt.* 161. *Elem. Bot.* 132. *Boerh. Ind.* A. 278. *Rupp. Flor. Jen.* 201. A. *Round Birthwort.* Gal. *Ariſtoloche*, ou *Sarraſine ronde.* G. Runde Holl-Wurtz. B. *Ronde Oſterlucey.* In Italia. Floret vere. *Uſu.* Radix craſſa, rotunda, rugoſa & tuberoſa, foris fuſca, intus lutea, ſaporis amari. *Vires.* Tenuiorum eſt partium quàm longa, adeoque efficacior, & imprimis menſibus ac ſecundinis ciendis celeberrima, *Schrod.*

A. 3. Ariſtolochia clematitis, *Offic. Park. Theat.* 292. *Raii Hiſt.* i. 762. Ariſtolochia clematitis recta, *C. B. Pin.* 307. *Hiſt. Oxon.* iii. 509. *Tourn. Inſt.* 162. *Elem. Bot.* 132. *Boerh. Ind.* A. 278. Ariſtolochia multifora, *Rivin. Irr. M.* 116. *Rupp. Flor. Jen.* 202. Ariſtolochia clematitis vulgaris, *J. B.* iii. 560. *Chab.* 512. *Buxb.* 26. Ariſtolochia quarta, *Ger.* 697. Ariſtolochia Saracenica, *Ger. Emac.* 847. A. *Creeping Birthwort.* Gal. *Ariſtoloche Clematite.* G. Heidniſch-kraut. B. *Sarraſyns-kruit, Dunne lange Hol-wortel.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Radix. Herba, ſed raro in Officinis noſtris occurrit. *Vires.* Cum primo viribus convenit. Infuſio ad ſcabiem exſiccandam uſitatiſſimum eſt, *Buxb.* 26.

A. 4. Piſtolochia, *Offic. Ger. Emac.* 847. Piſtolochia vulgatior, *Park. Theat.* 293. Ariſtolochia tenuis, *Cod. Med.* xv. Ariſtolochia Piſtolochia dicta, *C. B. Pin.* 307. *Boerh. Ind.* A. 278. *Tourn. Inſt.* 162. *Elem. Bot.* 132. Ariſtolochia polyrrhizos, *J. B.* iii. 561. *Chab.* 512 *Hiſt. Oxon.* iii. 510. Ariſtolochia quinta, *Ger.* 561. A. *Buſhy-rooted Birthwort.* Gal. *Petite Ariſtoloche.* G. Kleine Holl-Wurtz. B. *Kleyne Hol-wortel.* In Italia, Gallia, & Hiſpania ſponte oritur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit.

A. 5. Serpentaria Virginiana, *Offic.* Serpentaria Virginiana, Contrayerva Virginiana, Viperina, *Mont. Exot. Med.* 7. Tres radices ſub hoc nomine in Officinis noſtris veneunt, ut nos monuit eruditiſſimus ille Botanicus *Leonard. Plukenetius*, M. D. in literis ad me datis, videlicet 1. Ariſtolochia polyrrhizos, auriculatis foliis Virginiana, *Pluk. Phytog. Tab.* 78. *Almag.* 50. *Tourn. Inſt.* 162. *Hiſt. Oxon.* iii. 510. *Raii Hiſt.* iii. 393. 2. Ariſtolochia Violæ fruticoſæ foliis Virginiana, cujus radix Serpentaria dicitur, *Pluk. Phytog.* T. 15. *Almag.* 50. *Raii Hiſt.* iii. 394. *Hiſt. Oxon.* iii. 510. 3. Ariſtolochia, Piſtolochia, ſeu Serpentaria Virginiana, caule nodoſo, *D. Baniſter. Cat. MS. Raii Hiſt.* iii. 394. *Tourn. Inſt.* 162. Ariſtolochia polyrrhizos Virginiana, fructu parvo pentangulari, *Hiſt. Oxon.* iii. 310. Piſtolochia Virginiana, *Ger. Emac.* 848. (ubi confundit cum Piſtolochia Cretica Cluſii) Ariſtolochia polyrrhizos Virginiana, *Park. Theat.* 420. Radix Snagrol nothæ Creticus (*Snake-root* Novæ Angliæ) *Corn.* 214. A. *Virginian Snakeweed.* Gal. *Viperine*, *Virginie*, *Serpentaire Virginienne.* G. Virginianiſche Schlangen-Wurtz. B. *Slangen-wortel van de Virginie.* In Virginia. *Uſu.* Radices fibroſæ, tenues, foris fuſcæ, intus flaveſcentes, ſaporis & odoris reſinoſi. *Vires.* Alexipharmaca ſunt. Morſum Canis rabidi ſanant, & ab Hydrophobia defendunt: Certiſſimo & præſentaneo remedio ſunt adverſus lethiferos morſus ſerpentis, *Boicininga.*

XXXIV. *De Scrophularia.*

NOtæ ſunt, *Flos auriculatus ; vaſculum bivalve, ſubrotundum, acuminatum, ſeminibus parvis repletum ; folia in caule contrariis inter ſe pediculis bina*, Raii Synop. p. 106.

A. 1. Scrophularia, *Offic. Chab.* 471. *Rivin. Irr. M.* 107. *Dill. Cat. Giſſ.* 127. Scrophularia major, *Merc. Bot.* i. 67. *Phyt. Brit.* 110. *Ger.* 579. *Emac.* 716. *Raii Hiſt.* i. 764. *Synop.* iii.* 283. *Mer. Pin.* 110. Scrophularia major vulgaris, *Park. Theat.* 610. Scrophularia vulgaris & major, *J. B.* iii. 421. Schrophularia nodoſa fœtida, *C. B. Pin.* 235. *Hiſt. Oxon.* ii. 482. *Boerh. Ind.* A. 234. *Tourn. Inſt.* 166. *Elem. Bot.* 135. *Rupp. Flor. Jen.* 196. *Buxb.* 298. A. *Figwort.* Gal. *Scrofulaire.* G. Braun-Wurtz/Sau-Wurtz/Wurm-Kraut. B. *Grote Speen-kruit.* In ſepibus. Julio floret. *Uſu.* Radix, herba. *Vires.* Digerit, incidit, ſaporis eſt amari. Uſus præcipuus in ſtrumis, ſeu ſcrophulis, ficis, & mariſcis ani, in cancroſis, ac ſimilibus ſerpentibus ulceribus, malignaque ſcabie, *Schrod.*

A. 2. Betonica aquatica, *Offic. Ger.* 579. *Emac.* 715. *Mer. Pin.* 15. *Merc. Bot.* i. 23. *Phyt. Brit.* 15. Betonica aquatica major, *Park. Theat.* 613. Schrophularia aquatica major, *C. B. Pin.*

B. Pin. 235. *Raii Hiſt.* i. 764. *Synop.* iii. *283. *Tourn. Inſt.* 166. *Elem. Bot.* 135. *Rupp. Flor. Jen.* 196. *Buxb.* 298. Schrophularia maxima radice fibroſâ, *J. B.* iii. 421. Schrophularia maxima ſtrumoſa, *Chab.* 471. Scrophularia radice fibroſâ, *Hiſt. Oxon.* ii. 482. *Boerh. Ind.* A. 234. Schrophularia paluſtris minus fœtida, caule alato, *Cat. Alt. Dill. Cat. Giſſ.* 145. Yquetaya Braſilienſis, N. MSS. *D. Tanc. Robinſon*, M. D. A. *Water-Betony.* Gal. *Herbe du Siege.* G. Waßer-Betonick. B. *Beekſchuym.* In aquoſis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit. Magni uſus eſt in corrigenda Senna, D. *Tancred. Robinſon*, M. D. Vide *Boerh. Hiſt. Plant.* 468.

XXXV. *De Digitali.*

NOtæ *ſunt, Flos concavus, labiatus, pendulus, dactylothecam referens, vaſculum bivalve innumeris ſeminibus repletum; flores crebri in ſpica verſus unam partem ſpectant*, Raii Synop. pag. 106.

A. Digitalis, *Offic. Chab.* 267. *Rivin. Irr. M.* 104. *Dill. Cat. Giſſ.* 145. Digitalis purpurea, *Ger.* 647. *Emac.* 790. *J. B.* ii. 812. *Raii Hiſt.* i. 767. *Synop.* iii. * 283. *Merc. Bot.* i. 32. *Phyt. Brit.* 35. *Mer. Pin.* 33. *Rupp. Flor. Jen.* 199. *Tourn. Inſt.* 165. *Elem. Bot.* 134. Digitalis purpurea vulgaris, *Park. Theat.* 653. Digitalis purpurea folio aſpero, *C. B. Pin.* 243. *Boerh. Ind.* A. 228. *Hiſt. Oxon.* ii. 478. A. *For-Glove.* Gal. *Digitale, Gant notre Dame.* G. Fingerhut / Fingerkraut. B. *Vingerhoeds-kruid.* In ſylvis, & dumetis. Junio floret. *Uſu.* Herba, flores. *Vires.* Emetica, & vulneraria eſt. Cum Scrophularia viribus convenit.

XXXVI. *De Gratiola.*

PArvitate *ſuâ, radice repente, foliiſque Hyſſopi, & loco natali à reliquis differt.*

A. Gratiola, *Offic. Ger.* 466. *Emac.* 581. *Raii Hiſt.* ii. 1885. *Rivin. Irr. M.* 126. *Rupp. Flor. Jen.* 200. *J. B.* iii. 434. Gratiola, Gratia Dei, *Chab.* 475. *Buxb.* 149. Gratiola vulgaris, *Park. Theat.* 220. Gratiola, Centauroides, *C. B. Pin.* 279. Digitalis minima Gratiola dicta, *Hiſt. Oxon.* ii. 479. *Boerh. Ind.* A. 229. *Tourn. Inſt.* 165. *Elem. Bot.* 135. A. *Hedge-Hyſſop. Gratiole, Herbe à pauvre homme.* G. Wild-Aurin. B. *Gods genade.* In hortis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Efficax remedium eſt in humoribus aquoſis, lentis, bilioſiſque ſpecificè evacuandis. Hinc magnus ejus uſus eſt in Hydrope, Ictero, &c. Vermes necat, *Schrod.*

XXXVII. *De Coride.*

CUjus *notæ, Flos monopetalos, perſonatus, poſterius tubulatus, anterius velut flabelliformis; fructus ferè globoſus, in multas partes dehiſcens; ſeminibus fœtus ſubrotundis, & in ipſo calyce reconditus*, Raii Meth. A. p. 90.

A. Symphytum petræum, *Offic. Chab.* 475. Symphytum petræum foliis Thymi, *C. B. Pin.* 280. Coris cærulea maritima, *Ejuſd Raii Hiſt.* i. 882. *Tourn. Inſt.* 652. Coris cærulea Monſpeliaca, *Ger. Emac.* 544. Coris Monſpelienſium, *Park. Theat.* 571. Coris Monſpeſulana purpurea, *J. B.* iii. 434. A. *Heath-Pine.* Gal. *Brunelle.* G. Stein-Günſel / Stein-Wallwurtz B. *Steen-Waal-wortel.* In maritimis. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Siccat, aſtringit, conglutinat. Vulneraria eſt planta.

Symphyti petræi nomine permultæ donantur plantæ, *videlicet:* Prunella, Sanicula, Virga aurea, Coris Monſpeſulana, Hyſſopus vulgaris, Polium vulgare montanum, Trachelii & Conſolidæ ſpecies aquoſæ, &c. A *Dioſcoride* autem ſic deſcribitur: “ Ranunculos habet „ Origano ſimiles, capitulis & foliis veluti „ Thymus: totum verò lignoſum, odoratum, „ & guſtu dulce eſt, ſalivamque ciens. Ra- „ dice nititur longâ, ſubfulvâ, digitali craſſi- „ tudine. ”.

Prædictâ deſcriptione diligenter perpensâ, Auctores illos rectè ſentire mihimet perſuadere non poſſum, qui ſtirpem illam vel cum *Thalio*, Caryophyllum ſaxatilem eſſe volunt, vel cum *Lobelio*, Prunellæ ſpeciem, vel cum *Tabernæmontano* Virgæ aureæ.

XXXVIII. *De Alectorolopho.*

NOtæ *ſunt, Flores galeati, & labeati, labello tripartito; florum calices ampli, & veſicularum inſtar inflati; vaſcula ſeminalia occultantes bicapſularia compreſſa, aut ſubrotunda, tum in ſummo, tum in lateribus, in duo foliola ſe aperien-*

rientia, *ſeminibus fœta oblongis*, *vel compreſſis*, Raii Method. A. pag. 61.

A. 1. Alectorolophos, *Offic.* Criſta galli, *Ger.* 912. *Emac.* 1071. *Chab.* 467. *Mer. Pin.* 31. *Rivin. Irr. M.* 92. *Dill. Cat. Giſſ.* 80. Criſta galli fœmina, *J. B.* iii. 436. *Buxb.* 88. Criſta galli pratenſis humilior, comâ fuſcâ, *Rupp. Flor. Jen.* 194. Pedicularis ſive Criſta galli lutea *Park. Theat.* 719. *Raii Hiſt.* i. 769. *Synop.* iii. *284. Pedicularis pratenſis lutea, vel Criſta galli, *C. B. Pin.* 163. *Tourn. Inſt.* 172. *Elem. Bot.* 141. *Boerh. Ind.* A. 235. *Hiſt. Oxon.* iii. 426. Pedicularis pratenſis lutea, ſive Criſta galli Herbariorum, *Merc. Bot.* i. 57. *Phyt. Brit.* 89. A. *Yellow Rattle.* Gal. *Crête de Coq.* G. Gelb Lauſe-Kraut / Rödel-Kraut. B. *Hanekam.* In paſcuis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* In tuſſi, & caligine oculorum commendatur, *Park.*

A. 2. Pedicularis, *Offic. Ger.* 913. (quoad deſcript.) *Emac.* 1071. *Rivin. Irr. M.* 92. *Dill. Cat. Giſſ.* 84. *Mer. Pin.* 91. Pedicularis pratenſis purpurea, *C. B. Pin.* 163. *Tourn. Inſt.* 173. *Elem. Bot.* 141. *Buxb.* 252. Pedicularis humilior, *Rupp. Flor. Jen.* 195. Pedicularis purpurea paluſtris ſeu pratenſis vulgaris humilior, *Hiſt. Oxon.* iii. 427. Pedicularis pratenſis rubrâ vulgaris, *Park. Theat.* 713. *Raii Hiſt.* i. 770. *Synop.* iii. *284. Pedicularis quibuſdam Criſta galli, flore rubro, *J. B.* iii. 437. *Chab.* 476. Pedicularis rubra, ſive Ruta pedicularis, *Merc. Bot.* i. 57. *Phyt. Brit.* 89. A. *Red Rattle.* Gal. *Pediculaire des prez*, G. Rödel / Braun-Rödel / Lauſe-Kraut. B. *Geele Ratelen.* In pratis, & paſcuis humidioribus. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Frigida, & ſicca eſt; unde ad fiſtulas, & ſinuoſa ulcera utilis. Sanguinis profluvium, & menſes ſiſtit. Viroſam facultatem habet; unde internos ejus uſus condemnat *J. B.*

XXXIX. *De Euphraſia.*

Notæ ſunt, *Folia venoſa*, *ſerrata*; *flores galeati*; *ſemina albicantia*, *ſeu cinerea*, Raii Synop. p. 106.

A. Euphraſia, *Offic. Ger.* 537. *Emac.* 663. *Dill. Cat. Giſſ.* 138. *Rivin. Irr. M.* 90. *J. B.* iii. 432. *Chab.* 475. *Raii Hiſt.* i. 771. *Synop.* iii. * 284. Euphraſia Officinarum, *C. B. Pin.* 233. *Hiſt. Oxon.* iii. 430. *Tourn. Inſt.* 174. *Elem. Bot.* 142. *Boerh. Ind.* A. 235. *Rupp. Flor. Jen.* 195. *Buxb.* 107. Euphraſia vulgaris ſive alba, *Merc. Bot.* i. 34. *Phyt. Brit.* 40. Euphragia vulgaris, *Park. Theat.* 1329. Euphragia ſive Euphraſia, *Mer. Pin.* 37. A. *Eye-brigt.* Gal. *Euphraiſe.* G. Augen-troſt. B. *Oogentrooſt*, *Klaaroog.* In paſcuis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Ophthalmica, & cephalica eſt. Uſus præcipuus in oculorum ſuffuſionibus, caligine, memoria debilitata, *Schrod.*

XL. *De Melampyro.*

Notæ ſunt, *Floris labium ſuperius arcuatum*, *ſeu fornicatum*, & *inciſum*, *inferius integrum*, *ſibi mutuo conjuncta*; *folium breve laciniatum*, & *canaliculatum*, *pericarpium ſinu ſuo excipiens bivalve*, *quod à cuſpide ad baſin in duas carinas aperitur*, &c. *Semina triticeis ſimilia*, Raii Method. A. p. 91.

A. 1. Triticum vaccinum, *Offic.* Melampyrum ſive Triticum vaccinum, *Chab.* 477. Melampyrum multis, ſive Triticum vaccinum, *J. B.* iii. 439. *Raii Hiſt.* i. 774. Melampyrum purpureum, *Ger. Emac.* 96. Melampyrum purpuraſcente comâ, *C. B. Pin.* 234. *Raii Synop.* iii. *286. *Hiſt. Oxon.* iii. 428. *Buxb.* 211. *Boerh. Ind.* A. 236. *Tourn. Inſt.* 173. *Elem. Bot.* 142. *Dill. Cat. Giſſ.* 98. *Rupp. Flor. Jen.* 193. Melampyrum arvenſe, *Rivin. Irr. M.* Tab. 80. Cratæogonum flore vario, *Park. Theat.* 1326. A. *Cow-Wheat.* Gal. *Blé noir*, *Blé de Vache*, *Blé de Bœuf*, *Rouge herbe.* G. Küh-Weitzen. B. *Paerts-blom.* Inter ſegetes paſſim. Junio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* In medicina nondum, quod ſciamus, uſum obtinuiſſe cum *J. Bauhino* conſentimus; gratus autem paſtus eſt bobus, & vaccis saginandis.

A. 2. Cratæogonum, *Offic. Merc. Bot.* i. 31. *Phyt. Brit.* 32. Cratæogonum album, *Ger.* 84. *Emac.* 91. *Mer. Pin.* 31. Cratæogonum vulgare, *Park. Theat.* 1326. Melampyrum luteum latifolium, *C. B. Pin.* 234. *Hiſt. Oxon.* iii. 429. *Boerh. Ind.* A. 236. *Tourn. Inſt.* 173. *Elem. Bot.* 142. *Dill. Cat. Giſſ.* 84. *Buxb.* 211. Melampyrum ſylvaticum, *Rivin. Irr. M.* Tab. 81. Melampyrum montanum Rivini, *Rupp. Flor. Jen.* 193. ſed perperam. Melampyrum ſylvaticum flore luteo, ſive Satureia lutea ſylveſtris, *J. B.* iii. 441. *Raii Hiſt.* i. 775. *Synop.* iii. *286. A. *Wild Cow-Wheat.* Gal. *Blé de Vache jaune*, *Blé de Bœuf ſauvage.* G. Kühweitzen / wilder Kühweitzen / Wald-Hirſe. B. *Geele Paerts-blom.* In ſylvis, & in dumetis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Venerem ſtimulat, *Lob.*

XLI. *De*

XLI. *De Polygala.*

N*Otæ ſunt, Flos imâ parte clauſus, ſummâ expanſus, & in duo labia diviſus, ſuperiore bifido, inferiore plerumque fimbriato; vaſcula ſeminalia Thlaſpeos, compreſſa, didyma. Fructus floris calyce obtegitur, è quinque foliis compoſito, quorum tria parva, duo grandia, velut alæ fructum amplectentia*, R. Meth. A.

A. Polygala, *Offic. Ger.* 448. *Emac.* 563. *Mer. Pin.* 86. *Raii Hiſt.* ii. 1335. *Synop.* iii. *287. Polygala vulgaris, *C. B. Pin.* 215. *Tourn. Inſt.* 174. *Elem. Bot.* 143. *Buxb.* 264. *Dill. Cat. Giſſ.* 78. *Rupp. Flor. Jen.* 205. *Boerh. Ind.* A. 236. Polygala vulgaris Officinarum, *Volck. Flor. Nor.* 337. Polygala minor, *Park. Theat.* 1332. Polygala recentiorum, *Merc. Bot.* i. 60. *Phyt. Brit.* 96. Polygala tetrapetala, filiculoſa bicapſularis, longo & anguſto folio, minor, *Hiſtor. Oxon.* ii. 326. Polygalon multis, *J. B.* iii. 386. *Chab.* 457. Flos Ambarvalis vulgò, *Herm. Cat.* 500. A. *Milk-wort.* Gal. *Polygala (comme qui diroit Plante propre à faire venir beaucoup de lait.)* G. Milch-Wurtz / kleine Creutz-Blümlein. B. *Kluys-blom.* In paſcuis ſiccioribus frequentiſſima. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Ex amarore calidam & ſiccam eſſe probant. Folia in vino cocta bilem per alvum dejiciunt, *Geſn.*

Hæc eſt Polygala *Officinarum Angliæ*, & Botanicorum plerorumque modernorum; verùm plantam illam eſſe, quam hoc nomine tradit *Dioſcorides*, neque deſcriptio, neque vires, ut credamus, permittunt, cùm nec folia Lentis habeat, nec facultatem augendi lac, quorum utrumque Polygalæ attribuitur.

XLII. *De Acantho.*

F*Lorum rictum quodammodo exprimentium, thyrſus oblongus; vaſcula ſeminalia oblonga, Cardui æmula, planta facie externâ, Acanthi notæ ſunt.*

A. 1. Acanthus, Branca urſina, *Offic.* Acanthus ſativus, *Ger.* 986. *Emac.* 1047. *Park. Theat.* 992. *Raii Hiſt.* ii. 1325. Acanthus ſativus vel mollis Vergilii, *C. B. Pin.* 383. *Tourn. Inſt.* 176. *Elem. Bot.* 145. *Boerh. Ind.* A. 238. *Hiſt. Oxon.* iii. 604. Acanthus mollis, *Rivin. Irr. M.* Tab. 87. Carduus, Acanthus, ſive Branca urſina, *J. B.* iii. 75. Carduus, Acanthus, Branca urſina, *Chab.* 350. A. *Brank-Urſine.* Gal. *Acante*, ou *Branc-urſine.* G. Bärenklau. B. *Beerenklaaw.* In hortis botanicis. Julio floret. *Uſu.* Herba ſeu folia. *Vires.* Urinam ducit, & alvum ſiſtit.

A. 2. Acanthus ſylveſtris, *Offic. Park. Theat.* 992. *Ger.* 986. Acanthus ſylveſtris aculeatus, *Ger. Emac.* 1047. Acanthus aculeatus, *C. B. Pin.* 383. *Raii Hiſt.* ii. 1325. *Hiſt. Oxon.* iii. 624. *Boerh. Ind.* A. 239. *Tourn. Inſt.* 176. *Elem. Bot.* 145. Acanthus ſylveſtris, ſive Branca urſina ſpinoſa, *Chab.* 350. Carduus Acanthus ſive Branca urſina ſpinoſa, *J. B.* iii. 75. A. *Wild Brank-Urſine.* Gal. *Patte d'Ours*, ou *Branche-urſine ſauvage.* G. Wilde Bärenklau. B *Wilde Beeren-klaauw.* In hortis botanicis colitur. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

XLIII. *De Orobanche.*

C*Ujus flores figurâ ad Orchin accedunt, ut & diſpoſitione in ſpicam, verum ab Orchidis floribus in eo differunt, quod unico petalo conſtant. Fructus etiam, ſemina minutiſſima continens, bivalvis eſt. Folia è radice nulla exeunt, quæque in caule ſunt rudimenta tantum foliorum eſſe videntur*, R. Meth. A. p. 92.

A. Orobanche, *Offic. Chab.* 257. *Rivin. Irr. M.* Tab. 89. Orobanche flore majore, *J. B.* ii. 780. Orobanche major, garyophyllum olens, *C. B. Pin.* 87. *Raii Synop.* iii. *288. *Tourn. Inſt.* 175. *Elem. Bot.* 144. *Boerh. Ind.* A. 240. *Rupp. Flor. Jen.* 192. *Hiſt. Oxon.* iii. 502. *Buxb.* 246. Orobanche, ſive Rapum Geniſtæ, *Ger.* 1130. *Emac.* 1311. *Park. Theat.* 1362. *Mer. Pin.* 89. *Merc. Bot.* i. 56. *Phyt. Brit.* 87. A. *Broom Rape.* Gal. *Orobanche*, *Angine.* G. Sonnen-Wurtzel / Sommer-Wurtz / Löwen-Schwantz. B. *Orobanche.* In glareoſis, & aridis locis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Herba ſiccata, & in pulverem trita, præſens eſt ad Coli dolores remedium. Condita, aut ejus ſyrupus, ad ſplenicos & hypochondriacos affectus uſus eſt eximii. Extrinſecus ad tumores duros & ſcirrhoſos molliendos exhibetur, D. *Bowle.*

XLIV. *De*

XLIV. *De Squamata.*

C*Ujus notæ, Radices ſquamoſæ; flores in perianthio quadrifido maximam partem latitantes, galeâ rubrâ, barbâ tripartitâ lacteâ; ſemen rotundum, ſatis magnum, & per maturitatem nigrum*, R. Meth. A. p. 92.

A. Squamaria & Squamata, *Offic. Volck. Flor. Nor.* 369. Squamaria, *Rivin. Irr. M.* Tab. 89. *Rupp. Flor. Jen.* 193. Orobanche radice dentatâ major, *C. B. Pin.* 88. *Raii Hiſt.* ii. 1229. *Hiſt. Oxon.* iii. 503. Orobanche radice dentatâ, ſive Dentaria major Matthioli, *Park. Theat.* 1363. Dentaria, *Mer. Pin.* 33. Dentaria major, *Merc. Bot.* i. 32. *Phyt. Brit.* 34. Dentaria major Matthioli, *Ger.* 1387. *Emac.* 1585. Anablatum Cordi, ſive Aphyllon, *J. B.* ii. 783. *Raii Synop.* iii. *288. Amblatum Cordi, ſive Aphyllum ad Orobanchen accedens, *Chab.* 258. A. *Tooth-wort.* Gal. *Dentaria, Orobanche.* G. Zahn-Kraut / Schuppen-Creutz-oder Streubel-Wurtz / Ohnblat. B. *Grote Tand-kruyt.* In umbroſis ſepium aggeribus. Aprili floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Conſolidat, glutinat; in Herniis, & Vulneribus, variiſque affectibus à fluxionibus ortis prodeſt.

XLV. *De Hypociſto.*

F*Oliorum viridium & herbaceorum carentiâ ab aliis plantis differt*, R. Synop. p. 173.

A. Hypociſtis, *Offic. C. B. J. B. Park.* Purpurea flore candicante, & flore luteo, *T. Coral.* Orobanche quæ Hypociſtis dicitur, *R. H.* Minor à Ciſto naſcens, *H. Ox.* A. *Rape of Ciſtus.* Gal. *Hypociſte.* G. Hypociſtus. B. *Hypociſtus. Uſu.* Succus inſpiſſatus niger eſt, & nonnihil reſinoſus, ſaporis auſteri, ſeu acidi, & aſtringentis. *Vires.* Refrigerat, ſiccat, potentiſſimè aſtringit, condenſat. Uſus præcipuus in quibuſcunque fluxionibus ſiſtendis, Diarrhœa, Dyſenteria, Lienteria, Profluvio Uteri, Vomitu, in Excretione Sanguinis, &c. *Schrod.*

SECTIO DECIMA OCTAVA.

De Herbis vaſculiferis flore tripetalo.

I. *De Aloide.*

P*Lantæ eſt genus, flore roſaceo, tribus nempe petalis, roſæ modo diſpoſitis, conſtante, cujus calyx abit in fructum, in ſex loculamenta diviſum, ſeminibus fœta*, Johr. Hod. Bot.

A. 1. Aloides, Aloe paluſtris, *Offic. Mont.* 36. Aloides, *Boerh. Ind.* A. ii. 132. Aloe paluſtris, *C. B. Pin.* 386. *Johr. Hod. Bot. Pl. Ign.* Aloe ſive Aizoon paluſtre, *J. B.* iii. 787. *Chab.* 567. Militaris aizoides, *Ger.* 677. *Emac.* 825. *Raii Hiſt.* ii. 1324. *Merc. Bot.* ii. 26. *Phyt. Brit.* 75. *Mer. Pin.* 77. Stratiotes, ſive militaris Aizoides, *Park. Theat.* 1249. *Hiſt. Oxon.* iii. 618. Stratiotes foliis Aloes ſemine longo, *Gundelsh ap. Johr. Raii Synop.* iii. 290. Stratiotes aquaticus Belgicus, *Bod. in Theoph.* 436. A. *Water-Aloes*, or *Fresh-Water-Soldier.* Gal. *Joubarbe aquatique.* G. Waßer-bitter. B. *Water Ruyters-kruid, Krabben-klaauw.* In foſſis paluſtribus. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Inter vulneraria enumerantur, *Mont.*

A. 2. Morſus Ranæ, *Offic. Ger. Emac.* 818. *Merc. Bot.* i. 51. *Phyt. Brit.* 76. *Mer. Pin.* 79. *Dill. N. Plant. Gen.* 149. Morſus Ranæ folio Aſari, *Rupp. Flor. Jen.* 49. Morſus Ranæ foliis circinatis, floribus albis, *Act. Reg. Par.* 1705. p. 512. Mycroleuconymphæa, *Boerh. Ind.* A. 283. Nymphæa alba minima, *C. B. Pin* 193. *Raii Hiſt.* ii. 1320. *Buxb.* 237. Nymphæa alba minima, ſive Morſus Ranæ, *Park. Theat.* 1252. Nymphæa minor, ſive Morſus Ranæ, *J. B.* iii. 773. Nymphæa flore minimo tripetalo albo, *Hiſt. Oxon.* iii. 513. Stratiotes foliis Aſari, *Gundlesh. ap. Johren.* Stratiotes foliis Aſari, ſemine rotundo, *Raii Synop.* iii. 290. A. *Frog-bit.* Gal. *Mors de grenouille.* G. Froſchen-biß. B. *Vorſchebeet.* In aquis pigrioribus, & cœnoſis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Nymphæa alba viribus pollet.

SECTIO DECIMA NONA.

De Herbis floribus tetrapetalis.

Harum notæ ſunt, Calyx quadrifolius unà cum flore deciduus, flores plures ſimul in ſummis caulibus & ramulis, ſucceſſivè ſe aperientes, nullis ad pediculorum baſes appoſitis foliolis, loculamenta in ſingulis vaſculis ſeminalibus plerumque ſingula, rarius bina, R. H. p. 777.

Herbæ floribus tetrapetalis ſunt vel

- Veræ,
  - Siliquoſæ, ſemine
    - Compreſſo, lato, foliaceo; radice
      - Tuberosâ, ſeu dentatâ; caule non ramoſo; foliis in uno pediculo ternis, ſiliquis compreſſis: *Dentaria.*
      - Æquali, tenui, ſiliquâ longâ, anguſtâ; flore majore odorato, flavo: *Keiri.*
    - Rotundo, ſeu globoſo; foliis ſeminalibus,
      - Bifidis, ſiliquis
        - Tenuioribus non articulatis, membranâ intergerinâ, duplicem ſeminum ſeriem diſterminante, ſecundum longitudinem diſſeptis; foliis
          - Lævibus,
            - Majoribus, glaucis, carnoſis; ſemine mitiore, & minùs acri, per maturitatem nigro: *Braſſica.*
            - Minoribus, laciniatis; ſemine acriore, & calidiore, ſiliquis brevibus: *Eruca.*
          - Aſperiuſculis, ſemine
            - Mitiore, & minus acri; radice carnosâ, eſculentâ,
              - Majore, & rotundiore, ſubſtantiâ, laxiore: *Rapa.*
              - Minore, longiore, & ſubacri, ſubſtantiâ ſolidiore: *Napus.*
            - Fervido, & acerrimo: *Sinapi.*
        - Craſſis, fungoſis, articulatis, membrana non diſſeptis; radice carnosâ, eſculenta, acri: *Rhaphanus.*
      - Integris, ſiliquis teretibus,
        - Brevibus, & exiguis, floribus albis; foliis amplis, integris, oblongis, radice reptatrice, & vivaci; floribus
          - Majoribus, foliis, & radicibus, acris: *Rhaphanus Ruſticanus.*
          - Minoribus, ſapore, & odore Piperis: *Lepidium.*
        - Productioribus, floribus
          - Luteis; foliis tenuiſſimè diſſectis: *Sophia Chirurgorum.*
          - Albis, ſiliquis per maturitatem diſſilientibus, & ſemina cum impetu ejaculantibus: foliis pinnatis: *Cardamine.*
  - Siliculoſæ, ſeu ſeminibus capſulâ brevi incluſis,
    - Monoſpermæ foliis glaucis integris ſiliquis compreſſis, latis, pendulis, per maturitatem nigris: *Glaſtum.*
    - Polyſpermæ, ſeminibus tumidioribus, & rotundioribus; vaſculo ſeminali,
      - Tumidiore, & rotundiore, ſemine rotundo, ſeu globoſo; foliis craſſis, ſucculentis, ſapore ſalſo, caule humili: *Cochlearia.*
      - Latiore, & compreſſiore, ſapore
        - Acri, odore acutiore; foliis inciſis: *Naſturtium.*
        - Et odore remiſſiore; foliis integris: *Thlaſpi.*
        - Fatuo, theculis marſupii æmulis: *Burſa Paſtoris.*
- Anomalæ,
  - Siliquoſæ, ſemine parvo
    - Lanugine obducto, ſiliquis quadripartitis flores antevertentibus: Flores in hoc genere, ſummis ſiliquis inſident,

a b

ſident, & unà cum calycibus decidunt: *Lyſimachia.*

Sine lanugine, in ſiliquis bivalvibus incluſis; foliis diviſis, ſucco luteo impletis: *Chelidonium Majus.*

Siliculoſæ; ſeminibus in capſula

Monococca, binis puliciformibus floribus ſtaminoſis, in ſpicas congeſtis, caulibus

Nudis; foliis

Latioribus, nervoſis: *Plantago.*

Anguſtis, ad margines laciniatis: *Coronopus.*

Folioſis, foliis anguſtis, binis, oppoſitis, florum ſpicis è foliorum alis egreſſis: *Pſyllium.*

In bina loculamenta diviſa; floſculis parvis, petalis ad ungues junctis,

E foliorum alis exeuntibus ſpicatim: *Becabunga.*

In ſummis caulibus, ſpicatis: *Veronica.*

Tricocca in ſummo ſtylo, ſucco lacteo, acri & fervido, foliis

Magnis, craſſis & ſpinoſis: *Euphorbium.*

Parvis & glabris: *Tithymallus.*

In quaterna loculamenta partita; foliis in plures lobos ſeu ſegmenta diviſis, glaucis, glabris, odore vehementi: *Ruta.*

In plurimas cellulas diviſâ, operculo ſtellato glabro. Florum petala tenuia ſunt, ampla, fugacia; calyce bivalvi: *Papaver.*

De Plantis flore uniformi tetrapetalo ſiliquoſis.

I. *De Leucoio.*

C*Ujus notæ, ſiliquæ oblongæ, compreſſæ, bivalves, membranâ intergerinâ in duo loculamenta, duas ſeminum compreſſorum, alâ foliaceâ cinctorum ſeries continentia, diviſæ, flores majuſculi odorati,* R. Meth. *A.* p. 94.

A. Leucoium album, *Offic. Ger.* 372. Leucoium album, &c. *Ger. Emac.* Leucoium ſimplex ſativum, *Park. Parad.* 258. Leucoium incanum majus, *C. B. Pin.* 200. *Raii Hiſt.* i. 779. *Hiſt.Oxon.* ii. 240. *Boerh. Ind.* A. ii. 17. *Tourn. Inſt.* 220. *Elem. Bot.* 189. Leucoium hyemale & diu durans album, *J. B.* ii. 874. *Chab.* 279. A. *Stock Gillyflower.* Gal. *Giroflier*, ou *Violier blanc.* G. Weiße Wald-Nägelein / Schnee-Tröpfflein. B. *Stock-Violier met gryſe bladeren, ende witte blom.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Ulcera oris & rimas ſedis ſanant, contra vulvæ inflammationes valent, *Dioſc.*

II. *De Cheyri.*

F*Oliorum colore viridi & formâ acuminatâ, ſed præcipue florum colore luteo, ab aliis differt,* R. Synop. p. 108.

A. Cheyri, Leucoium luteum, *Offic.* Leucoium luteum vulgare, *C. B. Pin.* 202. *Tourn. Inſt.* 221. *Elem. Bot.* 189. *Boerh. Ind.* A. ii. 18. *Hiſt. Oxon.* ii. 243. Leucoium luteum, vulgò Cheiri flore ſimplici, *J. B.* ii. 872. *Raii Hiſt.* i. 782. *Synop.* iii. 291. Leucoium luteum; Viola lutea, *Merc. Bot.* i. 47. *Phyt. Brit.* 67. Leucoium luteum vulgo, ſeu Keyri, *Mer. Pin.* 71. Keyri ſive Leucoium vulgare luteum, *Park. Theat.* 625. *Parad.* 256. Viola lutea, *Ger.* 371. *Emac.* 456. A. *Wall-Flower.* Gal. *Giroflier*, ou *Violier jaune.* G. Gelbe Violen. B. *Steenviolier*, *Muur-blom.* In muris antiquis & tectis, Junio floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Flores cordiales ſunt, dolores mitigant, Menſes cient, Secundinam proritant, Apoplexiam, & Paralyticos juvant.

III. *De Dentaria*

F*Oliis diviſis, caule non ramoſo, ſeminibus compreſſis & radicibus dentatis à reliquis differt.*

A. Dentaria, *Offic. Ind. Med.* lxv. Dentaria, Viola Dentaria, *Mont.* 42. Dentaria heptaphyllos, *C. B. Pin.* 322. *Raii Hiſt.* i. 784. *Hiſt. Oxon.* ii. 254. *Tourn. Inſt.* 225. *Elem. Bot.* 192. *Park. Theat.* 619. Dentaria heptaphyllos Cluſii, *Ger.* 834. *Emac.* 985. Coralloides altera ſive ſeptifolia, *J. B.* ii. 899. Coralloides ſeptifolia, Dentaria heptaphyllos, *Chab.* A. *Toothwort.* Gal. *Dentaire.* G. Schuppen-Wurtz / Zahn-Kraut. B. *Tand-kruit.* In hortis botanicis non infrequens. Aprili floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Siccat & aſtringit.

IV. *De Viola Lunaria.*

Siliquâ latâ brevi à Leucoio diſtinguitur, cum quo ſeminis figura compreſſâ convenit. R. Method. p. 93.

A. 1. Bulbonach, *Offic. Phyt. Brit.* 18. Bulbonac annuum ſiliqua rotundiore, *Rupp. Flor. Jen.* 70. Bolbonac vulgatiſſimè, Viola Lunaris, Viola latifolia, *Phyt. Brit.* 129. Viola Lunaris ſive Bulbonach, *Ger.* 377. *Emac.* 464. *Park. Theat.* 1366. Viola Lunaris vulgaris, *Ejuſd. Parad.* 265. Viola Lunaria major ſiliqua rotunda, *C. B. Pin.* 203. *Raii Hiſt.* i. 787. Lunaria major ſiliqua rotundiore, *J. B.* ii. 881. *Tourn. Inſt.* 218. *Elem. Bot.* 187. *Boerh. Ind. A.* ii. 5. Leucoium Lunatum ſeu Lunarium latifolium majus annuum, ſiliquâ rotundâ, Flore violaceo ſeu ſubcæruleo, *Hiſt. Oxon.* ii. 245. *Herm. Cat.* 368. A. *Sattin*, *or Honeſty*. Gal. *Bulbonac*, ou *Lunaire (avec les ſiliques arondies.)* G. Frembd Mond-Kraut / Mondveiel. B. *Penning-kruit*. In montanis ſylvis creſcit, apud nos autem in hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix, Folia, Semina. *Vires.* Radix abſtergit, mediocriter calfacit & urinam ciet, ut Rapunculus, folia calido acrique & amaro guſtu ſunt: Pulvis ſeminis amariſſimi cum aqua appropriata exhibetur in Epilepſia, *Cam. Schwenckfeld.*

A. 2. Viola Lunaria, *Offic.* Viola Lunaris longioribus ſiliquis, *Ger.* 378. *Emac.* 464. *Raii Hiſt.* i. 788. Viola Lunaris altera ſive peregrina, *Park. Parad.* 265. Viola Lunaria major ſiliquâ oblongâ, *C. B. Pin.* 203. Lunaria major, *Chab.* 281. Viola major ſiliquâ longiore *J. B.* 882. *Tourn. Inſt.* 218. *Elem. Bot.* 187. *Boerh. Ind.* A. ii. 5. Leucoium majus perenne ſiliquâ Lunatâ longâ coronatâ, *Hiſt. Oxon.* ii. 246. A. *Sattin Flower with longer Pods.* Gal. *Bulbonac*, ou *Lunaire (avec les ſiliques longues & êtroites).* G. Mondveiel mit länglichten Schoten. B. *Penning-kruit met lang-achte Haauwen.* In montibus Saleva, &c. provenit. Maio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Quidam in Helvetia chirurgus ex contuſis foliis & Sanicula parabat unguentum vulnerarium non contemnendum, *Cam.*

V. *De Alyſſone.*

Sub hoc nomine comprehenduntur Plantæ flore tetrapetalo, ſiliquis latiuſculis compreſſis, membranâ intergerina valvis parallelâ diſſeptis, ſeminibus parvis, tumidioribus, nec compreſſis, nec alâ foliaceâ cinctis, Raii Meth. A. 95.

A. Paronychia, *Offic.* Paronychia vulgaris, *Ger.* 499. *Emac.* 624. *Raii Hiſt.* i. 789. *Synop.* iii. 292. *Merc. Bot.* i. 56. *Phyt. Brit.* 88. *Mer. Pin.* 90. Paronychia vulgaris Alſines folio, *Park. Theat.* 556. Burſa Paſtoris minor loculo oblongo, *C. B. Pin.* 108. Burſa paſtoria minima, oblongis ſiliquis verna, loculo oblongo, *J. B.* ii. 937. Burſa paſtoria minima, oblongis ſiliquis, verna, flore albo, *Chab.* 294. Alyſſon vulgare Polygoni folio, caule nudo, *Elem. Bot.* 186. *Tourn. Inſt.* 217. *Boerh. Ind. A.* ii. 4. Alyſſum vulgare, Polygoni folio, caule nudo, *Buxb.* 14. *Rupp. Flor. Jen.* 68. Draba vulgaris caule nudo, Polygoni folio hirſuto, *Dill. Cat. Giſſ.* 40. A. *Common. Whitlow-graſs.* Gal. *Commune Paronychia (ainſi nommée, comme qui diroit Plante, dont la couleur approche de celle des ongles.* G. Taßen-Kraut mit lange Hauen. B. *Tasjes-Kruit met lange Haauwen.* Ubique in ſiccioribus. Martio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Remedium eſt contra Paronychias.

VI. *De Heſperide.*

A Leucoio differt tum ſiliquis, quæ non ut in Leucoiis compreſſæ ſunt, ſed tumidæ & ſubrotundæ; tum ſeminibus, quæ teretiuſcula & oblonga, R. Meth. *A.* p. 95.

A. Heſperis, *Offic.* Heſperis hortenſis, *C. B. Pin.* 202. *Raii Hiſt.* i. 790. *Elem. Bot.* 190. *Rupp. Flor. Jen.* 61. *Hiſt. Oxon.* ii. 251. Heſperis hortenſis flore purpureo & albo, *Tourn. Inſt.* 222. *Boerh. Ind.* A. ii. 19. Heſperis flore purpureo albo & vario, *Chab.* ſive Viola matronalis, *Park. Theat.* 627. *Parad.* 262. Heſperides flore purpureo albo & vario, *J. B.* ii. 877. Viola matronalis, *Ger.* 376. *Emac.* 462. Viola matronalis vulgò, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 312. A. *Dame Violets.* Gal. *Juliane.* G. Matronen-Violen / Violen mit Purpur-Bluhmen. B. *Bloem van Damaſt.* In hortis colitur. Aprili, Maio, & Junio floret. *Uſu.* Herba, Semina. *Vires.* Tuſſi convulſis & difficulter ſpirantibus mederi tradit *Cluſ.* Urinas inſuper & ſudores propellere, incidere, abſtergere & digerere *J. B.* Erucæ ut ſapore, ita facultate proxima videtur, *Dod.*

VII. *De Alliaria.*

SEminibus oblongis teretiuſculis cum Heſperide convenit, floribus parvis, foliis ſubrotundis, odore Allii ab eadem differt, R. Meth. *A. p.* 95.

A. Alliaria, *Offic. Ger.* 650. *Emac.* 794. *Raii Hiſt.* i. 792. *Park. Theat.* 112. *J. B.* ii. 883. *C. B. Pin.* 110. *Mer. Pin.* 4. *Merc. Bot.* i. 17. *Phyt. Brit.* 4. Alliaria Matthioli, *Rupp. Flor. Jen.* 61. Alliaria, Alliaris, *Chab.* 281. Heſperis Allium redolens, *Hiſt. Oxon.* ii. 252. *Raii Synop.* iii. 293. *Tourn. Inſt.* 222. *Elem. Bot.* 190. *Boerh. Ind.* A. ii. 17. *Dill. Cat. Giſſ.* 51. Heſperis ſeparia allium redolens, *Buxb.* 155. A. *Jack by the Hedge. Sawce all alone.* Gal. *Alliaire*, ou *Herbe des aulx.* G. Knoblauchs-Kraut. B. *Look zonder Look.* In ſepibus. Vere floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Aperit, incidit, tenuium eſt partium. Interne urinam ciet, venenum expellit, tuſſim veterem ſanat, dolores colicos ſedat. Externe putredini reſiſtit; gangrænas ulceraque putrida atque maligna ſanat.

VIII. *De Braſſica.*

NOtæ ſunt, Folia maxima, glauca, ſeu ſubcærulea, carnoſa, ſemina rotunda, minùs acria, R. H. p. 794.

A. 1. Braſſica ſativa, Caulis, *Offic.* Braſſica capitata alba, *C. B. Pin.* 111. *J. B.* ii. 826. *Chab.* 268. *Ger.* 244. *Emac.* 312. *Raii Hiſt.* i. 794. *Tourn. Inſt.* 219. *Elem. Bot.* 188. *Boerh. Ind.* A. ii. 21. *Hiſt. Oxon.* ii. 206. Braſſica capitata, *Park. Theat.* 268. Braſſica capitata vulgaris, *Park Parad.* 503. A. *White Cabbage and Coleworts.* Gal. *Chou pommé blanc*, *Chou cabu.* G. Kohl-Kraut / Kohl. B. *Witte Sluyt-Kool.* In hortis colitur. *Uſu.* Folia capitata & non capitata. *Vires.* Vulneraria ſunt, ebrietatem arcent. Extrinſecus utitatum eſt ruſticis, Vulneribus & Veſicis folia imponere, ut conſolidentur, quin imo & Pleuriticis doloribus impoſita, eos mitigant, *Schrod.*

A. 2. Braſſica capitata rubra, *Offic.* *Ger.* 245. *Emac.* 313. *J. B.* ii. 831. *Chab.* 270. *C. B. Pin.* 111. *Raii Hiſt.* i. 794. *Hiſt. Oxon.* ii. 207. *Park. Parad.* 204. *Tourn. Inſt.* 219. *Elem. Bot.* 188. *Boerh. Ind.* A. ii. 10. A. *Red Cabbage.* Gal. *Chou pommé*, ou *Chou cabu rouge.* G. Rother Kopff-Kohl. B. *Rode Sluyt-Kool.* In hortis colitur. *Uſu.* Folia. *Vires.* Decoctum hujus ſaccharo tantillo temperatum, potum horis medicinalibus egregium eſt ad promovendum materiae purulentæ in Empyema per urinas effluxum, *Etmullerus.*

A. 3. Caulis rubra, *Offic.* Braſſica rubra, *C. B. Pin.* 111. *Ger.* 244. *Emac.* 312. *Tourn. Inſt.* 219. Braſſica rubra vulgaris, *J. B.* ii. 831. *Chab.* 270. *Raii Hiſt.* i. 796. Braſſica ſativa rubra, aperta, lævis, *Hiſt. Oxon.* ii. 207. A. *Red Coleworts.* Gal. *Chou rouge.* G. Rother oder brauner Kohl. B. *Rode Kool.* In hortis colitur. *Uſu.* Folia. *Vires.* Decoctum cum Saccharo ſumptum in Aſthmate celebratur à *Riverio.*

A. 4. Braſſica Sabauda, *Offic. Ger.* 247. *Emac.* 315. *Park. Parad.* 504. Braſſica alba capite oblongo, non penitus clauſa, *C. B. Pin.* 111. *Tourn. Inſt.* 219. *Elem. Bot.* 188. *Hiſt. Oxon.* ii. 207. *Boerh. Ind.* A. ii. 11. Braſſica Italica tenerrima glomeroſa, Flore albo. *J. B.* ii. 827. *Chab.* 268. *Raii Hiſt.* i. 795. A. *Savoy Cabbage.* Gal. *Chou de Savoye.* G. Savoyen-Kohl. B. *Winter Savoy-Kool.* In hortis noſtris colitur in culinarum uſum.

A. 5. Braſſica florida, *Offic. Park. Theat.* 269. *Ger.* 246. *Emac.* 314. *Raii Hiſt.* i. 795. Braſſica cauliflora, *C. B. Pin.* 111. *Hiſt. Oxon.* ii. 208. *Tourn. Inſt.* 219. *Boerh. Ind.* A. ii. 11. Braſſica multiflora, *J. B.* ii. 828. *Chab.* 269. Caulis florida, *Park. Parad.* 505. A. *The Colliflower.* Gal. *Chou-fleur.* G. Bluhmen-Kohl. B. *Blom-Kool.* In hortis etiam colitur. Æſtate floret. *Uſu.* In culinis noſtris non rarò invenitur.

IX. *De Turritidi.*

FOliis imis hiſpidis, quæ caules veſtiunt glabris, glaucis; ſiliquis teretibus, erectis, cauli approximantibus, & ferè parallelis, ab aliis hujus generis diſtinguitur, R. Meth. *A.* p. 95.

A. Turritis, *Offic. Ger.* 212. *Emac.* 272. *Raii Hiſt.* i. 799. *Synop.* iii. 293. *Tourn. Inſt.* 223. *Elem. Bot.* 190. *Mer. Pin.* 122. Turritis vulgatior, *J. B.* ii. 836. *Park. Theat.* 852. *Dill. Cat. Giſſ.* 98. Turritis minor, *Phyt. Brit.* 126. Lobelio Braſſica ſylveſtris hiſpida, non ramoſa, *C. B. Pin.* 112. Braſſica ſylveſtris ſive Braſſicæ affinis Turritis dicta, *Pluk. Almag.* 69. Braſſica ſylveſtris foliis integris per terram ſtratis, & in caulibus hiſpidis, *Hiſt. Oxon.* ii. 211. Leucoium flore albo, ſiliquis uno verſu diſpoſitis, & reflexis, *Ejuſd.* 243. A. *Tower*

Muſtard. Gal. *Chou ſauvage.* G. Thurm-Senff / wilder Kohl mit ſcharffen Blättern. B. *Turren-Kruit.* In aggeribus arenoſis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Succus in ulcera oris à quibuſdam commendatur; Lumbricos necat.

X. *De Rapo.*

A *Reliquis hujus generis Radice carnoſa dulci in grandiſſimum tuber excreſcente facile diſtinguitur*, R. H. p. 800.

A. Rapa, *Offic.* Rapa ſativa rotunda, *C. B. Pin.* 89. *Raii Hiſt.* i. 800. *Synop.* iii. 294. *Tourn. Inſt.* 228. *Elem. Bot.* 195. *Boerh. Ind.* A. ii. 14. *Hiſt. Oxon.* ii. 213. *Rupp. Flor. Jen.* 67. Rapum hortenſe, *Park. Parad.* 508. Rapum majus, *Ger.* 177. *Emac.* 232. Rapum ſativum rotundum, *J. B.* ii. 838. A. *Turneps.* Gal. *Rave.* G. Rüben. B. *Knolle*, *Rapen.* In agris & hortis feruntur. *Uſu* eſt Radix. *Vires.* Modicum nutrit, inflationem parit, humentem ac laxam carnem generat, urinam ciet, & genitale ſemen auget. Scorbuticum ſanat; ardorem Febris quartanæ mitigat.

A. 2. Rapa ſylveſtris, *Offic.* *C. B. Pin.* 90. *Raii Hiſt.* i. 800. *Hiſt. Oxon.* ii. 213. Rapum ſylveſtre, *Ger.* 179. *Emac.* 233. *Chab.* 272. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 522. Rapum ſylveſtre non bulboſum, *Park. Theat.* 861. Rapum ſylveſtre Matthioli, *J. B.* ii. 841. A. *Wild Turnep.* Gal. *Rave ſauvage.* G. Wilde Rüben. B. *Wilde Knolle.* In arvis. Æſtate floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Additur in medicamentis, quibus ad detergendam cutem in facie, totoque corpore utimur, *Dioſc.*

XI. *De Napo.*

R *Adice carnoſâ, eſculentâ, minore, longiore, & ſubacri, ſubſtantia ſolidiore à Rapo differt*, R. Meth. p. 121.

A. 1. Napus dulcis, Bunias, *Offic.* Napus, *J. B.* ii. 842. *Chab.* 272. *Raii Hiſt.* i. 801. *Park. Parad.* 509. Napus ſativa, *C. B. Pin.* 95. *Hiſt. Oxon.* ii. 114. *Rupp. Flor. Jen.* 65. *Buxb.* 231. Bunias, *Ger.* 185. *Emac.* 231. A. *Navewgentle.* Gal *Navet.* G. Steckrüben. B. *Steek-raapen.* In hortis ſeritur. *Uſu.* Radices in culinis; Semina parva, rotunda, ex rufo nigricantia, ſaporis amaricantis, acris, in Officinis. *Vires.* Calfacit, ſiccat, abſtergit, aperit, digerit, Veneri potenter reſiſtit, *Schrod.*

A. 2. Napus ſylveſtris, *Offic.* *C. B. Pin.* 95. *Raii Hiſt.* i. 802. *Synop.* iii. 295. *J. B.* ii. 843. *Chab.* 272. *Hiſt. Oxon.* ii. 114. *Rupp. Flor. Jen.* 65. *Dill. Cat. Giſſ.* 51. *Buxb.* 232. Napus, Bunias, *Merc. Bot.* i. 52. *Phyt. Brit.* 79. Bunias ſylveſtris Lobelio, *Ger.* 181. *Emac.* 235. Bunias ſive Napus ſylveſtris, *Park. Theat.* 865. *Mer. Pin.* 17. A. *Rape.* Gal. *Navet ſauvage.* G. Wilde Rüben. B. *Wilde Steek-raapen.* Inter ſegetes & in aggeribus foſſarum. Æſtate floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Cum priore viribus convenit, quibus acrior eſt.

Ex hujus ſemine tuſo & preſſo Oleum, noſtratibus *Rape Oyl.* Gal. *Huile de Navette.* G. Rüb-Oehl. B. *Steek-raap olye.* dictum cum eruditiſſimo nuper amico & vicino noſtro elici cenſemus.

A. 3. Pſeudo-bunium, *Offic.* Napus ſylveſtris Cretica, *C. B. Pin.* 95. *Park. Theat.* 865. A. *Candy Wild Navew.* Gal. *Navet ſauvage de Candie.* G. Candiſche wilde Rüben. B. *Wilde Steek-raapen uyt Candien.* In Inſula Creta reperitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Tormina atque ſtranguriam laterumque dolores ſanat: ſtrumas diſcutit cum ſale & vino illita, *Dioſc.*

Utrum Napi dulcis an ſylveſtris ſemina in compoſitione Theriacæ Venetianæ uſurpari debeant, inter eruditos magna eſt controverſia. In Officinis noſtris prioris ſemina præſcribuntur, Græcos ſcilicet ſecutis, nam *Dioſcorides* ſylveſtris alicujus ſpeciei non meminit: Et *Andromachus* ſenior, qui dulcis ſemen Napi præſcribit: *Matthiolus* etiam *Epiſt. lib.* quinto ad *Balthaſerum* domeſtici Napi ſemen præſtantius contra venena quam ſylveſtris affirmat. *Andromachus* filius enumerans ſimplicia medicamentum hoc ingredientia, ſylveſtrem ſpeciem commendat, quòd ſemina ejus acriora ſint, proinde & efficaciora eſſe creduntur. Verùm *Galenus lib.* I. *de Antidotis*, ab utroque diſſentit, & Pſeudo-bunii ſemina in Pharmaci illius compoſitione utenda præſcribit.

XII. *De Sinapi.*

N *Otæ ſunt, Sapor foliorum, ſed præcipue ſeminum, fervidus & acerrimus; folia tam quæ in caulibus quàm quæ ad radicem aſpera, flores lutei, quorum calices quam primum flores aperiuntur dehiſcunt, & ſe aliquantulum expandunt.* R. Synop. p. 111.

A. Sinapi, *Offic.* Sinapi ſativum, *Ger.* 189. Sinapi ſativum alterum, *Ger. Emac.* 244. Sinapi ſativum ſecundum, *Raii Hiſt.* i. 803. *Synop.* iii. 295.

295. Sinapi Rapi folio, *C. B. Pin.* 99. *Tourn. Inſt.* 227. *Elem. Bot.* 194. *Boerh. Ind.* A. ii. 13. *Hiſt. Oxon.* ii. 215. Sinapi ſativum Rapi folio, *Park. Theat* 831. Sinapi ſativum vulgare *Merc. Bot.* i. 69. *Phyt. Brit.* 113. Sinapi ſiliquâ latiuſculâ glabrâ, ſemine rufo, ſive vulgare, *J. B.* ii. 855. Sinapi ſecundum vulgare, *Mer. Pin.* 113. Eruca Rapi folio, *Rupp. Flor. Jen.* 64. A. *Common Muſtard.* Gal. *Moutarde, Senevé.* G. Senff. B. *Zwarte Moſtaert.* In hortis & areis, inque aggeribus foſſarum. *Uſu.* Semina rufa, parva, rotunda, ſaporis acris, amaricantis, fervidi. *Vires.* Calfacit & ſiccat, incidit, attenuat, attrahit. Uſus præcipuus in appetitu excitando, chylificatione promovenda: caput purgat. Extrinſecus in ſinapiſmis, naribus inditum, vel in ſinapiſmo adhibitum; tumores maturos aperit, ſternutationem movet, *Schrod.*

A. 2 Sinapi album, *Offic.* Sinapi Apii folio, *C. B. Pin.* 99. *Elem. Bot.* 194. Sinapi ſemine albo, *Merc. Bot* i. 69. *Phyt. Brit.* 113. Sinapi album, ſiliquâ hirſuta ſemine albo vel rufo, *J. B.* ii. 856. *Raii Hiſt.* i. 802. *Synop.* iii. 295. Sinapi Apii folio, ſiliquâ hirſutâ ſemine albo aut rufo, *Hiſt. Oxon.* ii. 216. *Boerh. Ind.* A. ii. 13. *Tourn. Inſt.* 227. A. *White Muſtard.* Gal. *Moutarde blanche.* G. Weiße Senff. B. *Witte Moſtaert.* In agris, & aggeribus foſſarum. *Uſu.* Semen. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Rapiſtrum, *Offic. Chab.* 273. Rapiſtrum arvorum, *Ger.* 179. *Emac.* 233. *Park. Theat.* 862. *Raii Hiſt.* i. 802. *Synop.* iii. 295. *Mer. Pin.* 103. *Merc. Bot.* i. 64. *Phyt. Brit.* 103. Rapiſtrum flore luteo, *J. B.* ii. 844. *C. B. Pin.* 95. *Dill. Cat. Giſſ.* 56. Sinapi arvenſe præcox, ſemine nigro, *Hiſt. Oxon.* ii. 216. *Tourn. Inſt.* 227. *Boerh. Ind.* A. ii. 13. *Buxb.* 303. Eruca arvenſis vulgaris, *Rupp. Flor. Jen.* 64. A. *Charlock.* Gal. *Moutarde ſauvage.* G. Wilder Kohl / Triller / Hedderich. B. *Herik.* Inter ſegetes frequens reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Reſiccantem autem ac extergentem, nonnihilque digerentem facultatem obtinet, urinam provocat, *J. B.*

In noſtris Officinis (*i. e.* Germaniæ) ſubſtituitur Eryſimo, *Buxb.*

XIII. *De Raphano.*

Notæ *ſunt, ſiliquæ, craſſæ, fungoſæ, membranæ non interceptæ, at neque manifeſtè bivalves,* R. H. p. 804.

A. 1. Raphanus hortenſis, Radicula, *Offic.* Raphanus, *J. B.* ii. 846. Raphanus ſativus, *Ger.* 183. *Emac.* 287. *Raii Hiſt.* 804. *Synop.* iii. 296. Raphanus vulgaris, *Park. Theat.* 861. *Parad.* 507. Raphanus minor oblongus, *C. B. Pin.* 96. *Hiſt. Oxon.* ii 265. *Tourn. Inſt.* 229. *Elem. Bot.* 196. *Boerh. Ind.* A. ii. 21. *Rupp. Flor. Jen.* 57. *Buxb.* 280. A. *Radiſh.* Gal. *Raifort.* G. Radieß. B. *Radys.* In hortis ſeritur. *Uſu.* Radix, Semen. *Vires.* Aperit, abſtergit, attenuat, Semen præcipue. Uſus præcipuus in calculo atterendo ac expellendo, Urina ac Menſibus ciendis, in obſtructionibus Hepatis ac Lienis, &c. *Schrod.* Radix culinaris potiſſimum eſt.

A. 2. Armoracia, *Offic. Schrod.* Raphanus ſylveſtris, *Ger.* 185. *Emac.* 240. Rapiſtrum album articulatum, *Park. Theat.* 863. *Raii Hiſt.* i. 805. Rapiſtrum flore albo ſiliquâ articulatâ, *C. B. Pin.* 95. Rapiſtrum flore albo, *Mer. Pin.* 103. Rapiſtrum flore Erucæ foliis, *Merc. Bot.* i. 64. *Phyt. Brit.* 103. Rapiſtrum flore albo ſtriato Sinapi agreſte album Trago, *J. B.* ii. 852. Rapiſtrum flore albo ſtriato, *Chab.* 273. Raphaniſtrum flore albo ſtriato ſiliquâ articulatâ ſtriatâ minore, *Hiſt. Oxon.* ii. 266. *Tourn. Inſt.* 230. *Elem. Bot.* 197. *Boerh. Ind.* A. ii. 21. *Dill. Cat. Giſſ.* 116. Raphaniſtrum ſiliqua articulata glabra, majore & minore, *Raii Synop.* iii. 296. A *Wild Radiſh.* Gal. *grand Raifort.* G. wilde Radieß. B. *wilde Radys.* Inter ſegetes. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Calfacit & ſiccat, mucilaginem tartaream incidit, attenuat, reſolvit, viſcera aperit, diuretica, lithontriptica, & antiſcorbutica eſt, *Schrod.*

XIV. *De Eruca.*

Hujus *notæ ſunt, Folia laciniata, glabra, ſiliquæ anguloſæ, odor fœtidus,* R. H. p. 806.

A. 1. Eruca, *Offic. Chab.* 276. Eruca latifolia alba ſativa Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 98. *Tourn. Inſt.* 227. *Elem. Bot.* 193. Eruca ſativa, *Ger.* 191. *Emac.* 246. *Park. Parad.* 502. Eruca ſativa alba, *Park. Theat.* 816. Eruca major ſativa, annua, flore albo, ſtriato, *J. B.* ii. 859. *Raii Hiſt.* i. 806. *Hiſt. Oxon.* ii. 228. *Boerh. Ind.* A. ii. 15. A. *Garden Rocket.* Gal. *Roquette.* G. Raucken Kraut. B. *Tamme Rakket.* In hortis ſeritur. *Uſu.* Semina parva, rotundiuſcula, flaveſcentia, parùm compreſſa, ſaporis acris, ſubamari & fer-

fervidi. *Vires.* Calfacit & ſiccat. Uſus præcipuus in Venere ſtimulanda, ab Apoplexia præſervanda, &c. *Schrod.*

A. 2. Eruca ſylveſtris, *Offic. Ger.* 191. *Emac.* 246. *Raii Hiſt.* i. 807. *Synop.* iii. 296. *Merc. Bot.* i. 34. *Phyt. Brit.* 39. Eruca ſylveſtris vulgatior, *Park. Theat.* 817. *Mer. Pin.* 36. Eruca ſylveſtris major lutea, caule aſpero, *C. B. Pin.* 98. *Tourn. Inſt.* 227. *Boerh. Ind.* A. ii. 15. Eruca ſylveſtris major vulgatior fœtens, *Hiſt. Oxon.* ii. 231. Eruca tenuifolia perennis flore luteo, *J. B.* ii. 862. *Chab.* 276. A. *Wild Rocket.* Gal. *Roquette ſauvage.* G. Wilde Raucke. B. *Wilde Rakket.* In muris. Junio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Urinam vehementius pellit, & eſt multo ſativa acrior, *Dioſc.*

Sumuntur indiſcriminatim, *Ind. Med.* xlviii.

XV. *De Sinapiſtro.*

N*Otæ ſunt, Folia laciniata, flores minores, ſiliquæ breves & ſtrictiores*, R. H. p. 808.

A. 1. Eryſimum, *Offic.* Eryſimum vulgare, *C. B. Pin.* 100. *Hiſt. Oxon.* ii. 218. *Tourn. Inſt.* 228. *Elem. Bot.* 194. *Boerh. Ind.* A. ii. 14. *Rupp. Flor. Jen.* 65. *Dill. Cat. Giſſ.* 93. *Buxb.* 106. Eryſimum Dioſcoridis Lobelii, *Ger.* 198. *Emac.* 254. Eryſimum vulgare ſive Irio, *Mer. Pin.* 36. Eryſimum Tragi floſculis luteis, juxta muros proveniens, *J. B.* ii. 863. Irio ſive Eryſimum, *Chab.* 278. *Merc. Bot.* i. 44. *Phyt. Brit.* 62. Irio ſive Eryſimum vulgare, *Park. Theat.* 833. Eruca ſiliquâ cauli appreſsâ, Eryſimum dicta, *Raii Hiſt.* i. 810. Eruca hirſuta ſiliquâ cauli appreſsâ Eryſimum dicta, *Synop.* iii. 298. A. *Hedge Muſtard.* Gal. *Velar, Tortelle.* G. Wegeſenff. B. *Steen-Rakket.* Ad ſepes & muros, Julio floret. *Uſu.* Herba, Semen. *Vires.* Calfacit & ſiccat, attenuat, aperit, expectorat. Uſus præcipuus in mucilagine contumaci Pulmonum atque Tuſſi chronica, *Schrod.*

A. 2. Barbarea, *Offic. Ger.* 188. *Emac.* 243. *Raii Hiſt.* i. 809. *J. B.* ii. 868. *Mer. Pin.* 14. Barbarea, Pſeudo-bunias, *Merc. Bot.* i. 25. *Phyt. Brit.* 14. Barbarea, Carperitaria, *Chab.* 278. Barbarea flore ſimplici, *Park. Theat.* 819. Eruca lutea latifolia, ſive Barbarea, *C. B. Pin.* 98. *Raii Synop.* iii. 297. Eruca latifolia lutea ſeu Barbarea major & minor, *Hiſt. Oxon.* ii. 230. Naſturtium hybernum, *Thal.* 80. Siſymbrium Erucæ folio, Flore luteo, *Elem. Bot.* 192. *Tourn. Inſt.* 226. *Boerh. Ind.* A. ii. 15. *Dill. Cat. Giſſ.* 64. *Rupp. Flor. Jen.* 63. *Buxb.* 305. A. *Winter Creſſes.* Gal. *Herbe aux Charpentiers.* G. St. Barben-Kraut. B. *Winter-Kerſſe.* In muris, aggeribus, & juxta rivulos. Maio & Junio floret. *Uſu.* Herba, Semen. *Vires.* Calida & acris eſt, urinam ciet, & cum Naſturtio viribus convenit; commendatur in Scorbuto, Succus in unguentis ſordida & impura ulcera ſiccat. Semen acre eſt, diureticum, & lithontripticum.

XVI. *De Eryſimo.*

F*Loribus luteis, ſiliquis longioribus, tenuibus & ſtrictioribus à reliquis differt.*

A. 1. Camelina, *Offic. Ger.* 213. *Emac.* 273. *Mer. Pin.* 19. Camelina ſive Myagrum alterum amarum, *Park. Theat.* 868. Myagrum ſiliqua longa, *C. B. Pin.* 109. Myagro affinis planta ſiliquis longis, *J. B.* ii. 894. *Raii Synop.* iii. 298. Myagro affinis planta ſiliquis longis & floribus parvis luteis, *Chab.* 283. Eryſimum Galeno & Theophraſto, *Raii Hiſt.* i. 811. Eruca ſylveſtris latifolia, Folio integro, Flore luteo minore, *Hiſt. Oxon.* ii. 229. Turritis Leucoii folio, *Elem. Bot.* 191. *Tourn. Inſt.* 224. *Boerh. Ind.* A. ii. 15. *Rupp Flor. Jen.* 62. A. *Treacle Worm-ſeed.* Gal. *Cameline.* G. Theriachs Wurm-Saamen. B. *grote wilde Kerſſe.* In locis putridis nonnunquam reperitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Lumbricos necat & arcet, ventriculum roborat, venenum expellit, Paralyticos & Epilepticos juvat, ulcera oris ſanat.

A. 2. Eryſimum latifolium, *Offic.* Eryſimum latifolium majus glabrum, *C. B. Pin.* 101. *Chom.* 105. *Tourn. Inſt.* 228. *Elem. Bot.* 194. *Hiſt. Oxon.* ii. 218. Eryſimum Monſpeſſulanum Sinapeos foliis, *Raii Hiſt.* i. 812. *Boerh. Ind.* A. ii. 14. Eryſimum latifolium Neapolitanum, *Park. Theat.* 298. *Raii Hiſt.* i. 811. *Synop.* iii. 298. Eryſimum Monſpeſſulanum Sinapios foliis, *Boerh. Ind.* A. ii. 14. Eryſimum hirſutum foliis Erucæ, *Flor. Pruſſ.* 69 Sinapi ſylveſtre Monſpeſſulanum, lato folio, floſculo luteo minimo, ſiliquâ longiſſima, *J. B.* ii. 858. Sinapi ſylveſtre Monſpeſſulanum, *Chab.* 274. A. *Broad-leaved Hedge Muſtard.* Gal. *Velar.* G. Wegeſenff. B. *Wilde Kerſſe.* In locis ſiccis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Eryſimo vulgari viribus convenit.

A. 3. Sophia Chirurgorum, *Offic. Ger.* 910. *Emac.* 1068. *Park. Theat.* 830. *Merc. Bot.* i. 70. *Phyt. Brit.* 116. *Mer. Pin.* 115. Eryſimum Sophia dictum, *Raii Hiſt.* i. 812. *Synop.* iii. 298. Naſturtium ſylveſtre tenuiſſimè diviſum, *C. B. Pin.* 105. Naſturtium ſylveſtre tenuiſſimè diviſum ſeu Naſturtium μυριόφυλλον flore luteo minimo, *Hiſt. Oxon.* ii. 223. Seriphium Germanicum, ſive Sophia quibusdam, *J. B.* ii. 886. Seriphium Germanicum, Sium, ſeu Laver, *Chab.* 282. Siſymbrium annuum Abſinthii minoris folio, *Tourn. Inſt.* 226. *Boerh. Ind.* A. ii. 16. *Dill. Cat. Giſſ.* 76. *Buxb.* 304. Accipitrina Rivini & Loniceri, *Rupp. Flor. Jen.* 64. Thalictrum Dodonæi, *Lugd.* 1146. Cardamine ſylveſtris tenuiſſime diviſis foliis, *H. Monſp.* A. *Flix-weed.* Gal. *Talitron.* G. Sophie-Kraut. B. *Fie-kruit.* In locis ruderatis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Siccat & aſtringit, Diarrhœas, Dyſenterias, & Menſes ſiſtit. Extrinſecus ad Vulnera & Ulcera valet.

XVII. *De Cardamine.*

N*Otæ ſunt, Flores albi, ſiliquæ anguſtæ, valvulis per maturitatem revolutis, diſſilientibus, & ſemina cum impetu ejaculantibus, folia pinnata.*

A. 1. Cardamine, *Offic. Ger.* 201. *Emac.* 259. *Raii Hiſt.* i. 814. *Synop.* iii. 299. *Merc. Bot.* i. 25. *Phyt. Brit.* 20. *Mer. Pin.* 20. Cardamine pratenſis magno flore, *Tourn. Inſt.* 224. *Elem. Bot.* 191. *Boerh. Ind.* A. ii. 16. *Dill. Cat. Giſſ.* 49. *Rupp. Flor. Jen.* 62. *Buxb.* 54. Naſturtium pratenſe, magno flore, ſimplici, *Hiſt. Oxon.* ii. 223. Naſturtium pratenſe, magno flore, *C. B. Pin.* 104. Naſturtium pratenſe majus, ſive Cardamine latifolia, *Park. Theat.* 825. Iberis Fuchſii, ſive Naſturtium pratenſe ſylveſtre, *J. B.* ii. 887. *Chab.* 282. A. *Meadow Creſſes.* Gal. *Cardamine, Creſſon des Prez, Paſſerage ſauvage.* G. Groſſe Feld-Kreſſe. B. *Koekoekx-blom.* In pratis. Aprili floret. *Uſu.* Herba, Flores. *Vires.* Calida & acris eſt, & Naſturtii pollet viribus. Flos in Convulſionibus laudatur ex MSS. D. *Tancred. Robinſon*, M. D.

A. 2. Naſturtium aquaticum, *Offic.* Naſturtium aquaticum vulgare, *Park. Theat.* 1239. *Raii Hiſt.* i. 816. Naſturtium aquaticum ſupinum, *C. B. Pin.* 104. Naſturtium aquaticum ſupinum flore albo, *Hiſt. Oxon.* ii. 223. Naſturtium aquaticum, ſive Cratevæ Sium, *Ger. Emac.* 257. *Mer. Pin.* 87. Sium Cratevæ Erucæ folium, *Merc. Bot.* i. 69. *Phyt. Brit.* 114. Siſymbrium Cardamine ſive Naſturtium aquaticum, *J. B.* ii. 884. *Chab.* 282. *Raii Synop.* iii. 300. Siſymbrium aquaticum, *Tourn. Inſt.* 226. *Elem. Bot.* 192. *Boerh. Ind.* A. ii. 15. *Rupp. Flor. Jen.* 63. *Buxb.* 304. A. *Water Creſſes.* Gal. *Creſſon de fontaine.* G. Brunn-Kreße. B. *Water-Kerſſe.* In aquoſis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Calfacit & ſiccat, attenuat, aperit. Uſus præcipuus in Calculo & Sabulo, obſtructione Lienis, Hepatis, ac Menſium. Specificè in Scorbuto commendatur, *Schrod.*

De Tetrapetalis ſiliculoſis ſeu capſulatis.

XVIII. *De Raphaniſtro.*

F*Loribus albis, foliis magnis, integris, oblongis, radice reptatrice, vivaci, ſapore acri, ſiliquis parvis, curtis, ab aliis plantis diſtinguitur*, R. Synop. p. 115.

A. 1. Raphanus ſylveſtris, *Offic.* Raphanus ruſticanus, *Cod. Med.* xcvi. *Ger.* 187. *Emac.* 241. *Park. Theat.* 860. *C. B. Pin.* 96. *Raii Hiſt.* i. 818. *Synop.* iii. 301. *Merc. Bot.* i. 64. *Phyt. Brit.* 103. *Mer. Pin.* 102. *Hiſt. Oxon.* ii. 237. Raphanus ſylveſtris, ſeu Armoracia multis, *J. B.* ii. 851. Raphanus ſylveſtris Armoracia, *Chab.* 474. Armoracia Rivini, *Rupp. Flor. Jen.* 74. Cochlearia folio cubitali, *Tourn. Inſt.* 215. *Elem. Bot.* 184. *Boerh. Ind.* A. ii. 10. *Dill. Cat. Giſſ.* 66. *Buxb.* 77. A. *Horſe Radiſh.* Gal. *grand Raifort.* G. Merrettich. B. *Meer-Radys.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Calfacit & ſiccat, incidit, attenuat, eaſdemque cum Raphano qualitates habet, ſed fortiores: tartaream mucilaginem incidit, ſpecificè Scorbuticis prodeſt. Calculum pellit, Menſes ciet, &c. *Schrod.*

A. 2. Raphanus aquaticus, *Offic. Raii Hiſt.* i. 818. *Ger.* 187. *Emac.* 240. *Park. Theat.* 1228. *Merc. Bot.* i. 63. *Phyt. Brit.* 103. *Mer. Pin.* 102. Raphanus aquaticus foliis in profundas lacinias diviſis, *C. B. Pin.* 97. *Prod.* iii. 8. *Raii Synop.* iii. 301. *Hiſt. Oxon.* ii. 237. Raphanus aquaticus Tabernamontani, *J. B.* 857. *Chab.* 274. Raphanus aquaticus Tabernamontani flore luteo, *Chab.* Armoracia foliis laciniatis, *Volck.* Siſymbrium aquaticum foliis in profundas lacinias diviſis, ſiliquâ

quâ breviori, *Tourn. Inſt.* 226. *Elem. Bot.* 193. *Boerh. Ind.* A. ii. 16. *Rupp. Flor. Jen.* 63. *Buxb.* 304. A. *Water Radiſh.* Gal. *Raifort d'eau*. G. Waßer-Rettich. B. *Water-Radys.* In foſſis paluſtribus. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore à quibuſdam viribus convenire creditur.

XIX. *De Myagro.*

NOtæ ſunt, *Capſulæ tumidiores, flores lutei, ſemina ſubrotunda*, R. Meth. *A.* p. 97.

A. Myagrum, *Offic.* *Ger.* 213. *Emac.* 273. *Raii Hiſt.* i. 820. *Synop.* iii. 302. *Chab.* 283. *Mer. Pin.* 82. Myagrum ſativum, *C. B. Pin.* 109. *Park. Theat.* 867. Myagrum dictum Camelina, *J. B.* ii. 892. Myagrum majus ſeu ſativum, *Hiſt. Oxon.* ii. 314. Myagrum ſylveſtre ſive Pſeudo-myagrum alterum, *Merc. Bot.* ii. 27. *Phyt. Brit.* 78. Seſamum Tragi & Officinarum, *Volck. Flor. Nor.* 352. Alyſſon ſegetum foliis auriculatis acutis, *Tourn. Inſt.* 217. *Elem. Bot.* 186. *Boerh. Ind.* A. ii. 4. *Dill. Cat. Giſſ.* 107. *Buxb.* 13. Alyſſum ſegetum foliis auriculatis acutis flore & ſemine majore, *Rupp. Flor. Jen.* 69. A. *Gold of Pleaſure.* Gal. *Myagrum batard.* G. Lein oder Flachs-Dotter. B. *Vlas-Dotter.* Inter ſegetes Lini invenitur frequens. *Uſu.* Semen. *Vires.* Contuſum igne torrent, perunctiſque virgis ad lucernarum lumina utuntur. Hoc pingui, ſcabritias corporis lævigari, atque expoliri conſtat, *Dioſc.* Emplaſticam vim obtinet, *Galen.* Officinæ vocant Seſamum, & utuntur ſemine, ex quibus etiam exprimatur oleum, *Buxb.*

XX. *De Draba.*

NOtæ genericæ ſunt, *capſulæ tumidæ & ſubrotundæ, flores albi*, R. H. p 821.

A. Draba, *Offic.* Draba Dioſcoridis, *Ger. Emac.* 274. Draba vulgaris, *Park. Theat.* 849. *Raii Hiſt.* i. 821. Draba umbellata, vel Draba major capitulis donata, *C. B. Pin.* 109. *Hiſt. Oxon.* ii. 313. Draba ſive Arabis, *Chab.* 295. Draba multis flore albo, *J. B.* ii. 939. Draba, Lepidium humile incanum arvenſe, *Tourn. Inſt.* 216. *Elem. Bot.* 184. Thlaſpi Draba dictum, *Buxb.* 318. A. *Arabian Muſtard, or Turkey Creſſes.* Gal. *Drave.* G. Arabiſcher Senff/ oder Türckiſche Kreße. B. *Babiloonſe Kerſſe.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Herba, Semen. *Vires.* Cum Ptiſana coquitur herba in Cappadocia maximè. Semen aridum pro Pipere obſoniis admiſcetur, *Dioſc.*

XXI. *De Cochlearia.*

NOtæ ſunt, *ſtatura humilis, vaſcula modicè tumida, folia ſubrotunda, craſſa, ſucculenta, ſemina globoſa; locus maritimus, flores albi*, R. Synop. p. 115.

A. 1. Cochlearia Batava, rotundifolia, hortenſis, *Offic.* Cochlearia, *J. B.* ii. 942. *Chab.* 297. *Raii Hiſt.* i. 822. *Synop.* iii. 302. *Mer. Pin.* 27. Cochlearia rotundifolia, *Ger.* 324. *Emac.* 401. Cochlearia folio ſubrotunda, *C. B. Pin.* 110. *Tourn. Inſt.* 215. *Elem. Bot.* 184. *Boerh. Ind.* A. ii. 10. *Rupp. Flor. Jen.* 67. *Buxb.* 76. Cochlearia major rotundifolia ſive Batavorum, *Park. Theat.* 285. Cochlearia major Batavica ſubrotundo folio, *Hiſt. Oxon.* ii. 308. Cochlearia rotundifolia ſive Batava, *Merc. Bot.* ii. 19. *Phyt. Brit.* 29. A. *Garden Scurvy-graſs.* Gal. *Herbe aux cuilliers, Cuillerée.* G. Löffel-Blat. B. *groot Lepel-blad.* In hortis frequens. Aprili floret. *Uſu.* Herba, Semen. *Vires.* Calfacit & ſiccat, ſale Volatili abundat, unde fixos & crudos humores ſpirituales ac volatiles reddit. Morbis illis medetur, qui à ſale fixo nimis copioſo originem ducunt, imprimis verò Scorbuto. Verùm cùm partes illæ, in quibus præcipua vis & utilitas hujus plantæ conſiſtit, admodum volatiles ſint, & coctione facilè evaneſcant, ſuccus herbæ expreſſus vel infuſus efficacior eſſe videtur quàm decoctum, *R. Cat.* p. 74.

A. 2. Cochlearia Britannica marina, *Offic.* Cochlearia Britannica, *Ger.* 324. *Emac.* 401. Cochlearia Britannica folio ſinuato, *Hiſt. Oxon.* ii. 308. Cochlearia folio ſinuato, *C. B. Pin.* 110. *Raii Hiſt.* i 833. *Synop.* iii. 303. *Tourn. Inſt.* 215. *Elem. Bot.* 184. *Boerh. Ind.* A. ii. 10. Cochlearia vulgaris, *Park. Theat.* 285. *Mer. Pin.* 27. Cochlearia vulgaris longo & ſinuoſo folio, *Merc. Bot.* i. 29. *Phyt. Brit.* 29. A. *Sea Scurvy graſs.* Gal. *Cuillerée de mer.* G. See-Löffel-blat. B. *Zee-Lepelblad.* In maritimis. Aprili floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus pollet. Vide plura in *Mollenbrochii. Hiſtor. Cochlear.*

XXII. *De*

XXII. *De Naſturtio.*

N*Otæ ſunt, ſapor acris, odor acutus & nares feriens, folia plerumque variè inciſa*, R. Hiſt. p. 825.

A. Naſturtium hortenſe, *Offic. Ger.* 194. *Emac.* 250. *Park. Parad.* 500. *Raii Hiſt.* i. 825. Naſturtium, *Chab.* 289. Naſturtium hortenſe vulgatum, *C. B. Pin.* 103. *Tourn. Inſt.* 213. *Elem. Bot.* 182. *Boerh. Ind.* A. ii. 8. *Rupp. Flor. Jen.* 66. *Buxb.* 233. Naſturtium vulgare, *J. B.* ii. 912. Naſturtium vulgare, ſeu hortenſe tenuiter diviſum, *Hiſt. Oxon.* ii. 300. A. *Garden Creſſes.* Gal. *Creſſon de jardin*, *Creſſon Alenois*, *Naſitord.* G. Garten-Kreſſe. B. *Tuin-Kers, ſterke Kers.* In hortis ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Herba, Semina parva, oblonga, ſublutea, aliquantulum compreſſa, in cacumen deſinentia. *Vires.* Semen attenuat, aperit, abſtergit. Uſus præcipuus eſt in tumido Liene, menſibus obſtructis, fœtuque mortuo expellendo; tartaream mucilaginem Pulmonum incidit, in Scorbuto & Hydrope confert, *Schrod.* N. B. Semen hujus Plantæ Pharmacopolis noſtris pro ſemine Thlaſpeos frequenter venditur.

XXIII. *De Iberide.*

N*Otæ ſunt, Folia integra, ſerrata, odor acutus, ſapor acris.*

A. Iberis, *Offic. J. B.* ii. 948. Iberis, quibuſdam Lepidium, *Chab.* 196. Iberis latiore folio, *C. B. Pin.* 97. *Park. Theat.* 853. Iberis latiore folio ſerrato, *Hiſt. Oxon* ii. 311. Iberis Cardamantica, *Ger.* 197. *Emac.* 253. Lepidium gramineo folio ſive Iberis, *Tourn. Inſt.* 216. *Elem. Bot.* 184. *Boerh. Ind.* A. ii. 9. Lepidium anguſtifolium Tournefortii, Iberis Officinarum S. Dale, *Rupp. Flor. Jen.* 67. A. *Sciatica Creſſes.* Gal. *Paſſerage ſauvage*, *Chaſſe-rage*, *Creſſon ſauvage.* G. Wilde Kreſſe. B. *Wilde Kerſſe met breede Bladeren.* In hortis botanicis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Similis eſt Naſturtio tum odore, tum guſtu, tum viribus, ſed minus deſiccat, *Gal.*

XXIV. *De Lepidio.*

N*Otæ ſunt, Folia integra magna, floſculi parvi albi, ſiliquæ itidem parvæ, radix reptatrix, odor & ſapor Piperis*, R. Synop. p. 117.

A. Lepidium, Piperitis, *Offic.* Lepidium latifolium, *C. B. Pin.* 97. *Raii Hiſt.* i. 828. *Synop.* iii. 304. *Tourn. Inſt.* 216. *Elem. Bot.* 184. *Rupp. Flor. Jen.* 67. Lepidium latifolium ſerratum, *Hiſt. Oxon.* ii. 312. *Boerh. Ind.* A. ii. 9. Lepidium Pauli, *J. B.* ii. 940. Lepidium Pauli & Plinii, Piperitis, *Chab.* 296. Lepidium ſive Piperitis, *Merc. Bot.* ii. 25. *Phyt. Brit.* 67. Lepidium Æginetæ, *Mer. Pin.* 71. Piperitis ſive Lepidium vulgare, *Park. Theat.* 855. Raphanus ſylveſtris Officinarum, Lepidium Æginetæ Lobelio, *Ger.* 187. *Emac.* 241. A. *Dittander.* Gal. *Paſſerage.* G. Pfeffer-Kraut. B. *Groot Peper-Kruit.* Ad fluviorum ripas, ſed rarius. *Uſu.* Folia. *Vires.* Vis foliorum acris & excalfaciens, quapropter trita herba Iſchiadicis præſentiſſimum eſt auxilium, inquit *Dioſcorides.* Mulierculæ Burienſes decoctum in cereviſia ad partum facilitandum propinant, *Park.* Commanducata pituitam elicit, & ad Scrophulas conducit.

XXV. *De Alyſſo.*

N*Otæ ſunt, Fructus exiguus, gibbus, fœtus ſeminibus ſubrotundis*, Boerh. Ind. *A.*

A. Alyſſum, *Offic.* Alyſſon incanum Serpylli folio minus, *Tourn. Inſt.* 217. *Elem. Bot.* 186. *Rupp. Flor. Jen.* 68. *Boerh. Ind.* A. ii. 3. Thlaſpi Alyſſon dictum campeſtre minus, *C. B. Pin.* 107. *Hiſt. Oxon.* ii. 291. Thlaſpi minus quibuſdam, aliis Alyſſon minus, *J. B.* ii. 928. *Raii Hiſt.* i. 829. Thlaſpi minus quibuſdam flore luteo: Alyſſon minus multis, *Chab.* 292. Thlaſpi Græcum, *Ger.* 205. *Emac.* 263. Thlaſpi arvenſe minus luteum, *Park. Theat.* 838. A. *Small Mad-wort.* Gal. *Petit Thlaſpi des prez.* G. klein Schildbeſem-Kraut. B. *Kleine Veld-Thlaſpi.* In glareoſis. Aprili & Maio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Decoctum ſingultus ſine Febri potu diſcutit, cum melle trita vitia cutis in facie & lentigines emendat. Contuſa in edulio rabiei canis mederi putatur, *Dioſc.*

Alyſſi nomine plurimæ donantur plantæ tum à veteribus tum à recentioribus. Deſcriptione *Dioſcoridis* plantam hic propoſitam Alyſſum eſſe exiſtimo, ut ex deſcriptione ſubnexa perſuaſus ſum, non ſpeciem illam Leucoii, cui *Dodonæus* & *Lobelius* id nomen attribuunt.

Alyſſon *exiguus frutex eſt, unicaulis, ſubaſper, rotundis foliis: fructu duplicium ſcutorum effigie, in quo eſt ſemen latum. In montibus & aſperis locis enicat.*

 Alyſ-

Alyſſum *Galeni* in capite de Marrubio, cujus ſpecies eſt, ſuperiùs exhibui: Alyſſon *Plinii* ab utroque differt, ut quod ad ſtellatarum tribum pertinet, & Mollugo appellamus, quantum ex deſcriptione ejus colligere licet.

XXVI. *De Thlaſpi.*

N*Otæ ſunt, vaſcula ſeminalia compreſſa; membrana cellulas diſterminans ad latitudinem ſeu planum ſiliquæ tranſverſa, ſemen acre*, R. Synop. p. 117.

A. 1. Thlaſpi, *Offic.* Thlaſpi Dioſcoridis, *Ger.* 204. *Emac.* 262. *Raii Hiſt* i. 831. *Synop.* iii. 305. *Mer. Pin.* 117. Thlaſpi Drabæ folio, *Park. Theat.* 835. Thlaſpi Dioſcoridis, Drabæ aut Camelinæ folio, *Merc. Bot.* i. 72. *Phyt. Brit.* 120. Thlaſpi arvenſis ſiliquis latis, *C. B. Pin.* 105. *Tourn. Inſt.* 212. *Boerb. Ind.* A. ii. 7. *Dill. Cat. Giſſ.* 72. *Rupp. Flor. Jen.* 66. *Buxb.* 317. Thlaſpi arvenſis ſiliculis latis, *Hiſt. Oxon.* ii. 293. Thlaſpi cum ſiliquis latis, *J. B.* ii. 923. *Elem. Bot.* 181. Thlaſpi cum ſiliquis latis, floribus Burſæ paſtoris albidis, *Chab.* 291. A. *Treacle Muſtard.* Gal. *Senevé ſauvage.* G. Beſem-Kraut / Bauren-Senff. B. *Boere-Kers.* In arvis, ſed rarius. Junio floret. In *Uſu* ſunt ſemina parva, nigra, oblonga, ſapore acri. *Vires.* Siccat & abſtergit. Uſus præcipuus in internis abſceſſibus rumpendis, menſibus ciendis, Iſchiadicis affectibus curandis, &c. *Schrod.*

A. 2. Thlaſpi, *Chab.* 290. Thlaſpi vulgare, *Offic. Merc. Bot.* i. 72. *Phyt. Brit.* 121. Thlaſpi vulgatiſſimum, *Ger.* 204. *Emac.* 262. *Mer. Pin.* 121. Thlaſpi vulgatius, *J. B.* ii. 261. *Raii Hiſt.* i. 830. *Synop.* iii. 305. *Tourn. Inſt.* 212. *Elem. Bot.* 181. *Rupp. Flor. Jen.* 66. *Dill. Cat. Giſſ.* 81. Thlaſpi Mithridaticum ſeu vulgatiſſimum, Baccariæ folio, *Park. Theat.* 835. Thlaſpi arvenſe, Vaccariæ incano folio majus, *C. B. Pin.* 106. *Boerb. Ind.* A. ii. 7. *Hiſt. Oxon.* ii. 294. *Buxb.* 316. A. *Mithridate Muſtard.* Gal. *Thlaſpi*, *Taraſpic.* G. Bauren-Kreſſe. B. *Boere-Kers.* In arvis inter ſegetes. Junio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit.

XXVII. *De Burſa paſtoris.*

C*Ujus notæ, capſulæ Burſæ ſeu trianguli iſoſcelis (ut loquitur* D. Tournefortius*) figurâ, ſapor fatuus*, R. Meth. *A.* p. 99.

A. Burſa paſtoris, *Offic. Ger.* 214. *Emac.* 276. *Mer. Pin.* 17. Burſa paſtoris major vulgaris, *Park. Theat.* 866. Burſa paſtoris major, *Merc. Bot.* i. 24. *Phyt. Brit.* 18. Burſa paſtoris major folio ſinuato, *C. B. Pin.* 108. *Rupp. Flor Jen.* 68. *Tourn. Inſt.* 216. *Elem. Bot.* 185. *Boerb Ind.* A. ii 9. *Buxb.* 48. Burſa paſtoris major capſulâ cordatâ, foliis laciniatis, *Hiſt. Oxon.* ii. 304. Burſa paſtoria, *J. B.* ii. 936. *Chab.* 295. *Raii Synop.* iii. 306. *Dill Cat Giſſ.* 45. Thlaſpi fatuum, Burſa paſtoris dictum, *Raii Hiſt.* i. 838. *Synop.* ii. 176. A *Shepherds Purſe.* Gal. *Tabouret*, *Bourſe à berger.* G. Taſchen-Kraut. B. *Herders-tas.* Ad vias. *Uſu.* Herba. *Vires.* Refrigerat & ſiccat, adſtringit & conſtipat. Hinc valet in Hæmorrhagia narium, expuitione ſanguinis, Diarrhœa, Dyſenteria, Fluxu nimio mulierum, &c. *Schrod.*

XXVIII. *De Braſſica marina.*

F*Oliis carnoſis cæſiis cum Braſſica convenit, floribus albis, capſulis ſubrotundis monoſpermis in acumen exeuntibus ab eadem differt*, R. Meth. *A.* p. 99.

A. Braſſica ſylveſtris, *Offic.* Braſſica maritima, *Raii Hiſt.* i. 838. Braſſica maritima monoſpermos, *C. B. Pin.* 112. Braſſica marina Anglica, *Ger.* 248. *Emac.* 315. *Mer. Pin.* 16. Braſſica marina monoſpermos, *Park. Theat.* 270. *Merc. Bot.* i. 24. *Phyt. Brit.* 16. Braſſica monoſpermos Anglica, *J. B.* ii. 830. *Chab.* 270. Braſſica major repens, multiflora, alba, monoſpermos, *Hiſt. Oxon.* ii. 209. Crambe maritima Braſſicæ folio, *Tourn. Inſt.* 211. *Elem. Bot.* 181. *Boerb Ind.* A. ii 1. *Raii Synop.* iii. 307. A. *Sea-Colewort.* Gal. *Chou-marin ſauvage d'Angleterre.* G. Engliſcher-Kohl. B. *Engliſe Kool*, *Zee-Kool.* In arenoſis maris littoribus. Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Vulnera illitu conglutinat, & inflammationes, tumoreſque diſcutit, *Dioſc.*

Tres Braſſicarum ſpecies à *Dioſcoride* memorantur; ſativa, ſylveſtris, & marina. Quarum duæ à nobis jamjam editæ ſunt, nimirum Braſſica ſativa, p. 201. & marina in capite de Convolvulo, p. 183. Braſſica ſylveſtris quid ſit, reſtat ut inquiramus. Deſcriptio ejus apud *Dioſcoridem* adeo brevis eſt, & ſuccincta, ut diſſenſionem aliquam inter Botanicos pepererit, varias plantas pro ea ſumentes; inter quas, quam hîc exhibeo, *Dioſcorideanæ* hirſutie exceptâ, quam *Dioſcoridis* plantæ à ſe traditæ attribuit, in noſtra autem deſideratur, notis omnibus convenit.

XXIX. *De Glaſto.*

N*Otæ ſunt, Folia ad tingendum utilia, ſiliquæ compreſſæ, latæ, pendulæ, per maturitatem nigræ*, R. Hiſt. p. 842.

A. Iſatis, Glaſtum, *Offic.* Iſatis ſativa vel latifolia, *C. B. Pin.* 113. *Tourn. Inſt.* 211. *Elem. Bot.* 180. *Boerh. Ind.* A. ii. 3. *Hiſt. Oxon.* iii. 286. Iſatis, ſive Glaſtum ſativum, *J. B.* ii. 909. Iſatis, ſive Glaſtum, *Chab.* 288. Glaſtum, Iſatis, *Merc. Bot.* i. 38. Glaſtum ſativum, *Ger:* 394. *Emac.* 491. *Park. Theat.* 600. *Raii Hiſt.* i. 842. *Synop.* iii. 307. *Mer. Pin.* 46. *Phyt. Brit.* 48. Glaſtum, ſive Iſatis, *Rupp. Flor. Jen.* 50. A. *Woad.* Gal. *Paſtel, Guesde.* G. Weid. B. *Wouw.* In arvis ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires* Siccat, & aſtringit. Vulneraria eſt inſignis; vulnera conglutinat; Sanguinis profluvia, Menſeſque ſiſtit.

XXX. *De Ambroſia Campeſtri.*

F*Olia & odore Naſturtii cum ea convenit, quamvis ſiliquis hiſpidis ſeu verrucoſis ab eodem differat. Siliquae compreſſae in duas cellulas dividuntur, quarum ſingulæ ſingula ſemina continent*, R. Meth. *A.* p. 98.

A. Ambroſia campeſtris, *Offic.* Ambroſia campeſtris repens, *C. B. Pin.* 138. Coronopus Ruellii, *Ger.* 346. *Emac.* 427. *Mer. Pin.* 30. *Raii Hiſt.* i. 843. Coronopus recta vel repens Ruellii, *Park. Theat.* 502. Coronopus ſylveſtris, ſive Naſturtium verrucarium, *Cod. Med* xli. Coronopus Ruellii, ſeu Naſturtium verrucoſum, *J. B.* ii. 919. *Rupp. Flor. Jen.* 67. Coronopus Ruellii, Cornu cervi alterum vulgi, *Merc. Bot.* i. 31. *Phyt. Brit.* 31. Naſturtium verrucoſum, Coronopus Ruellii, *Chab.* 290. Naſturtium verrucoſum capſulâ bivalvi, aſperâ, ſeu hirſutâ, *Hiſt. Oxon.* ii. 302. Naſturtium ſylveſtre capſulis criſtatis, *Tourn. Inſt.* 214. *Elem. Bot.* 183. *Boerh. Ind.* A. ii. 12. Naſturtium ſupinum capſulis verrucoſis, *Raii Meth.* A. 98. *Synop.* iii. 304. *Dill. Cat. Giſſ.* 162. Naſturtio affinis monoſpermos, capſulâ verrucosâ, *Pluk. Almag.* 262. A. *Swine's-Creſſes.* Gal. *Ambroſie.* G. Schweine-Kreſſe. *Ambroſie-kruit.* In uliginoſis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Naſturtio viribus, ut facie convenire creditur.

De Herbis flore tetrapetalo anomalis.

I. *De Papavere.*

N*Otæ ſunt, Florum petala ampla, tenuia, fugacia, ſuccus lacteus, aut flavus, acer; calyx floris bifolius, ſeu bivalvis, caducus; vis narcotica*, Raii Synop. pag. 121.

A. 1. Papaver album, *Offic.* Papaver hortenſe ſemine albo, ſativum Dioſcoridi, album Plinio, *C. B. Pin.* 170. *Raii Hiſt.* i. 853. *Tourn. Inſt.* 237. *Elem. Bot.* 203. *Boerh. Ind.* A. 279. *Rupp. Flor. Jen.* 55. Papaver ſativum album, *Ger.* 296. *Emac.* 369. Papaver ſimplex album ſativum, *Park. Theat* 365. Papaver hortenſe ſimplex ſemine albo, *Hiſt. Oxon.* ii. 275. Papaver ſativum, *J. B.* iii. 390. *Buxb.* 250. Papaver, *Chab.* 459. A. *White Poppy.* Gal. *Pavot blanc.* G. Weiſſer Mohn. B. *Mannekop met enkelde blom en wit Zaet.* In hortis ſeritur. Julio floret. *Uſu.* Folia, flores, capita, ſemina; ſuccus denſatus, Opium, *Offic.* Eſt ſubſtantia ponderoſa, denſa, inflammabilis, & ardens, partim reſinoſa, partim gummoſa, nigricans, odore ſoporiferum, ac graveolens, ſapore amarum & acre. Inciſione capitum è vulnere facto ſponte exſtillat lac ſeu ſuccus, quod calore ſolis concreſcit. A Turcia ad nos adfertur. *Vires.* Herba, capita, & ſemina refrigerare & humectare vulgo feruntur. Uſus præcipuus in ſomno conciliando, in affectibus pectoris, ac pulmonum, ac imprimis in tuſſi, raucedine, phthiſi; hinc & in fluxu alvi. Extrinſecus in dolore leniendo, ſomno introducendo, &c. *Schrod.* Opium anodynum, narcoticum, & ſudorificum eſt; frigidum eſſe non poteſt, cum ſit amarum, & inflammabile, cumque ex deſtillatione oleum & ſalem volatilem præbeat. Conſtat enim (ut alii volunt) ex particulis acribus, aëriis, ſpirituoſis, ſalinis, & etiam viſcoſis; anodynum eſt, quod particulis ſuis viſcoſis involvit particulas ſanguinis acres dolores excitantes: narcoticum, ſeu hypnoticum, quia particulis ſuis viſcoſis ſpiritus animales implicat, & ſiſtit: ſudorificum, quia particulis ſpirituoſis ſudores excitat. Verùm, ſecundum aliorum opinionem, contra ſudores phthiſicorum, ac in Sudore Anglico dicto, utile eſt; quia in hiſce affectibus ſpiritus ſunt adeo ſubtiles, ut ægrè poſſint contineri; hos autem opiata fixant. Alii ajunt, conti-

contineri in eo ſulphur quoddam narcoticum, quod cum ſit ſpirituoſum, & etiam ſulphureum acidum, inde fixantur ſpiritus animales, & ſanguis incraſſatur. Vomitus excitat in corporibus ſalinis, & bilioſis, ex concurſu ſulphuris cum ſale.

A. 2. Papaver nigrum, *Offic.* Papaver ſativum nigrum, *Ger. Emac.* 370. Papaver ſativum ſimplex nigrum, *Park. Theat.* 366. Papaver hortenſe nigro ſemine, ſylveſtre Dioſcoridi, nigrum Plinio, *C. B. Pin.* 170. *Raii Hiſt.* i. 853. *Tourn. Inſt.* 237. *Elem. Bot.* 203. *Boerh. Ind.* A. 279. *Rupp. Flor. Jen.* 55. Papaver hortenſe ſimplex ſemine nigro, *Hiſt. Oxon.* ii. 275. A. *Black Poppy.* Gal. *Pavot noir.* G. Schwartzer Mohn. B. *Tamme Heul, met ſwart Zaet.* In hortis ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Folia, flores, capita, ſemina. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Papaver rubrum, Rhœas & erraticum, *Offic.* Papaver, Rhœas, *Ger.* 299. *Emac* 371. *Raii Hiſt.* i. 855. *Mer. Pin.* 90. *Merc. Bot.* i. 56. Papaver erraticum, *Phyt. Brit.* 87. Papaver erraticum Rhœas, ſive ſylveſtre, *Park. Theat.* 367. Papaver erraticum majus ῥοιὰς Dioſcoridi, Theophraſto, & Plinio, *C. B. Pin.* 171. *Tourn. Inſt.* 238. *Elem. Bot.* 203. *Boerh. Ind.* A. 279. *Rupp. Flor. Jen.* 56. *Buxb.* 250. Papaver erraticum rubrum campeſtre, *J. B.* iii. 395. *Dill. Cat. Giſſ.* 98. Papaver erraticum majus, ſive ῥοιὰς, *Hiſt. Oxon.* ii. 277. Papaver erraticum; Papaver Rhœas, *Chab.* 459. Papaver laciniato folio, capitulo breviore, glabro, annuum, Rhœas dictum. *Raii Synop.* iii. 308. A. *Red Poppy or Corn-Roſe.* Gal. *Pavot rouge, Pavot ſauvage, Coquelicoq.* G. Klapper-Roſen / Korn-Roſen. B. *Klapper-rozen, Koorn-rozen. Rooden Heul, Kanker-bloemen, wilde Heul.* Inter ſegetes, Junio floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Refrigerat valide, ſomnum conciliat, dolorem ſedat. Uſus præcipuus in febribus, pleuriſi, cui ſpecificè prodeſt, angina, &c. *Schrod.* Præparatur Aqua, Syrupus.

A. 4. Argemone, *Offic.* Argemone capitulo longiore, glabro, *Mor. Præl.* 233. *Raii Hiſt.* i. 856. *Hiſt. Oxon.* ii. 279. Papaver laciniato folio, capitulo longiore, glabro, *Raii Faſ.* 18. Papaver erraticum capite longiſſimo, glabro, *Tourn. Inſt.* 238. *Elem. Bot.* 203. *Rupp. Flor. Jen.* 56. *Buxb.* 250. *Boerh. Ind.* A. 280. Papaver Argemone dictum, capitulo longiore, glabro, *Herm. Cat.* 476. Papaver laciniato folio, capitulo longiore, glabro, ſeu Argemone capitulo longiore glabro, *Raii Synop.* iii. 309. A. *Long-headed Poppy.* Gal. *Argemone.* G. Wilder Mohn. B. *Engelſe wilde baſtert-Heul.* In aggeribus foſſarum. Junio floret. *Uſu.* Folia, ſuccus. *Vires.* Folia illitu inflammationes compeſcunt. Succus argema, & nubeculas expurgat, *Dioſc.*

Planta, quam hîc pro Argemone exhibeo, proximè accedit, ſi non prorſus eadem ſit cum *Dioſcoridea*, cujus deſcriptionem ſubjungo: “ Argemone in totum ſylveſtri Papaveri ſimilis eſt. Folia habet Anemones, diviſa; florem puniceum, caput in cauliculo Papaveris Rhœadis, oblongius, & ſummis partibus latum; radicem rotundam; ſuccum croci colore, acrem dimittit.”

II. *De Papavere corniculato.*

NOtae ſunt, *Flos tetrapetalus, calyx bifolius, caducus, ſiliqua longa, bivalvis ſepto medio haerentibus, fœta ſeminibus ſubrotundis*, Boerhaav. Ind. A.

A. Papaver corniculatum, *Offic. Chab.* 460. Papaver corniculatum luteum, *J. B.* iii. 398. *Park. Theat.* 261. *Raii Hiſt.* i. 857. *Synop.* iii. 309. Papaver corniculatum luteum κερατίτης Dioſcoridi, & Theophraſto, ſylveſtre, Ceratitis, Plinio, *C. B. Pin.* 171. *Hiſt. Oxon.* ii. 273. Papaver corniculatum flore luteo, *Merc. Bot.* i. 56. *Phyt. Brit.* 87. Papaver cornutum flore luteo, *Ger.* 294. *Emac.* 367. *Mer. Pin.* 90. Glaucium flore luteo, *Tourn. Inſt.* 254. *Elem. Bot.* 221. *Boerh. Ind.* A. 305. *Rupp. Flor. Jen.* 56. A. *Yellow-horned Poppy.* Gal. *Pavot cornu.* G. Gehörnter Mohn mit gelben Bluhmen. B. *Geboornde Heul met Gele bloim.* In arenoſis maritimis. Junio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Cum præcedentibus viribus convenit.

III. *De Chelidonio.*

NOtae ſunt, *Flos parvus, luteus, ſiliqua bivalva, foliis laciniatis, ſucco flavo, acri turgens.*

A. 1. Chelidonium majus, *Offic. Ger,* 911, *Emac.* 1096. *Chab.* 484. *Merc. Bot.* i. 28. *Phyt. Brit.* 27. *Raii Hiſt.* i. 858. Chelidonium majus vulgare, *Park. Theat.* 616. *C. B. Pin.* 144. *Hiſt. Oxon.* ii. 257. *Dill. Cat. Giſſ.* 56. *Tourn. Inſt.* 231. *Elem. Bot.* 198. *Buxb.* 68. *Boerh. Ind.* A. 305. *Mer. Pin.* 26. Chelidonia

lidonia, *J. B.* iii. 482. Chelidonium, ſive Chelidonia, *Rupp. Flor. Jen.* 56. Papaver corniculatum luteum Chelidonia dictum, *Raii Synop.* iii. 309. A. *Celandine.* Gal *Eclaire, grande Chelidoine, Felougne.* G. Schwalben-kraut. B. *Schelle-kruit.* In locis ruderatis. Aprili floret. *Uſu.* Radix, herba. *Vires.* Calfacit, & ſiccat; validè abſtergit, attenuat; ſaporis eſt acris, & amari; viſum acuit; bilem per alvum, & urinam educit: Hinc conducit in ictero, obſtructione lienis & hepatis, ureterum, &c. *Schrod.* Non tuto intus aſſumitur propter acrimoniam, *Buxb.*

A. 2. Glaucium, *Offic.* Argemone Mexicana, *Tourn. Inſt.* 239. *Elem. Bot.* 204. *Boerh. Ind.* A. 280. Papaver ſpinoſum, *C. B. Pin.* 171. *Prod.* 92. *J. B.* iii. 397. *Ger. Emac.* 401. *Raii Hiſt.* i. 856. Papaver ſpinoſum campeſtre, *Chab,* 459. Papaver ſpinoſum Americanum, *Parkinſon. Theat.* 366. Papaver ſpinoſum luteum, foliis venis albis notatis, *Hiſt. Oxon.* ii. 277. Chicalloti ſeu Spina, Papaver ſpinoſa, *Hern.* 215. A. *Purging-Thiſtle.* Gal. *Pavot epineux.* G. Purgierende Diſtel. B. *Doornachtige Heul.* In hortis Botanicorum colitur. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Succus Glaucium dictus. *Vires.* Ad oculorum medicamenta, utpote cum per initia refrigeret, *Dioſc.*

Quinetiam Glaucium ſuccus eſt à *Dioſcoride* memoratus, verum è quanam planta emanat vel exprimitur, inter Botanicos controvertitur. Ego ad hanc plantam præ aliis cum *C. Bauhino* referendum puto, *Dioſcoridis* deſcriptione, quam hîc ſubjungo, ut ita opiner inductus: " Glaucium ſuccus eſt herbæ, quæ ad " Hierapolim Syriæ naſcitur; foliis ferè cor- " niculati Papaveris, pinguioribus tamen, in " terram ſparſis, odoris tetri, guſtus amari; " tota croceo ſucco madet. Folia in olla fi- " ctili, ſemifrigidis clibanis calfaciunt indige- " næ, uſque dum flacceſcant; deinde contuſis " ſuccum exprimunt."

IV. *De Tithymalo.*

NOtæ ſunt, *Vaſculum ſeminale tricoccum in ſummo ſtylo, ſuccus lacteus, acer,* Raii Synop. pag. 124.

A. 1. Eſula major, *Offic.* Eſula major Germanica, *Ger.* 404. *Emac.* 501. *Mer. Pin.* 37. *Merc. Bot.* i. 34. *Phyt. Brit.* 39. Eſula paluſtris, *Rivin. Tet. Irr. Rupp. Flor. Jen.* 219. Tithymalus paluſtris, ſive Eſula major Germanica, *Park. Theat.* 188. Tithymalus magnus multicaulis, ſive Eſula major, *J. B.* iii. 671. *Raii Hiſt.* i. 864. *Buxb.* 319. Tithymalus paluſtris fruticoſus, *C. B. Pin.* 292. *Hiſt. Oxon.* iii. 341. *Tourn. Inſt.* 87. *Boerh. Ind.* A. 256. A. *German Spurge.* Gal. *Grande Eſule.* G. Groſſe Wolffs-Milch. B. *groote Wolfs-Melk.* In hortis botanicis colitur. *Uſu.* Radix oblonga, pollicem craſſa, foris fuſca, intus pallida, lacte acerrimo, purgante, & nauſeoſo turgida. *Vires.* Pituitam validiſſimè, præcipuè per inferiora purgat, & non ſine cautione uſurpatur. E radicibus, herbis, & lacteo ſucco, unguentum efficaciſſimum adverſus ſcabiem capitis contagioſam confici poteſt; eſtque hoc ſingulare quoddam unguentum, *Hiſt. Ox.*

N. B. Hæc cum ſequentibus 3. 4. 5. 8. 9. 11. & 15. indiſcriminatim ſumi poſſunt, *Ind. Med.*

A. 2. Eſula minor, Pityuſa, *Offic.* Eſula Rivini & Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 218. Tithymalus foliis Pini, fortè Dioſcoridis Pityuſa, *C. B. Pin.* 292. *Tourn. Inſt.* 86. *Boerh. Ind.* A. 257. *Hiſt. Oxon.* iii. 337. Tithymalus Pineus, *Ger.* 402. *Emac.* 499. Pityuſa, Tithymalus pinea ſive Eſula minor, *Park. Theat.* 192. Tithymalo Cypariſſæ ſimilis, Pityuſa multis, *J. B.* iii. 665. *Raii Hiſt.* i. 867. A. *Pine-Spurge.* Gal. *Petite Eſule.* G. kleine Wolffs-Milch. B. *kleine Spurge.* In hortis frequens. *Uſu.* Radix, cortex radicis, & folia. Radix eſt oblonga, Eſulâ majori tenuior, foris fuſca, intùs ex flavo albeſcens, ſaporis paulò acrioris. *Vires* Guſtatu linguam & fauces ignea acrimonia adurit, aſſumpta verò tanta cum vehementia, & ſimul moleſtia, Hydropicorum aquas per vomitus, ac ſedes exterminat, ut non ſine cautione uſurpanda ſit. Eſulæ utræque corriguntur maceratione in acidis.

A. 3. Cataputia minor, Lathyris, *Offic.* Cataputia minor, *Raii Hiſt.* i. 866. Lathyris major, *C. B. Pin.* 293. Lathyris major hortenſis, *Park. Theat.* 191. Lathyris, ſive Cataputia minor, *Ger. Emac.* 503. *J. B.* iii. 880. Tithymalus latifolius Cataputia dictus, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 599. *Tourn. Inſt.* 86. *Elem. Bot.* 74. *Boerh. Ind.* A. 255. *Buxb.* 321. Tithymalus major annuus glaucifolius, *Hiſt. Oxon.* iii. 339. Eſula major, *Rivin. Tet. Irr. Rupp. Flor. Jen.* 219. A. *Garden-Spurge.* Gal. *Eſpurge.* G. Spring-kraut. B. *Spring-kruit.* In hortis frequens oritur. *Uſu.* Semina ſeu grana oblonga, rotunda, Piſo majora, includentia ſub pellicula corticoſa nucleum album, pinguem, ſaporis ſubdulcis, acris, nauſeoſi. *Vires.* Vim habent catharticam, validam: Hæc grana,

grana, ut & aliæ Tithymalorum ſpecies, in uſum raro veniunt.

Grana 12. vel 14. tuſa, vinoque pota, totum corpus commovent; alvum purgant; pituitam, & bilem ducunt; vomitiones potenter provocant; phlegma, choleram, & melancholiam adducunt, *Trag.*

A. 4. Tithymalus amygdaloides anguſtifolius, *Ind. Med.* xlix. *Tourn. Inſt.* 86. *Buxb.* 320. Tithymalus characias anguſtifolius, *Ger. Emac.* 500. *Hiſt. Oxon.* iii. 336. *Park. Theat.* 187. Tithymalus maritimus folio Linariæ, *Herm. Flor.* ii. 116. *Boerh. Ind.* A. 256. Tithymalo maritimo affinis, Linariæ folio, *C. B. Pin.* 256 Eſula folio Amygdali anguſto, *Rupp. Flor. Jen.* 220. Alypum Matthioli, Tithymalo affinis, *J. B.* iii. 676. *Chab.* 535. A. *Narrow-leaved Wood-Spurge.* Gal. *Titimale.* G. Wolffs-Milch mit ſchmalen Mandel-Blättern. B. *Wolfs-melk met ſmalle bladeren.* In ſylvis, & dumetis. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum reliquis convenire creditur.

A. 5. Tithymalus, *Offic.* Helioſcopius, *Ger.* 313. *Emac.* 498. *Park. Theat.* 189. *C. B. Pin.* 291. *Raii Hiſt.* i. 869. *Synop.* iii. 313. *Mer. Pin.* 118. *Merc. Bot.* i. 72. *Phyt. Brit.* 121. *Buxb.* 320. *Tourn. Inſt.* 87. *Elem. Bot.* 74. *Hiſt. Oxon.* iii. 339. Tithymalus helioſcopius ſive ſoliſequus, *J. B.* iii. 663. *Chab.* 533. Tithymalus ſubrotundus foliis majoribus, crenatis, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 600. *Boerh. Ind.* A. 256. *Dill. Cat. Giſſ.* 78. Eſula ſoliſequa, *Rivin. Irr. Tet. Rupp. Flor. Jen.* 219. A. *Sun-Spurge*, *or Wart-wort.* Gal. *Titimale ſuivant le Soleil.* G. Sonnenwendel / Wolffs-milch. B. *Zonne-wende*, *Wolfs-melk.* In hortis frequentiſſima eſt. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Tithymalis viribus convenit. Succus ad Verrucas commendatur, *R. Cat.* p. 286.

A. 6. Tithymalus characias, *Offic.* Tithymalus characias Monſpelienſium, *Ger.* 403. *Emac.* 499. *Park. Theat.* 186. *Raii Synop.* iii. 312. Tithymalus characias rubens peregrinus, *C. B. Pin* 290. *Hiſt. Oxon.* iii. 335. *Tourn. Inſt.* 85. *Elem. Bot.* 73. Tithymalus amygdaloides ſeu characias, *J. B.* iii. 672 *Chab.* 534. *Raii Hiſt* 864. Eſula characias rubens; *Rivin.* A. *Wood-Spurge.* Gal. *Titimale mele.* G. Frembde/ rothe Wolffs-Milch. B. *Vremde roode Wolfs-melk.* In ſaxoſis Galliæ & Italiæ naſcitur. Martio floret. *Uſu.* Radix, folia, & ſemina acrem, & urentem facultatem obtinent. Succus alvum purgat vehementius, *Dioſc.*

A. 7. Tithymalus myrtites, *Offic.* Tithymalus myrſinites ſive myrtites, *Chab.* 534. Tithymalus myrſinites, *J. B.* iii. 674. *Park. Theat.* 187. *Raii Hiſt.* i. 865. Tithymalus myrſinites latifolius, *C. B. Pin.* 290. *Hiſt. Oxon.* iii. 337. *Boerh. Ind.* A. 256. Tithymalus myrtifolius, *Ger.* 402. Tithymalus myrtifolius, latifolius, *Ger. Emac.* 499. Eſula foliis Myrti, *Rivin. Irr. Tet.* A. *Myrtle-Spurge.* Gal. *Titimale femelle.* G. Myrthen Wolffs-Milch. B. *Myrten Wolfs-melk.* In Calabria & Sicilia provenit. Æſtate floret. *Uſu.* Radix, folia, ſemen, ſuccus *Vires.* Conſimilem antedicto ſortiuntur facultatem, *Dioſc.*

A. 8. Tithymalus ſylvaticus lunato flore, *Ind. Med.* xlix. *C. B. Pin.* 190. *Tourn. Inſt.* 85. *Elem. Bot.* 74. *Boerh. Ind.* A. 257. *Hiſt. Oxon.* iii. 335. Tithymalus lunato flore Columnæ, *Park. Theat.* 187. *Raii Hiſt.* i. 871. Tithymalus ſylvaticus toto anno folia retinens, *J. B.* iii. 671. *Chab.* 534. A *Ever-green Wood-Spurge.* Gal. *Titimale des Bois.* G. Wolffs-Milch von den Buſchen. B. *Wild Wolfs-melk.* In ſylvis. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum præcedentibus convenit.

A. 9. Tithymalus Myrſinites fructu verrucæ ſimili, *C. B. Pin.* 291 *Tourn. Inſt.* 84. *Elem. Bot.* 74. *Ind. Med.* xlix. Tithymalus verrucoſus, *J. B.* iii. 673. *Raii Hiſt.* i. 871. *Synop.* iii. 312. Tithymalus verrucoſus Dalechampii, *Park. Theat.* 187. A. *Rough-fruited Spurge.* Gal. *Titimale dont le fruit eſt ſemblable à une verrue.* G. Wolffs-milch voll Wratzen. B. *Wolfs-melk.* In arvis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum prioribus convenit.

A 10 Tithymalus paralius, *Offic. J. B.* iii. 674. *Chab.* 534. *Ger.* 401. *Emac.* 498. *Raii Hiſt* i. 865. *Synop.* iii. 312. *Merc. Bot.* i. 72. *Phyt. Brit.* 121. *Mer. Pin.* 118 Tithymalus paralius ſive maritimus, *Park. Theat.* 184. Tithymalus maritimus, *C. B. Pin.* 291. *Hiſtor. Oxon.* iii. 337. *Tourn. Inſt.* 87. *Elem. Bot.* 74. Eſula marina Linariæ folio, *Rivin. Irr. Tet.* A. *Sea-Spurge.* Gal. *Titimale marin.* G. See Wolffs Milch. B. *Zee-Wolfs-melk.* In arenoſis maritimis. Junio floret. *Uſu.* Tota planta. *Vires.* Similes ad uſus reconditur.

A. 11. Tithymalus cypariſſias, *Offic. C. B. Pin.* 291. *J. B.* iii. 663. *Chomel.* 24. *Ind. Med.* xlix. *Buxb.* 320. *Raii Hiſt.* i. 867. *Tourn. Inſt.* 86. *Elem. Bot.* 74. *Hiſt. Oxon.* iii. 338. Tithymalus cypariſſias vulgaris, *Park. Theat.* 193. Tithymalus cupreſſinus, *Ger.* 402. *Emac.* 499. Eſula Officinarum, *Volck.* 154. *Cæſalp.* 374. Eſula, *Rivin. Irr. Tet.* Eſula Rivini & Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 218. A. Cypreſ-

preſs-Spurge. Gal. *Titimale retirant ſur le Cyprez.* G. Cypreßen Wolffs-Milch. B. *Cypres Wolfs-Melk.* In hortis Curioſorum nonnunquam reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Succus. *Vires.* Eædem cum ſuperioribus.

A. 12. Tithymalus dendroides, *Offic J. B.* iii. 675. Tithymalus dendroides ex Codice Cæſareo, *Hiſt. Oxon.* iii. 336. *Ger. Emac.* 501. Tithymalus arboreus, *Park. Theat.* 187. *Alpin. Exot.* 60. *Raii Hiſt.* i. 864. *Tourn. Inſt.* 85. *Boerh. Ind.* A. 257. Tithymalus myrtifolius arboreus, *C. B. Pin.* 290. Tithymalus myrſinites, arboreſcens, *Ger. Emac.* 499. Eſula caule craſſo, *Rivin Irr. Tet.* A. *Tree-Spurge.* Gal. *Herbe au Lait.* G. Baum-Wolffs-Milch. B. *Boomachtig Wolfs-Melk.* In montoſis Neapolitanis, &c. *Uſu.* Folia, ſemina, ſuccus. *Vires.* Eoſdem effectus cum ſuperioribus habent, *Dioſc.*

A. 13. Tithymalus platyphyllos, *Offic. Ger.* 404. *Emac.* 500. *Raii Hiſt.* i. 870. Tithymalus latifolius Hiſpanicus, *C. B. Pin.* 291. *Tourn. Inſt.* 86. *Park. Theat.* 188. A. *Broad-leaved Spurge.* Gal. *Titimale avec des feüilles larges.* G. Breit-blätterichte Wolffs-Milch. B. *Wolfs-Melk met brede Bladeren.* In Hiſpania reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix, ſuccus, folia. *Vires.* Reliqua genera quæ ſupraſcribuntur, idem efficiunt. Piſces necat, tuſus, & aquâ inſperſus, *Dioſc.*

A. 14. Pityuſa, *Offic.* Tithymalus foliis brevibus, aculeatis, *C B. Pin.* 292. Tithymalus cypariſſias vulgaris, *Park. Theat.* 193. quoad icon. A. *Pine Spurge with ſharp pointed Leaves.* Gal. *Pityuſe*, ou *Eſule.* G. Wolffs-Milch mit ſcharff-geſpitzten Blättern. B. *Wolfs-Melk met korte ſpitſe bladeren.* In Italia provenit. *Uſu.* Radix. *Vires.* Purgat per ſedem.

A. 15. Peplus, *Offic. Merc. Pot.* ii. 28. *Phyt. Brit.* 89 Peplus, ſive Eſula rotunda, *C. B. Pin.* 292. *Ger.* 406. *Emac.* 503. *J. B.* iii. 669. *Chab.* 533. *Mer. Pin.* 92. *Raii Hiſt.* i. 869. Eſula rotunda ſive Peplus, *Park. Theat.* 194. Eſula rotundifolia non crenata, *Rupp. Flor. Jen.* 219. Eſula folio rotundo, *Rivin. Irr. Tet.* Tithymalus folio rotundo, *Rivin.* Tithymalus parvus, annuus, foliis ſubrotundis, non crenatis, Peplus dictus, *Raii Synop.* iii. 313. Tithymalus rotundis foliis, non crenatis, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 600. *T. Inſt.* 87. *Elem. Bot.* 74. *Dill. Cat. Giſſ.* 126. *Boerh. Ind.* A. 256. *Buxb.* 320. Tithymalus annuus, erectus, foliis non crenatis, *Hiſt. Oxon.* iii. 339. A. *Petty Spurge.* Gal. *Reveille-matin des vignes.* G. Wolffs-Milch mit runden Blättern. B. *Duivels-melk.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Herba, fructus. *Vires.* Bilis ac pituita detrahitur in Hydromelite poto. Obſoniis inſperſa conturbat alvum, *Dioſc.*

A. 16. Peplis, *Offic. Ger.* 406. *Emac.* 503. *Park. Theat.* 194. *J. B.* iii. 668. *Raii Hiſt.* i. 869. Peplis maritima folio obtuſo, *C B. Pin.* 293. Tithymalus maritimus ſupinus annuus Peplis dictus, *Raii Synop.* iii. 313. Tithymalus maritimus purpureo colore, procumbens, Peplis dictus, *Pluk. Almag.* 372. Tithymalus maritimus folio aurito, obtuſo, *Elem. Bot.* 74. Tithymalus maritimus folio obtuſo, aurito rubro perinde ac caule, *T. Inſt.* 87. Tithymalus ſive Peplis maritima folio obtuſo, *Hiſt. Oxon.* iii. 340. Tithymali marini ſpecies minima, ex Cornubia, *Mer. Pin.* 118. A. *Purple Sea Spurge.* Gal. *Peplis.* G. Purpur-rothe See-Wolffs-Milch. B. *Rode purpur Zee-Wolfs-Melk.* In littoribus maris arenoſis. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Eaſdem cum reliquis habet.

A. 17. Chamæſyce, *Offic. Ger.* 407. *Emac.* 504. *Park. Theat.* 195. *C. B. Pin.* 293. *J. B.* iii. 667. *Raii Hiſt.* i. 869. Chamæſyce Dioſcoridis & Plinii, *Chab.* 533. Tithymalus exiguus procumbens Chamæſyce dictus, *Herm. Cat.* 602. *Pluk. Almag.* 372. *Boerh. Ind.* A. 257. Tithymalus minimus ruber rotundifolius procumbens, *Hiſt. Oxon.* iii. 340 Tithymalus exiguus glaber, Nummulariæ folio, *Tourn. Inſt.* 87. *Elem. Bot.* 74. Eſula minima Chamæſyce dicta, *Volck. Flor. Nor.* 155. A. *Time-Spurge.* Gal. *Petit Titimale rampant.* G. Kleine Wolffs-Milch. B. *Kleyn kruypend Wolfs-Melk.* In agris & vineis Italiæ, &c. reperitur Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Alvum reſolvit; ſuccus ſimili effectu prodeſt; illitus contra ſcorpionis ictus auxiliatur, *Dioſc.*

A. 18. Apios, *Offic. J. B.* iii. 666. *Raii Hiſt.* i. 876. Apios vera, *Ger.* 407. *Emac.* 504. Apios ſive Iſchias, *Chab.* 533. Apios ſive Tithymalus tuberoſus, *Park. Theat.* 195. Tithymalus tuberoſus pyriformi radice, *C. B. Pin.* 292. *Tourn. Inſt.* 87. *Hiſt Oxon.* iii. 342. A. *Round-knobbed-rooted Spurge.* Gal. *Apios*, ou *Rave ſauvage.* G. Wolffs-Milch mit rund-knollichter Wurtzel. B. *Wolffs-Melk met ronde knollige Wortels.* In Creta Inſula. *Uſu.* Radix. *Vires.* Purgationes movet, *Dioſc.*

N. B. Tollunt humores & verrucas omnis generis.

A. 19 Hippophaes, Hippophæſtum, & Hippomanes, *Offic. Park. Theat.* 197. Hippophaes

phaes Anguillaræ & Dodonæi, ſive Spina purgatrix, *J. B.* i. 410. *Chab.* 88. Hippophaes quibuſdam ἄκανθα καθαρτικὴ, *i. e.* Spina purgatrix, *C. B. Pin.* 293. Rhamnus catharticus Oleæ folio, *ejuſd.* Tithymalus maritimus ſpinoſus, *ejuſd.* Tithymalus ſpinoſus, *Wheler. Itin.* 307. Tithymalus maritimus Creticus ſpinoſus, *Park.* A. *Purging Thorn.* Gal. *Nerprun.* G. Stech-Dorn. B. *Purgeer-doorn.* In Morea oritur. *Uſu.* Succus. *Vires.* Purgat per deorſum pituitoſos humores.

Ἱπποφαὲς à *Dioſcoride* ſic deſcribitur: *Frutex eſt denſus, ſurculoſus, foliis longis oleaginis proximis, anguſtioribus, mollioribus, inter quæ ſpinæ candicantes, ſiccæ, anguloſæ, floribus hederæ corymbos referentibus, racematim cohærentibus, ſed minoribus, mollibuſque & ex albido partim rubentibus: radice craſſa, molli, lactei ſucci plena, amara.* Ἱπποφαιστον autem ab eodem auctore his verbis: *Id quod Hippophæſtum appellant, naſcitur eiſdem locis quibus Hippophaes, eſtque Spinæ fulloniæ genus, humilis herba, ſine cauliculo, ſine flore, &c.* unde clarè apparet unam & eandem ſpecie plantam eſſe, poſteriorem duntaxat juvenem antequam excauleſcat. Quænam autem planta ſit, non levis eſt controverſia, nec facilè dirimenda. *Columna* Carduum ſtellatum eo nomine appellat, dubitat etiam an non *Rhamnus Salicis folio, &c. C. B.* ità denominari debeat. *C. Bauhinus* Hippophaes *Anguillarii* ab Hippophae *Dioſcoridis* ſeparat, priorem ad Rhamnum referendam cenſens, quàm rectè nollem determinare, nec tamen earum quamlibet genuinam eſſe exiſtimo, quia nullius radices lacteum ſuccum præbent. Scribit *Matthiolus Hieronymum Amatheum* Opitergenſem medicum plantam ad ſe attuliſſe, Venetiis ad eum à *Joanne Baptiſta Zopiſſo* Papienſi medico miſſam, quæ non modò notis omnibus *Dioſcoridis* Hippophæſtum referebat: ſed etiam viribus, ut ſe experimento comperiſſe teſtatus eſt. Quod *Matthiolum* de ea invenienda non prorſus deſperare fecit. *Parkinſonus* Tithymali ſpeciem eſſe opinatur, à quo cur diſſentiam rationem non video, atque idcirco non tantùm in eo capite collocavi, ſed & ſynonyma collegi & contuli.

V. *De Euphorbio.*

F*OLIIS longis, craſſis, & ſpinoſis ab aliis differt.*

A. 1. Euphorbium, *Offic.* Euphorbium verum, *Com. in not.* Euphorbium verum antiquorum, *Raii Hiſt.* i. 873. *Volck. Flor. Nor.* 158. *Hort. Amſt.* i. 23. *Boerh. Ind.* A. 259. Euphorbium antiquorum verus ſive Scadidacalli, *Hort. Boſ.* 47. Euphorbium trigonum ſpinoſum rotundifolium, *Act. Reg. Par.* Anno 1720. *Ed.* 8vo. p. 500. Euphorbium Indicum Opuntiæ facie, caule geniculato, triangulari, *Breyn. Prod.* ii. 44. *Flor. Mal.* 108. *Hiſt. Oxon.* iii. 345. Tithymalus aizoides nodoſus & ſpinoſus lacte turgens acri, *Pluk. Almag.* 370. *Commel. Prælud. Bot.* 21. Tithymalus Indicus ſpinoſus & anguloſus lacte turgens acri, *Hort. Beaum.* 41. Schadida Calli, *Hort. Mal.* ii. 81. A. *The Euphorbium Tree.* Gal. *Euphorbe.* G. Euphorbium. B. *Euphorbium.* In India Orientali creſcit. *Uſu.* Succus Euphorbium dictus. Subſtantia eſt gummoſa & reſinoſa, concreta in guttas pallide flaveſcentes, varia forma, ſaporis acerrimi, exurentis, nauſeoſi, odoris nullius. *Vires.* Inſignem quidem vim obtinet ſerum ac aquas ex toto corpore purgandi, non niſi tamen Hydropicis robuſtioribus conceditur: Externe in Carie Oſſium uſus ejus egregius eſt. Sed cavendum eſt ne inſpergatur ulceribus faucium, narium, palato aut linguæ ut D. *Tanc. Robinſon* M. D. ingenue monet. Naribus admotum Sternutationem excitat. Corrigitur acidis. Alias Euphorbii ſpecies invenio in *Horto Malabarico* ſub nomine *Ela-Calli*, Tom. ii. fig. 43. p. 83. & apud *Clariſſimum Plukenetium in Phytograph.* tab. 230. fig. 5. Sarcocollam officinarum è Tithymalo Perſico ſpinoſo provenire affirmant nonnulli.

In Præludiis Botanicis viri ingenioſi D. *Caſpari Commelini*, pag. 17. me reprehenſum invenio, quod in capite *de Euphorbio* tres ſpecie diſtinctas plantas pro unius & ejuſdem ſynonymis poſuerim, nimirùm Schadida Calli, *H. M.* Euphorbium, *Dod.* & Tithymalum Africanum ſpinoſum, &c. *P. P.* tab. 231. fig. 1. Ut ergò me vindicem, & reprehenſioni huic minimè obnoxium oſtendam, primò obſervandum eſt, Euphorbium *Dodonæi* inter reliqua ſynonyma à me non recenſeri: nec enim in ea tum opinione fui, uti nec adhuc ſum, eam veram Euphorbii plantam eſſe; aliter enim non omiſiſſem reliqua *Dodonæanæ* plantæ ſynonyma, quæ apud utrumque *Bauhinum*, *Gerardum*, *Parkinſonum*, alioſque habentur. Veruntamen minimè dubitans, quin nuperus eruditus vir & inſignis Botanicus *Paulus Hermannus*, qui diu in *India Orientali* vixerat, & in multis ſimplicibus pharmacis inveniendis felix admodum fuerat, Euphorbii veri plantam probe

probe perſpectam haberet, non admodum ſcrupuloſus fui, ſynonymum reliquis annumerare, quod ille fidenter Euphorbio Officinarum attribuit, nulla interpoſita differentia inter Euphorbium Dodonæi *Lob.* & ſuum. Cur autem D. *Commelinus Hermanni* ſynonyma omitteret, quæ ego adhibui, Dodonæi afferet, quod ego non dedi, capere nequeo, niſi ut communis Patriæ cauſa *Hermannum* non apertè, ſed per latera mea feriret. Quod ad D. *Plukenetii* nomen attinet, dubitanter illud propoſui, undè quivis primo aſpectu facile poſſet diſcernere, mihi de eo non ſatisfactum eſſe, *Plukenetium* duntaxat ſecutus ſum, qui an non Planta à ſe delineata cum *Hermanniano* Euphorbio eadem eſſet, quæſivit.

A. 2. Euphorbium, *Offic. Mill. Cat.* 42. Euphorbium tetragonum & pentagonum ſpinoſum Canarinum, *Boerh. Ind.* A. 258 Euphorbium tetragonum & pentagonum ſpinis geminis aduncis munitum, *Act. Reg. Par.* Anno 1720. *Edit* 8vo, p. 500. Euphorbium quadrangulare ſive tetragonum, *Hort. Boſ.* 47. Tithymalus aizoides, fruticoſus Canarienſis aphyllos, quadrangularis, & quinqueangularis, ſpinis geminis aduncis atronitentibus armatus, *Hort. Amſt.* ii. 207. *Raii Hiſt.* iii. 429. *Comel. Prælud. Bot.* 20. Tithymalus aizoides lactifluus, ſeu Euphorbia Canarienſis quadrilatera & quinquelatera cerei effigie, ad angulos per crebra intervalla ſpinis vectis atronitentibus, Gazellæ cornua referentibus armata, *Pluk. Phytog.* cccxx. f. 3. *Almag.* 370. Tithymalus quadrangularis ſpinoſus, ſeu ſpinis geminis aduncis ex eadem ſede ortis armatus, ſucco lacteo acerrimo turgidus, *Hort. Beaum.* 41. A. *Canary Euphorbium.* Gal. *Euphorbe de Canarie.* G. Euphorbium von Canarie. B. *Euphorbium van Canarie. Uſu.* Succus concretus, Euphorbium Officinarum dictus ex ſententia D. *Phillipi Miller.*

A. 3. Eſula Indica, *Bont.* 153. *Raii Hiſt.* i. 873. Eſula Indica Bontii, ſive Euphorbio affinis Indica Sedi folio, *Hiſt. Oxon.* iii. 345. Tithymalus Orientalis arboreſcens, triquetrus ſpinoſus, Talukghaha, *Herm. Muſ. Zeylan.* 56. An Daluk. Eſula Indica, *Ejuſd.* 67? Lacryma flava *Guttæ Gemoy* affinis, vel eadem, emittitur; ſed hic notandum cum D. *Syen* duplicem *Gotta Gummi vel Gutta Gamba* à Mercatoribus vendi, videlicet vulgarem ab Eſulæ Indicæ affini planta collectam, ab Indis *Lonam Cambodia* vocatam. Alteram vero præſtantiorem, quæ ab Arbore Orientali *Codampulli*, & *Carcapuli*, ſeu *Kanna Ghoraka* funditur, de quâ ſuo loco.

VI. *De Plantagine.*

NOtæ ſunt, *Flores ſtaminoſi, in ſpicas congeſti, floſculorum tubi in vaſcula ſeminalia elliptica (quæ per maturitatem horizontali ſectione in medio diſſiliunt) intumeſcentes; ſemina intus puliciformia*, R. Synop. p. 125.

A. 1. Plantago vulgaris, Septinervia, *Offic.* Plantago latifolia vulgaris, *Park. Theat.* 493. *Hiſt. Oxon.* iii. 258. *Raii Hiſt.* i. 876. *Synop.* iii. 314. Plantago latifolia, *Ger.* 338. *Emac.* 417. *Mer. Pin.* 95. Plantago latifolia ſinuata, *C. B. Pin.* 189. *Tourn. Inſt.* 126. *Elem. Bot.* 103. *Boerh. Ind.* A. ii. 100. *Dill. Cat. Giſſ.* 113. *Buxb.* 262. Plantago major latifolia vulgaris, *Merc. Bot.* i. 59. *Phyt. Brit.* 95. Plantago major folio glabro, non laciniato, ut plurimum, *J. B.* iii. 502. Plantago major vulgaris, folio glabro non laciniato, *Chab.* 497. Plantago latifolia glabra, *Rupp. Flor. Jen.* 69. A. *Great Plantain.* Gal. *Plantain.* G. breit-blättericht Wegerich. B. *Weegbreede met breede bladeren.* Ad vias ubique. *Uſu.* Radix, Folia, Semina. *Vires.* Refrigerant & ſiccant, Hepatica ſunt ac Vulneraria. Uſus præcipuus in fluxionibus cujuſcunque generis, *Schrod.*

A. 2. Plantago incana, *Offic. Ger.* 338. *Emac.* 419. *Raii Hiſt.* i. 877. *Mer. Pin.* 95. Plantago latifolia incana, *C. B. Pin.* 189. *Ind. Med.* xcii. *Chomel.* 583. *Dill. Cat. Giſſ.* 83. *Rupp. Flor. Jen.* 69. *Buxb* 262. *Hiſt. Oxon.* iii. 259. *Tourn. Inſt.* 126. *Elem. Bot.* 103. *Boerh. Ind.* A. ii. 100. Plantago major incana, *Park. Theat.* 493. *Raii Synop.* iii. 314. *Merc. Bot.* i. 59. *Phyt. Brit.* 95. Plantago major hirſuta, media à nonnullis cognominata, *J. B.* iii. 504. *Chab.* 498. A. *Hoary Plantain.* Gal. *Plantain.* G. Mitter-Wegerich. B. *Middel-Weegbree.* In glareoſis. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum priore convenit, & ſumuntur indiſcriminatim.

A. 3. Plantago anguſtifolia, Quinquenervia, *Offic.* Plantago quinquenervia, *Ger.* 341. *Emac.* 422. *Raii Hiſt.* i. 877. *Synop.* iii. 314. *Mer. Pin.* 95. Plantago quinquenervia major, *Park. Theat.* 495. Plantago major anguſtifolia, *C. B. Pin.* 189. *Tourn. Inſt.* 127. *Elem. Bot.* 103. *Boerh. Ind.* A. ii 100. *Dill. Cat. Giſſ.* 55. *Buxb.* 263. *Hiſt. Oxon.* iii. 259. Plantago lanceolata, *J. B.* iii 505. A. *Ribwort.* Gal. *Plantain long.* G. ſchmal-blättericht Wegerich. B. *Weegbree met ſmalle bladeren.* In paſcuis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum

priore viribus convenit. Pulvis foliorum ad ℥i data in Conſerva Roſarum rubrarum ad tertianas valdè commendatur, *Boyleus.*

A. 4. Coronopus, *Offic.* Coronopus hortenſis, *C. B. Pin.* 190. *Tourn. Inſt.* 128. *Elem. Bot.* 104. *Boerh. Ind.* A. ii. 101. Coronopus vulgaris ſive Cornu Cervinum, *Park. Theat.* 501. *Raii Hiſt.* i. 879. Coronopus ſive Cornu Cervinum vulgò Spicâ Plantagineâ, *J. B.* iii. 509. Coronopus, Herba Stella, Cornu Cervinum, *Chab.* 500. Cornu Cervinum, *Ger.* 340. *Emac.* 427. *Mer. Pin.* 30. *Merc. Bot.* i. 30. *Phyt. Brit.* 31. Plantago foliis laciniatis Coronopus dicta, *Raii Synop.* iii. 315. Plantago Coronopus dicta ſativus in acetariis utilis, *Pluk. Almag.* 298. Stella terræ vulgò, A. *Bucks-horn Plantain.* Gal. *Corne de Cerf.* G. Kråhen-Fuß. B. *Tamme-Hartshoorn.* In arenoſis. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum Plantagine viribus convenit.

Hanc plantam pro Stella Terræ *Act. Philoſoph. Londinen.* n. 187. p. 298. memoratâ ad Hydrophobiam canum curandam utile habeo; ob haſce rationes: 1. Quod Herba ipſa ſtellam magis refert quàm Seſamoides Salamanticum, quòd ibidem pro eâ accipitur. 2. Locis nonnullis, nec non à ſcriptoribus quibuſdam ità appellatur. 3. Plantagines in genere omnes & in ſpecie hæc herba à medicis contra morſum canis rabidi commendatur.

A. 5. Holoſtium, *Offic.* Holoſtium vel Holeſtium, *Chab.* 499. Holoſtium Salmanticum, *Ger.* 342. *Emac.* 423. *Park. Theat.* 498. Holoſtium hirſutum albicans majus, *C. B. Pin.* 190. Holoſtium Plantagini ſimile, *J. B.* iii. 508. *Raii Hiſt.* i. 880. Plantago mollis ſive Holoſtium hirſutum albicans majus, *Hiſt. Oxon.* iii. 260. Plantago montana Holoſtium dicta tomentoſa, *Pluk. Almag.* 299. Plantago anguſtifolia albida, *Elem. Bot.* 103. Plantago anguſtifolia albida Hiſpanica, *Tourn. Inſt.* 127. *Boerh. Ind.* A. ii. 101. A. *Spanish Plantain.* Gal. *Pied de Corneille.* G. Spaniſch-Wegerich. B. *Spaanſe Weegbree.* In arenoſis. Aprili & Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vulneraria eſt planta. Uſus ejus præcipuè ad Hernias.

VII. *De Pſyllio.*

C*Aulibus folioſis, foliis anguſtis, binis oppoſitis, florum ſpicis è foliorum alis egreſſis à reliquis differt,* R. H. p. 878.

A. Pſyllium, *Offic.* *Chab.* 501. *Rupp. Flor. Jen.* 69. Pſyllium vulgare, *Park. Theat.* 277. Pſyllium majus erectum, *J. B.* iii. 513. *C. B. Pin.* 191. *Tourn. Inſt.* 128. *Elem. Bot.* 105. Pſyllium annuum majus foliis integris, *Hiſt. Oxon.* iii. 262. Pſyllium majus erectum latifolium annuum, *Boerh. Ind.* A. ii. 101. Pſyllium ſive Pulicaris herba, *Ger.* 471. *Emac.* 587. Plantago caulifera Pſyllium dicta, *Raii Hiſt.* 1. Plantago caulifera Pſyllium dicta majus erectum, *Pluk. Almag.* 299. A. *Flea-wort.* Gal. *Herbe aux puces.* G. Pſylien oder Flôh-Kraut. B. *Vloo-kruit.* In hortis botanicis. *Uſu.* Semina parva, oblonga, lucida, ex fuſco nigricantia, ſaporis mucilaginoſi, ſimulque acris, & nauſeoſi. *Vires.* Evacuat bilem flavam, mucilagineque ſua acrimoniam humorum obtundere aptum eſt. Hinc convenit maximopere in Dyſenteria & Corroſione inteſtinorum, *Schrod.*

VIII. *De Ruta.*

N*Otæ ſunt, Vaſculum ſeminale in quaterna loculamenta partitum, quæ ſuperiore parte aliquouſque disjuncta ſunt, & in angulos elata; folia in plures lobos ſeu ſegmenta diviſa, glabra, glauca, odore vehementi,* R. H. p. 874.

A. 1. Ruta, *Offic.* *Chab.* 377. Ruta hortenſis, *Ger.* 1070. *Emac.* 1255. Ruta hortenſis major, *Park. Theat.* 132. Ruta hortenſis latifolia, *C. B. Pin.* 336. *Tourn. Inſt.* 257. *Elem. Bot.* 224. *Rupp. Flor. Jen.* 71. *Buxb.* 288. Ruta hortenſis major latifolia, *Hiſt. Oxon.* ii. 507. *Boerh. Ind.* A. 260. Ruta ſativa vel hortenſis, *J. B.* iii. 197. *Raii Hiſt.* i. 874. A. *Garden Rue.* Gal. *Rue des Jardins.* G. Garten Raute. B. *Hof-Ruiten*, *Wynruit.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Herba; Semina ſunt parva, recurva, aut ſemilunata, coloris nigricantis, ſaporis amaricantis, aromatici, ingrati, odoris gravis. *Vires.* Alexipharmaca, Cephalica, ac Nervina eſt. Uſus præcipuus in variis morbis, Peſte, aliiſque affectibus malignis præſervandis ac curandis, Veneno arcendo, viſu acuendo, laſcivia reprimenda, pleuritide curanda, imbecillitate ventriculi corrigenda, Colica diſcutienda, Morſu canis rabidi debellando, &c. *Schrod.*

A. 2. Ruta montana, *Offic.* *Ger.* 1071. *Emac.* 1255. Ruta ſylveſtris major, *J. B.* iii. 200. *C. B. Pin.* 336. *Park. Theat.* 133. *Raii Hiſt.* i. 874. *Tourn. Inſt.* 257. *Elem. Bot.* 224. *Boerh. Ind.* A. 260. *Hiſt. Oxon.* ii. 507. Ruta ſylveſtris ſeu Ruta ſylveſtris major, *Chab.*

377.

277. A. *Wild Rue.* Gal. *Rue ſauvage.* G. Wilde Raute. B. *Berg-Ruyte.* In montoſis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priori viribus convenire creditur, quâ acrior eſt.

IX. *De Onagra.*

N*Otæ ſunt, ſiliquæ flores antevertentes, quæ per maturitatem quadrifariam partitæ & dehiſcentes quatuor ſeminum ſeries oſtendunt. Flores ſummis ſiliquis inſident, & integri unà cum calicibus decidunt; ſiliquæ lanigeræ ſunt*, R. Synop. p. 181.

A. Onagra, *Offic.* Chamænerion, *Ger.* 386. *Emac.* 477. *Mer. Pin.* 25. Chamænerium latifolium vulgare, *Tourn. Inſt.* 302. *Elem. Bot.* 252. *Buxb.* 67. Chamænerion flore Delphinii, *Park. Parad.* 270. Chamænerion altiſſimum ſylvaticum, *Rupp. Flor. Jen.* 29. Chamænerion ſive Epilobium, *Merc. Bot.* ii. 18. *Phyt. Brit.* 27. Lyſimachia Chamænerion dicta latifolia, *C. B. Pin.* 245. *Hiſt. Oxon.* ii. 269. Lyſimachia ſpecioſa, quibuſdam Onagra dicta, *Chab.* 287. Lyſimachia ſpecioſa, quibuſdam Onagra dicta ſiliquoſa, *J. B.* ii. 906. *Raii Hiſt.* i. 860. *Synop.* iii. 310. A. *Roſe-Bay Willow-Herb.* Gal. *petit Laurier-roſe.* G. Groſſe Weiderich / Röſslein. B. *Grote Wederick, ofte Lyſimachia.* In montibus. Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Feros mitigat, & cicures facit; illitu quoque maligna ulcera mulcet, *Dioſc.*

Onagra frutex eſt, *ait* Dioſcorides, *arboris ſpecie, admodum magnus; folia habens Amygdalæ ſimilia, ſed latiora, & Lilii foliis magis accedentia: flores Roſarum ſpecie, magnos: radicem albam, longam, quæ ſiccata odorem vini reddit.*

SECTIO VIGESIMA.

De Herbis flore papilionaceo, ſeu leguminoſis.

F*Lores hi Papilionacei dicuntur, quia Papilionem alis expanſis quadantenus referunt. Folia ſeu petala his difformia ſunt, nec figurâ, nec ſitu inter ſe convenientia, numero quatuor, verùm ad ungues juncta*, R. Synop. p. 127.

Herbæ flore papilionaceo ſunt vel

- Scandentes,
  - Volubiles, quæ perticis aut plantis vicinis ſe circumvolvendo, à dextra ſiniſtram versùs ſcandunt, trifoliæ, ſemine reniformi: *Phaſeolus.*
  - Capreolatæ, quæ capreolis plantas vicinas arripiunt, foliis
    - Glaucis, glabris, caule æquali, foliis pinnatis, pinnis paucis, in hoc genere maximis, duabus præcipuè ad ῥάχεως exortum caulem amplexantibus, caulibus majoribus & fiſtuloſis: *Piſum.*
    - Viridioribus & hirſutis, è minoribus & pluribus pinnis compoſitis, ſemine
      - Tumidiore, globoſo, ſiliquis pro plantæ modo longioribus: *Vicia.*
      - Compreſſo, & pro plantæ modo, grandi, ſiliquis brevibus: *Lens.*
- Non ſcandentes, foliis
  - Digitatis aut pinnatis, ſiliquis ad ſingulos flores
    - Simplicibus, unico alveolo unicam ſeminum ſeriem continentibus, ſiliquis articulis non interceptis, viſui expoſitis
      - Erectis, foliis
        - Digitatis, caule tereti, floribus in ſummis caulibus & ramulis in ſpicas digeſtis, ſemine amaro: *Lupinus.*
        - Pinnatis, pinnis
          - Majoribus, conjugationibus paucioribus, floribus è foliorum alis exeuntibus, ſiliquis & ſeminibus maximis, caule anguloſo inani: *Faba.*
          - Minoribus & pluribus, radice
            - Dulci, repente lutea, caule procero, ſiliquis brevibus compreſſis: *Glycyrrhiza.*
            - Inſipida, ſaltem non dulci, floribus ſpicatis, ſiliquis tenuioribus: *Galega.*
      - Propendentibus
        - Nodoſis, torulis ſeminum protuberantibus velut articulatis: *Orobus.*
        - Æqualibus ſeu planis, brevibus,

a b c

a b c bus, tumidis & veſicarum inſtar inflatis: *Cicer.*

Geminatis, duplicem ſeminum ſeriem continentibus, floribus albis, ſiliquis glabris, curtis, foliis pinnatis, ſpinoſis: *Tragacantha.*

Trifoliatis, quæ terna duntaxat folia habent in extremo pediculo, floribus

In ſpicas congeſtis, ſeminibus & ſiliquis

In calycibus occultatis, ſpicis

Mollibus & villoſis, *Lagopus.*

Lanugine nullâ aut rariore obſitis, calycibus ſtrigoſioribus & ſtriatis: *Trifolium.*

Expoſitis, & extra calyces apparentibus, floribus in ſpicis è foliorum alis egreſſis, pendulis, odoratis, ſiliquis ſeu vaſculis ſeminalibus, ſcabris, aut rugoſis: *Melilotus.*

Sparſis & rarius ſitis, ſiliquis rectis aut nonnihil incurvis;

Productioribus, compreſſis, ſeminibus lineâ ab angulo ad angulum depreſsâ ſulcatis: *Fœnum Græcum.*

Brevioribus, ſemine reniformi: *Anonis.*

I. *De Phaſeolo.*

NOtæ ſunt, caulibus ſcandere, trifolios eſſe, ſemina habere reniformia, ſiliquas ſimplices, R. Hiſt. p. 884.

A. 1. Smilax hortenſis, *Offic. J. B.* ii. 255. *Raii Hiſt.* i. 884. Smilax hortenſis ſive Phaſeolus, *C. B. Pin.* 339. *Hiſt. Oxon.* ii. 68. Phaſeolus albus, *Ger.* 1038. *Emac.* 1212. Phaſeolus vulgaris, *Park. Parad.* 521. *Tourn. Inſt.* 412. *Elem. Bot.* 328. *Boerh. Ind.* A. ii. 28. *Rupp. Flor. Jen.* 213. *Buxb.* 259. Phaſelus, Phaſeolus, Smilax hortenſis, *Chab.* 136. A. *Kidney Beans.* Gal. *Phaſeole de couleur.* G. Faſelen oder Türckiſche Bohnen. B. *Turkſe Boon.* In hortis ſeritur. Julio floret. *Uſu.* Siliqua. *Vires.* Aperit, digerit, urinam ciet, menſes movet.

A. 2. Phaſeolus, *Offic.* Phaſeolus vulgaris Italicus humilis, ſeu minor, albus cum orbita nigricante, *J. B.* ii. 358. *Raii Hiſt.* i. 885. Phaſeolus erectus, *Park. Theat.* 1057. Phaſeolus peregrinus fructu minore albo, *Ger. Emac.* 1213. Phaſeolus minor, fructu albo, umbilico maculâ nigrâ notato, vel fructu renali parvo, albo, umbilico circa hilum maculâ nigrâ inſignito, *Hiſt. Oxon.* ii. 69. Phaſeolus minor ſiliquâ ſurſum rigente, *Elem. Bot.* 328. Phaſeolus minor ſiliquâ ſurſum rigente, fructu albo, *Tourn. Inſt.* 413. Smilax ſiliquâ ſurſum rigente, vel Phaſeolus parvus Italicus, *C. B. Pin.* 339. A. *Italian Kidney Beans.* Gal. *Phaſeole.* G. Kleine Italiäniſche Bohne. B. *kleine Italiaanſe Boon.* In hortis ſeritur. Julio floret. *Uſu.* Siliqua. *Vires.* Virides cibo alvum emolliunt, ad vomitiones idonei, *Dioſc.* Hanc *Dioſcoridis* Phaſeolum eſſe cum *Matthiolo* concludo.

A. 3. Soia, *Offic.* Phaſeolus Japonicus, ex quo Japonenſium Soia, qui intinctûs ſpecies eſt, conficitur, *Herm.* Species Phaſeoli parvi, albi, è Japonia allata, è qua conficiunt condimentum *Ketchup* dictum, duum generum, liquidum nimirum, & ſolidum.

Phaſeolus erectus ſiliquis Lupini, fructu piſi majoris candido, *Kemph. Amœn. Exot.* 837.

Hujus notitiam debemus Botanico erudito D. *Paulo Hermanno* defuncto, qui eam doctiſſimo nuper amico noſtro D. *Gulielmo Sherrard*, LL. D. communicavit, ſub titulo ſupraſcripto, unde nos habuimus.

A. 4. Couhage, *Offic.* Phaſeolus Zurratenſis, ſiliquâ hirſutâ, *Couhage* dicta, *Raii Hiſt.* i. 881. *Flor. Mal.* 212. *Rivin. Irr. Tetr.* Phaſeolus ſiliquâ hirſutâ, *Park. Theat.* 1056. Phaſeolus pruritum excitans hirſutie ſiliquarum, *Ger. Emac.* 1215. Phaſeolus Zurratenſis ſiliqua hirſutâ pungente, *Hiſt. Oxon.* ii. 69. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 492. Phaſeolus utriuſque Indiæ lobis villoſis, pungentibus, minor, *Par. Bat. Prod.* 365. *Cat. Jam.* 69. *Hiſt. Jam.* i. 37. Phaſeolus Braſilianus ſiliquis durante lanugine obſitus, Ricini fructu, *Hort. Par.* 140. Phaſeolus Suratenſis villoſus ſiliquâ hirſutâ, pungente, *Hort. Boſ.* 27. Nai Corana, *Hort. Mal.* viii. 61. A. *Couhage or Stinging Beans.* Gal. *Phaſeole de Surate.* G. Jungfern-Kraut. B. *Jeuck-bonen*, *Maegden-Kruit.* In India Orientali oritur, unde ſiliquæ ad nos delatæ. *Uſu.* Fabæ. *Vires.* In Hydrope utuntur Incolæ Barbadienſes.

II. *De Abro.*

FOliis alatis à Phaſeolo differt.

A. Abrus, *Offic. Veſlin. Obſ.* 25. Phaſeolus ruber Abrus vocatus, *Alp. Ægypt.* 76. Phaſeolus glycyrrhizites folio alato, Piſo cocci-

cineo, atrâ maculâ notato, *Cat. Jamaic.* 70. *Hiſt. Jam.* i. 180. Tab. 112. Phaſeolus alatus major, fructu coccineo, maculâ nigrâ notato, *Comel. in not. Hort. Mal.* viii. 72. *Flor. Mal.* 211. Phaſeolus Indicus ruber Bontio, *Raii Hiſt.* i. 889. Phaſeolus ſecundus ruber, qui Abrus Proſpero Alpino, dicitur, *Bont.* 136. Phaſeolus ruber Abrus vocatus, minor, coccineus, nigrâ maculâ notatus, *Hiſt. Oxon.* ii. 71. Phaſeolus arboreſcens alatus & volubilis major Orientalis, fructu coccineo, hilo nigro notato, *Pluk. Phytog.* T. 214. f. 5. Piſum Indicum minus coccineum, *C. B. Pin.* 343. Piſum Americanum coccineum, aliis Abrus, *J. B.* ii. 263. Piſum Americanum coccineum vel nigrum, Abrus quibuſdam, *Chab.* 403. Glycyrrhiza Indica vulgò, *Herm. Cat.* 494. Glycyrrhiza Indica ſiliquis & ſeminibus Piſi coccineis, hilo nigro notatis, *Par. Bat. Prod.* 337. Glyzyrrhiza vel (ſi mavis) Glyzyrrhizæ affinis arboreſcens Americana, floribus ex luteo & rubro variegato, folio acuminato, ſiliquâ latiſſimâ, *Breyn. Prod.* ii. 53. Arachus Indicus ſive Africanus, *Parkinſon. Theat.* 1071. Konni, *Hort. Mal.* viii. 71. Olinda, Olida, *Herm. Muſ. Zeyl.* 16. A. *Angola Seeds.* Gal. *Pois rouge des Indes.* G. Indianiſche rothe Erbſen. B. *Indiaanſe roode Erweten.* Ex utraque India ad nos adfertur. *Uſu.* Semina. In Officinis noſtris duæ ejus ſpecies habentur; una magnitudine Piſi majoris ex cinereo nigricantis; altera Vicia vulgari paulò major: Ambæ coloris ſunt coccinei, hilo nigro. *Vires.* Hæ valde commendantur adverſus ophthalmiam ſeu inflammationem oculorum, ad fluxus humorum à capite exſiccandos, ad nervos opticos roborandos, ſpiritus animales recreandos, cerebri caliginoſos vapores diſcutiendos, & viſum acuendum. Minores in frequenti nunc dierum uſu ſunt ad peritrachelia pro pueris.

III. *De Piſo.*

N*otæ ſunt*, *Folia glauca*, *glabra*, *pinnis ampliſſimis*, *caulem adeo arctè amplectentia*, *ut ab iis transfadigi videatur*, *è paucioribus*, *& majoribus in hoc genere lobis compoſita*; *caulis quàm congeneribus major*, *& fiſtuloſior*, Raii Synop. p. 127.

A. Piſum, *Offic.* Piſum arvenſe flore candido, fructu rotundo, albo., *C. B Pin.* 342. *Merc. Bot.* i. 59. *Mer. Pin.* 94. *Phyt. Brit.* 93. Piſum minus, *Ger.* 1045. *Emac.* 1219. Piſum arvenſe fructu albo, *Tourn. Inſt.* 394. *Boerh. Ind.* A. ii. 40. Piſum arvenſe, *Elem. Bot.* 314. Piſum vulgare parvum album arvenſe, *J. B.* ii. 297. *Raii Hiſt.* i. 891. Piſum ſylveſtre primum, *Park. Theat.* 1057. *Raii Synop.* iii. 318. A. *Common White Peaſe.* Gal. *Pois.* G. Erbſen. B. *Erweten.* In arvis copioſe ſeruntur. *Uſu.* Semina. *Vires.* In culinis potius quàm Officinis reperiuntur.

IV. *De Lathyro.*

N*otæ ſunt*, *Caules membranulis ſecundùm longitudinem extantibus aucti*, *compreſſi*, *& anguloſi*; *folia ex unica tantum pinnarum mediæ coſtæ nexarum conjugatione compoſita*; *ſiliquis brevioribus*, *duabus aversâ parte membranulis*, *ſecundùm longitudinem excurrentibus*, *alatis*, *ſeminibus anguloſis*, R. Meth. *A.* p. 103.

A. 1. Lathyrus, *Offic.* Lathyrus latifolius, *Hiſt. Oxon.* ii. 51. *C. B. Pin.* 344. *Tourn. Inſt.* 395. *Elem. Bot.* 315. *Boerh. Ind.* A. ii. 41. *Rupp. Flor. Jen.* 210. *Buxb.* 180. Lathyrus major latifolius, *Ger. Emac.* 1229. *Raii Hiſt.* i. 894. *Synop.* iii. 319. *Mer. Pin.* 70. Lathyrus major perennis, *Park. Theat.* 1061. Lathyrus latiore folio, *Merc. Bot.* i. 46. *Phyt. Brit.* 66. Lathyrus major latifolia, flore majore, purpureo, ſpecioſior, *J. B.* ii. 303. Lathyrus flore majore, purpureo, ſpecioſior Narbonenſis, *Chab.* 145. Clymenum Dioſcoridis quibuſdam. A. *Peaſe everlaſting.* Gal. *Geſſe aux feüilles larges.* G. Rothe Wicken. B. *Groote platte Erweten met breede bladeren, en groote ſchoone purpure bloemen.* In ſylvis, & dumetis. Æſtate floret. *Uſu* Succus ex toto cum radice exprimitur. *Vires.* Ad Sanguineas rejectiones in potu efficax eſt; cœliacos, rubraque fœminarum profluvia refrigerando infrænat; ſanguinem naribus erumpentem ſupprimit. Folia & ſiliquæ recentibus trita vulneribus impoſita ea ad cicatricem perducunt, *Dioſc.*

A. 2. Lathyrus ſylveſtris, Clymenum, *Mont. Ind.* 46. Lathyrus ſylveſtris flore luteo, *Park. Theat.* 1062. *Ger. Emac.* 1231. *Mer. Pin.* 70. Lathyrus ſylveſtris floribus luteis, *Merc. Bot.* i. 47. *Phyt. Brit.* 67. Lathyrus luteus ſylveſtris dumetorum, *J. B.* ii. 304. *Chab.* 145. *Raii Hiſt.* i. 894. *Synop.* iii. 320. *Buxb.* 180. Lathyrus ſylveſtris & dumetorum, flore luteo, *Hiſt. Oxon.* ii. 51. Lathyrus pratenſis, *Rivin. Irr. Tet. Rupp. Flor. Jen.* 211. Lathyrus ſylveſtris luteus foliis Viciæ, *C. B. Pin.* 344. *Dillen.*

len. 94. *Tourn. Inſt.* 395. *Elem. Bot.* 315. A. *Everlaſting-Tare.* Gal. *Geſſe ſauvage.* G. Wilde Wicken. B. *Wilde platte Erwete met gele blom.* In ſylvis, dumetis, & ſepibus. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Aſtringens eſt planta, *Mont.*

V. *De Aphaca.*

Foliis integris triangulis, ex adverſo binis, & capreolis è foliorum alis exeuntibus à Piſo & Lathyro plurimùm differt, Raii Meth. A. p. 103.

A. Aphaca, *Offic. Ger. Emac.* 1250. *Park. Theat.* 1067. *Raii Hiſt.* i. 899. *Synop.* iii. 320. *Tourn. Inſt.* 399. *Elem. Bot.* 318. *Boerh. Ind.* A. ii. 45. *Rupp. Flor. Jen.* 211. *Merc. Bot.* i. 24. *Phyt. Brit.* 9. *Mer. Pin.* 9. Lathyrus luteus annuus foliis Convolvuli minoris, *Hiſt. Oxon.* ii. 52. Vicia lutea foliis Convolvuli minoris, *C. B. Pin.* 345. Vicia quæ Pitine Anguillaræ, latâ ſiliquâ, flore luteo, *C. B.* ii. 316. *Chab.* 148. A. *Yellow Vetchling.* Gal. *Veſſe ſauvage.* G. Gelbe Wicken. B. *Geele Wikken.* Inter ſegetes. Junio floret. *Uſu.* Semina. *Vires.* Aſtringendi vim habent; quare torrefacta ſtomachi alvique fluxiones ſiſtunt, *Dioſc.*

VI. *De Vicia.*

Notæ ſunt, Folia non cæſia, ſeu glauca, ut in Piſo, ſed viridiora, è minoribus, & pluribus pinnis compoſita, R. Synop. p. 129.

A. 1. Vicia, *Offic. Ger.* 1052. *Emac.* 1227. *Mer. Pin.* 124. *Raii Hiſt.* i. 900. *Synop.* iii. 320. Vicia vulgaris ſativa, *Park. Theat.* 1072. *J. B.* ii. 310. Vicia vulgaris vel ſativa, *Merc. Bot.* i. 76. *Phyt. Brit.* 129. Vicia ſativa vulgaris ſemine nigro, *C. B. Pin.* 344. *Rupp. Flor. Jen.* 211. *Buxb.* 335. *Tourn. Inſt.* 396. *Elem. Bot.* 316. *Boerh. Ind.* A. ii. 43. Vicia major vulgaris ſativa, *Hiſt. Oxon.* ii. 62. Aphaca, Vicia, *Chab.* 146. A. *Common Tare.* Gal. *Veſſe.* G. Wicken. B. *Wikken.* In arvis ſeritur. *Uſu.* Semina mediocria, nigricantia, parùm compreſſa. *Vires.* Excalfaciunt, & ſiccant, mundant, abſtergunt, & aſtringunt. Cum Aphaca viribus non differt herba, *Matth.*

A. 2. Vicia alba, *Offic.* Vicia ſativa alba, *Chomel.* 750. *C. B. Pin.* 344. *Tourn. Inſt.* 397. *Boerh. Ind.* A. ii. 43. *Rupp. Flor. Jen.* 211. Vicia albo ſemine, *J. B.* ii. 311. *Raii Hiſt.* i. 900. *Park. Theat.* 1072. A. *White Tare.* Gal. *Veſſe blanche.* G. Weiße Wicke. B. *Witte Wikken.* In hortis nonnunquam ſeritur. *Uſu.* Semina. *Vires.* Cum Nigro viribus convenit, ſed in Officinis rarò occurrit.

A. 3. Aracus, Vicia ſylveſtris, *Offic.* Aracus ſive Cracca major, *Park. Theat.* 1070. *Merc. Bot.* i. 20. *Phyt. Brit.* 10. *Mer. Pin.* 9. Vicia ſylveſtris, ſive Cracca major, *Ger. Emac.* 1227. *Raii Hiſt.* i. 902. *Synop.* iii. 321. Vicia ſemine rotundo, nigro, *C. B. Pin.* 345. Vicia anguſtifolia, *Rivin. Irr. Tet. Dill. Cat. Giſſ.* 107. *Rupp. Flor. Jen.* 211. Vicia vulgaris acutiore folio, ſemine parvo, nigro, *Tourn. Inſt.* 397. *Boerh. Ind.* A. ii. 43. Vicia vulgaris ſylveſtris ſemine parvo & nigro frugum, *J. B.* ii. 312. Vicia vulgaris ſylveſtris frugum: ſemine parvo & nigro, Cracca quibuſdam, *Chab.* 146. Vicia ſylveſtris ſemine nigro & variegato, folio acutiore, *Hiſt. Oxon.* ii. 63. Vicia ſegetum, Aracus, Cracca, *Mont. Ind.* 55. A. *Strangle-Tare, or Wild Vetch.* Gal. *Veſſe ſauvage* ou *Veſſeron.* G. Wilde Wicken. B. *Wilde Wikken.* In ſepibus, & aggeribus, itemque inter ſegetes. Vere floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenire creditur.

VII. *De Lente.*

Semine compreſſo, & pro plantulæ modo grandi, ſiliquis latis, brevibus, cum binis plerumque duntaxat ſeminibus, à reliquis differt, Raii Synop. p. 130.

A. Lens, *Offic. Hiſt. Oxon.* ii. 59. *J. B.* ii. 317. *Chab.* 149. *Raii Hiſt.* i. 904. *Synop.* iii. 323. Lens minor, *Ger.* 1049. *Emac.* 1224. *Park. Theat.* 1068. Lens vulgaris, *C. B. Pin.* 351. *Boerh. Ind.* A. ii. 44. Lens vulgaris ſemine ſubrufo, *Rupp. Flor. Jen.* 209. *Buxb.* 182. *Tourn. Inſt.* 390. Lens major & minor, *Mer. Pin.* 71. Lens major, *Phyt. Brit.* 67. *Merc. Bot.* ii. 25. A. *Lentils.* Gal. *Lentille.* G. Linſen. B. *Gemeene Linſe.* Seritur in agris. *Uſu.* Semina compreſſa, flavicantia. *Vires.* Oculorum aciem obtundit; ægrè concoquitur; ſtomacho incommoda eſt, eumque & inteſtina inflat, alvum ſiſtit; ad nervoſa, pulmonem, & caput incommoda eſt, *Dioſc.*

De Herbis flore papilionaceo non ſcandentibus.

VIII. *De Lupino.*

NOtæ ſunt, *Folia digitata; caules teretes; flores in ſummis caulibus, & ramulis in ſpicas digeſti; ſiliquæ erectæ*, R. Hiſt. p. 906.

A. 1. Lupinus, *Offic. Chab.* 141. Lupinus ſativus, *Ger.* 1043. *Emac.* 1217. *Raii Hiſt.* i. 906. Lupinus ſativus albus, *Park. Theat.* 1073. Lupinus ſativus flore albo, *C. B. Pin.* 347. *Tourn. Inſt.* 392. *Elem. Bot.* 313. *Boerh. Ind.* A. ii. 49. *Rupp. Flor. Jen.* 213. *Buxb.* 197. Lupinus vulgaris ſemine & flore albo, ſativus, *J. B.* ii. 288. Lupinus vulgaris ſive ſativus albus, *Hiſt. Oxon.* ii. 86. A. *Lupines.* Gal. *Lupin.* G. Lupinen. B. *Tamme Lupynen.* In hortis ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Semina alba, plana, compreſſa, rotunda, ſaporis amaricantis. *Vires.* Menſes, & fœtum elicit; lumbricos pellit. Externè achoras, puſtulas, pſoras, gangrænas, & ulcera maligna juvat.

A. 2. Lupinus ſylveſtris, *Offic.* Lupinus ſylveſtris flore cæruleo, *C. B. Pin.* 348. *Boerh. Ind.* A. ii. 48. Lupinus flore cæruleo, *Ger.* 1043. *Emac.* 1217. Lupinus cæruleus minor, *Parkinſon. Parad.* 335. *Raii Hiſt.* i. 907. Lupinus ſylveſtris purpureo flore, ſemine rotundo, vario, *J. B.* ii. 291. *Chab.* 142. Lupinus ſylveſtris anguſtifolius, *Hiſt. Oxon.* ii. 88. Lupinus ſylveſtris purpureo flore, ſemine rotundo, vario, majore, *Bot. Monſp. App.* 801. *Tourn. Inſt.* 392. *Rupp. Flor. Jen.* 213. A. *Wild Lupines.* Gal. *Lupin ſauvage.* G. Wilde Bohnen. B. *Wilde blaauwe Lupyn.* In hortis apud nos ſeritur. Julio floret. *Uſu.* Semina compreſſa, variegata, rotunda, plana. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

IX. *De Faba.*

NOtæ ſunt, *Siliquæ erectæ, craſſæ; ſemen maximum, ad latera compreſſum, cum hilo magno in extremo; caules anguloſi, firmi, concavi*, Raii Synop. p. 130.

A. Faba, *Offic. C. B. Pin.* 338. *Raii Hiſt.* i. 909. *Synop.* iii. 323. *Boerh. Ind.* A. ii. 45. Faba major hortenſis, *Ger.* 1036. *Emac.* 1209. *Mer. Pin.* 38. *Park. Theat.* 1054. Faba, Cyamos leguminoſa, *J. B.* ii. 278. Faba vulgaris, Cyamos leguminoſa, *Chab.* 141. Faba, Bona major, *Hiſt. Oxon.* ii. 83. Faba, flore candido, lituris nigris conſpicuo, *Tourn. Inſt.* 391. *Rupp. Flor. Jen.* 212. *Buxb.* 107. Faba major recentiorum, *Elem. Bot.* 312. Faba major vulgaris, ſive Phaſeolus major, *Merc. Bot.* i. 35. *Phyt. Brit.* 40. A. *Garden-Beans.* Gal. *Fève.* G. Bohnen. B. *Grote Boonen.* In hortis in uſum culinæ copioſè ſeritur. *Uſu.* Flores, ſiliquae, fabæ. *Vires.* Emplaſtica eſt; refrigerat & ſiccat, incraſſat, extergit, utilis intra corpus in Diarrhœa, Lienteria, &c. Extra in maculis à ſole contractis, aliiſque cutis ſordibus extergendis, &c. *Schrod.* Aqua ſiliquarum tormina infantum mitigat.

X. *De Glycyrrhiza.*

NOtæ ſunt, *Radices dulces, repentes, luteæ; ſiliquæ breves, compreſſæ, erectæ*, Raii Synop. p. 131.

A. Glycirrhiza, Liquiritia, *Offic.* Glycyrrhiza Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 214. Glycyrrhiza vulgaris, *Ger. Emac.* 1302. *Raii Hiſt.* i. 910. *Synop.* iii. 324. *Mer. Pin.* 46. Glycyrrhiza ſiliquoſa vel Germanica, *C. B. Pin.* 352. *Tourn. Inſt.* 389. *Elem. Bot.* 309. *Boerh. Ind.* A. ii. 47. Glycyrrhiza radice repente, vulgaris Germanica, *J. B.* ii. 328. Glycyrrhiza ſiliquoſa vulgaris, *Park. Theat.* 1098. Glycyrrhiza vera ſiliquoſa vel Germanica, *Hiſt. Oxon.* ii 89. Scythicæ, Glyzyrrhiza, Liquiritia, *Chab.* 150. A. *Liquorice.* Gal. *Regliſſe.* G. Süß-Holtz. B. *Zoet-hout, Kaliſſi-hout* In hortis. Floret Julio. *Uſu.* Radix, ſuccus inſpiſſatus. Radix eſt oblonga, ſarmentoſa, digitali craſſitie, coloris flaveſcentis, ſaporis ſubdulcis. Duæ ſpecies ſucci inſpiſſati in Officinis noſtris reperiuntur; una in Anglia confecta ex decocto ſarmentoſarum radicum cum pulpa Prunorum mixta, & in pilulas formata; altera ex Hiſpania ad nos in laterculos, aut rotulos adfertur. *Vires.* Pulmonica, ac nephritica eſt, acrimoniam mitigans, expectorationem promovens, aſperitatem leniens, alvum infantum leniter molliens. Uſus præcipui in tuſſi, raucedine, veſicæ eroſione, urinæ acrimonia, *Schrod.*

XI. *De Galega.*

NOtæ ſunt, *Flores ſpicati, penduli; ſiliquæ erectæ, teretes, tenues*, R. H. p. 911.

A. Galega, Ruta capraria, *Offic. Chab.* 154. Galega, *Ger.* 1068. *Emac.* 1253. *Raii Hiſt.* i. 911. *Hiſt. Oxon.* ii. 91. *J. B.* ii. 342. Galega vulgaris, *C. B. Pin.* 352. *Park. Theat.* 417. Galega vulgaris floribus cæruleis, *Tourn. Inſt.* 398. *Elem. Bot.* 317. *Boerh. Ind.* A. ii. 45. *Rupp. Flor. Jen.* 214. A. *Goats-Rue.* Gal. *Galega.* G. Geißrauten. B. *Galega*, *Geiten-kruid.* In hortis non infréquens ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Celeberrimum eſt Alexipharmacum, ac ſudorificum. Venenum imprimis peſtilentiale inſigniter diſcutiens. Uſus ejus præcipuus in petechiis expellendis, aliiſque morbis peſtilentialibus, ipſaque peſte curanda, in morbillis, in Epilepſia infantum, in ictibus ſerpentum, in lumbricis, quos etiam extrinſecus applicata fugat.

XII. *De Onobrychide.*

NOtæ ſunt, *Flores ſpicati ſpicis denſis, longiſſimis pediculis è foliorum ſinubus egreſſis, inſidentibus; ſiliquæ echinatæ, ſive aculeatæ, monoſpermæ*, Raii Method. A. p. 150.

A. Onobrychis, *Offic.* Onobrychis vulgaris, *Park. Theat.* 1082. Onobrychis foliis Viciæ, fructu echinato, major, *C. B. Pin.* 350. *Rupp. Flor. Jen.* 206. *Tourn. Inſt.* 390. *Elem. Bot.* 310. Onobrychys major ſiliculis echinatis, criſtatis, in ſpica digeſtis, *Hiſt. Oxon.* ii. 131. Onobrychys ſive Caput Gallinaceum, *Ger.* 1063. *Emac.* 1243. *Raii Hiſt.* i 914. *Synop.* iii. 327. *Mer. Pin.* 84. Caput Gallinaceum Belgarum, *Merc. Bot.* i. 25. *Phyt. Brit.* 20. Polygalon Geſneri, *J. B.* ii. 335. Polygalon Geſneri, Onobrychis quibuſdam, *Chab.* 153. A. *Cock's-head-Vetch, or Saint-Foin.* Gal. *Saint-foin.* G. Hahnen-Köpff. B. *Hane-kammekens.* In cretaceis, & in pratis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Suapte vi, ſi trita, illinatur, tubercula diſſipat; cum vino pota ſtrangurias ſanat; illita ex oleo ſudores movet, *Dioſc.* Magnam lactis copiam gignit in animalibus, inde à *Geſnero* Polygalon vocatur.

Quamvis planta, quam hîc pro *Dioſcoridis* Onobrychide cum *Cluſio, Thalio*, &c. exhibeo, *Geſnero* Glaux dicatur, *Lobelio* Caput Gallinaceum, *Cæſalpino* Lupinus, *Dodonæo* Vicia, *Lugdunenſi* Polygala; deſcriptio tamen ejus à *Dioſcoride* tradita his verbis: *Folia habet Lentis fere longiora, caulem dodrantalem, florem puniceum, radicem parvam:* Et á Plinio, *Folia Lentis paulo longiora; florem rubentem; radicem exiguam, & gracilem*; quamvis utraque brevis ſit, melius tamen convenit huic plantæ, quam Campanulæ arvenſi, ad quam eam refert *C. Bauhinus* in *Pinace*, p. 215. Verùm non ſatis conſtat, quæ herba ſit: quidam enim Rutæ ſylveſtri, alius Galegæ, alius Hedyſaro, alii aliis plantis Onobrychidis tribuunt nomen. Et præterea Onobrychidem & Onopordon unam herbam eſſe putat *Cornarius.*

XIII. *De Ervo.*

NOta eſt, *ſiliqua nodoſa, torulis ſeminum protuberantibus, velut articulata*, Raii Hiſt. p. 915.

A. Orobus, Ervum, *Offic. Chab.* 148. Orobus ſiliquis articulatis, ſemine majore, *C. B. Pin.* 346. Orobus receptus Herbariorum, *Ger.* 1051. *Emac.* 1225. Orobus vulgaris Herbariorum, *Park. Theat.* 1025. Orobus ſativus ſive Ervum ſemine anguloſo, ſiliquis inter grana junctis, *Hiſt. Oxon.* ii. 74. Orobus ſive Ervum multis, *J. B.* ii. 321. *Raii Hiſt.* i. 915. Ervum verum, *Tourn. Inſt.* 398. *Elem. Bot.* 317. *Boerh. Ind.* A. ii. 47. A. *Bitter Vetch.* Gal. *Ers.* G. Erwen. B. *Erwten.* In hortis, ſed rarius. Junio floret. *Uſu.* Semina ſeu grana anguloſa, ſubrotunda, fuſca, ſpadicea, ſaporis leguminoſi, ſubamaricantis, & ingrati. *Vires.* Ob farinaceam ſubſtantiam reſpondent Fœnugræco; continent quoque ſal diureticum, ideo commendantur ad pellendum calculum.

XIV. *De Orobo.*

CUjus notæ, *Folia è pluribus pinnarum, mediæ coſtæ in caudam quandam procurrenti adnixarum, conjugationibus compoſita; ſiliquæ tenues, & teretiuſculæ; ſemina fere ovata*, Raii Meth. A. 104.

A. Orobus, *Offic.* Orobus radice tuberoſâ, *Rivin. Irr. Tet. Buxb.* 247. Orobus ſylvaticus foliis oblongis, glabris, *Tourn. Inſt.* 393. *Elem. Bot.* 313. *Boerh. Ind.* A. ii. 46. *Raii Synop.* iii. 324. *Rupp. Flor. Jen.* 209. Orobus ſylvati-

vaticus ſiliquis propendentibus, radice tuberoſâ, *Hiſt. Oxon.* ii. 97. Aſtragalus ſylvaticus, *Ger. Emac.* 1237. *Raii Hiſt.* i. 916. *Mer. Pin.* 12. *Merc. Bot.* i. 22. *Phyt. Brit.* 13. Aſtragalus ſylvaticus foliis oblongis, glabris, *C. B. Pin.* 351. Aſtragaloides ſive Aſtragalus ſylvaticus, *Chab.* 151. Aſtragaloides ſeu Aſtragalus ſylvaticus, Aſtragalo magno Fuchſii ſeu Chamæbalano leguminoſæ affinis planta, *J. B.* ii. 334. A. *Wood-Peaſe, or Heath-Peaſe.* Gal. *Orobe.* G. Wilde Zieſer-Erbſen. B. *Wilde Erwten.* In ſylvis & dumetis. Aprili floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Hujus tuberibus utuntur Scoti montani ad eoſdem affectus, quibus Glycyrrhiza convenit, *Raii Synop.*

XV. *De Securidaca.*

Cujus notæ, Flores velut umbellatim diſpoſiti in ſummo pediculo; ſiliqua longa, anguſta, recta, compreſſa, orâ utrinque elatâ, & internodiis quadratis compoſita, quorum unumquodque ſemen etiam quadratum includit, Raii Method. A. p. 105.

A. Securidaca, *Offic. Rivin. Irr. Tet.* Securidaca lutea major, *C. B. Pin.* 348. *Raii Hiſt.* i. 921. *Tourn. Inſt.* 399. *Elem. Bot.* 318. *Boerh. Ind.* A. ii. 52. *Rupp. Flor. Jen.* 215. Securidaca flore luteo, ſiliquâ latâ, oblongâ, *J. B.* ii. 345. Securidaca vera plurimis floſculis luteis corymbi modo diſpoſitis, ſiliquis latis, compreſſis, inter granum & granum junctis, ſeminibus quadratis, *Hiſt. Oxon.* ii. 80. Securidaca, Hedyſarum, Pelecinum, *Chab.* 155. Hedyſarum majus ſive Securidaca major vera, *Park. Theat.* 1087. Hedyſarum majus, *Ger.* 1056. *Emac.* 1233. A. *Hatchet-Vetch.* Gal. *Féve lupine.* G. Vogel-Wicken. B. *Bylkenskruit.* Inter ſegetes calidarum regionum reperitur; apud nos in hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Stomacho utile in potu. Additur in antidota. Ante coitum ſubditum, concipiendi ſpem adimit, *Dioſc.*

Securidaca à *Dioſcoride* ſic deſcribitur: " Frutex eſt foliis ciceris; ſemen rufum in ſi-" liquis fert, corniculorum modo aduncis, " quod ancipitem ſecurim æmulatur; amarum " guſtu; naſcitur in ſegetibus, & hordeis." Nullius plantæ ſemen, ſcribit *Cluſius*, aptius veterum Securim refert quam hujus; cujus opinioni ſubſcribo.

XVI. *De Anthyllide Leguminoſa.*

Notæ ſunt, Siliculæ calycibus in veſiculas membranaceas intumeſcentibus occultatæ, R. Meth. A. p. 105.

A. 1. Vulneraria, *Offic.* Vulneraria ruſtica, *J. B.* ii. 362. *Raii Synop.* iii. 325. *Tourn. Inſt.* 391. *Elem. Bot.* 311. *Boerh. Ind.* A. ii. 48. *Dill. Cat. Giſſ.* 128. Vulneraria ruſtica, Anthyllis magna, Anthyllis leguminoſa, *Chab.* 167. Anthyllis leguminoſa, *Ger.* 1060. *Emac.* 1240. *Raii Hiſt.* i. 922. *Mer. Pin.* 8. Anthyllis leguminoſa Belgarum, *Merc. Bot.* i. 20. *Phyt Brit.* 9. Anthyllis leguminoſa vulgaris, *Park.* Anthyllis leguminoſa, Loto affinis, Vulneraria pratenſis, *Hiſt. Oxon.* ii. 182. Anthyllis, *Rivin. Irr. Tetr.* Anthyllis Rivini, *Buxb.* 22. *Rupp. Flor. Jen.* 208. Anthyllis Loto affinis, Vulneraria pratenſis, *C. B. P.* 332. A. *Kidney-Vetch, Lady's-Finger.* Gal. *Vulneraire.* G. Wund-Kraut. B. *Wond-kruit.* In paſcuis cretaceis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Herba eſt traumatica.

A. 2. Anthyllis prior, *Offic.* Anthyllis leguminoſa marina, Bætica, vel Cretica, ſive Auricula muris Camerarii, *Park. Theat.* 1094. Anthyllis falcata Cretica, *ejuſd* Loto affinis ſiliquis hirſutis, circinatis, *C. B. Pin.* 333. Loto affinis ſiliquis hirſutis, circinatis C. Bauhini, *Hiſt. Oxon.* ii. 181. Loto affinis, Anthyllis falcata Cretica Parkinſono, *ejuſd* Tripholium falcatum, *Alp. Exot.* 257. Auricula muris Camerarii, *J. B.* ii. 387. *Chab.* 167. *Raii Hiſt.* i. 922. Medicago Cretica Vulnerariæ facie, *Elem. Bot.* 328. *Tourn. Inſt.* 412. Medicago Vulnerariæ facie Hiſpanica, *ejuſd.* & *Boerh. Ind.* A. ii. 35. A. *Sea Kidney-Vetch.* Gal. *Anthyllis.* G. Gekrümter Klee. B. *Anthyllis.* In Creta, Sicilia, &c. ad maris littus. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Urinæ difficultati, renibuſque plurimum prodeſt; vulvæ pituitas emollit; cum roſaceo & lacte impoſita vulneribus medetur, *Dioſc.*

XVII. *De Cicere.*

Notæ ſunt, Folia pinnata, hirſuta, dentata; ſiliquæ breves, teretes, turgidæ.

A. 1. Cicer album, *Offic.* Cicer ſativum, *C. B. Pin.* 347. *Ger.* 1047. *Emac.* 1222. *Raii Hiſt.* i. 917. *Hiſt. Oxon.* ii. 75. *Elem. Bot.* 309.

309. Cicer ſativum album, *Park. Theat.* 1075. Cicer arietinum, *J. B.* ii. 292. Cicer, Cicer arietinum, *Chab.* 143. A. *White Chiches.* Gal. *Pois chiche*, ou *Pois bécu blanc.* G. Weiſſe Zieſer-Erbſen. B. *Spaanſche Erweten.* In hortis curioſorum. *Uſu.* Semina, ſed rarius.

A. 2. Cicer rubrum & nigrum, *Offic.* Cicer arietinum nigrum vel rubrum, *Park. Theat.* 1075. A. *Red and Black Chiches.* Gal. *Pois chiches rouge & gris.* G. Rothe und graue Zieſer-Erbſen. B. *Roode en graauwe Erweten.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Semina. *Vires.* Jus eorum Ictericos juvat: Decoctum Lumbricos ejicit, Menſes, & Fœtus educit, & lac gignit. In Cataplaſmatis Pſoras, Lichenas, Parotidas ſanant, Teſtes inflammatos diſcutiunt, Ulcera maligna conſolidant, *R. H.* p. 918. Diuretica ſunt, ac lenientia; proin conducibile eſt eorum decoctum Nephriticis, *Schrod.*

De Herbis flore papilionaceo non ſcandentibus, quarum ſiliquæ per maturitatem articulatim rumpuntur.

XVIII. *De Indico ſive Indigo.*

NOtæ ſunt, *Folia pinnata, floſculi exiles admodum, Meliloti ſimiles, ſiliquæ breves, membranis intergerinis diſtinctæ; ſemina ex tereti quadrata.*

A. 1. Indicum, *Offic.* Indigo vera Coluteæ folii utriuſque Indiæ, *Act. Philoſoph. Lond.* N. 276. p. 703. & N. 276. p. 1016. Nil ſive Anil, Glaſtum Indicum, *Park. Theat.* 600. Nil ſive Anil, ſive Indigo Indica, *Hiſt. Oxon.* ii. 202. Anil ſive Nil, Indorum color, *J. B.* ii. 945. Emerus Americanus ſiliquâ incurvâ, *Tourn. Inſt.* 666. Coronilla Indica, ex qua Indigo, *Volck.* 124 Caachira prima, *Piſ.* (ed. 1658.) 198. Herva de Anil Luſitanis, *Marcg.* 57. Xivhquilith pitzahac, ſive Anil tenuifolia, *Hern.* 108. Colutea Indica herbacea, ex qua Indigo. *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 168. *Hort. Monſp.* 61. Colutea Indica humilis, ex qua Indico, folio viridi, *Par. Bat. Prod.* 325. Coluteæ foliis Anil, *Chab.* 82. Coluteæ affinis fruticoſa, floribus ſpicatis, purpuraſcentibus, ſiliquis incurvis, è cujus tinctura Indigo conficitur, *Cat. Jamaic.* 141. *Hiſt.* ii. 34. Tab. 179. f. 2. Sesban aniliferum Indicum Coronellæ foliis, vel Indigo Indica, *Breyn. Prod.* ii. 91. Ameri, *Hort. Mal.* i. 101. f. 54. Polygala Indica fruteſcens Hermanni, *Raii Hiſt.* i. 926. Phaſeolus Americanus vel Braſilianus ſextus, *C. B. Pin.* 242. Iſatis Indica foliis Roriſmarini, Glaſto affinis, *ejuſd.* 113. Hin awaru, Polygala Indica, ex qua Indigo, minor, *Herm. Muſ. Zeylan.* 43. A. *Blue Indigo.* Gal. *Indigo bleu.* G. Blau Indigo. B. *Blaauw Indigo.* In India tam Orientali quam Occidentali colitur. *Uſu.* Fæx, ſeu pigmentum cæruleum; ſed rarius in medicinam venit. Præcipuus ejus uſus eſt ad pannos linteos cæruleo colore tingendos. Parandi hujus Pigmenti, referente *Hernandez*, hic eſt modus: *Folia inciſa in ahenum cortinamve ferventis aquæ, ſed jam ab igne ſepoſitæ, tepentiſve aut melius (ut rei affirmant periti) frigeſcentis neque ignem expertæ conjiciuntur, concutiunturque vehementer rutris, ac paulatim aqua infecta transfunditur in teſtam aut dolium, & tandem per foramina paulo ſublimiora effuſa humore, quicquid è foliis diſceſſit, permittitur reſidere. Fæx illa Pigmentum eſt: ſiccatur in ſole, & ſacco cannabino percolatur; mox efformantur parvæ rotæ, quæ catinis ſuperpoſitis carbonibus ſolidantur, ut recondi tandem queant in annuos uſus. Vires.* Partium tenuium eſt, & facile penetrat; hinc in ictericis affectibus prodeſſe aiunt. Fluxiones mirè ſiſtit, nam valdè aſtringit; ut Lochiis nimium fluentibus & alvi uterique procidentiæ decantatum remedium præbeat, *Ephem. Germ.* Anno xi. *Obſ.* 113. Pigmentum hoc venenoſæ qualitatis particeps à Medicis antehac haberi ſolitum. Dicitur aliàs corroſivum, inquit *Paulus Ammannus.* Hinc *Electores Saxoniæ* expreſſè prohibuerunt, ne Mercatores *Indicum* in regiones haſce adveherent.

A. 2. Polygala vera, *Offic.* Polygala major Maſſiliotica, *C. B. Pin.* 349. Polygala Valentina maritima, *Park. Theat.* 228. Colutea caule Geniſtæ fungoſo, *J. B.* i. 383. *Chab.* 82. *Raii Hiſt.* i. 925. Colutea ſive Polygala Valentina Cluſii, *Hiſt. Oxon.* ii. 12. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 168. Coronilla caule Geniſtæ fungoſo; *Tourn. Inſt.* 650. *Elem. Bot.* 510. Aſtragalus Matthioli, *Ger.* 1059. *Emac.* 1239. A. *Milk Vetch.* Gal. *Polygala.* G. Milch-Kraut. B. *Melk-Kruit.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Pota lactis abundantiam facit, *Dioſc.*

Polygala Græcis tam vulgaris erat planta & probè cognita, ut *Dioſcorides* brevem admodum ejus deſcriptionem dederit, undè inter Botanicos multæ de eo exortæ ſunt controverſiæ,

quorum

quorum ſententias hic non recenſebo. Quam hic exhibeo verum & genuinum *Dioſcoridis* Polygala eſſe videtur, quoniam, ut *Matthiolus* recte obſervat, cum deſcriptione iſtius plantæ convenit, *Calceolarius*, à quo eam accepit, lac nutricibus augere ſe ſæpius expertum eſſe illum certiorem fecit, quæ hujus plantæ propria facultas eſt.

XIX. *De Hedyſaro.*

N*Otæ ſunt, Flores ſpicati, ſiliquæ nunc aſperæ, nunc læves, vel iſthmo loculos dirimente inæquales vel undatæ*, R. Meth. *A.* 106.

A. Hedyſarum Clypeatum, *Mont. Ind. Ger. Emac.* 1235. *Raii Hiſt.* i. 929. *Park. Parad.* 339. Hedyſarum Clypeatum flore ſuaviter rubente, *Tourn. Inſt.* 401. *Elem. Bot.* 320. *Boerh. Ind.* A. ii. 51. *Rupp. Flor. Jen.* 215. Onobrychis ſemine clypeato, aſpero major, *C. B. Pin.* 350. Onobrychis major perennis ſiliculis articulatis, aſperis, clypeatis, recta junctis, flore ruberrimo, *Hiſt. Oxon.* ii. 129. Aſtragalus Romanus ſive Hedyſarum clypeatum ſiliqua aſpera, *J. B.* iii. 315. Aſtragalus Romanus ſive Hedyſarum clypeatum, *Chab.* 151. A. *French Honey Suckle.* Gal. *Hedyſaron.* G. Beil-Kraut. B. *Byltjes kruit.* In hortis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Planta eſt deobſtruens & vulneraria, *Mont.*

XX. *De Ornithopodio.*

S*Iliquis articulatis recurvis, duabus tribusve ſimul naſcentibus, & aviculæ pedes referentibus ab aliis differt*, R. Meth. *A.* p. 106.

A. 1. Ornithopodium, *Offic.* Ornithopodium, *Merc. Bot.* i. 56. Ornithopodium radice nodoſa, *Park. Theat.* 1093. *Raii Hiſt.* 931. *Synop.* iii. 326. Ornithopodium majus & minus, *Ger.* 1061 *Emac.* 1241. *Mer. Pin.* 89. *Buxb.* 264. *Phyt. Brit.* 85. *Tourn. Inſt.* 400. *Elem. Bot.* 319. *Boerh. Ind.* A. ii. 50. *Hiſt. Oxon.* ii. 124. *C. B. Pin.* 350. Ornithopodium tuberculis nodoſa, *Ejuſd.* Ornithopodium tuberoſum Dalechampii, *J. B.* ii. 351. Ornithopodium flore flaveſcente, *Ejuſd.* Ornithopodium tuberoſum Dalechampii flore ex albo rubeſcente, *Chab.* 156. Ornithopodium, Avis pes, *Ejuſd.* A. *Birds Foot.* Gal. *Pied d'oiſeau.* B. Vogel-Fuß B. *Vogel-voet.* In arenoſis & glareoſis. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Calculos renum, ac veſicæ frangit & expellit. Herniæ auxiliatur.

A. 2. Scorpioides, *Offic. Rivin. Irr. Tetr.* Scorpioides Matthioli, *Ger. Emac.* 337. *Raii Hiſt.* i. 931. Scorpioides Matthioli ſive Portulacæ folio, *Park. Theat.* 1117. Scorpioides Portulacæ folio, corniculis longioribus, tenuioribus, ac articulatis, *Hiſt. Oxon.* ii. 127. Scorpioides pinguefolium triphyllon corniculis articulatis intortis, *Pluk. Almag.* 337. Scorpioides Portulacæ folio, *C. B. P.* 287. Telephium Dioſcoridis ſeu Scorpioides ob ſiliquarum ſimilitudinem, *Ejuſd.* Telephium Scorpioides, *J. B.* ii. 889. *Chab.* 284. Ornithopodium Portulacæ folio, *Tourn. Inſt.* 400. *Elem. Bot.* 319. *Boerh. Ind.* A. ii. 50. A. *Scorpion-wort.* Gal. *Chenille.* G. Scorpion- oder Raupen-Kraut. B. *Scorpioen-kruit.* In hortis noſtris colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Excalfacit & ſiccat, *Galen.* Illita Scorpionum ictibus præſentaneo eſt auxilio, *Dioſc.*

XXI. *De Ferro equino.*

A *Figura ſeminis ſoleam equinam referente dicitur, quæ hujus generis nota characteriſtica eſt*, R. Meth. *A.* 106.

A. Ferrum equinum, *Offic.* Ferrum equinum Germanicum ſiliquis in ſummitate, *C. B. Pin.* 349. *Raii Hiſt.* i. 930. *Synop.* iii. 325. *Ger. Emac.* 1236. *Tourn. Inſt.* 400. *Elem. Bot.* 319. *Boerh. Ind.* A. ii. 52. Ferrum equinum ſiliquis in ſummitate, *Merc. Bot.* i. 35. *Phyt. Brit.* 40. Ferrum equinum ſiliquis in ſummitate multiplicibus Germanicum, *Buxb.* 109. Ferrum equinum comoſum, *Park. Theat.* 1091. *Rupp. Flor. Jen.* 215. *Mer. Pin.* 38. *Rivin. Irr. Tetr.* Ferrum equinum capitatum vel comoſum, *Col. Ecphra.* i. 301. *Hiſt. Oxon.* ii. 118. Solea equina & Ornithopodio affinis herba, *Chab.* 155. Ornithopodio affinis vel potius Soleæ aut Ferro equino herba, *J. B.* ii. 348. A. *Tufted Horſe - ſhoe Vetch.* Gal. *Fer de Cheval.* G. Eiſen-Pferd. B. *Paard-yzer.* In cretaceis variis in locis reperitur. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Adſtringit, atque ſanguinem ſiſtit, *Boerh.*

Herbæ flore papilionaceo, ſiliquis geminatis, duplicem ſeminum ſeriem continentibus.

XXII. *De Tragacantha.*

F*Olia habet pinnata, Viciæ in modum, coſtâ mediâ cui pinnulæ annexæ ſunt in longam, rigidam, acutam ſpinam procurrente; ſiliquas geminatas, duplici alveolo duplicem ſeminum ſeriem continentes*, R. H. p. 933.

A. 1. Tragacantha, *Offic.* *C. B. Pin.* 388. *Boerh. Ind.* A. ii. 53. Tragacantha vera, *Park. Theat.* 995. Tragacantha Maſſilienſis, *J. B.* i. 407. *Raii Hiſt.* i. 933. *Tourn. Inſt.* 417. *Elem. Bot.* 331. Tragacantha, Tragacantha Maſſilienſis, *Chab.* 87. Tragacantha Maſſilienſis foliis incanis, perſeverantibus, ſeu non deciduis, flore albo, *Hiſt. Oxon.* ii 113. Tragacantha ſive ſpina hirci, *Ger.* 1147. *Emac.* 1328. Aſtragalus aculeatus fruticoſus Maſſilienſis Tragacantha dictus, *Pluk. Almag.* 60. A. *Goats Thorn.* Gal. *Epine de Bouc.* G. Dragant oder Bocks Dorn. B. *Boks-doorn.* In hortis curioſorum, ſed rarius. *Uſu.* Gummi. Eſt ſubſtantia gummoſa, pallida, variæ formæ, ſaporis mucilaginoſi. Exudat ex radice plantæ inciſæ, & ex Turcia ad nos adfertur. *Vires.* Humectat, lenit, cutis ſpiracula obſtruit, acrimoniam mitigat, incraſſat; hinc in Raucedine & Hæmoptyſi, Aſperitate faucium & in Stranguria conducit.

A. 2. Poterium, *Offic.* Spina hirci minor, *Ger.* 1147. *Emac.* 1328. Tragacantha altera ſeu minor, Poterion fortè Dioſcoridis, *Park. Theat.* 996. Tragacantha altera Poterium fortè Cluſio, *J. B.* i. 408. *Chab.* 88. *Tourn. Inſt.* 417. *Elem. Bot.* 331. *Raii Hiſt.* i 933. Tragacantha Granatenſis foliis incanis deciduis, flore albo, *Hiſt. Oxon.* ii. 113. Tragacanthæ affinis lanuginoſa ſive Poterium, *C. B. Pin.* 388. A. *Small Goats Thorn.* Gal. *Barbe-Renard.* G. Schmall Bocks Dorn B. *Smalle Bocks-doorn.* Granatenſi regno naſcitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Tuſæ præciſis nervis & vulneribus glutinandis illinuntur. Decoctum quoque ejus nervorum affectibus prodeſt, *Dioſc.*

XXIII. *De Aſtragalo.*

A *Tragacantha, qua cum ſiliquâ duplici intus alveolo ſecundùm longitudinem diviſâ convenit, coſtâ mediâ, cui foliola annectuntur, in folium deſinente differt. Adde ſemina Seſamacea dicta, quòd oſſicula ſeſamoidea referant*, R. Meth. *A.* p. 106.

A. 1. Aſtragalus, *Offic.* Aſtragalus Dioſcoridis quibuſdam, *J. B.* ii. 341. *Chab.* 153. Aſtragalus Dioſcoridis vulgò Chriſtianæ radix, *Rauwolf.* An Aſtragalus Syriacus, *J. B.* ii. 140? *Ger.* 1058? *Emac.* 1238? *Park. Theat.* 1085? Aſtragalus Syriacus hirſutus, *C. B. Pin.* 351.? Aſtragalus Syriacus, Onobrychis peregrina quibuſdam, *Chab.* 151. Aſtragalus argenteus, *Wheel. Itin.* A. *The Milk-Vetch of Dioſcorides.* Gal. *Aſtragal.* G. Erdmoren. B. *Aſtragalus.* In Syria creſcit. Æſtate floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Alvum ſiſtit in vino pota, urinam movet: vetuſtis ulceribus ſicca efficaciter inſpergitur: Sanguinem ſupprimit, *Dioſc.*

Adeò brevis eſt & imperfecta, quam tradit *Dioſcorides*, Aſtragali deſcriptio, ut quam plantam intelligat ad hunc uſque diem dubium maneat; nonnullis uni, aliis alteri generi id nomen attribuentibus. Quicquid alii opinentur, ego ad plantam hanc *Rauwolfianam* potiùs quam ad aliam quamlibet referendam cenſeo, & ut Lector judicet, *Dioſcoridis* deſcriptionem ſubjungo.

Aſtragalus parvus eſt à terra frutex; foliis & ramis Ciceri ſimilis: flore purpureo, parvo; radice rotunda, Raphani modo grandi, quæ adnatas appendices firmas habet, nigras, præduras, veluti cornua inter ſe implicatas, guſtu adſtringentes. Naſcitur in ventoſis, opacis, & in nivalibus.

A. 2. Radix dulcis, *Offic.* Glycyrrhiza echinata, *Park. Theat.* 1099. *Raii Hiſt.* i. 914. Glycyrrhiza echinata Dioſcoridis, *Ger.* 1119. *Emac.* 1302. Glycyrrhiza capite echinato, *C. B. Pin.* 352. *Tourn. Inſt.* 389. *Elem. Bot.* 309. *Boerh. Ind.* A. ii. 47. Glycyrrhiza echinata Dioſcoridis non repens, *J. B.* ii. 327. Glycyrrhiza ſpuria echinata, *Volck. Flor. Nor.* 191. Scythica, Glycyrrhiza, Liquiritia, *Chab.* 150. Pſeudo-glycyrrhiza, *Rivin. Irr. Tetr.* Onobrychis flore cæruleo, ſiliculis hirſutis ſeu aſperis ad imum Platani pilulæ modo junctis, *Hiſt. Oxon.* ii. 133. A. *Rough-headed Liquorice.* Gal. *Regliſſe fauſſe.* G. Falſch Süß-Holtz. B. *Valſe Zoet-hout.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum Glycyrrhiza viribus convenit. Pulvis pterygiis commodiſſime inſpergitur, *Dioſc.*

Hæc

Hæc eſt *Dioſcoridis* Glycyrrhiza, cujus loco ſiliquoſæ ſpecies in *Officinis* noſtris uſurpatur.

A. 3. Glaux, *Offic.* Glaux Dioſcoridis, *Ger.* 1061. *Emac.* 1242. Glaux Hiſpanica, *J. B.* ii. 341. *Hiſt. Oxon.* ii. 100. *Phyt. Brit.* 42. *Rivin. Irr. Tetr.* Glaux, Glaux Hiſpanica, *Chab.* 154. Glaux Hiſpanica Cluſii, *Park. Theat.* 1095. *Raii Hiſt.* i. 940. Ciceri ſylveſtri minori affinis, ſi non idem, *C. B. Pin.* 347. An Aſtragalus puſillus incanus amplo flore purpureo, *Barr. Obſ.* 76? Aſtragaloides puſilla incana amplo flore purpureo, *Barr. Icon.* 537. f. 11.? A. *The Milk-wort of Dioſcorides.* Gal. *Herbe au Lait de Dioſcoride.* G. Milch-Wurtz von Dioſcorides. B. *Melk-Kruid van Dioſcorides.* In montoſis & campeſtribus cretaceis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Coquitur cum hordeacea ad renovandam extincti lactis ubertatem, *Dioſc.*

Glaux *Dioſcoridis* quænam planta ſit, à Botanicis etiam controvertitur; *Anguillarus*, *Parkinſonus*, & *Alpinus* Lotum eſſe volunt. *Geſnerus* (ut anteà dixi) Onobrichidem, *Turnerus* plantam ſequentem; *Dodonæus*, *Cordus*, & *C. Bauhinus* Plantæ marinæ cujuſdam parvæ ſpeciem; *Lobelius*, *Gerardus*, & *Cluſius* ſtirpem quam hic exhibeo. A *Dioſcoride* ſic deſcribitur: *Glaux Cytiſo, aut lenticulæ foliis ſimilis, quæ ſupernè virent, averſaque candidiora ſpectantur: ramuli à terra exiliunt quini ſenive tenues ab radice: dodrantem alti: flores violæ albæ, purpurei exeunt, minores tamen.*

A. 4. Glaux vulgaris, *Offic.* *Merc. Bot.* i. 33. *Phyt. Brit.* 48. Glaux vulgaris leguminoſa ſeu Glycyrrhiza ſylveſtris, *Park. Theat.* 1098. *Raii Hiſt.* i 935. Glycyrrhiza ſylveſtris floribus luteo-palleſcentibus, *C. B. Pin.* 352. Glycyrrhiza ſylveſtris quorundam, Fœnum Græcum ſylveſtre aliis, *Chab.* 150. Aſtragalus, *Rivin. Irr. Tetr. Dill. Cat. Giſſ.* 108. Aſtragalus luteus perennis procumbens vulgaris ſeu ſylveſtris, *Hiſt. Oxon.* ii. 107. *Raii Synop.* iii. 326. *Tourn. Inſt.* 416. *Elem. Bot.* 369. Aſtragalus γλυκύφυλλος, *Boerh. Ind.* A. ii. 53. Aſtragalus Glaux leguminoſa dictus, *Volck. Flor. Nor.* 51. Fœnum Græcum ſylveſtre, ſeu Glycyrrhiza ſylveſtris quibuſdam, *J. B.* ii. 330. Hedyſarum Glycyrrhizatum, *Ger.* 1056. quoad deſcript. *Emac.* 1233. A. *Liquorice Vetch.* Gal. *Fenugrec ſauvage.* G. Wild Fœnum Græcum / Bocks-horn. B: *Wilde fyne Griek*, *Griex hooy.* In dumetis & agrorum marginibus. Julio floret. *Uſu.* Semen, Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit.

Herba male, ſcribit *Buxbame*, in Officinis noſtris exhibetur pro Galega.

A. 5. Cicer ſylveſtre, *Offic.* *Ger.* 1047. *Emac.* 1222. *Raii Hiſt.* i. 935. Cicer ſylveſtre majus, *Park. Theat.* 1076. Cicer ſylveſtre foliis oblongis hiſpidis majus, *C. B. Pin.* 347. Cicer ſylveſtre multiflorum, *J. B.* ii. 294. Cicer ſylveſtre multiflorum, radice craſſa, & folliculis brevibus ventricoſis hirſutis, *Chab.* 143. Aſtragalus luteus perennis ſiliquâ gemellâ rotundâ, veſicam referente, *Hiſt. Oxon.* ii. 108. *Boerh. Ind.* A ii. 54. *Tourn. Inſt.* 416. *Elem. Bot.* 329. Glaux, *Rivin. Irr. Tetr. Rupp. Flor. Jen.* 217. *Buxb.* 140. Glaux altera perennis, folliculis turgidis, *R. H.* p. 935. A. *Wild Chiches.* Gal. *Cices ſauvage.* G. Wilde Zieſer-Erbſen. B. *Wilde Cicer.* In agris & incultis Italiæ, &c. ſponte naſcitur. Æſtate floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Calfacit & ſiccat, abſtergit, aperit, cum Cicere viribus convenit.

Herbæ flore papilionaceo non ſcandentes trifoliæ.

XXIV. *De Trifolio.*

F*Loribus ſummo pediculo in ſpicas congeſtis, ſeminibus in calicibus occultatis, & ternis foliis in extremo pediculo à reliquis differt.*

A. 1. Trifolium bituminoſum, *Offic.* *Ger.* 1019. *Emac.* 1187. *Raii Hiſt.* i. 943. *Rivin. Irr. Tetr.* Trifolium bitumen redolens, *C. B. Pin.* 327. *Tourn. Inſt.* 404. *Elem. Bot.* 323. *Boerh. Ind.* A. ii. 32. Trifolium bituminoſum ſeu Trifolium cæruleum, aut violaceum, bitumen redolens, *Hiſt. Oxon.* ii. 136. Trifolium Aſphaltites ſive bituminoſum, *Park. Theat.* 716. *Rupp. Flor. Jen.* 207. Aſphaltites ſive bituminoſum odoratum & non odoratum, *J. B.* ii. 366. Trifolium Aſphaltites ſive bituminoſum, Oxytryphyllum & Menianthes dictum, *Chab.* 160. A. *Stinking Trefoil.* Gal. *Tréfle*, ou *Triolet ſentant le Bitume.* G. Stinckender Klee. B. *Vreemde Klaver.* In hortis colitur. Auguſto floret. *Uſu.* Radix, Folia, Semen. *Vires.* Semen & Folia in aqua pota Pleuriticis, urinæ difficultati, Comitialibus, Hydropibus, fœmininiſque affectibus auxiliantur, menſes cient. Serpentium ictus ſa-

ſanant. Radix Alexipharmaca eſt, *Dioſc.*

A. 2. Trifolium purpureum, *Offic.* Trifolium phæum fuſcum luxurians quaternis, quinis, & ſenis foliis, *Hiſt. Oxon.* ii. 135. *Dill. Cat. Giſſ.* 92. *Tourn. Inſt.* 406. Trifoliis affine quadrifolium phæum Lobelii, *J. B.* ii. 380. *Chab.* 163. *Raii Hiſt.* i. 942. Trifolium quadrifolium hortenſe album, *Boerh. Ind.* A. ii. 31. *C. B. Pin.* 327. Quadrifolium fuſcum, *Park. Theat* 1112. Lotus quadrifolia, *Ger.* 1028. *Emac.* 1198. A. *Purplewort and Purple Graſs.* Gal. *Tréfle à quatre feüilles.* G. Vierblätterichter Klee. B. *Vierblat.* In pratis reperitur, unde in hortis ſummo ſtudio colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Succus humores pituitoſos ex inteſtinis expellit. Oris & gutturis ulcera ſanat, morbillos & variolas arcet: pro præſentaneo remedio purpureæ puerorum febris æſtimatur vulgo.

A. 3. Trifolium, Lotus herba agreſtis, *Offic.* Trifolium pratenſe, *Ger.* 1017. *Emac.* 1185. *Mer. Pin.* 121. Trifolium pratenſe purpureum, *C. B. Pin.* 327. *Raii Hiſt.* i. 943. *Synop.* iii. 328. *Rupp. Flor. Jen.* 206. *Buxb.* 324. Trifolium pratenſe purpureum vulgare, *Hiſt. Oxon.* ii 138. *Park. Theat.* 1110. Trifolium pratenſe purpureum vulgatiſſimum, *Merc. Bot.* i. 73. *Phyt. Brit.* 125. Trifolium purpureum vulgare, *J. B.* ii. 374. Trifolium, *Chab.* 159. *Rivin. Irr. Tetr. Dill. Cat. Giſſ.* 78. Trifolium pratenſe flore monopetalo, *Tourn. Inſt.* 404. *Elem. Bot.* 323. *Boerh. Ind.* A. ii. 31. Triphylloides pratenſis flore purpureo, *Pont. Anth.* 241. A. *Common Trefoil.* Gal. *Tréfle*, ou *Triolet des prez.* G. Gemeiner Klee. B. *Klaver met purpure blom.* In pratis. Julio floret. *Uſu.* Herba.

A. 4. Lagopus, Pes Leporinus, *Offic.* Lagopus vulgaris, *Park. Theat.* 1107. *Raii Hiſt.* i. 948. *Mer. Pin.* 69. Lagopus trifolius quorundam, *J. B.* ii. 377. *Chab.* 167. Lagopus, *Rivin. Irr. Tetr. Rupp. Flor. Jen.* 206. *Buxb.* 176. Lagopus ſive Pes leporinus minor vulgaris, *Merc. Bot.* i. 46. *Phyt. Brit.* 65. Lagopodium ſive Pes Leporis, *Ger.* 1023. *Emac.* 1193. Trifolium arvenſe, humile, ſpicatum, ſive Lagopus, *C. B. Pin.* 328. *Tourn. Inſt.* 405. *Elem. Bot.* 323. *Raii Synop.* iii. 330. *Boerh. Ind* A. ii. 31. *Dill. Cat. Giſſ.* 99. Trifolium Lagopoides purpureum arvenſe, humile, annuum ſive Lagopus minimus vulgaris, *Hiſt. Oxon.* ii. 141. Trifolium leporinum ſeu Lagopus Officinarum, *Volck. Flor. Nor.* 388. A. *Hares Foot* Gal. *Pied de Lievre* G. Haaſen Fuß. B. *Hazepoot*, *Haze-voet.* In arvis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Siccat & adſtringit. Uſus præcipuus in profluvio Alvi, Uteri; Fluore albo, Dyſenteria, Hæmoptyſi, Stranguria, Ulceratione Veſicæ, &c. *Schrod.* Hunc Officinæ noſtræ pro Hiſpidula vendunt, *Buxb.* 177.

XXV. *De Meliloto.*

N*Otæ ſunt, Flores penduli in ſpicis è foliorum alis egreſſis, ſiliquæ ſeu folliculi breves, ſcabri rugoſive*, R. Synop. p 135.

A. 1. Melilotus, *Offic. Merc. Bot.* i. 50. *Phyt. Brit.* 73. *Dill. Cat. Giſſ.* 93. *Rivin. Irr. Tetr.* Melilotus vulgaris, *Park. Theat.* 719. *Raii Hiſt.* i. 951. *Synop.* iii. 331. *Buxb.* 312. Melilotus Germanica, *Ger.* 1034. *Emac.* 1205. Melilotus Officinarum Germaniæ, *C. B. Pin.* 331. *Tourn. Inſt.* 407. *Elem. Bot.* 325. *Rupp. Flor. Jen.* 208. Melilotus fruticoſa lutea vulgaris vel Officinarum, *Boerh. Ind.* A. ii. 29. Melilotus vulgaris, Trifolium odoratum, *Chab.* Trifolium odoratum ſive Melilotus vulgaris, flore luteo, *J. B.* ii. 370. Trifolium odoratum, ſeu Melilotus fruticoſa lutea vulgaris, vel Officinarum, *Hiſt. Oxon.* ii. 161. A. *Melilot.* Gal. *Melilot.* G. Stein-Klee. B. *Meliloot.* Ad ſepes & inter ſegetes. Julio floret. *Uſu.* Herba, Flores. *Vires.* Emollit, diſcutit, dolores mitigat. Uſus creberrimi præcipuè extrinſecus, in tumoribus, doloribus, &c. *Schrod.*

A. 2. Lotus urbana, Trifolium odoratum, *Offic.* Lotus hortenſis odora, *C. B. Pin.* 331. Lotus ſativa odorata annua, *J. B.* ii. 368. Trifolium odoratum, *Ger.* 1025. *Emac.* 1195. *Park. Theat.* 715. *Raii Hiſt.* i. 950. Melilotus major, odorata, violacea, *Hiſt. Oxon.* ii. 162. *Tourn. Inſt.* 407. *Elem. Bot.* 325. *Boerh. Ind.* A. ii. 30. Melilotus flore cæruleo, *Rupp. Flor. Jen.* 208. *Buxb.* 212. Melilotus cærulea, *Rivin. Irr. Tetr.* A. *Sweet Trefoil.* Gal. *Triolet aromatique*, *Lotier odorant*, ou *faux Baume de Perou.* G. Siebengezeit. B. *Zevengetyen-kruit.* In hortis ſeritur. Junio floret. *Uſu.* Herba, Semen. *Vires.* Alexipharmaca, anodyna, diuretica, ac vulneraria eſt.

A. 3. Melilotus vera, *Offic.* Melilotus Italica, *Park. Theat.* 719. Melilotus Italica ſive Patavina, *Ger.* 1033. *Emac.* 1204. Melilotus Italica folliculis rotundis, *C B. Pin.* 331. *Tourn. Inſt.* 407. *Elem. Bot.* 325. Melilotus magno ſemine rotundo, rugoſo, *J. B.* ii. 317. *Raii Hiſt.* i. 951. Melilotus magno ſemine rotundo, rugoſo, folliculis melini Meliloti vul-

vulgaris, *Chab.* 159. Melilotus lutea, ſeminis pericarpio magno rugoſo, rotundo, albo, *Hiſt. Oxon.* ii. 161. *Boerh. Ind.* A. ii. 29. A. *Italian Melilot.* Gal. *Melilot d'Italie.* G. Italiäniſche Melilote. B. *Italiaanſe Meliloot.* In Italia naſcitur, apud nos tantùm in hortis ſeritur. Julio floret. *Uſu.* Herba, Flores. *Vires.* Cum Meliloto vulgari viribus convenit.

A. 4. Melilotus altiſſimus, *Offic.* Melilotus vulgaris altiſſima fruteſcens, flore luteo; *Ind. Med.* lxxv. *Tourn Inſt.* 407. *Herb. Par.* 289. A. *Woody Melilot.* Gal. *Melilot*, ou *Mirlirot.* G. Stein Klee. B. *Welriekende Klaveren.*

XXVI. *De Fœnc Græco.*

NOtæ ejus ſunt, *Siliquæ productiores, incurvæ, compreſſæ, ſeminibus anguloſis, lineâ ab angulo ad angulum depreſsâ ſulcatis, repletæ*, R. H. p. 954.

A. Fœnum Græcum, *Offic. Ger.* 1026. *Emac.* 1196. *Raii Hiſt.* i. 954. *Chab.* 167. Fœnum Græcum ſativum, *C. B. Pin.* 348. *Park. Theat.* 1096. *Hiſt. Oxon.* ii. 166. *Rupp. Flor. Jen.* 213. *Tourn. Inſt.* 409. *Elem. Bot.* 326. *Boerh. Ind.* A ii. 32. Fœnugræcum, *J. B.* ii. 365. A. *Fenugreek.* Gal. *Fenugrec.* G. Bocks-Horn / oder Mutter-Kraut. B. *Fyne Griek*, *Griekx-Hooy.* In arvis ſeritur. Julio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Emollit, digerit, maturat, diſcutit, Paregoricum eſt, crebrique uſus in Clyſteribus emollientibus, &c. *Schrod.* Dolorem Iſchiadis mitigat, & Tumorem mammarum diſcutit.

XXVII. *De Anonide.*

SIliquis brevioribus; *ſeminibus deliquium paſſis à reliquis differt*, R. Synop. p. 136.

A. Anonis, Ononis, Areſta bovis, *Offic. Chab.* 168. Anonis ſive Reſta bovis, *Ger.* 1141. *Emac.* 1322. Anonis ſive Reſta bovis vulgaris, purpurea & alba, ſpinoſa, *J. B.* ii. 391. Anonis ſpinoſa flore purpureo, *C. B. Pin.* 389. *Park. Theat.* 994. *Raii Hiſt.* i. 957. *Synop.* iii. 332. *Tourn. Inſt.* 408. *Elem. Bot.* 325. *Boerh. Ind.* A. ii. 33. *Rupp. Flor. Jen.* 214. *Buxb.* 21. Anonis, *Rivin. Irr. Tetr. Dill. Cat. Giſſ.* 147. Anonis ſive Ononis, Reſta bovis, Remora aratri, *Merc. Bot.* i. 19. *Phyt. Brit.* 8. Anonis purpurea vulgaris ſpinoſa, flore purpureo, ſiliquis erectis lentiformibus, *Hiſt. Oxon.* ii. 169. A. *Reſt Harrow.* Gal. *Arrête-bœuf*, ou *Bugrane*, *bugronde.* G. Stall-Kraut. B. *Stal-kruid.* In paſcuis ſterilioribus. Junio floret. *Uſu.* Radix, Herba. *Vires.* Abſtergit, attenuat, diſcutit. Uſus præcipuus in Diureſi, Lithiaſi, Ictero, obſtructione Hepatis, in carnoſo Ramice abſumendo; Hæmorrhoidibus cæcis, Mariſciſve diſcutiendis. Extrinſecus in putredine oris ac dolore Dentium, *Schrod.*

XXVIII. *De Medica.*

SIliquâ in cochleæ formam contorta ab aliis *Trifoliis diſtinguitur*, R. Meth. *A.* p. 108.

A. Medica, *Offic. Chab.* 165. Medica ſativa, ſiliquâ contortâ magis tortili, *Hiſt. Oxon.* Medica major erectior, floribus purpuraſcentibus, *J. B.* ii. 382 *Raii Hiſt.* i. 960. *Tourn. Inſt.* 410. *Elem. Bot.* 327. *Boerh. Ind.* A. ii. 35. Falcata ſativa floribus purpuraſcentibus, *Volck. Flor. Nor.* 161. Falcata ſativa flore cæruleo, *Rupp. Flor. Jen.* 213. Trifolium Burgundicum, *Ger.* 1020. *Emac.* 1189. Falcata ſiliquâ cornutâ ſive Medica, *C. B.* Fœnum Burgundiacum vulgò, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 413. Fœnum Burgundiacum ſive Medica legitima, *Park. Theat.* 1113. A. *Medick Fodder.* Gal. *Luſerne.* G. Burgundiſch Heu. B. *Burgundiſch Hooy.* Seritur in agris. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Viride, quibus refrigeratione opus eſt, illitu ſuffragatur, *Dioſc.*

XXIX. *De Loto.*

A *Reliquis leguminibus trifoliatis diſtinguitur, quòd præter folia terna in extremo pediculo, bina habeat ad ejus exortum cauli adnata, ut quodammodo pentaphyllos dici poſſit*, R. Meth.

A. 1. Trifolium Hæmorrhoidale, *Offic.* Trifolium rectum album hirſutum valde, *J. B.* ii. 360. *Chab.* 160. Lotus Hæmorrhoidalis major ſive Trifolium Hæmorrhoidale majus, *Park. Theat.* 1100. Lotus pentaphyllos ſiliquoſus villoſus, *C. B. Pin* 332. *Raii Hiſt.* i. 968. *Tourn. Inſt.* 403. *Elem. Bot.* 321. Lotus incana ſive Oxytriphyllum Scribonii Largi, *Ger.* 1022. *Emac.* 1191. Lotus πολυκέρατος fruteſcens, incana, alba, ſiliquis curtis craſſioribus & brevioribus erectis, *Hiſt. Oxon.* ii. 177. *Boerh. Ind.* A. ii. 37. A. *Pile Trefoil.*

 Gal.

Gal. *Tréfle blanc*, *droit*, *velu:* G. Gulden-Ader-Klee. B. *Regt opſtaande witte ruyge Lotus.* In Sicilia, Gallia, &c. ſponte reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* In hæmorrhoidibus commendat *Riverius.*

A. 2. Lotus corniculata, Melilotus coronata, *Mont. Ind.* 46. Lotus corniculata glabra minor, *J. B.* ii. 356. *Chab.* 157. *Raii Hiſt.* i. 967. *Synop.* iii. 334. *Dill. Cat. Giſſ.* 92. *Rupp. Flor. Jen.* 216. *Buxb.* 196. Lotus ſive Melilotus pentaphyllos minor glabra, *C. B. Pin.* 332. *Tourn. Inſt.* 402. *Elem. Bot.* 321. Lotus polyceratos, lutea minor, foliis & ſiliquis glabris brevioribus & craſſioribus, *Hiſt. Oxon.* ii. 177. Trifolium ſiliquoſum minus, *Ger.* 1022. *Emac.* 1190. *Mer. Pin.* 121. Trifolium corniculatum primum, *erc. Bot.* i. 74. *Phyt. Brit.* 124. A. *Birds-foot Trefoil.* Gal. *Lotier*, ou *Tréfle ſauvage jaune.* G. Klein gehornte Klee. B. *Kleine geboornde Klaveren.* In paſcuis ubique. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Anodyna, Antambuſta, & emolliens ſeu maturans eſt, ut ſcribit *Mont.*

APPENDIX

AD

LEGUMINA.

XXX. *De Split.*

N*Otæ ſunt*, *Flores ſpicati ad Papilionaceos accedentes*, *calcaribus retrorſum productis*, *quorum medio circiter tubo pediculus inſeritur*, *ſiliquæ bivalves*, *folia diſſecta aut pinnata*, R. H. p. 974.

A. Fumaria bulboſa, *Offic. Schrod.* iv. 73. Fumaria bulboſa radice cava major, *C. B. Pin.* 143. *Raii Hiſt.* i. 975. *Boerh. Ind.* A. 309. *Elem. Bot.* 334. *Dill. Cat. Giſſ.* 40. *Tourn. Inſt.* 422. Fumaria bulboſa, radice cava, flore purpuraſcente & albo, *J. B.* iii. 204. Fumaria tuberoſa major, radice cava, *Hiſt. Oxon.* ii. 261. Radix cava major alba & purpurea, *Ger.* 931. *Emac.* 1090. Radix cava major flore albo & carneo, *Park. Parad.* 275. Ariſtolochia cava, Fumaria bulboſa, *Mont. Ind.* 37. Split radice rotunda cava, *Rupp. Flor. Jen.* 216. Pſeudo-fumaria, *Rivin. Irr. Tetr.* A. *Great Hollow Root.* Gal *Fumeterre*, *Pied de Geline.* G. Holl-wurtz. B *Hol-wortel.* Colitur in hortis. Aprili floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Calfacit, ſiccat, abſtergit, ſubaſtringit, aperit. Hepatica eſt, Uterina, Alexipharmaca, ſudorifica, diuretica, & vulneraria. Uſus præcipuus in ciendis menſibus, lochiis; fœtum mortuum expellit, Ictero medetur, ſanguinem mundificat, adeoque & Scabiei ſuccurrit. Extrinſecus commendatur quàm maxime ad vulnera etiam inveterata, & fiſtuloſa, utpote quæ mundificat & conſolidat; ad Scabiem, ad dolores podagricos (à frigidis humoribus) ad ſanguinem coagulatum in contuſionibus, ad putredinem oris, *Schrod.*

Officinas perperàm hac pro Ariſtolochia rotunda uſas, notius eſt quâm referri aut refelli debeat, *Chab.* 378.

SECTIO VIGESIMA PRIMA.

De Herbis Pentapetalis vaſculiferis.

T*Itulus his pro Nota characteriſtica ſufficit*, R. Meth.

Florem Pentapetaloidem dicimus potiùs quàm pentapetalon, *quia folia ſeu petala florem componentia ad ungues juncta ſunt*, *adeò ut flores integri decidant*, R. Meth. p. 144.

Herbæ Pentapetalæ ſunt

- a. Veræ, i. e. petalis ad ungues disjunctis foliis
  - b. Integris in caule conjugatim diſpoſitis, flore pentapetalo, terreſtres, calice
    - c. Integro, concavo ſeu fiſtuloſo,
      - Oblongo & cylindraceo; petalis margine extremo inciſis: vaſculo itidem ſeminali cylindraceo, anguſtifoliæ, folio glauco, gramineo, ſeminibus compreſſis, rugoſis, nigris, *Caryophyllus.*
      - Tumidiore; pericarpio pyriformi; ſumma parte per maturitatem ſe aperiente in oras dentatas, ſeminibus turgidioribus, florum petalis bifidis: *Lychnis.*

Ad

a b c Ad modum floris expanſo in plura ſegmenta.

- Fruticoſæ, ſuperficie perenni; flore ſpecioſo, caduco, majores & elatiores, capitulis pentagonis: *Ciſtus*, *Ledum*.
- Herbaceæ, ſuperficie annua; ſeminis conceptaculo
  - E tribus carinis compoſito; flore flavo; comâ tritâ velut cruentante: *Hypericon*.
  - Bivalvi, flore itidem flavo, foliis ſalicis oblongis, ad genicula interdum ternis aut quaternis: *Lyſimachia*.
  - Simplici, ſemina in medio ſita exteriùs protegente; florum petalis
    - Disjunctis, bifidis, colore albis: *Alſine*.
    - Ad ungues junctis, integris; in ſingulis foliorum alis ſingulis: *Anagallis*.

In caulibus nullo aut alterno ordine poſitis, vaſculo ſeminali,

- Simplici, i. e. non diviſo in loculamenta, quod per maturitatem horizontaliter rumpitur; flore flavo, calice bivalvi; foliis craſſis, lævibus, extremis ſubrotundis: *Portulaca*.
- Diviſo in loculamenta,
  - Bicorni; foliis
    - Teretibus, craſſis, ſucculentis: *Sedum*.
    - Minus ſucculentis, ſubrotundis, crenatis: *Cotyledon*.
  - Tricocco, flore pentapetalo,
    - Uniformi, ſpecioſo, ſeminibus molliſſima lanugine candida intermixta: *Xylon*.
    - Difformi, calcari donato, odorato: *Viola*.
  - Pentacocco, loculamento vel
    - Roſtrato: *Geranium*.
    - In quinque cellulas plura ſemina continentes diviſo, funtque vel
      - Corniculato, i. e. ſingulis loculamentis ſumma parte corniculatis: *Nigella*.
      - Plano, calice tumido & velut inflato veſicæ inſtar, flore ſpecioſo: *Alcea Indica*.
  - Decem, totidem ſemina continentia diſpertito; flore caduco; ſeminibus oblongis, compreſſis, ſplendentibus, colore melino: *Linum*.

a b

Anomalæ, ſive petalis ad ungues junctis

- Terreſtres, foliis
  - Integris, caulibus
    - Nudis, flore è tubo oblongo in quinque lacinias ſeu folia bifida expanſo; foliis rugoſis, texturæ rarioris; floris calice oblongo, concavo, ſtriato: *Paralyſis*.
    - Foliis veſtitis
      - Adverſis ſeu binis in caulibus oppoſitis
        - Siliquoſæ, ſucco limpido,
          - Lanigera & elatior, flore parvo, ſiliquis ſingularibus, Ciconiæ roſtrum referentibus: *Aſclepias*.
          - Humilior, provoluta & repens, foliis glabris, flore amplo, ſiliqua bicorni: *Clematis*, *Daphnoides*.
        - Pericarpiis ſemine minutiſſimo refertis, floribus in ſummis caulibus & ramulis crebris, ſapore amaro inſignes, flore è tubo oblongo in quinque ſegmenta acuta expanſo: *Centaurium Minus*.
      - Alternis, floribus in thyrſis oblongis confertis, pericarpio bivalvi turbinato; *Verbaſcum*.
  - Ternis in uno pediculo, vaſculo pentagono, ſapore acido: *Lujula*.
- Aquaticæ, foliis
  - Ternis, floribus in thyrſo ſpecioſis: *Trifolium paludoſum*.
  - Integris, ſubrotundis,
    - Flagellis reptatricibus, in alis foliorum florens: *Nummularia*.
    - Caulibus nudis erectis, floribus albis unam partem ſpectantibus, vaſculis ſeminalibus oblongis, ſeminibus minutiſſimis repletis: *Ros Solis*.

Herbæ pentapetalæ foliis in caule ex adverſo binis.

I. *De Caryophyllo.*

N*Otæ ſunt*, *Calyx floris oblongus*, *cylindraceus*, *lævis*, *integer*, *in margine duntaxat ſummo dentatus*, *vaſculum itidem continens oblongum*, *cylindraceum*; *Petala margine extremo inciſa aut laciniata*; *ſemina compreſſa*, *rugoſa*, *per maturitatem nigra*, R. H. p. 986.

A. 1. Caryophyllus ruber, Vetonica, Tunica, *Offic.* Caryophyllus hortenſis pleno rubro, *Park. Parad.* 306. Caryophyllus multiplex, *Ger.* 472. *Emac.* 588. Caryophyllus hortenſis, *Raii Hiſt.* ii. 986. Caryophyllus altilis major, *C. B. Pin.* 207. *Hiſt. Oxon* ii. 561. *Tourn. Inſt.* 350. *Elem. Bot.* 279. *Boerh. Ind.* A. 217. Betonica coronaria ſativa, ſive Caryophylleus flos, *J. B.* iii. 327 A. *Clove July-Flower.* Gal. *Geroflées*, *Oeillets des jardins.* G. Nägel-Blühmen. B *Nagel-Bloemen.* In hortis colitur. Julio floret. *Uſu* eſt Flos. *Vires.* Cephalici flores ſunt ac Cordiales. Uſus præcipuus in Vertigine, Apoplexia, Epilepſia, Paralyſi, aliiſque capitis & nervorum affectibus. In Syncope, ac Palpitatione cordis: fugant Lumbricos, allevant partum. In Ventriculi imbecillitate, Cardialgia, Febribus peſtilentibus, &c. *Schrod.*

A. 2. Caryophyllus flore ſimplici, *Offic.* Caryophyllus hortenſis ſimplex, flore majore, *C. B. Pin.* 208. *Tourn. Inſt.* 331. *Elem. Bot.* 279. Caryophyllus ſimplex major, *Ger. Emac.* 590. Betonica coronaria ſive Caryophyllus flore ſimplici ſativus, *J. B.* iii. 328. A. *Single Pinks.* Gal. *Oeillet ſimple.* G. Einfache Garten-Nägelein. B *Enkel Angelier.* In hortis à ſatione ſeminis oritur. Julio floret. *Uſu.* Flos. *Vires.* Cum priore viribus convenit, ſed mitior æſtimatur.

A 3. Caryophyllus ſylveſtris, *Offic.* Caryophyllus ſylveſtris vulgaris latifolius, *C. B. Pin.* 209. *Tourn. Inſt* 333. Betonica coronaria ſive Caryophyllus ſylveſtris vulgatiſſimus, *J. B.* iii. 334. Betonica coronaria vulgatiſſima, *Chab.* 441. Armeria alba, *Ger.* 478. *Emac.* 597. *Raii Hiſt.* ii. 990. An Armerius latifolius flore rubro, ſaturo, holoſerico, *Park. Parad*? A. *Wild Pinks.* Gal. *Oeillet ſauvage.* G. Wilde Nägelein. B. *Wilde Angelier.* In paſcuis, & incultis, Junio floret. *Uſu.* Succus. *Vires.* Cum aqua Ononidis, & florem Lilii Convalli, calculum atterit, & comitialibus prodeſt, *J. B.* Flores in nonnullis Officinis malè pro Caryophyllo hortenſi ſubſtituuntur, *Buxb.*

A. 4. Caryophyllus barbatus, *Offic.* Caryophyllus hortenſis barbatus latifolius, *C. B. Pin.* 208. *Tourn. Inſt.* 333. *Boerh. Ind.* A. 218. Caryophyllus barbatus, hortenſis, ſimplex, latifolius, *Hiſt. Oxon.* ii. 563. Betonica coronaria latifolia petræa flore punctulis albis notato, *J. B.* iii 333. Armeria rubra latifolia, *Ger.* 479. *Emac.* 598. *Raii Hiſt.* ii. 991. Armerius latifolius ſimplex, flore rubro, *Park. Parad.* 319. A. *Sweet Williams.* Gal. *Oeillets des Champs.* G. Feld-Nägelein. B. *Pluymkens.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Hujus uſum introduximus Monbelgardi ad panni, *ſc.* lanei maculas tollendas, ſi (cujuſcunque generis is fuerit) hujus herba fricetur, deinde limpidâ aquâ abluatur, *J. B.*

II. *De Lychnide.*

N*Otæ ſunt*, *Calyx floris integer*, *ſtriatus*, & *tumidior*; *vaſculum ſeminale pyriforme*, *ſummâ parte ſe aperiente in oras dentatas*, *ſeminibus turgidis repletum*, Raii Synop. p. 139.

A. 1. Behen album, *Offic.* *Ger.* 550. *Emac.* 679. *Mer. Pin.* 14. Behen album Monſpelianum & Officinarum, *Merc. Bot.* i. 23. *Phyt. Brit.* 14. Been album Officinarum, *J B.* iii. 356. Lychnis ſylveſtris, quæ Been album vulgo, *C. B. Pin.* 205. *Raii Hiſt.* ii. 998. *Synop.* iii. 337. *Tourn. Inſt.* 335. *Elem. Bot.* 281. *Buxb.* 201. *D ll Cat. Giſſ.* 110. *Boerh. Ind.* A 211. Lychnis ſylveſtris perennis, quæ Been album vulgo, *Hiſt. Oxon.* ii. 535. Papaver ſpumeum vulg. *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 387. Papaver ſpumeum, ſive Ben album vulgo, *Park. Theat.* 263. Muſcipula pratenſis veſicaria, *Rupp. Flor. Jen.* 100. A. *Spatling-Poppy*, *or White Ben.* Gal. *Been blanc.* G. Marien Röſlein oder Wiederſtoß. B. *Wit Been.* Inter ſegetes. Julio floret. *Uſu.* Radix, quæ modernis Behen album nominatur ad differentiam alterius, quod rubrum dicitur, quodque Limonium Herbariis cenſetur, ut ſuperiùs oſtendimus: neutrum tamen verum Been Arabum eſt. Non veteribus ſolum, ut in Capite de Limonio oſtendimus, ſed etiam mo-

modernis, quid ſint hæ radices inter ſe minimè convenit; alii enim Behen album Lychnidis ſylveſtris, quam *Lob.* Papaver ſpumeum vocat; alii Angelicæ, alii Eryngii, alii Zedoariæ, alii Paſtinacæ ſylveſtris ſpeciem eſſe autumant. Nos verò, cum neotericis, radicem hujus Lychnidis, vel Behen album eſſe, vel pro ſuccedaneo ejus haud temerè uſurpari poſſe opinamur.

A. 2. Saponaria, *Offic. Ger.* 360. *Emac.* 444. *Raii Hiſt.* ii. 999. *Merc. Bot.* i. 67. *Phyt. Brit.* 108. *Mer. Pin.* 109. Saponaria major lævis, *C. B. Pin.* 206. Saponaria vulgaris, *Park. Theat.* 641. *J. B.* iii. 346. Saponaria vulgaris ſimplex, *Hiſt. Oxon.* ii. 547. Saponaria, Struthium, Lanaria, *Chab.* 447. Lychnis Saponaria dicta, *Raii Synop.* iii. 339. Lychnis Saponaria dicta major vulgaris ſimplex, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 395. Lychnis ſylveſtris, quæ Saponaria vulgo, *Tourn. Inſt.* 336. *Elem. Bot.* 281. *Boerh. Ind.* A. 212. *Dill. Cat. Giſſ.* 153. *Rupp. Flor. Jen.* 92. *Buxb.* 199. A. *Sope-wort.* Gal. *Savoniere* G. Seiff-Kraut. B. *Seep-Kruit.* Juxta torrentes naſcitur, ſed rarius. Julio floret. In *Uſu* ſunt Radices, herba. *Vires.* Strenuè attenuat, aperit; ſudorifica eſt. Uſus in Aſthmate, Utero, & Menſibus ciendis, in Lue Venerea. Extrinſecus ptarmica eſt; tumores, ac præcipuè panos diſcutit.

A. 3. Lychnis coronaria, *Offic. Chab.* 443. Lychnis coronaria vulgo, *J. B.* iii. 340. *Raii Hiſt.* ii. 993. Lychnis coronaria Dioſcoridis ſativa, *C. B. Pin.* 203. *Tourn. Inſt.* 334. *Elem. Bot.* 280. *Boerh. Ind.* A. 210. *Rupp. Flor. Jen.* 91. Lychnis coronaria vulgaris, *Park. Theat.* 629. Lychnis coronaria rubra ſimplex, *Parad.* 252. Lychnis coronaria rubra, *Ger.* 381. *Emac.* 467. Lychnis coronaria ſativa flore rubro, *Hiſt. Oxon.* ii 548. A. *Roſe-Campion.* Gal. *Oeillets paſſeroſes*, *Paſſefleur.* G. Roſen Lychniß B. *Chriſtus Oogen.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Bilem per alvum trahit; ictis à ſcorpione ſubvenit, *Dioſc.*

A. 4. Lychnis ſylveſtris, *Offic.* Lychnis ſylveſtris rubello flore, *Ger. Emac.* 469. *Raii Hiſt.* ii. 994. *Synop.* iii. 339. *Mer. Pin.* 74. Lychnis ſylveſtris flore rubello, fortè Heſperis Theophraſti, *Merc. Bot.* i. 48. *Phyt. Brit.* 71. Lychnis ſylveſtris, flore rubro, *Park. Theat.* 631. Lychnis ſylveſtris ſive aquatica purpurea ſimplex, *C. B. Pin.* 204. *Dill. Cat. Giſſ.* 69. *Rupp. Flor. Jen.* 91. *Tourn. Inſt.* 335. *Elem. Bot.* 280. *Boerh. Ind.* A. ii. 211. Lychnis ſylveſtris minus hirſuta, flore rubello, ſimplici, *Hiſt. Oxon.* ii. 541. Ocymoides purpureum multis, *J. B.* iii. 343. A. *Red Wild Campion.* Gal. *Lychnis ſauvage rouge.* G. Rothe wilde Lychniß. B. *Wilde roode Lychnis.* Ad ſepes. Æſtate floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 5. Ocymoides, *Offic. Chab.* 446. Ocymoides album multis, *J. B.* iii. 342. Ocymoides, Ocymaſtrum, *Chab.* 446. Lychnis ſylveſtris flore albo, *Ger. Emac.* 468. *Park. Theat.* 630. *Raii Hiſt.* ii. 994. *Synop.* iii. 339. *Merc. Bot.* i. 49. *Phyt. Brit.* 71. Lychnis ſylveſtris alba ſimplex, *C. B. Pin.* 204. *Tourn. Inſt.* 334. *Elem. Bot.* 280. *Boerh. Ind.* A. 211. Lychnis ſylveſtris hirſuta, perennis, alba, ſimplex, *Hiſt. Oxon.* ii. 541. Ocymaſtrum vulgo, *Herm. Cat.* A. *Wild White Campion.* Gal. *Baſilic ſauvage.* G. Weiße wilde Lychniß. B. *Wilde Lychnis met witte enkelde blom.* Inter ſegetes, & ad ſepes. Æſtate floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Siccat; tenuium eſt partium, *Galen.* Viperarum, cæterorumque ſerpentium morſibus medetur. Iſchiadicos juvat, *Dioſc.* In liquore poſſeti decocta remedium eſt optimum in convulſione puerorum, *Raii Hiſt.*

A. 6 Nigellaſtrum, *Offic.* Lychnis ſegetum major, *C. B. Pin.* 204. *Raii Hiſt.* ii. 998. *Synop.* iii. 338. *Rupp. Flor. Jen.* 92. *Buxb.* 199. *Dill. Cat. Giſſ.* 103. *Tourn. Inſt.* 335. *Elem. Bot.* 280. Lychnis hirſuta ſegetum major, *Hiſt. Oxon.* ii. 542. Lychnoides ſegetum ſive Nigellaſtrum, *Park. Theat.* 632. Nigella Brunfelſii & Officinarum, *Volck.* Pſeudomelanthium, *Ger.* 926. *Emac.* 1087. *Mer. Pin.* 98. *J. B.* iii. 341. *Merc. Bot.* i. 62. *Phyt. Brit.* 99. Pſeudomelanthium, Nigellaſtrum, *Chab.* 443. Nigella Brunfelſii & Officinarum, *Volck. Flor. Nor.* 266. A. *Cockle.* Gal. *Nielle batarde.* G Korn-Nägelein. B. *Wilde groote Lychnis.* Inter ſegetes. Junio & Julio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Calidum, & ſiccum eſt; in peſſo cum melle ſubditum, menſes evocat *Hippocrat.* Extollit à nonnullis vi vulneraria. Radicem in ſiſtenda hæmorrhagia, ſi linguæ ſubdatur, & aliquamdiu in ore detineatur, laudibus extulit *Sennertus*; ſeque hujus ſtupendam vim expertum ſcribit *S. Pauli Quadri. Bot. Buxb.*

A. 7. Vaccaria, *Offic. Ger.* 395. *Emac.* 492. *J. B.* iii 357. *Chab.* 448. Lychnis ſegetum rubra foliis Perfoliatæ, *C. B. Pin.* 204. *Raii Hiſt.* ii. 999. *Rupp. Flor. Jen.* 92. *Dill. Cat. Giſſ.* 148. *Buxb.* 199. *Tourn. Inſt.* 335. *Elem. Bot.* 281. *Boerh. Ind* A. 212. Lychnis ſegetum; Vaccaria rubra dicta, *Park. Theat.* 633. Lychnis ſegetum Vaccaria dicta, *Hiſt. Oxon.* ii. 542. A. *Cow-Baſil.* Gal. *Lychnis des bleds.* G. Kuh-Baſilien, B. *Koorn-Lychnis.* Inter ſege-

tes, Junio & Julio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Calidum eſt, & ſiccum; Urinam provocat.

A. 8. Muſcipula, *Offic.* Muſcipula viſcaria ſive Lychnidis ſpecies, *J. B.* iii. 349. *Chab.* 445. Viſcaria, *Ger.* 481. Viſcaria ſive Muſcipula, *Ger. Emac.* 601. Lychnis viſcoſa rubra altera ſylveſtris, *C. B. Pin.* 205. *Raii Hiſt.* ii. 1001. *Tourn. Inſt.* 337. *Elem. Bot.* 281. Lychnis ſylveſtris rubra minor, *Park. Theat.* 632. Lychnis viſcoſa rubra, multis foliis anguſtis, parvis, cingentibus genicula ſuperiora, *Hiſtor. Oxon.* ii. 542. A. *Catch Fly.* Gal. *Atrape-mouches.* G. Kleb-Lychniß. B. *Vliegenet, Keikens.* Inter ſegetes ſponte naſcitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Cum prioribus viribus convenire creditur.

A. 9. Armeria, Lychnis flore laciniato, *Mont. Ind.* 37. Armerius pratenſis, *Ger.* 480. *Emac.* 600. Armerius ſylveſtris, *Merc. Bot.* i. 21. *Phyt. Brit.* 10. Armoraria pratenſis mas, *Mer. Pin.* 11. Lychnis plumaria ſylveſtris ſimplex, *Park. Parad.* 253. *Raii Hiſt.* ii. 1000. *Synop.* iii. 338. Lychnis pratenſis flore laciniato, ſimplici, *Hiſt. Oxon.* ii. 537. *Tourn. Inſt.* 336. *Elem. Bot.* 281. *Boerh. Ind.* A. 213. *Dill. Cat. Giſſ.* 69. *Rupp. Flor. Jen.* 92. *Buxb.* 200. Caryophyllus pratenſis laciniato flore ſimplici, ſive Flos Cuculi, *C. B. Pin.* 210. Flos Cuculi, Odontis quibuſdam, *J. B.* iii. 347. Flos Cuculi, Odontitis Plinii, *Chab.* 445. A. *Meadow-Pink.* Gal. *Oeillet des Prez.* G. Krähe-Bluhme. B. *Kraye-blom.* In pratis humidis. Maio floret. *Uſu.* Flos. *Vires.* Alexipharmaca eſt, & commendatur ad venena, *Chab.*

A. 10. Saxifraga antiquorum, *Offic.* Saxifraga antiquorum quibuſdam, *J. B.* iii. 338. *Chomel.* 233. *Raii Hiſt.* ii. 1033. Saxifraga antiquorum quibuſdam, Gypſophyton, & Symphytum petræum, *Chab.* 443. Saxifraga magna Matthioli, *Ger. Emac.* 605. Saxifraga major Italorum Matthioli, *Park. Theat.* 426. Caryophyllus Saxifragus, *C. B. Pin.* 211. Lychnis minor Saxifraga, *Pluk. Almag.* 233. *Tourn. Inſt.* 338. A. *The Great Saxifrage of Matthiolus.* A. *Grande Saxifrage de Matthiole, Percepierre.* G. Groſſer Steinbrech des *Matthiolus.* B. *Groote Steenbreek van Matthiolus.* In ſummitate montis Lupi. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Mirificè tota planta calculos comminuit & expellit, *Matth.*

Dioſcorides de Saxifraga ſua tradit, *Quod frutex ſurculoſus ſit, in petræis & aſperis locis naſcens, Epithymo ſimilis.* Quæ deſcriptio adeo brevis eſt, ut multas inter Auctores excitaverit controverſias; multæque ſtirpium diverſæ omnino ſpecies vel pro ea habeantur, vel eo nomine appellentur. In Officinis noſtris Anglicanis duo plantarum genera Saxifragæ nomine inſigniuntur, próque ea uſurpantur; quarum utrumque priore volumine tradidi, *pag.* 125. & 127. Verùm earum neutrum cum *Dioſcoridis* deſcriptione convenit, quamvis eædem vires illis ab Auctoribus tribuantur. Hoc in loco inquirendum reſtat quænam planta Saxifraga Antiquorum fuerit. *Matthiolus* & *Lugdunenſis* Auctor Satureiæ ſpeciem eſſe volunt; quæ à *C. Bauhino* eadem eſſe cenſetur cum Thymbra S. Juliani *Lobeliana. Parkinſonus* Saxifragam veram *Matthioli*, & Thymbram S. Juliani *Lobelii*, unam & eandem plantam nullatenus probat; ideoque *C. Bauhinum* reprehendit, quod utrumque Satureiæ ſuæ ſpicatæ Synonymam facit, & affirmat, plantam illam, quam ipſe vidit & guſtavit, minimè vel odore vel guſtu cum Satureia vel Thymo convenire; ſed Thymo ſuo inodoro, *Prod.* pag. 108. eadem eſſe imaginatur. *Dodonæus* & *Gerardus* Serpyllum vulgare *Dioſcoridis* Saxifragam eſſe judicant. At nec huic opinioni conſentire poteſt *Parkinſonus*, nec ſanè immeritò judicio noſtro prædictas opiniones rejeciſſet, ni ipſe interim plantæ *Matthiolanæ* nimis pertinaciter adhæſiſſet, cum potiore ratione aliam ejuſdem Auctoris ad *Dioſcoridæam* potiùs accedit, quam nos idcirco pro ea habemus: De cujus admirandis viribus in calculo comminuendo & expellendo, non tantùm experientiâ propriâ comprobatis, ſed etiam *Calceolarii* Pharmacopœi *Veronenſis* (qui eam ſibi primò communicavit) teſtimonio confirmatis, ad *Matthiolum* ipſum Lectorem remitto.

III. *De Ciſto Ladanifera.*

N*Otæ ſunt, Fruticoſum eſſe, & ſubſtantiâ ligneâ, florem habere pentapetalon amplum, & quaſi roſeum, caducum; capitula pentagona*, R. H. pag. 1006.

A. 1. Ciſtus ladanifera, *Offic.* Ciſtus ladanifera Cretica vera, *Park. Theat.* 666. Ciſtus ladanifera Cretica flore purpureo, *Tourn. Cor.* 19. *Itin.* i. 59. Ciſtus à qua Ladanum in Creta colligitur, *Bellen. Obſ.* lib. i. cap. 7. Ciſtus, Ledon Cretenſe, *C. B. Pin.* 467. *Jonſ. D.* Ciſtus laurinis foliis, *Wheel. Itin.* 219. Ciſtus Ledon Matthioli, *Ger.* 1107. *Emac.* 1289. Ladanum Creticum, *Alpin. Exot.* 89. A. *The true Ladaniferous Shrub.* Gal. *Ladanum, Labdanum.* G. Ciſten Röſslein. B. *Ciſtus Ledon*

van

van Matthiolus. Ex foliis hujus plantæ in Inſula Creta exſudat Reſina illa odorata Ladanum & *Labdanum* in Officinis noſtris dicta, quæ in Catalogo Simplicium, neſcio quo caſu, omiſſa eſt. Laudatur odoratum, odore valido ſed ſuavi, inflammabile, accenſumque gratum odorem halans, pingue, facile molleſcens, friabile, colore ex purpureo-fuſco. Modus colligendi à *Bellonio* ſic deſcribitur: "Græci peculiare inſtrumentum parant raſtro "dentium experti ſimile: Huic affixæ ſunt "multæ ligulæ ſive zonæ è corio rudi confe-"ctæ, eas leniter affricant ladaniferis frutici-"bus, ut inhæreat liquidus ille humor circa "folia concretus; qui deinde à ligulis per "ſummos ardores Solis cultris eſt abraden-"dus." *Vires.* Emollit, digerit, maturat, attenuat; orificia venarum reſerat, inſpiſſat. Uſus præcipuus in capite humido ac catarthoſo, in Dyſenteria, &c Extrinſecus ejus uſus eſt in emplaſtris emollientibus, anodynis, tuſſim ſedantibus, in alopecia, in odontalgia, in cardialgia, doloréque ventriculi, in ſuffocatione uteri; cicatrices curat, *Schrod.*

A. 2. Ciſtus mas, *Offic.* *Park. Parad* 421. *Ger.* 1093. *Emac.* 1275. Ciſtus, *Chab.* 95. Ciſtus mas folio rotundo, hirſutiſſimo, *C. B. Pin.* 464. *Raii Hiſt.* ii. 1007. Ciſtus mas major, folio rotundiore, *J. B.* ii. 2. *Tourn. Inſt.* 259. *Elem. Bot.* 227. *Boerh. Ind.* A. 275. Ciſtus mas folio ſubrotundo, *Park Theat.* 658. Ciſtus rotundifolius flore roſeo, *Rupp. Flor. Jen.* 101. A. *Male Holly-Roſe, or Ciſtus.* Gal. *Ciſte mâle.* G. Ciſtus-Männlein. B. *Ciſtus Manneke.* In Italia & Hiſpania ſponte oritur; apud nos tantùm in hortis reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Folia, flos. *Vires.* Vim habet aſtringentem; proſunt dyſentericis, & diarrhœis, ulceraque oris vetera, ambuſtaque ſanant. Flores magis ſunt efficaces, *Galen.*

A. 3. Ledum Roſmarini folio, *Buxb.* 182. *Rupp. Flor. Jen.* 101. Ciſtus, Ledon foliis Roſmarini ferrugineis, *C. B. Pin.* 467. *Raii Hiſt.* ii. 1006. Ciſtus, Ledum Sileſiacum, *Ger.* 1106. *Emac.* 1288. Roſmarinus ſylveſtris quorundam, *J. B.* ii. 23. *Chab.* 103. Roſmarinum ſylveſtre Bohemicum Matthioli, ſive Ledum Sileſiacum Cluſii, *Park. Theat.* 75. A. *Bohemian Roſemary.* Gal. *Romarin de Boheme.* G. Roſmarein von Bohemien. B. *Boheemſe Roſmaryn.* In ſylvis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vim habet inebriativam; hinc multis Saxoniæ locis cereviſiâ incoquitur, ut citius inebriet ruſticos, illam cereviſiam bonam putantes, quâ per aliquot dies caput gravatur, *Buxb.* Apponitur vulgò ad abigendas tineas, *Rupp.*

A. 4. Ciſtus Hypociſtidem ferens, *Offic.* Ciſtus mas vulgaris, *Park. Theat.* 658. Ciſtus mas cum Hypociſtide, *Ger.* 1093. *Emac.* 1275. Ciſtus mas folio oblongo, incano, *C. B. Pin.* 464. *Jonſ. D. Tourn. Inſt.* 459. *Elem. Bot.* 227. *Boerh. Ind.* A. 275. Ciſtus mas iv. Monſpelienſis folio oblongo, albido, *J. B.* ii. 3. *Chab.* 95. A. *Ciſtus with the Hippociſtus* Gal. *Hypociſte.* G. *Ciſtus* mit *Hypociſt.* B. *Ciſtus met Hypociſt.* In ſaxoſis collibus, & ſylvis reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* Hypociſtis, quæ ſummis ceſpitibus hujus radicis adhæret. Vide Cap. de Hypociſt.

A. 5. Ciſtus fœmina, *Offic.* *Ger.* 1094. *Emac.* 1276. Ciſtus, *Park. Parad.* 422. Ciſtus fœmina vulgaris, *Theat.* 660. Ciſtus fœmina folio Salviæ, *C. B. Pin.* 464. *Raii Hiſt.* ii. 1008. *Tourn. Inſt.* 259. *Elem. Bot.* 227. *Boerh. Ind.* A. 275. Ciſtus folio Salviæ, *Rupp. Flor. Jen.* 101. Ciſtus fœmina Monſpeliana, flore albo, *J. B.* ii. 4. *Buxb.* 96. A. *Female Holy Roſe.* Gal. *Ciſte femele.* G. Ciſtus-Weiblein mit Salbeyen Blättern. B. *Ciſtus wyfje.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Folia, flos. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

Ciſtus à *Dioſcoride* ſic deſcribitur: "Frutex "eſt in petroſis locis naſcens, multis ramis "præditus, folioſus, non altus: Folia rotun-"da, acerba, hirſuta: Flores velut Mali Pu-"nicæ, ſed in fœmina albi."

IV. *De Helianthemo.*

H*Ujus notæ, Calices ad modum floris expanſi; triphylli, capſulæ trigonæ, in tres carinas dehiſcentes*, R. Meth. A. p. 109.

A. Panax Chironium, Helianthemum, *Offic.* Panax Chironium Matthioli, *Jonſ. D.* Chamæciſtus vulgaris flore luteo, *ejuſd.* & *C. B. Pin.* 465. *Raii Hiſt.* ii. 1013. Chamæciſtus vulgaris flore luteo; Panax Chironium, ſive Flos Solis, *Merc Bot.* i. 28. *Phyt. Brit.* 26. Chamæciſtus vulgaris flore luteo, ſive Helianthemum Anglicum luteum & album, *Mer. Pin.* 24. Helianthemum vulgare, *Park. Theat.* 656. *Raii Synop.* iii. 341. Helianthemum Anglicum luteum, *Ger.* 1100. *Emac.* 1282. Helianthemum vulgare flore luteo, *J. B.* ii. 15. *Chab.* 100. *Tourn. Inſt.* 248. *Elem. Bot.* 215. *Boerh. Ind.* A. 276 *Dill. Cat. Giſſ.* 82. *Rupp. Flor. Jen.* 95. *Buxb.* 152. Ciſtus humilis, ſive Chamæciſtus vulgaris flore luteo, *Herm. Cat. Hort. Lugd.*

Lugd. Bat. 155. Ciſtus humilis vulgaris flore luteo, *Volk. Flor. Nor.* 111. *Pluk. Almag.* 107. A. *Dwarf Sun-flower.* Gal. *Helianthème, Herbe d'Or, Hyſſope des Garigues.* G. Heyden-Iſop. B. *Heyden-Iſoop.* In montoſis ſiccioribus, & cretaceis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Radix, herba. *Vires.* Pota radix ſerpentum venenis reſiſtit. Illita coma præſtat, *Dioſc.* Vulneraria eſt planta, ad demulcendum optimè adhibetur formâ decocti, imprimis in diarrhœis, hæmorrhagiis, & morbis faucium, *Boerh.* Planta eſt vulneraria, & aſtringens; unde in omnibus affectibus, quibus fluxus nimius conjunctus eſt, ſymphyti, aliarumque conſolidarum more uſurpari poteſt, *J. B.*

V. *De Hyperico.*

N*Otæ ſunt, Flores flavi ſtaminibus multis cum ſtylo triplici; vaſculum ſeminale è tribus partibus compoſitum; coma attritu ſanguineum ſuccum reddens*, R. Synop. p. 142.

A. 1 Hypericum, *Offic. Ger.* 432. *Emac.* 539. *Raii Hiſt.* ii. 1018. *Synop.* iii. 342. *Mer. Pin.* 64. Hypericum vulgare, *C. B. Pin.* 279. *Park. Theat.* 572. *Tourn. Inſt.* 254. *Elem. Bot.* 222. *Hiſt. Oxon.* ii. 459. *Rupp. Flor. Jen.* 98. *Dill. Cat. Giſſ.* 103. *Buxb.* 162. Hypericum vulgare ſive perforata caule rotundo, foliis glabris, *J. B.* iii. 381. Hypericum vulgare, Perforata, Fuga Dæmonum, *Merc. Bot.* i. 44. *Phyt. Brit.* 61. A. *St. John's-wort.* Gal. *Mille-pertuis.* G. S. Johannis-Kraut. B. *Sint Jans-Kruyt*, In dumetis, & ad ſepes. Julio floret. In *Uſu* ſunt, Herba, flores, ſemen. *Vires.* Eſt partium tenuium, diureticum, ac vulnerarium. Uſus præcipui in vulneribus mundificandis, conſolidandis, in ſanguine coagulato reſolvendo, in calculo renum atterendo, in lumbricis fugandis. Extrinſecus in contuſionibus (præcipuè nervorum) in tremore, in vulneribus. Tinctura florum in Mania.

A. 2. Aſcyrum, *Offic. Ger.* 431. *Emac.* 542. *Raii Hiſt.* ii. 1019. *Merc. Bot.* i. 21. *Phyt. Brit.* 12. *Mer. Pin.* 11. Aſcyrum vulgare, *Park. Theat.* 574. Hypericum Aſcyron dictum, *Chab.* 455. Hypericum Aſcyron dictum, caule quadrangulo, *J. B.* iii. 382. *Raii Synop.* iii. 344. *Tourn. Inſt.* 255. *Elem. Bot.* 222. *Boerh. Ind.* A 241. *Dill. Cat Giſſ.* 171. *Rupp. Flor. Jen.* 99. *Buxb.* 163. Hypericum ſeu Androſæmum Aſcyrum dictum, caule quadrangulo, glabro, *Hiſt. Oxon* ii. 471. A. *St. Peter's-wort.* Gal. *Aſcyron (eſpece de Mille-pertuis).* G. Hart-Hau. B. *Harts-hooy.* In locis aquoſis oritur. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Herba, flos, ſemen. *Vires.* Herba & flores ejuſdem cum Hyperico uſûs ſunt, *Lobel.* Semen ad iſchiadicos utilis eſt; bilioſa per alvum purgat, *Dioſc.*

A. 3. Coris, *Offic.* Coris lutea, *C. B. Pin.* 280. Coris Matthioli, *Ger. Emac.* 544. *Park. Theat.* 570. Coris legitima Cretica Belli, *ejuſd.* Hypericoides, Coris quorundam, & Coris legitima *J. B.* iii. 384. *Chab.* 456. *Raii Hiſt.* ii. 1018. Hypericum ſeu Coris legitima Ericæ ſimilis, *Hiſt. Oxon.* ii. 469. Hypericum ſaxatile tenuiſſimo & glauco folio, *Elem. Bot.* 322. *Tourn. Inſt.* 255. A. *Baſtard St. John's-wort.* Gal. *Mille-pertuis batard.* G. unecht S. Johannis-Kraut. B. *Baſtaert S. Jans-Kruyt.* Inſulæ Cretæ Indigena eſt. Maio floret. *Uſu.* Semen. *Vires.* Urinas menſeſque ciet: eſt & auxilio ex vino potum à phalangio demorſis, Iſchiadicis, & Opiſthotonicis, *Dioſc.*

A. 4. Androſæmum, *Offic.* Androſæmum vulgare, *Park. Theat.* 575. *Merc. Bot.* i. 19. *Phyt Brit.* 8. *Mer. Pin.* 8. *Raii Hiſt.* ii. 1020. Androſæmum maximum fruteſcens, *C. B. Pin.* 280. *Boerh. Ind.* A. 242 Hypericum maximum (quaſi fruteſcens) bacciferum, *Hiſt. Oxon.* ii. 472. Hypericum maximum Androſæmum vulgare dictum, *Raii Synop.* iii. 343. Siciliana, aliis Ciciliana, vel Androſæmum, *J. B.* iii. 384. Siciliana, vel Androſæmum, Tota Bona quibuſdam, *Chab.* 457. Clymenum Italorum, *Ger.* 435. *Emac.* 543. A. *Tutſan, or Park-leaves.* Gal. *Toute-Saine.* G. Groß Beeren tragend Johannis-Kraut. B. *Mans-bloet ende Androſæmon.* In dumetis, & ſepibus. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Folia, flos, ſemen. *Vires.* Cum Hyperico viribus convenit.

VI. *De Harmela.*

A*B Hyperico differt, foliis diſſectis alternatim in caule ſitis; floribus albis.* Raii Method. A. p. 192.

A. Ruta ſylveſtris, Harmel, *Offic.* Ruta ſylveſtris flore magno, albo, *C. B. Pin.* 336. *Raii Hiſt.* i. 878. *Hiſt. Oxon.* ii. 508. Ruta ſylveſtris Syriaca, ſive Harmala, *Park. Theat.* 133. Ruta, quæ dici ſolet Harmala, *J. B.* iii. 200. *Chab.* 377. Harmala, *Ger.* 1073. *Emac.* 1255. *Tourn. Inſt* 257. *Boerh. Ind.* A. 261. A. *Wild. Rue.* Gal. *Ruë ſauvage.*

G.

Wilde Raute. B. *Syriſe Ruyte ofte Harmala.* In hortis Botanicorum. Julio floret. *Uſu.* Herba, ſemina parva, anguloſa, nigricantia. *Vires.* Scribunt Arabes, hujus ſemine inebriari homines, adeo ut ſubinde diutius dormiant; maximeque confert in melancholia.

VII. *De Alſine.*

NOtæ ſunt, *Folia conjugatim in caule ſita, calyx ad modum floris in plura ſegmenta, ſeu folia expanſus; vaſcula ſeminalia, ſimplicia, unica intus cavitate, ſeminibus medium occupantibus, exteriùs protegente vaſculo*, R. Synop. p. 145.

A. 1. Alſine, *Offic.* Alſine minor, *Park. Theat.* 760. Alſine media, *C. B. Pin.* 250. *Hiſt. Oxon.* ii. 550. *Tourn. Inſt.* 245. *Elem. Bot.* 208. *Boerh. Ind.* A. 209. *Rupp. Flor. Jen.* 87. *Dill. Cat. Giſſ.* 41. *Buxb.* 16. *Merc. Bot.* i. 18. *Phyt. Brit.* 6. Alſine minor ſive media, *Ger.* 489. *Emac.* 611. Alſine vulgaris ſive Morſus Gallinæ, *J. B.* iii. 363. *Raii Hiſt.* ii. 1030. *Synop.* iii. 347. Alſine ſive Morſus Gallinæ, *Chab.* 449. Alſine minor media, *Mer. Pin.* 5. A. *Chickweed.* Gal. *Morgeline, Mouron.* G. Hünerdarm. B. *Hoenderbeet.* In uliginoſis ad ſepes, & vias. *Uſu.* Herba. *Vires.* Refrigerat, & humectat. Eaſdem vires obtinet, quas Parietaria, præterquam quòd non aſtringat: inſigniter nutrire creditur; unde Atrophiâ, Phthiſique laborantibus eſca ſalutaris æſtimatur, *Schrod.*

A. 2. Gramen Leucanthemon, *Offic. Ger.* 43. *Emac.* 47. *Park. Theat.* 1325. Gramen Fuchſii ſive Leucanthemum, *J. B.* iii. 361. *Chab.* 448. Caryophyllus arvenſis glaber flore majore, *C. B. Pin.* 210. Caryophyllus holoſteus arvenſis glaber flore majore, *Raii Hiſt.* ii. 1027. *Synop.* iii. 346. Holoſteum vernum ſeu Gramen leucanthemum, *Mer. Pin.* 63. Holoſteum vernum flore majore, Euphraſia, Gramen Tragi, *Merc. Bot.* i. 43. *Phyt. Brit.* 60. Lychnis arvenſis glabra, flore majore, *Hiſt. Oxon.* ii. 546. *Boerh. Ind.* A. 214. Alſine pratenſis gramineo folio ampliore, *Elem. Bot.* 209. *Tourn. Inſt.* 243. *Dill. Cat. Giſſ.* 50. *Rupp. Flor. Jen.* 87. *Buxb.* 18. Alſine holoſtea glabra, folio gramineo, flore majore, *Volck. Flor. Nor.* 21. A. *Stitch-wort.* Gal. *Le Gramen de Fuſchius.* G. Bluhmen-Graß. B. *Oogen-trooſt-Gras.* In ſylvis, dumetis, & ſepibus paſſim. Vere floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Refrigerandi & ſiccandi vi pollet. In inflammationibus oculorum prodeſt.

Herbæ pentapetalæ foliis in caule alterno, aut nullo ordine poſitis.

VIII. *De Portulaca.*

NOtæ ſunt, *Vaſculum ſimplex, ſeu non diviſum in loculamenta, quod per maturitatem horizontaliter rumpitur; flos flavus calyce bivalvi incluſus; folia craſſa, ſucculenta, lævia, extremis rotunda*, R. H. p. 1038.

A. 1. Portulaca, *Offic. Park. Parad.* 499. *Chab.* 536. Portulaca domeſtica, *Ger.* 418. *Emac.* 521. Portulaca, latifolia ſeu ſativa, *C. B. Pin.* 288. *Hiſt. Oxon.* ii. 570. *Raii Hiſt.* ii. 1039. *Tourn. Inſt.* 236. *Elem. Bot.* 202. *Boerh. Ind.* A. 220. *Rupp. Flor. Jen.* 95. Portulaca hortenſis latifolia, *J. B.* iii. 678. A. *Purſlane.* Gal. *Pourpier.* G. Burtzel-Kraut. B. *Tamme Porceleyn.* In hortis ſeritur. Julio floret. In *Uſu* ſunt Herba & ſemina puſilla, pulla. Inter ſemina quatuor frigida minora numeratur. *Vires.* Refrigerat, ſiccat, aſtringit; lumbricos fugat & expellit. Uſus præcipuus in mitigando fervore bilis; & hinc in febribus putridis & malignis; ardore urinæ, & ſcorbuto prodeſt, *Schrod.*

A. 2. Portulaca ſylveſtris, *Offic. Ger.* 418. *Emac.* 521. *Park. Theat.* 722. *Raii Hiſt.* ii. 1039. Portulaca anguſtifolia ſive ſylveſtris, *C. B. Pin.* 288. *Hiſt. Oxon.* ii. 571. *Tourn. Inſt.* 236. *Elem. Bot.* 202. *Boerh. Ind.* A. 220. Portulaca ſylveſtris minor ſive ſpontanea, *J. B.* iii. 678. *Chab.* 536. A. *Wild Purſlane.* Gal. *Pourpier ſauvage.* G. Wilde Portulac. B. *Wilde Porceleyn.* In vervactis, & ad vias frequens. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

IX. *De Sedo.*

NOtæ ſunt, *Folia anguſta, craſſa, & ſucculenta, non dentata, aut ſerrata; vaſcula ſeminalia, bicornia*, R. Synop. p. 150.

A. 1. Sedum minus, *Offic.* Sedum minus Officinarum, *Ger.* 413. *Emac.* 512. *Mer. Pin.* 111. Sedum minus teretifolium album, *C. B. Pin.* 283. *Raii Hiſt.* ii. 1040. *Synop.* iii. 271.

Tourn. Inſt. 262. *Elem. Bot.* 229. *Boerh. Ind.* A. 286. *Hiſt. Oxon.* iii. 472. *Dill. Cat. Giſſ.* 133. Sedum minus folio longiuſculo, tereti, flore albo, *J. B.* iii. 690. *Chab.* 539. Sedum minus flore albo, *Merc. Bot.* i. 67. *Phyt. Brit.* 111. Vermicularis flore albo, *Park. Theat.* 733. A. *Small-Houſeleek.* Gal. *Triquemadame.* G. Klein Haußwurtz. B. *Klein Huis-look met witte blom.* In muris, & tectis. Junio floret. *Uſu* eſt Herba. *Vires.* Nullam acrimoniam habet, ergo cum Sempervivo majori viribus convenit.

A. 2. Paronychia rutacco folio, *Offic. Ger.* 499. *Emac.* 624. Paronychia foliis inciſis, *Park. Theat.* 556. *Mer. Pin.* 90. Paronychia altera, *Merc. Bot.* i. 57. *Phyt. Brit.* 88. Tridactylus, *Chab.* 559. Tridactylites tectorum flore albo, *J. B.* iii. 762. Sedum Tridactylites tectorum, *C. B. Pin.* 285. Sedum ſpurium Tridactylites tectorum, *Volck. Flor. Nor.* 349. Alſine Tridactylites tectorum, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 20. Sanicula aizoides Trydactylites murorum, *Pluk. Almag.* 331. Saxifraga verna annua humilior, *Elem. Bot.* 219. *Tourn. Inſt.* 252. *Raii Synop.* iii. 354. *Boerh. Ind.* A. 223. *Rupp. Flor. Jen.* 98. *Buxb.* 294. A. *Rue Whitloe Graſs.* Gal. *Perce-pierre.* G. Rothſtein. B. *Rotsſteen.* In muris & tectis. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Ad Scrophulas valde commendatur.

X. *De Cotyledone.*

Foliis latis ſubrotundis, crenatis, vaſculo ſeminali bicorni, radice granuloſa à reliquis differt.

A. 1. Saxifraga alba, *Offic. Ger.* 693. *Emac.* 841. *Raii Hiſt.* ii. 1048. *Merc. Bot.* i. 66. *Phyt. Brit.* 109. *Mer. Pin.* 109. Saxifraga alba vulgaris, *Park. Theat.* 424. Saxifraga rotundifolia alba, *C. B. Pin.* 309. *Raii Synop.* iii. 354. *Tourn. Inſt.* 252. *Elem. Bot.* 219. *Boerh. Ind.* A. 222. *Dill. Cat. Giſſ.* 50. *Rupp. Flor. Jen.* 98. *Buxb.* 294. Saxifraga alba radice granuloſa, *J. B.* iii. 706. Sedum bicorne album rotundifolium erectum radice granuloſa, *Hiſt. Oxon.* iii. 473. Sanicula radice granuloſa, flore albo, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 535. A. *White Saxifrage.* Gal. *Saxifrage.* G. Weißer Steinbrech. B. *Witte Steenbreek.* In arenoſis paſcuis. Aprili floret. In uſu ſunt Herba, Semen. *Vires.* Calfacit & ſiccat evidentiſſimè, diuretica eſt, aperit. Uſus præcipuus in Sabulo ac Calculo Renum ac Veſicæ expellendo, in Menſibus obſtructis.

A. 2. Umbilicus Veneris alter, *Offic.* Umbilicus Veneris minor, *Ger. Emac.* 529. Cotyledon altera minor, *Park. Parad.* 232. Cotyledon media foliis oblongis ſerratis, *C. B. Pin.* 285. Sanicula aizoides foliis oblongis ſerratis, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 535. Sedum ſerratum, *J. B.* iii. 689. *Chab.* 539. *Raii Hiſt.* ii. 1045. Sedum ſerratum album, bicorne, longiore folio, marginibus argenteis, *Hiſt. Oxon.* iii. 478. Saxifraga Sedi folio anguſtiore ſerrato, *Elem. Bot.* 219. *Tourn. Inſt.* 252. *Boerh. Ind.* A. 212. *Rupp. Flor. Jen.* 98. A. *Small Navel-wort.* Gal. *Nombril de Venus.* G. Klein Nabel-Kraut. B. *Navel-Kruid.* In montibus Germaniæ. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Sempervivo viribus convenit.

XI. *De Radice Ninzin dicta.*

Foliis longis, anguſtis, acuminatis, alternatim diſpoſitis, floribus albis pentapetalis, radice Scorzoneræ ſimili à reliquis hujus generis differt.

A. Ninzin & Ginſzeng, *Offic.* Ninzin, Ginſen, *Mont. Exot.* 7. Ninzin ſeu Zingin & Ginſeng radix genuina Indiæ Orientalis, *Pluk. Phytog. Tab.* 101. N°. 7. Ginſeng & Genſing quibuſdam, *Raii Hiſt.* ii. p. 1338. Radix Ninzin, *Piſ. Mant. Arom.* 194. Ginſeng vel Ninzen, Niſi, Radix Chinenſis, *Cod. Med.* lv. Radix Ginſeng Chinenſibus, Niſi Japonenſibus, *Ogilb. Chin.* i. 212. Radix Ginſeng, *Ejuſd.* ii. 679. Siſarum montanum Coræenſe, radice non tuberoſa, *Kempb. Amœn. Exot.* 818. Aureliana Canadenſis Iroquæis Garentogen, Sinenſibus Ginſeng, *R. P. Lafiteau.* In regno Japanico creſcit. *Uſu.* Radix oblonga, digiti minimi craſſitie, & plurimum ramoſa, intus exalbida, foris fuſca, ſaporis ſubacris & ſubamaricantis, odoris aromatici: raro in Officinis noſtris invenitur. *Vires.* Temperatiſſima eſt, & proptcrea cum Sanguine noſtro analogiam quandam habere videtur; laudatur ad memoriam confortandam, & in Convulſione, Lipothymia, Vertigine, Colica Convulſiva, &c. Venerem quoque excitare dicitur. Secundum *Kempherum* inter Umbelliferas reponi debet.

XII. *De Gramine Parnaſſi.*

NOtæ *ſunt, Pericarpium conoides è tribus carinis compoſitum; flos in uno cauliculo unicus, ſpecioſus, albus, duum generum ſtaminibus; folia parva hederacea*, R. Meth. *A.* p. 3.

A. Hepatica alba, *Offic.* Gramen Parnaſſi, *Ger. Emac.* 840. *Mer. Pin.* 56. *Raii Hiſt.* ii. 1049. *Merc. Bot.* ii. 23. Gramen Parnaſſi vulgare, *Park. Theat.* 429. Gramen Parnaſſi, flore albo ſimplici, *C. B.* 309. *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 304. Gramen Parnaſſi Dodonæo, quibuſdam Hepaticus flos, *J. B.* iii. 537. *Chab.* 501. Gramen Parnaſſi ſive hederaceum, *Phyt. Brit.* 54. Parnaſſia paluſtris & vulgaris, *Tourn. Inſt.* 246. *Elem. Bot.* 212. *Boerh. Ind.* A. 243. *Raii Synop.* iii. 355. *Dill. Cat. Giſſ.* 172. Parnaſſia Tournefortii & Rivini, *Rupp. Flor. Jen.* 91. Ciſtus humilis paluſtris, hederæ folio, perfoliata noſtras, *Pluk. Almag.* 108. *Volck. Flor. Nor.* 113. Pyrola rotundifolia paluſtris noſtras, flore unico ampliore, *Hiſt. Oxon.* iii. 505. A. *Graſs of Parnaſſus.* Gal. *Gramen du mont Parnaſſe.* G. Parnaßer-Graß. B. *Parnaſſer-Gras.* In paluſtribus putridis gaudet. Auguſto floret. *Uſu.* Radix, Herba, Semen. *Vires.* Succus foliorum & decoctum radicis probatiſſimum ſunt oculorum medicamentum. Semen vehementius urinam impellit: alvum vomitionéſque ſiſtit, *Dioſc.*

Hepar roborat, & ab obſtructionibus liberat, *Chab.*

XIII. *De Geranio.*

V*Aſculo pentacocco, roſtrato, ab aliis differt*, R. Synop. p. 154.

A. 1. Geranium moſchatum, *Offic. Ger.* 796. *Emac.* 941. *Hiſt Oxon.* ii. 513. *Park. Theat.* 709. *Raii Hiſt.* ii. 1057. *Synop.* 358. *Phyt. Brit.* 47. Geranium Cicutæ folio moſchatum, *C. B. Pin.* 319. *Tourn. Inſt.* 268. *Boerh. Ind.* A. 266. Geranium Moſchatum folio ad Myrrhidem accedente majus, *J. B.* iii. 479. Geranium Moſchatum ſive Acus Moſchata, folio Myrrhidis, *Chab.* 488. A. *Musked Cranes-bill.* Gal. *Bec de Gruë.* G. Schmaltz-Kraut. B. *Oyevaars-bek met ruykende bladeren.* In arvis rarius, in hortis frequens. Junio floret. *Uſu* eſt Herba. *Vires.* Vulneraria eſt inſignis.

A. 2. Geranium Robertianum, Gratia Dei, *Offic.* Geranium Robertianum, *Ger.* 794. *Emac.* 939. *Raii Hiſt.* ii. 1058. *Synop.* iii. 358. *C. B. Pin.* 319. *Tourn. Inſt.* 268. *Boerh. Ind.* A. 366. *Buxb.* 139. *Chab.* 488. Geranium Robertianum vulgare, *Park. Theat.* 710. Geranium Robertianum murale, *J. B.* iii. 480. *Dill. Cat. Giſſ.* 52. Geranium Robertianum Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 231. Geranium Robertianum flore dilutè rubello, *Hiſt. Oxon.* ii. 513. Geranium Rupertianum, *Mer. Pin.* 46. Geranium Rupertianum ſive Herba Roberti, *Merc. Bot.* i. 37. *Phyt. Brit.* 47. A. *Herb Robert.* Gal. *Herbe à Robert.* G. Ruprechts-Kraut. B. *Robbrechts-Kruyd.* Ad ſepes ubique. Maio floret. *Uſu* eſt Herba. *Vires.* Moderatè ſiccat, ſubaſtringit, extergit, Sanguinem coagulatum reſolvit, Vulneribus convenit, *Schrod.*

Geranium Robertianum ſolum in Officinis noſtris, ſcribit *Buxbaum*, notum eſt vulnerarium tam in potionibus vulnerariis inditum, quam exterius applicatum.

A. 3. Geranium Columbinum, Pes columbinus, *Offic.* Geranium Columbinum, *Ger.* 793. *Emac.* 938. *Raii Hiſt.* ii. 1059. *Synop.* iii. 359. *Mer. Pin.* 45. Geranium Columbinum vulgare, *Park. Theat.* 706. Geranium folio malvæ rotundo, *C. B. Pin.* 318. *Tourn. Inſt.* 268. *Buxb.* 157. Geranium folio malvæ rotundo majus, *Hiſt. Oxon.* ii. 511. *Boerh. Ind.* A. 265. Geranium Columbinum ſive Pes Columbinus, *Merc. Bot.* i. 37. *Phyt. Brit.* 47. Geranium folio rotundo, multum ſerrato ſive Columbinum, *J. B.* iii. 473. *Chab.* 486. Gruinalis folio malvæ rotundo, *Rupp. Flor. Jen.* 104. A. *Doves-Foot.* Gal. *Pié de Pigeon.* G. Taubenfuß. B. *Duyve-voet.* Ad ſepes. Junio floret. *Uſu* eſt Herba. *Vires.* Vulneraria eſt planta.

A. 4. Geranium tuberoſum, *Offic. Ger.* 795. *Emac.* 940. *Raii Hiſt.* ii. 1060. *J. B.* iii. 474. *Chab.* 486. Geranium tuberoſum majus, *C. B. Pin.* 318. *Hiſt. Oxon.* ii. 516. *Boerh. Ind.* A. 265. *Tourn. Inſt.* 267. *Elem. Bot.* 233. Geranium tuberoſum vel bulboſum, *Park. Parad.* 228. A. *Knotted-rooted Cranes Bill.* Gal. *Bec de Cicogne avec une racine bulbeuſe.* G. Storck-Schnabel mit rund-knelligter Wurtzel. B. *Ojevaars-Bek met knobbelagtige Wortel.* In curioſorum hortis colitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* In vino pota vulvæ inflammationes diſcutit, *Dioſc.*

A. 5. Geranium ſanguinarium, *Offic. Ger.* 799. *Emac.* 945. *Mer. Pin.* 46. Geranium

ſan-

ſanguineum maximo flore, *C. B. Pin.* 318. *Tourn. Inſt.* 267. *Elem. Bot.* 233. *Boerh. Ind.* A. 264 *Hiſt. Oxon.* ii. 515. *Buxb.* 138. Geranium ſanguineum ſive Hæmatodes, craſſa radice, *J. B.* iii. 478. Geranium ſanguineum ſive Hæmatodes, craſſa radice, flore purpureo, *Chab.* 488. Geranium Hæmatodes, *Park. Parad.* 229. *Raii Hiſt.* ii. 1061. *Synop.* iii. 360. Geranium Hæmatoides ſive ſanguinale, *Merc. Bot.* i. 38. *Phyt. Brit.* 47. Gruinalis montana Hæmatoides, *Rupp. Flor. Jen.* 104. A. *Bloody Cranes Bill.* Gal. *Bec de Gruë ſanguinaire.* G. Blut-Wurtzel. B. *Bloedwortel.* In ericetis & dumetis præſertim montoſis. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Quocunque modo ferè exhibita, ſanguinem undecunque manantem mirum in modum compeſcit, *Trag.*

A. 6. Geranium batrachoides, *Offic. Ger.* 797. *Emac.* 942. *Raii Hiſt.* ii. 1061. *Synop.* iii. 360. *J. B.* iii. 475. *Chab.* 486. *Hiſt. Oxon.* ii. 514. *Mer. Pin.* 45. Geranium Batrachoides flore cæruleo, *Park. Parad.* 228. Geranium Batrachoides, Gratia Dei Germanorum, *C. B. Pin.* 318. *Tourn. Inſt.* 266. *Elem. Bot.* 233. *Boerh. Ind.* A. 264. *Merc. Bot.* i. 37. *Phyt. Brit.* 47. A. *Crow-foot Cranes Bill.* Gal. *Bec de Gruë bleu.* G. Blauer Storch-Schnabel. B. *Oyevaars-Bek met blaauwe blom.* In pratis & paſcuis humidioribus. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Pulvis ſiccat vulneri impoſitus, non modò Sanguinis Fluxum ſtatim ſiſtit, ſed mirè & ſubitò conſolidat, *Stockerus.*

XIV. *De Nigella.*

F*Oliis tenuiter diſſectis, flore magno, conceptaculo itidem ſeminis magno, membranaceo, in quinque loculamenta diviſo, ſingulis loculamentis ſumma parte corniculatis, à reliquis differt,* R. H. p. 1070.

A. 1. Nigella, Gith, *Offic.* Nigella flore minore ſimplici, candido, *C. B. Pin.* 145. *Raii Hiſt.* 1071. *Hiſt. Oxon.* iii. 516. *Tourn. Inſt.* 258. *Elem. Bot.* 225. *Boerh. Ind.* A. 283. Nigella Romana ſive ſativa, *Park. Theat.* 1375. Melanthium, *Ger.* 924. *Emac.* 1084. Melanthium calyce & flore minore, ſemine nigro, *J. B.* iii. 208. *Chab.* 379. A. *Fennel Flower.* Gal. *Nielle.* G. Schwartzer Coriander / Schwartzer Kümmel. B. *Nigelle, Nardus zaad, zwarte Kumyn, Bloemtjes in 't hair.* In hortis ſeritur. Julio floret. In *Uſu* ſunt Semina nigra, rugoſa, anguloſa, ſaporis ſubacris, nonnihil oleoſi. *Vires.* Attenuat, aperit. Uſus præcipuus in mucilagine Pulmonum reſolvenda, & expectoranda, lacte augendo, Urina ac Menſibus ciendis, morſibus venenatis corrigendis. Specificè in febribus quartanis ac quotidianis, &c.

A. 2. Melanthium, *Offic.* Melanthium ſylveſtre, *Ger.* 924. *Emac.* 1084. Melanthium ſylveſtre ſive arvenſe, *J. B.* iii. 202. *Chab.* 379. Nigella arvenſis, *Park. Theat.* 1376. Nigella arvenſis cornuta, *C. B. Pin.* 145. *Raii Hiſt.* ii. 1070. *Hiſt. Oxon.* iii. 515. *Tourn. Inſt.* 258. *Elem. Bot.* 225. *Boerh. Ind.* A. 283. *Dill. Cat. Giſſ.* 142. *Rupp. Flor. Jen.* 131. *Buxb.* 235. A. *Wild Fennel-flower.* Gal. *Nielle bâtarde.* G. Wilder Schwartzer Kümmel. B. *Nigelle, Nardus.* Inter ſegetes Germaniæ reperitur. Junio floret. *Uſu.* Semina. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

XV. *De Pyrola.*

F*Lorum ſpica & ſemine pulviſculi inſtar minutiſſimo, cum Orchidibus convenit, radicibus fibroſis, foliis ſemper virentibus, Pyri figurâ ab eiſdem differt,* R. Synop. p. 176.

A. 1. Pyrola, *Offic. J. B.* iii. 94. *Chab.* 506. *Raii Hiſt.* ii. 1233. *Synop.* iii. 363. *Ger.* 330. *Emac.* 408. *Mer. Pin.* 99. *Dill. Cat. Giſſ.* 94. *Buxb.* 274. *Rivin. Irr. Pent.* Pyrola noſtras vulgaris, *Park. Theat.* 508. Pyrola vulgaris, *Merc. Bot.* ii. 31. *Phyt. Brit.* 100. Pyrola rotundifolia major, *C. B. Pin.* 191. *Hiſt. Oxon.* iii. 504. *Tourn. Inſt.* 256. *Elem. Bot.* 223. *Boerh. Ind.* A. 278. *Rupp. Flor. Jen.* 236. A. *Winter Green.* Gal. *Pyrole, Verdure de Mer.* G. Wintergrün. B. *Winter-groen.* In montoſis & ſylvoſis. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Refrigerat & ſiccat, aſtringit, conſolidat. Vulneraria eſt, uſu interno & externo celeberrima, *Schrod.*

A. 2. Pyrola altera, *Offic.* Pyrola folio mucronato ſerrato, *C. B. Pin.* 181. *Chomel.* 570. *Raii Synop.* iii. 363. *Tourn. Inſt.* 256. *Elem. Bot.* 223. Pyrola folio mucronato, *Rivin. Irr. Pent. Rupp. Flor. Jen.* 236. Pyrola folio ſerrato, *J. B.* iii. 536. *Raii Hiſt.* ii. 1233. *Buxb.* 275. *Hiſt. Oxon.* iii. 505. Pyrola tenerior, *Park. Theat.* 509. Pyrola ſecunda tenerior Cluſii, *Ger. Emac.* 408. A. *Smaller Winter-Green.* Gal. *Pyrole plus tendre.* G. Schmaller Wintergrün. B. *Wintergroen met geſchaarde en ſpitſe bladeren.* In ſylvis, ſed rarius. Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit.

XVI. *De Lino.*

NOtæ ſunt, *Vaſcula ſeminalia ſubrotunda, in decem loculamenta totidem ſemina continentia, diſpertita, ſemina melina, flores caduci*, R. Hiſt. p. 1072.

A. 1. Linum, *Offic. J. B.* iii. 450. *Chab.* 479. *Raii Synop.* iii. 362. Linum ſativum, *C. B. Pin.* 214. *Ger.* 444. *Emac.* 556. *Raii Hiſt.* ii. 1072. *Tourn. Inſt.* 339. *Elem. Bot.* 282. *Park. Theat.* 1335. *Boerh. Ind.* A. 284. *Rupp. Flor. Jen.* 105. *Mer. Pin.* 72. *Buxb.* 195. Linum vulgare ſativum, *Merc. Bot.* i. 84. *Phyt. Brit.* 69. Linum annuum cæruleum ſativum, *Hiſt. Oxon.* ii. 572. A. *Flax.* Gal. *Lin.* G. Flachs. B. *Vlas.* In arvis ſeritur. In *Uſu* ſunt Semina. *Vires.* Digerit, emollit, maturat. Uſus præcipuus in Tuſſi, Pleuriſi, Phthiſi. Extrinſecus maturat tumores, lenit dolores, fœtum expellit, *Schrod.*

A. 2. Linum Catharticum, *Offic. Rupp. Flor. Jen.* 105. Linum ſylveſtre Catharticum, *Ger. Emac.* 560. *Raii Hiſt.* ii. 1076. *Synop.* 362. *Mer. Pin.* 73. *Merc. Bot.* i. 48. *Phyt. Brit.* 69. *Dill. Cat. Giſſ.* 75. Linum pratenſe floſculis exiguis, *C. B. Pin.* 214. *Hiſt. Oxon.* ii. 575. *Tourn. Inſt.* 340. *Elem. Bot.* 283. *Buxb.* 195. Linum minimum floſculis albis, Alſine verna glabra quorundam, *Chab.* 480. Chamælinum Cluſii flore albo, ſive Linum ſylveſtre Catharticum, *Park. Theat.* 1336. Alſina verna glabra floſculis albis vel potius Linum minimum, *J. B.* iii. 455. A. *Purging Flax, or Mill Mountain.* Gal. *Lin ſauvage.* G. Purgierend-Flachs. B. *Wild Vlas.* In paſcuis ſiccioribus, montoſis & cretaceis. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cathartica vi prædita eſt. Tertianas curat. In Arthriticis vagis commendatur.

XVII. *De Rorella.*

FOliis *ſetis ſeu ciliis rubentibus, circumquaque fimbriatis, quibus guttulæ velut roris adhæreſcunt, cauliculis nudis, locoque natali in aquoſis ab aliis diſcriminatur*, R. Synop. p. 161.

A. Ros Solis, *Offic. J. B.* iii. 761. Ros Solis major, *Ger.* 1366. Ros Solis folio rotundo, *C. B. Pin.* 357. *Raii Hiſt.* ii. 1100. *Synop.* iii. 356. *Tourn. Inſt.* 245. *Elem. Bot.* 211. *Hiſt. Oxon.* iii. 620. *Boerh. Ind.* A. 216. *Ger. Emac.* 1556. Ros Solis ſive Rorella vel Roſa Solis, *Park. Theat.* 1052. Ros Solis, Roſa Solis, ſponſa Solis, Rorida & Rorella etiam dicta, *Chab.* 559. Roſa Solis folio rotundo, *Mer. Pin.* 104. Rorella, *Buxb.* 285. *Dill. Cat. Giſſ.* 116. Rorella vulgaris Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 90. Rorella foliis rotundis ſive Ros Solis folio rotundo, *Merc. Bot.* i. 64. *Phyt. Brit.* 105. A. *Roſa Solis.* Gal. *Roſée du Soleil.* G. Sonnen-Thau. B. *Zonne-dauw, Loopig-kruid.* In humidis paluſtribus. Junio floret. *Uſu* eſt Herba. *Vires.* De viribus hujus plantulæ non convenit inter Botanicos: Sunt qui ad Phthiſin & ad Peſtem eam commendant: alii, nec ſine ratione, quoniam cauſtica eſt, uſum ejus internum vetant, *R. Hiſt.* p. 1100.

XVIII. *De Nymphæa.*

NOtæ ſunt, *Folia ſubrotunda, in ſummis aquis fluitantia*, R. Synop. p. 207.

A. 1. Nymphæa alba, *Offic. Ger.* 672. *Emac.* 819. *Raii Hiſt.* ii. 1320. *Synop.* iii. 368. *J. B.* iii. 770. *Mer. Pin.* 84. Nymphæa, Nenuphar, *Chab.* 561. Nymphæa alba major, *C. B. Pin.* 193. *Hiſt. Oxon.* iii. 513. *Tourn. Inſt.* 260. *Elem. Bot.* 227. *Merc. Bot.* i. 53. *Phyt. Brit.* 80 *Rupp. Flor. Jen.* 130. *Buxb.* 237. Nymphæa alba major vulgaris, *Park. Theat.* 1251. Leuconymphæa, *Boerh. Ind.* A. 281. Aguape, Braſilienſibus, *Marcg.* 21. Aguape, *Piſon.* (1648.) 91. Aguape ſive Nymphæa, *Ejuſd.* (1658.) 219. A. *White Water Lily.* Gal. *Nenuphar, Lis d'étang, Blanc d'eau, Volet.* G. Weiße See-Bluhmen. B. *Groote witte Plompen, Water-roſen, Meer-bladen.* In fluviis. Julio floret. In *Uſu* ſunt Radix, Folia, Flores. *Vires.* Radix refrigerat & ſiccat. Folia & Flores refrigerant & humectant. Singula ſunt uſus præcipui ad Fluxum alvi, ad Pollutionem nocturnam, ſeminis acrimoniam, Sanguinis æſtum & tenuitatem, &c. *Schrod.*

A. 2. Nymphæa lutea, *Offic. Ger.* 672. *Emac.* 819. *J. B.* iii. 771. *Chab.* 561. *Raii Hiſt.* ii. 1319. *Synop.* iii. 368. *Mer. Pin.* 84. Nymphæa major lutea, *C. B. Pin.* 193. *Hiſt. Oxon.* iii. 512. *Tourn. Inſt.* 261. *Elem. Bot.* 227. *Boerh. Ind.* A. 281. *Park. Theat.* 1252. *Dill. Cat. Giſſ.* 112. *Merc. Bot.* i. 53. *Phyt. Brit.* 81. *Rupp. Flor. Jen.* 130. *Buxb.* 236. A. *Yellow Water Lily.* Gal. *Nenuphar jaune.* G. Gelbe Waßer-Lilien. B. *Grote gele Plompen.* In fluviis frequens. Julio floret In *Uſu* ſunt,

ſunt, Radix, Folia, Flores. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

XIX. *De Faba Ægyptiaca.*

HUjus *notæ, Folia & Flores Nymphææ, fructus fungoſus & rugoſus globum dimidium, cui ſumma pars præciſa eſt, referens, pluribus ad viginti quatuor uſque loculis diſtinctus, quorum unusquisque fructum glandi ſimilem continet*, R. Meth. *A.* p. 128.

A. Faba Ægyptia, *Offic. Bod. à Stapel.* 437. *Raii Hiſt.* ii. 1322. Faba Ægyptia Dioſcoridis & Theophraſti, cujus radix Colocaſſia dicebatur, *Park. Theat.* 375. Faba Ægyptia legitima Dioſcoridis, *Camel. Syllab.* 39. Faba ſive Cyamus Ægyptia, *J. B.* iii. 774. Fructus valde elegans, Faba fortè Ægyptia Dioſcoridis, *Ejuſd.* 715. *Chab.* 562. Fabæ Ægyptiæ affinis, *Ger. Emac.* 1552. Fabæ Ægyptiacæ Dioſcoridis affinis, *C. B. Pin.* 196. Nymphæa Indica flore purpureo, *Bont.* 128. Nymphæa Indica maxima, *Parad. Bat. Prod.* 358. Nymphæa Indica Faba Ægyptia dicta, flore incarnato, Nelumbo Zeilonenſium, *Parad. Bat.* 205. Nymphæa glandifera Indiæ paludibus gaudens, foliis umbilicatis, amplis, pediculis ſpinoſis, flore roſeo purpureo & flore albo, *Pluk. Almag.* 267. Nymphæa Madaraſpatana Naſturtii Indici ſcutato folio, ſolidiori, venis atris, pediculo ſpinulis aſperato, *Pluk. Phytog. Tab.* 207. *Fig.* 5. *Tab.* 322. *Fig.* 1. Nymphæa flore ſuave purpuraſcente Japonica, *Breyn. Prod.* ii. 77. Nymphææ affinis glandifera Ægyptiaca Flore pleno pulchro purpureo, *Hiſt. Oxon.* iii. 514. Nymphææ affinis Malabarica, Flore amplo roſaceo, albicante colore, *Commel. in not. Hort. Malab. Flor. Mal.* 191. Nymphæa affinis Malabarica, Folio & Flore amplo, colore candido, *Ejuſd.* Tamara, *Hort. Mal.* xi. 59. *Tab.* 30. Bem-Tamara, *Ejuſd.*. Nelumbo Zeylanenſium, *Tourn. Inſt.* 261. Nelumbo Nymphæa alba Indica maxima, flore albo, fabifera, *Herm. Muſ. Zeyl.* 66. Lien Sinarum, *Ogilb. Chin.* ii. 681. A. *Egyptian Bean.* Gal. *Fève d'Egypte.* G. Egyptiſche Bohnen. B. *Egyptiſche Boonen.* In Ægypto creſcit. *Uſu.* Radix. *Vires.* Adſtringendi facultatem obtinet, & Stomacho utilem: Dyſentericis cœliacisque prodeſt, *Dioſc.* Radix trita & Saccharo mixta in formam conditi, exhibetur pro Hæmorrhoidibus. Succus è floribus extractus immodicum menſium ſiſtit fluxum, *H. Mal.* p. 60.

XX. *De Viola.*

NOtæ *ſunt, Flos pentapetalos, difformis, calcari donatus; vaſculum ſeminale ternis loculamentis diſtinctum.* R. Synop. p. 152.

A. 1. Viola, *Offic. Rivin. Irr. P. Chab.* 509. *Dill. Cat. Giſſ.* 36. Viola Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 232. Viola Martia purpurea *J. B.* ii. 542. *Raii Hiſt.* ii. 1049. *Synop.* iii. 364. *Buxb.* 337. Viola Martia purpurea, flore ſimplici odorato, *C. B. Pin.* 199. *Tourn. Inſt.* 419. *Elem. Bot.* 333. *Boerh. Ind.* A. 243. *Hiſt. Oxon.* ii. 474. Viola nigra ſive purpurea, *Ger.* 699. *Emac.* 850. *Mer. Pin.* 125. Viola ſimplex Martia, *Park. Parad.* 282. Viola purpurea ſive Martia vulgaris, *Merc. Bot.* i. 76. *Phyt. Brit.* 130. A. *Purple Violets.* Gal. *Violette.* G. Blaue Mertz-Violen. B. *Viole.* Ad ſepes & in aggeribus foſſarum. Martio floret. In *Uſu* ſunt Folia, Flores, & Semen. *Vires.* Flos recens refrigerat, humectat, emollit, laxat. Uſus præcipuè in fervore febrium compeſcendo, doloreque capitis inde nato, in Tuſſi, aſperitate Gutturis & Pleuritide. Semen inſigne eſt Lithontripticon, *R. H.* p. 1050.

A. 2. Viola tricolor, *Offic. Ger.* 703. *Emac.* 854. *Phyt. Brit.* 170. *Mer. Pin.* 125. *Raii Hiſt.* ii. 1052. *Synop.* 365. *Dill. Cat. Giſſ.* 96. *Buxb.* 338. *Rivin. Irr. P.* Viola tricolor major & vulgaris, *Park. Theat.* 756. Viola tricolor hortenſis repens, *C. B. Pin.* 199. *Tourn. Inſt.* 420. *Elem. Bot.* 333. *Boerh. Ind.* A. 244. *Hiſt. Oxon.* ii. 476. *Rupp. Flor. Jen.* 233. Viola ſive Jacea tricolor ſylveſtris parva, *Merc. Bot.* i. 76. Jacea, *Schrod. Pharm.* iv. 84. Jacea ſive Flos Trinitatis Matthioli & Officinarum, *Volck. Flor. Nor.* 221. Jacea tricolor ſive Trinitatis flos, *J. B.* iii. 546. *Chab.* 510. A. *Hearts Eaſe.* Gal. *Penſée, Herbe de la Trinité, Clavelée.* G. Dreyfaltigkeit-Blumen. B. *Kruypende Penſeel.* In hortis. Maio floret. *Uſu* eſt Herba. *Vires.* Eaſdem habet vires cum præcedente.

XXI. *De Reſeda.*

NOtæ *ſunt, Flos hexapetalos, è foliis valde irregularibus compoſitus, ſiliqua oblonga triangula perpetuò hians, ſex ſeminum ordines continens*, R. Meth. *A.* p. 112.

A. 1. Reſeda, *Offic.* Reſeda Plinii, *Ger.* 226. *Emac.* 277. *Mer. Pin.* 104. Reſeda Plinii quibuſdam, *Chab.* 484. Reſeda lutea, *J.*

J. B. iii. 467. Reſeda minor lutea, *Hiſt. Oxon.* iii. 615. Reſeda vulgaris. *C. B. Pin.* 100. *Raii Hiſt.* ii. 1053. *Synop.* iii. 366. *Tourn. Inſt.* 423. *Elem. Bot.* 335. *Boerb. Ind.* A. 251. *Dill. Cat. Giſſ. App.* 28. *Rupp. Flor. Jen.* 234. *Buxb.* 283. Reſeda minor ſeu vulgaris, *Park. Theat.* 823. Reſeda vulgaris, Eruca peregrina, Italica vel Cantabrica, *Merc. Bot.* i. 64. *Phyt. Brit.* 104. A. *Baſe Rocket.* Gal. *Reſeda jaune.* G. Steich-kraut. B. *Reſeda, vremde Raket.* In arvis cretaceis reperitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Sedat dolores, inflammationes diſcutit.

A. 2. Phyteuma, *Offic. J. B.* iii. 386. *Raii. Hiſt.* ii. 1054. Phyteuma Monſpelienſium, *Chab.* 456. Reſeda Phyteuma dicta, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 524. Reſeda minor vulgaris, *Tourn. Inſt.* 423. *Elem. Bot.* 335. *Boerb. Ind.* A. 251. Reſeda minor humilis Monſpeliaca foliis inferioribus integris, *Hiſt. Oxon.* iii. 615. Reſedæ affinis Phyteuma dicta, *C. B. Pin.* 100. Reſedæ affinis Phyteuma Monſpelienſium dicta, *Park. Theat.* 822. Valeriana ſeptima, *Ger.* 918. *Emac.* 1076. A. *Small Baſe Rocket.* Gal. *Phyteuma*, ou *petite Reſeda.* G. Kleine Reſeda. B. *Kleine Reſeda.* Circa Monſpelium provenit. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Quam ad amatoria convenire nonnulli ſcriptum reliquerunt, *Dioſc.*

Quamvis *Dioſcorides*, ut adnotavi, plantæ ſequentis nullam deſcriptionem dederit, ideoque inter Botanicos non leves diſſenſiones de ea cauſavit: in deſcriptione tamen hujus plantæ folia Struthio ſimilia ei attribuit, unde etiam non leviorem in diverſas ſententias abeundi Auctoribus occaſionem dedit. *Matthiolus* Campanulam hanc eſſe vult, *Cæſalpinus* Ranunculum; *Columna* vel Scabioſam vel Valerianam, *Honorius Bellus* Antirrhini ſpeciem, Alii Luteolam, nos vero cum *J. Baubino* ad hanc plantam potiùs referendam cenſemus.

XXII. *De Luteola.*

A Reſeda differt capſulâ brevi, in tres carinas, antequam ſemen matureſcat, debiſcente, quarum unaquæque duos ſeminum ordines continet, ut in Viola. Hæ carinæ initio conjunguntur, & vaſculum efficiunt clauſum, R. Meth. *A.*

A. Struthium, *Offic.* Luteola, *Ger.* 398. *Emac.* 494. *Raii Hiſt.* ii. 1054. *Synop.* iii. 366. *Mer. Pin.* 74. *Dill. Cat. Giſſ.* 92. *Buxb.* 198. *Merc. Bot.* i. 48. *Phyt. Brit.* 70. Luteola herba Salicis folio, *C. B. Pin.* 100. *Tourn. Inſt.* 423. *Elem. Bot.* 336. *Boerb. Ind.* A. 251. *Rupp. Flor. Jen.* 234. *Hiſt. Oxon.* iii. 616. Lutea Plinii quibusdam, *J. B.* iii. 465. *Chab.* 484. Reſeda tinctorum Salicis folio, Luteola dicta, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 423. A. *Dyers Weed.* Gal. *Gaude*, ou *Herbe jaune.* G. Färber-Graß. B. *Wouw.* In muris & locis ruderatis. Æſtate floret. *Uſu.* Herba. Ad uſum Tinctorum ſeritur, colore luteo tingit. *Vires.* Nonnulli contuſum vulneribus imponunt, *R. H.* quidam ad Morbum Regium commendant. Pro Glaſto à Mulierculis Botanopolis Londinenſibus frequens venditur.

Quamvis Struthium veteribus Græcis adeo probè cognitum fuerit, ut *Dioſcorides* deſcriptione non indigere putaverit, Poſteris tamen temporibus eruditorum ingenia non parum torſit. *Cordus* pro Imperatoria eam habuit. Nonnulli, ut obſervavit *C. Baubinus*, pro Valeriana rubra; *Fuchſius*, *Lonicerus*, & *Thalius*, pro Saponaria. Quorum omnium opiniones rejicit idem *C. Baubinus*, ut & quandam Lychnidis ſpeciem pro ea ad ſe miſſam. *Lacuna*, & *Geſnerus* Luteolam vulgarem Struthium eſſe exiſtimant: quibus adverſatur *Matthiolus*, Pſeudo-ſtruthium eam herbam appellans. *Honorius Bellus* in ſecunda ſua ad *Cluſium* Epiſtola Luteolam Struthium eſſe ſtatuit, cum quo & ego conſentio, atque exiſtimo à vulgari Luteola ſeparandum non eſſe, ideoque utrumque conjunxi.

SECTIO VIGESIMA SECUNDA.

Herbæ hexapetalæ.

I. *De Salicaria.*

NOtæ ſunt, Flos hexapetalos petalis è ſummo calicis margine ſeu inciſuris exeuntibus, qui integer eſt, ſumma tamen parte in aliquot ſegmenta diviſus, & capſulam occultat in bina loculamenta partitam, Raii Meth. *A.* 110.

A. Salicaria, Lyſimachia purpurea, *Mont. Ind.* 52. Salicaria vulgaris purpurea foliis oblongis, *Tourn. Inſt.* 253. *Elem. Bot.* 220. *Boerb.*

Boerh. Ind. A. 221. *Raii Synop.* iii. 367. *Rupp. Flor. Jen.* 118. *Dill. Cat. Giſſ.* 115. *Buxb.* 289. Lyſimachia purpurea ſpicata, *Ger.* 386. *Emac.* 476. *Park. Theat.* 546. *Chab* 286. *Raii Hiſt.* ii. 1036. *Mer. Pin.* 75. Lyſimachia ſpicata purpurea forte Plinii, *Merc. Pot.* i. 49. *Phyt. Brit.* 72. *C. B. Pin.* 246. Lyſimachia purpurea quibuſdam ſpicata, *J. B.* ii. 902. Blattaria rubra ſpicata major, glabra, communis, folio acuto, *Hiſt. Oxon.* ii. 490. A. *Spiked Willow-herb.* Gal. *Salicaire.* G. Purper Widerich. B *Purper Wederik.* In paluſtribus, & ad fluviorum ripas. Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Planta eſt Ophthalmica, *Mont.* 74. Aqua hujus diſtillata ad vulnera puncturas & ſuggillationes oculorum, nec non ad obſcuritatem aliaque eorum vitia præſentaneum eſt remedium, *Park.* Specificum eſt in inflammationibus, *Raii Hiſt.* Decoctum hujus herbæ mirum proſit in Diarrhœa Hibernis noſtratibus endimiæ, *Threk. Synop. Hybern.*

SECTIO VIGESIMA TERTIA.

De Herbis radicibus bulboſis.

R*Adicem bulboſam*, voco, *quæ unico conſtat tubere ſeu capite*, *fibras plurimas ex ima ſede ſeu baſi emittente*, R. Meth. p. 151.

Herbæ radice bulboſa ſunt vel radice

- Squamoſa, caule, multis foliis cincto, florum petalis rectioribus, floribus etiam ipſis erectis: *Lilium Album.*
- Tunicata, odore
  - Gravi, floſculis multis è ſummo caulis faſtigio enatis, & in Umbellam aut Corymbum diffuſis, foliis
    - Fiſtuloſis, capitulis non proliferis, grandibus, eſculentis, major & elatior, caule in ventrem utrinque turbinatum intumeſcente: *Cepa.*
    - Solidis & planis, longis, gramineis, bulbo
      - E multis nucleis ſeu ſpicis compoſito, odore graviore, caule recto, ſativa: *Allium.*
      - Simplici, non compoſito ex nucleis floribus minus ſpecioſis, elatior & major, radice anguſta, odore mitiore, floſculis plurimis in ſphæram conglobatis: *Porrum.*

    a b

  - Nulla aut minus gravi, floribus hexapetalis, nudis, fructum ſeu vaſculi ſeminalis ex baſi cohærentibus, caulibus aphyllis; floribus in ſingulis caulibus pluribus,
    - Maritima, bulbo grandi, floribus folia antevertentibus: *Scilla.*
    - Mediterranea, ſtaminulis florum tenuibus, florum petalis unicoloribus: *Hyacinthus.*
- Solida; floribus in ſingulis caulibus ſingulis, folia antevertentibus, ab ipſa radice ortis, erectis,
  - Major foliis latis Autumno florens: *Colchicum.*
  - Minor foliis anguſtis gramineis: *Crocus.*

I. *De Lilio.*

F*Loribus erectis & eorundem petalis non reflexis ab aliis hujus generis differt.*

A. 1. Lilium album, *Offic.* *Ger.* 146. *Emac.* 190. *Raii Hiſt.* ii. 1109. Lilium album vulgare, *J. B.* ii. 685. *Chab.* 297. *Park Parad.* 39. *Tourn. Inſt.* 369. *Elem. Bot.* 297. *Rupp. Flor. Jen.* 118. Lilium album flore erecto & vulgare, *C. B. Pin.* 76. *Boerh. Ind.* A. ii. 137. Lilium album vulgare & odoratum flore erecto, *Hiſt. Oxon.* ii. 409. A. *White Lily.* Gal. *Lis blanc.* G. Weiſſe Lilien. B. *Witte Lelien.* In hortis frequens. Junio floret. In *Uſu* ſunt, Radix, Flores. *Vires.* Flores moderate calfaciunt & humectant, partium ſunt diverſarum, & anodyni, digerunt, maturant. Radix emollit, maturat. Uſus externus in Tumoribus maturandis & leniendis, in clavis pedum tollendis, in pudendis parturientium emolliendis, in ambuſtis emendandis. Vide plura apud *Tilingium in Hiſtor. Lilii.*

A. 2. Hemerocallis, *Offic.* Hemerocallis, Lilium rubrum, *Mont. Ind.* 44. Lilium aureum, *Ger.* 148. *Emac.* 192. *Park. Parad.* 38. Lilium purpureo-croceum majus, *C. B. Pin.* 76. *Tourn. Inſt.* 369. *Elem. Bot.* 297. *Boerh. Ind.* A. ii. 137. *Hiſt. Oxon.* ii. 411. *Rupp. Flor. Jen.* 118. Lilium rubens croceum majus, *J. B.* ii. 688. *Raii Hiſt.* ii. 1110. Lilium rubens vel croceum majus, Hemerocallis, *Chab.* 236. A. *Red Lily.* Gal *Lis orangé.* G. Rothe Gold-oder Feuer-Lilien. B. *Dubbelde rode Lelie.* In hortis colitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Radix, Folia. *Vires.* Radix pota, aut cum melle & lana in peſſo

peſſo appoſita, aquam educit & ſanguinem. Folia trita mammarum inflammationes à partu contractas, oculorumque collectiones mitigant. Radix & Folia igne ambuſtis utiliſſime illinuntur, *Dioſc.* Radix aperit, *Mont. Ind.*

A. 3. Martagon, *Offic.* *Buxb.* 209. *Dill. Cat. Giſſ.* 93. Martagon ſylvaticum, *Rupp. Flor. Jen.* 118. Martagon montanum ſive ſylveſtre minus, *Park. Parad.* 31. Lilium montanum minus, *Ger.* 150. *Emac.* 196. Lilium floribus reflexis montanum, *C. B. Pin.* 77. *Elem. Bot.* 297. *Raii Hiſt.* ii. 1112. Lilium floribus reflexis montanum flore rubente, *Tourn. Inſt.* 370. *Boerh. Ind.* A. ii. 135. Lilium flore nutante ferrugineo minus, *J. B.* ii. 692. A. *Martagon, or Turks Cap.* Gal. *Lis ſauvage, Martagon.* G. Gold-wurtz. B. *Berg-Leli, ofte Martagon met rode blom.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* In Officinis noſtris radici Aſphodeli lutei ſubſtituitur, *Buxb.* Pueris appendit vulgus contra dentitionem difficilem, *Rupp.*

II. *De Cepa.*

Notæ ſunt, Folia fiſtuloſa; radices magnitudine inſignes, non proliferæ; caulis in ventrem utrinque turbinatum intumeſcens.

A. Cepa, *Offic.* Cepa vulgaris, *C. B. Pin.* 71. *Elem. Bot.* 304. *Raii Hiſt.* ii. 1116. *Hiſtor. Oxon.* ii. 383. Cepa alba & rubra, *Ger.* 134. *Emac.* 169. *Park. Parad.* 512. Cepa vulgaris floribus & tunicis candidis & purpuraſcentibus, *Tourn. Inſt* 382. *Boerh. Ind.* A. ii. 144. *Rupp. Flor. Jen.* 123. *Buxb.* 62. Cepa rubra & alba, rotunda & longa, *J. B.* ii. 547. Cæpa vel Cæpe, *Chab.* 200. A. *Onions.* Gal. *Oignon, Ciboulle.* G. Zwiebel. B. *Gemeene Ajuyn.* In hortis ſeruntur. Julio florent. In *Uſu* ſunt radices, ſemina. *Vires.* Calidæ ſunt, partium craſſarum, adeoque flatulentæ. Utiles ſunt iis, qui frigidis & viſcidis abundant humoribus, *R. H.* p. 1116.

III. *De Cepaſtro.*

Foliis fiſtuloſis, graveolentibus cum Cepa convenit; radicibus proliferis, & caulibus non ventricoſis ab ea differt.

A. 1. Allium ſylveſtre, *Offic.* *Ger. Emac.* 171. *Park. Theat.* 870. *Raii Hiſt.* ii. 1117. *Synop.* iii. 369. *Mer. Pin.* 4. Allium ſylveſtre tenuifolium, *Volck. Flor. Nor.* 17. *Merc. Bot.* i. 17. *Phyt. Brit.* 4. Allium campeſtre juncifolium capitatum purpuraſcens majus, *C. B. Pin.* 74. *Dill. Cat. Giſſ.* 112. Cepa juncifolia minor, purpuraſcens, *Tourn. Inſt.* 383. Cæpa ſylveſtris tenuifolia, prolifera & florifera Rand. *Boerh. Ind.* A. ii. 144. A. *Crow-Garlick.* Gal. *Ail ſauvage.* G. Feld-Lauch. B. *Honds-look.* In arvis. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum Allio ſativo viribus convenit.

A. 2. Cepa aſcalonica, *Offic.* Cepa aſcalonica, *Matth.* i. 556. *Hiſt. Oxon.* ii. 383. *Tourn. Inſt.* 382. *Elem. Bot.* 304. *Boerh. Ind.* A. ii. 144. *Rupp. Flor. Jen.* 123. Cepa aſcalonica ſive fiſſilis, *J. B.* ii. 551. *Chab.* 200. Cepa ſterilis, *C. B. Pin.* 72. Cepa aſcalonica ſive aſcalonitides, *Park. Parad.* 513. Aſcalonitides, *Ger. Emac.* 170. A. *Barren Onions, Eſcalots.* Gal. *Eſchalottes, Appetits.* G. Eſchlauch. B. *Siarlotte.* In hortis culinarum uſui colitur. *Uſu.* Radix. *Vires.* Excalfacit, & ſiccat, incidit, aperit, provocat, dejicit; cibi appetentiam facit; vermes inteſtinorum necat, *Matth.*

A. 3. Schœnopraſſum, *Offic.* *Ger.* 139. *Emac.* 176. *Park. Theat.* 870. Porrum ſectivum juncifolium, *C. B. Pin.* 72. Porrum juncifolium, *Offic.* *Comm. Plant. Uſual.* 65. Porrum ſectivum & Schœnopraſſum quorundam, *J. B.* ii. 553. *Raii Hiſt.* ii. 1117. *Chab.* 200. Cepa ſectilis, *Rupp. Flor. Jen.* 123. Cepa ſectilis juncifolia perennis, *Hiſt. Oxon.* ii. 383. *Tourn. Inſt.* 382. *Elem. Bot.* 304. *Boerh. Ind.* A. ii. 144. A. *Cives or Chives.* Gal. *Porrette, Oignonettes.* G. Schnitt-lauch. B. *Bies-look, Bies-parrei, Aſt-look.* In hortis etiam reperitur. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum Cepis viribus convenit. In culinis pro olere crudo uſurpantur.

IV. *De Allio.*

Notæ ſunt, Bulbus è multis nucleis ſeu ſpicis compoſitus; odor gravis, vehementior; caulis rectus, ſingularis, R. H. p. 1125.

A. 1. Allium, *Offic.* *Ger.* 141. *Emac.* 177. *Park. Theat.* 513. *Raii Hiſt.* ii. 1125. Allium ſativum, *C. B. Pin.* 73. *Hiſt. Oxon.* ii. 387. *Buxb.* 15. *Tourn. Inſt.* 383. *Elem. Bot.* 304. *Boerh. Ind.* A. ii. 147 *Rupp. Flor. Jen.* 122. Allium vulgare & ſativum, *J. B.* ii. 554. A. *Garlick.* Gal. *Ail des Jardins.* G. Stegwurtz. B. *Tam Look.* In hortis. Junio floret. *Uſu* eſt Radix. *Vires.* Calfacit,

& ſiccat, incidit, aperit, diſcutit; alexipharmacum eſt. Uſus præcipuus internus & externus in colica flatulenta, lumbricis, peſte, tuſſi, calculo, ſcabie, urinæ obſtructione, hydrope, &c.

A. 2. Ophioſcorodon, *Offic. Ger. Emac.* 181. Scorodopraſſum alterum bulboſo & convoluto capite, *Park. Theat.* 872. *Raii Hiſt.* ii. 1120. Allium ſativum alterum, ſive Allio-praſſum caulis ſummo circumvoluto, *C. B. Pin.* 73. *Hiſt. Oxon.* ii. 387. *Tourn. Inſt.* 383. *Elem. Bot.* 304. *Boerh. Ind.* A. ii. 145. *Rupp. Flor. Jen.* 122. Allii genus Ophioſcorodon, *Chab.* 201. Allii genus Ophioſcorodon dictum quibuſdam, *J. B.* ii. 559. A. *Vipers Garlick*, *Rocambole.* Gal. *Rocambole*, *Ail ſerpentin.* G. Schlangen Knoblauch. B. *Rocambole*, *Serpent-look.* In hortis colitur. Julio floret. *Uſu.* Radix, nuclei. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit; mitior tamen eſt.

A. 3. Ampelopraſſum, *Offic. Matth.* 552. *Comp.* 299. *Lugd.* 1543. *Cam. Epit.* 323. Allium montanum bicorne, an Ampelopraſſum *Raii Cat. Angl.* ii. 12? Allium montanum bicorne, purpureum, proliferum, *Raii Synop.* iii. 169. *Tourn. Inſt.* 384. Porrum ſylveſtre vinearum, *C. B. Pin.* 72. *Tourn. Inſt.* 382. *Elem. Bot.* 303. *Garr.* 376. A. *French Leek.* Gal. *Porreau ſauvage*, *Vigne porrette.* G. Weinberg-Knoblauch. B. *Wynberg-look.* In montoſis, pratis, & in hortis botanicis reperitur. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Contrà ſerpentium morſus convenit, *Dioſc.*

Ampelopraſſi nomine quam plantam intelligant Rei Botanicæ Auctores, ab optimis & nuperrimis Scriptoribus plurimùm dubitatur, aliis aliò illud referentibus; in quam incertitudinem inducti ſunt ex eo, quòd *Dioſcorides* illud non deſcripſerit. Quatuor apud *C. Bauhinum* herbarum ſpecies invenio, quibus hoc nomen ab aliis etiam Botanicis tribuitur; è quibus hanc, quæ plura habet ſuffragia, elegi.

V. *De Moly.*

AB *Allio flore majore, & ſpecioſiore, & odore minus gravi differt*, Raii Meth. A. 120.

A. 1. Moly, *Offic.* Dioſcorideum, *Ger.* 143. *Emac.* 183. *Park. Parad.* 145. Moly Dioſcoridis parvum quibuſdam, *J. B.* ii. 568. *Raii Hiſt.* ii. 1123. Moly Dioſcoridis parvum quibuſdam, flore candido, *Chab.* 204. Moly anguſtifolium umbellatum, *C. B. Pin.* 75. *Boerh. Ind.* A. ii. 146. Moly anguſtifolium umbellatum album, *Hiſt. Oxon.* ii. 393. Allium anguſtifolium umbellatum album, *Tourn. Inſt.* 385. A. *Moly of Dioſcorides.* Gal. *Moly de Dioſcoride.* G. Schmalblättrig Moly. B. *Kleine Moly met witte blom.* In hortis colitur. Aprili floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Ad vulvæ apertiones, ſi trita cum Irino unguento in peſſo ſubjiciatur, *Dioſc.*

A. 2. Moly Theophraſti, *Offic.* Moly Theophraſti magnum, *J. B.* ii. 568. *Raii Hiſt.* ii. 1122. Moly Theophraſti magnum, floribus albis, ſtellatis, *Chab.* 204. Moly Homericum, *Ger.* 144. *Emac.* 183. Moly Homericum vel potius Theophraſti, *Park. Parad.* 141. Moly latifolium liliflorum, *C. B. Pin.* 75. *Boerh. Ind.* A. ii. 146. Moly latifolium flore albo, *Rupp. Flor. Jen.* 122. Allium latifolium liliflorum, *Tourn. Inſt.* 384. Ornithogalum Indicum latifolium floriferum, ſphæricum, colore coloſſino aut albo, *Hiſt. Oxon.* ii. 380. A. *Moly of Theophraſtus.* Gal. *Moly de Theophraſte.* G. Moly mit Lilien-Bluhmen. B. *Grote Moly.* In hortis curioſorum non infrequens naſcitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum præcedente viribus convenire creditur.

A. 3. Victoralis. *Offic. Schrod.* l. iv. p. 173. Allium Alpinum, *J. B.* ii. 566. *Raii Hiſt.* ii. 1122. Allium Alpinum, Victoralis mas quibuſdam, *Chab.* 203. Allium latifolium montanum maculatum, *C. B. Pin.* 74. *Hiſt. Oxon.* ii. 388. *Tourn. Inſt.* 388. *Elem. Bot.* 304. *Boerh. Ind.* A. ii. 145. Allium Alpinum latifolium, ſeu Victoralis, *Ger.* 142. *Emac.* 182. Allium anguinum, *Park. Theat.* 872. Moly Alpinum, latifolium, maculatum, *Rupp. Flor. Jen.* 122. A. *Spotted Ramſoms.* Gal. *Ail ſerpentin.* G. Siegwurtz. B. *Veld-look*, *Victori-wortel.* In hortis curioſorum invenitur. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Calfacit, & ſiccat, perinde ac Allium agreſte, cui, & in facultatibus aliis per omnia ſimile exiſtit. Plebi noſtrati, Judæisque amuletum eſt familiariſſimum, quo à ſpectris aëreque infecto ſe tutos perſuaſi ſunt, *Schrod.*

VI. *De Porro.*

NOtæ *ſunt, Radix anguſta; florum corymbi magni; ſeu floſculi plurimi in capitulum ſphæricum grande conglobati*, R H. p. 1126.

A. 1. Porrum, *Offic. Parkinſon. Parad.* 512. *Ger.* 138. *Raii Hiſt.* ii. 1136. *J. B.* ii. 551. Porrum vel Porrus, *Chab.* 200. Porrum capita-

pitatum, *Ger. Emac.* 174. Porrum commune capitatum, *C. B. Pin.* 72. *Tourn. Inſt.* 382. *Elem. Bot.* 303. *Boerh. Ind.* A. ii. 143. *Hiſt. Oxon.* ii. 390. A. *Leeks.* Gal. *Porreau têtu.* G. Lauch. B. *Porrey.* In hortis. Junio floret. In *Uſu* ſunt, Radices, folia, ſemina. *Vires.* Calfacit inſigniter, ſiccatque, attenuat, aperit, incidit, reſolvit. Uſus præcipuus in ſerpentum morſibus, & uſtionibus, mucilagine pulmonum. Semen urinamque ciet, *Schrod.*

A. 2 Porrum vitigineum, *Offic. Ger. Emac.* 176. Porrum tonſile, *Ger.* 139. Porrum ſylveſtre II. *Tab. Icon.* 485. Allium ſylveſtre amphicarpon, foliis porraceis, floribus, & nucleis purpureis, *R. Synop. Edit.* 2. *p.* 230. A. *Vine Leeks.* Gal. *Porreau des vignes.* G. Weinberg-Lauch. B. *Wilde wynberg-Look.* In montibus Weſtmorlandicis obſervavit D. *Lawſon.* Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Stomacho nil magis quàm Porrum adverſatur; plus autem excalfacit; urinam, & menſes vehementius ciet. Idem contra ſerpentium morſus convenit, *Dioſc*

A. 3. Scorodopraſſum, *Offic. Chab.* 201. *Park. Theat.* 872. Scorodopraſſum primum Cluſii, *Ger. Emac.* 180. Scorodopraſſum dictum, *J. B.* ii. 558. Allium ſphæriceo capite, folio latiore, ſive Scorodopraſſum alterum, *C. B. Pin.* 74. *Tourn. Inſt.* 389. *Boerh. Ind.* A. ii. 145. Allium maximum multis Porraceis foliis latioribus, ſphæriceo capite ex floribus albis conflato, *Hiſt. Oxon.* ii 387. Allium montanum majus Anglicum Newtoni, *Raii Hiſt.* ii. 1125. Allium Holmenſe ſphæriceo capite, *Raii Synop.* iii. 570. A. *Wild Leeks.* Gal. *Ail & Porreau.* G. Acker Knoblauch. B. *Wilde Look.* In Inſula *Holms* dicta copioſe provenit. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Allii & Porri qualitatum particeps; unde promiſcuas ſibi vires ex utroque vendicavit.

VII. *De Narciſſo.*

CUjus notæ, *Flos è vagina membranacea oritur ſummo fructui inſidens, in ſex lacinias totidem petala imitantes diviſus, calyce medium occupante; nunc longiore, nunc breviore*, Raii Meth. A. p. 116.

A. 1. Narciſſus, *Offic.* Narciſſus medioluteus, *Ger.* 110. *Emac.* 124. Narciſſus medio-luteus vulgaris, *Park. Parad.* 74. *Raii Hiſt.* ii. 1135. *Synop.* iii. 371. Narciſſus pallidus circulo luteo, *C. B. Pin.* 51. *Tourn. Inſt.* 154. Narciſſus medio-luteus cum aliquot floribus, *J. B.* ii. 604. *Chab.* 215. A. *Common pale Daffadil, or Primroſe Peerleſs.* Gal. *Narciſſe.* G. Gelbe Narciſſen. B. *Narcis.* In paſcuis, & aggeribus. Aprili floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cocta, ſive eſtur, ſive bibitur, vomitoria eſt: ambuſtis igni prodeſt; præciſos nervos glutinat; luxatis malleolis, diuturniſque articulorum doloribus ſubvenit; vitia cutis in facie, vitiligineſque emaculat; ulcerum ſordes expurgat; abſceſſus rumpit; infixa corpori extrahit, *Dioſc.*

A. 2. Pſeudonarciſſus, *Offic.* & Anglicus, *Ger.* 115. *Emac.* 133. Pſeudonarciſſus Anglicus vulgaris, *Park. Parad.* 100. Narciſſus luteus, *Merc. Bot.* i. 53. *Phyt. Brit.* 79. Narciſſus ſeu Pſeudonarciſſus Anglicus, *Mer. Pin.* 83. Narciſſus ſylveſtris pallidus, calyce luteo, *C. B. Pin.* 52. *Raii Hiſt.* ii. 1131. *Synop.* iii. 371. *Dill. Cat. Giſſ.* 40. *Tourn. Inſt.* 356. Bulbocodium, *Chab.* 212. Bulbocodium vulgatius, *J. B.* ii. 593. A. *Wild Daffadil.* Gal. *Campane jaune.* G. Wilde bleiche gelbe Hornungs-Bluhmen. B. *Wilde blyke Narcis.* Circa margines agrorum. Martio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

VIII. *De Tulipa.*

CUjus notæ ſunt, *Radix bulboſa, tunicata; flores ampli, hexapetali, nudi, in ſingulis caulibus naturâ ſinguli, erecti; caules foliis aliquot cincti. Stylus in fructum abit oblongum, triangulum, in tria loculamenta binis ſingula ſeminum Liliaceorum ſibi invicem ſuperincumbentium ordinibus repleta; quocum Lilio convenit*, R. Meth. A. p. 119.

A. Tulipa, *Offic.* Tulipa præcox lutea, *C. B. Pin.* 57. *Tourn. Inſt.* 373. *Elem. Bot.* 300. *Boerh. Ind.* A. ii. 138. *Rupp. Flor. Jen.* 119. Tulipa præcox tota lutea, *Ger.* 117. *Emac.* 138. Tulipa præcox flava, *J. B.* ii. 666. *Chab.* 228. A. *The Tulip.* Gal. *Tulipe.* G. Gelbe Tulipe. B. *Tulp.* In hortis reperitur. Vere floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Eiſdem viribus cum Battatis & Paſtinacis latifoliis à quibuſdam prædita affirmatur.

IX. *De Ornithogalo.*

NOtæ ſunt, *Staminula florum lata, ſpicata, quorum tria acuminata, tria bifida, ſeu ſinuata ſunt; ſtamina hæc capitulum ſeu ſtylum inclu-*

cludunt arctè coeuntia, etiam explicatis foliis exterioribus. Florum petala averſâ parte lineis virentibus plerumque notata, Raii Method. A. p. 119.

A. Ornithogalon, *Offic. Chab.* 219. *Ger.* 132. *Emac.* 161. Ornithogalon vulgare, *Park. Parad.* 136. Ornithogalon vulgare & verius, *J. B.* ii. 630. *Raii Hiſt.* ii. 1153. *Synop.* iii. 372. Ornithogalon umbellatum medium anguſtifolium, *C. B. Pin.* 70. *Tourn. Inſt.* 378. *Elem. Bot.* 301. *Boerh. Ind.* A. ii. 142. *Rupp. Flor. Jen.* 120. Ornithogalon umbellatum minus candidum vulgare, *Hiſt. Oxon.* ii. 378. A. *Star of Bethlehem.* Gal. *Charles.* G. Stern aus Bethlehem. B. *Vogel-melk.* In hortis colitur. Maio floret. *Uſu.* Radix, ſemen. *Vires.* Radix cruda, & cocta manditur. [Semen] coquitur cum pane, ut Melanthium, *Dioſc.*

X. *De Hyacintho.*

S*Picam florum nudam, ſeu nullo perianthio involutam producit; florum ſtaminibus tenuibus & anguſtis, petalis puris ſeu unicoloribus ab aliis differt*, Raii Synop. p. 167.

A. 1. Hyacinthus, *Offic.* Hyacinthus Anglicus, *Ger.* 99. *Emac.* 111. *Raii Hiſt.* ii. 1159. *Synop.* iii. 373. *Mer. Pin.* 64. Hyacinthus Anglicus vulgaris, *Merc. Bot.* i. 43. *Phyt. Brit.* 60. Hyacinthus Anglicus ſive Belgicus, *J. B.* ii. 585. Hyacinthus Anglicus, Belgicus, vel Hiſpanicus, *Park. Parad.* 122. Hyacinthus oblongo flore cæruleus, major, *C. B. Pin.* 43. *Tourn. Inſt.* 344. *Elem. Bot.* 287. *Boerh. Ind.* A. ii. 111. Hyacinthus major, oblongo, cæruleo, pendulo flore, *Hiſt. Oxon.* ii. 373. A. *Hare-bells.* Gal. *Jacinte.* G. Wertzel-Bluhm. B. *Hyacinth, Nagel-bloem.* In ſylvis, & dumetis. Aprili floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Siſtit alvum, & urinam ducit pota; morbum regium depurgat, *Galen.*

A. 2. Bulbus Vomitorius, *Offic.* Muſcari Cluſii, *Ger.* 105. *Emac.* 120. Muſcari obſoletiore flore, *Tourn. Inſt.* 348. Muſcari majus obſoleto flore, *Elem. Bot.* 288. Muſcari obſoletiore flore, ex purpura virente, *Boerh. Ind.* A. ii. 114. Hyacinthus racemoſus moſchatus, *C. B. Pin.* 43. *Raii Hiſt.* ii. 1162. Hyacinthus racemoſus ſeu botryoides major, ſeu Muſcari majus obſoleto albo flore, *Hiſt. Oxon.* ii. 372. Hyacinthus botryoides major moſchatus, ſive Muſcari flore cinericeo, *Park. Parad.* 112. Hyacinthus odoratiſſimus, dictus Tibcadi & Muſcari, *J. B.* ii. 578. Hyacinthus odoratiſſimus, Dipcadi & Muſcari dictus, *Chab.* 207. A. *Musk-grape-flower.* Gal. *Bulbe vomitif.* G. Bieſem-Rauch/Wertzel-Bluhmen. B. *Muskus ruikende Hyacinth.* In vicinis Conſtantinopoli hortis. Aprili floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Ea manſa, vel decoctum potum veſicæ malis medetur. Vomitiones movet, *Dioſc.*

XI. *De Scilla.*

F*Loribus folia antevertentibus, bulbo grandi, & loco natali ab omnibus hujus generis differt.*

A. Scylla, *Offic.* Scilla vulgaris radice rubrâ, *C. B. Pin.* 73. *Raii Hiſt.* ii. 1164. *Hiſt. Oxon.* ii. 395. *Boerh. Ind.* A. ii. 143. Scilla rubra magna vulgaris, *J. B.* ii. 615. Scilla rubra, ſive Pancratium verum, *Park. Parad.* 133. Pancratium Cluſii, *Ger.* 136. *Emac.* 172. Ornithogalon maritimum, ſeu Scilla radice rubrâ, *Tourn. Inſt.* 381. *Elem. Bot.* 302. Cepa maris, & Squilla, *Offic. Germ. Volck. Flor. Nor.* 341. A. *Squill, or Sea-Onion.* Gal. *Squille, Oignon marin, Bulbe vomitif.* G. Meer-Zwiebel. B. *Rode Zee-Ajuyn.* Floret Septembri. In *Uſu* eſt Radix, ex Hiſpania ad nos delata. *Vires.* Saporis acris & amari eſt; attenuat, aperit, diſcutit; diuretica eſt. Uſus præcipuus in obſtructione hepatis, lienis, meatus biliarii, menſium, urinæ; in mucilagine pulmonum, tuſſi, &c. *Schrod.*

XII. *De Siſyrrhinchio.*

N*OS à flore diſtinximus, cujus folia illa, quæ ſurſum reflectuntur in Iride* [bulboſa] *bifida ſunt, in Siſyrrhinchio integra*, R. Method. A. p. 117.

A. 1. Syſyrrhinchium, *Offic.* Siſyrrhinchium Theophraſti, *Col. Ecph.* i. 328. *Raii Hiſt.* ii. 1167. Siſyrrhinchium minus anguſtifolium, *C. B. Pin.* 41. *Hiſt. Oxon.* ii. 346. Crocus Italicus parvo flore, radice roſtratâ, *Elem. Bot.* 290. Bulbocodium Crocifolium flore parvo, violaceo, *Tourn. Coroll.* 50. *Boerh. Ind.* A. ii. 118. A. *Spanish Nut.* Gal. *Petit Siſyrrhinchium.* G. Spaniſche Nuß / klein Siſyrrhinchium. B. *kleine Siſyrrhinchium.* In Cirinola ſuccrevit. *Uſu.* Radix.

A. 2.

A. 2. Scilla alba, *Ind. Med.* cvii. *Park. Parad.* 133. Scilla radice albâ, *C. B. Pin.* 73. *Raii Hiſt.* ii. 1164. *Boerh. Ind.* A. ii. 143. Scilla Hiſpanica vulgaris, *Ger. Emac.* 171. Scilla magna alba, *J. B.* ii. 618. Ornithogalon maritimum, ſeu Scilla radice albâ, *Tourn. Inſt.* 381. *Elem Bot.* 302. A. *The White Squill.* Gal. *Squille blanche.* G. Weiſſe Meer-Zwiebel. B *Witte Zee-Ajuin. Uſu.* Radix, quæ indiſcriminatim cum priore adhibetur, & eiſdem viribus pollet.

XIII. *De Croco.*

N*Otæ ſunt, Flores nudi, erecti, ab ipſa ſtatim radice orti, abſque pediculis herbaceis; folia anguſta, graminea, linea in medio alba ſecundùm longitudinem decurrente*, Raii Synop. p. 167.

A. Crocus, *Offic. Ger.* 123. *Emac.* 151. *Raii Hiſt.* ii. 1176. *Synop.* iii. 374. *J. B.* ii. 637. Crocus vel Crocum, *Chab.* 222. Crocus ſativus, *C. B. Pin.* 65. *Tourn. Inſt.* 350. *Elem. Bot.* 289. *Boerh. Ind.* A. ii. 120. *Rupp. Flor. Jen.* 26. *Mer. Pin.* 31. Crocus genuinus ſive ſativus, *Merc. Bot.* ii. 19. *Phyt. Brit.* 33. Crocus ſativus Autumnalis, *Park. Parad.* 167. Crocus Autumnalis ſativus, *Hiſt. Oxon.* ii. 335. A. *Saffron.* Gal. *Saffran.* G. Saffran. B. *Tamme Saffraan.* In Anglia & Hiſpania ſeritur. Septembri floret. *Uſu* ſunt ſtyli terni, prælongi, flammei ruboris. Eliguntur aurei ſeu flammei coloris, ſaporis ſubacris & ſubamari, & pinguis, odoris fragrantiſſimi, qui bene ſiccantur. *Vires.* Cordialis eſt, ac pulmonicus, uterinus; aperit, digerit, emollit; anodynus eſt; ſomnum conciliat; menſes ac fœtum pellit. Uſus eſt frequens in Syncope, in apoplexia, in hyſtericis affectibus, in ictero, in peſte, aliisque venenoſis morbis, *Schrod.* V. plura in *Hertodtii Crocologia.*

XIV. *De Hermodactylo.*

A. HErmodactylus, *Offic. Park. Theat.* 1587. *Chab.* 228. *Mill. Cat.* 53. Hermodactylus Officinarum, *Ger. Emac.* 164. *Raii Hiſt.* ii. 1172. Colchicum radice ſiccatâ albâ, *C. B. Pin.* 67. Colchicum minus malignum, ſive Hermodactylus Officinarum, *J. B.* ii. 658. An Colchicum Chionenſe floribus Fritillariæ inſtar, teſſulatus foliis undulatis, *Hiſt. Oxon.* ii. 341? Colchicum variegatum, *Corn.* 173. A. *Hermodactyls.* Gal. *Hermodacte.* G. Hermodactel Wurtzel. B. *Hermodactyls. Uſu.* Radix oblonga, tuberoſa, compreſſa, albida, ſaporis ſubdulcis. Probatur candidus, corpulentus, plenus, gravis, compactus, qui leni contuſione in pulverem facile redigitur. Ex Syria ad nos tranſportatur. *Vires.* Pituitam craſſam, lentam, alioſque humores viſcidos, peculiariter à juncturis, efficaciter trahit, ob id articulorum affectibus, Chiragræ, Podagræ, &c. conducit, *Schrod.*

An *Colchici* radix ſit *Hermodactylus Officinarum* non auſim determinare, inter Auctores enim controvertitur, aliis id affirmantibus, aliis negantibus. Quin & Botanicis, qui Colchicum eſſe negant, quid ſit hæc radix inter ſe minime convenit; alii enim Dentis Canini, alii Iridis tuberoſæ, alii Cyclamini ſpeciem eſſe autumant.

XV. *De Colchico.*

F*Oliis latis, vaſculis ſeminalibus majoribus à Croco differt; flores nudi à radice ſtatim orti, abſque pediculis herbaceis, Liliaceis ſimiles*, R. Meth. p. 116.

A. 1. Colchicum, *Offic. J. B.* ii. 649. *Chab.* 225. *Dill. Cat. Giſſ.* 175. Colchicum commune, *C. B. Pin.* 67. *Raii Hiſt.* ii. 1170. *Synop.* iii. 373. *Hiſt. Oxon.* ii. 340. *Buxb.* 77. *Rupp. Flor. Jen.* 27. *Tourn. Inſt.* 348. *Elem. Bot.* 388. *Boerh. Ind.* A. ii. 117. Colchicum purpureum & Anglicum album, *Ger.* 127. *Emac.* 157. *Park. Parad.* 153. Colchicum Anglicum purpureum, ac etiam flore albo, ſed rarius, *Mer. Pin.* 28. Colchicum purpureum, ac etiam flore albo, ſed rarius, *Merc. Bot.* i. 29. *Phyt. Brit.* 29. A. *Meadow-Saffron.* Gal. *Colchique*, ou *Mort au Chien.* G. Wieſen-Saffran. B. *Colchicum met purpure blom.* In pratis ſolo pingui occurrit. Autumno floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Comeſa fungorum more, ſtrangulando enecat, *Dioſc.* Radix habetur à nonnullis pro Hermodactylo Officinali; venenata eſt; commendatur tamen arthritide laborantibus extrinſecus applicata, *Buxb.* Vide *J. B.* De vi alexipharmaca, vid. *Wedelius.*

A. 2. Ephemerum, *Offic. Chab.* 225 A. *Deadly Saffron.* Gal. *Ephemerum.* G. Tödliche Wieſen-Saffran. B. *Dodelyke Weide-Saffraan.* In ſylvis, & opacis; & à *Dioſcoride* ſic breviter deſcribitur: *Folia habet Lilii, ſed tenuiora; caulem parvum; florem candidum, amarum, ſemen molle; radicem unam, digitali craſſitudine, longam, aſtringentem, odoratam.* Vi-

res. *Hujus radix dentibus præcipua, ſi decocto ejus colluantur. Folia in vino cocta diſcutiunt tumores & tubercula, quæ nihil adhuc humidi contraxerunt*, Dioſc.

Per Ephemerum plantam deleteriam tantum intellexiſſe videtur *Theophraſtus*, ut rectè obſervat *Chabræas*. *Dioſcorides* autem nullam Ephemero vim lethalem aſſignat. *Plinius* non tantum exitioſam, ſed etiam ſalutiferam eſſe affirmat; unde ab eruditis valde ambigitur de hac planta, nec adhuc quo referenda ſit inter eos convenit. *C. Bauhinus* ſub hoc nomine duas proponit plantas; & *Columna* Digitalis quandam ſpeciem pro ea habet: Mauritani, & eos ſecuti ſuperioris ætatis Medici Ephemerum cum Hermodactylis confuderunt.

XVI. *De Gladiolo.*

F*Olia Gladii laminam referunt; floris ſtructura peculiaris eſt; inferius enim tubuloſus, ſupernè in duo velut labia expanditur, quorum ſuperius ſimplex eſt, & in alveum inflexum, inferius in quinque partes diviſum. Radix duplici tubere conſtat, altero alteri ſuperincumbente*, Raii Method. A.

A. Gladiolus, *Offic.* Gladiolus Narbonenſis, *Park. Parad.* 189. Gladiolus Italicus, *Ger.* 95. *Emac.* 104. Gladiolus floribus ex uno verſu diſpoſitis major, *C. B. Pin.* 41. *Hiſt. Oxon.* ii. 343. *Tourn. Inſt.* 365. *Elem. Bot.* 293. *Boerh. Ind.* A. ii. 127. Gladiolus ſive Xiphion, *J. B.* ii. 701. *Chab.* 239. *Raii Hiſt.* ii. 1168. Gladiolus Germanicus floribus ex uno verſu diſpoſitis, *Rupp. Flor. Jen.* 201. Gladiolus minor floribus ex uno verſu diſpoſitis, *Buxb.* 140. Victorialis rotunda, *Offic. Germ.* A. *Corn-Flag.* Gal. *Glayeul*, ou *Glais.* G. Korn-Flag. B. *Gladiolus van Narbonne.* In hortis noſtris colitur. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Attrahendi, diſcutiendi, & nimirùm ſiccandi vim habet, *Galen.* Commendatur vi alexipharmacâ, & antipeſtilentiali. A ſuperſtitioſa plebe adverſus veneficia, & ad corpus armis impenetrabile reddendum proficuus exiſtimatur, *Buxb.*

XVII. *De Dente Canino.*

N*Otæ ſunt, Flos in uno caule unicus, hexapetalos, deorſum natans, petalis reflexis; fructus in terna loculamenta diviſus, quorum ſingula ſeminibus oblongis repleta. Adde radicem carnoſam Dentis Canini quodammodo figurâ*, Raii Method. A. p. 119.

A. Dens Caninus, *Offic.* *Ger.* 154. *Emac.* 204. Dens Caninus flore purpuraſcente, & flore rubro, *Park. Parad.* 194. Dens Canis latiore rotundioreque folio; *C. B. Pin.* 87. *Raii Hiſt.* ii. 1178. *Rupp. Flor. Jen.* 120. Dens Canis latiore rotundioréque folio, flore purpuraſcente, *Hiſt. Oxon.* ii. 344. Satyrion quorundam Erythronium bifolium, flore unico radiato, purpureo, *J. B.* ii. 680. Satyrium Erythronium quorundam, Dentalis ſpecies aliis, *Chab.* 233. A. *Dog's-tooth Violet.* Gal. *Dent de Chien.* O. Breitblätteriger Hundszahn mit Purper-Bluhmen. B. *Honds-tand met purpure bloemen.* Ad quorundam montium radices reperitur. Aprili floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Dolores colicos mitigat; epilepticos pueros juvat; ventris tineas juvat; Venerem ſtimulat; corpus nutrit.

A nonnullis Satyrium Erythronium *Dioſcoridis* creditur, ſed erronee, *Parkinſoni* judicio, qui Tulipam pro ea habet.

SECTIO VIGESIMA QUARTA.

Herbæ Bulboſis affines.

Herbæ Bulboſis affines dividi poſſunt vel à

- Numero petalorum in flore, in
  - Enneapetalas, folio gladii figuram referente, cum acie cauli obverſa: *Iris.*
  - Hexapetalas, radicibus tuberoſis aut craſſis,
    - Maximas, foliis craſſis, ſucculentis, ad margines aculeatis; radice ſuccum craſſum, flavum, inſigniter amarum fundente: *Aloe.*
    - Minores, flore minore ſtellato; ſemine triquetro: *Aſphodelus.*
  - Pentapetalas, florum petalis reflexis ad ungues junctis, radice orbiculatâ: *Cyclamen.*
  - Tetrapetalas, radice tuberosâ: *Curcuma.*
  - Monopetalas, flore ſedi fructus cohærente; radice tuberosâ, piſtillo pro ſtylo in medio flore nudo, ſapore acri; foliis
    - Laciniatis, caule pellis ſerpentini in modum maculato: *Dracontium.*
    - Integris major: *Arum.*
- Figurâ floris galeatâ aut labiatâ, quæ vel ſunt

Aphyl-

Aphyllæ, nullis neque à radice, neque in caulibus foliis virentibus; radicibus ſquamoſis: *Hypociſtis.*
Folioſæ, radicibus
- Tuberoſis, gemino tubere adhærente: *Orchis.*
- Fibroſis, foliis planis virentibus, perpetuis: *Pyrola.*

I. *De Iride.*

NOtæ *ſunt, Flores enneapetali; folia gladii figuram referentia, acie cauli obverſa*, R. Synop. p. 168.

A. 1. Iris vulgaris noſtras, hortenſis, *Offic.* Iris vulgaris, *Ger.* 46. *Emac.* 50. *Raii Hiſt.* ii. 1280. Iris purpurea ſive vulgaris, *Park. Parad.* 181 Iris vulgaris Germanica ſive ſylveſtris, *C. B. Pin.* 30. *Tourn. Inſt.* 358. *Elem. Bot.* 291. *Rupp. Flor. Jen.* 25. *Buxb.* 168. Iris vulgaris violacea ſive purpurea ſylveſtris, *J. B.* ii. 709. *Chab.* 240. A. *Common Flower-de-luce.* Gal. *Iris noſtras.* G. Blaue-Lilgen. B. *Gemeen blaauw Liſch.* In hortis tranſlata cultura ſpecioſior redditur. Maio floret. *Uſu.* Radix recens *Vires.* Siccat; valde hydragoga eſt, ac errhina. Uſus præcipuus in hydropicorum aqua educenda. Extrinſecus in impetiginibus, aliiſque corporis maculis detergendis.

A. 2. Iris Florentina, Iris Illyrica, *Offic.* Iris Florentina, *Ger.* 47. *Emac.* 52. Iris alba Florentina, *C. B. Pin.* 31. *Park. Parad.* 180. *Tourn. Inſt.* 358. *Boerh. Ind. A.* ii. 124. *Hiſt. Oxon.* ii. 351. Iris flore albo, *J. B.* ii. 719. *Chab.* 241. *Raii Hiſt.* ii. 1180. A. *Florentine Orris.* Gal. *Iris de Florence.* G Florentiniſche Veil-Wurtz. B. *Florentynſche Liſch.* In hortis colitur. Maio floret. *Uſu.* Radix oblonga, digitum craſſa, paululum compreſſa, odoris fragrantis. *Vires.* Incidit, attenuat, expectorat, digerit, abſtergit, emollit. Uſus præcipuus in mucilagine ſeu tartaro pulmonum, tuſſi, aſthmate, obſtructione menſium, torminibus ventris infantum. Extrinſecus abſtergit cutis maculas & lentigines, oris fœtorem emendat, *Schrod.*

A. 3. Acorus adulterinus, Pſeudoacorus, Gladiolus luteus, *Offic.* Acorus adulterinus, *C. B. Pin.* 34. Acorus paluſtris, ſive Pſeudoiris, & Iris lutea paluſtris, *Park. Theat.* 1219. Acorus noſtras paluſtris, *Merc. Bot.* i. 16. *Phyt. Brit.* 2. Iris lutea paluſtris, *Ger.* 46. *Emac.* 50. *Raii Hiſt.* ii. 1186. *Synop.* iii. 374. *Rupp. Flor. Jen.* 26. *Tourn. Inſt.* 360. *Elem. Bot.* 192. Iris paluſtris lutea, ſive Acorus adulterinus, *J. B.* ii. 732. *Chab.* 244. *Dill. Cat. Giſſ.* 79. *Buxb.* 168. A. *Baſtard Acorus.* A. *Faux Acorus.* Gal. Gelbe Lilien. B. *Water Liſch.* In paluſtribus. Maio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Exſiccat, parum calefacit, attenuat, aſtringit, roborat, reſolvit; vi peculiari ad nervoſi generis & cerebri affectus commendatur, ut ad dyſenteriam, alioſque fluxus alvi ac uteri ſiſtendos, *Schrod.*

A. 4. Iris fœtida, Spatula fœtida, Xyris, *Offic.* Spatula fœtida, pleriſque Xyris, *J. B.* ii. 731. *Chab.* 244. Xyris, *Ger.* 53. *Emac.* 60. *Raii Hiſt.* ii. 1190. Xyris ſive Spatula fœtida, *Park. Theat.* 256. *Merc. Bot.* i. 77. *Phyt. Brit.* 132. Xyris vel Iris agria fœtida, *Hiſt. Oxon.* 11. Gladiolus fœtidus, *C. B. Pin.* 30. Iris ſylveſtris, quam Xyrim vocant, *Raii Synop.* iii. 375. Iris fœtidiſſima ſeu Xyris, *Tourn. Inſt.* 360. Xyris, *Mer. Pin.* 126. A. *Stinking Gladdon.* Gal. *Glayeul puant*, ou *ſauvage.* G. Stinckende Schwertlein. B. *Stinkende Liſch.* Ad ſepes & in dumetis, ſed rariùs. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Exſiccat. Uſus præcipuus in Scrophulis, paſſione Hyſterica, Orthopnœa & Hypochondriacis affectibus.

A. 5. Chamæiris, *Offic.* Chamæiris tenuifolia, *Ger.* 52. *Emac.* 56. Chamæiris Tabernamontani, *Hiſt. Oxon.* 11. Chamæiris anguſtifolia major & minor, *Park. Parad.* 187. Iris humilis, ſeu Chamæiris anguſtifolia graminea, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 341. Iris anguſtifolia prunum redolens, major & minor, *C. B. Pin.* 33. *Tourn. Inſt.* 361. Iris graminea, cui quotannis pereunt folia, *J. B.* ii. 727. *Raii Hiſt.* ii. 1189. Iris graminea cui quotannis pereunt folia, flore variegato, *Chab.* 243. A. *Graſs-leaved Flower-de-luce.* Gal. *Petit Iris ſauvage.* G. Groß-blätteriger Schwertel / kleine wilde Iris. B. *Liſch met ſmalle bladeren, met purpurachtige blom.* In hortis colitur. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum primo viribus convenire dicitur.

II. *De Aſphodelo.*

NOtæ *ſunt, Radices multis tuberibus ex uno capite dependentibus conſtantes, flores ſtellati, ſemina triquetra*, R. H. p. 1191.

A. 1. Aſphodelus verus albus, *Offic.* Aſphodelus ramoſus, *Ger.* 86. (figura eſt tranſpoſita)

ta) *Emac.* 93. Aſphodelus albus ramoſus mas, *C. B. Pin.* 28. *Tourn. Inſt.* 343. *Elem. Bot.* 286. *Boerh. Ind.* A. ii. 110. Aſphodelus major albus ramoſus, *Park. Parad.* 146. Aſphodelus major ramoſus flore albo, *J. B.* ii. 625. *Chab.* 221. *Raii Hiſt.* ii. 1191. Aſphodelus albus ramoſus, *Hiſt. Oxon.* ii. 330. A. *White Aſphodel.* Gal. *Aſphodele blanc.* G. Weiße Affodillwurtz. B. *Witte Affodill met takke.* In hortis botanicorum colitur. Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Urinam & Menſes ciet, *Dioſc.*

A. 2 Aſphodelus verus luteus, haſta regia, *Offic.* Aſphodelus luteus, *Ger.* 87. *Emac.* 94. *J. B.* ii. 632. *Chab.* 221. *Raii Hiſt.* ii. 1192. Aſphodelus luteus, & flore, & radice, *C. B. Pin.* 28. *Rupp. Flor. Jen.* 124. *Tourn. Inſt.* 344. *Boerh. Ind.* A. ii. 110. Aſphodelus luteus minor ſive Haſtula regia, *Park. Parad.* 147. Aſphodelus folio fiſtuloſo, ſtriato, non ramoſus, luteus, & flore, & radice, *Hiſt. Oxon.* ii. 331. A. *Kings Spear.* Gal. *Aſphodele jaune.* G. Gelbe Affodillwurtz. B. *Geele Affodill.* In hortis. Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Eiſdem viribus cum priore pollet.

III. *De Liliaſtro.*

Cujus notæ, Flos exactè Liliaceus; fructus oblongus, ab apice in tres partes dehiſcens, & in tria loculamenta, ſeminibus anguloſis repleta diviſus; radices parvis Napis ſimiles, aliquot adnatis, R Meth. *A.* p. 118.

A. Phalangium, *Offic.* Antiquorum, *Ger. Emac.* 48. Phalangium magno flore, *C. B. Pin.* 29. Phalangium flore Lilii, *J. B.* ii. 636. *Chab.* 222. *Raii Hiſt.* ii. 1192. Phalangium Allobrogicum, *Park. Parad.* 150. Phalangium Allobrogicum magno flore Lilii, *Hiſt. Oxon.* ii. 333. Aſphodelus Allobrogicus magno flore Lilii, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 65. *Boerh. Ind.* A. ii. 110. Liliaſtrum Alpinum minus, *Tourn. Inſt.* 369. *Elem. Bot.* 297. A. *Spiderwort.* Gal. *Phalangium.* G. Graß-Lilien. B. *Phalangium met groote blom.* In hortis apud nos colitur. Junio floret. *Uſu.* Folia, Flos, Semen. *Vires.* Cum vino pota auxiliantur contra Scorpionum Phalangiorumque ictus: Tormina quoque diſcutiunt, *Dioſc.*

IV. *De Aloe.*

Floribus hexapetalis, vaſculis ſeminalibus in terna loculamenta diviſis, foliis craſſis, ſucculentis, ad margines aculeatis, à reliquis differt.

A. 1. Aloe, *Offic. J. B.* iii. 696. *Chab.* 541. Aloe, *C. B. Pin.* 286. *Raii Hiſt.* ii. 1195. *Hiſt. Oxon.* ii. 414. *Tourn. Inſt.* 366. *Elem. Bot.* 294. *Boerh. Ind.* A. ii. 128. *Hort. Beaum.* 6. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 16. Aloe Dioſcoridis, *Colum. Ecph.* i. 40 Aloe Dioſcoridis & aliorum, *Sloan. Cat. Jam.* 15. *Hiſt.* i. 245. Aloe vera vulgaris, *Munt. Alcod.* 17. Aloe vulgaris ſive Sempervivum marinum, *Ger. Emac.* 507. *Park. Theat.* 149. Caraguata Braſilienſibus, *Marcg.* 57. Caraguata tertia, *Piſon.* Ed. 1658. 193. Kadanaku vel Catevala, *Hort Mal.* xi. 7. *Tab.* 3. A. *Common Aloes.* Gal. *Commun Aloé.* G. Gemeiner Aloë. B. *Gemeene Aloe.* Utriuſque Indiæ incola eſt. *Uſu.* Folia. Succus inſpiſſatus Aloe Barbadenſis, *Offic.* vocatur, aliquando niger lucidus, aliquando hepatis ferè colore, odore gravi, ſapore amaricantiſſimo. Ex Inſula Barbados in Cucurbitis magnis adfertur. *Vires.* Folia ad ambuſta commendantur. Succus inſpiſſatus cum Aloe Succotrina viribus convenit.

A. 2. Aloe Guineenſis Caballina vulgari ſimilis, ſed tota maculata, *Commel. Prælud. Bot.* 40. A. *Horſe Aloes.* Gal. *Aloës cabalin.* G. Roß-Aloë. B. *Ros-Aloe.* *Uſu.* Succus inſpiſſatus, quibus pars impurior, arenoſa, ſordibus conſpurcata, & idcircò nigricans *Aloe Caballina* dicitur. Pars purior, colorem hepatis referens, *Aloe Hepatica* vocatur.

Caballinam hanc vocat prædictus Auctor, quia fractis foliis Succus Aloen Caballinam redolet.

A. 3. Aloe Succotrina, *Offic.* Aloe Succotrina anguſtifolia ſpinoſa, flore purpureo, *Breyn. Prod.* ii. 12. *Hort. Amſt.* i. 91. *Commel. Prælud. Bot.* 40. Aloe Indiæ Orientalis ſerrata, ſive Succotrina vera, floribus phœniceis, *Hort. Beaum.* 5. Aloe Americana ſerrata, floribus coccineis, *Parad. Bat. Prod.* 306. An Aloe Americana Anonæ foliis, floribus ſuaverubentibus, ex codice Bentingiano, *P. P. Tab.* 240. *Fig.* 4? A. *Succotrine-Aloes.* Gal. *Aloës Succotrin.* G. Aloe aus der Inſul-Zuccotra. B. *Aloe der Eiland Zuccotra.* In Inſula Succotora in India Orientali reperitur. *Uſu.* Succus inſpiſſatus ex nigro ſplendentis colore, ſed quando teritur croceus; odoris non ingrati: cujus colligendi modum hodiernum D. *Raio* communicavit D. *Joſua Palmer* M. D. è dictatis D. *P. Hermanni* his verbis:

Ex foliis à radice avulſis manu vel inſtrumento leviter compreſſis ſuccus deſtillat in vas recipiens. Subſidere debent partes craſſæ per noctem, aliæ vero ſupernatant. Poſtero die in aliud vas infundunt

dunt & inſolant, ut concreſcat & exſiccetur, in quo tempore fulvum acquirit colorem.

Ex Inſula Succotora in coriis beſtiarum ad nos tranſportatur: & a Caballina puritate ſola differre à quibuſdam creditur. *Vires.* Vim præter purgantem obtinet & exſiccantem, calefacientemque, Obſtructiones aperit, Meatus reſerat, proritat Hæmorrhoides & Menſes, roborat Ventriculum, enecat & expellit Lumbricos, purgat autem bilioſos & pituitoſos humores. Vide plura in *Aloedariis Mindereri, & Muntingii.*

De variis Aloes ſpeciebus & plantis, è quibus omnes effluunt aut eliciuntur, liceat mihi hoc in loco dubia mea aperire. Cum *Pharmacologiam* meam conſcriberem, quanta eſſet differentia, odoris reſpectu, inter *Succotrinam, Caballinam*, & *Barbadenſem* Aloen, obſervans, ſuſpicionem mihi injecit, non ex puritate tantùm inter ſe differre, ut vulgò opinantur; quamvis quòd ab eodem loco adveherentur, priores duas præcipuè puritate tantùm differre, ut dixi, cuivis facilè perſuadere poſſet; ingens tamen differentia, quam, odoris reſpectu, inter *Barbadenſem* & *Succotrinam* intercedere animadverti, ſuſpiciónem mihi movit, *Barbadenſem* ab eadem cum *Succotrina* planta non elici, ideoque de ea in ſpecie quæſivi, an ab eadem planta eſſet, necne? Unde ab eruditiſſimo & ingenioſiſſimo Viro D. *Hans Sloane*, M. D. ex propria obſervatione, cùm in Inſula illa eſſet, certior factus ſum, *Barbadenſem Aloen* Aloes vulgaris *C. B.* ſuccum eſſe, non Aloes Americanæ *Dod.* ut anteà ſuſpicabar. Ab aliis etiam admonitus *Succotrinam Aloen* ejuſdem originis eſſe, ut videre poſſis in Hiſtoria Plantarum D. *Raii* (ex dictatis D. *Hermanni*) p. 1196. unde eas hoc modo diſpoſui in *Pharmacologia.*

At neque ſolus ſum in hac ſuſpicione, cùm ingenioſiſſimus Botanicus D. *Commelinus* in *Præludiis* ſuis *Botanicis*, p. 46. conciliare non poteſt differentiam odoris inter *Aloen Caballinam* & *Succotrinam*, quæ tanta eſt, ut frequentibus lotionibus aliiſve modis *Caballina* à vehementi ingrato ſuo odore liberari nequeat, cum identitate ſpeciei. Unde rectè affirmat, ex diverſis Aloes ſpeciebus ſucco amaro præditis, elici poſſe ſuccum vulgari ſimilem, & earundem virium: cujus verba hic tranſcribo: *Etiamſi variæ* Aloes *ſpecies exiſtunt, quæ ſuccum fundunt amarum, harum tamen unica eſt, quæ* Aloes vulgaris *à* C. Bauhino, *Dioſcoridis à* Fabio Colomna, *Arabica Socotrina Officinarum à* Moriſono *vocatur, & ab omnibus Botanicis veram* Aloem *fundens planta exiſtimatur, cujus ſuccus concretus in Officinis* Pharmaceuticis *Græco Latinoque* Aloes *nomine innoteſcit. Hic ſuccus triplex eſt, vel* Aloe Succotrina (*quæ &* Lucida *dicitur*) Hepatica, *vel* C[a]ballina *vocatur, quæ ſola duntaxat puritate impuritateve, ut plurimorum eſt opinio, differunt; omnium puriſſima eſt* Succotrina, *quod nec ego inficior, ſed aliquam tamen dubitandi anſam geminæ aliæ* Aloes *ſpecies ſtatim indigitatæ exhibent, ut* Aloe Succotrina anguſtifolia ſpinoſa flore purpureo *Breynii, &* Aloe Guineenſis Caballinæ vulgari ſimilis, ſed tota maculata; *dum prioris ſuccus recens ſapori odorique* Aloes Succotrinæ, *alterius autem* Aloes Caballinæ *reſpondet; adde denique* Aloem Caballinam Officinarum *à fœtore illo ingrato, quem ſpirat, nullo artificio aut lotione liberari poſſe, quod factu, meo judicio, non eſſet difficile, ſi ſola impuritate à* Succotrina *differret: nullus tamen etiam dubito, quin ex variis* Aloes *ſpeciebus ſuccum amarum continentibus, ſuccus* Aloes vulgaris *ſucco ſimilis, & quoad vires reſpondens, colligi poſſit.*

Cumque veriſimile ſit, *Succotrinam Aloen à* D. *Breynii* planta profluere; *Caballinam* & *Hepaticam* à *Commeliniana*, & *Barbadenſem* à *Vulgari Aloe*, ut antea dixi; omnes de novo inſerui.

V. *De Yucca.*

Ab aliis differt, foliis quodammodo gramineis, acutis, & pungentibus, floribus deorſum nutantibus plurimis in eodem Caule; pediculis longis, R. Meth. *A.* p. 193.

A. Yucca, *Offic.* Yucca ſive Yucca Peruviana, *Ger. Emac.* 1543. *Raii Hiſt.* ii. 1201. Yucca foliis Aloes, *C. B. Pin.* 91. *Hiſt. Oxon.* ii. 419. *Boerh. Ind.* A. ii. 132. Yucca ſive Jucca, *Park. Parad.* 434. A. *Indian Bread.* Gal. *Pain Indien, Jucca.* G. Indianiſch Brod. B. *Indiaanſch Brood.* In America ſponte oritur, apud nos autem in hortis *Uſu.* Radix. *Vires.* De uſu ejus in Medicina nihil invenio.

VI. *De Cannacoro.*

Cui flores oblongi, in ſpicam congeſti, è ſex vel ſeptem petalis linguæformibus, & trifoliato quaſi Calice conſtructi, inſidentes pericarpio trigono echinato, in tres Cellulas ſemina rotunda continentes diſtincto; folia lata, radix tuberoſa, nodoſa, R. Meth. *A.* p. 117.

A. Sa-

A. Sagittaria alexipharmaca, *Offic.* Canna Indica radice alba alexipharmaca, *Cat. Jamaic.* 122. *Sloan. Hiſt.* i. 253. *Tab.* 149. f. 2. *Raii Hiſt.* iii. 573. Canna Indica anguſtifolia pediculis longis ad imum folium, nodo ſingulari geniculato, *Pluk. Almag.* 79. Arundo Indica anguſtifolia, flore rutilo, pediculis donata, *Hiſt. Oxon.* iii. 250. Agutiguepo-obi Braſilienſibus, *Marcg.* 53. *Raii Hiſt.* ii. 1203. Acutiguepo-obi, *Piſon.* 224. Radix quædam in Malaca, quæ adverſus vulnera Sagittis toxico illitis facta, præſentaneum remedium eſt, Garzias, *C. B. Pin.* 301. Radix Malaca quædam toxicis Sagittis reſiſtens, *J. B.* ii. 173. A. *Arrow-Root*, *Dart-wort.* Gal. *Canne d'Inde*, *Balizier.* G. Pfeil-Kraut. B. *Pyl-Kruit.* In hortis Jamaicæ ſeritur. *Uſu.* Radix ſuperius rotunda, ſubrufa, inferius fibrata. *Vires.* Alexipharmaca eſt inſignis; adverſus vulnera toxicis Sagittis facta laudatur.

VII. *De Curcuma.*

Radix Zingiberis facie, velut ex condenſato ſucco croceo preſſius compacta folia Cannæ Indicæ: flores in ſurculo peculiari Cannæ Indicæ triplo minores, tetrapetali ſpicatim è foliorum in ſuperiori ſurculi medietate ſquamatim incumbentium ſinubus exeuntes, vaſcula parva membranacea tricapſularia, ſemina rotunda, fuſca, Cannæ Indicæ minora, R. Meth. *A.* 122.

A. Curcuma, *Offic.* *J. Comm. Hort. Amſtel.* 107. *Park. Theat.* 1584. *Ger. Emac.* 32. *C. B. Theat.* 679. Curcuma Officinarum, *Hort. Amſt. Cat.* 107. Curcuma radice longa, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 208. *C. Comm. Flor. Mal.* 99. Curcuma foliis longioribus & anguſtioribus, *Breyn. Prod.* ii. 40. Curcuma ſive Terra merita Officinarum radice crocea, *J. B.* ii. 746. Curcuma ſive Officinarum Terra merita, *Chab.* 245. Cyperi genus ex India, *C. B. Pin.* 37. Crocus Indicus, Arabibus Curcum, Officinis noſtris radix Curcuma dicta, *Bon.* 116. Cannacorus radice crocea ſive Curcuma Officinarum, *Tourn. Inſt.* 367. *Boerh. Ind.* A. ii. 127. Manjella Kua, *H. M. P.* xi. 21. Kaha, *Herm. Muſ. Zeyl.* 30. A. *Turmerick.* Gal. *Souchet des Indes.* G. Gelbſucht-Wurtz. B. *Curcuma*, *Geelzucht-wortel*, *Indiaanſche Saffraan.* Ex India Orientali ad nos adfertur. *Uſu.* Radix oblonga, parva, tuberoſa, nodoſa, intùs crocei coloris, ſaporis ſubacris, ſubamaricantis, odoris non ingrati. Duæ ſunt ſpecies, longa & rotunda, quarum prior eſt Officinalis. *Vires.* Abſtergit, attenuat, aperit, diſcutit, Menſes movet, difficultatem pariendi aufert, obſtructiones viſcerum aperit, Urinam ciet, Calculum expellit. In Ictero, Hydrope, Cachexia, &c. ſpecificum eſt.

VIII. *De Coſto.*

Notæ ſunt, Flores proferunt in ſurculi folioſi vertice in capitulo pyriformi, e multis gemmulis conflato, e quibus exeunt flores trifarium diviſi, tetrapetali, ephemeri, candidi, campaniformes, in vertice aliquantulum aperti, fructui inſidentes, qui trigonus eſt, & in tria loculamenta partitus ſemina triangularia continens, R. Meth. *A.* 123.

A. Coſtus, *Offic. Comm. Flor. Mal.* 90. Coſtus Arabicus Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 36, 37. Iridem redolens ejuſdem, amarus Officinarum, ſeu Helenium, & Comagenium Dioſcoridis ejuſdem, dulcis Officinarum, Centaurio magno cognatus ejuſdem, *Raii Hiſt.* ii. 1347, 1348. Coſtus Helenii facie Officinarum, *J. B.* ii. 749. *Chab.* 246. Coſtus dulcis Officinarum, *Ejuſd.* Indicus odoratus, *Ger. Emac.* 1620. Indicus Cluſii, *Park. Theat.* 1582. Coſtus Indicus Violæ Martis odore, *Herm. Muſ. Zeyl.* 58. Tſiana Cua, *Hort. Mal.* xi. 15. *Tab.* 8. A. *Sweet and bitter Coſtus.* Gal. *Coſtus.* G. Coſtwurtz. B. *Coſtus-wortel.* Ex India Orientali ad nos tranſportatur. *Uſu.* Radix oblonga, craſſa, buxei coloris, cortice craſſo, pallido, ſaporis acris amaricantis, aromatici, odoris fragrantis ad Iridem Florentinam accedentis. Eligatur recens, denſus, odoratus, ſubamarus, non carioſus; ille qui jam in Officinis ex uſu eſt, omnes optimi notas, quas *Dioſcorides* aſcribit, habens. *Vires.* Stomachicus, Hepaticus, Uterinus, ac Nephriticus eſt; attenuat, aperit, diſcutit. Hinc convenit in Colica, obſtructis menſibus & Urina, Hydrope, Paralyſi, *Schrod.*

Tres ſunt ſpecies Coſti in Officinis quibuſdam, videlicet Arabicus, Amarus & Dulcis; hinc *Caſparus Bauhinus* & alii Botanici in quatuor aut plures ſpecies eum dividunt; recté enim *Bontius* unam eandemque monet eſſe radicem, ſolum loco, ætate, aut corruptione differentem, *Garcias ab Horto* quoque, *Acoſta* & *Cluſius* unum duntaxat Coſti genus eſſe credunt, recentem incorruptumque dulcem eſſe & candidum, ubi autem corrumpi incipit, vetuſtate amaritudinem contrahere, fierique nigricantem: quibus & nos conſentimus, deſcriptio enim *Tſiana Kua* in Horti Malabarici Tom.

xi.

xi. (quæ ſecundum clariſſimi illius viri D. *Joannis Commelini* in Commentario ſuo ſententiam, Coſtus verus ſeu Arabicus eſt) cum Coſto dulci Officinis noſtris dicto per omnia convenit.

IX. *De Zinzibere.*

F*Lores monopetali, difformes, quadripartiti, è cochleato-cavis ſurculi floriferi foliis exeuntes in ipſius vertice. Semina tenui albâ interſtinctâ membranulâ incluſa inordinata ſerie, minutiſſimis fibrillis ſtilo annexa reniformia*, R. Meth. *A.* 122.

A. Zingiber, *Offic.* Zingiber, Zinziber, *C. Com. Plan. Uſu.* 92. Zinziber, *Ger.* 54. *Emac.* 61. *Marcg.* 17. *J. Comm. Hort. Amſtel.* 371. *Ogilb. Chin.* i. 214. Zingiber, *C. B. Pin.* 35. *Theat.* 651. *Raii Hiſt.* ii. 1314. *Sloan. Cat.* 60. *Hiſt.* i. 163. *J. B.* ii. 743. *Chab.* 146. Zingiber Orientale, *Park. Theat.* 1613. Zinziber Indigenis Gingibil fœmina, *Piſon. Mant. Arom.* 187. Zinziber anguſtiore folio fœmina utriuſque Indiæ alumna, *Pluk. Almag.* 317. Iris latifolia, tuberoſa, Zingiber dicta, flore albo, *Hiſt Oxon.* ii. 350. Mangaratia, *Piſon.* 227. Chilli Indiæ Orientalis ſeu Zingiber fœmino, *Hern.* 169. Inſchi, *Com. Flor. Mal.* 148. Zingiber, *Ejuſd.* 283. Inſchi vel Inſchi-kua, *H. M. P.* xi. 23. A. *Ginger.* Gal. *Gingembre.* G. Jngber. B. *Gember.* Advehitur copioſum ex Calecut Indiæ emporio. *Uſu.* Radix tuberoſa, nodoſa, ramoſa, paululum compreſſa, pallida, ſaporis acris, aromatici & fervidi, odoris fragrantiſſimi. *Vires.* Calfacit potenter, ſed non primo ſtatim occurſu, adeoque partium eſt craſſiorum, aperit, incidit, attenuat. Confert Ventriculo, Thoraci, aliiſque viſceribus; appetitum proſtratum excitat, putredini ac malignitati humorum reſiſtit. Vide *Hoffmannum in Schroderum.*

X. *De Zedoaria.*

A. 1. Z Edoaria longa, *Offic.* *C. B. Pin.* 31. *Park. Theat.* 1612. *Raii Hiſt.* ii. 1340. Zedoaria, *Comm. Plant. Uſu* 39. *Ger. Emac.* 1623. Gedwar aut Geidvar, *Ejuſd.* Zedoaria Zeylanica Camphoram redolens, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 636. *Par. Bat. Prod.* 386. *Boerh. Ind.* A. ii. 128. Zedoaria longa ſeu Zedoaria Officinarum, *Comm. Cat. Hort. Amſtel.* 371. Harankaha, *Herm. Muſ. Zeylan.* 50. A. *Zedoary.* Gal. *Zedoaire longue.* G. Langer Zittwer. B. *Lange Zedoar.* Ex India Orientali ad nos transfertur. *Uſu.* Radix, quæ tuberoſa eſt, nodoſa, paululum compreſſa, foris cinerea, ſaporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Calfacit & ſiccat, incidit, flatus diſcutit, Alexipharmaca eſt. Uſus præcipuus in doloribus Colicis atque Ventriculi: animalium venenatorum morſibus opitulatur, Lienteriam ſiſtit, Vomitiones reprimit, Menſes ciet, Alvi tineas quaſcunque enecat, *Schrod.*

A. 2. Zedoaria rotunda, *Offic.* *C. B. Pin.* 31. *Park. Theat.* 1612. *Comm. Flor. Mal.* 283. *Hort. Amſtel.* 371. *Raii Hiſt.* ii. 1340. Malankua, *Hort. Mal.* xi. 17. *Tab.* 9. Colchicum Zeylanicum flore Violæ odore & colore Ephemero, *Herm. Par. Bat. Prod.* 324. A. *Round Zedoary.* Gal. *Zedoaire ronde.* G. Runder Zittwer. B. *Blôck-Zedoar.* Cum priore creſcit, ſed in Officinis noſtris raro invenitur.

N. B. Zedoaria longa & rotunda non aliter inter ſe differre nobis videntur, quàm quod ejuſdem radicis partes ſint diverſæ.

A. 3. Zerumbet, *Offic.* *Garz.* Zinziber latifolium ſylveſtre, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 636. *Prod. Par. Bat.* 386. *Comm. Hort. Amſtel.* 371. 1. Kua, *Hort. Mal.* xi 13. *Tab.* vii. Walinghuru, *Herm. Muſ. Zeylan.* 51. A. *Zerumbeth.* Gal. *Zerumbeth.* G. Zerumbeth. B. *Zerumbeth.* In regno Malabar ſponte oritur, ſed in Officinis noſtris non invenitur, præcedens enim cum eo confunditur. *Vires.* Cum Zedoaria longa viribus convenit. An hoc Aroma ſit Zerumbeth Arabum, an vero ab illo diverſum, difficile nobis eſt determinare. Quippe non tantum in his, ſed & innumeris aliis deſcribendis tam breves & incerti reperiuntur Arabes, &, quod maximum, inter ſe adeò diſſentientes, ut non ſine ratione dubitetur, an Arabibus accurata dictorum ſimplicium fuerit notitia.

A. 4. Caſſumuniar, *Offic.* aliàs Ryſagon, *Peach. Obſ.* Caſmunar, *Marl.* Riſagon, *Muſ. Reg. Soc.* Zedoaria radice lutea, *Breyn. Prod.* ii. 105. An Zerumbeth, ſeu Zingiber rubrum, ſylveſtre, Ternatenſe, *Camel. Syllab?* A. *Caſumunar.* Gal. *Caſummunar.* G. Caſumunar. B. *Caſumunar.* Ex India Orientali ad nos tranſportatur. *Uſu.* Radix, quæ tuberoſa eſt, ad pollicem aut amplius craſſa, in taleolas tranſverſas ſecta, ſuperficie, circulis) ut in Galanga) quaſi geniculis notata, fuſca, intus

 fla-

flaveſcens, ſaporis amaricantis, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Moderatè calfacit & aſtringit: Partium eſt tenuium: Nervos roborat, Spiritus animales & vitales reficit, ventriculum confortat, flatus expellit. In Apoplexia, motibus convulſivis, Paralyſi, Tremore, Hyſterica paſſione, Hypochondriacis affectibus, Vertigine, & inteſtinorum Torminibus curandis medicamentum eſt præſtantiſſimum. D. *Peachy*, M. D. pro Corticis Peruviani correctorio eam commendat. In Lapſu memoriæ multum laudatur à Domino *Joan. Allen*, M. D. in Synopſi ſua Medicinæ, *Art.* 420. Qui de viribus ejus plura ſcire deſiderant; D. *Peachy* & D. *Marlow* Obſervationes conſulant.

XI. *De Galanga.*

A. 1. Galanga major, *Offic. Ger. Emac.* 33. *C. B. Pin.* 35. *Chab.* 245. *J. B.* ii. 734. *Park. Theat* 1585. *Raii Hiſt.* ii. 1338. *J. Comm. Hort. Amſtel.* 136. *C. Comm. Plant. Uſu* 91. An Wanhom, *Kemph. Amœn. Exot.* 901? Acorus, *Pharm.* A. *Great Galangal.* Gal. *gros Galanga.* G. Groſſer Galgant. B. *groote Galanga.* In Java & Malabar ſponte oritur, unde ad nos adfertur. *Uſu.* Radix, quæ tuberoſa eſt, ad pollicem aut amplius craſſa, nodoſa, & inæqualis, ſuperficie circulis quaſi geniculis notata, fuſca, intus palleſcens, ſaporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Stomachica eſt, Cephalica, ac Uterina; incidit, aperit. Uſus in cruditate ac inflammatione Ventriculi, Vertigine, aliiſque totius corporis affectibus à frigiditate ac flatulentia oriundis, *Schrod.*

A. 2. Galanga minor, *Offic. Ger. Emac.* 33. *Raii Hiſt.* ii. 1338. *Park. Theat.* 1585. *J. B.* ii. 735. *Chab.* 245. *C. B. Pin.* 35. A. *Common Galangal.* Gal. *petit Galanga.* G. Kleiner Galgant. B. *kleine Galanga.* In China ſponte oritur. *Uſu.* Radix, quæ tuberoſa eſt, nodoſa, & inæqualis ſuperficiei, circulis quaſi geniculis notata, minimi digiti craſſitie, coloris rufeſcentis, ſaporis & odoris fragrantis, jucundioriſque quam in præcedente. *Vires.* Eiſdem viribus pollet, ſed hæc priori præfertur. Simili omnino fructificatione gaudent Bengala Indorum, Cardamomum majus & minus, Coſtus Arabicus, utraque Galanga, Zedoaria, Zerumbeth Garziæ, Zingiber; & proinde unà ſub eodem genere ſummo merentur reponi; donantur ſale oleoſo volatili, partibus blandis viſcoſis immerſo. Vide pleniorem horum omnium Hiſtoriam in *Herm. Hort. Lugd. Bat.* & *Hort. Mal.* Tom. xi.

XII. *De Cardamomo.*

Huic etiam florum eiſque ſuccedentium fructuum racemus in ſurculo peculiari è radice exeunte. Flores autem tetrapetali, tribus petalis æqualibus; quartum vero prioribus adverſum paulè latius & anguſtius eſt, tenui ſtylo lingulaque donatum. Fructus, cum virides, uvarum forma & ſapore ſunt, in terna loculamenta partiti, ſex ſeminum triangularium ordines continentes. In aliis ſpeciebus fructus longiores ſunt, R. Meth. *A.* 122.

A. 1. Cardamomum majus, *Offic. Bont.* 127. *Raii Hiſt.* ii. 1204. Cardamomum majus vulgare, *Ger. Emac.* 1542. *Park. Theat.* 1576. Cardamomum majus Officinarum, *C. B. Pin.* 413. *Jonſ. D. Ger.* 1358. Cardamomum cum ſiliquis longis, *J. B.* ii. 205. *Chab.* 148. Cardamomum medium, *Barr. Icon.* 571. *Obſ.* 1595. *Matth. Valg.* 27. A. *Great Cardamums.* Gal. *Grand Cardamome.* G. Groß Cardamömlein. B. *Groote Cardamom-Zaad.* Ex Java ad nos deferuntur, ſed rariùs in noſtris Officinis inveniuntur; alii enim Grana Paradiſi Officinis dicta ſeu Meleguetam, non ſine errore, alii Amomum verum *Ger.* horum loco ſubſtituunt. In *Uſu.* Theca ſeu ſiliquæ tricoccæ, oblongæ, digitali aliquando longitudine, ſemine anguloſo, fuſco, aromatico repletæ. *Vires.* Calfacit & ſiccat, partes principes recreat, attenuat, flatus diſcutit, coctionem juvat, Urinas ciet, Menſtrua movet, anhelitum commendat, obſtructionibus Hepatis, Lienis, & Meſenterii conducit.

A. 2. Cardamomum minus, *Offic. Bont.* 126. *Ger.* 1358. *Raii Hiſt.* ii. 1204. *Barr. Icon.* 571. *Obſ.* 1396. *Matth. Valg.* 27. *Boerh. Ind.* A. ii. 128. *C. Comm. Flo. Mal.* 71. *Bod. in Theoph.* 1014. Cardamomum minus vulgare, *Ger. Emac.* 1547. *Park. Theat.* 1576. Cardamomum ſimpliciter in Officinis dictum, *C. B. Pin.* 414. Cardamonmum cum ſiliquis ſeu thecis brevibus, *J. B.* ii. 205. Elettari 2. *Hort. Mal.* xi. 9. *Tab.* vi. Enſal, *Herm. Muſ. Zeylan.* 66. A. *Common Cardamum.* Gal. *Petite Cardamome.* G. Kleine Cardamömlein. B. *Gemeen of klein Cardamom-Zaad.* Ex Malabar, aliiſque locis in India Orientali ad nos adferuntur. In *Uſu* ſunt, ſiliquæ breves, triangulæ, colore pallidæ, intus ſemina parva, anguloſa, fuſca aromatica continentes. *Vires.* Cum majore viribus convenit.

A. 3.

A. 3. Amomum, *Offic.* *Comm. Flor. Mal.* 14. *Plant. Uſu.* 88. *Barr. Icon.* 571. *Obſ.* 1393. 27. Amomum verum, *Ger. Emac.* 1548. *Raii Hiſt.* ii. 1697. Amomum genuinum, *Park. Theat.* 1567. Amomum racemoſum, *C. B. Pin.* 413. *Jonſ. D.* Amomum novum Cardamomi vulgaris facie, ſive Indicus racemus, *J. B.* ii. 195. *Chab.* 127. Elettari 1. *Hort. Mal.* xi. 9. *Tab.* 5. A. *True Amomum.* Gal. *Amome en grappe.* G. Amömlein. B. *Oprechte Amomum uyt Indie.* Ex India Orientali ad nos adfertur. In *Uſu* ſunt Thecæ ſeu ſiliquæ rotundæ, tripartitæ, Semina anguloſa, & rugoſa, nigra, aromatica, claudentes. *Vires.* Ut externa facie, ita & viribus cum Cardamomis convenit. Pro Cardamomo majore Pharmacopolis venditur.

N. B. Adeò breves ſunt & imperfectæ apud veteres, præſertim Arabes, ſimplicium deſcriptiones, ut ad hodiernum uſque diem, in tanta Botanicæ ſcientiæ luce, quid Amomum Antiquorum ſit, non pateſcat, Herbariis peritioribus in varias ſententias diſtractis. *Cordus* Roſam Hierichuntinam vulgò dictam *C. B.* pro Amomo habet. *Quatranius*, teſte *Parkinſono*, Rhoem myrtifoliam Belgicam *C. B. Anguillarius* Piper racemoſum caudatum ex Guinea *C. B. Geſnerus* Solanum fruticoſum bacciferum *C. B. Cluſius* Amomum ſpurium folioſum *C. B.* Cui ſimilem pro Amomo plantam ab *Ormuz* accepit *Valandus Dourez*: eadem fortaſſe fuerit quæ è Perſia ad *Jacobum Golium* Linguarum Orientalium in Academia *Lugduno-Batava* Profeſſorem miſſa eſt, & ſub titulo Amomi Arabum Breynii in *Ephem. German. An.* 3. *Obſ.* 291. deſcripta. *Garcias ab Horto*, qui in India Orientali diu vixit, Pedis columbini ſpeciem quandam illud eſſe ſupponit. Alii Amomum Botryn Ambroſioden vulgarem *C. B.* eſſe volunt; Alii Siſon, quod Amomum Officinis noſtris *C. B.* Qui error eouſque invaluit, ut Semen hujus plantæ à Pharmacopolis etiam *Londinenſibus* pro Amomo divendatur, &, quod pejus eſt, à Pharmacopœis pro Amomo vero nobili illi compoſitioni *Theriacæ Andromachi* inſeratur. Alii inſuper Piper oblongum nigrum *C. B.* Alii Cubebas vulgares *C. B.* Alii denique Caryophyllum aromaticum fructu rotundo ejuſdem *C. B.* Amomum verum Antiquorum eſſe exiſtimant, quorum ſententiæ à *Maroneo* in erudito ſuo *de Amomo commentario* non immerito refutantur; in quo etiam ſolide demonſtrat verum & legitimum Amomum eſſe à ſe deſcriptum, & à nobis hoc in loco propoſitum; quod noſtro etiam judicio, ſi ipſiſſimum veterum Amomum non ſit, ad illum tamen proxime accedit, & in omnibus compoſitionibus, in quibus Amomum præſcribitur, potiſſimum uſurpandum eſt.

A. 4. Grana Paradiſi, *Offic.* *Ger. Emac.* 1542. Grana Paradiſi Officinarum, *C. B. Pin.* 413. Cardamomum majus, *Barr. Icon.* 571. *Obſ.* 1394. *Matth. Valg.* 27. Cardamomum Arabum majus, *Ger.* 1358. Cardamomum, Granum Paradiſi, Melleguetta, *Chab.* 128. Cardamomi genus maximum, Grana Paradiſi ſive Melleguetta, *J. B.* ii. 204. Melleguetta, *Jonſ. D.* Melleguetta ſive Cardamomum maximum, & Grana Paradiſi, *Park. Theat.* 1576. Melleguetta, Grana Paradiſi Officinarum, *Raii Hiſt.* ii. 1205. A. *Grains of Paradiſe.* Gal. *Maniguette, Graine de Paradis.* G. Paradiß-Körner. B. *Paradys-Koorn.* Ex Guinea ad nos tranportantur. In *Uſu* ſunt Grana anguloſa, extus ſpadicea, intus alba, ſapore acri & fervido inter Cardamomum & Piper. Sunt qui pro Cardamomo majore non ſine errore ſubſtituunt. *Vires.* Virtutibus cum Pipere coincidunt. Vis ſpecifica eſt in omnibus affectionibus Paralyticis.

XIII. *De Arthanita.*

N*Otæ ſunt, Radix orbiculata, caules præter floris pediculum nulli, flos pentapetalos, petalis reflexis & ad ungues junctis*, R. Hiſt. p. 1205.

A. 1. Arthanita Cyclamen, *Offic.* Cyclamen *Schrod.* lib. iv. p. 59. Cyclamen orbiculato folio, *Ger.* 694. *Emac.* 843. Cyclamen orbiculato folio inferne purpuraſcente, *C. B. Pin. Tourn. Inſt.* 154. *Elem. Bot.* 158. *Boerh. Ind.* A. ii. 150. *Hiſt. Oxon.* iii. 552. Cyclamen vulgare folio rotundo, *Park. Parad.* 198. Cyclaminus folio rotundiore vulgatior, *J. B.* ii. 551. *Raii Hiſt.* ii. 1205. Cyclamen, Panis Porcinus, *Chab.* 510. A. *Sowbread.* Gal. *Pain de pourceau.* G. Schwein-Brod. B. *Verkens-Brood.* In hortis curioſorum. Septembri floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Potenter incidit, aperit, abſtergit, Errhinum eſt. Uſus præcipuus in obſtructis Menſibus, in pellendo fœtu mortuo, &c. *Schrod.* Interne cauto opus habet.

A. 2. Cyclamen, Artanita, *Offic.* Cyclamen hederæ folio, *Ger.* 694. *Emac.* 843. *Raii Hiſt.* ii. 1206. *C. B.* 308. *Tourn. Inſt.* 155. *Boerh. Ind.* A. ii. 151. *Hiſt. Oxon.* iii. 552. Cyclamen folio hederæ Autumnale, *Park. Parad.* 296. A. *Common Sowbread.* Gal. *Pain de pour-*

pourceau commun. G. Gemein Schweine-Brod. B. *Gemeen Verkens-brood.* In hortis frequens. Septembri floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum priore viribus pollet. Hæc eſt illa ſpecies, quæ in Officinis noſtris invenitur.

XIV. *De Satyrio.*

B*Ulbo bino, fibriſque ſupra bulbos, exeuntibus, & floribus labiatis à reliquis differt.*

A. 1. Satyrium mas, *Offic.* Cynoſorchis morio mas, *Ger.* 158. *Emac.* 208. Orchis morio mas, foliis maculatis, ſive Cynoſorchis morio mas, *Merc. Bot.* i. 54. *Phyt. Brit.* 83. Orchis ſive Cynoſorchis morio mas, *Mer. Pin.* 86. Orchis morio mas, foliis maculatis, *C. B. Pin.* 81. *Park. Theat.* 1346. *Raii Hiſt.* ii. 1214. *Synop.* iii. 376. *Tourn. Inſt.* 432. *Elem. Bot.* 343. *Boerh. Ind.* A. ii. 152. *Hiſt. Oxon.* iii. 490. *Rupp. Flor. Jen.* 239. *Dill. Cat. Giſſ.* 52. Orchis major, tota purpurea, maculoſo folio, *J. B.* ii. 973. *Chab.* 249. A. *Male Satyrion.* Gal. *Satyrion mâle.* G. Knaben-Kraut. B. *Gehelmt Kulletjes-kruit-Manneken.* In pratis, & dumetis. Maio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Calfacit, & humectat; ſaporis dulcis. Uſus præcipuus ad virilem fortitudinem reſtaurandam: ſic & uterum confortare creditur, & ad conceptionem diſponere, *Schrod.*

A. 2. Satyrium fœmina, *Offic.* Cynoſorchis morio fœmina, *Ger.* 158. *Emac.* 208. Orchis ſive Cynoſorchis morio fœmina, *Merc. Bot.* ii. 54. *Phyt. Brit.* 82. *Mer. Pin.* 86. Orchis morio fœmina, *C. B. Pin.* 82. *Park. Theat.* 1347. *Synop.* iii. 377. *Tourn. Inſt.* 433. *Elem. Bot.* 343. *Boerh. Ind.* A. ii. 152. *Hiſtor. Oxon.* iii. 491. Orchis minor purpurea, & aliorum colorum cum alis virentibus, *J. B.* ii. 762. *Chab.* 249. *Dill. Cat. Giſſ.* 53. A. *Female Satyrion.* Gal. *Satyrion femelle.* G. Knaben-Kraut Weiblein. B. *Gehelmt Kulletjes-kruit Wyfje.* Cum priore, nec minus frequens, ſed tardior floret. *Vires.* Eiſdem viribus pollet. *N. B.* Genera Satyriorum ſeu Orchidum paſſim quàm plurima naſcuntur; quæ, etſi promiſcue in uſum accerſi queant, attamen eligunt Officinæ præ reliquis ſuperiorem.

Duæ Satyrii ſpecies à *Dioſcoride* memorantur, quarum priorem his verbis deſcribit: "Satyrium aliqui Trifolium vocant, quoniam tria fert folia, ad terram infracta, Rumici, aut Lilio ſimilia, minora tamen, ac rubra; caulem cubitalem, nudum; florum Lilii affigie, candidum; radicem bulboſam, mali magnitudine, fulvam, intus ut ovum candidam, guſtanti dulcem, & ori non ingratam." Alteram in hunc modum: "Eſt & alterum Satyrium Erythronium, ſive Erythraicon, *i. e.* rubrum, ſemine lini, majore, duro, lævi, ſplendente: quod fertur non ſecus atque ſcincus libidinem excitare. Cortice radicis gracili, rufo, intus autem albo, includitur, ſapore dulci, non ingrato ori." Ab ejus temporibus non levis controverſia de hac ſtirpe inter eruditos Medicos, & Botanicos exorta eſt; aliis uni, aliis alteri plantæ id nomen accommodantibus; verum plerique ex Orchidum familia eas eſſe volunt, cui opinioni *Officinæ* noſtræ conſentiunt; atque idcirco in priore meo libro radices haſce, quæ nunc pro Satyrio uſurpantur, eodem nomini inſignivi; quamvis eodem tempore non eram neſcius nonnullos Auctores id nominis Orchidi palmatæ, alios Cynoſorchidi attribuere. Nunc ergo mutatâ ſententiâ, quænam *Dioſcoridis* Satyria ſint, mihi optimè demonſtratum videtur à *Parkinſono*, aliiſque; qui pro Tulipis ea habuere, ut quæ ſuperius recitatis deſcriptionibus omnium optimè conveniret.

A. 3. Satyrium vel Orchis, *Offic. Ind. Med.* cv. Orchis militaris major, *Tourn. Inſt.* 432. Orchis ſtrateumatica major, *J. B.* ii. 758. *Chab.* 247. Orchis ſtrateumatica, *Ger.* 165. *Emac.* 215. *Raii Hiſt.* ii. 1215. Cynoſorchis militaris major, *C. B. Pin.* 81. *Chomel.* 323. Cynoſorchis militaris ſive ſtrateumatica major, *Parkinſon. Theat.* 1345. A. *The French Satyrion.* Gal. *Satyrion François.* G. Frantzöſiſche Satyrion. B. *Franſe Satyrion.* B. *Kullekens-kruid.* In montoſis. Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires* eædem cum ſuperioribus.

A. 4. Satyrium, *Rivin. Irr. Hex. Rupp. Flor. Jen.* 241. Orchis hermaphroditica bifolia, *J. B.* ii. 772. *Raii Synop.* iii. 380. *Chab.* 253. *Raii Hiſt.* ii. 1221. Orchis hermaphroditica, *Ger.* 162. *Emac.* 211. *Phyt. Brit.* 83. *Mer. Pin.* 85. Orchis bifolia altera, *C. B. Pin.* 82. *Tourn. Inſt.* 433. Orchis Serapias bifolia, trifolia minor, *Park. Theat.* 1350. A. *Butterfly or German Satyrion.* Gal. *Satyrion trefolium, Teſticule de Prêtre.* G. Hunds-Hoden. B. *Kullekens-kruid.* In ſylvis. Maio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum reliquis convenit.

A. 5. Cynoſorchis, *Offic.* Cynoſorchis major, *Ger.* 156. *Emac.* 205. Cynoſorchis prior Dodonæi, *J. B.* ii. 758. *Raii Hiſt.* ii. 1213. Cynoſorchis latifolia hiante cuculo altera, *C. B. Pin.* 81. Cynoſorchis prior Dodonæi flore copioſo, dilutè purpureo, *Chab.* 248. Orchis ma-

major latifolia altera, *Park. Theat.* 1343. Orchis latifolia hiante cuculo major altera, *Tourn. Inſt.* 432. *Boerh. Ind.* A. ii 152. A. *Dog-ſtones.* Gal. *Teſticule de Chien male.* G. Stendelwurtz-Männlein. *B. Groot Hondekens-kruit. Standel-kruid.* In locis herbidis circa Baſileam. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum præcedentibus viribus convenit.

A. 6 Serapias, *Offic.* Serapias ſive Salep, *Marl. Obſ.* Orchis fœmina procerior, majore flore, *Tourn. Herbar. Par.* 508. ex ſententia nuperi Amici celeberrimi D. *Guilielmi Sherardi*, L. L. D. A. *Salep.* Gal. *Salep.* G. Salep / Berghündleins-Wurtz. *B. Salep.* In Turcia reperitur. *Uſu.* Radix oblonga, alba, pellucida, paulùm compreſſa, & nonnihil corrugata. Sapore gummi Tragacanthæ referens, odoris nullius. Ex Turcia ad nos importatur. *Vires.* Analepticum inſigne habetur; ſterilitati opitulatur; Venerem ſtimulat; abortivum impedit; partum facilitat; chocolatæ modo præparata eſt.

Radices Orchidis Turci & Perſæ vocant *Salep*; & exinde parant potum cum melle & Zinzibere, *Salep* pariter dictum; quem calide bibunt, & inſigne aphrodiſiacum extollunt. Adhibetur imprimis radix Orchidis morionis fœminæ, *C. B. Pin.* 82. quæ, omnium copioſiſſima, & multo latior, quàm in Regionibus Septentrionalibus occurrit. Nec diverſa videtur ſpecies Orchidis fœminæ procerior, majore flore *Tourneſortii* ſupra citata, *Buxb. Cent.* iii. 5.

A. 7. Tragorchis, *Offic.* Tragorchis maximus, *Ger.* 160. *Emac.* 210. Tragorchis maxima, *Park. Theat.* 1348. Orchis ſive Tragorchis maxima, *Mer. Pin.* 88. Orchis Saurodes, ſive Tragorchis maximus, *Merc. Bot.* ii. 57. *Phyt. Brit.* 84. Orchis barbata, odore hirci, breviore longioreque folio, *C. B. Pin.* 82. *Tourn. Inſt.* 433. *Hiſt. Oxon.* iii. 401. *Rupp. Flor. Jen.* 239. Orchis barbata fœtida, *J. B.* ii. 756. *Raii Hiſt.* ii. 1212. *Synop.* iii. 376. *Buxb.* 242. Orchis, Cynoſorchis, Satyrium *Chab.* 146. A. *Goats-ſtones.* Gal. *Teſticule de Chien ſentant le bouc.* G. Bocks-Hödlein. *B. Gemeene Bokx-kulletjes.* Solo pinguiſſimo naſcitur. Maio & Junio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum Satyrio viribus convenit.

A. 8. Triorchis, *Offic. Ger.* 167. *Emac.* 218. Triorchis alba, odorata major & minor, *Parkinſon. Theat.* 1354. Triorchis vel Tetrorchis alba, odorata major, *C. B. Pin.* 84. Orchis alba, odorata minor, *ejuſd.* Orchis ſpiralis alba, odorata, *J. B.* ii. 769. *Chab.* 252 *Raii Hiſt.* ii. 1217. *Synop.* iii. 378. *Tourn. Inſt.* 433. *Rupp. Flor. Jen.* 240. *Buxb.* 242. Orchis ſpiralis, *Rivin. Irr. Hex. Dill. Cat. Giſſ.* 172. Orchis ſeu Teſticulus odoratus, *Mer. Pin.* 88. Orchis ſpiralis autumnalis, *Merc. Bot.* i. 55. *Phyt. Brit.* 85. A. *Triple Ladies-Traces.* Gal. *Gros Teſticule odorant de Chien.* G. Groß Wolriechend Knaben-Kraut. *B. Grote Welriekende Kulletjes-kruit.* In paſcuis ſiccioribus. Autumno floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum prioribus viribus convenit

A. 9. Orchis palmata, *Offic.* Orchis palmata pratenſis, latifolia, longis calcaribus, *C. B. Pin.* 85. *Tourn. Inſt.* 434. *Elem. Bot.* 344. *Boerh. Ind.* A. ii. 152. *Hiſt. Oxon.* iii. 498. *Raii Synop.* iii. 380. Orchis palmata major mas, ſive Palma Chriſti mas, *Park. Theat.* 1356. Orchis palmata pratenſis major, ſive Palma Chriſti mas Gerardi, *Merc. Bot.* i. 55. *Phyt. Brit.* 84. Orchis, ſive Palma Chriſti mas, *Mer. Pin.* 87. Orchis palmata non maculata, *Raii Hiſt.* ii. 1223. Palma Chriſti mas, *Ger.* 169. *Emac.* 220. Orchis palmata non maculata, *J. B.* ii. 774. Satyrium Regium palmata, *Chab.* 254. A. *Male Satyrion-Royal.* Gal. *Satyrion Royal male.* G. Waßerhündleins-Wurtzel. *B. Hondekens-kruit-Manneke.* In pratis humidis & paluſtribus. Maio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum reliquis convenire videtur.

XV. *De Helleborine.*

Cujus notæ, Folia nervoſa; radices fibroſæ; flores hexapetali Orchidis ſimiles, calcari carentes, Raii Method. A. p. 121.

A. Helleborine, *Offic. Ger.* 358. *Emac.* 442. *Mer. Pin.* 60. *Rupp. Flor. Jen.* 237. *Rivin. Irr. Hex.* Helleborine latifolia montana, *C. B. Pin.* 186. *Raii Hiſt.* ii. 1230. *Synop.* iii. 383. *Hiſt. Oxon.* iii. 486. *Boerh. Ind.* A. ii. 153. *Tourn. Inſt.* 436. *Elem. Bot.* 344. *Merc. Bot.* i. 42. *Phyt. Brit.* 57. *Dill. Cat. Giſſ.* 131. Elleborine flore viridante, *Park. Theat.* 218. Elleborine Dodonæi, *J. B.* iii. 516. *Chab.* 502. A. *Baſtard Hellbore.* Gal. *Elleborine.* G. Breit-blåtterig wild Nieß-Kraut. *B. Wild Wit Berg-Nies-kruit.* In ſylvis cæduis, lucis & opacis. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum Helleboro albo à quibuſdam viribus convenire creditur; ſed in Officinis noſtris raro aut nunquam reperitur.

XVI. *De Biſolio.*

C*Ujus notæ, Radices fibroſæ; folia nervoſa, & fere Plantaginea, bina in caule oppoſita; flores Orchidis, calcari carentes*, Raii Method. A. pag. 121.

A. Bifolium, *Offic.* Bifolium ſylveſtre vulgare, *Park. Theat.* 504. Bifolium majus vulgare, *Hiſt. Oxon.* iii. 489. Bifolium majus, ſeu Ophris major quibuſdam, *J. B.* iii. 533. *Raii Hiſt.* ii. 1232. *Synop.* iii. 385. Bifolium vulgare ſylveſtre, ſive Ophris, *Mer. Pin.* 15. Ophris, *Chab.* 506. *Merc. Bot.* i. 54. *Phyt. Brit.* 82. Ophris bifolia *C. B. Pin.* 87. *Tourn. Inſt.* 437. *Elem. Bot.* 346. *Boerh. Ind.* A. ii. 153. *Ger.* 326. *Emac.* 403. *Buxb.* 239. *Dill. Cat. Giſſ.* 75. Ophrys ſive Ophris, *Rupp. Flor. Jen.* 238. Orchis bifolia herbaceo flore major, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 461. A. *Tway-blade.* Gal. *Double-feuille.* G. Zweyblatt. B. *Twee-blad.* In ſylvis, & dumetis. Maio & Junio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Aſtringit, & glutinat; præcipue ad hernias, & vulnera conglutinanda commendatur.

XVII. *De Aro, & Dracontio.*

N*Otæ ſunt, Piſtillus in medio flore pro ſtylo nudus; flos monopetalos, ſed fructui imo cohærens; pro fructu baccæ multæ pulpâ humidâ ſemina ambiente, conſtantes; radix acerrimo ſapore prædita*, R. Synop. p. 169.

A. 1. Dracontium, *Offic.* Dracontium majus, *Ger.* 682. *Emac.* 831. *Raii Hiſt.* ii. 1211. Dracunculus major vulgaris, *J. B.* ii. 789. Dracunculus polyphyllos, *C. B. Pin.* 195. *Tourn Inſt.* 160. *Elem. Bot.* 130. *Boerh. Ind.* A. ii. 75. Dracunculus hortenſis, ſive Serpentaria, *Park. Parad.* 529. Arum polyphyllon, *Rivin. Irr. Hex.* *Rupp. Flor. Jen.* 203. Arum polyphyllum, Dracunculus & Serpentaria dictum, caule maculato, majus & elatius, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 62. Arum polyphyllum, ſive Dracunculus polyphyllus, *Hiſt. Oxon.* iii. 548. Serpentaria, Dracunculus, *Chab.* 259. Erva de Sancta Maria, ſive Dracunculus major, *Piſon.* 240. A. *Dragons.* Gal. *Serpentaire.* G. Schlangen-Kraut. B. *Dragon.* In hortis nutritur. *Uſu.* Radix, herba. *Vires.* Alexipharmaca, ac ſudorifica eſt. Uſus præcipuus in peſte, febribus malignis, ictibus ſerpentinis, & aliis venenatis.

A. 2. Dracunculus major, *Offic.* Dracunculus Biſtortæ folio, *C. B. Pin.* 194. Dracunculus major Matthioli, *Ger.* 683. *Emac.* 832. Arum caulescens Rumicis agreſtis foliis ſibi invicem implicatis Virginianum, *Pluk. Phytog.* Tab. 271. Fig. 1. *Almag.* 50 Arum major caulescens Lapathi foliis, *Hiſt. Oxon.* iii. 545. A. *Great Dragons.* Gal. *Targon, Serpentine.* G. Drachen oder Natter-Wurtz *B. Grote Dragon.* In Virginia ſponte oritur. *Uſu.* Radix. *Vires.* Calfacit, & ſiccat; prodeſt contra orthopnœas, rupta, convulſa, tuſſim, & deſtillationes, *Dioſc.*

A. 3. Arum, *Offic. J. B.* ii. 783. *Chab.* 258. *Raii Hiſt.* ii. 1208. *Synop.* iii. 266. *Dill. Cat. Giſſ.* 56. Arum vulgare, *Ger. Emac.* 834. *Merc. Bot.* 21. *Phyt. Brit.* 11. Arum vulgare maculatum & non maculatum, *Park. Theat.* 372. Arum vulgare maculatum & ſine maculis, *Mer. Pin.* 11. Arum maculatum, maculis candidis vel nigris, & non maculatum, *C. B. Pin.* 195. *Tourn. Inſt.* 158. *Elem. Bot.* 130. *Hiſt. Oxon.* iii. 542. *Rupp. Flor. Jen.* 203. *Boerh. Ind.* A. ii. 74. *Buxb.* 26. A. *Cuckow-pint.* Gal. *Pied de Veau.* G. Pfaffen-pint. B. *Kalfs-voet.* Ad ſepes, & in umbroſis. *Uſu.* Radix. *Vires.* Calfacit, & ſiccat; Tartarum, præcipue primæ regionis, tum quoque pectoris, & pulmonum peculiariter incidit, reſolvit, diſcutit. Proin uſus ejus creber eſt in cachexia, aſthmate, &c. hernias curat; urinam ciet; obſtructiones viſcerum reſolvit, *Schrod.* Aqua deſtillata ex foliis recens ſpecificum eſt in Mania & Melancholia.

XVIII. *De Ariſaro.*

A*B Aro differt floris formâ, qui tubus eſt ima parte clauſus, ſumma apertus, & in caputii modum incurvatus*, Raii Meth. A. p. 75.

A. Ariſarum, *Offic.* Ariſarum anguſtifolium Dioſcoridis fortè, *C. B. Pin.* 196. *Boerh. Ind.* A. ii. 73. *Hiſt. Oxon.* iii. 545. Ariſarum anguſtifolium, *Ger.* 686. *Emac.* 835. *J. B.* ii. 787. *Chab.* 258. *Raii Hiſt.* ii. 1211. Ariſarum longifolium, *Park. Theat.* 375. Arum humile anguſtifolium piſtillo longiſſimo, tenui, inflexo, mucronato, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 60. Arum Scorzoneræ folio, *Elem. Bot.* 130. *Tourn. Inſt.* 160. A. *Friars Coul.* Gal. *Ariſarum batard.* G. Münchs-Kappe. B. *Kleyne Kalfs-voet met ſmalle bladeren.*

ren. In Italia ac Dalmatia reperitur. *Uſu.* Radix *Vires* Illitu nomas ſiſtit, *Dioſc* Calfacit, ſiccat, incidit, aperit, abſtergit, digerit, *Galen.*

SECTIO VIGESIMA QUINTA.

De Herbis Graminifoliis non Culmiferis, flore ſtamineo.

NOtæ *ſunt*, *Folia graminea; flores imperfecti, ſeu ſtaminei; caules vel farcti vel enodes*, Raii Method.

Herbæ graminifoliæ non culmiferæ, flore ſtamineo, ſunt vel foliis
- Terentibus, medullâ farctis: *Juncus.*
- Tenuioribus cum aliqua latitudine, ut ſuperficies folii interna ab externa differat,
  - Graminis modo ſitis, hoc eſt, latitudine ſua cauli obverſa; caule
    - Triquetro, floribus minus ſpecioſis: *Cyperus.*
    - Tereti, floribus & ſeminibus in paniculis papposâ lanugine obſitis; caulibus medullâ fungosà farctis, tota planta jucundi odoris: *Schœnanthus.*
  - Iridis modo ſitis, hoc eſt, acie folii cauli obversâ, odoratis floſculis, & ſeminibus in julum ſeu nucamentum coactis: *Calamus Aromaticus.*

I. *De Cypero.*

NOtæ *ſunt*, *Folia graminea, & flores ſtaminei, caules triquetri*, R. Synop. p. 194.

A. 1. Cyperus longus, *Offic. Ger.* 28. *Emac.* 30. *Raii Hiſt.* ii. 1299. *Synop.* iii. 425. Cyperus longus odoratus, *Park. Theat.* 146. Cyperus odoratus radice longâ, ſive Cyperus Officinarum, *C. B. Pin.* 14. *Theat.* 216. *Boerh. Ind.* A. ii. 105. *Tourn. Inſt.* 527. *Elem. Bot.* 419. Cyperus longus odoratus, *Hiſt. Oxon.* iii. 237. Cyperus paniculâ ſparsâ ſpecioſâ, *J. B.* ii. 501. Cyperus, *Chab.* 194. A. *Long-rooted Cyperus.* Gal. *Souchet long.* G. Lange Cyperwurtz. B. *Lange Cyperus.* In paluſtribus, ſed rarius. *Uſu.* Radix longa, tenuis, nodoſa, & geniculata, contorta, foris ſubnigra, intus albicans, ſaporis ſuavis, ſubacris, & aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Stomachica ac uterina eſt. Uſus præcipuus in urina ac menſibus ciendis, cruditate ventriculi conſumenda, Hydrope inchoata præſervanda, colica ac vertigine diſcutienda, intellectu roborando. Maſticata oris fœtorem emendat, &c. *Schrod.*

A. 2. Cyperus rotundus, *Offic.* Cyperus rotundus Orientalis major, *C. B. Pin.* 13. *Theat.* 208 *Raii Hiſt.* ii. 1299. *Hiſt. Oxon.* iii. 236. Cyperus rotundus, Syriacus, *Ger. Emac.* 31. No. 3. Cyperus rotundus, odoratus, Syriacus, *Park. Theat.* 145. Cyperus Syriacus & Creticus rotundior, *J. B.* ii. 502. *Chab.* 194. A. *Round-rooted Cyperus.* Gal. *Souchet rond.* G. Runde Cyperwurtz. B *Ronde Cyperus.* Ex Ægypto ad nos transfertur. *Uſu.* Radix rotunda, Olivæ magnitudinis ac figuræ, foris rufa, ſcabra, intus alba, pluribus ex uno capite quaſi filis dependentibus, ſaporis & odoris fragrantis. *Vires.* Eisdem viribus cum Longo pollet.

A. 3. Traſi, *Offic.* *J. B.* 505. Tarſi, Malinathalle Theophraſti, *Chab.* 195. Cyperus eſculentus, *Raii Hiſt.* ii. 1301. Cyperus rotundus, eſculentus, anguſtifolius, *C. B. Pin.* 14. *Theat.* 222. *Hiſt. Oxon.* iii. 236. *Tourn. Inſt.* 527. *Elem. Bot.* 419. *Boerh. Ind.* A. ii. 166. Cyperus eſculentus ſive Traſi Italorum, *Ger. Emac.* 32. Cyperus dulcis rotundus, Traſi dulce vocatus, *Park. Theat.* 146. A. *Sweet Cyperus, or Rush-nut.* Gal. *Traſi (eſpece de Souchet).* G. Süſſer wilder Galgan. B. *Zoete wilde Galigaan.* In Italia & alibi naſcitur. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum prioribus viribus convenit.

A. 4. Papyrus, *Offic.* Papyrus Nilotica, *J. B.* ii. 506. *Ger.* 37. *Emac.* 40. *Raii Hiſt.* ii. 1302. Papyrus Nilotica Alpina, *Berd.* Ægyptiis dicta; *Biblos* Syriaca quorundam, *Chab.* 195. Papyrus Nilotica ſive Ægyptiaca, *C. B. Pin.* 19. *Theat.* 334. Papyrus Antiquorum Nilotica, *Park. Theat.* 1207. Papyrus, *Veſling. Obſ.* 49. Papyrus Burdi, *Alpin Ægypt.* 111. Cyperus Niloticus vel Syriacus, maximus, papyraceus, *Hiſt. Oxon.* iii. 239. A. *The Paper-reed.* Gal. *Papier.* G. Egyptiſch Papyier-Riedt. B. *Egyptiſe Papier-ried.* In Ægypto & Syria naſcitur. *Uſu.* Caules. *Vires.* Ad laxandas fiſtulas utilis eſt. Aqua ex ſcapis recentibus deſtillata ad oculorum ſuffuſiones, caligines, atque obſcuritates proficua eſt.

Ex Papyro olim chartæ fiebant ad ſcribendi

 uſum:

uſum: conficiendi modum vide apud *Plinium*, lib. 13. cap. 11, 12. Chartæ ex Papyro in deſuetudinem abierunt, novo chartarum artificio, Anno 1470. invento; conficiendi cujus modum videſis apud clariſſimum *Raium*, p. 1302. Ante chartarum uſum in palmarum foliis primo ſcriptitarunt, ut rectè obſervat *Plinius*, deinde in quorundam arborum libris. Et adhuc hodie ex Palma, *Lantor* dicta, Indos ſuam chartam parare ad ſcriptionem, ſcribit *Linſchottanus*. *Lerius* in provincia Mangi arborem eſſe ſcribit, *Cal* nomine, folio grandi, quod chartæ uſum præbeat in tota India. *Petrus Martyrus* Chaldæos literarum primos repertores in arboris *Copeiæ* dictæ foliis primò ſcriptitaſſe refert. M. *Fumée* præter arborem *Copeiæ*, eſſe aliam Guajabara dictam, in cujus foliis ſtylo vel acicula ſcriptitent Indi. Præter ſupradictas, varias arbores meminit *C. Bauhinus* in *Pinace*, p. 19. quæ pro Papyro uſurpantur. *Attalus* (uti creditur) *Pergamenus* animalium coria arefacta huic uſui adaptanda invenit.

A. 5. Nardus Indica, & Spica Nardi, *Offic.* Nardus Indica, *Ger.* 921. *Emac.* 1080. *Raii Hiſt.* ii. 1910. Nardus Indica vulgaris, *J. B.* iii. Nardus Indica, *Chab.* 409. Nardus Indica, ſive Spica Nardi, *Parkinſon. Theat.* 1595. Nardus Indica quæ Spica, Spica Nardi, & Spica Indica Officinarum, *C. B. Pin.* 13. *Theat.* 194. *Hiſt. Oxon.* iii. 256. Gramen cyperoides aromaticum Indicum, *Breyn. Prod.* ii. 53. A. *Indian Spikenard.* Gal. *Spic-Nard.* G. Indianiſche Spicanarden. B. *Spikenard uyt Indien.* *Uſu.* Radix longa, fungoſa, digiti craſſitie, & longitudine comoſa, ex marcidorum foliorum nervis, aut nervoſis filamentis convoluta & congeſta, colore ex fuſco ruſeſcente, ſaporis amari, acris, aromatici, odoris grati. Ex India Orientali, Alexandria, & aliunde ad nos tranſportatur. Eligenda recens, levis, longam comam habens, aliquantulum redolens Cyperum, ſapore amaro. *Vires.* Calfacit, ſiccat, attenuat, aſtringit; Nephritica, & ſtomachica eſt. Uſus præcipuus in urina & menſibus ciendis, in ventriculi roſione, inflatione, in ictero, &c. *Schrod.* Vermes necat. Vide plura apud *Johannem Fabrum de Nardo*, *adverſus Joſephum Scaligerum.*

II. *De Junco.*

Caulibus teretibus, *fungoſis*, *paniculâ ex latere caulis exeunte*, *& multis ſeminibus majuſculis compoſitâ à reliquis differt*, Raii Hiſt. pag. 1302.

A. 1. Juncus, vulgaris, *Offic.* Juncus lævis, *Ger. Emac.* 39. Juncus lævis paniculâ ſparsâ major, *C. B. Pin.* 12. *Theat.* 182. *Park. Theat.* 1191. *Boerh. Ind.* A. ii. 163. *Rupp. Flor. Jen.* 116. *Buxb.* 169. *Tourn. Inſt.* 246. *Elem. Bot.* 212. *Hiſt. Oxon.* iii. 232. Juncus lævis vulgaris, paniculâ ſparsâ noſtras, *Raii Hiſtor.* ii. 1304. *Synop.* iii. 432. *Dill. Cat. Giſſ.* 99. Juncus lævis vulgaris, paniculâ ſparsâ, *Merc. Bot.* i. 44. Juncus lævis vulgatior, panicula ſparſa, *Mer. Pin.* 66. Juncus lævis medullâ ſolidiore, *ejuſd.* 67. *Merc. Bot.* i. 45. *Phyt. Brit.* 63. Juncus paniculâ arundinaceâ, *J. B.* ii. 520. *Chab.* 196. A. *Common ſoft Ruſh.* Gal. *Jonc commun.* G. Binſen. B. *Bieſen.* In aquis vadoſis. *Uſu.* Integra planta. De uſu ejus medico nihil invenio inter Auctores.

A. 2. Oxyſchœnos, *Offic.* Juncus acutus capitulis Sorgi, *C. B. Pin.* 11. *Theat.* 173. *Raii Hiſt.* ii. 1302. *Synop.* iii. 431. *Tourn. Inſt.* 247. *Elem. Bot.* 212. *Boerh. Ind.* A. ii. 163. Juncus pungens, ſive Juncus acutus capitulis Sorgi, *J. B.* ii. 520. *Hiſt. Oxon.* iii. 232. *Chab.* 196. Juncus maritimus capitulis Sorgi, *Park. Theat.* 1192. *Mer. Pin.* 67. Juncus maritimus acutus, ſive capitulis Sorghi, *Merc. Bot.* ii. 24. *Phyt. Brit.* 63. Juncus ad inſtar ſpinæ acutus rigiduſque, *Mer. Pin.* 67. A. *Pricking large Sea-Ruſh.* Gal. *Jonc aigu.* G. Stechende groſſe See-Binſen. B. *Stekend grote Zee-bieſen.* In maritimis. *Uſu.* Integra herba, ſemen.

A. 3. Holoſchœnos, *Offic.* Juncus aquaticus maximus, *Ger.* 31. *Emac.* 35. *Raii Hiſt.* ii. 1304. *Mer. Pin.* 66. *Merc. Bot.* i. 44. *Phyt. Brit.* 63. *Boerh. Ind.* A. ii. 164. Juncus lævis maximus, *Park. Theat.* 1191. Juncus maximus, Holoſchœnos, *J. B.* ii. 525. *Chab.* 197. Juncus maximus, ſive Scirpus, *C. B. Pin.* 12. *Theat.* 178. *Hiſt. Oxon.* iii. 231. Scirpus paluſtris altiſſimus, *Tourn. Inſt.* 528. *Dill. Cat. Giſſ.* 105. *Rupp. Flor. Jen.* 256. *Buxb.* 295. Scirpus altiſſimus, *Elem. Bot.* A. *Bull-Ruſh.* Gal. *Le plus grand des Joncs liſſes.* G. Groſſe-Binſen. B. *Aldergrootſte Bieſen.* In fluminibus & piſcinis majoribus. *Uſu.* Integra planta. *Vires.* Semen utriuſque toſtum ſiſtit alvum, rubra fœminarumque profluvia; urinam ciet; ſomnum conciliat. Planta tenera convenienter illinitur adverſus phalangiorum morſus, *Dioſc.*

III. *De*

III. *De Schœnantho.*

Caule tereti medullâ fungoſâ farcto; ſeminibus in paniculis papposâ lanugine obſitis à reliquis differt.

A. Schœnanthus, Juncus odoratus, *Offic.* Schœnanthum, *Ger.* 39. *Emac.* 43. Schœnanthus, ſive Juncus odoratus, *J. B.* ii. 515. *Chab.* 196. *Raii Hiſt.* ii. 1310. Juncus odoratus ſive aromaticus, *C. B. Pin.* 11. Juncus rotundus aromaticus, *C. B. Theat.* 163. Juncus odoratus tenuior, *Park. Theat* 144. Gramen dactylon aromaticum, multiplici paniculâ, ſpicis brevibus, tomento candicantibus ex eodem pediculo binis, *Pluk. Phytog.* Tab. 190. Fig. 1. *Almag.* 175. Gramen ad Junceum accedens aromaticum majus Syriacum, *Hiſt. Oxon.* iii. 229. A. *Camels-hay.* Gal. *Pâture de Chameaux, Schœnante, Jonc odorant.* G. Cameels-Heu. B. *Cameels-Hooy.* Affertur ex Arabia. *Uſu.* Culmus, cum foliis, ſaporis acris, amaricantis, & ſuávis, odoris fragrantiſſimi. *Vires.* Calfacit, ſubaſtringit, tenuium eſt partium, diſcutit. Uſus præcipuus in obſtructis menſibus, hepate, liene, in ventriculi inflatione, vomitu, ac ſingultu, in urinæ difficultate, renum, veſicæ, ac uteri dolore, *Schrod.*

IV. *De Sparganio.*

Pilulis ſuis echinatis, ſphæricis, Platani pilulas æmulantibus, à reliquis ſui generis abundè diſtinguitur, R. Synop. p. 277.

A. Sparganium, *Offic. Chab.* 198. Sparganium ramoſum, *Ger. Emac.* 45. *C. B. Pin.* 15. *Theat.* 228. *Park. Theat.* 1205. *Raii Hiſt.* ii. 1311. *Synop.* iii. 437. *Hiſt. Oxon.* iii. 247. *Tourn. Inſt.* 531. *Elem. Bot.* 422. *Boerh. Ind.* A. ii. 168. *Merc. Bot.* 71. *Phyt. Brit.* 117. *Mer. Pin.* 115. *Dill. Cat. Giſſ.* 130. *Rupp. Flor. Jen.* 160. *Buxb.* 308. Sparganium quibuſdam, *J. B.* ii. 541. Butumos diſſectâ paniculâ, vulgò Platanaria, quia pilulas habet Platani pilulis ſimiles, *Bod.* in *Theoph. Hiſt.* 462. A. *Branched Bur-reed.* Gal. *Bauche.* G. Ried-Graß. B. *Dryktig Liſch.* Ad fluviorum ripas, inque paluſtribus frequens. Julio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Contra ſerpentis venena cum vino datur, *Dioſc.*

V. *De Typha.*

Nota eſt florum effigies turbinata, & in clavem compoſita, R. Synop. p. 278.

A. Typha, *Offic. Ger.* 42. *Emac.* 46. *Raii Hiſt.* ii. 1312. *Synop.* iii. 436. *Mer. Pin.* 122. Typha paluſtris, *Merc. Bot.* i. 75. *Phyt. Brit.* 126. Typha paluſtris major, *C. B. Pin.* 20. *Theat.* 337. *J. B.* ii. 539. *Hiſt. Oxon.* iii. 246. *Tourn. Inſt.* 540. *Elem. Bot.* 422. *Boerh. Ind.* A. ii. 167. *Rupp. Flor. Jen.* 260. *Dill. Cat. Giſſ.* 154. *Buxb.* 328. Typha paluſtris, Typha major, *Chab.* 198. Typha paluſtris maxima, *Park. Theat.* 1204. A. *Cat's-Tail, or Reed-Mace.* Gal. *Maſſe.* G. Narren-Kolben. B. *Narre-kolf.* In ſtagnis, & ad rivulorum ripas. *Uſu.* Flos. *Vires.* Hujus herbæ flos ſuillo adipe eloto exceptus ambuſtis medetur.

VI. *De Acoro.*

Acorum ſpica quam profert ſimplicem elegantem, Juli ſpecie, folia Iridis aromatica, odorata, ab aliis diſcriminant, R. Synop. p. 205.

A. Acorus verus, Calamus aromaticus, *Offic.* Acorus verus, ſive Calamus Officinarum, *Park. Theat.* 140. *Raii Hiſt.* ii. 1313. *Synop.* iii. 437. *Mer. Pin.* 2. Acorus verus, ſive Calamus aromaticus Officinarum, *C. B. Pin.* 34. *Theat.* 626. *Boerh. Ind.* A. ii. 167. *Dill. Cat. Giſſ.* 110. *Buxb.* 5. Acorus verus, ſive Calamus aromaticus. *C. Commel. Plant. Uſu.* 18. Acorus verus, Officinis falsò Calamus, *Ger. Emac.* 62. Acorum legitimum, *Rupp. Flor. Jen.* 261. Acorus vel Acorum, Calamus aromaticus, *Chab.* 244. Typha aromatica clavâ rugoſâ, *Hiſtor. Oxon.* iii. 246. A. *Sweet Flag, or Calamus.* Gal. *Veritable Acorus.* G. Acker-wurtz. B. *Calmoes.* In aquoſis, ſed rarius. Julio julum producit. *Uſu.* Radix oblonga, nonnihil compreſſa, in ſuperficie geniculata, foris ex flavo rubeſcens, intus alba, atque fungoſa, ſaporis acris, & amaricantis, cum odore aromatico. *Vires.* Stomachicus eſt; calfacit & ſiccat, partium tenuium eſt, attenuat, aperit. Uſus præcipuus in obſtructionibus menſium, lienis, ac hepatis, in dolore Colico, &c. *Schrod.* N. B. *Plantam hanc non eſſe verum Calamum odoratum Antiquorum, ſed Acorum verum Dioſcoridis, Botanici eruditiores conſentiunt.* Calamus Aromaticus veterum eſt Plantæ Ægyptiacæ (*Alpin. Exot. Caſſabel Darrira*

rira dictæ, quæ tetrapetala eſt, ſiliculis oblongis, acuminatis, in baſi caliculatis, ſeminibus nigris minutiſſimis refertis) cauliculi tenues, geniculati, foris pallidè flaveſcentes, intus candidi, includentes medullam fungoſam, levem, ſimilem telis aranearum in ſe collapſis & convolutis, ſaporis acris, ſuaviter amaricantis, odoris aromatici, & fragrantiſſimi, *Ex Prælect. Manuſcriptis Hermanni.*

A. 2. Acorus Aſiaticus, *Offic.* Acorus verus, ſive Calamus aromaticus Aſiaticus, radice tenuiore, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 9. *C. Commel. Flor. Mal.* 3. *Boerh. Ind.* A. ii. 167. Acorus Aſiaticus radice tenuiore Hermanni, *Raii Hiſt.* ii. 1910. *Hiſt. Oxon.* iii. 246. Acorus Braſilienſis aromaticus minor, Capitatinga, aliis Jacarecatinga Piſonis, *ejuſd.* Acorus verus Aſiaticus, radice tenuiore, vel Calamus aromaticus Garziæ, *Pluk. Almag.* Calamus aromaticus, *Garz. ab Hort.* 200. Calamus aromaticus Orientalis, folio & radice tenuiore, *Act. Philoſph. Lond.* N°. 274. p. 943. Capicatinga, aliis Jacarecatinga Acori ſpecies, *Piſ.* 241. Va embu, *Hort. Mal.* xi. 99. Tab. Vazabu, Vazum 60. *Herm. Muſ. Zelan.* 56. A. *Aſiatick Sweet-Flag.* Gal. *Acorus Aſiatique.* G. Wahrer Calmus. B. *Aſiatique Calmoes.* Utriuſque Indiæ incola eſt. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

SECTIO VIGESIMA SEXTA.

De Herbis Culmiferis.

N*Otæ ſunt, Caulis cavus, teres, geniculatus, foliis cinctus ad genicula ſingulis; flores ſtaminei.*

Herbæ culmiferæ ſunt vel grano
- Majore, frumentaceæ dictæ, vel grano homini
  - Eſculento, quæ proprie Frumenta, ſuntque vel
    - Spicatæ, grano itidem vel
      - Majore & oblongo
        - Nudo, glumis vel
          - Triturando facile abſcedentibus, ſeu quæ grano eſt
            - Turgidiore & lucidiore, ſulcato, farinâ candidiore, & leviore, nutrimenti optimi: *Triticum.*
            - Strigoſiore, & fuſco, farina craſſiore nigriore, & viſcidiore: *Secale.*
          - Arctiùs adhærentibus, ut eas triturando non deponat: *Zea.*
        - Cortice craſſiore tecto, ſpicâ
          - Compactâ ſimplici: *Hordeum.*
          - Laxâ & ex pluribus compoſitâ: *Oryza.*
      - Minore & rotundiore: *Panicum.*
    - Paniculatæ, grano
      - Oblongo, glumâ craſſiore tecto: *Avena.*
      - Subrotundo; minore & ſplendente: *Milium.*
    - Paniculatæ ſimul & ſpicatæ, paniculâ in cacumine craſsâ, ſpicis maximis è geniculis ad culmi latera exeuntibus: *Frumentum Indicum.*
  - Non eſculento ſpicatæ, ſpicâ longâ, compreſsâ, ſtrigoſâ: *Lolium.*
- Minore
  - Major & elatior: *Arundo.*
  - Minor & humilior: *Gramen.*

I. *De Tritico.*

G*Rano eſt majore, oblongo, nudo, turgido, lucido, & flaveſcente, ab uno latere ſulcato, farinâ candidiore & leviore, nutrimenti optimi,* R. Synop. p. 177.

A. 1. Triticum, *Offic.* Triticum ſpicâ muticâ, *Ger.* 58. *Emac.* 65. *Park. Theat.* 1120. *Raii Hiſt.* ii. 1236. *Synop.* iii. 386. *Mer. Pin.* 121. Triticum ſive Siligo ſpicâ muticâ, *Merc. Bot.* i. 75. *Phyt. Brit.* 125. Triticum hybernum ariſtis carens, *C. B. Pin.* 21. *Theat.* 351. *Hiſt. Oxon.* iii. 175. *Tourn. Inſt.* 512. *Elem. Bot.* 414. *Boerh. Ind.* A. ii. 155. *Rupp. Flor. Jen.* 243. *Buxb.* 326. Triticum vulgare, glumas triturando deponens, *J. B.* ii. 407. Frumentum Triticum, *Chab.* 173. A. *Wheat.* Gal. *Froment*, ou *Blé.* G. Weitzen. B. *Tarwe.* In agris ſeritur. *Uſu.* Seminis farina volatilis, furfur. Ex hujus ſeminibus in pulverem tenuiſſimum diviſis fit Farina volatilis, & ab ea ſeparati ſeminum cortices Furfures *Officinis* dicuntur, ut rectè ſcribit celeberrimus D. C. *Commelin.* Præparationes Farinæ in culinis ſunt variæ. *Vires.* Extrinſecus adhibetur Farina in tumoribus molliendis; lenien-

niendis, &c. In oculorum inflammationibus ac fluxionibus (cataplaſmatis formâ impoſita) in eryſipelatis, podagricíſque doloribus leniendis (ſicca Farina impoſita). *Furfures* abſtergunt ſquamulas capitis, leniunt dolores. Amylum, *Offic.* A. *White Starch.* Gal. *Amidon.* G. Weiße Stärcke. B. *Styſſel.* conficitur ex Farina; ſcilicet, maceratur ſæpius quotidie aquâ affuſâ & effuſâ, donec ita molleſcat, ut cremor exprimi poſſet; deinde in Sole ſiccatur. *Vires.* Siccat, & aſtringit.

Ad præparationes hujus grani referendi videntur *Vermicelli* Genoæ facti, ita dicti à ſimilitudine cum parvis Vermicellis filamentoſis: Duûm ſunt generum, albi, & lutei; inque Nobilium & Generoſorum culinis in juſculis & brodiis uſurpantur, & analeptici habentur.

A. 2. Zeopyrum, *Offic.* Zeopyrum ſeu Tritico-ſpeltum, *C. B. Pin.* 22. *Theat.* 423. *Park. Theat.* 1123. Triticum ſpicâ Hordei Londinenſibus, *Raii Synop.* iii. 387. *Tourn. Inſt.* 512. *Boerh. Ind* A. ii. 155. Triticum æſtivum ſpicâ Hordei polyſtichis, *Hiſt. Oxon.* iii. 176. Hordeum nudum, *Ger.* 66. *Emac.* 72. Hordeum nudum, ſive Gymnocrithon, *J. B.* ii. 430. *Raii Hiſt.* ii. 1908. Hordeum nudum, ſive Gymnocrithon Zeæ ſpecies, & Zeopyrum quorundam, *Chab.* 175. A. *Naked Barley.* Gal. *Orge nud.* G. Nakte Gerſten. B. *Naakte Gerſt.* In Germania ſeritur. *Uſu.* Semen. Apud Germanos panibus & cibis parandis, non minus quam Hordeum. *Vires.* Refrigerat, ut Hordeum, ſitim ſedat, in juſculis.

II. *De Secali.*

A *Tritico differt culmo elatiore, grano ſtrigoſiore, tenuiore, & nigriore, glumis non operto, ſed magna ex parte nudo, farina nigriore, humidiore, lenta & obſtruente*, R. Synop. p. 178.

A. Secale, *Offic. Ger.* 61. *Emac.* 68. *J. B.* ii. 416. *Chab.* 173. *Raii Hiſt.* ii. 1241. *Synop.* iii. 388. *Mer. Pin.* 110. *Merc. Bot.* 67. *Phyt. Brit.* 110. Secale vulgatius, *Park. Theat.* 1128. Secale hybernum vel majus, *C. B. Pin.* 23. *Theat.* 425. *Hiſt. Oxon.* iii. 179. *Tourn. Inſt.* 513. *Elem. Bot.* 414. *Boerh. Ind.* A. ii. 156. *Rupp. Flor. Jen.* 244. *Buxb.* 299. A. *Rie.* Gal. *Segle.* G. Rocken B. *Winter-Rogge.* In agris ſeritur. *Uſu.* Farina. *Vires.* Uſus ejus potiſſimus Culinaris eſt, adhibetur tamen non raro extrinſecus ad tumores & dolores diſcutiendos, *Schrod.*

III. *De Zea.*

T*Ritici ſpecies eſt glumis adeò arctè granis adhærentibus, ut eas triturando non deponat*, R. Meth. *A.* p. 125.

A. 1. Zea, Spelta, *Offic* Zea ſive Spelta, *J. B.* ii. 412. *Chab.* 174. *Raii Hiſt.* ii. 1242. *Ger.* 62. *Emac.* 69. Zea dicoccos ſive Spelta vulgo, *Park. Theat.* 1122. Zea dicoccos vel Zea major, *C. B. Pin.* 22. *Theat.* 413. Zea ſpica mutica dicoccos vel major, *Hiſt. Oxon.* iii. 402. A. *Spelt Wheat.* Gal. *Eſpeautre*, *Froment locar*, *Froment rouge.* G. Speltz. B. *Spelt.* In Italia ſeritur. *Uſu.* Semen, ſed rarius.

A. 2. Briza, *Offic.* Briza monococcos, *Ger.* 67. *Emac.* 73. Zea Briza dicta, ſeu monococcos Germanica, *C. B. Pin.* 21. *Theat.* 415. *Hiſt. Oxon.* iii. 205. Zea monococcos, ſive ſimplex ſive Briza, *Park. Theat.* 1124. Zea monococcos Briza quibuſdam, *J. B.* ii. 413. *Raii Hiſt.* ii. 1242. Zea ſimplex & monococcos Briza, *Chab.* 174. Hordeum diſtichum, ſpicâ nitidâ Zea ſeu Briza nuncupatum, *Tourn. Inſt.* 513. *Boerh. Ind.* A. ii. 159. A. *St. Peter's Corn.* Gal. *Blé locular.* G. St. Petersforn. B. *Spelt*, *St. Pieters-koorn.* In Germania ſeritur. *Uſu.* Semen. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

Ex Zeæ & Brizæ farina fit plus quam Crimnon Græci vocitant. Abundè alit, ſed ægrè conficitur · alvum vehementius adſtringit, *Dioſc.*

A. 3. Olyra, *Offic. Park. Theat.* 1124. Zea Amulea ſive Olyra, *C. B. Pin.* 419. Zea Amylæa vel Zeopyrum Amylæum, *C. B. Pin.* 22. Zea Amylæa ſeu Zeopyrum, *Hiſt. Oxon.* iii. 205. Zea verna, *J. B.* ii. 413. *Chab.* 174. *Raii Hiſt.* ii. 1243. Triticum Amylæum, *Ger.* 63. *Emac.* 69. A. *Sprat Corn.* Gal. *Riz d'Allemagne.* G. Deutſcher Reiß. B. *Hoogduitſe Ryſt.* In Germania ſeritur. Tarde metitur. *Uſu.* Semen in culinis Germanicis. *Vires.* Cum Zea viribus pollet, ſed minus aliquanto nutrit.

Fit quoque ex Olyra Crimnon.

IV. *De Hordeo.*

A *Reliquis culmiferis ſpicatis grano cortice craſſiore, undique arcte adhærente tecto, differt*, R. Synop. p. 178.

 A. 1

A. 1. Hordeum, *Offic. Chab.* 175. Hordeum diſtichum, *Ger.* 66. *Emac.* 70. *J. B.* ii. 429. *Park. Theat.* 1130. *Raii Hiſt.* ii. 1243. *Synop.* iii. 388. *Hiſt. Oxon.* iii. 206. *Merc. Bot.* i. 43. *Phyt. Brit.* 60. *Mer. Pin.* 63. *Buxb.* 160. *C. B. Theat.* 440. Hordeum diſtichon quod ſpica binas ordines habeat Plinio, *C. B. Pin.* 23. *Tourn. Inſt.* 513. *Boerh. Ind.* A. ii. 159. A. *Barley.* Gal. *Orge.* G. Gerſte. B. *Gerſt.* Seritur in agris verno tempore. *Uſu.* Semen. *Vires.* Refrigerat & ſiccat, abſtergit, aperit, digerit, emollit, eſt diureticum, nutritivum, *Schrod.* Præp. *Byne* ſive *Malta*, A. *Malt.* Gal. *Malte.* G. Maltz. B. *Mout.* Hordeum eſt madefactum, quod germen emiſit, & deinde una cum enatis ligulis toſtum. Ex malta fit *Cereviſia.* A. *Wort.* Gal. *Biere.* G. Bier. B. *Bier.* Eaque vel cum Lupulo incocta *Biera Beer* dicta; vel ſine Lupulo *Ala.* A. *Ale.* Gal. *Ale (biere d'Angleterre).* G. Ale. B. *Ale.* Modus autem conficiendi vulgo notus eſt, ut non opus ſit eum deſcribere.

A. 2. Hordeum mundatum, & perlatum, *Offic.* A. *French and Pearl Barley.* Gal. *Orge mondé.* G. Geſchälte Gerſte. B. *Gepelde Gerſt.* Hordeum Gallicum noſtratibus dictum, quòd è Gallia in Angliam adferri ſolet, nihil aliud eſt quàm Hordeum molâ quadam ad id parata cortice exutum. Vide D. *Plot. Hiſt. Nat. Oxon.* Optimum habetur rotundum, album, lucidum. Hordeum perlatum dictum, quòd perlas ſeu margaritas Scoticas refert; eodem modo præparatur quo præcedens, verùm bis térve molæ ſubjicitur, ut deteratur, & minus evadat. Præfertur parvum, album, farinâ undique aſperſum, recens, & non mucidum.

N. B. Nonnulli Hordeum perlatum è Milio factum eſſe volunt, ob parvitatem ſcilicet, alii è Tritico. *Vires.* Utraque cum Hordeo vulgari viribus conveniunt, ſed magis nutriunt.

De modis faciendi Ptiſanam, ejuſque uſu vide *Dodonæum*, *Honeſtum*, *Vaſſæum in Epiſtol. Claudinum*, *&c.*

A. 3. Cevadilla, *Offic. Monard.* 343. Cevadilla Hiſpanorum, *Ind. Medic.* xxxiii. Cevadilla ſive Hordeolum cauſticum Americanum, *Park. Theat.* 1625. Hordeum cauſticum, *C. B. Pin.* 23. *Theat.* 467. *Raii Hiſt.* ii. 1246. Ytzcvimpatli, ſeu Canis interſector vel Hordeolum, *Hernand.* 307. A. *Indian Cauſtick Barley.* Gal. *Petite Orge.* G. Indianiſch durchbrennende Gerſte. B. *Indiaanſe brandende Gerſt.* Ex Mexicâ tranſportatur. *Uſu.* Capſula Seminalis. *Vires.* Cauſtica eſt planta. In Officinis noſtris Anglicanis nunquam, quod ſcio, invenitur. Qui plura de hac Capſula velit, legat *Raii Hiſt.* ſupra citata.

V. *De Oryza.*

G*Luma ſeu cortice craſſiore arctè adhærente granis ſpicâ laxâ è pluribus compoſita à reliquis diſtinguitur*, R. H. p. 1246.

A. Oryza, *Offic. Ger.* 72. *Emac.* 79. *Park. Theat.* 1136. *Raii Hiſt.* ii. 1246. *C. B. Pin.* 24. *Theat.* 479. *J. B.* ii. 451. *Chab.* 174. *Hiſt. Oxon.* iii. 208. *Tourn. Inſt.* 514. *Elem. Bot.* 415. *Boerh. Ind.* A. ii. 160. A. *Rice.* Gal. *Riz.* G. Reiß. B. *Ryſt.* In Provincia *Carolinæ* Auſtralis Americanæ copioſe ſeritur. *Uſu.* Semen decorticatum. *Vires.* Datur utiliter in Cibis, Dyſentericis, Cœliacis, & Diarrhœa affectis, *Matth.*

VI. *De Panica.*

S*Picâ laxiore, & velut è racemis compoſita, granis minoribus à reliquis differt.* R. H. p. 1247.

A. Panicum, *Offic. Chab.* 178. Panicum ſylveſtre, *Ger.* 79. Panicum vulgare, *Ger. Emac.* 85. Panicum album vulgare, *Park Theat.* 1139. Panicum Germanicum, ſive panicula minore, *C. B. Pin.* 27. *Theat.* 516. *Raii Hiſt.* ii. 1247. *Hiſt. Oxon.* iii. 188. *Tourn. Inſt.* 515. *Elem. Bot.* 416. *Boerh. Ind.* A. ii. 158. *Rupp. Flor. Jen.* 244. A. *Panick.* Gal. *Panis.* G. Buchweitzen. B. *Panickkoorn.* In agris Germaniæ ſeritur. *Uſu.* Semen, ſed rarius. *Vires.* Siccat & refrigerat, alvum aſtringit. Uſus præcipuus in Hæmoptoicis & Pollutione nocturna.

VIII. *De Phalaride.*

S*Pica habitiore & è ſquamis compactili ab aliis dignoſcitur*, R. Meth. A. p. 126.

A. Phalaris, *Offic. Ger.* 80. *Emac.* 86. *J. B.* ii. 442. *Chab.* 179. *Raii Hiſt.* ii. 1248. Phalaris vulgaris, *Park. Theat.* 1163. Phalaris major ſemine albo, *C. B. Pin.* 28. *Theat.* 534. *Hiſt. Oxon.* iii. 186. *Boerh. Ind.* A. ii. 158. *Raii Synop.* iii. 394. Gramen Spicatum ſemine

ne Miliaceo albo, *Tourn. Inſt.* 518. *Rupp. Flor. Jen.* 247. *Buxb.* 147. A. *Canary Graſs.* Gal. *Graine à Canarie.* G. Canarien Saamen. B. *Kanari-zaad.* In Hiſpania & Gallia Narbonenſi ſponte oritur. *Uſu.* Herba, Semen. *Vires.* Semen & Herbæ ſuccum pota ad veſicæ dolores& cruciatus commendant veteres, *R. H.* p. 1248.

VIII. *De Frumento Indico.*

I*Nſignibus notis ab aliis omnibus frumentaceis differt:- Eſt enim paniculata ſimul & ſpicata. Panicula ſcilicet craſſa, aceroſa, ſummo culmo inſidet, ſpicæ craſſæ, tres quatuorve è foliorum ſinubus exeunt*, R. H. p. 1249.

A. Triticum Indicum, *Offic.* *J. B.* ii. 453. *Raii Hiſt.* ii. 1249. Triticum Peruvianum, Frumentum Indicum, Millium Indicum Mays dictum, *Chab.* 174. Frumentum Aſiaticum & Turcicum, *Ger.* 75. *Emac.* 81. Frumentum Indicum Mays dictum, *C. B. Pin.* 25. *Theat.* 490. *Hiſt. Oxon.* iii. 248. Milium Indicum maximum Mays dictum, ſeu Frumentum Indicum, *Park. Theat.* 1138. Mays granis aureis, *Tourn. Inſt.* 531. *Boerh. Ind.* A. ii. 166. *Rupp. Flor. Jen.* 261. *Buxb.* 210. Mays Acoſtæ, *Elem. Bot.* 423. Tlaolli ſeu Mayz, *Hern.* 242. Maizium Mexicanis Tlaolli; vulgò Frumentum Turcicum vel Indicum, *Piſ. Mant. Arom.* 199. A. *Indian Wheat.* Gal. *Froment d'Inde*, ou *Blé de Turquie.* G. Türckiſcher Weitze B. *Turkze Tarwe.* Indiæ Occidentalis indigena eſt. *Uſu.* Fructus, in compoſitione Chocolata. *Vires.* Temperatum eſt, inquit Hernandez, aut ad caliditatem, humiditatemque pauliſper declive, ſubſtantia mediocri, concoctu facile, &c.

IX. *De Milio.*

E*Ffuſâ jubâ, granis minoribus, ſubrotundis, lucidis à reliquis diſtinguitur*, R. H. p. 1250.

A. Milium, *Offic.* *Ger.* 73. *Emac.* 80. *J. B.* ii. 446. *Chab.* 176. *Raii Hiſt.* ii. 1251. Millium vulgare album, *Park. Theat.* 1136. Milium ſemine luteo, *C. B. Pin.* 26. *Theat.* 502. *Hiſt. Oxon.* iii. 196. *Tourn. Inſt.* 514. *Elem. Bot.* 416. *Boerh. Ind.* A. ii. 162. *Rupp. Flor. Jen.* 244. *Buxb.* 216. A. *Millet.* Gal. *Mil*, *Millet.* G. Hirſen. B. *Geerſt.* *Uſu.* Semen. *Vires.* Refrigerat & ſiccat, alvum conſtipat, Sudorem ac Urinam potenter movet, *Schrod.*

X. *De Sorgo.*

C*Ulmi altitudine & craſſitie grani figurâ ad Milium accedentis, magnitudine, jubâ erectâ à Milio aliiſque frumentis paniculatis differt*, R. Meth. A.

A. Sorghum, *Offic.* *Ger.* 77. *Emac.* 83. *Raii Hiſt.* ii. 1252. Sorghi, *J. B.* ii. 447. Sorghi Milium Indicum, *Chab.* 176. Melica ſive Sorghum, *Park. Theat.* 1136. Milium Arundinaceum ſive Indicum ſemine ſubrotundo, *C. B. Theat.* 511. Milium Arundinaceum ſubrotundo ſemine, Sorgho nominatum, *C. B. Pin.* 26. *Elem. Bot.* 416. *Boerh. Ind.* A. ii. 162. *Hiſt. Oxon.* iii. 396. *Tourn. Inſt.* 514. A. *Indian Millet.* Gal. *Blé barbu.* G. Indianiſche Hirſe. B. *Sorg-zaet.* In Italia ſeritur. *Uſu.* Culmorum medulla, Flos. *Vires.* Medulla contra Strumas, Flores ad Dyſenteriam & Fluorem muliebrem commendat *Matth.*

XI. *De Lachryma Jobi.*

P*Aniculâ è glumis aceroſis, nullum poſt ſe granum relinquentibus, compoſitâ, ſeminibus perforatis, maximis, politi lævoris, & invictæ duritiei, à glumis ſeparatis ſeu remotis, culmis arundinaceis, ab aliis culmiferis facile diſtinguitur*, R. Meth. *A.* p. 126.

A. Lachryma Jobi, *Offic.* *Ger.* 82. *Emac.* 88. *Park. Theat.* 430. *Boerh. Ind.* A. ii. 166. *Tourn. Inſt.* 532. *Elem. Bot.* 423. *Rupp. Flor. Jen.* 261. Lachryma Jobi vel Mariæ, *Chab.* 180. Lachryma Jobi multis, ſive Milium Arundinaceum, *J. B.* ii. 449. *Raii Hiſt.* ii. 1252. Milium Arundinaceum, ſemine Lithoſpermi facie, maximo, duriſſimo, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 426. Lithoſpermum Arundinaceum fortè Dioſcoridis & Plinii, *C. B. Pin.* 258. *Hiſt. Oxon.* iii. 249. A. *Job's Tears.* Gal. *Larme de Job.* G. Hiobs-Thränen. B. *Jobs-Tranen.* In hortis colitur. *Uſu.* Semen. *Vires.* Ad Calculum renum & veſicæ commendat *Lib.*

XII. *De Avena.*

P*Aniculâ ſparsâ, ſemine anguſto, oblongo, gluma craſſiore tecto, in locuſtis bifidis à reliquis diſtinguitur*, R. Synop. p. 178.

A. 1. Avena, *Offic.* Avena veſca, *Ger.* 68. *Emac.* 75 *Park. Theat.* 1134. *Mer. Pin.* 13. Avena alba, *J. B.* ii. 432. *RaiiHiſt.* ii. 1253. *Synop.* iii. 389. *Chab.* 176. Avena vulgaris, *Merc. Bot.* ii. 16. *Phyt. Brit.* 14. Avena vulgaris ſeu alba, *C. B. Pin.* 23. *Theat.* 469. *Hiſt. Oxon.* iii. 209. *Tourn. Inſt.* 514. *Elem. Bot.* 415. *Boerh. Ind.* A. ii. 161. *Rupp. Flor. Jen.* 244. *Buxb.* 34. A. *Oats.* Gal. *Aveine*, *Avoine.* G. Haber. B. *Haaver.* In agris ſeritur. *Uſu.* Semen. *Vires.* Culinare potius eſt quàm Officinale. Ex ejus farina optimæ & variæ pultes & ſorbitiones conficiuntur. Ad alimentum humanum plurimum confert. Juſcula avenacea ſucceſſerunt hodie Ptiſanæ antiquorum. Grana mola decorticata integra A. *Grotes Anglis appellantur.* Gal. *Avoine mondé.* G. Geſchälte Haber. B. *Gepelde Haver.* iis utimur ad farcimina & botulos parandos. Leviter autem contuſa edulium fit quod vulgus *Grualdum i. e.* A. *Gruel.* Gal. *Gruau d'Avoine.* G. Haber-Grütz. B. *Havergrut.* Appellat, nec alia fere juſcula apud nos tam apud nobiles quam plebeios, quæ tam ægrotis quam ſanis ſaluberrima ſunt æſtimanda. Incolæ Magnæ Britanniæ Septentrionales præcipue, etiamque Walliæ & Hyberniæ ex hujus Farina faciunt panes & placentulas. Amylum ex hujus ſemine paratum in cibis æſtimatur, & Wallis *Lummery*, Anglis autem *Flummery.* Gal. *Lummery.* G. Et. B. *Idem* dicitur. Cereviſia quoque paratur. *Vires.* Temperata eſt qualitate, deſiccat mediocriter, digerit & aſtringit, *R. H.* Crudum ſacculo inditur, qui ventri optime calfactus imponitur ad dolores Colicos & Uterinos leniendos.

A. 2. Avena nigra, *Ind. Med.* xvi. *Chom.* 746. *Raii Hiſt.* ii. 1253. *Synop.* iii. 389. *Mer. Pin.* 13. *J. B.* ii. 432. *Chab.* 176. *C. B. Pin.* 23. *Theat.* 472. *Tourn. Inſt.* 514. *Elem. Bot* 415. *Boerh. Ind.* A. ii. 161. *Hiſt. Oxon.* iii. 209. *Buxb.* 35. Avena ſemine nigro, *Rupp. Flor. Jen.* 244. A. *Black Oats.* Gal. *Avoine noir.* G Schwartze Haber. B. *Swarte Haver.* In agris ſeritur pro uſu præcipue equorum.

A. 3. Ægilops, *Offic.* Ægilops bromoides, *Ger. Emac.* 77. *Mer. Pin.* 13. Ægilops bromoides Belgarum, *Park. Theat.* 1148. *Phyt. Brit.* 3. Ægilops quibuſdam ariſtis recurvis, ſive Avena piloſa, *J. B.* ii. 433. *Raii Hiſt.* ii. 1254. *Synop.* iii. 389. Feſtuca utriculis lanugine flaveſcentibus, *C. B. Pin.* 10. Feſtuca dumetorum utriculis lanugine flaveſcentibus: Ægilops Dioſcoridis, *C. B. Theat.* 149. Avena piloſa: Ægilops ariſtis recurvis quorundam, *Chab.* 176. Avena ſylveſtris, *Buxb.* 35. Avena ſylveſtris piloſa ariſtis recurvis, *Hiſt. Oxon.* iii. 209. *Boerh. Ind.* A. ii 161. Gramen Avenaceum utriculis lanugine flaveſcentibus, *Tourn. Inſt.* 525. A. *Wild Oats.* Gal. *Avoine fole, batarde, Aveneron.* G. Wilder oder tauber Haber. B. *Wilde en doove Haver.* Inter ſegetes frequens. *Uſu.* Semen. *Vires.* Cum priore convenit viribus.

XIII. *De Feſtuca.*

G*Ramen eſt paniculatum locuſtis ſquamoſis & ariſtatis.*

A. 1. Bromus, *Offic.* Bromus ſterilis, *Ger.* 69. *Emac.* 76. *Mer Pin.* 16. Bromus herba ſive Avena ſterilis, *Park. Theat.* 1147. Ægilops, *Chab.* 177. Ægilops Matthiolo forte, *J. B.* ii. 439. Feſtuca avenacea ſterilis, elatior, ſeu Bromos Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 9. *Theat.* 146. *Raii Hiſt.* ii. 1289. *Synop.* iii. 412. *Hiſt. Oxon.* iii. 212. Feſtuca & Avena Græca, *Merc. Bot.* i. 35. *Phyt. Brit.* 41. Gramen avenaceum panicula ſparſa locuſtis majoribus & ariſtatis, *Tourn. Inſt.* 526. *Buxb.* 142. Gramen Feſtucæ ſterile elatius, *Tourn. Hiſt. Plant. Bar.* 91. A. *Drank*, *or Wild Oat-Graſs.* Gal. *Avoine ſauvage.* G. Taub-Haber. B. *Wind-haver.* Ad ſepes & in agrorum marginibus. Maio menſe. *Uſu.* Herba. *Vires.* Exſiccatoriam vim habet, gravem oris halitum emendat, *Dioſc.* Contra vermes infantum radicis decoctum commendat Tragus, *Buxb.*

A. 2. Feſtuca, *Offic.* Feſtuca Italica, *Ger.* 67. *Emac.* 73. Feſtuca altera capitulis duris, *C. B. Pin.* 10. Feſtuca ſive Ægilops altera capitulis duris, *C. B. Theat.* 151. Feſtuca ſive Ægilops capitulis duris, *Hiſt. Oxon.* iii. 212. Feſtuca ſive Ægilops Narbonenſis, *Park. Theat.* 1148. Gramen ſive Feſtuca altera capitulis duris, *Bot. Monſp.* 122 A. *Italian Drank.* Gal. *Fétu.* G. Gerſten-Twalch. B. *Gebaarde evene, dravig.* (*Een onkruid, dat de Gerſt doet ſterven*). In Italia, Gallia Narbonenſi,

nenſi, &c. vulgatiſſima. *Uſu.* Semen. *Vires.* Exſiccat adſtringendo citra calefactionem multam.

XIV. *De Gramine Dactyloïde.*

A *Spicis velut in digitos explicatis, non tantùm nomen accipit, ſed à reliquis diſtinguitur.*

A. 1. Gramen Mannæ, *Offic.* Gramen mannæ eſculentum, *Ger.* 25. *Emac.* 27. Gramen dactylon eſculentum, *C. B. Pin.* 8. *Theat.* 118. *Hiſt. Oxon.* iii. 184. Iſchæmon ſativum, ſive Gramen mannæ eſculentum, *Park. Theat.* 1178. Graminis genus, Dens Caninus tertius, Gramen mannæ, *Chab.* 179. Gramen genus Dens Caninus tertius, ſive Gramen primum, vel Galli crus, *J. B.* ii. 444. A. *Manna Graſs*, *Ruſſia Seed.* Gal. *Gramen de Manne.* G. Manna-Graß. B. *Manna-Gras.* In Germania, Polonia, &c. ſeritur. *Uſu.* Semina, quæ parva ſunt, oblonga, pellucida, coloris albi, ſaporis exigui; decorticata eſſe videntur inſtar Oryzæ. *Vires.* Oryzæ qualitates habet, mediocriter ventrem adſtringit, mammarum durities ſolvit; in cibis mediocriter alit, *Matth.* Admirandarum virium eſſe dicuntur ad Rachitidem puerorum perſanandam. Vide D. *Marlow* obſervationes de ſeminibus Ruſſicis.

Cujuſnam autem plantæ ſemina ſint, inter eruditos hujus ſeculi non convenit, nonnullis Palma cujuſdam *Sago* cognatæ picem granulatam eſſe exiſtimantibus, aliis Graminis Mannæ ſemina; cum quibus & ego conſentio, atque idcirco ea ſic collocavi & denominavi: qua in ſententia valdè confirmatus non ita pridem fui ab ingenioſiſſimo viro D. *Joanne Philippo Breynio*, M. D. cui in peregrinatione ſua *Anglicana* cum *Brantriæ* me benevolè inviſeret, ea oſtendi.

A. 2. Gramen dactylon, *Offic.* Dactylon folio arundinaceo majus, *C. B. Pin.* 7. *Theat.* 112. Dactylon radice repente ſive Officinarum, *Tourn. Inſt.* 510. Gramen dactyloides radice repente, *Ger. Emac.* 28. Gramen repens cum paniculis graminis Mannæ, *J. B.* ii. 459. *Raii Hiſt.* ii. 1271. *Synop.* iii. 399. Gramen repens cum paniculis graminis Mannæ; Gramen dactyloides multis, *Chab.* 199. Gramen Canarium Iſchæmi paniculis, *Park. Theat.* 1178. Gramen dactylon repens ſive Canarinum Iſchæmi paniculis, *Hiſt. Oxon.* iii. Gramen legitimum Cluſii, *Cod. Med.* lvi. *Elem. Bot.* 418. *Tourn. Mat. Med.* 101. A. *Cock-foot Graſs.* Gal. *Gramen de Pié de Coq.* G. Hahn Fuß-Gras. B. *Hanevoet-Gras.* In arvis & vinetis locisque arenoſis. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum Gramine Canino viribus pollet.

XV. *De Lolio.*

S*Pica ſtrigoſa, compreſſa, granis cum glumis utrinque ad ſcapum in eodem plano ſitis à reliquis differt*, R. Synop. p. 181.

A. 1. Lolium, *Offic.* Lolium album, *Ger.* 71. *Emac.* 78. *Raii Hiſt.* ii. 1262. *Synop.* iii. 395. *Park. Theat.* 1145. *Hiſt. Oxon.* iii. 181. *Merc. Bot.* 48. *Phyt. Brit.* 69. *Mer. Pin.* 73. Lolium verum, *Boerh. Ind.* A. ii. 157. Lolium Gramineum ſpicatum, caput tentans, *J. B.* ii. 437. Lolium Phœnix, gramen Loliaceum, *Chab.* 187. Gramen Loliaceum ſpicâ longiore, *C. B. Pin.* 5. *Rupp. Flor. Jen.* 245. *Buxb.* 146. *Elem. Bot.* 418. *Tourn. Inſt.* 516. Gramen Loliaceum ſpicâ longiore, ſeu Lolium Dioſcoridis, *C. B. Theat.* 121. A. *Darnel.* Gal. *Zizanie*, *Yvraye.* G. Treſpen oder Lulch. B. *Dolik.* Inter ſegetes. *Uſu.* Semen. *Vires.* Calfacit & ſiccat, attenuat, reſolvit, abſtergit, *R. H.* p. 1263.

A. 2. Phœnix, *Offic.* Lolio ſimilis, *J. B.* ii. 436. Lolium rubrum, *Ger.* 71. *Emac.* 78. *Merc. Bot.* 48. *Phyt. Brit.* 69. *Mer. Pin.* 73. Lolium rubrum ſive Phœnix, *Park. Theat.* 1145. Gramen Loliaceum anguſtiore folio & ſpica, Phœnix Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 9. *Theat.* 128. Gramen Loliaceum folio & ſpica anguſtiore, *Tourn. Inſt.* 516. *Hiſt. Oxon.* iii. 182. *Boerh. Ind.* A. ii. 157. *Elem. Bot.* 418. *Buxb.* 146. *Raii Hiſt.* ii. 1263. *Synop.* iii. 395. *Rupp. Flor. Jen.* 245. A. *Ray Graſs*, *Darnel Graſs.* Gal. *Yvraye de rat*, ou *Yvraye ſauvage.* G. Mäuſe Gerſte. B. *Muiſſe-kruit.* Ad vias & in paſcuis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Siccat & adſtringit, alvum menſeſque ſiſtit, urinam infrænat. Locis nonnullis pro jumentorum pabulo ſeritur.

XVI. *De Gramine.*

R*Adice repente, geniculata, ſpicâ triticeâ à reliquis facile diſtinguitur.*

A. Gramen, *Offic.* Gramen caninum, *Ger.* 22. *Emac.* 23. *Mer. Pin.* 50. Gramen caninum vulgatius, *Park. Theat.* 1173. *Hiſt. Oxon.* iii. 178. Gramen caninum vulgare, *Merc. Bot.* i. 38. *Phyt. Brit.* 51. Gramen caninum arvenſe ſeu

ſeu Gramen Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 1. *Theat.* 7. *Elem. Bot.* 417. Gramen caninum ſpicæ triticeæ aliquatenus ſimile, *Raii Meth. Gram.* 171. *Boerh. Ind.* A. ii. 155. Gramen ſpica triticea repens vulgare caninum dictum, *Raii Synop.* iii. 390. Gramen repens Officinarum, *Chab.* 181. Gramen repens Officinarum fortè, ſpicæ triticeæ aliquatenus ſimile, *J. B.* ii. 457. *Raii Hiſt.* ii. 1255. Gramen Loliaceum radice repente ſive Gramen Officinarum, *Tourn. Inſt.* 516. *Rupp. Flor. Jen.* 245. *Buxb.* 145. A. *Quick-graſs.* Gal. *Dent de Chien.* G. Quick-gras. B. *Gras.* In agris & hortis. *Uſu.* Radix *Vires.* Refrigerat & ſiccat, aperit, ſubaſtringit, ſubſtantiæ eſt tenuis ac penetrativæ, *Schrod.*

XVII. *De Alopecuro.*

A *Spica molli ſericeâ, caudam vulpinam referente, dicta ſunt hæc gramina*, R. Meth. Gram. p. 173.

A. Alopecuros, *Offic.* *Ger.* 81. *Emac.* 87. Alopecuros genuina, *Park. Theat.* 1166. *Hiſt. Oxon.* iii. 191. Gramen Alopecuros ſpica brevi, *J. B.* ii. 474. *Chab.* 186. *Raii Hiſt.* ii. 1265. Gramen Alopecuroides ſpica rotundiore, *C. B. Pin.* 4. *Theat.* 56. *Boerh. Ind.* A. ii. 159. *Elem. Bot.* 418. Gramen ſpicatum tomentoſum longiſſimis ariſtis donatum, *Tourn. Inſt.* 517. A. *Fox Tail.* Gal. *Herbe de Queuë de renard* G. Voßenſtert. B. *Voſſenſtaarten-gras.* In Gallia & Italia reperitur. *Uſu.* Herba.

XVIII. *De Arundine.*

P*Lanta eſt in culmiferis maxima, paniculâ lanuginoſa aquoſis gaudens*, R, Synop. p. 185.

A. 1. Arundo, *Offic.* Arundo vallatoria, *Ger.* 32. *Emac.* 36. *Raii Hiſt.* ii. 1275. *Synop.* iii. 401. *Mer. Pin.* 11. Arundo vulgaris paluſtris, *J. B.* ii. 485. *Hiſt. Oxon.* iii. 218. Arundo vulgaris vallatoria, *Merc. Bot.* i. 21. *Phyt. Brit.* 11. Arundo vulgaris ſive phragmites Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 17. *Theat.* 269. *Tourn. Inſt.* 526. *Elem. Bot.* 418. *Boerh. Ind.* A. ii. 161. *Dill. Cat. Giſſ.* 175. *Rupp. Flor. Jen.* 155. *Buxb.* 27. Harundo vulgaris ſive vallatoria, *Park. Theat.* 1208. Arundo, Harundo, Calamus, *Chab.* 193. A. *Common Reed.* Gal. *Canne.* G. gemein Rohr. B. *Gemeen Riet.* In aquoſis. *Uſu.* Radix. *Vires.* Urinam & Menſes ciet. Iſchuriæ ſuccurrit, *Matth.*

A. 2. Arundo ſcriptoria, *Offic. Ger.* 34. *Emac.* 37. *J. B.* ii. 487. *Raii Hiſt.* ii. 1276. *Hiſt. Oxon.* iii. 219. Arundo ſcriptoria atrorubens, *C. B. Pin.* 17. *Theat.* 273. *Tourn. Inſt.* 526. Harundo minor ſive Elegia, *Park. Theat.* 1211. A. *Writing Reed.* Gal. *Canne, Roſeau à écrire.* G Schreib-Rohr. B. *Schryf-Riet.* In locis humidis Græciæ, Italiæ, &c. *Uſu.* Calamus.

A. 3. Arundo donax, *Offic.* *Park. Theat.* 1208. Arundo Cypria, *Ger.* 32. *Emac.* 36. Arundo ſativa ſeu Donax Dioſcoridis, *Raii Hiſt.* ii. 1275. *C. B. Pin.* 17. *Tourn. Inſt.* 526. *Elem. Bot.* 419. *Hiſt. Oxon.* iii. 219. *Boerh. Ind.* A. ii. 162. *C. B. Theat.* 271. Arundo maxima & hortenſis, *J. B.* ii. 485. *Chab.* 193. A. *The Great Reed.* Gal. *Grand Roſeau des Jardins.* G. Cypertſch Rohr. B. *Cyperiſe-Riet.* In Italia, Hiſpania, &c *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum Arundine vallatoria viribus convenit, *Dioſc.*

A. 4. Arundo Tabaxifera, *Offic.* Arundo Mambu, *Piſon. Mant. Arom.* 186. *Raii Hiſt.* ii. 1315. Arundo Indica maxima arborea cortice ſpinoſo Hermanni, *Syen. in not. Hort. Mal.* *C. Comm. Flo. Mal.* 36. Arundo arbor Tabaxifera, *C. B. Theat.* 285. Arundo arbor in qua humor lacteus gignitur, qui Tabaxir Avicennæ & Arabibus dicitur, *C. B. Pin.* 18. *Hiſt. Oxon.* iii. 219. Arundo arborea Mambu vel Bambu dicta, *Pluk. Almag.* 53. Canna ingens Mambu vel Bambu dicta, *Park. Theat.* 1630. Tabaxir ſive Mambu arbor, *J. B.* i. 222. Mambu arbor Tabaxir Garciæ & Acoſtæ, *Chab.* 67. Bambu & Bambæ, *Nienhov. Leg.* 91. Ily, *Hort. Mal.* i. 25. *Tab.* 16. A. *The Bambu Cane.* Gal. *Canne*, ou *Roſeau des Indes.* G. Bambus Rohr. B. *Bambut-Riet.* In Malabar creſcit. *Uſu.* Tabaxir. *Vires.* Propter vim inſignem medicamentoſam magni fit, & ab Arabibus, &c. avidè coëmitur.

A. 5 Gramen Arundinaceum, *Offic.* Gramen dumetorum paniculâ aceroſâ, ſemine papposo, *Raii Hiſt.* ii. 1287. Gramen Arundinaceum paniculâ ſpadiceâ molli majus, *C. B. Pin.* 7. *Theat.* 95. *Raii Synop.* iii. 401. *J. Schenc. Agr. Prod.* 21. *Tab.* 5. *Agroſt.* 122. Gramen paniculatum arundinaceum paniculâ denſâ ſpadiceâ, *Tourn. Inſt.* 523. Gramen tomentoſum Arundinaceum, *Ger. Emac.* 9. Gramen ſpicâ candidâ & ſerici modo lucens, *J. B.* ii. 476. Gramen pulmoſum Lobelii, ſpicâ candidâ & ſerici modo lucens, *Chab.* 186.

186. Calamogroſtis ſive Gramen tomentoſum, *Park. Theat.* 1182. Arundo ſylvatica elatior paniculâ molli & ſerici modo lucenti, *Hiſt. Oxon.* iii. 218. A. *Reed Graſs.* Gal. *Gramen panaché.* G. Ried-Graß. B. *Riedgras.* In ſylvoſis humidis. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum Arundine viribus convenit.

XIX. *De Calamo Sacchariſero.*

Medius inter Miliaceas, atque Arundinaceas plantas videtur Saccharatus calamus, R. H. p. 1278.

A. 1. Arundo Saccharina, *J. B.* ii. 531 *Chab.* 194. *Ger.* 35. *Emac.* 38. *Raii Hiſt.* ii. 1278. Arundo Sacchariſera, *C. B. Pin.* 18. *Theat.* 193. *Boerh. Ind.* A. ii. 162. *Hiſt Oxon.* iii. 220. *Sloan. Cat. Jam.* 31. *Hiſt.* i. 108. *Tab.* 66. *Hern.* Harundo Sacchariſera, *Park. Theat.* 1210. Canna Sacchariſera, *Ogilb. Chin.* i. 228. Arundo Viba Braſilienſibus dicta, *Piſ.* (1648.) Tacomaree ſive Arundo Sacchariſera, *Ejuſd.* (1658.) Vubæ & Tacomaree Braſilienſibus, *Marcg.* 82. A. *The Sugar Cane.* Gal. *Canne de Sucre*, & *Roſeau ſucré*, *Cannamelle.* G. Zucker-Rohr. B. *Suiker-riet.* Sponte oritur in utraque India. E ſucco hujus plantæ conficitur Saccharum album & rubrum. *Offic.* A. *White and Brown Sugar.* Gal. *Sucre blanc & rouge.* G. Weißer und Brauner Zucker. B. *Witte en bruine Suiker.* De modo ejus conficiendi videſis *R. H.* Saccharum cantum, candum, & cryſtallinum album, *Offic.* A. *White Sugar-candy.* Gal *Sucre Candi blanc.* G. Weißer Zuckerkandy. B. *Witte Candy-Suiker.* Et Saccharum cantum & candum rubrum, *Offic.* A. *Brown Sugar-candy.* Gal. *Sucre Candi rouge.* G. Brauner Zuckerkandy. B. *Bruyne Candy-Suiker.* Eſt Saccharum depuratum candiſando in cryſtallinam formam ſ. a. redactum, ad modum quo Salia cryſtalliſari ſolent. *Vires.* Sacchari facultates & uſus in cibo & medicina, quin & præparationum modi adeò numeroſi ſunt, ut ſingulos recenſere & accuratius expendere vel juſtum volumen requireret, *C. B.* Vide *J. Baubini Hiſtor. Plant. Tom.* 2. *p.* 536, 537. Item. *J. Raii Hiſt. Plant. Lib.* 22. *p.* 1278, 1279. Vide etiam *Ligonem in Hiſtor. Barbad.* & *Hugheſium in American. Med.*

A. 2. Arundo farcta atro-rubens, *Offic.* Arundo farcta maxima atro-rubens, *C. B. Pin.* 17. *Theat.* 274. *Raii Hiſt.* ii. 1286. *Hiſt. Oxon.* iii. 220. Arundo naſtos ſive farcta craſſa & major, *J. B.* ii. 487. Arundo naſtos ſive farcta, craſſa & major: Calamus Toxicus Theophraſti, *Chab.* 193. Arundo farcta decima, *Park. Theat.* 1210. Naſtos Cluſii, *Ger.* 34. *Emac.* 37. A. *The Walking Cane.* Gal. *Canne.* G. Spaniſch-Rohr. B. *Spaanſe-Riet.* Ex India & Syria adfertur.

A. 3. Arundo farcta flava, *Offic. C. B. Pin.* 17. *Theat.* 277. *Raii Hiſt.* ii. 1277. *Hiſt. Oxon.* iii. 221. Arundo farcta, *Ger.* 33. *Emac.* 37. Arundo farcta nona, *Park. Theat.* 1210. Arundo naſtos ſive farcta, ſeu toxica, & gracilis plicatilis, *J. B.* ii. 487. Arundo naſtos, ſeu farcta, ſive toxica gracilis & plicatilis Indica, *Chab.* 193. A. *The Dart Weed.* Gal. *Canne pour darder.* G. Pfeil-Rohr. B. *Pylriedt.* Ex Syria adfertur.

A. 4. Arundo farcta Indica, *Offic.* Arundo farcta Indiæ Orientalis Sanguinem Draconis manans, *Hiſt. Oxon.* iii. 220. *Raii Hiſt.* iii. 615. A. *The Dragons-Blood Cane.* Gal. *Canne*, ou *Roſeau de Sang de Dragon.* G. Drachen-Blut-Rohr. B. *Drakenbloed-Riedt.* In India Orientali creſcit. *Uſu.* Succus è fructu A. *Dragons Blood in Drops.* Gal. *Sang de Dragon.* G. Drachen-Blut. B. *Drakenbloed.* dicta.

Modus rubram materiam colligendi eſt, fructum in aqua calida macerare, donec materia illa rubra in fundo vaſis ſubſidat: unde aquâ aut evaporatâ, aut effuſâ, concretus ex fundo vaſis colligitur. Ecce rubra materia ea eſt, ex qua fit *Vernix*, qua Ciſtæ & Pyxides *Chinienſes* obduci ſolent, *Hiſt. Oxon.*

A. 5. Calamus odoratus, *Offic.* Calamus aromaticus, *Chab.* 199. Calamus aromaticus verus quibuſdam, *J. B.* ii. 528. Calamus aromaticus Syriacus, *C. B. Pin.* 17. *Theat.* 255. Calamus aromaticus Matthioli, *Park. Theat.* 138. Arundo Syriaca aromatica foliis ex adverſo ſitis, *Hiſt. Oxon.* iii. 221. Calamus odoratus, *Camel Syllab.* 22. A. *Aromatick Reed.* Gal. *Calamus aromatique*, *Roſeau odorant.* G. Aromatiſch Rohr. B. *Aromatiſe Riedt.* In India oritur. In Officinis noſtris Anglicanis nunquam occurrit.

SECTIO VIGESIMA SEPTIMA.

De Herbis anomalis ſeu incertæ ſedis.

Hæ ſunt vel
- Aquaticæ, floribus perfectis ſeu bracteatis, foliis anguloſis, fructu magno muricato: *Tribulus aquaticus.*
- Terreſtres, folioſæ, quibus
  - Siliquæ breves, quadrangulæ, erectæ: *Seſamum.*
  - Florum folia rictum quodammodo exprimentia, thyrſus oblongus; vaſcula ſeminalia oblonga, Cardui æmula planta, facie externa: *Acanthus.*

I. *De Tribulo aquatico.*

F*Oliis anguloſis, fructu magno, muricato, & loco natali à reliquis differt.*

A. Tribulus aquaticus, *Offic. Ger.* 676. *Emac.* 874. *C. B. Pin.* 194. *J. B.* iii. 775. *Chab.* 562. *Raii Hiſt.* ii. 1321. Tribulus aquaticus major, *Park. Theat.* 1248. *Hiſt. Oxon.* iii. 619. Tribuloides Tournefortii, *Rupp. Flor. Jen.* 49. Tribuloides vulgare aquis innaſcens, *Tourn. Inſt.* 655. A. *Water Caltrops.* Gal. *Tribule aquatique*, *Macre*, *Saligot*, *Cornuelle*, *Carniole.* G. Waſſernuſs. B. *Waternoot.* In aquoſis. Junio floret. *Uſu.* Nuces, Herba. *Vires.* Nuces dum recentes ſunt, calculis juvant. Herba refrigerat & inſpiſſat, inflammationes ſedat, ulcera oris & gingivas ſanat.

II. *De Stratiote.*

N*Ilo innatat Aizoi arboreſcentis foliis, pro radice tenuiſſima fibrarum filamenta in aquas demittens; Flores nulli vel nondum obſervati*, R. Meth. *A.* p. 129.

A. Stratiotes, *Offic.* Stratiotes Ægyptia, *J. B.* iii. 787. *Raii Hiſt.* ii. 1384. *Hiſt. Oxon.* iii. 619. Stratiotes Ægyptia Dioſcoridis, *Veſling. Obſ.* 45. Stratiotes Ægyptia, Stratiotes Antiquorum, *Chab.* 567. Stratiotes aquatica vera Dioſcoridis, & Ægyptiaca, *Park. Theat.* 1249. Lenticula paluſtris Ægyptiaca, ſive Stratiotes aquatica foliis Sedo majore latioribus, *C. B. Pin.* 362. Hayhalem elmaovi, i. e. Stratiotes, *Alpin. Ægypt.* 108. A. *Water Seagreen.* Gal. *Stratiotes d'eau.* G. Waſſer Seegrün. B. *Water Zee-groen.* In Nilo oritur. *Uſu.* Folia. *Vires.* Refrigerat, Sanguinem ſiſtit, inflammationes ſedat.

III. *De Leontopetalo.*

H*UIC radix tuberoſa; Flores Ranunculi, ſtellati, pentapetali*, R. Meth. *A.* p. 129.

A. 1. Leontopetalon, *Offic. Ger.* 182. *Emac.* 236. *C. B. Pin.* 324. *Boerh. Ind.* A. 208. *Chab.* 489. *Raii Hiſt.* ii. 1326. *Hiſt. Oxon.* ii. 285. *Park. Theat.* 682. Leontopetalon quorundam, *J. B.* iii 489. Leontopetalon foliis coſtæ ramoſæ innaſcentibus, *Tourn. Corol.* 49. A. *Black Turnep.* Gal. *Patte de Lion.* G. Schwartze Riebe. B. *Leeuwen-bladt.* In Apulia naſcitur. Serius floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Serpentium ictibus auxiliatur, *Dioſc.* Digerendi facultatem & exſiccandi excalefaciendique poſſidet, *Galen.*

A. 2. Chryſogonum, *Offic. Park. Theat.* 683. *Raii Hiſt.* ii. 1326. *Hiſt. Oxon.* ii. 285. Chryſogonum Dioſcoridis quibuſdam, *J. B.* iii. 489. *Chab.* 486. Chroſogono di Dioſcoride, *Pon. Ital. Bald.* 141. Leontopetalo affinis foliis Quernis, *C. B. Pin.* 324. Leontopetalon foliis coſtæ ſimplici innaſcentibus, *Tourn. Coroll.* 49. A. *Red Turnep.* Gal. *Patte de Lyon rouge.* G. Rothe-Riebe. B. *Rode Leeuwenbladt.* In Syria oritur. *Uſu.* Radix. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

IV. *De Seſamo.*

N*OTÆ ſunt, ſiliquæ breves, quadrangulæ, erectæ.*

A. Seſamum, *Offic. J. B.* ii. 896. *C. B. Pin.* 27. *Raii Hiſt.* ii. 1327. *J. Commel. Flo. Mal.* 243. *Veſling. Obſ.* 36. *Hiſt. Oxon.* ii. 282. *Park. Theat.* 254. Seſamum vel Siſamum, *Chab.* 284. *Ger.* 1054. *Emac.* 1232. Seſamum ſemine fuſco & albo, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 559. Seſamum ſempſem, *Alpin. Ægypt.* 98. Digitalis Orientalis Seſam dicta, *Tourn. Inſt.* 164. *Elem. Bot.* 135. Seſamum congentibus Gangya, Luſitanis Girgilim,

lim, *Marcg* 21. Gangila ſive Seſamum Africanum, *Piſon.* 111. Schit-Elu, *Hort. Mal.* ix 105. *Tab.* liv. Tala, *Herm. Mul. Zeyl.* 58. A. *Oily Purging Grain.* Gal. *Jujeoline.* G. Flachs-dotter. B. *Vlas-dotter.* *Uſu.* Semen. *Vires.* Calfacit, modicè humectat, emollit, paregoricum, viſcoſum, pingue, adeoque & emplaſticum eſt; Nervorum duritiem illitu diſcutit, Colicis doloribus medetur, *Schrod.* Vide etiam *Hoffmannum in Schroder.*

V. *De Perſicaria Siliquoſa.*

C*Aulis flavicans, pellucidus; folia Mercurialis; flores flavi, penduli, calcari donati; ſiliquæ breves per maturitatem diſſilientes, & ſemina projicientes.*

A. Perſicaria ſiliquoſa, *Offic.* *Ger* 361. *Emac.* 446. *Raii Hiſt.* ii. 1328. *Merc. Bot.* ii. 28. *Phyt. Brit.* 90. *Mer. Pin.* 92. Balſamina lutea, ſive Noli me tangere, *C. B. Pin.* 306. *Tourn. Inſt.* 419. *Elem. Bot.* 332. *Boerh. Ind.* A. 320. *Raii Synop.* iii. 316. Balſamina, Herba impatiens, ſeu Noli me tangere, Floris petalo luteo, *Hiſt. Oxon.* ii. 282. Noli me tangere, *J. B.* ii. 908. *Chab.* 287. Mercurialis ſylveſtris, Noli me tangere dicta, ſive Perſicaria ſiliquoſa, *Parkinſon. Theat.* 296. A. *Quick-in-hand, Touch-me-not.* Gal. *Balſamine ſauvage.* G. Wild Balſam-Kraut. B. *Wild Balſem-kruid, Kruidje roer my niet.* In hortis reperitur. *Uſu.* Herba. *Vires.* Vi diureticâ inſigni pollet, ut Diabetem inducat. Facultate fertur eſſe pernicioſa & deleteria, *Dod.*

VI. *De Hypecoo.*

C*Ujus notæ, Folia tenuiter diſſecta; Siliquæ longæ, planæ, articulatæ, in ſingulis internodiis ſingula ſemina longiuſcula continentes,* R. Meth. A. p. 129.

A. 1. Hypecoon, *Offic.* *C. B. Pin.* 172. *Chab.* 285. Hypecoon ſiliquoſum, *J. B.* ii. 899. *Elem. Bot.* 197. Hypecoon ſiliquis erectis, articulatis, incurvis, *Hiſt. Oxon.* ii. 579. Hypecoon legitimum Cluſii, *Park. Theat.* 371. *Raii Hiſt.* ii. 1328. Hypecoon latiore folio, *Tourn. Inſt.* 230. *Boerh. Ind.* A. 307. Cyminum corniculatum, ſive Hypecoon Cluſii, *Ger.* 909. *Emac.* 1067. G. *Horned Wild Cumin.* Gal. *Cumin ſauvage cornu.* G. Wilder Horn-Kummel. B. *Hoornagtige wilde Comyn.* In Gallia Narbonenſi ſponte oritur. Maio floret. *Uſu.* Herba, ſuccus. *Vires.* Natura eadem quæ Papaveris ſucco, *Dioſc.* Ejus ſuccus inſtar Opii ſomnum inducit, D. *Herm.*

A. 2. Cuminum ſiliquoſum, *Offic.* *Ger.* 908. *Emac.* 1067. Hypecoi altera ſpecies, *C. B. Pin.* 172. Hypecoum alterum, *Parkinſ. Theat.* 372. *Raii Hiſt.* ii. 1328. Hypecoon ſiliquis propendentibus, non articulatis, bivalvibus, incurvis, *Hiſt. Oxon.* ii. 579. Hypecoon tenuiore folio, *Tourn. Inſt.* 230. *Elem. Bot.* 197. A. *Codded Wild Cumin.* Gal. *Cumin ſauvage qui a pouſſé des Coſſes.* G. Schotichter Wilder Kummel. B. *Hypecoon.* In Hiſpania reperitur. Maio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

VII. *De Epimedio.*

C*Ujus notæ ſunt, Cauliculi in ternos ramulos, ramuli in ternos pediculos folia ſuſtinentes, Hederaceorum fere figurâ diviſi; flores tetrapetali geminati, aut potiùs octopetali; ſiliquæ bivalves, tenues; ſemina compreſſa rotunda,* Raii. Method. A. pag. 129.

A. Epimedium, *Offic.* *Ger.* 389. *Emac.* 480. *Raii Hiſt.* ii. 1330. *C. B. Pin.* 323. *Hiſt. Oxon.* ii. 196. *Park. Theat.* 1365. *Tourn. Inſt.* 232. *Elem. Bot.* 199. *Boerh. Ind.* A. 307. Epimedium quorundam, *J. B.* ii. 395. Epimedium quorundam floribus purpureis cum apicibus luteis, *Chab.* 165. A. *Barren-wort.* Gal. *Chapeau d'Evêque.* G. Biſchoffs-Hut. B. *Epimedium.* In hortis apud nos reperitur. *Uſu.* Radix, folia. *Vires.* Utraque conceptum adimit.

VIII. *De Tribulo Terreſtri.*

F*Olia huic Lenticulæ aut Ciceris; flores pentapetali; fructus muricati, è quinque velut triangularibus partibus compoſiti, quarum cuſpides in centro concurrunt, reliqui anguli in longam & acutam ſpinam exeunt,* R. Meth. A. p. 130.

A. Tribulus terreſtris, *Offic.* *Ger.* 1066. *Emac.* 1246. *Park. Theat.* 1097. *Raii Hiſt.* ii. 1344. *J. B.* ii. 352. *Chab.* 156. Tribulus terreſtris Ciceris folio, fructu aculeato, *C. B. Pin.* 350. *Boerh. Ind.* A. 298. *Elem. Bot.* 232. Tribulus terreſtris Ciceris folio, ſeminum integumento aculeato, *Hiſt. Oxon.* ii. 102. A. *Caltrops.* Gal. *Tribule.* G. Burtzel-Dorn. B.

Steekende Aart-Noten. In Italia reperitur. Julio floret. *Uſu.* Herba, ſemen. *Vires.* Refrigerat, inſpiſſat; inflammationes juvat; ulcera oris putredineſque gingivarum ſanat. Semen contra venena commendatur; ictos à ſerpentibus recreat.

CLASSIS TERTIA,

SEU

DENDROLOGIA.

SECTIO PRIMA.

De Arboribus caudice ſimplici non ramoſo.

I. *De Palma.*

NOtæ ſunt, *Folia ſtriata & velut arundinacea; flores tripetali.* R. H. p. 1352.

A. 1. Palma, *Ger.* 1333. *Emac.* 1517. *J. B.* i 351. *Chab.* 26. *Raii Hiſt.* ii. 1352. *Ind. Med.* lxxxvii. Palma vulgaris, *Park. Theat.* 1545. Palma major, *C. B. Pin.* 506. Dactyli, *Mont. Exot.* 18. *Boerh. Ind.* A. ii. 169. *J. Comm. Hort. Amſt.* 260. *Herm. Cat.* 472. Palma dactylifera major vulgo, *Herm. Par. Bat. Prod.* 366. Palma dactylifera, ſeu Dactylus vulgo, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 412. Palma dactylifera major vulgaris, *Jonſ. Dendr.* 138. *Sloan. Cat. Jam.* 174. *Hiſt.* ii. 111. Indis Mahaindi, *Herm. Muſ. Zeyl.* 69. A. *The Palm or Date-tree.* Gal. *Palmier, Dattier.* G. Dattel-Baum. B. *Dadelboom.* In Ægypto, & aliis locis fervidis naſcitur. *Uſu.* Fructus oblongo-rotunda glandium magnitudine & formâ, ſed majores, includentes ſub pellicula fulva ac tenui pulpam ſaporis ſubdulcis & viſcidi, & ſub hac nucleum, durum, per longitudinem ſulco notatum. Dactylus, *Offic. Plum. Nov. Gen.* 2. Tab. 1. A. *Dates.* Gal. *Dattes.* G. Datteln. B. *Dadelen.* Eligendi magni, fulvi, parum rugoſi, molles, pleni, carnoſi, carne ſubdura ad nucleum candicante, ad corticem rubeſcente, ſapore vinoſo. *Vires.* Calfaciunt, ſubaſtringunt; aſperitatem faucium leniunt; fœtum in utero roborant; fluxus ventris ſiſtunt; vitiis renum ac veſicæ ſuccurrunt, *Schrod.*

A. 2. Palma oleoſa, *Offic.* Palma oleoſa ex cujus fructu, &c. *Ind. Med.* lxxxviii. Palma foliorum pediculis, fructu pruniformi, luteo, oleoſo, *Cat. Jamaic.* 175 *Hiſt* ii. 113. *Raii Dendr.* 1. Palma major dactylifera & vinifera Guineenſis, *Jonſ. Dendr.* 139. Arbor exotica fructu Dactylis ſimili, *C. B. Pin.* 508. Palma Guineæ, *J. B.* i 369. Nucula Indica racemoſa, *Ger. Emac.* 1554. *Park. Theat.* 1596. A. *The Palm-Oiltree* Gal. *Palmier de Guinée.* G. Palm oder Oehl-Baum. B. *Guineeſe Dadelboom.* In Guinea ſpontanea creſcit. *Uſu.* Oleum ſeu potius unguentum craſſum Aurantii coloris, odore ſuavi, ex hoc fructu confectum ad hunc modum: Nempe carni è nucleis avulſæ adjicient aquæ ferventis bonam partem; deinde jubent ut pulpa in lebete diu agitetur commiſceaturque exactè ſuper ignem; deinde remotum ab igne lebetem tamdiu ſtare ſinunt, donec amurca omnis in fundum ſubſederit; tandem oleum aquæ ſupernatans cochleari excipiunt: quo exhauſto, aqua fervente iterum effusâ operationem repetunt. Eligendum eſt recens, non rancidum, coloris Aurantii, odoris ſuavis, conſiſtentiæ butyri. *Vires.* Extrinſecus anodynum eſt; Nervos confortat; dolores podagricos mitigat; laſſitudines juvat; contractiones relaxat.

A. 3. Coccus, *Offic. Nieremberg.* 296. Palma Indica nucifera Coccys dicta, *Raii Hiſt.* ii. 1356. Palma nucifera Indica major, *Jonſ. Dendr.* 145. Palma Indica coccifera anguloſa, *C. B Pin.* 508. *C. Comm. Flor. Mal.* 197. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 472. *Pluk. Almag.* 275. *Boerh. Ind.* A. ii. 170. *Herm. Parad. Bat. Prod.* 361. *Breyn. Prod.* ii. 80. Palma nucifera arbor, *J. B.* i. 375. Palma Indica nucifera, *Chab.* 27. Palma coccifera, ſeu Nux Indica, Indis Lubi, *Camel. Syllab.* 43. Palma major coccifera, *H. Beaum.* 33. Palma ſive Nux Indica vulgaris ferens coccos, *Park. Theat.* 1596. Nux Indica arbor, *Ger.* 1338. *Emac.* 1522. Nux Indica & Cocci vocata arbor, *Hern.* 71. Cocceira Indica, *Piſ.* 63. (ed. 1648.) Inaja Guacuiba, vulgò Coccos, *ejuſd.* 130. (1658.) Inaja-guacuiba, cujus fructus Inaja-guaca, *Marcg.* 138. Tenga, *Hort. Mal.* i. p. 1. Tab. 1, 2, 3, 4 Polgaha, *Herm. Muſ. Zeyl.* 50. A. *The Coco or Cocker-Nut-tree.* Gal. *Arbre de noix de Coccos.*

G. Coco

G. Coco oder Creuß-Nuß-Baum. B. *Cocos-Boom.* Utriuſque Indiæ alumna eſt. *Uſu.* Fructus medulla, liquore arboris Suri dictus, liquor nucleo contentus. *Vires.* Liquorem ſeu Vinum Suri phthiſicis mirè conferre aiunt, & valdè opportunum eſſe urinæ, renumque vitiis laborantibus. E nucleis contuſis atque expreſſis lac extorquetur citra ignis operam, lumbricis enecandis utiliſſimum. Liquor nucleo contentus ſiti febribuſque extinguendis calorique contemperando idoneus eſt, *R. H.*

A. 4. Coccus de Maldiva, *Offic. Park. Theat.* 1598. Coccos de Maldiva, ſive Nux Indica ad venena celebrata, *Chab.* 28. *Raii Hiſt.* ii. 1359. Palma coccifera figurâ ovali, *C. B. Pin.* 509. Nux Indica ad venena celebris, ſive Coccus de Maldiva, *J. B.* i. 384. Tavaccare, ſive Nux Medica Maldivenſium, *Piſ. Mant.* 203. Palma Naldivenſis, aliis Maldivenſis, *Jonſ. Dendr.* 147. A. *The Maldiva-Nut.* Gal. *Noix de Coccos des Iles Maldives.* G. Maldiviſche Cocus-Nuß. B. *Maldiviſe Coccos-Noot.* In India Orientali reperitur. *Uſu.* Fructus magnus figurâ ovali, cortice nigro, medullâ candidâ, poroſâ, ſapore excellenti. *Vires.* Laudatur adverſus venena, ad coli dolores, paralyſin, epilepſiam, alioſve nervorum affectus. Specificam qualitatem promovendi partum difficilem habet.

A. 5. Ebenus Æthiopica, *Offic.* Palma Haira, *Park. Theat.* 1667. Palma Americana ſpinoſa, *C. B. Pin.* 507. *Raii Hiſt.* ii. 1363. *Pluk. Almag.* 277. *Phytog.* 103. Palma tota ſpinoſa major, fructu pruniformi, *Cat. Jam.* 177. *Sloan. Hiſt.* ii. 119. Palma Braſilienſis ſexea Airi, *Piſ.* (ed. 1658.) 129. Palma Portoricenſis, ſpinoſiſſima, vinifera *Hort. Beaum.* 32. Palmæ facie Haira, *J. B.* i. 393. Palma Americana Haira ſive Ayri, *Jonſ. Dendr.* 144. A. *The Macow or Ebony-tree.* Gal. *Ebene.* G. Eben-Holtz / Eben-Baum. B. *Ebbenhout-Boom.* In America frequenter reperitur. *Uſu.* Lignum nigrum denſiſſimum. *Plukenetio* autem ſic deſcribitur: *Hujus arboris lignum marmori nigro ſimile, ferri modo in aqua fundum petit.* *Vires.* De viribus Ebeni vide inter Arbores Pruniferas.

In priore editione hujus libri duas Ebeni ſpecies memini, quarum hodie uſus eſt inter mechanicos. Verùm an utravis earum vera & genuina Antiquorum Ebenus ſit, adhuc controvertitur. *Dioſcorides* duas deſcribit ſpecies: *Prima ex Æthiopia defertur, nigra, nullos habens venarum diſcurſus, factitii cornus lævore: cum frangitur denſa apparet, mordens guſtu, atque aſtringens, &c. Altera ex India, lineis candidis & fulvis intercurrentibus, eademque maculis prædita: cæterùm prior bonitate antecedit.* Plinius in ejus deſcriptione inquit: *Kara eſt arbor, quam nullam aliam niſi Palmarum generis decuit.* Unde concludo Plantam, quam hîc exhibeo, Ebenam Æthiopicam eſſe, & illam *Helbigii* Indicam.

Ex quo hæc ſcripſi, verum Ebenum Indicam à D. *Camello* deſcriptam inveni: quæ, cùm Baccifera ſit arbor, in tribu illa inveniet Lector.

A. 6. Palma Arecifera, *Ind. Med.* lxxxviii. Palma cujus fructus ſeſſilis Faufel dicitur, *C. B. Pin.* 510. Palma Arecifera, nucleo verſicolori, Nuci Moſchatæ ſimili, *Parad. Bat. Prod.* 361. *Pluk. Almag.* 275. *Phytog.* Tab. 309. f. 4. *C. Comm. Flor. Mal.* 197. Palma Fauſellifera, *Jonſ. Dend.* 151. Palma Areca ſive Faufel dicta, *Hort. Beaum.* 32. Palma Indica minor fructu Areca dicta, vulgaris, Puwakghaha, *Herm. Muſ. Zeyl.* 51. Faufel ſive Areca Palmæ foliis, *J. B.* i. 389. *Chab.* 29. Nux Faufel ſive Pynang, *Bont.* 90. Areca ſive Faufel, *Ger.* 1337. *Emac.* 1520. Areca ſive Faufel, Avellana Indiana verſicolor, *Park. Theat.* 1642. *Raii Hiſt.* ii. 1363. Areca ſive Faufel Indiæ Orientalis, *Act. Philoſoph. Lond.* No. 274. p. 930. Caunga, *Hort. Mal.* i. 9. Tab. 5, 6, 7, 8. A. *The Indian or Malabar-Nut.* Gal. *Areque.* G. Indianiſche Nuß. B. *Indiaanſe Noot.* In Malabar, aliiſque locis Indiæ Orientalis ſuccreſcit. *Uſu.* Succus è fructu inſpiſſatus *Terra Japonica*, & *Catechu* Officinis dictus. Eſt ſubſtantia gummoſa, indurata, è rufo nigricans, ſaporis aſtringentis & auſteri, poſtmodum dulcis & grati, odoris nullius. Duplex eſt; una purior, deguſtata leviter in lingua quaſi liqueſcit: altera verò durior & impurior, adeoque fere nullius uſûs: quæ fortaſſe decepit *Schroderum*, ut pro terra habuerit. *Vires.* Aſtringit, ventriculum roborat, nauſeam arcet, appetitum excitat, vomitum juvat, fluxum alvi, menſium, & ſanguinis reprimit. De exotico illo medicamen- *Terra Japonica*, *Catechu* ſeu *Caetchu* dicto, quod nimirum ſit, non convenit inter eruditos: nonnulli, qui pro vera ſeu genuina terræ ſpecie, ut nomen ſonat, illud habent, inter mineralia reponunt. Alii compoſitum quiddam vitriolicæ naturæ particeps eſſe exiſtimant. Alii denique, & quidem rectè, vegetabilibus enumerant, pro ſucco inſpiſſato habentes Quorum opiniones à *Wedelio Ephem. Germ. An.* 2. *Obſ.* 128. traduntur. Cæterum *Catechu* iſt-

hoc

hoc in aqua communi facile ſolvitur, eidemque incorporatur, & tincturam rubram communicat, ut alii non pauci ſucci vegetabiles inſpiſſati, & extracta; à qua filtrando non ſeparatur, ut terræ ſolent, ſed filtrum unà tranſit; & calcinatione in cineres abit perfectos, quod Terræ non faciunt. Quòd autem vitriolicæ naturæ particeps non ſit, tria ſequentia experimenta abundè evincunt. 1. Quòd Sal vitriolicus ab eo nequeat ſeparari. 2. Quòd Alkali admixtum nè minimam quidem efferveſcentiam aut præcipitationem excitat aut producit. 3. Ejuſdem ſolutiò vitriolicis quibuſcunque additis in Atramentum faceſſit. *Garcias* & ſequaces Lycium *Dioſcoridis* eſſe volunt; quibus *Cluſius* & *Veſlingius* ſe opponunt, quoniam arbores Lycium fundentes, & *Catechu* plurimùm inter ſe differunt, tum figurâ, tum magnitudine foliorum & fructuum. Alii ſuccum inſpiſſatum ſeu extractum fructus illius Anacardium Occidentalium dicti eſſe contendunt, ob nominum, ut videtur affinitatem, ſiquidem ille *Cajou* & *Catzu* dicitur. Verùm *Cleyerus* Extractum fructus Acaciæ Orientalis plantæ *Tamarindo* admodum ſimilis eſſe affirmat. *Paulus Ammannus* compoſitum quoddam artificiale eſſe ait; ingredientia ejus, inquit, ſunt Extractum Glycirrhizæ Indicæ, & Calami Aromatici Indici, atque Succus Arecæ; qui ipſi colorem purpureum conciliat. Tandem *Johannes Otho Helbigius*, ſimplicium Indiæ Orientalis peritiſſimus, eam educi tradit è fructu quodam parvo, duro, reſinoſo, aſtringente, velut in uvis dependente, pediculis longis; qui fructus, inquit, una cum foliis *Betle* & calce per totam Indiam maſticatur ad os mundandum, eſtque nihil aliud quàm *Fauſel* Javanis & Malaiis *Pynang* dictum, cujus ſententiæ & nos ſubſcribimus.

Hinc hi verſiculi:

Quis foliis credat commixta calce tenellis,
Cùm fructu hoc Indos veſci, unde ore cruento
Purpureum ejiciunt ſuccum, tam dentibus atris
Horrendum arringunt, & dentibus ore minantur?

Res iſtæ, de quibus jam acturi ſumus, inquit *Bontius*, adeo familiares ſunt apud omnes Indiæ populos, ut videamur operam velle perdere, ſi latius de iis agamus.

Fructus hujus arboris inſignis etiam usûs eſt; à D. *Marloe* Nux Malabarenſis dictus. Nuce Moſchata, cui aliàs valde ſimilis, major eſt, etiam compreſſus cum umbilico in medio, altera extremitate rotunda. *Vires.* Admirandarum virium eſt in Scrophulis curandis. Sanguinem corrigit, Humores noxios alterat; Hepar & Lienem emendat; Facultatem digeſtivam reſtituit; totumque corporis habitum in meliorem mutat.

N. B. 1. Fructus hujus immaturus vertiginem inducit, ac ſi ſumpto vino quis ebrietatem contraxerit.

2. Pharmacopolæ noſtrates Londinenſes *Terræ Japonicæ* nomine Extractum ipſum prout ad nos adfertur, intelligunt: *Catechu* vero appellatione Compoſitum quiddam ex Extracto, Moſcho, Ambra, &c.

A. 7. Sagou, *Offic.* Palma prunifera Japonica, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 472. *Plum. Nov. Gen.* 3. *Hort. Beaum.* 33. Palma Japonica ſpinoſis pediculis Polypodii folio, *Parad. Bat. Prod.* 361. Palma Indica caudice in annulos protuberantes diſtincto, fructu Pruniformi, *Raii Hiſt.* ii. 1360. *Commel. Flor. Mal.* 198. Palma vinifera Belgarum, *Breyn Prod.* 1. Palma farinifera Japonica, Satſou Japonenſibus, *ejuſd.* p. 281. Palmam referens arbor farinifera, *C. B. Pin.* 508. Arbor farinifera, *Park. Theat.* 1646. Zagu ſeu arbor farinifera, *Jonſ. Dendr.* 144. Todda-panna, ſeu Montapanna, *Herm.* iii. 9. Tab. 13, &c. *Commel. Flor. Mal.* 264. A. *Sago-tree, Indian Bread, or Libby-tree.* Gal. *Arbre de Sagu.* G. Sagou-Baum. B. *Sagou-Boom.* In India Orientali multis in locis naſcitur. *Uſu.* Fæces medullæ hujus arboris facilè ſolubiles Cari confecta quoad magnitudine referentes, ſapore aquoſo, colore ex fuſco albicante, odoris nullius. Hoc autem modo conficitur *Sagou*: Arbore decisâ, & in taleas fiſsâ, medulla ruſpando eximitur, quæ in mortario grandi piſtillo ligneo ſtrenuè contunditur; deinde aquâ probè commixtâ, per pannum percolatur, in alveum ſatis capacem, in quem ſubſtantia medullæ defluit. Levioribus duntaxat furfuribus & quiſquiliis in panno remanentibus, quæ ut inutiles abjiciuntur, quod in alveum decidit ſubſidere permittitur, quod brevi fit: Deinde aquà è fæcibus elutriatâ, ex iiſdem efformantur placentulæ, è quibus in clibano coctis panis efficitur ſatis probus, ab Indigenis in inopia Orizæ eſitatus; vel eædem granulatæ & exſiccatæ in Europæas regiones tranſportantur. *Vires.* A nonnullis valde nutritiva & analeptica habetur, omniſque generis fluxiones ſiſtere dicitur.

Utrum *Sagou* ſit medulla trunci, aut gemmæ alicujus Palmæ, ſeu Gummi arboris, non amplius quæſtio eſt, medullam eſſe omnibus conſen-

ſentientibus; verum cujus generis Palmæ nondum extra controverſiam eſt, inter Botanicos apprimè gnaros, aliis aliam & aliam arborem eſſe opinantibus. *C. Bauhinus* medullam gemmæ ſeu capitis Palmæ Regalis dictæ Barbadenſis ſeu Jamaicenſis. A. *The Cabbage-tree.* Gal. *Palmier Royal des Barbades*, ou *de la Jamaique, qu'on nomme en pluſieurs langues Arbre de Chou.* G. Kohlbaum. B. *Koolboom.* dictæ referentis, facit. Quod *Cluſius* & omnes noſtri nuperi peregrinatores negant, medullam trunci eſſe uno ore affirmantes. Neque hìc ceſſat controverſia: ſiquidem *Robertus Knox* nauclerus, qui, per multos annos in *Ceylona* Inſula captivus detinebatur, medullam *Codda Panna*, H. M. Talipot *Singalenſibus* dictæ, eſſe aſſerit. In cujus ſententiam initio inclinabat eruditiſſimus D. *Johannes Raius.* Verùm *Horti Malabarici* auctoribus medullam *Toddæ Pannæ* eſſe, ex qua *Sagou* conficitur, affirmantibus; *Piſone* etiam & *Marcgravio* duas arborum ſpecies in Braſilia naſcentes, & utraſque Palmas deſcribentibus, quarum medulla ad panem conficiendum ab indigenis uſitata erat; obvium eſt conjicere plures Palmarum ſpecies *Sagou* præbere. Sed vera & genuina ſpecies è medulla *Toddæ Pannæ* conficitur, ut D. *Raius* à D. *Tancredo Robinſon*, M. D. certior factus eſt, qui, ejus iconem inter alia rariora ad *Societatem Regiam Londinenſem* ex India Orientali tranſmiſſam in ejuſdem Societatis Muſeo, & nos etiam vidimus.

A. 8. Chamærhiphes, *Offic.* Chamærepis, *Theoph. Bod.* 108. Palma minor, *C. B. Pin.* 506. *Plum. Nov. Gen.* 2. Palma humilis Hiſpanica ſpinoſa, & non ſpinoſa, *J. B.* i. 370. *Raii Hiſt.* ii. 1369. Palma folio plicatili ſeu flabelli-formi humilis, *Ejuſd.* Palma minor vulgaris ſpinoſa, aliis Chamærops, Palma humilis Ceſaglione, Palmites & Chamæriphes vocatur, *Jonſ. Dendr.* 140. Palma humilis ſeu Chamæriphes, Palma humilis Hiſpanica ſpinoſa, & non ſpinoſa, *Chab.* 27. Palma humilis Dactylifera radice repente, ſoboliferâ, folio flabelliformi, pedunculo ſpinoſo, *Boerh. Ind.* A. ii. 169. Palma humilis ſive Chamærrhiphes vel Palmites, *Park. Theat.* 1545. Palmites ſive Chamærrhiphes, *Ger.* 1335. *Emac.* 1519. A. *The Dwarf Palm.* Gal. *Petit Palmier.* G. Kleiner Palm-Baum. B. *Kleine Palm-boom.* In Hiſpania, Luſitania, & Italia creſcit. *Uſu.* Bacca. *Vires.* Contra omnes fluxiones vi ſua adſtringenti commendatur. Folia ad Sportulas, tegetes, & Scopas parandas inciſa ſunt.

A. 9. Draco arbor, *Ger.* 1339. *Emac.* 1523. *Park. Theat.* 1531. *J. B.* i. 402. *Chab.* 30. *C. B. Pin.* 505. *Raii Hiſt.* ii. 1598. *Jonſ. Dendr.* 288. Ezquahduitl, *Hern.* 59. Palma prunifera foliis yuccæ, fructu in racemis congeſtis, ceraſiformi, duro, cinereo, piſi magnitudine; hujus lacryma Sanguis draconis dicta, *J. Comm. Hort. Amſt* 261. *Cat. Jam.* 179. *Sloan. Hiſt.* i. 20. *Pluk. Almag.* 277. *Hort. Beaum.* 33. Palma foliis longiſſimis, pendulis abſque ullo pedunculo ex caudice glabro enatis, *Boerh. Ind.* A. ii. 169. A. *The Dragon Tree.* Gal. *Arbre de Sang-Dragon.* G. Drachen-Blut-Baum. B. *Draken-bloet-Boom.* In Inſula Portus Sancti, quæ è Canariis una eſt, & Madera oritur. *Uſu.* Gummi, Sanguis Draconis, *Offic.* A. *Dragons-Blood.* Gal. *Sang-Dragon.* G. Drachen-blut. B. *Drakenbloet.* Reſina eſt obſcura, rubra, igni admota facilè liqueſcens, inque eum conjecta flammam concipiens, attritu colorem rubrum ſanguineum reddens, ſaporis reſinoſi & adſtringentis. Duplex in Officinis invenitur quæ puritate & impuritate tantùm differunt; Optimum cenſetur quod in guttulis foliis involutis adfertur. *Vires.* Exſiccat ſtrenue, aſtringit, repellit. Uſus ejus eſt præcipuus extrinſecus in exſiccandis Catarrhis, in Hæmorrhagia ſiſtenda, vulneribus glutinandis, dentibus laxis ſtabiliendis, *Schrod.* N. B. Sanguinem Draconis Recentiorum Cinnabarin Dioſcoridis eſſe docti plerique exiſtimant. Cinnabaris recentiorum Antiquorum eſt Minium, *R. H.* p. 1598. Pro fabula habet D. *Raius* cum *Parkinſono* quod tradit *Monardes* de Dracunculi figura hujus arboris fructui à natura inſculpta, *R. H.*

A. 10. Palma Sanguinem Draconis fundens altera, *Offic.* Palma foliis & caudice undique ſpinis longis, acutiſſimis, nigris armata, D. *Scherard.* Dsjerenang, i. e. Sanguis Draconis ex fructibus Palmæ coniferæ ſpinoſæ, elicitus, *Kemph. Amœn. Exot.* 552. A. *The other Dragons-Blood Tree.* Gal. *Un autre arbre de Sang-Dragon.* G. Ein ander Drachen-Blut-Baum. B. *Een ander Draken-bloet-Boom.* In Amboyna oritur. *Uſu.* Reſina è fructu exſtillans.

Ex quo librum priorem in lucem emiſi, literis aliquot ab ingenioſiſſimo nuper illo Botanico D. *Gulielmo Sherard*, L. L. D. tunc Conſule Societatis Mercatorum Turcicorum Smyrnenſium certior factus ſum, tres dari ſpecies arborum quæ Sanguinem Draconis præbent. 1. Illam *Cluſii* à me jam editam p. 266. libri ſupradicti, quæ propriè Palma eſt, &

huic Capiti inſeri debet. 2. Quam hìc exhibeo cujus fructus, *Fructui ſquamoſo Cluſii Exot. lib.* 2. *cap.* 3. ſimilis eſt, Nucis Myriſticæ circiter magnitudine, ſquamis tectus, inter quas & corticem continetur nucleus parvus, qui concuſſo fructu crepitat. 3. Draco arbor, &c. *Hort. Amſtel.* quàm inter arbores ſiliquoſas diſpoſui, *Pomet.* etiam in *Hiſtoire de Drogues*, p. 259. tres Sanguinis Draconis ſpecies enumerat, quarum primam Indicam vocat, eſtque *Cluſiana* : ſecundam, Canarienſem appellat, cujus duas icones exhibet diverſarum arborum, quarum prima ſiliquoſa eſt, foliorum anguſtiorum, quæ fortè tertia eſt D. *Sherard.* Secundam foliis latioribus depingit, fructu Alkekengi referente. Tertiam *Pometus* falſam vocat, & ex Hollandia allatam ait. Quin & *Camellus* S. J. duas Sanguinis Draconis ſpecies memorat, quarum primam *Sanguinem Draconis Officinarum* vocat, qui idem eſt cum *Cluſiano*, cujus gummi *Camellus* ſic deſcribit, *Pulveriſatum coloris eſt vilioris* Laccæ *aut* Boli *ordinariæ*. Unde eum Sanguinem noſtrum Draconis in maſſis ſeu glebis eſſe exiſtimo. Secundam *Sanguinis Draconis Pictorum Cinnabarin Dioſcorides* denominat, qui eſt *Sanguis* noſter *Draconis in guttis* ſeu *guttatus*; verùm cujus arboris ſuccus ſit, non dicit, dubitat tamen an non producatur à quadam Arbore Peruviana à *Monarde* deſcripta. Fortaſſe idem fuerit cum gummi, quod à ligno Nephritico defluere dicit. Alia fortaſſe præter has Sanguinis Draconis ſpecies eſt, cujus notitiam à D. *Hyde* habuit ingenioſus Botanicus D. *Jacobus Bobart*, à Canna ſeu Arundine hauſti, quam in Capite Arundinum in hoc libro diſpoſui. Verùm an differat à *Sherardina* ſecunda non auſim determinare: Quamvis enim in notis nonnullis deſcriptiones conveniunt, tamen adeò breves ſunt, ut de illis certò judicare aut definire non poſſimus.

Hujus fructum à D. *Sherardo* ex Hollandia, cum in itinere eſſet verſus Smyrnam, accepi, & fragmenta quædam ipſius gummi, admodum & cum puriſſimo Sanguine Draconis in guttis colore conveniens.

A. 11. Palma ſylveſtris Bdellifera, *Kemph. Amœn. Exot.* 668. A. *The Bdellium Palm.* Gal. *Palmier ſauvage portant du Bdellium.* G. Bdellium-Palm-Baum. B. *Bdellium-Palm-Boom.* Palma eſt nucifera folio flabelli-formi. Hanc credidit *Kempherus* eſſe *Bdelliferam Chamæriphem Serapionis*.

II. *De Muſa.*

A. 1. MUSA, *Offic.* *Bod.* 352. Muſa Serapionis, *Ger.* 1332. *Emac.* 1515. Muſa arbor, *J. B.* i. 148 *Park. Theat.* 1495. *Raii Hiſt.* ii. 1314. Muſa caudice viridi, fructu longiore, falcato, anguloſo, *Cat. Jam.* 189 *Sloan. Hiſt.* ii. 141. Muſa fructu cucumerino longiori, *Plum. Nov. Plant Gen.* 24. *Boerh. Ind.* A. ii. 171. Muſa aut Amhuſa, *Chab.* 9. Muza ex flore Sinenſi, *Jonſ. D. Icon.* 470. Mauz, Muſa, *Alp. Ægypt.* 78. Mauz, *Veſling. Obſ.* 26. Palma humilis longis latiſque foliis, *C. B. Pin.* 508. Ficus Indica racemoſa, foliis & fructu ampliſſimis, Muſa Arabibus dicta, *Pluk. Almag.* 145. Ficus exotica cruciata, *Sterb. Cit. cult.* 61. Ficoides ſive Ficus Indica longiſſimo latiſſimoque folio, Muſa Serapionis dicta, *H. Beaum.* 21. Ficoides ſeu Ficus Indica longiſſimo latiſſimoque folio, fructu longiſſimo, Muſa Serapionis dicta, *Herm. Cat Hort. Lugd. Bat.* 256. Bala, *Hort. Mal.* i. 17. *Tab.* 12, &c. Banana, *Piſ.* (Ed. 1648.) 75. Bananiera, *Ejuſd.* (Ed. 1658.) 154. Banana Braſilienſibus, *Marcg.* 138. A. *The Plantain Tree.* Gal. *Muſa*, (*arbriſſeau des Indes*). G. Plantain-Baum. B. *Bananas.* Utriuſque Indiæ incola eſt. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Multum nutrit, Urinam ciet, Venerem ſtimulat.

A. 2. Banana, *Offic.* *Raii Hiſt.* ii. 1375. Muſa caudice maculato fructu recto, rotundo breviore odorato, *Cat. Jam.* 192. *Sloan. Hiſt.* ii. 147. Ficoides ſeu Ficus Indica longiſſimo latiſſimoque folio, caule maculato fructu minore, H. *Beaum.* 21. *Boerh. Ind.* A. ii. 171. Muſa fructu cucumerino breviori, *Plum Nov. Gen.* 24. Senoriæ, *Jonſ. D.* 143. Pacoeira, *Piſ.* (Ed. 1658) 154. Bacoba, *Ejuſd.* (Ed. 1648.) 76. Pacoeira Luſitanis, *Marcg.* 137. A. *The Bonana Tree.* Gal. *Arbre de Banana.* G. Bonana-Baum. B. *Bananas-Boom.* In America colitur. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

De Arboribus, quarum fructus à floribus remoti vel ſejuncti ſunt.

a b c d e

- Nuciferæ, *hoc eſt*, nuce durâ & fragili putamine tecta, fructus in tegumento
  - Craſſo & carnoſo teſtam undique obducente, nucleo, in quatuor lobos profunde diviſo, folio pinnato: *Juglans.*
  - Tenui & Membranaceo, ſumma parte aperto, foliis integris ſubrotundis: *Corylus.*
- Glandiferæ, *hoc eſt*, nuce coriaceo tegmine obducta
  - Unica in unoquoque folliculo, ſeu calyce, qui nucem totam non integit, ſed inferiorem ejus partem tantùm; foliis
    - Deciduis, arbore procera: *Quercus.*
    - Semper virentibus, cortice
      - Craſſo & fungoſo: *Suber.*
      - Tenuiore: *Ilex.*
  - Pluribus nucibus communi tegumento incluſis, fructu majore echinato, foliis longis ſerratis: *Caſtanea.*
- Coniferæ, *hoc eſt*, fructu ſquamoſo, polyſpermo, in coni ſeu metæ formam turbinato, ſuntque vel
  - Reſiniferæ, fructu
    - Squamoſo, binis ſub ſingulis ſquamis, ſeminibus, foliis
      - Perpetuis, anguſtis,
        - Sparſim undique à ſurculis exeuntibus, iiſque vel
          - Longioribus & binis ex eadem theca ſeu tubulo exeuntibus: *Pinus.*
          - Brevioribus & ſingulatim enaſcentibus: *Abies.*
          - Breviſſimis, duris, & pungentibus conis minimis: *Sabina.*
        - Agminatim in tuberculis, in penicillos velut coaggeſtis, conis magnis ſurſum ſpectantibus: *Cedrus.*
      - Deciduis, conis parvis: *Larix.*
    - E clavatis tuberibus per harmoniam coaptatis, foliis brevibus in ſquamas degenerantibus: *Cupreſſus.*
  - Succo aqueo prææditæ, foliis ſubrotundis, minoribus, conis minimis: *Betula.*
- Bacciferæ, foliis perpetuis, ſimplicibus, anguſtis, mucronibus acutis & pungentibus, colore foliorum glauco, granis in ſingulis baccis ternis, ligno odorato: *Juniperus.*
- Lanigeræ, ſeminibus vaſculis incluſis, multis ſimul confertis in fructum oblongum cylindraceum Julum dictum, è foliorum alis exeuntem, foliis
  - Anguſtioribus & longioribus, viminibus lentis: *Salix.*
  - Latioribus & anguloſis ſubrotundis: *Populus.*

a b c d e

Arbores flore à fructu remoto, Nuciferæ.

NUces *autem voco fructus majores putamine duro & fragili nucleum claudentes.*

I. *De Juglande.*

N*Uce fragili & durâ, tegumento exteriore clauſo, teſtam undique obducente craſſiore & carnoſo, nucleo in quatuor lobos profunde diviſo, folio pinnato à reliquis differt*, R. Meth. pag. 36.

A. Nux Juglans, *Offic. Ger.* 1252. *Emac.* 1440. *Raii Hiſt.* ii. 1376 *Synop.* iii. 438. *Mer. Pin.* 66. *J. B.* i. 241 *Chab.* 17. Nux Juglans vulgaris, *Park. Theat.* 1413. *Jonſ. Dendr.* 107. Nux Juglans ſive regia vulgaris, *C. B. Pin.* 417. *Tourn. Inſt.* 501. *Elem. Bot.* 453. *Boerh. Ind.* A. ii. 175. *Rupp. Flor. Jen.* 264. *Buxb.* 236. Juglans ſive Nux regia, *Merc. Bot.* i. 44.

 Phyt.

Phyt. Brit. 62. A. *The Walnut Tree.* Gal. *Noyer.* G. Ein Welſcher Nuß-Baum. B. *Okker-noten-boom.* In areis & agris ſeritur. Juli erumpunt Martio; Nuces matureſcunt autumno. *Uſu.* Cortex arboris, Juli, Nuces, Putamina nucum externa eaque viridia. *Vires.* Nuces recentes calfaciunt & ſiccant, in Peſte præſervare dicuntur. *Putamina* externa, viridia, vi vomitum leniter movendi prædita ſunt. *Cortex* interior, de arbore decerptus, dum adhuc ſucculentus eſt, ſiccatuſque ciet vomitum ſat valide. Juli itidem vomitum excitant, ſed lenius. Uſus præcipuus in Colico Nephriticoque dolore; ſiſtunt & Diarrhœam, exhibiti, *Schrod.*

Nuces recentes ventrem movent; ſiccæ calidiores ſunt; concoctu difficiles, bilem augent, & tuſſim exaſperant: virides & immaturæ cum exteriore cortice Saccharo conditæ, duæ treſve ſi ſumantur, alvum leniter ſubducunt. A veneno & peſte præſervant Nuces mane comeſtæ. Oleum expreſſum ad lucernas utile eſt. Cortex interior arboris vomitum ciet, juli ſeu nucamenta lenius, *Raii Synop.*

Folia podagricis auxiliantur in pediluviis, *Buxb.* & in Ulceribus inveteratis multum juvant. Fungoſa ſubſtantia, nuclei Juglandis lobos intercedens & ſeparans, exſiccata & pulveriſata, in vino exhibita modica quantitate exercitum Anglicanum in Hybernia dyſenteriâ graviſſimâ, medicorum ſolertiam eludente, aliiſque remediis inexpugnabili, laborantem feliciter liberavit. Alii ejuſmodi pulverem ad pleuritidem commendant 1 drachm. pondere bis terve exhibitum, D. *Aubrey.*

II. *De Corylo.*

Nuce fragili & durâ, tegumento tenui & membranacco ſumma parte aperto, & foliis integris ſubrotundis à reliquis differt.

A. 1. Avellana, *Offic.* Corylus ſylveſtris, *Ger.* 1250. *Emac.* 1438. *Raii Hiſt.* ii. 1379. *Synop.* iii. 439. *Mer. Pin.* 30. *C. B. Pin.* 418. *Merc. Bot.* i. 31. *Phyt. Brit.* 31. *Tourn. Inſt.* 582. *Elem. Bot.* 453. *Boerh. Ind.* A. ii. 176. *Dill. Cat. Giſſ.* 35. *Buxb.* 86. *Rupp. Flor. Jen.* 265. Corylus ſeu Nux Avellana ſylveſtris, *J. B.* i. 269. *Park. Theat.* 1416. *Chab.* 38. Nux Avellana ſylveſtris, *Jonſ. Dendr.* 112. A. *The Haſel.* Gal. *Coudrier*, *Noiſettier.* G. Haſelſtaude. B. *Haſel-noten-boom.* In ſylvis & ſepibus. *Uſu.* Lignum, Nuces, & earum Cortices. *Vires.* Lignum per ſe raro Officinale eſt. Nucleos Stomacho infeſtos eſſe & difficulter concoqui, nec non caput gravare Medicorum communis eſt ſententia. Alvum quod ſiſtant à nonnullis dicitur, & hinc dyſentericis proſunt, quibus tamen alii contradicunt, contrarium teſtantes effectum, ut ſcribit *Buxb.* Oleum in tuſſi laudat *Trag.*

A. 2. Avellana, *Ind. Med.* xvi. Corylus ſativa fructu rotundo maximo, *Jonſ. Dendr.* 112. *C. B. Pin.* 418. *Tourn. Inſt.* 581. *Boerh. Ind.* A. ii. 176. *Rupp. Flor. Jen.* 265. A. *The Spaniſh Nut.* Gal. *Aveline.* G. Spaniſche Nuß. B. *Spaanſe Noot.* In hortis. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Cum præcedente convenit.

Arbores fructu à flore remoto, Glandiferæ.

Glandes autem voco fructus majores putamine coriaceo nucleum claudentes.

III. *De Caſtanea.*

Corticoſo & coriaceo putamine cum glande convenit; echinato calyce, totam nucem tegente, ab eadem differt, R. H. p. 1382.

A. 1. Caſtanea, *Offic.* *Raii Hiſt.* ii. 1382. *Aldrov. Dendr.* 294. Caſtanea ſativa, *C. B. Pin.* 418. *Tourn. Inſt.* 584. *Boerh. Ind.* A. ii. 178. *Jonſ. Dendr.* 117. A. *The Cheſnut Tree.* Gal. *Marronier.* G. Caſtanien-Baum. B. *Caſtanien-boom.* In hortis, ambulacris, & viridariis. *Uſu.* Nuces earumque cortices. *Vires.* Membrana ſiſtit valenter immodicos alvi fluores & ſanguinis rejectiones *Schrod.* Glandes coctæ, & cum Melle datæ tuſſientibus prodeſſe dicuntur.

A. 2. Caſtanea, *Ind. Med.* xxx. Caſtanea ſylveſtris, *Chom.* 619. *Jonſ. Dendr.* 118. Caſtanea ſylveſtris, quæ peculiariter Caſtanea, *C. B. Pin.* 419. *Ger.* 1253. *Emac.* 1442. *Mont. Ind.* 39. *Raii Synop.* iii. 440. Caſtanea vulgaris, *Park. Theat.* 1400. A. *The Wood Cheſnut Tree.* Gal. *Chateignier.* G. Wilde Caſtanien-Baum. B. *Wilde Caſtanien-Boom.* In ſylvis, v. g. prope *Ramſey* in comitatu Eſſexiæ,

Eſſexiæ, *Sittingburn* Cantii, & *Woburn* Bedfordiæ. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Cum præcedenti viribus convenit.

IV. *De Fago.*

N*Otæ ſunt, Nux duplex triquetra eidem tegumento incluſa, aſpero, hirſuto, quadripartito*, Raii Meth. *A.* 140.

A. Fagus, *C. B. Pin.* 419. *Raii Hiſt.* ii. 1381. *Synop.* iii. 419. *Ger.* 1255. *Emac.* 1444. *Park. Theat.* 1403. *Aldrov. Dendr.* 240. *Jonſ. Dendr.* 207. *Mont. Ind.* 42. *Tourn. Inſt.* 584. *Elem. Bot.* 456. *Boerh. Ind.* A ii. 178. *Mer. Pin.* 38. *Merc. Bot.* i. 35. *Phyt. Brit* 40. *Dill. Cat. Giſſ.* 55. *Rupp. Flor. Jen.* 264. *Buxb.* 108. *Chab.* 57. Fagus Latinorum, Oxya Græcorum, *J. B.* i. 117. A. *The Beech Tree.* Gal. *Fouteau*, ou *Fau.* G. Buch-Baum. B. *Beuken-boom.* In ſylvis, ſepibus, &c. Meridionalibus Angliæ frequens. *Uſu.* Nuces. *Vires.* Cum caſtaneis viribus convenit, *Mont. Claſ.* 11. *C.* xxv. Fructus ejus & Semina conducunt ad ſabulum & mucum e renibus propellendum, *Boerh. Hiſt. Plant.* 648.

V. *De Quercu.*

N*Uce coriacea in calice, qui nucem totam non integit, ſed inferiorem ejus partem tantum; & foliis deciduis à reliquis diſtinguitur.*

A. 1. Quercus, *Offic.* *Aldrov. Dendr.* 151. Quercus vulgaris, *Ger.* 1156. *Emac.* 1339. *Merc. Bot.* i. 62. *Phyt Brit.* 101. *Mer. Pin.* 100. Quercus latifolia, *Park. Theat.* 1386. *Jonſ. Dendr.* 191. *Raii Synop.* iii. 440. Quercus cum longis pediculis, *C. B. Pin.* 420. *Buxb.* 275. *Tourn. Inſt.* 583. *Elem. Bot.* 454. *Boerh. Ind.* A. ii. 177. Quercus vulgaris longis pediculis, *J. B.* i. 70. *Raii Hiſt.* ii. 1335. *Dill. Cat. Giſſ.* 54. Quercus ſive Robur, *Chab.* 54. A. *The Oak.* Gal. *Chêne.* G. Eich-Baum. B. *Eiken-boom.* In ſylvis & ſepibus. *Uſu.* Cortex arboris, Germina, Folia, Glandes, Caliculæ, & Gallæ ſeu tubercula excrementitia, rotunda, in ſuperficie parvis tuberculis exaſperata, unico foramine, intus fungoſa & carnoſa, ſaporis auſteri, acerbi, & adſtringentis. *Vires.* Folia, Glandes Cortex, Calices, & Gallæ, refrigerant, ſiccant, aſtringunt. Uſus in fluxu alvi, uteri, feminis, &c.

A. 2. Phagus, Eſculus, *Offic.* Phagus ſive Eſculus, *Park. Theat.* 1387. Phagus vel Eſculus, *J. B.* i. 2, 74. *Chab.* 55. Quercus parva, ſive Phagus Græcorum, & Eſculus Plinii, *C. B. Pin.* 420. *Raii Hiſt.* ii. 1386. *Tourn. Inſt.* 583. *Boerh. Ind.* A. ii. 177. Quercus parva, Græcis Phagus, Plinio Eſculus, *Jonſ. Dendr.* 193. A. *Eſculent*, *or Sweet Oak.* Gal. *Hêtre*, G. Eßbare oder ſüße Eichel. B. *Eetbare of Zoete Eekelen.* In Græcia & Dalmatia reperitur. *Uſu.* Cortex, Folia, Glandes, Caliculæ. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Cerrus, Ægilops, *Offic.* Cerrus, *Aldrov. Dendr.* 253. Cerrus, Cerris, Ægilops Judæorum, Aſpris Macedonum, & Farnia Italorum, *Chab.* 55. Cerrus Ægilops Aſpris Theophraſti putata, *J. B.* i. 2, 77. Cerris majore glande, *Ger.* 1162. *Emac.* 1345. Ægilops ſive Cerrus mas, *Park. Theat.* 1387. *Raii Hiſt.* ii. 1387. Quercus calyce echinato glande majore, *C. B. Pin.* 420. *Tourn. Inſt.* 583. Quercus calyce hiſpido glande minore, *Jonſ. Dendr.* 193. A. *The Holm Oak*, *or Bitter Oak.* Gal. *Cerre.* G. Cer-Eichel. B. *Eike met bittere Eekelen.* In Italia naſcitur. *Uſu.* Radix, Folia, Cortex, Glandes. *Vires.* Radix Scorpionibus adverſatur. Folia, Cortex, & Glandes fluxiones ſiſtunt.

A. 4. Robur, *Offic.* Robur tertia Cluſii, *J. B.* i. 2, 76. *Raii Hiſt.* ii. 1386. Robur ſive Galla major altera, *Ger. Emac.* 1348. Robur ſive Quercus cum Gallis, *Chab.* 54. Robur cum Galla majore rugoſa, *Park. Theat.* 1386. Quercus gallam exiguæ nucis magnitudine ferens, *C. B. Pin.* 420. *Tourn. Inſt.* 583. Quercus gallifera, lanugifolia, major, *Jonſ. Dendr.* 193. A. *The Gall Oak.* Gal. *Robre.* G. Groß Gall-Apfell-Baum. B. *Grote Galnoten-boom.* In Iſtria & Pannonia creſcit. *Uſu.* Gallæ ſeu tubercula excrementitia, nidus cujuſdam Inſecti rotundi.

VI. *De Ilice.*

C*Ujus notæ, Folia dentata aut aculeata, perpetua*, R. Meth. *A.* p. 140.

A. 1. Ilex coccigera, *J. B.* i. 2, 106. *Ger.* 1159. *Emac.* 1342. *Aldrov. Dendr.* 266. *Raii Hiſt.* ii. 1392. Ilex aquifolia ſive coccigera, *Park. Theat.* 1394. Ilex aculeata, cocciglandifera,

difera, *C. B. Pin.* 425. *Jonſ. Dendr.* 204. *Tourn. Inſt.* 583. *Elem. Bot.* 485. *Boerh. Ind. A.* ii. 177. *Jonſ. Dendr.* A. *The Scarlet Oak.* Gal. *Eſpece de Chêne vert.* G. Scharlachen-Beeren-Baum. B. *Scharlaken Bezie-Boom.* *Uſu.* Grana, *Chermes & Coccus baphica*, Offic. Chermes ſeu Coccus inſectorius, *Park. Theat.* 1395. Kermes, ſive Chermes, *Ind. Med.* lxiii. Chermes, Grana tinctorum, Coccus baphica, Coccus inſectorum, *Mont. Exot.* 9. Chermes, Kermes, Coccum inſectorium, Coccus baphica, Granum tinctorium, Scarlatum, *Chom.* 313. Coccus ſeu Coccum ex Ilice, *Bram. Hiſt. Cocci radicum*, p. 2. A. *Kermes Berries.* Gal. *Graine d'écarlate.* G. Karmaſinbeer B. *Scharlaken graan.* In uſu ſunt Grana excrementitia, vel potius nidi Inſectorum, Ichneumona dicta, piſi magnitudine, rubentia, ſubſtantia fungoſa & rara, saporis ſubacris & ſubamaricantis, odoris non ingrati. Eligenda ſunt grana rubicundo-nigra, integra. *Succus Chermes*, Offic. *vel potiùs Syrupus.* A. *Juice, or Syrup of Kermes.* Gal. *Confection d'Alkermes.* G. Confectio von Alchermes. B. *Confectie van Alkermes.* Ex Monſpelienſi agro ad nos adfertur, ubi fit ex Granis hoc modo: In mortario marmoreo tunduntur, & deinde per cribrum trajiciuntur, ut palpa, inde ſeparatur æquali Sacchari quantitate permiſcenda. *Vires.* Cardiaca ſunt, ſiccant, adſtringunt, vapores tetros diſcutiunt, Spiritus vitales reficiunt, parturientibus ſubveniunt, vulneratis nervis medentur, Morbillos erumpere faciunt, *Schrod.* De Cherme plura vide apud *Quinqueranum de laudibus Gallo-Provinciæ, & apud Bellonium in Itinerario Inſulæ Cretæ.*

A. 2. Smilax arborea, *Offic.* Smilax Arcadum glandifera major, *Park. Theat.* 1398. Smilax glandifera arbor, *Chab.* 57. Smilax Dalechampii, *J. B.* i, 2, 101. Smilax major aculeata & folio rotundiore, molli, modicéque ſinuato, ſive Smilax Theophraſti, *C. B. Pin.* 425. *Tourn. Inſt.* 583. *Boerh. Ind.* A. ii. 177. Ilici affinis Theophraſti, vocatur Smilax Arcadibus, *Jonſ. Dendr.* 203. A. *The Great Scarlet Oak.* Gal. *Eſpece de grand Chene vert.* G. Große Scharlach-Eiche. B. *Grote Scharlake-Eike.* In Italia & Gallia Narbonenſi frequens occurrit. *Uſu.* Cortex, Folia, Glans. *Vires.* Vehementius aſtringit Ilex quàm Quercus.

VII. *De Subere.*

F*Oliis perpetuis non aculeatis, cortice craſſo à reliquis differt.*

A. Suber, *Offic.* *Chab.* 57. *Aldrov. Dendr.* 281. Suber latifolium, *J. B.* i, 2, 103. *Raii Hiſt.* ii. 1393. *Ger.* 1163. *Emac.* 1347. *Park. Theat.* 1397. Suber latifolium perpetuò virens, *C. B. Pin.* 424. *Tourn. Inſt.* 584. *Elem. Bot.* 455. *Boerh. Ind.* A. ii. 178 *Jonſ. Dendr.* 202. A. *The Cork Tree.* Gal. *Liege.* G. Korck-Baum. B. *Kurk-boom.* In Italia & aliis calidis regionibus. *Uſu.* Cortex ad uſum mechanicum, in medicina raro. *Vires.* Tritus ex aqua calida potus Sanguinem ſiſtit; ejuſdem cinis ad idem valere dicitur, *R. H.* p. 1393.

Arbores fructu à flore remoto, Coniferæ.

C*Onos voco fructus ſquamoſos, duros, & ſiccos, polyſpermos, in coni ſeu metæ formam plerumque turbinatos.* R. H.

VIII. *De Abiete.*

N*Otæ ſunt, Folia ſingularia ramulos undique cingentia, crebra, anguſta, & in pleriſque brevia; proceritas eximia, materies levis*, R. Synop. p. 212.

A. 1. Abies, *Offic.* *Ger.* 1181. *Emac.* 1363. *Park. Theat.* 1539. *Raii Hiſt.* 1394. *Synop.* iii. 441. *Merc. Bot.* ii. 15. *Phyt Brit.* 1. *Iner. Pin.* 1. *Ind. Med.* 1. *Mont. Ind.* 35. Abies conis ſurſum ſpectantibus ſive mas, C. *B. Pin.* 505. *Jonſ. Dendr.* 329. *Buxb.* 1. Abies fœmina ſive Ἐλάτη θήλεια, *J. B.* i. 235. Abies fœmina, *Chab.* 68. Abies Taxi foliis, *Raii Hiſt.* ii. 1394. Abies Taxi folio, fructu ſurſum ſpectante, *Tourn. Inſt.* 585. *Elem. Bot.* 457. *Boerh. Ind.* A. ii 179. *Rupp. Flor. Jen.* 270. A. *The Silver-Firr.* Gal. *Sapin femelle.* G. Tannen-Baum. B. *Witte Denne-boom.* In areis. *Uſu.* Lignum, ſummitates. Reſina duplex in uſu eſt. 1. *Liquida*; hanc Offi-

cinæ

cinæ *Terebinthinam Argentoratenſem* vocant, Anglice. A. *Strasburg Turpentine.* Gal. *Terebentine de Strasbourg.* G. Straßburger Terpentin. B. *Straatsburger Terpentyn.* Abietis Reſina, Oleum Abietis, *Mont. Ind. Exot.* 11. Lariceâ conſiſtentiâ ſimilis, ſed magis tranſparens, amaricans, valde fragrans, & ſapore Citrii mali corticem proxime referens. 2. *Sicca*, quæ uti Thus communis figuram ementitur, ita uſum ejus æmulatur. *Vires.* Raſura ligni cum ſummitatibus, in Scorbuto bono cum ſucceſſu ſæpe numero uſus ſum. Reſina, ut externa facie, ita & viribus cum Laricea convenit.

A. 2. Abies Canadenſis, *Offic.* *Ind. Med.* 1. Abies minor pectinatis foliis Virginiana, conis parvis, ſubrotundis, *Pluk. Phytog.* Tab. cxxi. *Almag.* ii. A. *The Virginia or Canada Firr-tree.* Gal. *Sapin de Virginie*, ou de *Canada.* G. Tannen-Baum von Virginie / oder Canada. B. *Denne-boom van Virginie of van Canada.* *Uſu.* Reſina liquida, quæ Balſamum Canadenſe dicitur.

A. 3. Picea, *Offic.* *Ger.* 1173. Picea vulgaris, *Park. Theat.* 1538. Picea major, *Jonſ. Dendr.* 325. Picea major, *Ger. Emac.* 1454. Picea major prima, ſive Abies rubra, *C. B. Pin.* 493. Picea Latinorum, *Chab.* 68. Picea Latinorum, ſive Abies mas Theophraſti, *J. B.* i. 238. Abies, Picea, *Volck. Flor. Nor.* 1. *Ind. Med.* 1. Abies rubra, Picea, *Mont. Ind.* 35. Abies mas Theophraſti, *Raii Hiſt.* ii. 1396. *Synop.* iii 441. Abies tenuiore folio, fructu deorſum ſpectante, *Tourn. Inſt.* 585. *Elem. Bot.* 457. *Boerh. Ind.* A. ii. 179. *Dill. Cat. Giſſ.* 49. *Rupp. Flor. Jen.* 270. Abies conis deorſum ſpectantantibus, *Buxb.* 1. A. *The Pitch-tree*, *or common Firr.* Gal. *Picea*, ou *Epicias*, *Sapin mâle*, *Pinaſſe.* G. Rohter Tannen-baum. B. *Pik-boom.* In Alpibus Scoticis, ſed rarius. *Uſu.* Reſina. *Vires.* Cum Abiegna viribus convenit. Ex hujus Reſina præparata ſunt, 1. *Reſina communis.* Offic. Reſina alba. A. *White Roſin* Gal. *Reſine commune.* G. Gemein Hartz. B. *Gemeen Hars.* coctione in lebete cum aqua dum ad conſiſtentiam advenit. 2. *Pix liquida*, Offic. A. *Tarr.* Gal. *Poix liquide.* G. Schiff-Pech. B. *Teer.* uſtione in fornace, ut deſcribit. *Jo. Conradus Auxtius* Tractatu de Arboribus Coniferis. 3. *Pix.* Offic. A. *Common Pitch.* Gal. *Poix commune.* G. Gemein-Pech B. *Gemeene Pek.* coctione liquidæ in fornace ad conſiſtentiam: Pix illa, ubi denuo coctione dephlegmatur, craſſeſcit magis atque magis, diciturque *Pix ſicca*, Offic. A. *Stone-Pitch.* Gal. *Poix ſeche.* G. Zweymaal gekocht Pech. B. *Tweemaal gekookt Pik.* *Vires.* Ut reſinam ſapit, ita & Pix reſinarum vires obtinet; idque eo magis, quo liquidior pix fuerit, ſicca enim exſiccat fortius, facultatis itaque pix liquida eſt calfacientis, diſcutientis, mollientis, digerentis, anodynæ, &c. *Schrod.* *N. B.* Pix non tantum ex Abietis, ſed ex Pinus, Cedri, & aliarum etiam arborum reſiniferarum lignis vi ignis excoquitur. 4. *Pix Burgundica*, Offic. A. *Burgundy or Burgony Pitch.* Gal. *Poix de Bourgogne.* G Pech von Burgognie. B. *Pek van Bourgogne.* Subſtantia eſt reſinoſa, ſolida, mollis coloris rufeſcentis, odoris grati. Ex Germania ad nos adfertur. Piceæ arboris Reſinam eſſe exiſtimat *Parkinſonus*, cum primò effluit liquidam, tempore indureſcentem, ut tandem friabilis reddatur: quod an verum ſit, neſcio; nedum enim certi quicquam de ea comperi. *Vires.* Cum Pice & Terebinthina viribus convenit.

Ab ingenioſo amico meo D. *Davide Kreig*, M. D. certior factus ſum, ſolam differentiam inter Reſinam & Picem Burgundicam eſſe in coctione Picis Burgundicæ, ex aheno exemptæ, cùm primùm bullire incipit, atque idcircò mollior eſt, & coloris magis brunnei. Hoc obſervavit in Saxonia ſolo ſuo natali.

IX. *De Pinu.*

N*Otæ ſunt*, *Folia longiora*, *bina ex eadem theca ſeu tubulo prodeuntia*, R. Synop. p. 213.

A. 1. Pinus, *Offic.* *Mont. Ind.* 50. *Ind. Med.* xci. *Chab* 69. Pinus ſativa, *C. B. Pin.* 491. *Raii Hiſt.* ii. 1398. *Tourn. Inſt.* 585. *Elem. Bot.* 458. *Boerh. Ind.* A. ii. 179. *Chomel.* 821. *Jonſ. Dendr.* 318. Pinus ſativa ſive domeſtica, *Ger.* 1173. *Emac.* 1355. Pinus urbana ſive domeſtica, *Park. Theat.* 1534. Pinus oſſiculis duris, foliis longis, *J. B.* i. 248. A. *The Pine-tree.* Gal. *Pin.* G. Fichten-Baum. B *Pyn-boom.* In Italia. *Uſu.* Coni, nuclei, eorumque cortices, & Reſina Strobilina, quæ circa conos ſeu Strobilos concreta reperitur. Nuclei ſunt oblongi, candidi, incluſi (mediante tunica rutila) oſſiculis craſſis & duris, ſquamato cono diſpoſitis, ſaporis ſubdulcis. *Vires.* Nuclei caliditate temperatæ ſunt, & humidæ; maturant, leniunt, agglutinant, reſolvunt,

vunt, impinguant; adeoque uſus præcipuus eſt in phthiſi, tuſſi, ſtranguria, ac acrimonia urinæ mitiganda, *Schrod.*

A. 2. Pinus ſylveſtris, Pinaſter, *Offic.* Pinus, *Mer. Pin.* 94. Pinus ſylveſtris, *Ger.* 1175. *Emac.* 1356. *C. B. Pin.* 491. *Raii Hiſt.* ii. 1399. *Boerh. Ind.* A. ii. 179. *Dill. Cat. Giſſ.* 59. *Buxb.* 261. Pinus ſylveſtris vulgaris Genevenſis & Tæda, *J. B.* i. 253. *Jonſ. Dendr.* 320. Pinus ſylveſtris vulgaris, Pinaſter & Tæda, *Chab.* 69. A. *The Mountain Pine.* Gal. *Pin ſauvage.* G. Berg Zirbel-baum. B. *Wilde Pyn-boom.* Habetur in viridariis noſtris frequens. *Uſu.* Reſina, quæ duplex eſt, vel liquida *Terebinthina communis* ſeu *vulgaris*, Offic. A. *Common Turpentine.* Gal. *Terebentine commune.* G. Gemeiner Terpentin. B. *Gemeene Terpentyn.* dicitur; vel ſicca *Thus vulgare*, Offic. A. *Common Frankincenſe, or Parroſin.* Gal. *Galipot*, ou *Encens commun.* G. Weirauch-Korner. B. *Gemeene Wierook.* 1. *Terebinthina communis*, quæ minus liquida & craſſior eſt quàm laricea aut Abiegna, nec pellucida, albicans, conſiſtentia fere Olei frigore nonnihil denſati; ex hac conficitur *Oleum* per deſtillationem, cujus reſiduum vel caput mortuum *Colophonia*, Offic. Reſina nigra, *vulgò*, A. *Colophony or Black Roſin.* Gal. *Colophone, Bray ſec Arançon.* G. Geigen-Hartz. B. *Spiegelhars.* dicitur, quæ eſt ſubſtantia reſinoſa, arida, fuſca, ſaporis pinguis, oleoſi, & reſinoſi. *Tourneſortius* in *Materia ſua Medica*, p. 122. aſſerit Terebinthinam communem parari ex Reſina, quæ ex Pinu ſylveſtri ſudat, deſtillando, & ad craſſitudinem mellis coquendo: ita enim fit in Provincia Galliæ inter Maſſiliam & Toulon, uti etiam circa Burdigalam; mihi quidem hoc incongruum videtur, utrum verò id Auctori, an Interpreti vitio vertendum ſit, planè neſcio. 2. *Thus vulgare*, Offic. Thus fœmininum, Pini Reſina, *Mont. Ind. Exot.* 11. Reſina Pinea aliis. A. *Common Frankincenſe.* Gal. *Encens commun, appellé par d'autres Reſine de Pin.* G. Gemeine Weyrauch/ von andereñ Hartz von Fichten-baum genant. B. *Gemeene Wierook, van andere Hars van Pyn-boom genoemt.* Reſina eſt mollis, citò ardens, colore ochroleuco, odore & ſapore Terebinthinæ communis. *Vires.* Virtutem habent leniendi, temperandi, urinam movendi, &c.

A. 3. Pinus maritima, *Offic.* Pinus ſylveſtris montana, *Ger.* 1175. *Emac.* 1357. Pinus maritima major, *C. B. Pin.* 492. *Jonſ. Dendr.* 321. Pinus ſylveſtris maritima, conis firmiter ramis adhærentibus, *J. B.* i. 243. *Chab.* 70. *T. Inſt.* 586. *Elem. Bot.* 458. *Raii Hiſt.* ii. 1400. Pinus ſylveſtris altera maritima, *Lob. Obſ.* 632. *Mag. Bot. Monſp.* 295. Pinus maritima major fructifera, *Park. Theat.* 1535. A. *Sea-Pine.* Gal. *Pin maritime.* G. Meer-Fichten-Baum. B. *Zee-Pynboom.* In Gallia Narbonenſi oritur. *Uſu.* Cortex, Folia, Reſina. *Vires.* Cum præcedentibus viribus convenit.

A. 4. Balſamum Tolutanum, *Offic.* Balſamum Tolutanum foliis Ceratiæ ſimilibus, quod candidum, *C B. Pin.* 401. *Chom.* 626. Balſamum Tolutanum, *Mont. Ind. Exot.* 12. *Ind. Med.* xviii. Balſamum de Tolu, *Park. Theat.* 1570. *J. B.* i. 296. *Raii Hiſt.* ii. 1758. *De Laet. Ind. Occid.* 367. Balſamum Provinciæ Tolu, Balſamifera iv. *Hern.* 53. Arbor Balſamifera Tolutana, *Jonſ. Dendr.* 308. A. *The Balſam-tree of Tolu.* Gal. *Baume de Tolu.* G. Balſam von Tolu. B. *Balſem van Tolu.* *Uſu.* Reſina ſeu Balſamum coloris ex ſpadiceo ad autreum tendentis, mediæ inter liquidum & denſum conſiſtentiæ, valde glutinoſæ, ſaporis dulcis & grati, odoris excellentiſſimi, Limoniorumque fragrantia. Advehitur in cucurbitis parvis ex Provincia Tolu in America. *Vires.* Calfacit, ſiccat, attenuat, reſolvit; vulnerarium eſt, pectus expurgat, &c. Uſus præcipuus in aſthmate, phthiſi, in ventriculi cruditate & dolore. Extrinſecus doloribus à cauſa frigida quibuſcunque ſubvenit, & imprimis capitis, arthriticis, & nephriticis: celebratur in vulneribus articulorum, ſectionibus nervorum, puncturis, &c. *Schrod.* *N. B.* Arbores, è quibus colligitur hoc Balſamum, pumiles Pinis ſunt ſimiles, ergo ad hunc locum referimus, & pro quarta ſpecie Pinus proponimus.

X. *De Cedro Conifera.*

F*Oliis perpetuis anguſtis, agminatim in tuberculis, in penicillos velut coaggeſtis, conis magnis ſurſum ſpectantibus à reliquis differt*, Raii Method. p. 38.

A. Cedrus, *Offic.* *Chab.* 71. Cedrus Libani, *Ger.* 1161. *Emac.* 1352. Cedrus conifera foliis Laricis, *C. B. Pin.* 490. *Raii Hiſt.* ii. 1404. Cedrus conifera, *Jonſ. Dendr.* 315. Cedrus magna, ſive Libani conifera, *J. B.* i. 277. Cedrus magna conifera Libani, *Park. Theat.* 1532. Larix Orientalis, fructu rotundo, obtuſo, *Tourn. Inſt.* 586. *Elem. Bot.* 458. *Boerh. Ind.* A. ii. 180. A. *Cedar of Libanus.* Gal.

Gal. *Cedre du Liban.* G. Ceder-Baum vom Berge Libanus. B. *Cederboom van den Berg Libanus.* In hortis curioſorum nonnunquam reperitur. *Uſu.* Pix, quæ rarò aut nunquam in Officinis noſtris reperitur; lignum. *Vires.* An à pice vulgari differat viribus, neſcio.

XI. *De Larice.*

F*Oliis deciduis, brevibus, cedrinorum in modum naſcentibus; conis parvis à reliquis differt*, R. Meth. p. 38.

Larix, *Offic. Ger.* 1183. *Emac.* 1385. *Raii Hiſt.* ii. 1405. *Jonſ. Dendr.* 324. *Park. Theat.* 1533. *C. B. Pin.* 493. Larix folio deciduo conifera, *J. B.* i. 265. *Tourn. Inſt.* 586. *Elem. Bot.* 458. *Boerh. Ind.* A. 180. A. *The Larchtree.* Gal. *Meleze.* G. Lerchen-Baum. *Lorken-boom.* In Alpibus abundè provenit. *Uſu.* Reſina liquida, *Terebinthina Veneta*, Offic. A. *Venice Turpentine.* Gal. *Terebentine de Veniſe.* G. Venediſcher Terpentin. B. *Terpentyn van Venetie.* dicta. Subſtantia eſt liquida, conſiſtentia mellis novi, coloris flaveſcentis, ſaporis acris & amaricantis, odoris grati & fragrantis. *Uſu.* Pix, quæ raro aut nunquam invenitur. *Vires.* Terebinthina calfacit, emollit, abſtergit. Uſus præcipuus intrinſecus in pulmonibus expurgandis, in Gonorrhæa ſiſtenda; Urinam & alvum ciet. Extrinſecus Chirurgis uſitatiſſima eſt, feréque in Emplaſtris omnibus adhibetur movet enim pus, maturat, &c. *Schrod.*

XII. *De Cupreſſo.*

N*Otæ ſunt, præter communes huic generi, fructus è clavatis lignoſis tuberibus, per harmoniam in formam globoſam coaptatis, compoſiti: foliolia brevia acuta in ſquamas degenerantia*, R. Hiſt. pag. 1406.

A. Cupreſſus, *Offic. Park. Parad.* 602. *Theat.* 1476. *Raii Hiſt.* ii. 1406. *J. B.* i. 980. *Chab.* 71. *C. B. Pin.* 488. Cupreſſus ſativa & ſylveſtris, *Ger.* 1185. *Emac.* 1367. Cupreſſus vulgaris, *Jonſ. Dendr.* 331. Cupreſſus mas & fœmina Plinii, *Tourn. Inſt.* 587. *Elem. Bot.* 459. *Boerh. Ind.* A. ii. 181. *Rupp. Flor. Jen.* 270. A. *The Cypreſs-tree.* Gal. *Cyprez.* G. Cypreßen-Baum. B. *Cypres-boom.* In hortis & areis colitur. Ligna, ſummitates, coni, ſeu nuces. *Vires.* Lignum refrigerat, ſiccat, aſtringit. Summitates & fructus calfaciunt parùm, exſiccant, aſtringuntque valide; proin uſus ſunt præcipui in Hæmoptyſi, Diarrhœa, Dyſenteria, in mictione involuntaria, & in Herniis curandis intus & extus adhibita, *Schrod.*

XIII. *De Arbore Vitæ.*

N*Otæ ſunt, Folia ſquamatim incumbentia, rami compreſſi, conuli oblongi, è ſquamis compoſiti*, R. Meth. A. p. 138.

A. Arbor vitæ, *Offic. Ger.* 1187. *Emac.* 1368. *Park. Theat.* 1478. *Raii Hiſt.* ii. 1408. Arbor vitæ ſive Paradiſiaca, *Chab.* 73. Arbor vitæ ſive Paradiſiaca vulgò dicta, odorata ad Sabinam accedens, *J. B.* i. 286. Arbor vitæ, Thuya, *Mont. Ind.* 37. Arbor Cupreſſo ſimilis in Syria, *Jonſ. Dendr.* 332. Thuya Theophraſti, *C. B. Pin.* 488. *Tourn. Inſt.* 587. *Elem. Bot.* 489. *Boerh. Ind.* A. ii. 180. A. *The Tree of Life.* Gal. *Arbre de vie.* G. Baum des Lebens. B. *Boom des Levens.* Americæ incola eſt; apud nos autem in hortis curioſorum reperitur. *Uſu.* Folia. *Vires.* Alexipharmaca, & diaphoretica eſt, *Mont.*

Ianta eſt aperiens, & calefaciens; Menſes ſolvit, pallidis virginibus prodeſt; cum melle contuſa tumores ſolvit. Oleum laudatur ad dolores podagricos fricando partes, hoc inſtar ignis agit ſtimulando, & aperiendo: pediculos, & pulices ex ſtragulis expellit, *Boerh. Hiſt.* 132.

XIV. *De Alno.*

A*Rbor eſt julifera, fructu ſquamoſo, conoide, folio Coryli*, R. Meth. A. p. 138.

A. Alnus, *Offic. Ger.* 1294. *Emac.* 1477. *Jonſ. Dendr.* 334. *Raii Hiſt.* ii. 1409. *Synop.* iii. 442. *Chab.* 60. *Mer. Pin.* 4. Alnus vulgaris, *Park. Theat.* 1408. *J. B.* i. 151. *Merc. Bot.* i. 17. *Phyt. Brit.* 4. *Dill. Cat. Giſſ.* 55. Alnus rotundifolia, glutinoſa, viridis, *C. B. Pin.* 428. *Tourn. Inſt.* 587. *Elem. Bot.* 460. *Boerh. Ind.* A. ii. 181. *Rupp. Flor. Jen.* 265. *Buxb.* 16. A. *The Alder-tree.* Gal. *Aune.* G. Ellern-Baum B. *Elſen-boom.* In aquoſis gaudet. *Uſu.* Cortex, folia. *Vires.* Cortex ſiccat, & aſtringit. Folia viridia impoſita tumores diſcutiunt, & inflammationes reſtringunt. Traumatica ſunt internè ſumpta; viatorum calceis immiſſa, dolorem & laſſitudinem mitigant, *Buxb.* Viridia & rore madentia conclavibus inſperſa, brevique amota, pulices

lices iis facile adhærentes tollunt, *Trag.* Ex corticibus color niger efficitur, pro atramento ſcriptorio gallæ vicem ſupplere poteſt. Inflammationibus utiliter imponitur.

XV. *De Betula.*

F*Ructu ſquamoſo ſemina continente, folio deciduo ad Populneum accedente, à reliquis diſtinguitur*, R. H. p. 1410.

A. Betula, *Offic.* *C. B. Pin.* 427. *J. B.* i. 148. *Raii Hiſt.* ii. 1410. *Synop.* iii. 443. *Chab.* 60. *Ger.* 1295. *Emac.* 1478. *Park. Theat.* 1408. *Tourn. Inſt.* 588. *Elem. Bot.* 460. *Boerh. Ind.* A. ii. 182. *Dill. Cat. Giſſ.* 42. *Rupp. Flor. Jen.* 265. *Buxb.* 38. *Merc. Bot.* i. 23. *Phyt. Brit.* 15. *Mer. Pin.* 15. *Jonſ. Dendr.* 33. A. *The Birch-tree.* Gal. *Bouleau.* G. Birchen-Baum. B. *Berken-Boom.* In ſylvis humidis, & ericetis. *Uſu.* Folia, cortex. Lachrymæ, ex perforato caudice verno tempore prolectæ. *Vires.* Folia calfaciunt, attenuant, ſiccant, abſtergunt, reſolvunt, aperiunt, amara ſunt, ſerum proliciunt: Hinc uſus non minimi in hydrope, & ſcabie. Cortex, quia bituminoſus, calfacit, & emollit, adhibeturque in ſuffitibus aëri corrigendo dicatis. Lachrymæ commendantur ad comminuendos calculos renum & veſicæ, maculaſque cutis abſtergendas, *Schrod.*

XVI. *De Elæagno.*

F*Olia Salicis cum quadam gràvitate odorata, fructus ſquamoſi*, Raii Synop. iii. 443.

A. Elæagnus, *Offic.* Gale frutex odoratus Septentrionalium, Elæagnus Cordo, *Raii Synop.* iii. 443. Gale Frutex odoratus Septentrionalium, Elæagnus Cordo; Chamælæagnus Dodonæo, *J. B.* i. 224. *Chab.* 66. Gale Frutex odoratus Septentrionalium, *Boerh. Ind.* A. ii. 261. Myrtus Brabantica ſive Elæagnus Cordi, *Ger.* 1228. *Emac.* 1414. *Mer. Pin.* 82. Rhus Myrtifolia Belgica, *C. B. Pin.* 414. *Raii Hiſtor.* ii. 1707. *Jonſ. Dendr.* 293. Rhus ſylveſtris, ſive Myrtus Brabantica, vel Anglica, *Park. Theat.* 1451. A. *Dutch Myrtle*, or *Gaule.* Gal. *Myrte de Brabant*, ou *d'Angleterre.* G. Brabantiſcher oder Engliſcher Mirten-Baum. B. *Duitſe Rhus met Myrtus bladeren.* Locis paludoſis gaudet. *Uſu.* Folia. *Vires.* Siccat, & diſcutit, lumbricos necat.

XVII. *De Sabina.*

N*Otæ ſunt, Folia perpetua; anguſta, breviſſima, & pungentia; coni minimi; odor gravis.*

A. 1. Sabina, *Offic.* *Park. Parad.* 607. Sabina vulgaris, *Theat.* 1027. *Raii Hiſt.* ii. 1415. *Rupp. Flor. Jen.* 311. Sabina folio Tamariſci Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 487. *Boerh. Ind.* A. ii. 406. *Jonſ. Dendr.* 276. Sabina ſterilis, *Ger.* 1193. *Emac.* 1376. *J. B.* i. 288. Sabina ſterilis foliis ſpinoſis, *Chab.* 72. A. *Savine.* Gal. *Sabine.* G. Seven-baum. B. *Seven-boom.* In hortis colitur. *Uſu.* Summitates. *Vires.* Calfacit, & ſiccat, partium eſt tenuium, incidit, attenuat, diſcutit. Uſus præcipuus in menſibus fortiter ciendis, fœtu ejiciendo, urina pellenda. Extrinſecus in affectibus uterinis, &c. *Schrod.*

A. 2. Sabina, *Offic.* *Chab.* 72. *C. Comm. Plant. Uſual.* 37. Sabina baccifera, *J. B.* i. 288. *Rupp. Flor. Jen.* 311. *Ger.* 1193. *Emac.* 1376. Sabina baccifera major, *Park. Theat.* 1026. Sabina foliis Cypreſſi, *C. B. Pin.* 487. *Buxb.* 289. *Boerh. Ind.* A. ii. 207. Sabina Folio Cupreſſi prima, *Jonſ. Dendr.* 276. Cedrus baccifera fructu minore cæruleo, *Raii Hiſt.* ii. 1415. Juniperus Alpina Sabinam referens, *Pluk. Almag.* 201. A. *Berried Savine.* Gal. *Sabine avec des feuilles de Cypres.* G. Seven-baum. B. *Sevenboom met Cypres-bladeren.* In hortis. *Uſu.* Herba. *Vires.* Incidit, & attenuat; menſes, & ſecundinas potenter provocat; vermes expellit, *Buxb.* Quæ cum foliis ſpeciei prioris promiſcue in Officinis uſurpantur; nam ex ſingularum ſpecierum ſeminibus ambæ proveniunt, *C. Comm.*

Arbores flore à fructu remoto, Bacciferæ.

XVIII. *De Junipero.*

N*Otæ ſunt, Lignum odoratum, folia perpetua, anguſta, acuta; terna in ſingulis baccis grana*, R. Synop. p. 214.

A. 1. Juniperus, *Offic.* *Ger.* 1189. *Emac.* 1372. *Merc. Bot.* i. 45. *Phyt. Brit.* 64. *Mer. Pin.* 67. Juniperus vulgaris, *Park. Theat.* 1028. *Jonſ. Dendr.* 278. *Chab.* 72. Juniperus vulgaris fruticoſa, *C. B. Pin.* 488. *Tourn. Inſt.* 388.

Boerh. Ind. A. ii. 108. *Dill. Cat. Giſſ.* 59. *Rupp. Flor. Jen.* 271. Juniperus vulgaris baccis parvis purpureis, *J. B.* i. 293. *Raii Hiſt.* ii. 1411. *Synop.* iii. 444. *Buxb.* 172. A. *The Juniper-Tree or Buſh.* Gal. *Genevrier*, ou *Genevre.* G. Wachholder-Baum. B. *Genever-boom.* In Ericetis. *Uſu.* Lignum, baccæ, & gummi. Baccæ ſunt rotundæ, ſubrufæ, per maturitatem nigricantes, ſaporis ſubacris, & reſinoſi, odoris grati. *Gummi Sandaracha Arabum*, eſt ſubſtantia reſinoſa, arida, pallidè flaveſcens, in guttas concreta, ſaporis reſinoſi *Vires.* Lignum calidum ac ſiccum, eſt, ſuave olet; unde incenſum ad aërem emendandum, & odores noxios aut contagioſos arcendos ſuffumigatur; & raſura ejus non ſine cauſa in cucuphis adhibetur, quippe cephalicum eſt. Quidam etiam Guajaco (ſcribit *Buxbaumus*) in Lue Venerea ſubſtituere ſuadent. Baccæ incidunt, diſcutiunt. Uſus præcipui in cienda urina, ſudore, obſtructis menſibus, in affectibus capitis, lienis, nervorum, pectoris, &c. Rob Juniperi Theriaca Germanorum dictum, & contra venena efficax prædicatur. Gummi, uſus præcipui in nervorum affectibus, reſolutione, frigiditate, &c. *Schrod.* *N. B.* Vernix liquidus factitius eſt liquor ex hoc Gummi in oleo Terebinthinæ, aut ſpiritu vini ſoluto.

A. 2. Juniperus major, *Offic.* Juniperus major baccâ cæruleâ, *C. B. Pin.* 498. *Tourn. Inſt.* 389. *Elem. Bot.* 462. *Raii Hiſt.* ii. 1416. Juniperus maxima, *Ger.* 1189. *Emac.* 1372. Juniperus maxima Illyrica, *Park. Theat.* 1029. *J. B.* i. 300. *Chab.* 72. *Jonſ. Dendr.* 280. A. *The Black Juniper.* Gal. *Grand Genevre.* G. Groſser Wachholder-Baum. B. *Grote Genever-boom.* In Græcia provenit. *Uſu.* Lignum, baccæ. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Juniperus Alpina, *J. B.* i. 301. *Raii Hiſt.* ii. 1413. *Synop.* iii. 444. *Park. Theat.* 1028. Juniperus Alpina, Selago, *Chab.* 72. Juniperus Alpina minor, *Ger. Emac.* 1372. Juniperus minor montana, folio latiore, fructuque longiore, C. B. *Pin.* 489. *Tourn. Inſt.* 389. *Elem. Bot.* 462. *Jonſ. Dendr.* 279. A. *Dwarf-Juniper, Wild Savine.* Gal. *Genevre des Alpes.* G. Berg-Wachholder-Baum. B. *Berg-Genever-Boom.* In montibus. *Uſu.* Herba. *Vires.* Decoctum ſummitatum, vel etiam ſuccum expreſſum, equis verminibus ventriculo & inteſtinis hærentibus, *Bots* noſtratibus dictis, laborantibus exhibent, *Raii Hiſt.*

XIX. *De Oxycedro.*

NOtæ *ſunt*, *Folia Cupreſſina; terna unoquoque acino oſſicula dura*, R. Meth. A. p. 141.

A. Oxycedrus, *Offic.* Oxycedrus Lycia, *Ger.* 1191. *Emac.* 1374. Cedrus ſive Oxycedrus Lycia, *Chab.* 72. Cedrus folio Cupreſſi major, fructu flaveſcente, *Tourn. Inſt.* 588. *Elem. Bot.* 461. *Boerh. Ind.* A. ii. 207. *C. B. Pin.* 487. Cedrus folio Cupreſſi media, majoribus baccis, & folio Cupreſſi minor, *ejuſd. Tourn. Inſt. Elem. Bot. Boerh. Ind.* A. Cedrus Lycia retuſa Bellonio dicta, *J. B.* i. 300. *Raii Hiſt.* ii. 1414. Cedrus Phœnicea folio Cupreſſi, *Park. Theat.* 1031. Juniperus folio Cupreſſi major, fructu flaveſcente, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 345. Cedrus major Dioſcoridis Cluſio, *Pluk. Almag.* 201. Cedrus folio Cupreſſi media majoribus baccis teretifolia, *ejuſd.* A. *Berry-bearing Cedar.* Gal. *Cedre de Lycie*, *petit Cedre*, *Oxycedre.* G. Ceder-Baum aus Phoenicia. B. *Ceder-boom van Phoenicie.* In hortis botanicorum reperitur. *Uſu.* Lignum, baccæ. *Vires.* Cum Junipero, ut in externa facie, ita in viribus convenit.

In priore editione hujus libri Olibanum exhibui inter minùs cognita, & varias Auctorum de Arbore Thurifera opiniones recenſui. Poſt evulgatum illud Opuſculum, Auctorem quendam vidi, qui diſertè affirmat, Arborem hanc in *Carolina* gummi præbere adeo ſimile vero Olibano, ut cum caſu quodam miſcuiſſet particulas gummi à ſe ibi collectas, cum Olibano ab *Europa* allato, tantam fuiſſe eorum ſimilitudinem obſervavit, ut particulas earum à ſe mutuo ſeparare non potuerit; unde concludit hanc Arborem eſſe quæ Olibanum producit.

XX. *De Taxo.*

NOtæ, *Folia ſunt molliora*, *ſaturo virore prædita*, *pectinatim circa ramulos diſpoſita*; *baccæ unicum intus granum continentes*, Raii Method. A. p. 141.

A. Taxus, *Offic.* *Ger.* 1187. *Emac.* 1370. *Raii Hiſt.* ii. 1416. *Synop.* iii. 445. *J. B.* i. 241. *Chab.* 69. *C. B. Pin.* 505. *Tourn. Inſt.* 589. *Elem. Bot.* 462. *Boerh. Ind.* A. ii. 208. *Merc. Bot.* i. 72. *Phyt. Brit.* 120. *Mer. Pin.* 117. *Rupp. Flor. Jen.* 271. *Jonſ. Dendr.* 286.

A. *The Yew-tree.* Gal. *If.* G. Iben-Baum. B. *Iben-boom.* In montoſis, ſylvis, & ſepibus. Quæ de facultate venenoſa & lethifera hujus arboris apud veteres habentur, an vera ſint necne contraria recentiorum experimenta dubium faciunt, *Raii Synop.* Vid. *ejuſd. Hiſtoriam*, pag. 1416.

XXI. *De Buxo.*

NOtæ *ſunt, Folia parva, perpetua; materies ſolida, ponderoſa, flavicans; odor gravis, fructus tricuſpis & tricapſularis, cum ſex inter ſeminibus lucidis, ſpadiceis*, R. Synop. p. 229.

A. Buxus, *Offic. Ger.* 1226. *Emac.* 1410. *J. B.* i. 496. *Raii Hiſt.* ii. 1693. *Synop.* iii. 445. *Chab.* 38. *Mer. Pin.* 18. *Merc. Bot.* i. 25. *Phyt. Brit.* 18. Buxus arboreſcens, *C. B. Pin.* 471. *Tourn. Inſt.* 578. *Elem. Bot.* 450. *Boerh. Ind.* A. ii. 172. *Rupp. Flor. Jen.* 264. Buxus arbor vulgaris, *Park. Theat.* 1428. A. *The Box-tree.* Gal. *Buy*, *Bouis.* G. Bux-baum. B. *Boxboom*, *Buxboom. Palm.* Amat frigida, aprica, montes. Martio floret. *Uſu.* Lignum, folia, ſed raro. *Vires.* Decocto ligni Lues Gallica æque curatur, ac Guaiaco, *Cat. Angl.* p. 48. Rari uſus eſt in Medicina: ſunt tamen, qui oleum ex ligno deſtillant ſummè narcoticum; idque non ſolùm ſummopere commendant in Epilepſia, Odontalgia, dentibuſque corroſis, ſed & verminatione, &c. *Schrod.* Folia Buxi inter purgantia recenſet *Fernelius.*

XXII. *De Rhamnoide.*

FOlia *Oleæ ſuperne viridia, ſubtus candicantia; flores ad foliorum ortus herbacei apetali*, Tournefortius; *fructus rotundi, flaveſcentes, monopyreni; altitudo interdum tricubitalis, aut major*, R. Synop. iii. 445.

A. Oleaſter Germanicus, *Offic.* Rhamnus ſecundus Cluſii, *Ger. Emac.* 1334. *Mer. Pin.* 104. Rhamnus ſecundus Matthiolo, *Merc. Bot.* ii. 31. *Phyt. Brit.* 104. Rhamnus primus Dioſcoridis Lobelio, ſive litoralis, *Park. Theat.* 1006. Rhamnus Salicis folio anguſto, fructu flaveſcente, *C. B. Pin.* 477. *Raii Hiſt.* ii. 1592. *Jonſ. Dendr.* 262. Rhamnus ſive Oleaſter Germanicus, *J. B.* i. 33. *Chab.* 50. Rhamnoides fructifera foliis Salicis, baccis leviter flaveſcentibus, *Tourn. Coroll.* 53. *Boerh. Ind.* A. ii. 174. *Raii Synop.* iii. 445. A. *Sallow-thorn.* Gal. *Noirprun.* G. Sanddorn. B. *Duyn-bezie-boom.* In maritimis arenoſis. Junio floret. Septembri fructum maturat. *Uſu.* Baccæ. *Vires.* Rob acidum eſt, commendaturque ad Dyſenteriam.

XXIII. *De Balſamo.*

NOtæ *ſunt, Folia alata impari numero, ſemper virentia, floſculis ſtamineis, ſummis ramulis inſidentibus.*

A. Balſamum Judaicum, Gileadenſe, è Mecha verum, & Opobalſamum ſeu Oleum Balſami ſive Balſamelæon, *Offic.* Balſamum Judaicum, *Ind. Med.* xviii. Balſamum de Mecha Judaicum, Gileadenſe, Opobalſamum, *Commel. Plant. Uſu* 85. Balſamum è Mecha, Balſamum verum, *Mont. Exot.* 16. Balſamum verum, *J. B.* i. 298. *Chab.* 24. *Raii Hiſt.* ii. 1755. Balſamum genuinum antiquorum, *Park. Theat.* 1528. Balſamum ab Ægyptiis Baleſſan, *Alp. Ægypt.* 60. Balſamum, *Veſling. Obſ.* 17. Balſamum Alpini, *Ger.* 1343. *Emac.* 1528. Balſamum Syriacum Rutæ folio, *C. B. Pin.* 400. A. *The true Balſam-tree.* Gal. *Baume de Judée.* G. Der rechte Balſam-Baum. B. *Joden-balſem-boom.* In Syria & Arabia Fœlice ſuccreſcit. *Uſu.* Lignum, ſeu ramuſculi *Xylobalſamum*, Offic. A. *Wood of the Balſam-tree.* Gal. *Bois de baume.* G. Holtz von Balſam-Baum. B. *Hout van Balſem-boom.* Sunt autem ramuli exoleti, contorti, nodoſi, & brachiati, digitali craſſitie, duplici cortice intecti, exteriore tenuiore, rugoſo, cinereo, interiore craſſiore, fuſco, ſaporis & odoris nullius. Raro in Officinis invenitur, cujus in loco à Pharmacopolis Londinenſibus Lignum Lentiſcinum venditur. *Fructus* ſeu *Carpobalſamum*, Offic. A. *Fruit of the Balſam-tree.* Gal. *Fruits de baume.* G. Die Frucht von Balſam-Baum. B. *Vrucht van Balſem-boom.* Sunt baccæ oblongæ, pediculo brevi donatæ, cortice rugoſo, fuſco, quatuor coſtis diſtincto, odore & ſapore grato. Raro in Officinis noſtris invenitur, cujus in loco à Pharmacopolis Londinenſibus Fructus *Caſſiæ Caryophyllatæ* vel *Pimentæ* venditur. *Reſina* ſeu *Opobalſamum*, *Offic.* A. *The true Balſam.* Gal. *Baume blanc*, ou *vray Baume.* G. Wahre Balſam. B. *Waare Balſem.* Subſtantia eſt liquida, oleoſa, limpida, albicans, ſaporis acris, aromatici,

ci, odoris fragrantis. *Vires.* Lignum & Fructus corroborant Ventriculum. Balſamum, inter olea quævis & balſama omnium eſt laudatiſſimum; præſtantiſſimum, ac toto orbe maxime celebratum, utpote quod vires habeat abigendis morbis tam internis quam externis, nulli medicamento ſecundas. Confert febricitantibus, aſthmaticis, Jecoris obſtructiones ſolvit, Menſes movet, Stomachi dolores ſedat, Phthiſicos juvat, appetitum excitat, *Schrod.* N. 1. Carpobalſamum atque Xylobalſamum, quia non niſi in compoſitionibus quibuſdam veterum adhibentur, proſtant rarò, atque non niſi vetuſtate obſoleta, unde loco Carpobalſami Cubebas vel Pimenta adhibere receptum eſt, loco Xylobalſami Lentiſcum recentem. 2 Si guttula Opobalſami aquæ tepidæ immittatur, per totam ſuperficiem ſeſe extendit, ac rurſum aqua refrigerata ſeſe contrahit, inquit *Schroderus.* Qui plura de Balſamo velit, *Lobelium* conſulat, qui integrum de eo libellum conſcripſit; & *Alpinum*, qui Dialogum de Balſamo reliquit; & *Veſlingii* Opobalſami Vindicias.

XXIV. *De Terebintho.*

N*Otæ ſunt, Folia pinnata impari numero, decidua, floſculi ſtaminei tuberculis ramulorum in longis racemis.*

A. Terebinthus, *Offic.* *Ger.* 1245. *Emac.* 1433. *J B.* i. 278. *Raii Hiſt.* ii. 1577. *Chab.* 19. *Rupp. Flor. Jen.* 269. *Rand. Ind.* 89. *Commel. Plant. Uſu.* 76. Terebinthus vulgaris, *C. B. Pin* 400. *Tourn. Inſt.* 579. *Elem. Bot.* 451. *Boerh Ind.* A. ii. 173. *Jonſ. Dendr.* 302 Terebinthus anguſtiore folio vulgatior, *Park. Theat.* 1526. A. *The Turpentine-tree.* Gal. *Terebinthe.* G. Terpentin-Baum. B. *Terpentyn-boom.* In Inſula Chio, Cypro, & alibi oritur. Aprili floret. *Uſu.* Reſina ſubſtantia eſt reſinoſa, fluida, Larica autem craſſior, pellucida, colore candido, ſubflavo, vitreo, odore grato & ſuavi, ſapore acri amaricante. Ex Chio, quæ præfertur, & Cypro ad nos tranſportatur. *Vires.* Confert intrinſecus præcipuè in Tuſſi aliiſque Pulmonum affectibus, in Urina ac alvo cienda, convenit Hepati, Lieni, Renibus, Veſicæ, expectorationi purulentæ, ac Phthiſi incipienti ſuccurrit, calculum pellit, Arthriticos affectus juvat. Uterum à ſaburra liberat, *Schrod.*

XXV. *De Lentiſco.*

F*Oliis pinnatis, ſempervirentibus floſculis ſtamineis ex foliorum alis egredientibus à reliquis differt.*

A. Lentiſcus, *Offic.* Lentiſcus ex Chio, ex qua fluit Maſtiche, *Ind. Med.* lxxiii. *Tourn. Itin. Ed Angl.* i. 285. Lentiſcus vera ex Inſula Chio cortice & foliis fuſcis, *J. Commel. Cat. Hort. Amſt.* 192. *C. Commel. Plant. Uſu.* 83. *Boerh. Ind.* A. ii. 174. A. *The Maſtick-tree.* Gal. *Lentiſque.* G. Maſtyx-Baum. B. *Maſtik-boom.* In Inſula Chio copioſè provenit. Martio vel Aprili floret. *Uſu.* Lignum ſeu ramuli nodoſi & brachiati, digitali craſſitie, interne albi, cortice cinereo tecti, ſaporis & odoris reſinoſi. Reſina *Maſtiche*, Offic. A. *Maſtick.* Gal. *Maſtic.* G. Maſtyx. B. *Maſtik.* Arida eſt, pellucida, ex flavo palleſcens, in guttas concreta, ſaporis reſinoſi & adſtringentis, odoris fragrantis. Optima cenſetur odorata, candida, ſplendens, adulta, retorrida, friabilis, ſincera, ſtridens. *Vires.* Lignum ſiccat & adſtringit, valet ad ſanguinis rejectiones, Uteri ac alvi profluvia & Dyſenteriam, in Uteri ac Ani procidentia: nomas arcet, urinas ciet, dentes mobiles firmat, *Dioſc.* Ex hoc ligno fiunt vulgo dentiſcalpia, quæ reliquis antecellunt, *Boerh. Hiſt. Plant.* 167. Gummi calfacit, ſiccat, ſubaſtringit, emollit, ventriculum roborat; Uſus præcipuus in vomitu, nauſea, ac fluxu alvi compeſcendo. Obtundit ac corrigit purgantium acrimoniam, roborat caput, nervoſumque genus, expuitioni ſanguinis ac tuſſi medetur, &c. *Schrod.*

Hæc male confunditur cum Lentiſco vulgari in Catalogo Plantarum Uſualium Horti Harlemenſis, cum ſint duæ diverſæ ſpecies, *C. Commel. Hort. Med. Amſt.* p. 83.

XXVI. *De Piſtacia.*

N*Otæ ſunt, Nux major oblonga, tegumento exteriore, ſaltem cum exaruerit, ſcabro, foliis pinnatis*, R. Meth. p. 36.

A. Nux Piſtacia, *Offic.* *Park. Theat.* 1417. Piſtacia, *Ger.* 1248. *Emac.* 1436. *Mont. Ind.* 50. *J. B.* i. 275. *Chab.* 19. *Ind. Med.* xcii. *Raii Hiſt* ii 1682. *Commel. Plant Uſu.* 83. *Rand. Ind.* 69. Piſtacia fructu racemoſo, *Jonſ.* *Dendr.*

Dendr. 128. Piſtacia peregrina fructu racemoſo, ſive Terebinthus Indica Theophraſti, *C. B. Pin.* 401. Terebinthus Indica Theophraſti, Piſtacia Dioſcoridis, *Tourn. Inſt.* 380. *Elem. Bot.* 451. *Boerh. Ind.* A. ii. 173. A. *The Piſtachio, or Fiſtick Nut-tree.* Gal. *Piſtaches.* G. Pimpernuß-Baum. B. *Piſtacieboom.* In regionibus calidis provenit. *Uſu.* Fructus ſeu Nuces oblongæ, anguloſæ, Avellanæ magnitudinis, altera parte elatiores, altera depreſſiores, & coſta notati, includentes ſub putamine tenui, corticoſo, rugoſo, ex viridi ferrugineo, ſub membranula tenui, rufa, nucleum in albo vireſcentem, saporis oleoſi, ſubdulcis. Eligendi nuclei recentes, ponderoſi, non rancidi. *Vires.* Calfaciunt, humectant, attenuant, aperiunt. Uſus præcipuus in mucilagine Pulmonum, obſtructione Hepatis, roborant Stomachum, coërcent nauſeam ac vomitum, excitant appetitum, bonum ſuppeditant nutrimentum, *Schrod.*

Arbores flore à fructu remoto, Lanigeræ.

XXVII. *De Populo.*

Semine julis lanigeris incluſo cum Salice convenit, foliorum formâ latâ, & anguloſâ ab ea differt, R. Synop. p. 214.

A. 1. Populus nigra, *Offic.* *Ger.* 1301. *Emac.* 1486. *C. B. Pin.* 429. *Park. Theat.* 1410. *Jonſ. Dendr.* 438. *Raii Hiſt.* ii. 1417. *Synop.* iii. 446. *Mer. Pin.* 97. *Tourn. Inſt.* 592. *Elem. Bot.* 465. *Boerh. Ind.* A. ii. 211. *Dill. Cat. Giſſ.* 42. *Rupp. Flor. Jen.* 268. *Buxb.* 267. Populus nigra ſive αἴγειρος, *J. B.* i. 155. Populus, *Chab.* 60. Populus nigra vulgaris, *Merc. Bot.* i. 61. *Phyt. Brit.* 97. A. *The Black Poplar.* Gal. *Peuplier noir.* G. Schwartzer Pappel-Baum. B. *Zwarte Populier-boom.* In aquoſis, & ad fluvios. *Uſu.* Oculi ſeu Gemmæ, Aprili Menſe collectæ. *Vires.* An calidæ ſint an frigidæ varia eſt ſententia. Veriſimilior eorum ſententia videtur, qui moderate calidas faciunt.

A. 2. Populus alba, *Offic.* *Ger.* 1301. *Emac.* 1486. *Park. Theat.* 1410. *Chab.* 61. *Raii Hiſt.* ii. 1418. *Synop.* iii. 446. *Mer. Pin.* 97. *Phyt. Brit.* 97. Populus alba folio majore, *Jonſ. Dendr.* 437. Populus alba λεύκη, *J. B.* i. 155. Populus alba (quæ λεύκη ab albedine dicitur) majoribus foliis, *C. B. Pin.* 429. *Buxb.* 267. Populus alba foliis majoribus, *Tourn. Inſt.* 592. *Elem. Bot.* 465. *Boerh. Ind.* A. ii. 211. *Rupp Flor. Jen.* 268. A. *The Abele, or white Poplar.* Gal. *Peuplier blanc, Peuplier à larges feuilles.* G. Weißer Pappel-Baum. B. *Abeel-boom, Witte Populier-boom.* In aquoſis gaudet. *Uſu.* Cortex. *Vires.* In dolore Iſchiadico, intùs & extrà, in Stranguria, & in ambuſtis adhibetur, *R. Synop.*

A. 3 Populus tremula, *Offic.* *C. B. Pin.* 429. *Tourn. Inſt.* 592. *Elem. Bot.* 465. *Boerh. Ind.* A. ii. 411. *Dill. Cat. Giſſ.* 43. *Rupp. Flor. Ten.* 268. *Buxb.* 268. *Jonſ. Dendr.* 438. Populus tremula Libyca, *Merc. Bot.* i. 61. *Phyt. Brit.* 97. Populus Libyca, *Ger.* 1302. *Emac.* 1487. *Park. Theat.* 1411. *Raii Hiſt.* ii. 1419. *Synop.* iii. 446. *Mer. Pin.* 97. Populus Libyca Plinii, κερκὶς Theophraſti, *J. B.* i. 163. Populus Libyca Cercis Theophraſti, *Chab.* 61. A. *The Aſp, or Aſpen-tree.* Gal. *Tremble.* G. Zitter-Pappel-Baum. B. *Ratelaar.* In ſylvis & locis uliginoſis. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum Populo nigro viribus convenire creditur.

XXVIII. *De Salice.*

Julis ſeu nucamentis è multis vaſculis ſeminalibus compoſitis, quæ ſemen continent pappo involutum, cum Populo convenit, foliis longis, &c. ab eadem differt, R. Synop. p. 215.

A. 1. Salix, *Offic.* *Ger.* 1203. *Emac.* 1389. *Chab.* 62. *Mer. Pin.* 108. *Raii Synop.* iii. 447. Salix vulgaris alba arboreſcens, *C. B. Pin.* 473. *Tourn. Inſt.* 559. *Elem. Bot.* 464. *Boerh. Ind.* A. ii. 410. *Dill. Cat. Giſſ.* 42. *Rupp. Flor. Jen.* 266. *Buxb.* 290. Salix vulgaris arboreſcens longis anguſtis foliis, *Merc. Bot.* i. 66. *Phyt. Brit.* 108. Salix alba arboreſcens, *Jonſ. Dendr.* 440. Salix arborea anguſtifolia, alba, vulgaris, *Park. Theat.* 1430. Salix maxima, fragilis, alba, hirſuta, *J. B.* ii. 212. *Raii Hiſt.* ii. 1419. Salix utrinque glauco viminibus albidioribus, *Cat. Cant.* 142. A. *Common Willow.* Gal. *Saule, Saulx.* G. gemeiner Weiden-baum. B. *Wilge-boom.* In aquoſis & ad rivulos. *Uſu.* Folia. *Vires.* Refrigerant & ſiccant, ſubaſtringunt. Uſus præcipuus in libidine arcenda. Extrinſecus in Hæ-

Hæmorrhagia vulnerum, narium, & ſimili adſtringenda, *Schrod.*

A. 2. Salix rubens, *Offic.* Salix vulgaris rubens, *C. B. Pin.* 473. *Tourn. Inſt.* 590. *Elem. Bot.* 464. *Rupp. Flor. Jen.* 266. *Boerh. Ind.* A. ii. 210. *Dill. Cat. Giſſ.* 42. *Buxb.* 291. Salix anguſtifolia purpurea ſeu nigra, *Park. Theat.* 1430. Salix rubra minimè fragilis, folio longo anguſto, *J. B* i. 215. *Jonſ. Dendr.* 441. *Chab.* 65. *Raii Hiſt.* ii. 1421. Salix folio utrinque glauco, viminibus rubris, *Cat. Cant.* 142. *Cat. Angl.* 11. A. *Common Red Willow.* Gal. *Saule rouge.* G. Rohte Weiden-baum. B. *gemeene Wilgeboom met rode takjes.* Aquoſis gaudet. *Uſu.* Folia, Cortex. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Salix, helice, *Offic.* Salix, helice Theophraſti, *Park. Theat.* 1435. Salix roſea, *Ejuſd.* 1431. Salix roſea Anglica, *Ger.* 1204. *Emac.* 1390. *Cat. Cant.* 146. A. *Roſe Willow.* Gal. *Petite Saule.* G. Gelbe Weiden-Baum. B. *Kleine Weide*, *kleine Wind-houtboom*, *Bind-hout-boom.* Juxta torrentes creſcit, & naturæ luſus eſt.

A. 4. Salix nigra, *Offic.* Salix folio Amygdalino utrinque virente aurito, *Jonſ. Dendr.* 440. *C. B. Pin.* 473. *Boerh. Ind.* A. ii. 210. *Tourn. Inſt.* 591. Salix ſpontanea Amygdalino folio, fragilis, auriculata, *J. B.* i 214. *Chab.* 65. Salix viminalis nigra, *Park. Theat.* 1430. Salix folio ſplendente auriculato flexilis, *Raii Hiſt.* ii. 1420. *Synop.* iii. 448. *Cat. Cant.* 144. A. *Schining Willow, or French Willow.* Gal. *Saule avec des feuilles d'Amandier.* G. Glänzende Weiden. B. *Wilge-boom met Amandel-bladeren.* In Salicetis reperitur.

Arbores Flore à fructu remoto Vaſculiferæ.

XXIX. *De Oſtry.*

N*Otæ cujus ſunt, Putamen fructus alatum ſeu ligulâ foliaceâ auctum; folia Ulmi aut Fagi*, R. Meth. p. 140.

A. Oſtrys, *Offic.* Oſtrys ſive Oſtria, *Park. Theat.* 1406. Oſtrya Ulmo ſimilis, fructu in umbilicis foliaceis, *C. B. Pin.* 427. *Raii Hiſt.* ii. 1428. *Synop.* iii. 451. *Jonſ. Dendr.* 212. Fagus ſepium, *Chab.* 60. Fagus ſepium vulgò, Oſtrys Theophraſti, *J. B.* ii. 146. Carpinus, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 121. *Tourn. Inſt.* 582. *Elem. Bot.* 454. *Boerh. Ind.* A. ii. 176. *Dill. Cat. Giſſ.* 54. *Rupp. Flor. Jen.* 265. *Buxb. Addend.* Betulus, *Merc. Bot.* i. 23. *Phyt. Brit.* 15. Betulus ſive Carpinus, *Ger.* 1296. *Emac.* 1479. *Mer. Pin.* 15. Aceris cognata foliis oblongis, rugoſis, ſerratis, ad Ulmum accedentibus, vaſculis disjunctis, membranis foliaceis, ſeminibus ipſis appoſitis pluribus confertis, *Pluk. Almag.* 7. A. *The Hornbeam.* Gal. *Charme.* G. Stein-Buchen. B. *Wielboom*, *Jok-boom*, *Hane-beuk. Booghouten-boom.* In ſylvis & ſepibus. De *Uſu* ejus in medicina nihil invenio apud Auctores.

SECTIO TERTIA.

De Arboribus flore fructuque aggregato.

Arbores flore fructuque aggregato ſunt vel floſculis

- Intra fructum occultatis, quæ flore omni carere vulgo creditæ ſunt: *Ficus.*
- Apertis, fructui inſidentibus
  - Tripetalis, fructu Sphærocephalo, foliis aceris, quinquepartitis: *Liquid-Ambra arbor.*
  - Tetrapetalis; per maturitatem eſculentis: *Morus.*
  - Monopetalis: ſcandens, fructu longo, terete, julorum inſtar: *Piper longum.*

I. *De Ficu.*

A*B aliis omnibus arboribus diſtinguitur flore vel nullo, vel intra fructum edulem dulcem occultato*, R. H. p. 1431.

A. 1. Ficus, *Offic.* *Ger.* 1327. *Emac.* 1510. *J. B.* i. 128. *Chab.* 9. *Raii Hiſt.* ii 1431. *Aldrov. Dendr.* 427. Ficus vulgaris, *Park. Theat.* 1494. Ficus communis, *C. B. Pin.* 457. *Boerh. Ind.* A. ii. 258. Ficus ſativa, *Jonſ. Dendr.* 46. A. *The Fig-tree.* Gal. *Figuier.* G. Feigenbaum. B. *Vyge-boom.* In hortis & pomariis, in calidis regionibus colitur. *Uſu.* Fructus tam virides, quam ſicci, qui Cari-

cæ & Daſſæ dicuntur. *Vires.* Utræque humectant, Pulmonariæ ſunt, & bechicæ, arenulis Renum & veſicæ medentur, venenis reſiſtunt: præcipui uſus ſunt in Variolis & Morbillis ad cutem pellendis: maturant, molliunt, attrahunt; unde & bubonibus peſtilentialibus (innuente Scriptura) conferunt, &c. *Schrod.*

A. 2. Caprificus, *Offic.* *Ger.* 1327. *Emac.* 1510. *Aldrov. Dendr.* 432. *Park. Theat.* 1493. *J. B.* i. 134. Ficus ſylveſtris Dioſcoridi, *C. B. Pin.* 457. *Raii Hiſt.* ii. 1433. Ficus ſylveſtris ſive Caprificus, *Jonſ. Dendr.* 47. A. *The wild Figtree.* Gal. *Figuier ſauvage.* G. Wilder Feigenbaum. B. *Wilde Vyge-boom.* In Græcia aliiſque calidis locis reperitur. *Uſu* Fructus. *Vires.* Cum ſativa viribus convenit.

A. 3. Ficus Indica, *Offic.* *J. B.* i. 146. *C. Comm. Flor. Mal.* 111. *Aldrov. Dendr.* 434. *Jonſ. Dendr.* 48. Ficus Indica arbor radicum Indiæ, *Chab.* 9. Ficus Indica arcuata, *Park. Theat.* 1499. Ficus Indica foliis Mali Cotonei ſimilibus, fructu ficubus ſimili, ex Goa, *C. B. Pin.* 457. *Tourn. Inſt.* 663. Arbor ex Goa ſive Indica, *Ger.* 1331. *Emac.* 1514. Katou-Alou, *Hort. Mal.* iii. 73. *Tab.* 57. *Raii Hiſt.* ii. 1437. A. *The Indian Fig-tree.* Gal. *Figuier des Indes.* G. Indianiſcher Feigenbaum. B. *Indiaanſe Vyge-boom.* In India Orientali oritur. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Cum ſativo viribus pollet. *Plumerius* Tournefortio affirmavit verum eſſe Ficus ſpeciem.

A. 4. Sycomorus, *Offic.* *J. B.* i. 124. *Ger.* 1326. *Emac.* 1509. *Chab.* 8. Sycomorus Ægyptiæ, *Jonſ. Dendr.* 61. Sycomorus ſive Ficus Ægyptia, *Park. Theat.* 1492. Sycomorus Giumes vocata, *Aldrov. Dendr.* 435. Ficus folio Mori Fructum in caudice ferens, *C. B. Pin.* 459. *Raii Hiſt.* ii. 1439. A. *The Egyptian Sycomore.* Gal. *Sycomore.* G. Egyptiſcher Feigenbaum. B. *Egyptiſe Vyge-boom.* In Ægypto & alibi reperitur. *Uſu.* Fructus, Lacryma. *Vires.* Fructus refrigerat, & humectat, ventriculum laxat, & ſubvertit; tumores duros ſanat. Lacryma peſtis & venenis adverſatur.

A. 5. Ficus Cypria, *Offic.* *J. B.* i. 124. Ficus folio Sycomori, folio non in caudice gerens, *C. B. Pin.* 459. Ficus ſylveſtris Cretica folio non diviſo, leviter crenato, *Tourn. Coral.* 45. Sycomorus Cypria, *Chab.* 8. *Jonſ. Dendr.* 61. Sycomorus altera ſive Ficus Cypria, *Park. Theat.* 1492. *Raii Hiſt.* ii. 1439. A. *The Cyprian Sycomore-tree.* Gal. *Sycomore de Cypre.* G. Cyperiſcher Feigenbaum. B. *Cyperiſe Vyge-boom.* In Inſula Cypria naſcitur. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Cum priore convenit.

II. *De Moro.*

N*Otæ ſunt, Folia ex rotunditate in acumen deſinentia, ſerrata, hirſuta, flores ſeu juli ex plurimis floſculis tetrapetalis compoſiti, & in fructu ipſo ſuperſtites.*

A. 1. Morus, *Offic.* *Ger.* 1325. *Emac.* 1507. *Chab.* 8. Morus fructu nigro, *C. B. Pin.* 459. *Tourn. Inſt.* 589. *Elem. Bot.* 462. *Boerh. Ind.* A. ii. 209. *Rupp. Flor. Jen.* 271. *Buxb.* 218. Morus nigra, *J. B.* i. 118. *Raii Hiſt.* ii. 1429. *Jonſ. Dendr.* 63. *Park. Parad.* 596. Morus nigra vulgaris, *Park. Theat.* 1491. A. *The Mulberry-tree.* Gal. *Meurier.* G. Maulbeer-baum. B. *Moerbeſie-boom.* In hortis colitur, ſerotino germinatu floret, fructum maturat Auguſto. *Uſu.* Cortex radicis, & Fructus. *Vires.* Cortex radicis calfacit & ſiccat, abſtergit, adſtringit. Hepar ac Lienem aperit, alvum laxat, tineas latas enecat. Fructus immaturus refrigerat & ſiccat, valide aſtringit. Uſus præcipuus in omnibus fluxibus, e. g. Diarrhœa, Dyſenteria, Fluxu menſtruo, & expuitione ſanguinis. Extrinſecus in faucium inflammationibus, ulceribuſque. Matura refrigerant & ſiccant, parum ſolvunt alvum, ſitim ſedant, appetitum excitant, *Schrod.*

A. 2. Lignum flavum, *Offic.* Lignum flavum quod vocant Tata-youba, *Laet.* 603. Lignum noſtratibus, *Fuſtick Wood.* Dictum, *Raii Hiſt.* ii 1810. Arbor Baccifera Braſilienſis, fructu tuberculis inæquali, Mori æmulo, *Ejuſd.* 1639. Morus fructu viridi, Ligno ſulphureo tinctorio, *Sloan. Cat. Jam.* 128. *Hiſt.* ii. 8. *Tab.* 158. *Fig* 1. *Raii Hiſt.* 111. *Dendr.* 14. Tatai-iba, *Piſon.* (Ed. 1658.) 163. *Jonſ. Dendr.* 64. Tatai-iba Braſilienſibus, *Marcg.* 119. Zanthoxylum aculeatum Carpini foliis Americanum, cortice cinereo, *Pluk. Almag.* 396. *Phytog. Tab.* 239. *Fig.* 30. *Fuſtick-tree*, *Park. Theat.* 1671. A. *Fuſtick Wood.* Gal. *Tata-jouba,* (*Bois jaune, dont les Teinturiers ſe ſervent pour teindre les laines en couleur jaune.*) G. Tata-jouba. B. *Tata-jouba* (*Geel hout om de Wolle in 't geel te verwen.*) Naſcitur in locis campeſtribus Jamaicæ ubique. *Uſu.* Lignum durum crocei coloris, in uſum medicum nunquam recipitur, ſed tinctoribus expetitum eſt ad colorandas lanas flavo colore.

III. *De Pipere longo.*

N*Otæ: Planta eſt ſarmentoſa, foliis latis ſubrotundis, acuminatis, ad ſingulos nodos ſingulis alternatim poſitis, floſculis monopetalis, quinquepartitis, fructu longo aggregato.*

A. 1. Piper longum, *Offic.* *Ger.* 1355. *Emac.* 1539. *Park. Theat.* 1604. *Ogilb. Chin.* i. 226. *J. B.* ii. 185. *Raii Hiſt.* ii. 1343. Piper longum orientale, *C. B. Pin.* 412. *C. Comm. Flo. Mal.* 215. *Hiſt. Oxon.* iii. 602. Piper longum Piſtolochiæ foliis abſque pediculis, Maderaſpatanum, *Pluk. Almag.* 297. Piperi longo ſimilis, Piſtolochiæ foliis, abſque pediculis, Maderaſpatana, *Pluk. Phytog. Tab.* 104. Pimpilim, *Piſ. Mant. A.* 182. Tlatlancuaye ſive Piperis longi ſpecies ii. *Hern.* 126. Catta-tripali, *Hort. Mal.* vii. 27. *Tab.* 14. Arbor Piperifera fructu longo, *Jonſ. Dendr.* 178. Acapatli, *Laet.* 231. A. *Long Pepper.* Gal. *Poivre long.* G. Langer Pfeffer. B. *Lange Peper.* In Java, Malabar, &c. oritur. *Uſu.* Fructus immaturi, oblongi, teretes, julorum inſtar, cinerei, ex numeroſis minutis granis vermiculato plexu diſpoſitis compacti, ſaporis fervidi & amaricantis. *Vires.* Piper longum intenſa mordacitate præditum eſt, & ſubamarum quoniam immaturum, antidotis item & Theriacis medicaminibus opportunum, *Dioſcorid.* Cum Piperi rotundo viribus convenit.

A. 2. Betle, *Offic.* Betle ſive Betre, *Ger.* 1357. *Emac.* 1541. Betre, Betle, Betele, ſive Bethle, *Park. Theat.* 1615. Betre ſive Tembul, *C. B. Pin.* 410. *Jonſ. Dendr.* 172. *C. Comm. Flo. Mal.* 60. Betle ſive Betelle, *J. B.* i. 437. *Chab.* 33. Betele, *Bont.* 91. Beétla Codi, *Hort. Mal.* vii. 29. *Tab.* 15. Piper longum foliorum nervis decurrentibus tenuioribus & mollioribus, Betle dictum, *Hiſt. Oxon.* iii. 603. Bulatwæla, *Herm. Muſ. Zeyl.* 34. A. *Betle.* Gal. *Betre.* G. Betre. B. *Betre.* In Malabar & alibi Indiæ Orientalis creſcit. *Uſu.* Folia, ſed raro aut nunquam in Officinis noſtris reperitur. *Vires.* Calida eſt & ſicca, cor corroborat, oris halitum emendat.

A. 3. Mecaxochitl, *Offic.* *Hern.* 144. & 873. *Nieremb.* 320. *Raii Hiſt.* ii. 1671. *Laet.* 231. Piper longum humilius fructu è ſummitate caulis propendente, *Cat. Jamaic.* 45. *Hiſt.* i. 136. Saururus humilis folio carnoſo ſubrotundo, *Plum.* 53. *Fig.* 70. *Raii Hiſt.* iii. 643. Arbor Piperifera fructu longo Floridana, *Jonſ. Dendr.* 180. Arum moſchatum Ophiogloſſoides Jamaicenſe Limonii foliis in extremo ſinuatis *Pluk. Phytog. Tab.* 77. *Fig.* 6. Arum moſchatum Ophioglоſſoides ſive pene nudo, Jamaicenſe; an melius Ophioglоſſum moſchatum Jamaicenſe Limonii foliis in extremo ſinuatis? *Almag.* 51. A. *Small American long Pepper.* Gal. *Poivre long & mince d'Amerique.* G. ſchmaller Americaniſcher langer Pfeffer. B. *Smalle Americaanſe lange Peper.* In Nova Hiſpania ſuccreſcit. *Uſu.* Folia: ingreditur potum Chocolatam, ſed in Officinis noſtris raro invenitur. *Vires.* Calida eſt & ſicca, ad Piperis longi ſpecies attinens; bibitur cum Chocolata, cui gratum ſaporem conciliat; corroborat, ventriculum calfacit, oris halitum emendat; craſſos lentoſque humores attenuat, adverſatur venenis; Iliacis & Colicis confert, &c. *Hernand.*

IV. *De Liquid-Ambari arbore*

N*Otæ ſunt, Folia quinquepartita, diviſura ad Aceris accedentia, fructus Sphærocephalus, floribus tripetalis, ſeminibus oblongis.*

A. Liquid-ambar, *Offic.* *Cluſ. Exot.* 302. *Jonſ. Dendr.* 353. *De Laet. Ind. Occid* 222. *C. B. Pin.* 502. *Park. Theat.* 1590. *Raii Hiſt.* ii. 1848. Liquid-ambar reſina arboris Ocoſolt dictæ, foliis Hederæ, odore Styracis liquidæ, *J. B.* i. 323. Liquid-ambari arbor ſive Styracifera aceris folio, fructu tribuloide, (i. e.) pericarpio orbiculari ex quamplurimis apicibus coagmentato ſemen recondens, *Pluk. Almag.* 224. *Phytog. Tab.* 42. Xochiocotzo Quahuitl ſeu arbor Liquid-ambarum Indicum, *Hern.* 96. Styrax aceris folio, *Raii Hiſt.* ii. 1848. Styracem fundens vel Styrax arbor Virginiana Aceris folio, *Breyn. Prod.* ii. 84. Platanus Arbor Virginiana Aceris folio, potiùs Platanus Virginiana Styracem fundens, *Ejuſd.* ii. 1799. Platanus Virginiana Styracem fundens, *Herm. Par. Bat. Prod.* 366. Acer Virginianum odoratum, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 641. A. *Liquid Amber.* Gal. *Liquidambar.* G. Weicher oder flieſſender Storax. B. *Liquidambar-boom.* In Virginia, Nova Hiſpania, & alibi Indiæ Occidentalis ſuccrevit. *Uſu.* Reſina eſt ſubſtantia liquida, pinguis, conſiſtentia Terebinthinæ Venetæ ex flavo rubeſcens, ſaporis acris, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Calfacit, humectat, reſolvit, ob-

Rr

obſtructiones expellit, emollit, maturat. Uſus præcipuus in Utero obſtructo ac indurato, tumoribus duris, &c. in ſuffitibus & ſimilibus, *Schrod.*

Balſamum hoc, arbore ipſa vel ſponte, vel inciſa extillare ait *Hernandez.* Sunt autem qui ex arboris ramis comminutis & coctis pinguedinem innatantem, colligunt & vendunt pro legitimo Balſamo: Atque hic liquor à nonnullis Storax liquida putatur, in Pharmacopolarum & Pharmacopœorum Officinis vulgo venalis.

V. *De Alypo.*

F*Rutex eſt flore compoſito ſeu aggregato, è pluribus floſculis denſe ſtipatis, foliis acutis vi purgatrice indutus.*

A. Alypum, *Offic.* Alypum, Herba terribilis, *Mont. Ind.* 36. Alypum montis Ceti, *Ger.* 408. *Emac.* 506. Alypum montis Ceti ſive Herba terribilis Narbonenſium, *Raii Hiſt.* ii. 1443. Alypum Monſpelienſium, *Park. Theat.* 198. Alypum Monſpelianum ſive Frutex terribilis, *J. B.* i. 598. Frutex terribilis, Empetrum, Alypum Monſpelienſium, *Chab.* 48. Thymælea foliis acutis, capitulo Succiſæ, ſive Alypum Monſpelienſium, *C. B. Pin.* 463. *Jonſ. Dendr.* 235. Globularia fruticoſa, Myrti folio tridentato, *Tourn. Inſt.* 467. *Elem. Bot.* 371. A. *Herb Terrible.* Gal. *Turbith blanc.* G. Zungen-blat. B. *Witte Turbith.* In montoſis. Vere floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Violenter purgare dicitur. Decoctum Luevenereâ affectis magno ſucceſſu propinari refert *Cluſ.*

SECTIO QUARTA.

De Arboribus fructu Umbilicato.

A*Rbores & Frutices fructu umbilicato voco, in quibus Flos ſummo fructui inſidet, unde fructus à calice floris plerumque reſiduo velut umbilicatus eſt.*

Arbores & Frutices fructu umbilicato ſunt vel

- Pomiferæ, foliis deciduis, fructuque tecto
  - Membranâ tenuiore,
    - Acerbo; umbilico
      - Latiſſimo, pediculo brevi, intus oſſiculis duris, foliis vel integris vel laciniatis: *Meſpilus.*
      - Contractiore, pediculis fructuum longis, foliis pinnatis, ſeminibus folliculis membranaceis incluſis: *Sorbus.*
    - Mitiore & per maturitatem eſculento, foliis integris, loculamentorum ſeminalium parietibus
      - Duris, & cartilagineis, arbore magis patula, fructu ad imum ſeu baſin latiore ferè, ſucco acidiore: *Malus.*
      - Mollibus & membranoſis; fructu ad imum ſeu pediculum productiore ferè & turbinato, ſucco dulciore, arbore
        - Proceriore & rectiore, fructu lævi, ſapore mitiore: *Pyrus.*
        - Humiliore ramis contortis, fructu lanugine raſili obſito: *Cydonia.*
  - Cortice craſſiore, numeroſis intus acinis
    - Anguloſis in ſucco acido & grato contentis: *Granata.*
    - Planis Cucurbitæ formibus, *Gannaperide.*
- Bacciferæ, quæ ſunt vel foliis
  - Deciduis,
    - Spinoſæ, fructu ſimplici, foliis
      - Pinnatis, fructu majore, flore ſpecioſo, odorato, cum plurimis intus apicibus: *Roſa.*
      - Laciniatis, humilior & fruticoſior, fructu grandiore eſculento, flore herbaceo: *Groſſularia.*
    - Non ſpinoſæ,
      - Scandentes, circumvolvendo ſeſe plantis vicinis, floribus tubuloſis oblongis cornu venatorii quodammodo figurâ, odoratis: *Caprifolium.*
      - Erectæ, humiliores & fruticoſæ, floribus & baccis in racemulis, foliis anguloſis laciniatis: *Ribes.*
  - Semper virentibus, ſimplicibus latis, ſuntque vel
    - Scandentes, quæ præter cirros, quibus aliis plantis adhæreſcit, radices etiam in terram agit, baccis in corymbos coactis: *Hedera.*
    - Erectæ, foliis ſuaveolentibus

Ma-

Majoribus & latioribus, floribus
- Tetrapetalis, fructu dipyreno odorato, ſeminibus compreſſis, *Caryophyllus Aromaticus.*
- Pentapetalis, fructu polyſpermo, ſeminibus anguloſis, uvarum vinaceis ſimilibus: *Periclymenum odoratum.*

Minoribus & anguſtioribus, ſeminibus albis incurvis: *Myrtus.*

De Arboribus fructu umbilicato majore, ſeu de Pomiferis umbilicatis.

I. *De Malo.*

A *Rbor eſt notiſſima, nec ulla indiget vel deſcriptione, vel characteriſtica,* R. Synop. p. 218.

A. 1. Malus, *Offic. J. B.* i. 1. *Chab.* 1. *Aldrov. Dendr.* 359. *Tourn. Inſt.* 634. *Ger.* 1272. *Emac.* 1459. Malus ſativa, *Raii Hiſt.* ii. 1445. *Synop.* iii. 451. Malus vulgaris, *Park. Theat.* 1502. Malus domeſtica, *Jonſ. Dendr.* 1. Malus ſive Pomum, *Boerh. Ind.* A. ii. 249. A. *The Apple tree.* Gal. *Pommier.* G. Apffel-Baum. B. *Appel-boom.* In hortis & pomariis colitur. Aprili floret. *Uſu.* Fructus Pomum aqueum A. *Pomewater.* Gal. *Pomme d'eau.* G. Waßer-Apffel. B. *Water-Appel.* dictus, è majoribus eſt, exterius albicans, ſucco prægnans, acido, grato, & nonnihil unâ amaricante, & ſuccus Pomorum fragrantium, ut Pipini & Pyri magni dicti A. *Pipins and Pearmains.* Gal. *Pomme-Renette*, ou *Poire-pomme.* G. Renette / oder Birn-Apffell. B. *Renette-Pippinne*, of *Peer-appel. Vires. Subacida* ſeu vinoſa, naturæ ſunt mixtæ, conveniuntque Ventriculo & Cordi. *Acida* ſunt naturæ frigidioris ac aſtringentis, *Schrod.*

A. 2. Malus ſylveſtris, *Offic. Ger.* 1276. *Emac.* 1460. *Jonſ. Dendr.* 1. *Raii Synop.* iii. 452. *Park. Theat.* 1502. Malus ſylveſtris ſive agreſtis, *J. B* i. 26. *Raii Hiſt.* ii. 1448. Mala ſylveſtria, quæ & alba, & rubra, & majora, & minora, *C. B. Pin.* 433. Malus ſylveſtris acido fructu, *Tourn. Inſt.* 634. A. *The Crab-tree*, or *Wilding.* Gal. *Pommier ſauvage.* G. Wilder Apffel-Baum. B. *Wilde Appel-boom.* In ſylvis & ſepibus, Aprili florens. *Uſu.* Fructus & ſuccus ejus *Agreſta*, Offic. A. *Verjuice.* Gal. *Verjus.* G. Safft von unzeitige / oder Wilde Apffel. B. *Verjuis.* dictus. *Vires.* Vehementer auſterus eſt, acidus, & aſtringens.

II. *De Pyro.*

N O *N minus nota eſt quàm Malus, ergo neque indiget characteriſtica.*

A. Pyrus, *Offic. Aldrov. Dendr.* 380. *Raii Hiſt.* ii. 1450. *Ger.* 1267. *Emac.* 1455. *J. B.* i. 35. *Chab.* 1. Pyrus ſativa, *C. B. Pin.* 439. *Boerh. Ind.* A. ii. 247. *Tourn. Inſt.* 628. *Park. Theat.* 1500. *Raii Synop.* iii. 452. Pyrus domeſtica, *Jonſ. Dendr.* 33. A. *Thee Pear-tree.* Gal. *Poirier.* G. **Birnbaum.** B. *Peere-boom.* In hortis & pomariis frequens. Aprili floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Refrigerat, aſtringit, &c. *Schrod.*

III. *De Cydonia.*

A *Rbor eſt humilis, ramis contortis, fructu majore turbinato, lanugine raſili obſito.*

A. Malus Cotonia, Cotonea, *Offic.* Malus Cotonea, *Ger.* 1264. *Emac.* 1452. *Raii Hiſt.* ii. 1452. *J. B.* i. 27. *Chab.* 2. Malus Cotonea vulgaris, *Park. Theat.* 1504. Malus Cydonia, *Tourn. Inſt.* 632. *Boerh. Ind.* A. 247. Cydonia ſativa, *Jonſ. Dendr.* 8. Mala Cotonea majora, *C. B. Pin.* 434. Mala Cydonea, *Aldrov. Dendr.* 538. A. *The Quince-tree.* Gal. *Cognaſſier.* G. Quitten oder Kutten Apfell-Baum. B. *Quee-peere-boom*, *Quee-appel-boom.* In hortis & viridariis colitur. Aprili floret. *Uſu.* Fructus ſeu Mala, & Semen. *Vires.* Mala ſtomachica ſunt, refrigerant, ſiccant, aſtringunt. Uſus præcipuus in vomitu, alvi fluxu, ſingultu, laxitate Stomachi. Semen refrigerat, & humectat, mucilagine ſua lenit, acrimoniam obtundit, &c. *Schrod.*

IV. *De Sorbo.*

F *Ructu acerbo cum Meſpilo convenit; foliis pinnatis ab eadem differt.*

A. 1. Sorbus, *Offic. Ger.* 1287. *Emac.* 1471. *Mont. Ind.* 53. *Raii Hiſt.* i. 1456. *Synop.*

nop. iii. 452. *J. B.* i. 57. *Chab.* 2. Sorbus ſativa, *C. B. Pin.* 415. *Rupp. Flor. Jen.* 112. *Buxb.* 308. *Boerh. Ind.* A. ii. 248. *Tourn. Inſt.* 633. *Elem. Bot.* 499. *Jonſ. Dendr.* 66. *Aldrov. Dendr.* 615. Sorbus legitima, *Park. Theat.* 1420. A. *The Service-tree.* Gal. *Sorbier, Cormier* G. Spierling. B. *Zorben-boom, Spreeboom, Spreeuw-bezien-boom.* In hortis colitur. Aprili floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Refrigerat, ſiccat, aſtringit. Uſus præcipuus in fluxionibus alvi, uteri, &c. Extrinſecus aſtringit vulnera. N. B. *Sorba colliguntur potiſſimum immatura, exſiccanturque in clibano*, Schrod.

A. 2. Ornus, *Offic.* Ornus ſive Fraxinus ſylveſtris, *Park. Theat.* 1419. Aucuparia, *Riv.* Aucuparia Rivini, *Rupp. Flor. Jen.* 112. Sorbus aucuparia, *J. B.* i. 62. *Tourn Inſt.* 634. *Boerh. Ind.* A. ii. 248. *Dillen.* 65. *Buxb.* 308. Sorbus aucuparia, Ornus aucuparia, *Chab.* 2. Sorbus ſylveſtris ſive Fraxinus bubula, *Ger.* 1290. *Emac.* 1473. Sorbus ſylveſtris foliis domeſticæ ſimilis, *C. B. Pin.* 415. *Raii Hiſt.* ii. 1457. *Synop.* iii. 452. Sorbus ſylveſtris pinnatis anguſtioribus foliis, undique glabris, fructu parvo, miniato, *Pluk. Almag.* 355. Sorbus ſylveſtris, *Aldrov. Dendr.* 620. *Jonſ. Dendr.* 66. A. *The Quicken-tree.* Gal. *Frêne ſauvage, Cormier ſauvage.* G. Vogelbeer-Baum. B. *Haver-eſche, Lyſter-bezie, Quartel-beſie.* In montoſis, & uliginoſis oritur. Maio floret. Septembri fructus maturat. *Uſu.* Fructus. Liquor è vulnere exſtillans. *Vires.* Fructus Hydragogum egregium præbet, in Scorbuto ſanando aptum, D. *Needham.* Liquor aſſidue potus ad ſcorbuticos & ſpleneticos affectus à nonnullis commendatur, *R. H.*

V. *De Meſpilo.*

A *Sorbo differt foliis ſimplicibus, non pinnatis, fructu magis ſparſo, non umbellatim naſcente*, R. Synop p. 219.

A. Meſpilus, *Offic.* *Chab.* 2. *Ger.* 1265. *Raii Synop.* iii. 453. Meſpilus ſativa, *Ger. Emac.* 1453. Meſpilus vulgaris, *J. B.* i. 64. *Raii Hiſt.* ii. 1460. *Park. Theat.* 1422. Meſpilus Germanica folio Laurino, non ſerrato, ſive Meſpilus ſylveſtris, *C. B. Pin.* 453. *Tourn. Inſt.* 641. *Elem. Bot.* 503. *Rupp. Flor. Jen.* 110. *Boerh. Ind.* A. ii. 256. *Buxb.* 216. Meſpilus Laurifolia Germanica, folio non ſerrato, *Jonſ. Dendr.* 43. A *The Medlar tree.* Gal. *Néflier.* G. Meſpel-Baum. B. *Miſpel-boom.* In hortis colitur. Floret Maio. *Uſu.* Fructus, ſemen. *Vires.* Fructus refrigerant, ſiccant, ſaporis ſunt auſteri, aſtringunt, conſtipant valide, ventriculo noxii ſunt, præcipue dum duriuſculi adhuc exſtiterint; emolliti enim aſtringunt levius, nocentque minus, ac facile putreſcunt. Uſus eſſe poſſunt. in Diarrhœa, Dyſenteria; extrinſecus in vomitu, fluxuque alvi ſiſtendo. Semina commendantur ſummopere ad calculum atterendum, & expellendum, *Schrod.*

VI. *De Meſpiloide.*

NOTÆ *Foliis integris cum Meſpilo convenit, fructu Sorbi formis umbellatim diſpoſitis ab eadem differt.*

A. 1. Aria, *Offic.* Aria Theophraſti; *Ger.* 1146. *Emac.* 1327. Aria Alni effigie, folio laniato, major, *Jonſ. Dendr.* 69. Sorbus Alpina, *J. B.* 65. *Raii Hiſt.* ii. 1459. Sorbus ſylveſtris, Aria Theophraſti dicta, *Park. Theat.* 1421. Meſpilus Alni lanato folio, major, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 424. Meſpilus Alni folio ſubtus incano, Aria Theophraſti dicta, *Raii Synop.* iii. 453. Meſpilus Alpina folio Alni lanato major, *Rupp. Flor. Jen.* 110. Cratægus Alpinus Alni folio incano, *ejuſd.* Meſpilus Alni effigie, lanato folio, major, *C. B. Pin.* 451. A. *The White Boam-tree.* Gal. *Sorbier ſauvage.* G. Wild Sperber-Baum. B. *Wilde Sorber-boom.* In montibus ſylvoſis, & petroſis. Aprili floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Tuſſes Jujubarum inſtar lenit, & ſputum promovet.

A. 2. Dioſpyrus, *Offic.* *J. B.* i. 75. *Raii Hiſt.* ii. 1461. Dioſpyros Theophraſti, *Aldrov. Dendr.* 619. Pyrus cervina Italis, *ejuſd.* Meſpilus Alni lanato folio minor, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 424. Meſpilus folio rotundiore, fructu nigro, ſubdulci, *Elem. Bot.* 503. *Tourn. Inſt.* 642. *Boerh. Ind.* A. ii. 257. Meſpilus Alni effigie, lanato folio, minor, *C. B. Pin.* 452. Aria Alni effigie, lanato folio, minor, *Jonſ. Dendr.* 69. Vaccinia alba, *Ger.* 1230. *Emac.* 1416. Vitis Idæa tertia Cluſii, *Park. Theat.* 1458. A. *White Whortles.* Gal. *Vaciet, Vacet blanc.* G. Weiße Heidel-Beer. B. *Witte Boſch-Bezie.* In Alpibus, & montoſis. Maio floret. *Uſu:* Fructus. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit.

A. 3. Pyracantha, *Offic.* *Parkinſ. Parad.* 604. *Raii Hiſt.* ii. 1459. Pyracantha quibuſdam, *J. B.* i. 51. Pyracantha ſeu Oxyacantha quibuſdam, *Chab.* 51. Pyracantha, *Mont. Ind.*

Ind. 51. Oxyacantha Pyri folio, *ejuſd.* 49. Oxyacantha Theophraſti, *Ger. Emac.* 1604. Oxyacantha ſive Spina acuta Pyri folio, *C. B. Pin.* 454. Meſpilus Pyrifolia, *Jonſ. Dendr.* 45. Meſpilus ſpinoſa Pyrifolia, *Herm. Cat Hort. Lugd. Bat.* 424. *Boerh. Ind.* A. ii. 257. Meſpilus aculeata Pyrifolia, *Elem. Bot.* 503. *Tourn. Inſt.* 642. A. *Ever-green Thorn.* Gal. *Eſpece de Neſlier appellé Pyracantha comme qui diroit Poirier épineux* G. Weiß-Dorn. B. *Pyracanta.* In hortis colitur. *Uſu.* Baccæ. *Vires.* Cum Spina alba viribus convenit. Aſtringit, *Mont.* 61.

VII. *De Cratego.*

F*Oliis laciniatis, floribus eoſque ſequentibus fructibus umbellatim congeſtis, oſſiculis intus duris à reliquis differt.*

A. 1. Spina alba, Oxyacantha, *Offic.* Spina alba, *Ind. Med.* cxi. Spina alba, Oxyacantha, Acantha, *Mont. Ind.* 53. Spina appendix vulgaris, *Park. Theat.* 1025. Oxyacanthus, *Ger.* 1146. *Emac.* 1327. *Mer. Pin.* 89. *Phyt. Brit.* 86. Oxyacanthus Galeni, *Merc. Bot.* i. 56. *Raii Hiſt.* ii. 1458. Oxyacantha vulgaris, *Rupp. Flor. Jen.* 109. Oxyacantha, *Chab.* 52. Oxyacantha vulgaris ſive Spinus albus, *J. B.* i. 249. Meſpilus Apii foliis, ſylveſtris, ſpinoſa, ſive Oxyacantha, *C. B. Pin.* 456. *Raii Synop.* iii. 453. *Tourn. Inſt.* 642. *Elem. Bot.* 503. *Boerh. Ind.* A. ii. 256. *Dill. Cat. Giſſ.* 66. *Buxb.* 216. Meſpilus Apii foliis, ſylveſtris, ſpinoſa, *Jonſ. Dendr.* 44. A. *The White Thorn or Haw-thorn.* Gal. *Aubeſpine.* G. Saurach oder Hage-dorn. B. *Hagedoorn.* In ſepibus paſſim provenit. Maio floret. *Uſu.* Folia & fructus. *Vires.* Similem vim cum fructibus Meſpili obtinent.

A. 2. Meſpilus aronia, *Offic.* Meſpilus aronia, Azarolus, *Mont. Ind.* 48. Meſpilus aronia, *Ger.* 1265. *Emac.* 1454. Meſpilus folio laciniato, ſpinoſa, fructu majori, eſculento, *Raii Hiſt.* ii. 1458. Meſpilus aronia veterum, *J. B.* i. 67. *Chab.* 3. Meſpilus aronia ſive Neapolitana, *Park. Theat.* 1423 Meſpilus Apii folio laciniato, *C. B. Pin.* 453. *Jonſ. Dendr.* 44. *Boerh. Ind.* A. ii. 256. *Tourn. Inſt.* 641. *Elem. Bot.* 503. A. *The Neapolitan Medlar.* Gal. *Néſle avec trois oſſelets pierreux.* G. Meſpel-Baum mit drey ſteinen B. *Miſpelen met drie ſteenen.* In hortis curioſorum apud nos colitur. Maio floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Moderatè alvum conſtringit.

A. 3. Sorbus torminalis, *Offic. Ger.* 1283. *Emac.* 1421. *Mer. Pin.* 115. *Aldrov. Dendr.* 618. Sorbus torminalis Plinii, *Chab.* 2. *Merc. Bot.* 71. *Phyt. Brit.* 117. Sorbus torminalis ſeu vulgaris, *Park. Theat.* 1420. Sorbus torminalis, & Crategus Theophraſti, *J. B* i. 63. Meſpilus Apii folio, ſylveſtris, non ſpinoſa, ſeu Sorbus torminalis, *C. B. Pin.* 454. *Raii Hiſt.* ii. 1457. *Synop.* iii. 453. *Elem. Bot.* 503. Cratægus, Sorbus torminalis, *Mont.* 41. Cratægus folio laciniato, *Tourn. Inſt.* 633. *Boerh. Ind.* A. ii. 248. Sorbus Apii folio ſylveſtris, non ſpinoſa, aliis Sorbus torminalis, Cratægus Theophraſti, *Jonſ. D.* A. *The wild Service or Sorb-tree.* Gal *Sorbier Torminal.* G. Wilder Sperber-Baum. B. *Wilde Sorben-boom.* In ſepibus. Maio floret. Septembri fructum maturat. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Refrigerat, & aſtringit; fluxus alvi ſiſtit.

VIII. *De Granata.*

N*Otæ ſunt, Foliis eſſe deciduis, fructus cortice craſſiore, numeroſis intus acinis, favorum modo diſpoſitis referto*, R. Meth. p. 31.

A. 1. Granata, Mala Punica, *Offic.* Granata Malus, *Mont. Ind.* 42. Punica, *Ind. Med.* xcv. Malus Punica, *J. B.* i. 76. *Chab.* 3. *Raii Hiſt.* ii. 1462. Malus Granata, ſive Punica, *Ger.* 1262. *Emac.* 1450. Malus Punica ſativa, *C. B. Pin.* 438. *Park. Theat.* 1510. *Parad.* 428. Punica, quæ Malum Granatum fert, *Tourn. Inſt.* 636. *Elem. Bot.* 500. *Boerh. Ind.* A. ii. 250. Malus Punicus ſive Pomus Granatus, *Aldrov. Dendr.* 577. Malus Punica domeſtica, *Jonſ. Dendr.* 27. A. *The Pomegranate-tree.* Gal. *Grenadier.* G. Granat-apffel-Baum. B. *Granaat-appel-boom.* In calidis regionibus ſponte exit. Maio floret. *Uſu.* Cytini ſeu flores, Poma ſeu fructus, malicorium ſeu cortex fructûs, & ſemen. Cortex coriaceus eſt, duriuſculus, rugoſus, foris ex ſpadiceo luteo puniceus, intus pallide flaveſcens, ſaporis aſtringentis, auſteri. *Vires.* Poma in genere cenſentur boni ſucci, ventriculo convenientia, ſed pauci nutrimenti. *Acida* frigida ſunt, ac aſtringentia, ſtomachica. Uſus præcipui in febribus bilioſis, in gonorrhæa, in pica gravidarum compeſcenda, oriſque putredine corrigenda, & ſimilibus. Flores ejuſdem ſunt naturæ cum Balauſtiis. Cortex ejuſdem *Malicorium*, Offic. dictum, ejuſdem

cum floribus cenſetur naturæ, præcipuique uſus eſt in ſedando fluxu hæmorrhoidum, narium, uteri, &c. Semina refrigerant itidem, aſtringuntque imprimis, qui ex pomis acidis collecti, *Schrod.*

A. 2. Balauſtia, *Offic. Ger.* 1262. *Emac.* 1450. Balauſtia Hiſpanica, *J. B.* i. 82. *Chab.* 3. Balauſtia flore pleno, majore, *C. B. Pin.* 438. Balauſtium, *Mont. Ind.* 37. *Aldrov. Dendr.* 579. Malus Punica ſylveſtris major, ſive Balauſtium majus, *Park. Theat.* 1511. *Raii Hiſt.* ii. 1463. Balauſtium majus, ſive Malus Punica ſylveſtris major, *Park. Parad.* 430. Punica flore pleno, majore, *Tourn. Inſt.* 636. *Boerh. Ind.* A. ii. 450. Malus Punica pleniflora, *Jonſ. Dendr.* 29. A. *The Balauſtine-tree.* Gal. *Grenadier ſauvage.* G. Wilder Granat-Baum. B. *Wilde Granaet-appel-boom.* Cum priore creſcit. *Uſu.* Flores. *Vires.* Tam Balauſtia, quàm Cytini, ſunt naturæ terreſtris, valde aſtringentis, inſpiſſantis, refrigerantis, ſiccantis, unde creberrimus eorum uſus eſſe ſolet in omnis generis fluxionibus, v. g. Diarrhœa, Dyſenteria, Fluxu Uterino, & ſimilibus; in Sanguine vulnerum cohibendo, &c. *Schrod.*

IX. *De Arbore Febrifuga Peruviana.*

NOtæ *ſunt*, *Folia Prunorum rubrorum non diſſimilia*; *flores Malorum Punicorum*; *ſemina Cucurbitæ.*

A. Cortex Peruvianus, Peruanus, China Chinæ, Quinquina, *Offic.* China Chinæ, Cortex Peruvianus, Quinquina, Cortex Cardinalis de Lugo, Caſcarilla, *Mont. Exot.* 8. Kina Kina, vel Cortex Peruvianus Officinarum, *Ind. Med.* lxiii. Arbor febrifuga Peruviana, China Chinæ, & Quinquina, & Gannanaperide dicta, *Raii Hiſt.* ii. 1796. Arbor febrifuga Peruviana, Incolis Gannanaperide, *Jonſ. Dendr.* 476. Pulvis febrifugus Peruvianus, *Barthol. Hiſt. Med.* Cent. v. p. 107. An Holquahvilt, ſeu Arbor Chilli, *Hern.* 50. cap. 10? A. *The Jeſuits-tree.* Gal. *Arbre de Quinquina.* G. Jeſuitiſcher-Baum. B. *China China-boom.* In Regno Quitenſi in Peruvia creſcit. *Uſu.* Cortex craſſitie mediocri, foras ſcaber, paululum caneſcens, aliquando muſco obductus, intus lævis, coloris ferruginei, ſaporis acris, & intenſe amari. *Vires.* Pulvis debita doſi exhibitus adverſus febres omnes intermittentes (præcipue Quartanas) tutum, certum, & minime fallax eſt remedium. *N. B.* Sunt qui tincturam ſeu infuſum æque efficacem eſſe ac corticem volunt: Experientia autem docet infuſum nihil valere, niſi ſubtiliores pulveris partes adhuc in liquore maneant, corticis ergo pulverem in ſubſtantia exhibitum efficaciſſimum eſſe cum pluribus Medicis ſemper comperimus.

Cortex iſthic Peruvianus Officinis dictus cujuſnam arboris ſpolium ſint, non convenit inter medicos, aliis hoc, aliis illud affirmantibus. D. *Spon* non trunci aut ramorum arboris corticem eſſe, ſed radicem perperam affirmat, cui à *Bollo* contradicitur, qui obſervavit arbores febrifugas Peruvianas plerumque omni cortice ſine noxa ſpoliatas cerni. Obſervavit autem eruditiſſimus ille vir D. *Tancredus Robinſon*, M. D. *Ponna* & *Tſierou-ponna*, *H. M.* in India *Kina* ab Indigenis appellatas, & febrifugas eſſe. Sunt qui dicunt (inquit doctiſſimus *Raius*) eandem ſemini arboris (quod Hiſpani patrio ſermone *Pipitas de Quina* vocant) fugandarum febrium vim ineſſe; eſt autem ſemen illud ſemini Cucurbitæ ſimile D. *Jacobus Newton* Botanicæ apprimè gnarus *Pepitas Peruvianas* J. B. fructum eſſe illius arboris affirmat. Sunt autem, qui duas corticis ſpecies eſſe affirmant (*videlicet*) veram, & ſpuriam ſeu falſam, utramque autem ex India Occidentali adferri; prima ſeu vera ſuperius eſt deſcripta; altera ſeu falſa tenera eſſe dicitur, foras coloris cinerei, & caneſcentis, intus ex fuſco aut obſcuro ferruginei, ſaporis acris, amaricantis, ſubpinguis, odoris fragrantis. *N. B.* Cortex Eleterii eſſe videtur, de qua ſuo in loco.

Peruvianus Cortex in Officinis probè cognitus eſt; verùm cujuſnam arboris ſit, eruditis nondum ſatisfactum eſt. In priore editione mei libri varias de ea opiniones, quæ mihi tunc occurrebant, exhibui. Poſt opuſculum illud editum in *Itinerario Waferi*, qui profeſſione Chirurgus erat, invenio ſequentem de eo narrationem:

Aricæ (inquit Auctor iſte) in *Peruvia* magnam hujus Corticis quantitatem vidi, & ab Hiſpano quodam edoctus ſum, Corticem fuiſſe Arboris *Mangles* aquarum dulcium, quæ in lacu magno regionis iſtius naſcebatur.

Verùm hiſtoria ſeu relatio hæc multùm ſuperatur ab alia in *Actis Philoſophicis Londinenſibus*, N°. 290. p. 1596. tradita à D. *Gulielmo Oliver*, M. D. ab ingenioſo Pharmacopœo Gadibus in Hiſpania degente, qui in Peruvia diu vixerat, eumque corticem ſæpiùs collegerat,

rat, accepta: quam, quoniam arboris deſcriptionem continet, Latinam facere, & huc transferre, non gravabor.

Cortex Peruvianus ab arbore deſumitur, Pruni circiter magnitudine, foliis hederaceis, ſed paulò minoribus, ſemper virentibus. Autumno colligitur, & cortex circumcirca delibratur, tam trunci, quàm ramorum; qui quatuor menſium ſpatio iterùm ſuccreſcit Suberini in modum. Fructum fert Caſtaneæ non abſimilem (exceptâ exteriore teſtâ ſeu tegmine) qui proprie appellatur China-China, & ab indigenis pluris æſtimatur quàm cortex à trunco aut ramis detractus. Sorbi ſpeciem eſſe Arborem hanc febrifugam Peruvianam affirmat D. *Tancred Robinſon*, M. D. ex relationibus Itinerantium in America Auſtrali.

X. *De Opuntia.*

N*Otæ ſunt, Fructus carnoſus, pulpâ humidâ multa ſemina includens. Verum ab aliis quibuſcunque plantis abundè diſtinguitur ex modo naſcendi; folia enim plantantur, & ex meris foliis, aliis ex aliis enaſcentibus, conſtat. Flos etiam, & fructus è folio emergit*, R. Meth. A. p. 144.

A. 1. Opuntia, *Offic.* Ficus Indica, *Mont. Ind.* 49. Opuntia vulgò Herbariorum, *J. B.* i. 154. *Tourn. Inſt.* 259. *Elem. Bot.* 205. *Boerh. Ind.* A. ii. 82. *Rupp. Flor. Jen.* 133. Opuntia, *Chab.* 10. Ficus Indica, *Ger.* 1329. *Emac.* 1512. Ficus Indica, ſpinoſa, major, *Parkinſon. Theat.* 1497. Ficus Indica major, *Parad.* 433. *Raii Hiſt.* ii 1464. Ficus Indica folio ſpinoſo, fructu majore, *C. B. Pin.* 458. Ficus Indica *Tuna* dicta, ſive Opuntia ſola hirſutie pungens, *Pluk. Almag.* 146. Tuna Indorum, *Jonſ. Dendr.* 57. A. *The Prikly Peartree.* Gal. *Figuier d'Inde*, *Raquette*, *Cardaſſe.* G. Stachlichte Indianiſche Feigen. B. *Groote Indiaanſe Vyg.* In utraque India naſcitur. *Uſu.* Fructus, folia. *Vires.* Refrigerant, & humectant; Febres ardentes extinguunt; Sitim ſedant.

A. 2. Cochinellifera, *Offic.* Ficus Indica major, lævis, ſive non ſpinoſa, Vermiculos, quos Cochinilla vocant, proferens, *Pluk. Phytog. Tab.* 281. *Almag.* 145. Opuntia maxima, folio oblongo, rotundo, majore, ſpinulis obtuſis, mollibus, & innocentibus, obſito flore ſtriis rubris variegato, *Cat. Jam.* 194. *Hiſt.* ii. 152. *Raii Dendr.* 19. Tuna mitior flore ſanguineo, Cochenillifera, *Dillen. Hort. Eltham.* 399. Tab. ccxcvii. Fig. 383. Arbor Cochenille, *Duret.* 66. Nocheznopatli ſeu Nopalnocheztli in quo Coccus Indicus naſcitur, *Hern.* 78. Nepalnocheteli ſeu Nochetzli Nopalli, *Jonſ. Dendr.* 56. A. *The Cochineal-tree.* Gal. *Nopal*, *Cardaſſe.* G. Cochinillen-Baum. B. *Cochinillen-boom.* In America reperitur. *Uſu.* Vermiculi; de quibus vide *Act. Philoſoph. Lond.* No. 193. & No. 292.

De Arboribus & Fruticibus fructu umbilicato minore, ſeu de Bacciferis umbilicatis.

XI. *De Roſa.*

F*Olio pinnato, flore ſpecioſo, frutice infirmo, & plerumque ſpinis corticalibus obſito, à reliquis hujus generis differt*, R. Synop. p. 220.

A. 1. Roſa canina, Cynosbatos; Cynorrhodon, *Offic.* Roſa ſylveſtris, canina, Cynorrhodon, Cynosbatos, *Mont. Ind.* 51. Roſa ſylveſtris, inodora, ſeu canina, *Park. Theat.* 1017. *Raii Hiſt.* ii. 1470. *Synop.* iii. 454. Roſa canina inodora, *Ger.* 1087. *Emac.* 1270. *Mer. Pin.* 105. Roſa ſylveſtris vulgaris, flore odorato, incarnato, *C. B. Pin.* 483. *Tourn. Inſt.* 638. *Elem. Bot.* 501 *Jonſ Dendr.* 402. *Dill. Cat. Giſſ.* 90. Roſa ſylveſtris vulgaris, flore odorato, *Buxb.* 285. Roſa ſylveſtris, *Merc. Bot.* i. 65. *Phyt. Brit.* 105. Roſa ſylveſtris, variorum colorum, foliis glabris, inodoris, *Rupp. Flor. Jen.* 111. Roſa ſylveſtris alba cum rubore, folio glabro, *J. B.* ii. 43. *Chab.* 108. A. *The Common Briar, or Dog's-Roſe.* Gal. *Roſier ſauvage*, *Roſe de Chien*, *Eglantier*, *Chinorrodon*, *Grateau.* G. Wilde Roſe/ Heck-Roſe. B. *Honds-roze.* In ſepibus paſſim. Junio floret. *Uſu.* Flores, fructus, & ſpongiolæ, ſeu potius Nidi cujuſdam inſecti. *Vires.* Flores conveniunt in qualitatibus cum Roſis ſativis, ſed majorem vim aſtringendi habent, proinde in profluvio uteri, rubro & albo, ſummæ ſunt æſtimationis. Fructus vi lithontripticâ maximopere commendantur, in qua tamen excellunt exempti arilli. *Spongiolæ* Bedeguar, *Offic.*

Cal-

Calculoſos efficaciſſimè juvare dicuntur, &c. *Schrod.*

A. 2. Roſa Damaſcena, pallida, *Offic.* Roſa Provincialis ſive Damaſcena, *Ger.* 1079. *Emac.* 1261. Roſa Damaſcena, *Park. Theat.* 1017. *Parad.* 413. *Raii Hiſt.* ii. 1468. *Chab.* 105. Roſa purpurea, *C. B. Pin.* 481. *Tourn. Inſt.* 637. *Elem. Bot.* 500. *Rupp. Flor. Jen.* 111. Roſa ſativa, purpurea, *Jonſ. Dendr.* 399. Roſa Damaſcena, flore pleno, *Boerh. Ind.* A. ii. 152. Roſa rubello flore majore, multiplicato, ſive pleno, Incarnata vulgo, *J. B.* ii. 36. An Roſa Incarnata, vulgaris, *Mont. Ind.* 51? A. *The Damask-Roſe.* Gal. *Roſe de Damas.* G. Bleich-Roſe. B. *Bleeke Roos.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Vis temperata, alvum laxans, bilem temperans, aquas evacuans.

A. 3. Roſa pallida, *Offic.* *Ind. Med.* xcviii. *Chomel.* 12. Roſa rubra pallidior, *C. B. Pin.* 481. Roſa holoſerica, *Lob. Icon.* ii. 207. Roſa ſativa iv. *Dod. Pempt.* 187. An ſpecie differt à præcedenti?

A. 4. Roſa pallida, *Offic.* *Comm. Plant. Uſu.* 102. Roſa maxima multiplex, *C. B. Pin.* 481. *Tourn Inſt.* 637. Roſa ſativa multiplex, maxima, *Jonſ. Dendr.* 399. Roſa Hollandica ſive Batava, *Ger.* 1081. *Emac.* 1262. Roſa Provincialis ſive Hollandica, Damaſcena, *Park. Parad.* 413. *Raii Hiſtor.* ii. 1469. Roſa Hollandica rubella, Plena quibuſdam, centifolia, ſpinoſo frutice, *J. B.* ii. 37. Roſa centifolia rubella, plena, Hollandica dicta ſpinoſo frutice, *Chab.* 106. A. *The Damask Province Roſe.* Gal. *Roſe pale.* G Provintz-Roſe. B. *Provincie Roos.* In hortis frequens. Julio floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Cum præcedente convenit.

A. 5. Roſa rubra, *Offic.* *Ind. Med.* xcvii. *Chomel.* 608. *Ger.* 1079. *Emac.* 1261. *Raii Hiſt.* ii. 1468. Roſa rubra multiplex, *C. B. Pin.* 481. *Buxb.* 286. *Tourn. Inſt.* 636. *Elem. Bot.* 500. Roſa rubra Anglica, *Park. Parad.* 412. Roſa rubra ſativa, *Jonſ. Dendr.* 398. Roſa rubra valde plena, *J. B.* ii. 34. *Chab.* 105. A. *The Red Roſe.* Gal. *Roſe rouge.* G. Rothe Roſe B. *Dubbelde Rode Roos.* In hortis. Junio floret. *Uſu* Flores, & *Anthera*, Offic. i. e. Floſculi lutei capillamentis in medio florum adhæreſcentes. *Vires.* Flores aſtringunt fortiùs. Uſus præcipuus in fluxionibus, febribus, ſiti, appetitu proſtrato, &c. Extrinſecus in vomitu, cephalalgia, vigiliis, dolore aurium, & gingivarum, ſedis, in ulceribus, & inflammationibus oris, faucium, & oculorum. Antheræ exſiccatæ immiſcentur dentifriciis ad gingivarum aſtrictionem, &c. *Schrod.*

A. 6. Roſa alba, *Offic.* *Ger.* 1079. *Emac.* 1260. *Raii Hiſt.* ii. 1473. Roſa Anglica alba, *Park. Parad.* 412. Roſa alba vulgaris major, *C. B. Pin.* 482. *Buxb.* 286. *Tourn. Inſt.* 637. *Elem. Bot.* 500. Roſa alba flore pleno, *Boerh. Ind.* A. ii. 251. Roſa ſativa alba, *Jonſ. Dendr.* 400. Roſa candida plena, *J. B.* ii. 44. *Chab.* 107. A. *The White Roſe.* Gal. *Roſe blanche commune.* G. Weiſſe Roſe. B. *Witte Roos.* In hortis quoque colitur. Junio floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Ophthalmica æſtimantur.

A. 7. Roſa moſchata, *Mont.* 51. Roſa Damaſcena, *Ind. Med.* xcix. Roſa moſchata ſimplici flore, *C. B. Pin.* 482. *Tourn. Inſt.* 637. *Elem. Bot.* 500. Roſa moſchata minor flore ſimplici, *J. B.* ii. 45 *Chab.* 107. *Raii hiſt.* ii. 1474. *Jonſ. Dendr.* 400. Roſa moſchata ſimplex, *Park. Parad.* 417. A. *The Musk-Roſe.* Gal. *Roſe muſcate.* G. Meſchate Roſe. B. *Moſchate Roos altyt groeijende.* In calidioribus locis reperitur; apud nos autem nunquam in uſu venit. *Vires.* Violenter purgat.

XII. *De Groſſularia.*

NOtæ ſunt, *Frutex ſpinoſus, foliis laciniatis, fructu ſparſo, pulpâ molli, numeroſis intus acinis*, R. Meth. A. 145.

A Groſſularia, Uva criſpa, *Offic.* *Raii Hiſt.* ii. 1484. *Mont. Ind.* 44. Groſſularia ſpinoſa ſativa, *C. B. Pin.* 455. *Jonſ. Dendr* 221. *Tourn. Inſt.* 639. *Elem. Bot.* 501. *Boerh. Ind.* A. ii. 153. *Rupp. Flor. Jen.* 40. Groſſularia, *Park. Theat.* 1560. Uva criſpa, *Ger.* 1143. *Emac.* 1324. *Chab* 52. Uva criſpa, ſive Groſſularia, *J. B.* i. 47. *Parkinſon. Parad.* 560 A. *The Gooſeberry-Bush.* Gal. *Groſeher.* G. Kloſterbeer. B. *Groote tamme Kruisdoorn*, *Kroes-bezien.* In hortis colitur. Aprili floret. Julio fructum maturat. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Hujus baccæ immaturæ ſunt, ut in Acacia, valent contra gravidarum picam; appetentiâ cibi excitant; omne ventris profluvium compeſcunt. Juſculis incoctæ febricitantibus non ſine utilitate exhibentur. Maturus fructus innoxius & ventriculo amicus eſt.

XIII. *De*

XIII. *De Ribeſio.*

N*Otæ ſunt, Folia anguloſa, laciniata; fructus in racemulis; virgæ, & ſurculi non ſpinoſi,* Raii Synop. p. 221.

A. 1. Ribes, Ribeſia, *Offic.* Ribes & Ribeſium rubrum, *Comm. Plant. Uſu.* 97. Ribes, *Mont. Ind.* 57. *Chab.* 112. Ribes, Groſſularia, *Ind. Med.* lvi. Ribes vulgaris fructu rubro, *Ger. Emac.* 1593. *Ind. Raii Hiſt.* ii. 1485. *Synop.* iii. 456. Ribes fructu rubro, *Park. Theat.* 1561. Ribes rubra. *Parad.* 558. Ribes vulgaris acidus, ruber, *J. B.* ii. 95. *Boerh. Ind.* A. ii. 254. Groſſularia multiplici acino, ſive non ſpinoſa hortenſis, rubra, ſive Ribes Officinarum, *C. B. Pin.* 455. *Tourn. Inſt.* 639. *Elem. Bot.* 501. *Jonſ. Dendr.* 221. *Rupp. Flor. Jen.* 40. A. *Red Currants.* Gal. *Groſelier rouge de jardin.* G. Rothe Johannes-Trauben oder Beeren. B. *Roode Aalbezien-boom.* In hortis colitur. Aprili floret. *Uſu.* Baccæ. *Vires.* Refrigerant, ſiccant, ſubaſtringunt, ventriculo conveniunt. Uſus præcipuus in profluviis alvi, dyſenteria; choleram ſedant; in febribusillioſis proſunt; putredini reſiſtunt; ſitim reſtinguunt, *Schrod.*

A. 2. Ribes nigra, *Offic. Park. Parad.* 558. Ribes fructu nigro, *Theat.* 1562. *Ger. Emac.* 1593. Ribeſium nigrum, *Comm. Plant. Uſu.* 97. Ribes nigrum vulgo dictum, folio olente, *J. B.* ii. 98. *Raii Hiſt.* ii. 1486. *Synop.* iii. 456. Ribes niger dictus, folio olente, *Chab.* 112. Groſſularia non ſpinoſa, fructu nigro, *C. B. Pin.* 455. Groſſularia non ſpinoſa, fructu nigro majore, *Ind. Med.* lvi. Groſſularia non ſpinoſa, ſylveſtris, fructu nigro, *Jonſ. Dendr.* 221. A. *The Black Currant.* Gal. *Groſelier noir de jardin.* G. Schwartze Johannes-Trauben oder Beeren. B. *Zwarte Aalbezien-boom.* Ad fluviorum ripas. Junio floret. *Uſu.* Baccæ *Vires.* In Angina commendatur.

XIV. *De Periclymeno.*

C*Aule volubili ſcandente, floribus tubuloſis, oblongis, cornu Venatorii quodammodo figurâ, odoratis, aggregatis, à reliquis diſtinguitur,* R. Synop. p. 222.

A. Caprifolium, Periclymenum, Matriſylva, *Offic. Mont. Ind.* 39. Caprifolium, *Ind. Med.* xxvi. Caprifolium Germanicum, *Tourn. Inſt.* 608. *Elem. Bot.* 480. *Boerh. Ind.* A. ii. 226. *Raii Synop.* iii. 458. *Dill. Cat. Giſſ.* 109. Periclymenum, *Ger.* 743. *Emac.* 891. *Merc. Bot.* i 58. *Phyt. Brit.* 90. *Mer. Pin.* 92. Periclymenum vulgare Germanicum, *Rupp. Flor. Jen.* Periclymenum non perfoliatum Germanicum, *C. B. Pin.* 302. Periclymenum non perfoliatum, *J. B.* ii. 104. Periclymenum ſive Caprifolium vulgare, *Park. Theat.* 1460. *Raii Hiſt.* ii. 1490. Clymenum, Periclymenum Caprifolium, *Chab.* 113. A. *Honey-ſuckle, or Wood-bind.* Gal. *Chevre-feüille.* G. Geißblad. B. *Geytenblat, Kamperfoelie, Memmekens-kruid.* In ſepibus frequens. Junio floret. *Uſu.* Folia, Flores. *Vires.* Calfacit & ſiccat, diureticum validum ac ſpleneticum eſt. Uſus præcipuus in Aſthmate & Tuſſi. Externè extergit Ulcera ſordida, ſanat Impetigines, aliaſque cutis maculas abſtergit, *Schrod.*

XV. *De Vaccinio.*

F*Rutice parvo, flore urceolum referente, fructu humido parvo, non racematim naſcente innoteſcit,* R. Meth. *A.* p. 145.

A. 1. Vitis Idæa, *Offic.* Vitis Idæa foliis carnoſis, & velut punctatis, *Jonſ. Dendr.* 246. Vitis Idæa foliis carnoſis & velut punctatis, ſive Idæa radix Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 470. *Raii Hiſt.* ii. 1489. Radix Idæa putata, & Uva Urſi, *J. B.* i. 523. *Chab.* 40. Vaccinia Urſi, ſive Uva Urſi apud Cluſium, *Ger.* 1230. *Emac.* 1416. Uva Urſi, Galeni Cluſio, *Park. Theat.* 1456. A. *Spaniſh Whortles.* Gal. *Raiſin d'Ours.* G. Spaniſche Staudel-Beer. B. *Kraakbeſſen.* In Italia, &c. reperitur. Maio floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Alvum menſeſque & omnem abundantiam Sanguinis ſiſtit, *Dioſc.*

A. 2. Myrtillus, *Offic. Volck.* 297. Vitis Idæa foliis oblongis, crenatis, fructu nigricante, *C. B. Pin.* 470. *Jonſ. Dendr.* 245. *Tourn. Inſt.* 608 *Boerh. Ind.* A. ii. 71. *Elem. Bot.* 480. Vitis Idæa anguloſa, *J. B.* i. 520. *Raii Hiſt.* ii. 1488. *Synop.* iii. 457. Vitis Idæa anguloſa, foliis glabris, acuminatis, & per ambitum ſerratis, *Chab.* 40. Vaccinia nigra, *Ger.* 1229. *Emac.* 1415. *Mer. Pin.* 123. *Merc. Bot.* i. 75. *Phyt. Brit.* 126. Vaccinia nigra, *Offic. Comm. Plant. Uſu.* 11. Vaccinia, *Rivin. Buxb.* 328. *Rupp. Flor. Jen.* 39. A. *Black Whortles.* Gal. *Airelle, Myrtille.* G. Schwartze Heidel-Beer. B. *Kraakbeſſen.* In ſaxoſis. Maio floret. *Uſu.* Baccæ. *Vires.* Frigidæ ſunt, & cum manifeſta adſtrictione reſiccant. Ventriculo æſtuanti

conveniunt, ſitim ſedant, febrium calores mitigant, alvum reprimunt, vomitum ſiſtunt, adverſus choleram morbum proſunt, *Dod.* Subſtituuntur in Officinis baccis Myrti, hinc nomen Myrtillorum adepti ſunt, *Buxb.*

A. 3. Vaccinia, *Offic.* *Mill. Cat.* 151. Vaccinia nigra fructu majore, *Park. Theat* 1455. Vaccinium altiſſimum, foliis ſubrotundis, exalbidis, *Rupp. Flor. Jen.* 39. Vitis Idæa, *Chab.* 40. Vitis Idæa magna quibuſdam, ſive Myrtillus grandis, *J. B.* i. 518. *Raii Hiſt.* ii. 1487. *Synop.* iii. 457. *Tourn. Inſt.* 608. Vitis Idæa foliis ſubrotundis exalbidis, *C. B Pin.* 470. *Jonſ. Dendr.* 246. Vitis Idæa foliis ſubrotundis, *Ger.* 1229. *Emac.* 1416. A. *The great Bill-berry.* Gal. *Vaciet.* G. Tunctel-Beeren. B. *Groote zwarte Kraakbeſſen.* In montoſis ſeptentrionalibus. Maio floret. *Uſu.* Baccæ. *Vires.* Baccæ vim inebriandi habent, unde Germani Tunctel Beeren appellant, *Ruppius.*

XVI. *De Myrto.*

F*Oliis perpetuis, ſuaveolentibus; baccis umbilicatis, cum pluribus intus ſeminibus albis incurvis, ab aliis diſtinguitur*, R. H. p. 1502.

A. Myrtus, *Offic.* *Chab.* 39. Myrtus Bætica ſylveſtris, *Ger. Emac.* 1412. *Park. Theat.* 1454. Myrtus communis Italica, *C. B. Pin.* 468. *Raii Hiſt.* ii. 1502. *Tourn. Inſt.* *Boerh. Ind.* A. ii. 255. *Jonſ. Dendr.* 240. Myrtus vulgaris nigra & alba, ſativa, & ſylveſtris, *J. B.* i. 510. A. *Common Myrtle.* Gal. *Myrte.* G. Myrten-Baum. B. *Mirten-boom.* In hortis nonnullis colitur. Junio floret. *Uſu.* Folia & Baccæ (Myrtilli, *Offic.*) nigricantes, oblongo-rotundi, ſaporis aſtringentis, odoris debilis. *Vires.* Utraque refrigerant & ſiccant, valide aſtringunt. *Folia* emendant fœtorem ſub axillis ac inguinibus (pulvis aſperſus:) ſudorem corporis immodicum ſiſtunt (frictione:) membris catarrhoſis opitulantur, alvi fluxui ſuccurrunt, defenſivum exhibent in Herpetibus, putredinem oris ſanant, Hæmorrhagiam narium ſiſtunt, Polypo medentur. *Baccæ* mitigant Oculorum inflammationes, juvant luxatos articulos ac oſſa fracta, ſubveniunt procidentiæ Uteri ac Ani, &c. *Schrod.*

XVII. *De Oſyride.*

N*Otæ ſunt, Folia Linariæ, flores Ribis, fructus ſive bacca rotunda, cum unico intus oſſiculo*, R. Meth. *A.* p. 147.

A. Oſyris, *Offic.* Oſyris fruteſcens baccifera, *C. B. Pin.* 212. Caſſia poetica Lobelii, *Ger.* 1110. *Emac.* 1293. *Raii Hiſt.* ii. 1489. Caſſia poetica Monſpelienſium, *Park. Theat.* 452. *Bot. Monſp.* 54. Caſſia lignea Monſpelienſium, *J. B.* i. 458. *Pluk. Almag.* 89. Caſſia poetica Monſpelienſium, an Theophraſti? *Tourn. Inſt.* 664. Caſſia Latinorum, *Alp. Exot.* 41. A. *Poets Roſemary.* Gal. *Caſſia lignea de Montpellier.* G. Poeten-Roſmary. B. *Poeten-Roſmarin.* In Italia & Gallia Narbonenſi oritur. Maio floret. *Uſu.* Totus frutex. *Vires.* Adſtringentem facultatem obtinet. Pro veterum Caſſia in Officinis utebantur quidam, ut inquit *J. Bauhinus*, ad contrarium tamen valere, ex guſtu aſtringente colligit, & ad inteſtinorum fluxus potius utilem eſſe, *Magnol.*

XVIII. *De Hedera.*

F*Rutex eſt paraſiticus, cirris ſuis arboribus aut parietibus adhærens & ſcandens, fructu in corymbos coacto*, R. Synop. p. 222.

A. Hedera arborea, *Offic.* *C. B. Pin.* 305. *Tourn. Inſt.* 613. *Elem. Bot.* 486. *Boerh. Ind.* A. ii. 231. *Buxb.* 151. *Rupp. Flor. Jen.* 110. Hedera corymboſa, *Ger.* 708. *Emac.* 858. *Mer. Pin.* 60. Hedera arborea, ſive corymboſa communis, *Merc. Bot.* i. 41. *Phyt Brit.* 56. Hedera arborea ſive ſcandens, & corymboſa nigra, *Park. Theat.* 678. Hedera communis major, *J. B.* ii. 111. *Raii Hiſt.* ii. 1505. *Synop.* iii. 459. *Dill. Cat. Giſſ.* 167. A. *Ivy.* Gal. *Lierre.* G. Epheu. B. *Klim-op.* Paſſim naſcitur ad arbores, nunc ſcandens & fertilis, nunc repens & ſterilis, &c. *Uſu.* Folia, Baccæ, & Gummi ſeu Lachryma, ſubſtantia reſinoſa, arida, dura, & compacta, coloris ex ſpadiceo ad aureum tendentis, vitreo nitore, ſed non pellucido, ſaporis ſubacris, & ſubaſtringentis, odoris ſuavis. *Vires.* Herba calfacit, & ſiccat, ſubaſtringit. Internus ejus uſus, quia Capiti nervoſoque generi adverſatur, rarus eſt. Externus crebrior in achoribus exſiccandis & ſanandis, in Ozænis cu-

curandis, *Baccæ*: Purgant per ſuperiora & inferiora, unde & contra Febres à vulgo exhiberi ſolent. *Gummi* ſeu Lachryma ex trunco vulnerato ſtillans, Cauſticum eſt inſigne, Lenteſque interimere dicitur, *Schrod.*

XIX. *De Caryophyllo aromatico.*

N*Otæ ſunt, Folia oblonga, lata, glabra & ſplendentia, odore aromatico; Fructus dipyrenos in ſummis ramulis in corymbos coactus, odore & ſapore aromatico.*

A. 1. Caryophyllus, *Offic.* Caryophyllus aromaticus fructu oblongo, *C. B. Pin.* 410. *Breyn. Prod.* ii. 25. *Raii Hiſt.* ii. 1508. Caryophyllus aromaticus vulgaris, *Jonſ. Dendr.* 174. Caryophyllus aromaticus, *Ogilb. Chin.* i. 223. Caryophyllus aromaticus Indiæ Orientalis, fructu clavato, monopyreno, *Pluk. Almag.* 88. *Phytog. Tab.* 155. Caryophyllus Indicus, *J. B.* i. 423. Caryophylli, *Chab.* 32. *Park. Theat.* 1577. Caryophylli veri Cluſii, *Ger.* 1351. *Emac.* 1535. Caryophylli aromatici, *Mont. Exot.* 9. Ts-hinka, *Piſ. Mont. A.* 177. A. *Cloves.* Gal. *Gérofles.* G. Gewürtz-Näglein. B. *Kruyd-Nagels.* In Moluccis Inſulis ſponte provenit. *Uſu.* Fructus. Duplicis ſortis proſtant in Officinis: Nimirum 1. *Caryophylli* dicti, fructus ſunt immaturi, oblongi, inſtar clavi, anguloſi, depreſſi, rugoſi, ex rubigine nigricantes, quatuor in ſummo ſtellatim decuſſatis apiculis notati, cum medio capitello convexo & concavo futuri floris rudimento, ſaporis acris amaricantis & grati, odoris fragrantiſſimi. 2. *Anthophylli*, iidem fructus ſunt, jam maturi, oblongi clavi inſtar nigricantes, prioribus ſimiles, ſed craſſiores & tumidiores, ſub cortice duriuſculo granum oblongum fuſcum includentes. Eligendi ſunt Caryophylli ſuave-fragrantes, oleoſam quandam humiditatem premendo exhibentes. Anthophylli raró in Officinis noſtris inveniuntur. *Vires.* Cardiacum, Cephalicum, ac Stomachicum inſigne exhibent, calfaciunt, ſiccant, & diſcutiunt. Hinc proſunt in Lipothymia, Odontalgia, cruditate Ventriculi, Vertigine; arcent quoque Morbos malignos, uterinos, &c. *Schrod.*

A. 2. Caſſia Caryophyllata, *Offic.* Caſſia Caryophyllata, Cortex Caryophylloides, *Mont. Exot.* 8. Caryophyllus folio & fructu rotundo, *Breyn. Prod.* ii. 26. Caryophyllus aromaticus fructu rotundo, Caryophyllon Plinii, *C. B. Pin.* 411. *Jonſ. Dendr.* 176. Caryophyllus aromaticus Indiæ Occidentalis, foliis & fructu rotundis, dipyrenis ſeminibus fere orbiculatis, planis, *Pluk. Almag.* 88. *Phytog.* 155. *Tab.* 3. Amomum quorundam, fortè Garyophyllon Plinii, *Ger. Emac.* 1610. Amomum aliud quorundam, & Caryophyllon Plinii Cluſio ſuſpicatum, *Park. Theat.* 1567. Amomum quorundam odore Caryophylli, *J. B.* ii. 194. *Raii Hiſt.* ii. 1507. Xocoxochitl ſeu Piper Tavaſci, *Hern.* 30. *Laet.* 277. Piper Chiapæ, *Redi Lat.* 132. A. *The Clove-berry-tree.* Gal. *Canelle Giroflée.* G. Genägelde Canel. B. *Genagelde Caneel.* In Inſula Cuba, & alibi Indiæ Occidentalis copioſe naſcitur. *Uſu.* Cortex tenuis, ex rufo ferrugineus, pelliculis ſuis exterioribus deraſis, & in modum tubuli convolutus; ſaporis eſt acris, pungentis, aromatici, odoris fragrantis ad Caryophyllos accedentis. Fructus hujus arboris proſtant in Officinis pro Carpobalſamo, aliis Amomo, non ſine errore; ſunt autem baccæ rotundæ nigricantes, Pipere paulo majores, in ſummo umbilicatæ, includentes ſub tenui pellicula & ſubſtantia fungoſa duo ſemina nigra, ſaporis & odoris ad Caryophyllos accedentis. *Vires.* Cephalica, & Cardiaca eſt, & cum Caryophyllis viribus convenit.

A. 3. Pimenta, *Offic.* Piper Jamaicenſe *quibuſdam*, odoratum Jamaicenſe noſtratibus, *Raii Hiſt.* ii. 1507. Myrtus arborea foliis Laurinis aromatica, *Tranſ. Philoſoph.* N. 192. p. 462. *Cat. Jamaic.* p. 161. *Hiſt.* ii. 76. *Tab.* 171. *Raii Dendr.* 33. Caryophyllus aromaticus Americanus, Lauri acuminatis foliis, fructu orbiculari, *Pluk. Almag.* 88. *Phytog.* clv. *Tab.* 155. Piper Caryophyllatum, Piper Jamaicenſe, *Mont. Exot.* 9. Cocculi Indi aromatici, *Muſ. Regiæ Societ.* A. *Jamaica Pepper, or All-ſpice.* Gal. *Poivre de la Jamaique.* G. Pfeffer von Jamaica. B. *Peper van Jamaica.* In Inſula Jamaicenſi copioſè provenit. *Uſu.* Fructus immaturus, orbicularis, cortice fuſco, rugoſo, umbilicato, duos continens nucleos nigros, odore & ſapore aromatico ad Caryophyllos accedente. *Vires.* Roborat cor, ventriculumque, utero confert, flatum diſſipat, obſtructiones aperit, Urinam & Menſes evocat, frigus pellit, Colicis & Iliacis opitulatur.

XX. *De Lauro Tino.*

N*Otæ ſunt, Flos monopetalos quinquepartitus; fructus Olivæ figurâ, magis acuminatâ, monoſpermos, cortice parum carnoſo; ſemen pellicula cartilagineâ tectum*, R. Meth. *A.*

A. Laurus Tinus, *Offic.* *Ger.* 1224. *Emac.* 1409. Laurus Tinus, Laurus ſylveſtris, *Chab.* 31. Laurus Tinus Luſitanica cæruleâ baccâ, *Park. Theat.* 206. Laurus ſylveſtris Corni fœminæ, foliis ſubhirſutis, *C. B. Pin.* 461. Lauri Tini ſylveſtris primum genus, *J. B.* i. 418. Tinus prior, *Cluſ. Hiſp.* 80. Tinus prior Cluſii, *Elem. Bot.* 479. *Tourn. Inſt.* 607. *Boerh. Ind.* A. ii. 225. A. *Wild Bay.* Gal. *Laurier-tein.* G. Portugaliſcher wilder Lorbeer-Baum. B. *Wilde Laurier-boom.* Luſitaniæ incola eſt. Julio & Auguſto floret. *Uſu.* Baccæ. *Vires.* Intro aſſumptæ purgant deorſum non levi totius corporis perturbatione, *Park.* Mezerionis aut Laureolæ baccæ os & fauces inflammant.

XXI. *De Periclymeno odorato.*

N*Otæ ſunt, Folia laurina, flos pentapetalos, albus, odoratus, in ſingulis pediculis bini, terni, quaterni vel plures; baccæ ſubvirides, multis ſeminibus anguloſis Uvarum vinaceis ſimilibus refertæ.*

A. Cortex Winteranus, *Offic.* *Park. Theat.* 1652. Cortex Winteranus, Cortex Magellanicus, *Mont. Exot.* 8. Cortex Winteranus acris ſive Canella alba, *J. B* 460. Cortex Winteranus Cluſii, *Chab.* 34. Laurifolia Magellanica cortice acri, *C. B. Pin.* 461. *Raii Hiſt.* ii. 1801. A. *Winters Cinnamon.* Gal. *Canelle blanche.* G. Weiße Canel. B. *Witte Kaneel.* In Magellanica abunde oritur. *Uſu.* Cortex craſſus, cannulatus, foris integumento cinereo, inæquali, fiſſo & multis rimis hiante, obductus, intus ſolidus, denſus, ferrugineus, ſaporis acris, aromatici, odoris fragrantiſſimi. *Vires.* Calfacit, ſiccat, Specificum eſt in Scorbuto, vomitiones reprimit, Paralyſi quoque medetur.

N. B. *In Officinis noſtris raro hic Cortex invenitur, in cujus loco Pharmacopolæ noſtri Canellæ albæ corticem ſubſtituunt.*

SECTIO QUINTA.

De Arboribus fructu calyculato.

A*Rbores & Frutices fructu calyculato voco, quorum fructus calyci inſidet, acetabuli inſtar concavo.*

Arbores & Frutices fructu calyculato, ſunt vel eodem

- Monopyreno; nucleo
  - Integro, fructu per maturitatem
    - Humido, majore, foliis deciduis: *Sebeſtena.*
    - Sicco, folio
      - Integro, nuce fragili, tegumento exteriore lanuginoſo, teſtam undique obducente: *Styrax*
      - Laciniato, ſeu anguloſo, floſculis parvis, luteis, baccis parvis, nigricantibus, racematim congeſtis: *Saſſafras.*
      - Digitato, Cannabis æmulo, floſculis in ſpicas congeſtis, viminibus lentis: *Agnus Caſtus.*
  - Bifido, tegumento exteriore tenuiore, foliis
    - Ex adverſo binis, floſculis monopetalis in ſex lacinias diviſis, ſummos caules occupantibus: *Cinnamomum.*
    - Alternatim poſitis, floribus è foliorum ſede provenientibus, *Camphorifera arbor.*
- Tetrapyreno, floribus pentapetalis, foliis laurinis: *Canella alba.*

I. *De Sebeſtena.*

N*Otæ ſunt, Fructus carnoſus per maturitatem niger; Pruno domeſtico ſimilis, calyci acetabuli inſtar concavo inſidens, unum nucleum in uno oſſiculo compreſſo & aliquantulum rugoſo continens.*

A. Sebeſten, *Offic.* *Mont. Exot.* 9. *Commel. Plant. Uſu.* 89. Sebeſten, Myxa, *Rand. Ind.*

82. Sebeſten Officinarum, *Commel. Flor. Mal.* 240. Sebeſtena, Myxa, ſive Myxara, *Ger.* 1315. *Emac.* 1499. Sebeſtina domeſtica, *C. B. Pin.* 446. *Hort. Amſt.* i. 136. Myxos ſive Sebeſten, *Park. Theat.* 252. Myxa, *Boerh. Ind.* A. ii. 246. Myxa domeſtica, *J. B.* i. 198. Myxus, Myxa vel Myxaria, *Chab.* 12. Prunus Malabarica fructu racemoſo, calyce excepto, *Raii Hiſt.* ii. 1563. Prunus Sebeſtena domeſtica, *Jonſ. Dendr.* 85. Vidimarum, *Hort. Mal.* iv. 77. *Tab.* 37. A. *The Sebeſten.* Gal. *Sebeſte.* G. Bruſt-beerlein. B. *Borſt-pruimen.* In Ægypto & Aſia creſcit. Vere floret. Autumno Fructus maturat. *Uſu.* Fructus, domeſticis Prunis ſimiles, nigricantes, includentes, ſub pulpa carnoſa, mellea, dulci, oſſiculum. *Vires.* Sebeſten inter caliditatem ac frigiditatem temperata ſunt, humectant, emolliunt, acrimoniam humorum obtundunt. Uſus præcipuus in Catarrhis acribus, Urina acri, Febribus bilioſis, alvi obſtructione: Summatim ut figura, ita & viribus Pruna Damaſcena æmulantur, *Schrod.*

II. *De Agno Caſto.*

F*Olio digitato, Cannabis æmulo, ſeminibus rotundis, nudis, monococcis, viminibus lentis ab aliis diſtinguitur.*

A. Agnus caſtus, Vitex, *Offic.* Agnus caſtus, *Hort. Monſp.* 7. *Chab.* 63. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 11. *Mill. Cat.* 124. Agnus folio non ſerrato, *J. B.* i. 205. *Raii Hiſt.* ii. 1696. Vitex, Agnus caſtus, *Rand. Ind.* 94. Vitex, *Rivin. Rupp. Flor. Jen.* 201. Vitex ſive Agnus caſtus, *Ger.* 1201. *Emac.* 1387. Vitex folio anguſto, *Park. Theat.* 1437. Vitex foliis anguſtioribus, Cannabis modo diſpoſitis, *C. B. Pin.* 475. *Tourn. Inſt.* 603. *Elem. Bot.* 475. *Boerh. Ind.* A. ii. 222. A. *The Chaſte-tree.* Gal. *Agnus-Caſtus.* G. Keuſch-baum. B. *Kuis-boom.* In Italia, Sicilia, &c. oritur. Auguſto floret. *Uſu.* Flores, ſed raro inveniuntur, & Semen ſeu Grana rotunda Pipere minora, colore cinericeo nigricante, ſaporis acris ſubaſtringentis, exſiccantis. *Vires.* Calfacit & ſiccat inſigniter, diſcutit, Menſes ciet, appetitus venereos cohibet, ſemen imminuit, *Schrod.*

III. *De Styrace.*

N*Otæ ſunt, Nux minor, ſubrotunda tegumento exteriori nuci arctè adhærente, lanuginoſo, folio arboris ſimplicis Cydoniæ*, R. Meth. pag. 36.

A. Styrax, *Offic. Mill. Cat.* 149. *Comm. Plant. Uſu.* 86. Styrax arbor, *Ger.* 1342. *Emac.* 1526. *J. B.* i. 341. *Raii Hiſt.* ii. 1680. *Chab.* 73. *Pluk. Almag.* 358. Styrax arbor vulgaris, *Park. Theat.* 1530. Styrax folio Mali cotonei, *C. B. Pin.* 452. *Tourn. Inſt.* 598. *Elem. Bot.* 472. *Boerh. Ind.* A. ii. 218. *Jonſ. Dendr.* 126. *Breyn. Prod.* ii. 98. A. *The Storax-tree.* Gal. *Storax.* G. Storax-baum. B. *Storax-boom.* In Italia & alibi. *Uſu.* Reſina duplicis generis in Officinis proſtat, ſiccus & liquidus. *Siccus* Officinis *Storax Calamita*, *Rand. Ind.* 87. *Mont. Exot.* 11. eſt ſubſtantia reſinoſa, pinguis, ex flavo rubeſcens, in micas variæ magnitudinis concreta, ſaporis ſubacris, reſinoſi, odoris fragrantiſſimi, ex trunco arboris ſponte effluens.

N. B. 1. Pharmacopolæ noſtrates magma impuriſſimum, variiſque heterogeneis, ut paleis, pilis, furfuribus, ſcobe, mixtum (hinc fortè Styrax rubra nonnullis) pro Styrace calamita in Officinis vendunt. 2. Occurrunt deſcriptiones medicamentorum, in quibus & Storax calamita & rubra diſtinctim præſcribuntur. In his igitur quid per Styracem calamitam à rubea diſtinctam intellectam velit *Nicolaus*, diverſæ ſunt opiniones: Sunt qui Thymiama per Styracem rubeam innui volunt; alii Styracem optimam, quæ in grana confluxit: Alii Styracem vetuſtate rubefactam eſſe contendunt. Celeberrimus *Commelinus* ſic ſcribit: Reſina eſt duplex, ſicca & liquida, ſicca duplici nomine in Officinis proſtat. Styrax Calamita & rubra quæ paritate ſola differunt. *Hoffmanno* autem (cui & nos conſentimus) idem ſunt gummi, ſed puritate differens, calamita enim de aliquali rubedine etiam participat: Verum enimvero cum in præſcriptionibus Medicis Styrax calamita occurrit, Styrax vel in granis, vel ex impuritatibus colata intelligenda eſt; cùm autem Styrax rubra, magma illud Styracis impuriſſimum, quod in Officinis noſtris vulgò venditur. Præfertur pinguis, lentus, fragmentis albicantibus rufeſcens, odore perſeveranti, qui, dum mollitur, melleum liquorem reddit. 3. *Storax liquida*, Offic.

A. *Liquid Storax.* Gal. *Storax liquide.* G. Weicher oder fließender Storax. B *Vloeyende Storax.* Eſt liquor pinguis, melleæ & tenacis ſubſtantiæ, coloris fuſci, aut ex fuſco rubentis, odoris gravis, ex cortice arboris effluens. *Vires.* Calfacit, exſiccat, emollit, concoquit. Cephalicus imprimis eſt, & nervinus: Medetur Tuſſi, Catarrhis, Raucedini, &c. *Schrod.*

De Styrace liquida magna inter Auctores diſſenſio eſt. Aliis videlicet nihil aliud eſt quàm Stacte, i. e. Myrrhæ colamen: Quod falſum eſſe inde conſtat, quòd Myrrhæ lachrymæ ob ſubſtantiæ ſimilitudinem in quovis aquoſo liquore diſſolvantur. Styrax autem liquidus minimè, ſed in oleoſo & pingui, ut aliæ reſinæ. Aliis factitium quid ex Styrace calamita in oleo ac vino ſoluta, admiſtaque Terebinthina Veneta excocta, quæ decoctio, ubi refrixerit, Styrax liquida ad fundum ſecedere dicitur, ad ſuperficiem mittens oleoſam ſubſtantiam liquidiorem: Alii expreſſu idem moliuntur: Aliis eſt Oleum ex nucleis arboris Storacifluæ expreſſum: Aliis fit per decoctionem corticis vel Arboris Styracis, vel ut alii, Liquidambræ. *Hoffmannus* Styracem calamitam & Liquidam idem eſſe gummi affirmat, ſed puritate tantum differre. Hinc Liquida eſt optima. Verum quod in Officinis noſtris pro Styrace liquida venditur, omnino factitia res eſt, ut certior factus ſum à Pharmacopolis variis Londinenſibus. *Styrax Liquida vera* eſt viſci aucuparii ſpecies ex cortice *Roſæ Mallos* in aqua marina cocta præparata, ut certior factus ſum per amicum noſtrum, D. *Jacobum Petiver* in *Act. Philoſ. Lond.* n. 313.

Qualis ſit arbor *Roſa Mallos*, cuique generi adſcribenda, nos etiamnum plane fugit, ideoque quod inſuper adjiciam nihil habeo, niſi quod in Inſula *Cobroſs* ſuperiori Maris Rubri parte haud procul à *Cadesh*, quod iter trium dierum à *Sues* diſtat, naſcitur. Utrum nomen *Cattar-mija* Turcis & Arabibus Arbor vel Viſco ex ejus Cortice facto indetur, adhuc incertum eſt. Hoc Viſcum ad *Juddam* affertur, indeque Menſe Junii vel Julii ad *Mocham*, ubi, pro bonitate venundatur à 60 ad 120 *Dollarias* nummos pro ſingulis vaſculis, quæ 420 pondo continent. Optimum id eſt quod minimum luti aut pulviſculi habeat, quibus ſæpe commiſcetur, quæque facillime aqua marina abſterguntur.

IV. *De Saſſafras arbore.*

NOtæ *ſunt*, *Folia laciniata*, *floſculi lutei racematim congeſti*, *fructus monopyrenos per maturitatem niger.*

A. Saſſafras, *Offic. Ger.* 1341. *Emac.* 1525. *Park. Theat* 1606. *Raii Hiſt.* ii. 1568. *Jonſ. Dendr.* 218. *Rand. Cat.* 79. *Mont. Exot.* 7. Saſſafras arbor, *Hern.* 61. *Chab.* 36. Arbor Saſſafras Monardi, *Breyn. Prod.* i. 18. *Pluk. Phytog.* ccxxii. f. 6. Arbor ſive Lignum Pavanum, *J. B.* i. 483. Arbor ex Florida Ficulneo folio, *C. B. Pin.* 431. Cornus mas odorata folio trifido, margine plano, Saſſafras dicta, *Pluk. Almag.* 120. Anhuiba ſive Saſſafras Braſilienſium, *Piſon.* 145. A. *The Saſſafras-tree.* Gal. *Saſſafras.* G. Fenchelholtz. B. *Zaſſefras-hout.* In diverſis regionibus Americæ naſcitur. *Uſu.* Radix, ejuſque Cortex; & ſic deſcribitur: Sub Cortice tenui, foras cinereo, intus ferrugineo, includens materiam ex rufo albicantem, lignoſam, levem, & raram, ſaporis acris ſubdulcis & aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Calfacit, ſiccat, attenuat, aperit, diſcutit, ſudores movet. Uſus præcipuus in omni morborum genere, præſertim obſtructionibus tollendis, partibus internis roborandis, in ſterilitate emendanda & Venerea Lue curanda. Inſtar Panaceæ in Catarrhis habetur, *Schrod.*

V. *De Cinamomo.*

DE Caſſia, Cinamomo, quod & Canella dicitur, & Folio Malabathro, controverſæ occurrunt opiniones. Sunt enim qui inter ſe Caſſiam ligneam & Cinamomum confundunt, & pro uno & eodem utrumque habent cortice, ſoliſque nominibus differre, non re ipſa, ſtatuunt: alii ex ſola loci varietate ea diſtinguunt, non ex diverſa ſpecie arboris: alii ex una eademque arbore utrumque deſumi volunt: Alii diverſæ ſpeciei arborum, quibus & nos conſentimus, cortices faciunt, inter quos tamen maxima ſimilitudo intercedit, atque idcirco primo in loco veram & genuinam arborem Canelliferam Zeilanicam vobis exhibuimus, cujus Cortex Officinarum Cinamomum eſt: ſecundo in loco Malabaricam & Javanicam, cujus cortex eſt illa Caſſiæ ligneæ ſpecies fiſtuloſa, ſeu in fiſtulas convoluta, in Offi-

Officinis frequentiſſima; cujus folia, ut & Cinamomeæ arboris veræ pro Malabathro ſeu folio Indo vulgo venduntur. Tertia noſtra Caſſiæ ligneæ etiam ſpecies eſt in Officinis non raro venalis. Quarta, quam pro Folii Indi legitimi planta habemus, Potamogeitonis ſeu Lentis paluſtris ſpecies non eſt, ut *Dioſcorides* tradit, ſed hæc ipſa arbor: cujus folia, cùm in Officinis noſtris raró inveniantur, Cinamomi & Caſſiæ ligneæ folia pro iis (ut diximus) plerumque venduntur, idque fortaſſe abſque ullo ſaltem inſigni errore, cum omnes, ut diximus, Canelliferarum arborum ſpecies ſint.

Notæ ſunt, Glans nuciformis calyculata, nucleo bifido, calloſo, duro ac pingui, cortice integro admodum fragili, calyce concavo.

A. 1. Cinamomum, *Offic.* *Park. Theat.* 1579. *Comm. Plant. Uſu.* 77. Cinnamomum Zeylanicum, Caſſia Cinnamomea, Canella, *Mont. Exot.* 8. Cinamomum ſive Canella Zeilanica, *C. B. Pin.* 408. *Raii Hiſt.* ii. 1561. Laurus Zeilanicus baccis calyculatis Hermanni, *Ejuſd.* Caſſia Cinamomea, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 129. *Pluk. Almag.* 88. Laurus Ceylanica glandifera, folio trinervio optimum & legitimum Cinamomum ferens, *Muſ. Zeylan.* 12. Canella, *Ger.* 1349. *Emac.* 1532. Canella ſive Cinamomum vulgare, *J. B.* i. 440. Cinamomi vel Canellæ arbor, *Chab.* 33. Canella, Cuurdo, & Caſſia vulgaris, *Piſ. Mant. Arom.* 165. Arbor Canellifera Zeylanica, cortice acerrimo ſeu præſtantiſſimo, qui Cinamomum Officinarum, *Breyn. Prod.* ii. 17. Kurudu, *Herm. Muſ. Zeyl.* 12. Kurundu, *Ejuſd.* 37. A. *The true Cinamon-tree.* Gal *Canelier.* G. Canel-Baum. B. *Kaneel-boom.* *Uſu.* Cortex tenuis, cannulatus, ab exteriori pellicula purgatus, ex flavo rubeſcens, ſeu ferrugineus, ſaporis acris, pungentis, ſubdulcis & aromatici, odoris fragrantiſſimi. Probatur ſubrubrum odoris fragrantiſſimi, ſaporis ſubaſtringentis & acris. Ex Inſula Zeylanica Indiæ Orientalis ad nos tranſportatur. *Vires.* Calfacit, ſiccat, aperit, diſcutit. Menſes & partum accelerat, omnia viſcera ſpirituſque ſingulos recreat, concoctiones juvat. Hinc uſus ejus frequentiſſimus eſt in virium imbecillitate, Lipothymia, capitis, ventriculi, & uteri affectibus frigidioribus, *Schrod.*

A. 2. Caſſia lignea, *Offic.* *Herm.* 35. Caſſia lignea Officinarum, *Park. Theat.* 1580. Caſſia vulgaris Calihacha dicta, *Piſ. Mant. A.* 165. Caſſia Malabarica, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 130. *Comm. Flor Mal.* 73. Cinamomum ſive Canella Malavarica & Javanenſis, *C. B. Pin.* 409. *Raii Hiſt.* ii. 1560. Canella Malavarica & Javenſis, *Jonſ. Dendr.* 164. Arbor canellifera Malabarica, cortice ignobiliore, cujus folium Malabathrum Officinarum, *Breyn. Prod.* ii. 18. Cinamomum Malabaricum, Canella Malabarica, *Mont. Exot.* 8. Carva, *Hort. Mal.* i. 107. *Tab.* 59. A. *The Caſſia Lignea-tree.* Gal. *Caſſia lignea.* G. Mutter-Zimmet oder Caßien richender-Baum. B. *Kaſſië, (een ſoort van Kaneel-boomtje.)* *Uſu.* Cortex Cinamomi in modum cannulatus & contortus ab exteriori pellicula etiam purgatus, odore & ſapore debiliore magiſque glutinoſo. Ex Inſula Malabar, Java, &c. affertur. *Vires.* Quales Cinamomi, ſed longè debiliores, nec adeò diu durantes.

A. 3. Caſſia lignea communis, *Pharmacopolis.* Caſſia lignea fuſca aromatica, *C. B. Pin.* 409. Caſſia lignea fuſcâ aromatici & glutinoſi ſaporis, *J. B.* i. 451. Caſſia, Canella, *Chab.* 33. Arbor canellifera Indica, cortice acerrimo, viſcido ſeu mucilaginoſo, qui Caſſia lignea Officinarum, *Breyn. Prod.* ii. 17. A. *The common Caſſia Lignea-tree.* Gal. *Commun Caſſia lignea.* G. gemein Caßien richender-Baum. B. *gemeene Kaſſië.* *Uſu.* Cortex eſt Cinamomo craſſior, odore & ſapore debilior, colore rubicundior, ſubſtantia durior, & ex pellicula ſua exteriori etiam deraſus. Hic cortex ex India Orientali tranſportatur, & in Officinis noſtris frequens reperitur.

A. 4. Folium Indum ſeu Malabathrum, *Park. Theat.* 1584. Folium Indum Malabatrum, *Mont. Exot.* 8. Malabatrum ſive Folium Indum, *Chab.* 33. Malabathrum & Folium Indum Officinarum, *J. B.* i. 430. Tamalapatra, *Ger.* 1315. *Emac.* 1534. Tamalapatrum ſive Folium, *C. B. Pin.* 409. Canella ſylveſtris Malabarica, *Raii Hiſt.* ii. 1502. *Comm. Flor. Mal.* 68. Canella arbor ſylveſtris, *Munting.* 120. Canella ſive Cinamomum vulgare craſſiore cortice, *J. B.* 451. *Chab.* 34. Katou-Karva, *Hort. Mal.* v. 105. *Tab.* liii. Pſeudo-caſſia Dioſcoridis, *Jonſ. Dendr.* 162. Pſeudo-caſſia ſive Cinnamomum vulgare craſſiore cortice, *J. B.* i 451. Canella ſeu Cinnamomum vulgare craſſiore cortice, *Chab.* 34. *Raii Hiſt.* ii. 1562. Cinnamomum ſeu Caſſia craſſior, Pſeudo-caſſia, *C. B. Pin.* 409. Cinnamomum craſſiore cortice, *Ejuſd.* A. *Indian Leaves.* Gal. *Feuille Indienne.* G. Indianiſche Blatt. B. *Indiaanſe blat.* *Uſu.* Folia oblonga, acuminata, denſa, & glabra, à pediculo ad apicem tres nervi diſcurrentes, odore grato. Eligenda ſunt recentia, viridiuſcula. *Vires.* Iiſdem facultatibus pollent, quibus

bus Spica-nardi, ſed fortioribus: urinam movent, *Schrod.*

VI. *De Camphora.*

C*Amphoriferæ arboris Notæ ſunt, Glans nuciformis calyculata, nucleo bifido, calloſo, duro, ac pingui, cortice, & putamine integro, fragili, calyce concavo. Flores ex foliorum ſede provenientes: Folia alterna ſempervirentia*, Breyn. 2. P.

A. 1. Arbor camphorifera Japonica, *Breyn. Cent.* ii. *Prod.* i. 4. *Raii Hiſt.* ii. 1679. Camphorifera, *Rand. Ind.* 19. Arbor Camphorifera Japonica, foliis laurinis, fructu parvo, globoſo, calyce breviſſimo, *Breyn. Prodr.* 16. Laurus camphorifera, *Kempb. Amœn. Exot.* 770. Camphorifera arbor, ex qua Camphora Officinarum, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 113. Camphora Officinarum, *C. B. Pin.* 500. Camphora, *Park. Theat.* 1575. *Mill. Cat.* 127. Camphura, quæ Salicis folio dicitur, *J. B.* i. 338. A. *The Camphire-tree of Japan.* Gal. *Arbre donnant le Camphre de Japon.* G. Campffer-Baum. B. *Kampfer-boom.*

A. 2. Arbor camphorifera, Sumatrana Grimmii, *Raii Hiſt.* ii. 1679. Camphora Grimmii, *Ephem. Germ. An.* xi. *Obſ.* 153. p. 357. Camphorifera Summatrana, foliis Caryophyili aromatici longius mucronatis, fructu majore, oblongo, calyce ampliſſimo Tulipæ figuram quodammodo repræſentante, *Breyn. Prod.* ii. 16. Camphora arbor Sumatrana, ſeu Rhyne, *ejuſd. Prodr.* i. 4. A. *The Camphire-tree of Sumatra.* Gal. *Arbre donnant le Camphre de Sumatra.* G. Campffer-Baum von Sumatra. B. *Campfer-boom van Sumatra.* Camphora, *Offic.* Camphora, Camphura, *Mont. Exot.* 11. *Chab.* 74. A. *Camphire.* Gal. *Camphre.* G. Campffer. B. *Campfer.* Eſt ſubſtantia candidiſſima, ſalis vel nitri inſtar, pinguis, & oleoſa, in panes fuſiles ingentes coacta importatur, ſaporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis, & gravis.

Camphora ex hujuſce arboris radicibus extrahitur, quæ, in particulas conſciſſæ, & in ahenum conjectæ, operculo ima parte lato, & in acumen faſtigiato conteguntur. Inde aheno ſupra ignem poſito, Camphora aſcendit, & operculo adhæreſcit. Camphora primò ſordidi, & ſubalbidi coloris eſt, valdéque fæculenta, poſtquam verò in Hollandiam exportatur, ignis vitrorum ope fit pellucida. D. *Joſephus Millerus* in ſuo *Botanico Officinali*, p. 105. præter hæc addit, aquam radicibus eſſe admiſcendam, & operculum aheni ſtramineum eſſe. Hic, uti etiam *Kempherus*, putat arborem eſſe bacciferam, ideoque à Cinamomo diverſum, à cortice cujus radicibus camphora extrahi dicitur. *Vires.* Reſiſtit putredini, ac venenis, unde frequens ejus uſus eſt in peſte, malignïſque morbis, & febribus putridis; inter fortiſſima enim Alexiteria non immeritò numeratur. Suffocationi uterinæ ſubvenit. Uſus externus crebrior eſt in Epithematis. *Calida ſit, an frigida, non convenit inter medicos. Vetuſtiores frigidam eſſe ſtatuunt; eo argumento, quod Venerem extinguat, & libidinem compeſcat, hinc verſiculus:*

Camphora per nares caſtrat odore mares.

quodque ophthalmiis, & oculorum inflammationibus, tum etiam ambuſtis impoſita, nivis frigiditatem referat, & tandem quod ſomnum inducat. Sed hæ obſervationes omnes ex falſa hypotheſi oriundæ videntur; nam Ruta & Vitex (*idoneis auctoribus atteſtantibus*) *Venerem etiam extinguunt, & tamen non ſunt frigidæ complexionis: At nec Venerem arcere conceſſerit* Jac. Breynius, *in* Cent. p. 14. *Siquidem obſervatum plurimos Camphoram quotidie purificantes, tamen fœcundos & multâ atque copioſâ ſobole fælices exiſtere. Recentiores, quibus & nos conſentimus, è contrario calidam affimant, quorum argumenta, inflammabilitas eximia; odor aromaticus penetrantiſſimus, ac ſapor acris, & pungens, facilis evaneſcentia ob partium tenuitatem.*

VII. *De Canella alba.*

F*Oliis laurinis, floribus pentapetalis coccineis vel purpureis, baccis calyculatis tetrapyrenis à reliquis differt.*

A. Canella alba, *Parkinſon. Theat.* 1581. *Raii Hiſt.* ii. 1802. Canella alba quorundam, *J. B.* ii. 461. Cinnamomum ſive Canella tubis minoribus alba, *C. B. Pin.* 409. Caſſia lignea Jamaicenſis, cortice acri, candicante, *Pluk. Phytog.* lxxxi. Caſſia lignea laurifolia Americana, cortice albo, valde acri & aromatico, *Pluk. Almag.* 89. Tab. 81. Arbor baccifera, laurifolia, aromatica, fructu viridi, calyculato, racemoſo, *Philoſoph. Tranſact.* N. 192. p. 465. *Cat. Jam.* 165. *Sloan. Hiſt.* ii. 87. Tab. 191. Canella Cubana, *Jonſ. Dendr.* 165. Arbor Jucadice, *Nieremb.* 294. Arbor, cujus cortex Gingiber æmulatur, *Laet.* 24. A. *The Wild Cinnamon-tree.* Gal. *Canelier ſauvage.* G.

G. Wilder Zimmet-Baum. B. *Wilde Kaneel-boom.* In Inſula Jamaicenſi, & alibi. *Uſu.* Cortex in oblongos tubulos convolvitur, ab exteriori cortice purgatus, tam extus quam intus exalbidus, Cinnamomo craſſior, & lenior, ſapore acri, aromatico, odore fragranti. In Officinis noſtris pro Cortice Winterano non infrequens venditur, cui viribus reſpondet, & pro ſuccedaneo ejus non immeritò uſurpari poteſt.

SECTIO SEXTA.

De Arboribus Pruniferis.

A*Rbores Pruniferas voco, quæ fructus majores proferunt oſſiculum intus unicum, pericarpio ſeu pulpâ etiam per maturitatem humidâ undique cinctum continentes*, R. H. p. 1512.

Arbores Pruniferæ ſunt vel fructibus
- Solitariis, ſeu in ſingulis pediculis ſingulis, quæ vel ſunt pediculis
  - Breviſſimis, fructu vel
    - Compreſſo ſeu pulvinato, oſſiculo
      - Lævi aut æquali; folio rotundiore: *Malus Armeniaca.*
      - Inæquali, ſulcis aut ſcrobiculis exarato; folio
        - Simplici,
          - Longo, ſerrato, oſſiculo
            - Rotundiore, rugis ſcabro, fructûs pulpâ copioſiore, molliore, & eſculento: *Malus Perſica.*
            - Productiore, & ſcrobiculis exarato, pulpâ per maturitatem ſicciore: *Amygdalus.*
          - Subrotundo, ſerrato: *Tacamahaca.*
        - Pinnato, fructuque oblongo, viridi: *Ebenus.*
    - Rotundiore, & minus compreſſo.
      - Glabro, nucleo aromatico, venis flavis, rubentibus, vario, triplici putamine tecto: *Nux Moſchata*
      - Piloſo, foliis citrinis: *Arbor Benzoinifera.*

a b

a b Paulo productioribus, flore
- Albo ſpecioſiore, oſſiculo fructûs compreſſo, craſſo, ac duro
  - Minùs, pulpâ molli: *Prunus.*
  - Magis, fructu etiam coſtis aliquot elatis anguloſo: *Myrobalanus.*
- Luteo aut herbido minus pulchro, oſſiculo duriore, arbore ipſa
  - Non ſpinoſa, fructu tereti, oblongo, valde acido, oſſiculo etiam tereti, duriſſimo: *Cornus.*
  - Spinoſa, foliis trinerviis, per ambitum ſerratis: oſſiculo ſcabro: *Jujuba.*
- Longiſſimis in hoc genere, fructu breviore, & ad baſin latiore, rotundioréque quàm ſint Pruna, & oſſiculo pariter breviore, ac tumidiore: *Cerafus.*

Racemoſis aut confertim naſcentibus, oſſiculis monoſpermis, fructu nudo, oſſiculo
- Fragili; fructu ipſo pruniformi, liquore pingui, Oleo dicto, ſcatente, foliis ſalignis ſubtus incanis, perpetuis, oſſiculo fructus duriſſimo, ſcabro: *Olea.*
- Lento & ligneo, fructu ipſo ſeu
  - Cordiformi, foliis etiam geminatis, glabris, floſculis tetrapetalis: *Anacardium.*
  - Pyriformi, oſſiculo etiam reniformi ſummo fructui innaſcente, foliis ſingularibus, floſculis pentapetalis *Acajou.*

I. *De Malo Armeniaca.*

N*Otæ ſunt, Folia lata, glabra, Populum nigram referentia: oſſa plana & lævia.*

A. Armeniaca Malus, Præcocia, *Offic.* Armeniaca Malus major, *Ger.* 1260. *Emac.* 1448. Armeniaca, Malus Armeniaca, *Mont.* 37. Malus Armeniaca major, *Park. Parad.* 579. *Jonſ. Dendr.* 74. Armeniaca Mala majora, *C. B. Pin.* 442. *J. B.* i. 167. *Raii Hiſt.* ii. 1514. Mala Armeniaca, *Chab.* 11. Armeniaca fructu majori, nucleo amaro, *Tourn. Inſt.* 623. *Elem. Bot.* 495. Armeniaca Malus fructu majori ex luteo rubeſcente, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 59. *Boerh. Ind.* A. ii. 242. A. *The Apricot-tree.* Gal. *Abricotier.* G. Appricoſen-Baum. B. *Appelcoſen-boom.* In hortis, & viridariis colitur. *Uſu.* Fructus in culinis; in medicina enim raro occurrit.

 II. *De*

II. *De Malo Perſica.*

F*Oliis longis anguſtis; fructus oſſiculo rugis & ſulcis profundioribus exarato à reliquis differt,* R. H. 1514.

A. Perſica Malus, *Offic.* *Ger.* 1258. *Emac.* 1447. *Park. Parad.* 580. *J. B.* i. 157. *Raii Hiſt.* ii. 1515. *Chab.* 11. Perſica vulgaris, *Mill. Cat.* 141. Perſica, Malus Perſica, *Mont.* 49. Perſica molli carne, &c. *C. B. Pin.* 440. *Tourn. Inſt.* 624. *Elem. Bot.* 496. *Boerh. Ind.* A. ii. 243. Malus Perſica fructu molli, *Jonſ. Dendr.* 71. A. *The Peach-tree.* Gal. *Peſcher.* G. Pfirſchen-Baum. B. *Perzik-boom.* In hortis colitur. Martio floret. Septembri fructus perficitur. *Uſu.* Folia, flores, & fructus. *Vires.* Folia & flores calfaciunt, ſiccant, abſtergunt. Uſus præcipuus (florum) lumbricis infantum, in alvi laxatione, meſenterii obſtructione, ſeri purgatione, & ſimilibus. Fructus refrigerat, & humectat; nutrimenti ſunt pauci, facıléque putreſcunt, *Schrod.*

III. *De Ebeno.*

F*Oliis juglandinis, ſed paulo minoribus, praſinum colorem referentibus; fructu oblongo, viridi, Perſicæ fructus æmulo, ab aliis differt.*

A. 1. Ebenus, *Offic.* *C. B. Pin* 448. *J. B.* i. 394. *Raii Hiſt.* ii. 1805. *Jonſ. Dendr.* 423. *Chab.* 30. Ebenus lignum, *Ind. Med.* xlvii. A. *Ebony.* Gal. *Ebene.* G. Eben-holtz-Baum. B. *Ebben-hout-boom.* *Uſu.* Medulla ligni duriſſima, nigra. *Vires.* Ebenus, conſentiente veterum teſtimonio, oculis utilis eſt. Scobem ejus oculis unice mederi dicunt, lignoque ad cotem trito cum paſſo caliginem diſcuti, *Plin.* In convulſione flatulenta valet, inquit *Zac.*

A. 2. Alcoa arbor Populnea fronde, tota argentea, quinque capſularis, ſeu Ebenus viridis ex Inſula S. Helena, ubi ab Anglis illic degentibus, A. *Black-wood, and Ebony.* Gal. *Bois noir*, ou *Ebene.* G. Schwartz Holtz oder Eben-Holtz. B. *Zwart Ebben-hout.* i. e. Lignum Nigrum, & Ebenus nominatur, *Raii Hiſt.* iii. 520. Et revera eſt Ebenus genuina Indorum, ut ex aliorum fide dignorum relatu nobis ſcribit D. *Raius*, ſerio affirmabat inſignis ille Botanicus D. *Car. Du Bois.*

Quid ſit Ebenus antiquorum hodie controvertitur, alii enim Palmæ, alii Guajaci, alii Cytiſi ſpeciem eſſe autumant: duæ autem ligni ſpecies in fabrorum lignariorum, aliorumque mechanicorum officinis inveniuntur, videlicet: una ex India Orientalı, obſervante *Helbigio*, allata, & hoc in loco à nobis exhibita: altera Americana arbor, ſiliquoſa, ut nos monuit eruditiſſimus ille Botanicus D. *Hans Sloan.* Baronettus, M. D. quæ cum nullius in medicina uſus ſit, de ea plura dicere ſuperſedeo.

IV. *De Tacamahaca.*

F*Oliis crenatis Populo non diſſimilibus, fructu nucleo Perſico ſimili, ab aliis differt.*

A. Tacamahaca, *Offic.* *C B. Pin.* 503. *Park. Theat.* 1608. *Cluſ. Exot.* 298. *Chab.* 74. *Mont. Exot.* 11. *Raii Hiſt.* ii. 1846. Tacamahaca Populo ſimilis, fructu colore Pæoniæ ſimili, *J. B.* i. 346. Tacamahaca foliis crenatis, Sadelhouts Lignum ad ephippia conficiendum aptum, *Parad. Bat. Prod.* 379. *Pluk. Almag.* 360. *Phytog.* ccxxviii. f. 2. Tecomahaca, *Hern.* 55. A. *Tacabamac-tree.* Gal. *Arbre donnant la gomme Tacamaque.* G. Sattel-Holtz. B. *Zadel-boom.* *Uſu.* Gummi ſeu Reſina; ſubſtantia eſt reſinoſa, arida, nunc rufo, nunc flavo nigricans, in glebas compacta, ſaporis aromatici, reſinoſi, odoris fragrantis. *Vires.* Calfacit, ſiccat, validæ aſtrictionis particeps, digerit, reſolvit, maturat, tumores emollit; dolores, ac flatus diſcutit: Uterina imprimis eſt, nervina, ac cephalica. Uſus præcipue externus eſt, &c. *Schrod.* Adeo celebris eſt apud Indos, ut ad qualemcunque dolorem adhibeatur, *Monardes.*

V. *De Amygdalo.*

A *Perſica, cui aliàs perſimilis eſt, differt pulvinato fructûs callo minus ſpiſſo, & per maturitatem ſicciore, oſſiculo longiore lævi, & ſcrobiculis inſculpto,* R. H. p. 1519.

Amygdalus, Amara, & Dulcis, *Offic.* *J. B.* i. 174. *Mont.* 36. *Jonſ. Dendr.* 122. Amygdalus ſativa, *C. B. Pin.* 441. *Raii Hiſtor.* ii. 1519. *Elem. Bot.* 497. Amygdalus ſativa fructu majore, *T. Inſt.* 627. *Boerh. Ind.* A. ii. 245. Amygdalus, *Chab.* 12. *Ger.* 1256. *Emac.* 1445. *Parkinſ. Theat.* 1515. A. *The Almond-*

Almond-tree. Gal. *Amandier.* G. Mandel-Baum. B. *Amandel-boom.* Regionibus calidis delectatur. *Uſu.* Nuclei, qui multum inter ſe differunt; alii enim ſunt amari, alii dulces; apud nos maxime æſtimantur Amygdala Jordanica, quæ majora ſunt, & longiora, & anguſtiora. *Vires. Dulces*, nutritivæ ſunt, temperatæ, calidæ, & humidæ, humorum acrimoniam lenientes, & hinc dolorem & vigilias ab acrimonia oriundas, demulcentes. *Amaræ* ſunt calidæ, & ſiccæ; attenuant, aperiunt, extergunt; diureticæ ſunt; obſtructioni jecoris, lienis, meſenterii, uterique conferunt. Extrinſecus lentigines tollunt, *Schrod.*

VI. *De Nuce Moſchata.*

A *Reliquis hujus generis diſtinguitur, triplici fructûs integumento, nucleo ovato, exteriùs rugoſo, pulpâ interiore venis flave rubentibus variâ, aromaticâ*, R. Meth. A. p. 1522.

A. Nux Moſchata, *Offic. Ger.* 1353. *Park. Theat.* 1600. *Raii Hiſt.* ii. 1522. *Chab.* 17. Nux Moſchata rotunda, ſive fœmina, *Ger. Emac.* 1536. Nux Moſchata, ſive rotunda, *Breyn. Prod.* ii. 77. Nux Moſchata fructu rotundo, *C. B. Pin.* 407. *Pluk. Almag.* 265. *Phytog.* ccix. f. 1 *Jonſ. Dendr.* 158. Nux Moſchata, Nux Myriſtica, Nuciſta, *Mont. Exot.* 9. Nux aromatica vulgo Moſchata, *J. B.* i. 265. Pala, *Piſ. Mant.* A. 173. A. *The Nutmeg-tree.* Gal. *Muſcadier.* G. Muſcatenuß-Baum. B. *Muſcate-noten-boom.* In Inſula Banda creſcit. *Uſu.* Nucleus, Macis, *Offic. Mont. Exot.* 9. Bongo-Pala, *Piſ. Mont. A.* 173. ſeu involucrum ſecundum, putamen durum quaſi reticulo includens, & fructus integri, conditi. Eligendus nucleus recens, gravis, pinguis, & qui acu punctus ſuccum oleoſum emittit. Macis probatur odore ſuavi, ſapore ſubacri, colore rubeſcente. *Vires.* Nucleus calfacit, & ſiccat, ſubaſtringit; ſtomachicus eſt, cephalicus, uterinus; diſcutit flatus, coctionem juvat, halitum fœtidum oris emendat, fœtum recreat, lipothymiæ ac palpitationi cordis ſuccurrit, lienem minuit, alvi fluores compeſcit, vomitum ſiſtit. Maci eædem vires adſcribuntur, quia tamen partium tenuiorum exiſtit; ideo & operando efficacior, & magis penetrans habetur, *Schrod. Præp.* in officinis pharmacopolarum frequenter venduntur. 1. Conditæ Nuces Moſchatæ, A. *Preſerved Nutmegs.* Gal. *Noix de Muſcades confites.* G. Eingemachte Mußcaten. B. *Confyte Noote muſcaat.* Condiuntur virides, integræ, ut juglandes, conditæque, ad nos tranſportantur. 2. Oleum Nucis Moſchatæ per expreſſionem, Macis vulgo, A. *Oil of Mace by Expreſſion.* Gal. *Huile de Macis par expreſſion.* G. Muſcaten-Nuß Oehl. B. *Oly van Noote Muſcaat, of van Macys.* in Anglia dictum, nihil aliud eſt quam Oleum Nucis Myriſticæ per expreſſionem elicitum. Optimum ex India Orientali mittitur in ollis [*Jars*] Porcellenſibus, conſiſtentiæ craſſæ, pinguis; coloris Macis, & odoris fragrantis. Hoc in officinis pharmacopolarum minus frequens eſt quam ſpecies quædam ex Hollandia advecta in maſſis ſeu laterculis quadratis, conſiſtentiâ duriore, colore pallidiore, & odore remiſſiore, priori bonitate multum cedens.

Verum ſeu genuinum Macis Oleum per expreſſionem in Indiis Orientalibus è Maci recenti fit; unde ad nos in vaſis & ampullis vitreis adfertur, ſed in officinis noſtris raro invenitur. Eſt autem liquidum, colore rubente, odore Macis valido, ſapore ſubacido, ima parte ad fundum tantillo craſſiore quàm ſuprema.

Invenitur etiam apud pharmacopolas noſtras Olei Macis communis titulo (Unguenti Macis nonnullis dicti) A. *Common Oil of Mace.* Gal. *Huile de Macis commune.* G. gemein Muſcatenuß Oehl. B. *gemeen Macys Oli, Oli van Foely.* oleum, vel potius unguentum quoddam factitium, ex Sebo ovino, Palmæ oleo, aliiſve ejuſdem farinæ ſimplicibus, Nucis Myriſticæ Oleo delibutum, & coloratum, vilis pretii, & viribus præcedenti multò inferius.

VII. *De Arbore Benzoinifera.*

F*Oliis Citrinis, fructuque compreſſo piloſo à reliquis differt.*

A. Benzoin, Benzoinum, *Offic.* Benzoin, *Comm. Plant. Uſual.* 87. *Park. Theat.* 1572. *Boerh. Ind.* A. ii. 259. Benzoin, Aſa dulcis, *Mont. Exot.* 11. Belzoinum Officinarum, *Jonſ. Dendr.* 355. *C. B. Pin.* 503. *Raii Hiſt.* ii. 1845. Benjovinum, *Chab.* 74. Benjoinum, cujus arbor, folio Citri, *J. B.* i. 328. Arbor Benzoini Grimmi, *Ephem. Germ. A.* xi. 376. f. 31. Arbor Benzoinifera, *Breyn. Prod.* ii. 16. Arbor Virginiana Piſaminis folio baccata, Benzoinum redolens, *Pluk. Almag.* 42. *Phytog.*

Tab. 139. f. 3. & 4. Arbor Virginiana Citriæ vel Limoniæ folio Benzoinum fundens, *Hortus Amſtel.* i. 187. f. 97. Benjui Garziæ, *Cluſ. Exot.* 155. A. *The Benjamin-tree.* Gal. *Arbre donnant le Benjoin.* G. Benzoin-baum. B. *Benzoin-boom.* In India Orientali oritur. *Uſu.* Reſina arida, & indurata, ex variis ſplendentibus micis, modo flaveſcentibus, modo albeſcentibus, ſeu ex variis fruſtulis diverſorum colorum in maſſam coacta, ſaporis reſinoſi, ac pinguis, odoris fragrantis, ac ſuavis. Triplex in Officinis reperitur, 1. *Amygdaloides*, in Siam & ejus contermina Mirtaban proveniens. 2. *Nigrius*, in Java & Sumatra inventus. 3. *Nigrum* in Sumatræ provincia profluens. *Grimmius* autem duplex ſemper gummi ex iiſdem arboribus haberi aſſerit; primum quod eleganter album, & flavum eſt; ſecundum craſſius, ſubfuſcum, durum, quod recrementa habet admixta. Præfertur Amygdaloides, quod maculas candidas Amygdalarum inſtar refert. Optimum cenſetur pellucidum, ſuaviſſimè ſpirans, nec heterogeneis inquinatum. *Vires.* Calfacit, & ſiccat, incidit, attenuat; pulmonicum eſt. Uſus præcipuus intrinſecus in affectibus pulmonum, catarrhoſis, tuſſi, aſthmate. Extrinſecus in cerebro per ſternutationem expurgando, in odontalgia maſticando, in tuberculis, ac rubore faciei extergendo, &c. *Schrod.* E quanam arboris aut plantæ ſpecie Benzoinum colligitur, non levis eſt controverſia inter Botanicos.

Veteribus Græcis, & Arabibus ignotum fuiſſe, oſtendit *Garzias ab Horto*, & quod Imperatoriæ, vel Angelicæ gummi non ſit contra *Ruellium*, diſputat: At neque Aſam dulcem (ſub quo nomine in Officinis nonnullis recipitur) ſeu Laſer eſſe, hoc eſt, Laſerpitii ſuccus, ut multi opinati ſunt, probat *Hoffmannus*, ſed ex arboribus quibuſdam coalita, ut teſtantur fragmenta ramulorum ligneorum, & corticum admiſta. *Bontius* ſtirpem Benzoinum fundentem, ſarmentoſam eſſe ſcriptum reliquit, Smilaci aſperæ, aut Sarzæparillæ ſimilem, brachii craſſitudine; quo *Garziæ ab Horto*, &c. *N. Grimmio*, qui, in India Orientali diu vixit, contrariatur. Hi enim Arborem Benzoiniferam proceram, grandem, ſpecioſam eſſe affirmant. Verùm *Grimmius* Indiarum incolas non permittere ait, ut hæ arbores adoleſcant, aut omnino creſcant ultra ſexennium, verum tunc temporis eas ut inutiles exſcindere; additque, fructum piloſum eſſe, magnitudine Nucis Avellanæ, Moſchatæ tamen ſimilem; qua de cauſa eam hoc in loco diſpoſui.

VIII. *De Nuce Virginiana.*

F*oliis Laurinis ſeu glabris & ſplendentibus; fructu parvo, turbinato, pulpam paucam continente, à reliquis Pruniferis differt.*

A. Nux Virginiana, *Offic.* Prunifera vel Nucifera ſeu Nuciprunifera arbor Americana præcelſa, anguſtis Lauri foliis latè virentibus, Maſtichen odoratum fundens, *Pluk. Almag.* 307. *Phytog.* ccxvii. Tab. 217. Fig. f. 5. *Cat. Jam.* 180. *Sloan. Hiſt.* i. 40. *Raii Dendr.* 44. A. *The Virginia-Nut.* Gal. *Noix de Virginie.* G. Virginianiſche Nuß. B. *Virginiaanſe Noot.* In Inſula Barbados reperitur. A. *Maſtick of Ligon.* Gal. *Maſtic.* G. Maſtic. B. *Maſtick.* 14, 73. *Uſu.* Oſſiculum nuclei Avellanæ magnitudine circiter & figura eſt, glabrum, colore fuſco cum hilo prope alterum extremum, durum oſſiculum continens nucleo intus albo, globulari, ſapore amariuſculo, eóque & odore aromatico. *Vires.* Obſtructiones hepatis potenter reſerat, totamque ſanguinis maſſam depurat, & ſcorbuticum, malumque habitum corporis emendat, volatilibus illis ſalibus vitalem hunc liquorem imprægnando, quæ eum evanidum & langueſcentem ad puriorem, ſpirituoſiorem ſtatum reſtituunt, adeoque à fixatione eum præſervant. Cutem etiam à maculis, aliiſque impuritatibus liberat, *Marl. Obſ.*

Paradoxum alicui fortaſſe videre poſſit, quòd ego fructum hunc pro *Marlovii* Nuce Virginiana exhibere, cum ruſticus ille medicus, qui primus virium ejus deſcriptionem ad D. *D. Croon* tranſmiſit, affirmet cum fructum eſſe *Locus* arboris, quæ *Gummi Animæ* præbet. De quo Gummi ſuperiùs tractavi in libro meo priore. Cui reſpondeo, cùm D. *Marlow* primus fuerit, qui obſervationem hanc publicavit, concedendum eſt, veriſimillimum eſſe illum quid nomine illo intelligeret, omnium optime noviſſe; ideoque, cùm fructum illum hoc titulo propriâ ipſius D. *Marlow* manu ſubſcriptum apud D. *Finch* invenerim, non veritus ſum eum abſque omni ſcrupulo hìc collocare. Præterea addi poteſt, quòd, cùm hæc etiam arbor gummi præbeat Animæ non abſimilem, occaſionem errandi medico prædicto potuerit ſubminiſtrare.

IX. *De*

IX. *De Pruno.*

F*Oliis deciduis, floribus albis, ſpecioſis, oſſiculo fructus compreſſo, & minus craſſo, ac duro, pulpa molli à reliquis differt.*

A. 1. Prunus Damaſcena, *Offic.* Prunus fructu magno, dulci atro-cæruleo, *Tourn. Inſt.* 622. *Elem. Bot.* 494. *Boerh. Ind.* A. ii. 241. Pruna magna, dulcia, atro-cærulea, *C. B. Pin.* 443. Pruna atro-cærulea, Theocrito Barbyla, aliis Damaſcena dicuntur, *Jonſ. Dendr.* 77. A. *The Damask Prune.* Gal. *Prune de Damas.* G. Zwetſchen-Baum. B. *Pruimen van Damask.* In Syria creſcit. *Uſu.* Fructus, ſeu Pruna magna, dulcia, atro-cærulea, nucleo longo, & plano, quæ ex Syria ad Venetias ſicca adferuntur. Palma datur Damaſcenis, ſed in officinis noſtris rarò inveniuntur, earum autem loco Gallica uſurpantur. *Vires.* Pruna naturâ refrigerant, & humectant, laxant; acrimoniam humorum obtundunt; linguam humectant; ſitim mitigant, *Schrod.*

A. 2. Prunus Gallica, *Offic.* Prunus, *C B. Pin.* 443. *Ind. Med.* xciv. *Chab.* 12. Prunus ſativa, *J. B.* i. Prunus domeſtica, *Ger.* 1311. *Emac.* 1497. Prunus vulgaris, *Park. Theat.* 1511. Prunus fructu parvo, dulci, atro-cæruleo, *Tourn. Inſt.* 622. Pruna Damaſcena noſtratia, *Bell.* A. *The Common-Prune.* Gal. *Prune commune.* G. Pflaumen-Baum. B. *gemeene Pruimen.* In hortis non infrequenter colitur. Aprili floret. *Uſu.* Fructus ſeu Pruna. Ex Gallia Narbonenſi ad nos tranſportantur ſicca, & Gummi pellucidum durum. *Vires.* Cum priore viribus convenire creduntur.

A. 3. Prunus Brignolenſis, *Offic. Rupp. Flor. Jen.* 106. Prunus Brignonienſis fructu ſuaviſſimo, *Tourn. Inſt.* 632. *Boerh. Ind.* A. ii. 241. Pruna Briolenſia aut Brignolenſia, *Raii Hiſt.* ii. 1526. Pruna ex flavo ruſeſcentia, mixti ſaporis, gratiſſima, *C. B. Pin.* 443. Pruna ex flavo ruſeſcentia, ſeu Pruna de Brignoles, *Jonſ. Dendr.* 78. A. *The Prunello.* Gal. *Prune brignole.* G. Prunellen. B. *Pruniolen.* In Provincia ſuccreſcit, unde ad nos tranſportatur. Fructus ſeu Pruna colore ex flavo ruſeſcentia, enucleata, & exſiccata, ſapore gratiſſima. *Vires.* Refrigerant, humectant, ſed citra alvi commotionem, adeoque eſui aptiora cenſentur, gratumque refrigerium in febribus exhibent, *Schrod.*

A. 4. Prunellus ſylveſtris, *Offic.* Prunella, *Ind. Med.* xciv. Prunus, *Mont.* 50. Pruna ſylveſtria, *Mill. Cat.* 143. Prunus ſylveſtris, *Ger.* 1313. *Emac.* 1497. *Park. Theat.* 1033. *C. B. Pin.* 444. *J. B.* i. 193. *Raii Hiſt.* ii. 1527. *Synop.* iii. 462. *Buxb.* 271. *Dill. Cat. Giſſ.* 48. *Mer. Pin.* 98. *Rupp. Flor. Jen.* 106. Prunus ſylveſtris fructu minore, ſerotino, *Merc. Bot.* i. 62. *Phyt. Brit.* 98. Acacia Germanica, *Schrod.* Germanica Officinarum, *Volck.* A. *The Sloe-tree or Black Thorn.* Gal. *Prunelier, Prunier ſauvage.* G. Schlehen Dorn. B. *Slee-doorn.* In ſepibus paſſim. Aprili floret. *Uſu.* Cortex, flores, fructus, & ſuccus inſpiſſatus, Acacia Germanica vulgò dictus. *Vires.* Cortex, fructus, & ejus ſuccus inſpiſſatus, exſiccant, aſtringunt, incraſſant. Uſus præcipuus eſt in profluviis alvi, uteri, &c. Extrinſecus in gargariſmis, & balneis uterinis. Flores reſolvunt, renum ſabulum educunt, &c. *Schrod.* N. B. *Acacia Germanica non infrequens in Officinis Pharmacopolarum pro Acacia vera venditur.*

X. *De Myrobalanis.*

A *Reliquis Pruni differunt coſtis aliquot elatis ſecundum longitudinem ductis, & oſſiculis majoribus craſſioribuſque, nucleis minoribus*, R. Hiſt. p. 1531.

In Officinis quinque habentur Myrobalanorum ſpecies, quæ hoc diſticho comprehenduntur.

Myrobalanorum ſpecies ſunt quinque bonorum,
Citrinus, Chebulus, Bellericus, Emblicus, Indus.

Ex ſententia autem Arabum, quatuor duntaxat earundem genera ſunt. Hujus ſententiæ ſunt, qui Chebulas & Citrinas veriſſimè ex una & eadem arbore eſſe affirmant. Citrinas immaturas, Chebulas vero maturas. *Cordus* autem ſcribit, Arabibus recentioribus tres tantùm ſpecies Myrobalanorum cognitas fuiſſe, (videlicet) 1. Indas, Chebulas, & Citrinas, quæ ab una eademque arbore deſumantur. 2. Bellericas ex peculiari arbore eſſe: & 3. Emblicas peculiare genus dicit. Quibus ſe opponit *Garzias ab Horto*, inquiens, Falluntur tam ii, qui omnia Myrobalanorum genera in eadem arbore naſci putant, quam qui Citrina & Chebula tantum. Nam quinque ſunt (quibus &

& nos conſentimus) diverſa arborum genera, in regionibus 60 aut 100 leucis inter ſe diſtantibus naſcentia.

A. 1. Myrobalanus Inda, nigra, *Offic.* Myrobalanus Indica, *Ger.* 1316. *Emac.* 1500. *Ind. Med.* lxxii. *Raii Hiſt.* ii. 1531. *Park. Theat.* 246. Myrobalani nigræ octangulares, *C. B. Pin.* 445. Myrobalani Indici, nigri, *Mont. Exot.* 9. Myrobalani Indæ, nigræ, ſine nucleis, *J. B.* i. 204. *Chab.* 13. Myrobalanifera Salicis folio, *Jonſ. Dendr.* 82. A. *Indian or Black Myrobalans.* Gal. *Myrobolan Indien, ou noir.* G. Indianiſche oder ſchwarze Myrobalanen. B. *Indiaanſe Myrobolaen.* *Uſu.* Fructus oblongi, reliquis Myrobalanis tenuiores, ſuperficie octangulari, rugoſi, ſolidi, & duri, intus & extus coloris nigri, bituminis inſtar Judaici, ſaporis ſubacidi, acerbi, & aſtringentis.

A. 2. Myrobalanus, Citrina flava, *Offic. Park. Theat.* 206. Myrobalanus, *Ger.* 1316. *Emac.* 1500. *Raii Hiſt.* ii. 1531. *Ind. Med.* lxxix. *Mont. Exot.* 9. Myrobalani teretes, Citrini, bilem purgantes, *C. B. Pin.* 445. Myrobalani citrinæ, *J. B.* 205. *Chab.* 13. Myrobalanifera Sorbi foliis, *Jonſ. Dendr.* 83. A. *Citron, or Yellow Myrobalans.* Gal. *Myrobolan citrin.* G. Gelbe Myrobalanen. B. *Geele Myrobalaen.* *Uſu.* Fructus oblongi, rotundi, pentagoni, rugoſi, Chebulis minores, coloris citrini, includentes ſub putamine carnoſo oſſiculum anguloſum.

Excreſcentia Faba Bengalenſis, *Offic.* *Raii Dendr.* 134. A. *Bengala Bean.* Gal. *Feve de Bengale.* G. Bengaliſche Bohne. B. *Bengaalſe Boonen.* dicta, rugoſa, rotunda, compreſſa, cava umbilici in modum, magna, foris fuſca, intus nigricans, ſaporis ſtyptici, & aſtringentis, odoris nullius. *Vires.* Aſtringit fortiter, & ad omnes hæmorrhagias, præſertim ad hœmoptyſin ſiſtendam ſummè utilis, ſanguinem modicè incraſſans, venarum & arteriarum oſcula obdurans, & rupturas conſolidans, humores acres & erodentes mitigans & contemperans, *Marloe.*

D. *Marloe* prædictus primus erat, quod ſciam, qui exoticum hoc medicamentum, ejuſque uſum Orbi liberato publicavit ſub ænigmatico nomine *Fabæ Bengalenſis.* Unde nonnulli *Fructum ex Bengala*, &c. *Cluſii Exot.* lib. 2. cap. 14. eſſe opinati ſunt. Alii Myrobalani quandam ſpeciem, alii denique florem Myrobalani Citrini, quia perſæpe inrer fructus illos invenitur. Mihi excreſcentia quædam eſſe videtur ex punctura inſecti cujuſdam excitata; aut magis proprie fructus Myrobalani Citrini ipſe vulneratus, qui venenati hujuſmodi ictus occaſione monſtroſam hanc formam aſſumit. Ipſe Prunos ſæpiſſimè obſervavi hujuſmodi ictu ab inſecto quodam inflicto formam naturalem amiſiſſe, & cavos intus fieri abſque ullo oſſiculo.

A. 3. Myrobalanus Chebula, *Offic.* *Ger.* 1316. *Emac.* 1500. *Park. Theat.* 206. *Raii Hiſt.* ii. 1531. *Mont. Exot.* 9. *Ind. Med.* lxxix. Myrobalani maximi, oblongi, anguloſi, pituitam purgantes, *C. B. Pin.* 445. Myrobalani Chebulæ, citrinis ſimiles, nigricantes, *J. B.* i. 205. Myrobalani chebuli, *Chab.* 13. Myrobalanifera Perſicæ folio, *Jonſ. Dendr.* 83. A. *Chebule Myrobalans.* Gal. *Myrobolan chebule.* G. Groſſe oder Schwartz-braune Myrobolanen. B. *Zwarte Myrobolaen.* *Uſu.* Fructus oblongi, in quinque coſtas elevati, rugoſi, cæterarumque ſpecierum omnium maximi, includentes ſub putamine carnoſo, extus colore ad fuſcum inclinante, oſſiculum oblongum, craſſum, & cavernoſum, ſaporis ſubacris.

A. 4. Myrobalanus Bellerica, *Offic.* *Ger.* 1316. *Emac.* 1500. *Park. Theat.* 247. *Ind. Med.* lxxix. *Raii Hiſt.* ii. 1532. *Mont. Exot.* 9. Myrrobalani rotundæ Bellericæ, *C. B. Pin.* 445. Myrobalani Bellericæ rotundiores, *J. B.* i. 206. Myrobalani Bellericæ, *Chab.* 9. Myrobalanus Lauri folio ſubcinericio, *Jonſ. Dendr.* 84. A. *Bellerick Myrobalans.* Gal. *Myrobolan Belleric.* G. Belleriſche Myrobalanen. B. *Belleriſche Myrobolaen.* *Uſu.* Fructus rotundi, nonnunquam anguloſi, Gallæ majoris magnitudinis, includentes oſſiculum durum ſub putamine carnoſo, ſaporis ſubacris & adſtringentis.

A. 5. Myrobalanus Emblica, *Offic.* *Ger.* 1316. *Emac.* 1500. *Park. Theat.* 247. *Mont. Exot.* 9. *Raii Hiſt.* ii. 1531. *Ind. Med.* lxxix. Myrobalanus, *Bont. Mant. Arom.* 111. Myrobalanus Emblica, foliis Securidacæ, *Breyn. Prod.* ii. 74. Nilicanaràm, *Hort. Mal.* i. 69. Arbor acaciæ foliis Malabarica, fructu rotundo, ſemine triangulo, *Syen. in Not.* Myrobolanus emblica Officinarum, *Comm. Flor. Mal.* 180. Myrobalani Emblicæ, *C. B. Pin.* 445. *Chab.* 13. Myrobalani Emblicæ in ſegmentis nucleum habentes anguloſæ, *J. B.* i. 206. Manna Indica arborea, *Zanon.* Myrobalanifera foliis minutim inciſis, *Jonſ. Dendr.* 83. A. *Emblick Myrobalans.* Gal. *Myrobolan emblic.* G. Aſchfarbe Myrabalanen. B. *Aſchgraauwe Myrobolaen.* *Uſu.* Fructus rotundi, nigri, ſeſſiles, ſexangulares, includentes ſub pericarpio carnoſo, in ſex partes per maturitatem

tatem dehiſcente, oſſiculum turgidum hexagonum ſenis cellulis inſignitum, ſaporis acerrimi. Eligendi ſunt carnoſiores, craſſiores, ponderoſiores. *Vires.* Myrobalani *Citrini* Bili flavæ educendæ apti nati ſunt, *Indi* Bili atræ, *Chebuli*, *Bellerici*, & *Emblici*, pituitæ ac poſtea Bili, *Schrod.*

XI. *De Jujuba.*

N*Otæ ſunt*, *Folia trinervia*, *flores herbacei vel luteoli*, *Fructus olivares*, *ſeu nonnihil turbinati*, R. H. p. 1533.

A. 1. Jujuba, *Offic.* Jujube Arabum ſive Zizyphus Dodonæi, *Ger.* 1318. *Emac.* 1501. Jujubæ majores oblongæ, *C. B. Pin.* 446. Zizyphus ſive Jujuba major, *Park. Theat.* 250. *Raii Hiſt.* ii. 1533. Zizyphus, *Tourn. Inſt.* 627. *Elem Bot.* 498. *Boerh. Ind.* A. ii. 245. Zizypha ſativa, *J. B.* i. 40. Zizyphus, Jujubæ, *Chab.* 51. Zizyphus rutila, *Jonſ Dendr.* 86. A. *The Jujube tree.* Gal. *Jujubier.* G. Rechter Bruſtbeerbaum. B. *Borſt-pruimen-boom.* In Hiſpaniæ, Italiæ, &c. hortis colitur. *Uſu.* Fructus magnitudine olivari, rutili colore, ſapore paſſulas majores æmulantes, unicum oſſiculum oblongum, utrinque acuminatum, continentes. *Vires.* Moderatè calfaciunt & humectant. Uſus præcipuus in Pulmonum aſperitate, tuſſi, Pleuritidi, Urina acri, ferveſcentia ſanguinis, eroſione Renum ac Veſicæ, *Schrod.*

A. 2 Oenoplia, *Offic.* Oenoplia ſpinoſa & non ſpinoſa, *Ger. Emac.* 1605. *Raii Hiſt.* ii. 1534. *C. B. Pin.* 477. Oenoplia ſpinoſa & non ſpinoſa, ſive Napeca, ſive Zizyphus alba, *Park. Theat.* 1441. Oenoplia ſive Nabca, Paliurus Africana, *Chab.* 51. Nabca folio Rhamni vel Jujubæ, *J. B.* i. 39 A. *The great Jujube.* Gal. *Grand Jujubier.* G. Groſʒe Jujuben. B. *groote Jujuben-boom.* In Ægypto, Creta, & alibi incola eſt. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Fructus immaturus aſtringit, ſtomachi alvique relaxationem firmat. Succus maturorum purgat bilem è ventriculo.

A. 3. Jujuba Indica, *Raii Hiſt.* ii. 155. *C. B. Pin.* 446. Malus Maluccenſis nonnihil ſpinoſa, *Ejuſd.* 433. Jujuba Indica, rotundifolia ſpinoſa, foliis majoribus, ſubtus lanuginoſis & incanis, *Breyn. Prod.* ii. 60. *Commel. Flor. Mal.* 149. Zizyphus Indica argentea tota, *Herm. Muſ. Zeylan.* 8, 37. Zizyphus Zeylanica argentea ſpinis carens, *Parad. Bat. Prod.* 386. Ber Indica fructu Jujubino, *J. B.* i. 44. *Chab.* 51. Malus Indica Luſitanis, Ber & Bor Acoſtæ, *Park. Theat.* 1636. Periu-Toddali, *Hort. Mal.* iv. 85. *Tab.* 41. Wælæmbillæ, *Muſ. Zeyl.* 8. Æmbellæ, *Ejuſd.* 37. A. *The Lacca-tree.* Gal. *Jujubier des Indes.* G. Lacca-Baum. B. *Lacca-Boom.* Reperitur in Malabar, &c. *Uſu.* Gummi Lacca in Officinis noſtris dicta triplex eſt, vel in ramulis, vel in granis, vel in maſſis. 1. *Lacca in ramulis*, A. *Stick Lac.* Gal. *Lacque en baton* G. Baum Lac. B. *Boom-Lac.* eſt ſubſtantia reſinoſa, dura, & friabilis, ſuperficie inæquali, quaſi granulata, colore rufo, ſapore reſinoſo, odore dum accenditur grato. 2. *Lacca in granis.* A. *Seed Lac.* Gal. *Lacque en grains.* G. Saamen-lacck. B. *Zaad-lac.* Sunt grana reſinoſa, dura, & friiabilia, rubicunda, pellucida, odoris & ſaporis præcedentis. 3. *Lacca in maſſis.* A. *Shell Lac.* Gal. *Lacque en maſſe.* G. Schel-Lack. B. *Schel-lac.* E Lacca in granulis puriſſima, liquata, & in maſſas fuſa conficitur, colore eſt rubente & propemodum tranſparens. *Vires.* Calfacit, attenuat, aperit, ſanguinem purificat, ſudorem ciet, diuretica eſt. Uſus præcipuus in obſtructionibus Lienis, Veſicæ, Fellis, Hepatis, & Pulmonum, & hinc in Hydrope, Ictero, &c. *Schrod.*

De generatione hujus Gummi diverſæ ſunt opiniones; nam *Garzias ab Horto* à magnis Formicis alatis eam elaborari tradit, ut Apes mel conficiunt, materiam ex ipſa arbore exſugentibus, quod etiam confirmat *Bontius.* Alii ſponte ex arbore vel ejus ramulis & ſurculis exudare volunt, & demum ſolis vi in eam quam vidimus formam concreſcere, cujus ſententiæ ſunt *J. Bauhinus* & eruditiſſimus ille Botanicus D. *J. Raius* vicinus & amicus noſter, cui & nos conſentimus. Fiunt ex eadem Bacilli, quibus utimur in obſignandis literis.

Arbores aliæ Laccam fundentes vide in *Muſeo Zeylanico* clariſſimi *Hermanni*, p. 11, 37, 40, & 46. ſub nominibus *Kæppethijæ*, *Walkæppethijæ*, & *Hinkæppethijæ.* Arbor Zeylanica aromatica acris Laccam fundens major, *Muſ. Zeyl.* 46. Media, *Ejuſd.* 11, 46. Minor, *Ejuſd.* 40, 46. Laccam rubram & pellucidam ſed perpaucam ex inciſo hujus cortice non raro collegit *Hermannus Muſ. Zeyl.* 11. Non raro Laccam perpulchram ex ramulorum ſinubus ad foliorum exortum collegit, *Ejuſd.* 46.

XII. *De*

XII. *De Celtide.*

A *Ceraſo differt foliis Urticæ quodammodo ſimilibus, fructibus in ſingulis foliorum alis ſingulis, cùm in Ceraſo plures ex eodem nodulo ſeu gemma erumpant, carne paucâ, oſſiculo velut quadripartito*, R. Meth. *A.* p. 150.

A. Celtis, *Offic.* Celtis, Lotus arbor, *Mont. Ind.* 39. Celtis fructu nigricante, *Tourn. Inſt.* 612. *Elem. Bot.* 485. *Boerh. Ind.* A. 231. Lotus arbor, *Ger.* 1308. *Emac.* 1493. *Park. Theat.* 1522. *Raii Hiſt.* ii. 1483. Lotus fructu Ceraſi, *C. B. Pin.* 447. Lotus arbor fructu Ceraſi, *J. B.* i. 229. *Chab.* 16. Lotus domeſtica, *Jonſ. Dendr.* 90. A. *The Nettle-tree.* Gal. *Micocoulier*, *Aliſier.* G. Lotus-Baum. B. *Een Lotus-boom.* In Italia & Francia reperitur. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Adſtringit & alvum ſiſtit, maturus minus. Decoctum Dyſentericis fœminiſque profluvio laborantibus confert.

XIII. *De Corno.*

N*Otæ ejus ſunt flores lutei, fructus oblongus, teres, ſeu cylindriacus, oſſiculo intus tereti, duriſſimo, anguſta cavitate, ſpinis carere*, R. Hiſt. p. 1536.

A. Cornus, *Offic.* *Chab.* 14. Cornus mas, *Ger.* 1282. *Emac.* 1466. *Park. Theat.* 1520. *Raii Hiſt.* ii. 1537. Cornus hortenſis mas, *C. B. Pin.* 447. *Tourn. Inſt.* 641. *Elem. Bot.* 502. *Boerh. Ind.* A. ii. 256. *Jonſ. Dendr.* 88. Cornus vulgaris, *Rupp. Flor. Jen.* 72. Cornus ſativa ſive domeſtica, *J. B.* i. 210. A. *The Cornelian Cherry.* Gal. *Cornouiller*, *Cornier.* G. Cornel-Baum. B. *Kornoelje-boom.* In hortis curioſorum non infrequens colitur. Martio floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Refrigerat, exſiccat, adſtringit, conſtipat. Hinc convenit præcipue in Diarrhœa & Dyſenteria, *Schrod.* Ardorem Febrilem & Sitim grata ſua aciditate lenit ac reſtringit, *R. H.*

XIV. *De Ceraſo.*

P*Ediculis fructus longis, fructu ipſo breviore, & ad baſin latiore, rotundioreque, oſſiculo pariter breviore ac tumidiore à Pruno differt*, R. Synop. p. 223.

A. 1. Ceraſus rubra, *Offic.* Ceraſus, *Mont. Ind.* 39. Ceraſus vulgaris, *Ger.* 1319. *Emac.* 1502. Ceraſus Anglica, *Park. Theat.* 1517. Ceraſus ſativa, *Jonſ. Dendr.* 92. Ceraſa ſativa rotunda, rubra & acida, quæ noſtris Ceraſa ſativa, *C. B. Pin.* 449. *Raii Hiſt.* ii. 1537. Ceraſus ſativa fructu rotundo rubro & acido, *Tourn. Inſt.* 625. *Elem. Bot.* 496. Ceraſus acida rubella, *J. B.* i. A. *The Red Cherry-tree.* Gal. *Ceriſier portant des Ceriſes rouges, aigrelettes, on les appelle Aigriottes.* G. Rohter Kirſch-Baum. B. *Rode Kerſeboom.* In hortis colitur. Aprili floret. *Uſu.* Fructus, Nucleus, & Gummi. *Vires.* Refrigerant, ſiccant, aſtringunt, Cor & Stomachum roborant. Hinc utilia in febrili ſiti ac æſtu mitigando, &c. *Nuclei* calculum comminuunt, &c. *Gummi* celebratur vi Lithontriptica, *Schrod.*

A. 2. Ceraſus nigra, *Offic.* *Ger.* 1323. *Emac.* 1505. *Park. Parad.* 571. *Mer. Pin.* 25. *Phyt. Brit.* 25. Ceraſus major ac ſylveſtris, fructu ſubdulci, nigro colore inficiente, *C. B. Pin.* 450. *Raii Hiſt.* ii. 1538. *Dill. Cat. Giſſ.* 45. *Buxb.* 62. *Tourn. Inſt.* 620. *Elem. Bot.* 497. Ceraſus ſylveſtris fructu nigro, *J. B.* i. 220. *Raii Synop.* iii. 463. A. *The Black-Cherry-tree.* Gal. *Meriſier.* G. Schwartzer Kirſch-Baum. B. *Krieke-boom.* In ſepibus. Aprili floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Temperata ſunt, Cephalica, unde & in morbis capitis, Apoplexia, Epilepſia, Paralyſi, &c. peculiariter proficua cenſentur.

A. 3. Ceraſa acida nigricantia, *Ind. Med.* xxxii. Ceraſus fructu acido ſerotino, ſucci ſanguinei, *Tourn. Inſt.* 625. *Rupp. Flor. Jen.* 167. Ceraſus fructu acido ſucci ſanguinei, *Elem. Bot.* 497. Ceraſa acidiſſima ſanguineo ſucco, *C. B. Pin.* 450. Ceraſa acida nigricantia ſolidiora tardius matureſcentia, *J. B.* i. 221. *Raii Hiſt.* ii. 1538. A. *The Morello Cherry.* Gal. *Morelle* (*Ceriſes noirates, aigres*) G. Schwartze Kirſche. B. *Moerelles.* In hortis frequens. *Uſu.* Fructus, in condimentis, Rob

Rob è ſucco inſpiſſato. *Vires.* Cum primo viribus convenit.

XV. *De Olea.*

F*Oliis perpetuis, fructu racemoſo, pulpa liquore pingui ſcatente, oſſiculo duro ſcabro, à reliquis differt*, R. H. p. 1540.

A. 1. Olea, *Offic. Chab.* 49. *Mont. Ind.* 48. Olea ſativa, *Ger.* 1206. *Emac.* 1392. *Park. Theat.* 1438. *C. B. Pin.* 472. *J. B.* i. *Raii Hiſt.* ii. 1541. *Jonſ. Dendr.* 249. *Boerh. Ind.* A. ii 218. *Elem. Bot.* 472. A. *The Olive-tree.* Gal. *Olivier.* G. Oliven-Baum. B. *Olyf-boom.* In calidis regionibus ſucceſcit. Junio floret. *Uſu.* Folia, Fructus immaturi, muria conditi. Olivæ autem conditæ ſunt vel maximæ Hiſpanicæ prunis mediocribus æquales, & figura ſimiles, quæ etſi ſucculentæ ſunt & carne multa, amaritudinem tamen inſignem habent; vel minores, Lucenſes; hæ dulciores ſunt. Et Oleum vel ex fructu immaturo expreſſum, & Omphacinum Officinis dictum, vel ex fructu maturo & Completum dictum.

N. B. *Oleum ſimpliciter ita dictum exprimitur ex olivis maturis, diciturque Oleum commune & Oleum Olivarum. De modo exprimendi Olei, vide* R. H. *Vires.* Folia refrigerant, & exſiccant, aſtringunt. Uſus præcipuus in fluxu Alvi, Menſium, in Herpetibus, & ſim. *Fructus conditi*, comeſti initio paſtus excitant appetitum, movent alvum, humentem ventriculum exſiccant ac confortant. *Oleum completum* calfacit & humectat, emollit, digerit, vulnerarium eſt, alvum laxat, ariditatem Pectoris corrigit, tormina Ventris mitigat, Urinarios meatus laxat, eroſos abſtergit & conſolidat. *Oleum Omphacinum* refrigerat, ſiccat, aſtringit, *Schrod.*

A. 2. Oleaſter, *Offic.* Oleaſter ſive Olea ſylveſtris, *Park. Theat.* 1438. *J. B.* i. 17. *Chab.* 49. Olea ſylveſtris, *Ger.* 1206. *Emac.* 1392. *Raii Hiſt.* ii. 1542. Olea ſylveſtris ſive Oleaſter, *Jonſ. Dendr.* 255. Olea ſylveſtris folio duro, ſubtus incano, *C. B. Pin.* 472. *Tourn. Inſt.* 599. *Elem. Bot.* 472. *Boerh. Ind.* A. ii. 218. A. *The wild Olive-tree.* Gal. *Olivier ſauvage.* G. Wilder Oliven-Baum. B. *Wild Olyf-boom.* In Italia, Hiſpania, aliiſque locis ſpontanea oritur. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum Oliva ſativa viribus convenire creditur.

A. 3. Arbor Braſilienſibus gummi Elemi ſimile fundens, foliis pinnatis, floſculis verticillatis, fructu Olivæ figura & magnitudine, *Raii Hiſt.* ii. 1546. Icicariba & illius Reſina Icica, *Piſon.* (Ed. 1648.) 59. Icicariba & illius Gummi Icica ſive Elemi, *Ejuſd.* (Ed. 1658.) 122. Icicariba Braſilienſibus, cujus reſina dicitur Icica, *Marcg.* 98. Elemnifera Curaſſavica arbor, *Parad. Bat. Prod.* 332. *Pluk. Phytog.* clxxiii. Prunus Javanica Atriplicis foliis Commelini Kakouſa Javanis, *Ejuſd.* ccxviii. *Hort. Beaum.* 35. Prunifera Fago ſimilis arbor Gummi Elemi fundens, figura & magnitudine Olivæ ex Inſula Barbadenſi, *Pluk. Almag.* 306. Arbor ex Surinama, ſive Americana, Myrti Laureæ foliis, Elemi reſinam fundens, *Breyn. Prod.* ii. 19. *Ind. Med.* xlvii. Elemi Gummi, *Ejuſd.* Kækuria, Myrobalanus Zeylanica, ex qua Gummi Elemi, *Herm. Muſ. Zeyl.* 48. Kækuriaghaka, *Ejuſd.* 52. Gummi Elemi Officinarum, *C. B. Pin.* 504. Gummi Elemi, *Park. Theat.* 1586. *Raii Hiſt.* ii. 1487. Elemi, *Mont. Exot.* 11. Elem-Reſina, *J. B.* i. 535. A. *The Gum Elemi-tree.* Gal. *Eſpece d'Olivier ſauvage donnant la gomm. Elemi.* G. Gummi Elemi-Baum. B. *Gom Elemi-boom.* In Nova Hiſpania & alibi in India Occidentali creſcit. *Uſu.* Gummi ſeu potius Reſina pellucida, pinguis, ex flavo albicans, cui ineſt aliquid viridiuſculi, in maſſam redacta, ſuavem accenſa halans ſuffitum. *Vires.* Calfacit, emollit, digerit, reſolvit, maturat, dolorem ſedat, capitis ac nervorum affectibus, eorundemque vulneribus, ac imprimis calvariæ vulneratæ ſpecificæ confert; contuſionibus articulorum prodeſt, Menſes ac Urinam ciet, *Schrod.*

Arborem Elemniferam alteram vide apud ſagaciſſimum Botanicum *Leonardum Plukenetium in Phytograph. Tab.* 173. *Fig.* 5.

XVI. *De Azedarach.*

N*Otæ ſunt, Flores pentapetali, in quorum medio tubus exſurgit fimbriatus, ſtylum continens; fructus ſubrotundus carnoſus nucem continens quinque coſtis caniculatam, & in quinque perſæpe loculamenta diviſam, in quorum unoquoque ſemen oblongum latitat*, Raii Meth. *A.* 150.

A. Azedarach, Pſeudo-ſycomorus, *Offic. Mont. Ind.* 37. Azedarach, *Tourn. Inſt.* 616.

Elem. Bot. 489. *Boerh. Ind.* A. ii. 236. Azedarach Avicennæ, *Park. Theat.* 1442. Azedarach arbor Fraxini folio flore cæruleo, *Raii Hiſt.* ii. 1546. Azadaracheni arbor, *J. B.* i. 554. *Chab.* 44. Arbor Fraxini folio flore cæruleo, *C. B. Pin.* 415. Zizipha candida, *Ger.* 1307. *Emac.* 1491. A. *The Bead-tree.* Gal. *Azedarach, faux Sycomore.* G. Azedarach/falſcher Feigen-baum. B. *Azedarach, vals Feygen-boom.* In hortis & viridariis. *Uſu.* Flores. *Vires.* Aperientes ſeu deobſtruentes eſſe ſcribit *Monti.* Attamen noxiam ſeu venenatam facultatem attribuunt alii.

Europæus horum uſus in medicina à D. *Marloe* orbi literato primùm communicatus eſt, per modum Epiſtolæ à medico quodam ruſtico ad egregium Virum D. *Boyle* ſcriptæ. Verùm cùm nomen hoc adeò ænigmaticum eſſet, ut difficulter conjici poſſet quid eſſent: & duo ex Amicis meis, quos ſuper hac re conſului, de iis diverſum ſentirent, uno Palmæ cujuſdam ſemina eſſe opinante; altero hujus arboris fructus, in cujus opinione confirmatus fui à prædicto D. *Finch*, qui me eorum nonnullis, è ciſtula propria D. *Marloe* manu. A. *Bermudas Berries.* Gal. *Bayes de Bermudes* G. Bermudes-Beeren. B. *Bermudes bezies.* inſcripta deſumptas donavit.

XVII. *De Saponaria Arbore.*

NOtæ *ſunt, Flos roſaceus, fructus ſphæricus, nuculâ fœtus pariter ſphæricâ, nucleum condente ejuſdem formæ*, R. Meth. *A.* p. 151.

A. Arbor ſaponaria, *Offic.* Arbor ſaponaria Americana, *Raii Hiſt.* ii. 1548. Prunifera, racemoſa, folio alato, coſta media membranulis utrinque extantibus donata, fructu ſaponario, *Cat. Jamaic.* 184. *Sloan. Hiſt.* ii. 131. Prunifera ſeu Nuci-prunifera fructu ſaponario, orbiculato, monococco nigro, Americana, *Pluk. Phytog.* ccxvii. *Fig.* 7. Nuciprunifera arbor Americana fructu ſaponario orbiculato monococco nigro, *Pluk. Almag.* 265. Arbor Miſticæ provinciæ fructu avellanæ ſimili, *Laet.* 260. *Jonſ. Dendr.* 114. Quity, *Piſon.* (Ed. 1658.) 162. Quity Braſilienſibus, *Marcg.* 113. Saponariæ ſphærulæ, *Chab.* 22. Saponaria ſphærulæ arboris Filicifoliæ, *J. B.* i. 312. Nuculæ ſaponariæ non edules, *C. B. Pin.* 511. Sapindus foliis coſtæ alatæ innaſcentibus, *Tourn. Inſt.* 639. Baccæ Bermudenſes, *Marl. Obſ.* A. *Soap Berries.* Gal. *Bayes de l'arbre Saponaria.* G. Seiffen-Beeren. B. *Zeep-boom-bezie.* In Inſula Jamaica & alibi Indiæ Occidentalis oritur. Octobri fructus matureſcit. *Uſu.* Fructus cùm jam ſiccus ſphæricus, coloris ex rubentis, Galla minor, hilo amplo, ſapore amaro, odore nullo; unicum rotundum nigrum oſſiculum continens. *Vires.* Multum commendantur adverſus chloroſin, *Marl. Obſ.* Baccæ ad chloroſin ſingulare & ſpecificum medicamentum ſunt, poſt chalybeata incaſſum uſurpata, morbum illum debellantes & ſanantes. Spiritus, tinctura, aut extractum exhibenda ſunt potiùs quàm baccæ crudæ, *R. D.* p. 134.

XVIII. *De Pado.*

NOtæ *ſunt, folia ad Salicis latifoliæ potiùs quàm ad Ceraſi folia accedunt, fructus racemoſi Ceraſis ſimiles; oſſiculum tamen oblongum, ſcabrum, ſecus quàm in Ceraſis*, R. Meth. *A.* p. 150.

A. 1. Padus, *Offic.* Padus Theophraſti, *Dill. Cat. Giſſ.* 66. Padus Germanica folio deciduo, *Rupp. Flor. Jen.* 108. *Buxb.* 149. Ceraſus avium, *Merc. Bot.* ii. 18. *Phyt. Brit.* 25. Ceraſus avium nigra & racemoſa, *Ger.* 1322. *Emac.* 1504. *Mer. Pin.* 24. *Raii Hiſt.* ii. 1549. *Synop.* iii. 463. Ceraſus racemoſa ſylveſtris fructu non eduli, *C. B. Pin.* 451. *Tourn. Inſt.* 626. *Elem. Bot.* 497. *Boerh. Ind.* A. ii. 244. Ceraſus racemoſa ſylveſtris, *Jonſ. Dendr.* 93. Ceraſus racemoſa quibuſdam, aliis Padus, *J. B.* i. 224. Ceraſus racemoſa, *Chab.* 15. Ceraſus avium racemoſa, *Park. Theat.* 1517. A. *Birds Cherry.* Gal. *Ceriſes noires d'oiſeaux.* G. Schwartze Vogel-Kirſchen. B. *Zwarte Vogel-kerſen.* In montoſis & Alpinis naſcitur. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Ad Epilepſiâs puerorum appenſus collo commendatur.

A. 2. Mahaleb, *Offic.* Macaleb Geſneri, *Ger.* 1211. *Emac.* 1397. Machaleb Germanicum, *Park. Theat.* 1519. Ceraſus ſylveſtris, *Ind. Med.* xxxii. Ceraſus ſylveſtris, Mahaleb, *Mont. Ind.* 39. Ceraſus ſylveſtris amara, Mahaleb putata, *J. B.* i. 227. *Raii Hiſt.* ii. 1549. *Tourn. Inſt.* 627. *Elem. Bot.* 497. Ceraſus ſylveſtris amara, Arabum Mahaleb putata, *Chab.* 16. Ceraſo affinis, *C. B. Pin.* 451. *Jonſ. Dendr.* 93. A. *Rock Cherry.* Gal. *Ceriſe des Rochers.* G. Stein-Kirſchen. B. *Steen-kerſen.*

kerſen. In petroſis montibus oritur. *Uſu.* Nuclei. *Vires.* Calfaciunt, emolliunt, *Matth*

XIX. *De Lauro-ceraſo.*

F*Ructu racemoſo, oſſiculo longiore, tenuiore, à Ceraſo foliis amplis, craſſis, ſemper virentibus, ab eadem & aliis differt*, R. Meth. *A.*

A. Lauro-ceraſus, *Offic.* *Ger. Emac.* 1603. *Raii Hiſt.* ii. 1549. *J. B.* i. 420. Lauro-ceraſus Cluſii, *Tourn. Inſt.* 628. *Elem. Bot.* 498. *Boerh. Ind.* A. ii. 228. Ceraſus folio Laurino, *C. B. Pin.* 410. *Pluk. Almag.* 95. Ceraſus Trapezuntina, ſive Lauro-ceraſus, *Park. Theat.* 1518. Lauro-ceraſus, Laurus Trapezuntina, *Chab.* 31. Padus exotica folio amplo, craſſo, ſempervirente, *Rupp. Flor. Jen.* 108. *A. Laurel, or Cherry Bay.* Gal. *Laurier-Ceriſe.* G. Laurier Kirſchen. B. *Laurier-kers.* In hortis noſtris frequentiſſima. Maio floret. *Uſu.* Baccæ. *Vires.* Ad Scorbutum à nonnullis commendantur.

XX. *De Perſea.*

F*Ructu pyriformi, racematim cohærente, nucleum cordis effigie continente, foliis Lauri ſimilibus à reliquis differt.*

A. Perſea, *Offic.* *C. B. Pin.* 441. *J. B.* i. 169. *Plum. Plant. Amer.* 44. *Jonſ. Dendr.* 75. *Raii Hiſt.* ii. 1552. Perſea arbor, *Ger. Emac.* 1606. *Chab.* 11. Perſea arbor Cluſii, *Park. Theat.* 1514. Prunifera arbor, fructu maximo pyriformi, viridi, pericarpio eſculento butyraceo, nucleum unicum maximum, nullo oſſiculo tectum, cingente, *Cat. Jamaic.* 185. *Sloan. Hiſt.* ii. 132. *Tab.* 222. *Raii Dendr.* 48. Ahvacaquanhitl ſeu arbor querciformis butyraceo fructu, *Hern.* 89. *Jonſ. Dendr.* 424. Ahavacaquahuitl, *Laet.* 226. Pyroſimilis fructus in Nova Hiſpania nucleo magno, *C. B. Pin.* 439. Pyri facie Aguacat, *J. B.* i. 107. Nicaraguæ pomum nuce rotunda, *Ejuſd.* i. 210. Nicaraguæ pomum, *Chab.* 596. Mala Americana pyri facie, *C. B. Pin.* 433. A. *Spaniſh Pear.* Gal. *Poire d'Eſpagne.* G. Perſier-Baum. B. *Spaanſe Peer.* Inſulæ Jamaicæ indigena eſt. *Uſu.* Folia, Fructus. *Vires.* Fructus Stomacho eſt utilis, Folia arida pulveriſata illitu ſanguinis eruptiones ſiſtunt, *Dioſc.*

XXI. *De Manga.*

N*Otæ ſunt, Folia bina, terna, aut quaterna eodem pediculo, flos racematim diſpoſitus, fructus magnus reniformis.*

A. Manga, *Offic.* Manga Indica fructu magno reniformi, *Raii Hiſt.* ii. 1550. *Commel. Flo. Mal.* i. 170. Mangas, *Park. Theat.* 1631. Mangas ſive Amba, *J. B.* i. 173. Amygdalam referens fructus hirſutus, *Ejuſd.* i. 173. Mangas & Amba Linſchotani, *Chab.* 12. Mangas domeſtica, *Pluk. Almag.* 141. *Par. Bat. Prod.* 351. Perſicæ ſimilis putamine villoſo, *C. B. Pin.* 440. Manga, Amba, Ambo, & Ambe, *Camel. Syllog.* Arbor mangifera, *Bont.* 95. *Jonſ. Dendr.* 72. Conchifolia Indiæ Orientalis comantibus Floribus & ferè corymboſis, *Pluk. Phytog. Tab.* 142. *Fig.* 1. Mao ſive Mau, *Hort. Mal.* iv. 1. *Tab.* 1, 2. Amba Perſica Indica fructu villoſo, *Herm. Muſ. Zeyl.* 54. A. *The Mango-tree.* Gal. *Mangas.* G. Mango-Baum. B. *Mango-boom.* In India Orientali oritur. *Uſu.* Fructus muriâ conditus: Officula. *Vires.* Fructus conditus frigidus & humidus eſt. Officulis aſſatis alvi profluvia ſiſti aiunt.

XXII. *De Anacardio.*

N*Otæ ſunt, Folia geminata, glabra, Floſculi exigui, tetrapetali, lutei, racematim diſpoſiti, Fructus conoides.*

A. Anacardium, *Offic.* *Ger.* 1360. *Emac.* 1544. *Mont. Exot.* 15. *Commel. Flor. Mal.* 15. *Park. Theat.* 1563. *C. B. Pin.* 511. *J. B.* i. 334. Anacardium vel Anacardus, *Chab.* 24. Anacardium Orientale, *Jonſ. Dendr.* 156. *Pluk. Almag.* 28. Oepata, *Hort. Mal.* iv. 95. *Tab.* 45. Arbor Indica fructu conoide, cortice pulvinato nucleum unicum, nullo oſſiculo tectum, claudente *Raii Hiſt.* ii. 1566. A. *The Anacardium, or Malacca-bean-tree.* Gal. *Anacarde.* G. Elephanten-Lauß. B. *Anacarde.* In India Orientali creſcit. *Uſu.* Fructus compreſſus aviculæ cordis figura, nigricans ac ſplen-

ſplendens, includens ſub duplici involucro corticoſo & duro nucleum albicantem ſaporis ſubdulcis: & inter involucri duplicaturam mucaginem oleoſam, nigram, ſaporis acris ac exurentis. *Vires.* Calfacit & ſiccat, Cephalicus eſt, memoriam ac ſenſus acuens ac confortans, *Schrod.* De facultatibus Anacardii multum inter Auctores controvertitur, de quibus conſule *R. H.* p. 1813.

N. B. Raro in Officinis noſtris invenitur hic Fructus, cujus in loco *Anacardium Occidentale Jonſoni* ſubſtituunt, ut loco ſequente oſtendemus.

XXIII. *De Anacardio Occidentali.*

NOtæ ſunt, *Folia obonga, glabra, ſine ordine ramis adhærentia, floſculi pentapetali racematim diſpoſiti, fructus pyriformis, nuce reniformi ſummo innaſcente.*

A. Anacardium Occidentale, *Jonſ. Dendr.* 156. Anacardium Occidentale, Cajou, *Mont. Exot.* 9. Anacardium Occidentale Cajous dictum oſſiculo reni leporis figura, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 36. *Comm. Flor. Mal.* 15. Anacardii alii ſpecies, *C. B. Pin.* 512. *Herm. Muſ. Zeyl.* 37. Anacardus Zeylanica folio Nucis Juglandis, Cajous, Kaghu, *Ejuſd.* 55. Cajous, *Ger.* 1360. *Emac.* 1544. *Park. Theat.* 1658. *J. B.* i. 336. *Chab.* 24. *Laet.* 606. Acajou, *Tourn. Inſt.* 658. *Boerh. Ind.* A. ii. 262. Arbor Acajou, vulgò Cajou, *Piſ. Mant. Arom.* 193. Acaiaiba, *Piſ.* (Ed. 1658.) 1120. Acajaiba & Acajuiba Braſilienſibus, *Marcg.* 94. Kapamara, *Hort. Mal.* iii. 65. *Tab.* 54. Pomifera ſeu potiùs Prunifera Indica nuce reniformi ſummo pomo innaſcente, Cajous dicta, *Raii Hiſt.* ii. 1694. *Cat. Jam.* 187. *Sloan. Hiſt.* ii. 136. A. *The Cajou, or Caſſu-tree.* Gal. *Acajaïba portant des Noix d'Acajou, Anacarde, Antartique, Chateigne d'Acajou.* G. Acajaiba. B. *Acajaba.* In Malabar & Braſilia provenit. *Uſu.* Nuces reniformes, foris fuſci & duri, nucleum album, Amygdalæ dulcis ſapore, ſubſtantia molliore includentes *Vires.* Ventriculum roborant, fermentationem juvant, necnon vomitum & nauſeam tollunt, Venerem ſtimulant, &c. *R. H.* p. 1649.

N. B. 1. In Officinis noſtris pro Anacardio vero venduntur. 2. Sunt qui Terram Japonicam ſuccum condenſatum hujus plantæ eſſe affirmant, quorum errorem in capite de Palma refutavimus.

SECTIO SEPTIMA.

De Arboribus Bacciferis.

B*Accam voco fructum minorem pericarpio ſeu pulpa humida donatum, cui ſemina ſeu nuclei includuntur vel ſolitaria, vel bina, terna, quaterna, aut plura,* R. H. p. 1568.

Arbores & Frutices bacciferæ ſunt vel

- (a) Singulis acinis ſingulis floribus ſuccedentibus, ſunt vel fructu.
  - (b) Monopyreno, ſeu unicum intus nucleum claudente, eæque vel
    - (c) Erectæ, foliis
      - (d) Perpetuis ſeu ſemper virentibus,
        - Compoſitis ex pluribus pinnarum conjugationibus,
          - Impari folio alam claudente, foliis majoribus, arboreque reſinifera, floſculis ſtamineis.
            - Summis ramulis inſidentibus: *Balſamum.*
            - Et tuberculis, è ramulorum lateribus exeuntibus: *Terebinthus.*
          - Nullo in extrema coſta impari folio: *Lentiſcus.*
        - Simplicibus
          - Paraſitici nonnullis dicti, qui aliena ſcilicet quadrâ vivunt, baccis magis ſparſis, aliiſque plantis innaſcuntur: *Viſcus.*
          - (e) Telluris ſolius alumni, foliis majoribus
            - Oblongis, flore & fructu ad foliorum alas, baccis
              - Oblongis, foliis latis, glabris, facultate Cathartica, violenta, & maligna: *Laureola.*
              - Rotundis parvis; majores & elatiores: *Aſa-fœtida.*

a b c d e

Cor-

a b c d e

Cordiformibus, floribus monopetalis, quinquepartitis, racematim confertis: *Coculus Indus.*

Erectis, enſiformibus, Iridis in modum: *Draco Arbor.*

Deciduis

Simplicibus, longis, vi purgatrice violenta & maligna; floribus & baccis in ſingulis pediculis ſingulis: *Mezereon.*

Compoſitis ſeu pinnatis, floribus racematim congeſtis, granis orbiculatis, Lenticulæ modo compreſſis: *Rhus.*

Scandentes, baccis rotundis ſapore aromatico: *Cubebæ.*

Polypyreno ſuntque vel

Dipyreno, i. e. duos nucleos ſeminave continente, vel

Non ſpinoſæ, foliis

Pinnatis, impari numero, flore ex oblongo tubo in quinque lacinias expanſo, odorato: *Jaſminum.*

Simplicibus, floribus & fructibus in

Racemos congeſtis, viminibus lentis, tenuibus; foliis anguſtis, longis, glabris, obſcurè virentibus; floribus albis; baccis nigris: *Liguſtrum.*

Singulis, pediculis ſingulis, rarius diſpoſitis, foliis latis, ſubrotundis Alni, baççis nigris vi cathartica: *Frangula.*

Spinoſæ, foliis ſimplicibus integris, fructu oblongo, parvo, per maturitatem rubro, ſapore acido, racematim naſcente: *Berberis.*

Tripyreno, foliis pinnatis deciduis, floribus albis quinque foliis, umbellatim ferè diſpoſitis, odore gravi: *Sambucus.*

Tetrapyreno, i. e. ſingulis acinis quatuor ſemina ſeu nucleos continentes, ſuntque vel

a b

Scandentes, capreolis vel claviculis; fructu in racemis dulci, & ſucculento: *Vitis.*

Erectæ, foliis ſimplicibus

Perpetuis, ſeu ſemper virentibus, latis, aculeatis ad margines, baccis rubentibus, quatuor in ſingulis granis, duris, triangulis, ſtriatis: *Agrifolium.*

Deciduis

Spinoſæ, fructu rotundo, foliis brevioribus & latioribus Pruni; baccis per maturitatem nigris: *Spina Cervina.*

Non Spinoſæ, ramulis

Rotundis, foliis anguſtis ſerratis, fructu tetracocco ſpadiceo, *Thea.*

Tetragonis, baccis per maturitatem rubris tetracoccis: *Euonymus.*

Nucleos incerto numero, aut nobis ſaltem incognito, continentes; ſunt vel foliis

Alternatim poſitis, floribus tetrapetalis: *Capparis.*

Quaternis, baccis oblongis, arboreque reſinifera: *Caranna.*

Pluribus acinis confertis ad ſingulos flores, foliis deciduis, floribus etiam pentapetalis, ſpecioſis, ſpinoſæ: *Rubus.*

His addi poſſunt *Santalum album* & *citrinum*, atque etiam *Myrrha*, quæ à multis in plantarum cognitione peritiſſimis, *Bacciferæ* eſſe affirmantur, quamvis nobis hactenus incognitæ ſint.

Arbores & Frutices Bacciferæ, fructu monopyreno.

I *De Zizypha.*

N*Otæ ſunt, Folia longa, mollia, alternatim poſita, flos monopetalos, tubulatus, in ſex partes diſſectus; fructus oblongus, Olivæformis.*

A. Zizypha, *Offic.* Zizyphus Cappadocica, *Ger.* 1306. *Emac.* 1491. Zizyphus Cappadocica quibuſdam, *Chab.* 49. Zizyphus Cappadocica, Olea Bohemica, *J. B.* i. 27. Olea ſylveſtris folio molli, incano, *C. B. Pin.* 472. *Raii Hiſt.* ii. 1576. Oleaſter Cappadocicus, *Park. Theat.* 1441. Elæagnus Orientalis, anguſtifolius, fructu parvo olivæformi, ſubdulci, *Tourn. Cor.* 54. A. *Wild Jujube.* Gal. *Jujubier ſauvage.* G. Wilder Jujuber. B. *Wilde Borſt-pruimen-boom.* In Bohemia, Hiſpania, &c. reperitur. Æſtate floret. *Uſu.* De uſu & viribus nil invenio.

II. *De Arbuto.*

FLore urceolari inſignis; fructu carnoſo, eduli, in quinque loculamenta partito, ſeminibus aliquot adnaſcentibus onuſta, à reliquis differt, R. Meth. A. p. 155.

A. 1. Arbutus, *Offic.* *Ger.* 1310. *Emac.* 1496. *Park. Theat.* 1489. *Raii Hiſt.* ii. 1576. *Synop.* iii. 464. *Mer. Pin.* 9. Arbutus, Unedo Theophraſti, *Phyt. Brit.* 10. Arbutus Comarus Theophraſti, *J. B.* i. 83. *Chab.* 4. Arbutus folio ſerrato, *C. B. Pin.* 460. *Tourn. Inſt.* 599. *Elem. Bot.* 471. *Boerh. Ind.* A. ii. 217. *Jonſ. Dendr.* 64. *Pluk. Almag.* 49. Unedo Plinii vulgò, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 634. A. *The Straw-berry-tree.* Gal. *Arbouſier.* G. Erdbeer-Baum. B. *Haag-appelboom*, *Aard-beſie-boom.* In ſylvis, & dumetis calidioribus. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Acerbus eſt & auſterus.

A. 2. Adrachne, *Offic.* *Park. Theat.* 1490. *Raii Hiſt.* ii. 1577. Adrachne Theophraſti, *Ger. Emac.* 1602. *J. B.* 87. Adrachne Theophraſti Arbuto ſeu Comaro proxime accedens, *Chab.* 4. Arbutus folio non ſerrato, *C. B. Pin.* 460. *Pluk. Almag.* 49. *Jonſ. Dendr.* 65. *Tourn. Cor.* 41. Arbutus Dioſcoridis vera Comara dicta, *Wheel. Itin.* 452. A. *The Strawberry-Bay.* Gal. *Eſpece d'Arbouſier.* G. Niedriger Erdbeer-Baum. B. *Een boomtje of ſtruik, een Haag-appel-boomje gelyk, dat op de bergen groeyt, en tweemaal des jaars draagt.* In Græcia oritur. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

D. *Georgius Wheeler* hanc arborem *Dioſcoridis* Arbutum eſſe credit, contra opinionem *Matthioli*, qui primam ſpeciem eam eſſe affirmat.

III. *De Viſco.*

P*Lanta eſt paraſitica, ſeu Frutex arboribus aut fruticibus aliis innaſcens, baccifera, monopyrenos, ſempervirens*, R. Synop. p. 221.

A. Viſcum, *Offic.* *Ger.* 1168. *Emac.* 135. *Raii Hiſt.* ii. 1583. *Synop.* iii. 464. *Mer. Pin.* 125. Viſcum vulgare, *Park. Theat.* 1392. Viſcum baccis albis, *C. B. Pin.* 423. *Jonſ. Dendr.* 199. *Dill. Cat. Giſſ.* 43. *Rupp. Flor. Jen.* 33. *Buxb.* 339. Viſcus vel Viſcum Arborum, *Merc. Bot.* i. 77. *Phyt. Brit.* 130. Viſcus & Viſcum, *Chab.* 57. Viſcus Quercûs, & aliarum arborum, *J. B.* i. 89. A. *Miſſel and Miſſeltoe.* Gal. *Guy.* G. Miſtel. B. *Marentakken*, *Miſtel-boom.* Multis arboribus adnaſcitur. Præfertur Quernus. Veris initio floret. *Uſu.* Lignum, folia, gluten baccarum & corticis. *Vires.* Ligni uſus præcipuè ac ſpecificè in epilepſia, apoplexia, & vertigine. Arcanum etiam eſt contra Pleuritidem, *R. Hiſt.* p. 1584. Folia jumentis præbentur ad ſecundinas retentas ejiciendas, cum ligno etiam viribus convenit. Gluten vim habet emolliendi, & diſcutiendi, *Buxb.* Viſcum ad aucupia ex hujus fruticis baccis aliquibus in locis paratur hoc modo: Baccas in aqua decoquunt, donec diſrumpantur; poſtea contundunt in mortario, & tamdiu in aqua fontana lavant, quouſque furfuracea excrementa eximant. Quod apud nos in uſu eſt Viſcum aucuparium è cortice Agrifolii, fit, ut ſuo in loco oſtendemus.

IV. *De Phillyrea.*

F*Lore quadripartito, fructu & ſemine ſphærico, foliis in caule binis oppoſitis, ab Alaterno diſtinguitur, quam Botanici & Hortulani noſtrates cum ea confundentes, utramque indiſcriminatim Phillyream denominarunt*, R. Meth. A. p. 152.

A. Phillyrea, *Offic.* Phillyrea folio Liguſtri, *C. B. Pin.* 476. *Jonſ. Dendr.* 260. *Tourn. Inſt.* 596. *Elem. Bot.* 469. *Boerh. Ind.* A. ii. 215. Phillyrea latiuſculo folio, *J. B.* i. 539. *Raii Hiſt.* ii. 1585. *Chab.* 42. Phillyrea latiore folio, *Ger.* 1209. *Emac.* 1395. Phillyrea latifolia foliis fere non ſerratis, *Park. Theat.*

1443.

1443. A. *Mock-Privet.* Gal. *Eſpece de Tröeſne.* G. Phillyree / Stein-Linde. B. *Phillyrea, met bladeren van Liguſtrum.* In hortis colitur. *Uſu.* Folia. *Vires.* Siccant, & aſtringunt; ad oris ulcera maxime commendantur.

V. *De Laureola.*

Notæ ſunt, *Flores monopetali in quatuor lacinias acuminatas expanſi, baccæ monopyrenæ, vis acris & cathartica*, R. H. p. 1587.

A. 1. Laureola, *Offic. Ger.* 1219. *Emac.* 1404. *Park. Theat.* 205. *Mer. Pin.* 71. *Raii Hiſt.* ii. 1587. *Synop.* iii. 465. *Phyt. Brit.* 67. *Merc. Bot.* i. 47. Laureola ſemper virens, flore viridi, quibuſdam Laureola mas, *C. B. Pin.* 462. Laureola ſemper virens, flore luteolo, *J. B.* i. 564. Laureola perpetifolia flore viridi, *Jonſ. Dendr.* 233. Daphnoides & Laureola, *Chab.* 45. Thymelæa laurifolia, ſempervirens, ſive Laureola mas, *Tourn. Inſt.* 495. *Elem. Bot.* 467. *Boerh. Ind.* A. ii. 313. Thymelæa ſeu Laureola, *Ind. Med.* cxvii A. *Spurge Laurel.* Gal. *Laureole.* G. Zeilant. B. *Berg-peper.* In ſylvis, & ſepibus. Februario floret. *Uſu.* Cortex, folia, bacca oblonga, nigra. *Vires.* Laureolæ vis eſt ignea, acerrima, exulcerans, mordens, febres accendens, cordis principumque partium vires exſolvens, validiſſimè bilem, bilioſaſque ſeroſitates purgans. Corrigitur macerando in acidis, *Schrod.*

A. 2. Mezereon, Chamælæa, *Offic.* Laureola, Mezereon, *Mont. Ind.* 46. Chamælæa Germanica ſive Mezereon, *Ger.* 1216. *Emac.* 1402. *Raii Hiſt.* ii. 1587. Chamælæa Germanica, ſive Meſereon vulgo, *Park. Theat.* 201. Laureola folio deciduo, flore purpureo, Officinis Laureola fœmina, *C. B. Pin.* 462. *Rupp. Flor. Jen.* 32. *Jonſ. Dendr.* 233. Laureola flore deciduo, ſive Mezereon Germanicum, *J. B.* i. 566. *Buxb.* 181. *Chab.* 45. Thymelæa ſeu Mezereum, *Ind. Med.* cxvii. Thymelæa Lauri folio deciduo, flore purpureo; Officinis Laureola fœmina, *Tourn. Inſt.* 595. *Boerh. Ind.* A. ii. 213. *Dill. Cat. Giſſ.* 35. Thymelæa Lauri folio deciduo, ſive Laureola fœmina, *Elem. Bot.* 467. A. *Mezereon or Spurge-Olive.* Gal. *Camelée, Bois-Gentil.* G. Kellers-Hals. B. *Miſerie-boom.* In hortis colitur. Vere floret: *Uſu.* Cortex, folia, & baccæ rubentes. *Vires.* Cum Laureola viribus convenit.

VI. *De Thymelæa.*

Notæ ſunt, *flores monopetali quadripartiti; fructus carnoſi ſemen continentes unicum, oblongum, rotundumve, tunicâ cartilaginea tectum*, Raii Meth. A. p. 152.

A. 1. Thymelæa, *Offic. Ger.* 1217. *Emac.* 1403. *Park. Theat.* 201. *Raii Hiſt.* ii. 1588. *Ind. Med.* cxvii. Thymelæa foliis Lini, *C. B. Pin.* 463. *Jonſ. Dendr.* 235. *Tourn. Inſt.* 594. Thymelæa Monſpeliaca, *J. B.* i. 591. Thymelæa, Granum Cnidium, *Chab.* 46. A. *Spurge-Flax.* Gal. *Garou, Timelée.* G. Thymelaea. B. *Thymelæa.* In hortis Botanicorum colitur. *Uſu.* Baccæ, Grana Gnidia dictæ. *Vires.* Ardens, & fauces adurens vis ineſt. N. B. Hujus fructum Coccum ſeu Granum Gnidium Antiquorum Botanici peritiores, & etiam Officinæ noſtræ Anglicanæ exiſtimant; quamvis *Cordo* & *Schrodero* baccæ Mezerei Grana Gnidia Officinarum eſſe affirmantur.

A. 2. Cneoron niger, *Offic.* Cneoron Matthioli, *Ger. Emac.* 1596. Cneoron Matthioli ſuffrutex, *J. B.* 570. *Chab.* 47. Thymelæa minor, ſive Cneoron Matthioli, *Park. Theat.* 201. Thymelæa Alpina linifolia, humilior, flore purpureo, odoratiſſimo, *Elem. Bot.* 467. *Tourn. Inſt.* 594. *Boerh. Ind.* A. ii. 213. Thymelæa foliis acutis, floribus odoratis, purpureis, Cneoron Matthiolo dicta, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 597. Thymelææ affinis facie externâ, *C. B. Pin.* 463. *Raii Hiſt.* ii. 1589. *Jonſ. Dendr.* 237. A. *Rock-Roſe.* Gal. *petite Timelée.* G. Stein-Röſlein. B. *kleine Thymelæa.* In montoſis provenit. Aprili floret. *Uſu.* Cortex. *Vires.* Cum Chamælæa viribus convenire creditur.

A. 3. Empetrum, *Offic.* Thymelæa foliis Kali lanuginoſis, ſalſis, *C. B. Pin.* 463. *Tourn. Inſt.* 594. *Elem. Bot.* 467. *Raii Hiſt.* ii. 589. *Jonſ. Dendr.* 236. Sanamunda ſecunda Cluſii, *Ger. Emac.* 1595. *J. B.* i. 594. *Chab.* 48. Sanamunda altera Cluſii, *Park. Theat.* 203. A. *Sea-Heath-Spurge.* Gal. *Empetrum.* G. Kellers-Hals mit wollichten Kali-Blättern. B. *Empetrum.* In maritimis Bæticæ ſponte oritur. Februario floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Drachmæ pondere cum decocto Cicerum ſumpta, mirificè purgat, *R. H.* p. 1589.

A 4. Sanamunda, *Offic.* Sanamunda media, anguſto, breviore folio, *Bar. Icon.* 232. Sanamun-

munda prima Cluſii, *Ger. Emac.* 1595. *Park. Theat.* 203. Thymelæa foliis Chamælææ minoribus ſubhirſutis, *C. B. Pin.* 463. *Tourn. Inſt.* 594. *Juſ. Obſ.* 123. Thymelæa foliis candicantibus, Serici inſtar mollibus, *ejuſd.* 463. *Raii Hiſt.* ii. 1530. *Jonſ. Dendr.* 236. Tarton-raire Maſſilienſium, *Park. Theat.* 199. Tarton-raire Gallo-provinciæ, *Ger.* 408. *Emac.* 506. Tarton-raire Maſſilienſium, Sanamunda prima Cluſii, *J. B.* i. 523. *Chab.* 47. A., *Heath-Spurge.* Gal. *Eſpurge, Eſule de Bruyere.* G. Sanamunda mit weichen Blättern. B. *Empetrum.* In Gallo-provincia ſponte provenit. *Uſu.* Folia. *Vires.* Vi cauſtica prædita ſunt.

VII. *De Viburno.*

N*otæ, Vimina lenta, lanuginoſa; folia ſubrotunda, pronâ facie incanâ; flores in umbellis, baccæ per maturitatem nigræ, compreſſæ, ovales ferè; ſemina ejuſdem figuræ, valde compreſſa, canaliculata, & ferè oſſea*, R. Meth. A p. 147.

A. Viburnum, *Offic. Parkinſon. Theat.* 1448. *Jonſ. Dendr.* 213. *Raii Hiſtor.* ii. 1590. *Synop.* iii. 460. *Tourn. Inſt.* 407. *Elem. Bot.* 479. *Boerh. Ind.* A. ii. 224. *Merc. Bot.* i. 76. *Phyt. Brit.* 128. *Rupp. Flor. Jen.* 32. *Buxb.* 333. Viburnum vulgo, *C. B. Pin.* 429. Viburnum, Lantana, *Mont. Ind.* 55. Lantana, ſive Viburnum, *Ger.* 1305. *Emac.* 1490. *Mer. Pin.* 124. Lantana vulgo, aliis Viburnum, *J. B.* i. 557. *Chab.* 44. A. *The Wayfaring-tree.* Gal. *Viorne.* G. Kleiner Mähl-Baum B. *Viorne.* In ſepibus non infrequens. Æſtate floret. Septembri matureſcunt acini. *Uſu.* Folia, baccæ. *Vires.* Siccant, & aſtringunt; unde ad tonſillarum & gutturis inflammationes, columellæ procidentiam, dentes vacillantes, alvi fluxiones, commendantur, *Matth.*

VIII. *De Rhoe.*

F*Oliis pinnatis, floribus racematim congeſtis, granis orbiculatis, Lenticulæ modo compreſſis à reliquis differt*, R. Meth. p. 50.

A. 1 Rhus obſoniorum, Sumach, *Offic.* Rhus coriaria, *Ger.* 1291. *Emac.* 1474. Rhus folio Ulmi, *C. B. Pin.* 414. *Jonſ. Dendr.* 292. *Tourn. Inſt.* 611. *Elem. Bot.* 484. *Boerh. Ind.* A. ii. 229. Rhus, ſive Sumach, *J. B.* i. 555. *Chab.* 44. *Raii Hiſtor.* ii. 1590. Sumach, ſive Rhus obſoniorum & coriariorum, *Park. Theat.* 1450. A. *Common Sumach.* Gal. *Commun Sumac,* G. Gemein Gerber-Baum. B. *Gemeene Smak.* In hortis curioſorum colitur. *Uſu.* Baccæ, ſeu grana orbiculata, villoſa, parva, rubentia, ſeu coccinea, includentia nucleum, ſeu ſemen orbiculatum, ſpadiceum, ſaporis aſtringentis, & terreſtris. *Vires.* Refrigerat, ſiccat, aſtringit. Uſus præcipuus in fluxu alvi, uteri, ſeu menſium; hæmorrhoides compeſcit, bilem obtundit. Extrinſecus reſiſtit putrefactioni, ac gangrænæ, *Schrod.* N. B. *Rhus Obſoniorum*, *Coriariorum*, & *Rubeum*, apud *Galenum*, non ſunt arbores ſpeciei diverſæ; ſed *Rhus Obſoniorum* nihil aliud eſt quàm fructus: *Coriariorum*, quàm folia, & fruticis ramuſculi; *Rubeum*, quàm ejus ſemen immaturum, ut nos monuit eruditiſſimus ille Botanicus D. *J. Raius*, quibus & nos conſentimus.

A. 2. Rhus Virginianum, *Chom.* 611. *C. B. Pin. App.* 417. *Raii Hiſt.* ii. 1591. *Tourn. Inſt.* 611. *Elem. Bot.* 484. *Boerh. Ind.* A. ii. 229. *Park. Theat.* 1450. *Pluk. Almag.* 318. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 524. *J. Comm. Hort. Amſt.* 301. *Schol. Bot.* 276. Sumach, ſive Rhus, *Ind. Med.* cxiv. A. *Virginian Sumach.* Gal. *Sumac de Virginie.* G. Gerber-baum von Virginie. B. *Smak van Virginie.* Virginiæ incola eſt, apud nos autem in hortis curioſorum invenitur. *Uſu.* Bacca. *Vires* eædem cum præcedente.

A. 3. Reſina Copal, *Offic. Schrod. Phyt.* 193. *Jonſ. Dendr.* 357. *Raii Hiſt.* ii. 1846. Copal, *J. B.* i. 325. *Chab.* 70. *C. B. Pin.* 504. *Mont. Exot.* 11. Gummi Copal, *Park. Theat.* 1670. *Ind. Med.* xl. Copalli quahvith palahoca, ſive Arbor Copallifera latifolia, ſive II. *Hern.* 46. Rhus Virginianum Lentiſci foliis, *Raii Hiſt.* p. 1799. Rhoi Obſoniorum ſimilis Americana, Gummi candidum fundens, non ſerrata, foliorum rachi medio alata, *Pluk. Almag.* 318. *Phytog. Tab.* 56. Reſina eſt duriuſcula, admodum candida, vel ex albo flaveſcens, pellucida, bene odorata, in maſſam redacta. Ex vulnerata arbore guttatim ſtillat. Aſportatur ex Nova Hiſpania, & aliunde Indiæ Occidentalis. *Vires.* Calfacit, humectat, emollit, reſolvit. Uſus præcipuè in affectibus cephalicis, *Schrod.*

Quamvis, referente *Piſone*, Reſinæ omnes odoratæ, & Gummi Indis *Copal* nomine denotentur: *Hernandez* etiam octo Copalliferarum Arborum ſpecies deſcribat; proculdubio tamen Gummi illud, quod in Officinis noſtris Co-

Copal nomine venit, Copalliferæ ſecundæ, ſive Copalli quahvitl patlahoca *Hern.* emanatio eſt; quæ fortè eadem eſt arbor cum Rhoe Virginiana Lentiſci foliis, *R. H.* pag. 1799. Nec ſpecie, ſed accidentaliter tantum ab ea differt, ut in aliis plantarum ſpeciebus, loci reſpectu, inſignis varietas perſæpe occurrit; ſiquidem eruditiſſimus, idemque ingenioſiſſimus vir D. *Leonardus Plukenetus*, M. D. affirmat, ſe ex hoc frutice Gummi album Copal noſtro non abſimile collegiſſe.

Monardes ſub titulo *Copal*, opinione noſtra, Gummi Anime deſcribit; Anime autem Occidentalis appellatione *Copal*.

At neque *Copaiba Piſonis* arbor illa eſt, quæ Gummi Copal producit, ut *Paulus Ammannus* in *Manuductione ſua ad Materiam Medicam*, p. 138. affirmat. Reſina enim, quam arbor illa ſuppeditat, *Balſamum Capivi* Officinarum noſtrarum eſt, ut ſuo in loco oſtendam: Forte *Reſina Carthaginenſis* Monardi, p. 330. fuerit: de quo tamen *Paulus Ammannus* prædictus dubitat.

IX. *De Rhamno.*

F*Rutice eſt ſpinoſo, fructu minore, pulpâ humidâ unicum intus ſemen claudente*, R. Meth. A. p. 152.

A. 1. Rhamnus albus, *Offic.* Rhamnus ſpinis oblongis, flore candicante, *C. B. Pin.* 477. *Boerh. Ind.* A. ii. 212. *Raii Hiſt.* ii. 1592. *Jonſ. Dendr.* 264. Rhamnus primus Cluſii, *Ger. Emac.* 1334. Rhamnus ſecundus Monſpelienſium, ſive Primus Cluſii, *Park. Theat.* 1005. Rhamnus cortice albo Monſpelienſis, *J. B.* i. 31. *Chab.* 50. A. *Ram-thorn with white Flowers.* Gal. *Bourgepine avec des fleurs blanches.* G. Stechdorn mit weiſſen Blumen. B. *Duyn-bezie-boom met witte bloemen.* Hiſpaniæ, Luſitaniæ; &c. incola eſt. Maio floret. Autumno fructus maturat. *Uſu.* Folia. *Vires.* Igni ſacro & ſerpentibus ulceribus efficaciter illinuntur, *Dioſc.*

A. 2. Rhamnus niger, *Offic.* Rhamnus niger Theophraſti, *Park. Theat.* 1007. *Raii Hiſt.* ii. 1593. Rhamnus tertius Cluſii, *Ger.* 1152. *Emac.* 1334. *J. B.* i. 34. *Chab.* 50. Rhamnus tertius, flore herbaceo, baccis nigris, *C. B. Pin* 477. *Tourn. Inſt.* 593. *Elem. Bot.* 466. Rhamnus flore herbaceo, baccis nigris, *Jonſ. Dendr.* 264. A. *Black Ram-thorn.* Gal. *Noirprun.* G. Schwartzer Stech-Dorn. B. *Zwarte Rhyn-bezie-boom.* In hortis nonnunquam reperitur. Maio floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Decoctum membra relaxata & diſſoluta, atque podagræ dolores juvat.

X. *De Ebeno Indico.*

A. EBenus, *Offic. C. B. Pin.* 448. *J. B.* i. 394. *Jonſ. Dendr.* 423. *Raii Hiſtor.* ii. 1805. Ebenum ſive Lignum Indicum, *Camel. Syll.* 64. A. *Ebony.* Gal. *Ebene.* G. Eben-Baum B. *Ebben-hout-boom.* Ex India Orientali adfertur. *Uſu.* Lignum.

Arborem hanc cum *P. Camello* verum Antiquorum Ebenum Indicum eſſe exiſtimo; eſtque arbor baccifera foliis juglandinis ſimilibus quoad magnitudinem: atque idcircò hoc in loco diſponendam eſſe cenſui.

Huic ſubjungit *Camellus* ſex alias arbores, quas omnes pro variis Ebeni ſpeciebus habet: quarum primam in Capite Palmarum jam dedi; ideoque illuc lectorem meum ablego.

XI. *De Cocculo Indo.*

N*Otæ ſunt, Folia cordiformia; flores monopetali quinquepartiti, candidi, fructus racematim confertus.*

A. Cocculus Indus, *Offic. Park. Theat.* 1582. Cocculus Officinarum, *Jonſ. Dendr.* 156. Cocculus, *Ind. Med.* xxxviii. Coccula Officinarum, *C. B. Pin.* 511. *Mont. Exot.* 11. *Pluk. Mant.* 52. *Phytog.* cccxlv. Cocci Orientales, *Ger.* 1365. *Emac.* 1548. *J. B.* i. 348. *Raii Hiſt.* ii. 1812. *Chab.* 26. Natſiatam, *Hort. Mal* vii. 1. *Tab.* 1. Arbor Indica Cocculos Officinarum ferens, *Breyn. Prod.* ii. 19. *Commel. Flor. Mal.* 24. Solanum racemoſum Indicum arboreſcens, Cocculos Indos ferens, *Raii Dendr.* 115. A. *Indian Berry.* Gal. *Coques du Levant.* G. Indianiſche Nüſſein. B. *Indiaanſche Bezies.* In Malabar creſcit *Uſu.* Fructus renis ferè figurâ, baccarum Lauri magnitudine, ſed rotundiore, fuſco & rugoſo cortice exteriore tectus, ſaporis amaricantis. *Vires.* Pernicioſa & deleteria qualitate prædita ſunt. His utuntur piſcatores ad capiendos piſces, de quibus *Codronchius* peculiarem ſcripſit Libellum. Contra pediculos etiam commendantur.

XII. *De Cubebis.*

A. CUbebæ, *Offic. Ger.* 1365. *Emac.* 1548. *Park. Theat.* 1583. *J. B.* i. 350. *Mont. Exot.* 9. *Ind. Med.* xliii. *Raii Hiſt.* ii. 1813. Cubebæ vulgares, *C. B. Pin.* 412. An Pindaiba, nonnullis Ibira, *Piſ.* (ed. 1658.) 144? Arbor baccifera Braſilienſis, fructu Piper recipiente, *Raii Hiſt.* ii. 1593? Arbor Biſnagarica Myrti amplioribus foliis, per ſiccitatem nigris, Cubebæ ſapore, *Pluk. Almag.* 43? *Phytog. Tab.* 140? A. *Cubebs.* Gal. *Cubebes, Poivre à queuë.* G. Cubeben. B. *Steert-peeper.* *Uſu.* Baccæ, quæ Piperi ſimiles, interdum paulo majores, ſunt pediculo longo donatæ, cortice fuſco, rugoſo, nucleo ſubjecto exiguo, rotundo, foris nigricante, intus albo, ſapore & odore ſuavi, aromatico, acri. Advehuntur ex Java Indiæ Orientalis Inſula, ubi decoquuntur, inquit *Schroderus*, antequam vendantur, ne apud exteros plantentur. Præſtant majores, recentes, ponderoſæ. *Vires.* Calfaciunt, & exſiccant, attenuant, diſcutiunt; viſcera omnia roborant, lienem juvant, flatus diſcutiunt, cerebrum roborant, & frigidis uteri affectibus auxiliantur.

Quid ſint Cubebæ, adhuc ambigitur; alii ex genere Piperis, & nigro Piperi congeneres eſſe, *Theophraſtoque* Piper rotundum dici volunt; alii Viticis fructum exiſtimant: *Sylvaticus*, Ruſci ſeu Oxymyrſines fructum facit; alii Carpeſium *Galeni* ſtatuunt; *Cæſalpinus* Amomi legitimi fructum pronunciat: Cubebæ autem neque Piperis genus ſunt, neque Viticis, neque Oxymyrſines, neque Carpeſii, neque Amomi legitimi ſemen, aut fructus, ut facile eſſet oſtendere. Eſt autem, inquit *Schroderus* (quibus & nos conſentimus, donec certiores facti fuerimus) fructus racemoſus, arboris cujuſdam Maio vulgari ſimilis, foliis vero Piperis, ſed anguſtioribus.

XIII. *De Fagara.*

FAgara, *Offic. Ger.* 1365. *Emac.* 1548. Fagara major, *J. B.* i. 350. *Chab.* 26. *Raii Hiſt.* ii. 1814. Fagara ſeu Cayutana Luzonis, *Camel. Syllab.* 74. Cubebis affinis Fagara major, *C. B. Pin.* 412. In Philippinis Inſulis reperitur. *Uſu.* Baccæ, harum cortex exterior, tener, ſubniger, ſaporis aromatici, & acriuſculi, hæ maturæ rumpuntur, & granum nigrum, ſplendidum, ſat ſolidum, ſaporis & odoris expers exhibent. *Vires.* Calfaciunt, & ſiccant; ſtomachi, ac hepatis frigiditati utiles; concoctionem juvant, & alvum aſtringunt, *Avicen.*

Arbores & Frutices fructu dipyreno.

XIV. *De Jaſmino.*

F*Lore ex oblongo tubo in quinque lacinias expanſo totidem folia æmulantes, perquam odorato, foliis pinnatis, baccâ dicoccâ ab aliis differt*, R. Hiſt. p. 1599.

A. Jaſminum, *Offic.* Jaſminum album, *Ger.* 743. *Emac.* 892. *Parkinſ. Parad.* 406. *Raii Hiſt.* ii. 1599. Jaſminum vulgatius flore albo, *C. B. Pin.* 397. *Tourn. Inſt.* 597. *Elem. Bot.* 470. *Jonſ. Dendr.* 428. Jaſminum ſive Gelſeminum flore albo, *J. B.* ii. 101. Gelſeminum vel Jaſminum album vulgare, *Park. Theat.* 1464. Samback ſive Zamback, Jaſminum, *Chab.* 112. A. *White Jaſmine or Jeſſamy.* Gal. *Petit Jaſmin, Jaſmin commun.* G. Weiſſe Jaſmin. B. *Witte Jaſinin, Witte Jeſemin.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Digerit, calfacit, emollit, aperit. Uſus præcipuus internus ad uterum calfaciendum, & laxandum, ejus ſcirrhum ſanandum, ad partum facilitandum, ad tuſſim, anhelituſque difficultatem, ad pleuritin, dolores ſtomachi inteſtinorum, uteri, &c. *Schrod.*

XV. *De Jaſminoide.*

A*Rbor mediocriter eſt magnitudinis foliis laurinis ſemper-virentibus, oppoſitis, floſculos habens pentapetaloides, fructus baccis Lauri ſimilis.*

A. Coffee, *Offic.* Coffee Frutex, ex cujus fructu fit potus, *Raii Hiſt.* ii. 1691. Jaſminum Arabicum, Caſtoneæ folio, flore albo odoratiſſimo, cujus fructus Coffy in Officinis dicuntur, *Comm. Plant. Uſu.* 85. *Boerh. Ind. A.* ii. 217. Frutex Coffee, *Act. Reg. Soc. Lond.* 208. p. 61. Arbor Ymenſis fructum

Coffé

Coffé ferens, *Dougl.* p. 2. Euonymo ſimilis Ægyptiaca fructu baccis Lauri ſimili, *C. B. Pin.* 428. Bon arbor cum fructu ſuo Buna, *Park. Theat.* 1622. Bon, *Alp. Ægyp.* 63. *Veslinge Obſ.* 21. Bon vel Ban arbor, *J. B.* i. 422. Bon vel Ban, ex cujus fructu Ægypti potum Coava conficiunt, *Pluk. Almag.* 69. *Phytog.* 272. A. *The Coffee-tree.* Gal. *Arbre portant le Caffé.* G. Coffe-Baum. B. *Coffyboom.* In Perſia & Arabia Fœlice ſuccreſcit. *Uſu.* Baccæ in binos lobos diſtinctæ, Fabâ paulo minores, altera parte convexa, altera plana inſigni ſulco notata, colore ex fuſco nigricantes, ſaporis farinacei, odoris fabarum toſtarum inſtar. *Vires.* Potu Coffee utuntur ad roborandum ventriculum frigidiorem, adjuvandamque concoctionem, celebraturque maxima vi antihypnotica, &c. Vide *Alpinum*, *Williſium*, *Du Fours*, & *Tractatum Anglicum de Coffee*, *Tea*, &c. *ut & Houghton. Tractatum de Coffee*, Philoſ. Tranſact. N°. 255. & N°. 311.

XVI. *De Liguſtro.*

F*Loribus racemoſis, albis, baccis nigris, dipyrenis, viminibus lentis ab aliis fruticibus diſtinguitur*, R. Synop. p. 226.

A. 1. Liguſtrum, *Offic. Ger.* 1208. *Emac.* 1394. *Raii Hiſt.* ii. 1603. *Synop.* iii. 465. *Mer. Pin.* 72. *Tourn. Inſt.* 596. *Elem. Bot.* 469. *Boerh. Ind.* A. ii. 215. *J. B.* i. 528. *Chab.* 41. *Dill. Cat. Giſſ.* 94. *Rupp. Flor. Jen.* 36. *Buxb.* 193. Liguſtrum vulgare, *Park. Theat.* 1446. *Merc. Bot.* i. 47. *Phyt. Brit.* 68. Liguſtrum Germanicum, *C. B. Pin.* 475. *Jonſ. Dendr.* 257. A. *Privet.* Gal. *Tröeſne.* G. Hartriegel. B. *Keel-kruyt, Mond-hout.* In ſylvis, & ſepibus. Floret tota fere æſtate. *Uſu.* Folia, flores. *Vires.* Refrigerant, & ſiccant, aſtringunt, incidunt; proin conducunt ad inflammationes, putredines, exulcerationes oris & faucium, ad procidentiam & tumorem uvæ, laxitatem gingivarum, &c. *Schrod.*

A. 2. Alcanna, *Offic.* Liguſtrum Indicum ſeu Alcanna Manithondi, *Herm. Muſ. Zeyl.* vi. 65. Liguſtri ſpecies ii. Alcanna dicta, *Bont.* 143. Liguſtrum Orientale, ſive Cyprus Dioſcoridis & Plinii, *Park. Theat.* 1447. *Raii Hiſt.* ii. 1603. Liguſtrum Ægyptiacum latifolium & anguſtifolium, *C. B. Pin.* 476. Liguſtrum Ægyptium, Cyprus Græcorum, Elhanne Arabum, *J. B.* i. 541. *Chab.* 41. Liguſtri ſpecies, *Comm. Flor. Mal.* 161. Baccifera Indica baccis oblongis in umbellæ formam diſpoſitis, *Raii Hiſt.* ii. 1634. A. *Gaſtern. Privet.* Gal. *Tröeſne des Indes.* G. Elyen. B. *Alkanne-wortel.* In India Orientali, Ægypto, & Syria creſcit. *Uſu.* Folia, & flores; ſed in Officinis noſtris nunquam inveniuntur, quia diu non durant, ergo eorum loco radicem Anchuſæ ſumunt. *Vires* multæ attribuuntur à Dioſcoride & aliis huic plantæ, ſed cùm nullius in Officinis noſtris uſûs ſit, de ea plura dicere ſuperſedeo.

XVII. *De Frangula.*

F*Oliis latis, ſubrotundis, baccis nigris, vi cathartica, ab aliis fruticibus diſcretu facilis eſt*, R. H. 1604.

A. Frangula, Alnus nigra, *Offic.* Frangula, *Volck. Flor. Nor.* 173. *Tourn. Inſt.* 612. *Elem. Bot.* 486. *Boerh. Ind.* A. ii. 231. *Dill. Cat. Giſſ.* 66. *Rupp. Flor. Jen.* 34. *Buxb.* 116. Frangula, ſive Alnus nigra baccifera, *Parkinſ. Theat.* 240. *Raii Synop.* iii. 465. Alnus nigra, ſive Frangula, *Ger.* 1286. *Emac.* 1470. *Mer. Pin.* 4. Alnus nigra baccifera, *J. B.* i. 506. *C. B. Pin.* 428. *Raii Hiſt.* ii. 1604. *Chab.* 45. *Merc. Bot.* 17. *Phyt. Brit.* 4. Alnus baccifera nigra vulgaris, *Jonſ. Dendr.* 436. A. *The Black Alder-tree.* Gal. *Aulne noir*, *Bourgene.* G. Faul-Baum. B. *Pylhout*, *Sporken-boom.* In ſylvoſis udis. Maio floret. *Uſu.* Cortex. *Vires.* Purgat humores noxios omnes, maximè ſerum, tam per vomitum, quam per ſeceſſum, idque ſat violenter, *Schrod.* Tritus cum aceto, & ſcabiei illitus, intra paucos dies illam ſanat, & exſiccat, *R. H.*

XVIII. *De Berberi.*

S*Pinis acutis, fructu parvo, oblongo, rubro, ſapore acido racematim naſcente, cortice candicante, à reliquis facile diſtinguitur*, R. Synop. pag. 226.

A. Berberis, Oxyacantha Galeni, *Offic.* Berbaris, *Park. Theat.* 561. *Mer. Pin.* 15. *Chab.* 50. Berberis, vel Oxyacantha, *Ind. Med.* xx. Berberis Creſpinus, *Mont. Ind.* 38. Berberis dumetorum, *C. B. Pin.* 454. *Raii Hiſt.*

Hiſt. ii. 1605. *Synop.* iii. 465. *Tourn. Inſt.* 614. *Elem. Bot.* 487. *Boerh. Ind.* A. ii. 233. *Jonſ. Dend.* 219. *Dill. Cat. Giſſ.* 66. *Buxb.* 36. Berbaris vulgo, quæ & Oxyacantha putata, *J. B.* i. 52. Spina acida, ſive Oxyacantha, *Ger.* 1144. *Emac.* 1325. Oxyacantha Galeni, *Merc. Bot.* i. 56. *Phyt. Brit.* 86. A. *The Barberry, or Pipperigde-buſh.* Gal. *Epinevinette.* G. Sauß-Dorn. B. *Zauce-boom, Berberiſſe-boom.* In collibus cretaceis, & in ſepibus. Maio floret. *Uſu.* Cortex, fructus, & ſemina. *Vires.* Cortex aperit, incidit; hinc in ictero convenit. Fructus refrigerant, & humectant, partium ſunt tenuium, aſtringunt, appetitum excitant, roborant ventriculum ac hepar. Proin uſûs ſunt frequentiſſimi in morbis ubi refrigeratione & aſtrictione opus, *Schrod.* In febribus ſitim extinguunt.

Arbores & Frutices bacciferae, fructu tripyreno.

XIX. *De Alaterna.*

NOtæ *ſunt, Foliis in ramis & ſurculis alterno ordine ſitis, baccis triccocis, à Phillyrea differt*, R. Meth. A. p. 154.

A. 1. Alaternus, *Offic.* *Chab.* 43. *Parkinſ. Parad.* 603. Alaternus ii. Cluſio, *J. B.* i. 542. Alaternus major & minor, *Raii Hiſt.* ii. 1608. *Park. Theat.* 1445. Spina Burgi Monſpelienſium, *ejuſd.* Alaternus Plinii, & humilior, *Ger.* 1212. *Emac.* 1393. Alaternus, ſive Philyca elatior & humilior C. Bauhini, *Pluk. Almag.* 12. Alaternus i. Cluſii & minori folio, *Tourn. Inſt.* 595. *Boerh. Ind.* A. ii. 213. Alaternus prior & altera, *Cluſ. Hiſp.* 56. *Elem. Bot.* 468. Philyca elatior & humilior, *C. B. Pin.* 476. *Jonſ. Dendr.* 261. A. *Evergreen Privet.* Gal. *Alaterne.* G. Neher Alatern-Baum. B. *Alaternus* In hortis colitur. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Moderatè alvum conſtipat.

A. 2. Celaſtrus, *Offic.* *Jonſ Dendr.* 262. Celaſtrus Theophraſti, *C. B. Pin.* 477. *Ger. Emac.* 1600. *Park. Theat.* 1448. Celaſtrus Theophraſti Cluſio, *Parad.* 603. Alaternus latifolia, Celaſtrus dicta, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 11. *Raii Hiſt.* ii. 1608. Alaternus Hiſpanicus, Celaſtrus dicta, *Boerh. Ind.* A. ii. 213. A. *The Staff-tree.* Gal. *Alaterne d' Eſpagne dit Calaſtrus.* G. Alatern-Baum mit breitten Blättern. B. *Alaternus met breede bladeren.* In hortis curioſorum nonnunquam reperitur. De viribus & uſu nil invenio apud Auctores.

A. 3. Caſſina, *Offic.* *C. B. Pin.* 170. Herba Caſſiana famem ſitimque retardans, *J. B.* iii. 631. *Chab.* 655. Caſſine vera Floridanorum, Arbuſcula baccifera Alaterni ferme facie, foliis alternatim ſitis, tetrapyrene, *Pluk. Mant.* 40. *Phytog. Tab.* ccclxxvi f. 2. Apalachine ſive Caſſine, *Ind. Med.* xi. Alaternoides Africana Lauri ſerratæ folio, *Comm. Rar. Exot.* i. 61. A. *Caſſiny.* Gal. *Caſſina, de Floride.* G. Caßie-Strauch. B. *Caſſina van Florida.* In Carolina oritur. *Uſu.* Folia unciam circiter longa ſunt, ſemiunciam lata, figurâ folia Sennæ repræſentantia, colore quando exſiccata ſunt nigricante, cum ſplendore ſupernè, ſubtus viridiora, odore nullo, ſapore paulum aromatico. *Vires.* In variolis optimum medicamentum habetur, fermentationem ſanguinis nimis violentam cohibens, nec tamen facultatem expulſivam penitus ligans. Expectorationem promovet, & pulmones tutatur. Caput denique & guttur ne invadant variolæ, impedit, D. *Marloe.*

A. 4. Perygua, *Offic.* *Marl. Obſ. Mont. Exot.* 8. Caſſine vera perquam ſimilis Arbuſcula Phyllyreæ foliis antagoniſtis ex Provincia Carolinenſis, *Pluk. Mant.* 40. *Phytog.* ccclxxxi. f. 3. A. *The Caſſioberry-buſh.* Gal. *Caſſia de la Caroline.* G. Caroliniſche Caßie-Bäumlein. B. *Caroliniſe Caſſina.* In Carolina invenitur. *Uſu* ſunt fragmenta foliorum exſiccatorum, feſtucarum & pulvis. *Vires.* Purgat interdum, aliàs vomitum excitat, nonnunquam inſenſibilem perſpirationem promovet, prout natura inclinat. Specificum præſtantiſſimum habetur in diabete, cujus effectus in morbo illo curando plura exempla profert D *Marloe.* In colica nephritica Thea ex herba facta valet, ex *MsS.* D. *Tancredi Robinſoni*, M. D.

Cujuſnam plantæ Perigua fragmenta ſit, quæſtio eſt non facilè determinanda: neque eruditorum in re botanica opiniones facilè poſſunt conciliari. Sunt qui pro Alaterni ſpecie eam habent, quorum auctoritate permotus, eam hoc in loco diſpoſui. Alii quærunt an ſit Peragu, *H. M.* Tom. ii. p 41. Mihi

veri-

veriſimillimum videtur plantam eam eſſe, cujus meminit *Du Biſcay* in Navigatione ſua surſum in Rio de la Plata, ſub titulo *Herbæ de Paraguay*, quâ indigenæ adverſus vapores minerales & noxios utuntur: quæque iiſdem inſervit pro medicamento ad vomitum excitandum. An Fragmenta Plantarum nuper importata, nomine A. *Paraguay-Tea.* Gal. *Thé de Paraguay.* G. Thee von Paraguay. B. *Paragyayſe Thee.* iiſdem ſunt cum Perygua D. *Marloe* ſupradicta?

XX. *De Sambuco.*

Flore & fructu in umbellas aut racemos compoſito, foliis alatis, ramis medulla plurima farctis, pauco ligno, ab aliis facile diſtinguitur. R. H. p. 1609.

A. 1. Sambucus, *Offic. Ger.* 1234. *Emac.* 1422. *Chab.* 43. *Mer. Pin.* 109. *Raii Synop.* iii. 461. Sambucus vulgaris, *Park. Theat.* 407. *J. B.* i. 544. *Raii Hiſt.* ii. 1609. *Merc. Bot.* i. 66. *Phyt. Brit.* 108. *Dill. Cat. Giſſ.* 89. Sambucus fructu in umbella nigro, *C. B. Pin.* 456. *Jonſ. Dendr.* 224. *Tourn. Inſt.* 606. *Elem. Bot.* 478. *Boerh. Ind.* A. ii. 223. *Rupp. Flor. Jen.* 35. *Buxb.* 292. A. *Common Elder.* Gal. *Commun Sureau.* G. Hollunder-Baum. B. *gemeine Vlier-boom*, *Vlaar-boom*, *Flier-boom.* In ſepibus. Maio floret. *Uſu.* Cortex, Folia, Gemmæ, Flores, & Baccæ. *Vires.* Sambucus integra calfacit & ſiccat, reſolvit, Hydropicos juvat. *Cortex* educit ſeroſos humores. *Folia* & *Gemmæ* alvum movent. *Flores* diſcutiunt, emolliunt, reſolvunt, ſudoriferi ac anodyni ſunt. *Baccæ* ſudoriferæ itidem ſunt ac alexipharmacæ, *Schrod.* De viribus & uſu Sambuci integrum librum conſcripſit *Martinus Blockwitzius*, cui titulum *Anatomia Sambuci.*

A. 2. Ebulus, Chamæacte, *Offic.* Ebulus, *Ind. Med* xlvii. *Mont. Ind.* 42. Ebulus Officinarum, *Buxb.* 98. *Comm. Plant. Uſu.* 40. Ebulus ſive Sambucus humilis, *Ger.* 1238. *Emac.* 1426. *Park. Theat.* 208. *Mer. Pin.* 34. Ebulus ſive Sambucus herbacea, *J. B.* i. 546. *Chab.* 44. Ebulus, Chamæacte, ſive Sambucus humilis, *Merc Bot.* i 31. *Phyt. Brit.* 35. Sambucus humilis ſive Ebulus, *C B. Pin.* 456. *Raii Hiſt.* ii. 1611. *Synop.* iii. 461. *Tourn. Inſt.* 606. *Elem. Bot.* 478. *Boerh. Ind.* A. ii. 223. *Dill. Cat. Giſſ.* 129. *Rupp. Flor. Jen.* 35. Sambucus humilis non laciniata, *Jonſ. Dendr.* 225. A. *Dwarf-Elder, or Danewort.* Gal. *Yeble, ou petit Sureau.* G. Niederholder. B. *Hadig.* Ad vias publicas. Junio floret. *Uſu.* Cortex, Folia, Baccæ. *Vires.* Cortex aquoſos & ſeroſos humores totius corporis per alvum educit. *Folia* & *Baccæ* vi pollent ad Podagricos dolores ſopiendos, tumoreſque aquoſos diſcutiendos: Eaſdemque vires obtinent, quas Sambucus. Vim habent educendi aquam, conferunt igitur in Hydrope, Arthritide, cæteriſque morbis à ſero natis, *Schrod.*

A. 3. Sambucus montana, *Offic.* Sambucus racemoſa rubra, *C. B. Pin.* 456. *Park. Theat.* 407. *Jonſ. Dendr.* 225. *Raii Hiſt.* ii. 1610. *Tourn. Inſt.* 606. *Elem. Bot.* 478. *Boerh. Ind.* A. ii. 223. *Dill. Cat. Giſſ.* 47. *Rupp. Flor. Jen.* 35. Sambucus racemoſa, *Chab.* 43. Sambucus racemoſa acinis rubris, *J. B.* i. 551. Sambucus racemoſa vel Cervina, *Ger.* 1234. *Emac.* 1422. A. *Mountain Elder.* Gal. *Sureau de montagne.* G. Berg-Elhorn. B. *Berg-Vlier-boom.* In hortis colitur. *Uſu.* Folia. *Vires.* Frigida & Soporifera eſt, & cum Bella donna viribus convenit.

Arbores & Frutices Bacciferæ fructu tetrapyreno.

XXI. *De Vite vinifera.*

Frutex eſt ſarmentoſus, ſcandens, & capreolatus, foliis anguloſis, inciſis, fructu racemoſo tetrapyreno.

A. 1. Vitis, *Offic. Ind. Med.* cxxiv. Vitis vinifera, *Mont. Ind.* 55. *Commel. Plant. Uſu.* 106. A. *The Vine.* Gal. *Vigne.* G. Weinſtock. B. *Wynſtok.* In hortis colitur. *Uſu.* Folia, *Pampina*, Offic. dicta cum capreolis, Succus ſeu Lacryma, Vinum A. *Wine.* Gal. *Vin.* G. G. Wein. B. *Wyn.* h. e. ſuccus uvarum maturarum fermentatus, cujus variæ in Officinis habentur ſpecies, quæ, quamvis ſententia noſtra ex una & eadem uvæ ſpecie fiunt, reſpectu tamen tum loci natalis, tum parandi modorum plurimùm differunt; ſunt autem vel Hiſpanica multorum generum, v. g. 1. *Canarienſe*, A. *Canary Sack.* Gal. *Vin de Canarie.* G. Canari-Sect. B. *Canariſe Wyn.* 2. *Malacenſe*; A. *Malaga Sack.* Gal. *Vin de Mal-*

Mallaga. G. Mallagas Seck. B *Mallogaſe Wyn.* 3. *Xeranum*, A. *Scherry Sack.* Gal. *Certain Vin d' Eſpagne, qui croit dans l' Andalouſie.* G. Wein von Andalouſie. B. *Wyn van Andalouzie.* 4. *Alonenſe* A. *Alicant*, vulgò *Tent Wine.* Gal. *Vin d'Alicante.* G. Alicante-Wein/ oder Tint-Wein B. *Alicantſe of Tint Wyn.* dictum. 5. *Portuenſe.* A. *Porto Port Wine*, Gal. *Vin de Port à Port.* G. Port a Port-Wein. B. *Port à Port Wyn.* idque vel album vel rubrum. 6. *Ulyſſipolenſi* A. *Lisbon Wine.* Gal. *Vin de Lisbonne.* G. Lisboniſche Wein B. *Lisbonſe Wyn.* Vel ſecundo, *Gallica* A. *French Wines*, Gal. *Vins de France.* G. Franſcher Wein. B. *Franſe Wyn.* *album* A. *White Wine. Vin blanc.* G. Weißer Wein. B. *Witte Wyn.* *rubrum* Claretum dictum A. *Claret.* Gal. *Clairet.* G. Claret. B. *Wyn Claret.* Tertiò, *Germanica* ſeu *Rhenana*, A. *Rheniſh Wine.* Gal. *Vin de Rhin.* G. Reiniſcher Wein. B. *Rhynſe Wyn.* Quarto, denique *Cretica* ſeu *Moſchatellina* rubra A. *Red Muſcadine* Gal. *Vin Muſcat rouge.* G. Rohter Mußcat-Wein. B. *Rode Muſcaat Wyn.* quæ pro Alonenſi vulgò væneunt.

N. B. Quod ad Vinum album efficiendum muſtum è fæcibus, hoc eſt, caulibus & ſiliquis ſeu vinaceis cum gigarti, exprimitur illico: ad rubrum verò, ſuccum unà cum fæcibus in dolio aliquandiu reſtare ſinunt, donec colorem & ſaporem acquiſiverit. Succus fructus immaturi Omphacinum vocatur. Acetum, A. *Vinegar*, Gal. *Vinaigre.* G. Eßig. B. *Edik*, *Aſyn.* fit ex vino vel in loco minus calido detento, vel diutiùs reſervato, vel Soli expoſito.

N. B. Acetum non tantum è vino, ſed etiam è Cereviſia inſolatione, &c. fit. Tartarus, A. *Tartar or Argal.* Gal. *Tartre.* G. Weinſtein. B. *Wynſteen.* ſalis ſpecies eſt, ſubſtantia ſabuloſa, indurata, quæ fundo & lateribus vaſorum vinariorum accreſcit, multis intermixtis rubicundis micis, ſaporis ſubacris, acidi: eſtque vel albus, qui magis æſtimatur, ut purior & minus terreſtris; vel ruber; optimus è Germania adfertur. Uvæ immaturæ ſeu Agreſtæ, & Acini uvarum. *Vires.* Folia capreolique refrigerant, aſtringunt valide. Uſus præcipuus in Dyſenteria, Vomitu, Pica, expuitione Sanguinis, aliiſque Hæmorrhagiis ſiſtendis. *Succus* ex amputatis palmitibus exſtillans intrinſecus vim habere creditur atterendi & expellendi calculum: Extrinſecus Oculorum caligini medetur ac rubedini, Impetigines ſanat. *Uvæ immaturæ* refrigerant & ſiccant, aſtringunt. Proin poterit eſſe uſus earum in Febribus ardentibus, excitant ſcilicet appetitum, fluxum ventris ſedant. *Acini* vim habent aſtrictoriam, conveniuntque in Vomitu, Alvique fluxu, *Schrod. Vinum*, nunc dierum vina auſteriora, quamvis palato minùs arrideant, ventriculo tamen commodiora & cibo concoquendo magis idonea cenſentur, quàm alba, quæ lenia & dulcia; Canarinum autem omnium laudatiſſimum, generoſum, & lene, naturæ amicum, *R. H.* p. 1617. Qui plura de Vino velit, legat *Andreæ Baccii* eruditiſſimum opus de Vini generibus Anno 1596. *Romæ* impreſſum. *Acetum* partium tenuium eſt, attenuat, penetrat, aſtringit, putredini reſiſtit, ſudorem ciet, appetentiam cibi excitat, & concoctionem promovet, æſtum febrilem compeſcit, putredinem arcet, &c. Extrinſecus Scabiem, Pruritum, Herpetem, &c. ſanat. *Tartarus* Vini attenuat, incidit, aperit. Qui plura de Tartaro velit Chymicos ſcriptores conſulat; plenam enim ejus hiſtoriam ſcribere mihi nec animus nec opportunitas eſt.

A. 2. Paſſulæ Damaſcenæ, *Offic. Ind. M*'. lxxxix. Paſſulæ maximæ ſive Damaſcenæ, Zibebæ dictæ, *Schrod.* 176. Vitis Damaſcena *Hort. Reg. Par.* 186. *Tourn. Inſt.* 613.

A. 3. Uva paſſa major, *Offic.* Uva paſſa major, βέμαςος Græcis fortè, *C. B. Pin.* 299. A. *Raiſins of the Sun.* Gal. *Raiſins ſecs.* G. Groſze Roſinen. B. *Grote Raſynen.* Ex Hiſpania ad nos tranſportantur, eas autem hoc modo exſiccant: Botrorum ſeu racemorum, quos ad hunc uſum deſtinant, pediculos ad mediam partem tranſverſim incidunt, adcóque ſucci nutritii magnam partem intercipientes impediunt, ne ad uvas copioſe affluat, ſed parcè admodum derivetur. Racemos ſemiſectos in vite pendentes relinquunt, donec paulatim calore ſolis & alimenti inopia exſiccentur: cum ſufficienter exſiccatos ſenſerint, demetunt, & in vaſe recondunt. *Vires.* Calidæ ſunt ſeu temperatæ, leniunt, alvum laxant, acrimoniam hebetant, ventriculo, Pulmonibus, ac Hepati gratæ ſunt. Tuſſim mitigant, *Schrod.* Pro modo præparandi Uvas paſſas, vide *Raii Itinerarium.*

A. 4. Uvæ paſſæ minores, Paſſulæ, *Offic.* Uvæ paſſæ minores, vel Paſſulæ Corinthiacæ, *C. B. Pin.* 299. Corinthiacæ, *Park. Theat.* Vitis Corinthiaca ſive apyrina, *J. B.* ii. 72. A. *The Currant Vine.* Gal. *Raiſins de Corinthe.* G. Corinthen. B. *Korenthe.* In Zacyntho, &c.

&c. colitur. *Uſu.* Fructus maturus exſiccatus. *Vires.* Temperatæ ſunt, æſtum febrilem mitigant, ſitim ſedant, alvum laxant.

XXII. *De Thea.*

F*Oliis anguſtis, ſerratis, floribus pentapetalis, majoribus, rotundis, fructu tetracocco, rugoſo, ex ſpadiceo fuſco à reliquis differt.*

A. Thea, *Offic. Rupp. Flor. Jen.* 110. Thee, Herba Thea, *Mont. Exot.* 8. The, *Ind. Med.* cxvi. The Sinenſium ſive Tſia Japonenſibus, *Breyn. Cent.* 1. *cap.* 52, 111. The Sinenſium ſive Tſia Japonenſibus Breynii, *Raii Hiſt.* ii. 1619 The Frutex, *Bont.* 88. Thea frutex folio Ceraſi, flore Roſæ ſylveſtris, fructu unicocco, bicocco, & ut plurimum tricocco, *Kemph. Hiſt. Jap.* (Ed. Angl.) 11. *App.* 2. *Amœnit. Exot.* 605. Euonymo adfinis Arbor Orientalis nucifera flore roſeo, *Pluk. Phytog. Tab.* 88. *Fig.* 6. *Almag.* 139. Thee Chinenſium, ſive Tſchia Japonenſium, *Hort. Amſt.* 346. Chaa herba in Japonia, *C. B. Pin.* 247. Chaa Herba Japoniæ, *J. B.* iii. 5. Styraci & Euonymo mediæ affinis. The Sinenſium, ſive Tſia Japonenſibus flore ſimplici & niveo pleno, *Breyn. Prod.* ii. 98. A. *The Thee, or Tea Plant.* Gal. *Thé.* G. Thee. B. *Thee.* In regno Japonico, & Chinenſi colitur. *Uſu.* Folia convoluta, ſaporis ſubamaricantis, aromatici, leviter aſtringentis, odoris grati, fœnum recens æmulantis. *Vires.* Siccat & leviter aſtringit, acida diſſolvit, & per Urinam educit, hinc prodeſt in Hypochondriaco affectu, Podagra, Arthritide, & Nephritide, Cephalalgiam arcet, Memoriam confortat, Sanguinem purificat, &c.

Catalogum Auctorum qui de hoc frutice ſcripſerunt, vide apud Jacobum Breynium, *Exot. Cent.* 1. *cap.* 25. p. 114. quibus adde D. *Pechlin* Belgæ Tractatum de Thea, anno 1684, editum. M. *Du Four* Hiſtoriam Theæ Lugduni impreſſam anno 1685. & Tractatum quendam Anglice conſcriptum Londini, 1682.

In Anglia ſex ſpecies *Theæ* in uſu ſunt. Quarum prima *Bohe* dicitur, eſt folium parvum ad nigredinem vergens, quod aquam plerumque, cui incoquitur, brunneo aut rubente colore tingit, & ſapore Sennæ infuſum refert. Secunda *Congo.* Tertia *Peco.* Quarta *Thea viridis* eſt, nonnullis *Singlo* dicta. Hæc duorum generum eſt. Alterum folio oblongo & anguſto, alterum minore; utrumque æque bonum, & colore cæruleo-viridi; commanducatum criſpum admodum videtur, & aquam colore pallidè viridi inficit. Quinta *Imperialis Thea* dicitur. Folio eſt amplo, laxo, cum reliquæ duæ folio ſunt convoluto: optima viſui viridis eſt, in ore criſpa & odore jucunda. Sexta *Theæ Hyſhamenſis* nomen habet.

Omnes hæ Theæ Species à China adferuntur uniuſque & ejuſdem arboris folia eſſe exiſtimantur; differre tantùm tempore colligendi, & præparandi, ſeu, ut vocant, curandi modo. *Vires.* Omne genus Thearum vires jam tradidi. Bohe duntaxat Sanativa & Balſamica habetur, naturæ languentis reſtauratrix, & adverſus Phthiſin & Tabem prophylactica.

XXIII. *De Euonymo.*

N*Otæ ſunt, Folia oblonga, crenata, flores tetrapetali, fructus tetracoccos quadrangulus rubens.*

A. Euonymus, *Offic. Chab.* 62. *Ind. Med.* xlix. Euonymus, Fuſanus, *Mont. Ind.* 42. Euonymus Theophraſti, *Ger.* 1284. *Emac.* 1468. *Merc. Bot.* i. 34. *Phyt. Brit.* 39. *Mer. Pin.* 37. Euonymus vulgaris, *Park. Theat.* 241. *Raii Hiſt.* ii. 1621. *Synop.* iii. 468. Euonymus vulgaris, granis rubentibus, *C. B. Pin.* 428. *Jonſ. Dendr.* 387. *Tourn. Inſt.* 617. *Elem. Bot.* 490. *Boerh. Ind.* A. ii. 237. *Dill. Cat. Giſſ.* 66. *Buxb.* 106. *Rupp. Flor. Jen.* 74. Euonymus multis, aliis Tetragonia, *J. B.* i. 201. A. *The Spindle-tree.* Gal. *Fuſein, Fuſier.* G. Spindel-Baum. B. *Papen-hoed.* In ſepibus frequens. Maio floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Vomitum cient, ventriculum obtundunt, & per ſeceſſum purgant. Noxia eſt planta, & non ſine periculo ſumenda. Extrinſecus emolliunt & reſolvunt, pediculos interimunt, & Furfures capitis detergent.

XXIV. *De Agrifolio.*

N*Otæ ſunt, Folia in ambitu longis, acutis, rigidis ſpinis armata, ſemper-virentia; baccæ parvæ, rotundæ, rubræ, quaterna ſemina triquetra ſtriata continentes,* R. Synop. p. 227.

A. Agrifolium, *Offic. Ger.* 1155. *Emac.* 1338. *Raii Hiſt.* ii. 1622. *Synop.* iii. 466. *Merc. Bot.* i. 17. *Phyt. Brit.* 3. *Mer. Pin.* 3. Agrifolium ſive Aquifolium, *Park. Theat.* 1486. Aquifolium ſive Agrifolium, *Chab.* 605. Aqui-

quifolium ſive Agrifolium vulgo, *J. B.* i. 114. *Tourn. Inſt.* 600. *Elem. Bot.* 473. Aquifolium Tournefortii, *Rupp. Flor. Jen* 35. Aquifolium baccis rubris, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 56. *Boerh. Ind.* A. ii. 219. Ilex aculeata baccifera folio ſinuato, *C. B. Pin.* 425. *Jonſ. Dendr.* 206. A. *The Holly-tree.* Gal. *Houx.* G. Stech-Baum. B. *Hulſt.* In ſepibus frequens. *Uſu.* Viſcum aucuparium, A. *Bird-Lime.* Gal. *Glu pour attrapper des oiſeaux.* G. Vogel-Leim. B. *Vogel-lym.* hoc modo præparatur: Delibratis Junio aut Julio menſibus, quotquot videtur aut opus fuerit, hoc genus arboribus, cortices detracti in aqua fontana per ſeptem aut octo horas continuas decoquantur, donec tenerrimi evadant. Coctos in acervum humi cum Filice S. S. S. compones, aqua priùs curioſè ſeparata, & per duas treſve ſeptimanas fermentari & computreſcere ſinas, donec in mucilaginem abeant: Exemptos deinde in mortario tamdiu tundas, donec fingi formarique poſſunt inſtar Maſſæ farinaceæ. Maſſam in aquam profluentem ſubmerſam manibus verſes, & diligenter ſubigas. Aqua brevi ſordes omnes eluet, viſco reſiduo puro & defæcato; in fictili aliquo vaſe per quatuor adhuc aut quinque dies deſpumando, donec ſe purgaverit & perfecerit: deinde in novum vas tranſlatum reſervetur ad uſum.

N. B. Non ex corticibus hujus arboris tantum Viſcum aucuparium paratur, ſed etiam è fructu Viſci, Caſtaneæ, & Sebeſten. *Vires.* Vim habet emolliendi & diſcutiendi tumores, Parotides, &c. *Dioſcorid.*

XXV. *De Rhamno.*

F*Olia hujus fruticis ad Pruni accedunt; baccæ per maturitatem nigræ, ſucco virente infectorio plenæ*, R. Synop. p. 227.

A. Rhamnus Catharticus, Spina Cervina, *Offic.* Rhamnus Catharticus, *Ind. Med.* xcvii. *J. B.* i. 55. *C. B. Pin.* 478. *Raii Hiſt.* ii. 1625. *Synop.* 466. *Tourn. Inſt.* 593. *Elem. Bot.* 466. *Boerh. Ind.* A. ii. 212. *Buxb.* 183. Rhamnus Catharticus vulgaris, *Jonſ. Dendr.* 266. Rhamnus, *Mill. Cat.* 144. Rhamnus & Spina Cervina, *Offic. Commel. Plant. Uſu.* 104. Rhamnus Catharticus, Spina Cervina, Spina infectoria, *Rand. Ind.* 75. *Mont. Ind.* 51. Rhamnus Catharticus ſive Spina infectoria, *Chab.* 50. *Merc. Bot.* i. 64. *Phyt. Brit.* 104. Rhamnus ſolutivus, *Ger. Emac.* 1337. *Mer. Pin.* 104. Rhamnus ſolutivus, ſive Spina infectoria vulgaris, *Park. Theat.* 243. Spina Cervina, *Dill. Cat. Giſſ.* 67. Spina Cervina Geſneri & Officinarum, *Volck. Flor. Nor.* 368. Cervi Spina, *Rupp. Flor. Jen.* 74. A. *Buck-thorn.* Gal. *Bourgepine.* G. Wegdorn-Beer. G. B. *Duyn-beſie.* In ſepibus & ſylvis. Floret Maio, fructum fert Septembri. Purgat bilem, pituitam, ac maxime ſeroſos humores, unde uſus præcipuus in Cachexia, Hydrope, Arthritide, *Schrod.* Baccæ hujus fruticis tria colorum genera præbent. 1. Meſſis tempore lectæ, areſactæ & tuſæ, inque aqua & alumine maceratæ luteum ſeu croceum potius reddunt colorem. 2. Autumno, cum maturitatem aſſecutæ nigræ evaſerint, collectæ, tuſæ, & in vaſe vitreo aſſervatæ pulchrè viridem exhibent colorem, quem A. *Sap-green.* Gal. *Vert de Veſſie.* G. Safftgrün. B. *Sap-groen.* vocant. 3. Circa feſtum Sancti Martini in arboribus adhuc hærentes ſi legantur, teſte *Trago*, puniceum colorem reddunt, *R. H.* p. 1625.

XXVI. *De Lycio.*

F*Rutex eſt baccifer ſpinoſus, à Rhamno, ut videtur, diſtinguendus ſpinis minoribus & brevioribus, quæ longiores validioreſque in Rhamno. Addi etiam poteſt Folia eſſe minora in Lycio*, R. Meth. *A.* p. 195.

A. Lycium, *Offic. Schrod.* iv. 198. Lycium Buxi foliis, *Jonſ. Dendr.* 268. *C. B. Pin.* 478. Lycium ſive Pyracantha, *Ger.* 1151. *Emac.* 1322. Lycium vulgatius, *Park. Theat.* 1009. Lycium Italicum, *J. B.* i. 59. *Chab.* 59. *Raii Hiſt.* ii. 1627. Lycium Buxifoliis rotundioribus Syriacum vel Perſicum, *Breyn. Prod.* ii. 64. A. *Box-thorn.* Gal. *Bouis epineux, ou d'ane.* G. Italiäniſcher Bux-Dorn. B. *Boks-doorn.* In regionibus calidioribus invenitur. *Uſu. Rob* ſeu *Succus concretus* ex foliis & ramis, cujus parandi modus à *Dioſcoride* ſic deſcribitur: Rami cum radiculis tuſi, & ante per multos dies macerati coquuntur, tum abjectis lignis itidem liquor coquitur, donec mellis craſſitudo fiat. Adulteratur id Lycium adjecta decoctioni amurca, aut Abſinthii ſucco, aut felle bubulo. Simili modo fit Lycium Semine expreſſo & inſolato. Optimum quod uri poteſt, reſtinctumque rubentem ſpumam oſtendit, glebis intrinſecus nigris, intus cum fregeris ruſis, odore minimè viroſo, cum amaritudine aſtringens, crocino colore. *Vires.* Adſtringit, caliginem oculorum diſcutit; genarum Scabiem, pru-

pruritus, veteresque fluxiones ſanat; facit ad purulentas aures, exulceratas gingivas, tonſillas, labiorum fiſſuras, ſedis rimas, attrituſque illitum: cœliacis, dyſentericis potum inditumque convenit; datur ſanguinem excreantibus & tuſſi ex aqua; contra rabioſi canis morſus in catapotio devoratur, aut in aqua bibitur: flavos facit pilos, reduviis, ulceribus quæ ſerpunt, aut putreſcunt, medetur; fœminarum profluvia appoſitum ſiſtit; rabioſorum ictibus ex melle potum, aut vice catapotii auxiliatur, *Dioſc.*

Duæ Lycii ſpecies à *Dioſcoride* memorantur. Altera à planta in *Græcia* naſcente, quam hic exhibeo, Lycium ſimpliciter dicta: altera à planta Indica, de qua in Capite de *Acacia* agam, quæ nomine *Cate* innoteſcit.

Verum cum modernis incognitum ſit, factum eſt ut diverſæ inde ſubortæ ſint opiniones. Officinæ, ut ſcribit Schroderus, ſuum Lycium communiter ex Periclymeni baccis conficiunt: alii ex Liguſtri fructu: alii ex prunis ſylveſtribus. Præſtaret tamen, monente etiam *C. B.* in *Matth.* ſuccedaneum ex Oxyacantha aut Rhamno.

Frutices bacciferæ fructu polypyreno.

XXVII. *De Rubo.*

Fructu è pluribus acinis arctè ſtipatis compoſito, uni & ſimplici flore ſuccedente, foliis in plura, ſegmenta partitis, necnon parvitate & imbecillitate ſua, inſignibus notis à reliquis bacciferis fruticibus differt, R. Synop. p. 228.

A. 1. Rubus vulgaris, *Offic.* Rubus, *Ger.* 1089. *Emac.* 1272. *Mer. Pin.* 106. *Rand. Ind.* 77. *Mont. Ind* 52. Rubus vulgaris major, *Park. Theat.* 1013. Rubus vulgaris, ſive Rubus fructu nigro, *C. B. Pin.* 479. *Tourn. Inſt.* 614. *Elem. Bot.* 487. *Boerh. Ind.* A. ii. 60. *Rupp. Flor. Jen.* 114. *Dill. Cat. Giſſ.* 72. Rubus major fructu nigro, *J. B.* ii. 57. *Chab.* 109. *Raii Hiſt.* ii. 1639. *Synop.* iii. 467. Rubus major vulgaris, *Jonſ. Dendr.* 271. Rubus vulgaris fructu nigro, *Merc. Bot.* i. 67. *Phyt. Brit.* 107. A. *The Bramble*, *or Black-berry Buſh.* Gal. *Ronce commune.* G. Brem-beer-Strauch. B. *Braam.* In ſepibus & dumetis. Maio floret, fructum Auguſto maturat. *Uſu.* Folia, Cymæ, & Fructus. *Vires.* Folia & Cymæ refrigerant, ſiccant, aſtringunt potenter. Fructus maturus caliditate eſt temperatus ac ſubaſtringens. Uſus præcipuus in quibuſcunque profluviis, Vomitu, fluxu alvi, Uteri, & narium. Extrinſecus in Aphthis, aliiſque oris affectibus abſtergendis, in vulneribus aſtringendis, capillos nigrat, ſcabiem curat, *Schrod.*

A. 2. Chamæbatos, *Offic.* Rubus minor Chamærubus ſive Humirubus, *Park. Theat.* 1013. Chamærubus ſpinoſus fructu cæruleo, *Jonſ. Dendr.* 272. Rubus minor fructu cæruleo, *J. B.* ii. 59. *Chab.* 109. *Raii Hiſt.* ii. 1640. *Synop.* iii. 467. Rubus repens fructu cæſio, *C. B. Pin.* 479. *Tourn. Inſt.* 614. *Elem. Bot.* 481. *Boerh. Ind.* A. ii. 60. *Ger. Emac.* 1271. *Mer. Pin.* 106. *Rupp. Flor. Jen.* 115. *Dill. Cat. Giſſ.* 65. *Merc. Bot.* i. 65. *Phyt. Brit.* 107. *Buxb.* 287. A. *The Dewberry.* Gal. *Ronce ſans épines.* G. Kratz-Beer. B. *Kleine Trommelbezie.* Inter ſegetes reperitur. Maio floret. Autumno fructum maturat. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Cum primo viribus convenit.

A. 3. Chamærubus, *Offic.* Chamærubus ſaxatilis, *C. B. Pin.* 479. *Raii Hiſt.* i. 654. *Synop.* iii. 261. *Jonſ. Dendr.* 272. Rubus ſaxatilis, *Ger.* 1090. *Emac.* 1273. Rubus Alpinus ſaxatilis, *Park. Theat.* 1014. Rubus Alpinus humilis, *J. B.* ii. 61. *Chab.* 109. Rubus Alpinus humilis, *Elem. Bot.* 487. *Tourn. Inſt.* 615. *Boerh. Ind.* A. ii. 60. *Dill. Cat. Giſſ.* 56. *Rupp. Flor. Jen.* 115. A. *Stone Bramble.* Gal. *Ronce des Alpes.* G. Stein-Beeren. B. *Steen-braam.* Montium altiorum incola eſt. Junio floret. *Uſu.* Baccæ. *Vires.* Cum Rubo Idæo viribus convenit.

A. 4. Chamæmorus, *Offic. Ger.* 1090. *Emac.* 1273. *Raii Hiſt.* i. 654. *Synop.* iii. 260. Vaccinia nubis, *Ger.* 1630. *Emac.* 1420. Chamæmorus Anglica, *Park. Theat.* 1014. Chamæmorus Vaccinia nubis, *Ejuſd.* Cambro-Britannica ſive Lancâſtrenſe Vaccinium nubis, *Ejuſd.* Chamærubus folio Ribes Anglica, *C. B. Pin.* 480. *Jonſ. Dendr.* 273. Rubus Alpinus humilis Anglicus, Vaccinia nubis, *i. e. Cloud-berries.* vulgò dictus, *Pluk. Almag.* 325. Rubus paluſtris humilis, *Tourn. Inſt.* 615. Rubus Alpinus foliis Ribes, *Rupp. Flor. Jen.* 115. Rubo Idæo minori affinis, Chamæmorus, *J. B.* ii. 62. *Chab.* 110. A. *Knot-berries, Cloud-berries.* Gal. *Ronce des Alpes avec des feüilles de Groſelier.* G. Wolcken-Beeren. B. *Wolken-bezies.* In ſummis Angliæ Alpibus reperitur. Julio & Au-

Auguſto fructum maturum edit. *Uſu.* Fructus. *Vires.* In ſcorbuto multum laudat *Hoierus.*

A. 5. Rubus Idæus, *Offic. Ger.* 1089. *Emac.* 1272. *Park. Theat.* 557. *Chab.* 109. *Mer. Pin.* 106. Rubus Idæus vulgaris, *Merc. Bot.* ii. 32. *Phyt. Brit.* 107. Rubus Idæus ſpinoſus, *C. B. Pin.* 479. *Dill. Cat. Giſſ.* 89. *Jonſ. Dendr.* 271. *Tourn. Inſt.* 614. *Elem. Bot.* 287. *Rupp. Flor. Jen.* 114. *Buxb.* 287. Rubus Idæus ſpinoſus fructu rubro, *J. B.* ii. 59. *Raii Hiſt.* ii. 1640. *Synop.* iii. 467. *Boerh. Ind.* A. ii. 69. A. *The Raſp-berry Bush.* Gal. *Ronce d'Ida, Framboiſier.* G. Himbeeren-ſtrauch. B. *Braamboſen met roode vrugt.* In uliginoſis locis & ſylvis. Maio floret, Julio fructum maturat. *Uſu.* Folia, Fructus. *Vires.* Eaſdem vires obtinent, quas præcedentia, cordialia tamen præ iis peculiariter cenſentur, *Schrod.*

XXVIII. *De Uva marina.*

Notæ ſunt, Ramuli & ſurculi Equiſeti æmuli, aphylli, Fructus ad nodos Rubi fructibus ſimiles, R. Meth. *A.* p. 195.

A. Ephedra, *Offic. Mont. Ind.* 42. Ephedra maritima major, *Tourn. Inſt.* 663. *Elem. Bot.* 514. *Boerh. Ind.* A. ii. 107. Tragus ſive Uva marina major, *J. B.* i. 406. *Chab.* 87. Uva marina major, *Ger. Emac.* 1117. *Raii Hiſt.* ii. 1638. Uva marina, *Ger.* 959. Polygonum bacciferum maritimum majus, *C. B. Pin.* 15. Polygonum bacciferum ſive Uva marina major, *Park. Theat.* 450. Equiſetum polygonoides bacciferum majus, *Hiſt. Oxon.* iii. 621. A. *Sea Grape, or Shrub Horſe-tail.* Gal. *Raiſin de Mer.* G. Meer-Trauben. G. *Zee-Druiven.* In Sicilia aliiſque locis maritimis oritur. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Ex vino poti cœliacis & fœminis fluxione laborantibus auxiliantur, *Dioſc.*

Arbores & Frutices bacciferæ, granorum in acinis numero nobis incognito.

XXIX. *De Cappare.*

Notæ ſunt, Folia ſubrotunda, alternatim poſita, flores tetrapetali, pediculis longis è ſinu foliorum exeuntibus inſidentes; fructu oblongo.

A. Capparis, *Offic.* Capparis rotundiore folio, *Ger.* 748. *Emac.* 895. Capparis ſpinoſa folio rotundo, *Park. Theat.* 1023. *Raii Hiſt.* ii. 1629. Capparis ſpinoſa, fructu minore, folio rotundo, *C. B. Pin.* 480. *Jonſ. Dendr.* 274. *Tourn. Inſt.* 261. *Elem. Bot.* 228. *Boerh. Ind.* A. ii. 71. Capparis ſpinoſa, *J. B.* ii. 63. *Chab.* 110. A. *Capers.* Gal. *Caprier.* G. Cappern. B. *Kappers.* Locis arenoſis & ruderatis gaudet. *Uſu.* Cortex radicis, tubuloſus & rugoſus, craſſus, cinereus, ſaporis acris & amaricantis, & Gemmæ florum muria conditæ, hoc modo: Gemmas florum adultas, antequam tamen explicentur, colligunt, & per trium quatuorve horarum ſpatium in umbra ſparſas relinquunt, donec flacceſcere incipiant, ad impediendum nè ſe aperiant. Tum vaſi immittunt, & acetum ſuperaffundunt, aſſerculo impoſito vas contegentes, adeoque contectas octiduum reſtare ſinunt. Deinde exemptas leniter premunt, & recenti aceto infundunt per alterum octiduum. Tandem operationem iterum repetunt, expreſſis gemmis, & novo aceto tertium affuſo. Quo peracto, eas in dolia cum aceto recondunt. *Vires.* Cortex calfacit & ſiccat, Splenicus eſt, acris, amarus, auſteriuſculus, ideoque incidens, aperiens, extergens, ſubaſtringens. Prodeſt in affectibus Arthriticis, Hypochondriacis, & ſimilibus, *Schrod.* Gemmæ conditæ appetitum augent, & concoctionem promovent. Hepati & Lieni conferunt, obſtructiones eorum reſerando, *R. H.* p. 1629.

XXX. *De Caranna.*

Foliis oleagineis, in crucis formam compoſitis, baccis oblongis, ab aliis diſtinguitur.

A. Caranna, *Offic. C. B. Pin.* 503. *J. B.* i. 319. *Chab.* 74. *Park. Theat.* 1576. *Raii Hiſt.* ii. 1847. *Jonſ. Dendr.* 356. Caranna ſeu Caragna, *Geoff. Tract.* 356. Tlahueliloca Quahuitl, i. e. Arbor inſaniæ, Caragna nuncupata, *Hern.* A. *The Caranna-tree.* Gal. *Arbre donnant la Gomme de Caragne* ou *Caregne.* G. Gummi Caranna-Baum. B. *Gom Caranna-boom.* In Nova Hiſpania creſcit. *Uſu.* Reſina, ſubſtantia concreta, laxa, dum recens tenax, picis inſtar ductilis, inveterata, dura, friabilis, foris ex cinereo nigricans, intus picei coloris, ſaporis reſinoſi, viſcoſi, amaricantis, odoris dum accenditur fragrantis. *Vires.* Cal-

Calfacit & ſiccat, viribuſque pollet iiſdem, quibus Tacamahaca, quæ tamen operando citior & efficacior eſt, præcipuè in tumoribus, omniſque generis doloribus; maximè juncturarum tumores inveteratos diſſolvit, defluxiones frigidas aut mixtas in oculos & alias partes ſiſtit & reprimit, nervorum ac cerebri dolores ſedat, vulnera recentia, præſertim nervorum & juncturarum ſola ſanat. *Schrod.*

Arbores quædam bacciferæ, nobis autem incognitæ.

XXXI. *De Santalo albo & citrino.*

NOtæ *ſunt, Folia pinnata, flores ex cæruleo nigricantes, fructus ceraſi magnitudine, per maturitatem niger.*

Santalum album & citrinum *Offic.* ex una & eadem arbore producitur, cujus pars corticalis Santalum album dicitur; medullaris, Citrinum, ut à multis affirmatur. Scribit verò *Garcias*, inter utriuſque Santali arbores tantam eſſe affinitatem, ut album à citrino diſcerni non poſſit, ni fortè ab ipſis incolis, qui eas mercatoribus vendunt.

A. 1. Santalum citrinum, *Offic. Park. Theat.* 1604. *J. B.* i. 486. *Chab.* 36. *Ind. Med.* civ. *Mont. Exot.* 8. *Raii Hiſt.* ii. 1804. Santalum pallidum, *C. B. Pin.* 392. *Jonſ. Dendr.* 455. *Ger.* 1389. *Emac.* 1586. A. *Yellow Sanders.* Gal. *Santal citrin.* G. Gelber Sandel. B. *Geele Sandel. Uſu.* Cor ſeu medulla ſolida, colore citrina, ſaporis ſubamari, aromatici, odoris fragrantis & grati.

A. 2. Santalum album, *Offic. Ger.* 1389. *Emac.* 1586. *Park. Theat.* 1605. *J. B.* i. 486. *Chab.* 36. *C. B. Pin.* 392. *Jonſ. Dendr.* 455. *Raii Hiſt.* ii. 1804. *Ind. Med.* civ. *Mont. Exot.* 8. A. *White Sanders.* Gal. *Santal blanc.* G. Weißer Sandel. B. *Witte Sandel. Uſu.* Lignum, quod durum, ſolidum, ponderoſum, pallidum, odoris & ſaporis præcedentis.

Utraque ex India Orientali ad nos tranſportantur. *Vires.* Refrigerant, ſiccant, aperiunt, Hepatica ſunt ac cardiaca. Uſus præcipuus in Lipothymia, Palpitatione cordis, obſtructione Hepatis, &c. Extrinſecus in Catarrhis, Cephalalgia, Vomitu, &c. *Schrod.*

XXXII. *De Myrrha.*

A*Rbor ex qua Myrrha elicitur baccifera eſt, ex quorundam ſententia, ergo hoc in loco eam diſpoſuimus.*

A. 1. Myrrha, *Offic. C. B. Pin.* 501. *Jonſ. Dendr.* 350. *J. B.* i. 311. *Park. Theat.* 1593. *Chab.* 74. *Raii Hiſt.* ii. 1841. *Ind. Med.* lxxviii. *Mont. Exot.* 11. Myrrha Troglodytica Officin. *Geoff. Tract.* 361. A. *Myrrhe.* Gal. *Myrrhe.* G. Myrrhen. B. *Myrrhe.* Subſtantia eſt reſinoſa, arida, dura, ex flavo ferruginea nitens, & in glebas compacta, unguibus ſubinde pallidis permixta, ſaporis ſubacris, amari, & aromatici, odoris fragrantis. Laudatur friabilis, levis, undiquaque concolor, amara, acris & odorata. *Vires.* Calfacit & ſiccat, aperit, ſubaſtringit, attenuat, maturat, diſcutit, putredini reſiſtit. Uſus præcipuus in Uteri obſtructione, fœtu expellendo, in pulmonum & inteſtinorum mucilagine, ac inde nata Raucedine, Tuſſi, & Angina, Pleuritide, Colica, Lumbricis, &c. Extrinſecùs prodeſt in Gangræna, tumoribus, vulneribus, &c. *Schrod.*

A. 2. Stacte, *Offic. J. B.* i. 315. *C. B. Pin.* 501. *Raii Hiſt.* ii. 1842. nihil aliud eſſe quam Myrrham liquidam teſtatur *Dioſcorides.* Duplex autem ejus colligendi modus apud veteres occurrit. 1. Sponte ex arbore non vulnerata exſudat, ut vult *Plinius.* 2. Exprimitur è Myrrha cum modica aqua contuſa, ut docet *Dioſcorides*, quod confirmat *Cordus.* In Officinis noſtris nunquam reperitur, quocirca de ea plura dicere ſuperſedeo.

Myrrham Officinarum legitimam non eſſe ſuſpicatur *Fuchſius*, quod notæ Myrrhæ apud Dioſcoridem illi non conveniant. *Braſſavolus* aliique Myrrham Officinarum pro Bdellio habuerunt, & revera tanta intercedit inter Bdellium & Myrrham ſimilitudo, ut facilè ab incautis, & minus expertis unum pro altero accipi poſſit. *Langius* & alii Benzoinum dictum omnes Myrrhæ electæ proprietates habere ſcribit. Plerique Myrrham Officinarum improbant, & pro genuina & optimæ notæ Myrrha non habendam ſtatuunt. Verum *J. Bauhinus*, *Parkinſonus* aliique in ſimplicibus medicamentis examinandis verſati veram Myrrham ad nos afferri ſtatuunt, quamvis ſæpius adulteratam

cum Gummi; & argumentis in contrarium allatis reſpondent, quos conſule.

Duas arbores Lachrymiferas, aculeatas, depingit & deſcribit eximius ille Botanicus D. *Leonardus Plukenetius in Phytograph. Tab.* 145. *Fig.* 2, & 3. quas conſulat Lector.

SECTIO OCTAVA.

De Arboribus Pomiferis.

P*Omiferas Arbores voco, quæ fructum proferunt majorem, pericarpio donatum, polypyrenum*, R. H. p. 1643.

Arbores Pomiferæ ſunt fructu cortice craſſiore tecto, eoque vel

- Molliore, fructu
  - Rotundiore per maturitatem aureo, foliis
    - Simplicibus; floribus pentapetalis, albis, odoratis: *Aurantia.*
    - Binis conjugatim, floribus tetrapetalis, incarnatis: *Cambogium.*
  - Ovali & oblongo, per maturitatem pallidiore, ſucco acidiore,
    - Major, cortice craſſiore: *Citrus.*
    - Minor, cortice tenuiore ſeu minùs ſpiſſo, pulpa copioſiore: *Limonium.*
- Duriore, foliis ſingulis pediculis inſidentibus.
  - Binis, floſculis in umbellas diſpoſitis, ſemine orbiculari compreſſo: *Lignum Colubrinum.*
  - Singulis, floribus ſpecioſis, pentapetalis, flavis, nucleis oblongis: *Cacao.*

Arbores Pomiferæ fructu corticoſo molliore.

F*Ructum corticoſum vocamus, qui non membrana tantùm tenui pulpam ambiente, ſed cortice craſſiore, eo tamen molliore cingitur*, R. H. p. 1654.

I. *De Malo Citria, ſive Medica, Limonia, & Aurantia.*

N*Otæ ſunt, Arbor fruticoſa, foliis glabris, acuminatis, odoratis, ſemper virentibus; floribus calathoidibus, fructu corticoſo, ſemina utrinque acuminata, in carne humida continente.*

A. 1. Malus Citria, *Offic.* Citrum, Malus Citria, *Commel. Plant. Uſual.* 87. Malum Citrum, *Aldrov. Dendr.* 525. Citrum vulgare, *Tourn. Inſt.* 621. *Elem. Bot.* 493. *Boerh. Ind.* A. ii. 420. Citreum, Malus Citria, Malus Medica, *Mont. Ind.* 40. Citreum Malum, *Ind. Med.* xxxvii. Malum Citreum vulgare, *Ferr. Heſp.* 61. Malus Citria vulgaris, *Jonſ. Dendr.* 10. Malus Citria ſive Medica, *Raii Hiſtor.* ii. 1654. Malus medica ſive Citria, *Park. Theat.* 1506. Malus Citria, *J. B.* i. 94. Malus medica, *Ger.* 1278. *Emac.* 1462. *C. B. Pin.* 435. *Chab.* 4. A. *The Citron-tree.* Gal. *Citronnier.* G. Citronen-Baum. B. *Citroenboom.* In Italia & Hiſpania colitur. *Uſu.* Fructus, cortex, & ſemen. *Vires.* Citrium Malum (cum cortice ac carne) alexipharmacum putatur cujuſlibet veneni, reſiſtit putredini, morbiſque malignis, lumbricos fugat, diaphoreticum eſt: Cortex calfacit, & ſiccat. Caro ſeu pulpa refrigerat, & humectat; & hinc Succus expreſſus. Semen calfacit, & ſiccat, attenuat, digerit, abſtergit, Lumbricos fugat, *Schrod.*

A. 2. Malus Limonia, *Offic. Ger.* 1278. *Emac.* 1462. *Park. Theat.* 1507. *Raii Hiſt.* ii. 1656. *J. B.* i. 96. *Chab.* 4. Malus Limonia acida, *C. B. Pin.* 436. Limonia vulgaris domeſtica, *Jonſ. Dendr.* 13. Limon, *Aldrov. Dendr.* 491. Limon, Malus limonia, *Mont. Ind.* 46. Limon vulgaris, *Ferr. Heſp.* 193. *Tourn. Inſt.* 621. *Elem. Bot.* 494. *Boerh. Ind.* A. ii. 240. A. *The Lemon-tree.* Gal. *Limonnier.* G. Limonien-Baum. B. *Limoen-boom.* In Italia & Hiſpania creſcit. *Uſu.* Fructus ſeu ma-

mala, cortices malorum, ſemen. *Vires.* Citrii mali virtutes æmulantur, niſi quod magis acidiuſcula ſunt, ita & magis refrigerantia, & ſiccantia. Uſus præcipuus in febribus, aliiſque morbis calidis, in calculo, & ſimilibus, *Schrod.*

A. 3. Malus Aurantia, *Offic.* *Ger.* 1279. *Emac.* 1463. *Raii Hiſt.* ii. 1658. Malus Aurantia vulgaris, *Parkinſ. Theat.* 1508. Malus Arantia major, *C. B. Pin.* 436. Aurantium, Mala Arantia, *Mont. Ind.* 37. Arantia Malus *C. B.* i. 97. *Chab.* 5. Aurantium vulgare, *Ferr. Heſp.* 377. *Tourn. Inſt.* 620. *Elem. Bot.* 493. *Boerh. Ind.* A. 239. Mala Aurantia; *Aldrov. Dendr.* 489. Malus Aurantia vulgaris major, *Jonſ. Dendr.* 22. A. *The Orange-tree.* Gal. *Orangier.* G. Pomerantzen-Baum. B. *Oranje-boom.* In Hiſpania, Luſitania, &c. ſuccreſcit. *Uſu.* Folia, flores, fructus, ſeu mala, cortices malorum, & ſemen. *Vires.* Aqua deſtillata ex floribus, quam *Napham* vocant, non tantùm ad delicias, ſed contra peſtem, & morbos contagioſos utilem, & cordi amicam, quæ & ſudores movet, *R. H.* p. 1659. Folia cum floribus viribus conveniunt. Fructus eaſdem virtutes habere putantur, quas Citria mala, imbecilliores tamen: Cortices calidiores ſunt, uſuſque vulgaris in torminibus ventris, colicisque à flatu ſubortis, inque dyſuria corrigenda, *Schrod.* Scorbuto ſanando efficaciſſima eſſe perhibentur, *R. H.*

II. *De Cambogio.*

Notæ ſunt, *Folia conjugatim bina, flores tetrapetali in ſummis ſurculis, fructus malo aureo æmulus.*

A. Cambogium, *Offic.* *Commel. Flor. Mal.* 66. Carcapuli, *Park. Theat.* 1635. *J. B.* i. 105. *Chab* 5. *C. B. Pin.* 437. *Raii Hiſt.* ii. 1661. Carcapuli Malabarenſium, *Jonſ. Dendr.* 26. Carcapuli Acoſtæ fructu, Malo aureo ſimili, *Pluk. Almag.* 81. Arbor Indica, quæ Gummi guttæ fundit, fructu acido, ſulcato, Mali magnitudine, *Commel. Flor. Mal.* 66. Coddam-Pulli ſeu Ota-Pulli, *Hort. Mal.* i. 41. *Tab.* 24. Carcapuli, *Linſcot. Ind. Orient. Part.* iv. Arbor Indica Gummi Guttam fundens, fructu dulci rotundo, Ceraſi magnitudine, Kannawakoraka, Kapnajicoraka, Gohkathu, Ghoraka, Cingh. *Herm Muſ. Zeylan.* 26.

Perperam confundit *Bauhinus* Carcapuli *Acoſtæ*, & Carcapuli *Linſcot.* quod manifeſto liquebit (ſcribit *D. Syen* in notis ſuis ad *Hort. Mal.*) ſi quis utriuſque deſcriptionem examinet. Binæ hæ arbores ex trunco inciſo Gummi *Gutta Gamba*, *Gutta Germandra*, & *Gutta Jemou* dicta, fundunt; præſtat autem illud, quod ex poſteriori, ut ſentit *Hermannus.* Subſtantia eſt gummoſa, & reſinoſa, indurata, flava, aut aurei coloris, ſaporis acris, nauſeoſi. *Vires.* Expurgat per ſuperiora, & inferiora, præcipue humores ſeroſos, & aquoſos, tum quoque omnem ſaburram vitioſorum humorum ex toto corpore educit. Hinc uſus ejus creber eſt in hydrope, ſcabie, pruritu, & ſimilibus. *Schrod.*

De generatione hujus gummi multæ ſunt opiniones: Alii enim naturalem eſſe aiunt; alii vero factitium; quidam ad Eſulam referunt; *Bontius* ad Eſulæ affinem plantam Indicam; alii ad flores Ricini Indici; colorem vero ex Curcuma advenire; alii autem à Tithymalo, & Scammonio derivare conantur.

Nobis verò Succus eſt concretus ex arboribus ſupracitatis. Confundi autem non debet (inquit *D. Syen* in Annotationibus ſuis ad *Hortum Malabaricum*, Tom. I.) gummi *Gutta* hîc deſcriptum cum vulgari, quod ab *Eſulæ Indicæ affini planta* colligi teſtatur *Jacobus Bontius* in Hiſtoria ſua Naturali & Medica Indiæ Orientalis, *lib. 6. cap.* 57. & ab Indis vocari *Lonam Cambodia*, quòd in Cambodia, vicina regno Indiæ provincia frequenter proveniat.

III. *De Ligno Colubrino, & Nuce Vomica.*

Foliis binis ex nodis oriundis, *floribus parvis in umbellam diſpoſitis, fructu corticoſo, ſemine plano, compreſſo, à reliquis differt.*

A. 1. Nux Vomica, *Offic.* *Ger.* 1352. *Emac.* 1546. *Park. Theat.* 1601. *Raii Hiſt.* ii. 1814. Nux Vomica, Nux Metella, *Mont. Exot.* 10. Nux Vomica in Officinis, *C. B. Pin.* 511. Nux Vomica Officinarum, *Jonſ. Dendr.* 155. *Chab.* 25. Nux Vomica vulgò Officinarum, compreſſa, hirſuta, *J. B.* i. 339. Nux Vomica major & Officinarum, *Parad. Bat. Prod.* 357. Caniram, *Hort. Mal.* i. 67. *Tab.* 37. Malus Malabarica fructu corticoſo, amaricante, ſemine plano compreſſo D. Syen. *Raii Hiſt.* ii. 1661. Solanum arboreum Indicum maximum, foliis Oenopliæ, ſive Napecæ majoribus, fructu rotundo, duro, rubro, ſemine orbiculari compreſſo maximis; Nuces Vomicas & Lignum colubrinum Officinarum

ferens, *Breyn. Prod.* ii. 92. *Commel. Flor. Mal.* 249. Malus Indica venenata amara nucleis argenteis compreſſis orbiculatis; Ghodhakadura; Nux Vomica Officinarum, *Herm. Muſ. Zeylan.* 41. A. *Vomick Nuts.* Gal. *Noix vomique.* G. Kräh-Augen. B. *Kraan-Oogen.* In Malabar oritur. *Uſu.* Semina orbiculata, compreſſa, cornea duritia, colore cinereo, foris parum lanuginoſo, ſaporis amari. *Vires.* Narcotica eſt, virulenta, & Opio deterior. Canes, feles, corvos, &c. cum cibo exhibita interimit, vomitumque ciet.

Ex obſervatis (inquit *De Heide* in Centuria Obſervationum Medicarum, *Obſ.* 50. p. 116.) patere putem hanc nucem virulentam potiſſimum inficere fluidum cerebrum nervoſque irrigans: hinc enim inquietudo, rigor, convulſiones, horror, tremor, & reſpiratio inordinata facilè derivantur.

A. 2. Lignum Colubrinum, *Offic.* Nux Vomica minor Moluccana, Lignum Colubrinum Officinarum, *Parad. Bat. Prod.* 357. Nux Vomica altera, *Raii Dendr.* 117. Radix Colubrina, Lignum Colubrinum, *Mont. Exot.* 7. Solanum arboreſcens Indicum, foliis Napecæ majoribus magis mucronatis, fructu rotundo, duro, ſpadiceo-nigreſcente, ſemine orbiculari compreſſo, maximis, *Breyn. Prod.* ii. 93. *Commel. Flor. Mal.* 249. Fructus orbicularis peregrinus cum granis Nucis Vomicæ ſimilibus, *J. B.* i. 341. Modira-Caniram, *Hort. Mal.* viii. 47. *Tab.* 24. An Clematitis Indica foliis Perſicæ, fructu Periclymeni, *C. B?* Lignum Colubrinum primum Garciæ, *Park. C. B?* A. *Snake-wood.* Gal. *Bois couleuvré.* G. Grieß-holtz. B. *Slangen-hout.* In Inſula Zeylanica & Timorenſi ſuccreſcit. *Uſu.* Radix lignoſa, brachii craſſitie, ſub cortice ferrugineo, maculis cinereis notato, includens materiam ſolidam ponderoſam, ſaporis acris & amariſſimi, odoris nullius. Eligendum amarum, non carioſum, grave. *Vires.* Calidum eſt, & ſiccum, abſtergit, morſibus ſerpentum aliiſque venenis medetur. Bilem ac mucilaginem per alvum, nonnunquam etiam per vomitum educit; unde uſus præcipuus eſt in febribus intermittentibus tertiana ac quartana: Lumbricos necat ac fugat. Extrinſecus maculas cutis abſtergit, *Schrod.*

Ex Obſervationibus autem *Antonii de Heide*, Obſ. 53. p. 121. Vi virulentâ, ſoporoſâ, ac maligna, hoc Lignum præditum eſt; hinc non tutum eſſe affirmo internè exhiberi. Ad Febrem quotidianam ſedandam (inquit) Ligni Colubrini pulverem aſſumpſit Tornator quidam circa veſperam, ſubſequente nocte ſatis bene habuit, ſed mane ſurgere vel corpus movere ſatagens, ſentiebat tremorem in membris. Ejuſdem ligni ſemi-drachma aſſumpta à muliere cachectica præter tremorem excitavit & ſtuporem, ita ut ægra nullius rei curam haberet, neſciens, ut mihi retulit, ſe eſſe in mundo vel vivere. Retulit mihi illuſtris domina famulum ſuum ab aſſumpto hoc ligno per aliquot dies inſtar fatui extitiſſe.

A. 3. Faba Sti. Ignatii, *Offic.* Nux Pepita ſeu Faba Sancti Ignatii, *Act. Philoſoph. Lond.* No. 249. p. 44. Igaſur, ſeu Nux Vomica legitima Serapionis, *ejuſd.* 88. Fig. 4, 5. 6. Igaſur, ſeu Nux Vomica legitima Serapionis Camelli, Faba Sti. Ignatii vulgo, *Raii Dendr.* 118. Cucurbitifera Malabathri foliis ſcandens Catalongay, & Contara Phillippinis Orientalibus dicta, cujus Nuclei Pepitas de Byſayas aut Catbalogan, & Fabæ Sti. Ignatii ab Hiſpanis, Igaſur & Mananaog, *i. e.* Victorioſi, Inſulanis nuncupati, *Pl. Mant.* 60. A. *St. Ignatius's-Bean.* Gal. *Féve de Saint Ignace.* G. St. Ignatius-Bohne. B. *St. Ignatius Boone.* Ex India Orientali tranſportatur. *Uſu.* Semina oblonga, avellanæ Nuci cum putamine paria, aut etiam paulò majora, nodoſa, duriſſima, diaphana, & quaſi cornea ſubſtantia, ſaporis intenſius amari, coloris autem inter album & glaucum. *Vires.* Veneno reſiſtit, febres quartanas curat, urinam & menſes provocat; vertiginem inducit, & vomitiones ciet.

IV. *De Cacao.*

A*Rbor eſt procera, cortice glabro, foliis longis, glabris, & acuminatis, floribus magnis, pentapetalis, flavis, fructu magno.*

Cacao, *Offic.* *Ger.* 1364. *Emac.* 1550. *Raii Hiſt.* ii. 1670. *Cat. Jam.* 134. *Hiſt.* ii. 15. *Ind. Med.* xxiv. *Mont. Exot.* 9. Cacao ſive Cacavate, *Park. Theat.* 1642. Cacao Americæ ſive Avellana Mexicana, *J. B.* i. 291. Amygdalis ſimilis Guatimalenſis, *C. B. Pin.* 442. Arbor Cacavera, *Piſ. Mant. A.* 197. Cacava Quahvitl ſive Arbor Cacari Cacavifera, *Hern.* 79. Cacava ſeu Arbor Cacai, *Nieremberg.* ſeu Arbor Cacarifera, Mexicanorum, *Jonſ. Dendr.* 124. Cacava Quahvitl, ſive Arbor Cacai, *Niercmb.* 344. Arbor Cacarifera, *Camel. Syllab.* Cacao America, ſive Avellana Mexicana, Cacavata quorundam, *Chab.* 19. Cacao fructus, *Calceol. Muſ.* 606. *Worm.* 191. Arbor cacavifera Americana, cujus fructus fol-

folliculo incluſus Amygdalorum ſpeciem refert, *Pluk. Almag.* 40. *Phytog.* 268. f. 3. A. *The Cacao-tree.* Gal. *Cacavate,* (*arbre qui porte le Cacao.*) G. Cacaos-Baum. B. *Cacaosboom.* In Inſula Cuba, Jamaica, &c. colitur. *Uſu.* Nuclei Amygdalis ſimiles, & magnitudine, & forma, & conſiſtentia, ſed paulo tumidiores, ſaporis ſubpinguis, oleoſi, & ſubamari, colore obſcuriùs rubente, odoris nullius. Electione tamen utendum, nec eſitandas mucidas, carioſas, aut nullo modo corruptas ſeu vitioſas; verùm integras, pingues, bene aſſervatas & ſapidas. *Vires.* Amygdalarum & Piſtaccorum virtutes æmulantur; vim autem habent nutriendi adeo potentem, ut multis carnibus, aliiſque alimentis anteferantur. Ex Nucleis vel per ſe, vel cum Saccharo ſolo, vel cum aliis fructibus, aut aromatis mixtis, conficitur illa Maſſa ſeu Confecta *Chocolata* dicta. Simplicia alimentaria & aromatica, quæ Chocolatæ compoſitionem ingrediuntur, hæc recenſent *Hernandez*, *Piſo*, & *Hugheſius*. à nobis in hoc opere deſcripta. 1. *Atolli*, i. e. Mayzii ſeu Frumenti Indici farina. 2. *Achiote*, Hern. *Urucu*, *Piſ.* 3. *Chilli*, i. e. Capſicum. 4. *Macaxochitl*, Hern. 5. *Tlilo-xochitl*, Hern. i. e. *Vaynillus.* 6. *Xochinacatlis*, ſeu *Flos auriculæ*, Hern. *Oregivella*, Cluſ. *Orejuelas*, Hugheſ. 7. *Xoconochitl* ſeu *Piper Tavaſci*, Hern. Vid. D. *Stubbes Tractatum Anglicum de potu Chocolate dicto.* Item D. *Du Tours Librum Gallicum* de Chocolate, & Tractatum *Anglicè* conſcriptum.

SECTIO NONA.

De Arboribus fructu per maturitatem ſicco.

Arbores & frutices fructu per maturitatem ſicco ſunt vel:

- Nuciferæ, foliis pinnatis, nuce majore, oblonga, dura, tegumento exteriore ſcabro, teſtam undique obducente, *Piſtacia.*

a

a

- Bacciferæ,
  - Erectæ, foliis
    - Perpetuis ſeu ſempervirentibus,
      - Majoribus & latioribus ſuaveolentibus, in igne crepitantibus, baccis nigris nucleis intus geminum planum claudentibus: *Laurus.*
      - Minoribus, baccis etiam nigris; nucleum intus geminum ſulcatum, ſaporis amaricantis, claudentibus: *Coffee*, *Frutex.*
    - Deciduis, latis, mucronibus acutis, floribus pentapetalis, ſuaveolentibus, ligulis foliaceis, oblongis, communi pediculo adnaſcentibus; fructu rotundo, parvo, monococco: *Tilia.*
  - Scandentes, foliis nervoſis, ſubrotundis, acuminatis, floſculis monopetalis, tripartitis, racematim digeſtis, fructu rotundo, monopyreno, aromatico: *Piper Rotundum.*
- Polycoccæ; hæ ſunt vel foliis
  - Simplicibus, graveolentibus, ſempervirentibus, fructu tricuſpide & tricapſulari, ſingulis cellulis binis ſeminibus nigris, ſplendentibus, repletis, *Buxus.*
  - Pinnatis pari numero, ligno ſolido & denſo, reſinoſo, fructu etiam
    - Dicocco, flore tetrapetalo: *Guajacum.*
    - Tetracocco, flore pentapetalo, cæruleo: *Lignum Sanctum.*
- Vaſculis membranulis alatis; ſeu folliculis ſingulis ſingula ſemina claudentibus.
  - Subrotundis, primo vere ante folia erumpentibus, & ſemine perfecto, brevi decidentibus, arbore grandi & procera, folio ſimplici, lato, non laciniato: *Ulmus.*
  - Oblongis, ſemine extremum inferius ſeu quod ad pediculum eſt occupante, non ante autumnum maturo, foliis arboris pinnatis: *Fraxinus.*
- Lanigeræ, ſeminibus vaſculis incluſis, multis ſimul confertis racematim in ſummis ramis, foliis Cupreſſi: *Tamarix.*
- Polyſpermæ, ſeu vaſculo ſubrotundo, ſemina multa parva continente, in imo flore occultato, foliis parvis & anguſtis ſempervirentibus: *Erica.*

I. *De*

I. *De Staphylodendro.*

N*Otæ ſunt, Flores racemoſi, pentapetali; fructus veſicula in duos aut tres loculos diviſa, nuces continentes, calvariæ figurâ*, R. Meth. A. p. 157.

A. Staphylodendron, *Offic.* *J. B.* i. 247. *Chab.* 18. *Raii Hiſt.* ii. 1681. *Synop.* iii 468. *Tourn. Inſt.* 616. *Elem. Bot.* 489. *Boerh. Ind.* A. ii. 235. *Rupp. Flor. Jen.* 98. *Merc. Bot.* ii. 34. *Phyt. Brit.* 119. Staphylodendron, Piſtachia ſylveſtris, *Mont. Ind.* 53. Staphylodendron ſylveſtre & vulgare, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 582. Piſtachia ſylveſtris, *C. B. Pin.* 401. *Jonſ. Dendr.* 128. Nux Veſicaria, *Ger.* 1249. *Emac.* 1437. *Park. Theat.* 1417. *Mer. Pin.* 83. A. *The Bladder-Nut-tree.* Gal. *Nez coupez.* G. Teutſche Pimpernüſe. B. *Pimpernooten.* In ſepibus nonnunquam reperitur. Maio floret. Autumno nucleos maturat. *Uſu.* Nuclei. *Vires.* Cum Piſtachia viribus à quibuſdam convenire creditur.

II. *De Lauro.*

N*Otæ, Arbor eſt baccifera, foliis ſempervirentibus, majoribus & latioribus, in igne crepitantibus, baccis nigris, nucleum intus geminum claudentibus*; R. Meth. p. 34.

A. 1. Laurus, *Ger. Emac.* 1407. *Park. Parad.* 598. *J. B.* i. 405. *Raii Hiſt.* ii. 1688. *Chab.* 31. Laurus vulgaris, *C. B. Pin.* 460. *Tourn. Inſt.* 597. *Elem. Bot.* 470. *Boerh. Ind.* A. ii. 216. Laurus minor, *Park. Theat.* 1488. Laurus domeſtica tenuifolia, *Jonſ. Dendr.* 229. Laurus mas & fœmina, *Ger.* 1222. A. *The Common Bay-tree.* Gal. *Commun Laurier.* G. Lorbeer-Baum. B. *Lauwrier-boom.* In hortis colitur. Martio & Aprili floret. *Uſu.* Folia, & baccæ oblongæ, rotundæ, nigricantes, ſub pellicula tenui includentes nucleum geminum nigricantem, ſaporis acris, amari, aromatici, oleoſi, odoris non ingrati. *Vires.* Calfaciunt, & ſiccant, emolliunt, reſolvunt. Uſus præcipuus baccarum in menſibus & urinis ciendis, in affectibus nervorum, paralyſi, in colica, in dolore poſt partum, in cruditatibus ventriculi. Extrinſecus conferunt folia ad ictus veſparum, molliunt tumores, promovent menſes, leniunt dolores, odontalgiamque mitigant, *Schrod.*

A. 2. Laurus latifolia, *Offic.* Laurus latifolia platytera Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 460. *Chomel.* 393. *Tourn. Inſt.* 597. *Elem. Bot.* 470. *Boerh. Ind.* A. ii. 215. *Raii Hiſt.* ii. 1690. Laurus major ſive latifolia, *Park. Theat.* 1488. Laurus latifolia Bætica, *Hort Amſt.* 189. A. *The broader-leaved Bay-tree.* Gal. *Grand Laurier.* G. Groſſe Lorbeer-Baum. B. *Grote Lauwrier-boom.* In Hiſpania. *Uſu.* Folia. *Vires.* Cum vulgari viribus convenit.

III. *De Tilia.*

L*Igulis foliaceis oblongis, communi floſculorum pediculo adnaſcentibus; floribus pentapetalis, fructu rotundo, parvo monococco; cortice lente & ad funes texendos habili, ab aliis arboribus haud difficulter diſtinguitur*, R. Synop. p. 233.

A. 1. Tilia, *Offic. Chab.* 59. Tilia fœmina, *Ger.* 1298. *Emac.* 1483. *Mer. Pin.* 118. *Merc. Bot.* ii. 34. *Phyt. Brit.* 121. Tilia fœmina major, *Park. Theat.* 1407. Tilia fœmina folio majore, *C. B. Pin.* 426. *Tourn. Inſt.* 611. *Elem. Bot.* 484. *Boerh. Ind.* A. ii. 230. *Rupp. Flor. Jen.* 80. *Buxb.* 319. *Jonſ. Dendr.* 211. Tilia vulgaris platyphyllos, *J. B.* i. 133. *Raii Hiſt.* ii. 1694. *Synop.* iii. 473. *Dill. Cat. Giſſ.* 86. A. *The Lime-tree.* Gal. *Grand Tilleul, Tillau.* G. Linden-Baum. B. *Linde-boom.* In areis & compitis. Junio floret. *Uſu.* Folia & flores. *Vires.* Folia ſiccant, & repellunt, urinam ac menſes cient. Flores calfaciunt, & ſiccant, partium ſunt tenuium, diſcutiunt, cephalici ſunt. Uſus præcipuus in epilepſia, apoplexia, vertigine, *Schrod.*

A. 2. Tilia, *Offic. Ind. Med.* cxvii. Tilia fœmina folio minore, *C. B. Pin.* 426. *Tourn. Inſt.* 611. *Elem. Bot.* 484. *Boerh. Ind.* A. ii. 230. *Jonſ. Dendr.* 212. Tilia folio minore, *J. B.* i. 137. *Raii Hiſtor.* ii. 1695. *Synop.* iii. 473. *Dill. Cat. Giſſ.* 115. *Rupp. Flor. Jen.* 80. *Buxb.* 319. Tilia ſylveſtris, *Merc. Bot.* ii. 34. *Phyt. Brit.* 121. Tilia *Offic.* ſive fœcunda Pſeudopiperifera, *Hoffm. Cat. Altorff.* A. *The Smaller Lime-tree, Baſt, or Peper-tree.* Gal. *Tillet avec une petite feüille.* G. Linden-Baum mit ſchmalle blätteren. G. *Linde-boom met ſmalle bladeren.* In ſylvis, & ſepibus. *Uſu.* Flores. *Vires* eaſdem habet cum præcedenti.

IV. *De Cotino.*

N*Otæ ſunt, Semina compreſſa, rubentia, lenticulis æqualia, obiter diſpoſita in cymis tenuiſſimorum, ſed rigidorum filamentorum, late diffuſis, pilis plumatim obſitis, quæ ad ſummos ramulos oriuntur*, R. Meth. A. p. 158.

A. Cotinus, *Offic. Rupp. Flor. Jen.* 80. Cotinus Matthioli, *C. B. Pin.* 415. Cotinus coriaria, *Jonſ. Dendr.* 293. *Elem. Bot.* 483. *Tourn. Inſt.* 610. *Boerh. Ind.* A. ii. 228. Coccigria, Cotinus coriaria nonnullis dicta, *Chab.* 37. Coccigria, ſive Cotinus putata, *J. B.* i. 494. *Raii Hiſt.* ii. 1696. Coggygria Theophraſti, vel Cotinus coriaria Plinii, *Ger.* 1293. *Emac.* 1476. Cotinus coriaria, *Park. Theat.* 1451. A. *Venice or Red Sumach.* Gal. *Fuſtet.* G. Färber - Baum. B. *Verf - Loof.* In Italia reperitur. Maio floret. Auguſto fructus matureſcit. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Siccat, & aſtringit; inſigniter faucium & genitalium ulcera ſanat; fluxus alvi menſeſque ſiſtit.

V. *De Pipere Rotundo.*

N*Otæ, Planta eſt ſarmentoſa, volubilis, foliis ſubrotundis, acuminatis, nervoſis, floſculis monopetalis, tripartitis, fructu rotundo, racemoſo.*

A. 1. Piper nigrum, *Offic. Ger.* 1355. *Emac.* 1538. *Park. Theat.* 1603. *J. B.* ii. 181. Piper nigrum, Melanopiper, *Mont. Exot.* 9. Piper nigrum Cluſii, *Chab.* 125. Piper rotundum nigrum, *C. B. Pin.* 411. *Raii Hiſt.* ii. 1341. *Pluk. Almag.* 297. *Phytog.* ccccxxxvii. f. 1. *Commel. Flor. Mal.* 215. Piper rotundum, *Hern.* 163. Lada, aliis Molanga ſive Piper aromaticum, *Piſ. Mant. A.* 492. Piper rotundum ex Malabara foliis latis quinque nerviis albicantibus, *Herm. Muſ. Zeylan.* 32. Molago-Codi, *Hort. Mal.* vii. 23. *Tab.* 12. A. *Black-Pepper.* Gal. *Poivre noir.* G. Schwartzer Pfeffer. B. *Zwarte Peper.* In Java, Malabar, &c. colitur. *Uſu.* Fructus ſeu grana rotunda Viciæ magnitudine, globoſa, nigricantia, & rugoſa, ſaporis acris & fervidi, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Cum Pipere albo viribus convenit. *N. B.* Javenſes & Amſtelodamenſes immittunt Piper nigrum in aquam, ut decorticetur, & tum involvunt in Creta, ut fiat *Piper album factitium.*

A. 2. Piper album, *Offic. Ger.* 1355. *Emac.* 1538. *Park. Theat.* 1603. *J. B.* ii. 181. Piper rotundum album, *C. B. Pin.* 411. *Raii Hiſt.* ii. 1342. *Pluk. Almag.* 297. Piper album, Leucopiper, *Mont. Exot.* 9. A. *White Pepper.* Gal. *Poivre blanc.* G. Weißer Pfeffer. B. *Witte Peper.* Cum priore convenit. *Uſu.* Fructus ſeu grana, albida, Piperi nigro ſimilia, minuſque rugoſa. *Vires.* Calfacit & ſiccat, incidit, attenuat, aperit, reſolvit. Uſus præcipuus in frigiditate ac cruditate ventriculi, Colicis doloribus, in viſus imbecillitate. Extrinſecus in apophlegmatiſmis, gargariſmis ſternutatoriis uſurpatur; ſedat odontalgiam, nervorum affectus frigidos juvat, *Schrod.*

VI. *De Spiræa.*

N*Otæ ſunt, Flos pentapetalos; fructus è pluribus ſiliquis ſeu vaginis compoſitus, quarum unaquæque ſemina aliquot compreſſa continet*, R. Meth. *A.* p. 158.

A. Spiræa, *Offic. Jonſ. Dendr.* 446. *Raii Hiſt.* ii. 1699. Spiræa Theophraſti Cluſio, *Ger. Emac.* 1601. Spiræa Theophraſti fortè Cluſio, *J. B.* i. 559. *Chab.* 44. *Park. Theat.* 1437. Spiræa Salicis folio, *Tourn. Inſt.* 618. *Elem. Bot.* 490. *Boerh. Ind.* A. ii. 238. *Rupp. Flor. Jen.* 103. Frutex ſpicatus foliis Salignis ſerratis. *C. B. Pin.* 475. A. *Spiked Willow.* Gal. *Viorne.* G. Spiräa. B. *Druifjes wilge.* In hortis colitur. Julio floret. Auguſto Semen maturat. *Uſu.* Semen. *Vires.* Aſtringentem facultatem habet.

VII. *De Guajaco.*

N*Otæ ſunt, Lignum ſolidum, denſum, ponderoſum, & reſinoſum, folia pinnata, pari numero.*

A. 1. Guajacum, *Offic. Ger. Emac.* 1611. *Raii Hiſt.* ii. 1685. Guajacum Officinarum, *Parad. Bat. Prod.* 328. Guajacum; Lignum Vitæ, *Rand. Ind.* 41. Guajacum ſive Lignum ſanctum, *Park. Theat.* 1586. *Mont. Exot.* 7. Guajacum Americanum primum, fructu Aceris, ſive legitimum, *Breyn. Prod.* i. 31. *Mentz.*

Pug. Guajacum Jamaicenſe Lentiſci ſubrotundis foliis latè virentibus, flore albo, *Pluk. Almag.* 180. *Phytog.* xxxv. Fig. 3 Guajacum magna matrice, *C. B. Pin.* 448. *Jonſ. Dendr.* 425. Guayacan, *Hern.* 63. Guajacum præſtantiſſimum, *Laet.* 323. Guajacum foliis Ceratoniæ, Aceris ſeu Burſæ paſtoris fructu, flore cæruleo, *Breyn. Prod.* ii. 54. Fructus Guajaci putatus & folia, *J. B.* i. 499. Guajaci ramus, Guajacum: Lignum Indicum, *Chab.* 38. Pruno vel Euonymo affinis arbor, folio alato, buxeo ſubrotundo, flore pentapetalo, cæruleo, racemoſo, fructu aceris cordato, cujus cortex luteum corrugatus, ſemen unicum majuſculum nigricans, nullo oſſiculo tectum operit, *Cat. Jam.* 186. *Hiſt.* ii. 133. Lignum Vitæ vulgò. A. *Guajacum, or Pock-wood.* Gal. *Gayac.* G. Frantzoſen-Holtz. B. *Pokhout.* In Hiſpaniola, Jamaica, & alibi creſcit. *Uſu.* Cortex lignoſus, tenuis, nonnihil reſinoſus, & quaſi ex plurimis lamellis tenuiſſimis conflatus; extus ex cinereo nigricans, intus pallidus, ſaporis acris, amaricantis, odoris aromatici. Lignum ſolidum, denſum, reſinoſum, nigricans, ſaporis acuti, amaricantis & aromatici, odore fragrantis. Gummi ſeu Reſina arida, friabilis, pellucida, ex nigricante, ſapore acri, odore grato. Frequenter adulteratur cum ſucco venenato Pomi Manchinelli. *Vires.* Lignum calfacit & ſiccat, ſudorem, ac urinam largiter promovet, adeoque ſanguinem mundificat, putredini reſiſtit. Uſus præcipui in Arthritide. Hydrope, Catarrhis, aliiſque morbis à Phlegmate, tartareave mucilagine, aut flatibus oriundis: peculiariter ac ſpecifice curat Luem Veneream, *Schrod.* Gummi calidius eſt quam Lignum, & in omnibus ejus vires obtinet. Luem veneream curat. Cortex minus calidus eſt quam lignum, ejuſque viribus pollet.

A. 2. Lignum Sanctum, *Offic. Terrent. in Not. Hern.* 63. *Commel. Plant. Uſu.* 91. Guajacum propemodum ſine matrice, *C. B. Pin.* 448. *Raii Hiſt.* ii. 1686. Guajacum Americanum alterum, fructu Euonymi, *Breyn. Prod.* i. 31. Guajacum foliis Lentiſci, *Breyn. Prod.* ii. 54. *Jonſ. Dendr.* 426. Guajaci altera ſpecies Monardi, *Ger. Emac.* 1611. Palum Sanctum Indiæ Occiduæ, *Park. Theat.* 1587. Hoaxacan ſive Lignum Sanctum, *Hern.* Jaſminum vulgò Americanum, at rectiùs Euonymo affinis Occidentalis alatis Ruſci foliis nucifera; cortice ad genicula fungoſo, *Pluk. Phytog.* xciv. A. *Holy-wood.* Gal. *Bois ſaint.* G. Heilig Holtz. B. *Heylig hout.* In America etiam oritur. *Uſu.* Lignum ſolidum, denſum, odoratum, Guajaci ligno albidius, ſaporis & odoris ejuſdem. *Vires.* Ut in externa facie ita & viribus cum præcedente convenit.

VIII. *De Acere.*

Cujus notæ, Folia laciniata aut anguloſa; ſemina bina juncta, vaſculis duris, membranis extantibus alatis incluſa, R. Meth. *A.* p. 157.

A. 1. Acer majus, *Offic. Ger.* 1299. *Emac.* 1484. *Mer. Pin.* 1. *Raii Synop.* iii. 470. Acer majus, multis falsò Platanus, *J. B.* i. 168. *Raii Hiſt.* ii. 1701. Acer majus, quibuſdam Platanus dictum, *Chab.* 61. Acer majus latifolium, Sycomorus falsò dictum, *Park. Theat.* 1425. Acer montanum candidum, *C. B. Pin.* 430. *Tourn. Inſt.* 615. *Elem. Bot.* 488. *Boerh. Ind.* A. ii. 234. *Dill. Cat. Giſſ.* 72. *Rupp. Flor. Jen.* 129. *Buxb.* 3. Acer montanum candidum, aliis Platanus, *Jonſ. Dendr.* 131. Acer majus ſive Platanus Scotica Cardini, *Merc. Bot.* i. 16. *Phyt. Brit.* 2. A. *The Great Maple.* Gal. *Grand Erable.* G. Groß Ahorn-Baum. B. *Groot Boog-hout.* In Cœmeteriis & ambulacris. Maio floret. Fructus matureſcit Septembri. *Uſus.* Succus ex vulnerata arbore. *Vires.* Ad Scorbutum utilis eſſe creditur

Veris initio cum germina novella turgeſcunt, hæc in trunco ramis aut radicibus vulnerata, dulcem & potulentum ſuccum copioſe effundit non ſecus ac Betula, *Buxb.* A quibuſdam in potu uſurpatur, *Rupp.*

Ex hujus Succo Saccharum præparabant Canadenſes. Vide *Act. Philoſ. Lond.* N. 171. p. 988.

A. 2. Acer, *Offic. Chab.* 60. Acer, Opulus, *Mont. Ind.* 35. Acer minus, *Ger. Emac.* 1484. *Raii Hiſt.* ii. 1700. *Synop.* iii. 470. *Mer. Pin.* 2. *Merc. Bot.* ii. 16. *Phyt. Brit.* 2. Acer minus ſive vulgare, *Park. Theat.* 1415. Acer campeſtre & minus, *C. B. Pin.* 431. *Tourn. Inſt.* 615. *Elem. Bot.* 488. *Boerh. Ind.* A. ii. 234. *Dill. Cat. Giſſ.* 55. *Rupp. Flor. Jen.* 129. *Buxb.* 3. Acer campeſtre, aliis Opulus campeſtris veterum, *Jonſ. Dendr.* 132. Acer vulgare minori folio, *J. B.* i. 166. A. *The Maple.* Gal. *Petit Erable.* G. Klein Ahorn-Baum. B. *Klein Boog-hout.* In ſepibus frequens. Maio floret. *Uſu.* Radix. *Vires.* Contuſa è vino jecinoris doloribus utiliſſimè imponitur, *Plin.*

IX. *De Fraxino.*

NOtæ *ſunt, Cortex cinereus, folia pinnata bina adverſa; folliculi membranacei oblongi, ſemine extremum inferius ſeu quod ad pediculum eſt occupante, non ante Autumnum maturo; flores ſtaminei congeſti, ante folia erumpentes, & brevi evaneſcentes*, R. Synop. p. 229.

A. 1. Fraxinus, *Offic. Ger.* 1289. *Emac.* 1472. *Raii Synop.* iii. 469. *Mer. Pin.* 39. *Chab.* 62. Fraxinus, Ornus, *Mont. Ind.* 43. Fraxinus vulgaris, *Park. Theat.* 1419. *Merc. Bot.* i. 36. *Phyt. Brit.* 43. Fraxinus vulgatior, *J. B.* ii. 174. *Raii Hiſt.* ii. 1702. Fraxinus excelſior, *C. B. Pin.* 416. *Tourn. Inſt.* 577. *Elem. Bot.* 448. *Boerh. Ind.* A. ii. 171. *Dill. Cat. Giſſ.* 59. *Rupp. Flor. Jen.* 269. *Buxb.* 117. *Jonſ. Dendr.* 290. A. *Common Aſh-tree.* Gal. *Frêne.* G. Eſch-Baum. B. *Eſſen-boom.* In ſylvis & ſepibus. *Uſu.* Cortex, Lignum, Folia, Semen *Lingua avis* dicta. *Vires.* Cortex ſiccat, attenuat, Splenis duritiem ſpecifice emollit, diuretica eſt ac Lithontriptica, eaque non è poſtremis adhibetur in Febribus intermittentibus; ſat ſudores movet. Folia ſiccant valide, curantque ictus Serpentum. *Semen* calfacit, ſiccat validè, conducit Hepaticis, Pleuriticis, Calculoſis, *Schrod.*

Lignum Chirurgis ſuppeditat vulnerarium (ſcribit *Ruppius*) vulgò Mund-Holk dictum, cujus collectio ſuperſtitionem redolet: hoc vero mihi certiſſimè conſtat, eſſe verum Lignum vulnerarium Chirurgorum; qui plura de eo velit conſulat *Williſii Pharmaceutice rational.* Part. ii. p. 215. *Edit. Geneven.* Hoc lignum aliqui in Lue Venerea loco Ligni Sancti commendant, *Rupp.*

A. 2. Mannifera arbor, *Offic.* Fraxinus rotundiore folio, *C. B. Pin.* 416. *J. B.* ii. 174. *Chab.* 62. *Raii Hiſt.* ii. 1703. *Jonſ. Dendr.* 291. Fraxinus, *Tourn. Inſt.* 577. *Elem. Bot.* 448. *Boerh. Ind.* A. ii. 172. Alepenſis, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 261. A. *The Round-leaved Aſh.* Gal. *Frêne avec une feüille ronde.* G. Eſch-Baum mit runde Blättern. B. *Eſſen-boom met ronde bladeren.* In Calabria & Italia reperitur. *Uſu.* Succus condenſatus *Manna* dictus eſt, Subſtantia grumoſa, albicans, Sacchari inſtar, ſaporis ſubdulcis, pinguis. Eligenda eſt candida, recens, rufa enim & fuſca inveterata eſt. Adulteratur cum Saccharo. *Vires.* Temperata eſt & caliditatem reclinans; Guttur, Aſperam Arteriam, Thoracemque leniens, alvum blande movens, bilem, ſeroſoſque humores educens. *Schrod.* Tuto exhibetur ſenibus, pueris, fœminis etiam prægnantibus & delicatis.

Manna multis Rei naturalis & medicæ Auctoribus pro Rore melleo habetur, qui noctu in arborum folia decidens, calore ſolis induratur: quibuſcum conſentire nequeo ob varias rationes. 1. Quia Rores mellei calore ſolis liquantur & evaporant, cùm Manna eodem concreſcit potiùs, ac durior & candidior redditur. 2. Rores mellei in ſupina duntaxat foliorum parte concreti inveniuntur, cùm Manna parte etiam prona trunci præcipue ramorum obſervatur. 3. Rores mellei denique in arbores duntaxat nudas in aprico ſitas & aeri expoſitas defluunt, cùm Manna, ut Calabri nonnulli eruditiſſimo illo viro D. *Joanni Raio*, cùm in Italia peregrinaretur, affirmarunt, in arboribus de induſtria tectis, ut rori aditus non daretur, inventum fuerit; quod experimento proprio eidem confirmavit eruditiſſimus vir D. *Thomas Cornelius*, M. D. Neapolitanus Conſentinus, Manna in ramis linteo circumvolutis à ſeipſo ſæpius collecta. Idem jamdudum ab *Altomaro* demonſtratum eſt; efficaciſſimè autem à *Pena* & *Lobelio*, qui ramos magnos Fraxini præciſos cùm in cellam vinariam recondi curaſſent, Mannam poſtero die in ipſis concretum invenerunt.

Mannam autem in Calabria ſingulis annis circa vel paulo ante caniculares dies & Sextiles pluvias colligunt; cum autem pluit, ceſſat fluere. Jam ſi quæratur, inquit doctiſſimus *Raius*, cur Fraxinus in Calabria Mannam fundat, in aliis regionibus non item; reſpondeo id evenire vel ratione temperiei cœli, vel conditionis ſoli, vel utriuſque.

Obſervavit eruditiſſimus D. *Tancredus Robinſon*, M. D. in Regno Neapolitano itinerans, multas cicadas fugere & depaſcere Fraxinum humiliorem, unde ſuſpicatur Mannam faciliùs exſtillare per aperta vulnera ſeu foramina ab hiſce animalibus facta, ſicut in India Orientali Lacca ex arboribus à formicis perforatis. Vide quoque *Rupp. Flor. Jen.* p. 269.

X. *De Ulmo.*

Ulmo *arbori proceræ folliculi ſeminales compreſſi, Atriplicis hortenſis folliculorum æmuli, antequam folia erumpunt præcoci maturitate decidentes, & ſingula ſinguli ſemina continentes, pro characteriſtica ſufficiunt*, R. Synop. p. 229.

A. 1. Ulmus, *Offic. J. B.* i. 139. *Chab.* 59. *Mont. Ind.* 55. *Dill. Cat. Giſſ.* 45. *Buxb.* 340. Ulmus campeſtris, *Jonſ. Dendr.* 431. Ulmus vulgaris, *Park. Theat.* 1404. Ulmus campeſtris & Theophraſti, *C. B. Pin.* 426. *Tourn. Inſt.* 601. *Elem. Bot.* 474. *Boerh. Ind.* A. ii. 220. *Rupp. Flor. Jen.* 226. Ulmus vulgatiſſimus folio lato, ſcabro, *Ger. Emac.* 1480. *Raii Hiſt.* ii. 1425. *Synop.* iii. 468. *Mer. Pin.* 126. *Merc. Bot.* i. 77. Ulmus vulgaris folio lato, ſcabro, *Phyt. Brit.* 131. A. *Common Elm.* Gal. *Orme.* G. Ruſt-Baum. B. *Olm-boom, Ypen-boom.* In ſepibus. *Uſu.* Cortex, Folia, ſed raro. *Vires.* Cortex glutinandi vim habet, dolores Podagricos mulcet, Iſchiadem mitigat, alvum purgat, pituitaſque & aquas privatim trahit. Folia aſtringendi vim habent, *Dioſc.*

A. 2. Ulmus montana, *Offic. C. B. Pin.* 426. *Elem. Bot.* 474. Ulmus montana, aliis latifolia, *Jonſ. Dendr.* 432. Ulmus latiore folio, *Park. Theat.* 1404. Ulmus folio latiſſimo, ſcabro, *Ger. Emac.* 1481. *Raii Hiſt.* ii. 1426. *Synop.* iii. 469. *Tourn. Inſt.* 601. *Boerh. Ind.* A. ii. 220. *Merc. Bot.* i. 77. *Phyt. Brit.* 130. *Mer. Pin.* 126. *Rupp. Flor. Jen.* 266. Ulmus folio latiſſimo, *Buxb.* 340. A. *The Wych Haſel.* Gal. *Ormeau de montagnes.* G. Berg-Ulm-Baum. B. *Berg-Olm-boom.* In ſepibus frequens. *Uſu.* Cortex. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Macer, *Dioſc. Theoph.* Macer veterum, *C. B. Pin.* 408. *Jonſ. Dendr.* 161. Macer Græcorum, *Park. Theat.* Macer Dioſcoridis & Græcorum, *J. B.* i. 262. *Chab.* 18. Ulmo affinis, vaſculis membranaceis, & ſemine intus incluſo compoſito, *Raii Hiſt.* ii. 1779. A. *The Grecian Macer.* Gal. *Macer des Anciens.* G. Griechiſch Macer-baum. B. *Grieks Macerboom.* Ex Barbaria advehitur. *Uſu.* Cortex flaveſcens, craſſus, guſtu perquàm adſtringens. *Vires.* Contra cruentas excreationes, Dyſenterias, & alvi fluxiones bibitur, *Dioſc.*

XI. *De Tamarice.*

Notæ *ejus ſunt, Folia Cupreſſi ſeu Ericæ vulgaris, flores ſpicati, multa ſemina lanugine involuta, ſimul conferta racematim in ſummis ramis*, R. H. p. 1704.

A. 1. Tamariſcus, *Offic.* Tamariſcus, Myrica, *Mont. Ind.* 54. Tamariſcus Narbonenſis, *Ger.* 1194. *Emac.* 1378. *Tourn. Inſt.* 661. *Boerh. Ind.* A. ii. 257. Tamariſcus folio tenuiore, *Park. Theat.* 1479. Tamarix altera folio tenuiore, ſive Gallica, *C. B. Pin.* 485. Tamarix major ſive arborea Narbonenſis, *J. B.* i. 351. *Raii Hiſt.* ii. 1704. Tamarix fruticoſa folio tenuiore, ſeu Gallica, *Jonſ. Dendr.* 448. Myrica ſive Tamarix, *Chab.* 75. A. *Tamarisk.* Gal. *Tamaris.* G. Tamariſken. B. *Tamariſch.* In hortis colitur. Maio & Junio floret. *Uſu.* Cortex, Lignum, Summitates, Flores. *Vires.* Calfacit, & ſiccat, attenuat, aperit, abſtergit, ſubaſtringit, diureticus eſt ac ſplenicus. Uſus præcipuus in obſtructione ac tumore Lienis, in morbis ab atra bile ac ſero oriundis, ut Scabie, Pruritu, in Ictero nigro, Profluvio albo mulierum, &c. Extrinſecus inprimis in Tinea capitis, &c. *Schrod.*

A. 2. Tamariſcus Germanica, *Offic. Tourn. Inſt.* 661. *Mat. Med.* 106. *Boerh Ind.* A. ii. 257. *Rupp. Flor. Jen.* 95. *Ger.* 1194. *Emac.* 1378. Tamariſcus folio latiore, *Park. Theat.* 1479. *Raii Hiſt.* ii. 1705. Tamarix fruticoſa folio craſſiore, ſive Germanica, *C. B. Pin.* 485. *Jonſ. Dendr.* 447. Tamarix Germanica ſive minor fruticoſa, *J. B.* i. 351. Tamarix minor ſive fruticoſa, *Chab.* 75. A. *German Tamarisk.* Gal. *Tamaris d'Allemagne.* G. Teutſcher Tamariſke. B. *Duitſe Tamariſch.* In hortis. Junio floret. *Uſu.* Cortex, &c. ut in priore, quacum in viribus etiam convenit.

XII. *De Paliuro.*

Notæ *ſunt, Spinæ longæ acutiſſimæ; fructus petaſoides, pulpâ intus fungoſâ oſſiculum durum continens triſpermum, hoc eſt, tribus conceptaculis cum ſingulis in unoquoque ſeminibus donatum*, R. Meth *A.* p. 158.

A. Paliurus, *Offic. Ger.* 1153. *Emac.* 1336. *Raii*

Raii Hiſt. ii. 1708. *Ind. Med.* lxxxvii. *Chab.* 61. Paliurus, Rhamnus, *Mont. Ind.* 49. Paliurus Dodonæi, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 471. *Tourn. Inſt.* 616. *Elem. Bot.* 489. *Boerh. Ind.* A. ii. 236. *Rupp. Flor. Jen.* 109. Paliurus ſive Rhamnus tertius Dioſcoridis, *Park. Parad.* 607. Paliurus Jujubinis foliis fructu petaſoide, *Pluk. Almag.* 275. Rhamnus ſive Paliurus folio Jujubino, *J. B.* i. 35. Rhamnus folio ſubrotundo, fructu compreſſo, *C. B. Pin.* 477. *Jonſ. Dendr.* 265. Paliurus ſive Rhamnus tertius Dioſcoridis, *Park. Theat.* 1006. A. *Chriſt's Thorn.* G. *Paliure.* G. Chriſts-Dorn. B. *Paliurus.* Italiæ, &c. incola eſt. Maio & Junio floret; Autumno fructum maturat. *Uſu.* Folia, Radix, Baccæ. *Vires.* Radix & folia aſtringunt, ventrem fluentem cohibent, digerunt, & Phymata curant. Fructus incidendi vim obtinet, calculos veſicæ comminuit, & pectoris pulmoniſque excretionibus auxiliatur, *R. H.* p. 1709.

XIII. *De Platano.*

N*Otæ ſunt, Fructus in pilulas ſphæricas conglobati, multa ſemina continentes*, R. Meth. *A.* p. 140.

A. Platanus, *Offic. C. B. Pin.* 431. *J. B.* i. 170. *Chab.* 62. *Ger.* 1304. *Emac.* 1489. Platanus vulgaris, *Jonſ. Dendr.* 214. Platanus Orientalis vera, *Park. Theat.* 1427. *Raii Hiſt.* ii. 1706. *Tourn. Inſt.* 590. *Elem. Bot.* 463. *Boerh. Ind.* A. ii. 209. Platanus pilulis majoribus, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 499. Platanus Orientalis pilulis amplioribus, *Pluk. Almag.* 299. A. *The Plane-tree.* Gal. *Platane, Plane.* G. Frembd Ahorn. B. *Platanus.* In Creta oritur. *Uſu.* Folia, Cortex, Pilulæ. *Vires.* Tenerrima folia in vino decocta & illita, oculorum fluxiones ſiſtunt, tumores & inflammationes levant. Decoctus cortex in aceto, dentes in dolore colluit. Virides pilulæ in vino potæ ſerpentium morſibus auxiliantur, *Dioſc.*

XIV. *De Hippocaſtano.*

A *Vulgari Caſtanea differt, foliis digitatis, ſed præcipue quod flores perfectos ferat tetrapetalos ſpicatim diſpoſitos, ex alis foliorum in ſummis ramulis provenientes.* Raii Meth. *A.* p. 194.

A. Hippocaſtanum, *Ind. Med.* lix. Hippocaſtanum Tournefortii & Rivini, *Rupp. Flor. Jen.* 235. Hippocaſtanum, Caſtanea equina, *Mont. Ind.* 44. Hippocaſtanum vulgare, *Tourn. Inſt.* 611. *Elem. Bot.* 485. *Boerh. Ind.* A. ii. 250. Caſtanea equina, *Ger.* 1253. *Emac.* 1442. *Park. Theat.* 1401. *Raii Hiſt.* ii. 1683. *Chab.* 58. Caſtanea equina folio multifido, *J. B.* i. 128. Caſtanea folio multifido, *C. B. Pin.* 419. *Jonſ. Dendr.* 117. A. *Horſe Cheſtnut.* Gal. *Maronnier d'Inde.* G. Roß-Caſtanien. B. *Paarde-Caſtanien.* In hortis & ambulacris. Maio & Junio floret. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Errhina eſt.

XV. *De Erica.*

N*Otæ ſunt, Statura humilis, folium perpetuum, flos nudus; vaſculum ſeminale in imo flore ſeu calyce clauſum; in frigido, ſterili, ſqualido, paluſtri & ſpongioſo ſolo vigere, quod pauciſſimis plantis conceditur*, R. Synop. 230.

A. Erica, *Offic. Ind. Med.* xlviii. *Mont. Ind.* 42. Erica vulgaris, *Park. Theat.* 1480. *Raii Hiſt.* ii. 1713. *Synop.* iii. 470. *Merc. Bot.* i. 33. *Phyt. Brit.* 38. Erica vulgaris ſeu pumila, *Ger.* 1196. *Emac.* 1380. *Mer. Pin.* 36. Erica vulgaris glabra, *C. B. Pin.* 485. *Dill. Cat. Giſſ.* 171. *Buxb.* 104. *Tourn. Inſt.* 602. *Elem. Bot.* 475. *Boerh. Ind.* A. ii. 221. Erica vulgaris flore purpureo & albo, *Rupp. Flor. Jen.* 71. Erica vulgaris humilis, ſemper virens, flore purpureo & albo, *J. B.* i. 354. Erica vel Erice, *Chab.* 75. Erica folio Myricæ vulgaris glabra, *Jonſ. Dendr.* 449. A. *Common Heath.* Gal. *Bruyere.* G. Gemeine Heide. B. *Heide.* In Ericetis frequens. Junio floret. *Uſu.* Flores. *Vires.* Aqua florum diſtillata ruborem oculorum tollit, & dolo-

dolorem mitigat: quin & colicis laborantibus utiliter exhibetur, *Trag.* Fomenta & balnea ſudatoria è floribus confecta podagricis & paralyticis membris conducere creduntur, *Matth.*

SECTIO DECIMA.

De Arboribus & Fruticibus Siliquoſis.

Siliquas appellamus Folliculos ſeu ſeminum conceptacula in longitudinem producta, ſive ea membranacea ſunt aut coriacea, ſive cruſtacea aut lignea.

Notandum autem non omnes in univerſum fructus, quos ſiliquoſis accenſemus, in longitudinem productos eſſe, ſed nonnullos breviores & tumidiores, quos tamen, quia reliquis notis cum ſiliquoſis conveniunt, ab iis nullo modo ſeparandos duximus. Sic quæcunque plantæ folliculos habent bivalves cum ſeminibus ad rachin annexis uno ordine ſitis, cujuſcunque tandem figuræ, ſive longæ, ſive brevioris & ſubrotundæ folliculi ſunt, ſiliquoſæ nobis cenſentur, R. H. p. 1717.

Arbores & Frutices ſiliquoſæ ſunt vel flore
- Uniformi
  - Pentapelo, foliis
    - Compoſitis ex pluribus pinnarum conjugationibus
      - Impari folio alam claudente, ſiliquis teretibus longis, per maturitatem nigris, multis membranis aut diaphragmatis interceptis, quibus pulpa mellea adhæret: *Caſſia fiſtularis.*
      - Nullo in extrema coſta impari folio, ſiliquis
        - Bivalvibus, compreſſis, latiſſimis, ſemina etiam compreſſa gigartis ſimilia, claudentibus, flore luteo, ſtaminibus falcatis è flore exſertis: *Senna.*
        - Trivalvibus, quibus ſemina triangularia: *Balanus Myrepſica.*

a b c

a b c

    - Binis in eodem pediculo, lobo magno craſſiſſimo eduli, ſemine oſſeo magno: *Animifera arbor.*
    - Simplicibus, ſiliquis brevibus; in ſingulis ſemine contento.
      - Monopyreno: *Copaiba.*
      - Polypyreno, ſiliquis etiam hiſpidis: *Achiotl.*
  - Hexapetalo, odorato, auricularum penè forma; folia ei longa & anguſta, ſiliquæ etiam longæ ſeminibus anguloſis repletæ: *Xochinacazlis.*
  - Octopetalo, foliis perpetuis compoſitis, nullo in extremo nervo impari folio, ſiliquis craſſis incurvis unà cum ſeminibus pulpam nigram acidam continentibus: *Tamarindus.*
- Difformi
  - Scandente, foliis plantaginis, ſingulis alternatim poſitis, ſiliquis longis, anguſtis, odoratis: *Vaynillus.*
  - Erectæ
    - Trifoliæ, viminibus ſeu ramulis anguloſis, tenuibus, denſis, virentibus: *Geniſta.*
    - Polyphyllæ, ſeu foliis pinnatis
      - Spinoſæ, nullo in extrema coſta impari folio, ſiliqua
        - Sinuoſa, compreſſa, iſthmo intercepta: *Acacia.*
        - Plana, compreſſa, aculeata: *Braſilia arbor.*
      - Non ſpinoſæ, foliis deciduis, ſiliquis compreſſis, dulcibus, carnoſis, eſculentis: *Caroba.*

His addi poſſunt *Sarcocollifera arbor*, quæ à nonnullis ſiliquoſa flore papilionaceo eſſe affirmatur, quamvis nobis hactenus incognita eſt.

Arbo-

Arbores & Frutices ſiliquoſæ flore uniformi.

I. *De Senna.*

N*Otæ ſunt, Siliqua bivalvis, membranacea, latiſſima, compreſſa, Semina etiam compreſſa gigartis ſimilia, flores pentapetali lutei, ſtamina falcata è flore exſerta.*

A. 1. Senna Alexandrina, *Offic. Comm. Plant. Uſu.* 94. Senna Alexandrina ſive foliis acutis, *C. B. Pin.* 397. *Raii Hiſt.* ii. 1742. *Tourn. Inſt.* 618. *Elem. Bot.* 491. *Boerh. Ind.* A. ii. 57. *Jonſ. Dendr.* 379. Senna, *Mont. Exot.* 8. Senna, Folia Orientalia, *Ind. Med.* cix. Senna, Sena, *Rand. Ind.* 83. Sena Orientalis, *Ger.* 1114. *Emac.* 1247. *J. B.* i. 377. *Chab.* 81. Sena Alexandrina, *Park. Theat.* 225. A. *Alexandrian Sena.* Gal. *Sené Oriental, Sené d'Alexandrie.* G. Alexandriniſche Senesblätter. B. *Alexandriſche Zeneblad.* In Syria, Perſia, Arabia, & in Ægypto colitur. *Uſu.* Folia ſunt acuta, ſaporis ſubacris, amaricantis, nauſeoſi; optima cenſetur quæ ex Alexandria tranſportatur, recens, & à ſtipitibus liberata. *Vires.* Senna inter purgantia uſitatiſſima eſt, aduſtos ac ſeroſos humores, & hinc flavam bilem, pituitamque ex Capite, Hepate, Liene ſat benignè educens. Quia calida & ſicca eſt, corrigitur floribus Violarum, Boraginis, & fructu Prunorum; & quia flatulenta, quo minùs Ventriculo obeſſe poſſit, Cinnamomo, Galanga, Zinzibere, &c. *Schrod.*

A. 2. Senna Italica foliis obtuſis, *C. B. Pin.* 397. *Tourn. Inſt.* 618. *Elem. Bot.* 491. *Boerh. Ind.* A. ii. 57. *Jonſ. Dendr.* 379. Sena Italica, *Park. Theat.* 225. *Raii Hiſt.* ii. 1792. *Ger.* 1114. Sena foliis obtuſis, *Ger. Emac.* 1297. Sena Florentina, *J. B.* i 377. Senæ alia icon. *Chab.* 81. A. *Italian Sena.* Gal. *Sené d'Italie.* G. Italiäniſche Senesblätter. B. *Italiaanſe Zeneblad.* *Uſu.* Folia, ſubrotunda & fere cordata. *Vires.* Utuntur quidam hac loco Orientalis ad purgandum, ſed longe minus efficax eſt.

II. *De Acacia glorioſa.*

N*Otæ ſunt, Folia pinnata, ſiliqua lata echinata, fructus rotundus, durus.*

A. Bonduch, *Offic.* Bonduch Indorum, *Jonſ. Dendr.* 300. Bonduch cinerea foliis longioribus, *Act. Philoſ. Lond.* N. 267, 702. Bonduch vulgare majus polyphyllum, *Plum. Nov. Gen.* 25. *Boerh. Ind.* A. ii. 59. Bonduch Pianta Indiano, *Zan.* 44 Bonduch Indiano, *Pon. Ital. Bald.* 32. Arbor exotica ſpinoſa foliis Lentiſci, *C. B. Pin.* 399. *Raii Hiſt.* ii. 1743. *Herm. Muſ. Zeyl.* 35. Arbor ſpinoſa Indica muricatis ſiliquis, *Park. Theat.* 1551. Lobus echinatus, *Ger. Emac.* 1554. Lobus echinatus fructu cæſio, foliis longioribus, *Herm. Parad. Bat. Prod.* 348. *Cat. Jam.* 144. *Hiſt.* ii. 41. Lobus alius exoticus hirſutus cum piſo duro cinerei coloris, *Chab.* 92. Lobus ἐχινώδης cum piſo duro cinerei coloris, *J. B.* i. 439. Acacia glorioſa Lentiſci foliis ſpinoſa, flore ſpicato luteo, ſiliqua magna muricata, *Pluk. Almag.* 4. *Phytog. Tab.* 2. *Fig.* 2. Caretti, *Hort. Mal.* ii. 35. *Tab.* xxii. Inimboy Braſilienſibus, *Marcg.* 12. Inimboy Braſilianorum frutex ſpinoſus ſpicatus, platylobis echinoidibus, glycyrrhizæ foliis, *Breyn. Prod.* i. 40. Inimboia ſive Sylva de praya Luſitanis, *Piſ.* 95. (Ed. 1648.) Inimboy, *Ejuſd.* 205. (Ed. 1658.) Criſta pavonis glycyrrhizæ folio minor repens ſpinoſiſſima, flore luteo ſpicato minimo, ſiliqua latiſſima echinata, ſemine rotundo cinereo, lineis circularibus cincto majore, *Breyn. Prod.* ii. 38. *Commel. Flor. Mal.* 93. A. *Molucca Nuts, Marſao, Bezoar Nuts.* Gal. *Noix des Molucques.* G. Nuß von Molucca. B. *Molucſe Noten.* Utriuſque Indiæ alumna eſt. *Uſu.* Fabæ rotundæ, cinerei coloris, intus albæ, ſaporis impensè amari, odoris nullius. *Vires.* Hernioſis tumoribus conducunt, flatus diſſipant, dolorem colicum ſedant, ſtomachum debilem confortant, menſes movent, in calculo proſunt. Vide *Marlow. Obſervat.*

III. *De Glande Unguentaria.*

N*Otæ ſunt, Siliqua trivalvis, carne albâ, ſemine ſecundum longitudinem ſiliquæ occultante, plena: Semina triangularia putamine integro,* nuce

nuce de more tecta, fragili, nucleum pinguem craſſiuſculâ fungoſâ pelliculâ obductum continente: Flos pentapetalus, &c. Breyn. Prod. 2.

A. Ben, Balanus myrepſica, *Offic.* Balanus myrepſica, *Ind. Med.* xvii. Balanus Myrepſica, Glans unguentaria, Nux Ben, *Mont. Exot.* 9. *Commel. Plant. Uſu.* 83. Balanus myrepſica ſive Glans Unguentaria, *Ger.* 1214. *Emac.* 1433. Glans unguentaria, *C. B. Pin.* 402. *Raii Hiſt.* ii. 1738. *Jonſ. Dendr.* 130. Nux unguentaria, *J. B.* i. 317. *Chab.* 24. Nux Ben ſive Glans unguentaria, *Park. Theat.* 238. Balanus myrepſica, ſiliqua triangulari ſemine minore alato, *Breyn. Prod.* ii. 22. *Commel. Flo. Mal.* 50. Nux Been Zeylanica, ſiliqua triangula, ſeminibus alatis, *Herm. Parad. Bat. Prod.* 357. *Cat. Hort. Lugd. Bat.* 692. Arbor exotica Lentiſci folio, *C. B. Pin.* 399. Moringa, *Ferr. Flor. Cult.* 385. *Park. Theat.* 1650. Moringa Lentiſci folio, fructu magno anguloſo, in quo ſemine, &c. *J. B.* i. 435. *Raii Hiſt.* ii. 1745. *Pluk. Almag.* 253. Katumurungha, *Herm. Muſ. Zeyl.* 62. Monringou, *Hort. Mal.* vi. 19. *Tab.* ix. Coatlis quam alii Tlapalezpatli, &c. vocant, *Jonſ. Dendr.* 291. *Hern.* 119. Lignum nephriticum, *Rech. in not.* ib. Coatl aliis Tlapalez-patli, *Laet. Ind. Occid.* 227. Lignum nephriticum, *Park. Theat.* 1664. *Ind. Med.* lxviii. *Mont. Exot.* 8. *Raii Hiſt.* ii. 1804. Lignum nephriticum cæruleo & flavo tingens, *J. B.* i. 492. *Chab.* 37. Lignum peregrinum aquam cæruleam reddens, *C. B. Pin.* 416. A. *The Ben Nut, Nephritick Wood.* Gal. *Ben.* G. Ben-Nuß. B. *Bennoten.* Creſcit in utraque India. *Uſu.* Fructus Avellanæ minoris magnitudine, triquetri, includentes ſub putamine corticoſo, & pellicula candida fungoſa, nucleum triquetrum, pinguem, albidum, ſaporis ſubacris, amari, nauſeoſi & oleoſi. Lignum fuſcum, ſolidum, durum, grave, ſaporis ſubacris amaricantis aquam cæruleo colore tingens. *Lignum Nephriticum* in Officinis dictum. *Vires.* Nucleus calfacit & ſiccat, terget, purgat ſupra ac infra, educitque bilem ac pituitam. Curat ſcabiem, Impetiginesque ſanat, *Schrod.*

N. B. Oleum ex nucleis exprimitur, & ſub titulo *Olei de Ben* ex Italia ad nos transfertur. Lignum calfacit & ſiccat, uſus ejus receptus eſt ad Renum vitia, urinæque difficultates & incommoda hinc in Hepate & Lienis obſtructionibus, *Schrod.*

IV. *De Copaiba.*

N*Otæ ſunt, Folia obrotunda ſeu ovalia, flos pentapetalus, ſiliqua monoſpermos.*

A. 1. Capivus, *Offic.* Pharmacopol. Balſamum Copaiba, *Ind. Med.* xviii. Balſamum de Copaiba, *Mont. Exot.* 12. Copaiba, *Piſon.* (Ed. 1648.) 56. (Ed. 1658.) 118. *Jonſ. Dendr.* 309. *Raii Hiſt.* ii. 1759. Arbor Balſamifera Braſilienſis fructu Monoſpermo, *Ejuſd.* Copaiba Braſilienſibus, *Marcg.* 130. Balſamum album, *Park. Theat.* 1570. Balſamum certarum quarundam plantarum, quas Copaibas vocant, *J. B.* i. 306. Balſamum Copaiba, *Geoff. Tract.* 348. A. *The White American Balſam-tree.* Gal. *Arbre de l'Amerique, dont ſort le Baume blanc de Copabu ou Copaii.* G. Weiſſer Americaniſcher Balſam-Baum. B. *Witte Americaanſe Balſem-boom.* In Braſilia ſuccreſcit. *Uſu.* Balſamum eſt ſubſtantia reſinoſa, liquida, ex albo flaveſcens, ſaporis acris, amari, aromatici, odoris fragrantis, ex arbore vulnerata ſponte effluens. *Vires.* Conſolidat, & mundificat, vulnera imprimis nervorum ſanat, morſusque ſerpentum curat. Intrinſecus commendatur in Dyſenteria, Diarrhœa, aliiſque fluxibus alvi, in fluore albo & in Gonorrhœa.

A. 2. Balſamum Peruanum, *Offic. Ind. Med.* xvii. *Mont. Exot.* 12. Balſamum Peruvianum nigrum, *Park. Theat.* 1570. Balſamum ex Peru, *J. B.* i. 294. Hoitziloxitl ſeu Arbor Balſami Indici, ſive Balſamifera, *Hern.* i. 51. Hoitziloxitl Mexicanorum, *Jonſ. Dendr.* 309. Balſamum Hutzochitl, *Laet. Ind. Occid.* 224. Caburiiba, *Marcg.* 137. Cabureiba, *Piſon.* (Ed. 1648.) 57. Cabureiba ſive Balſamum Peruvianum, *Ejuſd.* (Ed. 1657.) 119. A. *The Natural Balſam-tree.* Gal. *Arbre, dont ſort le Baume de Perou.* G. Peruaniſcher Balſam-Baum. B. *Peruviaanſe Balſem-boom.* In Nova Hiſpania, & alibi Americanæ provinciæ creſcit. *Uſu.* Balſamum ſubſtantia eſt reſinoſa, denſa, ponderoſa, melleæ conſiſtentiæ: color ex rufo ad nigrum vergens; ſapor ſubacris & mordicans: odor fragrantiſſimus. Obtinetur per coctionem Corticis & ſummitatum. *Vires.* Calidum eſt & ſiccum, diſſolvit, digerit, confortat; interius exhibitum Aſthmati prodeſt, intemperiem quoque ventriculi, viſcerum languores inveteratos corrigit, obſtructiones tollit, cerebrum ac nervoſum genus cor-

corroborat. Ad internos & externos affectus non inferiori gaudet qualitate quam præcedens, inquit *Piſo*.

A. 3. Balſamum Peruvianum album ſeu Styrax alba, *Ind. Med.* xviii. Huaconex vel Balſamifera, 11. *Hern.* 52. Balſamum album, *Park. Theat.* 1570. Balſamum Peruvianum album, *Geoff. Tract.* 349. A. *White Peruvian Balſam.* Gal. *Baume blanc de Perou.* G. Weiſſer Peruaniſcher Balſam. B. *Witte Peruviaanſe Balſem-boom.* In Peruviana creſcit. Liquida eſt, ex albo luteſcit colore, per inciſionem effluit ex arboribus. *Vires.* Cum præcedente convenit.

V. *De Angſana.*

Angſana, *Offic.* Angſava, *Ephem. Germ.* Anno xiii. ſive *Decur.* 11. Anno xiii. p. 107. Draco arbor Indica ſiliquoſa, Populi folio, Angſana vel Angſava Javanica, *Commel. Hort. Amſt.* i. 213. *Tab.* 109. *Raii Dendr.* 113. In India Orientali oritur. *Uſu.* Lachrymæ in foliis arundinibus involutis. *Vires.* Virtutibus aſtringentibus pollet, & in affectibus aphthoſis præ ceteris remediis conducit. Gummi hujus arboris ab eruditiſſimo & ingenioſiſſimo D. *Commelino* in Pharmacopolarum Officinis nomine Sanguinis Draconis in guttis divenditum eſſe dicitur: unde non poſſum non obſervare (præter ea quæ jam ſcripſi in Capite de Palmis) quòd Botanices Auctores quænam arbor ſit, valdè incerti ſint, & magna obſcuritate ac confuſione laborent, aut diverſas arbores eſſe quæ hoc gummi producant.

VI. *De Achiotl.*

Notæ ſunt, *Folia lata, ſubrotunda, flores pentapetali, grandes, incarnati coloris, ſiliquæ breves, pyramidales, hiſpidæ, polypyrenæ.*

A. Orleana, *Offic. Mont. Exot.* 10. *Commel. Plant. Uſu.* 81. Orleana ſeu Orellana folliculis lappaceis, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 464. *Pluk. Almag.* 272. *Phytog.* ccix. f. 4. Orleana ſeu Orellana, ſive Urucu, *Parad. Bat. Prod.* 357. Urucu, *Piſon.* (Ed. 1648.) 65. (Ed. 1658.) 133. *Cat. Jam.* 150. *Hiſt.* ii. 52. Urucu Braſilienſibus, *Marcg.* 61. Kaiebaka, Daburi, *Ger. Emac.* 1554. Achiotl ſeu Medicina tingendo apta, *Hern.* 74. Arbor Mexicana fructu Caſtaneæ, coccifera, *C. B. Pin.* 419. *Raii Hiſt.* ii. 1771. *Jonſ. Dendr.* 119. Bixa Oviedi, *J. B.* i. 440. Metella Americana maxima tinctoria, *Tourn. Inſt.* 242. *Boerh. Ind.* A. 208. Arbor finium regundorum *Scalig.* A. *Arnotto.* Gal. *Achiote, Rocou, Rocourt, Roucou.* G. Achiotl. B. *Orleans, Achiotl.* In Nova Hiſpania & Braſilia colitur. *Uſu.* Tinctura è fructu facta in compoſitione illa famoſa Chocolata dicta, hoc modo præparatur: Sumunt grana benè matura, eaque infundunt aquæ calidæ, & ex ſubſidentia vel tabellas conficiunt, vel lanas tingunt. *Vires.* Tinctura cùm aliqua aqua ejuſdem temperaturæ hauſta, aut foris adhibita, mitigat æſtus febriles, ſiſtit ſanguinolentas dejectiones, diſcutit tumores, &c. *Piſon.* Extrinſecus Tincturæ ad lanas colorandas uſus eſt, & ad fucum fœminarum: à noſtratibus autem *Spaniſh Wool* dicta eſt.

VII. *De Caſſia Fiſtula.*

Notæ ſunt, *Siliqua integra, dura, lignoſa, propendens; cum orbiculis intergerinis duris, lignoſis; in cellulis, pulpâ glutinoſâ, vel carnoſâ quadam ſubſtantiâ, ſemen occultante*, Breyn. Prod. 2.

A. Caſſia fiſtula, *Offic. Ind. Med.* xxix. *Ger.* 1242. *Emac.* 1431. Caſſia ſolutiva, Caſſia fiſtularis, *Mont. Exot.* 10. Caſſia fiſtula Alexandrina, *C. B. Pin.* 403. *Raii Hiſt.* ii. 1746. *Tourn. Inſt.* 619. *Elem. Bot.* 492. *Boerh. Ind.* A. ii. 59. *Commel. Flor. Mal.* 73. Caſſia nigra ſeu fiſtuloſa prima, ſive Caſſia fiſtula Alexandrina, *Cat. Jam.* 145. *Hiſt.* ii. 42. Caſſia fiſtula Chaiarxambar vocata, *Alp. Ægypt.* 7. Caſſia fiſtula vulgaris flore luteo, *Breyn. Prod.* ii. 26. Caſſia ſolutiva vulgaris, *Park. Theat.* 234. Caſſia purgatrix, *J. B.* i. 416. *Chab.* 89. Caſſia fiſtula purgatrix Alexandrina, *Jonſ. Dendr.* 382. Arbor Caſſiam ſolutivam ferens, *Bont.* 101. Conna, *Hort. Mal.* i. 37. *Tab.* 22. Quauhayohuatli ii. ſive Caſſia fiſtula, *Hern.* 87. A. *The Puddingpipe-tree.* Gal. *Caſſe.* G. Caſſien-Röhren-Baum. B. *Pyp-Caſſie.* In Ægypto, Nova Hiſpania, & in India Orientali oritur. *Uſu.* Fructus ſeu ſiliqua oblonga, rotunda, cylindracea, nigricans, includens ſub putamine corticoſo, duriuſculo, in ordine diſpoſitis loculamentis, ſemina depreſſa, nitida, fulva, pulpâ nigrâ, melleâ, occultata, ſaporis

ſubacris & ſubdulcis. Eligendæ ſunt ponderoſæ, recentes, plenæ, in pulpa pingues. *Vires.* Medulla ſeu Pulpa alvum lenit, clementérque ſine torminibus fæces educit, *Schrod.* Bilem ſeroſoſque humores purgat, & convenit in ardoribus tum externis, tum internis, ſanguinem contemperans, & puriorem reddens, *R. H.* p. 1747. ubi plura videas.

VIII. *De Animifera Arbore.*

COurbaril *eſt plantæ genus flore papilionaceo; è cujus calyce ſurgit piſtillum, quod deinde abit in fructum ſeu ſiliquam duram, unicapſularem, ſeminibuſque fœtam, duram, ſubrotundam,* Plum. Nov. Gen. 49.

A. Gummi Animi, *Offic.* Gummi ſeu Reſina Animæ, *Schrod.* iv. 183. Gummi Anime, *Raii Hiſt.* ii. 1846. Arbor Braſilienſis ſiliquoſa & gummifera, Gummi Anime ſimili, *Ejuſd.* 1760. Arbor ſiliquoſa ex Virginia, lobo, fuſco, ſcabro, *C. B. Pin.* 404. Arbor ſiliquoſa, ex qua Gummi Anime elicitur, *Ejuſd.* Animifera arbor Braſiliana, *Herm. Par. Bat. Prod.* 312. Anime, Cancamum Græcorum, *Mont. Exot.* 11. *Ind. Med.* x. Acaciæ quodammodo accedens, Arbor Anime gummi fundens, Americana, foliis magnis acuminatis in pediculo binis, lobo magno, craſſiſſimo, eduli, *Breyn. Prod.* ii. 8. Ceratia diphyllos Antegoana, Ricini majoris fructu, oſſea ſiliqua grandi incluſo, *Pluk. Almag.* 96. *Phytog. Tab.* 82. Jetaiba Arbor, *Piſon.* (Ed. 1648.) 60. (Ed. 1658.) 123. *Jonſ. Dendr.* 313. Jetaiba Braſilienſibus, *Marcg.* 101. Courbaril, *Plum. Nov. Gen.* 49. *Tab.* 36. Lobus ex Wingandecaouw, *J. B.* i. 436. Lobus peregrinus cartilaginoſus Phaſeolo nigro-puniceo annulo cincto, *Chab.* 138. *Locus* vulgo, A. *The Locuſt-tree.* Gal. *Arbre, dont ſort la Gomme Animé.* G. Gummi Anime-Baum. B. *Gom Anime-boom.* In Nova Hiſpania & Braſilia oritur. *Uſu.* Gummi ſeu Reſina arida, magnitudinis variæ, foris albida, intus ex candido flaveſcens, aliquatenus tranſparens, friabilis, ſaporis reſinoſi, odoris, dum accenditur, fragrantis. *Vires.* Calfacit, humectat, attenuat, reſolvit, &c. Cephalica eſt. Uſus præcipuus eſt externus in capitis ac nervorum affectibus frigidis, dolorificis, catarrhoſis, flatulentis, in affectibus articulorum, paralyſi, &c. *Schrod.*

IX. *De Flore Auriculæ.*

N*Otæ ſunt, Folia longa & anguſta, flores hexapetali, auricularum pene formâ, odorati, ſiliqua longa, ſeminibus anguloſis ſanguinei coloris repleta.*

A. Xochinacazt..s, ſeu Flos Auriculæ, *Hern.* 30. *Raii Hiſt.* ii. 1671. Fructus oblongus, cineraceus, acidulus, *C. B. Pin.* 406. Orejuelas ſeu Orichelas, *Hughes.* In Nova Hiſpania creſcit. *Uſu.* Flos in compoſitionem Chocolatæ admittitur ad odorem & ſaporem ſuavem ei addendum. *Vires.* Calida & ſicca eſt, flatus diſcutit, pituitam extenuat, ventriculum debilem & frigidum corroborat, & calfacit.

X. *De Tamarindo.*

S*Iliquis craſſis, incurvis, unà cum ſeminibus pulpam acidam continentibus, nullo in extremo nervo impari folio,* R. Meth. p. 41.

A. Tamarindus, *Offic. Ger. Emac.* 1607. *Cat. Jam.* 147. *Hiſt.* ii. 45. *Commel. Flor. Mal.* 259. *Pluk. Almag.* 361. *Park. Theat.* 217. *Hern.* 83. *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 588. *Raii Hiſt.* ii. 1748. *Tourn. Inſt.* 660. Tamarindus & Caranda, *Bont.* 94. Tamarindus, Oxyphænicon, *Mont. Exot.* 10. Tamarindi, *J. B.* 422. *Chab.* 90. *Boerh. Ind.* A. ii. 59. *Ind. Med.* cxiv. Tamarindi; Luſitanis Tamaræazecla, *Marcg.* 107. Tamarindus Arabica, *Jonſ. Dendr.* 385. Tamarindus Derelſide appellata, *Alp. Egypt.* 37. Tamarindus Derelſide Proſperi Alpini, *Breyn. Prod.* i. 51. Tamarindus vel Derelſide Ægyptiorum excellentiſſimo Proſp. Alp. *Pon.* (ed. *Cluſ.*) cccxxviii. Il Tamarindo, ò Derelſide de gli Egittii, *Pon. Ital. Bald.* 23. Siliqua Arabica, quæ Tamarindus, *C. B. Pin.* 403. Hijabila, Tamarindus, *Herm. Muſ. Zeyl.* 27. Jutra ſive Tamarindus, *Piſ.* (ed. 1658.) 157. Balam-pulli ſive Maderam-pulli, *Hort. Mal.* i. 39. *Tab.* 23. A. *The Tamarind-tree.* Gal. *Tamarin.* G. Saur-Datteln-Baum. B. *Tamarinde.* Non ſolum hæc arbor in Arabia creſcit, ſed etiam in utraque India. *Uſu.* Fructus ſeu pulpa membranacea ex ſiliquis exempta, colore ex fuſco nigricante, ſaporis ſubacris & acidi. Eligendi recentes, nigro-rufeſcentes, teneri, multis villis intertexti, pingues, acidi. *Vires.* Re-

Refrigerat, & ſiccat, humorum acrimoniam & fervorem reprimit, bilem ac aduſtos humores blandè ducit, ſiti ſuccurrit, *Schrod.*

XI. *De Nerio.*

NOtæ ſunt, *Flos ſpecioſus, ſiliqua & ſemen Apocyni, lanugine ſeu pappo adhærente alatum,* R. Meth. A. p. 150. 196.

A. Nerium, *Offic. Ind. Med.* lxxxi. *Ger.* 1220. Nerium, Oleander, *Mont. Ind.* 48. Nerium ſive Oleander, *Ger. Emac.* 1406. Nerium ſive Rhododendron, *Chab.* 110. Nerium ſive Rhododendron, flore rubro & albo, *J. B.* ii. 140. Nerium floribus rubeſcentibus & albis, *C. B. Pin.* 464. *Jonſ. Dendr.* 389. *Tourn. Inſt.* 605. *Elem. Bot.* 476. *Boerh. Ind.* A. 316. Oleander ſive Laurus Roſea, *Park. Theat.* 1469. A. *Oleander* vulgò, *Herm. Cat. Roſe-Bay.* Gal. *Laurier-Roſe.* G. Lorbeer-Roſen. B. *Rozelaurier, Oleander.* In hortis colitur. Julio floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Extrinſecus vim digerendi habet. Inter plantas Pſoricas, ſeu ad ſcabiem enumerat *Mont. Ind.* pag. 75. Folia ingrediuntur Pulverem Sternutatorium. V. *Codex Medicament.* p. 70. Plus videat lector in *Hiſt. Plant. Boerh.* pag. 396. Intra corpus aſſumpta pernicioſa & venenoſa eſſe ſcribit *Galen.*

Arbores & Frutices ſiliquoſæ floribus difformibus ſeu Papilionaceis.

XII. *De Araco Aromatico.*

NOTÆ: *Volubilis eſt planta, foliis Plantagineis, ſingulis ex utraque parte caulis alternatim poſitis, floribus nigricantibus, ſiliquis longis, anguſtis, odoratis.*

A. Vanilia, Banilia, *Offic.* Vanilla, *Ind. Med.* cxix. Vanilla flore viridi, & albo fructu nigricante, *Plum. Nov. Gen.* 25. *Tab.* 28. Vaynillus, Vayniglia, *Mont. Exot.* 9. Vanillias Piperis arbori Jamaicenſis innaſcens, *Pluk. Almag.* 381. *Phytog.* cccxx. f. 4. Volubilis ſiliquoſa Mexicana, foliis Plantaginis, *Raii Hiſt.* ii. 1330. Volubilis Americana capreolata, Plantaginis foliis, ſiliquis longis moſchum olentibus, *Hiſt. Oxon.* iii. 613. Lathyrus Mexicanus ſiliquis longiſſimis, moſchatis, nigris, *Ammon. Char. Plant.* 436. Aracus Aromaticus, Tlilxochitl, ſeu Flos niger, *Hern.* 38. Tlilzochitl, *Laet. Ind. Occ.* 230. Lobus oblongus aromaticus, *Cat. Jam* 70. *Hiſt.* i. 180. Lobus aromaticus ſubfuſcus Terebinthi corniculis ſimilis, *C. B. Pin.* 404. *Jonſ. Dendr.* 394. Lobus oblongus aromaticus, odore fere Belzuini, *J. B.* i. 428. A. *The Vanelloes. or Banila's.* Gal. *Vanille.* G. Vainille. B. *Vanille.* In Nova Hiſpania & aliis calidis regionibus provenit. *Uſu.* Fructus compreſſus, formâ vaginam referens, exterius nigricans, quaſi coriaceus, interius pulpâ concolori cum minutiſſimis acinis, inſtar ficûs refertus, ſaporis ſubacris, pinguis, & aromatici, odoris fragrantis, moſchum redolentis. Ingreditur Chocolatam. *Vires.* Urinam ciet, menſtrua evocat, partum accelerat, ac ſecundas mortuumque fœtum expellit; ventriculum calfacit, & roborat; flatus diſcutit; humores crudos concoquit; cerebrum confortat, *Hern.*

XIII. *De Arbore Judæ.*

NOtæ ſunt, *Folia circinatæ ferè rotunditatis Aſari, ſed majora alternatim in ramulis naſcentia; floris ſtructuræ peculiaris, folia etenim lateralia Alæ dicta, folium ſuperius ſeu vexillum ſuperant, præter aliorum hujus generis normam; præterea folium inferius è duobus foliis, ſeu mavis partibus penitus ſeparatis componitur; ſiliquae longae, compreſſae, membranaceae,* Raii Method. A. pag. 162.

A. Arbor Judæ, Siliquaſtrum, *Mont. Ind.* 37. Arbor Judæ, *Ger.* 1240. *Emac.* 1428. *Park. Theat.* 1554. *Raii Hiſt.* ii. 1717. Arbor Judaica, *Chab.* 91. Judaica Arbor, *J. B.* i. 433. Siliqua ſylveſtris rotundifolia, *C. B. Pin.* 402. Siliqua ſylveſtris vulgaris, *Jonſ. Dendr.* 381. Siliqua ſpuria rotundifolia ſylveſtris, *Volck. Flor. Nor.* 355. Siliquaſtrum, *Elem. Bot.* 507. *Tourn. Inſt.* 647. *Boerh. Ind.* A. ii. 23. Cercis prior Theophraſti quibuſdam, aliis Colutea Theophraſti, *Raii Hiſt.* 1717. A. *Judas's-tree.* Gal. *Gainier.* G. Judas-Baum. B. *Judas-boom.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Siliqua. *Vires.* Fructus aſtringit, *Mont.*

XIV. *De Caroba.*

F*Oliis pinnatis, latis, deciduis, ſpinis carentibus, ſiliquis compreſſis, carnoſis, dulcibus, eſculentis, à reliquis differt,* R. Meth. p. 40.

A. 1. Siliqua dulcis, Caroba, Carantia, *Offic. Rand. Ind.* 84. Siliqua, *Mont. Ind.* 19. *Schrod.* iv. 158. *Chab.* 89. Siliqua edulis, *C. B. Pin.* 402. *Jonſ. Dendr.* 381. *Tourn. Inſt.* 578. *Elem. Bot.* 449. *Boerh. Ind.* A. ii. 38. Siliqua dulcis, *Commel. Plant. Uſu.* 79. *Mill. Cat.* 148. Siliqua dulcis ſive vulgatior, *Park. Theat.* 236. Siliqua arbor ſive Carantia, *J. B.* i. 413. *Raii Hiſt.* ii. 1718. Ceratia, Siliqua ſive Ceratonia, *Ger.* 1241. *Emac.* 1429. Ceratia ſive Siliqua dulcis & edulis, *Pluk. Almag.* 97. Ceratonia, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 135. A. *The Carob-tree.* Gal. *Carouge.* B. St. Johannis-Brot. B. *St. Jans-broot.* In Sicilia, Apulia, & Regno Neapolitano oritur. *Uſu.* Fructus, ſed raro. *Vires.* Siccat, & aſtringit. Uſus præcipuus in ardore ſtomachi, tuſſi, &c, Alias eſt difficilis, *Schrod.*

A. 2. Acacalis, *Offic.* Acacalis quorundam ſive Kelmeſan foliis Ceratiæ, *J. B.* i. 435. Siliquæ ſylveſtri ſimilis, *C. B. Pin.* 402. *Raii Hiſt.* ii. 1718. *Jonſ. Dendr.* 382. A. *The Wild Carob.* Gal. *Carouge ſauvage.* G. Wilde Schoten. B. *Wild St. Jans-broot.* Circa Conſtantinopolin reperitur. *Uſu.* Semen. *Vires.* Tam vulgare Conſtantinopoli ad oculorum morbos eſt remedium, ut tritum ſit Proverbium: *Si doleant oculi, habes. Chaſmeſen,* R. H.

XV. *De Geniſtella.*

N*Otæ, Statura humilior, ſiliqua compreſſa, ſemen reniforme, folia alterna aut radiatim ad intervalla ramulos cingentia,* Raii Method. A. p. 102.

A. Geniſtella, Geniſta tinctoria, *Offic.* Geniſta tinctorum, Flos tinctorum, *Mont Ind.* 43. Geniſtella tinctoria, *Ger.* 1136. *Emac.* 1316. *Raii Hiſt.* ii. 1725. *Synop.* iii. 474. *Mer. Pin.* 44. Geniſtella infectiora, *Merc. Bot.* i. 37. *Phyt. Brit.* 45. Geniſta tinctoria vulgaris, *Park. Theat.* 228. Geniſta tinctoria Germanica, *C. B. Pin.* 395. *Tourn. Inſt.* 643. *Elem. Bot.* 504. *Boerh. Ind.* A. ii. 25. *Dill. Cat. Giſſ.* 110. *Rupp. Flor. Jen.* 215. *Buxb.* 135. Geniſta humilis, Flos tinctorius, *Chab.* 84. Geniſta non ſpinoſa, Tinctorius, Germanica, *Jonſ. Dendr.* 373. Tinctorius Flos, *J. B.* i. 391. A. *Green-weed, Diers-weed.* Gal. *Spargelle.* G. kleiner Teutſcher Genſter. B. *gemeene Akker-Brem.* In paſcuis nimis frequens. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Aſtringentem ei facultatem attribuit *Mont.*

XVI. *De Spartio.*

A*Ltitudine ſua & viminibus junceis à Geniſtella differt,* Raii Meth. A. p. 162.

A. Geniſta Hiſpanica, *Offic. Ind. Med.* li. Geniſta juncea, *J. B.* i. 395. *Tourn. Inſt.* 643. *Elem. Bot.* 504. *Boerh. Ind.* A. ii. 23. *Rupp. Flor Jen.* 115. Geniſta Hiſpanica, *Ger.* 1131. *Emac.* 1313. *Raii Hiſt.* ii. 1726. Geniſta Hiſpanica floribus luteis amplis, ſeminibus Lenti ſimilibus, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 369. Spartium, Geniſta juncea, Geniſta Hiſpanica, *Chab.* 86. Spartium arboreſcens ſeminibus Lenti ſimilibus, *C. B. Pin.* 396. Spartium Hiſpanicum frutex vulgare, *Park. Theat.* 231. A. *Spaniſh Brome.* Gal. *Genêt d'Eſpagne.* G. Spaniſche Pfriemen. B. *Spaanſe Brem.* In hortis frequens. Junio & Julio floret. *Uſu.* Vimina, flores, ſemina. *Vires.* Cum Geniſta viribus convenit, quâ tamen efficacior eſt.

XVII. *De Geniſta Spinoſa.*

N*Otæ ſunt, Tota ex aculeis denſiſſimis ferè componitur; folia enim poſt exortum brevi decidunt,* R. Meth. p. 162.

A. 1. Scorpius, *Offic.* Geniſta ſpinoſa major, *Ger.* 1138. (quod deſcriptionem) Geniſta ſpinoſa vulgaris, *Ger. Emac.* 1319. *Raii Hiſt.* ii. 1729. *Synop.* iii. 475. *Merc. Bot.* i. 37. *Phyt. Brit.* 45. *Mer. Pin.* 44. Geniſta ſpinoſa major longioribus aculeis, *C. B. Pin.* 394. *Jonſ. Dendr.* 370. Geniſta ſpinoſa major vulgaris ſeu Scorpius Theophraſti, quam Gaza Nepam tranſtulit, *Park. Theat.* 1003. Geniſtellæ ſpinoſæ affinis, Nepa quibuſdam, *J. B.* i. 400. Geniſta ſpinoſæ affinis, Nepa & Scorpius quibuſdam, *Chab.* 85. Geniſta Spartium majus longioribus aculeis, *Elem. Bot.* 505. *Tourn.*

Tourn. Inſt. 445. Boerh. Ind. A. ii. 24. Dill. Cat. Giſſ. 130. A. Furz, or Gors. Gal. Grand Genêt piquant. G. Scorpions-Kraut. B. Stekende Brem. Ericetis & incultis naſcitur. Vere floret. Uſu. Tota planta. Vires. Cum Geniſta viribus convenit.

A. 2. Nepa, Offic. Geniſta aculeata minor ſive Nepa Theophraſti, Ger. 1140. Emac. 1321. Geniſta ſpinoſa minor, Park. Theat. 1003. Raii Synop. iii. 479. Geniſta ſpinoſa major brevibus aculeis, C. B. Pin. 394. Jonſ. Dendr. 370. Raii Hiſt. ii. 1729. Geniſta-Spartium majus brevioribus aculeis, Elem. Bot. 505. Tourn. Inſt. 445. Boerh. Ind. A. ii. 24. Dill. Cat. Giſſ. 130. A. The leſſer Furz. Gal. Petit Genêt piquant. G. Klein Geſpel-Dorn. B. kleine ſtekende Brem. Cum priore convenit. Autumno floret. Uſu. Tota planta. Vires. Cum priore viribus etiam convenit.

XVIII. De Anagyride.

NOtæ ſunt, Odor fœtidus, flores è foliorum ſinubus bini, terni aut quaterni ſimul exeuntes, figurâ (obſervante D. Tournefortio) peculiari, ſiquidem folium ſuperius multò brevius eſt reliquis, R. Meth. A. p. 163.

A Anagyris, Offic. Chab. 78. Mont. Ind. 36. Anagyris fœtida, C. B. Pin. 391. Ger. 1239. Emac. 1427. Park. Theat. 245. Jonſ. Dendr. 364. Raii Hiſt. ii. 1722. Tourn. Inſt. 647 Elem. Bot. 507. Boerh. Ind. A. ii. 27. Anagyris vera fœtida, J. B. i. 364. A. Stinking-Bean-Trefoil. Gal. Bois puant. G. Stinckender Bohnen-Baum. B. Stinkende Klaverboom. In Italia provenit. Maio & Junio floret. Uſu. Folia, ſemen. Vires. Tenera folia trita tumores illitu reprimunt; ſi partus hæreat, & ſecundæ menſeſque morentur; drachmæ pondere bibuntur in paſſo: ſic & ſuſpirioſis dantur, & contra capitis dolores in vino: Radicis cortex concoquendis, diſcutiendiſque adhibetur. Semen commanducatum vomitiones vehementer ciet, Dioſc.

XIX. De Laburno.

CUjus notæ, Statura & magnitudo inſignis; flores plures ſimul velut in racemo dependentes, Raii Meth. A. p. 163.

A. Laburnum, Offic. Chab. 78. Laburnum trifolium Anagyridi ſimile, J. B. i. 361. Anagyris, Ger. 1239. Emac. 1427. Anagyris non fœtida ſive Laburnum majus, Parkinſ. Theat. 245. Anagyris non fœtida major vel Alpina, C. B. Pin. 391. Anagyris non fœtens major vel Alpina, Jonſ. Dendr. 364. Cytiſus Alpinus latifolius flore racemoſo, pendulo, Elem. Bot. 508. Tourn. Inſt. 647. Boerh. Ind. A. ii. 26. A. Bean-Trefoil-tree. Gal. Aubours. G. Kleiner Bohnen-Baum ohne Geſtanck. B. Klaver-boom. In montibus provenit. Junio & Julio floret. Uſu. Folia, ſemen. Vires. Purgat per inferiora & ſuperiora vehementius.

XX. De Geniſta.

FOliis in eodem pediculo ternis, viminibus tenuibus, anguloſis, confertis, ab aliis ſiliquoſis flore papilionaceo donatis fruticibus diſtinguitur, R. Synop. p. 232.

A. Geniſta, Offic. Ger. 1130. Emac. 1311. Chab. 83. Mer. Pin. 44. Geniſta vulgaris, Merc. Bot. i. 37. Phyt. Brit. 45. Geniſta vulgaris & ſcoparia, Park. Theat. 228. Geniſta anguloſa & ſcoparia, C. B. Pin. 395. Geniſta non ſpinoſa anguloſa & ſcoparia, Jonſ. Dendr. 372. Geniſta anguloſa trifolia, J. B. i. 388. Raii Hiſtor. ii. 1723. Synop. iii. 474. Cytiſo-Geniſta ſcoparia, vulgaris; flore luteo, Tourn. Inſt. 649. Boerh. Ind. A. ii. 27. Cytiſus ſcoparius vulgaris, Elem. Bot. 508. A. Common Broom. Gal. Commun Genêt. G. Pfriemen oder Genſter. B. Gemeene Brem. In paſcuis arenoſis & glareoſis abunde oritur. Maio floret. Uſu. Tota planta, flores, ſemen. Vires. Splenetica & nephritica cenſetur, hinc & hepatica; calfacit, & ſiccat, aperit, attenuat, abſtergit, calculum pellit, aquoſos humores educit, tam per vomitum, quam per alvum, & urinas. Hinc uſus ejus inſignis in obſtructione hepatis & lienis, Meſenterii, adeoque in hydrope, catarrhis, arthriticis affectibus, Schrod.

XXI. De Cytiſo.

STatura eſt humilior quàm præcedens, & magnitudo minor, ſiliqua compreſſa, Raii Meth. A. p. 163.

A. 1. Cytiſus, Offic. Mont. Ind. 41. Cytiſus incanus ſiliquis falcatis, C. B. Pin. 389. Raii Hiſt. i. 973. Jonſ. Dendr. 360. Cytiſus ſepti-

ſeptimus cornutus, *Ger.* 1124. *Emac.* 1305. Cytiſus ſiliquâ incurvâ, folio candicante, *J. B.* i. 361. Cytiſus ſiliquâ incurvâ, *Chab.* 78. Cytiſus Galeni creditus, Maranthæ Cornutus, *Park. Theat.* 1471. Medica fruteſcens incana, ſeu Trifolium fruteſcens incanum ſiliquâ falcatâ planâ, *Hiſt. Oxon.* ii. 158. Medica arborea ſiliquâ falcatâ, planâ, folio candicante, *Pluk. Almag.* 243. Medicago trifolia fruteſcens incana, *Tourn. Inſt.* 412. *Elem. Bot.* 328. *Boerh. Ind* A. ii. 35. Falcata incana Rivini, Cytiſus Maranthæ vulgo, *Rupp. Flor. Jen.* 213. Falcata incana, *Rivin. Irr. Tetr. Volck. Flor. Nor.* 161. A. *Shrub-Trefoil.* Gal. *Citiſe.* G. Gehörnter Geiß-Klee. B. *Cytiſus.* In hortis colitur. Æſtate floret. *Uſu.* Folia. *Vires.* Refrigerant; tumores diſcutiunt; decoctum potu urinam ciet, *Dioſc.* Ex hujus ligno Turcæ enſium manubria conficiunt, *Volck.*

Quamvis veteres unicam tantùm Cytiſi ſpeciem deſcripſerunt, idque imperfectè; recentiores tamen plurimas invenerunt plantas, quibus id nomen attribuunt. Quocirca ſtirps, quam hîc propono, æquo jure Cytiſi *Dioſcoridis* nomen ſibi vendicare poteſt, quàm alia quævis, imò potiori, cùm *Volckamerus* lignum ejus hodie in uſu eſſe apud Turcas affirmet (ut ſupra ſcripſi) adeoque ſi illarum regionum nativum non eſt, tamen ibi probe eſt cognitum.

A. 2. Pſeudo-cytiſus. *Offic.* Pſeudo-cytiſus hirſutus, *Ger.* 1126. *Emac.* 1308. Cytiſus hirſutus, *J. B.* i. 372. *Chab.* 79. *Tourn. Inſt.* 647. *Elem. Bot.* 508. Cytiſus Hiſpanicus, arboreus, *Park. Theat.* 1475. Cytiſus foliis ſubrufa lanugine hirſutis, *C. B. Pin.* 390. *Raii Hiſt.* i. 971. *Jonſ. Dendr.* 361. *Hort. Cath. Supp. A.* 25. A. *Hairy-Shrub-Trefoil.* Gal. *Faux Citiſe.* G. Staudichter Geiß-Klee mit rauhen Blättern. B. *Ruige Cytiſus.* In Italia & Sicilia invenitur. *Uſu.* Folia.

A. 3. Aſphalathus altera, *Offic.* Aſphalathus ſecunda trifolia, quæ Acacia ſecunda Matthiolo trifolia, *J. B.* i. 375. Aſphalathus ſecunda trifolia, Acacia ſecunda quorundam, *Chab.* 81. Acacia trifolia, *C. B. Pin.* 392. *Jonſ. Dendr.* 366. Acacia altera trifolia, *Ger.* 1149. *Emac.* 1330. Acacia Dioſcoridis, *Ger.* 1149. Acacia ſecunda ſeu altera Dioſcoridis, *Park. Theat.* 1544. Cytiſus ſpinoſus, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 218. *Tourn. Inſt.* 648. *Elem Bot.* 508. *Boerh. Ind.* A. ii. 27. Cytiſus ſpinoſus Acacia dictus, *Raii Hiſt.* ii. 1723. Cytiſo-Spartium aculeatum, Acacia trifolia dictum, *Pluk. Almag.* 129. A. *Trefoil-Acacia.* Gal. *Aſpalat.* G. Aſphalat. B. *Cytiſus met doornen.* In Sicilia, Italia, &c. reperitur. *Uſu.* Succus. *Vires.* Aſtringit, ſed viribus inferior (eſt quàm vera Acacia) & ocularibus medicamentis inutilis, *Dioſc.*

XXII. *De Acacia.*

NOtæ quibus à Mimoſa diſcernitur: ſunt Siliqua bivalvis, craſſa, dura, & valida: Semina ſubſtantiâ quadam carnoſâ veſtita, vel interpoſita, Breyn. 2. P.

A. 1. Acacia, *Offic. Alp. Ægypt.* 9. *Veſling. Obſ.* 6. Acacia vera, *Schrod.* iv. 6. *Raii Hiſt.* i. 976. *J. B.* i. 9. *Tourn. Inſt.* 605. *Boerh. Ind* A. ii. 56. Acacia vera *Chab.* 92. Acacia vera ſive Spina Ægyptiaca, *Park. Theat.* 1547. Acacia Dioſcoridis, *Ger. Emac.* 1590. Acacia vera Ægyptiaca, ſiliquis ſinuoſis, ſive Lupini, *Breyn. Prod.* ii 2. Acacia Ægyptiaca, *Col. in Rech.* 866. Acacia Ægyptiaca foliis Scorpioidis leguminoſæ, ſiliquis albis, compreſſis, iſthmo interceptis, floribus luteis, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 5. Acacia vera, *Ger.* 1149. Acacia foliis Scorpioides leguminoſæ, *C. B. Pin.* 392. Acacia Ægyptia, ſiliquis Lupini, floribus luteis, *Herm. Parad. Bat. Prod.* 303. Acacia vera, ſeu Spina Ægyptiaca, foliis Scorpioides leguminoſæ floribus luteis, ſiliquis compreſſis Lupini, *Dougl. Ind.* 2. Acacia vera ſeu Ægyptiaca, *Ind. Med.* ii. Acacia vera, ſive Spina Ægyptiaca, ſubrotundis foliis, flore luteo, ſiliquâ brevi, paucioribus, iſthmis glabris & cortice nigricantibus donata, *Pluk. Almag.* 3. Mizquitl ſeu Acacia, *Hern.* 59. A. *The Egyptian-Thorn.* Gal. *Acacia veritable d' Egypte.* G. Egyptiſcher Schoten-Dorn. B. *Opregte Acacia van Egypten.* In Ægypto, Arabia, &c. ſuccreſcit. *Uſu.* Succus inſpiſſatus è fructu immaturo expreſſus, colore intus rufeſcens ſeu ſubfulvus, extus verò nigricans, ſaporis acerbi, & auſteri, cum aſtringentia. Et hæc eſt vera veterum Acacia, inquit *Schroderus*, quæ Theriacam ingreditur, recipiendaque eſt, ubi Acaciæ ſimpliciter mentio fit. Et *Gummi Arabicum*, *Offic. Mont. Exot.* 10. *Ind. Med.* lvi. dictum; ſubſtantia eſt gummoſa, ex albo flaveſcens, pallida & pellucida, ſaporis aquei, viſcoſi, inciſione ſponte exſudans. Eligendum vitri modo pellucidum, ſincerum, in vermiculorum ſpeciem contractum, candidum vel ad flavedinem inclinans. *Vires.* Succus refrigerat, ſiccat, craſſarum partium eſt, incraſſat, aſtringit. *Gummi* calfacit & humectat,

mectat, inſpiſſat, poros cutis obſtruit, acrimoniam medicamentorum obtundit, aſperitati aſperæ arteriæ ac tuſſi confert, ocularibus medicamentis & arteriacis commodiſſimè adhibetur, *Schrod.*

A. 2. Acacia Indica Farneſiana, *Ald.* 2. *Raii Hiſt.* i. 977. *Tourn. Inſt.* 605. *Elem. Bot.* 477. *Ind. Med.* lvii. *Jonſ. Dendr.* 366. *Rupp. Flor. Jen.* 18. Acacia Indica ſiliqua tumida, tuberoſa, *Breyn. Prod.* ii. 2. Acacia Americana ſiliquis teretibus ventricoſis, floribus luteis, *Herm. Par. Bat. Prod.* 303. *Cat. Jam.* 152. *Hiſt.* ii. 56. Acacia Americana Farneſiana, *Park. Theat.* 1547. Acacia Indica foliis ſcorpioides leguminoſæ ſiliquis fuſcis, teretibus, reſinoſis, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 5. *Boerh. Ind.* A. ii. 56. *Volck. Flor. Nor.* 4. A. *Indian Thorn.* Gal. *Acacia des Indes.* G. Indianiſche Schoten-Dorn. B. *Indiaanſe Acacia, van Aldinus.* In hortis curioſorum. *Uſu.* Gummi Arabicum, *Ind. Med.* lvi. quod etiam fluit ex hac arbore.

A. 3. Acacia ſiliquis compreſſis, *Ind. Med.* lvii. Gummi Senica, *Offic.* Gummi Senica ſeu Orientalis, *Mont. Exot.* 10. Gummi Senegalenſe, *Ind. Med.* lvii. dictum, Gummi Arabico ſimile eſt, ſed glebis majoribus, exteriùs ſcabrum, intus clarum & tranſparens, colore alias albicante, alias rubente, ſapore aqueo ſeu fatuo, & glutinoſo, odoris nullius. Ex Guinea Africana ad nos adfertur, nomenque (ut nonnulli affirmant) à Senega fluvio mutuatur. Verum enimverò è quanam arbore ſeu emanet ſeu eliciatur, me latet, ni fortè Acaciæ quædam ſpecies ſit: ut ob ſimilitudinem ſuam cum Gummi Arabico, cui reſpondet, conjicere licet. *Vires.* Ut figura & ſpecie externa, ſic etiam viribus cum Gummi Arabico convenit.

Pharmacopolæ noſtrates Londinenſes candidiſſimas & maximè pellucidas hujus partes diffractas pro Gummi Arabico divendunt.

A. 4. Lycium Indicum, *Offic.* Lycium Indicum putatum Garciæ, *Park. Theat.* 1011. Lycium Garciæ ſive Cate, *J. B.* i. 61. *Raii Hiſt.* ii. 1628. Lycium Indicum & Cate, *Chab.* 51. Lycium Ericæ foliis, Cate Garciæ, *Jonſ. Dendr.* 268. Lycium foliis Ericæ, *C. B. Pin.* 479. Arbor ſpinoſa, unde Cate ſive Lycium exprimitur, *Bont.* 92. A. *Indian Thorn.* Gal. *Cate.* G. Indianiſche Burdorn. B. *Indiaanſe Boksdoorn.* In India Orientali oritur. *Uſu.* Succus inſpiſſatus Cate dictus. *Vires.* Dentes & gingivas corroborat & firmat.

Num Cate *Bontii* & Terra Japonica ſive Catechu una & eadem res ſint, dubium eſt non facilè ſolubile inter eruditos hujus ſeculi. Ex proximitate nominum Cate & Catechu facilè inducor ut credam eandem eſſe. Verum è contrario *Helbigius*, ut ſuperiùs lectorem monui, diſertè affirmat Catechu ab arbore illa deſumi, cujus fructum Indigenæ cum calce & Betle foliis manducant, quam *Bontius* fidenter affirmat Arecæ ſeu Fauſel fructum eſſe, tanto viro non poſſum non fidem adhibere; præſertim cum conſidero illum eo loci diu vixiſſe. Cumque tanta obſervetur varietas in colore & pondere Terræ Japonicæ, quamvis ſub eodem nomine omnes huc adferantur, non video cur diverſarum plantarum genera eſſe non poſſint.

A. 5. Acaciæ ſpecies ex quâ Kaath vel Lycium Indicum conficiunt, *Ephem. Germ.* Anno 13. p. 8, 9, 10. *Tab.* 1.

XXIII. *De Pſeudoacacia.*

A. Pſeudoacacia, *Offic.* Pſeudoacacia vulgaris, *Ind. Med.* ii. *Tourn. Inſt.* 649. *Elem. Bot.* 509. *Boerh. Ind.* A. ii. 39. Pſeudoacacia Americana Robini, *Park. Theat.* 1550. Acacia Americana Robini, *Cornut.* 272. Acacia Americana foliis Coluteæ, monococcos, ſiliquis echinatis, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 5. *Raii Hiſt.* ii. 1719. A. *Baſtard Acacia.* Gal. *Faux Acacia.* G. Falſche Schoten-Dorn. B. *Valſe Acacia.* Americanæ incola eſt, apud nos in hortis curioſorum invenitur. De *uſu* & *viribus* nil invenio. Fit aqua ſtillatitia ex floribus, apud Pariſienſes.

XXIV. *De Colutea.*

Siliquis veſicæ in modum turgidis & velut inflatis ab aliis diſtinguitur, R. Meth. A. p. 163.

A. Colutea, *Offic.* *Ger.* 1116. *Emac.* 1299. *Ind. Med.* xxxix. Colutea veſicaria, *C. B. Pin.* 396. *J. B.* i. 380. *Chab.* 81. *Raii Hiſt.* ii. 1720. *Jonſ. Dendr.* 377. *Tourn. Inſt.* 649. *Elem. Bot.* 509. *Boerh. Ind.* A. ii. 39. Colutea veſicaria vulgaris, *Park. Theat.* 226. Senna Mauritanorum, *Chomel*, i. 42. Pſeudo-ſenna ſive Senna Europæa, *Boerh. Hiſt. Plant.* 468. Senna Pauperum, *Ejuſd.* A. *Baſtard Sena.* Gal. *Baguenaudier, Lilach.* G. Falſche Senes Blätter.

B.

B. *Lombartze Lintzen, Wilde Zeneblade.* In hortis colitur. Junio & Julio floret. *Uſu.* Folia, Semina. *Vires.* Purgant non ſolùm per inferiora, vomitiones movent, hinc non niſi robuſtioribus exhibenda, *Buxb.* Æquè purgat ac Senna, ruſtici ut plurimum uſurpare ſolent, *Boerh.*

XXV. *De Emero.*

Siliquis gracilibus à Coluteo genere differt; à Galega, quod hæc frutex ſit, illa herba, *R. Meth. A. p.* 163.

A. Emerus, *Offic.* Emerus minor, *Tourn. Inſt.* 650. *Elem. Bot.* 510. *Boerh. Ind.* A. ii. 49. Colutea humilis, *Park. Theat.* 227. Colutea ſcorpioides humilis, *Ger.* 1117. *Emac.* 1300. *Raii Hiſt.* i. 924. *J. B.* i. 382. *Chab.* 81. Colutea ſcorpioides humilior & minor, *Hiſt. Oxon.* ii. 122. Colutea ſiliquoſa minor, *C. B. Pin.* 397. Colutea ſiliquoſa ſeu ſcorpioides minor, *Jonſ. Dendr.* 378. Coronilla montana, *Rivin. Irr. Tetr. Rupp. Flor. Jen.* 216. *Buxb.* 85. A. *Scorpion Sena.* Gal. *Sené de Scorpion.* G. Scorpions Senes-blätter. B. *Kleine Colutea met Haauwtjes.* In montoſis. Junio floret. *Uſu.* Folia. *Vires* medicatas non novit recommendatas *Boerhaavius.* Vulgus autem foliis Sennæ ſubſtituit, ut ſcribit *Ruppius.* Vetulæ medicaſtræ vocant A. *Senes Blatter.* Gall. *Feüille de Sené.* G. Senesblätter. B. *Zenebladen*, & utuntur hac loco foliorum Sennæ *Buxb.*

XXVI. *De Braſilio.*

Notæ ſunt, Siliqua bivalvis, craſſa, in extremo lata, ſemina longiora quàm lata, folia pinnata.

A. 1. Braſilia, *Offic.* Arbor Braſilia, *Raii Hiſt.* ii. 1736. *Park. Theat.* 1644. Braſilium lignum, *J. B.* i. 490. Braſilium lignum, *Chab.* 37. Lignum Braſilianum, *Geoff. Tract.* 310. *Mont. Exot.* 8. Pſeudoſantalum rubrum ſive Arbor Braſilia, *C. B. Pin.* 393. Ibirapitanga ſive Lignum rubrum, *Piſon.* (Ed. 1658.) 164. Ibirapitanga Braſilienſibus, *Marcg.* 101. Criſta pavonis Coronillæ folio tertia, ſive tinctoria maxima Braſiliana, flore variegato, parvo, odoratiſſimo, ſiliquâ aculeatâ, lignum Braſilium dictum ferens, *Breyn. Prod.* ii. 37. Erythoxylum Braſilianum ſpinoſum foliis Acaciæ, *Herm. Par. Bat. Prod.* 333. A. *Braſil Wood.* Gal. *Bois de Breſil*, ou *Bois de Fernambouc.* G. Braſilien-Holtz. B. *Braſilien-hout.* In Braſilia creſcit. Decembri floret. *Uſu.* Lignum ſeu potiùs matrix ad tingendum utilis. *Vires.* Frigidum eſt & ſiccum; mitigat febres, reſtringit ac corroborat inſtar Santali, &c. *R. H.* p. 1737.

A. 2. Lignum Campeſcanum, *Offic.* Lignum Campeſcanum, Lignum Indicum, *Mont. Exot.* 8. Lignum Campechianum, *Laet. Ind. Occid.* 274. Lignum Campechianum, ſpecies quædam Braſil, *Cat. Jam.* 213. *Sloan. Hiſt.* ii. 183. *Raii Dendr.* 172. Lignum Braſilio ſimile cæruleo tingens, *J. B.* i. 492. *Jonſ. Dendr.* 458. Ligno Braſiliano ſimile, *C. B. Pin.* 393. Criſta pavonis Coronillæ folio ſecunda, ſive tinctoria Indica flore luteo racemoſo minore, ſiliqua latiſſima glabra, lignum rubrum Sappan dictum ferens, *Breyn. Prod.* ii. 37. *Commel. Flor. Mal.* 92. Erythroxylum ſive lignum rubrum Indicum ſpinoſiſſimum Coluteæ foliis, floribus luteis, ſiliquis maximis, *Parad. Bat. Prod.* 333. Tſiam pangam, *Hort. Mal.* vi. 3. *Tab.* 2. *Commel. Flor. Mal.* 266. Pataghi, Patanghi, Acacia Zeylanica major tinctoria Panſapan, *Herm. Muſ. Zeyl.* 42. Lignum Sapan vulgo. An Jacaranda, *Piſon.* 11? A. *Log-Wood.* Gal. *Bois de Campêche.* G. Holtz von Campeche. B. *Campeche-hout.* In India Orientali atque etiam Occidentali oritur. *Uſu.* Lignum ad tingendum utile, in medicina raro.

A. 3. Lignum rubrum, *Offic.* Braſilio ſimile Lignum Vernimbock Germanis dictum, *J. B.* i. 492. *Raii Hiſt.* ii. 1737. A. *Red-Wood.* Gal. *Bois rouge.* G. Phernambuck-Holtz. B. *Rood-hout.* In Braſilia ſuccreſcit. *Uſu.* Lignum ad tingendum utile.

A. 4. Santalum rubrum, *Offic. Ger.* 1389. *Emac.* 1586. *Park. Theat.* 1605. *C. B. Pin.* 393. *J. B.* i. 489. *Chab.* 37. *Raii Hiſt.* ii. 1805. *Jonſ. Dendr.* 456. *Ind. Med.* civ. *Mont. Exot.* 8. A. *Red. Sanders.* Gal. *Santale rouge.* G. Rohter Santal. B. *Rode Santal.* In India Orientali intra Gangem fluvium creſcit. *Uſu.* Lignum ſeu potius cor vel Matrix ab integumentis exterioribus, cortice & ligno ſeparata, ſolida, denſa, ponderoſa, coloris rubicundi. *Vires.* Hoc genus Santali refrigerat & aſtringit; unde quicquid virium Arabes aliique adversùs ardores alioſque morbos calidos Santalis attribuunt, huic potiſſimum conveniunt, *Raii Hiſt.*

XXVII.

XXVII. *De Sarcocollifera.*

Sunt *qui arborem ſiliquoſam, flore papilionaceo faciunt, qua de cauſa eam hoc in loco diſpoſui.* Aliqui Tithymalum Perſicum ſpinoſum eſſe affirmant.

A. Sarcocolla, *Offic. C. B. Pin.* 498. *Park. Theat.* 1544. *Raii Hiſt.* ii. 1847. *Ind. Med.* cv. *Mont. Exot.* 11. *Geoff. Tract.* 364. Sarcocolla Officinarum, *J. B.* i. 308. A. *Sarcocol.* Gal. *Arbre épineux, d'où ſort la gomme de Sarcocolle, ou Colle-chair.* G. Fleiſchleim. B. *Vlees-lym.* Lachryma gummea eſt in granulis, Mannæ ſeu pollini Thuris ſimilis, ſpongioſa, colore ſubrufa, ſaporis amaricantis & lenti, obſcura quadam dulcedine. Ex Perſia ad nos transfertur. Eligenda recens, coloris ad pallorem vergentis (vetuſta enim rubeſcit) ſaporis amari, ſubſtantiæ poroſæ, glutinoſæ, &c. *Vires.* Calfacit & ſiccat, aſtringit, conſolidat, glutinat, coquit, maturat. Uſus præcipui in vulneribus extergendis, conſolidandis, cicatrice obducendis, unde & nomen adepta eſt, &c. Mirificè prodeſt in Oculorum fluxionibus, albugine, nubeculis, (maceratur in lacte Aſinino, vel humano, dies quinque poſtea, cum aqua Roſarum mixta, ciliis imponitur, addito, ſi libet, tantillo Sacchari). In hæmorrhagiis narium anacollematis admiſcetur, *Schrod.*

SECTIO UNDECIMA.

De Partibus Stirpium minus cognitarum.

A*tque hic Phytologiæ meæ Colophonem addidiſſem, ni ſuperfuiſſent adhuc paucula quædam ſimplicia Officinalia, quæ Plantarum partes ſunt, quorum tamen originis, aut plantarum productricium, nulla neque apud Veteres, neque apud Recentiores certa extant veſtigia; quocirca, quò ea referrem incertus, locis ſuis in præcedenti opere diſponere non potui, verùm ſatius duxi ſeorſim exhibere, & ſectionem propriam iis aſſignare; & licet non adeò numeroſæ ſint, ſecundùm methodum tamen in Catalogis ſimplicium Pharmacopœis omnibus præfixis obſervatum, in quatuor partes ſeu genera, videlicet* Radices, Cortices, Ligna, & Gummi, *diſtribuere.*

De Radicibus minus cognitis.

I. *De Rhodio.*

A. 1. Lignum Aſpalathi, & Rhodium, *Offic.* Rhodium lignum, *Schrod.* iv. 137. *Geoff. Tract.* 313. Radix Rhodina, Lignum Rhodinum, *Mont. Exot.* 7. Aſpalathus, *Ind. Med.* xv. A. *Roſe-Wood, or Rhodium.* Gal. *Bois de Rhode, Bois de Roſe, Bois de Cypre.* G. Rhodiſer-Holtz. B. *Rhodiſe-bout. Vires.* Dioſcoridi & Galeno calfacit, ſiccat, & aſtringit, unde commendatum ad ulcera oris, ad nomas genitalium & ſordida ulcera, ad alvi fluxus. Verum enimverò an hæc noſtrati conveniant, cuivis licet experiri. Vix enim modernis practicis in uſu eſt, niſi quod interdum ad Renum Calculos decoctis incoquitur, *Schrod.* Officinis noſtris cephalica eſſe exiſtimatur, & inter odoramenta enumeratur. Duplex in Officinis noſtris invenitur ex inſulis Canarienſibus & aliunde ad nos allata.

A. 2. Aſpalathus colore Buxi, *C. B. Pin.* 392. *Raii Hiſt.* ii. 1809. Radix eſt lignoſa, dura & contorta, torulis pinguibus & reſinoſis ſubinde interſtincta, à cortice deraſo, colore Buxi, odoris roſei fragrantis, ac reſinoſi, ſaporis ſubamari & pinguis.

A. 3. Aſpalathus albicans torulo citrio, *C. B. Pin.* 392. *Ger. Emac.* 1624. Lignum Roſæ odore, aliis Lignum Thuris, aliis Aſpalathus, *J. B.* i. 472. *Raii Hiſt.* ii. 1809. *Chab.* 35. Radix eſt lignoſa, dura, ac ſolida, bicolor, in medio fulva, in ambitu alba, cortice ſatis craſſo, ſcabro, coloris ex fuſco cinerei tecta, odore & ſapore præcedentis. De ligno Rhodio quid ſit, magna inter Auctores diſſenſio & lis eſt. *Ruellius, Caſparus Bauhinus*, atque etiam Officinæ noſtræ Rhodium & Aſpalathum idem eſſe ſtatuunt; quæ ſententia à *Cordo* oppugnatur, affirmante Aſpalathum Agallochi ſpeciem eſſe, & pro Agallocho in Officinis venire. Verùm Aſpalathus Veterum quid ſit, in Officinis noſtris hodie ignorari à *Matthiolo*

aliiſque affirmatur. *Anguillara* & *Matthiolus* Rhodium Oleaſtri ſpeciem eſſe volunt, in inſula Rhodo naſcentis (unde & nomen hauſiſſe ſunt qui imaginantur) quibus ab *Honorio Belli* contradicitur, qui Rhodium Cytiſi veri Maranthæ, i. e. Cytiſi incani ſiliquâ falcata *C. B.* Lignum eſſe affirmat, cui etiam *Parkinſonus* ſuffragatur. Quod tamen vero vix ſimile videtur (inquit doctiſſimus *Paulus Ammannus*) quoniam Cytiſus non fundit Reſinam, ut Rhodium, nec alium præter herbaceum obtinet odorem. Quid ſit Aſpalathum Pharmacopolis dictum in capite de Agallocho oſtendimus.

In Catalogis ſimplicium Pharmacopœiæ Londinenſi, aliiſque præfixis, lignis perperam intermiſcetur, cum quotquot ego unquam viderim hujus nominis fruſta ſeu bacilli ſtirpium quarundam radices, earumve partes lignoſæ fuerint, vel fortè ſarmenta vitiginea Viornæ cujuſdam, vel Clematidis Canarienſis. Vide Ligni Rhodii ſpeciem apud *Cl. Plukenet, in P. T.* 201. F. 3.

A. 4. Radix ſimarouba, *Offic.* Sima Ruba, *Geoff. Tract.* 297.

II. *De Corticibus minus cognitis.*

I. *De Cortice Thuris.*

A. Cortex Thuris, *Offic.* Cortex Thuris nonnullis dictus, vel Thymiama, *Raii Hiſt.* ii. 1841. Elaterii *Pharmacopol.* vel Elatherii Cortex, Thymiama, *Schrod.* iv. 166. Caſcarilla, *Ind. Med.* xxix. Schakarilla, Chakarilla, *Mont. Exot.* 8. Kina-kina Aromatica Palo de Calenturas. Caſcarilla, Cortex Eleterii ſive Scacarilla Officinarum. Cortex Peruvianus griſeus ſive ſpurius, *Geoff. Tract.* 307. Storax rubra Officinarum *C. B. Pin.* 452. *Jonſ. Dendr.* 127. Thus Judæorum, *Park. Theat.* 1602. A. *Indian Bark.* Gal. *Ecorce des Indes.* G. Weyrauch-Schalen. B. *Indiaanſe Baſt.* Ex India Orientali ad nos tranſportatur, nobis autem importatur ex Inſula *Bahamenſis* Americana *Elatheria* dicta. Cortex eſt cannulatus, in tubulos ſeu calamos convolutus, fragmentis parvis, Cinnamomi craſſitie, colore ferrugineo, ſapore acri aromatico & amaro, odore, præſertim cùm adoletur, ſuavi & jucundo, exteriore cuticula quæ aſpera eſt & cinerea, plerumque exutus. Præfertur craſſus, pinguis, odoratus, recens, lævis, minime ſcaber. *Vires.* Contractionibus vulvæ ex ſuffitu prodeſt, odoris jucundi gratia & ſuffimentis immiſcetur. *Schrod.*

Cortex iſthic Thuris Officinis dictus, cujuſnam arboris ſpolium ſit, non convenit inter Rei naturalis auctores, aliis hoc, aliis aliud affirmantibus. Nonnulli Νάσκαφθον, ſive Νάρκαφθον, *Dioſcoridis*, *lib.* 1. *cap.* 22. quod ex India defertur corticoſum Mori libro ſimile, quod jucundi odoris gratia ſuffitur, eum eſſe volunt. *Cæſalpinus* pro extima cortice Nucis Myriſticæ arboris habet; *Amatus* pro ſpecie illa Calambac, à Luſitanis Lignum Aquilæ dicta: *Parkinſonus* ipſius Thuriferæ arboris corticem eſſe exiſtimat; verùm cujuſnam, an nullius harum ſit, non auſim determinare. At neque *Caſparo Bauhino* aut *Bellonio* aſſentire poſſum, Corticem hunc Styracem rubram Officinarum eſſe, de qua in capite de Styrace egi, quò Lectorem remitto, ne eadem repetere cogar.

II. *De Cortice Maſſoy.*

A. Cortex Maſſoy, *Mont. Exot.* 8. *Ephem. Germ. Dec.* 11. *Ann.* i. 55. Calida & aromatica eſt. In Nova Guinea reperitur, ut affirmat *Rumphius*, in Officinis noſtris autem eſt incognita. *Vires.* Alexipharmaca, aperiens, carminativa, cephalica, cordialis & ſtomachica eſt, *Mont.*

Incolæ eo trito & cum aqua in pultem redacto corpus inungunt tempore frigido aut pluvioſo, eximie enim calefacit, punctiones & tormina ventris ſedat, gratæque eſt fragrantiæ, ut ſcribit *Ruppius* loco citato.

III. *De Cortice Culilavvan.*

A. Culitlavvan, *Mont. Exot.* 8. Culilavvan, *Ephem. Germ.* Dec. 11. Anno 1. p. 55. Similiter calidum & aromaticum, ut præcedens. In Nova Guinea etiam reperitur, at in noſtris Officinis nunquam, quod ſcio, invenitur. *Vires.* Ejuſdem viribus eſſe cum priore affirmat *Mont.*

III. *De Lignis minus cognitis.*

I. *De Agallocho ſeu Ligno Aloes.*

A. 1. AGallochum, Xyloaloes, & Lignum Aloes, *Offic.* Agallochum & Xilo Aloes, *Offic. Geoff. Tract.* 309. Agallochum ſive Lignum Aloes, *Park. Theat.* 1564. Agallochum Officinarum, *C. B. Pin.* 393. *Raii Hiſt.* ii. 1808. Agallochum verum, *Ephem. Germ.* Dec. II. Ann. iii. p. 74. Agallochum Lignum Aloes, Xyloaloes, *Chab.* 35. Agallochum Officinarum, aliis Lignum Aloes, *Jonſ. Dendr.* 460. *Sinkoo*, vulgo Japonum *Kavoriki*, i. e. Lignum ſeu Arbor fragrans; Siamenſibus *Kiſſina*; Latinis arbor Aquilæ & Aloes dicta; cujus fragrans lignum appellatur Agallochum, *Kemph. Amœn. Exot.* 903. Lignum Aloes vulgare, *Ger. Emac.* 1622. Lignum Aloes vel Xyloaloes, *Ind. Med.* lxvii. Lignum Aloes, Agallochum, Xiloaloes, *Mont. Exot.* 7. Lignum Aloes Officinarum & Agallochum pleriſque putatum, *J. B.* i. 477. A. *Wood of Aloes.* Gal. *Bois d'Aloes.* G. Paradeiß-oder Aloes-Holtz. B. *Aloë-hout*, of *Paradys-hout.* Fragmenta lignoſa ſunt interioris medullæ arboris Chinenſis Calambac dictæ, magnitudine varia, ſolida, denſa, reſinoſa, & ponderoſa, colore ſpadicea, ſtriis nigricantibus & reſinoſis conſpicua, ſaporis ſubacris, amari, aromatici & pinguis, odoris, dum accenditur, fragrantis. Ex China ad nos in fruſta parva aut fragmenta diviſum tranſmittitur; quæ optima cenſentur nigro-purpurea, amara, ponderoſa, &c. *Vires.* Calfacit, ſiccat, confortativum eſt omnium viſcerum, ac præcipue Cerebri, Cordis, ac Uteri; Spiritus vitales ac animales recreat: hinc medetur Lipothymiæ, amaritudine ſua Lumbricos necat. Externè crebro uſui eſt in cucuphis & Epithematibus cordialibus, *Schrod.*

A. 2. Aſpalathum, *Offic. Geoff. Tract.* 310. *Mont. Exot.* 7. Lignum Aſpalathum, *Pharmacop.* Aſpalathus, *Ind. Med.* xv. Agallochum præſtantiſſimum, *Jonſ. Dendr.* 460. *C. B. Pin.* 393. A. *Calambac Wood.* Gal. *Aſpalat.* G. Rhodiſer-Dorn. B. *Rhodiſe Doorn.* Fruſta ſunt lignoſa & bituminoſa, Ligno Aloes laxiora & craſſiora, colore pallidiora, ſaporis amaricantis, pinguis & reſinoſi, odoris debilioris: Ex India Orientali ad nos tranſportatur. *Vires.* Similes habet virtutes cum præcedente (pro quo frequenter venditur) ſed debiliores.

A. 3. Lignum Aquilæ, *Ind. Med.* lxvii. A. *Eagle Wood.* Gal. *Bois d'aigle.* G. Adler-Holtz. B. *Arent-hout.* *Uſu.* Loco Aſpalathi uſurpatur in Officinis Pariſienſibus, apud nos autem raro aut nunquam invenitur.

Agallochum Antiquorum plerique Botanici idem eſſe putant cum Ligno Aloes Officinarum: aliique Aſpalathum veterum idem eſſe affirmant. Alii, præſertim Arabes, in multa diſtinguunt; *Garcias* autem unicum genus Indicum novit: Officinæ, ex obſervatione *Cluſii*, duo genera Ligni Aloes demonſtrant. *Caſparus Bauhinus* triplex genus diſtinguit. Primum vocat Agallochum præſtantiſſimum, quod ſolùm inter Reges Indiæ diſtribuitur. Secundum Agallochum Officinarum eſt, de quo agimus. Tertium eſt Agallochum ſylveſtre. In Officinis autem noſtris duo tantum venduntur, ut ſuperius oſtendimus; & certum eſt nos habere verum Agallochum ſeu Lignum Aloes à China allatum nomine *Calambac*: Eſt autem arbor procera, à nullo auctore, quod ſciam, deſcripta; nam de qua *Garcias ab Horto* ſcribit, non eadem eſt, ut Botanici periti, qui in India Orientali peregrinati affirmant; ſed Aſpalathi nobis ſecundo in loco deſcripta.

Cur Agallochum Lignum Aloes vocatur, inquit *Paulus Ammannus*, multi ſunt adhuc incerti. *Hoffmannus, lib.* 2. *cap.* 25. addit: Forſan 'Αλόη Indico Idiomate denotat odoramentum. *Bontius ad cap.* 16. *Garc. ab Horto*, p. 43. derivat denominationem à ſapore, his verbis: Lignum hoc Aloes guſtu planè aromaticum & ſubamarum eſt, unde forſan Aloes nomen mutuatum fuit. Nemo enim velim credat, Aloem, ſuccum Officinarum concretum eſſe hujus arboris, ut cum facit *Wormius*, p. 272. Eſt enim arbor hæc peculiaris, & procera, ut ſuperiùs diximus; Aloe autem ſuccus eſt plantæ ejuſdem nominis, ut in capite ſuo oſtendimus. Qui plura de Ligno Aloes velit, conſulat Hiſtoriam Plantarum excellentiſſimi illius viri D. *Joannis Raii*, vicini & amici noſtri.

Reverendus Pater *Camelli* in Syllabo ſuo varia hujus ligni genera adnotavit, quæ ex Appendice eruditiſſimi viri D. *Joannis Raii* Dendrologiæ *Syllab* 87. huc tranſcribam:

Lignum Aloës *Manilam* Sinæ de Chauchinchina defertur triplex.

1. Sokhio, *quod caudicis pars extima eſſe videtur, leve, coloris cinerei, ex nigro virgatum* ama-

amarum tantillum, odoratum modicè, non gummoſum. 2. Thimhio, *eſt* Officinarum, *ſubnigrum, ſolidum, & ponderoſum, ſtriis & venis interſectum, gummoſum, amarum, valdè odoriferum, aquis innatans. Hiſp.* Calamba. 3. Gilamhio, *ex cinereo eſt palleſcens, molle, ſed odoratum validè.*

Aliud *Kalapà dilatum adſervo,* Thim-hio *magis fuſcum, & magis ponderoſum, & aquæ fundum petens.* Aliud *prætereà lignum Sinæ afferunt nigerrimum, odoris modici, quod* Vai-hio *vocant.* Aliud *verò rufeſcens, odoris præſtantiſſimi,* Chitua *vocant.*

His addi poteſt quod nuper à doctiſſimo viro D. *Jacobo Cunningham* ad ingenioſiſſimum D. *Jacobum Petiver* tranſmiſſum, & ab illo mihi communicatum eſt in his verbis:

De Ligno Calambac & Aloes.

Calambac *verum cognoſcitur ex ejus odore ſuavi, guſtu amaricante & aromatico, & ex ejus mollitie inſtar Ceræ vel Maſtiches, cum dentibus maſticatur, & digitorum unguibus cedit. Bonitatis varii ſunt gradus, unde ejus valor (in Regno* Cochin-Chinenſi *ſive* Annamico, *ubi præcipue, ſi non ſolummodo, provenit) à* 10 *ad* 50 Tael *& amplius aſcendit pro una libra Anglica. Reſpectu coloris tria ſunt genera,* ſcilicet *Coloris varii ſeu nigro-purpurei inſtar capitis Anatis, ſicut comparationem inſtituunt* Annamici. 2° *Coloris maculati inſtar Tigris.* 3° *Coloris flavi, velut luteum ovi. Quod ſua ſponte in terram decidit, id plerumque coloris eſt varii, & melioris notæ.* Calambac *lingua* Annamica *vocatur* Kenam, *Mercatores* Sinæ Tokienſes Kelam *pronunciant, vocabulum verò* mon *vel* moc *ſignificat Lignum, undè fortè derivatur vox* Calambac. Lignum Aloes *in ejus decocto vel ſucco coctum pro* Calambac *verò à quibuſdam venditur, ſed diutius ſiccatum fragrantiam, mollitiem, &c. amittit.*

Lignum Aloes *ſeu* Agallochum, *quo propius ad* Calambac *accedit, eo melius, plerumque verò durius eſt, & cum maſticatur, quaſi pulvis in ore magis ſiccum eſt, nec adeò pinguè, & omnibus aliis qualitatibus debilioribus dignoſcitur. Ejus libra una valet ad* 5 *mas ad* 6 Tael. Lignum Aloes *Luſitanicè* Pao Agula; *Annamicè* Keang, *i. e. odorum nominant. Sinæ linguâ Mandarinica hoc* Tchin-hiang, *i. e. odorum pavidum ſeu fundum petens, alterum* Sukhiang, *i. e. odorum pingue vocant: Alii dicunt ex variis Arboribus fieri* Lignum Aloes: *Ab omnibus autem conceditur* Calambac *fieri ex arbore cujus fructus (quem nunc mitto) fere pyriformis, lanuginoſus, magnitudine Myrobalani citrinæ, cortice craſſo & lignoſo vel fungoſo, bifariam dehiſcens, totidem ſemina (ſepto medio intercepta) turbinata cum appendicibus membranaceis continet calyci inſidens quinquifido. Fructus pulveriſatus ad ventris tormina inſigne remedium.*

III. *De Ligno Carabaccio.*

A. Lignum Carabaccium, *Bagliv. de Fibra Motric.* Ed. Lond. p. 202. Caryophyllis ſimilem ſaporem habet, ſed valde temperatum, ac plane gratiſſimum; colorem vero illi Caphe vel Cinnamomi valde affinem. Ex India delatum eſt, ſed in Officinis noſtris adhuc ignotum remanſit. *Vires.* Ad corrigendam Lymphæ acrimoniam, ejuſdemque Scorbuticam diſſolutionem, magno utor cum profectu potione calida ex decoctione hujus ligni, *Bagliv.*

IV. *De Plantarum quarundam ſuccis in Medicina uſitatis minus cognitis.*

I. *De Olibano ſeu Thure maſculo.*

A. Olibanum & Thus maris, *Offic.* Olibanum ſive Thus, *Park. Theat.* 1602. *Raii Hiſt.* ii. 1840. Olibanum Officinarum, *Geoff. Tract.* 362. Olibanum ſive Thus maſculum, *Ind. Med.* lxxv. Thus, *J. B.* i. 302. *Schrod.* iv. 223. Thus, Olibanum, *Chab.* 73. Thus, Thus maſculinum Olibanum, *Mont. Exot.* 11. Arbor thurifera, *Ger.* 1247. *Emac.* 1435. *C. B. Pin.* 399. Thus ſive Olibanum Officinarum, *Ejuſd.* 501. A. *Frankincenſe, or Olibanum.* Gal. *Oliban, Encens mâle.* G. Weyrauch. B. *Wierook.* Subſtantia eſt reſinoſa, ex flavo palleſcens, duriuſcula & pellucida, in guttas parvas Maſtichi ſimiles concreta & indurata, ſaporis amaricantis, & reſinoſi, odoris fragrantis. Stillat ſponte ſua ex arbore. Ex Turcia & India Orientali ad nos tranſportatur. Præfertur quod in guttulis eſt. *Vires.* Calfacit

cit & ſiccat, ſubaſtringit. Uſus præcipui intrinſecus ad varios capitis & pectoris affectus, ut & ad alvi uterique profluvia, ad tuſſim, vomitum, ſanguinis excreationem, diarrhœam, dyſenteriam mitigandam. Extrinſecus inſervit ſuffitibus pro capite roborando, catarrhos diſcutit, cava ulcera carne replet, & ad cicatricem perducit, cruenta vulnera cephalica imprimis glutinat, perniones ſanat, ulcera cacoëthea, tum ſedis, tum reliquarum partium demulcet, oculorum rubedini ac lippitudini medetur, verrucas incipientes, & impetigines abigit, *Schrod.*

Manna Thuris, *Offic.* ſunt micæ, fragmenta, (pollen ac farina) Thuris, quæ ex colliſione, dum in ſaccis vehitur, colliguntur. Alii autem per Mannam Thuris grana ejuſdem intelligunt.

De Arbore Thurifera nihil certi traditur. *Theophraſtus* Arborem non magnam eſſe tradit, quinque fere cubitis attolli, ramoſam eſſe, folia habere Pyro ſimilia, corticem lævem ut Laurus: alii tamen (inquit) ſimilem Lentiſco eſſe ajunt, & ejuſdem fructus ſubrutilo folio: alii & cortice & folio etiam Lauri. *Diodorus Siculus* Acaciæ Ægyptiacæ formam Arbori thuriferæ attribuit, Salicis folia, *Garcias* quoque Thuris arborem humilem eſſe, & folia habere Lentiſco ſimilia ſcribit. At *Thevetus* Arborem thuriferam Pinus reſiniferas referri tradit. De vera ergo forma hujus arboris (inquit doctiſſimus D. *Joannes Raius*) etiamnum incerti manemus. Pro Thure vulgari Officinarum, vid. Cap. de Pinu ſylv.

II. *De Bdellio.*

A. BDellium, *Offic. Park. Theat.* 1571. *C. B. Pin.* 503. *J. B.* i. 317. *Chab.* 73. *Mont. Exot.* 11. Bdellium omnium Auctorum, *Raii Hiſt.* ii. 1844. Bdellium gummi, *Ind. Med.* xviii. A. *Gum Bdellium.* Gal. *Bdellium.* G. Bdellium. B. *Bdellium.* Duplex in Officinis noſtris reperitur. 1. Eſt ſubſtantia gummoſa & reſinoſa, pinguis, ceræ inſtar, tenax, glutinoſa, coloris ex ferrugineo nigricantis ad myrrham accedentis, cujus ſaporem & odorem æmulatur. Ex Arabia, Media, & India, ad nos tranſportatur. 2. Eſt ſubſtantia reſinoſa, duriuſcula, nigricans, friabilis, in guttas concreta & indurata, ſapore & odore præcedentis. Ex Guinea ad nos adfertur. Probatur guſtu amarum, translucidum cum frangitur, pingue cum fricatur, odoratum, ſincerum. Prius præfertur. *Vires.* Calfacit & ſiccat, digerit, diſcutit, ſudorem movet. Uſus præcipuus internus in tuſſi, ac pulmonum apoſtematis, calculo atterendo, Urina cienda menſibus immodice fluentibus, ut & in fluore uterino ſiſtendo, fœtu expellendo. Extrinſecus diſcutit Hernias, mollit durities ac nervorum nodos, adeoque creberrimi uſus eſt in Emplaſtris ſtipticis, *Schrod.*

De Bdellio tamen, inquit doctiſſimus *Paulus Ammannus*, hæc controverſia decidenda venit, quid ſibi voluerit *Dioſcorides* his verbis: Βδέλλιον ἐστι εὐῶδες ἐν τῇ θυμιάσει, καὶ ἐοικὸς ὄνυχι, hoc eſt, *Bdellium eſt odoratum in ſuffitu, & ſimile ungui.* Ratione prioris, nimirum fragrantiæ, res facilis eſt: aſt qua ratione ungui ſit ſimile, altercantur Auctores adeò, ut quidam ex illis intelligant ungues humanos, quos ratione macularum, quæ interdum unguibus humanis inſunt, repræſentare credunt. Verum enimverò qui norunt *Blattam Byzantinam* unguem vocatam fuiſſe, facile has lites componere poſſunt, dicendo, Bdellium in ſuffitu ungui ſimile eſſe, ſcilicet *Ungui odorato*, id eſt, *Blattæ Byzantinæ.* Plura vide apud *Matthiolum in lib.* 1. *Dioſcorid. cap.* 70. *p.* 68, 70.

De Bdellifera etiam arbore nihil certi traditur. Deſcribente *Plinio* nigra eſt, magnitudine Oleæ, folio Roboris, fructu Caprifici naturaque. Alii arbori Myrrhiferæ eam validè ſimilem faciunt. Et *Thevetus* affirmat ſe bis mille Myrrhæ & Bdellii feraces in eadem ſylva ſimul creſcentes vidiſſe. *Lobelius* & *Pena* inter alias merces ſe multos hujus ligni ſurculos expiſcatos tradunt ſolida ſubſtantia; cortice duro nigricante, ſpinis multis rigidis & craſſiuſculis horrentes. An arbor lacteſcens, aculeata, foliis Quernis Americana Bdellifera fortè, ſive arbor Bdellium ferens in America, *Pluk. Phyt. Tab.* 145? Arbuſcula Portoricenſis lacteſcens foliis Quercinis, ſpinis geminis ad ſingulorum foliorum ortum exaſperata, *Hort. Beaum.*? Quercinis foliis Arbuſcula ſpinoſa lacteſcens Portoricenſis *C. B. P.*?

III. *De Cancame.*

A. CAncamum, *Offic. C. B. Pin.* 498. *J. B.* i. 324. *Raii Hiſt.* ii. 1846. A *Dioſcoride*, *lib.* 1. *cap.* 23. Eſt lachryma Arabicæ arboris, Myrrham quadantenus referens, viroſi guſtus, quâ tanquam ſuffimento utuntur. Sed quid ſit hodie ignoratur. Alii enim Laccam eſſe contendunt. *Matthiolus*, Cancamum Græcorum

corum & Laccam Arabum unum & idem eſſe demonſtrat, ſed perperam, inquit eruditiſſimus *Raius*, cùm vires non conveniant: Alii Benjoinum eſſe volunt; *Garcias* autem & *Amatus* Gummi Anime eſſe affirmant; ergo, ut videtur, nondum conſtat quid propriè ſit.

IV. *De Balſamis nobis incognitis.*

A. 1. BAlſamum Thomæum, *Ind. Med.* xviii.

A. 2. Balſamum viride ſive Oleum Mariæ, *Ind. Med.* xviii.

A. 3. Balſamum Ipecuebæ, *Geoff. Tract.* 352. factum eſt ex nucibus Becuiba, & ex Braſilia importatur. *Vires.* In paralyſi & Rheumatiſmo multum laudatur, *Geoff.*

V. *De Fructibus minus cognitis.*

A. 1. BEcuiba Nux, *Geoff. Tract.* 324. Nux eſt magnitudine Nucis Moſchatæ, continens nucleum oleoſum in cortice duriori.

A. 2. Piper Æthiopicum, *Offic. Geoff. Tract.* 331. *Mont. Exot.* 9. Piper Æthiopicum ſiliquoſum, *J. B.* ii. 187. *Chab.* 126. Piper Æthiopicum Matthioli, *Park. Theat.* 1604. *Raii Hiſt.* ii. 1778. Piper Æthiopicum ſive Vita longa, *Ger.* 1355. *Emac.* 1539. Piper oblongum nigrum, *C. B. Pin.* 412. A. *Pepper of Ethiopia.* Gal. *Poivre d'Ethiopie.* G. Ethiopiſcher Pfeffer. B. *Ethiopiſe Peper.* In Æthiopia creſcit. *Uſu.* Fructus. *Vires.* Cum pipere nigro convenit.

PHAR.

PHARMACOLOGIÆ

SEU

MANUDUCTIONIS

AD

MATERIAM MEDICAM

LIBER TERTIUS.

De Zoologia.

Zoologia eſt pars Pharmacopœiæ, quæ medicamenta ex Animalibus deſumpta recenſet.

Animal eſt corpus animatum, ſenſu & motu ſpontaneo præditum, vel potiùs ſentiendi & ſe movendi facultate, licet non mutet locum, *R. Synop. Animal.* p. 1. Ita diſertè *Ariſtoteles*, *lib.* 2. *de Anima. cap.* 2. *tex.* 16. Animal per ſenſum & propter ſenſum primariò eſt Animal. Etenim quæ non moventur, neque mutant locum, habent autem ſenſum, Animalia ea dicimus. Omnibus ergo Animalibus (inquit doctiſſimus *Raius* loco citato) unus ſaltem ineſt ſenſus *v. g.* Tactus, quod *Ariſtoteles* ſæpius inculcat. Inter ſenſus autem primò ineſt Animalibus omnibus Tactus: & ſicut facultas vegetativa ſeu nutritiva ſeparari poteſt à tactu & ab omni alio ſenſu, ut in plantis videmus; ita tactus ſeparari poteſt, & ſeorſim exiſtere ab omni alio ſenſu. Animalia autem omnia videntur tangendi ſenſum habere.

De Animalibus autem tam vivis, quàm morte

te interemptis, commonere hic expedit, eligenda eſſe, quæ extra diſpoſitionem morboſam, & hinc detrimentoſam, conſtituta ſunt. Itaque ſi ex vivis expetis, provideas ſana ea ſint: ſin ex interemptis, interempta illa adhibeas morte violenta extrinſecus accedente. Etenim expetitur medicamentalis cujuſque rei ſubſtantia, eaque ad medicationem apta, adeoque facultatibus morboſis deſtituta, ſalubribus è contrario delibuta. Hæc imprimis pars rei ſpirituoſa eſt, in naturali ſcilicet diſpoſitione conſtituto, facultatibuſque peregrinis orba: Nimirum hæc, ut morte naturali paulatim ſeneſcens conſumitur, curriculoque ſuo deſtinato perfuncta, in principia ſua reſolvitur: ita eadem ipſa, ſi flamma vitalis violenter extinguitur, ſuperſtes aliquandiu manet, nec à corpore ſeparatur, donec hujus diſſolutione & ipſa diſſolvatur; & quidem talis fere illa ſuperſtes ſuppetit, qualis erat, dum flamma illa extinguebatur. Et quæſo quid cauſæ ſubeſſet, quod ſolùm animalia mactata culinis expetantur, poſthabitis quæ ſecus obierunt, niſi ſit, quod illa balſamica ſeu ſpirituali prædita ſunt ſubſtantiâ, ad nutritionem requiſita; hæc vel eadem deſtituta ſint, vel inquinatam & inſalubrem poſſideant? *Schrod.*

ANIMALIUM

Tabula Generalis.

Animalia ſunt vel
- Sanguinea, eaque vel
  - Pulmone reſpirantia, corde ventriculis prædito
    - Duobus.
      - Vivipara,
        - Aquatica: *Cetaceum genus.*
        - Terreſtria, piloſa: *Quadrupedia.*
      - Ovipara: *Aves.*
    - Unico, *Quadrupedia* ovipara non piloſa.
  - Branchiis reſpirantia: *Piſces.*
- Exanguia
  - Majora, quæ vel
    - *Mollia.*
    - *Cruſtacea.*
    - *Teſtacea.*
  - Minora: *Inſecta.*

CLASSIS PRIMA

DE

ANIMALIBUS EXANGUIBUS.

SECTIO PRIMA.

De Animalibus exanguibus minoribus, ſeu de Inſectis.

EXanguia minora *Inſecta appellantur, quod ut nomen indicat, inciſuras habent, aut in partibus ſupinis, aut pronis, aut in utriſque,* Raii Synop. Animal. p. 54.

Inſecta ſunt vel
- Apoda,
  - Aquatica: *Hirudo.*
  - Terreſtria: *Lumbricus.*
- Pedata,
  - Alis deſtituta,
    - Hexapoda, caudâ
      - Oblonga & acutiore, minor: *Pediculus.*
      - Obtuſa
        - Subrotunda, major: *Ricinus.*
        - Rhomboide, minor: *Cimex.*
    - Octapoda,
      - Caudata: *Scorpio.*
      - Non caudata: *Araneus.*
    - Polypoda: *Millepedes.*
  - Alata,
    - Anelytra, ſeu pennis nudis & detectis,
      - Glabris,
        - Quadripennia, aculeis
          - Armata, corpore
            - Gracili: *Formica.*
            - Habitiori: *Apes.*
          - Carentia, pedibus poſterioribus
            - Prælongis, & ad ſaltum compoſitis
              - Domeſtica, troglodytæ: *Gryllus.*
              - Campeſtria: *Locuſta.*
            - Brevioribus, nec ſaltui idoneis: *Cicada.*
        - Bipennia: *Muſca.*
      - Farinaceis, antennis

b Cla-

- b
  - Clavatis, diurna: *Papilio.*
  - Tenuibus, nocturna: *Bombyx.*
- Coleoptera ſeu Vagini-pennia, humore prædita
  - Non oleoſo: *Scarabæus*, corporeque vel
    - Productiore & majore
      - Cornuta: *Cervus Volans.*
      - Cornibus deſtituta, colore
        - Ferrugineo: *Teredo.*
        - Viridi: *Cantharides.*
    - Breviore & minore.
      - Ad pannos coccineo colore tingendos utili; *Cochinella.*
      - Humore in cauda noctu lucente donata: *Cicindela.*
  - Oleoſo: *Proſcarabæus.*

N. B. In genere *Formicæ* & *Cicindelæ* mares ſunt alati, fœminæ autem alis carent.

Inſecta Apoda.

I. *De Hirudine.*

A. Hirudo, Sanguiſuga, *Offic. Charlt. Inſect.* 62. *Mer. Pin.* 207. Hirudo ſive Sanguiſuga, *Mont. Inſect.* 323. Hirudo, *Ind. Med.* lix. *Geſn. de Aquat.* 424. *Schoneſ. Icht.* 40. Hirudo aquarum dulcium, *Aldrov. de Inſect.* 721. Hirudo lacuſtris, *Jonſ. Inſect.* 143. Hirudo maxime apud nos vulgaris, *Raii Hiſt. Inſect.* 3. Hirudo major equina, *Schrod.* v. 342. A. *The Leech.* Gal. *Sangſue.* G. Blutſauger. B. *Bloed-zuiger.* Animalcula ſunt apoda, nigra, lineis & punctis varia, in aquoſis degentia, ore triſulco. Majoribus præferuntur minores, utpote quæ minus nocivæ, & ex his quæ lineis in dorſo diſtinctæ. *Uſus.* Sanguinis exſuctioni inſerviunt, applicanturque vel Ano, vel Pedibus, Brachiis, Temporibus, aliiſque partibus.

II. *De Lumbrico.*

A. Lumbricus terreſtris, Vermis terreſtris, *Offic.* Lumbricus terreſtris, *Jonſ. Inſect.* 137. *Ind. Med.* lxix. *Aldrov. de Inſect.* 693. *Charlt. Exer.* 59. *Mouf. Inſect.* 278. *Raii Hiſt. Inſect.* 1. Lumbricus terrenus, *Schrod.* v. 343. Vermes terreſtres majores, *Mer. Pin.* 206. A. *The Earth-Worm.* Gal. *Vers de terre.* G. Erdwurm. B. *Aard-wormen, Pieren.* Animalcula ſunt hermaphroditica, apoda, longa, craſſitie pennæ anſerinæ, mollia, carnoſa, & annulata, dilutè ſanguinei coloris, rubicundo collo, in terra degentia, ſaporis terrei, odoris nullius. *Vires.* Inſigniter diuretici ſunt, diaphoretici, anodyni; diſcutiunt, emolliunt, obſtructiones reſerant, lac augent, vulnera nervoſque præciſos glutinant. Uſus præcipui ſunt in apoplexia, ſpaſmo, aliiſque affectibus nervorum, ac muſculorum. In ictero, hydrope, dolore colico. Imprimis autem ſpecifice proſunt in arthritide ſcorbutica. Podagricos dolores leniunt; odontalgiæ convenire dicitur Cinis, *Schrod.*

III. *De Limace.*

A. 1. Limax ruber, *Offic. Schrod.* v. 284. Limax quartus ſubrufus, montanus, *Liſt. Hiſt. Animal. Angl. App.* 6. Limax ſubrufus, *Ejuſd. H. Conch.* i. N. 103. Limax magna Germanis colore rufa, *Aldrov. de Inſect.* 702. *Jonſ. de Inſect.* 138. A. *The Red Snail.* Gal. *Limaçon rouge.* G. Groſſe rothe Schnecke. B. *Groote roode Slack.* In agris reperitur. *Uſu.* Liquor Limacum hoc modo paratur: Rubri Limaces conciſi miſceantur cum pari pondere ſalis communis, conjicianturque in manicam Hippocratis, ut in cella defluant in liquorem. *Vires.* Dolentes partes podagricæ illinuntur, & verrucæ ſcalpello priùs abraſæ facilè averruncantur, *S. Cloſſ.* Ani procidentiam tollit, *Schrod.*

A. 2. Limax ater, *Offic. Liſt. Hiſt. Animal. Angl.* 131. *Ejuſd. Hiſt. Conch.* i. N. 102. Limax tertia tota nigra, *Aldrov. de Inſect.* 702. *Jonſ. Hiſt. Inſect.* 138. Limax, *Mer. Pin.* 207. A. *The Black Snail.* Gal. *Limaçon noir.* G. Schwartze Schnecke. B. *Zwarte Slak.* *Vires.* Contuſa & applicata ulcera mirificè leniunt, *Enzelius.*

Inſecta Pedata non Alata.

IV. *De Pediculo.*

A. PEdiculus *Offic. Schrod.* v. 345. *Aldrov. de Inſect.* 542. *Jonſ. de Inſect.* 89. *Mouff.* 259. *Charlt. Exer.* 52. *Mer. Pin.* 202. A. *The Louſe.* Gal. *Pou.* G. Eine Lauß. B. *Een Luis.* Varii ſunt, è quibus hujus loci humanus ille vulgaris Pediculus eſt. *Vires.* Devorantur à ruſticis contra icterum, ſimili modo adhibiti ad atrophiam nonnullis probantur. Urinam cient foramini penis impoſiti, quippe proritant expultricem ad mingendum, *Schrod.*

V. *De Ricino.*

A. RIcinus, *Offic. Schrod.* v. 345. *Aldrov. de Inſect.* 559. *Jonſ. de Inſect.* 91. *Charl. Exer.* 52. Ricinus octapes, *Raii Hiſt. Inſect.* 10. A. *The Tick.* Gal. *Eſpece de Morpion.* G. Holtzbock. B. *Een Hond-luis*, een *Teeke.* Animalculum eſt lividum, & fœdum, caudâ obtusâ & ſubrotundâ, ſanguine repletâ; Bobus, Suibus, Capris, Ovibus, atque Canibus infeſtiſſimum. *Vires.* Ricini canini ſanguis, Plinio teſte, Pſilothrum eſt, & ignes ſacros reſtinguit: admirandus quoque eſt, inquit Amatus, ad Impetigines contumaces, & feras, ac curatu difficiles, illitus.

VI. *De Cimice.*

A. CImex, *Offic. Schrod.* v. 341. *Raii Hiſt. Inſect.* 7. *Charlt. Exer.* 52. *Aldrov. de Inſect.* 534. *Jonſ. de Inſect.* 89. Cimex domeſticus, *Mouff. de Inſect.* 269. Cimex lectularius, *quibuſdam.* Cimices domeſtici impennes, *Mer. Pin.* 202. A. *The Wall-Louſe*, or *Bugg.* Gal. *Punaiſe.* G. Wandlauß. B. *Wandluis*, *Weegluis.* Reperitur in lectis. Animalculum eſt corpore rhomboide, colore nigro, parum rubente, hexapus, cute apprimè tenera, ut vel leviſſimo contactu media crepet, fœtoremque abominandum expiret. *Vires.* Utcunque Recentiores quidam ad ciendam urinam vivis in penis organum immiſſis; ad fœtum & ſecundinam expellendam tritos cum ſucceſſu exhibent, *Dioſc.*

VII. *De Araneo.*

A. 1. ARaneus, *Offic. Schrod.* v. 337. *Mer. Pin.* 203. Araneus ſubflavus, hirſutus, prælongis pedibus; domeſticus, *Liſt. Hiſt.* 59. *Raii Inſect.* 27. Araneus telarius, *quibuſdam.* Araneus domeſticus, *Mouff. Theat. Inſect.* 132. *Jonſ. de Inſect.* 99. A. *The Spider.* Gal. *Araignée*, *Aragne.* G. Eine Spinne. B. *Een Spinnekop*, *Spinne.* In ædificiis nimium frequens eſt. *Uſu.* Aranei & tela. *Vires.* Araneus febriles paroxyſmos arcere dicitur, pulſibus metacarpii, temporibuſve impoſitus, peculiariter tamen ad quartanam commendatur, putamine avellanæ incluſus. Tela conſtringit, conglutinat, ideoque vulneraria eſt, ſanguinem cohibens, inflammationem præcavens, *Schrod.*

A. 2. Araneus niger, *Offic. Liſt. Hiſt.* 77. *Raii Hiſt. Inſect.* 33. A. *The Black Spider.* Gal. *Araignée noir.* G. Schwartze Spinne. B. *Een Zwarte Spinnekop.* In ſylvis, dumetis, & paſcuis non infrequens. *Vires.* Inter approbata remedia D. *Matthæi Liſter* Equitis aurati, proavi mei plurimum honorandi, illud invenio, quod ſine invidia communicandum putavi; nimirùm aquam ſtillatitiam ex Araneis nigris optimè vulnera ſanare; idque fuiſſe ex ſecretis D. *Gualteri Raleigh*, fortiſſimi viri, *Liſt. Hiſt.* prædict.

VIII. *De Scorpione.*

A. SCorpio, *Offic. Schrod.* v. 346. *Ind. Med.* cvii. *Jonſ. de Inſect.* 95. *Charlt. Exer.* 54. Scorpius, *Raii Hiſt. Inſect.* 9. *Aldrov. de Inſect.* 577. *Mouff. Inſect.* 204. A. *The Scorpion.* Gal. *Scorpion.* G. Ein Scorpion. B. *Een Schorpioen.* Animalculum eſt octapes, formâ cancros æmulans, iis tamen minus, colore ſubatro, & veluti fuligineo. *Vires.* Urinam cient calculo renum aut veſicæ impeditam, vivi incinerati & exhibiti. Ictibus propriis ſubveniunt, triti & impoſiti, *Schrod.*

IX.

IX. *De Aſello.*

A. ASelli, Millepedes, & Oniſci, *Offic.* Aſelli, *Schrod.* v. 338. *Jonſ. de Inſect.* 126. Aſelli, Millepedes, *Ind. Med.* xv. Aſellus, *Mouff.* 202. *Charlt. Exer.* 57. *Mer. Pin.* 203. Aſellus lividus Major, *Raii Hiſt. Inſect.* 42. Oniſcus ſive Aſellus, *Aldrov. de Inſect.* 632. A. *Wood-Lice, Sows, or Church-Buggs.* Gal. *Cloportes, Pourcelets, Pourcelets de ſaint Antoine.* G. Eſelchen/ Keller-Eſel. B. *Piſbedde, Ezeltjes.* Inſecta ſunt parva, polypoda, digitum tranſverſum vix longa, ſemidigitum fere lata, colore livido nigricante. Inveniuntur in locis humidis ſub tegulis, lapidibus, &c. ad tactum ſe contrahunt ac rotundant. *Vires.* Tenuium partium ſunt, digerunt, extenuant, abſtergunt, aperiunt. Hinc utilitatis peculiaris ſunt in mucilagine tartarea reſolvenda, calculoque ad mucilaginem reducendo, in obſtructionibus viſcerum aperiendis, adeoque in morbo regio, in dolore nephritico, difficultate urinæ, in colica, in aſthmate, &c. Extrinſecus commendatur pulvis ad affectus oculorum, ad aurium dolores & anginam cum melle illitus. Vivus impoſitus phagedænam perimit, *Schrod.*

X. *De Julo.*

A. JUlus, *Offic. Mouff. Inſect.* 201. *Charlt. Exer.* 51. *Jonſ. de Inſect.* 128. *Aldrov. de Inſect.* 633. *Mer. Pin.* 205. Julus quartus, glaber, *Raii Inſect.* 46. A. *The Gally-Worm.* Gal. *Polypode,* ou *Inſecte qui a pluſieurs pieds.* G. Kleiner Vielfuß / Gally-Wurm. B. *Veelvoet.* Inſectum eſt terreſtre, longum, ex annulis multis compactum, multis pedibus arcuatim repens, ſi tangitur in globum ſe complicans. In hortis reperitur. *Vires.* Icteritiæ & urinæ difficultati confert ex vino potum, *Charlt.*

XI. *De Scolopendra.*

A. SColopendra, *Offic. Charlt. Exer.* 57. *Mouff. Inſect.* 199. *Mer. Pin.* 205. Scolopendra terreſtris, *Aldrov. de Inſect.* 635. *Jonſ. de Inſect.* 127. *A. The Many-feet.* Gal. *Scolopendre.* G. Vielfuß/ Ohrwurm. B. *Oorworm.* Vermiculus eſt longiſſimus, planus, gracilis, trium digitorum longitudine, coloris ſublutei aut rufi, pedibus multis utrinque refertus, & antennis binis longiuſculis, caudâque bifidâ ornatus. *Vires.* In vino cocta pro depilatoria à quibuſdam æſtimatur.

XII. *De Scolopendra Marina.*

A. SColopendra marina, *Offic. Charlt. Exer.* 62. *Raii Inſect.* 44. *Mouff. Inſect.* 322. Scolopendra marina prima, *Rondel. de Aq.* ii. 108. *Aldrov. de Inſect.* 635. *Jonſ. de Inſect.* 143. Scolopendra marina rubicundior, *Mouff. Inſect.* 322. *Mer. Pin.* 205. A. *The Sea-Many-feet.* Gal. *Scolopendre de Mer.* G. See-Vielfuß. B. *Een zoort van Zeeviſch den Oorworm gelykende.* In profundo maris invenitur, *Geſn.* In Oſtrearum areis, *Mouffet.* *Vires.* In oleo decocta, ſi illinatur, avellit capillos: ſed contactu pruritus facit, *Dioſc.*

Inſecta Anelytra ſeu pennis nudis & detectis.

XIII. *De Muſcis.*

A. MUſca, *Offic. Scrod.* v. 344. *Aldrov. de Inſect.* 342. Muſca carnaria vulgaris, *Raii Inſect.* 270. Muſca carnivora, in macellis uſitata, *Mer. Pin.* 199. A *The Fly.* Gal. *Mouche.* G. Eine Vliege. B. *Een Vlieg.* Muſcarum genera varia quidem ſunt, uſuale tamen ſolum vulgare eſt. *Vires.* Alopeciis ſubveniunt, *Schrod.*

Varia ſunt genera tuberculorum, quæ *Quercui* adhærent & producuntur ab Animalibus diverſis, quæ Arborem vulnerant. Horum *Gallæ* producuntur ab Animali magnitudinis Muſculæ, quæ ſæpe in medio invenitur, priuſquam ab Animali perforetur, ut inde exitum faciat.

XIV. *De Veſpa Ichneumone.*

HÆ *Muſcæ ſunt quadripennes, aculeo armatæ, corpore gracili.*

Obſervavi ſupra, p. 37. de Granis Radicum *Breynii* ſive *Cocco Polonico*, & p. 276. de *Granis Kermes* ſive *Cocco Baphica*, Offic. ea eſſe Inſectorum nidos, & non ex Plantis, in quibus inveniuntur, oriri; ſed quum neglexerim notare, ad quam Inſectorum tribum referri debent, in hoc loco viſum eſt obſervare, utraque naſci ex ovis, quæ deponunt Animalia parentes in plantis, vulnerando eas ita ut tumeſcant: Hinc calore Solis oriuntur Hexapedes, qui tandem in Veſpas Ichneumones mutantur, quibus inductus ſum, ut credam, duabus rationibus ſequentibus: Prima eſt, quod *Breynius* ipſe obſervat, Animalia hujuſce tribus inveniri prope locum, in quo Cocci reperiuntur. Secunda eſt, quod Veſpæ hujus tribus non tantum ova ſua deponunt in cortice Arborum, & radicibus & caule herbarum, verum etiam in animalium corporibus, ut patet ex plurimis obſervationibus apud Auctores, qui de Inſectis ſcripſerunt. Hujus rei exemplum habemus in Metamorphoſi Inſectorum *Goedartii*, P. 1. p.61. Edit. *Mediobourg.* ubi de Eruca Braſſicaria tractans, ita ſcribit: " Poſtquam autem quatuor " dies immotæ jacuerunt, videas ex cute ſingularum erucarum, ab utroque latere, erumpentes quadraginta &c. vermiculos, & poſtea totidem exiguæ muſcæ producuntur." Et clariſſimus mihique amiciſſimus Joannes *Raius* in Hiſtoria ſua Inſectorum, p. 254. 10, 12. idem obſervat; & ego ipſe frequenter idem notavi in Eruca, & aliis, quæ ſæpe fiunt nidi non ſolùm Veſparum Ichneumonum, ſed etiam aliarum muſcarum.

Quidam opinantur Vermiculos eſſe Androgynos; hujus opinionis fuit *Cheſtonus*, nam hoc inſectum ſexu differre, aut copula jungi obſervare non potuit: Animalculi quidem parvitas obſtare poſſet obſervationi illarum partium, & actionum; quum in lumbricis, limacibus, & cochleis, quæ etiam Androgyni ſunt, grandioribus nempe Animalibus, generationis illorum modus evidens ſit.

Garidellus, in *Hiſtoire des Plantes qui naiſſent en Provence*, p. 246. &c. fusè de Cocco Baphico ſcripſit, ſed haud tam accurate, quàm ab eo expectari poſſet, cui tanta obſervandi opportunitas obtigit. Quid de eo ſcripſit doctiſſimus *Breynius* ipſius verbis referam, in *Hiſt. Nat. Cocci Radicum*, p. 19.

Atque huc, teſte *Breynio*, referendus eſt *Coccus Polonicus*, de quo *Cronidis* loco Auctor ille ita ſcribit:

Coccum Radicum *vero eſſe Inſectum alis deſtitutum, Hexapus, ſexu, prout apparet, non diſtinctum, quod dein vero Polygoni ſupradicti ſummis radicibus ſe affigens, motu locali & ſenſu privatum, ſub ſpecie grani ſphærici, vegetabilium indolem acquirere videtur, & mole augetur, ex quo determinatum tempus iterum excluditur vermis à priori diverſus, quamvis eidem multis proprietatibus ſimilis, qui neque nutritur, neque augetur, nec ſexu diverſus apparet, ova tamen in ſeipſo perficit fœcunda, & poſt determinatum tempus lanugine tegitur, iterumque motu locali deſtitutus contrahitur, & ſemina ſeu ova expellit; ex quibus poſt aliud iterum determinatum tempus ope caloris ſolaris vermiculi excluduntur primo ſane ſimiles.*

Denique, quanquam haud dubitem de *Breynii* fide, ejuſque obſervationum veritate; quum tamen fateatur plurimas *Veſpas Ichneumones* prope Animalium horum nidos inveniri, non poſſum quin ſuſpicer has iis Animalibus originem debere. *Garidellus* etiam agnoſcit, poſtquam *Hexapodes* pereunt, *Muſculas* haſce in *Granis Kermes* produci.

XV. *De Apibus.*

A. APes, *Offic. Schrod.* v. 334. *Aldrov. de Inſect.* 20. *Jonſ. de Inſect.* 1. *Mouff. Inſect.* 1. Apis, *Charlt. Exer.* 36. Apis, *Mer. Pin.* 196. Apis domeſtica ſeu vulgaris alvearium, *Raii Inſect.* 240. A. *Bees.* Gal. *Abeille.* G. Bienen. B. *Bye.* Inſecta ſunt quadripennia, aculeis armata, mellificantia. *Uſu.* Apes, mel, cera, & propolis. *Mel* eſt ſubſtantia liquida, craſſiuſcula, ex albo flaveſcens, ſapore dulcis, eſtque vel commune, vel virgineum, i. e. quod novellæ apes conficiunt colore ex flavo albicans. Eligendum eſt flavum, pellucidum, odore & ſapore jucundum, conſiſtentia neque craſſum ac concretum, neque dilutum nimis: omnibus præfertur virgineum. *Cera*, A. *Wax.* Gal. *Cire.* G. Wachs. B. *Waſch.* Eaque vel flava, ſeu citrina, *Offic.* A. *Yellow Wax.* Gal. *Cire jaune.* G. Gelb Wachs. B. *Geele Waſch.* Vel alba, *Offic.* A. *White Wax.* Gal. *Cire blanche.* G. Weiß Wachs. B. *Witte Waſch.* Flava eſt ſubſtantia

tia, pinguis, oleoſa, condenſata, flaveſcens, ex favis apium ignis calore extracta, ſaporis lenti & oleoſi, odoris debilis ad Mel accedentis. Alba nihil aliud eſt quàm flava multiplici inſolatione albeſcens. Propolis, *Offic.* A. *Bee-Bread.* Gal. *Cire vierge.* G. Verſtoß / Stopf-Wachs. B. *Voor-waſch.* Rudis eſt, & ceroſa, craſſaque materia ſeu gluten in alveorum foribus repertum. *Vires.* Apes ſiccæ & contritæ inunctis alopeciis capillum reſtituunt. Intrinſecus urinam cient. *Mel* calidum & ſiccum ſtatuitur, nutrit, abſtergit, aperit, pulmonibus convenit, urinam ciet, tuſſi medetur, putredini reſiſtit. Extrinſecus oculorum caliginem diſcutit, aliiſque eorum affectibus ſuccurrit. *Cera flava* & *alba* digerit, maturat, &c. *Propolis* calfacit leviter, abſtergit, attrahit, dura concoquit, dolores demulcet, ulcera deſperata cicatrice obducit, &c. *Schrod.*

Quid Mel ſit inter eruditos non convenit, alii dulcem tantum ſeu nectareum humorem è floribus exſudantem eſſe affirmant; quam opinionem tuetur *Cordus.* Conſtare omnibus, inquit, qui uſque ad extremam ſenectutem apum naturam ſcrutati ſunt, ruſticis, apes ipſas mellificaturas tantum è floribus collectum liquorem in favis reponere, rorem verò melleum, cum decidit, haudquaquam ad favos convehere; quod ipſi quoque verum eſſe deprehendimus. Hinc quamvis mellito rore delapſo ad eum frequentes convolant apes, minimè tamen ut eum in alvearia convehant, ſed tanquam ad cibum & paſtum, quo adeo ſe replent, ut prorſus inertes & ignavæ reddantur, multæque moriantur. Itaque ruſtici dicere ſolent, mellitos rores bonum quidem paſtum apibus præbere, ſed ad mellificandum minimè conducere. Nobis autem (inquit doctiſſimus & clariſſimus *Raius*) planè contrarium videtur, iiſque qui apum naturam, actiones, totamque œconomiam diligenter & curioſe obſervârunt ingenioſis & eruditis, quibus plus fidendum quàm ruſticorum vulgo, qui receptas opiniones & majorum traditiones ſine examine ſequi & amplecti, iiſque mordicus adhæreſcere ſolent. Obſervavimus enim (inquit ille doctiſſimus vir, cui & nos conſentimus) rore melleo delapſo integra fere apum examina pauciſſimis domi relictis, evolare, mirâque induſtriâ & maximâ feſtinatione ſeſe melle onerare, & ad alvearia convehere, multoties eundo redeundoque, donec calor ſolaris rorem diſſipaverit. *Plinius* etiam, *lib.* 16. *cap.* 8. Conſtat, inquit, rores melleos è cœlo cadentes, non aliis magis inſidere, frondibus quam Quercus. D. *Butler*, M. D. *Tract. de Apibus*, *Cap.* 6. No 20. Foliis Roboris, inquit, præ reliquis omnibus conſervatum debemus melleum liquorem roremve ex aëre deſcendentem, ex quo apes mella conficiunt. Et *Theophraſt. lib. de Melle*, ex rore melleo apes mella conficere affirmat.

XVI. *De Veſpa.*

A. VEſpa, *Offic. Mer. Pin.* 196. *Raii Inſect* 250. *Jonſ. de Inſect.* 17. *Aldrov. de Inſect.* 198. *Mouff. Inſect.* 41. *Charlt. Exer.* 37. A. *The Waſp.* Gal. *Guêpe.* G. Eine Weſpe. B. *Een Weſpe (een ſort van honigbye.) Uſu.* Inſectæ. *Vires.* Obſtructiones renum & veſicæ aperiunt, calculum frangunt, & à quibuſdam cum Aſellis æſtimantur virtutibus convenire.

XVII. *De Crabrone.*

A. CRabro, *Offic. Aldrov. de Inſect.* 225. *Jonſ. de Inſect.* 22. *Charlt. Exer.* 38. Crabro vulgaris, *Raii Inſect.* 250. Crabro, Tenthredo, *Mer. Pin.* 196. *Mouff. Inſect.* 49. A. *The Hornet* Gal. *Frêlon*, *Foulon.* G. Eine Hörliß oder Hörnſen. B. *een Horſel. Uſu.* Favi. *Vires.* Adverſus Scrofulas equis infunditur, *Charlt.*

XVIII. *De Formica.*

A. 1. FOrmica, *Offic. Ind. Med.* lii. *Jonſ. de Inſect.* 85. *Mer. Pin.* 202. *Mouff.* 238. *Aldrov. de Inſect.* 517. *Charlt. Exer.* 51. *Jonſ. de Inſect:* 85. *Raii Inſect.* 69. Formica minor, *Schrod.* v. 341. A. *The Ant.* Gal. *Petite Fourmi.* G. Ein Ameiß. B. *Een Miertje.* Inſectum eſt parvum, oblongum, vel rubens, vel nigricans, aculeo armatum in acervis degens; mas eſt alata, fœmina alis deſtituta. *Uſu.* Animal & ova. *Vires.* Formicæ calfaciunt & ſiccant, Venerem proritant. Odor acidus mirè ſpiritus vitales reficit; pſoram, lepram, & lentiginem ſanare dicuntur. Ova ad aurium gravitatem faciunt, malas hirſutas pueris infricata corrigunt, *Schrod.*

A. 2. Formica major, *Offic. Aldrov de Inſect.* 517. Formica major Herculeana, ἱππομύρμηκες, *Charlt. Exer.* 57. Formica alata,

ἱππομύρμηκες Ariſtoteli, *ejuſd.* major Ariſtoteli, ἱππομύρμηκες *Jonſ. de Inſect.* 85. Hippomyrmices. *Raii Inſect.* 70. A. *The Horſe-Ant.* Gal. *Fourmi ailée.* G. Roß-Ameiß. B. *Een Mier. Vires.* Venerem excitat; oleum per infuſionem Podagram & Paralyſin juvat.

In Capite de Gummi Laccæ, *Garciæ* opinionem tradidi, nimirum formatum illud eſſe à magnis quibuſdam formicis alatis: contrarias etiam opiniones retuli, ut eaſdem hic repetere non ſit opus. Verum an arbores iſtæ à formicis prædictis terebrentur, an ab Indica quadam formica tota ſpecie diverſa, non auſim determinare.

XIX. *De Cicada.*

A. Cicada, *Offic. Schrod.* v. 340. *Aldrov. de Inſect.* 307. *Jonſ. de Inſect.* 22. *Mouff.* 127. A. *The Baulm-Cricket.* Gal. *Cigale.* G. Heuſchrecke. B. *Een Krekel.* In Italia vulgaris notitiæ eſt, in Anglia autem incognita. Inſectum eſt alatum, Gryllis aliquantulum ſimile, valde ſtridulum, rore vivens. *In Regno Neapolitano Cicadæ innumeræ quotidie exſugunt & depaſcunt Ornum ſeu Fraxinum humiliorem rotundiore folio, ex quorum vulneribus exſudat Manna; ſicut in India Orientali Lacca emanat ex Zizyphi ſpecie, formicis arborem terebrantibus. Ex obſervatione D. Tancredi Robinſon*, M. D. *Vires.* Utimur, inquit *Schroderus*, cicadis ſiccis ad colicos affectus cum paribus numero piperis granis. Alii aſſas edendas iis offerunt, quibus affecta veſica eſt. Cinis inſigniter calculum conterit.

XX. *De Gryllo.*

A. Gryllus, *Offic. Mer. Pin.* 200. Gryllus domeſticus, *Schrod.* v. 342. *Raii Inſect.* 63. *Aldrov. de Inſect.* 442. *Charlt. Exer.* 44. *Jonſ. de Inſect.* 65. A. *The Cricket.* Gal. *Criquet, Grillon, Crinon.* G. Heime / Heimlinge. B. *Een Nagtkrekel.* Inſectum eſt alatum, colore ferrugineo, focorum incola, ſtridulo ſuo cantu ſedulum. *Vires.* Commendatur ad Diureſin (cinis exhibitus) ad viſus imbecillitatem (ſuccus expreſſus inſtillatus) tonſillas lenit affricatus, *Schrod.*

XXI. *De Locuſta.*

A. Locuſta, *Offic. Jonſ. de Inſect.* 62. *Schrod.* v. 343. *Mer. Pin.* 200. *Aldrov.* 404. *Mouff. Inſect.* 117. *Charlt. Exer.* 44. Locuſta Anglica minor, vulgatiſſima, *Raii Inſect.* 60. A. *The Graſhopper.* Gal. *Sauterelle.* G. Heuſchrecke. B. *Een Sprinkhaan.* Inſectum alatum, colore viridi, in campeſtribus degens. *Vires.* Odoris ſuffitus urinæ difficultates juvat, præſertim quæ fœminas malè habent, *Dioſc.* Sunt qui appenſas collo quartanam ſanare ajunt, *Schrod.*

XXII. *De Bombyce.*

A. Bombyx, *Offic. Schrod.* v. 339. *Goedart.* i. 112. T. xlii. *Liſt. Ed. Angl.* 41. N. 32. *Mar. Eruc. Ort.* i. p. 1. *Aldrov. de Inſect.* 278. *Jonſ. de Inſect.* 114. A. *The Silk-Worm.* Gal. *Vers à ſoye.* G. Seiden-Wurm. B. *Zydworm. Albin. Tab.* xii. Miram ſubit Metamorphoſin. Ex ovis puſillis calore ſolis verno tempore producitur Animalculum ſeu Eruca, *Bombyx* in Officinis dicta; Eruca hæc Mororum foliis veſcitur, donec ad maturitatem pervenit: hinc indita Thecæ chartaceæ, textura ſe cingit folliculo ſericeo continuato ſæpe replicato, ex ore emiſſo, colore nunc palleſcente, nunc flaveſcente, magnitudine & figurâ ovi columbini, eaque ſeipſum recondit, uſque dum in chryſalidem ſeu aureliam tranſmutatur, & mortua eſſe videtur: ex qua erumpens, papilionis formâ quadripennis prodit, coituque interveniente triduano, à quo maſculus ſtatim moritur, ova parit fœmina quamplurima, ac deficit. *Uſu.* Eruca integra, Sericum, i. e. textura bombycina, & folliculi ſericei. *Vires.* Bombyces exſiccati & pulveriſati inſperguntur vertici capitis, ad arcendam vertiginem & convulſionem. *Sericum & Folliculi* ſunt caliditate & frigiditate temperati, corroborant ſpiritus vitales, naturales & animales reficiunt, *Schrod.* *N. B.* Caveatur à folliculis alvi ſpurcitie fœdatis, vel in quibus adhuc aurelia aut vermis latitat mortuus.

XXIII. *De Eruca.*

A. ERuca, *Offic. Schrod.* v. 341. Eruca Braſſicaria maximè vulgaris, nigro, luteo, & cæruleo coloribus variegata, *Raii Inſect.* 113. A. *The Caterpiller.* Gal. *Chenille.* G. Raupe. B. *Een Ryp*, *Rups.* Fœtus eſt cujuſdam Papilionis, ſimilemque Metamorphoſin ſubit, quam Bombyx, tandemque in Papilionem abit. Multæ ſunt ſpecies; quod autem in Officinis noſtris uſurpari debet, inſectum eſt vulgaris notitiæ, Braſſicæ folia depaſcens. *Vires.* Erucæ tuſæ, earúmve pulvis adhibitus, veſicas excitat, ut Cantharides, & cutem denudat. *Mouffetus* ait eas facere ut dentes ex alveolis excidant. *Hippocrates* Anginæ conducere tradit.

Pinum Erucæ à *Dioſcoride* abſque deſcriptione nominantur. Hæ à *Matthiolo* in Pinis Tridentinis frequenter inveniri traduntur: quæ, quantum ex ejus deſcriptione colligere licet, gregariæ ſunt, Sepiariarum nonnullarum adinſtar, quæ telâ amplâ univerſæ ſe includunt.

Inſecta Coleoptera ſeu Vagina-pennia.

XXIV. *De Scarabæo.*

A. SCarabæus cornutus, *Schrod.* v. 345. Scarabæus maximus platyceros, Taurus nonnullis, aliis Cervus volans, *Raii Inſect.* 74. Scarabæus Cervus volans dictus, *Mer. Pin.* 201. Scarabæus major cornutus, *Mouff. Inſect.* 148. *Jonſ. de Inſect.* 67. Cervus volans, *Aldrov. de Inſect.* 451. *Charlt. Exer.* 46. A. *The Stag-Fly.* Gal. *Cerf-volant.* G. Schröter. B. *Een vliegende Hert.* Reperitur Maio, & æſtate in ſylvis. *Uſu.* Ipſi Scarabæi, & cornua. *Vires.* Scarabæi commendantur ad dolores & contracturas nervorum, ad febrem quartanam amuleti loco impoſiti. *Cornua* ſuſpenſa de collo infantum urinam cohibere dicuntur, *Schrod.*

A. 2. Scarabæus pilularis, *Schrod.* v. 345. *Jonſ. de Inſect.* 70. *Raii Inſect.* 105. *Charlt. Exer.* 47. *Aldrov. de Inſect.* 449. *Mouff. Inſect.* 153. Scarabæus pilularius melanocyanus, *Mer. Pin.* 201. *Vires.* Commendatur magnopere in procidentia ani, in hæmorrhoidibus cœcis dolorificis leniendis, *Schrod.*

A. 3. Cantharides, *Offic. Schrod.* v. 339. *Mouff. Inſect.* 144. Cantharides Dioſcoridis, *Charlt. Exer.* 47. Cantharis major, *Jonſ. de Inſect.* 76. *Aldrov. de Inſect.* 276. Cantharides vulgares Officinarum, *Raii Inſect.* 101. A. *Spaniſh Flies.* Gal. *Mouches Cantharides.* G. Spaniſche Fliegen / Goldwürmlein. B. *Spaanſe Vliegen.* Scarabæus eſt oblongus, parvus, aureo fulgore viridans, ſaporis acris & erodentis. *Vires.* Calidæ ſunt, & ſiccæ ſat valide, adeoque corroſivæ ſeu veſicatoriæ, diureticæ, emmenagogæ. Hinc uſus creberrimi in veſicatoriis. Internus earum uſus rariſſimus eſt, quippe inter venena vulgo recenſentur: veſicæ, nimirum urinariæ adeo infenſæ ſunt, ut vel extrinſecus cuti alligatæ eam exulcerent. Sunt nihilominus audaculi, qui diureticis eas admiſcent, *Schrod.*

De uſu & abuſu Veſicantium conſule *Diſſertat. Baglivi.*

A. 4. Bupreſtis, *Offic. Aldrov. de Inſect.* 487. *Jonſ. de Inſect.* 78. *Mouff. Inſect.* 141. *Charlt. Exer.* 48. A. *The Burn-Cow.* Gal. *Bupreſtis,* (*comme qui diroit, Mouche, qui brule le bœuf.*) G. Ein Qualſter. B. *een vergiftig gekorve dier in Italie, een ſoort van een Schalbyter gelykende.* Ex Cantharidum genere eſſe videtur, ſed oblongiore corpore; elytrum exterius ex viridi flaveſcit, vel potius aurum imitatur. Longiora item crura habet, & craſſiuſcula. Oculi globoſi, prominentes. Ex fronte juxta oculos, duo cornua oblonga, articulata gerit. Caput parvum. Os patulum, durum, robuſtum, forcipatum, dentatum, quo crudeliter vulnerat & mordet. Venter non rotundus, ſed in longum productus. *Vires.* Erodere, ulcerare, calorem elicere vim habent, *Dioſc.*

Bupreſtis, à *Dioſcoride* memoratur his verbis: *Simili modo vocantur Bupreſtes genera quædam Cantharidum.* Quæ deſcriptio adeo brevis eſt, ut magnas controverſias excitaverit inter Auctores Zoologicos. Deſcriptio, quam hîc exhibeo, à D. *Pennio* deſumpta eſt; qui affirmat, quòd circa Heydelbergam frequentes inveniuntur, ſuntque Capricorni ſpecies. *Plinius* Bupreſtes in Italia frequentes eſſe ſcribit, quas *Matthiolus* Scarabæi parvum genus eſſe ait *Mouffetus*, præter prædictam Bupreſtin à *Pennio* deſcriptam, tres aut quatuor Scarabæorum ſpecies meminit, quas pro Bupreſtium generibus habet. Nonnulli Araneum parvum, ru-

rubicundum, pro Bupreſti habent, ſed præter rationem. Neque Gryllo-talpæ figura in Anglica editione *Dodonæi* abſque cenſura tranſeunda eſt.

A. 5. Teredo, *Offic. Schrod.* v. 347. A. *The Wood-Eater.* Gal. *Teigne.* G. Holtz-Wurm. B. *Houtworm.* De Teredine multa inter rei naturalis Auctores eſt diſſenſio, alius hoc, alius aliud eſſe vult. *Aldrovandus* quatuor Teredinum genera conſtituit. Unum in lignis reperitur. Alterum Vermiculus dictum. Tertium Thris. Quartum Coſſus. His addit *Jonſonus* quintum ab *Agricola*, quem ab æneo colore A. *Kupfferworm.* Gal. *Teigne, qui a la couleur de Cuivre.* G. Kupffer-Worm. B. *Koper-Worm.* vocat. Nos autem hexapoda illum Scarabæi minoris arborei productricem, qui in arboribus frequens invenitur, Teredinem Officinis eſſe arbitramur. *Uſu.* Excrementa farinacea A. *Powder of Poſt.* Gal. *Excremens farineux de la Teigne en uſage exterieurement en Medecine.* G. Mehlig dreck von Holtz-Wurm. B. *Meelagtig drek van Hout-worm.* dicta. *Vires.* Exſiccat pulvis iſte, unde ulceribus humidis & fluidis feliciter inſpergitur, & hoc eodem titulo mulierculis noſtratibus admodum familiaris eſt in excoriationibus infantum exſiccandis, *Schrod.*

A. 6. Cochinilla & Coccinilla, *Offic.* Cochenille, *Duret.* 66. Cochinilla, *Laet. Ind. Occ.* 229. Cochinille, ſive Fici Indici grana, *Park. Theat.* 1498. Ficus Indicæ grana, *C. B. Pin.* 458. Coccinella, *Offic.* Coccus Indicus tinctorius, *Geof. Tract.* 370. Nepalnocheztli, ſeu Coccus Indicus in Tunis quibuſdam naſcens, *Nieremb.* 312. *Hern.* 79. Cochenilla Hiſpanis, *Breyn. Hiſt. Cocc.* 6. Scarabeolus hemiſphæricus Cochineelifer, *Gaz. Pet. T* i. *Fig.* 5. *Sloan. Hiſt. Jam.* ii. 208. Scarabæus nigricans alarum alias rubicundis limbis, *Mer-Surin.* 2. Cochineal, *Act. Philoſoph. Lond.* No. 176. 193. A. *Cochineal.* Gal. *Cochenille.* G. Coccinill. B. *Cochinille.* Inſectum ipſum ex Nova Hiſpania & Mexicana allatum. *Vires.* Cardiacum inſigne habetur, ſudorificum, alexipharmacum, & antifebrile medicamentum, febres omnes quantumvis malignas ſanans, ideoque in peſte & febribus petechialibus ſæpius exhibetur.

De Cochinilla, quid ſit, non levis eſt controverſia inter Rei Phyſicæ & Medicæ Auctores, aliis hoc, aliis aliud affirmantibus. Nonnulli originis vegetabilis eſſe volunt; è quibus aliqui *Tunæ* ſeu *Ficus Indicæ* baccam fructumve, alii ejuſdem gemmam ſeu florem nondum explicitum faciunt: Alii, & quidem rectiùs, productum quoddam animale eſſe ſtatuunt, qui quamvis in eo omnes conſentiant, quod ad Regnum (ut vocant) Animale pertineat, quid tamen in ſpecie ſit, opinionibus inter ſe diffident; nam alii inſecti cujuſdam nidum eſſe aiunt, alii animalculum hexapos Cimici ſimile, alii Scarabæum parvum, A. *Lady-Cow.* Gal. *petit Eſcarbot.* G. Marien-Würmlein. B. *kleine Schalbyter.* noſtratibus dictum: alii denique, & hi quidem noſtrâ ſententiâ rectiſſimè, Scarabæum eſſe affirmant, parvum Scarabæo parvo prædicto ſimilem, duobus tantum maculis in vaginis pennarum inſignito, cujus præſtantiſſimam iconem nobis exhibuit accuratiſſimus ille Anatomicus, D. *Edwardus Tyſon*, M. D. in *Actis Philoſ. Londinenſibus*, No. 176. Cochinilla in Officinis noſtris vulgò venalis inſecti corpus duntaxat eſt; cujus propagandi, & ad uſum parandi modus, in eiſdem *Actis Philoſophicis*, No. 193. deſcribitur, ex obſervatione Hiſpani cujuſdam ſenioris, Jamaicæ Inſulæ incolæ, qui in ea parte Indiæ Occidentalis, in qua pretioſæ iſtius mercis magna quotannis copia colligitur, diu vixerat; quam deſcriptionem in epitomen contractam hîc ſubjiciemus. Hoc non granum vegetabile eſſe, ut ſomniârunt nonnulli, quos inter etiam *Pomettus* eſt, relatione, ut videtur, fabuloſâ ſeductus, affirmat *Breyn. Hiſt. Cocc.* 6.

Inſectum hoc initio velut veſica quædam exigua, ſeu tuberculum parvum in Ficûs Indicæ *Tunæ* dictæ, ſurculis, in quibus oritur, apparet, quæ poſtmodum calore ſolis in vermiculum aut termitem evadit, qui proceſſu temporis in Scarabæum parvum mutatur. Scarabæos hoſce, cùm jam plenam maturitatem adepti ſunt, occidunt, fumo craſſo, è materia quadam combuſtibili ex ea parte, unde ventus in frutices, quos Inſecta depaſcuntur, ſpirat, ſita, excitato, ſubſtratis priùs ſub fruticibus linteis. Inſecta fumo ſuffocata, & exanimata, levi fruticum concuſſione in lintea facilè decidunt; adeoque magna copia, nullo fere negotio colliguntur. Deinde ſuper linteam expanſam in arenoſo quodam aprico loco, aut pavimento ſaxeo, ſolis calori tamdiu exponunt, donec exſiccantur corpuſculis contractis, quæ manibus leniter confricatæ, in grana abeunt, alis, pedibuſque, &c. decedentibus, quæ poſtea ventilatione, alióve artificio ſeparanda ſunt. Imò, qui dubitat (inquit doctiſſimus *Paulus Ammannus*) Cochinellam Inſectum eſſe, hæc grana putatitia indat aquæ calidæ, & ſtatim videbit crura poſt aliqualem emollitionem: Interdum etiam apud

Mer-

Mercatores integrum Inſectum, interdum alæ inſtar Muſcarum reperiuntur.

Quamvis Cochinilla Officinarum Scarabæi, A. *Lady-Cow.* Gal. *Eſcarbot Scarabèe.* G. Marien-Würmlein. B. *Schalbyter* noſtratibus dicti, ſpecies ſit; non eſt tamen noſter communis, ut D. *Salmonus* in *Diſpenſatorio* ſuo & *Seplaſiario Londinenſi* erroneè affirmavit. Nam quamvis octo aut decem ſpecies Scarabæi illius in Anglia viderim, nullus tamen ex eis compreſſus aut contuſus delicatum illum Cochinillæ colorem præbuit.

In *Actis Philoſoph. Lond.* No. 292. D. *Lewenboeck* microſcopicas quaſdam obſervationes dedit de Cocconilla ad probandum eam animalem ſubſtantiam eſſe, non fructum aut excreſcentiam alicujus plantæ, ut Mercator quidem *Amſteredamenſis* exiſtimabat. Quod ad argumentum quo utitur ad opinionem ſuam confirmandam, nimirùm, quòd Inſecta hæc tranſmutationem non ſubeant, quia in ovis, quæ ex eorum corporibus exemit, Animalculum ſex pedibus præditum ſemper obſervaverit; cùm ad contrarium probandum æquè inſervire poſſit hoc argumentum: nam cùm Scarabæorum genus ova ponit, quæ omnia in hexapoda Animalcula abeunt, quæ in Scarabæos tandem mutantur. His addere liceat, quòd ingenioſus ille Rerum Naturalium Exquiſitor, D. *Jac. Petiver* in *Gazophylacio* ſuo *Tab.* i. *Fig.* 5. Cochinillæ in omnibus ſuis formis figuras exhibuit: *Hexapodis*, *Aureliæ*, *Scarabæi.*

XXV. *De Cicindela.*

A. Cicindela, *Offic.* *Schrod.* v. 340. *Mouff. Inſect.* 108. *Charlt. Exer.* 48. *Mer. Pin.* 201. *Jonſ. de Inſect.* 80. *Aldrov. de Inſect.* 492. Noctiluca terreſtris, *Col. Ecphr.* 1. xxxviii. Scarabæus λαμπυρὶς ſordidè corpore longo & anguſto, ſeu Cicindela mas, *Raii Inſect.* 78. Cicindela impennis ſeu fœmina, *Ejuſd.* 79. A. *The Glow-worm.* Gal. *Ver luiſant.* G. Johannes-Fliege. B. *Goudworm, Nachtwormje (dat des nachts blinkt.)* *Uſu.* Inſectum ipſum. *Vires.* Sunt qui in calculo commendant, *Schrod.* Vim anodynam ei attribuit *Cardan.*

De Cicindela magna inter Auctores diſſenſio lis eſt, aliis volantem à reptili ſexu tantùm, aliis ſpecie differre affirmantibus, in quibus *Julius Scaliger*, *Exercit.* 191. & ingenioſiſſimus vir D. *Richardus Waller*, *Philoſoph. Tranſact.* No. 167. pag. 841. qui propriâ experientiâ Cicindelas volantes utriuſque ſexûs eſſe didiciſſe aiunt, ſiquidem coeuntes viderint. De quorum fide quamvis minimè dubitem, *Vintimigliæ* tamen apud *Fab. Columnam par. ult.* p. 89. ſententiam, etiamque *Mouffetti*, p. 109. Cicindelas volatiles mares eſſe, reptiles fœminas, confirmant experimenta nuper facta à vicino noſtro D. *Benjamine Allen*, M. B. hic *Braintriæ* degenti, qui Cicindelas volantes cum reptilibus coiviſſe ſæpius obſervavit, volantes inter ſe nunquam, ut neque reptiles; unde non immerito colligit & concludit (cujus etiam experientiæ nos acquieſcimus) volatiles mares eſſe, reptiles fœminas.

XXVI. *De Proſcarabæo.*

A. Proſcarabæus, *Offic.* *Mouff. Inſect.* 162. *Jonſ. de Inſect.* 74. *Mer. Pin.* 201. Scarabæus unctuoſus, *Schrod.* v. 345. Pinguiculum, *Agricol.* Meloen, *Paracelſ.* A. *The Oil-Beetle.* Gal. *Griburi*, ou *Scarabée (Sorte d'Eſcarbot, qui nait au mois de May.)* G. Schmaltz-Käfer / May-Wurm. B. *Een Mey-Kever, een Tor.* Maio & Junio juxta vias, & paſſim in ſylvis obrepit. *Uſu.* Ipſum Inſectum, & ejus liquor oleoſus colore ſubflavo. *Vires.* Cantharidum naturam imitatur, urinam pellit & ſanguinem, canis rabidi morſum egregiè expugnat, varos dictos, i. e. arthritidem vagam, auctore *Wiero*, curat pulvis vel conditura exhibita. Extrinſecus expetitur à quibuſdam ejus liquor ad vulnera; additur & emplaſtris in bubone & carbunculo peſtilentiali; permiſcetur & antidotis, fitque inde oleum ex infuſo animalium vivorum in oleo communi, quod loco Olei Sorpionum nonnulli adhibent, *Schrod.*

XXVII. *De Blatta.*

A. Blatta, *Offic.* *Aldrov. de Inſect.* 499. Blatta fœtida, *Mouffet. Inſect.* 138. *Charlt. Exer.* 49. *Jonſ. de Inſect.* 82. *Mer. Pin.* 202. Scarabæus impennis tardipes, *Pet. Gazophylac. Nat. & Art. Tab.* 24. *Fig.* 7. A. *The Slow-legg'd Beetle.* Gal. *Teigne.* G. Schabe / Motte. B. *Mot*, *Motte.* In cellis vinariis reperitur. *Vires.* Cum oleo decocta aurium dolores inſtillatu mitigant, *Dioſc.*

SECTIO SECUNDA.

De Exanguibus majoribus.

ANimalia Exanguia majora pleraque Aquatica ſunt; & ab *Ariſtotele Hiſt. Animal. lib.* 4. *cap.* 1. commodè dividuntur in tria genera, nimirum *Mollia* ſive *Molluſca*, *Cruſtacea*, & *Teſtacea*.

Animalia Exanguia majora ſunt vel
- Mollia ſive Molluſca: *Sepia.*
- Teſtacea; hæ autem vel ſunt
  - Univalvia, minime tortilia, paululum curva, tenuia, ex utraque parte hiantia, externe
    - Glabra, colore albo: *Dentalia.*
    - Striata, colore ex viridi albicante: *Entalia.*
  - Turbinata, figura.
    - Breviore teſtæ apertura clauſa operculo
      - E ſaliva confecto tantum ad hyemen: *Cochlea terreſtris.*
      - Teſtaceo:
        - Oblongo & majore, colore ſpadiceo, odore gravi: *Blatta Byzantina.*
        - Rotundiore & minore, colore vario ex rubente & albo: *Umbilicus Marinus.*
    - Productiore, roſtro ſinuato, ſive canaliculato, ventricoſo, & baſi, & capite ſive roſtro productiore, ſucco
      - Purpureo prægnans: *Purpura.*
      - Aqueo, ſeu decolore: *Buccinum.*
  - Bivalvia, valvis
    - Similibus non ſtriatis
      - Aſperis, Unionifera: *Mater Perlarum.*
      - Planis: *Mytulus.*
    - Diſſimilibus aſperis: *Oſtrea.*
- Cruſtacea, corpore
  - Productiore, media inter Aſtacum marinum & Squillam magnitudine: *Aſtacus Fluviatilis.*
  - Breviore & rotundi ore depreſſo, colore
    - Livido, tibiis & brachiis lævioribus: *Cancer Marinus.*
    - Ex rufio nigricante, tibiis & brachiis aſperioribus & rugoſioribus: *Cancer Fluviatilis.*

Exanguia Mollia ſive Molluſca.

MOllia *ſive* Molluſca *ſunt, quæ càm ſanguine careant, extrinſecus habent carnoſum ſeu carniforme corpus, intus autem ſolidum & firmum, oſſi reſpondens*, R. Hiſt. Animal. p. 52.

ZOophyta *ſunt, quæ nec animalium, nec plantarum, ſed tertiam ex utroque naturam habent, &, ut* Ariſtoteles *loquitur*, τὰ ἐπαμφοτερίζοντα φυτῷ καὶ ζώῳ, *quæ ambigunt inter plantam & animal, quæ Plantanimalia dici poſſunt*, C. B. Pin.

I. *De Sepia.*

A. SEpia. *Offic.* v. 332. *Ind. Med.* cix. *Salv. de Aquat.* 165. *Mont. Exot.* 6. *Aldrov. Exang.* 44. *Charlt. Exer.* 51. *Jonſ. Exang.* 7. *Bellon. de Aquat.* 336. *Rondel.* i 498. *Genſ. Aquat* 851. Loligo, Sepia, *Mer. Pin.* 191. A. *The Cuttle-Fiſh.* Gal. *Seche, Boufron.* G. Blackfiſch / Fiſchlein. *B. Zeeſchuym. Uſu.* Os, ſeu Teſta, ſubſtantia eſt teſtacea, candida & lævis, utrinque tumida; parte ſupinæ duriuſcula, lævi & glabra; inferna, fungoſa, mollicula, leviter aſpera & friabili, in dorſo piſcis nata, ſaporis aliquantulum ſubacris. *Vires.* Exſiccat, abſtergit, maculis, nævis, ſcabiei humidæ medetur, oculis convenit, ginivis tumidis ſubvenit, Aſthmaticis auxilio eſt, Gonorrhœam ſiſtit, Calculos pellit, Urinas movet. Humor ater intra veſiculam in corpore repertus, alvum movere dicitur. Ova renes & ureteres abſtergunt, menſes & urinam cient, *Schrod.*

II. *De Lepore marino.*

A. LEpus marinus, *Offic. Charlt. Exer.* 51. *Rondel.* i. 520. *Bellon. Aquat.* 437. *Geſn. Aquat.* 475. Lepus marinus primus, *Aldrov. Exang.* 78. *Jonſ. Exang.* 9. A. *The Sea-Hare.* Gal. *Lievre Marin.* G. See-Haſe. B. *Zeehaas.* Maris incola eſt. Loligini parvæ ſimilis eſt, deſcribente Dioſcoride. *Vires.* Per ſeſe tritus, aut cum Urtica marina illitus capillos evellit, *Dioſc.*

III. *De Pulmone marino.*

A. PUlmo marinus, *Offic. Aldrov. Exang.* 577. *C. B. Pin.* 369. *Jonſ. Exang.* 56. *Bellon. Aquat.* 438. *Geſn. Aquat.* 760. *Rondel. Aquat.* ii. 131. *Charlt. Exer.* 68. A. *Sea-Lungs.* Gal. *Poumon marin.* G. See-Lunge. B. *Zeelong.* Mari innatat. Colore eſt cryſtalli in modum pellucido, cum cærelio miſto, ſubſtantia tam fragili, ut vix è mari integer eximi queat. *Vires.* Podagras pernioneſque emendat Pulmo marinus recens tritus & illitus, *Dioſc.*

IV. *De Urtica marina.*

URtica *dicta, quòd admota contrectantis manum pungat*, Plin.

A. Urtica marina, *Offic. Charlt. Exer.* 68. *Schoneſ. Icht.* 77. Urtica, *Jonſ. Exang.* 54. Urtica marina. 5. & 6. & Roneletii, *C. B. Pin.* 369. Urtica rubra, *Rondel.* i. 530. *Bellon. Aquat.* 342. *Geſn.* 1039. *Aldrov. Exang.* 568. Urticæ vel Pulmonis marini ſpecies, *Mer. Pin.* 194. *Sea-Blubrer.* Gal. *Ortie Marine.* G. See-Neſſel. B. *Zeenetelen.* Aquis innatat, æſtuque maris in litore ſæpe rejicitur. Corpora ſunt pellucida, rotunda, compreſſa gelatinæ in modum, cum venis rubris intermixtis. *Vires.* Cum Lepore marino viribus convenit.

Exanguia Teſtacea.

EXanguia teſtacea *ſunt, quorum intus eſt carnoſa pars, foris firma, quæ & flexu frangi, & ictu rumpi, & compreſſione dsjici non poſſunt,* R. Hiſt. Animal. p. 52.

Hæc autem vel ſunt *Univalvia* vel *Bivalvia* vel *Turbinata.*

Univalvia.

V. *De Dentalio & Entalio.*

A. 1. DEntalium, *Offic. Schrod.* v. 328. *Charlt. Exer.* 63. *Mont. Exot.* 6. Dentales; *Scyll.* p. 136. *Tab.* xviii. *n.* vii. viii. Dentalium conchæ ſpecies, *Ind. Med.* xiv. Dentale læve, album, altera extremitate, rufeſcens, *Liſt. Hiſt. Conch.* iv. *Sect.* 11. *n.* 2. Dentales, *Genſ. de Aquat.* 345. Tubulus Dentalis lævis, *Lang. Meth. Teſtat.* 5. *Rondel. de Piſc.* ii. 110. Autales dicuntur alii ejuſdem formæ, ſed minores, *Bonan.* 91. *The Dog-like-tooth ſhell.* Gal. *Dentale (petit coquillage, ayant la figure d' une dent de chien).* Zahn Schnecken. B. *Tand-Slekken.* In mari Britannico capiuntur. Tubulus eſt oblongus, gracilis, teres, nonnihil inflexus ſive arcuatus, paulatim anguſtior, ab imo ad ſummum concavus, utraque extremitate apertus abſque ulla naturali rima aut fiſſura, albus, altero tamen extremo parum rubeſcens, exteriùs lævis admodum & velut politus.

A. 2. Entalium, *Offic. Schrod.* v. 328. *Charlt. Exer.* 63. *Scyll.* 137. *Tab.* xviii. *n.* vi. Dentalium primum & quartum, *Aldrov. de Aquat.* 283. Autales, *Geſn. Aquat.* 345. Tubulus Dentalis ſtriatus, *Lang. Meth. Teſtat.* 5. Tubulus aut Siphunculus, *Bonan.* 91. Dentale viride ſtriatum, maximis ſtriæ raræ majuſculæ admodum extantes, minimis ſtriæ denſæ & tenuiores, *Liſt. Hiſt. Conch.* iv. *Sect.* ii *n.* 1. Denticuli Elephantis, *Rumph.* 125. *Tab.* 41, 1. *Valent. Muſ. Muſ.* 187. A. *The Entaglia.* Gal. *Entàle.* G. Purpur Schnecken. *B. Purper-Slakken.* Præcedente longior eſt, & craſſior multò, aliàs perſimilis, niſi quòd hic ſtriatus ſit, ſtriis profundis, ſeu mavis porcis elatis, & coloris plerumque viridantis. Ex India Orientali transfertur. *Vires.* Utrumque, etſi in Medicina hactenus parum uſitatum ſit, attamen cum aliis teſtarum generibus ad ſimiles affectus adhiberi poſſe veriſimile eſt.

Itali moderni lapides, metalla, ligna quæcunque lieneis aut figuris inculpta aut etiam canu-

nulata *Entaglie* vocant, unde & à vocis Dentalii proximitate, Entalii nomen ortum habuiſſe conjectat eruditiſſimus ſimul & ingenioſiſſimus vir, D. *Martinus Liſterus*, M. D. Qui plura de Dentalio Entalio deſideret, conſulat *Acta Philoſoph.* N. 197.

Turbinata.

VI. *De Cochleis.*

A. 1. Cochlea terreſtris, Limax terreſtris, *Offic.* Cochlea teſtacea, *Schrod.* v. 283. Cochlea cinerea maxima, edulis, cujus os operculo craſſo, velut gypſeo, per hyemem clauditur, *Liſt. Hiſt. Animal. Angl.* 111. Cochlea cinereo rufeſcens faſciata, leviter umbellicata, *Ejuſd. Hiſt. Conch.* 1. *n.* 46. Cochlea edulis Geſneri, *Ejuſd. Exerc. Anatom.* i. Pomatia, *Geſn. de Aquat.* 255. Cochlea terreſtris gypſeo obſerata, *Aldrov. de Exang.* 389. A. *The Snail.* Gal. *Limacon.* G Eine Schnecke. B. *Een Slak.* In meridionali Angliæ, parte frequens. *Uſu.* Cochleæ integræ. *Vires.* Cochleæ refrigerant, incraſſant, conſolidant, leniut, nervis conveniunt ac palmonibus. Hinc uſus precui internè ad tuſſim, phthiſin, excreationem, ſangunolentame alioſque pulmonum affectus; hinc ad Hepatis calorem, & colicum dolorem. Extrinſecus maturant ac rumpunt anthraces, conſolidant vulnera, præcipuè nervorum ulcera ſanant, inflammationes mitigant, ventrem hydropicorum, hydrocelemque hernioſorum detumeſcere faciunt, hæmorrhagiam cohibent, *Schrod.* Verùm quoniam hoc genus Cochleæ minùs frequens, nec ubique obvium eſt, Officinæ noſtræ ejus loco *Cochlea vulgari majori pulla, maculata. & faſciata hortenſi* utuntur, abſque ullo, ſententiâ noſtrâ, gravi aut periculoſo errore.

A. 2. Cochlea minor ex luteo & nigro variegata, *Ind. Med.* An cochlea interdum unicolor, interdum variegata, &c. *Liſt. Hiſt. Conch.* i. *n.* 54? A. *The Paris Garden Snail.* Gal. *Limaçon des jardins de Paris.* G. Zaun-Schnecke von Paris. B. *Een Tuynſlak van Parys.* In hortis apud Pariſienſes invenitur. *Uſu.* Teſta. *Vires.* Servantur ad Collyria.

A. 3. Cochlea aquatica, *Offic.* Cochlea fuſca, faſciis crebris anguſtiſque prædita, *Liſt. Hiſt. Animal. Angl.* 162. Cochlea nigricans, denſe & leviter ſtriata, *Ejuſd. Hiſt. Conch.* iv. *Sect.* 5. *n.* 43. A. *The Water-Snail*, or *Periwinkle.* Gal. *Petoncle*, *Limaçon de Mer.* G. Waßer-Schnecke. B. *Water-ſlak.* In Catalogo ſimplicium Pharmacopœiæ Londinenſi præfixo inter aquatilium teſtas invenio *Cochleæ* & *Buccini* titulos, quæ cùm nomina generica ſunt, ſpecies ſub ſe plurimas complectentia, ut *Aldrovandum*, *Geſnerum*, *Johnſonum*, *Bonannum*, ſed præcipuè celeberrimum noſtrum D. *Martinum Liſterum*, M. D. conſulentibus patebit; quænam ex omnibus deligenda ſit, non auſim determinare, huic tamen piſci id nominis attribui, quoniam in mari noſtro aut ora maritima frequens invenitur; ejuſque caro eaſdem vires habere dicitur, quas Cochlea terreſtris. Quod ad teſtas Cochleæ, Conchæ, Buccini attinet, quamcunque aſſumas & utaris, modò marina ſit, perinde eſt: Sunt enim omnes Alkali & earundem virium participes. At neque *Dioſcoridem* aut *Aetium* inter Oſtreum, Purpuram, aut Buccinum in calcem aut cinerem redacta ullam diſtinctionem facere obſervavit eruditiſſimus *Liſterus*, verùm omnibus eandem vim cauſticam tribuiſſe.

A. 4. Cochlea cælata, *Aldrov. de Exang.* 393. *Jonſ. de Exang. Tab.* xii. *Geſn. de Aquat.* 240. *Rondel. de Piſc.* ii. 98. *Charlt. Exer.* 62. Cochlea cælata antonomaſticè dicta, *Bonan.* 114. *Tab.* xi. *n.* 11, 12, 13. Cochlea Trochiformis ſtriata, rugoſa, papilloſa, &c. *Lang. Meth. Teſt.* 51. In mari mediterraneo inveniuntur. *Uſu.* Operculum, Officinis *Umbilicus Marinus* dictum, *Bellon. de Aquat.* 430. *Mont. Exot.* 6. Operculum cochlearum marinarum ſubrotundum in ſe contortum, *Lang. Meth. Teſt.* 56. Subſtantia lapidea, ſuperficie plana, ſphærali linea inſigni, colore fulva; altera parte concava umbilici in modum, colore carneoſo aut igneo, ſapore terreo. *Vires.* Venerem ſtimulat, inquit *Johnſonus.*

Auguſtinus Scilla; aut ova Cochlearum, aut abbreviata, nondum perfecta, & ab iiſdem cochleis generata hoc operculum eſſe ſibi perſuadet; at ingenioſiſſimus ille vir D. *Joannes Raius*, cum in Italia peregrinatus eſt, ipſum piſcem vivum in teſta ſua hujuſmodi operculo tectum, recens è mari extractum Romæ nactus eſt.

VII.

VII. *De Blatta Byzantia.*

Blatta Byzantina, *Offic.* Blatta Byzantia, *Schrod.* v. 325. Blatta Byzantia ſive Unguis odoratus, *Park. Theat.* 1573. *Ind. Med.* xxi. Blatta Byzantina, Unguis odoratus, *Mont. Exot.* 6. Operculum cochlearum marinarum ſubrotundum vulgare, *Lang. Meth. Teſt.* 56. Blatta Byzantia Arabum, *Aldrov. de Exang.* 346. Operculi Conchylii & Buccini, *Rondel. de Piſc.* ii. 86. A. *The Conſtantinople Sweet-Hoof.* Gal. *Petit coquillage, qu'on appelle Blatta Byzantina, apparemment parce qu'il reſſemble à la Teigne, ou à la Motte, dite Blatta, & qu'il vient de Conſtantinople, qu'on appelloit autrefois Biſance.* G. Blatta Byzantina. B. *Conſtantinopoolſe Blatta, (zeker Scheltje.)* Tegumentum eſt oblongum, quibuſdam Teſtæ Turbinatæ, ſubſtantia cornea, colore ſpadiceo, odore gravi, Aloen Barbad. æmulans. *Vires.* Interne laxat alvum, ſplenem emollit, vitioſoſque humores diſcutit. Externé excitat ſuffitu fœminas ſtrangulatu uteri oppreſſas, comitialeſque. In reliquis idem præſtare poterit, quòd aliæ concharum teſtæ, *Schrod.*

Teſta hæc multæ inter eruditos contentionis materia fuit, *Matthiolus Unguem Odoratum* & *Blattam Byzantinam* pro eadem re à *Serapione* & *Avicenna* aliiſque è Græcis recentioribus habita fuiſſe affirmat. Cui opinioni Officinae etiam noſtrae, & *Schroderus*, & *Parkinſonus*, atque etiam *Paulus Ammannus* favent: Ut & *Rumphius*, qui Blattam Byzantinam operculum Muricis ſeu Pſeudo-purpurae in mari Ambonico inventam eſſe tradit. His contradicit *Fuchſius*, qui Blattam Byzàntinam Purpurae operculum eſſe ait, & ab Onyche *Dioſcoridis*, i. e. ungue odorato, diverſum: Quod ab ingenioſiſſimo D. *Martino Liſtero*, M. D. literis ad me datis clàrius demonſtratur, cujus obſervationes ipſius verbis in Latinum verſis accipe:

'Blattam Byzantinam Ungui odorato ſucceſſiſſe, ejuſque loco in Officinas illatam fuiſſe autumo, *Dioſc.* temporibus optimus, videlicet pallidiſſimus & pinguiſſimus à mari Rubro advectus eſt; nigrior minorque à Babylone aut ſinu Perſico.' Verum, ut videtur, recentior aetas circa Byzantium inventis contenta eſt, unde Blatta Officinalis hodierna cognomen obtinuit. Blattæ nomen huic operculo (ut conjicio) inditum eſt à colore, ut quæ *Blattæ piſtrinariæ* Londini frequentiſſime colorem obſcurè capillaceum referat; partim etiam quòd Blatta hæc Scarabæi genus ſit latum, & tenue operculi iſtius inſtar.

Fatendum equidem eſt, *Dioſcoridem* eundem Unguem dictum operculum fuiſſe (πῶμα κογχυλίȣ) affirmare Purpuræ piſcis operculo ſimile; ſuo tempore uſitatum intelligit, quando (ut videtur) Unguis Odoratus deperditus fuit, ſaltem in Europam non illatus. Verùm ex eodem *Dioſcoride* apparebit Unguem verum operculum minimè fuiſſe, unde & operæ pretium erit errorem hunc detegere, & conſequenter oſtendere quantum delirarunt moderni, Turbinis marini operculum pro vero Ungue oderato ſubſtituendo.

Unguis hiſtoriam, prout eam tradit *Dioſcorides*, accipe: *In lacubus*, inquit, *nardiferis Indiæ reperitur; quapropter, & Conchyliis Nardum depaſcentibus, aromaticus evadit* (ſeu odoramenta redolet) *colligitur verò poſtquam æſtivis caloribus lacus inaruerint.* Concludit Conchylium ipſum uſtum ſeu calcinatum eadem quæ Purpuram & Buccinum efficere. Et in capite da Nardo, Indicam *Nardum prope fluvium Gangem naſci ſcribit*, hoc eſt, in lacubus quibuſdam, quos fluminis iſtius inundatio efficit. Hinc apparet (1.) Unguem odoratum aquarum dulcium Conchylii partem fuiſſe. (2.) Si in lacubus Nardiferis ad fluvium *Gangem* colligeretur, quî fit, tut idem à mari Rubro aut Babylone adferretur? Deinde, cur teſta ipſa, inutilis ſarcina, tam longo itinere à *Gange* fluvio ad *Græciam* uſque deportaretur, ſi ſolius operculi (quod decimam partem ipſius teſtæ pondere raro excedit) uſus eſſet. Quod ſi adferri & venundari non ſoleret, quorſum vires ejus adjicerentur, aut quomodo earum experimentum fieri poſſet? Hinc conjicio Unguem odoratum verum nonnihil ſimilem fuiſſe dimidiæ teſtæ Pectunculi iſtius fluviatilis in fluvio *Thameſi* frequentiſſimi, pollicaris unguis magnitudine & craſſitie, idque ob ſequentes rationes.

1. Quòd Unguis odoratus piſciculus Bivaluis, ſeu Mytulus, aquarum dulcium alumnus eſſe videtur, cùm lacuum ad fluvium *Gangem* exſiccationem expectarent antequam eos colligerent. Jam vero Bivalvia arena & limo reconduntur, nec unquam in ſummas aquas emergunt, iiſque innatant & fluitant, ut Turbinata ſolent (quibus ſolis operculum proprium eſt) ideoque quovis tempore facile capiuntur. 2. Animalculum hoc Conchylium vocat, & generali illo nomine ab aliis omnibus ſpeciebus ſpeciebus, de quibus variis capitibus agit, diſtinguit; quod quamvis urtrique Generi tam turbinato quàm bivalvi commune ſit, peculiariter tamen

& maxime proprie Concham ſeu Bivalve denotat. 3. Onyx diſertis verſis à *Plinio* inter Bivalvia recenſetur. Siquidem (*l.* 32. *c.* 11.) ſynonyma illi ſunt *Solen*, *Aulos*, *Donax*, *Onyx*, *Dactylus*. Et ex-preſſius adhuc (*lib.* 9. *cap.* 61.) Concharum genera ſunt Dactyli ab humanorum unguium ſimilitudine appellati. Unde veriſimillimum eſt Onychem odoratum à lacubus aquæ dulcis, qui ad Gangem Indiæ flumen ſunt, olim advectum non abſimilem fuiſſe vulgari Onychi maris Mediterranei, qui è Solenum genere fuit. Hæc omnia *Liſterus*. Ex quibus Vir ille doctiſſimus recte infert, & concludit Blattam Byzantinam Officinarum Unguem Odoratum Veterum (quocum confunditur) non fuiſſe; quem ob difficilem ex India in Europam tranſitum olim deperditum, & oblivioni traditum eſſe magna probabilitatis ſpecie conjectatur. Illud certè nobis conſtat, operculo illi quod in Officinis noſtris Blattæ Byzantinæ nomine venditur è notis characteriſticis Unguis odorati Veterum nullam convenire, quem medicamentum probum & efficax fuiſſe credibile eſt ab odore quem obtinuit aromatico, qui in pulveribus noſtris teſtaceis deſideratur.

VII. *De Buccino.*

A. BUccinum, *Offic.* Buccinum album, læve, maximum, ſeptem minimum ſpirarum, *Liſt. Hiſt. A. A.* 155. Buccinum roſtratum majus craſſum orbibus paululum pulvinatis, *Ejuſd. Hiſt. Conch.* iv. *Sect.* xiv. *n.* 4. A. *The Whelk.* Gal. *Pourcelaine. Buccine.* G. Hornſchnecke/ Rinckhorn. B. *Ringhoorn.* In alto mari ea piſcantur. Nomen eſt genericum ſub ſe plurimas ſpecies complectens, ut in Cochlea aquatica oſtendimus. *Uſu.* Teſta. *Cionia*, Offic. eſt media pars circa quam teſta volumen claviculatim intorquet. *Vires.* Cremata ſimili modo Purpuris Buccinisque facultatem urendi conſequuntur. Teſta cum Oſtrea & reliquis teſtis viribus convenit.

IX. *De Purpura.*

A. PUrpura, *Offic.* Purpura noſtras violacea, *Col. de Purp.* 1. Purpura violacea Fab. Columnæ, *Liſt. Hiſt. Conch.* iv. *Sect.* xv. *n.* 1. ex Tarentino ſinu allata, *Bonan.* 150. *n.* 172. A. *The Purple Fiſh.* Gal. *Pourpre* G. Purper-Schnecken. B. *Purperviſch.* In mari Mediterraneo frequens. *Uſu.* In Officinis teſta valida, rugoſa, ſtriata, tuberculis brevibus inæqualis, inter Mechanicos Sanies purpurea ad tingendum olim in uſu fuit. *Vires.* Alkali eſt, & cum reliquis teſtis viribus convenit.

In Purpura deſcribenda adeo breves & obſcuri fuere Veteres, ut quodnam Conchylium ſit Recentioribus litigandi occaſionem dederint, à quibus variæ producuntur ſpecies, purpuream ſaniem gignentes. Verùm *Fab. Columna* litem determinavit, veram Purpuram demonſtrando. Quamvis autem hodie purpura genuina Officinis noſtris vix cognita ſit, purpurei tamen ſucci cognitio adnotante ingenioſiſſimo illo & eruditiſſimo viro jam antea laudato, D. *Martino Liſter*, ab antiquis uſque temporibus ad ſæculum noſtrum traditione ſaltem tranſmiſſa & derivata eſt; in hiſce etiam Inſulis; inter Arcana tamen habita & ſtudioſe celaea; donec D. *Guill. Cole* eam arripuit & publico exhibuit, *Act. Philoſ. Lond. N.* 178. *p.* 1278. quo Lectorem refero. Quinteam D. *Robertus Southwell*, E. A. Regiæ Societatis tunc Præſes digniſſimus, multos ante annos D. *Liſtero* retulit, matrem ſuam in Hibernia dum viveret celebrem fuiſſe ſudariis piſcis cujuſdam ſucco indelibilibus notis, quæque elui nequirent ſignandis. Quin & Bedæ temporibus Ars purpuram tingendi in Anglia uſitata ſummoque in pretio habita erat. Sunt Cochleæ (inquit *Hiſt. Eccleſ. Gentis Angliæ*, *lib.* 1. *cap.* 1.) ſatis ſuperque abundantes, quibus Tinctura coccinei coloris conficitur. Cujus rubor pulcherrimus nullo unquam ſolis ardore valet pluviarum injuria palleſcere; ſed quo vetuſtior eo ſolet eſſe venuſtior.

X. *De Concha venerea.*

A. COncha venerea, Conchula Cytheriaca, *Mont. Exot.* 6. An Venerea in mari Siculo, & Tarentino frequens, ubi vulgò vocatur Porcelletta, *Bonan.* 145. *n.* 251. *Uſu.* Teſta. *Vires.* Edulcorat, *Mont.* 31. In Officinis noſtris eſt incognita.

Bivalvia.

XI. *De Oſtrea.*

A. Oſtreum, *Offic.* Oſtreum vulgare, *Ind. Med.* lxxxvii. Oſtreum ſtriatum ſtriis peculiaribus, *Lang. Meth. Teſt.* 82. Oſtreum vulgare maximum intùs argenteo quodam ſplendore albeſcens, *Liſt. Hiſt. A. A.* 176. Oſtrea, *Schrod.* v. 531. *Charlt. Exer.* 66. *Rondel.* ii. 37. *Schoneſ. Icht.* 54. *Geſn. Aquat.* 645. *Jonſ. Exang.* 44. *Mer. Pin.* 193. Oſtreæ Rondeletii marina, *Aldrov. Exang.* 482. Oſtrea major ſulcata inæqualiter utrinque ad cardinem denticulata, *Liſt. Hiſt. Conch.* iii. 20. Concha ſatis nota in cœnis Oſtrea Latine dicta non Oſtreum, *Bonan.* 108. *Tab.* 70. A. *The Oyſter.* Gal. *Huitre.* G. Oeſter. B. *Oeſter.* Plurimis locis in noſtro mari capiuntur. *Uſu.* 1. Teſta. 2. Margaritæ Scotiæ *Offic. Mont. Exot.* 6. Margaritæ ſpuriæ ſive Oſtrearum, *Ind. Med.* lxxii. Sunt ſubſtantiæ lapideæ rotundæ albæ, Viciæ vel Piſi ferè magnitudine, ſaporis terrei. 3. Caro in culinis frequentiſſima eſt. 4. Fœtus, i. e. Veſicaria marina, *Offic. J. B.* iii. 818. *Chab.* 580. *Raii Cat. Angl.* 302. Pila marina velut ex ampullis conſtans ad ſpumæ ſimilitudinem, *C. B. Pin.* 368. A. *Sea Balls.* Gal. *Pelotte de Mer.* G. Ein See-Ball. B. *Een Zee-bal.* Hæ æſtu maris in litora ſæpe rejiciuntur. 5. Teſta petrificata, i. e. Oſtracites, *Offic.* Oſtracites, *Boet. de Lap.* 393. *Laet. de Lap.* 124. *Geſn. de Lap.* 84. *Plot. Hiſt. Oxon.* 105. *Morton Northampt.* 189. Oſtracites maximus rugoſus & aſper, *Liſt. Hiſt. A. A.* 236. An *n.* 37. *Ejuſd. Hiſt. Conch. App. lib.* iii. Oſtracites maximus conglobatior admodum craſſus in argillaceis deliteſcens, *Luid. Lithogr.* 26. *N.* 471. Oſtracites rugoſus & undatus mediocris ſubcinereus ſubrotundus, *Lang. Hiſt. Lap. Fig.* 151. *Tab.* 47. 2. Oſtrea labris non crenatis, *Woodw. Att.* ii. 43. *N. f.* 142 A. *Hobgoblins Claw.* Gal. *Huitre ſans bord, dentelé.* G. Oeſter mit ungeſpaltenen Rand. *Oeſter met een rand of boord, die niet zaagswyze is afgeſnede.* à vulgo vocatur. Teſtæ ſimilitudinem habet cruſtoſus & in laminas fiſſilis. In fodinis & glareoſis reperitur. *Vires.* Teſtæ vim habent exſiccandi, ſudorem movendi, abſtergendi, &c. hinc uſus earum internus præcipuè eſt in febribus quibus interveniente ſudore medentur. Externè conveniunt in dentifricis abſterſoriis, in mariſcis & condylomatis ani reprimendis. Oſtrea peſtiferos bubones loco transferunt, & virus omne ad ſe trahunt, *Schrod.* Margaritæ cum Orientalibus viribus conveniunt. Oſtratice utuntur mulieres pumicis loco ad pilos auferendos. Potus in vino menſes fluentes ſiſtit. A purgatione ſumptus conceptionem prohibet Ad nomas, & mammarum inflammationes imponitur utiliter, *Dioſc.* Cum floribus Chamæmeli ſumptus Lithontripticum inſigne æſtimatur.

XII. *De Matre Perlarum.*

A. Mater Perlarum, *Offic. Schrod.* v. 530. Concha Margaritifera, *Mont. Exot.* 6. *Jonſ. Exang. Tab.* 13. *Bellon. Aquat.* 402. *Aldrov. Exang.* 418. *Charlt. Exer.* 64. Concha Mater Unionum, *Rondel. Aquat.* ii. 33. Concha Mater Unionum dicta aut Margaritifera, *Bonan.* 93, 11. *n.* 1. Concha Margaritifera pleriſque, Berberis Antiquis Indis dicta, *Liſt. Hiſt. Conch.* iii. *n.* 56. Concha valvis æqualibus inæquilatera mediocriter vel leviter umbonata, &c. *Lang. Meth. Teſt.* 69. A. *Mother of Pearl.* Gal. *Nacre de Perles*, *Mere de Perles.* G. Perlen-Mutter. B. *Paarlemoer.* In mari Mediterraneo & alibi inveniuntur. *Uſu.* Teſta eſt, valida & ponderoſa, extus rugoſa, & aſpera, non ſtriata, intus lævis, argenteo colore, ſaporis terrei. *Margaritæ*, Offic. A. *Pearls.* Gal. *Perles.* G. Perlen. R. *Paarlen.* Sunt ſubſtantiæ lapideæ, rotundæ, aut anguloſæ, granulatæ, albæ, pellucidæ, ſaporis terrei, ex perittomate eodem quo teſtæ generantur productæ. Duplices cenſentur, Orientales & Occidentales: Illæ ſplendidiores ſunt, adeoque cæteris præferuntur, & præſertim Perſicæ. *Vires.* Teſtæ præter vires concharum communes (quas videſis in Oſtreo) ſunt qui vim cordialem huic attribuunt, verum quo ſucceſſu, videant ipſimet. Margaritæ Cordiale præbent nobiliſſimum, quo balſamum vitæ oppreſſum, vireſque exolutae inſigniter recreantur ac confortantur, proinde venenis, peſti, & putredini reſiſtunt, animum exhilarant, &c. *Schrod.*

N. B. *Margaritas non tantum in hoc genus conchis reperiri, ſed etiam in aliis multis, ut Oſtreis, Mytilis, &c.*

Plinius Hiſt. Nat. lib. 9. *cap.* 35. Margaritas è rore genitas eſſe tradit; cui à *Petro Joan. Fabro*

Fabro contradicitur, qui *Quod ipſæ Margaritæ ſint nihil aliud, quàm lepra concharum affirmat: Dicit enim, Conchæ omnes ſunt leproſæ.* Nobis autem ejuſdem naturæ & qualitatis eſſe videntur cum concharum in quibus inveniuntur teſtis, quarum morboſæ quædam excreſcentiæ ſunt, non roſcidi conceptus: Earum vires tantopere celebratæ, non aliæ ſunt quam quæ conchis omnibus communes.

XIII. *De Mytulo.*

A. MYtulus, *Offic. Schoneſ. Icht.* 54. *Bellon. de Aquat.* 397. *Geſn. de Aquat.* 277. *Rondel. de Aquat.* ii. 48. Mytuli, *Mer. Pin.* 193. Mytulus Rondeletii, *Aldrov. de Exang.* 512. *Liſt. Hiſt. Conch.* iii. *n.* 200. Muſculus ex caeruleo niger, *Ejuſd. Hiſt. Animal. Ang.* 182. Muſculus, *Bonan.* 102. *n.* 30. A. *The Muſcle.* Gal. *Moucle, Moule, Cayeu.* G. Muſchel. B. *Moſſel.* In mari noſtro capiuntur. *Uſu.* Teſta. *Vires.* Alkalini ſunt, & cum reliquis teſtis viribus conveniunt.

XIV. *De Farragine.*

A. FArrago, *Offic. Ariſtot.* Farago Auſtralis, Alcyonium ſecundum Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 368. Veſicaria marina nigra, Farrago Ariſtotelis quorundam, *J. B.* iii. 818. *Chab.* 588. Mytulorum aliorumve teſtaceorum fœtura nobis videtur.

XV. *De Ungue Odorato.*

A. UNguis Odoratus, *Offic.* Onyx, *Dioſcorid.* A. *The Sweet Hoof.* Gal. *Petit Coquillage reſſemblant à l'ongle ou à la griffe de quelque animal.* G. Indianiſche Schneklein. B. *Indiaanſe Slek.* Quid ſit Officinis noſtris ignoratur, cujus in loco Blattam Byzantinam ſubſtituunt, ut in capite de Blatta Byzantina ex obſervationibus eruditiſſimi D. *Martini Liſter* demonſtravimus, quo Lectorem refero. Qui plura de ea velit conſulat, *Act. Philoſoph. n.* 192. *p.* 642.

XVI. *De Concha.*

A. COncha, *Offic. Schrod.* v. 32. Concha longa lataque, in mediis cardinibus, cavitate quadam pyriformi inſignita, *Liſt. Hiſt. A. A.* 170. A. *Shell-Fish.* Gal. *Poiſſon à coquille.* G. Muſcheln. B. *Viſch met ſchelpen bedekt. Uſu.* Teſta. *Vires.* Oſtreis & reliquis teſtaceis convenit. Ut Cochleæ & Buccini, ita & Conchæ nomen genericum eſſe, ſub ſe plurimas ſpecies complectens, in capite de Cochleis oſtendimus, quo lectorem refero.

XVII. *De Pectunculo.*

A. PEctunculus, *Offic. Schoneſ. Icht.* 55 Pectunculus vulgaris, albidus, rotundus, circiter 26. ſtriis majuſculis, & planioribus donatus, *Liſt. Hiſt. A. A.* 189. Capite minore, rotundiore, & magis æquali margine, *Ejuſd. Hiſt. Conch.* iii. *n.* 171. Concha ſtriata altera, *Rondel. de Aquat.* ii. 21. Concha ſtriata altera Rondeletii, *Aldrov. de Exang* 449. Concha cordiformis, æquilatera umbone cardinum unito ſtriato, *Lang. Meth. Teſt.* 60. A. *The Cockle.* Gal. *Petuncle, Petoucle.* G. Eine Muſchel. B. *Een Moſſel.* Paſſim in littore arenoſo magna copia reperiuntur. *Uſu.* Caro in culinis, teſta in Officinis. *Vires.* Caro gratiſſimi ſaporis eſt, tam cruda quàm cocta; ex teſta uſta & in cinerem redacta dentrifricia optima conficiuntur.

XXIII. *De Tellina.*

A. TEllina, *Offic. Jonſ. Exang.* 48. Tellina ſecunda, *Rondel. de Aquat.* ii. 7. *Aldrov. de Exang.* 518. *Geſn. Aquat.* 940. Tellina, *Charlt. Exang.* 67. *Bellon. de Aquat.* 403. Maris Italici, *Bonan.* 104. *n.* 57. Tellina intùs ex viola purpuraſcens, in ambitu ſerrata, *Liſt. Hiſt. A. A.* 190. Subfuſca anguſtior intùs purpuraſcens, *Ejuſd. Hiſt. Conch.* iii. *n.* 217. A. *The Limpin.* Gal. *Flion.* G. Bräunlichte kleine Schnecke. B. *Een bruinagtige kleine Slek.* In mari capiuntur. *Vires.* Recentes alvo utiles, ſed maximè jus earum. Salitæ

litæ uruntur, tritæque in cinerem & cum cedria inſtillatæ, avulſos palpebrarum pilos renaſci non patiuntur, *Dioſc.*

XIX. *De Chama.*

A. Chama, *Offic. Charlt. Exer.* 65. *Bellon. de Aquat* 403. Ab altero tantùm latere ferè naturaliter hiantibus, *Liſt. hiſt. Conch.* iii. *n.* 258. Chama, alio nomine Glycymerides magna, hoc eſt, Chama magna dulcis, *Bonan.* 106. *n.* 59. Chama Glycymeris, *Aldrov. de Exang.* 473. *Rondel.* ii. 13. *Jonſ. Exang. Tab.* 14. *Geſn. de Aquat.* 71. A. *Baſtard Cockle.* Gal. *Petoncle batard.* G. Groſſe Muſchel / Baſtard Muſchel. B. *Grote Moſſel, Baſtaert Moſſel.* In mari Iberico reperitur. *Vires.* Chamarum aliarumque conchularum in exigua aqua decoctarum jus, alvum ciet; id cum vino aſſumitur, *Dioſc.*

Exanguia Cruſtacea.

Exanguia cruſtacea ſunt, quæ firmas ſuas partes extus habent, intùs autem carneam mollitiam. Partes quoque illæ firmæ non potiùs frangi, quàm disjici compreſſæ dici debent, Raii Synop. Animal. p. 52.

XX. *De Aſtaco marino.*

A. Aſtacus, *Offic. Geſn. de Aquat.* 91. *Rondel. de Aquat.* i. 538. Aſtacus verus, *Aldrov. Exang.* 112. Aſtacus marinus communis, *Jonſ. Exang.* 13. Aſtacus marinus, *Mer. Pin.* 191. *Charlt. Exer.* 55. *Schoneſ. Icht.* 23. A. *The Lobſter.* Gal. *Hommar, (Ecreviſſe de Mer.)* G. See-Krebs / Humber. B. *Zee-Kreeft.* In mari capiuntur. *Vires.* Caro multum nutrit, undè in Phthiſi commendatur. Cruſta ſeu Teſta cremata in vino pota Renes expurgat, & Calculos frangit.

XXI. *De Aſtaco fluviatili.*

A. Aſtacus fluviatilis, *Offic. Rondel. de Piſc.* ii. 210. *Schoneſ. Icht.* 24. *Geſn. Aquat.* 104. *Mer. Pin.* 192. *Charlt. Exer.* 56. *Aldrov. de Exang.* 129. *Jonſ. Exang.* 15. Cammarus, *Bellon. de Piſc.* 355. Cancer, *Schrod.* v. 325. A. *The Crafish, or Crevis.* Gal. *Ecreviſſe de riviere.* G. Bach-Krebs. B. *Rivier-Kreeft.* In fluviis invenitur. *Uſu.* Caro, Lapilli, *Oculi Cancri*, Offic. Oculi Cancrorum, *Charlt. Exer.* Oculi Cancrorum ſeu potiùs Lapilli Aſtacorum fluviatilium, *Ind. Med.* lxxxiv. A. *Crabs-Eyes.* Gal. *Yeux d'Ecreviſſes.* G. Krebs-Augen. B. *Kreeſt-Oogen.* In capite, ut quidam aſſerunt, ſeu potius ſtomacho, duos gerunt lapillos, albos, rotundoſque, lenticulari figura ſingulari ſeu orbiculari, piſi majoris magnitudine, una parte compreſſi, & ſinuati acetabuli in modum, alterâ convexi laminati, ſaporis terrei. *Uſu.* Putamen. Iſtorum ſæpe occurrit genus factitium ex Cimolio albo in illam formam confectum, quod pro illis venditur, ſed fraus iſtum frangendo detegi poteſt: namque veri Cancrorum oculi laminati ſunt in parte gibboſi, quâ factitii carent. *Vires.* Caro refrigerat, humectat, dolorem ſedat, multum nutrit in Atrophia. *Lapilli* refrigerant, ſiccant, abſtergunt, diſcutiunt, tartarum & ſanguinem coagulatum reſolvunt, calculum atterunt. Hinc uſus magni in Nephritide, Pleuritide, Aſthmate, dolore Colico, &c. inſerviunt dentibus abſtergendis. *Putamen* ſeu *Teſta* eaſdem cum Lapillis vires obtinet. Inſuper ſcabiem puerorum ex ſalſis humoribus ſanat; febrium intermittentium paroxyſmos arcet, *Schrod.*

XXII. *De Cancello.*

A. Cancellus Aſtaci marini ſpecies, *Ind. Med.* xxvi. Cancellus, *Rondel. de Piſ.* i. 553. *Aldrov. de Exang.* 218. *Geſn. de Aquat.* 161. *Bellon. de Aquat.* 362. *Jonſ. Exang.* 24. Cancellus quibuſdam Bernhardus Eremita dictus, *Charlt. Exer.* 58. Cancer in Teſtis degens, *Mer. Pin.* 192. A. *The Wrong Heir.* Gal. *Hermite, Bernard l'Hermite.* G. Bernhard Heremiter. B. *Kreeftje genaamt Bernard Heremyt.* *Uſu.* Animal. *Vires.* O-

 leum

leum ejus ex America adhibetur pro Rheumatiſmis.

XXIII. *De Squilla.*

A. 1. SQuilla, *Offic.* Squilla gibba, *Schoneſ. Icht.* 72. *Rondel. de Piſ.* i. 549. Squilla parva, *Mer. Pin.* 192. Squilla gibba Rondeletii, *Aldrov. de Exang.* 150. A. *The Shrimp.* Gal. *Chevrette*, *Saillicoque.* G. kleine See-Krebs oder Krabbe. B. *Garnaal*, *Garnaat.* In mari capiuntur. *Vires.* Cum Aſtaco viribus convenit.

A. 2. Crangon, *Offic.* Squilla Crangon, *Aldrov. de Exang.* 149. *Rondel. de Piſ.* i. 547. *Geſn. Aquat.* 906. *Jonſ. Exang.* 17. Alia Squilla, *Bellon. de Piſ.* 359. A. *The Prawn.* Gal. *Langouſtin* (*petit poiſſon de Mer.*) G. Ein ander See-Krebs. B. *Nog een ander Garnaal.* Maris incola eſt. *Uſu.* Animal. *Vires.* In culinis frequens, multum nutrit, unde in Phthiſi laudatur.

XXIV. *De Cancro marino.*

A. CAncer, *Offic.* *Schoneſ. Icht.* 30. Cancri marini maximi apicibus Chelarum nigricantibus, *Ind. Med.* xxv. Pagurus, *Bellon. de Aquat.* 368. *Aldrov. de Exang.* 186. *Jonſ. de Exang.* 21. *Geſn. de Aquat.* 155. *Mer. Pin.* 192. *Charlt. Exer.* 57. Cancer Mæas, *Rondel.* i. 560. quoad figuram & deſcriptionem, ſed nomina ſunt tranſpoſita. A. *The Sea Crab.* Gal. *Cancre*, (*ſorte d'Ecreviſſe de mer.*) G. Taſchen-Krebs / Meer-Krebs. B. *Zee-Crabbe.* In mari capiuntur. *Uſu.* Ungulæ ſeu Chelæ Officinis dictæ, & Teſta. *Vires.* Eaſdem cum Conchis vires obtinent. Inſuper Scabiem puerorum ex ſalſis humoribus ſanant, febrium intermittentium paroxyſmos arcent, *Schrod.* Præferuntur apices nigri Ungularum. Cancer integer, i. e. ſubſtantia edulis in cibis laudatur. In Medicina, Phthiſicis prodeſſe Rondeletium experientia docuit. Stranguriam ſanant, *Jonſ.*

XXV. *De Cancro Fluviatili.*

A. CAncer fluviatilis, *Offic.* *Jonſ. de Exang.* 23. *Charlt. Exer.* 57. *Bellon. de Aquat.* 365. *Rondel.* ii. 208. *Geſn. de Aquat.* 137. *Matth.* 307. Cancer fluviatilis Matthioli, *Aldrov. de Exang.* 207. A. *The River Crab.* Gal. *Cancre de Riviere.* G. Krebs. B. *Rivier-Crabbe.* In Græcia, Creta, Sicilia, &c. inveniuntur, carent Galli & Germani, unde non ſine errore Aſtacos fluviatiles in Cancrorum uſum uſurpant. *Vires.* Refrigerant, humectant, dolorem ſedant, ferocientes ſpiritus figunt. Hinc uſus præcipui in æſtu, ac dolore capitis & renum, in Angina, Atrophia; extrinſecus valent in igne Perſico ac ambuſtis.

XXVI. *De Echino marino.*

A. 1. EChinus, *Offic.* *Jonſ. Exang.* 39. *Aldrov. de Exang.* 403. *Bellon. de Aquat.* 384. *Charlt. Exer.* 62. Echinus marinus, *Liſt. Hiſt. A. A.* 169. *Mer. Pin.* 192. Echinus major, *Geſn. Aquat.* 350. Echinus Ovarius, *Riolan.* i. 578. Echinus Ovarius rotularis dictus, ſubflaveſcens, viginti ſtriis, quarum decem e papillis, & aliæ decem e tranſverſis lineolis conflatæ ſunt, interſtitia ſtriarum punctulis minimis occupantibus, *Lang. Hiſt. Lap.* 124. *Tab.* 35. Echinus Cidaris milliaris baſi pulvinata; rarioribus & minoribus eminentiis, *Klein. Echinod.* 17. *Tab.* ii. *C. D.* Echinus Ovarius ſecundus, *Mort. North.* 231. *Tab.* 10. *Fig.* 3. Echinus Ovarius. *Plot. Hiſt. Oxon.* 107. *Tab.* v. *n.* 5. *Liſt. Hiſt. A. A.* 222. *Tab.* 7. *n.* 23. Echinus ex alterâ parte planus, ex alterâ ſubſphæricus purpuraſcens, aculeorum veſtigiis parum eminentibus, *Ejuſd. App.* 27. A. *The Sea Hedge-Hog.* Gal. *Heriſſon de mer.* G. Ein See-Igel / Hochel. B. *Een Zee-Egel.* In alto mari capiuntur. *Vires.* Stomacho ventrique utilis eſt: Urinam ciet, Hujus teſta cruda inaſſata commodè medicamentis admiſcetur, quæ Pſoras abſtergunt. Crematæ verò cinis ſordida ulcera expurgat, luxuriantem carnem reprimit, *Dioſc.*

A. 2. Echinus Ovarius, *Plot. Hiſt. Oxon.* 126. *Tab.* v. *Fig.* 4. *Mort. Woodw. Attempt. Tom.* 1. *p.* 11. *n.* 178. *North.* 232. *Tab.* 10. *Fig.* 5. Echinometra circinata papillis maximis, *Breyn. Sched.* 55. *Tab.* 1. *Fig.* 1, 2. Echinus ſpoliatus a ſpinis ſuis, *Aldrov. Exang.* 403. *Jonſ. Exang. Aquat Tab.* xii. Echinites albo cinereus, *Liſt. Hiſt. A. A.* 221. *Tab.* 7. *n.* 22. Echinites Ovarius ſubluteus major quinis ſtriis incurvatis è duplici ſerie tranſverſarum lineolarum conflatis, quolibet interſtitium ſtriarum decem ſcutillis, reliquum verò ſpatium innumeris minimis papillis occupantibus, *Lang.*

Lang. Hiſt. Lap. Helv. 123. *Tab.* 35. *F.* 1. Echinites orbiculatus laticlavius medius, *Luid. Lithop. Brit.* 45. *n.* 915. Echinites cidaris mamillata 11. *Klein. Echinod.* 19. *Tab.* vii. *A.* Iſtrice dimare petrificato, *Scill. le vana Specul.* 148. *Tab.* xxiv. An Ovum agrinum, *Boet. de Lap.* 347. *Laet. de Dap.* 106. A. *The great Sea Urchin.* Gal. *Grand Heriſſon de mer.* G. Groſſe See-Igel. B. *Een groote See-Egel. Uſu.* Glanduſa ſeu Spica, *Lapis Judaicus Offic.* dictus, vide pag. 44. antea; cujus ſynonymus eſt Radiolus glandularius ſubcinereus major, partim tenuiſſimè ſtriatus, partim punctulatus, *Lang. de Lapid.* 127. *Tab.* 36. *f.* 2. Radiolus glandularius, ſeu Lapis Judaicus Boetii, *Luid. Lithop. Brit.* 49. N. 998.

Hic Lapis mihi eſſe videtur ſpina *Echinidis Ovarii* petrefacta, ſed ſpeciei multo majoris eâ quam hîc exhibeo. De lapide priùs tractavi, p. 44. ubi inveniat Lector.

CLASSIS SECUNDA,

DE

Animalibus Sanguineis.

SECTIO PRIMA.

De Piſcibus.

Sanguinem voco liquorem illum rubicundum, vitæ ſedem fontemque, caloris nativi pabulum & vehiculum, qui circulari motu jugi & indeſinenti per arterias & venas fluit, R. Synop. Animal. p. 50.

Non ſum neſcius (inquit doctiſſimus *Raius*) Piſcis nomen à nonnullis quàm latiſſimè extendi ad Aquatilia omnia ſignificanda, tam ſanguinea, quam exanguia majora. Quin & vulgus noſtrum hæc omnia pro Piſcibus habet: verum nobis definientibus, Piſcis Animal eſt aquatile, ſanguineum, pedibus carens, vel ſquamis vel cute nuda contectum, pinnis natans, in aquis perpetuo degens, nec ſponte unquam in ſiccum exiens. Vid. *Willoughb. Ichthyograph.* 1.

Piſces ſunt vel
- Branchiis reſpirantes corde unico ventriculo prædito, iique vel
  - Ovipari (i.e. ova non intus foventes, ſed in aquas ejicientes, ubi calore ſolis foventur, & excluduntur) dorſo erecto natantes, vel corpore
    - Longo & lubrico, ſquamis quoque carente, pinnis
      - Ad branchias obtinentes, ventralibus deſtituti: *Anguilla.*
      - Utroque pari donati, i.e. branchiali & ventrali
        - Duabus in dorſo pinnis: *Muſtela fluviatilis.*
        - Unica in dorſo pinna: *Lupus Marinus.*
    - Contractiore, vel ſaltem non admodum lubrico, pinnis
      - Non aculeatis, quibus
        - Unica in dorſo pinna,
          - Marini, quorum pinna dorſalis aut
            - Gravitatis centro apponitur; linea in ima ventris carina è ſquamis compoſita.
              - Serrata: *Halec.*
              - Non ſerrata: *Encraſicholus.*
            - Non longe è cauda ſita
              - Squamoſus, corpore pentagono: *Sturio.*
              - Non ſquamoſus: *Ichthyocolla.*
          - Fluviatiles & lacuſtres
            - Dentati: *Lucius*
            - Edentuli, ſquamis
              - Maximis: *Carpio* ſive *Cyprinus.*
              - Mediæ magnitudinis: *Barbus.*
              - Minimis, tenuibus, viſcido connexis: *Tinca.*
        - Duæ in dorſo pinnæ eriguntur
          - Edentuli: *Aſchia*, ſive *Thymallus.*
          - Dentati: *Trutta.*
      - Aculeatis, duabus in dorſo pinnis, anteriore autem ſpinis radiata,
        - Marina: *Mugil.*
        - Fluviatilis: *Perca.*
  - Vivipari, i. e. qui ova intus concipiunt majuſcula, avium modo, eaque in utero fovent, cartilaginei
    - Longi: *Galeus.*
    - Plani: *Raia*, &c.

a
Pulmone reſpirantes, corde duobus ventriculis prædito, iiſque vel
Dentati { fiſtuloſi: *Cetus.* / non fiſtuloſi: *Monoceros.* }
Edentuli: *Balæna.*

" Nos ne à communi hominum opinione " (inquit doctiſſimus *Raius*) nimis recedamus; " & ut affectatæ novitatis notam evitemus, ce- " taceum Aquatilium genus, quamvis cum " Quadrupedibus Viviparis in omnibus ferè, " præterquam in pilis & pedibus, & elemen- " to, in quo degunt, convenire videantur, " Piſcibus enumerabimus, " *Synop. Animal.* p. 55.

De Piſcibus Anguilliformibus, ſeu lævibus, lubricis.

P*Iſces Anguilliformes vocamus, qui corpore ſunt lubrico, & ſquamis carente,* Raii Ichthy. pag. 103.

I. *De Lampetra.*

L*Ampetra, figura oris rotunda ſeu ovali, foramine in ſummo roſtro, pinnarumque tum ventralium, tum branchialium carentia ab aliis omnibus ſui generis, hoc eſt, longis & lubricis piſcibus, facilè diſtinguitur,* R. Ichthy. p. 104.

A. Lampetra, *Offic. Rondel. de Piſc.* i 398. *Jonſ. de Piſc.* 79. *Schonef. Ichth.* 40. *Charlt. de Piſc.* 34. *Mer. Pin.* 188. Lampetra Rondeletii, *Raii Ichth.* 105. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 35. Lampetra major, *Aldrov. de Piſc.* 539. *Salv. de Aquat.* 63. Muſtela ſive Lampetra, *Bellon. de Aquat.* 75. *Geſn. de Aquat.* 590. A. *The Lamprey, or Lamprey-Eel.* Gal. *Lamproye.* G. Eine Lamprete. B. *Lamprey.* In fluminibus majoribus, quæ è mari ſubeunt, frequens reperitur. *Uſu.* Caro. *Vires.* Caro venerem ſtimulat, multum nutrit.

II. *De Serpente Marino.*

A. SErpens marinus, *Offic. Aldrov. de Piſc.* 346. *Geſn. de Aquat.* 864. *Rondel. de Piſc.* 409. *Bellon. de Aquat.* 157. *Salv. de Aquat.* 58. *Jonſ. de Piſc.* 9. *Charlt. de Piſc.* 6. *Raii Ichth.* 107. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 36. Serpens marinus quindecim pedes longus, *Johnſ. Iter. Cant.* 4to, 1632. p. 17. A. *The Sea-Serpent.* Gal. *Serpent de mer.* G. Eine See-Schlange. B. *Een Zee-ſlang.* In mari Mediterraneo reperitur. *Uſu.* Caro. *Vires.* Cum radice Lilii urinæ incontinentiam juvat. *Plin.*

III. *De Anguilla.*

A. ANguilla, *Offic. Schrod.* 325. *Mer. Pin.* 188. *Aldrov. de Piſc.* 544. *Geſn. de Aquat.* 40. *Charlt. de Piſc.* 34. *Salv. de Aquat.* 75. *Rondel. de Piſc.* ii. 198. *Schoneſ. Ichth.* 14. *Bellon. de Aquat.* 295. *Raii Ichth.* 109. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 37. *Jonſ. de Piſc.* 81. A. *The Eel.* Gal. *Anguille.* G. Aal. B. *Een Ael.* In lacubus, fluviis, ſtagnis, &c. vivit. *Uſu.* Pinguedo. *Vires.* Vulneraria eſt, capillos generat, in alopecia illita: auditum reſtituit auri inſtillata; hæmorrhoides mitigat, *Schrod.*

IV. *De Remora.*

A. REmora, *Offic. Aldrov. de Piſc.* 335. *Bellon. de Aquat.* 440. *Charlt de Piſc.* 6. *Jonſ. de Piſc* 7. *Raii Synop. Piſc.* 71. Iperuquiba & Piraquiba Braſilienſibus, *Marcg.* 180. *Raii Ichth.* 119. Echenei ſeu Remora, *Imperat.* 684. A. *The Sucking-Fiſh.* Gal. *Remore.* G. Saugend Fiſch / Schiff-halter. B. *Remora, een ſoort van Zee-viſje, de kragt hebbende (zo men zegt) om een ſchip onder volle zeilen ſtil te houden.* In alto mari reperitur. *Vires.* Venerem inhibet, abortus prohibet, fœtumque ad maturitatem continere creditur, *Aldrov.*

V. *De Muſtela.*

A. MUſtela, *Offic.* *Schrod.* 330. *Mer. Pin.* 190. *Bellon. de Aquat.* 130. Muſtela fluviatilis, *Aldrov. de Piſc.* 577. *Geſn. de Aquat.* 601. *Charlt. de Piſc.* 40. *Raii Synop. Piſc.* 61. Muſtela fluviatilis, noſtratibus *Eelpout* nomine à Belgis mutuato, & *Burbot* Gallico vocabulo dicta, *Ejuſd. Ichth.* p. 125. Muſtela altera, *Schonef. Ichth.* 49. A. *The Eelpout or Burbot.* Gal. *Barbote*, *Lote*, *Motelle.* G. Aalraupe / Quappe. B. *Aalpunt.* In fluviis. *Uſu.* Hepar, ventriculus, & ſpina. *Vires.* Hepar in vitro ſuſpenſum, caloriquc expoſitum, in liquorem liqueſcit flavum admodum utilem oculorum hebetudini ac nubeculis. *Ventriculus* commendatur ſummè ad affectus uterinos, præcipue autem fertur ſecundinas pellere, colicoſque dolores abigere, potus. *Spina* pulveriſata morbum caducum expugnare fertur, *Schrod.*

VI. *De Siluro.*

A. SIlurus, *Offic.* *Schw. Theriot. Sil.* 444. *Schonef. Ichth.* 69. *Rondel. de Piſc.* ii. 180. Silurus Rondeletii, *Raii Ichth.* 128. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 70. *Geſn. de Aquat.* 867. Glanis, *Aldrov. de Piſc.* 567. *Salv.* 210. *Charlt. de Piſc.* 40. *Jonſ. de Piſc.* 101. A. *The Shoar-fish.* Gal. *Glanis*, (*Grand poiſſon de riviere*). G. Wells / Scheid. B. *Glanis*, (*een ſoort van een Viſch, die het aas afbyt, zonder de hoek in te zwelgen.*) In Danubio flumine, &c. reperitur. *Uſu.* Caro. *Vires.* Recens in cibo nutrit, & facilem præbet alvum, ſale verò conditus, minimum ſuppeditat alimentum: arteriam expurgat, & vocem expedit. Illita ſaliti caro aculeos & infixa corpori ſpicula extrahit. Muria ejus incipientibus dyſenteriis prodeſt, ſi in deſidentium fotus adjiciatur: fluxiones ſiquidem ad ſumma cutis elicit: iſchiadicis infuſa medetur, *Dioſc.*

VII. *De Lupo Marino.*

A. LUpus marinus, *Schonf. Ichth.* 45 *Charlt. Piſc.* 31. Lupus marinus Schonfeldii, *Jonſ. Tab.* xlvii. Lupus marinus noſtras & Schonfeldii, *Raii Ichth.* 130. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 40. Anarrhicas, *Geſſ. Paralip.* 4. A. *The Sea-Wolf, or Woolf.* Gal. *Loup marin.* G. See Wolff. B. *Zee-Wolf.* In mari capiuntur. *Uſu.* Dentes molares, Lapis Bufonites Officinis dicta, A. *The Toad-Stone.* Gal. *Crapaudine.* G. Kroetenſtein. B. *Padde-Steen.* Bufonites. Lapis, *Ind. Med.* xxiii. Bufonites majuſculus atro-rubens inſtar capſulæ glandis quercinæ, *Act. Reg. Soc.* No. 200. p. 750. *Luid. Lithop. Brit.* 70. *Mort. North.* 244. Bufonius, *Mer. Pin.* 210. Lapidis Bufonitis varietas prima, *Boet. de Lap.* 301. Batrachitæ vel Crapodinæ, *Geſn. de Lap.* 161. Sunt bullæ inſtar, altera parte cava, altera convexa, coloris ex fuſco pallentis, aliquando fuſci, interdum nigri, albi, viridis, verſicoloris. *Vires.* Commendatur ad peſtem, & venena, ceu remedium præſtantiſſimum, &c. *Schrod.*

D. *Merret* in *Pinace Rerum Naturalium Britanniæ*, Lapides *Bufonios* dictos, & pro Gemmis habitos, nihil aliud eſſe quàm dentes molares hujus Piſcis his verbis oſtendit: "Bufonius falsò dictus, demonſtravi enim coram majeſtate regia (in Collegio noſtro, qui intereſſe dignatus eſt exquiſitiſſimis prælectionibus ornatiſſimi collegæ Doctoris *Georgii Ent*, quem titulo Equitis Aurati meritò honoravit) hunc eſſe dentes molares *Piſcis Lupi*, quem vide apud *Schwenckfeld.* & *Jonſ. de Piſcibus, Tab.* 17." Et Aurifices ſumma cum admiratione confeſſi ſunt, hoſce molares eſſe veros Lapides Bufonios ab iis divenditos, *Mer. Pin.*

Ex hac origine *Lapides Alectorios* eſſe exiſtimo, de quibus in *Materia Medica* mentio fit. Utrum verò ex hoc, an ex alio Piſcium genere orti ſint, haud mihi liquet. Dicuntur (ſed falsò) in Caponii vel Galli ſtomacho inveniri. Lapides quidem in Alitibus generis gallinacei reperiri experientia quotidiana demonſtrat; ſed hi iſthic non generantur, verùm ab Alitibus illis deglutiuntur, ut cibum ſuum comminuant, & digerant, & poſtmodum inter excrementa ejiciuntur.

Quæ priùs ſcripſimus pag 44. hujus Operis de Lapide Chelidonio, quoad originem ejus huc referri debent.

De Piſcibus corpore contractiore, vel ſaltem non admodum lubrico, qui pinnis ventralibus carent.

VIII. *De Hippocampo.*

A. Hippocampus, *Offic.* *Rondel de Piſc.* ii. 114. *Bellon. de Aquat.* 446. *Charlt. Exer.* 63. *Salv. de Aquat.* 72. *C. Jonſ. de Piſc.* 77. *Mouff. Inſect.* fol. ult. *Aldrov. de Inſect.* 736. *Raii Ichth.* 157. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 45. A. *The Sea-Horſe.* Gal. *Cheval marin.* G. See-Roß. B. *Zee-paart.* In Mari Mediterraneo capiuntur. *Vires.* Cremati cinis exceptus cum liquida pice, Axungia, ſeu Amaracino Unguento illitus, alopecias replet, *Dioſc.* Remedium adverſus canis rabidi morſum, *Ælian.*

IX. *De Acu.*

A. Acus *Ariſtot.* Acûs ſecunda ſpecies, *Rondel. de Piſc.* i. 229. Acûs ſecunda ſpecies Rondeletii, *Geſn. de Aquat.* 9. Acus Ariſtotelis, *Aldrov. de Piſc.* 103. *Jonſ. de Piſc.* 36. Acus vii. *Salv.* 68. Acus Ariſtotelis, ſeu Acûs ſecunda ſpecies Rondeletii, *Raii Ichth.* 158. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 46. Acûs altera ſpecies, ſive Acus Ariſtotelis, Blennus aliquibus dicta, *Schonf. Ichth.* 11. Typhle marina, *Belon. de Aquat.* 446. Petimbuaba, *Charlt. Piſc.* 16. A. *The Tobacco-Pipe-fiſh.* Gal. *Aiguille d'Ariſtote.* G. Horn-Fiſch / Pfeffer-Fiſch. B. *Hoorn-Viſch.* In Mari Adriatico invenitur. *Vires.* Cinerem in potu ad ſtillicidium urinæ commendat *Galen.*

Piſces non aculeati tribus in dorſo pinnis donati.

X. *De Aſello.*

A. 1. Aſellus, *Offic.* *Jonſ. de Piſc.* 1. Aſellus major, *Charlt. de Piſc.* 2. *Schonf. Ichth.* 38. Aſellus major vulgaris, *Raii Synop. Piſc.* 53. Aſellus major vulgaris, Belgis Cabeliau *Ejuſd. Ichth.* 165. Aſellus, Merluccius, Cabeliau, *Mer. Pin.* 184. *Genſ de Aquat.* 84. Morhua vulgaris (maxima Aſellorum ſpecies) *Bellon. de Piſc.* 118. Morhua vel Molva altera, *Aldrov. de Piſc.* 289. Molua *Rondel. de Piſc.* i. 280. Molua vel Morhua altera minor Rondeletii, *Geſn. de Aquat.* 88. A. *The Cod-fiſh, or Keeling.* Gal. *Sorte de Merlus.* G. Friſcher Cabeliau / Stock-fiſch. B. *Cabeljaauw.* In culinis, Caro ſalita, & non ſalita: In Officinis officula è capite exempta, Pharmacopolis noſtris Lapides Dentales dicta, fortè quod dentata ſint: longa ſunt & tenuia, colore albicante, ab uno latere convexa, & velut characteribus notata, ab altero nonnihil concava, & ſtriata, marginibus dentatis, colore exalbido. *Vires.* Viribus cum officulis capitum Percæ & Cyprini piſcium convenit, ad quos lectorem remitto.

A. 2. Aſellus marinus ſive Merlangius, *Ind. Med.* xv. Marlangus altera Aſellorum ſpecies, *Bellon. de Aquat.* 124. Merlangius, *Jonſ. de Piſc.* 1. Merlanus ſecunda Aſellorum ſpecies, *Rondel. de Piſc.* i. 276. Aſellus minor alter, *Aldrov. de Piſc.* 287. An Aſellus mollis minor, ſive Aſellus omnium minimus, *Raii Ichth.* 171? *Ejuſd. Synop. Piſc.* 56.

Quamvis lapides ſeu officula Dentalio in Officinis Pharmacopolarum ſimilia in capitibus Aſini Antiquorum dicti obſerventur, ut & Aſelli mollis; & ut opinor, in reliquis hujus generis omnibus: verum tamen ſeu genuinum ex hoc Aſello deſumitur.

A. 3. Oniſcus, *Offic.* Aſellus mollis major, ſeu albus, *Raii Ichth.* 170. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 55. Aſellus minor & mollis, *Charlt. de Piſc.* 3. Aſellus mollis, *Jonſ. Tab.* 2. *Mer. Pin.* 184. Merlangus altera Aſellorum ſpecies, *Bellon. de Aquat.* 124. Secunda Aſellorum ſpecies, *Rondel. de Piſc.* i. 276. Secunda Aſellorum ſpecies Merlangus Rondeletii, *Geſn. de Aquat.* 85. Aſellus minor alter, *Aldrov. de Piſc.* 287. A. *The Whitting.* Gal *Merlus, Merlue.* G. Wheitings / kleine Rotſchier. B. *Wyting.* In mari reperitur. *Uſu.* Caro, jecur. *Vires.* Carnem omnes gentes & judicant, & ſentiunt eſſe ſaluberrimam, *Turn.* Jecur in phthiſi commendatur.

Piſces non aculeati, quibus unica in dorſo pinna, marini.

XI. *De Harengiformibus.*

HOrum *nota characteriſtica eſt linea ſerrata, è ſquamis compoſita in ima ventris carina, color in lateribus & ventre argenteus, ſplendens; ſquamæ grandes, & facilè deciduæ*, Raii Ichthy. pag. 218.

A. 1. Halec, *Offic. Schrod.* v. 329. *Charlt. de Piſc.* 4. Harengus, *Rondel. de Piſc.* i. 222. *Schoneſ. Ichth.* 36. *Geſn. de Aquat.* 402. *Jonſ. de Piſc.* 2. *Raii Ichth.* 219. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 103. *Mer. Pin.* 185. Harengus Flandricus, *Aldrov. de Piſc.* 294. Harengus Chalcidis ſpecies, *Bellon. de Aquat.* 271. A. *The Herring.* Gal. *Harang.* G. Hæring. B. *Haaring.* Piſcis eſt marinus, Germanico Oceano, & alibi familiaris. *Uſu.* Veſiculæ Animæ Halecis dictæ; integrum Halec, Muria ſeu Garum, vel Brodium, quo Halec fuerit conditum. *Vires.* Integrum Halec ſalitum imponitur plantis pedum, ad humores à capite derivandos, æſtumque febrilem domandum. Animæ exhibitæ urinam ciere dicuntur. Muria inſervit clyſteribus, in coxendicum dolore, & hydrope, mundificat ulcera fœtida, gangrænam cohibet, ſtrumas diſſipat, ad anginas valet cum melle illitus, *Schrod.*

A. 2. Encraſicholus, *Offic. Aldrov. de Piſc.* 214. *Charlt. de Piſc.* 24. *Rondel. de Piſc.* i. 211. *Jonſ. de Piſc.* 51. *Raii Ichth.* 225. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 107. Encraſicholus, quos alii Engraules, alii Lycoſtomos appellant Rondeletii, *Geſn. de Aquat.* 68. Halecula, *Bellon. de Aquat.* 169. A. *The Anchovy.* Gal. *Enchois, Anchois.* G. Anchovies. B. *Anſjovis.* Sale conditæ in doliolis aſſervantur. *Uſu.* Integer Piſcis, Garum. *Vires.* Piſces conditæ imponantur ut Harengi plantis pedum. Garum iiſdem uſibus inſervit, quibus muria Halecis.

XII. *De Sturione.*

A. STurio, *Offic. Schrod.* v. 333. *Aldrov. de Piſc.* 517. *Bellon. de Aquat.* 101. *Geſn de Aquat.* 931. *Jonſ. de Piſc.* 75. *Raii Ichth.* 239. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 112. Acipenſer, *Rondel. de Piſc.* i. 410. *Charlt. de Piſc.* 34. Acipenſer, ſive Sturio, *Schonſ. Ichth.* 9. Acipenſer, Sturio, *Mer. Pin.* 188. Sturio ſive Silurus, *Salv. de Aquat.* 113. A. *The Sturgeon.* Gal. *Eturgeon.* G. Ein Stör/ Stur. B. *Een Steur.* Maria eum gignunt, ſed flumina maxime nobilitant. *Uſu.* Oſſa, & caviarium, quod eſt maſſa, ſaponem Hamburgenſem viridem colore & ſubſtantiâ referens, advehiturque magna copia ex Muſcovia in Italiam & alibi cujus condiendi modum ſic *Geſnerus* refert: Ova exemptis quibuſdam nervis, qui intererant, lota ex aceto aut vino albo, in tabulam extendes, ut exſiccentur. Salita deinde in vaſe aliquo, aut involuta ſale, manu, non tudicula, refringantur: in ſuccum raræ texturæ, ut inde humor exeat, conjicies. Poſtremo vero in ſeriam in fundo perforatam, ut ſiquid humoris ineſt, inde exeat, in uſum repones, bene premendo & operculando. *Vires.* Oſſa commendantur in arthritide vaga, ut & in colicis doloribus diſcutiendis exhibita. *Schrod.* Caviarium nutrit, ſemen auget, libidinem excitat.

XIII. *De Ichthyocolla.*

A. ICHthyocolla, *Offic. Bellon. de Piſc.* 104. *Rondel. de Piſc.* ii. 177. *Geſn. de Aquat.* 50. *Raii Ichth.* 244. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 114. *Aldrov. de Piſc.* 567. Huſo Ichthyocolla, *Schrod.* v. 329. A. *The Iſinglaſſ-fiſh.* Gal. *Poiſſon, dont on tire la Colle du Levant.* G. Hauſen / ein Leimichter Fiſch ohne Graten. B. *Zeker Vis daar men Huisblas of Vislym van trekt.* In fluviis magnis. *Uſu.* Gluten *Ichthyocolla* dictum; ſubſtantia eſt ex albo flaveſcens, in ſpiras coacta, ſaporis glutinoſi, odoris nullius, ex corio, inteſtinis, ventriculo, pinnis & cauda hujus piſcis confecta, hoc modo: Partes dictæ in fruſtula tenuiſſima ſectæ macerantur in aqua calida quanta ſufficit; hinc coquuntur lento igne ad conſiſtentiam pultis, malaxanturque antequam refrixerint in maſſam, &

& in pelliculas deducta. *Vires.* Siccat, explet, quadantenus mollit, *Schrod.* Incraſſat ſanguinem, & anodynum eſt; uſurpatur etiam in exulceratione pulmonum, & faucium, in fluore albo exhibetur cum ſucceſſu: ſunt qui exhibent in dyſenteriam. Externe conglutinat.

Ichthyocolla ex veſica Huſonis fit, ut D. *Willoughby* affirmat, at *Schroderus* ex corio ejus, &c. præparatum eſſe vult, *Scottus* ex piſce Ichthyocolla fieri ſtatuit; hinc patet ex diverſis piſcibus fieri, nimirum ex Huſone, & piſce hîc deſcripto ſub Ichthyocollæ titulo, & fortaſſe etiam (inquit clariſſimus & doctiſſimus vir D. *Joannes Raius*) aliis nonnullis.

Piſces non aculeati, quibus unica in dorſo pinna, fluviatiles, dentati.

XIV. *De Lucio.*

F*Luviatilium nomine aquarum dulcium incolas intelligimus, tam lacuſtres, quam fluviatiles,* Raii Ichthy. p. 245.

A. Lucius, *Offic.* *Aldrov. de Piſc.* 630. *Bellon. de Aquat.* 297. *Schonf. Ichth.*44. *Charlt. de Piſc.* 42. *Geſn. de Aquat.* 500. *Jonſ. de Piſc.* 109. *Mer. Pin.* 190. *Raii Ichth.* 236. *Ejusd. Synop. Piſc.* 112. *Rondel. de Piſc.* ii. 188. *Salv. de Aquat.* 95. *Schrod.* v. 329. A. *The Pike or Pikerel.* Gal. *Brochet.* G. Ein Hecht. B. *Een Snoek.* In fluviis familiaris eſt. *Uſu.* Mandibula ſeu inferior maxilla, & axungia. *Vires.* Axungia vulgare medicamentum eſt, illiniturque plantis pedum, & pectuſculis infantulorum, ad revellendos catarrhos, & demulcendam tuſſim. Mandibula exſiccat, abſtergit. Hinc datur in Pleuritide, ſeu ſpecificum; confert itidem ut & reliqua capitis oſſicula in calculo, fluore albo mulierum, partuque difficili. Extrinſecus (cinis) ſiſtit ſynoviam, vulnera inveterata mundificat, hæmorrhoides exſiccat, *Schrod.*

Piſces non aculeati, quibus unica in dorſo pinna, fluviatiles, & edentuli.

XV. *De Carpione.*

H*Is maxillæ edentulæ ſunt, dentes autem in gutture imo ore prope ventriculi orificium. Hinc* Malacoſtomi Piſces *dicti ſunt. Veſica natatoria his omnibus bipartita,* Raii Ichth. p. 245.

A. Carpio, *Offic.* vel Carpo, *Schrod.* v. 326. Cyprinus, *Aldrov. de Piſc.* 635. *Bellon. de Aquat.* 273. *Geſn. de Aquat.* 309. *Charlt. de Piſc.* 43. *Jonſ. de Piſc.* 111. *Mer. Pin.* 190. *Raii Ichth.* 245. *Ejusd. Synop. Piſc.* 115. *Rondel. de Piſc.* ii. 150. *Salv. de Aquat.* 91. Carpa, *Caſſiod.* A. *The Carp.* Gal. *Carpe.* G. Ein Karpffe. B. *Een Kerper.* In lacubus, & fluviis. *Uſus.* Fel, Axungia, Oſſa in faucibus *Lapides Carpionum* in Officinis dicta. *Vires.* *Fel* oculorum hebetudini & nubeculæ ſubvenit. *Axungia* nervorum affectibus calidis auxilio eſt. *Os triangularis* colicis doloribus, calculoſis, comitialibuſque conferre ſtatuitur, & ad epilepſiam commendatur, *Schrod.*

Lapis palati ægris in gravi febris æſtu allevamentum aliquod afferre traditur, quòd ſitim ſedet & refrigeret; ſanguiniſque è naribus fluxiones cohibere, ſi ore contineatur, ſunt qui affirment. *R. Ichthy.* p. 246. Ex Cyprinorum ovis Caviarium rubrum fieri ſolere Judæis dicatum, ſcribit *Bellonius.*

XVI. *De Tinca.*

A. TInca, *Offic.* *Schrod.* v. 334. *Aldrov. de Piſc.* 645. *Bellon. de Aquat.* 324. *Geſn. de Aquat.* 984. *Charlt. de Piſc.* 43. *Mer. Pin.* 190. *Jonſ. de Piſc.* 114. *Rondel. de Piſc.* ii. 157. *Salv. de Aquat.* 90. *Raii Ichth.* 251. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 117. *Schonf. Ichth.* 76. A. *The Tench.* Gal. *Tanche.* G. Schleye B. *Een Zeelt.* Piſcis eſt mucoſus, excrementitius, amans aquas paluſtres, cœnoſas, lutoſasve. *Vires.* Diſſectus imponitur pulſibus manuum, pe-

pedumque plantis, ad mitigandum æſtum febrilem, vel ad divertendum venenum peſtilentiale. Simili etiam modo adhiberi ſolet in dolore capitis ac articulorum. Vivæ Tincæ, una poſt alteram, umbilico ac hepati impoſitæ, donec moriuntur, icterum curare dicuntur; luteum nimirum contrahunt colorem. Incineratam Tincam, præcipuè tegumentum, in fluore albo mulierum exhiberi cum ſucceſſu vidi, *Schrod.*

XVII. *De Barbo.*

A. BArbus, *Offic. Aldrov. de Piſc.* 597. *Charlt. de Piſc.* 37. *Schonf. Ichth.* 29. *Geſn. de Aquat.* 123. *Raii Ichth.* 259. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 121. *Rondel. de Piſc.* ii. 194. *Salv. de Aquat.* 86. Barba & Barbus, *Mer. Pin.* 189. Barbo, *Schrod.* v. 325. Myſtus fluviatilis, Barbus, *Bellon. de Aquat.* 301. A. *The Barbel.* Gal. *Barbot*, *Barbillon*, *Barbue.* G. Barbe. B. *Een Barm*, *Balbeel.* In fluviis. *Uſu.* Piſcis eſt in culinis ſatis laudabilis. *Vires.* Ova nonnullis aſſumuntur ad ciendum vomitum & alvum, quod ſat violentér perficiunt. Ova venenata eſſe creduntur, ut ſcribit *Rondeletius*, quod vim turbandi alvi, & ventriculi ſubvertendi habeant. Vide hac de re duas Hiſtorias apud *Geſnerum*, pag. 125.

XVIII. *De Leuciſco.*

A. LEuciſcus, *Offic. Bellon. de Aquat.* 313. *Aldrov. de Piſc.* 607. *Jonſ. de Aquat.* 130. *Charlt. de Piſc.* 37. *Mer. Pin.* 189. *Raii Ichth.* 260. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 121. Leuciſci ſecunda ſpecies, *Rondel.* ii. 192. Leuciſci fluviatilis ſecunda ſpecies Rondeletii, *Geſn. de Aquat.* 26. A. *The Dace, or Dare.* Gal. *Suiffe, Vendoiſe.* G. Heutnig. B. *Een Kolfſoog.* In fluviis reperitur. *Uſu.* Caro in culinis. Pinguedo, & Fel in Officinis. *Vires.* Caro mollis ſuaviſque eſt. Pinguedo aurium doloribus ſuccurrit, & cum Felle ejuſdem permiſta oculorum caliginem abſtergit, *Rondel.*

XIX. *De Rutilo.*

A. RUtilus, *Offic. Schonf. Ichth.* 63. Rutilus ſive Rubellus fluviatilis, *Geſn. de Aquat.* 821. Rutilus fluviatilis *Jonſ. de Piſc.* 99. Rutilus ſive Rubellus fluviatilis Geſneri, *Aldrov. de Piſc.* 732. 621. *Raii Ichth.* 262. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 122. Rutilus ſive Rubellus fluviatilis, *Charlt. de Piſc.* 39. Rutilus ſive Rubellus, *Mer. Pin.* 190. A. *The Roche.* Gal. *La Rouſſe.* G. Roth - Federn / Ploͤtze. B. *Een roode Braazem.* In fluviis frequens eſt. *Uſu.* Caro. *Vires.* Ad venerem excitandam aptum quidam exiſtimant.

Piſces non aculeati, quibus duæ in dorſo pinnæ eriguntur.

XX. *De Genere Thynino.*

NOtæ ſunt, *præter pinnas inſigniores pinnulæ aliquot exiguæ propè caudam ſummo dorſo, & imo corpore innaſcentes*, R. Ichth. p. 176.

A. 1. Thunnus, *Offic. Aldrov. de Piſc.* 112. *Schonf. Ichth.* 75. *Jonſ. de Piſc.* 4. *Charlt. de Piſc.* 6. Thynnus, *Bellon. de Aquat.* 106. *Geſn. de Aquat.* 957. *Salv. de Aquat.* 123. Thynnus ſeu Thunnus, *Raii Ichth.* 176 *Ejuſd. Synop. Piſc.* 57. Orcynus, *Rondel. de Piſc.* i. 249. A. *The Tunney - Fish or Spaniſh Mackarel.* Gal. *Thon.* G. Ein Thunin oder Spaniſche Mackrel. B. *Tong.* In alto mari invenitur. *Vires.* Conditanei Thunni caro ſumpta iis auxiliatur, quos vipera, nomine præſter, momorderit: ſed oportet vinum quàm plurimum ſubinde cogantur haurire, ita ut vomitione reddatur. Contra acrimonias cſitatorum maxime valet; canum morſibus utiliſſime illinitur. *Dioſc.*

A. 2. Scomber, *Offic. Aldrov. de Piſc.* 270. *Shonef. Ichth.* 66. *Raii Ichth.* 181. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 58. *Charlt. Piſc.* 27. Scomber ſive Scombrus, *Geſn. de Aquat.* 841. *Jonſ. de Piſc.* 63. Scombrus, *Bellon. de Aquat.* 200. *Rondel. de Piſc.* i. 234. *Salv. de Aquat.* 241. A. *The Mackrel or Macarel.* Gal. *Maquereau Carlet.* G. Ein Mackrel oder Mackarel. B. *Makreel.* Maris incola eſt. *Vires.* In Ictero commendatur; jecoris obſtructiones juvat, *Ælian.*

Piſces non aculeati, quibus duæ in dorſo pinnæ eriguntur.

XXI. *De Genere Truttaceo.*

TRuttacei generis nota characteriſtica, quibus ab omnibus aliis piſcibus queant diſtingui, eſt pinnula parva adipoſa, in extremo fere dorſo, nullis radiis inſtructa. Cæterum Truttaceum genus commodiſſimè dividitur in edentulos, ut Aſchia, & dentata, ut Trutta, Raii Ichth. 182.

A. 1. Aſchia, Thymallus, *Offic.* Thymallus. *Schrod.* v. 333. *Salv. de Aquat.* 81. *Jonſ. de Piſc.* 81. *Aldrov. de Piſc.* 593. *Charlt. de Piſc.* 36. *Raii Ichth.* 187. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 62. *Bellon. de Aquat.* 182. Thymallus ſeu Thymus, *Geſn. de Aquat.* 978. Thymus, *Rondel. de Piſc.* ii. 187. A. *The Grayling or Umber.* Gal. *Ombre.* G. Aſche. B. *Een zeker Viſch Aſchia genaamt.* In fluminibus montoſis. *Uſu.* Axungia. *Vires.* Oculorum maculas, ungueſque abſtergit, ſole liquata & melle permixta maculas cutis tollit, foveas poſt variolas relictas explet, illita, *Schrod.*

A. 2. Trutta, *Offic.* *Schrod.* v. 334. *Bellon. de Aquat.* 181. *Mer. Pin.* 188. Trutta fluviatilis, *Aldrov. de Piſc.* 585. *Salv. de Aquat.* 96. *Geſn. de Aquat.* 1005. *Rondel. de Piſc.* ii. 169. *Jonſ. de Piſc.* 85. *Raii Ichth.* 199. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 65. A. *The Trout.* Gal. *Truite.* G. Fohre / Forelle. B. *Voorn.* In fluviis ſaxoſis & rapidis. Piſcis eſt culinis creberrimus & laudabilis. *Uſu.* Pinguedo. *Vires.* Hæc illinitur utiliter mariſcis & ani fiſſuris, *Schrod.*

XXII. *De Gobio.*

A. GObius niger, *Offic.* *Rondel. de Piſc.* i. 200. *Jonſ. de Piſc.* 35. *Geſn. de Aquat.* 395. *Aldrov. de Piſc.* 97. Gobius niger Rondeletii, *Raii Ichth.* 106. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 76. Gobius marinus, *Charlt. de Piſc.* 15. Gobius marinus niger, *Bellon. de Aquat.* 233. Gobius vel Gobius niger, *Schoneſ. Ichth.* 36. A. *The Sea-gudgeon, or Rock-fiſh.* Gal. *Goujon.* G. Ein Meer-Col / See-Quappe. B. *Een Grondel.* In rupibus marinis capitur. *Vires.* Aſſus & ſine ſale manſus, dyſenterias, lienterias, & nimia egerendi deſideria, quæ cum dolore fiunt, ſanat, *Sim. Seth.* Illitus contra ſerpentium, canumque morſus auxilio eſt, *Dioſc.*

Piſces Spinoſi, quibus Pinnarum dorſalium radii aliqui aculeati ſunt.

§. *Piſces aculeati duabus in dorſo pinnis, anterior autem ſpinis radiata.*

XXIII. *De Perca.*

A. PErca, *Offic.* *Schrod.* v. 331. *Rondel. de Piſc.* ii. 196. *Mer. Pin.* 190. Perca fluviatilis, *Bellon. de Aquat.* 295. *Geſn. de Aquat.* 698. *Raii Ichth.* 291. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 97. *Salv. de Aquat.* 296. Perca major, *Charlt. de Piſc.* 41. *Jonſ. de Piſc.* 47. Perca fluviatilis major, *Aldrov. de Piſc.* 622. Perca major, *Schoneſ. Ichth.* 55. A. *The Pearch.* Gal. *Perche.* G. Ein Barß / Berſich. B *Een Baars.* In fluviis frequens. *Uſu.* Oſſa in capite reperta, juxta ſpinæ dorſi initium, *Lapides Percarum* Officinis dicti. *Vires.* Hi viribus conveniunt cum reliquis lapidibus teſtaceis, adhibenturque in calculo atterendo, renibus abſtergendis. Extrinſecus in dentifriciis, vulneribus exſiccandis, *Schrod.*

XXIV. *De Mugile.*

A. MUgil, *Offic.* *Raii Ichth.* 274. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 84. *Aldrov. de Piſc. Salv. de Aquat.* 75. *Jonſ. de Piſc.* 73. *Charlt. de Piſc.* 32. Cephalus, *Rondel. de Piſc.* i. 260. Cephalus ſeu Mugil, *Bellon. de Aquat.* 210. Cephalus Rondeletii, *Geſn. de Aquat.* 549. A. *The Mullet.* Gal. *Muge, Mujon, Mulet.* G. Groß-Korpff. B. *Een Harder.* In mari. *Uſu.* Caro in culinis; Botargum, i. e. Ova ſalita, quæ hoc modo parant: Folliculos ovorum integros exemptos ſale trito aſpero opperiunt per quatuor aut quinque horarum ſpatium, deinde inter duos aſſeres ſeu tabulas ligneas opprimunt per diem & noctem, poſtea lavant, tan-

tandem tredecim vel quatuordecim diebus continuis in ſole exſiccant, noctu ſub tectum recipientes. *N. B.* Alii ad fumum ſuſpendere aiunt, procul tamen flamma, ne vehementem calorem ſentiant. *Vires.* Dejectam appetentiam excitant, ſitim proritant, vinique guſtum jucundiorem reddunt, *Raii Ichth.* 275.

XXV. *De Milvo.*

A. Milvus, *Offic. Bell. de Aquat.* 195. *Salv. de Aquat.* 188. *Aldrov. de Piſc.* 140. *Raii Ichth.* 283. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 89. *Charlt. de Piſc.* 29. *Jonſ. de Piſc.* 66. Hirundo, *Rondel. de Piſc.* i. 284. *Geſn. de Aquat.* 434. Pirabebe prima, *Piſon.* ἴρηξ, *Oppian.* A. *The Kite-fiſh.* Gal. *Milan, (poiſſon.)* G. Ein fliegender Roth-Fiſch. B. *Een Viſch met horens anderhalve voet lang, en die uyt het water ſpringende ſchynt vliegen gelyk een Kiekendief.* In Oceano, & Mari Mediterraneo plurimi habentur. *Uſu.* Fel. *Vires.* Oculorum caliginem abſtergit.

XXVI. *De Mullo.*

A. Mullus, *Offic. Bellon. de Aquat.* 276. *Schoneſ. Ichth.* 47. *Raii Ichth.* 285. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 90. Mullus minor, *Salv. de Aquat.* 236. Mullus Geſneri, *Aldrov. de Piſc.* 131. Mullus barbatus, *Rondel. de Piſc.* i. 290. *Jonſ. de Piſc.* 39. Mullus barbatus Rondeletii, *Geſn. de Aquat.* 565. Mullus barbatus minor, *Charlt. de Piſc.* 18. A. *The leſſer Mullet.* Gal. *Barbeau, Surmulet.* G. Kleine Barbe oder Barme. B. *Een Barbeel.* In Mari Mediterraneo reperitur. *Uſu.* Caro. *Vires.* Mullorum aſſiduo cibo aciem oculorum hebetari conſtat. Is marini Draconis, Aranei & Scorpionis morſibus medetur, ſi crudus atque diſſectus admovetur, *Dioſc.*

XXVII. *De Uranoſcopo.*

A. Uranoſcopus, *Offic. Aldrov. de Piſc.* 264. *Rondel. de Piſc.* i. 305. *Jonſ. de Piſc.* 61. *Salv. de Aquat.* 197. *Raii Synop. Piſc.* 97. Uranoſcopius ſeu Cœli ſpectator, *Charlt. de Piſc.* Callionymus vel Uranoſcopus, ἡμερόκοιτος, *Oppian.* A. *The Star-gazer.* Gal. *Tapecon.* G. Ein Himmel-Gucker. B. *Hoſemont.* In Mari Mediterraneo frequens capitur. *Uſu.* Fel. *Vires.* Præſens ad oculorum ſuffuſiones remedium eſſe æſtimatur.

XXVIII. *De Dracone marino.*

A. Draco marinus, *Offic. Bellon. de Aquat.* 215. Draco, *Jonſ. de Piſc.* 60. *Charlt. de Piſc.* 27. *Aldrov. de Piſc* 255. *Rondel de Piſc.* i. 300. Draco, *Geſn. de Aquat.* 77. *Salv. de Aquat.* 72. *Raii Ichth.* 288. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 91. A. *The Weaver.* Gal. *Vive.* G. See-Drache. B. *Zee-Draak.* In Oceano, necnon Mari Mediterraneo capitur. *Uſu.* Cineres recentes è capite, Oſſa. *Vires.* Recentis è capite cineres contra omnia venena prodeſſe affirmat *Rondel.* Oſſibus ſcarificatis gingivis dentium dolores ſedari ſcribit. *Plin.*

XXIX. *De Umbra.*

A. Umbra, *Offic. Salv. de Aquat.* 115. *Raii Ichth.* 299. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 95. *Rondel. de Piſc.* i. 132. *Geſn. de Aquat.* 1029. Umbra marina, *Aldrov. de Piſc.* 81. *Bellon de Aquat.* 129. A. *The Grunter, or Shadow-fiſh.* Gal. *Ombre.* G. Schatten-Fiſch. B. *Schaduw-vis.* In Mari Mediterraneo capitur. *Uſu.* Oſſa in capite reperta, *Lapides Umbrarum* Officinis dicti. *Vires.* Ad dolorem colicum commendantur. In Gallia aurifices argento incluſos vulgo divendere ſolent, appellantque *Pierres de Colique*, quaſi lapides colicis utiles. Aiunt enim geſtatos, ac collo appenſos, non ſolùm colicos dolores abigere, ſed etiam vetare, ne amplius redeat, *Bellon.*

XXX. *De Coracino.*

A. Coracinus, *Offic. Rondel. de Piſc.* 1. 128. *Schoneſ. Ichth.* 32. *Raii Ichth.* 300. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 95. *Bellon. de Aquat.* 115. *Aldrov. de Piſc.* 69. *Salv. de Aquat.* 117. *Charlt. de Piſc.* 15. *Jonſ. de Piſc.* 31. Coracinus ſubniger, *Geſn. de Aquat.* 294. A. *The Crow-fiſh.* Gal. *Poiſſon qu'on peche dans le Nil.* G. Rappen. B. *Een ſoort van vis die in de Nyl gevange word.* Cum priore capitur. *Uſu.* Oſſa in capite reperta, *Lapides Coracini* Officinis dicta. *Vires.* Ad Nephriticum dolorem vel

vel Colicum à vulgo æſtimantur, ab aliis etiam ad morbum regium, *Rondel.*

Piſces aculeati unica in dorſo pinna, radiis anterioribus ſpinoſis, poſterioribus mollibus.

XXXI. *De Melanuro.*

A. MElanurus, *Offic. Aldrov. de Piſc.* 62. *Rondel.* i. 126. *Raii Icht.* 310. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 131. *Bellon. de Aquat.* 269. *Geſn. de Aquat.* 542. *Salv. de Aquat.* 181. *Charlt. Piſc.* 15. *Jonſ. de Piſc.* 31. A. *The Black-tail.* Gal. *Negoeil.* G. Schwartz Schwantz. B. *Een ſoort van een Vis met een zwarte vlak op de ſtaart.* In mari Mediterraneo reperitur. *Vires.* Aſſus viſum acuit, jus verò Colicos ſanat, teſte *Kiranide.*

XXXII. *De Mœna.*

A. MÆna, *Offic. Rondel. de Piſc.* i. 138. *Bellon. de Aquat.* 125. *Geſn. de Piſc.* 519. *Aldrov. de Aquat.* 223. *Raii Icht.* 318. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 135. *Charl. Piſc.* 25. *Jonſ. de Piſc.* 54. A. *The Cackerel.* Gal. *Mendole.* G. Houting B. *Een ſoort van een Zee-Vis, Houting genaamt.* In Mari Mediterraneo etiam reperitur. *Vires.* Ex capitibus cinis, ſi illinatur, calloſas ſedis rimas abolet. Ejus etiam garum oris putrilagines collutione ſedat, *Dioſc.*

XXXIII. *De Smaride.*

A. SMaris, *Offic. Rondel. de Piſc.* i. 140. *Bellon. de Aquat.* 226. *Geſn. de Aquat.* 522. *Aldrov. de Piſc.* 227. *Raii Ichth.* 319. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 136. *Jonſ. de Piſc.* 55. *Charlt. Piſc.* 36. A. *The White Cackerel.* Gal. *Picarel.* G. Weiſſer Houting. B. *een Witte Houting.* Maris Mediterranei incola eſt. *Vires.* Saliti caput exuſtum, excreſcentes ulcerum oras pulvilloſque reprimit, nomas cohibet, thymos clavoſque abſumit. Caro non ſecus ac ſalſamentum prodeſt à Scorpione percuſſis, aut à cane demorſis, *Dioſc.*

XXXIV. *De Turdo.*

A. 1. TUrdus, *Offic. Charlt. Piſc.* 13. *Bellon. de Aquat.* 258. *Mer. Pin.* 186. Turdus vulgatiſſimus, *Raii Ichth.* 319. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 136. Turdus primus, *Rondel. de Piſc.* 174. *Aldrov. de Piſc.* 21. *Jonſ. de Piſc.* 26. Turdus primus, *Geſn. de Aquat.* 1016. A. *The Wraſs, or Old-wife.* Gal. *Turdus (poiſſon de mer.)* G. Eine Meer-Droſſel oder See-Pfau. B. *Zee-lyſter.* In Oceano etiamque mari Mediterraneo reperitur. *Vires.* In Epilepſia & Pleuritide commendat *Trallian.*

A. 2. Merula, *Offic. Salv. de Aquat.* 223. *Bellon. de Aquat.* 260. *Rondel. de Piſc.* i. 172. *Charlt. de Piſc.* 14. *Geſn. de Aquat.* 543. *Aldrov. de Piſc.* 32. Merula Turneri, *Mer. Pin.* 186. Turdus niger, *Raii Icht.* 326. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 137. A. *The Cook-fiſh.* Gal. *Merula (poiſſon de mer.)* G. Koch-Fiſch. B. *een Meerl, (zeker vis.)* In Oceano reperitur. *Vires.* In curatione Epilepſiæ, & dyſenteriæ hepaticæ ex intemperie frigida exhiberi jubet *Trallian.* In diſtemperantia hepatis & in febricitantibus commendat *Plin.*

XXXV. *De Julide.*

JUlis, *Offic. Salv. de Aquat.* 219. *Rondel. de Piſc.* i. 180. *Aldrov. de Piſc.* 37. *Geſn. de Aquat.* 464. *Bellon. de Aquat.* 254. *Jonſ. de Piſc.* 28. *Charlt. Piſc.* 14. *Raii Ichth.* 324. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 138. A. *The Rain-bow-fiſh.* Gal. *Poiſſon de couleurs variées, repreſentant toutes enſemble celles de l'Arc-en Ciel.* G. Regenbogen-Fiſch. B. *Regenboog-Vis.* Circa Genuam frequens eſt. *Vires.* Jus alvum emollit, & urinas ciet, *Plin.*

XXXVI. *De Scorpio Marino.*

A. SCorpius marinus, *Offic. Bellon. de Aquat.* 248. *Schoneſ. Icht.* 67. *Salv. de Aquat.* 199. Scorpius, *Aldrov. de Piſc.* 195. *Jonſ.*

Jonſ. de Piſc. 41. *Geſn. de Aquat.* 845. *Rondel. de Piſc.* i. 201. Scorpius major Rondeletii, *Raii Icht.* 331. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 142. Scorpio, *Charl. Piſc.* 23. A. *The Scorpion-fiſh.* Gal. *Scorpion de Mer.* G. Groſſer Scorpion-Fiſch. B. *Groote Scorpioen-Viſch.* In mari Mediterraneo reperitur. *Uſu.* Fel. *Vires.* Ad ſuffuſiones oculorum, albuginem, & hebetudines convenit, *Dioſc.*

XXXVII. *De Aſpredine.*

A. CErnua, *Offic. Bellon. de Aquat.* 291. Cernua fluviatilis, *Geſn. de Aquat.* 192. *Charlt. Piſc.* 39. *Raii Icht.* 334. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 144. *Mer. Pin.* 190. Aſpredo, *Caius de Rar. Animal.* 107. Aurata, *Rondel. de Piſc.* i. 115. Perca fluviatilis minor, *Aldrov. de Piſc.* 624. *Jonſ. de Piſc.* 108. A. *The Ruff.* Gal. *Dorade.* G. Kaulparſ. B. *Poſt*, (*een Goudverwige Vis*) In rivulis majoribus Angliæ. *Uſu.* Oſſicula in capite reperta. *Vires.* Adverſus calculos renum, & quæ in coſtis alibive ſentiuntur dolores pungentes commendat. *Geſn.*

Piſces Cartilaginei.

Piſces Cartilaginei Plinio dicuntur, qui pro ſpinis cartilaginem habent, qui intra ovum grande concipiunt, quod in utero fovent, & excludunt, adeoque vivum Animal pariunt. Hi omnes ſquamis carent, pro branchiis autem ſeu potius branchiarum aperturis quinque habent utrinque foramina oblonga, eorumque mares duas appendices pinnis, quæ podicem complectuntur adnexas, quas mentulas eſſe putamus; Raii Icht. p. 45.

---

§ *De Cartilagineis planis.*

XXXVIII. *De Paſtinaca marina.*

A. PAſtinaca, *Salv. de Aquat.* 144. *Rondel. de Piſc.* i. 331. Paſtinaca marina, *Offic. Charlt. Piſc.* 10. *Aldrov. de Piſc.* 424. *Jonſ. de Piſc.* 19. *Geſn. de Aquat.* 679. Paſtinaca marina lævis, *Bellon. de Aquat.* 95. Paſtinaca marina prima Rondeletii, *Raii Icht.* 67. Paſtinaca marina lævis Bellonii, *Ejuſd. Synop. Piſc.* 24. Aquila piſcis, ſeu Paſtinaca marina, *Mer. Pin.* 185. A. *The Poyſon-Fiſh, Fire or Fierce-flaw.* Gal. *Paſtenaque, Glorieuſe, Tareronde.* G. Gifft-Roche. B. *Pylſtaart.* In alto mari reperitur. *Uſu.* Jecur, Aculeus qui ejus cauda enatus. *Vires.* Jecur ad pruritum conferre prædicant, in oleo decoctum lichenas & lepras tollit, *Wotton.* Aculeus adverſus ſquamas reflectitur, dentium dolores mitigat, nam eos frangit & evocat, *Dioſc.*

XXXIX. *De Raia.*

A. RAia, *Offic. Salv. de Aquat.* 149. *Schoneſ. Icht.* 57. *Mer. Pin.* 185. *Bellon. de Aquat.* 80. Raia clavata, *Aldrov. de Piſc.* 450. *Rondel. de Piſc.* i. 353. *Geſn. de Aquat.* 795. *Charlt. Piſc.* 11. *Raii Icht.* 74. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 26. A. *The Thornback.* Gal. *Raye, Rée, Raye bouclée.* G. Ein Roche. B. *Rogge* (*Zee-Vis.*) In Oceano reperitur. *Uſu.* Caro, Jecur, Fel. *Vires.* Caro Venerem ſtimulat, analeptica eſt. *Jecur* eaſdem vires obtinet. *Fel* oculorum caliginem abſtergit, pruritum ſanat.

XL. *De Squatina.*

A. SQuatina, *Offic. Aldrov. de Piſc.* 471. *Salv. de Aquat.* 152. *Rondel. de Piſc.* i. 367. *Bellon. de Aquat.* 78. *Raii Icht.* 79. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 26. *Charlt. Piſc.* 12. *Geſn. de Aquat.* 899. *Jonſ. de Piſc.* 23. *Mer. Pin.* 186. A. *The Kingſtone, or Monk-fiſh.* Gal. *Ange, Eſquaque, Eſquadre, Eſcaye.* G. Ein Engel-Fiſch/ oder Meer-Engel. B. *Een Schoer-haeye.* In Oceano Britannico & alibi capitur. *Uſu.* Ova, Coria, Cinis. *Vires.* Ova exſiccata ad ſiſtenda alvi profluvia multum conferre experientia compertum piſcatorum, qui iis ad omnes alvi fluores utuntur, *Rondel.* Ex cute optimum fit in pſora & ſcabie ſmegma, ejuſdemque cinis contra alopeciam & ulcera capitis manantia prodeſt. *Aldrov.*

XLI. *De Torpedine*

A. TOrpedo, *Offic. Aldrov. de Piſc.* 415. *Rondel. de Piſc.* i. 358. *Jonſ. de Piſc.* 18. *Charlt. Piſc.* 9. *Salv. de Aquat.* 142 *Bellon. de Aquat* 89. *Geſn. de Aquat.* 988. *Raii Icht.* 81. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 28. A. *The Cramp-fiſh.* Gal. *Torpille, Torpin.* G. Ein Zitterling / ein Schäfer / oder Krampfiſch. B. *Kramp-vis.* In mari Mediterraneo reperitur. *Vires.* Diuturnis capitis doloribus admota cruciatus vehementiam mulcet, eadem appoſita everſam ſedem prociduamque coercet, *Dioſc.*

De Cartilagineis longis.

XLII. *De Cane Carcharia.*

A. CAnis Carcharias, *Offic. Charlt. Piſc.* 7. *Aldrov. de Piſc.* 383. *Bellon de Aquat.* 60. Canis Carcharias ſeu Lamia, *Geſn. de Aquat.* 173. *Raii Icht.* 47. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 18. Canis Ariſtoteli ſeu Carcharias, *Jonſ. de Piſc.* 13. Canis Galeus, *Salv. de Aquat.* 132. Lamia, *Rondel. de Piſc.* i. 390. A. *The White Shark.* Gal. *Requiem, Requin, grand Chien de mer, Poiſſon à deux cens dents.* G. Perk-Fiſch. B. *Haye.* Tum mari Mediterraneo, tum in Oceano reperitur. *Uſu.* Dentes Serpentis, & dentes ejuſdem petrefacti *Gloſſopetræ, Offic.* dicti. *Vires.* Dentes adverſus venena æſtimantur: Eos mulierculæ è collis puerorum ſuſpendunt, quoniam dentitionem juvare vulgò creduntur, puerorumque arcere pavores, *Rondel. Gloſſopetræ* vim alexipharmacam obtinere à quibuſdam creduntur.

XLIII. *De Galeo.*

A. MUſtelus Spinax, *Offic. Bellon de Aquat.* 69. *Salv. de Aquat.* 136. Galeus acanthias, *Rondel. de Piſc.* i. 373. *Geſn. de Aquat.* 607. *Jonſ. de Piſc.* 16. Galeus acanthias ſive ſpinax, *Aldrov. de Piſc.* 399. *Raii Icht.* 56. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 21. Galeus acanthias, Muſtelus ſpinax, *Charlt. Piſc.* 8. Canis marinus aut Galeus, *Schoneſ. Icht.* 29. A. *The Hound-fiſh, falſly called Seal.* Gal. *Chien de Mer.* G. Hund-Fiſch. B. *Hond-vis, Zee-hond.* Cavernoſa maris receptacula incolit. *Uſu.* Cutis aſpera, cujus uſus eſt apud mechanicos ad Alabaſtritem, Sagittas, &c. poliendum, in medicina nunquam occurrit.

De Piſcibus Cetaceis.

C*Etacei Piſces, auctore Ariſtotele, ii proprie dicuntur, qui magni ſunt & perfectum Animal ex ſemine, non ex Ovo gignunt; vel ſunt qui Quadrupedum viviparorum more pulmone reſpirant, coëunt, concipiunt, vivos fœtus pariunt, & lacte alunt*, Raii Icht. p. 21, & 22.

XLIV. *De Delphino.*

A. DElphinus, *Offic. Aldrov. de Piſc.* 701. *Rondel. de Piſc.* 459. *Charlt. Piſc.* 47. *Bellon. de Aquat.* 9. *Geſn. de Aquat.* 319. *Raii. Icht.* 28. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 12. *Jonſ. Piſc.* 47. A. *The Dolphin.* Gal. *Dauphin.* G. Ein Delphin oder Meer-Schwein / B. *Een Dolfyn.* In Oceano Britannico & alibi invenitur. *Uſu.* Jecur, Cinis, Venter, Adeps. *Vires.* Venter ſiccus & tritus in potu Spleneticos ſanat. Jecur aſſum & in Cibo ſumptum tertianam, quartanamque, & omnem nocturnum typhum integrè ſanare aſſerit *Kiranid.* Cinis inter medicamenta quæ Lychenas & Lepras tollunt, enumeratur à *Plinio.* Adeps medetur Hydropicis liquatus & cum vino potus, *Idem.*

XLV. *De Monocerote.*

A. QUatuor Animalium terreſtrium Monocerоton ſpecies ab auctoribus deſcribuntur. 1. *Oryx* biſulca ſeu Strepſiceros, i. e. Lupus marinus, *Geſn.* & *Bellon.* 2. *Aſinus Indicus* monoceros. 3. *Monoceros* equi figurâ vulgo pictus. 4. *Rhinoceros.*

Quarum priores tres, quicquid de iis garriant aut litigent Auctores, pro fictitiis & fabuloſis habemus, nec ullum Animal terreſtre Unicorne præter Rhinocerotem agnoſcimus: Quem

Quem *Andreas Baccius* verum Monocerotem eſſe affirmat.

Piſcium quoque ſpecies aliquot Monocerotes eſſe dicuntur; è Cetaceo genere duæ, quarum altera piſcis ille eſt, cujus cornu, aut potius dens, intortus, & intus concavus, in *muſeis curioſorum* ſæpius occurrit, eſtque Cornu monocerotis *Officinarum*, quem hic exhibeo.

Monoceros, Unicornu, *Offic. Park. Theat.* 1611. Monoceros, *Raii Icht.* 42. *Ejuſd. Synop. Piſc.* 11. Monoceros, Unicornu marinum, *Charlt. Piſc.* 47. Cetus marinus *Narwal* dictus, *Mont. Exot.* 6. Balæna decimum ſextum genus dicitur *Nahwal*, *Shoneſ. Icht.* 28. A. *The Unicorn.* Gal. *Licorne.* G. Einhorn. B. *Eenhoorn.* In freto Davis invenitur. *Uſu.* Dens prægrandis, candidus, teres, ſtriatus, tornabilis ex mandibulâ ſuperiori ſiniſtra, eodem fere modo ac Elephantis prodiens, dextra autem cito decidit. Ab Ebore diſtingui poteſt, fibris quas ſubtiliores exhibet, ſimul & ſolidius ac gravius ferè eſt; in cæteris ebur æmulatur. *Vires.* Sudoriferum eſt, Alexipharmacum, ac Cordiale. Hinc laudatur adverſus venena, morbos contagioſos, &c. Proficuum quoque cenſetur in Epilepſia infantum, *Schrod. Andreas Baccius*, qui integrum de Unicornu Tractatum conſcripſit, ejus fragmenta annulis includere jubet, digitiſque circumferre, vel de collo, loco amuleti, ſuſpendere, ut cutim tangat. Eandem vim habet cum Cornu Cervi, Ebore, &c.

Fruſtula cornuum, quæ nomine monocerotis venduntur, nihil ſunt aliud, ut affirmat *Paulus Ammannus*, quàm Oſſa Balænæ, Equi Marini, aut Elephantis dentes qui juxta *Cardanum* artificio ita ſequaces reddi poſſunt, ut Monocerotis mentiantur.

XLVI. *De Cete.*

A. Cetus, *Offic.* Cete admirabile aliud, *Cluſ. Exot.* 131. Balæna, *Mer. Pin.* 190. Balæna macrocephala, quæ binas tantum pinnas laterales habet, *Sib. Phal.* 12. Balæna major, inferiore tantum maxilla dentata, macrocephala bipennis, *Raii Synop. Piſc.* 15. Balæna, *Ejuſd. Icht. Tab.* A f. 3. Cete, 41. Cete, *Jonſ. Tab.* 42. Trompa, *Park. Theat.* 1607. *Sperma Ceti* falſo dicta. A. *The Parmaſitty Whale.* Gal. *Nature de Baleine*, *Blanc de Baleine.* G. Walroth. B. *Walſchot.* In Mare Groenlandico & Islandico capiuntur. *Uſu.* Pinguedo quædam naturalis, ſubſtantiæ ſquamoſæ, albæ, teneræ, mollis, quaſi ex parvis raris furfuraceis ſquamis conflata, nata in ventriculis cerebri, aliquando etiam ex maris ſuperficie collecta, lixivii beneficio purificata, ſaporis pinguis & viſcoſi.

Præter prædictas duæ aliæ Cetorum ſpecies à D. *Schrod*, *E. A.* recenſentur, in quorum capitibus *Sperma Ceti* invenitur.

N. B. Quod ad nos transfertur raro, colligitur è ſummo mari, potius qui Groenlandiam navigant, colligunt ex ipſa ſuperficie cerebelli Balænarum interſectarum, & per pannum exprimunt, & cùm domum veniunt lixivio forti extrahunt pinguedinem omnem ſuperfluam, ut album reddatur. 2. Alii autem inter lobos Tuberonis cerebelli propriis manibus ſe collegiſſe affirmant, alii ſedem collocant in cavitate glandulosâ Maxillæ inferioris. Vid. D. *Tyſon de Anatom. Phocænæ.* Eligatur candidum, pingue, recens, non rancidum, neque flavum. *Vires.* Humectat, reſolvit, anodynum eſt, proin vulgaris uſus in coagulati ſanguinis reſolutione à caſu vel ſimiliter contracti: In torminibus colicis ſedandis, ut & in torminibus ventris Infantum mitigandis: In tuſſi tartaroque pulmonum demulcendo. Extrinſecus ſunt qui cicatricibus exanthematum illinunt, ut carne eas repleant, *Schrod.*

De Spermate Ceti Auctores in varias opiniones diſtracti ſunt. *Schroderus* Mineralibus illud accenſet, & *Bituminis* genus in Mari collectum eſſe vult. Sunt autem alii qui florem ſalis à Veteribus deſcriptum nominant, adeoque ſpumoſum quid ſalis marini eſſe perhibent. Verum & hi hallucinantur, inquit *Schroderus*, 1. Quod cum Veterum flore ſalis, qui ruber & liquidus deſcribitur, minime conveniat. 2. Quod ſit citra vim abſterſoriam & ſalſum, quam ſpuma ſalis utique referat. Verùm plerique Philoſophi Animali cuidam originem ſuam debere contendunt. Hi tamen etiam ſententiis ſuis diviſi ſunt. Nonnulli *Ceti* cujuſdam *Sperma* revera eſſe ſtatuunt, ut nomen ipſum arguit. *Geſnerus* Lac Balænarum in mare effuſum & ibi concretum eſſe vult. *Borrichius* quod ſit ſpinalis medulla contendit. Alii denique cerebrum ipſum eſſe exiſtimant. Quod *Sperma* non ſit oſtendit *Wormius*, corpus illud inquiens, quod à nobis *Sperma Ceti* vocatur, non eſt ipſum ſemen ſed liquor Cerebri. Ejuſdem opinionis eſt *Cluſius.* Quodque nec lac ſit, neque ſpinalis medulla, neque Cerebrum ipſum, ab ipſius pinguedine demonſtare poteſt. Quid ſit, quibuſque in Animalibus inveniatur jam ante oſtendi. Fieri itaque poteſt, ut tam in mari quàm in tali *Ceto* reperiatur hæc materia, inquit *Ammannus.* In Ceto, quando capitur, quia genera-

ratur in ejus Cerebro: In Mari autem, quando hic Cetus pugnando cum aliis occubuit, fracto Cranio, vel etiam, certo tempore, inſtinctu naturae per proprios meatus ſponte evacuaverit.

XLVII. *De Ambra-griſea.*

A. Ambra-griſea, *Offic. Mer. Pin.* 219. *Park. Theat.* 1566. *Sibb. Phalain.* 42. Ambra, *Aldrov. Muſ. Metal.* 430. *Worm. Muſ.* 33. Succinum griſeum, Ambra-griſea vulgo, *Charlt. Foſſ.* 15. Ambra-griſea ſeu ex albo griſea, *Dougl. Ind.* 6. Ambra-griſea, *Mont. Exot.* 12. Ambra cinerea, *Ind. Med.* vii. A. *Ambergriſe.* Gal. *Ambre gris.* G. Grauer Amber. B. *Amber-grys.* In litore ex mari ejecta frequentius invenitur. Duo in Officinis noſtris Pharmacopolis eo nomine veneunt, Griſea ſcilicet & nigra: Optima cenſetur Griſea, ſeu coloris cinerei â ſordibus purgata, odorata, lævis, quæque acu calidâ leviter perfoſſa ſuccum pinguem ac odoratum reſudat. *Vires.* Calfacit, ſiccat, reſolvit, Cor Cerebrumque roborat, ſpiritus vitales ac animales ſulphurea ſua ac ſuavi exhalatione ſuſcitat reficitque, &c. *Schrod.*

De *Ambræ-griſeæ* natura haud parùm diſputatum eſt, & in tria etiam Naturæ Regna, nempe *Minerale*, *Vegetabile*, atque *Animale* relata eſt; ſub primum verò ipſe in prioribus hujus libri editionibus redegi. Qui Scriptores conſulendi, quæque illorum de hac re ſententiæ ſint, in *Hiſtoria* mea *Harvicenſi* fusè tractavi, ſed quum hæc Anglico ſcripta ſit Idiomate, exterorum gratia Latinorum Scriptorum, quos illic citavi, nomina huic Libro ſubjungam. Cenſeo igitur nec *Minerale*, nec *Vegetabile*, id eſſe, ſed *Animalis* planè originis; non autem *Inſecti* cujuſquam opus, vel *Avis Madagaſcaricæ* alicujus *Stercus*, ſed ex hujuſmodi Ceti ortum ducere. Errant verò qui putant *Stercus* eſſe Animalis, uti Nautæ noſtri, qui Balænas captant, quique Rei Anatomicæ ignari, quum eam in ventre inferiori aut alvo inveniant, ita opinentur: Denique eſt concretum quidpiam, non in folliculo quodam peculiari, uti nonnullis videtur, ſed in *Veſica* ipſa *Urinaria*, idque in Mare ſolo, uti apparet ex obſervationibus *Atkinſii* aliorumque, quas *Regiæ Societati* communicavit *Paulus Dudleius* Arm. quæquæ editæ ſunt in *Act. Philoſ.* 387. pag. 267. Utrum verò hæc ſit Morbi genus, cujuſmodi eſt in corporibus humanis calculus, aut Sulphurea vel oleoſa Urinæ concretio, ex Obſervationibus futuris patebit. Mihi quidem potius videtur prius eſſe, ob haſce rationes, quod primò variis conſtare tunicis *Cepæ* inſtar dicatur, deinde quod omnibus id genus Balænis non invenitur. Quod verò ſolo in Maſculo reperiri dicatur, uti *adeps* etiam *Sperma Ceti* falſo dictus, eo fit, quia fœmina hujuſce generis raro aut nunquam capiatur. *Ambra-griſea* ſæpè in littus ejecta eſt, Animal ex quo naſcitur mortuo, quumque levis atque oleoſæ naturæ ſit, aquæ tantiſper innatat, dum in terram injiciatur.

Ambra nigra, A. *Black Ambergriſe.* Gal. *Ambre noir.* G. Schwartz Amber. B. *Zwarte Amber.* Ex India Orientali ad nos tranſportatur, de qua maxima eſt Auctorum inter ſe diſſenſio. Sunt enim qui veræ Ambræ nativæ ſpeciem faciunt, quæ reliquis ſit imbecillior. Alii factitiam ſtatuunt ex Moſcho, Zibetta, Ligno Aloës, Styrace & Labdano, quomodo Pharmacopolas noſtros Anglicanos eam conficere certior factus ſum; quæ facilis cognitu eſt, odore ſcilicet quo res ex quibus confecta eſt prodit, tum quoque colore, & quod aquæ impoſita citius molleſcat, quam nativa.

Pro Hiſtoria Ambræ-griſeæ, Vid. *Tractatus Anglicos Weekly Memorials* dictos, Item Ephem. German. & D. *Trapham de Inſulâ Jamaicâ.* Conf. etiam *Fallopii*, & *Klobii Libel. de Ambrâ.*

A. 2. Balæna, *Offic. Recch. Hiſt. Mex.* 568. Balæna vulgaris, *Aldrov. de Piſc.* 688. *Jonſ. de Piſc.* 152. *Charlt. Piſc.* 46. Balæna vulgaris edentula, dorſo non pinnato, *Raii Synop. Piſc.* 6. Balæna major laminas in ſuperiore maxilla habens, bipennis, fiſtula carens, *Sib. Phal.* 27. Balæna vulgo dicta ſive Muſculus, *Rondel. de Piſc.* i. 475. Balæna vulgo dicta ſive Myſticetus Ariſtotelis, Muſculus Plinii, *Geſn. de Aquat.* 114. Cetus, *Schrod.* A. *The Whale.* Gal. *Baleine.* G. Walfiſch. B. *Walviſch.* In mare Septentrionale frequentius. *Uſu.* Axungia ſeu Oleum, ſed in Officinis rarò, inter Mechanicos frequenter, & A. *Whale Oil, or Train Oil.* Gal. *Huile de Baleine.* G. Walfiſch-Oel/ Trahn. B. *Traan-Oly.* dicitur; Laminæ corneæ in ore poſitæ A. *Whale-Bone.* Gal. *Baleine*, ou *Côte de Baleine.* G. Wallfiſch-bein. B. *Walvis-been*, *Balyn.* dictæ. *Vires.* Axungia medetur Scabiei illita, *Schrod.*

Alia præterea aliquot Piſcium ſpecies à D. *Salmon* in *Pharmacopœia* ſua *Londinenſi* memorantur, ut v. g. *Cyprinus latus*, *Alauſa minor*, *Alburnus Liparis*, *Apuæ Corbitæ*, *Aquila marina*, *Aurita*, *Conger*, *Clupea*, *Cuculus*, *Lavaretus*, *Lyra*, *Locha*, *Orbes*, *Paſſer*, & *Rhombus*:

bus: Quibus cùm nullæ vires medicæ attribuantur, ſed uſus duntaxat culinares, plura de iis dicere ſuperſedeo, nomina ſola ſufficere exiſtimans.

SECTIO SECUNDA.

De Avibus.

A*Ves ſunt animalia Sanguinea, ovipara, plumoſa, alata, bipeda, pulmone reſpirantia, corde duobus ventriculis prædito, capite roſtrato, roſtro ſubſtantiæ corneæ, dentibus carentia.*

Aves ſunt, vel

- Terreſtres
  - Roſtro & unguibus aduncis, carnivoræ & rapaces,
    - Diurnæ quæ interdiu prædantur
      - Majores; atque hæ vel
        - Generoſiores: *Aquila.*
        - Ignaviores: *Vultur.*
      - Minores, ad aucupium inſtitui ſolitæ
        - Macropteræ, i. e. alis longis & caudæ ferè æqualibus inſtructæ: *Milvus.*
        - Brachypteræ, i. e. alis brevibus & ab extrema cauda multum deficientibus, digitis poſticis
          - Singulis, unguibus nigris: *Accipiter.*
          - Binis, unguibus etiam luteis: *Cuculus.*
    - Nocturnæ, quæ internoctu volant & prædantur: *Noctua.*
  - Roſtro & unguibus rectioribus minuſque hamatis, ſuntque vel
    - Maximæ, ſingulares & ſui generis, ob corporum molem & alarum parvitatem volandi impotes: *Struthio.*
    - Mediæ magnitudinis, roſtris inſtructæ
      - Magnis, craſſis, validis, & oblongis, quæ vel ſunt
        - Victu promiſcuo, ex carnibus & inſectis, colore
          - Nigricante, corpore
            - Majore: *Corvus.*
            - Minore: *Cornix.*
          - Vario ex nigro & albo: *Pica.*
        - Inſectivoræ: *Upupa.*
      - Minoribus & brevioribus, quæ vel carne
        - Alba, eæque vel
          - Cicures ſeu domeſticæ, cauda
            - Longiſſima, corpore majore: *Pavo.*
            - Breviore, corporeque etiam minore: *Gallus.*
          - Feræ ſeu ſylveſtres,
            - Major: *Perdix.*
            - Minor: *Coturnix.*
        - Nigra
          - Torque carentes: *Columba.*
          - Torquati
            - Major: *Palumbus.*
            - Minor: *Turtur.*
    - Minimæ, Aviculæ dictæ, quæ vel ſunt roſtris
      - Longiſſimis, piſcivoræ: *Alcedo.*
      - Brevioribus
        - Tenuibus, inſectivora cauda
          - Unicolore, digito poſtico
            - Longiſſimo: *Galerita.*
            - Breviore & majore: *Paſſer Troglodites.*
          - Bicolore longiſſima
            - Forcipata alis longiſſimis *Hirundo.*
            - Non forcipata, pennis exterioribus
              - Totis albis: *Motacilla.*
              - Extremis tantum: *Parus.*
        - Craſſis: *Paſſer.*
- Aquaticæ ſunt vel
  - Fiſſipedes, quæ circa aquas verſantur, & in aquoſis plerumque victum quærunt, aquis tamen non innatant
    - Maximæ: *Grus.*
    - Minores piſcivoræ, collo
      - Longiore: *Ardea.*
      - Breviore: *Ciconia.*
  - Palmipedes, quæ aquis innatant, cruribus brevioribus donatæ tetradactylæ digito poſtico ſoluto, latiroſtraſtræ, corpore
    - Majore collo
      - Longiore, roſtro & pedibus nigris:

a b gris: *Cygnus.*
Breviore, roſtro & pedibus rubris: *Anſer.*
Minore: *Anas.*

Aves aquaticæ fiſſipedes maximæ.

HÆ *omnes longicruræ ſunt, cruribus quoque ſupra genua aliquouſque nudis, ut aquas vadoſas commodius ingrediantur, circa aquas verſantur, & in aquoſis victum quærunt; aquis tamen non innatant,* R. Ornith. p. 199.

I. *De Grue.*

GRues *ab Ardeis differunt,* 1. *Ungue medii digiti minimè ſerrato.* 2. *Magnitudine qua illas ſuperant.* 3. *Roſtro breviore.* 4. *Ventriculo Muſculoſo.* 5. *Appendicibus binis, cum Ardeæ ſingulas habeant.* 6. *Mira aſperæ arteriæ revolutione,* R. Ornith. p. 200.

A. Grus, *Offic. Schrod.* v. 319. *Will. Ornith.* 199. *Raii Ornith.* 274. *Ejuſd. Synop. Avium* 95. *Geſn. de Avib.* 424. *Aldrov. Ornith.* iii. 324. *Jonſ. de Avib.* 114. *Charlt. Exer.* 114. *Mer. Pin.* 185. *Bellon. des Oyſe.* 188. A. *The Crane.* Gal. *Grue, Gruon.* G. Kranich. B. *Een Kraan.* Sæpiſſime ad nos commeant. *Uſu.* Avis integer, Pinguedo, Fel, Caput, Oculi, Ventriculus, Medulla tibiæ. *Vires.* Avis hæc quia nervoſa eſt, nervoſis ac membranoſis partibus peculiariter convenire ſtatuitur. Hinc uſus ejus commendatur in doloribus colicis. *Pinguedo* ſurditati auxilio eſt, auribus inſtillata, Lienis duritiem, alioſque tumores renitentes emollit; rigori cervicis velociſſimè ſuccurrit, ejuſdemque naturæ eſſe dicitur cujus Anſerina pinguedo. *Fel* oculis prodeſt. *Caput, Oculi,* & *Ventriculus* pulveriſata fiſtulis, cancris, & varicoſis ulceribus inſperguntur. *Medulla tibiæ* inſervit unguento Ophthalmico inde parando. *Schrod.*

Aves aquaticæ fiſſipedes Piſcivoræ.

II. *De Ardea.*

ARdearum *autem familia hac certiſſima nota ab aliis omnibus avium generibus diſtinguitur, quod nimirum inteſtinum cœcum unicum & ſimplex, ſingulæ obtineant, cum aliæ aves geminas nactæ ſunt,* Raii Ornith. 203.

A. 1. Ardea, *Offic. Schrod.* v. 315. Ardea cinerea, *Mer. Pin.* 181. Pella & Ardea, *Bellon. des Oyſe.* 190. Ardea cinerea major, *Raii Synop. A.* 98. *Aldrov. Ornith.* iii. 377. *Charlt. Exer.* 109. *Jonſ. de Avib.* 103. Ardea pulla ſive cinerea, *Geſn. de Avib.* 187. Ardea cinerea ſive pulla, *Raii Ornith.* 277. *Will. Ornith.* 203. A. *The Heron.* Gal. *Heron.* G. Reiger. B. *Een Reiger.* In aquoſis gaudet. *Uſu.* Pinguedo ſive Axungia. *Vires.* Rarus uſus eſt in Medicina, lenire tamen dicitur, Podagricos dolores, oculorumque nebulas diſcutere & viſum clarificare illita; hinc & ſurdaſtris conferre indita auribus, *Schrod.*

A. 2. Aſterias, *Offic.* Ardea ſtellaris, *Mer. Pin.* 181. *Will. Ornith.* 207. *Raii Ornith.* 282. *Ejuſd. Synop. A.* 100. *Charlt. Exer.* 110. Ardea ſtellaris major, *Aldrov. Ornith.* iii. 408. *Geſn. de Avib.* 193. *Jonſ. de Avib.* 104. Butor, *Bellon. des Oyſe.* 192. A. *The Bittern, or Mire-Drum.* Gal. *Butor.* G. Ein ſchöner blauer Reiger. B. *Pittoor.* Juncetis, arundinaceis, &c. latitat. *Uſu.* Cutis, Plumæ. *Vires.* Uſtæ Hæmorrhagias ſiſtunt.

III. *De Ciconia.*

NOtæ *ſunt, Collum brevius & craſſius quam in Ardeis roſtro crepitat crebro mandibularum ad ſe mutuo appulſu, ungues ſunt lati humanis ſimiles.*

A. Ciconia, *Offic. Schrod.* v. 315. *Bellon. des Oyſe.* 202. *Aldrov. Ornith.* iii. 291. *Mer. Pin.* 181. *Geſn. de Avib.* 230. *Jonſ. de Avib.* 100. *Charlt. Exer.* 108. Ciconia alba, *Raii Ornith.* 286. *Ejuſd. Synop. Avib.* 97. *Will. Ornith.* 210. A. *The Stork.* Gal. *Cicogne.* G. Ein Storck. B. *Een Oyevaar.* Rarius huc advolat. *Uſu.* Avis ipſa, Fel, Axungia, Stercus, Ventriculus. *Vires.* Ciconia vim habet Alexipharmacam inſignem,

ſignem, adeo ut contra omnis generis venena & imprimis contra peſtem præſtantiſſima cenſeatur, inſuper nervoſis & articularibus affectibus ſuccurrit. *Fel* ad oculorum vitia commendatur. *Axungia* podagricis & tremulis articulis utiliter illinitur. *Stercus*, ſi ex aqua hauriatur comitialibus aliiſque morbis capitis prodeſſe credunt. *Ventriculus* exſiccatus ac pulveriſatus pro maximo ſecreto habetur in venenis, *Schrod.*

Aves aquaticæ limoſugæ.

IV. *De Scolopace.*

A. GAllinago, *Offic.* Scolopax, *Charlt. Exer.* 112. *Raii Ornith.* 281. Scolopax, Gallinago maxima, *Ejuſd. Synop. A.* 104. *Will. Ornith.* 213. Becaſſine, *Bellon. des Oyſe.* 116. Scolopax ſive Perdix ruſtica, *Aldrov. Ornith.* iii. 471. *Jonſ. de Avib.* 110. Ruſticula vel Perdix ruſtica major, *Geſn. de Avib.* 444. Ruſticola major, Scolopax, Gallinago, *Mer. Pin.* 173. A. *The Woodcock.* Gal. *Becaſſine.* G. Eine Schnepff. B. *Een Snep.* In aquoſis gaudet. *Uſu.* Cineres. *Vires.* Lithontriptici eſſe exiſtimantur.

V. *De Pluviali.*

A. GLottis, *Offic. Geſn. de Avib.* 450. Limoſa Venetorum, *Ejuſd.* Pluvialis major, *Aldrov. Ornith.*iii.535. *Will. Ornith.* 220. *Raii Ornith.* 298. *Ejuſd. Synopſis Av.* 106. *Charlt. Exer.* 114. *Jonſ. de Avib.* 114. Chloropus Germanis *Gult* ſeu *Gluttis*, *Aldrov.* iii. 452. A. *The Great Plover.* Gal. *Pluvier.* G. Ein groß Waßer-Huhn. B. *Een ſoort van vogel, die wegens zyn langte tonge genoemt.* In aquoſis gaudet. *Uſu.* Fel. *Vires.* Oculorum morbis medetur. Gelatina carnis Analeptica eſſe exiſtimatur.

Aves aquaticæ fiſſipedes Inſectivoræ.

VI. *De Vanello.*

A. VAnellus, *Offic. Charlt. Exer.* 113. *Mer. Pin.* 182. *Geſn. de Avib.* 692. *Jonſ. de Avib.* 113. Capella ſive Vanellus, *Aldrov. Ornith.* iii. 523. *Raii Ornith.* 307. *Ejuſd. Synop. A* 110. *Will. Ornith.* 228. Vaneau, *Bellon. des Oyſe.*209. A. *The Lapwing, or Baſtard Plover.* Gal. *Vanneau.* G. Ein Gifwitz / Kiwitz. B. *Een Kievit.* In aquoſis etiam gaudet. *Uſu.* Cineres, Cor, Cutis. *Vires.* Cineres in vino poti colicos juvat, & in Cataplaſmatis forma applicata. Canis rabidi morſus ſanat. Cor dolorem lumborum mitigat. Cutis in cephalalgia æſtimatur.

Aves aquis innatantes fiſſipedes, quibus digiti nullis ad latera membranis augentur.

VII. *De Gallinula.*

GAllinularum notæ characteriſticæ, quibus ab aliis avium generibus diſtinguantur, ſunt, Caput parvum, Corpus ferè adductum, gracile & ad latera compreſſum: Roſtrum breve & modicè inflexum: Alæ breviuſculæ, concavæ, & Gallinaceis ſimiles: Cauda perbrevis: Crura longa: Digiti longiſſimi: Volatus breves, R. Ornith. p. 232.

A. Gallina aquatica, *Offic.* Gallinula chloropus major, *Aldrov. Ornith.* iii. 450. *Will. Ornith.* 232. *Raii Ornith.* 312. *Ejuſd. Synop. A.* 113. *Jonſ. de Avib.* 111. Gallina chloropus, *Charlt. Exer.* 112. Gallus paluſtris, *Mer. Pin.* 174. Poullette d'eau, *Bellon. des Oyſe.* 211. A. *The common Water-Hen, or Moor-Hen.* Gal. *Poullette d'eau.* G. Ein Waßer-Huhn. B. *Water-Hoen.* In piſcinis juxta nobilium ædes plerumque victitat. *Uſu.* Ventriculus, Plumæ eorumque cineres. *Vires.* Ventriculus in Aſthmate commendatur. Fumus plumarum contra Paſſionem Hyſtericam æſtimatur.

 Cine-

Cineres ejuſdem ulcera vetera, & fiſtulas ſiccant.

Aves natatrices fiſſipedes digitis ad latera membranis auctis.

VIII. *De Fulica.*

A. FUlica, *Offic. Aldrov. Ornith.* iii. 91. *Will. Ornith.* 239. *Raii Ornith.* 319. *Ejuſd. Synop. A.* 116. *Geſn. de Avib.* 344. *Jonſ. de Avib.* 98. *Mer. Pin.* 174. Cotta major, ſive Calva, *Charlt. Exer.* 107. An Cotta, ſive Cutta Anglorum, *Aldrov. Ornith.* iii 98? Cotta Anglorum, *Jonſ. de Avib.* 99. Poule d'eau, *Bellon. des Oyſe.* 181. A. *The Coot, or Bald-Coot.* Gal. *Foulque, (eſpece de Colin noir.)* G. Ein ſchwartzer Taucher / Rohr - Hänlein. B. *Een Meerkoot.* Locis paluſtribus & ſtagnantibus delectatur. *Uſu.* Caro, Cor. *Vires.* Cor in Epilepſia commendatur. Caro contra ictus Araneorum in uſu eſt.

Aves palmipedes anguſtiroſtræ.

IX. *De Mergo.*

ROſtris anguſtis, in extremo aduncis, ſerratis à reliquis Palmipedibus tetradactylis digito poſtico ſoluto differt.

A. Mergus, *Offic. Bellon. des Oyſe.* 180. Merganſer, *Aldrov. Ornith.* 285. *Jonſ. de Avib.* 97. *Charlt. Exer.* 101. *Raii Ornith.* 335. *Ejuſd. Synop. A.* 134. Mergus ſerrati-roſtrum, *Mer. Pin.* 180. *Will. Ornith.* 253. A. *The Gooſander, or Dundiver.* Gal. *Plongeon.* G. Ein langſchnäblichter Taucher. B. *Een Duiker, Duikelaar, Schollevaar.* In oris maritimis reperitur. *Uſu.* Jecur. *Vires* Inveteratum autem ſale Mergi jecur ex hydromelite binis ligulis potum, ſecundas pellit *Dioſc.* Id aſſatum cum oleo & modico ſale datum, mirificè conferre à rabido cane morſis aſſerit *Ætius.* Avis totum aſſum, & in cibo ſumptum elephantiaſi & ſpleni medetur. Sanguis ejus antipharmacum eſt, & feris venenatis reſiſtit. Ova dyſenteriam, & renes, & ſtomachum ſanant, *Kiranid.*

X. *De Laro.*

L*Arus palmipes eſt, Roſtro oblongo, anguſto, acuto, ac parumper in extremo recurvo; naribus oblongis; alis longis & validis, cruribus, breviuſculis; pedibus parvis, &c.* R. Ornith. p. 261.

A. Larus, *Offic.* Larus major, *Aldrov. Ornith.* iii. 62. Larus hybernus, *Baltn.* Larus major Aldrovandi, *Will. Ornith.* 261. *Raii Ornith.* 351. *Ejuſd. Synop A.* 129. Larus fuſcus, ſive hybernus, *Ejuſd.* 130. *Will. Ornith.* 266. A. *The Coddy - Moddy.* Gal. *Mauve.* G. Eine Merbe. B. *een Meeuw, Kokmeeuw.* In rivulis ſalſis gaudet. *Uſu.* Cerebrum, Cor, Ventriculus. *Vires.* Cerebrum ſiccatum Epilepſiam curat, *Aurelian.* Cor in partu difficili commendatur. Ventriculum & concoctionem juvat, *Kiranid.*

Aves palmipedes cruribus brevioribus Latiroſtræ.

P*Almipedibus autem in genere hæ notæ conveniunt: Tibiæ breves, 2. Crura ad articulos genuum plumis veſtita. 3. Digiti poſtici breves. 4. Digitus anticus extimus intimo breviore. 5. Uropygia minus erecta, quam aliarum avium. 6. Unguem ſeu appendicem habent extremitate laminæ roſtri ſuperioris. 7. Capita ad latera compreſſa obtinent,* Will. Ornith. 241.

Anſerinum genus.

N*Otæ ſunt, Moles corporis major; collum oblongum, alæ amplæ, cauda quoque ampla & in circularem fere circumferentiam terminata, annulus circa uropygium albus, dorſum rotundius & elatius, nec adeo planum & depreſſum ac in Anatino genere, roſtrum ad baſin craſſius,* ver-

verſus apicem tenuius, minuſque planum ac reſimum quàm Anatibus, Will. Ornith. 271.

XI. *De Cygno.*

A. Cygnus, *Offic. Aldr. Orn.* iii. 8. *Bell. des Oyſe.* 152. *Charlt. Exer.* 103. *Geſn. de Avib.* 327. *Jonſ. de Avib.* 90. Cygnus manſuetus, *Raii Ornith.* 355. *Ejuſd. Synop. A.* 136. *Mer. Pin.* 174. Olor, *Schrod.* v. 321. *Will. Ornith.* 271. A. *The Swan.* Gal. *Cygne.* G. Schwan. B. *Een Zwaan. Uſu.* Adeps. *Vires.* Emollit, lenit, attenuat, adeoque utilis eſt hæmorrhoidibus, & vulvari duritiei; oculos purgat; cum vino lentigines cutis tollit, *Schrod.*

XII. *De Anſere.*

A. 1 Anſer, *Offic. Charlt. Exer.* 103. *Bellon. des Oyſe.* 157. Anſer domeſticus, *Schrod.* v. 314. *Raii Ornith.* 358. *Ejuſd. Synop. A.* 136. *Will. Ornith.* 273. *Aldrov. Ornith.* iii. 102. *Geſn. de Avib.* 125. *Jonſ. de Avib.* 92. *Mer. Pin.* 179. A. *The Gooſe.* Gal. *Oye, Jars.* G. Ganß. B. *Een Gans. Uſu.* Pinguedo, Sanguis, Stercus, Cuticula pedum. *Vires.* Pinguedo calore ſuillam ſuperat, ſuæque ſubtilitatis ratione promptius penetrat, ac reſolvit, adeoque rectè per anum injicitur, ad obtundendam eroſionem in alto corpore ſitam; alopecias capillis explet, rimis labiorum medetur, tinnitui aurium ſucurrit, ſpaſmum nervoſque rigidos ſanat, alvum laxat, præcipue infantum. Sanguis alexipharmacus habetur. Stercus calfacit & ſiccat vehementer, incidit, aperit; menſes, ſecundinam, & urinas potenter movet. Hinc maximi uſus in morbo regio, ictero, hydrope, ſcorbuto. Cuticula pedum exſiccata, & pulveriſata, ob aſtringendi vim commendatur in profluvio menſium ſiſtendo. Extrinſecus cum ſucceſſu pernioni imponitur, *Schrod.*

A. 2. Anſer ferus, *Offic. Schrod.* v. 314. *Aldrov. Ornith.* iii. 147. *Mer. Pin.* 179. *Raii Ornith.* 358. *Ejuſd. Synop. A.* 136. *Will. Ornith.* 274. *Geſn. de Avib.* 140. *Jonſ. de Avib.* 93. *Charlt. Exer.* 103. De l'Oye ſauvage, *Bellon. des Oyſe.* 158. A. *The Wild-Gooſe.* Gal. *Oye Sauvage.* G. Eine Wilde-Ganß. B. *Een Wilde Gans.* In maritimis. *Uſu.* Ejuſdem cum domeſtico, cui viribus præfertur, *Schrod.*

XIII. *De Vulpanſere.*

A. Vulpanſer, *Offic. Bellon. des Oyſe* 159. Vulpanſer ſive Chenalopex, *Jonſ. de Avib.* 94. *Charlt. Exer.* 103. Chenalopex, Vulpanſer, *Mer. Pin.* 179. Tadorna, *Bellon. des Oyſe.* 172. Tadorna, quibuſdam Vulpanſer, *Raii Ornith.* 362. Tadorna Bellonii, Vulpanſer quibuſdam, *Ejuſd. Synop. A.* 140. *Will. Ornith.* 278. A. *The Shel-Drake, Burrough-Duck, or Ber-Gander.* Gal. *Cravant, Oye nonnette, (Oye ſauvage, tenant du Renard).* G. Ein Fuchs-Ganß. B. *Een Voſſegans*, In maritimis obſervatur. *Uſu.* Adeps. *Vires.* Contra herpetes, & tumores faciei à quibuſdam commendatur.

XIV. *De Anate.*

A. 1. Anas, *Offic. Bellon. des Oyſe.* 160. Anas domeſtica, *Aldrov. de Ornith.* iii. 188. *Jonſ. de Avib.* 95. *Schrod.* v. 314. *Charlt. Exer.* 104. Anas domeſtica vulgaris, *Will. Ornith.* 293. *Raii Ornith.* 380. *Ejuſd. Synop. A.* 150. Circur, *Geſn. de Avib.* 83. A. *The Duck or Drake.* Gal. *Canard.* G. Ein Endt-Vogel. B. *een End, Endvogel. Uſu.* Anas viva, Adeps, Sanguis, Fimus. *Vires.* Viva ſedat dolores colicos, ſi ventri imponatur, parte deplumata. Eapropter eo utimur in dolore interno & externo, ſcilicet, laterum, artuum, in nervorum frigida intemperie, &c. Sanguis alexipharmacus eſt; & hinc in antidota nonnunquam aſciſcitur. Fimus morſui venenatorum animalium imponitur, *Schrod.*

A. 2. Anas ſylveſtris, *Offic. Schrod.* v. 314. Anas torquata minor, *Raii Synop. A.* 145. *Aldrov. Ornith.* iii. 212. Anas fera torquata minor *Geſn. de Avib.* 99. Anas fera *Charlt. Exer.* 104. *Mer. Pin.* 180. Boſcas major, *Jonſ. de Avib.* 97. *Will. Ornith.* 284. *Raii Ornith.* 371. A. *The Wild-Duck and Malard.* Gal. *Canard ſauvage.* G. Wilder Endt-Vogel B. *Wilde Endvogel.* In fluviis. *Uſu.* Adeps, Sanguis, Fimus. *Vires.* Cum domeſtico convenit.

Aves terreſtres minores, ſeu Aviculæ.

AViculæ in genere dividi poſſunt in 1. Longiroſtras ſeu piſcivoras. 2. Tenuiroſtras, ſeu inſectivoras. 3. Roſtris brevibus ac craſſis, ſeu phytivoras.

Aviculæ roſtris longiſſimis, ſeu Piſcivoræ.

XV. *De Iſpida.*

AVis eſt ſpecioſa, paſſere paulò amplior, roſtro longo, colore tum cæruleo, tum viridi, tum purpureo; juxta glaciem rivulorum degens.

A. Iſpida, *Offic. Aldrov. Ornith.* iii. 518. *Geſn. de Avib.* 513. *Jonſ. de Avib.* 107. Iſpida, an veterum Halcyon? *Will. Ornith.* 101. *Raii Ornith.* 146. *Ejuſd. Synop. A.* 48. Iſpida, Alcyon fluviatilis, vulgò Piſcator Regis, *Charlt. Exer.* 111. Alcedo, *Schrod.* v. 314. Halcedo muta, *Bellon. des Oyſe.* 219. A. *The King's-fisher.* Gal. *Martinet, Pecheur de ſaint Martin, Drapier.* G. Eiß-Vogel. B. *Een Ysvogel.* Ad fluvios degit. *Uſu.* Cor. *Vires.* Cor, quod ſiccatum, & collo infantium appenſum comitialem morbum arcere volunt, *Schrod.*

XVI. *De Merope.*

A. MErops, *Offic. Aldr. Ornith.* i. 871. *Charl. Ex.* 94. *Bellon. des Oyſe.* 267. *Geſn. de Avib.* 539. *Jonſ. de Avib.* 81. Merops ſive Apiaſter, *Raii Ornith.* 147. *Ejuſd. Synop. A.* 49. *Will. Ornith.* 102. Apiaſter, *Bellon. des Oyſe.* 225. A. *The Bee-Eater.* Gal. *Guépier.* G. Ein Bienen-Fraß/ oder Bienen-Freßer. B. *een Spegt. (Zeker Beye-verſlindende vogel).* In Creta & Italia frequens reperitur. *Uſu.* Avis ipſa, Cor, Fel. *Vires.* Merops, & Cor ejus, Cardiacos, Icteros, & ſtomachicos juvant. Fel cum melle & ſucco Rutæ oculorum ſuffuſionem ſanare tradit *Kiranid.*

Aviculæ roſtris tenuibus, ſeu Inſectivoræ.

SIC vocamus aviculas, quæ circa arbores plerumque verſantur, deque inſectis, quæ ibi inveniunt, præcipue victitant. Irrequietæ ſunt, & certo aliquo loco reſidere neſciæ, ac modo hanc modo illam arborem petunt. Roſtra his brevia: corpuſcula exigua, caudæ longæ, Raii Ornith.

XVII. *De Alauda.*

NOTÆ ſunt, Calcaneum ſeu digiti poſtici unguis prælongus, color plumarum teſtaceus terreuſve; in ſublime evolantes cantillare, R. Ornith. p. 148.

A. 1. Galerita, *Offic. Bellon. des Oyſe.* 268. Alauda criſtata, *Schrod.* v. 314. *Aldrov. Ornith.* ii. 841. *Mer. Pin.* 176. *Jonſ. de Avib.* 70. Alauda criſtata, albicans, *Geſn. de Avib.* 72. Alauda criſtata major, *Raii Synop. A.* 69. Alauda criſtata, Galerita, *Ejuſd. Ornith.* 208. Alauda criſtata, Vienna Auſtriæ viſa & deſcripta, *Will. Ornith.* 151. Alauda, Galerita caſſita, criſtata, *Charlt. Exer.* 88. A. *The Creſted Lark.* Gal. *Alouette crétée, ou hupée.* G. Geſamte Lerche. B. *Gekamde Leeuwerk. Uſu.* Avis ipſa. Cor, Sanguis. *Vires.* Avis ipſius Cor femori alligatum, arcere colicum dolorem ajunt; idem quoque de corde recenti devorati perhibent. *Sanguis* recens ex aceto acri, aut vino calido hauſtus, calculoſis efficaciſſimè ſubvenit, *Schrod.*

A. 2. Alauda, *Offic. Mer. Pin.* 176. Alauda non criſtata, *Schrod.* v. 314. *Jonſ. de Avib.* 70. *Aldrov. Ornith.* ii. 844. *Bellon. des Oyſe.* 269. Alauda vulgaris, *Raii Ornith.* 203. *Ejuſd. Synop. A.* 69. *Will. Ornith.* 149. Alauda altera, *Geſn. de Avib.* 72. *A. The Skie-Lark.* Gal. *Alouette, qui n'eſt pas hupée.* G. Ungeſamte Lerche. B. *Een Leeuwerk zonder kam. Uſu.* Avis ipſa, Sanguis. *Vires.* Cum priori viribus convenit.

XVIII. *De Hirundine.*

NOtæ ſunt, Caput grande, roſtrum breve; Oris hiatus amplus; pedes breves, & exigui;

gui; alæ longiſſimæ; volatus pernix & fere continuus; cauda longa & forcipata, ad corpus expeditiùs flectendum & circumagendum, R. Ornith. p. 154.

A. 1. Hirundo, *Offic. Schrod.* v. 320. *Ind. Med.* lix. *Bellon. des Oyſe.* 379. *Mer. Pin.* 177. Hirundo domeſtica, *Aldrov. Ornith.* ii. 662. *Jonſ. de Avib.* 83. *Geſn. de Avib.* 492. *Charlt Exer.* 95. *Will. Ornith.* 155. *Raii Ornith.* 212. *Ejusd. Synop. A.* 71. Hirundo vulgaris, *Scalig.* A. *The Swallow.* Gal. *Hirondelle.* G. Schwalbe B. *Zwaluwe Uſu.* Avis integra, Cor, Sanguis, Nidus, Stercus. *Vires.* Integræ & earum pulli epilepſiæ ſpecificè ſubveniunt, oculorum hebetudini, lippitudini, cinis cum melle illitus. Anginæ ac uvulæ inflammatæ medetur. *Cor* epilepſiæ itidem conferre, memoriamque roborare aiunt, alii contra quartanam devorant. Sanguinem peculiariter oculis conferre volunt. *Nidus* auxilio anginæ eſt, oculorum rubedini medetur: Ictui viperino convenit impoſitus. *Stercus* calfacit impensè, diſcutit, acre eſt. Uſus præcipui in morſibus canis rabidi, in doloribus colicis & nephriticis, alvum irritat, *Schrod.*

A. 2. Hirundo riparia, *Schrod.* v. 320. *Mer. Pin.* 178. *Aldrov. Ornith.* ii. 694. *Geſn. de Avib.* 507. *Jonſ. de Avib.* 84. *Charlt. Exer.* 96. *Raii Ornith.* 213. *Ejuſd. Synop. A.* 71. *Will. Ornith.* 156. A. *The Sand-Martin.* Gal. *Hirondelle aquatique.* G. Waßer-Schwalbe. B. *een Water-Zwaluw.* *Uſu.* Avis ipſa, Sanguis.

A. 3. Apos, *Offic. Aldrov. Ornith.* ii. 698. *Bellon. des Oyſe.* 377. *Jonſ. de Avib.* 84. *Geſn. de Avib.* 506. Apos major, *Charlt. Exer.* 96. Hirundo, Apus, *Raii Ornith.* 214. *Ejusd. Synop. A.* 72. *Mer. Pin.* 178. *Will. Ornith.* 156. A. *The Black Martyn, or Swift.* Gal. *Hirondelle marine.* G. Spiren / Rhein-Schwalben. B. *Een Vogeltje, dat geen pootjes heeft, of zeer zelden gebruikt, (Men beuzelt, dat dit de Paradys-vogel, of Spier-vogel is).* Æſtate in Anglia ſubvenit. *Uſu.* Avis ipſa. *Vires.* In vino ſumpta tormina ſanat, *Plin.*

A. 4. Hirundo Indica, *Offic.* Hirundo maritima, *Act. Philoſ. Lond.* No. 285. p. 1396. Hirundo Sinenſis nido eduli Bontii, *Will. Ornith.* 15. *Raii Ornith.* 215. *Ejusd. Synop. A.* 72. Hirundo Chinenſis, *Bont.* 66. An Hirundo exotica aquatica, *Jonſ. Mantiſſ?* A. *The Indian Swallow.* Gal. *Hirondelle des Indes.* G. Indianiſche Waßer-Schwalbe. B. *Indiaanſe Zwaluw.* In maritimis Chinenſibus. *Uſu.* Nidus ſemi-hemiſphericæ figura, ovi Anſerini magnitudine, pellucidus, ſubſtantiâ icthyocollam referente. *Vires.* Venerem ſtimulat. An ex ſpermate quorundam Piſcium, vel ex Gummi plantarum rupenſium, D. *Tancredo Robinſon*, M. D?

XIX. *De Rubecula.*

A. Rubecula, *Offic. Jonſ. de Avib.* 87. *Mer. Pin.* 178. *Bellon. des Oyſe.* 349. *Geſn. de Avib.* 681. *Charlt. Exer.* 97. *Schw. A.* 345. Erithacus ſive Rubecula, *Aldrov. Ornith.* ii. 742. Rubecula ſive Erithacus, *Raii Ornith.* 219. *Ejusd. Synop. A.* 78. A. *The Robin-Red-breaſt, or Ruddock.* Gal. *Rubeline,* G. Ein Rohtkehlchen. B. *een Roodbaartje. Uſu.* Avis ipſa. *Vires.* Venerem ſtimulare à quibuſdam exiſtimatur.

XX. *De Luſcinia.*

A. Luſcinia, *Offic. Aldrov. Ornith.* ii. 771. *Charlt. Exer.* 97. *Geſn. de Avib.* 532. *Jonſ. de Avib.* 88. *Schw. A.* 295. Luſcinia ſeu Philomela, *Raii Ornith.* 220. *Ejusd. Synop. A.* 78. *Will. Ornith.* 161. Philomela, Luſcinia, Luſciniola, *Bellon. des Oyſe.* 336. Luſcinia, & Luſciniola, *Mer. Pin.* 179. A. *The Nightingale.* Gal. *Roſſignol.* G. Eine Nachtigall. B. *een Nagtegaal.* *Uſu.* Caro, Fel. *Vires.* Caro in cachexia prodeſt, cerebrum confortat. Fel cum melle illitum viſum perfectè acuit, *Kiranid.*

XXI. *De Ficedula.*

A. Ficedula, *Offic. Charlt. Exer.* 88. *Bellon. des Oyſe.* 359. Ficedula, Atricapilla, *Geſn. de Avib.* 339. Atricapilla, *Jonſ. de Avib.* 90. *Schw. A.* 227. Atricapilla, ſeu Ficedula, *Aldrov. Ornith.* ii. 757. *Raii Ornith.* 226. *Ejuſd. Synop. A.* 79. *Will. Ornith.* 162. A. *The Black-Cap.* Gal. *Bec-figue, Pivoine.* G. Ein Schnepfflein. B. *Een Vyg-vogel, (een vogel, die gaarne vygen eet).* *Uſu.* Avis ipſa. *Vires.* Ficedula in cibo aciei viſûs medicamentum præbet, *Dioſc.*

XXII.

XXII. *De Paſſere Troglodyte.*

A. PAſſer troglodytes, *Offic.* *Schrod.* v. 322. *Aldrov. Ornith.* ii. 655. *Mer. Pin.* 177. *Geſn. de Avib.* 588. *Schw. A.* 324. *Jonſ. de Avib.* 82. *Bellon. des Oyſe.* 341. *Will. Ornith.* 164. *Raii Ornith.* 229. *Ejuſd. Synop. A.* 80. A. *The Wren.* Gal. *Roitelet*, (*ſorte d'Oiſeau*). G. Zaun-König. B. *Een Koningje.* *Uſu.* Avis ipſa. *Vires.* maximopere commendatur ad calculum atterendum & expellendum, ſive integer evulſis pennis ſale conditus crudè devoretur, ſive incineratus aſſumatur, *Schrod.*

XXIII. *De Motacilla.*

C*Auda prælonga, quam perpetuò fere motitant. Circa aquas præcipue verſantur*, Raii Synop. A.

A. Motacilla, *Offic.* *Schrod.* v. 321. *Mer. Pin.* 178. Motacilla alba, *Aldrov. Ornith.* ii. 726. *Geſn. de Avib.* 557. *Jonſ. de Avib.* 86. *Charlt. Exer.* 96. *Schw. A.* 386. *Raii Ornith.* 237. *Ejuſd. Synop. A.* 75. *Will. Ornith.* 171. Cnipologus, *Bellon. des Oyſe.* 356. A. *The Water-Wagtail.* Gal. *Hoche-queue.* G. Queckſtelze. B. *Een Quikſtaartje.* *Uſu.* Avicula integra. *Vires.* In calculo atterendo vis mira prædicatur, *Schrod.*

XXIV. *De Paro.*

A. PArus, *Offic.* *Bellon. des Oyſe.* 369. Parus major, *Aldr. Orn.* ii. 710. *Geſn. de Avib.* 578. *Jonſ. de Avib.* 86. *Charlt. Exer.* 96. *Mer. Pin.* 178. Parus carbonarius, *Schw. A.* 318. Parus carbonarius major, *Schrod.* v. 322. Fringillago ſeu Parus major, *Raii Ornith.* 240. *Ejuſd. Synop. A.* 73. *Will. Ornith.* 174. A. *The Titmouſe.* Gal. *Meſange*, *Lardere*, *Charbonniers.* G. Kohlmeiſe. B. *Een Mees.* *Uſu.* Avicula ipſa. *Vires.* Efficax prædicatur adverſus renum calculos, & colicos cruciatus, in cibo vel cinere exhibitus, *Schrod.*

Aviculæ magnis, craſſis, & validis roſtris, ſeu Granivoræ.

XXV. *De Rubicilla.*

A. RUbicilla, *Offic.* *Mer. Pin.* 176. *Schw. A.* 346. Rubicilla, Pyrrhula, *Charlt. Exer.* 97. Rubicilla ſeu Pyrrula, *Geſn. de Avib.* 664. *Will. Ornith.* 180. *Raii Ornith.* 247. *Ejuſd. Synop. A.* 86. Pyrrhula ſeu Rubicilla, *Aldrov. Ornith.* ii. 744. *Jonſ. de Avib.* 87. Rubecula, *Bellon. des Oyſe.* 349. Byrriola, *Scaliger.* A. *The Bullfinch*, *Alp*, or *Nope.* Gal. *Pivoine.* G. Blut-Finch. B. *Een Bloedvink.* *Uſu.* Caro. *Vires.* In colicis affectibus à quibuſdam æſtimatur.

XXVI. *De Paſſere.*

R*Oſtra his brevia, craſſa, nonnihil incurva, color teſtaceus, terreuſve*, R. Ornith. p. 182.

A. Paſſer vulgaris, *Offic.* *Schrod.* v. 322. Paſſer, *Geſn. de Avib.* 581. *Bellon. des Oyſe.* 362. Paſſer domeſticus, *Aldrov. Ornith.* ii. 534. *Jonſ. de Avib.* 65. *Schw. A.* 321. *Mer. Pin.* 175. *Will. Ornith.* 182. *Raii Ornith.* 249. *Ejuſd. Synop. A.* 86. Paſſer domeſticus vulgaris, *Charlt. Exer.* 86. A. *The Houſe-Sparrow.* Gal. *Moineau domeſtique.* G. Sperling. B. *Een Mos*, *Muſch.* *Vires.* Quia avis ſalaciſſima eſt, commendatur ad Venerem, comeſta præcipue cerebella, *Schrod.*

XXVII. *De Carduele.*

A. CArduelis, *Offic.* *Will. Ornith.* i. 189. *Raii Ornith.* 256. *Ejuſd. Synop. A.* 89. *Aldrov. Ornith.* ii. 798. *Geſn. de Avib.* 215. *Jonſ. de Avib.* 68. *Charlt. Exer.* 87. *Mer. Pin.* 175. *Schw. A.* 233. *Bellon. des Oyſe.* 353. A. *The Goldfinch.* Gal. *Chardonneret.* G. Ein Stieglitz. B. *Een Diſtelvink*, *Goudvink*, *een Petter.* *Uſu.* Avis ipſa. *Vires.* Aſſa, & in cibo ſumpta, Iliacos & Colicos perfectè curat, *Kiranid.*

XXVIII. *De Linaria.*

A. LInaria, *Offic.* *Aldrov.* ii. 824. *Geſn. de Avib.* 530. *Charlt. Exer.* 88. *Jonſ. de Avib.* 69. *Mer. Pin.* 176. *Schw.* 294. Linaria vulgaris, *Raii Ornith.* 258. *Ejuſd. Synop. A.* 90. *Will. Ornith.* 190. Linote, *Bellon. des Oyſe.* 356. A. *The Common Linnet.* Gal. *Linote.* G. Ein Henferling. B. *Een Kneu, Kneut, Kneuter.* *Uſu.* Caro. *Vires.* Analeptica à quibuſdam æſtimatur; calculos è renibus & veſica expellit.

Aves roſtro & unguibus minùs hamatis Majores.

HÆ *ſunt vel roſtris craſſis, validis & longiuſculis rectis, vel roſtris brevioribus aut minoribus donatæ.*

Aves majores roſtris craſſis, validis, & longiuſculis rectis.

HÆ *ſunt vel carne, inſectis & frugibus promiſcue veſcentes, vel inſectis tantùm.*

XXIX. *De Corvo.*

A. COrvus, *Offic.* *Schrod.* v. 317. *Aldrov. Ornith.* i. 694. *Bellon. des Oyſe.* 280. *Geſn. de Avib.* 294. *Jonſ. de Avib.* 23. *Charlt. Exer.* 75. *Mer. Pin.* 171. *Schw.* 244. *Will. Ornith.* 82. *Raii Ornith.* 121. *Ejuſd. Synop. A.* 39. A. *The Raven.* Gal. *Corbeau.* G. Rabe. B. *Een Rave.* *Uſu.* Pulli, Cerebrum, Pinguedo, Sanguis, & Stercus. *Vires.* Pulli incinerati commendantur ad comitialem morbum, & ad podagram, Alphos itidemque Cerebrum ad epilepſiam. Pinguedo & Sanguis capillos reddit nigros. Stercus Infantum tuſſim, doloremque dentium ſedare aiunt, de collo ſuſpenſum. Sunt qui Ova in dyſenteria exhibent, *Schrod.*

XXX. *De Cornice.*

A. COrnix, *Offic.* *Schrod.* v. 317. *Bellon. des Oyſe.* 282. *Will. Ornith.* 83. *Raii Ornith.* 122. *Ejuſd. Synop. A.* 39. *Geſn. de Avib.* 281. Cornix nigra, *Aldrov. Ornith.* i. 736. Corvus, *Jonſ. de Avib.* Tab. xvi. *Mer. Pin.* 171. Corvus minor, *Charlt. Exer.* 75. A. *The Carrion Crow.* Gal. *Corneille.* G. Krähe. B. *Een Kraay.* *Uſu.* Fimus. *Vires.* Fimum in vino potum dyſenteriam ſanare tradit *Kyranides*, *Schrod.*

XXXI. *De Monedula.*

A. MOnedula, *Offic.* *Jonſ. de Avib.* 26. *Bellon. des Oyſe.* 286. *Charlt. Exer.* 75. *Schw. A.* 305. *Raii Ornith.* 125. *Geſn. de Avib.* 468. Monedula ſive Lupus, *Aldrov. Ornith.* i. 770. *Will. Ornith.* 85. *Raii Synop. A.* 40. Graculus vel Monedula, *Mer. Pin.* 172. A. *The Jackdaw.* Gal. *Geay, Gay.* G. Ein Thale oder Dale. B *Een Kaauw.* *Uſu.* Caro. *Vires.* Externè applicata tumores diſſolvit, & ſcrophulas juvat.

XXXII. *De Graculo.*

A. GRaculus, *Offic.* *Bellon. des Oyſe.* 283. *Charlt. Exer.* 75. Coracias, *Mer. Pin.* 172. Coracias, ſeu Pyrrhocorax, *Will. Ornith.* 86. *Raii Ornith.* 126. *Ejuſd. Synop. A.* 40. *Geſn. de Avib.* 473. *Aldrov. Ornith.* i. 769. *Jonſ. de Avib.* 26. A. *The Corniſh Chough.* Gal. *Choucas, (eſpece de Corneille).* G. Eine weiſſe Thale. B. *Hanne.* In Agro Cornubienſi & alibi invenitur. *Vires.* Cum Monedula viribus convenit.

XXXIII. *De Pica.*

A. PIca, *Offic. Schrod.* v. 323. *Schw. A.* 333. *Mer. Pin.* 172. *Charlt. Exer.* 75. Pica varia cordata, *Will. Ornith.* 87. *Raii Ornith.* 127. *Ejuſd Synop. A.* 41. *Aldrov. Ornith.* i. 784. *Geſn. de Avib.* 628. *Jonſ. de Avib.* 27. A. *The Magpy*, or *Pianet.* Gal. *Pie.* G. Agläſter oder Atzel. B. *Een Exter. Vires.* Avis hæc maxime commendatur ad oculorum obſcuritatem, ruborem, dolorem, comeſta vel incinerata, oculiſque indita, vel quocunque modo appoſita. Convenit & Maniacis, Epilepticis, Melancholicis cinis exhibitus, *Schrod.*

XXXIV. *De Upupa.*

A. UPupa, *Offic. Schrod.* v. 324. *Aldrov. Ornith.* ii. 704. *Geſn. de Avib.* 703. *Schw. A.* 368. *Jonſ. de Avib.* 85. *Charlt. Exer.* 98. *Raii Ornith.* 145. *Ejuſd. Synop. A.* 48. *Will. Ornith.* 100. *Bellon. des Oyſe.* 293. A. *The Hoopo.* Gal. *Hupe.* G. Wiedehopff. B. *Een Hoppe.* Avis eſt melancholica; ſpurciſſima, victitans vermiculis in ſtercore repertis, erucis, ſcarabæis, &c. *Uſu.* Caro, Pennæ. *Vires. Caro*, ejuſque decoctum proprietate ſua colicos juvat, aſſumpta, *Avicen. Pennæ* dolores capitis demulcere dicuntur, impoſitæ, *Schrod.*

XXXV. *De Struthione.*

AVis eſt maxima, exotica, ob corporis molem & alarum parvitatem ad volandum omnino inepta; facultate chylifica celebris.

A. Struthio, *Offic. Schrod.* v. 323. *Charlt. Exer.* 79. Struthio-camelus, *Will. Ornith.* 100. *Raii Ornith.* 144. *Ejuſd. Synop. A.* 36. *Schw. A.* 350. *Aldrov. Ornith.* i. 587. *Geſn. de Avib.* 670. *Jonſ. de Avib.* 35. *Bellon. des Oyſe.* 232. A. *The Oſtrich.* Gal. *Autruche*, *Cerf-oiſeau.* G. Strauß. B. *Struis*, *Struisvogel. Uſu.* Tunica Ventriculi, Adeps, Ova. *Vires.* Tunica interior Ventriculi ventriculum corroborat, calculoſque diſſolvit mirè. *Adeps* nervoſis partibus convenit, duritiem lienis mollit, dolores nephriticos mitigat, inunctus, *Schrod.* Ova uſta, & in aceto trita impetigines emendant, *Jonſ.*

Aves majores roſtris brevioribus aut minoribus donatæ, ſeu Granivoræ.

HÆ ſunt vel carne alba, ſeu Genus Gallinaceum; vel carne nigra, ſeu Genus Columbinum.

Gallinaceum Genus.

GAllinacei Generis notæ ſunt, 1. *Roſtrum habere breve, validum & nonnihil recurvum, ad grana colligenda perquam idoneum.* 2. *Corpus craſſum, carne multa alba, præcipue muſculorum pectoris.* 3. *Alas breves & concavas.* 4. *Ventriculum craſſis muſculis inſtructum.* 5. *Appendices, ſeu Inteſtina cœca, longiſſima.* 6. *Multiparum eſſe, & humi nidificare*, Raii Ornith. 108.

XXXVI. *De Gallo Gallinaceo.*

A. GAllus & Gallina, *Offic. Schrod.* v. 317. Gallus gallinaceus, & Gallina domeſtica, *Will. Ornith.* 109. *Raii Ornith.* 154. *Ejuſd. Synop. A.* 51. Gallus gallinaceus & Gallina, *Aldrov. Ornith.* ii. 183. Gallus gallinaceus, *Geſn. de Avib.* 348. *Jonſ. de Avib.* 49. *Charlt. Exer.* 84. Des Poulles de diverſes ſortes, *Bellon. des Oyſe.* 245. A. *The Cock and Hen.* Gal. *Coq & Poule.* G. Hahn und Henne, oder Hun. B. *Haan en Hoender.* N. Gallus caſtratus *Capo* dicitur, A. *a Capon.* Gal. *Chapon.* G. Kapaun. B. *Capoen*, *Capuyn. Uſu.* Avis integra, Cerebrum, Tunicæ Ventriculi, Teſticuli, Fel, Pinguedo, Guttur, Stercus, Ova. *Vires.* Gallina diſſecta, ſanguine adhuc calente, imponitur capiti in phreniti-

nitide, cephalalgia, &c. Morſibus itidem venenatorum animalium ſimili ratione mederi aiunt: anthracibus impoſita venenum elicit; nec prætereundum, quòd ſanguinis eruptionem in vulneribus recentibus ſiſtat. *Viva* circa anum deplumata è bubonibus venenum extrahit, impoſita. *Cerebrum* vim habet incraſſandi, fluxuſque compeſcendi. *Tunica interior Ventriculi* extracta, ſiccata, & pulveriſata, vim habet tum aſtringendi & corroborandi ventriculum, adeoque vomitum & fluxum alvi compeſcendi, tum & calculum comminuendi. *Teſticuli* deperditas in morbis vires mirificè reſtituere dicuntur, ſemen prolificum ſuppeditant, & Venereas vires roborant. *Fel* maculas cutis aufert, illitum: oculis convenit. *Pinguedo* Gallinarum & Caponum calfacit, humectat, emollit, lenit, mediaque inter ſuillam & anſerinam exiſtit, harumque acrimoniam obtundit: convenit labiorum rimis, aurium doloribus, oculorum puſtulis. *Guttur* Galli uſtum & non conſumptum, ſed toſtum & exſiccatum, ſub noctem ante cœnam exhibitum, ſpecifica proprietate ſanat mictionem involuntariam nocturnam. *Solenand.* S. 4. Conſ. 11. Stercus omnia eadem præſtare aptum eſt, quæ Columbinum, ſed inefficacius, privatim tamen colico & uterino dolori convenit. Valet itidem ad icterum, calculum, & urinæ ſuppreſſionem. N. Præſtantius habetur id quod in ſtercore album eſt. Extrinſecus exſiccat achores capitis, aliamque ſcabiem manantem cinis inſperſus. Luteum Stercoris conſolidat veſicæ exulcerationem. Ova medicinæ exhibent teſtas, membranulas, albumen, vitellumque. *Teſtæ* vim habent lithontripticam; tartaream que mucilaginem incidendi. *Membranulæ* vim habent diureticam, intrinſecus & extrinſecus adhibitæ, præputioque imponuntur infantum. *Albumen* vim habet refrigerandi, aſtringendi, agglutinandi; uſuſque *crebri* eſt in oculorum rubedine, in conglutinatione vulnerum (cum *Bolo communi*) in fracturis, &c. inſervit & anacolematis. N. *Hippocrates* exhibet febricitantibus albumina 3. aut 4. ad refrigerandum & egerendum. *Vitellum Avi* vim habet anodynam, maturandi, digerendi, laxandi; proinde uſu creberrimo clyſteribus immiſceri, quin & cum ſalis tantillo mixtum infantum umbilico (in teſta juglandis) imponi ſolet ad ciendum alvum, *Schrod.* Qui plura velit, *Aldrovandum* & *Schroderum* adeat.

XXXVII. *De Pavone.*

AVis hæc paſſim nota, vel ſola caudæ longitudine, & gemmantibus oculis ab aliis omnibus abunde diſtinguitur, Raii Ornith. p. 112.

A. PAvo, *Offic. Schrod.* v. 322. *Aldrov. Ornith.* ii. 8. *Mer. Pin.* 172. *Schw. A.* 325. *Geſn. de Avib* 393. *Jonſ. de Avib.* 37. *Charlt. Exer.* 80. *Will. Ornith.* 112. *Raii Ornith.* 158. *Ejuſd. Synop. A.* 51. Pavus & Pavo, *Bellon. des Oyſe.* 234. A. *The Peacock.* Gal. *Paon Pân.* G. Pfau. B. *Paauw. Uſu.* Integer, Adeps, Fel, Stercus, Pennæ, Ova. *Vires.* Jus Pavonis pleuriticis ſpecificè fertur prodeſſe, præcipue ſi ſit pingue. *Adeps*, cum ſucco Rutæ & Melle, colicos affectus optimè ſanat. *Fel* oculorum hebetudini, fluxionibus, aſperis item ſuperciliis medetur. *Stercus* proprietate vertiginem, & epilepſiam ſanat (in dies multos exhibitum) nimirum exſiccatum & pulveriſatum drachmam unam maceretur per noctem in vino, &c. *Pennæ* adhibentur in ſuffitu, adverſus uteri aſcenſum. *Ova* exhibentur ad curandam Arthritidem vagam dictam, *Schrod.*

XXXVIII. *De Meleagride.*

A. MEleagris, *Offic. Bellon. des Oyſe.* 249. Gallo-pavo, *Aldrov. Ornith.* ii. 35. *Geſn. de Avib.* 426. *Charlt. Exer.* 81. *Jonſ. de Avib.* 39. *Mer. Pin.* 172. *Schw. A.* 279. Gallo-pavo ſive Meleagris & Numidica avis, *Raii Ornith.* 159. *Ejuſd. Synop. A.* 51. *Will. Ornith.* 113. Gallus Indicus *quibuſdam.* A. *The Turkey.* Gal. *Coc d'Inde.* G. Welſch oder Indianiſch / Türckiſch Huhn. B. *Kalkoen. Vires.* Caro Analeptica exiſtimatur, Veneremque excitare.

XXXIX. *De Perdice.*

A. 1. PErdix, *Offic. Schrod.* v. 323. Perdix cinerea, *Aldrov. Ornith.* ii. 140. *Jonſ. de Avib.* 46. *Charlt. Exer.* 83. *Will. Ornith.* 118. *Raii Ornith.* 166. *Ejuſd. Synop. A.* 57. Perdix minor fulva, *Bellon. des Oyſe.* 258. A. *The Common Partridge.* Gal. *Perdrix commune.* G. Feldhun. B. *Patrys, Veldhoen. Uſu.* Caro, Medulla, Sanguis, Jecur, Fel, & Pennæ. *Vires.* Caro comeſta ſemen atque lac auget; Venerem excitat. *Medulla*, ut & Cerebrum propinatum, Ictericos juvare dicitur. *Fel* ad affectus oculorum præfertur aliis. *Sanguis* oculis cruore ſuffuſis & recentibus eorum vulneribus illinitur. *Jecur* ſiccatum ad ignem, & pulveriſatum, morbo regio reſiſtit, ſingulariſque fertur antidotus contra febrem, ſi aliquoties in Aqua Millefolii aſſumatur, *Crato. Pennæ* inſerviunt ſuffocationi uterinæ (ſuffitus naribus admotus) doloribus colicis, aliiſque mitigandis, diſcutiendis, &c. *Schrod.*

A. 2. Perdix, *Schw. A.* 327. *Geſn. de Avib.* 606. Perdix rufa, *Mer. Pin.* 173. *Charlt. Exer.* 83. *Jonſ. de Avib.* 46. *Aldrov. Ornith.* ii. 139. *Will. Ornith.* 119. *Raii Ornith.* 176. *Ejuſd. Synop. A.* 57. Perdix major rufa, *Bellon. des Oyſe.* 256. A. *The Red-legg'd Partridge.* Gal. *Perdrix rouge.* G. Rothe Feldhun. B. *Roode Patrys. Uſu.* Caro, &c. ut ſupra. *Vires.* Cum ſuperiore convenit.

XL. *De Coturnice.*

A. COturnix, *Offic. Schrod.* v. 317. *Bellon. des Oyſe.* 264. *Aldrov. Ornith.* ii. 150. *Will. Ornith.* 121. *Raii Ornith.* 169. *Ejuſd. Synop. A.* 58. *Geſn. de Avib.* 310. *Mer. Pin.* 173. *Schw. A.* 247. *Charlt. Exer.* 184. *Jonſ. de Avib.* 47. A. *The Quail.* Gal. *Caille.* G. Wachtel. B. *een Quakkel, Quartel. Uſu.* Pinguedo, & Excrementa. *Vires. Pinguedo* oculis prodeſt maculas abſtergendo. *Excrementa* coturnicum helleboro veſcentium (quod ipſis, ut quidam ſcribunt, in alimentum cedit) ſingulari proprietate quadam conferre epilepticis quidam volunt, *Schrod.*

XLI. *De Attagene.*

ATtagen, *Offic. Aldrov. Ornith.* ii. 75. *Bellon. des Oyſe.* 241. *Jonſ. de Avib.* 41. *Geſn. de Avib.* 199. Attagen Aldrovandi, Francolino Italorum, *Raii Ornith* 174. *Ejuſd. Synop. A.* 54. Attageni Aldrovandi ſeu Francolino Italorum, *Will. Ornith.* 125. Lagopus altera Plinii. An Gallina Corylorum, *Schw. A.* 277? A. *The Gor-Cock, Moor-Cock, or Red-Game.* Gal. *Francolin, (Sorte de Faiſan).* G. Haſel-Huhn. B. *een Haſel-hoen.* In altiſſimis montibus reperitur. *Uſu.* Caro, Fel. *Vires.* Conceditur purulentis à *Tralliano*, Nephriticis â *Galeno.* Cerebrum & genituram auget, *Avicen.*

XLII. *De Columbis.*

COlumbarum *notæ omnibus ſpeciebus communes, quibus ab aliis avium generibus diſtinguantur non admodum multæ ſunt*, videlicet *figura corporis peculiaris, cuculum referens; tibiæ breves; alæ prælongæ; volatus pernix; vox gemebunda, bina duntaxat unica vice ova ponere; ſæpius tamen in anno parere; pedes rubri & ſanguinei*, Raii Ornith. 130.

A. 1. Columba, *Offic.* Columba domeſtica, *Schrod.* v. 316. *Bellon. des Oyſe.* 314. Columba, ſive Columbus, *Ind. Med.* xxxix. Columba domeſtica ſeu vulgaris, *Raii Ornith.* 180. *Ejuſd. Synop. A.* 59. *Will. Ornith.* 131. Columba domeſtica, *Aldrov. Ornith.* ii. 462. *Jonſ. de Avib.* 62. *Schw. A.* 237. Columba domeſtica, Livia, *Charlt. Exer.* 84. Columba vulgaris, *Geſn. de Avib.* 245. Columba vulgaris, Livia, Mer. *Pin.* 174. A. *The Pigeon or Dove.* Gal. *Pigeon.* G. Hauß-Daube. B. *een Doffer., Duif. Uſu.* Columba viva, Sanguis, Tunica ventriculi, Fimus. *Vires.* Columba viva per medium diſſecta, capitique, dum ſanguine adhuc calet, impoſita, feroces humores mitigat, melancholicam triſtitiam diſcutit; hinc convenientiſſimum medicamen eſt in phrenitide, cephalalgia, melancholia, podagra. *Sanguis* tepens oculis inſtillatus, dolorem, lippitudinemque ſedat; ſuffuſiones, ſanguinemque diſcutit; vulnera recentia curat; peculiariter cruorem à membranis cerebri erumpentem cohibet; podagricum dolorem mitigat. *Tunica Ventriculi* exſiccata & pulveriſata, commendatur in dyſenteria. *Fimus* vehementer ex-

excalfacit, ideoque urit, diſcutit, ruborem cutis ſanguinem alliciendo excitat: hinc uſûs frequentis in cataplaſmatibus & emplaſtris rubilicantibus. Sic tritus & cribratus, cumque ſemine Naſturtii impoſitus, facit ad affectus inveteratos: cujuſmodi ſunt Arthritides, Hæmicrania, Vertigo, Cephalalgia, &c. Internè calculum atterit, & urinam pellit, *Schrod.*

A. 2. Palumbus, *Offic. Schrod.* v. 322. *Schw. A.* 313. *Bellon des Oyſe.* 308. *Geſn. de Avib.* 272. *Jonſ. de Avib.* 63. Palumbus torquatus, *Will Ornith.* 135. *Raii Ornith.* 185 *Ejuſd. Synop. A.* 62. *Charlt. Exer.* 85. Palumbus major ſeu torquatus, *Aldrov. Ornith.* ii. 484. *Mer. Pin.* 175. A. *The Ring-Dove.* Gal. *Pigeon ramier, Bijet, Manſard, Coulon.* G. Ringel-Deube. B. *Een Ringduif, Hoel-duif.* In ſylvis. *Vires.* Convenit cum Columba, exuſtæque plumæ ictericos reficere, calculoſis, urinæque difficultatibus ſubvenire dicuntur, *Schrod.*

A. 3. Turtur, *Offic. Schrod.* v. 324. *Mer. Pin.* 175. *Bellon. des Oyſe.* 310. *Aldrov. Ornith.* ii. 505. *Geſn. de Avib.* 277. *Schw. A.* 362. *Charlt. Exer.* 85. *Jonſ. de Avib.* 64. *Raii Ornith.* 183. *Ejuſd. Synop.* 61. *Will. Ornith.* 134. A. *The Turtle Dove.* Gal. *Tourterelle.* G. Turtel-Daube. B. *Een Tortel-duif. Uſu.* Integer Avis, Adeps. *Vires.* Cum Columba viribus convenit, peculiariter in dyſenteria, ac ſiſtendo menſium profluvium. *Adeps* inter aſſandum collecta illinitur renibus, ventri, pectori, inguinibus, &c. *Schrod.*

XLIII. *De Turdis.*

N*Otæ omnibus communes ſunt, magnitudo inter Columbas & Alaudas media, roſtrum longitudinis & craſſitiei mediocris, deorſum modicè inflexum; os intus flavum; cauda longa; victus ex baccis & inſectis promiſcuus*, R. Ornith, p. 137.

A. 1. Turdus, *Offic. Charlt. Exer* 89. Turdus vulgaris, *Mer. Pin.* 176. Turdus viſcivorus minor, *Bellon. des Oyſe.* 326. Turdus ſimpliciter dictus, *Aldrov. Ornith.* ii. 600. *Jonſ. de Avib.* 73. Turdus minor alter, *Geſn. de Avib.* 690. Turdus muſicus *Schw. A.* 361. Turdus ſimpliciter dictus, ſive Viſcivorus minor, *Will. Ornith.* 138. *Raii Ornith.* 188. *Ejuſd. Synop. A.* 64. A. *The Mavis, or Thruſh.* Gal. *Grive, Tourd.* G. Ein Ziemer oder Krammers-Vogel. B. *Een Lyſter. Vires.* Myrtorum baccis farti & aſſi ventris profluvio laborantibus exhibentur, *Plin. Bellon.* Tempore peſtis in aceto macerati laudantur, *Alexand. Bened.* Pulverem adverſus Napellum commendat *Gainarius.*

A. 2. Merula *Offic. Aldrov. Ornith.* 604. *Geſn. de Avib.* 542. *Jonſ. de Avib.* 73. *Charlt. Exer.* 90. *Mer. Pin.* 177. Merula nigra, *Schw. A.* 300. *Bellon. des Oyſe.* 320. Merula vulgaris, *Will. Ornith.* 140. *Raii Ornith.* 190. *Ejuſd. Synop. A.* 65. Collyrion, *Turn.* A. *The Black-Bird.* Gal. *Merle.* G. Merl. B. *Een Meerl. Uſu.* Avis ipſa, Stercus. *Vires. Avis* inaſſata cum Myrti baccis dyſentericis mederi ſcribit *Plin. Fimus* cum aceto miſtus extirpat lentigines, *Jonſ.*

A. 3. Sturnus, *Offic. Bellon. des Oyſe.* 321. *Geſn. de Avib.* 677. *Charlt. Exer.* 90. *Jonſ. de Avib.* 96. *Schw. A.* 351. *Will. Ornith.* 144. *Rai Ornith.* 196. *Ejuſd. Synop.* A. 67. Sturnus vulgaris, *Aldrov. Ornith.* ii. 632 *Mer Pin.* 177. A. *The Stare, or Starling.* Gal. *Etourneau.* G. Sprehe. B. *een Spreeuw.* Circa turres & altiora ædificiorum culmina. *Uſu.* Fimus. *Vires.* Coſmetica exiſtimatur, ad alphos, pannos, impetiginem, & morpheam, *Galen.*

A. 4. Galbula *Offic.* Galbula ſive Picus nidum ſuſpendens, *Aldrov. Ornith.* i. 854. *Will. Ornith.* 147 *Raii Ornith.* 198. *Ejuſd. Synop. A.* 68. Picus nidum ſuſpendens, *Jonſ. de Avib.* 80. Oriolus, ſeu Picus nidum ſuſpendens *Geſn. de Avib.* 645. A. *The Witwall, by Salmon inepiè called the Yellow-Hammer. i. e.* Emberica lutea. Gal. *Loriot.* G. Ein Wiedwol. B. *De Witte wal Vogel. Vires.* Ad morbum regium commendat *Plin.*

Aves roſtro & unguibus aduncis, ſeu Rapaces vel Carnivoræ.

H*Æ vel ſunt Diurnæ, vel Nocturnæ.*

Aves Rapaces, Diurnæ.

R*Apacibus in genere hæ notæ conveniunt: Caput habere grande; collum breve; roſtrum & ungues aduncos, validos, acutos, ad rapinam & lanienam comparatos; femora itidem valida; linguam*

guam latam, craſſam, carneam, & humanæ ſimilem, R. Ornith. p. 25.

XLIV. *De Aquila.*

A*Vis rapax, diurna, è maximis, omnium generoſiſſima, roſtro à radice ſtatim adunco*, R. Ornith. p. 26.

A. AQuila, *Offic. Mer. Pin.* 170. Aquila fulva ſive aurea, *Will. Ornith.* 26. *Raii Ornith.* 58. *Ejuſd. Synop. A.* 6. Chryſeatos, *Aldrov. Ornith.* i. 110. *Charlt. Exer.* 70. *Jonſ. de Avib.* 2. Aquila Germana, *Geſn. de Avib.* 149. Aquila Regalis, *Schw. A.* 214. Aigle Royale, *Bellon. des Oyſe.* 89. A. *The Golden Eagle.* Gal. *Aigle royale.* G. Gülden Adler. B. *De gulde Arend. Uſu.* Fel, Stercus. *Vires.* Fel diſtillatum cum oleo violaceo, ad aurium dolorem & tinnitum; fimum ad abortum commendat *Avicen.*

A. 2. Halieætus, *Offic. Aldrov. Ornith.* i. 187. *Jonſ. de Avib.* 3 *Caii de Animal.* 85. *Bellon. des Oyſe.* 96. Halieætus, ſive Aquila marina, *Will. Ornith.* 29. *Raii Ornith.* 59. *Charlt. Exer.* 70. *Geſn. de Avib.* 177. Halieætus, ſeu Oſſifraga, *Raii Synop. A.* 6. Halieætus, ſeu Oſprey, *Mer. Pin.* 170. Niſus *Veterum.* A. *The Oſprey.* Gal. *Orfraye.* G. Adler. B. *Een Zee - Arend. Uſu.* Medulla crurum & Oſſium; in medicina autem raro occurrit. Ad piſces capiendos utilis eſſe vulgò creditur.

XLV. *De Vulture.*

N*Otæ ſunt, Roſtrum non confeſtim atque à fronte enaſcitur in hamum curvatum, verùm poſt duorum digitorum continuam rectitudinem; Collum fere implume habere: Ingluviem ante ventrem velut ſacculus propendentem*, R. Ornith. p. 34.

A. Vultur *Offic. Schrod.* v. 324. *Schw, A.* 373. Vultur niger, *Aldrov. Ornith.* i. 271. *Will. Ornith.* 35. *Geſn. de Avib.* 707. *Raii Ornith.* 66. *Ejuſd. Synop. A.* 9. *Jonſ. de Avib.* 7. Vultur nigricans, *Charlt. Exer.* 71. Vautour brun, *Bellon. des Oyſe.* 85. A. *The Vulture.* Gal. *Vautour.* G. Geyer. B. *Een Gier, Giervogel. Uſu.* Caro, Pinguedo, Cerebrum Fel, Fimus. *Vires.* Caro convenire judicatur affectibus capitis, Epilepſiæ, Hemicraniæ, & ſimilibus. Decoctum cutis vitia ſanare perhibetur. *Pinguedo* convenit nervis. *Cerebrum* ſubvenit capitis imbecillitati, *Fel* Epilepſiam arcere dicitur, aſſumptum cum vino. *Fimus* nidore partum excutit. *Schrod.*

Aves Rapaces diurnæ minores, macropteræ, Raii Synop.

XLVI. *De Buteone.*

A. BUteo, *Offic. Jonſ. de Avib.* 11. *Charlt. Exer.* 72. *Geſn. de Avib.* 39. *Raii Ornith.* 70. Buteo vulgaris, *Will. Ornith.* 29. Buteo ſive Triorchis, *Aldrov. Ornith.* i 363. *Bellon. des Oyſe.* 109. *Mer. Pin.* 171. Buteo vulgaris ſive Triorchis, *Raii Synop. A.* 16. Accipiter, Buteo, *Schw. A.* 187. A *The Buzzard.* Gal. *Buſe, Buiſard.* G. Ein Bußfahrn / Maßweyh / Kuttelweyh. B. *Een Pitoor. Uſu.* Teſticuli. *Vires.* Ex aqua fontis cum melle decocto ad Venerem commendatur, *Jonſ.*

XLVII. *De Milvo.*

A. MIlvus, *Offic. Bellon. des Oyſe.* 130. *Schrod.* v. 321. *Raii Synop. A.* 17. *Mer. Pin.* 170. *Aldrov. Ornith.* i. 391. *Geſn. de Avib.* 549. *Jonſ. de Avib.* 13. *Charlt. Exer.* 72. Milvus vulgaris cauda forcipata, *Will. Ornith.* 41. Milvus cauda forcipata, *Raii Ornith.* 74. A. *The Kite, or Glead.* Gal. *Milan.* G. Weyhe / Hüner-Dieb. B. *Hoenderdief, Wouw, Kiekendief. Uſu.* Ipſe incineratus, Caput, Hepar, Sanguis, Fel, Stercus, Pinguedo *Vires.* Incineratus Podagræ, Epilepſiæque ſubvenire dicitur, exhibitus; idem de capite affirmant, ac hepate incineratis. *Hepar* inſuper oculorum Medicamentis adhibetur. *Sanguis* podagricos juvat, cum Urtica mixtus & impoſitus. *Fel* ocularis additur. *Stercus* articulis cum ſucceſſu imponitur. *Pinguedo* articulorum doloribus illinitur, *Schrod.*

Aves

Aves Rapaces brachypteræ, i. e. *alis cauda brevioribus, ſeu ab extrema cauda cùm componuntur multum deficientibus*, Raii Synop. A. 18.

XLVIII. *De Accipitre.*

A. ACcipiter, *Offic. Schrod.* v. 13. Accipiter Fringillarius, *Mer. Pin.* 170. *Schw. A.* 189. Fringillarius Accipiter vulgo Niſus dictus, *Aldrov. Ornith.* i. 344. Accipiter Fringillarius, *Geſn. de Avib.* 43. *Jonſ. de Avib.* 10. *Charlt. Exer.* 72. Accipiter Fringillarius ſeu Recentiorum Niſus, *Will. Ornith.* 51. *Raii Ornith.* 86. *Ejuſd. Synop A.* 18. Fringillarius, *Bellon. des Oyſe.* 122. A. *The Sparrow-Hawk.* Gal. *Eprevier.* G. Habich B. *Een Havik.* *Uſu.* Avis ipſa, adeps, excrementa. *Vires.* Integer oculorum vitiis ſuccurrit, in oleo coctus oculoque inunctus. Idem ſentiendum de Adipe: Inſuper omnibus vitiis cutis medetur oleum illud illitum. Excrementa calfactoria vi adeò pollent, ut a Galeno ex foro Medico eliminentur, nihilo minus tamen ſunt, qui oculorum vitiis arcendis adhibeant, aliis ad partum promovendum exhibita, vel in ſuffitu adhibita. Hippocrates & Plinius ad ſterilitatem emendandam propinant, *Schrod.*

XLIX. *De Cuculo.*

A. CUculus, *Offic. Schrod.* v. 317. *Schw. A.* 249. *Bellon. des Oyſe.* 132. *Charlt. Exer.* 73. *Geſn. de Avib.* 319. *Will. Ornith.* 62. *Raii Ornith.* 97. Cuculus alter, *Aldrov. Ornith.* i. 416. Cuculus minor, *Jonſ. de Avib.* 14. Cuculus noſtras ſeu Aldrovandi ſecunda, *Raii Synop. A.* 23. A. *The Cuckow.* Gal. *Cocu, Coucou.* G. Kuckuck. B. *Koekoek.* *Uſu.* Avis ipſa, fimus. *Vires.* Uſtus commendatur. ad calculum, ventriculi dolorem, & humiditatem, *Rondel.* Datur & utiliter febricitantibus paroxyſmi tempore, medetur Epilepticis, &c. Fimus morſum canis rabidi curat potus, *Schrod.*

Aves Rapaces nocturnæ.

CApitis & oculorum magnitudine & protuberantia, quodque noctu avolent, & prædentur, à reliquis Rapacibus diurnis differunt, Raii Synop. A. 24.

L. *De Noctua.*

A. NOctua, *Offic. Schrod.* v. 321. *Bellon. des Oyſe.* 141. *Geſn. de Avib.* 561. Aluco, *Jonſ. de Avib.* 32. *Charlt. Exer.* 78. Aluco minor, *Will. Ornith.* 67. *Raii Ornith.* 104. *Ejuſd. Synop. A.* 25. A. *The Barn, or White Owl.* Gal. *Chat-Huant.* G. Nacht-Eule. B. *Nagt-uil.* *Uſu.* Caro, Fel, Pinguedo. *Vires.* Caro curat Paralyticos, *Plin.* Melancholicos & ſimiles *Rabbi Moys.* Apoſtema, Anginæ mirabiliter aperit & rumpit, cinis integræ non deplumatæ in guttur immiſſus. *Fel* ad maculas Oculorum valet. Pinguedo aciem Oculorum acuit, *Schrod.*

L I. *De Ulula.*

A. ULula, *Offic. Aldrov. Ornith.* i. 538. *Bellon. des Oyſe.* 142. *Geſn. de Avib.* 700. *Mer. Pin.* 171. *Jonſ. de Avib.* 32. *Charlt. Exer.* 78. Strix cinerea, *Will. Ornith.* 68. *Raii Ornith.* 105. *Ejuſd. Synop. A.* 26. A. *The Gray Owl.* Gal. *Chouette, Cheveſche.* G. Eine Eule / Graue / Nacht-Eule. B. *Een Uil.* *Uſu.* Fel, Adeps, Caro. *Vires.* Fel ejus prædicatur ad albugines, ſuffuſiones, & caligines. *Adeps* ad claritatem. *Caro* cocta in oleo, cui liquato admiſcetur butyrum ovillum, & mel, ad ſananda ulcera valet, *Plin.* In Arthritide à quibuſdam æſtimatur.

D. *Salmon* in *Diſpenſatorio* ſuo, *Barnaclam, Corvum leguminalium Erythropedem, Fodeam, Jyngem, Oriolum, Pelicanum, Picum marinum, Pluvialem, Pſittacum, Puffinum, Querquedulam, Rallam, Sneppam, Turdum exoticum, & Urogallum* memorat, quarum cùm vires nullas medicas à quoquam Auctore traditas invenio, omiſi, ut & *Arquatum Anatem fiſtularem, Colymbum, Coraciam, Embericam albam, Fringillam, Phœnicopterum, & Paſſerem Canarienſem* Seplaſii ejus, cum varietatibus ejuſdem ge-

generis, aliiſque multis quæ ad Hiſtoriam Avium potiùs pertinent, quàm ad *Pharmacopœiam* aut *Pharmacologiam*.

SECTIO TERTIA.

De Serpentino Genere.

Serpentini generis notæ ſunt, Corpus depile; Pulmo rarus; unicus in corde ventriculus; ovipara eſſe ſaltem intus; caput corporis reſpectu parvum, hiatus tamen amplus.

Serpentini generis Animalia ſunt vel
- Apoda
  - Vivipara, id eſt, ova in utero foventia, & vivos fœtus parientia: *Vipera.*
  - Ovipara, id eſt, ova in fimetum aliumve calidum locum deponentia, ubi calore ſolis foventur & excluduntur: *Anguis.*
- Pedata,
  - Caudata, corpore
    - Squamoſo
      - Terreſtria: *Lacerta.*
      - Amphibia, colore
        - Cinereo: *Scincus.*
        - Vario, nigro & luteo: *Salamandra.*
    - Teſta dura & robuſta tecto: *Teſtudo.*
  - Non caudata
    - Amphibia: *Rana.*
    - Terreſtria: *Bufo.*

De Serpente.

Serpens eſt Animal pulmone reſpirans, unico in Corde ventriculo, corpore longo, terete, gracili, ſquamis minuto, pedibus carente, temperie frigida, inediæ diuturnæ patiens, Raii Synop. A. 284.

I. *De Serpente.*

A. Serpens, *Offic. Schrod.* v. 305. Serpens Anguis, *Schw. Rept* 137. Anguis, *Geſn. de Serp.* 43. Anguis Coluber, *Mer. Pin.* 204. Natrix torquata, *Aldrov. Hiſt. Serp.* 287. *Jonſ. de Serp.* 89. *Raii Synop. A.* 334. *Charlt. Exer.* 35. A. *The Snake.* Gal. *Serpent.* G. Schlange. B. *Een Slang. Uſu.* Adeps, Exuviæ, Fel. *Vires.* Pinguedo emollit ſtrumas, oculorum rubedini & maculis medetur, viſum acuit, podagricos dolores mitigat. *Exuviæ* partum facilitare creduntur, ventri vel lumbis alligatæ, odontalgiamque in gargariſmis mitigare, impetigines curant, alopeciis medentur, ac pilos naſci faciunt *Fel*, Ictibus Serpentum impoſitum, venenoſitatem in ſe allicit, idem & de capite impoſito affirmant, *Schrod.*

II. *De Vipera.*

A. Vipera, *Offic. Schrod.* v. 309. *Schw. Rept.* 166. *Aldrov. Hiſt. Serp.* 108. *Geſn. de Serp.* 124. *Jonſ. de Serp.* 7. *Ind. Med.* cxxiii. *Mer. Pin.* 208 *Charlt. Exer.* 32. *Raii Synop. A.* 285. *Bellon. Obſ.* ed. *Cluſ.* 123. A. *The Viper*, *or Adder.* Gal. *Vipere.* G. Natter / Otter / Brandt-Schlange. B. *Adderſlange. Uſu.* Caro. *Vires.* Vim habet alexiteriam, ſudoriferam, uſuſque præcipui eſt intrinſecus, in omnibus morbis venenatis ac malignis, quales ſunt peſtis, febris petechialis, lepra; & ſimiles: Quinimo & ad Phthiſicos Gallicove morbo laborantes, pro ſecreto venditat *Cardanus.* Si ſcilicet caro cocta comedatur, jus bibatur, pinguedoque ſpinæ & juncturis illinatur, *Schrod.*

III. *De Cæcilia.*

A. Cæcilia, *Offic. Jonſ. de Serp.* 19. *Aldrov. Hiſt. Serp.* 243. Cæcilia Typhlops, *Charlt. Exer.* 36. Cæcilia Typhlops Græcis; *Geſn. de Serp.* 60. Cæcilia Typhlinus Græcis, *Raii Synop. A.* 289. Typhlops Cæcilia, *Mer. Pin.* 208. A. *The Blind-Worm, or Sloe-Worm.* Gal. *Serpent aveugle.* G. Eine Blindſchleiche. B. *Een Blindſlang. Vires.* In medicina adhibuit *Oſwaldus.* Theriaca

ea namque ex Cæciliis & Aqua Theriacali paratum pro ſudorifero in Peſtilentia exhibebat, *Geſn. Ep.*

IV. *De Cobra de Capello.*

A. SErpens Indicus, *Offic.* Serpens Indicus Coronatus, Diademate ſeu conſpicillo inſignitus, *Raii Synop. A.* 330. Cobras de Capello Luſitanis dictus, *Garc. ab Hort.* Vipera Indica vittata geſticularia, *Cat. Muſ. Ind.* Vipera pileata *quibuſdam.* A. *Indian Serpent.* Gal. *Serpent des Indes.* G. Indianiſche Haupt-Schlange. B. *Indiaanſe Slang. Uſu.* Lapis aut potiùs Os capitis, *Pedro del Cobra* dictus; Lapis Serpentis, falſo Piedra de Cobra, *Ind. Med.* lxv. figuræ ovalis, ex uno latere planus, ex altero gibboſus, coloris fuſci & ſplendentis, poris aliquot interſperſis. *Vires.* Omnis generis venena expellit, ſeu intus ſumpta, ſeu exterius applicata: Putrefactioni reſiſtit; tranſpirationem inſenſibilem promovet, ſpiritus vitales excitat; Cor recreat, Sanguini fermentationem novam communicat, & Naturæ ſuccurrit in omnibus morbis malignis, *Marl. Ob.*

Quamvis Lapis hic à *Garcia*, *Redi*, aliiſque deſcriptus fuerit; hujus tamen ſeculi eruditi de eo differunt, duabus præcipue in rebus. 1. An ſit res naturalis, an factitia? *Kircherus* in *China* ſua *illuſtrata*, & *Thevenot* in *Relationibus diverſorum inſigniorum itinerum & navigationum* in capite ſerpentis magni Chinenſis inventos fuiſſe affirmant. Clar. D. *Boyl.* in capite Serpentis Africani, è contrario. Alii affirmant Res artificiales eſſe, ut R. P. *Boccone* in *Muſeo di Fiſica.* D. *Mead*, M. D. eos oſſa calcinata, aliaque teſtacea fragmenta eſſe ſupponit. *Thevenotus jun.* cinerum radicum combuſtarum, & Terræ cujuſdam propè *Diu* in *India* inventa.

Altera controverſia eſt de eorum viribus. P. *Kircherus* varia experimenta tradit de eorum effectu in extrahendo veneno à morſu viperæ, aliuſve Serpentis inſtillato. Idem confirmat clariſſimus *Boyleus* experimento in Fele juvene facto, *Tractatus de Medicinis ſpecificis.* Item D. *Clayton* in *Narratione de Virginia*, *Act. Philoſoph. n.* 210. ſcribit ſe præſentem fuiſſe, cùm prædictus D. *Boyl.* idem experimentum tentavit in variis Pullis, qui omnes ſanati ſunt. D. *Havers*, M. D. ſalutarem ejus effectum in cane vidiſſe ait. Quinetiam D. *Tyſon*, M. D. in *Anatomia Anguis crotalophori* hiſtoriam narrat à celebri quodam *Medico Londinenſi* acceptam, qui quendam à Viperis commorſum ſanavit. Idem præſtitit D. *Baglivius* in quodam à Scorpione percuſſo. Quamvis tamen apud prædictos omnes experimenta prædicta optimum ſucceſſum habuerunt, apud alios tamen, D. *Redi* ſcilicet & D. *Charas*, qui tentarunt non eundem effectum ſortita ſunt.

Cum jam expediverim, & in epitomen contraxerim eruditorum utrinque opiniones; quid aliud reſtat, quàm ut eas conciliare adnitar? Quod ut efficiam, tantummodò obſervabo, me duas hujus generis lapidum ſpecies vidiſſe, quorum prior oſſi ſimilis erat, poroſus, cum dentibus limæ in eo viſibilibus. Alter corpore compactiore, polito, quam factitiam eſſe credo, & prioris ſimulatricem, unde conjicio experimenta, quæ non ſucceſſerunt ab artificialibus hiſce lapidibus, facta eſſe, non à veris.

Lapis Colubrinus quondam magni æſtimatus nunc & Manilæ vili divenditur pretio: Non ex Colubro, ut vulgus ſibi perſuadet, ſed factitius ex Cornu Cervi in olla oblutata ad nigredinem uſto, effictus, & ut niteat politus. Hunc Mauritani adulteratum vocant, verùm ex neſcio qua terræ ſigillatæ ſimili argilla confici referunt. Verus Serpentum morſibus impoſitus medetur: In Febri Petechiali, ſi plures imponantur, auxilio ſunt: *Anno* 1681. Branæ triennem puerulum, qui Arſenicum lacte dilutum hauſerat, hujuſcemodi lapidis iterata applicatione tantùm, à præſenti liberavi mortis periculo. An virtus hujus lapidis adſcribenda ſali in *C. C.* non probè uſto, remanenti? An poris quibus ſcatet, attrahat ut Cucurbitulæ? *Ex. MSS. Camelli.*

De Lacertis.

LAcertos voco *Animalia omnia Quadrupeda ovipara caudâ in longum productâ. Vera ſcilicet & genuina ova intra ſe concipiunt, quæ tamen ovorum ſpecie non pariunt, & ponunt Avium more; ſed in utero fovent, & excludunt, & vivos tandem fœtus in lucem edunt*, Raii Synop. A. 261.

V. *De Sepe.*

A. SEps, *Offic.* *Jonſ. de Serp.* 14. *Charlt. Exer.* 32. *Geſn. de Serp.* 118. *Aldrov. Hiſt. Serp.* 186. Seps ſive Lacerta Chalcidica Columna, *Raii Synop. A* 272. *Aldrov. de Quad. Ovip.* 638. A. *The Serpent Seps.* Gal. *Le Serpent Seps.* G. Eine Kupffer-Eider/ Seps. B. *Een ſoort van Slang, welkers bete de leeden doet rotten.* Liburni in littore maris arenoſo invenit D. *Raius.* *Vires.* In vino potu morſus ſuos ſanat, *Dioſc.*

VI. *De Crocodilo.*

A. CRocodilus, *Offic.* *Jonſ.* 141. *Tab.* lxxix. *Schw. Rept.* 145. *Aldrov. Quad. Ovip.* 677. *Charlt. Exer.* 29. *Geſn. Quad. Ovip.* 9. *Rondel. de Piſc.* ii. 234. *Bellon. de Aquat.* 41. *Obſ.* ed. *Cluſ.* 104. Lacertus omnium maximus, Crocodilus dictus, *Raii Synop. A.* 261. *Sloan. Hiſt. Jam.* ii. 332. A. *The Crocodile, or Allegator.* Gal. *Crocodile.* G. Ein Crocodill/ Allegarde. B. *Een Krokodil.* In Nilo, Gange & aliis rivulis majoribus invenitur. *Uſu.* Sanguis, Pinguedo. *Vires.* Sanguis viſui claritatem conciliat. Pinguedo vulneribus & carcinomati prodeſt, *Jonſ.*

VII. *De Lacerta.*

A. LAcertus, *Offic.* *Schw.* 147. Lacertus vulgaris, *Raii Synop. A.* 264. *Aldrov. Quad. Ovip.* 627. *Jonſ. de Quad.* 133. *Geſn. de Quad. Ovip.* 32. *Charlt. Exer.* 28. Lacertus terreſtris, *Schrod.* v. 342. A. *The Lizard, or Eft.* Gal. *Laizard.* G. Jchtächs/ oder Hagediß. B. *Een Hagedis.* Degunt in cavernis terræ, ruderibus murorum, aliiſque locis aſperis. Commendatur præ reliquis genus Lacerti viride & magnum; verum cum in hiſce regionibus minus uſitatum id ſit, Lacertum vulgare hic ponemus. *Vires.* Elicit è corporibus ſpicula, vitra, &c. (ſectus vel cum ſale tuſus & impoſitus imprimis v.' caput) capillos renaſci facit (cum adipe, illita caro vel cinis applicatur) Ictui Scorpionum ſuccurrit, &c. *Schrod.*

A. 2. Lacerta viridis, *Ind. Med.* lxiv. *Raii Synop. A.* 264. *Aldrov. de Quad. Ovip.* 633. *Geſn. de Quad. Ovip.* 40. *Charlt. Exer.* 28. *Jonſ. de Quad.* 134. Lacertus Hybernicus, *Mer. Pin.* 169. A. *The Green Lizard.* Gal. *Laizard verd.* G. Grüner Hagediß. B *Een Groene Hagedis.* In Hibernia reperitur, vulgari major eſt. *Uſu.* Animal. *Vires.* Ejuſdem cum præcedente.

VIII. *De Scinco.*

A. SCincus, *Offic. Schrod.* v.346. *Jonſ. de Quad.* 138. *Aldrov. de Quad. Ovip.* 658. *Bellon. de Aquat.* 47. *Rondel. de Piſc.* ii. 231. Scincus ſeu Crocodilus terreſtris, *Raii Synop. A.* 271. Scincus, quem & Crocodilum terreſtrem vocant, *Geſn. de Quad. Ovip.* 24. Scincus marinus, *Mont. Exot.* 6. Scincus Lacerti ſpecies, *Ind. Med.* cvii. A. *The Scinck.* Gal. *Scinc marin.* G. Erd-Crocodill. B. *Een ſoort van Land-Krokodil.* Animal eſt aquatile ſquamis cinereis veſtitum, cæſia à capite ad caudam decurrente linea inſignitum. *Vires.* Alexipharmacus eſt, Veneremque accendit, *Schrod.* Ob id virtutem poſſidet Alexipharmacam (inquit clariſſimus Ammannus) recipitur in Mithridatium; ob aphrodiſiaſticam facultatem in *Electuarium Diaſatyrion*, & quidem quoad diverſas partes; Nam in *Diaſatyrion* venter & lumbi tantum expetuntur, hypotheſi forſan iſthac, propter ſitum renum & ſpermaticorum vaſorum: *Mithridatium* ventrem animalis tantum recipit. Unde colligas (inquit *Hoffmannus*) diverſas partes diverſa poſſe. Imo cum *Dioſcorides* carnes circa renes, *Galenus*, lib. I. ſimpliciter Renes ipſos Veneri ciendæ commendat: At vero *Plinius*, lib. 28. cap. 8. roſtrum & pedes. Hæ & aliæ Hypotheſes de Scinco recte ab *Hoffmanno*, pag. 647. rejiciuntur, quem qui velit conſulat.

IX. *De Chamæleonte.*

A. CHamæleon, *Offic.* *Charlt. Exer.* 38. *Caii de Animal.* 80. *Geſn. de Quad. Ovip.* 3. *Bellon. de Aquat.* 55. *Ejuſd. Obſ.* ed. *Cluſ.* 125. Chamæleon cinereus verus, *Aldrov. de Quad. Ovip.* 670. *Jonſ. de Quad.* 140. Chamæleo, *Raii Synop. A.* 276. A. *The Chame-*

melion. Gal. *Cameleon.* G. Eine Ratten-Eider. B. *Een Kameleon. Uſu.* Fel, Cor, Animal ipſum. *Vires.* Fel Hypochymata tollit, *Marcell.* Cor contra quartanam commendat *Plin.* Contra epilepſiam & podagram laudat, *Trallian.*

X. *De Salamandra.*

A*Nimal eſt quadrupes ex Lacertorum genere, amphibium, nigrum, luteis maculis aſperſum.*

A. Salamandra, *Offic. Schrod.* v. 345. *Aldrov. de Quad. Ovip.* 639. *Schw. Rept.* 163. *Geſn. de Quad. Ovip.* 80. Salamandra terreſtris, *Raii Synop. A.* 273. *Jonſ. de Quad* 137. Salamandra terreſtris maculis luteis diſtincta, *Charlt. Exer.* 28. A. *The Salamander, or Quenchfire.* Gal. *Salamandre terreſtre.* G. Moll / Olm / Salamander. B. *Een Salamander. Vires.* Erodit, exulcerat, incinerata medetur feliciſſime Scrophulis exulceratis (cinis inſperſus) *Schrod.*

XI. *De Salamandra aquatica.*

A. LAcertus aquatilis, *Offic. Schrod.* v. 343. Lacertus aquaticus niger, *Mer. Pin.* 169. Salamandra aquatica, *Raii Synop. A.* 273. *Charlt. Exer.* 28. *Rondel. de Aquat.* ii. 230. Salamandra aquatica, aliis Lacertus aquaticus, *Jonſ. de Quad.* 137. Scincus aquaticus quibuſdam. A. *The Water Eft.* Gal. *Salamandre aquatique.* G. Waßer-Molch / Waßer-Eider. B *Water-Salamander.* In piſcinis & aquis ſtagnantibus. *Vires.* Pulvis ad facilem evulſionem dentium commendatur, *Schrod.*

XII. *De Teſtudine.*

A*Nimal eſt amphibium, ſcutum teſtaceum ac robuſtum in dorſo gerens.*

A. 1. Teſtudo terreſtris, *Offic. Schrod.* v. 333 *Ind Med.* cxvi. *Bellon. de Aquat.* 52. *Aldrov. de Quad. Ovip.* 705. *Geſn. de Quad. Ovip.* 107. *Charlt. Exer.* 30. *Jonſ. de Quad.* 144. Teſtudo terreſtris vulgaris, *Raii Synop. A.* 243. A. *The Land Tortoiſe.* Gal. *Tortue terreſtre.* G. Erd-Schild-Kröte. B. *Schildpad. Uſu.* Sanguis. *Vires.* Ad Hecticam imperatur recens ac crudus, exſiccata ad Epilepſiam commendatur, *Schrod.*

A. 2. Teſtudo marina, *Offic. Schrod.* v. 333. *Bellon. de Aquat.* 50. *Schonef. Icht.* 74. *Geſn. de Quad. Ovip.* 113. *Aldrov. de Quad. Ovip.* 712. *Charlt. Exer.* 30. *Jonſ. de Quad.* 147. Teſtudo marina vulgaris, *Raii Synop. A.* 254. A. *The Sea-Tortoiſe, or Turtle.* Gal. *Tortue marine.* G. See-Schild-Kröte. B. *Een Zee-Schildpad. Uſu.* Crura, Priapus, Fel. *Vires.* Crura pro Periapto antipodagrico expertiſſimo adhibentur. *Fel* Oculis confert, *Schrod.* Priapus in morbis Nephriticis commendat *Ligon. de Inſula Barb.* p. 118.

A. 3. Teſtudo paluſtris, *Offic.* Teſtudo nigra paluſtris, *Ind. Med.* cxvi. Teſtudo lutaria paluſtris, *Schw. Rept.* 164. Teſtudo aquarum dulcium & lutaria, *Raii Synop. A.* 254. *Jonſ. Quad.* 146. Teſtudo aquatica, *Charlt. Exer.* 30. Teſtudo lutaria, *Rondel. de Aquat.* ii. 229. Teſtudo aquæ dulcis, & Lutaria, *Aldrov. de Quad. Ovip.* 710. Teſtudo quæ in aqua dulci vivit, *Geſn. de Quad. Ovip.* 110. A. *The Water Tortoiſe.* Gal. *Tortue de Lacs.* G. Moraſtiger Schild-Kröte. B. *Een Moeraſſige Schildpad. Uſu.* Sanguis, Fel. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit.

XIII. *De Bufone.*

A. BUfo, *Offic. Schrod.* v. 272. *Mer. Pin.* 169. *Rondel. de Aquat.* ii. 221. *Aldrov. de Quad. Ovip.* 609. *Jonſ. de Quad.* 131. *Charlt. Exer.* 27. Bufo ſive Rubeta, *Raii Synop. A.* 252. *Ind. Med.* xxiii. Bufo terreſtris major, *Schw. Rept.* 159. Rana rubeta, tum paluſtris, tum terreſtris, *Geſn. de Quad. Ovip.* 64. A. *The Toad.* Gal. *Crapaud.* G. Kröte / Taaſche. B. *Een Padde. Uſu.* Bufones ſiccantur in aëre. *Vires.* Internè pulvere ejus hydropicorum aquas per urinam educi; deſperatus quidam expertus eſt Hydropicus, qui præter ſpem attentatæ necis ſanitatem illo acquiſivit. Extrinſecus imponitur Bufo, parte qua venter eſt, anthracibus (in aceto parum maceratus) ad eliciendum ſcilicet venenum; ingreditur itidem amuleta aëri contagioſo arcendo dicata, Hæmorrhagiam narium certo experimento ſiſtit. Idem & cinis ſive pulvis præſtare perhibetur, loco affecto inſperſus, &c.

XIV. *De Rana.*

A. 1. Rana viridis, *Offic. Aldrov. de Quad. Ovip.* 622. Rana noſtra viridis, *Ind. Med.* xcvi. Rana aquatica viridis, *Schw. Rept.* 158. Ranunculus viridis, *Schrod.* v. 305. *Jonſ. Quad.* 133. Ranunculus Viridis ſive Dryopetes, *Geſn. de Quad. Ovip.* 60. Agredula, *Iſidor.* A. *The Tree-Frog.* Gal. *Grenouille verte*, *Rayne.* G. Laub-Froſch. B. *Een groene Kikvorſch. Uſu.* Rana & Sanguis. *Vires.* Animal convenit viribus cum Rana aquatica, ejuſque cinis vulneribus inſperſus mirificè ſanguinem cohibere dicitur. *Sanguis* peculiariter pro Philtro commendatur, *Schrod.*

A. 2. Rana, *Offic. Mer. Pin.* 169. *Bellon. de Aquat.* 54. *Schoneſ. Icht.* 59. *Rondel. de Aquat.* ii. 218. *Charlt. Exer.* 27. *Aldrov. de Quad. Ovip.* 89. Rana aquatica, *Schrod.* v. 331. *Jonſ. de Quad.* 130. *Schw. Rept.* 155. *Raii Synop. A.* 247. Rana aquatica & innoxia, *Geſn. de Quad. Ovip.* 46. A. *The Common Frog.* Gal. *Grenouille commune.* G. Waßer-Froſch. B. *Water-Kikvorſch.* Præfertur ex aquaticis, quæ in fluviis puris ac fontibus reperitur. *Uſu.* Ipſæ Ranæ, Sperma. *Vires.* Ranæ ipſæ contra omnium ſerpentium venena *Dioſcoridi* pro Antidoto ſunt. Valent & adverſus inveteratos tendinum rigores. Viva Anthraci peſtilenti impoſita, donec moriatur, venenum elicit. *Sperma* refrigerat, conſtipat, incraſſat, dolores mitigat, manuum ſcabiem curat, paronychias & herpetes interficit, eryſipelati & ambuſtis, aliiſque inflammationibus ſuccurrit, faciei ruborem curat, &c. *Schrod.*

SECTIO QUARTA.

De Quadrupedibus.

Quadrupedum notæ ſunt, Cor duobus ventriculis inſtructum, pulmo ſolutus, cutis piloſa, terreſtria vel ſaltem amphibia eſſe, & greſſilia, denique vivipara, quod Cetaceo etiam Piſcium generi commune eſt.

Quadrupedia ab Ariſtotele, *quem omnes ferè Hiſtoriæ Naturalis Scriptores ſecuti ſunt, dividuntur, in* 1. *Solidipeda aut Solidungula.* 2. *Biſulca.* 3. *Fiſſipeda ſeu digitata.*

Ad hæc etiam referimus *Manati*, quod Animal eſt viviparum, piloſum, pulmone reſpirans, cum duplici etiam in corde ventriculo, ſed binis tantum pedibus inſtructum.

Quadrupeda ſunt vel
- Ungulata; eaque vel
  - Solidipeda, auriculis
    - Minoribus, juba longiore: *Equus.*
    - Majoribus, juba non adeò promiſſa,
      - Manſuetum: *Aſinus.*
      - Ferum: *Onager.*
  - Biſulca ſeu ungulâ bifidâ, quæ vel
    - Ruminantia, cornibus
      - Perpetuis
        - Æqualibus & minime rugoſis, papillis quatuor ſibi mutuo proximis ſub imo ventre, corpore
          - Majore, cute duriſſima, cornibus etiam magnis, craſſis, intortis, & nigris: *Bubalus.*
          - Minore, cornibus albis, apicibus nigris: *Bos.*
        - Rugoſis
          - Recurvis & in ſpiras convolutis, lanigeræ: *Ovis.*
          - Rectioribus, non lanigeræ, ſuntque vel
            - Barbata, odore gravi & ingrato: *Hircus.*
            - Imberbia, cornibus
              - Longis, rectis, prope caput annulatis: *Gazella Indica.*
              - Brevioribus, extremo aduncis ſeu hamatis: *Rupicapra.*
      - Deciduis, iiſque vel
        - Teretiformibus
          - Maximis, ramoſiſſimis, ramis in acutos mucrones deſinentibus: *Cervus.*
          - Minoribus & brevibus, ramulis obtuſis: *Capreolus.*
        - Palmatis, Animali ipſo
          - Maximo & altiſſimo: *Alce.*
          - Minore: *Animal Bezoarticum Occidentale.*
    - Non Ruminantia, auriculis externis

a b

Tro-

a b

Troglodytes, in hoc genere maximum: *Mus Alpinus.*
Foramina pedibus non excavans,
Majus: *Rattus domeſticus.*
Minus: *Mus domeſticus.*
Amphibia, cauda nuda, lata: *Caſtor.*
Quaternis, carnivora, roſtro
Brevi, capite rotundiore, cauda
Longa, pelle
Unicolore, ſeu maculis carente, in hoc genere maximum: *Leo.*
Maculoſa,
Majus: *Pardus.*
Mediæ magnitudinis: *Lynx.*
Minus: *Felis*, *Catus.*
Breviſſima, Pilis longis undique veſtita: *Urſus.*
Productiore, quæ vel
Terreſtria, folliculis odoriferis
Carentia, cauda
Productiore, pilis
Denſis & longis veſtita, auriculis erectis,
(Major: *Lupus.*
(Minor: *Vulpes.*
Brevibus & rarioribus: *Canis.*
Brevi, cruribus brevibus, pilo rigido longo: *Taxus.*
Prædita, cauda producta: *Animal Zibethicum.*
Amphibia: *Lutra.*
Pluribus aut incerto numero, roſtro productiore cute, &c.

De Quadrupedibus Ungulatis.

Quadrupeda Solidungula.

I. *De Equo.*

A*B Aſino differt magnitudine, qua eum excellit, auriculis minoribus, juba longiore, caudâ undique ſetis prælongis obſita*, Raii Synop. A. 62.

A. Equus, *Offic. Schrod.* v. 285. *Aldrov. de Quad.* 12. *Mer. Pin.* 166. *Geſn. de Quad.* 403. *Jonſ. de Quad.* 1. *Schw. Quad.* 89. *Raii Synop. A.* 62. A. *The Horſe.* Gal. *Cheval.* G. Pferd. B. *Paard. Uſu.* Sanguis, Coagulum, Lac, Stercus, Lichen; Teſtes, Pinguedo, Ungulæ, Pili, Saliva, Dens, Lapis *Hippolithus* dictus in ventriculo aut inteſtinis repertus, uti Lapidi Bezoar Occidentali, figura & laminea ſtructura non abſimilis eſt. *Vires.* Sanguis admiſcetur ſepticis ac cauſticis. *Coagulum* (*Hippacen* vocant) privatim cœliacis, Dyſenteriaciſque convenit, *Lac* utile cenſetur Epilepticis, Phthiſicis, Tuſſientibus, Aſthmaticis. *Stercus* extrinſecus ſanguinis eruptiones cohibet, fœtum mortuum, ac ſecundinas expellit. Internè propinatur in dolore colico, ac ſtrangulatu uteri, in pleuritide, & ſimiliter in fœtu mortuo, & ſecundinis expellendis. N. Præſtat ex Equo non caſtrato. *Licheues* laudantur peculiariter in uterinas ſuffocationes, ut & ad morbum comitialem & calculum. *Teſtes*, ad ſecundinas pellendas remedium præſentiſſimum; commendatur quoque in doloribus colicis. *Pinguedo* illinitur commodè articulis luxatis. *Ungula* partus mortuos exturbat, pediculos fugat. *Pili* ſanguinis fluxum reprimunt. *Saliva* ſpuma oris triduo pota tuſſim ſanat, fervorem faucium contundit. *Dentes* primum naſcentes dentitionem facilitare dicuntur. Lapis (Hippolithus dictus) cum Lapidi Bezoar Occidentali viribus eundem æmulari ſtatuitur, *Schrod.*

II. *De Aſino.*

A*Nimal eſt Equo minus, ignavius, tardius, ſtupidius, auriculis longioribus, jubâ non adeò promiſſâ, cauda longiore, in extremo tantùm ſetoſâ: frigoris minus patiens*, R. Synop. Animal.

A. Aſinus, *Offic. Schrod.* v. 269. *Mer. Pin.* 166. *Schw. Quad.* 61. *Raii Synop. A.* 63. *Aldrov. de Quad.* 295. *Jonſ. de Quad.* 12. *Charlt. Exer.* 4. *Geſn. de Quad.* 1. A. *The Aſs.* Gal. *Ane.* G. Eſel. B. *Eſel. Uſu.* Ungula, Sanguis, Lac, Urina, Stercus. *Vires.* Ungula in Morbo comitiali ungulæ Alcis vicaria cenſetur. Extrinſecus commendatur cinis ad diſcutiendas ſtrumas; & ſanandos perniones, ad rimas cutis conſolidandas, apoſtemata diſcutienda, pterygium oculorum tollendum, ad fœtum mortuum eliminandum, ad Epilepticas & Hyſtericas excitandas. *Sanguis* ſudorem ciet; Pulli aſini ſanguis Icterum curat. *Lac* nutrit, abſtergit fortiter; hinc utile in Phthiſi, in morbis ventriculi, renum abſceſſu, veſicæ lithiaſi, arthriticis doloribus,

 laxat

laxat nimirum alvum, abſtergit vias urinarias; ciet menſes. Extrinſecus adhibitum, ſtabilit gingivas, compeſcit dolores podagricos, facieique gratum conciliat pallorem. *Urina* medetur peculiariter morbis renum (inquit *Dioſcorides*) tum & ſcabiei, verrucis & callis, membrorum atrophiæ & paralyſi, podagricisque doloribus, &c. *Stercus* ſanguinem ſiſtit, *Schrod.*

III. *De Mulo.*

A. MUlus, *Offic.* *Schrod.* v. 302. *Aldrov. de Quad.* 358. *Geſn. de Quad.* 702. *Charlt. Exer.* 4. *Mer. Pin.* 166. *Jonſ. de Quad.* 15. *Schw. Quad.* 62. *Raii Synop. A.* 64. A. *The Mule.* Gal. *Mulet.* G. Maul-Eſel. B. *Muil-Eſel.* Non eſt certa & conſtans Animalis ſpecies, ſed hybrida & ſpuria, ab Aſino Equam ineunte genita, *Raii Synop. A.* *Uſu.* Ungula, Urina, Stercus. *Vires.* Ungula ſuffitu menſes nimium fluentes ſiſtit. *Cinis* potus ſteriles reddit; illitus Alopeciæ ſubvenit. *Urina* cum luto ſuo pedum clavos curat. *Stercus* menſium fluxum ſiſtit, & Dyſenteriæ opitulatur, dolori Lienis ſubvenit, *Schrod.*

IV. *De Onagra.*

A. ONager, *Raii Synop. A.* 63. *Aldrov. de Quad.* 352. *Jonſ. de Quad.* 14. *Charlt. Exer.* 4. Onager ſive Aſinus ſylveſtris, *Geſn. de Quad.* 21. A. *The Wild Aſs.* Gal. *Ane ſauvage.* G. Wald-Eſel. B. *Een Wild Eſel.* Sunt qui ab Aſino domeſtico non aliter differre exiſtimant, quam ut ferum & ſylveſtrem a cicuri & manſueto: Alii pro diverſa ſpecie habent. In uſum medicum non venit, eorum autem pelles apud mechanicos *Chagrin* vocatur.

Quadrupeda Biſulca.

V. *De Bove.*

A Reliquis hujus generis differt magnitudine, cornibus æqualibus & minimè rugoſis, paleari ſub collo dependente, papillis quatuor ſitu mutuò proximis ſub imo ventre, R. Synop. Animal. p. 70.

A. Bos, *Offic.* *Schrod.* v. 269. *Schw. Quad.* 63. *Aldrov. de Quad. Biſul.* 13. *Geſn. de Quad.* 25. Bos domeſticus, *Jonſ. de Quad* 26. *Charlt. Exer.* 8. *Raii Synop. A.* 70. Mas *Taurus.* A. *The Bull.* Gal. *Taureau* G. Stier B. *Stier.* dicitur, fœmina *Vacca* A. *The Cow.* Gal. *Vache.* G. Kuh. B. *Koe.* Fœtus *Vitulus* A. *The Calf.* Gal. *Veau.* G. Kalb. B. *Kalf.* Animal eſt vulgo notiſſimum. *Uſu.* Cornu, Fel, Jecur, Splen, Sanguis, Medulla, Sevum, Axungia ſeu oleum ex pedibus, Ungulæ, Urina, Stercus, Lapilli, Lac, Butyrum, Caſeus, Priapus, Oſſa, *Vires.* *Cornu* rari uſus eſt: Vidi tamen ſcobem exhiberi contra Epilepſiam; adhibetur quoque in ſuffitu, ad aërem contagioſum corrigendum. *Fel* bubulum præſtat fere omnium quadrupedum fellibus; ſpecificè aurium medetur ſuſurro, ac dolori, alvum movet. (Lumbricos necat.) *Jecur* rari uſus eſt; ejus loco vituli hepar, pro hepate ſcilicet corroborando, in decoctis adhiberi fere ſolet. *Splen* inſervit potiſſimum decoctioni ac extractioni pro arcenda ſplenis duritie, menſiumque ſuppreſſione. Sunt & qui extrinſecus ſpleni illinunt. *Sanguis*, intrinſecus ſingularem opem fert dyſentericis, menſium & internis hæmorrhagiis. Extrinſecus diſcutit & emollit tumores, faciem extergit. *Medulla vitulina* poſt cervinam locum primum bonitatis obtinet, vim habet indurata & Scirrhoſa corpora emolliendi, ſive muſculis, ſive tendinibus, ſive ligamentis, ſive etiam viſceribus ipſis durities acciderit. Quin peſſi quoque inde conſiunt, uterum emollientes. Bovinum proximum bonitatis locum habet: Præterque vires generales, trementia membra reficit, nervis induratis confert. *Sevum*, præter vires generales, uſurpatur ſpecialiter ad mortificationem inteſtinorum & teneſmum, ut & ad ulcera & rimas la-

labiorum, podagricis & Scirrhoſis affectibus medetur. Oleum ex pedibus uſitata vulgò eſt in molliendis tumoribus, leniendis doloribus, luxationeque articulorum. *Ungulæ* adhiberi ſolent in ſuffumigio ad arcendum aerem malignum. *Urina*, aurium dolores lenit. *Stercus vaccinum* refrigerat, ſiccatque moderatè, diſcutit, dolores inſigniter mitigat. *Vitulinus* Eryſipelati convenit. *Lapillus ex ventriculo* extractus medetur Icteritiæ; ſpecificè comminuit ac conſumit calculum. Lapillus Fellis in pulverem redactus errhinum exhibet egregium. *Lac Vaccinum* craſſum eſt, nutrit benè, Renum & Veſicæ dolori convenit, Diarrhœæ, Dyſenteriæ, Teneſmo eroſionique inteſtinorum ſuccurrit. *Butyrum*, calfacit moderatè, emollit, digerit, lenit, reſolvit, laxat, oculorum hebetudini prodeſt. *Caſeus* recens, mollis podagricorum dolores lenit, hepatis æſtum mitigat. Exomphalo Infantum ſuccurrit. *Priapus* Tauri dyſenteriacis prodeſt. *Oſſa* ad corroboranda viſcera, & ad arcendam Epilepſiam à nonnullis adhibentur, *Schrod.*

VI. *De Bubalo.*

B*Ove domeſtico major eſt, corpore craſſiore, cute duriſſima, cornibus magnis ſeu craſſis, intortis, & nigris*, R. Synop. Animal. p. 72.

A. Bubalus, *Offic. Schrod.* v. 272. *Geſn. de Quad.* 122. Bubalus Italis Bufalo, *Raii Synop. A.* 72. Buffelus, *Bellon. Obſ.* edit. *Cluſ.* 102. *Jonſ. de Quad.* 38. Buffalus ſive Bubulus vulgaris, *Aldrov. de Quad. Biſul.* 365. A. *The Buffal.* Gal. *Buffle.* G. Büffel. B. *Een Buffel. Uſu.* Cornua & Ungulæ, Sevum, Stercus, &c. *Vires.* Cornua & Ungulæ medentur ſpaſmo. Sevum, Stercus, &c. eiſdem cum Bovino pollet, *Schrod.*

Veterum *Bubalum* eſſe hoc Animal Hiſtoriæ Quadrupedum ſcriptores negant; ſed potiùs Bovem illum ſylveſtrem Indicum *Ariſtoteli*, ſine nomine deſcriptum, & *Arachotis* adſcriptum, *Hiſt.* 2. *cap.* 1. Nobis tamen (inquit doctiſſimus & clariſſimus *Raius*) veriſimile videtur, Bubali nomen una cum Animali ipſo in Italiam migraſſe; Proinde loco ſuo natali, qui India eſt, aut Aſia, Bubalum fuiſſe dictum, *R. Synop. Animal.* Bovem Africanum pro Bubalo veterum habet *Bellonius*, *Obſ. lib.* 2. *cap.* 50.

VII. *De Ove.*

O*Vis Animal eſt lanigerum, roſtro quàm Bos anguſtiore; cornibus rugoſis, recurvis, & in ſpiras convolutis, papillis binis*, Raii Synop. Animal. p. 73.

A. Ovis, *Offic. Schrod.* v. 303. *Schw. de Quad.* 57. *Jonſ. de Quad.* 38. *Geſn. de Quad.* 770. *Aldrov. de Quad. Biſul.* 370. Ovis domeſtica, *Raii Synop. A.* 73. Mas Aries dicitur, fœtus Agnus. A. *The Sheep.* Gal. *Brebis.* G. Schaaff. B. *Schaap. Uſu.* Cerebrum, Fel, Oeſypus, Lana ſuccida, Sevum, Pulmones, Omentum, Stercus, Urina, Veſica, Caput, Pedes, Oſſa incinerata, Coagulum. *Vires.* Cerebrum *Arietis* prodeſſe aiunt in ſomno immoderato arcendo, in morbis epidemicis, facilitate dentitionum. *Fel* ſolvit alvum, carcinoma exterius ſanat, auribus purulentis auxilio eſt. Fel *Agni* ad morbum comitialem exhibetur. *Oeſypus* emollit, reſolvit, calefacit, dolores ſedat; luxatis, contuſis & ſimilibus convenit. *Lana Agnina* colli tumoribus leniendis ac molliendis confert. *Lana ſuccida* calfacit, emollit, lenit, viribuſque cum *Oeſypo* convenit. *Sevum* datum cum vino rubro, ſanguinem ſiſtit; diarrhœam, dyſenteriam & tormina ventris curat. *Pulmones* capiti impoſiti dolores & æſtum mitigant, feroceſque ſpiritus ſopiunt: Hinc uſus præcipui in phrenitide, vigiliis, &c. *Omentum* calidum colico medetur dolori. *Stercus* vim hâbet refrigerandi, exſiccandi, aperiendi, & diſcutiendi: Hinc maximi uſus in aurigine, &c. Extrinſecus convenit in tumore ſplenis, in thymis, clavis, verruca, tumoribus cutaneis, &c. maximi itidem ſolaminis eſt in ambuſtis. *Urina* ſumpta aquam intercutem abigit. *Veſica* cremata, & exhibita iis, qui urinam invitè reddunt, ſuccurrit, *Caput* & *Pedes* Vervecis in aqua fluente optimè decocta, atrophiæ & contracturæ ſubveniunt. *Oſſa incinerata* Agni conſolidationem vulnerum, etiam eorum, quæ difficilioris ſunt conſolidationis, promovent. *Coagulum* valet ad venena, ad lac coagulatum, ad morſus venenatos, *Schrod.*

VIII.

VIII. *De Caprino Genere.*

AB *Ove differt, quod pilis, non lanâ veſtiatur, cornua rectiora, nec adeo contorta obtineat*, R. Synop. Animal. p. 77.

A. 1. Caper, *Offic. Schrod.* v. 275. *Mer. Pin.* 166. *Aldrov. de Quad. Biſul.* 619. *Charlt. Exer.* 9. *Jonſ. de Quad.* 46. *Geſn. de Quad.* 265. *Schw. de Quad.* 98. Capra domeſtica, *Raii Synop. A.* 77. Mas Hircus dicitur, fœmina Capra, fœtus Hœdus. A. *The Goat.* Gal. *Chevre.* G. Geiß/ Ziege. B. *Geit.* Locis arduis gaudet. *Uſu.* Sanguis, Medulla, Sevum, Lac, Serum lactis, Lapilli, Stercus, Urina Veſica, Omentum, Pellis, Fel. *Vires.* Sanguis hircinus habetur alexipharmacus, obſtruit, dyſentericis convenit, ſanguinem concretum reſolvit, calculum atterit. *Medulla* hircina acrior eſt ac ſiccior reliquis, ideoque & efficacior. *Sevum* hircinum validiſſimè diſcutit, podagricis auxiliatur, ſtranguriam tollit, hæmorrhoidum dolores lenit. *Lac* caprinum nutrit, abſtergit, febri hectica laborantibus & phthiſicis, conſumptiſque ac emaciatis optimè convenit. *Serum* ejus præſtat reliquis ſeris, aperit, abſtergit, incidit, laxat: hinc frequenti uſu ad infuſiones purgandæ melancholiae recipitur. *Lapilli* in ventriculis & felle repenti commendantur vi diaphoretica & reſolutiva. *Stercus* calfacit, ſiccat, abſtergit, digerit, aperit, acriſque eſt facultatis: hinc uſus præcipui in duris tumoribus lienis, & aliarum partium, in parotidibus, ac bubonibus, in ulceribus deſperatis conſolidandis, in hydrope, in coxendicum dolore; uſtum tenuioris eſt ſubſtantiæ, congruitque ad omnia vitia, quæ extergi debent, ut ad alopecias, lichenas, &c. Intrinſecus convenit Spleneticis; exhibetur itidem in ictero, menſtruis retentis, & morbis ſimilibus. *Urina* Hirci commendatur præ reliquis omnibus urinis ad calculi attritionem, urinæque expulſionem: hinc convenit in hydrope, &c. *Veſica* urinaria exſiccata, ac pulveriſata, urinæ incontinentiam peculiariter curare dicitur. *Omentum* calidè impoſitum mitigat feroces & ebullientes ſpiritus: hinc prodeſt in doloribus colicis, in mania, &c. *Pellis* ſedat diarrhœam, ſiſtit hæmorrhagias, & præcipue narium. *Fel* febrim quotidianam curat, *Schrod.*

A. 2. Ibex, *Offic. Aldrov. de Quad. Biſul.* 730. *Geſn. de Quad.* 303. *Charlt. Exer.* 10. *Jonſ. de Quad.* 53. *Raii Synop. A.* 77. Hircus ferus, *Bellon. Obſ.* ed. *Clus.* 20. A. *The Stone-Buck.* Gal. *Bouc-Etain.* G. Ein Steinbeck/ Eibiſch-Geiß. B. *Een Steenbok.* Summarum Alpium incola eſt. *Uſu.* Sanguis, Fimus. *Vires.* Sanguinem in vino ſumptum ad calculum commendat *Geſn.* Fimum in iſchiadicis & arthriticis laudat *Marcel.* Coagulum eaſdem cum leporino vires habet, *Seraph.*

A. 3. Capra Alpina, *Offic.* Capra Alpina ſive Rubi-capra, *Schrod.* v. 276. Rupi-capra, *Bellon. Obſ.* ed. *Cluſ.* 57. *Jonſ. de Quad.* 52. *Geſn. de Quad.* 292. *Charlt. Exer.* 9. *Raii Synop. A.* 78. Dorcas ſive Rupicapra, *Aldrov. de Quad. Biſul.* 725. A. *The Chamois or Gems.* Gal. *Yſard, Chamois.* G. Gembß. B. *AlpiſeGeit, (wilde Geit.)* In Alpibus Helveticis, & Rhæticis frequens. Caprarum genus ſylveſtre eſt, magnitudine ac figura domeſticis conforme, cornibus brevibus, extremo aduncis ſeu hamatis. *Uſu.* Sanguis, Sevum, Jecur, Fel, Stercus. Lapis Ægagropilus dictus, Ægagropila, Bezoar Germanicum, *Mont. Exot.* 5. in ventriculo repertus, varius & maximus, ad juglandis magnitudinem aſcendens, ex triplici ſubſtantia quaſi compoſitus; quarum interior germina, aut fibras radicum, aut filamenta, aut cauliculos plantarum ſucco concretos compacta refert. Exterior coriaceam cutem, interdum tamen lignoſum corticem quandam coloris aut cinericei, aut nigri, ponderis leviſſimi. *Vires.* Sanguis recens vertiginis eſt medela. *Sevum* phthiſi, exulcerationique pulmonum ſuccurrit. *Jecur* alvi fluxum ſiſtit. *Fel* oculorum nubeculæ nyctalopiæque auxilio eſt. *Stercus* calculum atterit, & expellit. *Ægagropila*, hujus vires experientia docuit inſignes eſſe ad febres malignas, venena, peſtem, & ſimilia, unde alii *Bezoar Germanicum* vocant, *Schrod.* Laudantur potiſſimum in partu difficili, & in omnibus fere morbis malignis, *Ammannus.* Qui plura de Ægagropilis velit, conſulat *Georgium Velechium.*

A. 4. Antilopus, *Offic.* Gazella Africana, *Raii Synop. A.* 79. Capra ſtrepſiceros, *Aldrov. de Quad. Biſul.* 740. *Charlt. Exer.* 10. Strepſiceros, *Bellon. Obſ.* ed. *Cluſ.* 21. *Caii de Animal.* 56. *Geſn. de Quad.* 294. A. *The Antelope.* Gal. *Gazelle d'Afrique dite Antilope, (Bete ſauvage engendrée d'un Cerf & d'une chevre.)* G. Eine Indianiſche Geiß / Antilope. B. *Een Indiaanſe Geit.* Africæ incola eſt. *Uſu.* Ungula, Cornua. *Vires.* Antepileptica & antihyſterica eſſe exiſtimatur.

A. 5. Capra ſive Gazella Bezoardica Orientalis, *Offic.* Gazella, rectis, longiſſimis, nigris, prope caput tantum annulatis, *Raii Synop. A.* 79. Capri-cerva Orientalis, è qua Lapis Bezoar Orientalis,

lis, *Schrod.* v. 277. Caper ſive Hircus Bezoarticus, *Aldrov. de Quad. Biſul.* 755. Capra ſive Hircus Bezoarticus, vel potius Pazaharticus, *Jonſ. de Quad.* 56. Hircus Bezorticus, *Charlt. Exer.* 11. A. *The Bezoar-Goat*, Gal. *Gazelle.* G. Bezoar-Geiß. B. *Een Ooſtindiſe Bezoardiſe Geit.* à Perſis *Paſer* nominata. Animal eſt in Perſia & India Orientali degens. *Uſu.* Lapis in ventriculo repertus, *Bezoar Orientalis* dictus, *Offic.* Bezoard Orientalis, *Ind. Med.* xxi. Bezoar Orientale, *Mont. Exot.* 5. Lapis Bezoar Orientalis verus & pretioſus, *Kemph. Amœn. Exot.* 398. Figura ſcilicet variante ovali, rotunda, ſeſſili, lævi, & ſplendente, intus interdum cava; ſubſtantia à laminis inſtar cæparum ſibi invicem incumbentibus compacta; variante etiam colore, ſed plerumque ſunt atro-virente, palleſcente, &c. odore nullo, magnitudine & pondere variant. Frequenter adulteratur, notas ergo bonitatis ab Auctoribus paſſim deſcriptas, apud *Schroderum* videſis, quo lectorem remitto. *Vires.* Corroborat, ſudores ciet, alexipharmacus eſt, ideoque utilis in vertigine, epilepſia, lipothymia, palpitatione cordis, ictero, colica, dyſenteria, vermificatione, calculo, menſibus obſtructis, partu difficili, melancholia. Præcipue autem in peſte, febribus malignis, venenis aſſumptis, &c. *Schrod.* Nonnulli, & inter eos nuper *Fredericus Slare*, M. D. exiſtimant pleroſque noſtras Lapides *Bezoar* factitios eſſe, quod tantus eorum numerus quotannis in Europam importetur: Hæc opinio nobis ex eo oritur, quod unum Animal unum vel alterum tantum lapidem habere putetur; attamen *P. Camillus* aſſerit, in cervo quodam emaciato Lapides ſexaginta inventos eſſe, quorum plerique fuerunt magnitudinis Nucis Avellanæ.

IX. *De Cervino Genere.*

CErvinum Genus cornibus quotannis deciduis, ſolidis, ramoſis, ab aliis Ruminantibus Cornigeris abundè diſtinguitur, ut alias notas conquirere non ſit opus, Raii Synop. A.

A. 1. Cervus, *Offic. Schrod.* v. 281. *Aldrov. de Quad. Biſul.* 769. *Geſn. de Quad.* 326. *Charlt. Ex.* 11. *Schw. de Quad.* 81. *Raii Synop. A.* 84. *Jonſ. de Quad.* 68. Mas. A. *a Stag* vel *Hart*, Gal. *Cerf.* G. Hirſch. B. *Hart.* fœmina A. *a Hind.* Gal. *Biche.* G. Hinde. B. *Hinde.* fœtus. A. *a Calf.* Gal. *Faon*, *Fan.* G Rehe / Rehe-Kalb. B. *Ree, Rhee-kalf.* In Vivariis paſſim enutritur. *Uſu.* Cornu. Os de Corde eſt arteriarum in baſi cordis concurſus, inquit *Schroderus*, qui cum ætate, & imprimis turgeſcentiæ tempore, durior fit, & in Os degenerat; Priapus, Teſticuli, Sanguis, Lachrymæ, Medulla, Sevum, Aſtragalus, & Lapis. *Vires.* Cornu crudum reſiſtit putredini, malignitatem corrigit, ſudorem ciet, balſamum humanum corroborat. Hinc uſus ejus proficuus in variolis, morbillis, febribus putridis, & malignis, aliiſque morbis, ubi ſudore opus eſt. *Os Cordis* peculiariter cordi convenit, idque à malignitate tuetur, cuſtodit partum, & prægnantibus mirè conducit. *Priapus* diureticus eſt, Venerem ſtimulat, dyſentericis, colique dolore correptis auxiliatur. *Teſticuli* concubitum cum voluptate excitant. *Sanguis* dyſenterias & cœliacorum profluvia ſiſtit; eſt & efficax contra toxica; commendatur ad dolores coxendicis & lateris. *Lachrymæ* ſiccant, aſtringunt, corroborant, ſudorem cient, ideoque adverſus venena, morboſque contagioſos quàm ſumme celebrantur, ut vel cum *Lapide Bezoar* viribus certare dicantur. Proſunt quoque in difficultate partus, adeo ut earum vis nuper adhuc ſit comperta in mortuo etiam fœtu expellendo. *Medulla* fere omnium laudatiſſima eſt, præſtat quoque præ reliquis in ulceribus malignis, &c. *Sevum* commendatur præ aliis in tumoribus molliendis, vulneribus aſtringendis: perniones perſanat, dolores ſedat. *Aſtragalus* utilis eſt dyſentericis. Lapis in ventriculo repertus cum Lapide Bezoar viribus ſuis convenire dicitur, *Schrod.* An Oſſa, quæ in Officinis pro *Oſſibus Cordis Cervi* venduntur, ſemper ſunt genuina, inter Auctores magna eſt diſſenſio; nec immerito in dubium venit, quia in Bobus etiam reperiuntur, ut à quibuſdam affirmatur. *Plempius* pleraque *Oſſa Cordis Cervi* putat eſſe *Oſſa Hyoidea*; figura enim iiſdem fere eadem eſt.

A. 2. Cervus minor Americanus Bezoarticus, *Offic.* Capri cerva Occidentalis, *Schrod.* v. 278. Mazama ſeu Cervus, *Hern.* 324. Caguacu-ete, *Marcg.* 235. Caguacu-apara, *Ejuſd.* Sive mas & fœmina, *Raii Synop. A* 90. *Piſ.* (edit. 1658.) 98. A. *The leſſer American Deer.* Gal. *Eſpece de Chevre ſauvage, dont on tire le Bezoar Occidental.* G. Bezoar Thier. B. *Een Weſt-Indiſe Bezoardiſe Dier.* Animal mas à *Piſone* bene depingitur. Americæ incola eſt. *Uſu.* Lapis in ventriculo reperta, Bezoar Occidentalis, *Offic.* dictus, Lapis Bezoar Peruvianus *Monardi*, *Cluſ. Exot.* 327. Subſtantia eſt lapidea, Bezoar Orientali fragilior, & laxior, foris ſcabra, & minus lævi, colore cinericeo, tunicata, forma rotunda, magnitudine

ne varia, res heterogeneas in medio continens. *Vires.* Iiſdem viribus celebris eſt cum Orientali, cujus tamen bonitati non parum cedit, &c. *Schrod.*

Nuperrimè mihi ex Carolina Auſtrali tranſmiſſus eſt à Pronepote meo, *Thoma Dale*, M. D. *Lapis Bezoar*, qui in Cervi Americani ſupra citati ventriculo inventus eſt, magnitudinis ovi columbini; accrevit quatuor diſtinctis laminis, fuſci coloris; nuclei magnæ Glandis Americanæ, & omnes nuclei iſtius impreſſiones intus habuit, quod Lapidem genuinum eſſe mihi plene perſuaſit.

A. 3. Rangifer, *Offic.* *Jonſ. de Quad.* 64. *Charlt. Exer.* 12. Cervus Rangifer, *Raii Synop. A.* 88. Tarandus, *Aldrov. de Quad. Biſul.* 859. Tarandus ſeu Rangifer, *Geſn. de Quad.* 840. Tarandus, *Agricol. Eliot.* A. *The Rain-Deer.* Gal. *Rangier, Rennes.* G. Eine Reiner/ Renneſchier. B. *Een Ren-Dier.* In Lapponia invenitur. *Uſu.* Cornu, Ungula. *Vires.* In ſpaſmaticis proſunt, *Jonſ.*

A. 4. Capreolus, *Offic.* *Schrod.* v. 278. *Schw. de Quad.* 78. *Mer. Pin.* 166. Caprea Plinii, *Jonſ. de Quad.* 54. Caprea Plinii, Capreolus, *Aldrov. de Quad. Biſul.* 738. *Raii Synop. A.* 89. Caprea ſive Capreolus, *Geſn. de Quad.* 296. Dorcas, Capreolus, *Charlt. Exer.* 12. A. *The Roe-Buck.* Gal. *Chevreuil.* G. Ein Rehebock. B. *Een klein Reebok*, (*een wilt Geitje*). Habetur in Scotia. *Uſu.* Coagulum, Jecur, Fel, Stercus. *Vires.* *Coagulum* diarrhœæ, & dyſenteriæ convenit. *Jecur* oculorum aciem reficere creditur, ſanguinis hæmorrhagiam, & præcipue narium ſiſtit. *Fel* maculas faciei abſtergit, oculorum albugines, & nubeculas, alioſque affectus curat, aurium tinnitus reprimit, odontalgiam mitigat. *Stercus* icterum ſolvit, *Schrod.*

A. 5. Dama, *Offic.* *Bellon. Obſ.* ed. *Cluſ.* 57. Dama vulgaris, *Mer. Pin.* 166. *Aldrov. de Quad. Biſul.* 741. *Jonſ. de Quad.* 55. Dama vulgaris ſive Recentiorum, *Geſn. de Quad.* 307. Cervus Platyceros, vel Platyceros ſimpliciter dictus Plinio; Dama vulgaris, *Raii Synop A.* 85. Mas A. *the Buck.* Gal. *Daim.* G. Ein Dam Hirſch/ Dam-Thier. B. *Een Das.* Foemina A. *the Doe.* Gal. *Chamois.* G. Dam-Hinde. B. *'t Wyfje van een Das.* Hinnulus A. *the Fawn* dicta *the Fallow-Deer.* Gal. *Fan.* G. Rehe-Kalb. B. *Ree-Kalf.* In vivariis. *Uſu.* Cornua. *Vires.* Cum cornibus Cervi viribus convenit.

A. 6. Alce, *Offic.* *Schrod.* v. 267. *Schw. de Quad.* 53. *Geſn. de Quad.* 1. *Aldrov. de Quad. Biſul.* 866. *Charlt. Exer.* 12. *Jonſ. de Quad.* 65. *Raii Synop. A.* 86. A. *The Elk.* Gal *Elan.* G. Elend. B. *Eland.* Animal eſt gregarium, biſulcum, cornibus palmatis in hoc genere maximum. *Uſu.* Ungula, Nervi. *Vires.* Ungula ſpecifica virtute celebratur adverſus epilepſiam, tum provocando, tum curando, idque uſu tam interno, quam externo. Internè propinatur ſcobs. Externè includitur particula annulo, geſtaturque digito, qui minimo proximus eſt, ut palmam reſpiciat: Inditur itidem pugno, applicatur pulſui, immittitur in aurem ſiniſtram, ſuſpenditur de collo, ut cutim attingat. *Nervi* circumligantur membris ſpaſmo obnoxiis, *Schrod.*

X. *De Porco.*

Porcinum genus ſunt Quadrupeda biſulca, non ruminantia, pilis rigidis, roſtro oblongo, in planum rotundum terminato, in quo nares, papillis plurimis multipara.

A. 1. Porcus, *Offic.* Porcus domeſticus ſive Sus, *Raii Synop. A.* 92. Sus, *Aldrov. de Quad. Biſul.* 937. *Geſn. de Quad.* 872. *Jonſ. de Quad.* 70. *Charlt. Exer.* 13. *Schw. de Quad.* 123. Mas *Aper*, A. *the Boar.* Gal. *Porc.* G. Schwein. B. *Een Zwyn*, *Varken.* Fœmina *Sus*, A. *the Sow.* Gal. *Truye.* G. Sau. B. *Sog.* Fœtus *Porcellus*, A. *a Pig. The tame Swine or Hog.* Gal. *Jeune Cochon.* G. Fehlin/ abgeſeugtes Fehlin. B. *Speen Varken*, *een Bigge.* *Uſu.* Axungia, Fel, Stercus, Pulmo, Aſtragalus, Veſica. *Vires.* Axungia calfacit minus, ideoque in unguenta refrigerantia infertur, inveteratos dolores lumborum & articulorum ſedat. *Fel* ſuillum contra aurium ulcera, reliquaque omnia magno ſucceſſu adhiberi, ſcribit *Dioſcorides.* Pilorum proventum impedit. *Stercus* emollit, diſcutit: hinc prodeſt in prurigine, exanthematibus, clavis pedum, aliiſque tuberculis duris; ictibus medetur animalium venenatorum, hæmorrhagiam narium ſiſtit. *Pulmo* mirificè prodeſt impoſitus attritui à calceamentis contracto. *Aſtragalus* commendatur ad fracturas oſſium, ut & ad coli capitiſque dolores. *Veſica* juvat eos, qui inviti lotium reddunt, *Schrod.* Eadem præſtat pubi impoſita. Urinam ciere fertur, *Plin.*

A. 2. Aper, *Offic.* *Schrod.* v. 268. *Schw. de Quad.* 54. *Aldrov de Quad. Biſul.* 1013. *Geſn. de Quad.* 918. *Jonſ. de Quad.* 74. *Charlt. Exer.* 13. *Raii Synop. A.* 96. A. *The Wild*

Swi-

Swine, *or Boar.* Gal. *Sanglier*, *Porc ſauvage.* G. Wild-Schwein / Eber. B. *Een Wild-Varken.* *Uſu.* Adeps, Dens, Priapus, Fel, Stercus, Urina. *Vires.* Adeps, ut domeſtico cognatus eſt, ita & vires communes obtinet, ſed fortiores. *Dens* ſpecificè in pleuritide exhibetur: cynanchen curat. *Priapus*, & *Teſticuli* ad veneris impotentiam ac prolificationem faciunt. *Fel* ſtrumas diſcutit. *Stercus* aridum rejectiones ſanguinis ſiſtere creditur, id quod etiam præſtat extrinſecus admotum. *Urina* comminuit ſpecifice veſicæ calculos, eoſque expellit, *Schrod.*

Quadrupeda Quadriſulca.

ANimalia, *quæ Quadriſulca appellamus*, *quatuor habent ungulas antrorſum ſitas*, *ſaltem exteriores ad latus mediarum*, *velut in eadem peripheria circulari*, *non retro tantopere ab anterioribus remotas & reductas*, *ut in Biſulcis*, *nec reliquis tanto minores*, Raii Synop. A. 121.

XI. *De Rhinocerote.*

MAgnitudine *Elephanti æmula*, *cruribus tamen brevioribus*, *ut minus conſpicuum ſit animal*; *imo in nare cornu*, *ab aliis omnibus Quadrupedibus abundè diſtinguitur*, Raii Synop. A.

A. Rhinoceros, *Offic.* *Schrod.* v. 305. *Raii Synop.* *A.* 122. *Mont.* *Exot.* 5. *Aldrov.* *de Quad.* *Biſul.* 878. *Charlt.* *Exer.* 12. *Geſn.* *de Quad.* 842. *Jonſ.* *de Quad.* 66. Abada ſive Rhinoceros, *Bont.* A. *The Rhinoceros.* Gal. *Rhinoceros.* G. Rhinocer. B. *Neusborendier*, *of Rhinoceros.* *Uſu.* Cornu nigrum, fiſſile, cubitum longum, pyramidale, Bubali cornu forma ſuâ repræſentans, ſolidum ſine cavitate. *Vires.* Commendatur ad venena contagioſa, alioſque affectus ſudore opus habentes; ideoque loco Unicornu in hujus defectu eſſe poterit, *Schrod.* Alexipharmaca, cordialia, ſtomachica, diaphoretica, & edulcorans eſſe ſcribit *Mont.*

Quamvis Auctores varia Animalium Quadrupedum Monocerotum genera deſcribant, noſtrâ tamen ſententiâ, omnia præter *Rhinocerotem* factitia ſunt; qui ſolus inter quadrupeda *Monoceros* eſt, & fortaſſe veterum ille, cujus cornu *Ælianus* nigrum eſſe affirmat. Quin & *Schroderus*, aliique cornu *Monocerotis* vires *Rhinocerotis* cornu attribuunt.

XII. *De Hippopotamo.*

HIppopotamus *magnitudine ſuâ*, *crurum brevitate ungulâ quadrifidâ*, *cum Rhinocerote convenit*, Raii Synop. A.

A. Hippopotamus, *Offic.* *Aldrov. de Quad. Digit.* 181. *Geſn. de Quad. Digit.* 493. *Charlt. Exer.* 14. *Jonſ. de Quad.* 76. *Raii Synop. A.* 123. *Mont. Exot.* 5. *Bellon. de Aquat.* 25. A. *The Sea-Horſe.* Gal. *Hippopotame.* G. Ein See-Pferd / Meer-Roß. B. *Een rivier- of water-Paard.* *Uſu.* Teſtes, Dentes. *Vires.* Teſtes exſiccati ac triti contra ſerpentium morſus bibuntur, *Dioſc.* Dentes in annulos tornati, plurimum valere creduntur adverſus ſpaſmum flatulentum, *Charlt.*

XIII. *De Animali Moſchifero.*

A. ANimal Moſchiferum, *Offic.* *Raii Synop. A.* 127. Moſchius ſive Moſchi Capreolus, *Schrod.* v. 301. Capra Moſchus, *Aldrov. de Quad. Biſul.* 743. *Jonſ. de Quad.* 55. Capreolus Moſchi, *Ejuſd. Tab.* xxix. *Geſn. de Quad.* 695. Capra Moſch, aliis Cervus odoratus, *Charlt. Exer.* 10. A. *The Musk-Animal.* Gal. *Gazelle.* G. Biſam-Thier. B. *Muſcus-Dier*, *Muſcus-Kat.* Neque è Caprino, neque è Cervino genere eſſe videtur. *Uſu.* Moſchus, *Offic.* A. *Musk.* Gal. *Muſc.* G. Biſam. B. *Muſcus.* Eſt ſubſtantia grumoſa pinguis, & unctuoſa, ſanguini congrumato ſimilis, ex ferrugineo nigricans, ſaporis ſubacris, & ſubamaricantis, odoris fragrantis & grati, collecta ex folliculis prope umbilicum ſitis. *Vires.* Calfacit, ſiccat, attenuat, diſcutit, cordialis eſt, & alexipharmacus, hinc & cephalicus. Uſus præcipui in omnibus affectionibus cordis, palpitatione, &c. ſpiritus nimirum vitales fovet, ſuſcitat, recreat: Hinc in affectionibus capitis & nervorum, à frigore & craſſis humoribus oriundis, tum & in dolore colico, &c. Externè detergit tenues oculorum albugines, & humidas defluxiones exſiccat, ad venerem concitat, auditum imminutum reſtituit, *Schrod.*

Moſchi ortus ſeu generatio controverſias non leves inter Auctores excitavit, aliis hoc, aliis aliud affirmantibus. Nonnulli enim humorem purulentum & excrementitium eſſe volunt, concoctum, & in folliculum prope Animalis umbilicum collectum. Animal autem, inquiunt, æſtu venereo turgens & laſciviens ventrem petris aut arboribus affricando folliculum dilacerat, & humori prædicto exitum præbet, quæ aëre & ſole coagulata, in hujuſmodi corpus concreſcit. Alii Moſchum non dilaceratione aliqua è folliculo emitti contendunt, ſed per proprium meatum excretorium ſponte effluere. Alii affirmant Moſchum folliculos duntaxat eſſe ex Animalibus occiſis exſectos: quorum opinionem Mercatores noſtri confirmant, qui folliculo ſuo naturali contentum plerumque emunt. Alii ſanguinem extravaſatum, & in Apoſtemata collectum, tumoribus & abſceſſibus Animal tundendo excitatis, eſſe credunt, locis contuſis, ligamento quaſi in folliculos conſtrictis, & exciſis. Alii denique omnes Animalis partes Moſchum præbere opinantur. Nobis Moſchus ſanguis excrementitius eſſe videtur, varias coctiones & alterationes in proprio ſuo folliculo paſſus, & vel naturâ ſecretus, & humanâ induſtriâ collectus, vel in Animalis idonea tempeſtate occiſi, folliculo abſciſſo contentus. At verſipelles mercatores ex ſanguine, pellibus, aliiſque Animalis exuviis Moſcho additis, marſupia, quæ pellis Animalis ſubminiſtrat, inferciunt, ac tanquam vera & genuina venditant. Fucus tamen non latet peritiores. Si enim aduſtum evaporat, verum eſſe creditur, quòd ſi carbonis ad inſtar quidpiam aduſtum remaneat, adulterato actu contaminatum eſt. Qui plura de Moſcho velit, conſulat *Schrockii Hiſtoriam Moſchi*.

De Quadrupedibus Viviparis, Unguiculatis.

Quadrupeda vivipara, unguiculata *ſunt vel digitis non diviſis, ſeu ſeparatis, ſed ſibi invicem cohærentibus, & communi cuti tectis, eorum tantùm extremis in margine pedis extantibus, & unguibus obtuſis minutis,* Raii Synop. A. 131.

XIV. *De Elephante.*

A. Elephas, *Offic. Schrod.* v. 285. *Schw. de Quad.* 87. *Raii Synop. A.* 131. *Aldrov. de Quad.* 418. *Jonſ. de Quad.* 17. *Geſn. de Quad.* 376. *Charlt. Exer.* 4. A. *The Elephant.* Gal. *Elephant.* G. Elephant. B. *Een Olyfant. Uſu.* Dentes bini è maxilla ſuperiore egreſſi, intus albi, extus fuſci. Ebur, *Offic. Mont. Exot.* 5. *Ind. Med.* xlvii. A. *Ivory.* Gal. *Yvoire.* G. Elffenbein. B. *Yvoor*, *Olyfants-tand. Vires.* Ebur refrigerat, & ſiccat, moderatè aſtringit, incidit, viſcera roborat, albas mulierum fluxiones ſiſtit, ictero convenit, lumbricos fugat, diuturnis obſtructionibus confert, ſtomachi dolores & imbecillitatem abigit, epilepſiæ medetur, melancholiam arcet, putredini ac venenis reſiſtit, *Schrod. Præp.* Ebur uſtum, *Offic.* Spodium Arabum, Spodium ex Ebore, Ebur uſtum, *Mont. Exot.* 5. Spodium ſeu Ebur uſtum, *Ind. Med.* A. *Burnt-Ivory.* Gal. *Yvoire brulé.* G. Gebrannt Elffenbein. B. *Verbrandt Yvoor. Vires.* Aſtringit Ebur foſſile, Dens Elephantis petrefactus, Unicornu foſſile, *Mont. Exot.* Ebur foſſile, *Ind. Med.* xlvii. Unicornu ſeu Ebur foſſile, *Ejuſd.* cxxv. Ex eo calcinato fit *Turqueſia factitia*, ibid. *Vires.* Aſtringit, alexipharmacum, cordiale, ſtomachicum, diaphoreticum, & edulcorans eſt, *Mont. Exot.* Turchois, *Offic. Worm. Muſ.* 106. *Charlt. Foſſ.* 39. *Boet.* 265. *De Laet. de Lap.* 87. Turcheſia, *Aldrov. Muſ. Metall.* 902. A. *The Turquois.* Gal. *Turcoiſe.* G. Turchois. B. *Turchois.* Foſſile, aliis gemma eſt opaca, ex viridi, albo, & cæruleo quaſi compoſita, viride æris referens: quidam Jaſpidis ſpeciem eſſe putant. *Vires.* Ad caſum mirabiles ejus vires plurimi experti ſunt. Imprimis memorandum exemplum, quod *Boetius* de ſeipſo refert, p. 266. Ichthiodontis ſpecies eſſe vult *Scylla.* D. *Woodwardus* opinatur corpora iſta, quæ Gemmarii Lapides A. *Turquoiſe* vocitant, haud alia eſſe quàm oſſium fragmenta, cæruleo colore imbuta ex Cupri venis, in quibus inveniuntur. Hæc Gemmarii poliunt, & annulis inſerunt, *Woodw. Attempt.* T. ii. P. ii. p. 18. n. 154. *Brown's Trav.* 61. Turcois d'Auvern.

Qua-

Quadrupeda Unguiculata pedibus biſidis.

XV. *De Camelo.*

A. CAmelus, *Offic. Aldrov. de Quad. Biſul.* 880. *Jonſ. de Quad.* 67. Camelus capſinus, *Charlt. Exer.* 13. Camelus Dromos, *Geſn. de Quad.* 59. Camelus unico in dorſo gibbo, *Raii Synop. A* 143. A. *The Camel. or Dromedary.* Gal. *Chameau.* G. Ein Cameel oder Dromedarius. B. *Een Kemel, Kameel.* In Aſia & Africa invenitur. *Uſu.* Sanguis, Fel, Fimus, Urina. *Vires. Sanguis* dyſenteriam juvat, conceptioni auxiliatur, epilepſiam curat. *Fel* opthalmicum eſt. *Fimus* in apoplexia commendatur. *Urina* ad dentes dealbandos & purgandos vim habere creditur, *Plin.*

Plurimum inter ſe diſſentiunt Auctores de *Camelo* & *Dromedario.* Pariſiani, celeberrimuſque *Joann. Raius,* aliique, *Dromedarium* vocant Animal, quod in tergo unum tantum angulum ſeu gibbum habet, *Camelum* vero duos. Mihi autem narravit vir ingenioſus, qui & Aſiam & Africam nuperrimè inviſit, cui concordat *Jonſonus, Camelum* eſſe Animal, quod unum gibbum in tergo habet, *Dromedarium* vero duos; hocque rariſſimum eſſe Animal, quo Magnates ſoli celeritatis cauſa utuntur, quum *Camelus* in itineribus perficiendis maxime in uſu ſit.

Quadrupeda Vivipara, Amphibia, auriculis externis carentia.

XVI. *De Equo Marino.*

A*Nimal eſt amphibium, magnum, auriculis externis carens, duobus dentibus magnis & recurvis præditum.*

A. Equus marinus, *Offic.* Equus marinus & Hippopotamus falsò dictus, *Raii Synop. A.* 191. Ros marus, *Jonſ. de Piſc. Tab.* xliv. Waleus alius Mors, *Charlt. de Piſc.* 49. Mors ſeu Morſz, vel Roſmarus, *Geſn. de Aquat.* 211. A. *The Sea-horſe.* Gal. *Cheval marin.* G. Wall-Roſs. B. *Zee-Paart. Uſu.* Priapus oſſeus eſt, & rotundus, cubitum & amplius longus, craſſus, ponderoſus, & ſolidus, in fine prope glandem longè craſſior & rotundior. *Dentes,* Dens Ceti marini Mors dicti, *Aldrov. de Piſc.* 687. magni, longi, ac craſſi, ponderoſi, concavi, colore albo. *Vires.* Priapus, hujus pulvis ad pellendum calculum in uſu eſt. *Dentes,* uſus & pretium Ebori comparatur, ex quibus varia conficiunt, ut annulos ad ſpaſmum, &c.

XVII. *De Manati.*

A*Nimal eſt amphibium, magnum, bipes, auriculis externis carens, phytivorum.*

Manati, *Offic. Schrod.* v. 327. *Hern.* 323. *Charlt. de Piſc.* 49. Manati Indorum, *Aldrov. de Piſc.* 728. *Jonſ. de Piſc.* 156. *Rondel. de Piſc.* i. 490. Manati Phocæ genus, *Cluſ. Exot.* 132. Manati ſeu Vacca marina, *Raii Synop. A.* 193. *Sloan. Jam.* ii. 329. A. *The Sea-Cow.* Gal. *Vache marine, Lamentin.* G. See-Kuh. B. *Zee-Koe. Uſu.* Os cruſtaceum, album, Ebori ſimile, ex capite exemptum, idque varia forma. *Vires.* Summè commendatur ad calculos renum & veſicæ comminuendos, dolores nephriticos ac colicos ſedandos. *Schrod.*

XVIII. *De Phoca.*

A. PHoca, *Offic. Charlt de Piſc.* 48. Phoca ſeu Vitulus marinus, *Raii Synop. A.* 189. *Schoneſ. Ichth.* 56. *Aldrov. de Piſc.* 722. *Jonſ. de Piſc.* 156. *Geſn. de Aquat.* 702. Vitulus marinus, *Bellon. de Aquat.* 19. *Rondell. de Piſc.* i. 453. *Mer. Pin.* 167. A. *The Soile, or Sea-Calf.* Gal. *Veau marin.* G. Ein Meer-Kalb/ Meer-Schwein. B. *Zee-Kalf. Uſu.* Caro, Adeps. *Vires.* Caro in epilepſia & ſuffocatione Uteri commendat *Avicen.* Adeps ad morbos mulierum laudat *Hippocrat.*

Quadrupeda Unguiculata pedibus multifidis.

Anthropomorpha.

XIX. *De Simia.*

A. SImia, *Raii Synop. A.* 148. *Aldrov. de Quad. Digit.* 225. *Jonſ. de Quad.* 96. *Schw. de Quad.* 121. *Charlt. Exer.* 16. *Geſn. de Quad. Digit.* 147. A. *The Ape.* Gal. *Singe.* G. Ein Affe. B. *Een Aap.* In ventriculo interdum invenitur Lapis ſeu Bezoar Simiæ, *Ind. Med.* lxv. *Uſu.* Cor, Caro. *Vires.* *Cor* aſſum, & cum melicrato coctum memoriam acuit. *Caro* frigida & ſicca eſt, auſtera, & humoris peſſimi, cibo inutilis, *Schw.*

Quadrupeda vivipara pede multifido, herbivora, binis prælongis dentibus anterioribus in utraque maxilla.

Leporinum Genus.

XX. *De Lepore.*

A. LEpus, *Offic.* *Schrod.* v. 299. *Schw. Quad.* 103. *Mer. Pin.* 168. *Raii Synop. A.* 204. *Aldrov. de Quad. Digit.* 247. *Jonſ. de Quad.* 109. *Geſn. de Quad. Digit.* 605. *Charlt. Exer.* 23. A. *The Hare.* Gal. *Liévre.* G. Haſe. B. *Een Haas.* *Uſu.* Cinis, Caput, Oculus, Sanguis, Pulmo, Cerebrum, Cor, Jecur, Fel, Renes, Teſticuli, Uterus, Coagulum, Aſtragalus, Adeps, Stercus, Pili. *Vires.* Cinis fit ex Lepore integro combuſto, vel ex pelle tota ad nigredinem cinereumve colorem incinerata. Præſtantiſſimum medicamentum eſt in calculo. Alopeciis item & pernionibus extrinſecus medetur. *Caput* alopeciæ ſubvenit, dentes dealbat. *Oculi* valent ad partum difficilem, ſecundinas & molam propellendum. *Sanguis* cutis vitia in facie, uti lentigines, vitiliginemque ſanat; dyſenterias, & cœliacorum profluvia ſiſtit, calculum comminuit. *Pulmo* ſuſpirioſas juvat; epilepſiam curare dicitur; perniones ſanat. *Cerebrum* gingivis infantum aſtrictum, dentitionem facilitat; tremores artuum emendat. *Cor* dicitur itidem epilepſiam curare, dolores uterinos arcere, quartanæ peculiariter mederi. *Jecur* fluxum ſedat alvi, jecinoroſiſque opem fert. *Fel* ophthalmicum & odontalgicum inſigne exhibet. *Renes*, & *Teſticuli* calculoſis propinantur, conceptum juvant, mictionem involuntariam corrigunt, veſicæ morbis ſubveniunt. *Uterus* itidem conceptionem promovet. *Coagulum* ſanguinem concretum diſcutit, conceptionem promovet, epilepſiam arcet, &c. *Aſtragalus* commendatur ad arenulas, colicam, epilepſiam, partûsque enixionem. *Adeps* extrinſecus applicata, maximè ſi vetuſta ſit, tanta pollet attrahendi vi, ut vel ſpiculæ cuti infixa eliciat; inſuper abſciſſus rumpit, dolori dentium medetur. *Stercus* calculoſis prodeſſe dicitur, dyſenteriæ convenit, ambuſtis medetur. *Pili* linimentis ſanguinem ſiſtentibus miſcentur, *Schrod.*

XXI. *De Cuniculo.*

QUoad figuram corporis externam in omnibus fere cum Lepore convenit, magnitudine excepta, quâ illi cedit; carnis tamen colore albo ab eo differre, & proprietate foramina in terra effodiendi, Raii Synop. A.

A. Cuniculus, *Offic.* *Schrod.* v. 284. *Raii Synop. A.* 205. *Mer. Pin.* 168. *Aldrov. de Quad. Digit.* 382. *Schw. de Quad.* 86. *Jonſ. de Quad.* 111. *Geſn. de Quad. Digit.* 362. *Charlt. Exer.* 23. A. *The Rabbit or Coney.* Gal. *Lapin.* G. Kunigluy / Kaninchen. B. *Conyn.* *Uſu.* Integer uſtus, Axungia, Cerebrum. *Vires.* Cuniculus exuſtus medetur anginæ ſive faucium inflammationibus. *Axungia* articulis & nervis induratis utilis eſt. *Cerebrum* venenis reſiſtere creditur. Alioquin leporinæ correſpondens, *Schrod.*

XXII. *De Hyſtrice.*

A. Hyſtrix, *Offic. Charlt Exer.* 19. *Aldrov. de Quad. Digit.* 471. *Geſn. de Quad.* 563. *Jonſ. de Quad.* 119. *Raii Synop. A.* 206. Balatnametinic, *Indis.* A. *The Porcupine.* Gal. *Porc-épi.* G. Ein Stachel-Schwein. B. *Een Stekel-verken, een Egel.* Reperitur in Provincia Caraga magnitudinis Porcelli octimeſtris. *Uſu.* Animal ipſum. Lapis *Pedro del Porco* dictus, in veſicula fellis inventa. Bezoar Hiſtricum, Lapis Hyſtricis, Lapis Malacenſis, Lapis Porcinus, *Mont. Exot.* 5. Lapis ſeu Pila Hyſtricis, *Ind. A ed.* lxv. Ægagropilus potiùs, quàm Lapis dicendus; conſtat enim ex tomento, fibrillis, & materia friabili, ſubrufâ, amaricante, & deforis quibuſdam in partibus, cetaceis, & ſubnigris quaſi unguibus co-opertus; nec laminulatus, aut tunicatus, neque ponderoſus, aut politus, ut Bezoar, ſed levis, & aſperiuſculus, ut Ægagropila. *Vires.* Animal iiſdem affectibus conducere videtur ut Erinaceus, *Jonſ.* Æſtimatur ut maximum Alexipharmacum ex *Obſ.* D. *Tancred. Robinſon*, M. D.

XXIII. *De Caſtore.*

Animal eſt amphibium, *caudâ latâ, oculis parvis, ſubnigris, auriculis externis minutis, brevibus, rotundis.*

A. I. Caſtor, *Offic. Schrod.* v. 279. *Aldrov. de Quad. Digit.* 276. *Charlt. Exer.* 18. *Rondel. de Aquat.* ii. 236. *Jonſ. de Quad.* 102. *Geſn. de Quad. Digit.* 309. Caſtor ſive Fiber, *Raii Synop. A.* 209. Fiber, *Bellon de Aquat.* 30. Fiber ſive Caſtor, *Schoneſ. Ichth.* 34. A. *The Beaver.* Gal. *Liévre, Caſtor.* G. Bieber. B. *Een Bever.* Utriuſque Indiæ indigena eſt. *Uſu.* Axungia, Glandulæ odoratæ (quæ *Caſtoreum* vocantur) oblongæ, rotundæ, craſſæ, ovi magnitudine, natæ in inguinibus ſub teſticulis pelliculâ craſſâ veſtitæ, liquore oleoſo & cetoſo impletæ, tractu temporis ſeipſum exſiccante, ſaporis acris, amaricantis, nauſeoſi, odoris gravis, & fragrantis. Præferuntur, quæ ex Ruſſia adferuntur. Pellis. Differentia inter formam & magnitudinem Glandularum odoriferarum *Fibris* ſive *Caſtoris Americani* & *Ruſſiaci*, non ſolùm differentia eſt inter hæc duo Caſtorum genera quoad formam Glandularum, verùm etiam quoad *vires*, in quibus *Ruſſiacus* alterum longè antecellit, ac etiam in odore; unde ſuſpicionem mihi dederunt, quod licet externè quædam ſimilitudo inter Animalia utriuſque gentis ſit, haud omnino eadem tamen ſint Animalia. Aliæ quædam differentiæ inter hæc obſervari poſſent, ſi vir peritus anatomiam utriuſque exhibere vellet.

Poſtquam quæ ſupra allata ſunt ſcripſeram, figura *Caſtoris Ruſſiaci* ex ipſo Animali in Ruſſia depicta, mihi communicata eſt, valde quidem diverſa ab imagine *Caſtoris Canadenſis*, cujus delineatio mihi eodem tempore facta eſt.

D. *Geoffroy* in Tractatu ſuo pluries jam laudato, etſi Gallus fuit, *Caſtorem Canadenſem* planè inutilem eſſe agnoſcit, quanquam is ſolus ſit *Caſtor*, cujus mentionem facit Auctor *Indicis Medicamentorum* in *Pharmacopœia Pariſienſi* Anno 1732. editam. *Vires.* Axungia peculiariter nervoſo generi ac utero convenit, adeoque morbo comitiali, membris reſolutis, convulſis, apoplexiæ, &c. *Caſtoreum* calfacit, ſiccat, attenuat, aperit, flatus diſcutit, nervos, nervoſaſque partes; adeoque caput roborat, ſpiritus animales torpidos excitat, venenis reſiſtit, ſternutationem ciet, anodynum eſt, menſes promovet: hinc proficuum eſt in lethargo, apoplexia, epilepſia, paralyſi, vertigine, artuum tremore, defluxionibus ad articulos, ſtrangulatu uteri, dolore colico: idque uſu tum externo, tum interno, Inſuper tinnitus aurium ac difficultatem audiendi corrigit, dentiumque dolori ſuccurrit. Opii virulentiam corrigit. *Pellis* opem fert podagricis, & paralyticis, *Schrod.*

Quid ſit *Caſtoreum*, ab extraneis nationibus vix ſciri poteſt, inquit *Blancardus*, quia Mercatores noſtri illud emunt à nationibus, quæ illud iterum ab aliis habent. Inter eruditos quoque magna eſt controverſia; alii enim Teſticulos, alii Glandulas odoriferas eſſe affirmant. Anatomia detexit non eſſe Teſticulos, qui Gallorum teſtes vix ſuperant; ſed Glandulas duas, quæ tam in maribus, quam in fœminis utrinque in inguinibus ſtatim ſub cute, ovorum gallinaceorum magnitudine, & ſæpe majores conſpiciuntur, ex quibus liquor oleoſus & gravi odore emanat, quem Animal lingua lambit.

A. 2. Caſtor Canadenſis, *Ind. Med.* xxx.

XXIV. *De Mure Alpino.*

A. MUS Alpinus, *Offic.* *Schrod.* v. 303. *Aldr. de Quad. Digit.* 445. *Geſn. de Quad. Digit.* 743. *Jonſ. de Quad.* 117. Mus Alpinus, Marmota, *Charlt. Exer.* 19. Mus Alpinus Plinii, Marmota Italis, *Raii Synop. A.* 221. A. *The Mountain-Mouſe.* Gal. *Rat d'Alpes*, *Marmote.* G. Murmelthier. B. *Marmeldier*, *Alpiſe Rot*, *Rat.* In altiſſimis Alpium degit. *Uſu*, Adeps. *Vires.* Commendatur ad genus nervoſum, & articulos contractos rigidos, &c. *Schrod.*

XXV. *De Mure.*

A*Uriculis erectis tenuibus, caudâ longiſſimâ, raris pilis obſitâ à reliquis differt.*

A. 1. Mus major, *Offic.* Mus domeſticus major, *Schw. Quad.* 115. Mus major, ſive Sorex, *Mer. Pin.* 167. *Jonſ. de Quad.* 115. *Aldrov. de Quad. Digit.* 417. Mus major, Rattus, *Schrod.* v. 303. Mus domeſticus major ſive Rattus, *Raii Synop. A.* 217. Sorex domeſticus, *Charlt. Exer.* 25. A. *The Rat.* Gal. *Rat.* G. Ratze. B. *Een Rot*, *Rat.* *Uſu.* Stercus. *Vires.* Stercora murium majorum novem numero deglutita mulierculis nonnullis ſingulare habentur experimentum, quo menſibus obſtructis ſuccurrere moliuntur, *Plater.*

A. 2. Mus, *Offic.* *Geſn. de Quad. Digit.* 714. *Charlt. Exer.* 25. Mus domeſticus, *Schrod.* v. 303. *Mer. Pin.* 167. *Jonſ. de Quad.* 115. Mus domeſticus minor, *Aldrov. de Quad. Digit.* 417. *Schw. de Quad.* 114. Mus domeſticus vulgaris ſeu minor, *Raii Synop. A.* 218. A. *The Mouſe.* Gal. *Souris.* G. Mauß. B. *Een Muis.* *Uſu.* Mus ipſe, Stercus. *Vires.* Mus vivus, diſſectus, & impoſitus, extrahit aculeos, ſpicula, ſagittas, &c. curat ictus ſcorpionum, extrahit venenum. *Cinis* mictioni involuntariæ ſive nocturnæ medetur. *Stercus* movet alvum infantum, inſervit clyſteribus, alopeciæ ſuccurrit, furfureſque capitis abſtergit, calculos renum & veſicæ atterit; condylomata, omniſque generis verrucas, ficus, mariſcas, &c. ani tollit, *Schrod.*

XXVI. *De Glire*

A. GLis, *Offic.* *Geſn. de Quad. Digit.* 550. *Aldrov. de Quad. Digit.* 409. *Jonſ. de Quad.* 114. *Charlt. Exer.* 25. Glis Geſneri & aliorum, *Raii Synop. A.* 229. A. *The Rell*, *or Rell-Mouſe.* Gal. *Loir*, *Loirot*, *Loiron*, *Liron*, *Rat velu.* G. Ratze / Rell-mauß. B. *Een Veldmuis*, *Relmuis.* *Uſu.* Caro, Pinguedo, Excrementa, cinis. *Vires.* Carnis eſu Bulimo laborantes liberantur. Pinguedo ad conciliandum ſomnum plantis pedum injungitur. Excrementa in liquore aliquo pota calculos diſcutiunt: Eadem cum aceto & rore marino Alopeciam ſanant. Cinis combuſti ad claritatem oculorum prodeſt, *Plin.*

Quadrupeda vivipara, unguiculata, multifida, carnivora, capite breviore, ſeu,

Genus Felinum.

H*OC genus Ferarum* Felinum *voco, ob ſimilitudinem cum* Fele *Animali domeſtico & notiſſimo*, Raii Synop. A. 162.

XXVII. *De Leone*

A*Nimal eſt fortiſſimum generoſiſſimum, & ferarum Princeps, capite craſſo, fronte quadrata*, Raii Synop. A.

A. Leo, *Offic.* *Aldrov. de Quad. Digit.* 2. *Geſn. de Quad. Digit.* 572. *Jonſ. de Quad.* 78. *Charlt. Exer.* 14. *Schw. Quad.* 101. *Raii Synop. A.* 162. A. *The Lion.* Gal. *Lion.* G. Löwe. B. *Een Leeuw.* *Uſu.* Adeps. *Vires.* Ductu *Dioſcoridis* lotus aurium dolores immiſſus ſiſtit, & membris à frigore aduſtis felici ſucceſ-

ceſſu illinitur. Eodem quidem in Scirrhis & pernionibus utuntur, *Jonſ.*

XXVIII. *De Tigredine.*

A. TIgris, *Offic. Aldrov. de Quad. Digit.* 101. *Geſn. de Quad. Digit* 936. *Jonſ. de Quad.* 84. *Charlt. Exer.* 14. *Schw. Quad.* 130. *Raii Synop. A.* 165. A. *The Tiger.* Gal. *Tigre.* G. Ein Tieger/ Tieger-Thier. B. *Een Tyger. Uſu.* Adeps. *Vires.* Cum Adipe canino viribus convenire creditur.

XXIX. *De Pardo.*

A. PArdus, *Offic. Jonſ. de Quad.* 81. *Aldrov. de Quad. Digit.* 64. *Charlt. Exer.* 14. Pantherus, Pardalis, Pardus, Leopardus, *Geſn. de Quad. Digit.* 824. Pardalis, *Raii Synop. A.* 166. A. *The Leopard.* Gal. *Leopard*, *Panthere.* G. Panther-Thier. B. *Een Luipard. Uſu.* Adeps. *Vires.* Inter præſtantiſſima Coſmetica cenſetur, *Jonſ.*

XXX. *De Lynce.*

A. LYnx, *Offic. Schrod.* v. 301. *Raii Synop. A.* 166. *Aldrov. de Quad. Digit.* 90. *Jonſ. de Quad.* 82. *Charlt. Exer.* 14. Lupus cervarius, *Geſn. de Quad. Digit.* 677. Unica, *Caius de Animal.* 42. A. *The Ounce.* Gal. *Loup Cervier.* G. Leopard/ Panther-Thier. B. *Een geſprikkeld dier, van een zeer ſcherp, en doordringend gezigt, na 't gezeg der oude. Uſu.* Axungia, Unguis. *Vires.* Axungia convenit articulis reſolutis, convulſis, luxatis. *Unguis* argento & auro includitur, geſtaturque adverſus morbum Comitialem & Spaſmum, loco amuleti, *Schrod.*

XXXI. *De Cato ſeu Fele.*

A. FElis, Catus, *Offic.* Catus domeſticus & ſylveſtris, *Schrod.* v. 280. *Schw. Quad.* 79. Felis, *Aldrov. de Quad. Digit.* 564. *Jonſ. de Quad.* 126. *Charlt. Exer.* 20. Felis, Catus, *Mer. Pin.* 169. Felis domeſtica ſeu Catus, *Raii Synop. A.* 170. Catus ſeu Felis, *Geſn. de Quad Digit.* 317. A. *The Cat.* Gal. *Chat.* G. Katze. B. *Een Kat. Uſu.* Axungia, Sanguis, Caput, Stercus, Pellis, Secundina. *Vires.* Axungia Cati ſylveſtris calfacit, emollit, diſcutit, mirificè articulorum affectibus prodeſt. *Sanguis* Herpetem curat. *Caput* Cati nigri incineratum ad oculorum vitia, unguem, nubeculam, albuginem, &c. remedium præſtantiſſimum eſt. *Stercus* alopecias curat, & podagricos juvat. *Fellis* geſtatur ad calfaciendum ventriculum, articuloſque contractos. *Secundinam* de collo ſuſpendunt ad oculorum affectus arcendos, *Schrod.*

XXXII. *De Urſo.*

A. URſus, *Offic. Schrod.* v. 312. *Raii Synop. A.* 171. *Schw. Quad* 131. *Aldrov. de Quad. Digit.* 117. *Jonſ. de Quad.* 86. *Charlt. Exer.* 14. *Geſn. de Quad. Digit.* 941. A. *The Bear.* Gal. *Ours.* G. Bär B. *Een Beer. Uſu.* Pinguedo, Fel. *Vires* Pinguedo calefacit, emollit, diſcutit, &c. Uſus præcipuè in Alopecia, medetur doloribus Arthriticis, Parotidibus, tumoribus aliis, ulcera crurum tibiarumque ſanat. *Fel* commendatur intrinſecus ad morbum comitialem, ad Aſthma, & Icterum. Extrinſecus ad ulcera cancroſa ac ſerpentia, ad Odontalgiam, oculorum hebetudinem, &c. *Schrod. Pellis* à cane rabido demorſis utiliter ſubſternitur. HYberno tempore peregrinantibus ſtragulo vicem ſupplet, *Schw.*

Quadrupeda vivipara, unguiculata; multifida, carnivora, capite longiore, ſeu

Genus Caninum.

HOC genus animalia non tantùm roſtro productiore à præcedentibus differunt, ſed quod plus eſt, Dentium numero & ſitu ſumme quadra-

gin-

ginta habent, claviculis inſuper carent, & oſſicula in pene habent, quæ notæ ad diſtinctionem ſufficiunt, Raii Synop. A. 173.

XXXIII. *De Lupo.*

HUjus *generis Animal maximum eſt & ferociſſimum, Cani perſimile*, Raii Synop. A.

A. Lupus, *Offic. Schrod.* v. 301. *Schw. Quad.* 106. *Geſn. de Quad. Digit.* 634. *Charlt. Exer.* 15. *Raii Synop. A.* 173. *Aldrov. de Quad. Digit.* 144. *Jonſ. de Quad.* 89. A. *The Wolf.* Gal. *Loup.* G. *Wolff.* B. *Een Wolf.* *Uſu.* Dentes, Cor, Hepar, Inteſtina, Axungia, Oſſa, Stercus, Pellis. *Vires.* Dentes argento incluſi infantulis familiares ſunt, quibus gingivas ſcilicet fricant, dentibuſque erupturis pateſcere faciunt. *Cor*, Comitialibus prodeſſe fertur. *Hepar* Hepatis vitiis confert, ideoque & Hydropicis ac emaciatis, necnon & tuſſientibus. *Inteſtina* imprimis ad colicos dantur dolores, quos itidem arcere dicunt circumligata: Hoc item fertur de corio. Axungia non vilioris virtutis eſt quàm canina: Calfacit, digerit, articularibus morbis medetur, oculorum lippitudini confert. *Oſſa* ad morbum intercoſtalem, ut & ad ictus puncturaſque valent. *Stercus* colicis confert, Pellis commendatur itidem ad dolores colicos mitigandos, *Schrod.*

XXXIV. *De Cane.*

A. CAnis, *Offic. Schrod.* v. 274. *Ind. Med.* xxvi. *Schw. Quad.* 73. *Aldrov. de Quad. Digit.* 482. *Jonſ. de Quad.* 122. *Mer. Pin.* 168. *Charlt. Exer.* 26. *Raii Synop. A.* 175. *Geſn. de Quad. Digit.* 213. A. *The Dog.* Gal. *Chien.* G. *Hund.* B. *Een Hondt.* *Uſu.* Catulus, Caput, Axungia, Fel, Sanguis, Stercus, *Album Græcum*, Offic. Album Græcum vel Stercus Canis, *Ind. Med.* vi. Spodium Græcorum, Nihil album, Album canis, Album Græcum, *Mont. Exot.* 5. dictum, Urina, Dens, Pellis, Pilus. *Vires.* Catulus vivus ventri impoſitus, dolores colicos mitigat. Paralytica membra confortat. *Caput* ſive *Calvaria* incinerata deſiccat ulcera, curat vitia ſedis, rhagades & teſticulorum tumores. Intrinſecus Icterum ſanat. *Axungia* canina reliquis calidior eſt, adhibeturque internè in vulneribus & exulcerationibus abſtergendis, conſolidandis, adeoque & in Phthiſi & cruore ex caſu diſſolvendo. Externè in Podagricis, auriumque diſſolribus leniendis, lendibus capitis arcendis, auditu difficili reparando, ſcabie & pruritu corrigendo. *Fel* catuli nigri Epilepſiam mirè curat. Extrinſecus abſtergit maculas faciei, oculorum albugini medetur. *Sanguis* contra Veneficarum venenum commendatur, bibique cum ſucceſſu dicitur, contra morſum rabioſæ Beſtiæ ac Toxicum. *Stercus* ſiccat, abſtergit, diſcutit, aperit apoſtemata rumpit, exulcerationes abſtergit; hinc utile eſt in Dyſenteria, dolore colico, & ſimilibus. Extrinſecus medetur Anginæ, ulceribus malignis; tumores duros emollit, aquas trahit hydropicas, verrucas abigit. *Urina* ulcera capitis manantia, furfureſque abſtergit, verrucas abigit. *Dentium cinis* infantium dentitionem facilitat, odontalgiam ſedat. *Pellis parata* manuum lenit pruritum, nervoſque emollit contractos. *Pilus* morſibus canis medetur, *Schrod.*

XXXV. *De Vulpe.*

EST *Animal aſtutiſſimum, naturæ caninæ quodammodo particeps*, Schrod.

A. Vulpes, *Offic. Schrod.* v. 312. *Aldrov. de Quad. Digit.* 195. *Raii Synop. A.* 177. *Schw. Quad.* 133. *Ind. Med.* cxxv. *Jonſ. de Quad.* 92. *Charlt. Exer.* 15. *Geſn. de Quad. Digit.* 966. *Mer. Pin.* 167. A. *The Fox.* Gal. *Renard.* G. *Fuchs.* B. *Een Vos.* *Uſu.* Pinguedo, Pulmo, Jecur, Fel, Lien, Pellis, Sanguis, Animal integrum, Stercus. *Vires.* Pinguedo auxilio eſt convulſionibus, contracturis, tremoribus, &c. aurium doloribus, vulneribuſque capitis & alopeciis. *Pulmo* conſolidat, abſtergit, hinc valet ad vitia pulmonum, & anguſtiam pectoris. *Jecur* Hepati & Spleneticis confert. *Fel* Oculorum Pterygio ſuccurrit. *Lien* Lienis duritiei ac tumori medetur. *Pellis piloſa* membris refrigeratis, ac articulari morbo infeſtatis feliciter imponitur. *Sanguis* arefactus & tritus calculo Renum & Veſicæ medetur: Idem felicius præſtare perhibetur ſanguis recens. *Vulpes integra* vel Caro ejùs combuſta, ad vitia pectoris commendatur. *Vulpes* in aqua vel oleo cocta, nervinis affectibus, ideoque contracturis ac doloribus articulorum medetur. *Stercus* ſcabritiem cutis ſanat, *Schrod.*

XXXVI.

XXXVI. *De Animali Zibethico.*

A. ANimal Zibethicum, *Offic. Raii Synop. A.* 178. Animal Zibethi, *Caius de Animal.* 43. *Charlt. Exer.* 20. *Aldrov. de Quad. Digit.* 340. *Jonſ. de Quad.* 101. Catus Zibethinus, *Schrod.* v. 280. Catus Zibethicus, *Pitfield. Mem.* 98. Zibethicum Animal Americanum, *Rech. in Hern.* Hyæna veterum, *Bellon. Obſ.* ed. *Cluſ.* 94. A. *The Civet Cat.* Gal. *Civette*, (*animal*). G. Zibeth-Katze. B. *Civet-Kat. Uſu.* Zibethum. A. *Civet.* Gal. *Civette*, (*matiere*). G. Zibeth. B. *Civet.* Subſtantia eſt pinguis & unctuoſa, conſiſtentiam mellis ſeu butyri habens, odoris fragrantiſſimi & grati. *Vires.* Calidum, humidum eſt, atque anodynum. Uſus crebri in dolore colico, inungitur umbilico, in dolore ventris infantum, in ſtrangulatu uteri applicatur Vulvæ, vel cavernulæ umbilici, *Schrod.*

Zibethum non eſt ſemen Animalis Zibethici, nec ſudor, nec teſticuli aut ſcrotum, ut nonnulli affirmant, quia nihil olent; ſed eſt excrementum proprium à naturâ ſecretum, collectum in folliculis ſubſtantiæ glanduloſæ, in mare inter penem & teſtes, in fœmina, inter uterum & anum ſitis. Modum colligendi Zibethum videſis apud *Fabrum* Notis in Animalia Novæ Hiſpaniæ. Præfertur pallida in Anglia collecta, non Butyro ſophiſticata, rejiciatur nigrum ex India Orientali tranſportatum. Qui plura de Zibetho velit, conſulat Hyænam Odoriferam *Petri Caſtelli.*

XXXVII. *De Taxo.*

A. TAxus, *Offic. Schrod.* v. 308. *Schw. Quad.* 130. *Ind. Med.* cxv. *Aldrov. de Quad. Digit.* 264. *Jonſ. de Quad.* 101. Taxus etiam Daxus, *Charlt. Exer.* 18. Taxus ſuillus, Meles, *Mer. Pin.* 168. Taxus ſivè Meles, *Raii Synop. A.* 185. Meles, *Geſn. de Quad. Digit.* 686. A. *The Badger.* Gal. *Blaireau, Taiſſon.* G. Dachs. B. *Een Das, een Wilde-Kat. Uſu.* Integer incineratus, Sanguis, Adeps. *Vires.* Incineratus cum ſucceſſu exhibetur pulmoniacis, ſanguinem excreantibus. *Sanguis* pulveriſatus lepræ convenire dicitur, deſtillatúſque peſti ſubvenire. *Adeps*, qui uti pauló craſſior, ita & paulo calidior ac efficacior eſt ſuillo. Renum doloribus auxiliatur à calculo ſubortis, febrilem æſtum mitigat, contracturis & imbecillitatibus artuum ſuccurrit, *Schrod.* Contractos ſeu rigentes nervos emollit, *Schw.*

XXXVIII. *De Lutra.*

C*Aſtore minor eſt, corpore etiam graciliore & longiore, cauda piloſa*, Raii Synop. A.

A. Lutra, *Offic. Bellon. Aquat.* 31. *Aldrov. de Quad. Digit.* 294. *Jonſ. de Quad.* 104. *Charlt. Exer.* 18. *Schw. Quad.* 107. *Geſn. de Quad. Digit.* 683. *Mer. Pin.* 167. *Raii Synop. A.* 186. *Schoneſ. Icht.* 46. A. *The Otter.* Gal. *Loutre.* G. Otter. B. *Otter.* In fluviis majoribus reperitur. *Uſu.* Adeps. *Vires.* Medicamentis digerentibus infarctus & exaſſatus ad tollenda articulorum vitia perutilis eſt, *Holler.*

Quadrupeda vivipara pede unguiculato, multifido, roſtro productiore; carnivora, minora, ſeu

Genus Muſtelinum, Vermineumve.

H*OC genus ab aliis quadrupedum rapacium generibus differat*, 1. *Parvitate ſua.* 2. *Corporis figura gracili, longa, capite parvo, ſublongo, pedibus brevioribus.* 3. *Inteſtinorum brevitate & ſimplicitate.* 4. *Dentium numero*, Raii Synop. A. 193.

XXXIX. *De Muſtela.*

A. 1. MUſtela, *Offic. Charlt. Exer.* 20. *Geſn. de Quad. Digit.* 752. *Mer. Pin.* 167. *Schw. Quad.* 116. Muſtela vulgaris, *Aldrov. de Quad. Digit.* 307. *Jonſ. de Quad.* 105. *Raii Synop. A.* 195. A. *The Weaſel.* Gal. *Belette commune (eſpece de Fouïne).* G. Ein

Wieſel / Wieſelchen. B. *Een Weſel.* *Uſu.* Animal ambuſtum exenteratur & inveteratum ſale in umbra ſiccatum, Ventriculus. *Vires.* Animal ut ſuprà præparatum ad drachmas duas cum vino potum, adverſus omnia ſerpentium venena præſentaneo eſt remedio: Toxico ſimili modo ſumpta reſiſtit. Ventriculus Coriandro farctus, inveteratuſque, percuſſis à Serpente & comitialibus potu auxiliatur. Cremata in fictili podagricis confert: Cinere ex aceto illito, Sanguine perunctæ ſtrumæ juvantur. Comitialibus etiam prodeſt, *Dioſc.*

A. 2. Viverra, *Offic.* *Charlt. Exer.* 20. Viverra, Ictis, Furo, *Mer. Pin.* 167. Muſtela ſylveſtris, *Geſn. de Quad. Digit.* 762. *Aldrov. de Quad. Digit.* 327. *Jonſ. de Quad.* 107. Muſtela ſylveſtris Viverra dicta, *Raii Synop. A.* 198. A. *The Ferret.* Gal. *Furet.* G. Ein Iltis. B. *Fret,* (*zeker beesje, dat men in Konyne holen zet, om die daar uyt te jagen*). *Uſu.* Caro, Fel. *Vires.* Utraque in Epilepſia commendatur.

XL. *De Ichneumone.*

A. Ichneumon, *Offic.* *Raii Synop. A.* 202. *Charlt. Exer.* 19. *Geſn. de Quad. Digit.* 568. *Jonſ. de Quad.* 105. *Aldrov. de Quad. Digit.* 300. *Bellon. de Aquat.* 44. *Ejuſd. Obſ. ed. Cluſ.* 96. A. *The Egyptian Rat.* Gal. *Rat d'Egypte, Rat d'Inde.* G. Indianiſche oder Egyptiſche Ratze. B. *Een Ooſtindiſche Rat.* *Uſu.* Fimus. *Vires.* Cum ſeminibus, Sinapi & Aceto Podagram juvat, & Alopeciam curat.

Quadrupeda vivipara roſtro productiore, dentibus pluribus, incerto numero.

XLI. *De Erinaceo.*

A*Nimal eſt terreſtre, echinatum, hyeme in cavernis arborum latitans.*

A. Erinaceus, *Offic.* *Schrod.* v. 286. *Charlt. Exer.* 19. Herinaceus, *Schw. Quad.* 96. Herinaceus & Erinaceus, *Mer. Pin.* 167. Echinus terreſtris, *Jonſ. de Quad.* 119. *Aldrov. de Quad. Digit.* 459. *Geſn. de Quad. Digit.* 368. Echinus ſive Erinaceus terreſtris, *Raii Synop. A.* 231. A. *The Hedge-hog, or Urchin.* Gal. *Heriſſon.* G. Igel / Hochel. B. *Een Egel.* In vepretis & ſepibus. *Uſu.* Animal ipſum. Jecur, Axungia, Ventriculus. *Vires.* Echinus vel coctus; vel incineratus; involuntariè mingentibus auxiliatur, ſtomacho gratus eſt, alvum & urinam movet, *Foreſt.* Extrinſecus illitus alopeciæ ſubvenit. *Jecur*, vel corpus exſiccatum, atque cum Oxymelite ſumptum, renum vitiis auxilio eſt, medetur Cachexiæ, Hydropi, Convulſionibus, & Elephantiæ; viſcerum fluxiones exſiccat, *Dioſc.* Axungia feliciſſimè Herniis medetur. *Hartm.* *Ventriculi* tunicam interiorem commendant ad dolores colicos, *Schrod.* Decoctum carnis Hydropicis eſt utiliſſimum, Urinam enim pellit, *Barth. Act. Med. A.* 1. *p.* 49.

XLII. *De Talpa.*

A*Nimal eſt ſubterraneum coloris nigri, pilis molliſſimis, roſtro ſuillo, oculis minimis, cruribus breviſſimis.*

A. Talpa, *Offic.* *Schrod.* v. 308. *Mer. Pin.* 168. *Schw. Quad.* 128. *Aldrov. de Quad. Digit.* 451. *Charlt. Exer.* 25. *Geſn. de Quad. Digit.* 931. *Jonſ. de Quad.* 118. *Raii Synop. A.* 236. A. *The Mole.* Gal. *Taupe.* G. Maulwurff. B. *Een Mol.* Sub terra in cuniculis vivit. *Uſu.* Talpa ipſa, Cor, Sanguis. *Vires.* Cinis confert Lepris, ſtrumis, ac fiſtulis: Intrinſecus cum Cereviſia aut Vino potus curat Arthritidem vagam dictam, & Scrophulas. *Cor* Herniam ſanat. *Sanguis* recens illitus capillis calvitiem decorat, *Schrod.*

XLIII. *De Mure Araneo.*

A *Mure domeſtico minore differt, quod minor eſt, roſtro porrectiore Porci inſtar, oculis minoribus, auriculis brevioribus.*

A. Mus Araneus, *Offic.* *Schrod.* v. 303. *Raii Synop. A.* 239. *Aldrov. de Quad. Digit.* 441. *Charlt. Exer.* 25. *Geſn. de Quad. Digit.* 747. *Jonſ. de Quad.* 116. *Schw. Quad.* 114. *Mer. Pin.* 167. A. *The Erd-shrew, Hardyshrew, or Shrew-mouſe.* Gal. *Muſaraigne.* G. Spitz-Mauß. B. *Spits-Muis.* Invenitur in agris.

agris. *Vires.* Affectibus ſedis peculiari experimento utilis eſt, uſtus & illitus cum axungia anſerina, *Schrod.*

XLIV. *De Veſpertilione.*

A. VEſpertilio, *Offic.* *Aldrov. Ornith.* i. 571. *Bellon. des Oyſe.* 147. *Geſn. de Avib.* 694. *Jonſ. de Avib.* 34. *Charlt. Exer.* 80. *Raii Synop. A.* 243. *Sloan. Hiſt. Jam.* ii. 330. Andira, *Piſ.* (ed. 1658.) 290. Andira acu, *Marcg.* 213. Andhura, *De Lait. Ind. Occid.* 615. A. *The Bat, or Flitter-Mouſe.* Gal. *Chauve-Souri, Rat Pennade.* G. Eine Fleder oder Speck-Mauß. B. *Een Vleermuis.* Veſperi apparet Æſtate; Hyeme verò latet in cryptis, rupibus, &c. *Uſu.* Caro, Sanguis. *Vires.* Caro præparata Scirrho & Podagræ adhibetur. Sanguis in alopecia conducit, *Galen.*

Benè obſervat eruditiſſimus ille vir D. *J. Raius*, hoc Animal malè à nonnullis inter Aves accenſeri, ob alas & volatum, cùm nec pennatum ſit, nec roſtratum, nec oviparum.

Hic etiam omiſi *Beſtias* aliquas à D. *Salmon* memoratas in duobus Libris prædictis, Ex. gr. *Bubalum, Martem, & Putorium*, aliaſque nonnullas, quibus nullus, quod ſciam, *Auctor* vires aliquas adſcripſit; alias ſuſpectas aut ſaltem controverſas, ut *Gulonem, Hyænam,* & *Satyram.*

PHARMACOLOGIÆ

SEU

MANUDUCTIONIS

AD

MATERIAM MEDICAM

LIBER QUARTUS.

De Anthropologia.

ANthropologia eſt pars Pharmacopæiæ, quæ Medicamenta ex humano corpore deſumpta recenſet.

Reliquis omnibus materiæ medicæ partibus abſolutis, ſupereſt tantùm ut de Homine agamus, totius univerſi compendio, ultima ordine non dignitate hexæmeræ creationis parte, cujus gratia reliqua omnia facta fuiſſe creduntur; de quo in genere agere, aut univerſalem tractatum edere mihi in animo non eſt. Sed ut in præcedentibus tribus hujus opuſculi libris, ſeu partibus, ad ea duntaxat, quorum aliquis in medicina uſus eſt, tractanda memet reſtrinxi, ita etiam hoc in loco de iis ſolummodo in homine agam, quæ homini ipſi medendo utilia ſunt: Ea autem vel à vivo corpore deſumuntur, vel à mortuo.

SECTIO PRIMA.

De medicamentis ſimplicibus in Officinis uſitatis, quæ ab humano corpore adhuc vivente deſumuntur.

SImplicia Officinalia ex partibus humani corporis adhuc viventis deſumpta ſunt; Capilli, Ungues, Saliva, Aurium ſordes, Sudor, Lac, Menſes, Secundinæ, Urina, Stercus, Semen, Sanguis, Calculi ex veſica, calculi è veſica humana Bezoar Microcoſmi, *Mont. Exot.* 5. Membrana caput fœtus cingens. *Vires.* Capilli commendantur ad capillorum productionem, ad icterum, ad membra luxata, ad hæmorrhagiam vulnerum. *Ungues* cient vomitum, aquas Hydropicorum ducere dicuntur. *Saliva* jejuni commendatur ad venenatos morſus ſerpentis, canis rabidi, & ſimilia. *Aurium ſordes* colicâ laborantibus præſentiſſimum perhibentur remedium. Extrinſecus medentur ictibus Scorpionum, conglutinant vulnera, fiſſuras & ſciſſuras cutis. *Sudor* uſus proficui eſſe dicitur contra ſcrophulas, ſi cum herba radiceque verbaſci mixtus folio involvatur, inque cineribus calefactus imponatur. *Lac* refrigerat, lenit, maturat, oculorum rubedini ſubvenit. *Sanguis menſtruus, Zenith juvenculæ* exſiccatus, commendatur intrinſecus ad calculum & Epilepſiam. Extrinſecus ſopit dolores podagricos, conducere item dicitur in Peſte, apoſtematibus, carbunculiſque, Eryſipelata extinguit, puſtulas faciei abſtergit. Secundina magni fit ad ſtrumas gutturis tollendas, ad Epilepſiam & philtra compeſcenda, ad molam & fœtum exterminandum, necnon ad animalia enecanda, etiam ea quæ maleficio in homine extiterint. *Urina* calfacit, exſiccat, reſolvit, abſtergit, diſcutit, mundificat, putredini reſiſtit, ideoque uſus eſt præcipui intrinſecus in obſtructione Hepatis, Lienis, Veſicæ biliariæ, Peſtis præſervatione, Hydrope, Ictero. Quin & mariti urina hauſta (muliercculis Aqua Caſtoris dicta) partum difficilem facilitare dicitur. Extrinſecus ſiccat ſcabiem, reſolvit tumores, mundificat vulnera etiam venenata, arcet gangrænam, ſolvit alvum, abſtergit furfures capitis, compeſcit febriles inſultus, exulceratas aures ſanat, oculorum rubedini ſubvenit, artuum tremorem tollit, uvulæ tumorem diſcutit, Lienis dolores ſedat. *Præp.* Sal Armoniacum, A. *Salt Armoniack.* Gal. *Sel Ammoniac.* G. Saltz Ammoniack. B. *Ammoniac-Zout.* Sal eſt artificiale ſtriatum, in placentulas coactum, colore ex albo, ſapore amaricante pungente, ex Urina, fuligine & ſale communi coctum. Eligatur candidum ac purum.

N.B. Veſtigia Salis Armoniaci naturalis ſupereſſe videntur in Dioſcoride & Plinio, aliiſque à majoribus deſcripti, ſub arenis Libycis inventi; verum in Officinis noſtris hodiè ignoratur. Vide Matthiolum in Dioſcoridem. *Vires.* Interne vim habet diaphoreticam, præcipuè in febribus reſiſtit putredini. Externè adhibetur in Gangræna carne putrida abſumenda. Quinimo Tonſores aquam ſuam cœruleam inde conficiunt ad albuginem oculorum tollendam. *Stercus* emollit, maturat, anodynum eſt. Ea propter magni uſus ad mitigandos dolores incantatione introductos, ad anthraces peſtilentiales maturandos, ad phlegmonem, E. g. gutturis ſive Anginam curandam, ad inflammationes vulnerum arcendas. Quin & intrinſecus à nonnullis adhibetur in Angina, in Febribus ad paroxyſmos profligandos, in Epilepſia. *Semen* ſive *Sperma* non modo comperimus per ſe à nonnullis ad Veneris ſcilicet ligaturam maleficam diſſolvendam adhiberi, ſed & Mumiam magneticam inde fieri, quo amoris conciliatur fervor. *Sanguis* recens adhuc & calide potus conferre dicitur ad Epilepſiam, ſi ſcilicet potum motus excipiat vehementior, curſuſque celerior ad ſudoris uſque proruptionem; Hæmorrhagiam quamcunque ſedat. Quin & extrinſecus ſanguinis eruptioni medetur, & præcipuè narium hæmorrhagiæ, *Calculus* Tartarum ſive calculos in omnibus partibus ſolvit, & expelli facit, ideoque omnibus obſtructionibus ſubvenit. *Membrana,* quæ caput nonnullorum fœtuum cingit, maximam vim habere dicitur adverſus colicum dolorem, *Schrod.*

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

De Medicamentis ſimplicibus in Officinis uſitatis, quæ ab humano corpore jam mortuo deſumuntur.

SImplicia Officinalia ex Cadavere deſumpta ſunt Mumia, *Mont. Exot.* 5. Subſtantia eſt reſinoſa, indurata, nigra, ſplendens, ſaporis ſubacris, ſubamaricantis, odoris fragrantis, communiterque quatuor denotat. 1. *Mumiam Arabum*, quæ eſt liquamen, ſive liquor concretus exudans in ſepulchro è cadaveribus Aloe, Myrrha, Balſamoque conditis. Quæ, ſi vera haberi poteſt, præ cæteris ſpeciebus erit æſtimanda. 2. *Mumiam Ægyptiorum*, quæ eſt liquamen ex cadaveribus piſſaſphalto conditis. 3. *Piſſaſphaltum* factitium, id eſt, mixtum Pici Bitumen, quod pro Mumia venditant. 4. *Cadaver* ſub arena Solis æſtu torrefactum, ſed raro apud nos invenitur. Cutis, Pinguedo, Oſſa, Cranium, Cor. *Vires.* Mumia reſolvit ſanguinem coagulatum, conferreque dicitur purgationi capitis, punctioni Lienis, tuſſi, inflationi corporis, menſibus obſtructis, aliiſque affectibus uterinis, & ſimilibus. Extrinſecus adhibetur vulneribus conſolidandis. *Cutis*, commendatur in difficili partu & affectibus hyſtericis, in aridura & contractura articulorum. *Pinguedo* roborat, diſcutit, mulcet dolores, removet contracturas, cicatricum duritiem lenit, foveas poſt morbillos relictas explet. *Oſſa* exſiccant, diſcutiunt, aſtringunt, fluxus quoſcunque ſiſtunt, adeoque utilia ſunt in Catarrho, fluxu menſium, Dyſenteria, Lienteria; Inſuper articulorum dolores compeſcunt. *Medulla* commendatur ſumme ad contracturas membrorum. *Cranium* ad capitis morbos conferre compertum eſt, & nominatim ad Epilepſiam, unde & varias paſſim compoſitiones Antepilepticas ingreditur. Laudatur autem præcipuè *Os triquetrum* temporum ceu peculiare Epilepſiæ ſpecificum. *Cor* Epilepſiæ medetur, *Schrod.*

PHARMA-

A D

PHARMACOLOGIAM

SEU

MANUDUCTIONEM

A D

MATERIAM MEDICAM

APPENDIX.

Pag. 34. *Col.* 1.

QUandoquidem malè cohærent, quæ de *Vitriolo albo* dictæ ſunt, quod notæ in Manuſcripto confuſæ erant, Lector orandus eſt, ut deleat, quæ ſequuntur lin. 4. a fin. poſt verbum *translucidum*, uſque ad verbum *Vitrioli*, lin. 8. col. 2. & eorum loco ita legat: Quæ ſolvunt in aqua, & coquunt ad conſiſtentiam Sacchari albi, quod grumis majuſculis conſtabit eidem Saccharo ſimilibus. Quod aëri expoſitum ſubflavum externè induit colorem. Ergo errare eos exiſtimat, qui, cum *Tournefortio*, affirmant id factum eſſe à *Vitriolo Anglico*, in igne reverbitorio donec album colorem obtineat. *Vires.* Cum priore viribus convenit, & præ reliquis uſum habet in Collyriis: præparatur quoque ex eo in aqua ſoluto, & cryſtallizato, vomitus eximius, qui *Sal Vitrioli* nominatur, *Geoff. Prælect.* p. 106.

Pag. 78. *col.* 2. *lin.* 33. *adde*,

In Itinerario ſuo per *Muſcoviam*, &c. Vol. i. p. 188. *Verſionis Anglicanæ*, edidit deſcriptionem & uſum, & *Tab.* 73. figuram foliorum, & radicum Plantæ cujuſdam, nomine *Rhabarbari*; ſed tam imperfectè, ut dubium ſit, an unquam viderit verum *Rhabarbarum*; nec inde liquet, ad quam Plantarum tribum referri debeat. *Pometus* ſe nil certo ſcire de *Rhabarbaro* fatetur; & deſcribit Plantam, quam *Rhabarbarum Americanum* vocat, eamque dicit à D. *Toiſy* in hortos Gallicos importatam, & in ripa Rhodani prope Lugdunum etiam naſci: ſed utrum hoc ſit *Lapathum hortenſe latifolium*, C. B. Pin. 115. i. e. A. *Monks - Rhubarb.* Gal. *Rubarbe des Moines.* G. München - Rhabarber. B. *Monnik - Rhabarber.* vel Planta non multùm abſi-

mi-

milis, quam ſub nomine *Acetoſi*, ex Virginia pluribus abhinc annis miſit Amicus meus *Marcus Catesby*, haud conſtat; ſperandum autem eſt, Plantam, quam ex Ruſſia miſſam nomine *Rhabarbari* in horto *Phyſico-Chelſeiano* mihi oſtendit amiciſſimus *Iſaacus Rand*, ejuſdem horti Præfectus, & quæ, ut ex ſemine patet, ad *Lapathorum* tribum pertinet, patefacturam, quid ſit verum *Rhabarbarum*, de quo tanta inter doctos lis fuit.

Pag. 98. *col.* 2. *poſt lin.* 18. *pro ſecunda ſpecie Senecionis, adde:*

A. 2. Pſeudo-china, China ſuppoſita, *Offic.* Senecio Madraſpatanus Rapi folio, floribus maximis, cujus radix à nonnullis China dicitur, *Pet. Muſ.* 680. *Hort. Elth.* 345. Tab. cclviii. Senecio Aſiaticus Jacobææ folio, radice lignoſâ, China *Offic.* dicta, *Commel. Plant. Uſu.* (ed. 1724.) 94. *Ind. Med.* xxxv. *Catal. Simpl.* 9. Senecio Sinenſis folio Dentis leonis, flore aureo, radice craſſa, nodoſa, quæ China *Offic.* *Swalve de China Offic.* 17. Hieracio ſimilis Indiæ Orientalis umbellatis floribus, radice craſſâ & carnoſâ, *Pluk. Mant.* 102. *Raii Hiſt.* iii. 140. Parin-Chakka, *Act. Philoſoph. Lond.* N°. 274. p. 943. A. *Baſtard-China.* Gal. *Quinquina batard.* G. Unechter China. B. *Baſtert China.* In Regno Mallabarico invenitur.

Hæc eſt Planta, quæ pluribus abhinc annis ad *Societatem Indiæ Orientalis Londini* miſſa fuit, nomine *Parin-chakka* Malab. à *Samuele Brown*; cujus deſcriptionem à Doct. *Dillenio* Latinè verſam, in *Horto* ſuo *Elthamenſi* hîc referam: *Hæc Planta hoc in loco* (Madraſpatam) *vocatur* Radix China; *ſed longè differt ab ea, quam Spinoſam dicis* (i. e. Petiver) *D.* Ingram *à multis annis hectica laborans, eâ curatus eſt in Caſtello Novo. Bipedali eſt altitudine, radicem habet* Chinæ *ſimilem. Si quid ulterior experientia ſuppeditaverit, te certiorem faciam.* Hujus Plantæ ſpecimina a Societate ſupradicta donata ſunt *Regiæ Societati Londini*, quæ ea anno 1702, in *Actis ſuis Philoſophicis*, N°. 274. p. 943. cum obſervationibus edidit. Poſt annos paucos eandem Plantam accepit clariſſimus *Gaſparus Commelinus*, M. D. qui deſcriptionem vulgavit in *Hort. Medic. Amſtelod. Plant. Uſual. Catal.* nomine *Senecio Aſiaticus Jacobææ folio, radice lignoſa, China* Offic. *dicta*, cum ſequente nota, *Hanc mecum communicavit Anno* 1712. *dexterrimus Chirurgus* Andreas Hummel, *qui illam ecum ex India Orientali in Patriam adduxerat.* Hinc Auctores *Catalogi Simplicium in Pharmacopœia Londinenſi* & *Indices Medicamentorum* in *Pharmacopœia Pariſienſi* non rectè, ſed impropriè *Chinam Offic.* pro radice hujus Plantæ poſuerunt.

Pag. 119. *col.* 1. *poſt lin.* 24. *adde:*

X. *De Rhaponticoide.*

Behen album, *Geoff. Tractat.* 286. Behen album Rauwolfii, *J. B.* iii. 37. Been album Rauwolfii, folio Lapathi, flore luteo, & radice longa flexili, *Chab.* 448. Behmen aliud, *Park. Theat.* 1572. Jacea Syriaca ſpinoſa folio laciniato, flore luteo, *Rauwolf. Itin. Ed. Angl.* 231. Jacea Orientalis patula, Carthami facie, flore luteo, magno, *Tourn. Cor.* 32. *Raii Hiſt.* iii. App. 104. Serratulæ affinis capitulo ſquamoſo, luteo, ut & flore, *C. B. Pin.* 235. Rhaponticoides lutea, foliis inferioribus diſſectis, cæteris Carthami, *Vaill. Mem. Acad. Scienc.* Anno 1718. i. 229. A. *White Bean of the Antients.* Gal. *Been blanc.* G. Weiße Behen. B. *Witte Beben.* In Monte Libani invenit *Rauwolfius.* In Aſia Minori, *Tournefortius.* Hujus Plantæ radix, referente *Rauwolfio*, eſt verum *Been album Arabum*, ideoque in Officinis in uſu eſſe debet, ſed quum raro in medicina uſurpetur, in Britanniam non adfertur; ob quam cauſam in *Officinis* noſtris haud occurrit, & tam *Anglica* quàm *Gallica Pharmacopœia*, pro ſuccedaneo aliam ſubſtituerunt radicem, de qua ſupra ſcripſi, p. 252.

Pag. 122. *col.* 1. *lin.* 4. *a fin. adde:*

Hanc Plantam vi pollere purgatrice primò obſervavit *Cortuſus*, quod cum *Cluſio* communicavit, qui primum in *Pannonicis*, p. 395. poſtea autem in altera ſua *Hiſtoria*, p. lxxxviii. id publici juris fecit utroque ſub nomine *Hackal Indi*, ſive *Admirabilis Peruviana.* Ex quo in *Medicina Pauperum* idem tradidit *Prevotius.* Hujus radix mihi miſſa fuit ex *Nova Providentia*, una ex Inſulis Bahamenſibus, nomine *Jalapii.* In hunc errorem incolæ inducti videntur ſimilitudine quadam inter utraſque radices, & vi illius purgante. (Quanquam verò eam in aſſulas ſecuerunt, uti *Jalapium*, ex levitate tamen, & ſubſtantia radicis ſpongioſa, & ex eo, quod duplex ejus quantitas ad doſim requiratur, differentia diſcerni poſſit.) Quibus cauſis adducti & *Plumerius*, & *Muntingius*, & *Tour-*

ne-

nefortius, Plantam hujus *Claſſis Officinarum* eſſe *Jalapium* conjecturam fecerunt. Ex illis ſcriptoribus alii hunc errorem tranſcripſerunt.

Pag. 123. *col.* 2. *lin.* 3. *a fin. poſt n.* 1331. *adde:*

Quomodo factum ſit, ut ſequentia Synonyma, &c. hujus Plantæ omiſſa fuerint, mihi latet; niſi quod forſan charta, in qua ſcripta fuerant, loco, in quo inſerenda erant, haud affixa fuit. Quæ igitur ibi omiſſa ſunt, hîc addas.

Pareyra, Ambutua, Butua, overa Brutua, *Ind. Med.* lxxxix. Butua, overa Brutua, Pianta Indiana, *Zan. Hiſt.* 59. Butua ſive Pareira brava Luſitanica, *Geoff. Tract.* 286. Pareira brava, *Chom.* A. *Wild Vine.* Gal. *Pareira brava*, (*Nom que les Portugais ont donné à cette racine, il ſignifie en François Vigne ſauvage, ou batarde*). G. Wilder Weinſtock. B. *Wilde Wynſtok.* Ex India Orientali à Luſitanis advehitur. *Uſu.* Radix. Magnitudinis eſt diverſæ, cortice fuſco & rugoſo, ſubſtantia interna tranſverſim ſecta, circulos & fibras habet; guſtu ſubdulcis, cum mixtura amaritudinis parum gratæ. *Zanoni* figuram Solis in medio radicis exhibet; ſed hoc merum eſt figmentum. *Vires.* Hæc radix valde urinam provocat in aqua cocta, & liquor colatus edulcoretur cum *Syr. de Quinque Rad. Aper.* Hac medicinâ ſanatus eſſe dicitur Abbas *Bignonius* calculo laborans. Eadem in colicis doloribus hepaticis laudatur. Pulvis in pilulas redactus in Gonorrhæa utilis eſſe dicitur. *Luſitani* alexipharmacum eſſe putant; & in angina, & aliis Gulæ morbis utuntur, *Geoff.* Optimum diureticum in hydropicis affectibus exiſtimatur à D. *Tanc. Robinſono*, M. D.

2. Pareira brava alba, *Geoff. Tract.* 287. Parreira ſpecies ſecunda, *Lochn. Sched.* 32. A. *The White Wild-Vine.* Gal. *Pareira brava blanche*, (*Vigne ſauvage, ou batarde blanche*). G. Weiſſer Wilder Weinſtock. B. *Witte wilde Wynſtok.* Ex Braſilia advecta dicitur. *Uſu.* Radix magis lignea quam prior eſt, cortice albo, ſed ſubſtantia interna flava eſt, uti Glycyrrhiza. In Officinis noſtris uſurpari non invenio.

Pag. 176. *col.* 2. *lin.* 40. *poſt verbum* tollit, *adde:*

Inter omnes conſtat, *Monardum* hanc radicem Hiſpanico nomine *Contrayerva*, i. e. *Alexipharmacum* edidiſſe. Illius Liber poſtea à *Cluſio* Latinè verſus eſt; & ex eo factus eſt Liber decimus *Exoticorum*, ubi de hoc Pharmaco, p. 113. fuſius tractat. Sed vir celeberrimus *Franciſcus Drake*, Eques Auratus, à circumnavigatione per orbem rediens in *Angliam* primum attuliſſe videtur, & Anno 1581. eam *Cluſio* donavit, qui in *Draki* honorem *Drakenæ Radicis* nomine eam edidit in Libro quarto *Exoticorum*, p. 83. affirmans eam *Monardi* Contra-yervæ valde ſimilem, ſed non omnino eandem eſſe. Hinc *Baubinus* uterque, & *Dalecampius* in *Hiſt. Lugd.* diverſas eſſe plantas ſtatuunt; ſed *Johnſonus*, *Parkinſonus*, & *Raius* eandem eſſe agnoſcunt. Qualis herba hanc radicem profert, vel prorſus ignotum eſt, vel falſis conjecturis traditum. In *Hernandi Hiſtoria*, p. 301. Planta eſt nomine *Coanenepilli*, ſeu *Contra-yerva*, cujus *Icon* à *Rechio* addita *Granadillam* exhibet; unde multi illam falsò pro *Contra-yerva* acceperunt, inter quos & ipſe, exiſtimans virum in Coloniis Hiſpanicis in America diu commorantem haud erràſſe, ad eandem *Claſſem* in priore hujus Operis editione eam retuli. Sed poſtea *Plumerius* in *Nova Genera Plantarum Americanarum*, p. 29. verum *Iconem* floris, fructuſque hujus Plantæ primus exhibuit, illique *Dorſteniæ* nomen *Sphondylii folio*, *radice dentata* pro *Contra-yerva*, Offic. edidit: & nuperiùs, vir nuper ſolertiſſimus, D. *Gulielmus Houſtonus*, qui quidem in iſtis regionibus diu commoratus eſt, duas ejuſdem ſpeciei Plantas obſervavit, quarum utriuſque radices affirmat pro *Contra-yerva* uſurpari. Harum figuræ, & deſcriptio editæ ſunt in *Act. Philoſoph.* N°. 421. p. 195. Hæc fortaſſe ſunt duo genera *Contra-yervæ*, ex quibus illa, quæ à *Cluſio* vocatur *Drakena Radix*, mihi videtur eſſe *Dorſtenia Spondylii folio*, *radice dentata* Plumerii. Cujus Synonymo additur ſequens, & altera videtur eſſe *Contra-yerva* Monardi, quæ in officinis etiam invenitur, ideoque poteſt eſſe altera *Dorſtenia Houſtoni*, eam igitur ut Plantam diverſam addidi.

P. 184. *col.* 1. *l.* 43. *poſt verbum* tranſlatum, *adde:*

His, quæ ſupraſcripſi, ut probarem Radices *China*, tam Orientalis, quam Occidentalis Indiæ, eſſe radices *Smilacis*, & non *Senecionis*, quum argumentum hujus opinionis parum firmum ductum ſit ex ſimilitudine inter utraſque radices, & ex eo, quod poſterior ad curandam Hecticam Dom. *Ingrami* ſemel efficax fuerat, ad'

addam, Doctorem *Dillenium* in *Horto ſuo Elthamenſi*, p. 346. non dubitare, quin *China Officinalis* ſit radix *Smilacis*, tam in China Regno, quam Japonia naſcentis.

2. Contra-yerva Radix, *J. B.* ii. 741. Radix Contra-yerva Hiſpaniorum, ut a Baptiſta Corteſio exhibetur, *Park. Theat.* 1680. Radix venenis adverſans, *Cluſ. Exot.* 311. Cyperus longus odoratus Peruvianus, *C. B. Pin.* 14. *Ejuſd. Theat.* 218. Dorſtinea dentaria radice, Sphondylii folio, placenta ovali Houſton. *Act. Philoſoph.* N°. 421. p. 196. f. 1. A. *The other Counter-poiſon.* Gal. *Contrayerve.* G. Gifft-wurtzel. B. *Gift-wortel.* In Vera-Cruz Americæ invenit Auctor. *Vires.* Cum priore convenit.

Pag. 187. *col.* 1. *lin.* 9. *a fin: poſt* ſucceſſu, *adde:*

Ad dyſenteriam remedium eſt ſingulare ſpecificum & prope infallibile per totam Europam celeberrimum, *Raii Hiſt.* Hanc autem radicem in diarrhæis ſiſtendis non ſpecificè, vi autem emetica, & cathartica agere; neque ſingulis iſtius morbi generibus ſemper certò mederi, monſtravit *Cockbournus*, M. D. in *Act. Philoſoph.* N. 425. p. 385.

In Catalogo Simplicium apud *Pharmacop. Lond.* & à doctiſſimo *Commelino*, & *Montio*, unius tantum hujus radicis mentio fit, & quum *fuſcum* nobis in uſu plerumque ſit, de ea ſcripſi loco ſupra citato. Sed *Pometus* tres ſpecies facit, videlicet album, cinereum, & fuſcum; uti etiam *Geoff. Tract.* 291. & *Index Medic.* p. lxi. apud quem ultimum *Cinereum* vocatur *Vulgare*, & *Nigrum fuſco* ſynonymum eſt. *Jacobus Douglas*, M. D. *Nigrum* aſſerit eſſe ſpeciei diverſæ a fuſco, adeoque facit quatuor ſpecies, quas diſtinguit, & ſic deſcribit in *Actis Philoſph.* N. 410. p. 153. quarum cinerea pluris habetur, ſicca magnitudinem pennæ anſerinæ adæquat, parte corticali farinacea, extrinſecus ſubfuſca, rugoſa, & paſſim nodoſa; medullâ gaudet lignoſâ, ſaporeque amaricanti, minor eſt Braſilienſi, nigrior, viribuſque fortior. Hæc omnia præter *Album*, eaſdem vires & eundem uſum habere putantur, & radices eſſe ejuſdem Plantæ, ſed in diverſis locis naſci; ex quo oriri poſſit diverſa facies externa. Quod ad *Album* attinet, *Pometus* id à cæteris diſtinguit, non ſolum quod album ſit, ſicut *Dictamni albæ* ſive *Fraxinellæ* radix, verum etiam quod in operatione mitius ſit; ideoque, uti ſcribit, a Luſitanis præfertur, ut magis utile mulieribus gravidis, & infantibus. Hanc puto eſſe ſpeciem, quam *Tournefortius* donavit nuper *Gulielmo Sherardo*, LL. D. qui eam clariſſimo *Johanni Raio* communicavit, in cujus *Hiſt. Plant.* iii. p. 350. deſcripta eſt his Verbis: "Coloris eſt flaveſcentis, non geniculata. Hæc ſpecies vomitum non movet, ſed per ſedem ſolummodo purgat: Hinc arbitror *Album* quorundam eſſe ſpeciem, quum deſcriptio & vires ita bene reſpondeant."

Pag. 196. *col.* 1. *lin.* 3. *verbo* prædita, *adde:*

Hujus radix coloris paulo magis rufi eſt, quam planta genuina, parſque corticalis interior ad lutea rubeſcentem vergit; multo longior eſt, pauloque craſſior, rimæ magis diſtant, ſpatiaque intermedia læviora. Radicem hanc tanquam genuinam multis abhinc annis mecum communicavit *Chirurgus* quidam, qui eam ex Virginia quaſi verum *Ipecacuanba* ſecum tranſtulit, ubi apud incolas in frequenti uſu eſſe affirmabat. D. *Hans Sloanus*, Baronettus, & M. D. eam ex eadem regione accepit; ſed obſervans uſum ejus pernicioſum eſſe, in Introductione ſua *Hiſtoriæ Jamaicæ*, Vol. ii. p. viii. ix. medicamentum tam periculoſum omnino omittendum eſſe monet, cui medetur *Canna Indica Alexipharmaca.* Et *Jacobus Douglas*, M. D. in *Act. Philoſoph.* N. 410. p. 156. deſcripſit duas ſpecies lethalis hujus *Pſeudo-Ipecacuanbæ*, videlicet albam, & fuſcam, quarum utraque allata eſt ex Marilandia, ubi pro vera uſurpatur. *Fuſcam* puto eſſe radicem hujus *Apocyni*; ſed cujus Plantæ radix ſit *Alba*, nondum mihi conſtat: ex viribus tamen pernicioſis veriſimile eſt, radicem eſſe alius cujuſdam *Apocyni.*

Poſtquam hæc ſcripſeram, accepi Literas à Pronepote meo *Tho. Dale*, M. D. in quibus ſcribit, plurima genera *Jalapii*, & *Ipecacuanbæ* eſſe in Carolina Auſtrali; & addit, ſe miſiſſe ad me fragmenta quædam radicis, quæ pro *Ipecacuanba* exportari ſolet; & vomitum ciet, & alvum movet, in doſi communi, abſque ullo effectu malo. Hujus pluſquam duas uncias ipſe uſurpavit: Hæc mihi videtur eſſe *Pſeudo-Ipecacuanba* fuſca ſupra citata.

Varias Plantas præter eas, quas memoravi, veram *Ipecacuanbam* eſſe cenſuerunt Americani: Namque Pronepos meus ſupraſcriptus anno ſuperiori, videlicet 1736. mihi miſit radices *Anapodii*; & pluſquam viginti abhinc annis *Ulmaria Americana*, &c. pro ea mihi miſſa eſt ab amico meo D. *Marco Catesby*; & eodem pene tempore D. *Iſaacus Rand*, Botanicus apprimè gnarus, mihi narravit, ſe ex Hollandia ean-

eandem Plantam nomine *Ipecacuanhæ* accepiſſe.

Pag. 201. *col.* 1. *lin.* 28. *adde:*

Nullum ante *C. Bauhinum* obſervavi Auctorem radicis hujus purgatricis, quæ circa Annum 1600 in uſum venire cœpit, mentionem feciſſe: Ille quidem in *Prodromo ſuo*, p. 135. deſcribit nomine *Bryoniæ*, *Mechoacannæ nigræ*, & ab India tranſportatam opinatus eſt: quandoquidem revera eſt Americæ indigena, unde, uti conjectari licet, ab Hiſpanis primò fuit allata. Cujusnam Plantæ hæc radix ſit, quum *Raius* primum Hiſtoriæ ſuæ Plantarum Tomum ediderit, prorſus erat ignotum; ob vim vero, quâ pollet purgandi, eam inter Convolvulos collocavit vir celeber. Tandem verò feliciter reperit *Houſton*. *Jalapium* reverà eſſe cujuſdam *Convolvuli* radicem, & non *Mirabilis Peruvianæ*, à quo plenior hujus Plantæ expectetur narratio, ſi mors ejus non intervenerit.

Pag. 244. *col.* 2. *lin.* 38. *verbo* adveherent, *adde:*

Mihi videtur eſſe non ex venenata aliqua qualitate in hac *fæce*, quicquid Auctor jam citatus erroneè affirmet; ſed ex cauſa politica, ne importatione illius uſus *Smalti* impediretur, quod in illo Electoratu factum eſt. Malignam qualitatem habere *Smaltum* expertum eſt, uti omnes præparationes ex *Cobalto*. Vide ſupra, p. 36.

Pag. 258. *col.* 2. *lin.* 37. *poſt verbum* Lafiteau, *adde.*

Aureliaſtrum quinquefolium, folio majus, Ninzin vocatum D. Sarrazin, *Act. Philoſoph. Lond.* N. 354. p. 705. *Lochn. Comment. de Acriv.* 30. Ginzing, *Act. Philoſoph. Lond.* No. 337. p. 227. Niſi, Genſeng Sinenſium, Garentoguen Hiroquæorum, *Geoff. Tract.* 194.

Pag. 259. *lin.* 40. *adde;*

D. *Vaillant* affirmat, hanc Plantam in *Canada* inveniri, ex qua in *Hortum Reg. Pariſienſem* à D. *Sarrazino* allata eſt; uti etiam ſequens, quæ in Marilandia inventa eſt, utrùm ab altera differat, præterquam in magnitudine, mihi non liquet.

Obſervat *Geoffroy* Canadenſem *Ginſing* diſtingui à Sinenſi, eo quod non ſit tam flava, aut guſtu tam amara, ſed valde grata. *Uſum* ejus in febribus laudat; & addit, ſaporem illius eſſe amarulentum, & aromaticum, oſtendere eam præditam eſſe vi attenuante, confirmante, & deobſtruente.

2. Aureliaſtrum minus. Aureliaſtrum quinquefolii, folio minus, D. Sarrazin, *Act. Philoſoph. Lond.* N. 354. p. 705. *Lochn. Comment. de Acriv.* 30. Plantula Marilandica, foliis in ſummo cauliculo ternis, quorum unumquodque quinquefariam dividitur, circa margines ſerratis, *Raii Hiſt.* iii. 658.

Inter ſpecimina ſiccata olim ex Virginia, & nuper ex Carolina Auſtrali, ad me miſſa, unum invenio, quod figuram optime refert; ſed quum radice careat, & folia illius inter ſiccandum haud bene expanſa ſint, de eo affirmare non licet.

Pag. 275. *col.* 1. *lin.* 5. *adde:*

Coſtus Arabicus, *Ind. Med.* xli. Coſtus Dulcis eſt, non Coſtus Amarus, uti quidam notavit; neque minus erravit, quum Coſtum Dulcem eundem eſſe ac Corticem Winteranum ſpurium vel Canellum album ſtatuerit.

Pag. 323. *col.* 2. *lin. ult. adde:*

Si *Piper Jamaicenſe*, ut mihi videtur, Americæ ſit peculiare, id *Amomum* eſſe *Plinii*, concedere nequeo, quum Novus iſte Orbis illius tempore prorſus fuerit ignotus.

Pag. 378. *col.* 1. *lib.* 23. *verbo* Offic. *adde:*

Simarouba, *Ind. Med.* xc. Hæc radix Planta eſt Indiæ Occidentalis, quæ, ſecundum *Geoffroy*, Lignum *Cayan*, levitate ſua inſigne producit. *Vires.* Radix & cortex ejuſdem optima ſunt aſtringentia, & diarrhæis, & dyſenteriis utilia eſſe dicuntur, quantitate unius unciæ Radicis, aut duarum Corticis, in tribus aquæ fontanæ libris ad unam decoctâ, & pro potu communi uſurpatâ.

5. Radix Rinzago ſive Bengalenſis, *Supplem.* 396. Hæc nuperrime tantum in uſum venit. In nullo Plantarum Catalogo aut Pharmacopœia mentionem illius invenio. *Vires.* Pro Cephalico potentiſſimo laudatur à D. *Tancredo Robinſon*, M. D.

INDEX

Omnium Simplicium Officinalium,

quae in

PHARMACOLOGIA

Continentur.

A.

Abies Canadenſis 303
Fœmina ibid.
mas ibid.
rubra, picea ibid.
Abiga v. Chamæpitys 170
Abrotanum campeſtre 110
fœmina v. Santolina 107
mas 110
Abſinthium Alpinum 109
Marinum ibid.
Minus ibid.
Ponticum ibid.
Romanum 108
Santonicum 109
Seriphium ibid.
Vulgare 108
Abrus 238
Abutilon 211
Acacallis 372
Acacia Indica 375
Aegyptiaca 374
Germanica 333
Vera 374
Vulgaris ibid.
Acanthalzuca v. Echinopus 112
Acanthium 115
Acanthus 216
Sylveſtris ibid.
Acanus 116
Acarna 115
Accipiter 429
Acer majus 362
minus ibid.
montanus ibid.
Acetabulum v. Andraſace 205
Acetoſa arvenſis 80
Acetoſa Lanceolata ibid.
Minor ibid.
Romana ibid.
Rotundifolia ibid.
Vulgaris 79
Acetoſella v. Lujula, Oxytriphyllum 209
Acetum 350
Achates 51
Achyllea 104
Achyllea montana 98
Achiotl 369
Acidulæ 18
Acinos 166
Acmella 106
Acone 49
Aconitum, Anthora 197
Napellus ibid.
Ponticum ibid.
Pardiaches ibid.
Salutiferum 198
Acorus adulterinus 271
Aſiaticus 284
Verus 283
Acus Paſtoris 259
Piſcis 404
Adamas 55
Adarces 44
Adianthum album 70
Americanum 71
Aureum 67
Canadenſe 71
Nigrum 72
Vulgare 71
Adrachne 342
Ægagropila 438
Ægilops Arbor 301
Ægilops Herba 288
Ærugo 41
Æs ibid.
Æs viride ibid.
Æthiopis 164
Ætites lapis 49
Agallochum 379
Agaricum minerale 23
Vegetabile 63
Ageratum 107
Agnus Animal 437
Caſtus 325
Scythicus 72
Agreſta 350
Agrifolium 351
Agrimonia 122
Agripalma 166
Ajuga v. Chamæpitys 170
Alabaſtritis lapis 46
Alabaſtrum Citrinum 47
Vulgare ibid.
Alana terra 23
Alaternus 348
Alauda 420
Album canis 448
Græcum ibid.
Hiſpanicum 39
Olus 120
Alcanna 347
Alcea 210
Alcedo 420
Al es 440
Alchachil v. Roſmarinus 155
Alchimilla 83
Minima 84
Alcoa arbor 330
Alhandal v. Handal
Alcyonium durum 62
Stupposum ibid.

Alcyo-

Alcyonium Vermiculatum ibid.
Veſicarium 398
Tubuloſum 62
Alectorius Lapis 403
Alectorolophus 214
Alga 61
Alhanna v. Terra Tripolitana 23
Aliſma v. Doronicum 96
Alkekengi 189
Alliaria 221
Alleluja 209
Allium Hortenſe 265
Schorodopraſum ibid.
Sylveſtre ibid.
Victorialis 266
Alnus 305
Nigra v. Frangula 347
Aloe Barbadenſis 272
Caballina ibid.
Paluſtris 217
Succotrina 272
Vulgaris ibid.
Aloides 217
Alopecurus 290
Alſine 257
Althæa 210
Alumen 31
Plumoſum 32
Rochi ibid.
Rupeum 31
Catinum 85
Scajole 32
Sciſſile ibid.
Vulgare ibid.
Alypum 314
Alyſſum Dioſc. 227
Galeni 166
Plinii ibid.
Amaracus 162
Amara-dulcis 187
Amaranthus 86
Ambra-griſea 414
Liquida ibid.
Nigra 414
Ambroſia 76
Campeſtris 229
Amedamus v. Alnus 305
Amellus v. Aſter 103
Amethyſtus 54
Amiantus 45
Ammi verum 140
Vulgare ibid.
Ammoniacum 130
Amomum 277
Plinii 187
Vulgare 136
Amoris Poma 188
Ampelitis Terra 26
Ampelopraſſum 266
Amygdalus amara 330
Amygdalus Dulcis ibid.
Amylum 285
Anacampſeros v. Telephium 191
Anacardium Occid. 340
Orientale 339
Anagallis aquatica 204
Terreſtris fæmina 205
Anagallis terreſtris mas ibid.
Anagyris 373
Anas 419
Anathron v. Natron 31
Anchuſa lutea 149
Rubra ibid.
Androſace 205
Androſæmum 256
Anemone hortenſis 179
Sylveſtris ibid.
Anemonoides 179
Anethum 128
Angelica Hortenſis 133
Erratica 134
Sylveſtris ibid.
Angſana 369
Anguilla 402
Anguis 430
Animal Bezoarticum Occidentale 439
Orientale ibid.
Moſchiferum 441
Zibethicum 449
Aniſum 138
Indicum 194
Philippenſe ibid.
Anonis 249
Anſer 419
Anſerina 177
Antalium 393
Anthemis 105
Anthera 319
Anthophyllus 323
Anthora 198
Anthos v. Roſmarinus 155
Anthropos 452
Anthyllis leguminoſa 243
Prior ibid.
Antilopus 438
Antimonium 38
Antirrhinum 210
Antithora 198
Aparine 146
Aper 440
Apes 386
Apis ibid.
Aphaca 240
Apiaſtrum v. Meliſſa 169
Apios 233
Apium hortenſe 138
Apium Macedonicum ibid.
Montanum ibid.
Apium Paluſtre ibid.
Sylvaticum ibid.
Apocynum Syriacum 195
Curaſſavicum ibid.
Apos 420
Aqua fluviatilis 17
Fontana 16
Marina ibid.
Mineralis 18
Nivea 7
Paluſtris ibid.
Pluvialis ibid.
Putealis ib.
Thermalis 18
Aquila 428
Lapis 49
Aquifolium 351
Aquilegia 197
Arabicum Gummi 374
Arabis v. Draba 226
Aracus 240
Araneus 384
Niger ibid.
Arantia malus 357
Arbor Judæ 371
Camphorifera 328
Saponaria 338
Febrifuga 318
Vitæ 305
Mammifera 363
Arbutus 342
Archangelica 134
Arctium 119
Ardea 416
Stellaris ibid.
Ardeſia 45
Hibernica ibid.
Arena 43
Maris ibid.
Arenaria 86
Arenoſus Lapis 43
Areſta bovis 249
Argemone 230
Argentina 177
Argentum 40
Vivum 20
Argilla 20
Aria 316
Aries 437
Ariſarum 280
Ariſtolochia Clematitis 213
Longa 212
Polyrrhizos 213
Rotunda ibid.
Tenuis ibid
Armeniaca mala 329
Armenus lapis 45
Armeria 254
Armoracia 223
Arnica 96

Arnogloſſum. v. Plantago 235
Aronia 317
Arſenicum album 36
Citrinum ibid.
Rubrum 26
Artemiſia Chinenſis 110
Tenuifolia ibid.
Vulgaris ibid.
Arthanita 277
Arthritica v. Chamæpitys 170
Arum 280
Arundo 290
Donax ibid.
Farcta 291
Flava ibid.
Indica ibid.
Saccharina ibid.
Scriptoria 290
Tabaxifera ibid.
Aſa dulcis v. Benzoinum 331
Foetida 125
Aſarum 86
Virginianum 87
Asbeſtus 45
Aſcalonia v. Cepa
Aſchia 408
Aſclepias 196
Aſcyrum 256
Aſelli inſecta 385
Piſcis 404
Aſinus 435
Aſpalathum 379
Aſpalathus 377
Altera ibid.
Aſparagus 189
Petræa ibid.
Sylveſtris ibid.
Aſperula 146
Aſphaltus 27
Aſphodelus albus 271
Luteus 272
Aſplenium 69
Aſpredo 411
Aſtacus Fluviatilis 399
Aſtacus marinus 399
Aſter Atticus 103
Aſteria Gemma 55
Aſterias 416
Aſtragalus 246
Sylvaticus 247
Aſtrantia 134
Nigra 144
Aſtroites 50
Athanaſia v. Tanacetum
Atractylis 116
Atragene 178
Atriplex 81
Olida 82
Sylveſtris ibid.
Attagen 426
Avellana 300
Avena 288
Aurantia 357
Auricula Judæ 63
Leporis 143
Muris 90
Urſi 206
Auricularia Herba 159
Aureliaſtrum v. app. ad. pag. 258
Auripigmentum 26
Aurum 39
Axungia vitri 85
Azarolus 317
Azedarach 337

B.

Baccæ Bermudenſes 338
Baccharis 99
Balanus Myrepſica 368
Balæna 414
Balauſtia 318
Ballote 170
Balnea calida 18
Frigida 16
Balſamina Lutea 293
Mas 182
Balſamita 107
Balſamelæon 308
Balſamum Canadenſe 303
Capivi 368
Copaibas ibid.
Gileadenſe 308
Judáicum ibid.
e Mecha ibid.
Ipecuebæ 382
Peruvianum 368
Syriacum 308
Thomæum 382
Tolutanum 304
Verum 308
Viride 382
Bamia moſchata 210
Banana 298
Bangue 74
Banilia 371
Baptiſecula 118
Barba Capræ 92
Hirci ibid.
Barbarea 224
Barbus 407
Bardana. 119
minor 76
Baſilicum 163
Batis 140
Battata Canadenſis 102
Hiſpanica 202
Virginiana 187
Bdellium 381
Becabunga 204
Becuiba Nux 382
Bechium 94
Bedeguar 112
Been v. Behen 92
Behen album 92, 252
Rubrum 121
Beidelſar v. Apocynum 195
Belemnites 50
Belladonna 188
Bellis major 103
Minor 105
Ben Nuces 368
Benzoinum 331
Berberis 347
Berillus 54
Berula 137
Beta alba 86
Nigra ibid.
Rubra ibid.
Betle 313
Betonica aquatica 213
Pauli 204
Vulgaris 165
Betula 306
Bezoar German. 438
Hiſtricinum 445
Microcoſmi 453
Minerale v. Terra Sicula 49
Occidentale 439
Orientale ibid.
Bezoard. v. Bezoar
Bidens 106
Bifolium 280
Biſlingua 185
Biſmalva 210
Biſmuthum 38
Biſtorta 81
Bitumen 27
Judaicum ibid.
Blatta 39
Byſantia 395
Blattaria 208
Blitum 83
Boletus Cervi 63
Bolus Armena, lutea, alba 19
Bleſenſis ibid.
Bohemica ibid.
Candida ibid.
Rubra Gallica ibid.
Toccavienſis ibid.
Bombax 211
Bombyx 388
Bonduch 367
Bonus Henricus 82
Borago 149
Borax 32
Bos 436
Botargum 408
Botrys. 83
Mexicana ibid.

Bran-

Branca urſina 216
Braſſica capitata alba. 221
  Rubra ibid.
  Florida ibid.
  Marina 201, 228
  Sabauda 221
  Sativa ibid
  Sylveſtris ibid.
Braſilium lignum 376
Briza 285
Bromus 288
Brunella 165
Bruſcus 185
Bryonia alba 184
  Nigra ibid.
Bubalus 437
Buccinum 396
Bubonius v. Aſter
Bufo 433
Bufonites Lapis 403
Bugloſſum Hortenſe 149
  ſylveſtre ibid.
Bugula 171
Bulbocaſtanum 135
Bulbonac 220
Bulbus vomitorius 268
Bunias 222
Bunium 138
Buphthalmum Germanicum 103
  Vulgare ibid.
  Verum 108
Bupleurum 143
Bupreſtis 389
Burſa paſtoris 228
Buteo 428
Butomus 195
Butua 123
Buxus 308

C.

Cacalia 98
Cacao 358
Cactos 114
Cadmia factic. Botrit. v. Tutia 41
  Oſtracitis ibid.
  Placitis ibid:
  Nativa, metallica v. Cobaltum 36
  Expers ibid.
  Æraria v. Lapis Calaminaris 44
Cæcilia 430
Caffe 346
Calambour v. Lignum Aquilæ
Calaminaris Lapis 44
  Biturigum ibid.
Calamintha montana. 169
  Magno flore ibid.
  Paluſtris 161
  Vulgaris 169
Calamintha humilior v. Chamæciſſus ibid.
Calamus Aromaticus 283
  Odoratus 290
  Aſiaticus 284
Calcanthum v. Vitriolum 33
Calcarius lapis 47
Calcatrippa v. Delphinium
Calcitrapa v. Carduus Stellatus 117
Calculus e veſica Humana v. Bezoar Microcoſmi
Calendula 102
Caltha ibid.
  Paluſtris 195
Calx extincta 24
  Viva ibid.
Cambogium 357
Camelina 224
Camelus 443
Campanula 202
Camphora 328
Camphorata 84
Cancamum 381
Cancer fluviatilis 400
  Marinus ibid.
Cancellus 399
Canella v. Cinnamomum. 327
  Alba 328
Canis 448
  Charcharias 412
Canna 290
Cannabis 74
Cantabrica 201
Cantharides 389
Capillus Veneris 70
  Canadenſis ibid.
Capo v. Gallus
Capparis 354
Capra 438
  Alpina ibid.
Capreolus 440
Capricerva 439
Caprificus 312
Caprifolium 321
Capſicum 188
Caput Gallinaceum 242
Carabe 28
Caranna 354
Carbo foſſilis 27
Carbunculus 52
Carcharias 412
Cardamindum 147
Cardamine 225
Cardamomum majus 276
  Medium ibid.
  Minus ibid.
Cardiaca 167
Carduelis 422
Carduus Eriocephalus 115
  Benedictus 116
  Fullonum 112
Carduus Hæmorrhoidalis 115
  Mariæ ibid.
  Pinea 116
  Stellatus 117
  Sativus ibid.
  Tomentoſus 115
Caricæ v. Ficus 311
Carlina 101
Carneolus Lapis. 51
Caroba 372
Carponus v. Carpio
Carpio 406
Carota v. Daucus
Carpobalſamum 309
Carthamus 117
Carvi 137
Carum ibid.
Caryophyllata 175
Caryophyllus aromaticus 323
  Barbatus 252
  Hortenſis ibid.
  Jamaicenſis 323
  Simplex 252
  Sylveſtris ibid.
Caſeus 436
Caſcarilla Ind. Med. 378
  Monti Exot. 318
Caſſia Caryophyllata 323
  Fiſtula 369
  Lignea 327
Caſſida 170
Caſſina 348
Caſſummuniar 275
Caſſutha v. Cuſcuta.
Caſtanea ſativa 300
  ſylveſtris ibid.
  Equina ibid.
Caſtor Canadenſis 445
  Ruſſiacus ibid.
Caſtoreum ibid.
Cataputia minor 231
Cataria 165
Cate vel Catechu 295
Catulus 447
Catus domeſticus ibid.
  ſylveſtris ibid.
Caucalis 143
Caviarium 406
Cauda Equina v. Equiſetum.
  Porcina v. Peucedanum.
Caulis 221
Cedrinum Lignum 304
Cedronella v. Meliſſa.
Cedrus 304
Celaſtrus 348
Celtis 336
Centaurium majus 118
  minus 207
Centimorbia v. Numilaria.
Centinervia v. Plantago.
Centinodia v. Polyganum

Centunculus v. Alſine
Cepa 265
— Aſcalonica ibid.
Cepaſtrum ibid.
Cepea 191
Cera alba 387
— Citrina ibid.
Ceraſus Avium 338
— Hortenſis nigra 336
— Rubra ibid.
— ſylveſtris 338
Ceraunia 50
Cerinthe 151
Cernua fluviatilis 411
Cerrus 301
Cervicaria 202
Ceruſſa 40
Cervus 439
Ceterachus 69
Cetus 413
Cevadilla Hiſpanorum 286
Chærefolium 132
Chalcedonius 51
Chalcitis 37
Chalybs 39
Chama 399
Chamæacte 349
Chamæbathos 353
Chamæciſſus 169
Chamæciſtus ibid.
Chamæcyperiſſus 107
Chamædaphne vid. Laureola.
Chamædrys 159
— Fruteſcens ibid.
— Spuria 204
Chamæiris 271
Chamælea. 343
Chamæleon albus 101
— Niger 117
— ſerpens 432
Chamæleuce v. Populago.
Chamælinus 224
Chamæmalus 315
Chamæmelum fœtidum 106
— Romanum ibid.
— Vulgare ibid.
Chamæmorus 353
Chamæpitys moſchata 170
— Vulgaris ibid.
Chamæriphis 297
Chamærubus 353
Chamæſyce 233
Charantia v. Momordica
Cheiri 219
Chelidonium majus 230
— minus 172
Chænopodium fœtidum 82
— ſylveſtre ibid.
Chermes 302
Chia Terra 22
China Occidentalis 184
— Orientalis ibid.
China Chinæ 318
Chinenſis Terra 22
Chocolata 358
Chondrilla altera 89
— prima 88
Chryſanthemum 103
Chryſocolla 33
Chryſocome 99
Chryſogonum 292
Chryſolitus lapis 54
Chryſopaſius ibid.
Cicada 388
Cicer album 243
— nigrum ibid.
— rubrum ibid.
— ſylveſtre 247
Cicerbita v. Sonchus.
Cichorium ſativum 92
— ſylveſtre ibid.
— Verrucoſum ibid.
Cicindela 391
Ciconia 416
Cicuta 139
— Paluſtris ibid.
Cicutaria 132
Cimex 384
Cimolia alba 22
— Purpuraſcens 21
Cinarſa hortenſis 114
— aculeata ibid.
— ſylveſtris ibid.
Cineres clavellati 85
Cinnabaris factitia 36
— Nativa 35
Cinnamomum 327
— Album ibid.
Cionia 396
Cirſium 116
Ciſtus fæmina 255
— Ledon ibid.
— mas ibid.
— Hypociſtidem ferens ibid.
Citrago v. Meliſſa
Citreum 356
Citria malus ibid.
Citrullus 181
Clematis Daphnoides 196
— Viorna 178
— Urens. ibid.
Clinopodium 167
Clymenum 239
Cneoron album 202
— nigrum 343
Cnicus 117
Cobaltum 36
Cocca Gnidia 343
Coccinilla 390
Cocculus Indus 345
Coccus 294
Coccus baphicus 390
— Maldivicus 294
— Polonicus 84
— Cochinella 390
Cochinellifera 319
Cochlea hortenſis 394
— marina ibid.
Cochlearia hortenſis 226
— maritima ibid.
Coffee 346
Colchicum 269
Colcathar 34
Colocynthis 181
Colophonia 304
Colubrinum lignum 357
Colubrinus lapis 431
Columba 426.
Colutea 375
Concha 398
Concha margaritifera 397
— Venerea 396
Conchula Citheriaca ibid.
Conſilago v. Helleboraſtrum
Conſolida major 151
— media 171
— minima 105
— minor 165
— regalis 197
— Saraſenica 97
Contra-yerva 276
Contra yerva Virginiana v. Serpentaria.
Convolvulus 200
— maritimus ibid.
— minimus ibid.
Conyza major 95
— media ibid.
— minor ibid.
— Pulicaria ibid.
Conyzoides ibid.
Copal Gummi 344
Coracinus 409
Corallina 60
Corallium album 59
— nigrum 60
— rubrum 59
Coriandrum 143
Corinthiacæ uvæ 350
Coris 256
Corneolus 51
Cornix 423
Cornu Cervi 439
Cornu monocerotis 412
— Rhinocerotis 441
Cornus 336
Coronopus hortenſis 236
— ſylveſtris ibid.

Cor-

Corruda 189
Cortex Cardinalis de Lugo 318
Caryophyllatus 323
Elatherii 378
Culitlavoas ibid.
Magellanica 324
Maſſoy 378
Peruvianus 318
Thuris 378
Winteranus ſpurius 328
Verus 324
Cortuſa 206
Corvus 423
Corylus 300
Cos 48
Coſtus Arabicus 274
Amara ibid.
Corticoſus 327
dulcis 274
hortenſis 107
nigra 116
Coticula 48
Cotinus 361
Cotonia v. Cydonia 315
Cotula fœtida 106
Coturnix 426
Cotyledon 192
Couhage 238
Crabro 387
Crangon 400
Craſſula 191
Cratæagonon 215
Crepitus lupi 63
Creta alba 24
Selinuſia 25
Criſta Galii 242
Crithmum 140
Crocodilion 112
Crocodilus 432
Crocus 269
Cruciata 145
Cryſtallus 46
Cubebæ 346
Cuculus 429
Cucume rAſininus 182
Hortenſis 181
Sylveſtris 182
Cucurbita 180
Cuminum 133
Pratenſe v. Carvi 117
Siliquoſum 293
Sylveſtre 123
Cuniculus 444
Cupreſſus 305
Cuprum 41
Curcuma 274
Cuſcuta 204
Cyanus major 118
minor ibid.
Cyclamen 227
Cydonia mala 315
Cygnus 419
Cymbalaria 210
Cyminum 133
Siliquoſum 293
Sylveſtre 123
Cynocrambe 75
Cynogloſſum 148
Cynerhodon) v. Roſa ſylveſtris
Cynosbatys) 319
Cynoſorchis 278
Cyperus longus 281
rotundus ibid.
Eſculentus ibid.
Cypreſſus 305
Cytini v. Granata.
Cytiſus 373

D.

Dactylus v. Palma.
Idæus v. Lapis lyncis.
Dama 440
Datura v. Stramonium.
Daucus Creticus 132
Montanus 127
Sativus 142
ſylveſtris ibid.
Delphinium 197
Delphinus 412
Dens Caballinus v. Hyoſcyamus.
Caninus 270
Leonis 91
Dentalium falſum 404
Verum 393
Dentaria 219
Dentellaria 121
Diapenſia v. Sanicula.
Dictamnus albus 194
Creticus 162
Digitalis 214
Dioſpirus 316
Diphryges 41
Dipſacus ſativus 112
ſylveſtris ibid.
Doria herba 97
Doronicum Germanicum 96
Romanum ibid.
Dorycnium 202
Draba 226
Draco arbor 297
marinus 409
Dracontium 280
majus. ibid.
Dracunculus 111
Drakena 176
Dryopteris 70
Dulcamara v. Solanum ſcandens.
Dulcichinum v. Cyperus eſculentus.

E.

Ebenus Æthiopica 295
Indica 345
Vera 330
Ebulus v. Sambucus humilis 349
Ebur 442
Foſſile ibid.
Echinopus 112
Echinopus minor 113
Echium 150
Echinus marinus 400
terreſtris 450
Elaphoboſcum 126
Elaterium v. Cucumis ſylveſtris.
Elatine 212
Elæagnus 306
Elemi Gummi 337
Eleoſolinum. v. Apium paluſtre.
Elephas 442
Elleborus albus, niger 193
Elichryſum 98
Emerus 376
Empetrum 343
Encraſicholus 405
Endivia 92
Entalium 393
Enula campana 96
Ephedra 354
Ephemerum 269
Epimedium 293
Epithymum 205
Equiſetum 68
minus ibid.
Equus 435
marinus 443
Eretria Terra 20
Erica 365
Frigeron 98
Erinaceus 450
Eruca inſectum 388
herba 223
ſylveſtris ibid.
Ervum 242
Eryngium maritimum 144
Trifolium ibid.
Vulgare ibid.
Eryſimum latifolium 224
Vulgare ibid.
Erythrodanum. 145
Eſculus 301
Eſula major 231
minor ibid.
Indica 235
Euonymus 351
Eupatorium Avicen. 99
Cannabinum ibid.
Græcorum 122
Euphorbium 234

Euphraſia 215
Euphragia ibid.

F.

Faba Ægyptiaca 262
Bengalenſis 334
hortenſis ſive major 241
St. Ignatii 358
Indica ibid.
Fabaria 191
Fagara 346
Fagus 300
Fagopyrum 80
Farfara v. Tuſſilago.
Farrago 398
Fauſel. v. Palma.
Febrifuga v. Centaurium minus
Fegopyrum 80
Felis 447
Ferrum 39
Equinum 245
Ferula 129
Galbanifera ibid
Feſtuca 288
Ficaria v. Scrophularia
Ficedula 421
Ficus 311
Ægyptiaca 2
Cypria ibid.
Indica ibid.
ſylveſtris ibid.
Filago v. Gnaphalium 100
Filipendula 179
Filicula v. Dryoptris.
Filix fæmina 71
florida ibid.
mas 70
Flammula v. Ranunculus 174
Jovis 178
Flos Adonis 175
æris 41
Ambarvalis v. Polygala.
Amoris 86
Auriculæ 371
Cuculi 254
Solis 102
Tinctorius 372
Foeniculum com. 141
dulce ibid.
maritimum ibid.
porcinum 128
vulgare 141
Foenu græcum 249
Folium Indicum 327
Malabathrum ibid.
Fontalis 81
Formica major 387
minor ibid.
Fragaria domeſtica 176
Fragaria ſterilis 176
Fragaroides ibid.
Frangula 347
Fraxinella 194
Fraxinus 363
Frumentum Indicum 287
Sarracenicum 80
Fucus 61
Fulica 418
Fumaria 122
Bulboſa 250
Cava ibid.
Fumus Terræ v. Fumaria.
Fungus Eſculentus 62
Cervinus 63
Pulverulentus ibid.
Phalloides 64
Sambucinus 63
Typhoides 64
Fuſanus v. Euonymus.

G.

Agates 26
Galanga major 276
minor ibid.
Galbanum 129
Galbula 427
Galega 242
Galeopſis 164
Galerita 420
Galeus 412
Gallæ v. Quercus.
Gallina 417
Aquatica ibid.
Gallus ibid. 424
Gallinago 417
Gallitricum v. Sclarea.
Gallinula ibid.
Gallium album 146
nigrum ibid.
Gambogium 354. v. Cambogium
Gannaperide 318
Garum 405
Garyophillus v. Caryophyllus.
Gazella 438
Geniſta tinctoria 372
Vulgaris ibid.
Hiſpanica ibid.
Spinoſa ibid.
Geniſtella ibid.
Gentiana 199
alba ibid.
cruciata ibid.
Nigra 127
Gentianella 200
Geranium columbinum 259
moſchatum ibid.
Robertianum ibid.
Sanguineum ibid.
Geranium Batrachoides ibid.
Tuberoſum ibid.
Gerardi herba 134
Gingidium 129, 140
Ginszang 258
Gith 260
Githago 253
Gladiolus 270
luteus 391
Glandes Quercinæ v. Quercus.
Glans unguentaria 367
Glaſtum 229
Glaucium 230
Glaux Dioſcor. 247
vulgaris ibid.
Glis 446
Globularia 113
Gloſſopetra 111
Glottis 417
Glycyrrhiza 241
Gnaphalium 100, 111
montanum 100
Gnidia grana 343
Gobius 408
Goſſipium 211
Graculus 423
Gramen arundinaceum 290
Caninum 289
Dactylon ibid.
Leucanthemum 257
Mannæ 289
Parnaſſi 259
Grana Paradiſi 277
Kermes 302
Tiglia 77
Granadilla ibid.
Granata malus 317
Granatus lapis 53
Gratia Dei 259
Gratiola 214
Gregula 119
Groſſularia 320
Grus 416
Gryllus 388
Guajacum 361
Gummi Ammoniacum 130
Animi 370
Arabicum 375
Caranna 354
Ceraſorum 336
Copai 344
Elemi 337
Guajaci 361
Hederæ 322
Juniperi 307
Lacca 335
Senegalenſe 375
Tacamahaca 330
Tragacantha 246

Gutta

Gutta Gamba 357
Gypſum 47

H.

Hæmatitis lapis 35
Hæmorrhoidalis ibid.
Halcyon 420
Halcyonium 29
Halec 405
Halicacabum 189
Haliætus 428
Halimus 81
Handel 170
Hardeſia 45
Harmela 256
Haſta Regia 272
Hedera Arborea 322
Terreſtris 169
Hedyſarum 245
Helenium 96
Helianthemum 255
Heliochryſon 98, 110
Heliotropium 151
Tricoccon 77
Lapis 52
Helleboraſtrum 193
Helleborine 279
Helleborus albus 193
niger ibid.
Helxine v. Parietaria
Ciſſampelos 201
Hemerocallis 264
Hemionitis 69
Hepatica fontana 67
alba 259
Nobilis 173
Stellaris 67
Vulgaris ibid.
Heptaphyllon 89
Herba Coſta Doria 97
Gerardi 134
Paralyſeos 205
Paris 186
Petri 206
Trinitatis v. Hepatica Nobilis
Herba Adhill v. Euphraſia
Benedicta v. Caryophyllata
Judaica v. Tetrabit
Julia v. Eupatorium Meſuæ
Medica v. Abſinthium
Sacra v. Verbena
St. Joannis v. Artemiſia
Laurentii v. Bugula 140
Petri v. Crithmum 140
Scorbuti v. Cochlearia
Stellæ v. Coronopus
Terribilis v. Aegyptum
Turca v. Hernicaria
Venti v. Anemone

Vulneraria 99
Hermodactylus 269
Herniaria 86
Heſperis 220
Hibernicus lapis 44
Hieracium 89
majus ibid.
Hippocampus 404
Hippocaſtanum 365
Hippogloſſum 185
Hippolapathum 78
Hippolithus 435
Hippophaes 233
Hippopotamus 441
Hippoſelinum 134
Hipparis v. Equiſetum
Hircus 438
Montanus ibid.
Hirudo 383
Hirundo 421
Indica ibid.
Hirundo riparia ibid.
Hirundinaria 196
Hiſpidula 99
Hoedus 438
Holoſchoenos 282
Holoſtium 236
Homo 453
Hordeum 285
Gallium & Perlatum 286
Hormium hortenſe 163
Sativum ibid.
Sylveſtre ibid.
Haycinthus 268
lapis 53
Hydrargyrum v. Argentum vivum
Hydrolapathum 79
Hydropiper 80
Hyoſcyamus albus 199
luteus ibid.
niger 198
Hypecoon 293
Hypericum 256
Hypociſtis 217
Hyſſopus 155
Hyſtrix 445

J.

Jacea 117
Jacobæa Alpina 98
Vulgaris 97
Jalapa vel Jalapium 201
Japonica Terra 295
Jaſminoides 346
Jaſminum ibid.
Jaſpis 52
Iberis 227
Ibex 438
Ibiſcus 210

Ichneumon 450
Ichthyocolla 405
Jecoraria v. Lichen
Ilex 301
Baccifera v. Agrifolium
Illecebra 192
Impatiens v. Noli me tangere
Imperatoria 134
Indico 244
Indicum ibid.
Indigo ibid.
Inguinaria 103
Inguinalis ibid.
Intybus 92
Ipecacuanha 187
Irio v. Iris
Iris Florentina 271
Illyrica ibid.
Lutea ibid.
Vulgaris ibid.
Foetida ibid.
Iſatis 229
Iſpida 420
Iva arthritica v. Chamæpitys
Judaicus lapis 49
Juglans nux 299
Jujuba 335
Indica ibid.
Julis 410
Julus 385
Juncus odoratus 282
Vulgaris ibid.
Juniperus major 307
Vulgaris 306
Alpina 307

K.

Kali 85
Karabe 28
Keiri v. Cheiri
Kermes 302
Kina Kina 318
Knawel 84

L.

Labdanum 254
Labrum Veneris v. Dipſacus
Labruſca 186
Laburnum 373
Lac lunæ 23
Lacca Gummi 335
Lacertus Aquatica 432
Terreſtris ibid.
Lachryma Jobi 287
Lactuca Agnina 121
Hortenſis 88
Sylveſtris ibid.
Ladanum v. Labdanum

Lagopus 248
Lamium album 167
Luteum 168
Maculatum ibid.
Rubrum 167
Montanum ibid.
Lampetra 402
Lampſana 93
Lantana 344
Lapathum acutum 79
Aquaticum ibid
Hortenſe ibid.
Latifolium ibid.
Sanguineum ibid.
Unctuoſum 82
Lapis Adamas 55
Aetites 48
Alabaſtrites 46
Alectorius 403
Amethyſtus 54
Amianthus 45
Arenoſus 43
Armenus 45
Aſius 38
Belemnites 50
Bezoar Occidentalis 439
Orientalis ibid.
Bononienſis 48
Bufonites 403
Calaminaris 44
Calcarius 47
Carneolus v. Sardus
Chelidonius 50
Chryſolithus 54
Fulminaris 50
Galactites 23
Geodes 48
Granatus 53
Hæmatites 35
Heliotropium 52
Hibernicus 44
Hyacinthus 53
Judaicus 49
Lazuli 45
Lyncis 50
Manatea 443
Melitites 23
Memphites 51
Molaris 48
Morochthus 23
Nephriticus 52
Ophites 47
Petracorius 38
Phrygius 37
Porcinus 445
Pumex 43
Rubinus 53
Sapphirus 54
Sardus 51
Schiſtus 35
Serpentinus 431
Smaragdus 54
Selenitis 46
Spongiæ 43
Stellaris 50, 60
Thracius 27
Thyites 23
Topaſius 54
Variolatus 48
Umbrarum 409
Lappa 119
Larix 305
Larus 418
Laſerpitium 131
Lathyris 231
Lathyrus 239
Lavendula 154
Anguſtifolia ibid.
Laureola 343
Lauro-ceraſus 339
Laurus 360
Alexandrina 185
Tinus 324
Lazuli lapis 45
Lemnia terra alba 20
Sigillata 21
Vulgaris ibid
Lens 240
Paluſtris 65
Lenticula marina 61
Paluſtris 65
Lentiſcus 305
Leo 446
Leontopetalon 292
Leontopodium 100
Leopardus 447
Lepidium 227
Lepus marinus 392
terreſtris 444
Leucas montana 168
Leucanthemum 103
Leuciſcus 407
Leucoium album 219
luteum ibid.
Leviſticum 135
Libanotis 130 ſeq.
Lichen arboreus 65
Libhen marinus 61
Terreſtris 65
Vulgaris 67
Lignum Aloes 380
Aquilæ 379
Aſpalathum 377
Carabaccium 380
Cedrinum v. Juniperus
Colubrinum 357
Campeſcanum 376
Flavum 312
Guajacum 361
Juniperinum 307
Lentiſcinum 309
Molluccenſe 77
Nephriticum 368
Rhodium 377
Rubrum 376
Sanctum 362
Saſſafras 326
Liguſticum v. Leviſticum
Liguſtrum 347
Lilium album 264
Lilium Convallium 186
Rubrum 264
Limax ater 383
Ruber ibid.
Terreſtris v. Cochlea
Limonia Malus 121
Limonium ibid.
Linaria avis 423
Herba 211
Lingua avis v. Fraxini Semen
Cervina 68
Linum 261
Catharticum ibid.
Liquidamber 313
Liquiritia 241
Lithanthrax 27
Lithargyrus Argenti 40
Auri ibid.
Lithocolla 48
Lithoſpermon 151
Lixivium 85
Locuſta inſecta 388
Lolium 289
Lonchitis 69
Lotus arbor 248
Agreſtis ibid.
Coronata 250
Corniculata ibid.
Urbana 248
Lucius 406
Ludus Paracelſi 47
Lujula 209
Lumbricus terreſtris 383
Luna v. Argentum
Lunaria 68
Lupinus 241
Sylveſtris ibid.
Lupulus ſalictarius 74
Lupus beſtia 447
Piſcis 403
Luſcinia 421
Luteola 263
Lutra 449
Lychnis coronatoria 253
Sylveſtris ibid.
Segetum v. Nigellaſtrum
Lycium 352
Indicum 375
Lycoperdon 63
Lycoperſicon 188

Lycopodium 66
Lycopſis 150
Lycopus 161
Lyncis Lapis 50
Lynx 447
Lyſimachia 207
Galericulata 263
Purpurea ibid.

M.

MAhaleb 338
Macer 364
Macis 331
Macropiper 313
Mæna 410
Magiſtrantia v. Imperatoria.
Magnes 37
albus 35
Magneſia 37
Majorana 162
Oleracea ibid.
Tenuifolia 162
Malabathrum 327
Malachites 52
Malaviſcus v. Althæa
Malicorium 317
Malva arborea 210
Verbenacea ibid.
Vulgaris 209
Mala Aurantia 357
Citri 356
Cydonea 315
Mala granata 117
Inſana 188
Limonia 355
Malus hortenſis 315
ſylveſtris ibid.
Manata) Lapis 443
Manatea)
Manati 443
Mandragora 186
Manga 339
Manna 363
Thuris 381
Marcaſita 38
Marga 22
Candida 23
Saxatilis cinerea ibid.
incarnata ibid.
Margarita Orientalis 397
Occidentalis ibid.
Scotica ibid.
Marmor 47
Marrubium album 166
nigrum 170
Mars 39
Martagon 265
Marum 156
Syriacum 159
Maſtiche 305
Mater perlarum 397
Matricaria 106
Matriſylva 321
Mazama 439
Mecaxochitl 313
Mechboacanna alba 200
nigra 201
Medica 249
Medium 203
Medulla Saxorum 23
Mel v. Apes.
Melampyrum 215
Melanteria 37
Melanthium 260
Melanurus 410
Melanzana 188
Meleagris 425
Melilotus 248
Coronata 250
Odorata 248
Vera ibid.
Meliſſa 169
Melitæa Terra 24
Melo 181
Melongena 188
Melopepo 181
Menyanthes v, Trifolium paluſtre.
Mentha 159
Aquatica 160
Cataria 165
Criſpa 161
Fuſca ibid.
Hortenſis 159
Piperitis 160
Saxifraga ibid.
Mentaſtrum 159
Mercurialis 75
Vulgaris 82
Mercurius crudùs v. argentum vivum.
Mergus 418
Merops 420
Merula avis 427
piſcis 410
Meſpilus 316
Aronia 317
Meum Athamanticum 133
Umbella purp. v. Mutellina.
Mezereon 343
Milium 287
Solis 151
Millefolium 104
Nobile 105
Millegrana v. Herniaria
Millepedes 385
Milvus avis 428
piſcis 409
Milzadella 168
Minium 40
Mirabilia Peruviana 222
Miſy 37
Mochus v. Ervum.
Molaris Lapis 48
Mollugo 145
Montana 146
Moluccenſe lignum 77
Moly Dioſcoridis 266
Theophraſti ibid.
Molybdæna 40
Momordica 182
Monedula 423
Monoceros 412
Monophyllon 186
Morſus Diaboli 111
Gallinæ 257
Ranæ 217
Morus 312
Moſchata nux 331
Moſchus 441
Motacilla 422
Moxa v. Artemiſia Chinenſis.
Mugil 408
Mullus 409
Mulus 436
Mumia 453
Mus Alpinus 446
Araneus 450
Domeſticus major 446
minor ibid.
Indicus v. Ichneumon.
Muſa arbor 298
Muſca domeſtica 385
Hiſpanica 389
Muſcari v. Bulbus Vomitorius.
Muſcipula 254
Muſcus arboreus 64
clavatus 66
Cranii 67
marinus 60
Pulmonarius 64
Pixidatus 65
Terreſtris ibid.
Muſtela beſtia 449
piſcis 403
Muſtelus ſpinax 412
Mutellina 133
Myagrum 226
Myoſotis v. Piloſella.
Myoſurus 175
Myrica v. Tamariſcus.
Myriophyllon 141
Myrobalanus Bellerica 334
chebula ibid.
citrina ibid.
Emblica ibid.
Indica ibid.
Nigra ibid.
Myrrha Gummi 355
Myrrhis 132
Myrtillus 321

Myrtus 322
Brabantica 306
Mytulus 398
Myxa) v. Sebeſten
Mixaria)

N.

Napellus v. Aconitum
Napus dulcis 222
Sylveſtris ibid.
Napha v. Aurantiæ Aqua
Naphtha 27
Narciſſus 267
Nardus agreſtis v. Valeriana
Celtica 121
Indica 282
Italica v. Lavendula
Montana 121
Naſturtium Aquaticum 225
Hibernicum ibid.
Hortenſe 227
Indicum 147
Pratenſe 225
Natron 31
Nenuphar v. Nympha
Nepa 373
Nepeta montana v. Calamintha
Vulgaris 165
Nephriticum lignum 368
Nerion 371
Nicotiana major 199
Minor ibid.
Nigella 260
Nigellaſtrum 253
Nihil album v. Pompholyx
Gryſeum 42
Ninzin 258
Nitrum 30
Noctua 429
Noli me tangere 293
Nuces e Barbados 77
Nucula terreſtris 135
Nummularia 207
Nux Avellana 300
Ben 368
Becuiba 382
Indica 294
Malabarica 295
Maldiva ibid.
Moluccenſis 367
Moſchata 331
Piſtachia 309
Virginiana 332
Vomica 357
Nymphæa alba 261
Lutea ibid.
Indica maxima 262

O.

Ochra 20
Ocynum Caryophyllatum 163
Citratum ibid.
Ocularia v. Euphraſia
Oculi cancrorum 399
Oculus Chriſti 164
Ocymoides 253
Oelnizium 128
Oenoplia 334
Oenanthe 135
Aquatica 136
Olea 337
Oleaſter ibid.
Germanicus 308
Oleum terræ 28
Olibanum 380
Olus atrum v. Smyrnium
Olyra 285
Onager 436
Onagra 237
Oniſcus 404
Onobrychis 242
Ononis 249
Onoſma 150
Onyx 51
Opalus lapis 55
Ophiogloſſum 68
Ophioſcorodon 266
Ophites lapis 47
Ophris v. Bifolium
Opium 229
Opobalſamum 308
Opopanax 126
Opuntia 319
Orchis 278
Oreoſelinum 127
Origanum Creticum 163
Heracleoticum ibid.
Vulgare 162
Orleana 369
Ornithogalon 267
Ornithopodium 245
Ornus 316
Orobanche 216
Orobus 242
Oryza 286
Os Leonis v. Antirrhinum
Osmunda Lunata v. Lunaria
Regalis 71
Oſteocolla 43
Oſtracites 50
Oſtreum 397
Oſtruthium v. Imperatorium
Oſtrys 311
Oſyris 322
Othonna 104
Ovis 437
Oxalis ⎫
Minor ⎬ v. Acetoſa
Romana ⎭
Oxyacantha Galeni 341
Oxycedrus 307
Oxycoccus 190
Oxylapathum 79
Oxyſchoenos 272
Oxytriphyllum) v. Lujula
Oxys)

P.

Padus 338
Pæonia albicans 193
foemina ibid.
Mas 192
Paliurus 364
Palma 294
Arecifera 295
Bdellifera 298
Chriſti 77
Dactylifera 294
Oleoſa ibid.
Sanguinea 297
Palumbus 427
Pampinus v. Vitis
Panax Aſclepium 130
Chironium 255
Coloni 165
Herculeum 126
Panicum 286
Panis Porcinus v. Cyclamen
Cuculi v. Oxys
Panthera 447
Papaver album 229
Corniculatum 230
Erraticum ibid.
Nigrum ibid.
Rhoeas ibid.
Rubrum ibid.
Spinoſum 231
Papyrus 281
Papillaris v. Lampſana
Paradiſi grana 277
Paralyſis 205
Pardus 447
Pareira Brava 123
Alba v. app. ad p. 123
Parietaria 83
Parnaſſia 259
Paris herba 186
Paronychia 220
rutacea 258
Parthenium 106
Parus 422
Paſſer domeſticus ibid.
Troglodytes ibid.
Paſſulæ 350
Corinthiacæ ibid.
Damaſcenæ ibid.
Solis ibid.

Paſtinaca aquatica v. Sium
Hortenſis 126
Piſcis 411
Sylveſtris 126
Pavo 425
Pectunculus 398
Pedicularia 215
Pediculus 384
Pedro del Cobra 431
del Porco 445
Pentaphyllum 176
Peplis 233
Peplus ibid.
Pepo 180
Perca 408
Percepier 84
Perdix 426
Perfoliata 143
Perforata v. Hypericum
Periclymenum v. Caprifolium 321
Perygua 348
Periploca 196
Perlæ v. Margaritæ
Perſea 339
Perſica malus 330
Perſicaria maculata 80
Non maculata ibid.
Siliquoſa 293
Urens 80
Perſonata v. Lappa
Pervinca 196
Peruvianus cortex 318
Pes anſerinus 82
Aſininus v. Alliaria
Cati 99
Columbinus v. Geranium
Leporinus 248
Petaſites 94
Petroleum v. oleum terræ 28
Petroſelinum Macedonicum 142
Montanum ibid.
Vulgare 138
Petum 199
Peucedanum 128
Phagus 301
Phalangium 272
Phalaris 286
Phaſeolus 238
Phellandrium v. Cicutaria 139
Phillyrea 324
Phlomis 154
Phoca 443
Phoenix 289
Phygius lapis 37
Phytolacca 185, 190
Phu major 220
Minor ibid.
Phyllitis 68
Phyllon 75
Phyteuma 63
Pica 424
Picea 303
Pierre de Colique 409
Piloſella 90
Pimenta 323
Pimpinella Sanguiſorba 123
Saxifraga 137
Minor ibid.
Pinguicula 211
Pinus domeſtica 303
Maritima 304
Sylveſtris ibid.
Piper album 361
Aethiopicum ibid
Jamaicenſe 323
Indicum 188
Longum 313
Nigrum 361
Piperitis 227
Piſum 238
Piſſaſphaltus 27
Piſſelæum Indicum 28
Piſtachia 309
Piſtolochia 213
Virginiana ibid.
Pityuſa 233
Pix alba 303
Burgundica ibid.
Græca v. Colophonia
Liquida ibid.
Navalis ibid.
Nigra ibid.
Plantago anguſtifolia 235
Aquatica 177
Latifolia 235
Incana ibid.
Vulgaris ibid.
Platanus 365
Platanaria v. Sparganium
Plumbago herba 121
Minera 40
Plumbum 40
Nigrum 25
Pneumonanthe 200
Pnigites terra 20
Poco Sempie 72
Polemonium 209
Polium alterum 158
Creticum 159
Montanum 158
Polygala Dioſcoridis 244
Vera ibid.
Vulgaris 216
Polygonatum 185
Polygonum majus 81
Minus ibid.
Cocciferum 84
Polypodium 69
Polytrichum aureum 67
Poma amoris 188
Poma Citria 356
Hortenſia 315
Sylveſtria ibid.
Pompholyx 42
Populago 195
Populus alba 310
Nigra ibid.
Tremula ibid.
Porcus 440
Porphyrites 47
Porrum 266
Vitigineum 267
Portulaca 257
Maritima 82
Sylveſtris 257
Potamogeiton 81
Potentilla 177
Poterium 246
Praſſium v. Marrubium album
Praſſius lapis 52
Præcocia 329
Primula Veris 205
Proſcarabæus 391
Propolis v. Apes
Prunella 165
Prunellus 333
Prunus Brignolenſis ibid.
Damaſcena ibid.
Gallica ibid.
Pſeudo-acacia 375
Pſeudo-acorus 271
Pſeudo-bunium 222
China v. app. ad pag. 98
Coſtus 126
Cytiſus 374
Dictamnus 166
Helleborus niger 175
Ipecacuanna 195
Meliſſa 170
Narciſſus 267
Rhabarbarum 123
Selinum 143
Pſyllium 236
Ptarmica 104
Pulegium cervinum 161
Regale ibid.
Vulgare ibid.
Pulicaria v. Conyza
Pulmo marina 393
Pulmonaria aurea ibid.
Gallica 90
Maculoſa 148
Vulgaris ibid.
Pulſatilla 180
Pumex lapis 43
Punica mala v. Granata
Purpura 396
Pyracantha 316
Pyrethrum 105
Verum 141

Pyrites lapis 37
Pyrola 260
Pyrus 315

Q.

Quercus arbor 301
Marina 61
Quercula v. Chamædrys
Quinquefolium 176
Quinquenerva v. Plantago
Quinquina 318

R.

Radicula 223
Radix dulcis 246
Simarouba v. app. ad p. 378
Rinzago ſive Bengalenſis v. Appendicem ad pag. 378
Raja 411
Rajola ibid.
Rana vidiris 434
Vulgaris ibid.
Rangifer 440
Ranunculus 173
Acris ibid.
Flammeus 174
Montanus ibid.
Paluſtris ibid.
Vulgaris 173
Rapa 222
Sylveſtris ibid.
Raphanus aquaticus 225
Hortenſis 223
Ruſticanus 225
Sylveſtris ibid.
Rapiſtrum 223
Rapum 222
Rapunculus 202
Remora 402
Regina Prati 179
Reſeda 262
Reſta bovis 249
Rhabarbarum Monachorum 78
Moſcoviticum ibid.
Verum 77
Rhamnoides 308
Rhamnus albus 345
Niger ibid.
Solutivus ſive Catharticus 352
Rhaponticum verum 77
Vulgare 119
Rhinoceros 412, 441
Rhodia Radix 191
Rhodium lignum 377
Rhus Obſoniorum 344
Rhus Virginianum ibid.
Ribes niger 32
Ruber ibid.
Ribeſia 321
Ricinoides 77
Ricinus herba 76
Americanus ibid.
Inſecta 384
Riſagallum 36
Ritro 113
Robur 301
Rorella 261
Ros 18
Solis 261
Roſa alba 320
Canina 319
Damaſcena 320
Moſchata ibid.
Rubra ibid.
Pallida ibid.
Roſmarinus 155
Rubecula 421
Rubia Sylveſtris 145
Synanchica 147
Tinctorum 145
Rubicilla 421
Rubinus lapis 53
Rubrica friabilis 23
Sinopica 19
Rubus 353
Idæus 354
Rumex v. Lapathum
Ruſcus 185
Ruta 236
Capraria 242
Montana 236
Muraria 70
Sylveſtris 256
Rutilus 407

S.

Sabina baccifera 306
Vulgaris ibid.
Saccharum album 291
Candum album ibid.
Rubrum ibid.
Cryſtallinum ibid.
Rubrum ibid.
Sagapenum 130
Sagitta 178
Sagittaria ibid.
Sagou 297
Sal Armoniacum 453
Alkali 85
Catharticum amarum 17
Commune album 29
Nigrum 17
Foſſile 30
Gemmæ ibid.
Lancaſtrenſe 17
Marinum ibid.
Novo-caſtrenſe ibid
Porto-caſtrenſe ibid.
Super Salem 30
Petræ ibid.
Salamandra aquatica 433
Terreſtris ibid.
Salicaria 263
Salicornia 85
Salix alba 310
Helice 311
Nigra ibid.
Rubens ibid.
Salſaparilla 183
Salvia hortenſis major 153
Minor ibid.
Sylveſtris 171
Virtutis 153
Vitæ 71
Sambucus arbor 349
Humilis v. Ebulus
Montana ibid.
Samia Terra 22
Sampſuchum 162
Sanamunda 343
Sanctum lignum 362
Sandarache Arabum 307
Græcorum 26
Sandiver 85
Sandyx 40
Sanguis Draconis 291, 297
Sanguiſuga 383
Sanguiſorba 123
Sanicula 144
Montana 206
Santalum album 355
Citrinum ibid.
Rubrum 377
Santonicum Semen 109
Viride ibid.
Sapan lignum 84
Sapo albus 85
Communis ibid.
Caſtilienſis ibid.
Hiſpanicus ibid.
Niger ibid.
Venetus ibid.
Saponaria 253
Sapphirus Lapis 54
Sarcocolla 377
Sardius lapis *Mont* 51
Sardus lapis ibid.
Sardonyx ibid.
Sarſaparilla 183
Saſſafras 326
Satureja 155
Spicata 156
Satyrium foemina 278
Mas ibid.

Sax.

Saxifraga alba 258
Antiquorum 254
Dioſcoridis 157
Vera ibid.
Vulgaris 130
Scabioſa 111
Scammonium 200
Scammonia Monſpeliaca 196
Scandix 131
Scarabæus 389
Pilularis ibid.
Scariola v. Lactuca Sylveſtris & Endivia
Schiſtus lapis 35
Schoenanthus 283
Schoenopraſſum 265
Scilla 268
Scincus 432
Sclarea 164
Pratenſis ibid.
Scolopendra 385
Marina ibid.
Scolopax 417
Scolopendrium 69
Scolymus 104
Sylveſtris ibid.
Theophraſti 93
Scomber 407
Scombrus ibid.
Scordium 172
Scorodonia 171
Scorodopraſſum 267
Scorpius 372
Scorpius marinus 410
Scorpio Terreſtris 384
Sorpioides 245
Scorzonera 91
Scrophularia aquatica 213
Major ibid.
Minor ibid.
Scutellaria 170
Sebeſten 324
Secacul 136
Secale 285
Securidaca 243
Sedum majus 191
Minus 257
Selenites 46
Selinum montanum 142
Segetale 136
Sempervivum 191
Senecio 98
Senica Gummi 375
Senna Alexandrina 367
Italica ibid.
Sepia 392
Seps 432
Septinervia v. Plantago major
Serapias 279
Sericum crudum 388
Seriola v. Endivia
Seris v. Cichorium
Serpentaria Virginiana 213
Nigra 87
Serpens 430
Indicus 431
Marinus 402
Serpentis lapis 431
Serpillum 157
Verum ibid.
Citratum ibid.
Serratula 119
Seſamoides 93
Seſamum 292
Seſeli Æthiopicum 144
Creticum 127
Maſſilienſe 127, 141
Pratenſe 127
Peloponenſe 139
Vulgare 135
Sideritis 168
Sigillum Solomonis 185
Beatæ Mariæ 184
Siler montanum 135
Sileſiaca terra 20
Silex 48
Siligo v. Secale
Siliqua dulcis 372
Siliquaſtrum 371
Silurus 403
Simarouba v. app. ad pag. 378
Simia 444
Sinapi 222
Album 223
Sinapiſtrum 224
Siſer 136
Siſymbrium v. mentha Aquatica
Siſyrrhinchium 268
Sium 136
Smaris 410
Smaragdus lapis 54
Smerillus v. Smyris
Smilax arborea 302
Aſpera 381
Hortenſis 238
Lævis 201
Smyris 35
Smyrnium 134
Soda 163
Soja 238
Solanum 187
Lethale 188
Lignoſum 187
Somniferum 189
Soldanella 201
Alpina 202
Solidago 97
Sonchus aſper 89
Lævis ibid.
Sophia Chirurgorum 225
Sorbus 315
Tormentalis 317
Sorex v. mus major
Sorgum 287
Sory 37
Sparganium 283
Spartium 372
Spatula foetida 271
Specularis lapis 46
Spelta 285
Sperma ceti 413
Sphondylium 125
Spica Nardi 282
Vulgaris v. Lavendula
Spina alba arbor 317
Herba 112
Arabica 113
Cervina 352
Solutiva ibid.
Spinachia 75
Spiræa 361
Split 250
Spodium Græcorum 42
Officinarum 442
Spongia 62
Spongitis lapis 43
Spuma maris 29
Squamaria 217
Squatina 411
Squilla herba 268
Piſcis 400
Stachys 166
Stacte 355
Stannum 39
Stenomarga 23
Staphiſagria 197
Staphyſodendron 360
Stellaris lapis 60
Stoebe 118
Stoechas Arabica 154
Citrina 98
Germanica ibid.
Stramonium 203
Stratiotes 292
Strigenſis Terra 20
Struthio 424
Struthium 263
Sturio 405
Sturnus 427
Styrax Calamita 325
Liquida 326
Suber 302
Succinum album 28
Citrinum ibid.
Nigrum 26
Succiſa 111
Sulphur nativum 25
Caballinum 26
Commune ibid.
Factitium ibid.

Vivum ibid.
Sumach 344
Superba v. Caryophyllus Flos
Sus 440
Sycomorus 312
Symphytum 151
Minimum 105
Petræum 214
Synanchica 147

T.

Tabacum 199
Tacamahaca 330
Tagetes v. Othonna
Talcum 46
Talpa 450
Tamarindus 370
Tamariſcus 364
Tamnus 184
Tanacetum 108
Hortenſe ibid.
Tapſus barbatus 208
Tarchon 111
Tarſi 281
Taraxacum v. Dens leonis
Tartarum album 350
Rubrum ibid.
Taurus 436
Taxus arbor 307
beſtia 449
Telephium 191
Telina 398
Terebinthina Argent. 303
Chinenſis 309
Communis 304
Cypria 309
Veneta 304
Terebinthus 309
Teredo 390
Terra Ampelites 26
Argillacea 20
Chia 22
Eretria 20
Fabrilis 23
Goltbergenſis 19
Japoniaca 295
Lemnia 20
Livonica 21
Melitæa 24
Noceriana 22
Pnigitis 20
Portugallica 22
Rubrica 23
Samia 22
Sicula 49
Selinuſia 25
Sigillata 21
Sileſiaca 20
Strigenſis ibid.
Tripolitana 23
Turcica 21
Vitriolata ibid.
Teſtudo marina 433
Terreſtris ibid.
Teucrium 159
Thalictrum 23
Thapſia 129, 131
Thea 351
Thermæ 18
Thermolithus 45
Thora 174
Thlaſpi Dioſcorid. 228
Vulgaris ibid.
Thunnus 407
Thus maſculum 380
Vulgare 304
Thuris Cortex 378
Thuris Manna 381
Thuya v. Arbor vitæ
Thymbra 155
Vera ibid.
Thymallus 408
Thymelæa 343
Thymus 156
Sylveſtris 156
Verus ibid.
Vulgaris ibid.
Thyſſelinum 128
Tigris 447
Tilia 360
Tinca 406
Tincar 33
Tithymalus Characias 232
Cypriſſus ibid.
Dendroides ibid.
Helioſcopius 232
Myrtitis ibid.
Paralius ibid.
Platyphyllus 233
Tormentilla 177
Torpedo 412
Tota bona 82
Tragacantha 246
Tragium 194
Alterum 154
Tragopogon 91
Tragorchis 279
Tragoriganum 157
Alterum ibid.
Tragos v. uva marina
Trachelium 202
Tribulus aquaticus 292
Terreſtris 293
Trichomanes 70
Trifolium acetoſum 207
Aquaticum ibid.
Aureum 173
Bituminoſum 247
Hemorrhoidale 249
Odoratum 248
Purpureum ibid.
Paludoſum 207
Vulgare 248
Triorchis 279
Tripolitana Terra 23
Tripolium 95
Triſſago v. Chamædrys
Triticum Indicum 287
Vaccinum 215
Vulgare 284
Trutta 408
Tubera 64
Tulipa 267
Tunica 252
Turbith 129, 201
Cineritium ibid.
Turchois lapis 442
Turdus 427
Marinus 410
Turpethum 201
Turqueſia 442
Turritis 221
Turtur 427
Tuſſilago 94
Tutia 41
Typha 283

V.

Vacca 436
Vaccaria 253
Vaccinia 322
Valeriana Græca 208
Major 120
Minor ibid.
Sylveſtris 120
Vanilla 371
Vanellus 417
Vaynillus 371
Veratrum album) v. Helleborus
Nigrum)
Verbaſcum album 208
Nigrum ibid.
Vulgare ibid.
Verbena 162
Mas ibid
Vermis terreſtris 383
Veronica foemina v. Elatina 212
Mas 204
Vervex 437
Veſicaria marina 397
Veſpa 387
Ichneumon 386
Veſpertilio 451
Viburnum 344
Vicia 240
Sylveſtris ibid.
Victorialis 266
Vinca pervinca 196
Vinca toxicum ibid.

Vinum 349, 350
Viola 262
lunaria 220
mariana 203
martia 262
Vipera 430
Viperaria v. Scorzonera.
Virga aurea 97
Paſtoris 112
Viride æris 41
Viſcus 342
Aucupum ibid.
Viſnaga 140
Vitex v. agnus caſtus.
Vitis alba v. Bryonia alba.
marina 61
Idæa 321
Vinifera 349
Vitriolum album 34
Germanicum ibid.
Romanum 33
Viride ibid.
Vitulus 436
Viverra 450
Ulmaria 179
Ulmus 364
Montana ibid.
Ulula 429
Umbellicus marinus 394
Umbellicus Veneris 192
Alter 258
Umbra 409
Unguis odoratus 398
Uncuroui 413
Foſſile 44
Uniones v. margaritæ
Vomica nux 357
Upupa 424
Uranoſcopus 409
Urſus 447
Urtica maxima 74
marina 393
mortua v. Lamium
Romana 74
Vulgaris ibid.
Uſnea 67
Uva criſpa 320
Gruina 190
marina 354
Paſſa major 350
minor ibid.
Quercina v. Quercus 301
Uvularia 185
Vulneraria 243
Vulpanſer 419
Vulpes 448
Vultur 428

W.

Winteranus cortex falſus 328
ver, 324

X.

Xanthium 76
Xochinacatztly 370
Xyloaloes 377
Xylobalſamum 309
Xyris 271

Y.

Yucca 273

Z.

Zacintha 92
Zanthoxylum 312
Zea 285
Zedoaria longa 275
rotunda ibid.
Zeopyrum 285
Zerumbet 275
Zibethum 449
Zinziber 275
Zizypha 341

INDEX ANGLICUS

Ordine Alphabetico

IN GRATIAM TYRONUM

Congeſtus.

A.

ABele-tree 310
the Adder 430
Adder's-tongue 68
Agarick 63
Agate 51
Agrimony 122
Alabaſter 47
the Alder-tree 305
the Black-Alder 347
Ale-hoof 169, 322
Alexanders 134
Alkanet 149
All-good 82
All-heal 130
Hercules bis All-heal 126
Allum 31, 32
the Almond-tree 330
Aloes 272
Wood of Aloes 379
the Alp 422
Amber 28
Amber-griſe 414
the Amethyſt 54
the Anchovy 405
Anemony 179
Angelica 133
Anniſe 138
the Ant 387
the Antilope 438
Antimony 38
the Ape 444
Apple 315
Apples of Love 188
Mad-Apple ibid.
Thorn-apple 203
Apricock 329
Archangel 167
Arec 240
Armenian-ſtone 45
Arrach 81
Arrow-head 178
Arrow-root 178
Arſenick 36
Arſmart 80
Artichoke 114
Aſarabacca 87
the Aſh-tree 363
the Aſian-ſtone 38
Aſparagus 189
Aſpen-tree 310
Aſphodil 272
the Aſs 435
the Wild-Aſs 436
Avens 175
Azure-ſtone 45

B.

The Badger 419
the Bald-coot 418
Sea-Balls 397
Balſam 308
Balſam-apple 182
the Bambu-Cane 290
Barbadoes-ſeeds 76
Barbadoes-tar 28
the Barbel 407
Barberry-bush 348
Barley 286
the Barn 429
Barren-wort 293
Baſil 163
Cow-Baſil 253
Wild-Baſil 166
great wild-Baſil 167
the Bat 451
Balm 170
the Baulm-Cricket 388
Bay-tree 36[illegible]
White Bean-tree 316
a Bean 241, 262, 334, 358
Bean-trefoil tree 373
Kidney-Bean 238
the Bear 447
Bears's-breech 216
Bear's-ear 206
Bears-foot 194
the Bee 386
the Bee-eater 420
Beech-tree 300
Beet 86
Beetle 389
Slow-legg'd-Beetle 391
Oyl Beetle 391
Benjamin 331
the Bergander 419
the Beryll 54
Betle 313
Betony 165
Water-Betony 214
Bezoar-deer 439
Bezoar-ſtone ibid.
Bind-weed 201
Rough-Bindweed 183
Birch-tree 306
Bird's-foot 245
Birth-wort 213
Biſhop's-weed 140
Biſtort 81
Bittern 416
Bitter-ſweet 187
Black-cap 421
Black-lead 25
Black-tail 410
Black-berry-bush 353
Black-bird 427
Black-thorn 333
Bladder-nut-tree 360

Blite

Blite 83
Blood-ſtone 35
Blood-wort 79
ſea-Blubber 393
Blue-bottle 118
the Boar 441
Bole-Armoniack 19
Bonano-tree 298
Bone-binder 43
Bone-ſet 151
Borace 33
Borage 149
the Box-tree 308
Brake 71
Bramble-bush 353
Stone-Bramble ibid.
Brank 80
Brank-Urſine 216
Braſil-wood 376
Bread-Indian 273
Briar-bush 319
Brimſtone 25
Brooklime 204
Broom 373
Broom-rape 216
Butcher's-broom 185
Spanish-broom ibid.
White-Bryony 184
Black-bryony 185
Buck 440
Buck-beans 207
Buck-thorn 352
Buck-wheat 80
the Buffal 437
the Bug 384
Bugle 171
Bugloſs 149
Stone-Bugloſs 150
Vipers-Bugloſs. ibid.
Bull 436
Bull-finch 422
the Burbott 403
Bur-dock 119
the Burn-cow 389
Burnet 123
Burnt-lead 40
Bur-reed. 283
Burrough-duck 419
Butter-bur 94
Butter-wort 211

C.

Cabbage 221
the Cacao 358
the Cackerel 410
White-Cackerel ibid.
Calaminore 44
Calamint 169
the Calf 436
the ſea-calf 443
Water-caltrops 292
Calve's-ſnout 212
the Camel 443
Camel's-hay 283
Cammock 249
Camphire 328
Campions 253
Campers 354
Caraway 137
Cardamums 276
Carline thiſtle 101
the Carob-tree 372
the Carp 406
Carrot 132
Deadly-carrot 128
Caſſany 348
Caſſia 369
the Caſſia-tree 340
the Cat 447
Civet-Cat 449
Cat's-tail 283
Catch-fly 254
the Caterpiller 389
Cedar-tree 304
Celandine 230
Centaury 207
Great-Centaury 118
Ceruſe 40
Chalcedony 51
Chalk 24
Chamois 438
Charlock 223
the Chaſte-tree 325
Cheeſe-Rennet 146
Cherry-tree 336
Winter-cherry 189
Cherry-bay 338
Bird's-cherry ibid.
Chervil 132
Cheſtnut 300
Chickwee 257
China-root 184
Chiches 224
Chriſtthorn 364
the Chryſolite 54
Sweet-Cicely 132
Cinnamon 327
Cinquefoil 176
Citron 356
Citruls 181
Cives 265
Civet 449
Clary 163
Ethiopian Clary 164
Clay 20
Clearer 146
Clearing-ſtone 35
Cloud.berry 353
Cloves 23
Clove-July-flower 252
Coal 27
Cobalt 36
Cochineal 319
Cock 424
Cockle 398
Baſtard-Cockle 399
Cock's-comb 214
Cock's-vead 242
Coco 294
Cod-fish 404
Coddy-moddy 418
Coffee 347
Cole-wort 221
Colly-flower ibid.
Colt's-foot 94
Strange colt's-foot 98
Columbines 197
Comfrey 151
Saracen's-Confrey 97
Cony 444
Coock-fish 410
Coot 418
Copperas 34
Coral 59
Coraline 60
Coriander 143
Corn-flag 270
Corn-ſallet 121
the Cornel-tree 336
Cornelian 51
the Cornish-Chough 423
Coſtmary 107
Cotton-tree 211
Couhage 238
Cow 436
Sea-Cow 443
Cowſlips 205
Cow-wheat 215
the Crab 400
the Crane 436
Crane's-bill 259
the Cramp-fiſh 412
Cray-fish 399
Creſſe 227
Indian Creſſe 147
Meadow-Creſſe. 225
Sciatica-Creſſe 227
Swine-Creſſe 229
Turckey.Creſſe 226
Water-Creſſe 225
Winter-Creſſe 224
the Cricket 388
Croſs-wort 145
the Crow 423
the Crow-fiſh 409
Crow-foot 173
Cryſtal 46
Cubebs 346
the Cuckow 429

Cu-

Cuckow pint 280
Cucumber 181
Cudweed 101, 111
Cumfry 151
Cumin 133
the Currant-bush 321
Currants 352
the Cuttle-fish 392
Cyperus 281
Cypreſs 305

D.

The Dace 407
Daffodil 267
Daiſie 103
the Damask-Prune 333
Dandelion 91
Dane-wort 349
the Dare 407
Darnel 289
Dart-wort 178
Date 294
the Deer 440
Dentaglia 393
Devil's-bit 111
Dew 18
The Dew-berry 353
the Diamond 55
Dier's-weed 263
Dill 128
Dittander 227
Dittany 162
Baſtard-Dittany 194
Dock 79
Dodder 204
Dog 448
Dog's-bane 195
Dog-like-tooth-ſhell 393
Dog's-ſtones 279
the Dolphin 412
the Dove 426
Drache 81
Dragons 280
the Dragon-tree 297
Dragon's-blood ibid.
the Drake 409
Drank 288
the Dromedary 443
Drop-wort 179
the Mire-Drum 416
the Duck 419
Duck's-meat 65
the Dundiver 418
Dutroy 203

E.

The Eagle 428
Eagle-ſtone 49
Earth 19
Earth-flax 45
Earth-nut 135
Earth-worm 383
Ebony 295, 330, 345
Eel 402
Eel-pout 403
the Eſt 432
the Elder tree 349
Elecampane 96
the Elephant 442
the Elk 440
Elm 364
Emerald 54
Emery 35
Endive 93
Entaglia 393
the Erd-ſhrew 450
Eretrian Earth 20
Eryngo 144
Eſchalot 265
Euphorbium 234
Eyebright 215

F.

The Fallow-deer 440
Fel-wort 199
Fennel 141
Fennel-flower 260
Fennel-giant 129
Hog's-Fennel 128
Fenugreek 249
Fern 171
the Ferret 450
Feverfew 106
the Fierce-flaw 411
the Fig-tree 311
Fig-wort 213
the Filbert-tree 300
the Bull-finch 422
the Gold-Finch 422
Fir-tree 302. 303
the Fire-flaw 411
the Fiſtick-nut-tree 310
the Sweet-Flag 283
Corn-Flag 270
Flax 261
Toad-Flax 212
Flea-bane 95
Flea-wort 236
the Flint 48
Flitter-mouſe 451
Flix-weed 225
Flower de luce 271
Flower-gentle 86
Female-fluelline 212
Male-fluelline 204
the Fly 385
Spaniſh-Fly 389
Flying-fiſh 409
the Fox 448
Fox-glove 214
Fox-tail 290
Frankincenſe 380
Herb-Frankincenſe 131
Friar's-cowl 280
the Frog 434
Fumitory 122
Furze 373
Fuſtick-wood 312

G.

Gally-worm 385
Garlick 265
Viper's-garlick 266
Gaule 306
Gentian 199
Herb-Gerard 134
Germander 159
Tree-Germander 158
Water-Germander 172
Gladdon 271
Glaſs-wort 85
The Glead 428
the Glow worm 391
the Goat 438
Goat's-beard 92
Goat's-rue 242
Gold 39
Gold of Pleaſure 226
Golden-Moſs 72
Golden-Rod 97
the Gooſe 419
the Gooſander 418
the Gooſeberry-buſh 320
Gooſe-foot 82
the Gor-cock 426
Gourd 180
Oily-purging-grain 293
the Granate 53
Graſs 257, 259, 289, 290
the Graſhopper 388
the Grayling 408
the Green-ſtone 52
Gromil 151
Ground-pine 171
Groundſel 98
the Grunter 409
Guajacum 362
the Sea-gudgeon 408
Gum 130
Gum-Succory 88, 89

H.

Hare 444
the Sea-Hare 393
Hare-bells 268
Hare's-Ear 143
Hare's-foot 248
the Hart 439
Hart-Penny-royal 161
Hart's-tongue 68
Hart-wort 135
the Hawk 429
Hawk-weed 89
the Haw-thorn 317
the Hazel 300
Heath 365
the Hedge-hog 450
the Sea-Hedge-hog 400
Hedge-Muſtard 224
Hellebore 193
the Heliotrope 52
Hemlock 139
Water-Hemlock ibid.
Hemp 74
the Hen 425
Henbane 199
Herb-Terrible 314
Hercules bis Allheal 126
the Heron 416
the Herring 405
the Hog 440
Hollyhock 210
Holly 352
Holly-roſe 255
Hollow-root 250
Honey 386
Honey-ſtone 23
Honey-ſuckle 321
Honey-wort 151
the Hoopo 424
Hop 74
Horehound 166, 170
Baſe-Horehound 166
the Horn-Beam 311
the Hornet 387
the Horſe 435
Sea-Horſe 443
Sea Horſe 404
Horſe-tail 68
Horſe-tongue 185
the Hound-fiſch 412
Hound's-tongue 148
Houſe-leek 191, 258
Hyſſop 155

J

The Jacinth 53
Jack by the Hedge 221
Jackdaw 423
Jalap 201
the Jaſper 52
Jeruſalem Artichoke 102
Jeruſalem-ſage 148
Jeſſamin 346
the Jeſuits-tree 318
Jew's-Ear 63
Jew's-pitch 27
Jew's-ſtone 49
Indigo 244
Job's-tears 287
St. John's-wort 256
Iriſh-ſlate 44
Iron 39
Iron-wort 168
Iſinglaſs 405
Judas's-tree 371
Jujube 335
July-flower 252
Juniper 307
Ivy 322
Ground Ivy 169

K.

Keeling 404
Kidney-beans 238
the King's-fisher 420
the King's-ſtone 411
the Kite 428
Knop-weed 117
Knot-graſs 81

L.

Lady's-bower 178
Lady's-mantle 84
Lamb's-Lettuce 121
the Lamprey 402
tbe Lapwing 417
the Larch-tree 305
the Lark 420
Lark's-ſpur 197
Laſer-wort 131
Lavender 154
Lavender-cotton 107
Sea-Lavender 121
the Laurel-tree 339
Spurge-Laurel 343
Lead 40
Black-Lead 25
Lead-wort 121
the Leech 383
Leek 267
Vine-Leek ibid.
Wild-Leek ibid.
the Lemon-tree 355
Lentils 240
the Leopard 447
Leopard's bane 96
Lettuce 88
the Lily 126, 264
the Lime-tree 360
the Limpin 398
the Linnet 423
the Lion 446
Liquorice 241
Litharge 40
Liverwort 67
the Lizard 432
the Load-ſtone 34
the Lobſter 399
rhe Locuſt-tree 370
Looſe-ſtrife 207
Lovage 135
the Louſe 384
Louſe-wort 215
Sea-Lungs 393
Lung-wort 90
Lupins 241

M.

Mackrel 407
Spaniſh-mackrel 407
Mace 331
Madder 145
Madwort 166, 227
the Magpy 425
Maiden-hair 71
Maize 287
Mallows 210
Marſh-mallows ibid.
Vervain Mallow tbid.
Mandrake 186
the Mango-tree 339
the Many-feet 385
Maple-tree 362
Marble 47
Marygold 102
Marjoram 162
the Marking-ſtone 23
Marle 22
the Black-martin 421
Maſter-wort 134
Maſtick 309
Maudlin 107
Herb-Maſtick 156
the Maſtick 309
May-weed 106
Meadow-ſaffron 269
Meadow-ſweet 179
Medick-fodder 249
the Medlar-tree 316
Meliot 248
Melon 180
Mezereon 343
Musk-melon 181
the Memphis-ſtone 51

Ppp Mer-

Mercury 75, 82
Chidrens-mercury 76
Dog's mercury 75
Milfoil 104
Milk-ſtone 23
Milk-vetch 244
Milk-wort 216
Millet 287
the Mill-ſtone 48
Mint 159
Horſe-Mint ibid.
the Mire-drum 416
Miſſeltoe 342
the Mole 450
Moly 266
Money-wort 207
the Monk-fish 411
Monk's-hood 197
Moon-wort 68
the Moor-Cock 426
the Moor-hen 417
Moſs 64, 65, 66, 67.
Mother of Pearl 397
Mother-of-Time 157
Mother-wort 167
Moth-Mullein 208
the Mouſe 446
Mouſe-ear 90
the Moutain-mouſe 446
the Field-Mouſe 450
the Rell-mouſe ibid.
Mouſe-tail 175
Mugwort 110
the Mulberry-tree 312
the Mule 436
Mule's-fern 69
Mullein 208
the Mullet 408
the Leſſer-mullet 409
the Muſcle 398
Muſcovy glaſs 46
Muſhroom 63
Muſk 441
the Muſk-animal ibid.
Muſtard 222
Arabian Muſtard 226
Hedge Muſtard 224
Tower-Muſtard 221
Myrobalans 334 ſeq.
Myrrhe 355
the Myrtle-tree 322

N.

Navel wort 192
Navew 222
the Nephritick-ſtone 52
Nephritick-wood 368
Nettle 74
Dead Nettle 167 ſeq.
the Nettle-tree 248
the Nightingale 421
Nightſhade 187
Tree-Nightſhade ibid.
Nipple-wort 93
the Nope 412
a Nut 300
Nutmeg 331

O.

The Oak-tree 301
the Scarlet-Oak 302
Oats 288
Oker 20
the Old wife 410
the Olive-tree 337
Spurge-Olive 343
the wild-olive 337
One-blade 186
the Onyx-ſtone 51
the Opal 55
the baſtard-Opal ibid.
the Ophite 47
the Orange-tree 357
Orchis 278
Orpiment 26
Orpine 191
the Oſprey 428
the Oſtrich 424
the Otter 449
tbe Ounce 447
the Owl 429
the Gray-Owl ibid.
Ox-eye-daiſie 103
the Oyl-beetle 391
the Oyſter 397
Ox-eye 103, 108

P.

Palma Chriſti 77
the Palm-tree 294
Panick 286
Paper-reed 281
Herb-Paris 186
Parmaceti 413
Parſley 138
Baſtard Parſley 143
Hedge Parſley 143
Stone-Parſley 142
Wild Parſley 138
Parſley-piert 84
Parſnep 126
Wild Cow-Parſnep ibid.
Paſque Flower 180
the Partridge 426
the Peach-tree 330
the Peacock 425
the Pear-tree 315
Prickly pear-tree 319
Pearch 408
Pearl 397
Peaſe 239
Peiony 192, 193
Peilitory of Spain 105, 142
Pellitory of the wall 83
Penny royal 161
Hart-Penny-royal ibid.
Pepper 361
Black-Pepper ibid.
Guinea-pepper 188
Jamaica-pepper 323
Long-pepper 313
Periwinkle 196
St. Peters Corn 285
St Peters-wort 256
Phrygian-ſtone 37
the Pianet 424
Spaniſh-pick tooth 140
the Pike 406
Pimpernel 205
the Pine-tree 303
the Pine-apple ibid.
Ground-Pine 171
the moutain pine 304
Pinks 252
the Pipe-fiſh 404
the Pitch-tree 303
Plaiſter of Paris 47
the Plane-tree 365
Plantain 178, 235
Buckshorn-Plantain 236
Plantain-tree 298
the Baſtard-Plover 417
the Great-Plover ibid.
the Plumb-tree 333
Plumbage 40
Poley mountain 158
Polypody 69
the Pomegranate-tree 317
Pond-weed 81
Poplar-tree 310
Poppy 229
Baſtard Poppy 230
the Porcupine 445
Potatoes 202
Poyſon-fiſh 411
Primroſe 206
Privet 347
Gaſtern-privet 347
Mock privet 343
Ever-green privet 348
the Prune 333
the Pumice-ſtone 43
Pumpion 181
Purging-Nuts 77
the Purple fiſh 396

Pur-

Purſlane 257
Sea-Purſlane 82
Putty 42

Q.

The Quail 426
Quench-fire 433
Quickſilver 35
the Quince-tree 315

R.

The Rabbit 444
Radiſh 223
Horſe Radiſh 225
Rag-wort 97
Rain bow-fiſh 410
the Rain-deer 440
Rampions 202
Ramſons 266
the Raſpberry-buſh 354
the Rat 446
Egyptian-Rat 450
the Raven 423
the Red-Game 426
Red-lead 40
Reed 290
the Rel 446
Reſt-Harrow 249
the Rhinocerote 441
Rice 286
Rie 285
the Ring-dove 427
the Robin-red-breaſt 421
the Roche 407
Rocket 223
the Rock-fiſh 408
the Roe-buck 440
the Roller 423
Roſe 319
Dog's-roſe ibid.
the Holy-roſe 235
Rock-roſe 202
Roſe-wort 191
Roſe-wood 377
Roſemary 155
Roſa-Solis 261
Roſin 303
Rubarb 78
the Ruby 53
the Ruddok 421
Rue 236
Goat's-Rue 242
Medow-Rue 123
the Ruff 411
Rupture-wort 86
the Ruſh 282

S.

Saffron 269
Sage 153, 171
Jeruſalem-Sage 148
Saintfoin 242
the Salamander 433
Salt 17, ejuſque ſpecies
Salt-gem 30
Salt-peter ibid.
Sampire 140
Sand 43
Sanders 355, 376
Sandſtone 43
Sanicle 144
the Sapphire 54
the Sardonyx 51
Sarſaparilla 183
the Saſſafras-tree 326
Sattin 220
Satyrion 278
Savine 306
Savoury 155
Saw-wort 119
Saxifrage 140, 157, 254, 258.
Scabious 111
Scammony 196, 200
the Scink 432
the Scorpion 384
the Scorpion fiſh 411
Scurvey-graſs 226
Sebeſten 324
the Selenite 46
Self-heal 165
Sena 367
Baſtard. Sena 375
Sengreen 191, 257
the Sea-Serpent 402
Ser-Moutain 135
the Service-tree 316
the Shadow-fish 409
the Shark 412
the Sheep 437
the Sheldrake 419
Shepherd's-needle 131
Shepherd's-purſe 228
the Shoar-fish 403
the Shrimp 400
the Silk-worm 388
Silver 40
Silver weed 177
Skirret 136
the Sloe-tree 333
the Sloe-worm 430
Smallage 138
the Smaragd 54
the Snail 383, 394
the Snake 430
Speeze-wort 104
Soap-Berries 333
the Soil 448
Solomon's-ſeal 185
Sope 85
the Sope-tree 338
Sope-wort 253
Sorrel 80
Wood ſorrel 209
Southern-wood 110
the Sow 440
Sow-bread 277
Sow-bug 385
Sow-fennel 128
Sow thiſtle 89
Sparagus 189
Sparrow 422
Sparrow-graſs 189
Sparrow-hawk 429
Spelt 285
the Spider 384
Spider-wort 272
Spignel 133
Spinache 75
the Spindle-tree 351
Spleen-wort 69
Sprat-Corn 285
Spunge 62
Spunge-ſtone 43
Spurge-Laurel 343
Squills 268
the Stag-Fly 389
Star of Bethlehem 268
the Star-gazer 409
the Star-gem 55
the Star-ſtone 50
Star-wort 104
Sea-Star-wort 96
Staves-acre 197
Steel 39
Stock-Gilly-Flower 219
the Stone-buck 438
Stonecrop 192
the Storax-tree 325
the Storck 416
Strawberry 176
the Strawberry-tree 342
the Sturgion 405
Succory 92
Gum-Succory 89
the Sucking-fish 402
Sugar-cane 291
Sulphur 25
Sumach 344
Sun-dew 261
Sun-Flower 102
the Swallow 421
the Swallow-ſtone 50
Swallow-wort 196
the Swan 419
the Sweet-Hoof 395, 398

the Swine 440
Sycamore-tree 312

T.

Talk 46
Tamarinds 370
the Tamarisk-tree 364
Tanſy 108
Tares 240
Taragon 111
The Thea-plant 351
Theaſel 112
the Tench 406
Tent-wort 70
the Thiſtle 112, 115, ſeq.
Thorn-apple 203
the Thorn-back 411
Thorow-wax 143
Thracian-ſtone 27
Throat-wort 203
Thunder-bolts 50
Thunder-ſtones ibid.
Thyme 156
the Tick 384
the Tiger 447
Tin 39
Tin-glaſs 38
the Titmouſe 422
the Toad 433
Toad-flax 212
Toad-ſtone 403
Tobacco 199
Tooth-wort 219
the Topaz 54
Tormentil 177
the Tortoiſe 433
Traveller's-joy 178
Tragancanth 246
Tree of Life 305
Trefoil 207, 247
Acacia 374
Shrub-Trefoil 373
the Trout 408
Tulip 267
the Tunney 407
the Turckey 425
Turmerick 274
Turnep 222
Turnſole 151
the Turpentine-tree 309
the Turquoiſe 442
the Turtle-dove 427
Tutſan 256
Tutty 41
Tway-blade 280

V.

Valerian 120, 209
Vanillas 371
Venus's-comb 131
Verdigriſe 41
Vermilion 35
Vervain 162
Vetch 240
Cock's head-vetch 242
Hatchet-vetch 243
Kidney-Vetch 243
Milk-Vetch 244, 246
the Vine 249
Violet 262
the Viper 430
Viper's-graſs 91
the Umber 408
the Unicorn 413
the Unicorn-ſtone 44
the Urchin 450
the Vulture 428

W.

Wag-tail 422
Wake-Robin 280
the Walnut-tree 300
Wall-flower 219
the Wall-louſe 384
Wall pepper 192
the Warming-ſtone 45
Wartwort 212
the Waſp 387
Water 17
the Water-Eft 433
the Water-hen 417
Wax 386
Waxen-vein 47
Wayfaring-tree 346
the Weaſel 444
the Weaver 409
Dyer's-weed 263
the Whale 414
the Spermaceti-Whale 413
Wheat 284
Buck-Wheat 80
Cow-Wheat 215
the Whelp 448
the Whlek 396
the Whetſtone 48
the Witte-beam-tree 316
the Witting 404
Whitlow-graſs 220, 258
Whortle-berry 321
Widdow-wail 343
Sweet-Williams 252
the Willow-tree 310
Spiked-Willow 361
Winter's-bark 328
Winter's Cinnamon 324
Winter-green 260
Woad 229
the Wolf 448
Wolf's-bane 197
Wolf-fish 403
Woodbine 311
the Woodcock 417
the Wood-eater 390
the Wood-louſe 385
Wood-roof 146
Wormwood 108
Wormſeed 109
Wrak 61
the Wraſs 410
the Wren 422

Y.

Yarrow 104
the Yew tree 308
Yucca 273

Z.

Zedoary 275

INDEX
VOCUM GALLICARUM
ſecundùm
Ordinem Alphabeti.

A.

Abeille 386
Abricotier 329
Abſinthe 108, 109 ejuſque ſpecies
Acaiaba 340
Acante 216
Acarna 116
Ache 138
de Mon 135
Acier 39
Acmella 106
Acorus veritable 283
Agate 51
Agaric 63
Ageratum 108
Agnus caſtus 325
Agripaume 167
Aigle royale 428
Aigremoine 122
Aiguille d' Ariſtote 404
Ail 267
des jardins 265
ſerpentin 266
Airelle 321
Alaterne 348
Albatre 46, 47
Alceé 210
Algue 61
Alkekenges 189
Alliaire 221
Aloes ejuſque ſpecies 272
Aloüette 420
Alun 31, 32
Alyſſum de Galiën 166
Amandier 331
Amarante 86
Ambre 18
Ambre gris 414
Ambroſie 76, 229
Ametiſte 54
Amiante 45
Ammi de candie 140
Ammites 43
Anacarde 339
Anchois 405
Ancolie 197
Anemone 179
Ane 436
——ſauvage 437
Anet 128
Ange 411
Angelique 133
ſauvage 134
Angine 216
Anguille 402
Anis 138
Indian 195
Anthyllis 243
Antilope 438
Autimoine 38
Apocyn 195
Arbre de Banana 298
de noix de Coccos 294
de Quinquina 318
de Sang Dragon 297
de Vie 305
Arbuſier 342
l'Arc en Ciel (poiſſon) 410
Argemone 230
Argent 40
Argentine 177
Argent vif 35
Argille 20
Arichaud 114
de Candie 115
Ariſarum batard 280
Ariſtoloche 212, 213
Armoiſe 110
Armoiſe de la China ibid.
Arrete - beuf 249
Arroche 81
Arſenic 36
jaune 26
Artichaut ſauvage 115
Aſcyron 256
Aſpalat 374
Aſperge 189
Aſphodele 272
Aſpic 154
Aſtragal 246
Atrape-mouches 254
Aubeſpine 317
Aubours 373
Aveine 288
Aveline 300
purgative 77
Averon 110
Augure de Lion 205
Aulne 305
noir 347
Aunée 96
Avoine 288
Avoine ſauvage ibid.
Aurone 107
Aurone male 110
Autruche 424
Aymant 34

B.

Bacile 140
Bacinet 173
Baleine 414
Barbeau 409
Barbe de bouc 92
Barbe de chevre 179

Barbillon 407
Barbote 403
Barbue 407
Barbot ibid.
Baſilic 163
  ſauvage 166
Baſtard ſena 375
Battates 202
Bauche 283
Baume blanc 308
Bayes de l'arbre ſaponaria
Becaſſine 417
Bec de Gruë 259
  d' Oye 177
  figue 421
Behen rouge 121
Belemnite 50
Belette commune 449
Benjoin (arbre) 332
Benjoin François 134
Benoite 175
Beril 54
Betoine 165
Betre 313
Betterave 86
Bezoar Occidental 439
Biſmuth 38
Biſtorte 81
Bitumen Judaique 27
Blaireau 449
Blanc de Baleine 413
Blanchette 121
Blé 284
  de Turquie 287
  locular 285
  noir 80
  noir, de Vache 215
Blete 83
Bluet 118
Bois d' Aloes 379
  de Breſil 376
  de Fernambouc ibid.
  puant 373
  de Rhode 377
  gentil 343
Bol d' Armenie, ejusque ſpecies 19
Bon-Henri 82
Bonhomme 208
Boras 33
Borax 33
Bouc-Etain 438
Boufron 392
Bougloſe 149, 150
Bouillon blanc 208
Bouis 308
Bouis piquant 185
Bouleau 306
Bourgepine 352
Bouroche 149
Bourrache ibid.
Bourſe de berger 228
Branc urſine 216
Brebis 437
Brion 60
Brochet 406
Brunelle 165
Bruſc 185
Bruyre 365
Buffle 437
Bugle 171
Bugloſe 149, 150
Bugrane 249
Bugrande 249
Bulbe vomitif 268
Bulbonac 220
Bupreſtis 389
Buſe 428
Butor 416
Buy 308

C.

Cabaret 87
Cacalia 98
Cachet de Salomon 185
Caffé 347
Caille 426
Caillou 48
Calamenth ejusque ſpecies 169
Calamine 44
Calébaſſe 180
Camelée 343
Camelée Bois-gentil 343
Cameleon 101
Camomille puante 106
Campane jaune 267
Camphre 328
Canard 409
Cancre 400
Canelier 327
Canelier ſouvage 328
Canelle blanche 324
Cannamelle 291
Canne 290
Canne de ſucre 291
Caprier 354
Capucine petite 147
Carboncle 53
Cardamine 225
Cardamome 276
Cardaſſe 319
Carline 101
Carneille 207
Carniole 292
Carouge 372
Carpe 406
Caſſe 369
Caſſina de la Caroline 348
Caſſina de Floride ibid.
Cavate 359
Cayeu 398
Caucalis 143
Cedre du Liban 304
Centaurée 119, 207
Centinode 81
Cepæa 191
Cercifi d' Eſpagne 91
Cerf 439
  oiſeau 424
  volant 389
Cerfeuil 132
Cerfeuil d' Eſpagne 140
  muſque 132
Ceriſes d' oiſeaux 338
Ceriſier 336
Ceruſe 40
Chalcedoine 51
Chamarraz 172
Chameau 443
Chamois 438
Champignon 63
Chanvre 74
Chapeau d' Eveque 293
Chaperon de moine 197
Chaperonniere 94
Chapon 424
Charbon de Terre 27
Charbonniers 422
Chardon 114
Chardon à cent tetes 144
  d' Arabie 113
  commun 112
  Eriocephalus 115
  de Foulon 112
  de Notre Dame 115
  Roland 144
  de Theophraſte 116
Chardonneret 422
Chardonnerette 101
Charme 311
Chat 447
Chat-Huant 429
Chateignier 300
Chauve-ſouri 451
Chelidoine 231
Chêne 159
Chêne de Mer 61
Chene 301
  vert 302
Chenêtte 159
Chervi 136
Cheval 435
Cheval marin 404, 443
Cheveſche 429
Chevre 438
Chevre-feuille 321
Chevrette 400
Chevreuil 440
Chien 448

Chien de Mer 412
Chien ſentant le bouc 279
Chondrille 88, 89
Chou ejusque ſpecies 221
Choucas 423
Chou de chien 75
Chou fleur 221
Chouette 429
Chriſolite 54
Churles 268
Cichorée domeſtique 92
Cicogne 416
Cigale 388
Cigue 139
Cinabre 36
Cire, ejusque ſpecies 386 & ſeq.
Ciſte femelle 255
male ibid.
Citiſe 374
Citronelle 170
Citronnier 356
Citrouille 181
Civette 449
Clochette bleuë 202
Clopertes 385
Cneorum 202
Cobalt 36
Coc d'Inde 425
Cognaſſier 315
Colchique 269
Concombre 181
Condrille 89
Confiere 151
Coniſe 95
Conſoude grande 151
petit 171
Coquelourde des jardins 179
Coquerelles 189
Coq & Poule 424
Coquillage petit 395, 398
Corail 59, 60
Coralline 60
Corbeau 423
Coriandre 143
Cormier 316
ſauvage ibid.
Cornaline 51
Corne de Cerf 236
Corneille 423
Cornier 336
Cornuelle 292
Cornouiller 336
Cotton 211
Coucou 429
Coudrier 300
Couleu vrée 184
ſauvage 185
Couperoſe 33, 34
Courge 180
Crapaud 433
Crapaudine 168, 403
Cravant 419
Craye 24, 25
noir 25
Creſſon aquatique 204
de jardin 227
des Prez 225
Crete de Cocq 215
Crinon 388
Criquet ibid.
Criſtal 46
Croiſette 145
Cubebes 346
Cuillerée 226
Cumin 133
Curaige 80
Cuſcute 205
Cygne 419
Cymbalaria 212
Cyprez 305

D.

Daim 440
Dattier 294
Datura 203
Dauphin 412
Denraire 219
Dentale 393
Dent de Chien 290
de Lion 91
Diamant 55
Dictame blanc 194
de crete 162
Digitale 214
Domte - venin 196
Dorade 411
Doronic 96
Double feuille 280
Drapier 420
Drave 226

E.

Eau ejusque ſpecies 17
Ebene 295, 330, 345
Echinopus 112
Eclaire 231
Ecuelles d'eau 192
Ecume de mer 62
Elan 440
Elatine 212
Elephant 442
Ellebore ejuſque ſpecies 193, 194
Emeraude 54
Emery 35
Encens male 380
Enchois 405
Endive 93
Endormie 198
Entale 393
Enule campane 196
Ephemerum 269
Epicias 303
Epi d'Eau 81
Epine de bouc 246
vinette 348
Eprevier 429
Erable 362
Eſcaye 411
Eſchalottes 265
Eſpargoute 104
de Mer 96
Eſpeautre 285
Eſpece d'Arroche 82
de Morpion 384
de Troëſne 343
Eſquadre 411
Eſquaque ibid.
Eſquine 184
Eſtragon 111
Etain 39
Etrangle - loup 197
Eturgeon 405
Euphorbe 234
Euphraiſe 215

F.

Falreque 167
Fau 301
Faux Perſil 143
Turbith 131
Felougne 231
Fenouil 141
de porc 128
marin 140
Fenugrec 249
Fer 39
Feret d'Eſpagne 35
Ferule petite 129
Fétu 288
Féve 241
d'Bengale 334
d'Egypte 262
Epaiſe 191
de St. Ignace 358
lupine 243
Figuier 311
d'Inde 319
Filipendule 179
Flammule 178
Fleur au Soleil 102
de Adonis 175
de Jaloûſie 86
de St. Jaques 97
Flion 398

Folles 81
Fougere 71
Foulon 387
Foulque 418
Fourmi petite 387
Fouteau 301
Fraiſier ſterile 176
Framboiſier 354
Francolin 426
Fraxinelle 194
Frelon 387
Frêne 363
ſauvage 316
Froment 284
de Inde 287
locar 285
rouge ibid.
Fumeterre 122, 250
Furet 450

G.

GAinier 371
Alega 242
Gant de notre Dame 197, 203
notre Dame 214
Gartelet 203
Garance 145
Gaude 263
Gay 423
Gayac 362
Gazelle 441
Gazelle d'Afrique 438
Geay 423
Genet 373
Genevre 307
Genevrier 307
Gentiane 199
Germandrée 158, 159
Gerofles 252, 323
Girard Rouſſin 87
Giroflier 219
Glais 270
Glanis 403
Glatteron 119
Glayeul 270
puant 271
Glorieuſe 411
Glouteron 94
Glouteron 119
Glu pour attrapper des oiſeaux 352
Gomme Animé 370
Goujon 408
Goutte 205
Gramen de Fuchſius 257
de manne 289
du mont Parnaſſe 259
panaché 291
de Pié de Coq 289
Graſſette 211
Grateron 146
Gremil 151
Grenadier 317
Grenat 53
Grenouille 434
Griburi 391
Grillon 388
Grive 427
Groſelier 321
Grue 416
Gruon 416
Guépe 387
Guepier 420
Gueſde 229
Guimauve 211
Guy 342

H.

HAlimus 81
Hannebanne 199
Harang 405
Heliotrope 151
Hemionite 69
Hepatique 67, 146
Herbe au Charpentier 165
aux Charpentiers 224
a coton 101
a la Reine 199
aux cuilliers 226
aux Ecus 207
aux Langues 185
aux Mites 208
aux Perles 151
aux Poumons 148
aux poux 197
aux puces 236
au Soleil 102
aux teigneux 94
aux Verrues 151
de Citron 170
d'Eprevier 90
de queue de Renard 290
des aulx 221
de St. Jaques 97
de St. Jean 169
de St. Pierre 140
flottante 61
du Coq 107
du Siege 214
St. Benoit 175
jaune 263
ſans Couture 68
Heriſſon 450
de mer 400
Herniole 86
Heron 416
Hirondelle 421
Hirondelle aquatique 421
des Indes ibid.
marine ibid
Hoche-queue 422
Hommar 399
Hormin 163
Houblon 74
Houx 185, 352
Huile de macis 331
de Poix des Barbades 28
Huitre 397
Hupe 424
Hyſſope 155

I.

JAcée 117
Jacinte 268
Jacinth 53
Jacobée 97
Jalap 201
Jars 419
Jaſmin 346
Jaſpe 52
If 308
Imperatoire 134
Indigo 244
Jonc aigu 282
commun ibid.
odorant 283
Joubarbe 191
petite 192
des Vignes 191
Iris noſtras 271
Ive muſchate 171
Ivette ibid.
de France ibid.
d'Italie ibid.
Jucca 273
Jujeoline 293
Jujubier 335
des Indes ibid.
Juſquiame 199

L.

LAitron doux 89
Laitue 88
Laizard 432
Lamentin 443
Lamproye 402
Lampſane 93
Langue de Cerf 69
de Chien 148
de Serpent 68
Lapin 444
Lardere 422
Larme de Job 287
Laſerpitium 131

La-

Lavande 154
Laureole 343
Laurier 360
LaurierCeriſe 339
Lentille 240
Lentille d' Eau 65
Lentille des marais ibid.
Leveſche 135
Licorne 413
Lierre 322
Terreſtre 169
Liévre 444
Marin 393
Limacon 394
Rouge 383
Noir ibid.
Limoine 121
Limonnier 356
Lin 261
Sauvage 212
Linaire ibid.
Lion 446
Linote 423
Liron 446
Lis 264
Liſeron 201
Liſet ibid.
Piquant 183
Lis ſauvage 265
Litharge 40
Livéche 142
Livéſche 135
Loir 446
Loiron ibid.
Loirot ibid.
Lote 403
Lotier odorant 248
Loup 448
Loup Cervier 447
Marin 403
Loutre 449
Lunaire 68
Lunaire 220
Lupin 241
Luſerne 249
Lychnis des bleds 253

M.

Macer des Anciens 364
Maceron 134
Mache 121
Macre 292
Mandragore 186
Mangas 339
Maquereau Caſſet 407
Marais ſalans 17
Marbre 47
Marcaſite 38
Marguerite 103
Marguerite Pasquettes ibid.
la Marie 85
Marjolaine 162
d' Angleter 156
Maron 156
Marronier 300
Marrube 166
Martagon 265
Martinet 420
Maſſe 283
Maſtic 309
Matricaire 106
Mauve 210
Mauve en arbre 210, 418
Mauve ſauvage ibid.
Mayenne 188
Melilot 248
Melinet 151
Meliſſe 170
Melon 181
Mendole 410
Meniante 207
Mente 159
Sauvage ibid.
Du Mercure 35
Mercuriale 75
Sauvage ibid.
Merde de Cormarin 62
Mere des Perles 397
Merle 427
Merlue 404
Merlus ibid.
Merula 410
Meſange 422
Meurier 312
Mil
Milan 287, 409
Milan 428
Mille-feuille 104
Mille-pertuis 256
Millet 287
Mine de Plomb 40
Minium ibid.
Miroir d' Ane 46
Moëlle de Pierre 22
Moineau domeſtique 422
Mollaine 208
Moly 266
Monophyllon 186
Monoyére 207
Morelle 187
Morgeline 257
Mort au chien 269
Mort aux Poules 198
Motelle 403
Mouche 385
Mouches Cantharides 389
Moucle 398
Moule ibid.
Mouron 257
male 205
Femelle ibid.
Violet 212
Mouſſe d' arbre 64, 65
Mouſſe marine 60
Moutarde 223
Sauvage ibid.
Muge 408
Muguet 146, 186
Mujon 408
Mulet ibid. 436
Muſa 298
Muſaraigne 450
Muſc 441
Muſcadier 331
Myagrum batard 226
Myrobalan 334
Myrthe 355
Myrte 322
de Brabant 306
Myrtille 324

N.

Nature de Baleine 413
Nacre des Perles 397
Narciſſe 267
Nard 154
Nard Sauvage 87
Naſitord 227
Navet 222
Sauvage ibid.
de Candie ibid.
Néflier 316
Negoeil 410
Nez Coupez 360
Nicotiane 199
Nielle 260
Nitre 30
Noiſettier 300
Nombril de Venus 192
Nopal 219
Noyer 300
Numulaire 107

O.

Ochre 26
Oeil de Boeuf 103, 108
Oeil de Chat 212
Oeillet des Champs 252
Oeilletts des ſardins ibid.
Oeillet ſauvage ibid.
Simple ibid.
Oeillets paſſeroſes 253
Oignon marin 268

Oignonettes 265
Oliban 380
Olivier 337
  Sauvage ibid.
Ombre 409
Opale 55
Or 39
Orangier 357
Orcanette 149
Oreilétte 87
Oreille d' Ane 151
  d' Homme 87
  de Judas 63
  de Lievre 143
  de Souris 90
Orfraye 428
Origan 162
Orge 286
Orme 364
Ormeau des montagnes ibid.
Ormion 163
Orobanche 216
Orpin 26
Orpiment ibid.
Ortie 74, 167
  marine 393
  mort 167, 168
Orvale des jardins 163
  d' Ethiopie 164
Oſeille 80
  Petite 209
Oſmonde 71
Oſteocole 43
Otruche 134
Ours 447
Oye 419
  nonnette ibid.

P.

Pain d'Oiſeau 192
  de pourceau 277
Palais de Lievre 89
Pain indien 273
Paliure 365
Palmier 294
  de Guinée ibid.
Panacée 126
Panais ibid.
  Sauvage ibid.
Panax d' Eſculape 130
Panicault 98
Panicaut 144
Panis 286
Panthere 447
Paon Pân 425
Papier 281
Parietaire 83
Parelle 79
Paronychia 220
Pas d' Ane 94
Pasquettes 103
Paſſe-fleur 180, 253
Paſſepierre 140
Paſſerage 227
  ſauvage 225
Paſſe velours 86
Paſtel 229
Paſtenade des Jardins 126
Paſtenaque 411
Paté 107
Patience 79
  rouge ibid.
Patte de Cheval 94
  d' Oye 82
  d' Ours 216
Pattelovine 197
Pature de Chameaux 283
Paume de Chriſt 77
Pavot blanc 229
  noir 230
  rouge ibid.
Pecheur de Saint Martin 420
Pectuncle 398
  batard 399
Pediculaire des prez 215
Peigne de Venus 131
Pelleboſſe 207
Pelotte de mer 397
Perce feuïlle 143
Percepier 84
Percepierre 140, 258
Perche 408
Perchepier 84
Perdrix commune 426
Perles 397
Perſicaire 80
Perſil 138
  des marais ibid.
Pervenche 196
Peſcher 330
Petaſite 94
Petoucle 398
Peuplier 310
  blanc ibid.
  noir ibid.
Phaſeole 239
  de couleur 238
  de ſurate ibid.
Picarel 410
Picea 303
Pie 424
  de Griffon 194
Pied d' Alexandre 142
  d' Alouette 197
  de Chat 111
  de geline 122, 250
  de Lievre 248
  de Lion 84
  d' oiſeau 245
  de Veau 280
Pierre d' Aigle 49
  d' Ambre 47
  Armenienne 45
  Aſſienne 38
  d' Aſſo ibid.
  d' Aymant 34
  d' Azur 45
  Calaminaire 44
  d' Eponge 43
  etoilée 50, 55
  de Foudre 50
  Galactites 23
  d' Heliotrope 52
  Hematite 35
  d' Hirondelle 50
  d' Irlande 44
  Judaique 49
  de lynx 50
  maxienne 48
  melitites 23
  Memphite 51
  de Meule 48
  Morochthus 23
  Nephretique 52
  d'Onyx 51
  Phrygienne 37
  Ponce 43
  des rompus ibid.
  ſablonneuſe ibid.
  Senguine 35
  Schiſtus ibid. 45
  Selenites 46
  ſerpentine 47
  ſpeculaire 46
  de Thrace 27
  de Tonnerre 50
  Praſius 52
Pigeon 426
  ramier 427
Piloſelle 90
Pimprenelle 123
Pin 303
  maritime 304
  ſauvage ibid.
Pinaſſe 303
Piſſenlit 91
Piſtaches 310
Pivoine 421
  mâle 192
  femelle 193
Poires de terre 102
Poirier 315
Pois 239
  chiche 244
Poiſſon a deux cens dents 412
  de Nil 409
Poivre blanc 361
  de la Jamaique 323
  de queue 346

Poi-

Poivre long 313
noir 361
Poix 303
Polion des montagnes 158
Polygala 216, 244
Polypode 385
de Chêne 69
Pomme 315
de merveille 182
dorée 188
epineuſe 203
Pommier 315
Porc 440
epi 445
ſauvage 441
Porreau 267
des vignes ibid.
tetu ibid.
Porrette 265
Potiron 63
Pou 384
Poule graſſe 121
Poulette d'eau 417
Pouliot 161
de Cerf ibid.
-Thim ibid.
Poumon marin 393
Pourcelaine buccine 396
Pourcelets 385
de St. Antoine 385
Pourpre 396
Pourpier ſauvage 257
Plantain 235
aquatique 178
Platane 365
Platre 47
Plomb 40
blanc 39
brulé 40
de Mer ibid.
de Mine ibid.
Plombagine ibid.
Plongeon 418
Pluvier 417
Primerole 206
Prudes Femmes 81
Prune brignole 333
commune ibid.
de Damas ibid.
Prunelier ibid.
Prunier ſauvage ibid.
Pulmonaire 90, 148
Punaiſe 384
Pyrethre 105
ſauvage 142
Pyrole 260

Q.

Queuë de Cheval 68
de pourceau 128
Queuë de Souris 175
Quinte-feuille 177

R.

Racine Salivaire 105
ſentant les Roſes 191
Raifort 223
grand ibid. 225
Raiſin d'Ours 321
de Renard 186
Raiſins de Corinthe 350
Rangier 440
Raquette 319
Rat 446
d'Egypte 450
Pennade 451
velu 446
Rave 222
Raye 411
bouclée ibid.
Rayne 434
Rée 411
Regliſſe 241
Reine des Prez 179
Remore 402
Renard 448
Renoncule des prez 173
Renouée 81
Rennes 440
Reponce 202
Requiem 412
Requin ibid.
Reſine commune 303
Rhinoceros 441
Rhubarbe 78
batarde des Moines ibid.
Riébe 146
Ricin 76
Riz 286
d'Allemagne 285
Rocambole 266
Roitelet 422
Romarin 155
de Boheme 255
Ronce 353
des Alpes ibid.
d'Ida 354
ſans epines 353
Rondelle 87
Rondotté 169
Rondette ibid.
Roquette 223
ſauvage 224
Roſe ejuſque ſpecies 319
Roſeau à écrire 290
des Jardins ibid.
des Indes ibid.
ſucre 291
Roſée 18
du Soleil 261
Roſier ſauvage 313
la Rouſſe 407
Roſſignol 421
Rubeline ibid.
Rubis 53
Rubrique 20
Rue des Jardins 236
de Mur 71
ſauvage 237

S.

Sabine 306
Sable de mer 43
Sagette 178
Saillicoque 400
Saint-foin 242
Salade de chanoine 121
Salamandre aquatique 433
terreſtre ibid.
Saligot 292
Salpetre 30
Sang de Dragon 79
Sang-Dragon 297
Sanglier 441
Sangſue 383
Sanguinaire 81
Sanicle 144
Santal 355
Saphir 54
Sapin 302, 303
male 303
Sarce-pareille 183
Sardoine 51
Sarraſin 80
Sarraſine 213
Saſſafras 326
Satyrion royal 279
trefolium 278
Sauge 153
de Catalogne ibid.
franche ibid.
ſauvage 171
Saule 310
Saulx ibid.
Savon 85
Savoniere 253
Sauterelle 388
Saxifrage 140
de Dioſcoride 157
de Matthiol ibid. 254, 258
Scabieuſe 111
Scammonée Italienne 196
Françoiſe ibid.
Scarabée 391
Scariole 93
Schœnante 283
Scinc marin 432
Scolopendre 385

Scordium 172
Scorpion 384
de mer 411
Scorzonere 91
Scrofulaire 213
Sebeſte 325
Seche 392
Segle 285
Sel 17
de Epſom ibid.
Gemme 30
de Newcaſtelle ibid.
Semences de Carotte de Candie 132
Semence de Carui 137
contre les Vers, ejuſque ſpecies 109
Sené oriental 367
d' Alexandrie ibid.
Seneve 223
Sermontaine 135, 142
Serpent 430
aveugle ibid.
de mer 402
Serpentaire 68, 280
Serrette 119
Sideritis 169
Singe 444
Surmulet 409
Soldanelle 201
Soleil 102
Sorbier 316
ſauvage ibid.
Souchet 281
des Indes 274
Souci 102
Soucy d'eau 207
Soude 85
Soufre factice 25
vif ibid.
Souris 446
Spunge 62
vermiculate baſtard ibid.
Thready baſtard
Squille 268
Staphis aigre 197
Stecas 154
Sternutatoire 104
Storax 325
Stratoites d'eau 292
Succin 28
Succiſa 111
Suiffe 407
Sumac commun 344
de Virginie ibid.
Sureau 349
de montagne ibid.
petit ibid.
Surelle 80
Sycomore 312
de Cypre ibid.

T.

Tabac 199
Tabouret 228
Taiſſon 449
Talc 46
Talitron 123, 225
Tamarin 370
Tamaris 364
Tanche 406
Tanſie 108
Tapecon 409
Tareronde 411
Tatajouba 312
Taupe 450
Taure 68
Taureau 436
Teigne 390
Terebinthe 309
Terebentine de Veniſe 305
Terre 19
ejuſque ſpecies 20, 21
glaiſe 20
graſſe ibid.
noix 135
Terrette 169
Teſticule de Prétre 278
Thapſie 128, 131
Thé 351
Thlaſpi des prez 227
Thon 407
Thym, ejuſque ſpecies 156
Tigre 447
Tillau 360
Tilleul ibid.
Titimale, ejuſque ſpecies 232
Topaze 54
Topinambours 102
Tormentille 177
Torpille 412
Torpin ibid
Tortelle 224.
Tortue terreſtre 433
marine ibid.
Tourd 427
Tournefol 151
Tourterelle 427
Tuute-bonne 82
Toute-Saine 256
Trainaſſe 81
Tréfle 247, 250
Tremble 310
Tribule aquatique 292
Triolet 247
aromatique 248
Triquemadame 258
Troëſne 341
des Indes ibid.
Truye 440
Truite 408
Tulipe 267
Turbith 314
batard 128
Turcoiſe 442
Turdus (poiſſon) 410
Turquette 86
Tuſſilage 94
Tutie 41
griſe 42

V.

Vache 436
marine 443
Variet 322
Valerienne 120
grecque 209
Vanille 371
Vanneau 417
Vautour 428
Veau 436
marin 443
Velar 224
Vendoiſe 407
Venorique 204
Verd de gris 41
Verdet ibid.
Verdure de mer 260
Verge doreé 97
Verjus 315
Ver luiſant 391
Vers a ſoye 388
de terre 383
Vervéne 162
Veſſe 240
de loup 63
ſauvage 240
Veſſeron ibid.
Vigne 349
blanche 184
Vinette 80
Violette 262
Violier blanc 219
jaune ibid.
Viorne 178, 344, 361
Vipere 430
Vitriol 33, 34
Vive 409
Unicorne mineral 45
Uſneé 64

Y.

Yeble 349
Yeux d'Ecreviſſes 399
Yiard 438
Yvraye 289

Z.

Zedoaire 275
Zerumbeth ibid.
Zizanie 289

Fin.

Regiſter

Der

Fürnehmſten Hoch = Teutſchen Wörter

Welche in der

PHARMACOLOGIA

begriffen.

A.

Aal 402
Aalraupe 403
Aberraute 110
Acajaba 340
Achate 51
Achmella 106
Acker = Burtzel 191
Acker = Chendrillen 89
Acker = kletten 143
Acker = Knoblauch 267
Acker = Müntze 169
Acker - wurtz 283
Acmella 106
Adams = Feigen 312
Adler 428
Adler = Klee 250
Adler = Stein 49
Gülden - Adler 428
Adonis = Rößlein 175
Aegyptiſche Bohnen 262
waſſer = Linſen 253
Aethiopiſche Scarley 164
Affe 444
Affodilwurtz 272
Aglaſter 424
Agley 197
Agſtein 28
Ahorn - Baum 362
Frembd Ahorn 365
Alabaſter 46/ 47
Alant = Wurtz 96
Alatern = Baum 348
Alaun 31/ 32
Allegarde 432
Allermanns Harniſch 266
Allheilwurtz 130
Aloe ejuſque ſpecies 272
Aloes = Holtz 379
Alraun 186
Althee 211
Alyſſen 166
Amber / grauer 414
ſchwartzer ibid.
Amber = Kraut 156
Ambroſien = Kraut 76
Ameiß 387
Amethyſt 54
Ammey = Saat 140
Amſel 357
Anchovies 405
Anemonen = rößlein 179
Andorn 166
kleiner Italiäniſcher ib.
niedriger ibid.
waſſer Andorn 161
Angelick = wurtz 133/ 134
Aniß 138
Indianiſcher Aniß 195
Stern = Aniß ibid.
Antilope 438
Apffel ejuſque ſpecies 316
Doll = Apffel 188
Erd = Apffel ibid.
Melanzan = Apffel ibid.
Apffel = Baum 315
Appricoſen = Baum 329
Arabiſche Diſtel 113
Arabiſcher Schnuff 226
Archangel 168
Armenier = Stein 45
Aron 280
Artiſchocke 114
Aſche 408

Aſpen 310
Aſphalat 374
Atzel 424
Auffrechte Wald-Rebe 178
Augennicht 41
Augen-Troſt 215
Azarolen 317

B.

Bachbungen 204
Bad-Kraut 135
Bär 447
Bärenfuß 194
Bärenklau 216
wilde ibid.
Bärs-Oehrlein 206
Bär-Sanickel ibid.
Baldrian 120
Griechiſche 209
Balſam 308
apffel 782
kraut 293
Balſemuth 169
Bambus-Rohr 290
Barbe 407/ 409
St. Barben-Kraut 224
Barme 409
Barß 408
Baſilien 166
Küh-baſilien 253
Kraut 163
wilder baſilien 166
Batengel 159
Baum
Bonana-baum 298
Büch-baum 301
Coccos-baum 295
Drachenbluht-baum 297
Eben-baum 295/ 330/ 345
Erlen-baum 305
Kohl-baum 297
des Lebens 305
Mango baum 339
Muſa-baum 298
Oehl-baum 294
Palm-baum ibid.
Perſier-baum 339
Plantain/baum 298
Sagou-baum 296
Wacholder-beer-baum
Wolle 211
Baumichter Nachtſchatten 187
Bauren-kreſſe 228
Senff 228
Behen (rother 121
Beinſtein 43
Beinbruch ibid.
Benedicten-wurtzel-kraut 175
Benzoin-baum 332
Bergblau 45
Berg-Elhorn 349
Berg-Händleins wurtz 279
Berg-Hahnen-Fuß 174
Holder 349
Berg-Hunds-Zunge 151
Berg-Peterlein 142
Berg-Peterſilge 142
Berg-Polium 158
Berg-Sanickel 211
Berg-Spicanarde 121
Berg-Ulmbaum 364
Bermudes-beeren 338
Bernſtein 28
Berſich 408
Bertram 105/ 142
Beryll 54
Betonien 165
waſſer betonien 214
Betre 313
Beyfuß 110
aus China ibid.
Bezoar Thier 439
Biber-klee 207
Bibernell 123
Bibinell ibid.
Bickbeer 321
Bienen 386
Fraß 420
Freſſer ibid.
Bies-condrillen 89
Bilſen-kraut 198
Binſen-Lauch 265
Bullbinſen 282
See-binſen ibid.
Bingelkraut 75
Birchen-baum 306
Birn baum 315
Biſam 441
Biſam Thier ibid.
Biſchoffs-Hut 293
Bismuth 38
Bitter-wurtz 199
Black-Fiſch 392
Blatta Byzantina 395
Blauer Gauchheil 205
Bley 40
Gebrand bley ibid.
Bley-Ertz ibid.
Bley-weiß ibid.
Bleywurtz 121
Blindſcheiche 430
Bluhmen-graß 257
kohl 221
Bluht-Finch 422
Bluht-kraut 81/ 123
Bluht-ſauger 383
Bluhtſtein 35
Bluht-wurtz 177
Bock 438
Bockenwurtz 184
Bocks-bart 92
Bocks-Dorn 246
Bocksdoſten 157
Bocks-Hödlein 279
Bocks-Horn 249
Bocks kulleken 279
Bocks-kraut ibid
Bohnen 241
Bengaliſche 334
Egyptiſche 262
St. Ignatius bohne 358
Italiäniſche bohne 238
Türckiſche bohnen ib.
wilde bohnen 241
Stinckender bohnen-baum 373
Bollen-Diſtel 112
Bolus 19

Bolus/ Turckiſcher ibid.
von Armenien ibid.
weiſſer ibid.
Bonana-baum 298
Boragen 149
Boretſch 149
Borras 33
Boviſt 63
Brackendiſtel 145
Brand-Lattich 94
Brandt-Schlange 430
Braſilianiſche Einbeer 187
Braſilien holtz 376
Braun-wurtz 213
Breitblätterichter hunds-zahn 270
wald-rebe 179
wilde ſcharley 164
Brennender hahnen-fuß 174
Brenneſſel 74
Brombeer-ſtrauch 353
Bruch-kraut 86
ſtein 43
wurtz 143
Brunellen 165
Bruſch 185
Bruſtbeer-baum 335
Bruſt-beerlein 325
Bruſt-wurtz 133
Bubenfiſt v. Boviſt.
Buch-baum 301
Buchenholtz ibid.
Stein-buchen 311
Buchkampfer 209
Buch-lattich 90
Buchweitzen 80/ 286
Büffel 437
Burgundiſch heu 249
Burtzel-dorn 293
Bußfahren 428
Butter-wurtz 211
Buxbaum 308
Buxdorn 352
Indianiſch 375

C.

Cabeljau 404
Cacarell 410
Cacaos-baum 359
Calmey 44
Stein ibid.
Calmus 291
wahrer 284
Cameel 443
heu 283
Campffer 328
Canarien graß 287
ſaamen ibid.
Candiſche wilde rüben 222
Canel/ weiſſer 324
baum 327
Caneel-baum 329
Cappern 354
Carbe 137
Cardamömlein 276
Carneol 51
Caſſie-bäumlein 348
Caſſien-röhren-baum 369
Caſſie-ſtrauch 348
Caſtanien-baum 300
Erd-Caſtanien 137
Sau-Caſtanien ibid.
Caſumunar 275
Ceder-baum 305
Cepeen-kraut 192
Ceyloniſche Pflantze 160
Chalcedonier 51
Champignon 63
Chondrillen-kraut 88/ 89
Acker-Chondrillen ibid.
Ziegs-Chondrillen 89
Chryſolith 54
Chriſts-dorn 365
Chriſtwurtz 193/ 194
Cimmetbaum 327
Ciſtus männlein 255
rößlein 254
weiblein ibid.
Citronen-baum 356
Citronen quendel 157
Citrullen 181
Cochinillen-baum 319
Coco-nüßbaum 295
Maldiriſche Cocc-nuß ib.
Coffe-baum 347
Corallen 59/60
Corallen-kraut 189
Coral-moß 60
Corck-eiche 302
Coriander/ ſchwartzer 260
Corinthen 350
Cornel-baum 336
Cranichbeeren 190
Creutzblümlein 216
wurtz 145
Erd-Crocodill 432
Cryſtal 46
Cubeben 346
Cucummer 181
Cymbalaria 212
Cyperwurtz 281
Cypreſſen-baum 305
Garten-Cypres 107

D.

Dachs 449
Dale 423
Dam-Hirſch 440
Thier ibid.
Dattel-baum 294
ſaurer 370
Daube 426
Dauben-kerbel 122
kraut 162
kropff 122
Delphin 412
Denn-graß 81
Diamant 55
Dictam/ Cretiſcher 162
weiſſer 194
Dill 128
Diſtel/ Arabiſche 113
bollen-diſtel 112
bracken-diſtel 145
Eriocephalus-diſtel 115
Fichten-diſtel 116

Fiſch-

Fiſch-diſtel 116
gülden-diſtel 93
karten-diſtel 112
Marien-diſtel 115
melancholey-diſtel 116
purgierende diſtel 231
ſpher-diſtel 112
Theophraſtus-diſtel 116
weg-diſtel 115
wollichte diſtel ibid.
Docken-kraut 119
Doll-apffel 188
kraut 198
Donner-keil 50
ſtein ibid.
wurtz 95
Dorant 104
Doſten 162
Drache 409
Drachenbluht 79/ 297
baum ibid.
diſtel 144
Dragant 246
Dromedarius 443
Durchwachs 143
Dürrwurtz 95/ 96

E.

Eben-baum 295/330/345
holtz 295/ 330
Eber 441
wurtz 101/ 112
Eccherwurtz 194
Egel-kraut 207
Ehrenpreis 204
weiblein 212
Eibiſch 210
Geiß 438
Eich-baum 301
Eiche auß Cappadocia 76
Einbladt 186
Einhorn/ 413
gegraben 45
Eiſen 39
hart 162
hütlein 197
Eiſen-kraut 162/ 168
reich 162
wurtz 168
Eiß-vogel 420
Elend 440
Elephant 442
Elephanten-Laus 339
Elffenbein/ 442
gegraben 45
Ellern-baum 305
Elxen 347
Endivien 93
Endt-vogel 419
Engel-fiſch 411
ſuß 69
wurtz 133
Entzian 199
Epheu 322
Eppich 138
Erbſen 239
Erdbeer-baum 342
kraut 176
Erde 19
ejuſque ſpecies 20/21
Erd-Eychlen 135
feygen ibid.
keſten ibid.
kifer 171
moren 246
nuß 135
Erdpin/ frantzöſiſche 171
Italiäniſche ibid.
rauch 122
ſchild-kröte 433
Erdſchocke 114
Candiſche 115
von Jeruſalem 102
wilde 114
wurm 383
Erpſich 134
Eſch-baum 363
lauch 265
Eſel 436
Eſelchen 385
Etz-ſtein 38
Eule 429
Euphorbium 234

F.

FAfelen 238
Färber-graß 263
Farn-kraut 71
Faul-baum 347
Feder-kraut 97
weiß 45
Feigen/ ſtachlichte Indianiſche 319
baum ejuſque ſpecies 312
Feigwurtz 177
diſtel 115
Feld-Cypreſſe 171
hun 426
kletten 143
nägelein 252
Fenchel 141
holtz 326
Ferber-roth 145
Ferula/ kleine 129
Fette-henne 191
Fichten-baum 303
Fieber-kraut 208
Fingerhut 214
kraut ibid.
Fiſch-diſtel 116
Fiſchlein 392
Flachs 261
dotter 226/ 293
kraut 212
Fleder-mauß 451
Fliege 385
Spaniſche Fliegen 389
Fliegen-pulver 36
Flecken-blume 117/ 118
Flöh-kraut 80/ 236
Flör-amor 86
Fohre 408
Foreile 408
Fotz-zwang 191
Frantzoſen-holtz 362
Frantzöſiſche Scammonium 196
Frauen-Eiß 46
kraut 107

Fuchs

Fuchs 448
 Ganß 419
Fünff-blad 177
Fünffinger-kraut ibid.

G.

Gänſe-fuß 82
 Galley-wurm 385
Gamanderlein 158/ 159
Ganß 419
Garbe/ wilde 179
Garten-Eppig 138
 kraut 104
Gauchheil/ rother 205
Geiſer-wurtz 105
Geiß 438
 baare 179
 blad 321
 klee 374
 rauten. 242
Gekrümter klee 243
Gelbſucht-wurtz 274
Gembs 438
Gemſen-wurtzel 96
Genſerich 177
Genſter 373
Gerber-baum 344
 von Virginie ibid.
Gerſte 286
Gerſten-twalch 288
Gewürtz-näglein 323
Geyer 428
Gicht-wurtz 192
Gifft-roche 411
Giwitz 417
Glantz 40
Glaß-kraut 83
Glaß-wurtz 85
Gold 39
 apffel 188
 gelb 26
 glett 40
 würmlein 389
 wurtz 265
Granat 53
 apffel-baum 317
Grenſich 177
Griechiſcher baldrian 208
Grieß-ſtein 52
Groskopff 408
Grund-eychelen 135
Grünſpan 41
 ſtein 52
Gummi-anime-baum 370
Gundels-reben 169
Gunderman ibid.
Gurcke 181
Guter Heinrich 82
Guntzel 171
Gyps 47

H.

Haarſtrang 128
 Haber 288
Habich 429
 kraut 90
Hagediß 432
Hagedorn 317
Hahnen-fuß 173
 graß 289
 kopff 242
Hahn und henne 424
Hanff 74
Haſe 444
 See-haſe 393
Haſen-fuß 248
 kohl 89
Haſel-huhn 426
 ſtaude 300
 wurtz 87
Haſen Oehrlein 143
Häring 405
Harn-kraut 86/ 212
Hart-hau 256
 riegel 347
Hartz 303
Hauſen 405
Haußwurtz 191/ 258
Hecht 406
Hecken peterſilgen 143
Hedderich 223
Heide 365
Heidelbeer 321
Heiden-korn 80
Heiden wund-kraut 95
Heidniſch-kraut 213
Heilwurtz 130/ 210
Heime 388
Heimlinge ibid.
Henfferling 423
Hertz-freud 146
 geſpan 167
 geſpert ibid.
 körner 180
 ſaamen ibid
 wurtz 177
Heuſchrecke 388
Heuting 407
Heydens-Iſop 126
Himbeeren-ſtrauch 354
Himmel-gucker 409
 ſchlüſſel-bluhme 206
Hindiſch kraut 187
Hindleuffte 92
Hiobs-thränen 287
Hirſch 439
 poley 161
 zunge 69
Hirſen 287
Hochel 400
 See-hochel 450
Holder-ſchwamm 63
Hollunder-baum 349
Hell-wurtz 212/ 213/ 250
Holtzbock 384
Holtz-wurm 390
Honig 386
 ſtein 23
 wurtz 151
Höpffen 74
Hornſchnecke 396
Hörliß 387
Hörnſen ibid.
Hornfiſch 404
Hornungs-bluhme 267
Houting 410
 weiſſer ibid.
Huff-lattich 94/ 98
Huhn/ groß waſſer-huhn 417
 Turckiſch-huhn 425
Humber 399

Rrr

Hund

Hund 448
Hunds-bluhme 103
dill 103/ 106
Hund-fiſch 412
Hunds-hoden 278
köte 75
kraut ibid.
todt 195
zunge 148/151
Hünerdarm 257
dieb 428
Hüttenrauch 41
Hyacinth 53

J.

St. Jacobs-kraut 97/ 98
Jalap 201
Jaſmin 346
Jaſpis 52
Iben-baum 308
Ichtächs 432
Je länger je lieber 187
Jeſuitiſcher-baum 318
Igel 450
See-Igel 400
Igel-kolben 203
Iltis 450
Indianiſch brod 273
Indianiſche Geiß 438
Indianiſch Huhn 425
Indianiſche Katze 450
Indigo 244
Ingber 275
Ingrün 196
Johannis-beeren 321
St. Johannis brod 372
Johannis Fliege 391
St. Johannis-kraut 256
Irrländiſcher ſtein 44
Iſop 155
Iſpen ibid.
Judas-baum 371
Judas-Oehrlein 63
Juden-kirſchen 189
pech 27
Judenſtein 49
Jujuben 335
Jungfern-augen-braunen 104
kraut 238

K.

Kalb 436
Kalb-ſchnabel 212
Kaninichen 444
Kapaun 424
Karpffe 406
Katze 447
Katzen-Kerbel 122
Kaulpars 411
Kayſers-Salat 111
Keller-eſel 385
Kellers-hals 343
Keuſch-baum 325
Kieſelſtein 48
Kirſch-baum 336
Kiwitz 417
Klapper-Roſen 230
Kleb-kraut 146
Klee/ejuſque ſpecies 247/374
Klette / groſſe 119
Kletten Kerbel 143
Klingel-rübelein 136
Kleſterbeer 320
Knoblauchs-Kraut 172/ 221
acker-Knoblauch 267
Kobalt 36
Koch-fiſch 410
Kohl/ ejuſque ſpecies 221
Kohlmeiſe 422
Königs-Kertze 208
Körbel 132
Welſcher Körbel 132
Körffel-Kraut 132
Koriander 143
Korl-Kraut 91
Korn-bluhme 118
Korn-flag 270
Korn-Roſen 230
Korn-winde 201
Knaben-Kraut 191
Krähe 423
Krähen-fuß 236
Krammetsvogel 427
Krampfiſch 412
Kranich 416.
Kratz-beer 353
Krauſe-müntze 159
Krebs-augen 399
Krebs-bluhme 151
Taſchen-Krebs 400
Krebswurtz 81
Kreſſe/ brun-Kreſſe 225
Garten-Kreſſe 227
groſſe feld-Kreſſe 225
Indianiſche Kreſſe 147
Turckiſche Kreſſe 226
wilde Kreſſe 227
Kreyde 24/ 25
ſchwartze 25
Kreutz-blühmlein 216
kraut 98
Kröte 433
Kröten-dill 103/ 106
ſtein 403
Küchen-Kraut 180
Kuckuk 429
Kuß-Kümmel 135
Kupffergrün 41
Kuh 436
baſilien 253
Küh-weitzen 215
Kumglup 444
Kümmel 133
feld-Kümmel 137
Schwartzer Kümmel 260
Kümmich 133
Kürbis 180
Kutten-apffel baum 315

L.

Lacca-baum 335
Lämmer-lattich 121
Lamprette 402
Laſer-kraut 131
Laſur-ſtein 45
Lattich 88
Laub-froſch 434
Lauch 267

Wein-

Weinberg-Lauch 267
Lavendel 154
Laurier-Kirſchen 339
Laus 384
Läuſe-Kraut 197/ 215
  wurtz 197
Leber-balſam 108
  Kraut 146
  Stein-Leber-Kraut 67
Lein-dotter 226
Lenden-ſtein 52
Leopard 447
Lerche 420
Lieb-ſtöckel 135
Lilien 264
  blaue Lilien 271
Limonien-baum 356
Linden-baum 360
Linſen 240
  waſſer-Linſen 65
Löffel-blad 226
Lorbeer-baum 360
Löwe 446
Löwen-fuß 84
  maul 212
  ſchwantz 216
Luchs-ſtein 50
Lulih 289
Lungen-Klee 207
  Kraut 148
  fleckigt lungen-Kraut 148
  Franſch Lungen-kraut 90
  gülden lungen-Kraut ibid.
Lupinen 241
Lychniß/ Kleb-Lychniß 254
  roſen-Lychnis 253

M.

Macarel/ 407
  Spaniſche ibid.
Macer-baum 364
Magiſtrantz 134
Magnet 34
Mähl-baum 344
Majoran 162
Mandel-baum 330
Mango-baum 339
Mangold/ rother 86
Manna-graß 289
Manns-treu 144
Marcaſite 38
Marien-glaß 46
Marmor 23/ 47
Maſſuſſelen 103
Maſtix 309
Maßweyh 428
Matzlieben 103
Maulbeer-baum 312
Maul-eſel 436
  farren-kraut 69
Maulwurff 450
Maur-Kraut 83
  Echt Spaniſch maur-Kraut 142
Maur-pfeffer 192
  raute 71
Mauß 446
Mausdorn 185
Mauß-Oehrlein 90
Mäuſe-ſchwäntzlein 175
Mayer 83
May-wurm 391
Meer-Eol 408
  droſſel 410
  Engel 411
  fenchel 140
  fichten 304
  gewachs 82
  graß 61
  hirſe 151
  Kalb 443
  Krebs 400
  Linſen 61
  portulack 82
  Schwein 412/ 443
  ſtern-Kraut 96
  wurtzel 82
  Zwiebel 268
Meiſterwurtz 134
Melden 81
Meliſſe 170
Melonen 181
Memphis-ſtein 51
Mengel-kraut 123
Mengel-wurtz 79
Menning 40
Merbe 418
Merck 138
Mergel 22
Merl 427
Merrettich 225
Mertram-Kraut 106
Meſpel-baum 316
Meyen Blühmlein 186
Meyer-Kraut 146
Milch-Kraut 244
  Syriſche Milch-Klöcklein 203
Milch-ſtein 23
  wurtz 216
Milden 81
Mirten baum/ Brabantiſcher 306
Miſtel 342
Mohn/ weiſſer 229
  ſchwartzer 230
  wilder ibid.
Waſſer Molch 433
Moll ibid.
Moly 266
Monat-blühmlein 103
Mond-Kraut 68/ 220
Mond-Rauten 68
Mond-veiel 220
Mören 126
  wilde Mören ibid.
Moß 64/ 65
  gülden Moß 72
  Meer-Moß 60
Motte 391
Motten-Kraut 208
Mücken-Kraut 80
Mühl-ſtein 48
München Rhabarber 78
  unechter ibid.
Münchs-Kappen 197/ 280
Münchs-Kopff 91

Müntz ejuſque ſpecies 169
gelbe müntz 95
wilde müntze 159
Muſcaten-nuß-baum 331
oehl ibid.
Muſchel 398
baſtard Muſchel 399
Muſcovitiſch glaß 46
Mutter-kraut 106/ 249
wurtz 167
Myrobalanen 334
Myrrhen 355
Myrten-baum 322

N.

Nabel-kraut 192
Nacht-Eule 429
Nachtigal 421
Nacht-ſchatten 187
Nacken-kraut 203
Nadel-kerbel 131
Nagel-kraut 90
Näglein/ garten 252
wilde ibid.
Wald-Nägelein 219
Narciſſen 267
Narren kappen 197
kolben 283
Natter 430
Natterwurtz 81
Natter-Zünglein 68
Neſſelbaum 248
Neſſel 167
taube Neſſel 167/ 168
Nicht/ grauer 42
Niederholder 349
Nieß-wurtz/ ejuſque ſpecies 193
Nuß/ 300
Spaniſche ibid.

O.

Obal 55
Ochſen Zunge 149/ 150
Ocker 20
Odermennig 122
Oeſter 397
Ohrwurm 385
Oliven-baum/ 337
wilder ibid.
Olm 433
Onyx-ſtein 51
Oſterlucey 212
Oſtritz 134
Otter 430/ 449

P.

Paeonien bluhmen 192
männliche ibid.
weibliche ibid.
Palm-baum 294
Panax-kraut 130
Panther-Thier 447
Papier-riedt 281
Pappelbaum 310
ſchwartzer ibid.
weiſſer ibid.
Zitterpappelbaum ibid.
Pappelen 210
baum-Pappeln ibid.
Pappel-Roſen 210
Paradies-holtz 379
Parnaſſer-graß 259
Pätienter-kraut 78
Pech 303
Perck-fiſch 412
Perlen 397
Perlen-Mutter 397
Peſtilentz-wurtz 94
Peterlein 138
St. Peters korn 285
kraut 83
Peterſilgen 138
Pfaffenpint 280
Pfaffen-Röhrlein 91
Pfau 425
Pfeben 181
Pfeffer/ langer 313
ſchwartzer 361
von Jamaica 323
weiſſer 361
Pfeffer-fiſch 404
kraut 227
Pfenning-kraut 207
Pfeil-haupt 178
Pfeil-kraut ibid.
Pferd 435
Pferde-ſchwantz 68
Pfingſt-Roſen 192
Pfirſchen-baum 330
Pflaumen-baum 333
Pfriemen 373
Phillyree 343
Phrygiſcher ſtein 37
Piltze 63
Pimpernuß-baum 310
Pimpernüſſe/ teutſche 360
Plantain-baum 298
Plötze 407
Plutzen 181
Poley 161
Berg-Poley 158
groſſe wilde 167
Pomerantzen-baum 357
wilde Portulack 257
Prunellen 333
Pſylien 236
Purgierende nuß 77
Purpur ſchnecken 393/ 396

Q.

Qualſter 389
Quappe 403
See-Quappe 408
Queckſteltze 422
Queckſilber 35
Quendel 157
Quick-graß 290
Quitten-apffel-baum 315

R.

Rabe 423
Radies 223
wilde ibid.
Räppen 409
Rapuntzel 202

Ratze 446
Aegyptiſche Ratze ibid.
Ratzen-pulver 36
Raucken-kraut 223 ſeq.
Raute/ garten Raute 236
wilde Raute 237
Geiß-Rauten 242
Wieſen Raute 123
Regenbogen-Fiſch 410
Rehebock 440
Reiger 416
Reiner 440
Reinfaren 108
Reiſiger freude 178
Reiß 286
Reiß/ deutſcher 285
Reiſtein 43
Rell-maus 446
Renneſchier 440
Rheinfahren/ weiſſer 104
Rhein-ſchwalben 421
Rheupontich 118
Rhinocer 441
Rhodieſer holtz 377
Ried-graß 283/ 291
Rinckhorn 396
Rinder-bingel-kraut 78
Rinds-auge 103/ 108
Ringel-bluhmen 102
Ringel-daube 427
Ritter ſporen 197
Roche 411
Gifft-Roche ibid.
Rocken 285
Rödel 215
kraut ibid.
Rohr 290
Cyperiſch Rohr ibid.
Schreib-Rohr ibid.
Rohr-Hänlein 418
Roſe/ 319
ejuſque ſpecies 320
Roſen-wurtzel 191
Roſmary 155
von Bohemien 255
Roß-huff 94
Roß-kümmel 135
Roß-ſchwantz 68
Roth-Federn 407
Roth-fiſch 409
Rothguntzel 177
Rothkehlchen 421
Rothſchier 404
Rothſtein 19
Rot-ritter 79
Rotzſtein 258
Rüben 222
Candiſche rübe ibid.
Römiſche rüben 184
rothe rübe 86
ſchwartze rübe
ſteck-rübe 222
wilde rübe ibid.
Rubin 53
Ruhr-kraut 101
See-Rühr-kraut 111
Ruſt-baum 364
Ruttelweyh 428

S.

Saam-kraut 81
Salamander 433
Salbey/ groſſe 153
kleine ibid.
Spaniſche ibid.
wilde 171
Salniter 30
Salpeter ibid.
Saltz/ ejuſque ſpecies 17
Sammet-bluhmen 86
Sand am meer 43
Sandel 355
Sandſtein 43
Sanickel 144
Sannaw 84
Sapphier 54
Sardonier 51
Sarſaparil 183
Saugend-fiſch 402
Sau 440
bonen 199
Sau-kraut 187
Saurach 317
Saurampffer 80
Saus-dorn 348
Säu-Todt 82
Sau-wurtz 213
Scammonium 200
Frantzöſiſche 196
Italianiſche ibid.
Schaaf 437
garbe 104
rip ibid.
Schabe 391
Schaben-kraut 208
Scabioſen 111
Schäfer 412
nuß 135
Schaffthau 68
Scharlach-beeren-baum 302
Scharley/ Aethiopiſch 164
wald-ſcharley 163/ 164
Scharten-kraut 104/ 119
Schatten-fiſch 409
Schlag-kräutlein 171
Scheis-kraut 212
Schieferſtein 35
Schierling 139
Schiffhalter 402
Schild-kröte 433
Schildbeſem-kraut 227
Schlaff-kraut 199
Schlag-kräutlein 171
Schlange 430
Schlangen-knoblauch 266
kraut 280
mord 91
ſtein 47
Schlehen-dorn 333
Schleiffſtein 48
Schleye 406
Schlüſſel-bluhme 206
Schmal-Kraut 259
Schmaltz-Käfer 391
Schmeer-wurtz 151/ 211
Schmeer-wurtzel 185
Schmerbel 182

Schmirgel 35
Schnecke / 394
grosse rothe 383
ſchwartze ibid.
von Paris 394
kleine braunlichte 398
Indianiſche ſchnecklein ibid.
Schnee-Tröpflein 219
Schnepff 417
Schnepflein 421
Schnittlauch 265
Schröter 389
Schnuppen-wurtz 219
Schwalbe 421
waſſer-ſchwalbe ibid.
Schwalben-kraut 231
Schwalbſtein 50
Schwalben-wurtz 196
Schwam 62
dannen-ſchwam 63
fäſericht unechter 62
geſprenckelt unechter ibid.
groſſer ſtaub voller 63
Harter unechter 62
Hirſch-ſchwam 63
Lercken-ſchwam ibid.
Schwammen-kraut 81
Schwamſtein 43
Schwan 419
Schwartz ſchwantz 410
Schwefel / lebendiger 25
gelöſchter ibid.
Schwein 440
meer-ſchwein 443
wild-ſchwein 441
Schwein-brood 277
Schweine-kreſſe 229
Schwindel 143
kraut 96
Scordium 172
Scorpion 384
fiſch 411
See-ball 397
Drache 409
Eiche 61
See-graß 61
krabbe 400
krebs 399
kuh 443
Lunge 393
neſſel ibid.
pfau 410
quappe 408
roß 404
ſchlange 402
wolff 403
Segelſtein 34
Seidenwurm 388
Seiffe 85
Seiffenbeeren 338
Seiff-kraut 253
Senesblätter 367
falſche 375
Senff 223
Sevenbaum 306
Siebengezeit 248
Sieg-ſtein 55
Siegwurtz 266
Sierlem 136
Sigmars-kraut 210
Silber 40
Silermontan 135
Smaragd 54
Sommer-wurtz 216
Sonchen-kraut 93
Sonnen-bluhme 102
Thau 261
wende 151
wirbel 88
wurtzel 216
Sophie-kraut 225
Spangrün 41
Spaniſche Fliegen 389
Spaniſch kerbel 140
Spargen 189
Speck-maus 451
Speichel-wurtz 105
Speltz 285
Sperber-baum 316/317
Sperenſtich 145
Sperling 422
Spher-diſtel 112
Spierling 316
Spies-glaß 38
Spiraea 361
Spiren 421
Spitz-mauß 450
Stabwurtz 110
Stachel-nuß 203
Stachel ſchwein 445
Stahl 39
Stall-kraut 249
Staudel-beer 321
Stech-apffel 203
baum 352
Stechas 154
Steinbeeren 353
bock 438
Steinbrech 140
Engliſche 84
des Dioſcorides 157
Matthioli ibid. 254
weiſſer ibid. 258
Steinbrech / rother 179
Stein-buchen 311
kohlen 27
Steinmarck 22
klee 248
Linde 343
poley 166
röſlein 202
ſaltz 30
ſamen 151
Stein von Heliotropium 52
Stern aus Bethlehem 268
Stein-kraut 104/185
ſtein 50
Stickwurtz 184
Stieglitz 422
Stier 436
Stinckende ſchwertlein 271
Stock-fiſch 404
Stopff-wachs 387
Stör 405
Storch 416

Storax-baum 325
Strauß 424
Streis-wurtz 79
Stur 405
Süß-holtz 241

T.

Taaſche 433
Taback 199
Tag und Nacht 83
Talch 46
Tamariske 364
Tannen-baum 302/ 303
Taſchen-Kraut 228
Taſſen-Kraut 220
Tatajouba 312
Taube 426
Tauben-Kraut 76
Tauber-haber 288
Taucher 418
Tauſend-blat 104
gülden-Kraut 208
ſchön 86
Tehr von der Berbades 28
Thale 423
Thapſia 128
Thapſier 130/ 131
Thau 18
Thee 351
Thon 20
Thraciſcher ſtein 27
Thunin 407
Thurm-ſen 222
Thymian / ejuſque ſpecies 156 & ſeq.
Terpentin-baum 309
Terpentin/ Venetiſcher 305
Teufels-Abbiß 111
Kirſchen 189
Tieger 447
Topaß 54
Töpffer-Erde 20
Tormentill 177
Tragum 111
Treſpen 289
Triller 223
Tulipe / gelbe 267
Tunctel-beeren 322
Turchois 442
Turckiſche bohne 238
hanf 76
Turtel-Taube 427
Tyriacks-Kraut 197

U.

Vainille 371
Venus-Kam 131
ſtrahl 131
Vergiß mein nicht 171
Verſtoß 387
Victriol 33/ 34
Vieh-Diſtel 115
Vielfuß 385
Violen / blaue Mertz 262
gelbe 219
Ulm-baum 364
Vogelbeer-baum 316
Kirſchen 338
Kraut 205
Fuß 245
Leim 352
Vogelneſt-ſaamen 132
Vogel-wicken 243
Voſſenſtert 290

W.

Wachhelder-baum 307
Wachs/ ejuſque ſpecies 386 & ſeq.
Wachs-Andern 47
Wachtel 426
Wald-Eſel 437
Riebe 178
Walfiſch 414
Wall-Roß 443
wurtz 151
ſtein 43
ſtroh 146
Wandlauß 384
Walroth 413
Warm-ſtein 45
Waſſer / ejuſque ſpecies 17
Waſſer-Eider 433
Huhn 417
Froſch 434
Hundleins-wurtz 279
Nuß 292
Pfeffer 80
ſchierling 139
wegerich 178
Wegdorn-beer 352
Wegerich 235
Weg-graß 81
Wegeſenff 224
Weg-tritt 81
Wegwart 92
Weid 229
Weiden-baum 310
gelbe weiden 311
gläntzende weiden ibid.
rothe weiden ibid.
Weinſtock 349
Weiß-wurtz 185
Weitzen 284
Türckiſcher 287
Wells 403
Welſch-Huhn 425
Welſcher Nuß-Baum 300
Wermuth ejuſque ſpecies 108/ 109
Wertzel-bluhme 268
Weſpe 387
Wetzſtein 48
Weyderich 207
Weyhe 428
Weyrauch 380
Wheitings 404
Wicken 240
Wiedehopff 424
Wiederſtoß 121
Wieſel 450
Wieſen/ brennender 173
Wieſen-Saffran 269
Wild ſchwein 441
Wilde witken 240

Wind-

Windbluhm 179
Winde 201
Winde / ſcharffe oder ſtechende 183
Winter grün 260
Wolcken-beeren 353
Wolff 448
Wolffs-beer 186
Milch / ejuſque ſpecies 232
wurtz 197
Wollgemuht 162
Wollichte diſtel 115
Wund-kraut 169/ 191
Wunder-baum 77
Heidniſch-wund-kraut 97
Wurm-kraut 213
Samen / ejuſque ſpecies 109
Wuterich 139

Y.

Yucca 273

Z.

Zahn-ſchnecken 393
Spaniſch zahnſtecher-kraut 140
Zahn-kraut 219
wurtz 105
Zaun-glocken 201
könig 422
Zeilane 343
Zerumbeth 275
Zibeth 449
Zibet-katze 449
Ziege 438
Ziegeuner-kraut 198
Zieſer-Erbſen 244
Zimmet-baum 329
Zinn 39
Zinober 36/37
Berg Zirbel-baum 304
Zitterling 412
Zitter Pappelbaum 310
Zwitter 275
Zucker-Rohr 291
Zucker-rüben 202
Zucker wurtzel 102/ 136
Zungenblad 185/ 314
Zwetſchen-baum 333
Zweybladt 280

REGISTER

VAN DE

VOORNAAMSTE NEEDERDUITSE WOORDEN.

A.

Aalbezien 321
Aalpunt 403
Aap 444
Aarde 19 ejuſq. ſpecies 20, 21
Aard-Akers 135
Aardbeſie-boom 342
Aardbeſien-kruit 176
Aard-nooten 135
Aardveil 169
Aard-wormen 383
Abeel-boom 310
Acajaba 340
Adder-ſlange 430
Adderstong 68
Ael 402
Affodill 272
Agaat 51
Ageratum 108
Agrimony 122
Akelyen 197
Akker Chondrillen 89
Klitten 143
Akmella 106
Alant-wortel 96
Alaternus 348
Albaſter 46, 47
Alfrank 187
Algoede 82
Alkanne-wortel 347
Aloë ejusque ſpecies 272
hout 379
Alſem 108, 109 ejuſq. ſpecies
Aluin 31, 32
Alyſſen 166
Amandelboom 330
Amber 28
grys 414
Ambroſie-kruit 76, 229
Amethiſt 54
Ammi 140
van Candie ibid.
Amiant 45
Anacarde 339
Andoren 166
Androſæmon 256
Anemone 179
Angelica 134
Angelier 252
wilde ibid.
Ansjovis 405
Anthyllis 243
Antimonie 38
Anys 138
Apen-hooft 212
Apoiteem-kruid 111
Appel 315 ejuſq. ſpecies
boom 315
Appelcoſen-boom 329
Appelen der Liefde 188
Arend 428
ſteen 49
Armenier-ſteen 45
Artichokke 114
onder de Aarde 102
Aſchia (viſch) 408
Aſpergies 189
Aſtlook 265
Aſtragalus 246
Averoon 110
Averuyt ibid.
Azuur-ſteen 45

B.

Baars 408
Bak-kruit 107
Balbeel 407
Balſem 308
appel 182
Bananas boom 298
Barbeel 400
Barm 407
Barnſteen 28
Baſilicum 163
wilde 166
groote wilde 167
Bathengel 159
Battatas 202
Beeke boom 204
Beekſchuym 214
Beenlym 43
Beer 447
Beeren klauw 216
Beet, Roode 86
Bercken-boom 305
Berg-klitten 119
peper 343
Polium 158
Sanikel 211
Bernagie 149
Bertram-kruid 105
wild 142
Betoni 165
Betre 313
Bevernel 123
Beuken-boom 301
Bezoardiſe Dier 439
Bies. parrei 265
Bieſen 282
Zee Bieſen ibid.
Bies-look 265
Bilſem-kruit 198, 199
Bingelkruit 75
Bismuth 38
Blatta, Conſtantinopoolſe 395
Blindſlang 430
Bloed-kruid 79
ſteen 35
vink 422
zuiger 383
Blom-kool 221
Bocksbaart 92
Boekweit 80

Boheemſe Roſmaryn 255
Boks-doorn 246
Boks-kulletjes 279
Bolus van Armenie ejuſque ſpecies 19
Boog-hout 362
Boog houten-boom 311
Boom des Levens 305
Boom-woll 211
Boonen
  Bengaalſe boonen 334
  St. Ignatius Boone 358
  Italiaanſe Boone 238
  Egyptiſche Boonen 262
  Turkſe Boon 238
Boras 33
Borſt-pruimen 325
  boom 335
Boviſt 63
  witte ibid.
Braam 353
Braamboſen met roode Vrugt 354
Roode Braazem 407
Braſilien-Hout 376
Brem 373
Breſili-peper 187
Brommel bezie 353
Bruinettekens 175
de Brune 165
Brunelle ibid.
Buffel 437
Burgundiſch Hooy 249
Butter-wortel 211
Buxboom 308
Bye 386
Bylkens kruit 243
Byvoet, Chineeſche 110
  fyne ibid.
  gemeene ibid.

C.

Cabeljauw 404
Cacalia 98
Cacaosboom 359
Calamenth ejuſque ſpecies 169
Calamint-ſteen 44
Calmoes 283
Calmy-ſteen 44
Cameels-Hooy 283
Camille, ſtinkende 106
Campfer 318
Capoen 424
Capuyn ibid.
Cardamom-zaad 276
Cardons 114
Carneool 51
Carvi Zaad 137
Caſſina van Florida 348
  Caroliniſe ibid.
Caſtanien-boom 300
Ceder-boom 305
Centauri 118
Ceruis 40
Chalcedonier 51
Chamædrys 159
China China-boom 318
  wortel 184
Chondrille 88, 89
Chriſolyt 54
Chriſtus Oogen 253
Cichorei 92
Cinnaber 36, 37
Ciſtus manneke 255
  wyfje ibid.
Citroen-boom 356
  kruid 170
Civet 449
  Kat ibid.
Cneorum 202
Cochinillen-boom 319
Cocos-boom 295
Coffy-boom 347
Colchicum 269
Conyn 444
Coraal-kruit 189
Cruciate 145
Curcuma 274
Cymbalaria 212
Cyperus 281
Cypres-boom 305
Cypres, lage 107
  Veld Cypres 171
Cytiſus 374

D.

Dadelboom 294
  Guineeſe Dadel-boom ibid.
Das 440, 449
Dauw 18
Denne boom 302, 303
Deurblad 143
Deurwaſch ibid.
Diamant 55
Dictamnus uit Kandie 162
Dil 128
Diſtelen 101
Diſtelvink 422
Doffer 426
Dokke bladeren 95
Dol-Appel 188
Dolfyn 412
Dolick 289
Donderbaart 191
Donderkloot 50
Donder-kruid 95
Donderſteen 50
Doorn-Appel 203
  van Peru ibid.
Doronicum 96
Dragon 111, 280
Draken-bloed 79
  boom 297
Dravig 288
Druifjes wilge 361
Duif 426
Duikelaar 418
Duiker 418
Duyn-beſie 352
Duivels-beet 111
  oog 175
Duizent blad 101
Duizent grein 86
Duizent-gulden-kruit 208
  knoop 81, 86

E.

Ebben hout boom 295, 330, 345
Echinopus 112
Eenblad 186
Eenhoorn 413
Eer en prys 204
  wyfje 212
Effenkruid 194
Egel 445, 450
Eikenboom 301
Eland 440
Elſen-boom 305
Emerald 54
End 409
Endeloos 98
Endivie 93
Endvogel 409
Engel-wortel 133, 134
Epimedium 293
Eppe 134
Erweten 239, 244
Eſel 436
  wilde 437
Eſeltjes 385
Eſſen-boom 363
Everwortelen 101
Euphorbium 234
Exter 424
Eyken varen 69

F.

Ferula 129
Fie-kruit 225
Flammula 178
Flier-boom 349
Fluweel-bloemen 86
Fontein-kruid 81
Fret 450
Fyne Griek 249

G.

GAlant-wortel 96
Galega 242
Gamander 158
Gans 419
Ganſeryk 177
Ganſe-voet 82
Gaperkens 212
Garnaal 400
Garnaat ibid.
Geelzucht-wortel 274
Geerſt 287
Geit 438
Alpiſe Geit ibid.
Een Indiaanſe Geit ibid.
Geiten-baart 179
Geiten-blad 321
Geiten-kruid 242
Gember 275
Genever-boom 307
Gentiaan 199
Gerards-kruid 134
Gerſt 286
Geruwe 104
Wilde Gerwe 179
Gezegent-kruid 175
wortel ibid.
Gier 428
Gladiolus van Narbonne 270
Glanis 403
Glas-kruid 83
Glit 40
Glit-kruid 168
Goede Hendrik 82
Gom-Anime-boom 370
Goud 39
Goud-Glit 40
Gouds-bloem 102
Goud-ſoldeerſel 33
Goudworm 391
Granaat 53
Granaat-appel-boom 317
Gras 290
Graveel-ſteen 52
Griekx-Hooy 249
Groen geſt ee 52
Grondel 408
Gulde Arend 428
Gulden moſs 72
Gulde roede 97
Guychelheil manneke 205
wyfje ibid.

H.

HAag-Appelboom 342
Haan en Hoender 424
Haaring 405
Haas 444
Haaver 288
Hadig 349
Hagediſ 432
Hagedoorn 317
Hals-kruid 203
Hane beuk 311
Hanekam 215
Hane-kammekens 242
Hanevoet 173
Hanevoet-Gras 289
Hanne 423
Harder 408
Hars 303
Hart 439
Hart-geſpan 167
Hartshoorn, tamme 236
Harts-Hooy 256
Harts-Poley 161
Haſe latouw 89
Haſel-hoen 426
Haſel-nootne-boom 300
Haſel-wortel 87
Haſen-ooren 143
Haſe poot 248
Havik 429
Haviks-kruid 90
Haye 412
Heelwortel 151
Heemſt 210
Geele Heemſt 211
Heide 365
Heidens-wond-kruit 97
Heliotropi.ſteen 52
Hemel-Sleutel 191
Hemionitis, gemeene 69
Hengſte-bloemen 91
Herders-tas 228
Herik 223
Vliegende Hert 389
Herts-tong 69, 81
Heul, tamme 230
Engelſe ibid.
wilde, baſtert ibid.
Hiacint 54
Hoefblad 94
Hoelduif 427
Hoenderbeet 257
Hoenderdief 428
Hof-melde 81
Hol-wortel 213, 250
Hond 448
Hondekens-kruit 279
Honden-Dood 195
Hondluis 384
Hondsdraf 169
Honds-roze 91, 319
Honds-tonge 148
Hondvis 413
Honig 386
Honigſteen 23
Hoorn-viſch 404
Hooy-Thym 156
Hop 74
Hoppe 424
Horſel 387
Hoſemont 409
Houting 410
witte ibid.
Houtworm 390
Huislook 191, 258
Hulſt 352
Hyacinth 268
Hyſop 155

J.

JAcea 118
St. Jacobs-kruid 97
Jalaap 201
St. Jans broot 372
St. Jans kruit 256
Jaſmin 346
Jaſpis 52
Iben-boom 308
Jeſemin 346
Jeuck-boom 238
Indiaanſch Brood 273
Indigo 244
Ingroen 171
Jobs-Tranen 287
Joden-kruid 207
Jodenlym 27
Jodenſteen 49
Jok-boom 311
Judas-boom 371
Judas-ooren 63
Juffrouw merk 138

K.

KAarden 112
Kaauw 423
Kalamenth 169
Kalf 436
Kalfs-neus 212
Kalfs-ſnuyt ibid.
Kalfsvoet 280
Kaliſſi-hout 241
Kalkoen 425
Kameel 443
Kamille, blaauwe 96
Kamperfoelie 321
Kaneel 324
Kaneel-boom 327
Wilde Kaneel-boom 329
Kanker-bloemen 91
Kappers 354
Kart-munte 159
Kat 447
Wilde Kat 449
Kawoerden 180

Keel-kruit 347
Kegel 48
Kemel 443
Kennip 74
Kermille 103
Stinkende Kermille ibid.
Kerper 406
Kerſeboom 336
Kerſouwen 103
Kerſe Babiloonſe 226
Indiaanſe Kerſe 147
Sterke Kers 227
Water Kerſſe 225
Winter-Kerſſe 224
Kervel 132
Dulle Kervel 139
Spanjaarts-Kervel 140
Keuken-kruit 180
Keuken-ſchelle ibid.
Kiekendief 428
Kievit 417
Kikvorſch 434
Klaaroog 215
Klaaver ejuſque ſpecies 247
Stinkende Klaver-boom 373
Klaver-zuring 209
Klapper-roozen 230
Kleef-Kruit 146
Kleimei 41
Kley 20
Klimop 322
Klit-kruid 169
Knaptandekens-kruid 212
Kneu 423
Knolle 222
Knoop-gras 81
Kobalt 36
Koe 436
Koedil 103
Koe-oog 103, 108
Koekoek 429
Koekoeks.blom 225
Koekoeks-broot 209
Kokmeeuw 418
Kolfsoog 407
Koliander 143
Komkommer 181
Komyn 133
Zwarte Komyn 260
Koningje 422
Kool ejuſque ſpecies 221
Korenblom 118
Koorn-roozen 230
ſala 121
Kooper-roeſt 41
Kooperrood 33, 34
Koraal 59, 60
Koraal-moſch 60
Korenthe 350
Koriander 143

Kornoelje-boom 336
Kraakbeſſen 321
Kraan 416
Kraay 423
Krabbe quaad 85
Krampvis 412
Kreeft-kruit 151
Kreeft-oogen 399
Krekel 388
Kreupel-gras 81
Kriekjes 189
Kroes-bezien 320
Kruid-Nagels 323
Kruis-blom 216
Kruis-diſtel 98
Kruisdoorn 320
Kruis-wortel 98, 145
Kryſtal 46
Kryt 24, 25
Zwarte kryt 25
Kruisboom 325
Kullekens-kruid 278

L.

LAcea Boom 335
Lammekens oor 82
Lampry 402
Land-krokodil 432
Laſer-kruit 131
Latouwe 88
Lavas 135
Lavendel 154
Laurier-boom 360
Laurier-kers 339
Leeuw 446
Leeuwen-voet 84
Leeuwerk 420
Lelie 264
Berg-Lelie 265
Lelitjes van den Dale 186
Leopard 447
Lepel blad 226
Lever-kruit 122
Limoen-boom 356
Limoen-Kruit 121
Linde-boom 360
Linſe 240
Lombartze Linſen 376
Liſch, Dryktig 284
Gemeen blaauw 271
Stinkende ibid.
Lochsſteen 50
Longe-kruid 148
Franſch Longen-kruit 90
Lood 40
Gebrand Lood 40
Loodwitt ibid.
Look 265, 266

Wilde Look 267
Look zonder look 221
Loopig-kruid 261
Lorken zwamme 63
Los-ſteen 50
Lotus 250
Luipard 447
Luis 384
Luis-kruit 197
Lupyn 241
Koorn Lychnis 253
Lynen 178
Lyſter 427

M.

MAagdelieven 103
Maagdepalm 196
Maan-kruit 68
Maargrieten 103
Macerboom 364
Madelieven 103
blaauwe 96
Maegden-kruit 238
Magneet ſteen 34
Majoleyn 162
Makreel 407
Maldergeer 199
Malowe 210
Maluwe, witte 210
Mandragers-kruit 186
Mango-boom 339
Manna-Gras 289
Mannekop 229
Mans-bloed 256
Marcaſite 38
Marentakken 342
Marmelſteen 23, 47
Martagon 265
Maru 151
Maſtik 309
Maſtik van de Francen 156
Mayer 83
Mee-Crabbe 145
Meerkoot 418
Meerl 410, 427
Meer-Radys 225
Mees 422
Meeſter-wortel 134
Meeuw 418
Meliloot 248
Meliſſe 170
Melk-diſtel 115
Melk-kruit 244
Melk-ſteen 23
Meloen 181
Memmekens-kruid 321
Memphis-ſteen 51
Menie 40

Merg

Merg in de Steenen. 22
Mey-bloemen 196
Mey-Kever 391
Miertje 387
Mirten-boom 322
Miſerie-boom 343
Miſpel-boom 316
Miſtel-boom 342
Moeder-kruid 106
Moerbeſie-boom 312
Mol 450
Molenſteen 48
Mollekruid 76
Moly 266
Mond-hout 347
Morzelſteen 43
Mos 422
Moſch 64, 65
Moſſel 398
Baſtaert Moſſel 399
Moſtaert 223
Mot 391
Motte ibid.
Motten kruid 208
Muil-Eſel 436
Muis 446
Muiſen-doorn 216
Muiſen met Staarten 135
Muiſen-oor 90
Muiſeſtaart 175
Munniks-kapjes 197
Munniks-kruyne 113
Wilde Munte 159
Muſcate-noten boom 331
Muſch 422
Muſcoviſch Glas 46
Muſcus 441
Muſcus-Dier ibid.
Muſcus kat ibid.
Muur-blom ibid.
-Peper 192
Myrrhe 355
Myrrhis 132

N.

Nachtſchade 187
Nacht-wormtje 391
Naelde kervel 131
Nagel-bloemen 208. 252
Nagtegaal 421
Nagtkrekel 388
Nagt-Uil 429
Narcis 267
Nardus zaat 260
Narre-kolf 283
Navel-kruit 192
Netelen 167
brandende 74
doove 167, 168
Neushorendier 441
Nieskruit ejuſque ſpecies 193
Nigelle 260
Noot 300

O.

Oeſter 397
Oker 20
Okker-nooten boom 300
Olm-boom 364
Olyfant 442
Olyf Boom 337
wilde Olyf-Boom ibid.
Oly van Noote Muſcaat 331
Onderhave 169
Onyx-ſteen 51
Onſe lieve Vrouwe bedſtroo 146
Onſer Vrouwen Mantel 84
Oogentrooſt 215
-Graſs 257
Oogniet 41
Oorworm 385
Opaal 55
Operment 26
Oranje-boom 357
Orant 212
Orobanche 216
Oſſe-Tong 149, 150
Otter 449
Oyevaar 416
Oyevaarsbec 259

P.

Paard 435
Paarde Bloemen 91, 215
-Staard 68
Paards-klaauw 94
Paarlen 397
Paarlemoer 397
Paarl-kruit 151
Paauw 425
Padde 433
-blom 103, 106
-brood 63
-Steen 403
-Stoele 63
Pæoni manneken 192
wyſje 193
Paerts blom 215
Paliurus 365
Steekende Palm 216
Panax met bladeren van Paſtinake 126
Panick-koorn 286
Papen-kruid 91
Papier-ried 281
Paradys-hout 379
-vogel 421
Parnaſſer-Graſs 259
Paſtinake 126
Patich 78
Patientie ibid.
Patrys 426
Peere-boom 315
Pek 304
Penning kruit 207, 220
Peper van Jamaica 323
Berg peper 343
Lange-peper 314
Witte peper 361
Zwarte peper ibid.
Peper kruid 227
Pepoen 181
Perzik boom 330
-kruid 80
Peſtilentie-wortel 95
Peterſelie 138
Berg-Peterſelie 142
Peterſelie van Alexandrie 134
Phrygierſe ſteen 37
Phillyrea met blade van Liguſtrum 343
Pieren 383
St. Pieters koorn 285
Pik-boom 303
Pimpernooten 360
Pimpinel 123
Pisbedde 385
Piſtacie-boom 310
Pittoor 416, 428
Platanus 365
Pleyſter 47
Pluymkens 252
Pokhout 362
Poley 161
Pompoen 181
Populier-boom, zwarte 310
witte ibid.
Porcelein, wilde 191, 257
Zee-Porcelein 82
Porrey 267
Poſt 411
Pruimen 333
van Damask ibid.
Prumiolen ibid.
Puimſteen 43
Purgeerende nooten 77
Purperviſch 396
Purper Slakken 393
Pyl-hout 347
Pylſtaart 411
Pyn-boom 303
Wilde Pyn-boom 304
Pyp-Caſſie 369
Pyrethrum 104

Q.

QUakkel 426
Quartel 426
Quartel-beſien 184
Quee-appel-boom 315
Quee-peere-boom ibid.
Quendel 157
Quickſilver 35
Quikſtaartje 422
Quyl-wortel 105

R.

RAdys 223
wilde ibid.
Rakket, Tamme 223
wilde 224
Rapen 222
Rapuncen 202
Rat 446
Een Ooſtindiſche Rat 450
Ratelaar 310
Ratelen 215
Rave 423
Reebock 441
Regenboog-Vis 410
Reiger 416
Reinette 179
Relmuis 446
Remora 402
Ren-dier 440
Rhabarber 78
Valſe Rhabarber 123
Rhinoceros 441
Rhodiſe-hout 377
Duitſe Rhus 306
Ridder-Sporen 197
Ried-graſs 291
Riet 290
Bambut Riet ibid.
Cyperiſe Riet ibid.
Schryf-Riet ibid.
Ringduif 427
Ringhoorn 396
Rocambole 266
Roer-kruit 101
Rogge 411
Roodbaartje 421
Roos 319. ejuſque ſpecies 320
Roſmaryn 155
Rot 446
Rotte kruid 26, 36
Rotsſteen 258
Roze wortel 191
Rubyn 53
Berg-Ruite 237
Hof-Ruiten 236
Wyn-Ruite ibid.
Ryn-vaar 168
Ryſt 286
Hoogduitſche-Ryſt. 285

S.

SAffraan 274
Salamander 433
Salie, fyne 153
ſmalle ibid.
wilde 171
Salpeter 30
Sandel 355
Santory 208
Sardonyxſteen 51
Sarraſyns-kruit 213
Scabieuſe 111
Scammoni 200
Franſe 196
Italiaanſe ibid.
Scarley 163, 164
Schaap 437
Schaaps-Tong 149
Schaduw-Viſch 409
Schaer 119
Schalbyter 389
Scharlaken Bezie boom 302
Scheerling 139
Water Scheerling ibid.
Schelle-kruit 231
Schildpad 433
Schilferſteen 35
Schoer-haye 411
Schollevaar 418
Schorſt-bloemen 91
Schorſt kruid 111
Scuimlood 40
Scorpioen 384
Scorpioen-Viſch 411
Scorzonera 91
Seep kruit 253
Selenites 46
Serpent look 266
Serpents tong 178
Serpentyn-ſteen 47
Sevenboom 306
Siarlotte 265
Silver 40
Slack 394
groote roode 383
Indiaanſe 398
zwarte 383
Slak, kleine bruinagtige 398
Slang 430
Slangentong 178
Slee Doorn 333
Sleutel-bloem 206
Slypſteen 48
Smak, gemeene 344
van Virginie ibid.
Smaragd 54
Smeer-wortel 191
Smirgel-ſteen 35
Snep 417
Snoek 406
Sog 440
Sulpher 25
Sonnewende 151
Sorben-boom 316, 317
Spaan-groen 41
Spaanſe Noot 300
Vliegen 389
Speen-Diſtel 115
Speen-kruit 213
Speer-kruid 68
Spegt 420
Spelt 285
Spier-vogel 421
Spies-glas 38
Spits glas ibid.
Spits muis 450
Spons 62
ſteen 43
Sporcken-boom 347
Spree boom 316
Spreeuw-bezien-boom 316
Sprinkhaan 388
Staal 39
Stal-kruid 249
Starreſteen 50
Steek rapen 222
uit Candia ibid.
Steekende winde 183
Steenbock 438
Steenbraam 353
Steenbreek 140, 151
van Dioſcorides 157
Engelſe 84
Matthioli 157, 254
roode 179
witte 258
Steen-koolen 27
Steen-Lever-kruit 67
Steen-Rakket 224
Steen-Ruite 71
Steen-violier 219
Steen-Zout 30
Stekel-verken 445
Sterre Anys 195
Sterre-kruid 104
Sterreſteen 55
Steert-peeper 346
Steur 405
Stier 436
Stock-Roſen 210
Stock-Violier met gryſe bladeren 219
Stœchas 154
Storax-boom 325
Struis 424
Suiker-riet 291

Swam-

Swam-kruid 81
Swem-kruid ibid.
Syriſe klokjes 203

T.

TAbacq 199
Talck 46
Tamarinde 370
Tamariſch 346
Tand-kruit 219
Tand-Slakken 393
Tand-wortel 105
Tarwe 284
Turkze Tarwe 287
Tasjes-kruit 220
Tatajouba 312
Teeke 384
Teer der Berbades 28
Terpentyn-boom 309
van Venetie 305
Thapſia 128, 130, ſeq.
Thee 351
Theophraſtus-Diſtel 116
Thym 156, ejuſque ſpecies
Thlaſpi 227
Tin 39
Tong 407
Tonge (vogel) 417
Tongen blad 185
Topaas 54
Tor 391
Torteld uif 427
Tourneſol 151
Tracierſe ſteen 27
Tuin kers 227
Tuinſlak van Paris 304
Tulp 267
Turbith 314
valſe 131
Turchois 442
Turren-kruit 222
Tutia 42
Tutie-niet 41
Tweeblad 280
Tyger 447

V.

VAleriaan 120
Griekſe 208
Vanille 371
Varen 71
Varken 440
Varkens-brood 277
gras 81
venkel 128
Veelvoet 385
Veld Cypres 171
Veld hoen 426
Veldlook 266
Venkel 141
Vermilioen 36
Vette koes 121
Victori-wortel 266
Vier-kruid 194
Uil 428
Vingerhoeds-kruid 214
Vinkoorde 196
Viole 262
Viorne 344
Viſch met horens anderhalve voet lang 409
Viſch-Diſtel 116
Vlas 261
Wild Vlas 212
Vlas-dotter 226, 293
kruit 212
Vleermuis 451
Vlieg 385
Spaanſe Vliegen 389
Vliegend Hert ibid.
Vlier-boom 349
Vloo-kruid 80, 236
Vogel-kerſen 338
lym 352
melk 268
voet 245
Voorn 408
Voor-waſch 387
Vos 448
Voſſegans 419
Voſſenſtaartengras 290
Vuur-wortel 105
Vyfvinger-kruit 177
Groote Indiaanſe Vyg 319
Vyge-boom ejuſque ſpecies 312
Vyg-vogel 421

W.

WAalwortel 151
Walmeeſter 146
Walſchot 413
Walſtroo 146
Walviſch 414
Wandluis 384
Warm-ſteen 45
Waſch ejuſque ſpecies 386. ſeq.
Waſch-Ader 47
Water ejuſque ſpecies 17
Water-dry-blad 207
Hoen 417
kers 204
Linſen 61, 65
look 172
Meloen 181
noot 292
peper 80
Salamander 433
Water varen 71
Weeg bree 178
Zwaluwe 421
Zee-groen 292
Wederich 207
Weegbree 235
Weegluis 384
Weg-Diſtel 112, 115
Weide Saffran 269
Weſel 450
Weſpe 387
Wetſteen 48
Wielboom 311
Wier-moſch 61
Wierook 380
Wild Varken 441
Wikken 240
Wilde wikken ibid.
Wyngaart 184, ſeq.
Wilge-boom 310, 311
Windbloem 179
Winde ejuſque ſpecies 201
Stekende Winde 183
Wind-haver 288
Wintergroen 260
Winter-Rogge 285
Wolf 448
Wolfs-beſſen 186
melk ejuſque ſpecies 232
wortel 197
Wolken-bezies 353
Wolle-kruit 208
Wonderboom 76, 77
Worm-Zaad 109, ejuſque ſpecies
Wortel-Zaad uit Candie 132
Wouw 229, 263, 428
Wynberglook 267
Wynſtok 349
Wyting 404

Y.

YPen-boom 364
Yrlandſe ſteen 44
Yser 39
hard 162
kruid ibid.
Yſop 155
Ysvogel 420

Z.

ZAad van Siler 135
Zalomons-Zegel 185
Zalzaparil 183
Zand-ſteen 43
Zanikel 144
Zapphier 54
Zardus 51
Zark 38

Zaſſefras - Hout 326
Zauce boom 348
Zedoar 275
Zee Ajuin 268
Arend 428
bal 397
Bingelkruit 76
Crabbe 400
Draak 409
Egel 400
Eike 61
kalf 443
koe ibid.
kreeft 399
kruis - diſtel 144
Haas 393
Hond 412
Long 393
Lyſter 410
netelen 393
Paart 404, 443
Peterſelie 140
Pynboom 304
Roer - kruit 111
ſand 43
Schuym 392
Slang 402
Sterre - kruit 96
Venkel 140
Wolf 403
Zeelt 406
Zeep 85
boom beezie 338
Zegegroen 171
Zeilſteen 34
Zeneblad 367
Wilde Zeneblade 376
Zerumbeth 275
Zevenblad 177
getyden - kruit 248
Zilver - glit 40
kruit 177
ſchoon ibid.
Zoet hout 241
Zonnebloem 102
Zonne - douw 261
Zorben - boom 316
Zout 17
van Epſom ibid.
van Neuwcaſtle ibid.
pannen ibid.
Zee - Zout ibid.
Zuiker - wortel 136
Zuring 80
Zwaan 419
Zwaluwe 421
ſteen 50
wortel 196
Zwavel, levendige 25
toegemaakte ibid.
Zwyn 440
Zydworm 388

FINIS.